MAGNI, DIVINIQVE PROPHETAE
BEATI IOACHIM
ABBATIS FLORENSIS
MIRABILIVM VERITAS DEFENSA.

Eiuſdem Vaticiniorum de Romanis Pontificibus hiſtorica, & ſymbolica explicatio.

A C V I T A

B E A T I I O A N N I S
A C A R A M O L A
T O L O S A N I,

SAGITTARIENSIS MONASTERII CONVERSI.

31·8·H·20

MAGNI, DIVINIQVE PROPHETAE

B. IOANNIS IOACHIM ABBATIS,

SACRI CISTERCIENSIS ORDINIS, MONASTERII FLORIS, ET FLORENSIS ORDINIS INSTITVTORIS.

HERGASIARVM ALETHIA APOLOGETICA,

SIVE

MIRABILIVM VERITAS DEFENSA.

AVCTORE REVERENDISSIMO PATRE

D. GREGORIO DE LAVDE, ALIAS DE LAVRO,

Sacræ Theologiæ Doctore, Abbate Sagittarienſi, Congregationis B. Mariæ Virginis vtriuſque Calabriæ, & Lucaniæ, Sacri Ciſtercienſis Ordinis.

Lectio egregia, ne dum his, qui in Chriſto viuere volunt, multum vtilitatis allatura; ſed & hiſtoricis, ſitibundiſque mentibus, vtiliſsima, noua, & curioſa.

Opus quadruplici Indice locupletatum, Auctorum ſcilicet allegatorum, Capitum, Rerum notabilium, ac totius Orbis Vrbium, ſuper quibus idem Domini Propheta Abbas Ioachim vaticinatus eſt.

NEAPOLI, Typis Nouelli de Bonis Typographi Archiep. M.DC.LX.

SVPERIORVM LICENTIA.

SVMPTIBVS IOANNIS ALBERTI TARINI BIBLIOPOLAE.

Reuerendiſſimo in Chriſto Patri Colendiſſimo,

DOMNO

ANDREÆ CANCELLERIO

PRIORI MONASTERII S. MARTINI,

Et Viſitatori Monaſteriorum Regni Neapolitani, Sacri Carthuſienſis Ordinis.

D. GREGORIVS LAVRVS,

Sacræ Theologiæ Doctor, Abbas Sagittarienſis, Sacri Ciſtercienſis Ordinis,

F. P.

EX quo S. Bernardi Abbatis Clareuallenſis, ad ſanctiſſimos tui Illuſtriſſimi Ordinis Patres, epiſtolas offendi, adeò in me erga Carthuſienſes creuit deuotio, ac vna me die, nocteque cogitatio pupugit, & cura; vt vias inirem omnes, ad eam memoriæ ſignificationem publicæ conteſtandam, quam à me Bernardi Sancti filio, nec ſtupido, nec rerum ignaro, tantæ debitionis repoſcit officium. Inſatiabilis tandem aliquando animi ſedulitas, Magni, Diuinique Prophetæ B. Ioannis Ioachim Abbatis Florenſis mirabilium veritatem defenſam, à me ex ipſiſſimis veritatis riuulis eductam, alicui magnæ auctoritatis viro dicandam inuenit. Cogitantique mihi, cuinam eam dicarem ex Reuerendiſſimis Carthuſiæ Patribus: nec mora, occurrit Reuerendiſſima Paternitas tua, tanquam priſcorum tui Ordinis Patrum verum ſimulacrum. Sed ſubſiſtit tantiſper animus. Verebar enim cum Bernardo Patre ad Guidonem magnæ Carthuſiæ Priorem epiſt. 11. nimirum ſanctam, quam in Domino habetis, infeſtare quietem: iuge illud veſtrum ſacrum ſilentium à ſæculo, ſuſurrium cum Deo, vel ad modicum interrumpere: noſtraque ingerere auribus, ſecretis penitus occupatis ſupernis eulogijs. Timebam omninò moleſtus fieri,

ri,vel Moyſi in monte,vel Heliæ in deſerto,aut certè excubanti in templo Samueli, ſi diuinis intentiſſimum epiſtola aliquatenus auocare tentaſſem. Verùm de tua tandem benignitate confiſus, maximè verò quod opus ſpiritualiſſimi viri, mellifluo lacte nutriti, (fuit ſanè Ioachimus S. P. Bernardi coætaneus) mirabilia geſta recenſet, & dicta: calamum reſumpſi, & dictæ deuotionis in ſignum hos qualeſcumque labores meos tibi eximiæ auctoritatis viro dicatos volui, Reuerendiſſime Pater. Excipies operis dedicationem libenter, atque hoc B. Ioachimi, aliorumque Sanctorum Patrum, quorum eius cauſa egimus per tranſennam, templum ingreſſus, poſtquam luſtraueris, virtutes omnes in te, ac decora ſingulorum, animaduertes expreſſa: prout animaduerterunt in te, ſed ante te, prudentiſſimi, & zelantiſſimi ſuperiores tui, quando vix Sacerdos conſecratus (maxima cordis tui diſplicentia) ad munera te delegerunt ſubeunda: & cum continuata xxvij. annorũ ſerie illa miniſtraſſes mira prudentia, ad clariſſimi, & famoſiſſimi Neapolitani Cœnobij S. Martini Prioratum prouehendum duxerunt, & cæteris Venerabilibus Neapolitani Regni celeberrimis Cœnobijs in Viſitatorem deſtinarunt. Ad quod etiam vix adduci potuiſti. Quod dum vtrumque munus xv. ab hinc annis exerces, ità adminiſtras; vt omnes fateantur, poſſe te non tuam tantummodò Religionem; ſed terrarum Orbem vniuerſum regere, & gubernare: eaq; mente te à natura creatum fuiſſe, vt terris regendis proponeret, ac conſtitueret: eamque ob cauſam, qui futura ſano conſilio præuident, fore augurantur, vt te àliquando Vaticana Sedes excipiat, ſibi te natum demiſſus Orbis agnoſcat, quem ſibi tuus Ordo tam anxiè, enixèq; complectitur. Vale, & me commenda Deo in orationibus tuis. Ex Monaſterio Sagittarienſi Kal. Octobris 1659.

AD LECTOREM
PRAEFATIO.

SVppone Candide Lector, quod Ciſtercius Ordo, tanquam Domini Sabaoth Vinea, à Mari vſq; ad Mare, primis ſuis ſæculis, palmites ſuos extendit, & per vniuerſa Mundi climata floruit, Orbemq; vniuerſū Spirituū locupletauit exuuijs Beatorū; adeò vt & ipſos Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopos ad eum laudibus, & encomijs extollēdū traxerit. *Cum Ordo veſter* (verba ſunt Vrbani tertij ad Ciſtercienſes) *per infuſionem diuinæ gratiæ longè, latèque fidelibus Chriſti, ſit odor vitæ in vitam, tanto facilius impartimur aſſenſum, quanto plures veſtro exemplo in Eccleſia Dei proficiunt ad ſalutem*. Eadem Honorius tertius, *Cum Ordinis veſtri generoſa plantatio multos Religionis, & honeſtatis flores, & fructus protulerit, effuſo longè, latèque laudabilis conuerſationis odore*. Et ſucceſſor eius Gregorius nonus. *Cum Ciſtercienſis Ordinis titulus per Dei gratiam adeò ſit inſignis, quod vix credatur*. Et Innocentius quartus. *Theſauro virtutum ſic præclara veſtra Religio ſuum ſemper àſtrinxit affectum, quod habetur & in conſpectu Regis æterni placita, & in oculis hominum gratioſa. Ipſa quidem, vt Columba mitis, & humilis, & electa Domini ſpecialis, pulchra per totum aſpicitur, omnem à ſe rugam enormitatis abijciens, & maculam deformitatis excludens*. Et Alexander quartus. *Virtutum meritis rutilans, & ſanctitatis odore fragrans in Eccleſiæ corpore membrum nobiliſſimum Ordo veſter, ſic à ſui plantatione per ſemitam mandatorum Domini ambulauit, & vnitatem ſeruauit, & pacem, quod, gratia gubernante diuina, nunquam viſitationis, vel correctionis alienæ officio indiguit, vel in eo naſci potuit turpem ſibi maculam ſuperducens alicuius diſſentionis rimula, vel ſciſſura*. Et Clemens quartus. *Paruus fons, qui creuit in fluuium, & in lucem, ſolemque conuerſus, in aquas plurimas redundauit. Ciſtercienſis eſt Ordo prælucidus, qui à ſui ortus exordio paruus, & humilis abiectione habitus, tenuitate ſubſtantiæ, humilitatis profeſſione, ac numero profeſſorum ſub fontis metaphora non indignè deſcribitur, cui diuerſarum illi proprietatum conformitate conformis non immeritò comparatur. Hic eſt enim fons hortorum irriguus, cæteras rigans Religiones, & Ordines, ac in ipſos exemplis ſalutaribus ſcaturizans. Hic eſt fons amœnus, varietate virtutum præclarus, munditiæ puritate, pietate patens, indeficiens ſanctitate: horum merito ſic excreſcere meruit, vt fontis nomen excedens fluuius cenſeatur: cuius proceſſus laudabilis de virtute in virtutem, vt Deum Deorum in Sion videat, gradientis vniuerſalis Eccleſiæ lætificat vnitatem, in qua per meritorum euidentiam claræ lucis ſplendorem adeptus, quaſi ſtella matutina reſplendet in medio nebulæ mundi huius, & in ea ſplendidos emittens radios inſtar Solis, velut aquæductus de Paradiſo proueniens, in aquas redundat plurimas, hortum plantationum ſuarum, cœtus quidem clauſtralium, quos produxit, aquis irrigans gratiarum, & vino ſpiritualis lætitiæ fructum inebrians partus ſui*. Et Gregorius decimus. *In veſtitu deaurato Eccleſiæ ſponſa Chriſti, quæ varietate circundata ſponſo ſuo ſpecioſo forma præ filijs hominum inuariabilis integritate fidei, & ſoliditate ſpei à dextris aſsiſtit, Ciſtercienſis Ordo diuinis mancipatus obſequijs, & inter Religiones cæteras glorioſæ Virgini ſingularitate deuotionis adſcriptus, ex inſtitutione primaria, & profeſſorū ipſius, quanto ex alto conceditur, proſecutionis inſtantia rutilat charitate, candet caſtimo-*

Vrbanus tertius in priuilegio ſub Veronenſi 2. Idus Martij anno 1186.

Honorius 3. priuil. ſub dat. Viterbij 4. Non. Decembr. ann. 1219.

Greg. nonus in priuil. ſub Dat. Lateranenſi 3. Id. Ianuarij ann. 1228.

Innocēt. 4. in priuil. ſub dat. Lugduni 6. Nonas Maij ann. 1245.

Alexander 4. in priuilegio dato Anagniæ Idib. Iunij ann. 1260.

Clemens quartus in priuilegio ſub Datū Peruſij 5. Idus Iunij anno Dom. 1265.

Gregor. decimus in priuil. ſub dat. Lugduni Nonis Aprilis anno Dom. 1275.

nia

Boniſacius octauus in priuil. dat. Laterani 15. Kal. Ianuar. ann. 1301.

Ioann. vigeſimus ſecundus in priuil. dat. Auinioni 3. Kal. Decemb. ann. 1319.

Benedictus duodecimus in priuileg. ſub datum apud Pontem Sorgiæ Auenionēſis Diœceſis 4. Idus Iulij ann. 1334.

Pius ſecundus in priuilegio ſub dat. Mātuæ pridie Non. Auguſti ann. 1459.

nia, & pulchritudine conuerſationis elucet. Et Bonifacius octauus. *In Eccleſiæ fundamento veſter Ordo nitore claro coruſcans, vniuerſalem gregis Domini aulam illuminat; & currentibus in ſtadio rectum iter inſinuat, quo ad ſalutis brauium facilius perueniatur*. Et Ioannes vigeſimus ſecundus. *Ad Ciſtercienſem Ordinem, ex quo velut agro pleno, cui Dominus benedixit, fragantia ſpiritualium filiorum redundare dignoſcitur, ſuauitatem ſpirans odoris Eccleſiæ ſanctæ Dei ſpecialem gerentes affectum*. Et Benedictus duodecimus. *Fulgens ſicut Stella matutina in medio nebulæ Sacer Ciſtercienſis Ordo in Eccleſia militante, ſtrenuè militat operibus, & exemplis, feruidèque ſatagit per ſācta conuerſationis applauſum, & innocentis vitæ meritum, montana ſcandere cum Maria, ſeque per exercitium laudabilium exactionum, & penſum bonorum operum curioſum Marthæ ſatagentis officio conformare*. Et Pius ſecundus. *Super gregem Dominicum nobis (licet immeritis) deſuper creditum extendentes vigiles ſpeculatoris officium, in decore, ac fælici ſtatu ſacræ Religionis Ciſtercienſis ingenti mentis exultatione reficimur, proſpicientes potiſſime, quod Monachi dicti Ordinis per bonorum operum exercitium, & præclara ſanctitatis merita præcedentes, cæteros ad diuinæ Maieſtatis obſequium retrahunt per exemplum, vitam ducendo pijſſimam, diuinisq; laudibus, ex quibus gloria extollitur Altiſſimi accuratius inſiſtendo*: Et Innocentius octauus. *Dum ad fructus vberes, quos Sacer Ordo Ciſtercienſis in agro militantis Eccleſiæ diuina ordinatione plantatus, producere non ceſſat, noſtræ conſiderationis intuitū dirigimus, & intra noſtri pectoris arcana reuoluimus, quod per illius fructuoſos palmites ſacroſancta Dei Eccleſia non mediocriter decoratur, & Catholica Fides continuo exaltatur*. Et alij Pontifices ſummi encomia nonnulla alia prædicauere præclariſſima. Nā ſicut Eſdras legem Moyſis, ſic Ciſterc. Ordo Sāctiſſimi Patriarchæ Benedicti Regulam penè combuſtam reſtaurauit. Alumni, veluti coruſcantes Stellæ, & doctrina, & vitæ merito, Cœlum exornarunt militantis Eccleſiæ. Quoniam ex eius gremio tot Apoſtolici Viri, tot Vates veridici, tot præclari Romani Pontifices, tot Antiſtites celebres, tot Doctores illuſtres, tot ſacrati Martyres, tot eximij animarum Conciliatores, & tot denique caſtæ, & prudentes Virgines prodiere, vt terminum excedant capacitatis noſtræ.

Innocentius octauus in priuil. ſub datum Romæ apud S. Petrū 6. Kal. Ianuarij ann. 1487.

Eſdræ lib. 1. cap. 7. lib. 2. cap. 8. & 10. & S. Irenæus apud Euſebium Cæſarienſem Eccleſiaſticæ hiſtor. lib. 5. cap. 8.

Horum inter cæteros extitere Beatus Ioannes Ioachim Abbas Florenſis, & Beatus Ioannes à Caramola Conuerſus Saggittarienſis Monaſterij, qui in ſpeluncis, & in hortis aromatum ſanctitatis emiſerunt odorem, & conſolationis, ac ſanctæ ſpei fructus non pepererunt immaturos. Horum vitam conſcribere inſtitui, non vana aliqua præſumptione, aut acquirendæ gloriæ ſpe inductus; ſed Religionis zelo concitatus. Siquidem cum ſacras legens hiſtorias, in quorundam Sciolorum, & magno Prophetæ Domini Florenſi Abbati detrahentium, libros offendiſſem: ſciens magni apud Deum eſſe meriti, innocentes eius famulos ob iniurijs vindicare, apud me ſtatui primò detractoribus reſpondere tantummodo: at conſilio tandem in melius commutato, & illius vitam in memoriam reuocare, & ſuo loco irrefragabilibus auctoritatibus, maximè autem eiuſdem Dei famuli verbis ſuam innocentiam vendicare decreui. Beati vero Ioannis à Caramola vitam conſcribendi anſam dedit tam deuotio ſumma, qua ergo eum afficior, quàm deſiderium ingens illius perpetuādi memoriam. Nam cum ex noſtris non viderim quemquam, qui in lucē prodierit vitam tanti Dei Viri, de quo vltra propriam ad Veſperas, & Laudes commemorationem quotidianam, ſingulo quoque anno, & die

26. Men-

26. Menſis Auguſti ſacrum ante eius corpus à Sagittarienſibus noſtris Patribus proprium celebratur Officium, quod antiquo charactere ſcriptum extat in membranaceo codice, ſeù Miſſali eiuſdem Sagittarienſis Eccleſiæ; & maximè ſim veritus, ne eo pereunte, tota ſuorum geſtorum memoria lethæis vndis aliquando ſepeliretur; vitam, in animo propoſui, ex illo colligere ſuam. Atque hæc, & non alia huius ſunt otij incitabula. Secundo loco de Beato Ioanne Conuerſo Sagittarienſi, primo verò loco de Beato Ioanne Abbate Florenſi, ordo ſuadet rationis, vt agamus. Scripturus itaque tanti Dei Viri vitam mirabilem, apim imitabor argumentoſam, quæ ex varijs hinc inde delibatis floribus, mel exugit humano generi gratiſſimum: haud aliter ego omni cum impigritate noſtro hoc in opere conferre conabor, quidquid ſparſim ab egregijs Hiſtoriographis fuerit de eo ſcriptis commendatum. Verùm ne interpelletur lectionis fructus, aut Lectori meo tædium inferatur, quàm rarò Auctorum teſtimonia in medium adducam ad verbum, in margine autem cuiuſcunque capituli, & Auctorum nomina, & ſuarum compoſitionum loca inſinuabuntur; vt inde Lector curioſus, & perſpicax, facilè videat, ſi vera, & dulcia ex eorum ſcriptis exugerim, nec ne. Non enim ob aliud, Hergaſiarũ Alethia Apologetica, ſiue, Mirabilium Veritas Defenſa, erit Florenſis Abbatis vitæ inſcriptio; quã quod nihil de eo dicemus, quod grauiſſimorum Hiſtoriographorũ auctoritati, aut immemorabilis antiquitatis monumẽtis non inſiſtat, & in quantũ noſtra patietur cõpoſitio, proprijs eorũ verbis vtar. Titulũ verò *Magni, Diuiniq; Prophetæ* non proprio marte illi tribuimus, nam vterq; legitur ſuis in opuſculis: & in Expoſitione quidem Apocalypſis eſt inſcriptio talis. *Expoſitio magni Prophetæ Abbatis* Ioachim *in Apocalypſim.* Et in Concordia noui, & veteris teſtamenti, *Diuini Vatis Abbatis Ioachim liber* Concordiæ *noui, & veteris teſtamenti.* Et illa quidẽ fuit impreſſa Venetijs anno ſalutiferæ Incarnationis 1527. die 27. Aprilis; Cõcordiæ verò liber etiam Venetijs ann. Domini 1519. die 13. April. *Beati* quoque titulo etiam ſuis in operibus honoratur, (vt aliorum ſcriptorum auctoritates omittam) etenim Index Ciuitatum ſuper quibus Propheta noſter vaticinatus eſt, explicans Iſaiam Prophetam, ſic exorditur. *Incipit tabula in opus Beati Abbatis Ioachim de Vaticinijs Regnorum,* Ciuitatum, *& locorum totius Orbis per nomina Epiſcopatuum nominatorum.* Et Venetijs quoque fuit impreſſum ann. 1517. die 27. Iunij. Diuerſi enim diuerſa, non omnia omnes litteris mandarunt. Quæ de illo tradam, index capitũ demonſtrabit, & quæ eius cauſa de alijs alter index. Omnia, ea, qua debeo, reuerentia, tibi offero Lectori deuotiſſimo; rogans, vt laborem hũc meum fronte accipias hilari; & ſi quid minus rectè, vel mendis dignum iudicaueris, quæſo corrigas; & ſi fortè errauerim, nouum non eſſe, hominem errare, ſcias; maximèque mirum non erit, me formicam inter elephantes, ac Saulum inter Prophetas, inque vltimo ignorantiæ lectulo dormientem, errare: libenter enim, æquoq; animo in malè traditis correctionem patior, & ſatis erit mihi ab alio rectiora afferente, vt veritati lumen inferatur, doctrinam amplecti. Nec ignoro multos fore, qui, ſolita detrahendi omnibus libidine, quod vitari non poteſt, niſi qui omninò nil ſcribit, meo volumini genuinum dentem infingant. Calumniabuntur in tempora, conuertent ordinem, res arguent, ſyllabas ventilabunt, & quod pleriſque ſolet accidere, Typographorum negligentiam ad Auctorem referent. Quos cum poſſem meo iure repercutere, vt ſi diſplicet,

1. Regum c. 10. n. 13.

b non

non legant; malo enim placatos dimittere, quàm quæ aſſerta, de alijs probatiſſimis Auctoribus libata cognoſcant.

Contra opus obiectio.

VErùm ſi contra opus hoc Vrbani fœl. rec. Papæ octaui decretum obijciatur, quo feria quinta, die 13, Martij, Anno Dom. 1625. & ſui Pontificatus anno ſecundo, cautum extitit, ne eorum, qui ſanctitatis fama, vel opinione celebres è vita migrauerint, geſta, miracula, vel reuelationes, ſeù quæcunque beneficia tanquam eorum interceſſionibus à Deo accepta, typis dentur, ſine recognitione, atque approbatione Ordinarij, qui in ijs recognoſcendis Theologos, alioſque pios, & doctos viros in conſilium adhibere, negotiumque inſtructum, ad Sedem Apoſtolicam tranſmittat, atque eius reſponſum expectet; & quæ hactenus ſine recognitione, & approbatione huiuſmodi impreſſa erant, nullo modo approbata cenſeri voluit, atque mandauit. Quare videtur hos duos Beatos hòc comprehendi decreto, cum ab Apoſtolica Sede approbati, & declarati non ſint. Fruſtraque proinde me laborare pro illis.

Obiectionis Solutio.

SCiat nihilominus Lector pijſſimus, præfatæ obiectioni eundē reſpondiſſe Pontificem eodem in decreto, prohibitione, & diffinitione, dicens. *Declarans* (ſupple Romanus Pontifex Vrbanus octauus) *quod per ſuperſcripta, praiudicare in aliquo non vult, neque intendit ijs, qui aut per cōmunem Eccleſia conſenſum, vel immemorabilem temporis curſum, aut per Patrum, Virorumque Sanctorum ſcripta, vel longiſsimi temporis ſcientia, ac tolerantia Sedis Apoſtolica, vel Ordinarij coluntur.* Qua ex declaratione euidentiſſimè conſtat, Beatum Ioannem Ioachim, & Beatum Ioannem à Caramola in prohibitione prædicta non contineri, cum ambo & Beatorum ſint honorati titulo ab Auctoribus ab Eccleſia admiſſis, vt ex voluminis lectura patebit; & à multis ſæculis, ita vt non ſit in contrarium memoria hominum, habiti ſint pro Viris in ſanctitate admirandis. Hinc inſuper eſt videri, Imagines eorum cum laureolis, ſiue radijs, ſeù ſplendoribus in Tēplis, & Oratorijs, ac alijs Regularium locis poſitas eſſe. Nec non ſacras eorundem Reliquias cum alijs Sāctorū Exuuijs aſſeruari; & cum Archiepiſcopis, Epiſcopiſque, atque Primatibus oſtenduntur, à Sacerdote ſtolam circa collum tenente, aſſiſtentibus Religioſis omnibus conuentualiter, ſolitis hymno, & antiphona, verſiculo, & collecta decantatis, luminaribus accenſis, demonſtrantur, incenſatione præuia; adeò vt bono iure poſſit eis dari gloria, quæ communi Eccleſiæ conſenſu ipſis conceſſa eſt. Et quam illis permittit etiam Sacræ Rituum Congregationis Decretum vltimo loco ſuper cultu Beatis adhuc non canonizatis præſtando emanatum ſub *die* 27. *Septembris* 1659. & publicatum ſub *die* 3. *Februarij ann. à Natiuitate D.N. Ieſu Chriſti* 1660. *Indict.* 13. *& Pontificatus Sanctiſsimi in Chriſto Patris, & D.N. D. Alexandri diuina Prouidentia Papa ſeptimi anno quinto.* Illis in verbis. *Sacra tamen Congregatio* (Supple habita coram Sanctiſſimo Domino noſtro Alexandro Papa VII.) *præſentibus declaratione, & iuſsione remouere non intendit* Cultum *Beatis per communem Eccleſia conſenſum, vel per immemorabilem temporis curſum, aut per Patrum,*

viro-

virorumque ſanctorum ſcripta, vel temporis centum annorum metam excedentis ſcientiam, ac tolerantiam, Sedis Apoſtolicæ, aut Ordinariorum hactenus præſtitum, ac certis modo, & forma ab eo tempore eis exhibitum. Verùm ſi à centum annis citra Cultus huiuſmodi aliqua ex parte conſtiterit auctus, & extenſus, eo caſu Sacra eadem Congregatio eundem in priſtinum reduci iubet, prout quemuis Cultum extra caſus prædictos ad expreſſa tantùm verbaliter in Apoſtolicis indultis omninò reuocari mandat ſub pœnis &c.

Auctoris Proteſtatio.

At quia quorundam aliorum Illuſtrium Virorum nonnulla obiter attingemus, quæ ſanctitatem ipſis videantur aſcribere: præſtingemus nonnunquam aliqua ab ijs geſta, quæ cum vires ſuperent humanas, miracula videri poſſunt, præſagia futurorũ, arcanorum manifeſtationes, reuelationes, illuſtrationes, & ſi quæ ſunt alia huiuſmodi: beneficia item in miſeros mortales eorum interceſſione diuinitùs; nonnullis demum sãctimoniæ, vel martyrij videbor appellationem tribuere. Ideo hæc omnia ità meis Lectoribus propono, vt nullo modo velim ab illis accipi tãquam ab Apoſtolica Sede examinata, & approbata; ſed tanquam quæ à ſola ſuorum Auctorum fide pondus obtineant (ſi quam habent) atque adeo non aliter, quàm humanam hiſtoriam. Proinde præfatum Vrbani Papæ octaui decretum die 13. Martij anno 1625. emanatum, & die 5. Iulij anno 1634. confirmatum, integrè, atque inuiolatè ſeruari à me omnes intelligant, iuxta declarationem eiuſdem decreti ab eodem Vrbano factam die 5. Iunij anno 1631. (qua ità prædictum decretum explicauit, vt nimirum non admittantur Elogia Sancti, vel Beati abſolutè, & quæ cadunt ſuper perſonam, benè tamen ea, quæ cadunt ſupra mores, & opinionem cum proteſtatione in principio, quod ijs nulla adſit authoritas ab Eccleſia Romana, ſed fides ſit tantùm penè Auctorem) Nec me velle, vel cultum, aut venerationẽ aliquã per meas has narrationes vlli arrogare, vel famam, & opinionem ſanctitatis, aut martyrij inducere, ſeù augere, nec quiſquam eius exiſtimationi adiungere, nullumque gradum facere ad futuram aliquando vllius Beatificationem, vel Canonizationem, aut miraculi comprobationem; ſed omnia in eo ſtatu à me relinqui, quæ ſecluſa mea lucubratione obtinerent, non obſtante quocunque longiſſimi temporis curſu. Hoc tam ſanctè profiteor, quàm decet eum, qui ſanctæ Sedis Apoſtolicæ obedientiſſimus haberi filius cupit, & ab ea in omni ſua inſcriptione, & actione dirigi.

Ego D. Gregorius Laurus Abbas &c.

IO: DONATI EPIPHANII.

Anagrammatiſmus.

Reuerendiſsimus Pater Dominus Gregorius à Lauro Abbas Ciſtercienſis.

Dij Vatis Arcana ſubis, Numine percitus dio:
meres rubros Galeros, geres.
Diuus in aſtrigeram IOACHIMVS ſubuolat athram;
Quaq; Orbi immineant Fata, ibi aperta, videt.
Et videt, & PAVLO melior, conſpecta reſignat;
Scripta tamen nulli ſunt penetrata Viro.
Vatis Tu Dij *reſeras* Arcana, ſubiſq;
Talis vt affirmem Numen adeſſe Tibi.
Obtectus Lauro natiua, & Numine Dio
Percitus, *an nequeas Senſa aperire Dei?*
Rubros *indè* meres *ſacrato crine* Galeros.
Iamque geres. *magis hoc. Clauiger Axis eris.*

Illuſtriſsimi Domini Fabij Capycij Piſcicelli.

Anagram. numericum.

Reuerendiſsimus Pater Don Gregorius Laurus Abbas Ciſtercienſis. 677.

Beati IOACHIMI vitam deſcribens, eius arcanas Prophetias (iò) claras reddis mundo. 677.

Illuſtriſsimi Domini Marij Capycij Piſcicelli.

Anagram. numericum.

Reuerendiſsimus Pater Abbas Domnus Gregorius Lauro. 501.

Ecce Ipſe es Defenſor verax, ac Præco pius ſacri Vatis IOACHIM. 501.

D. Franciſci Antonij Aquilantis. V. I. P. & Canonici Campanienſis.

Anagram.

Domnus Gregorius Lauro Abbas Familia Ciſtercienſis.

Re decus orbis, imò Angelus: en fluis Gratijs, ac Ambroſia.
Edere veridica mortalem Oracula voce,
Non eſt humana conditionis opus.

H

Præſtitit hoc IOACHIM, diuino percitus æſtro;
Dicta tamen Viri quis penetrare poteſt?
Hæc celata diù Tu tantum Arcana retexis,
Qui fluis Ambroſia, *cui ſedet ore* charis.
Re decus, imò *nouus iam diceris* Angelus Orbis,
Cui ſit ſupremi mens patefacta Dei.

R. P. F. Danielis à Moliterno S. T. P. & Diffinitoris Congregationis S. MARIÆ de Collorito Ord. Eremitarum S. Aug.

Anagram.

Reuerendiſsimus Pater Gregorius de Lauro Sagittarienſis.

En res miras egregij Vatis (purè narus) glorioſè tutas reddis.

Eiuſdem eidem Reuerendiſsimo P. Gregorio Abbati.

Diſticon.

Quæ IOACHIMVM vrgent, Tu tela SAGITTIFER arces:
Neuè vlla offendant Fulmina, LAVRVS ades.

D. Io. Dominici Gioia à Layno in laudem Auctoris.

Echo.

Arguta in noſtris habitans conuallibus Echo,
Vocis imago mea, dic mihi ſcita. cita.
Virtutes vellem GREGORI monſtrare nitentes,
Tentes. *Sortitum me fore reris?* eris.
Relligionis honor, fandi eſt ſua copia flumen,
Lumen. *Præcellens ingenio?* Genio.
Dicta valet IOACHIMI Arcana reſoluere? verè.
Efficiet ſcribens intemerata? rata.
Huic quanam ſæclum præſtabit præmia noſtrum?
Oſtrum. *Ea det Sanctum munera Flamen. Amen.*

Eiuſdem in eundem Reuerendiſsimum Abbatem.

Anagramma, itemque Diſticon leonin.

Reuerendiſsimus Pater Don Gregorius Lauro Abbas Religionis Ciſtercienſis.

Rara geris: digno en celebraris, Bretia, cigno:
Solus is, is dius munere, ſorte, pius.

Eiuſdem in eundem Reuerendeſsimum Dominum Abbatem.

Anagramma.

Reuerendiſsimus Pater Don Gregorius Lauro Abbas Religionis Ciſtercienſis.

Egregiè narras: ſuperaſti munera Clius;
Inſignis ideò, Sol, Decor, Vrbis, & Orbis.

In

In Congregatione habita coram Eminentiſs. Domino Card. Philamarino Archiepiſcopo Neapolitano, die 12. Decemb. 1659. fuit dictum quod R. P. Scipio Paulucci Soc. Ieſu reuideat, & in ſcriptis referat eidem Congregat. &c.

Horatius Maltacea Vic. Gen. Neap.

Can. D. Matthæus Renzi S.T.D. & S. Officij Conſ.

EMINENTISSIME, ET REVERENDISSIME DOMINE.

EGo Scipio Paulucius legi ex commiſs. Reuerendiſs. Dom. Vic. Gen. B. Ioachim Abbatis Mirabilium Veritatem Defenſam, eiuſdemq; appoſitam Vaticiniorum Explicationem, ac etiam vltimo loco adiectam Vitã B. Ioannis à Caramola, quæ omnia ſunt opera Reuerendiſſimi Patris D. Gregorij de Laude, aliàs de Lauro Ordinis Ciſtercienſis Abbatis etc. Et in ijs non modò nihil deprehendi, vel ſanæ doctrinæ, vel pijs moribus diſſonum; ſed etiam multa valdè eruditè, & ingenioſè tum relatu, tùm explicatu. In Collegio Neap. Soc. Ieſu die 22. Decembris 1659.

Scipio Pauluccius Soc. Ieſu Theol. Dep.

De ordine Eminentiſſimi, & Reuerendiſs. D. Cardinalis Philamarini Archiepiſcopi Neap. extra Congregationem fuit dictum, quod ſtante ſupradicta relatione Reuiſoris, Imprimatur. Hac die 9. Ian. 1660.

Horatius Maltacea Vic. Gen.

Can. D. Matthæus Renzi S.T.D. & S. Officij Conſultor.

ILLVSTRISSIMO, ET ECCELLENTISSIMO SIGNORE.

IL Padre D. Gregorio Lauro Abbate del Monaſterio del Sagittario dell'Ordine Ciſtercienſe eſpone à V. E. come deſidera dar' alle Stampe vn' opra da lui compoſta ſotto il titolo. Magni, diuiniquę Prophetæ B. Ioannis Ioachim Abbatis, Ciſtercienſis Ordinis, Monaſterij Floris, & Florenſis Ordinis Inſtitutoris Hergaſiarum Alethia Apologetica. Siuè, Mirabilium Veritas Defenſa. Vn' altra ſotto il titolo, Eiuſdem Magni diuinique Prophetæ Vaticiniorum de Apoſtolicis Viris, ſiue de Romanis Pontificibus hiſtorica, & ſymbolica Explicatio. Et vn' altra ſotto il titolo. Vita B. Ioannis à Caramola Conuerſi Sagittarienſis Monaſterij Sacri eiuſdem Ordinis Ciſtercienſis. Però ſupplica V. E. per la licenza di poterſi ſtampare, che il tutto l'hauerà à gratia vt Deus.

Reuer. Pater Carolus Florillus videat, & in ſcriptis referat.

Zuſia Reg. *Burgos Reg.* *Muſettola Reg.*

Prouiſum per Suam Excell. Neap. die 22. Decemb. 1659. *Maggius.*

EXCELLENTISSIME DOMINE.

In triplici hoc opere Reuerendiſs. Abbatis D. Greg. de Laude, aliàs de Lauro, quorum titulus. B. Ioach. Abbatis Mirabilium Veritas Defenſa: eiuſdemq; Vatic. de Summ. Pont. hiſtorica, & ſymbolica explicatio: ac vita B. Ioannis à Caramola; quod Regiam Iuriſdictionem, quod politicum regimen lædere poſſit, nihil inueni. Cuncta porrò pietati congrua, religioni conſona, vtilitati legentium opportuna, in publicam poſſe prodere lucem cenſeo. In Collegio S. Franciſci Xauerij die 5. Ianuarij 1660.

Carolus Florillus Societ. Ieſu.

Viſa ſupradicta Relatione, Imprimatur, & in publicat. ſeruetur Reg. Pragmat.

Zuſia Reg. *Muſettola Reg.* *Miroballus Reg.*

Prouiſum per Suam Excellentiam Neap. die 12. Ian. 1660. *Maggius.*

Ex mandato Reuerendiſſimi Domini Antonij Tanghi Vicarij generalis Conſentini, vidi librum, qui inſcribitur.

Hergaſiarum Alethia Apologetica.

Siue

Mirabilium Veritas Defenſa.

Et dico nihil contra fidem, aut bonos mores continere, ac propterea poſſe typis mandari; ſi ita videbitur &c.

Carolus Pacificus Rector Collegij Conſentini.

Imprimatur. Coſentiæ die 12. Iulij 1655.

Antonius Tango Vic. Gen.

De mandato Reuerendiſſime dominationis veſtræ legi opus, cui titulus *Vita Beati Ioannis à Caramola* compoſitum à Reuerendiſſimo Patre Abbate D. Gregorio de Laude, aliàs Lauro Ordinis Ciſtercienſis, in quo nihil reperio contra bonos mores, Catholicamque fidem, quinimmò ob eius ſingularem pietatem plurima admixta cum eruditione, dignum cenſeo, vt typis mandetur. Datum Coſentiæ in domo S. Ioſeph die decimo ſeptimo Aprilis anno milleſimo ſexcenteſimo quinquageſimo ſexto.

Reuerendiſſime dominationis Veſtræ.

Addictiſſimus ſeruus

D. Ioſeph Marcheſius Clericorum Regul. S.T. Doctor.

Imprimatur. Coſentiæ 19. April. 1656.

Antonius Tango Vic. Gen.

Summa facultatis Perilluſtris, & Reuerendiſsimi Domini Vicarij generalis Anglonenſis.

Opuſculum Vitæ B. Ioannis à Caramola ab Abbate Sagittarienſi compoſitum, neq; probatione, neque iudicio indiget alieno, ob eximium talentum, quo Dominus Deus decorauit Authorem. Imprimatur ergo, vt lucem videat exoptatam, & celebretur linguis, ad Auctoris, & Beati gloriam, & fidelium vtilitatem. Clarimontis 9. Nouembris 1659.

Iulius de Luca Vicarius Generalis.

Facul-

Facultas Reuerendiſſimi Præſidis Congregationis Beatæ Mariæ Virginis vtriuſque Calabriæ, & Lucaniæ Ordinis Ciſtercienſis.

NOs D. Thomas Secretus Dei gratia Abbas Venerabilis Monaſterij Sanctæ Mariæ de Succurſu, Cuſentinæ Diœceſis, ac Præſes Congregationis Beatæ Mariæ Virginis vtriuſque Calabriæ, & Lucaniæ, Sacri Ciſtercienſis Ordinis, facultatem concedimus, vt volumen, quod inſcribitur *Magni, Diuinique Prophetæ Beati Ioachim Abbatis Florenſis Mirabilium Veritas Defenſa, eiuſdemque Vaticiniorum de Romanis Pontificibus Hiſtorica, & Symbolica Explicatio, ac Vita Beati Ioannis à Caramola Toloſani Sagittarienſis Monaſterij Conuerſi* à R. P. Domno Gregorio Lauro S. T. D. Abb. & Viſitatore maiore eiuſdem Congregationis noſtræ ſummo labore, eruditione, & religione compoſitum, prælo committatur, ſi ijs, ad quos ſpectat, videbitur. In quorum fidem præſentes noſtra propria manu ſubſcripſimus. Datum ex prædicto Venerabili Monaſterio Beatæ Mariæ de Succurſu ſub die vltimo Aprilis 1658.

Don Thomas Secretus Abbas, & Præſes.

DOCTORVM

SANCTORVMQVE PATRVM,

Quibus hoc opus innititur.

ELENCHVS.

A

ABbas Vrſpergenſis.
Abrahām Bzōuius.
Ado.
Adrianus Butz.
Ægidius Cardinalis Viterbienſis. Romanus. Schondonchus.
Aimonius.
Albertus Argentinenſis. Crauty̆. Krantius.
Alexander de Ales. Aquilanus. Papa Tertius. Quartus.
Alfonſus Ciacconus. de Villegas.
Almoinus.
S. Ambroſius. Calepinus. Cretenſis.
Anacletus Papa.
Andreas Betendorpius. Scotus. Victorellus.
Angelus de Conſtantio. Manrique. Primus.
Antiochus.
S. Antoninus Archiepiſcopus Florentinus.
Antonius Abbas Vercellenſis. Iepius, ſiue Yepius. Poſſeuinus. Sanderus. Vaſconzelius.
Archiuium Monaſtery Calabro Mariæ, aliàs Sanctæ Mariæ de Altilia. Curaty̆. Florēſis. Fontis Laureati. S. Georgy̆ Maioris Neapolis. Regia Camera. Siclæ Sagittarienſis. Scholaſtica de Sublacu. S. Sebaſtiani olim S. Petri à Caſtello.
Argentina.
Ariſtotheles.
Arnoldus de Rayſe. Vuion.
Arſenius à Præſentatione.
Aſchanius Brutchetta Moranenſis. Tamburinus.
S. Athanaſius. de Louera.
Aubertus Miræus.
S. Auguſtinus. Barboſa. Triumphus, aliàs de Ancona.
Azorius.

B

BAptiſta Caſtaldus. Fulgoſius. Clanus Mantuanus. de Tuffo.
Barnabas de Montalbo.
Bartholomæus Caſſaneus. Panormitanus Archiepiſcopus. à Piſis, aliàs Piſanus.
Beda.
Bellarminus Cardinalis.
S. Benedictus Monachorum Patriarche. Gonon. Monachus Sancti Benedicti. de Paſſaflumine Cephaleditanus.
Bernardinus Corius. Mediolanenſis. Martiranus Cuſentinus.
S. Bernardus Abbas Clareuallenſis. Boneuallis. Brito. Lutzenburgus. Roberti à Crypta Minerua Capuccinus. De Quiros.
Beuterus.
Blaſius Viegas.
Blondus.
B. Bonacius Monachus Florenſis.
S. Bonauentura.
Breuiarium Ciſtercienſe. Eccleſiæ Fontanenſis. Eremitarum S. Auguſtini.

C

CÆſar Baronius Cardinalis.
Cæſarius Heiſterbacenſis.
Caietanus.
Camillus Tutini. Canarienſis.
Caniſius.
Capreolus.
Caputus.
Carolus Sanſeiut. Seribanus. Sigonius. Tapia.
Carthuſianus.
Caſſaneus.

Caſsianus.
Carthagena.
Cedrenus.
Celeſtinus Papa Tertius.
Chronicon Anglicum. Belgicum. Beneuentanum. Boneuallenſe paruum. Caſsinenſe. Euſebij. Foſſæ nouæ. Palmerij. Seruorum Dei.
Chronologia Eccleſiarum Ciſtercienſium.
S. Chryſoſtomus. Henriquez.
Claudianus.
Claudius Robertus.
Clemens Papa.
Clemens Papa. Tertius.
Coſuenerius.
Concilium Agathenſe.
Cartaginenſe. Neocaſarienſe. Toletanum.
Conradus Epiſcopus.
Conſaluus Igleſcas.
Conſtantius Laudenſis.
Conſtitutiones Ordinis Carthuſiæ.
Cuchus.
S. Cyrillus Patriarcha Hieroſolymitanus. Presbyter.

D

Damianus Goes.
Dandalus.
Dantes.
Dauid Romeus.
Diffinitiones Ciſtercienſis Ordinis.
Diodorus Siculus.
Dion.
S. Dionyſius Areopagita Epiſcopus Athenienſis. Halicarnaſeus.
Dominicus Grauina. Thuſcus Cardinalis.

E

Edmundus à Cruce.
Emanuel Rodriquez.
S. Epiphanius.
Eſchylus.
Euſebius Cæſarienſis.
Euthimius.
Exordium magnum Ciſtercij.

F

Faminianus Strada.
Ferdinandus de Caſtillo. de Marra. Vghellus Abbas Ciſtercienſis.
Ferreolus Locrius.
Filibertus Campanilius.
Flaminius.
Flauius Lucius Dexter.
Franciſcus Biuarius. Bonauentura. Ioannettus. Longus à Curiolano Cappuccinus. Menenius. à S. Maria. Pegna. Petrarcha. Puteus. Sacchinus. Suarez. Turrianus.
Froſſardus.

G

Gabriel Barrius Francicanus. Bruſca. Durandus. Pennottus. Prateolus.
Garimbertus.
Garzias de Ciſnedo.
Gaſpar Bruſchius.
Gaufridus.
Genadius.
Genebrardus.
Giorgius Fotinus.
Glitas.
Gonzalus de Illeſcas. de Sylua.
Gregorius Lollius.
S. Gregorius Papa. Papa Nonus. Papa Decimus. Ruffus.
Gualbertus Fabricius Ciſtercienſis.
Guelterius.
Guido Carmelita. Monachus Ciſtercienſis.
Guillelmus Ciſengreinenſis. Eſtius. Malmeſburenſis. Neubrigenſis. Pariſienſis. Poſtellus. Titius. Tyrius.

H

Hecateus.
Helinandus.
Henricus. Sedul.
Hermannus Schedel.
S. Hieronymus. Maraſiota. Plato. Rodriquez. Romanus.
Hilarion Rancato Abbas Ciſtercienſis.
Hilduinus.
Hippolitus Doneſmundus. Marraccius.
Hiſtoria Eccleſiaſtica. Romana.

Hoie-

Hoieda.
Homerus.
Honorius Papa Tertius.
Horatius Turſellinus.
Humbertus.

I

IAcobus Amanutus Card. Papienſis. Bidermannus. Gaddus. Gracus Syllaneus Ciſterciens. Gretſerus. Salianus. de Suſato. de Vitriaco.
Iernandez.
Illeſcas.
Innocentius Papa Tertius. Papa Quartus.
Ioannes Abbas Ciſtercij.
Ioannes Antonius Flaminius. Maginus. Petramelara.
Ioannes de Baccone. Bona. Bonacins. Bonifacius. Buterus. Buzelinus. Carthagena. Chenu. Cuſpinianus. Diaconus. Ercinsta.
Ioannes Baptiſta Poggius.
S. Ioannes Chryſoſtomus.
S. Ioannes Damaſcenus.
Ioannes Dominicus Surrentus Cuſentinus.
Ioannes Franciſcus Spina.
Ioannes Garzo. Gobelinus.
B. Ioannes Ioachim Abbas Florenſis.
Ioann. Iunems. Laurentius de Anania.
Ioannes Leonardus Tufarellus Moranenſis.
Ioannes Marcus Venetius Neapolitanus.
Ioannes Mariana. Marieta. Marquez. Nauclerus.
Ioannes Nicolaus Duglioni.
S. Ioannes Patriarcha Hieroſolymitanus. le Paige.
Ioannes Paulus de Aquino Cuſentinus.
Ioannes Petrus Creſcentius. Guttierez. Iuſtanus. Maffeus.
Ioannes Piccardus. Pineda. Rauiſius. Sariſburienſis. de Saxonia. Tarcagnota. Trithemius Abbas. Villanus.
Ioſeph Antiochenus. Ioſeph Caſtalli. Habreus. Silos.
S. Irenaus.
Iſacius.
S. Iſidorus Peluſiotes.
S. Iuſtinus.
Iuſtus Buffolatus.
Iuuenalis.

L

LAertius Cherubinus.
Laurentius Empoli. Surius.
Leander Bononienſis.
Lelius Zecchius.
Leo Papa.
Lezana.
Lubera.
B. Lucas Archiepiſcopus Cuſentinus. Vuadingo.
Lucius à Donato. Vitalis Cusētinus. de Vrſo.
Ludouicus Bernardus de Quiros. de Eſtrade Abbas Hortenſis. Prutenus. à Sancto Malachia.
Luiſius Turrianus.
Lycophron.

M

S. Macharius.
S. Marcus Antonius Sabellicus. Scipio Placentinus. Surgens.
Marcus Vlyſſippon.
Mariana.
Marinaeus. Marſilius.
Marſilius Ficinus.
Martinus de Caſtillo. Italus. Polonus. Schoner. de Viriana.
Martyrologium Vſuardi. Romanum.
Matthaeus Capuanus Archiepiſcopus. Guerra Fundanus Epiſcopus Malmesburienſis Bibliothecarius. Palmerius Florentinus. Paris. Veſtmonaſterienſis.
Mauritius de Gregorio.
Menologium Carmelitarum. Ciſterciense. Graecorum.
Metaphraſtes.
Michael Angelus de Simone. Marturanenſis Epiſcopus. Zappulla.
Miſſale vetus Ciſtercienſe.
Molanus.
Molina.
Morales.

N

NAuclerus.
Nicolaus Arſpeldius Archidiaconus Cantuarienſis. Burgenſis. Curſenius. Eymerycus. de Lyra. Orlandinus. Vlmericus.

ELENCHUS

O

Ocham.
Octanius Panciroli.
Odericus Raynaldus.
Officium B. Ioannis à Caramola.
Onofrius Panuinus.
Oroſius.
Otho Friſingenſis. Moliſmenſis.
Ouidius.

P

Pandolphus Collenuccius.
Pandulphus Piſanus.
Panuinus Onofrius.
Papyrius Maſſa.
Paſchalinus Regiſelmus.
Paulus Æmilius Sanctorius Caſertanus.
Paulus Florentinus. Gualterius. Iouius. Morigia Ieſuanus. Piſanus. de Stala.
Petrus Abbas Cluniacenſis. Amelius. Boniſegnius. Bizzarus. Burginus. Calzolarius. Corneius.
S. Petrus Damianus, Diaconus, Equilinus, Maria Campius. Matthæus. Monachus de Vallibus Sernay. Ribadeneyra. Rodulphius. Salazar. Thomaſius. Thomas Saracenus.
Philippus Abbas Hieropolitanus. Ferrarius. Phaſianus. Seguinus. à S. Ioanne Baptiſta Fulienſis.
Philogenes.
Philon Hebræus.
Platina.
Plinius.
Poleonidorus Bactaus.
Policretus.
Polidorus Virgilius.
Pomponius Mela.
Pontanus.
Popertius.
Proſperus Aquitanicus.
Proſper Pariſius.
Ptolomeus Luccenſis.

R

Radeſius de Andrada.
Renatus Coppinus.
Ricchardus Monachus de Alduert.
Rodulphius Ardmacanus.
Robertus Abbas. Bellarminus Cardinalis. de Donato. Holkot. de Licio. Montis. Raſca.
Rodericus à Cunha. Ximenius Archiepiſcobus.
Rogerius Houedonius.
Romanus.
Romualdus Archiepiſcopus Salernitanus.

S

Salimbenis Ordinis Seraphici.
Saluſtius.
Sanderus.
Sanſon Haius.
Sanſorinus.
Saraphinus Razzi.
Saxo Grammaticus.
Scipio Ammiratus, Clarimontius, Mazzilla. Scotus.
Sebaſtianus ab Alexandro, de Olmedo.
Seraphinus Firmanus.
Seruius.
Seuerinus Binius. Viuius.
Sigebertus. Gemblacenſis.
Sillus Italicus.
Simeon à Spiritu Sancto.
Sixtus Senenſis.
Sozomenus.
Stephanus de Amandis. Bizantius. Garibay. de Selanacho.
Strabo.
Suarez.
Suetonius.
Sugerius Abbas S. Dionyſij.
Supplementum Chronicorum.
Syluester Marulus. Meucius.
Syricius Papa.

T

Tabula Archiepiſcoporum Cuſetinæ Eccleſiæ. Eccleſiarum Clareuallentium.
Tancredus Siciliæ Rex.
Tertullianus.
Theobaldus Epiſcopus.
S. Theodoretus.
Theodoricus de Apoldia.
B. Theoloſphorus Presbyter, & Eremita Cuſentinus.

Theo-

Theopompus.
Thimaus.
S. Thomas Aquinas. Cantipratanus. Celanus. Fazellus. Maluenda Sabitanus. Stapletonius. Vnaldenſis. Vnalſinga.
Thucydides.
Tibullus.
Toſtatus.
Trogus.
Turrecremata.

V.

VAlentia.
Vaſaus.
Vaſquez.
Vincentius Bellouacenſis. Brandellus. Lerinenſis. RoleuincK.
Virgilius.
Vmbertus.
Volaterranus.
Vſuardus.

X.

XImenius Archiepiſcopus Toletanus.

Y.

YEpius.

Z.

ZAmalloa.
Zappulla.
Zozimus Papa.

INDEX CAPITVM,

Quæ in Vita Magni Prophetæ Abbatis Ioachim continentur.

CApvt I. De Patria, Parentibus, nec nō de admirabili Beati Ioannis Ioachim Conceptione, eiuſque Natiuitate, ac Pueritia. pagina 1.
Cap. II. De eiuſdem Beati Ioannis Ioachim Regiæ Curiæ applicatione, deque eius longa peregrinatione, capillorumque, ac habitus mutatione. pag. 5.
Cap. III. De mirabilibus in itinere viſis, & in corpore perpeſſis. pag. 6.
Cap. IV. Quomodo Beatus Ioannes Ioachim diuinam ſit potitus intelligentiam, & Anachoritas viſitauerit. pag. 7.
Cap. V. De Latronum periculo, hoſpitio, infirmitate, aduentuque eius ad Viros, & Hieroſolymam. pag. 7.
Cap. VI. De habita in monte Thabor viſione, deque operum Concordiæ noui, & veteris Teſtamenti, atq; Apocalypſis Expoſitionis principio. pag. 8.
Cap. VII. Qualiter Vir Dei Ioannes Ioachim transfretauit, & ſuper Siciliæ Inſulam fleuit amare. pag. 9.
Cap. VIII. De conſtanti Beati Ioannis Ioachim Caſtitate, & qualiter Mulierem viduam, eum ad copulam infeſtantem ſuperauerit. pag. 12.
Cap. IX. De Patris, & Patriæ reuiſione. pag. 13.
Cap. X. De Beati Ioannis Ioachim ad Sambucinæ Monaſterium acceſſu, deq; eius Ianitoris officio, ac de altera eius viſione. pag. 17.
Cap. XI. De eiuſdem Dei famuli prædicatione, de ſacrorum Ordinum ſuſceptionis deliberatione, deque eius in Curacenſi Sacri Ciſtercienſis Ordinis Monaſterio profeſſione. pag. 19.
Cap. XII. De mirabili viri Dei Ioachim integritate, Prioris officio, ac in recuſanda Abbatiali dignitate eiuſdem humilitate, & fuga. pag. 26.
Cap. XIII. Vbi primò ſit factus Abbas, deque eius ſolicitudine. pag. 27.
Cap. XIV. Ventura bella præuidit. pag. 32.
Cap. XV. De Beati Abbatis Ioachim ad Pontificem Lucium tertium acceſſu. Vbi & de alijs ab eodem datis Vaticinijs. pag. 33.
Cap. XVI. De Beati Ioannis Ioachim ad Curatium regreſſu. Et quomodo per ſigni manifeſtationem Syllanenſibus vētura certamina prophetauit. pag. 56.
Cap. XVII. Qualiter Syllanenſis mulier per Dei famulum ſanitatē receperit. pag. 58.
Cap. XVIII. De vtriuſque Teſtamenti Cōcordiæ operis præſentatione, & vlterius ſcribendi facultate. pag. 58.
Cap. XIX. Qualiter Tabernenſis Mulier gutta morbo laborans obtinuerit ſanitatem. pag. 61.
Cap. XX. Dæmoniacus Terræ Maidæ per Sancti Patris merita liberatur. pag. 62.
Cap. XXI. Dæmoniacus alter eiuſdem oppidi ad Sancti Viri deprecationem liberatur. pag. 63.
Cap. XXII. Equus tanti Dei viri ſanctitate curatur. pag. 63.
Cap. XXIII. Sanitatem claudo reſtituit. pag. 64.
Cap. XXIV. Quare Beatus Ioannes Ioachim Curacenſibus relictis, Petram Latam inhabitauerit. pag. 64.
Cap. XXV. Quomodo Viri Dei fama diuulgabatur, & de alibi habitandi inſpiratione. pag. 66.
Cap. XXVI. Viro Dei nunciante futura, plurimi de Mortis periculo liberantur. pag. 66.
Cap. XXVII. De prima inquiſitione, & habitatione in loco Floris, & habita ibidem contrarietate. pag. 67.
Cap. XXVIII. De Beati Ioannis Ioachim ad Tancredum Regem acceſſu, & de Floris loci impetratione, & ampliatione. pag. 68.

Cap.

Cap.XXIX. Philippo Galliæ, & Riccardo Angliæ Regibus, ad Terram Sanctam recuperandam ituros, ſed nõ profecturos prædicit. Angelus Domini clarificans à Deo hoc Abbati Ioachim fuiſſe reuelatum, Dei famulum à terrà eleuat. Atque Hieroſolymitanæ expeditionis euentus refertur. pag.70.
Cap.XXX. Ex Conſtantia, Rogerij primi Siciliæ Regis filia, funeſtam Italiæ facem prædicit exorituram; vbi aliqua de eius euentu recenſentur. pag. 76.
Cap.XXXI. Henrico ſexto Romanorum Auguſto diſceſſum inglorium, & receſſum glorioſum prædicit. pag.85.
Cap.XXXII. Tancredo Siciliæ Regi, eiuſq; natis, ſiniſtra prædicit intrepidè. pag 90.
Cap. XXXIII. Beatus Ioannes Ioachim Henrico ſexto obuiat, & inuenit gratiã coram oculis ſuis. pag.92.
Cap.XXXIV. Pro Cuſentiæ Vrbe priuilegiorũ confirmationẽ obtinet. pag.93.
Cap.XXXV. A Dei famulo tùm ab Imperatrice Conſtantia, cùm ab alijs Sanctorum impetratæ Reliquiæ recenſentur. pag.97.
Cap.XXXVI. à Celeſtino tertio Florenſis Ordinis Inſtitutionum confirmationem obtinet. Vbi & de Pſalterij decem cordarum origine, ac de Pſalmodiæ virtute. pag.99.
Cap.XXXVII. Commeantis ſitim ſedat, Bruta animalia ei parent, & Imperatricem Conſtantiam ex imperiali ſolio deſcendere facit. pag.101.
Cap.XXXVIII. De mirabili Florenſis Ordinis dilatatione, deque eius Monaſterijs. pag.103.
Cap.XXXIX. Henrico ſexto Romanorum Auguſto aduerſantia reuelat. pag. 107.
Cap.XL. Quod, quæ contra Fridericum ſecundum prædixerat ſanctus Abbas non caruerunt euentu. pag. 10.
Cap.XLI. Lucas Monachus ab impeditæ linguæ vinculo liberatur. pag. 131.
Cap.XLII. Idem Lucas à magnis febribus liberatur, & ad priſtinam ſanitatem reſtituitur. pag. 132.
Cap. XLIII. Religioſus per merita Beati Ioannis Ioachim à maxima tentatione liberatur. pag.137.
Cap. XLIV. Roſſanenſem Antiſtitem ab indignati Romani Pontificis ira epiſtola liberat. Vbi & de Beato Ioanne Kalà nonnulla. pag.158.
Cap. XLV. Pro Florenſi Monaſterio ab Imperatrice Conſtantia Priuilegiorum confirmationem obtinet. pag.151.
Cap.XLVI. A Monachis Græcis Cœnobij Sanctorum Trium Puerorum vexationibus agitatur. pag.154.
Cap. XLVII. Antichriſtum iam natum prædicit. Vbi & de Vaticinij veritate. pag.162.
Cap.XLVIII. Iudicij diem aſſignat, & in quo ſenſu. pag.166.
Cap. XLIX. Sanctorum Patriarcharum Dominici, & Franciſci Ordines antenunciat. pag.167.
Cap.L. Sacrum Carmelitarum Ordinem præoſtendit. Vbi non pauca de eo. pag.174.
Cap.LI. Sacrum Eremitarum S. Auguſtini prænunciat Ordinem. pag. 186.
Cap.LII. Sacrum Clericorum Regularium Theatinorũ Ordinẽ prædicit. pag.200.
LIII. Sacram Ieſu Societatem præuidit. pag.202.
Cap. LIV. Sacro Ciſtercienſi Ordini aduerſantia prænunciat. pag. 206.
Cap. LV. Sacro eidem Ordini ſecunda prædicit. pag. 213.
Cap.LVI. Quæ de Regnis, Prouincijſque, ac Ciuitatibus expreſsè ſit vaticinatus. pag. 223.
Cap.LVII. Alia flagella Eccleſiæ præparata ad Sancti Cyrilli Presbyteri Carmelitæ inſtantiam explicat. Vbi, & quod fuerit vetus Propheta Domini pag.251.
Cap.LVIII. Beatum Ioannem Kalà, aliam Eremum colere ambientem, in prima ſolitudine firmat. Vbi & de mirabilibus inde ſecutus. pag.256.
Cap.LIX. Ioannes Curatij Abbas, illius monita contemnens, grauiter punitur. pag.262.
Cap. LX. Permagna aquarum inundatio Viri Dei Ioachim concione ſedatur. pag. 263.
Cap.LXI. Intellectus illuminationem cuidem

dem

dem Religioſo mirabiliter impetrat. pag.264.
Cap.LXII. Opera à ſeruo Dei Ioanne Ioachim Abbate compoſita enumerantur. pag.264.
Cap.LXIII. Sua ſcripta deprauanda fore prævidit. pag.267.
Cap. LXIV. Suæ conſcientiæ conſulit, pag.69.
Cap.LXV. Quid de ineffabili Sanctiſſimæ Trinitatis Myſterio ſenſerit. pag.270.
Cap.LXVI. De altera eius ſententia à Generaliſſimo Lateranenſi Concilio damnata. pag. 277.
Cap.LXVII. Relatæ modò ſententiæ Dei Virum Ioachim non fuiſſe, triplici fundamento defenditur. pag. 281.
Cap.LXVIII. Qualis fuit Beatus Ioannes Ioachim in vtroque homine, pag.300.
Cap.LXIX. De eiuſdem in Deum optimũ Maximum deuotione, deque animi, & corporis fortitudine. pag.302.
Cap.LXX. De Tranſitu Viri Dei Ioannis Ioachim Florenſis Abbatis. pag.303.
Cap.LXXI. Aliquorum Hiſtoriographorum, de Sancti Viri obitus anno variè ſententiũ, corriguntur affata. pag.305.
Cap.LXXII. De Beati Viri Abbatis Ioachim corporis tranſlatione. pag.311.
Cap. LXXIII. Nouitius ad Sepulcrũ Sancti Abbatis conualuit. pag.312.
Cap. LXXIV. Baſianus Caccurenſis eodem in ſepulcro ſanitatem recipit. pag. 312.
Cap.LXXV. Inſanus per merita B.Ioannis Ioachim reſipiſcit. pag.313.
Cap.LXXVI. Amatus Monachus B.Patris meritis ab Apoſtaſia liberatur.pag.313.
Cap.LXXVII. Phreneticus per Sancti Patris merita conualeſcit. pag. 314.
Cap.LXXVIII. Lampas, ante ſanctũ Patris Sepulcrum extincta, diuinitùs accenditur. pag. 314.
Cap.LXXIX. Cœcus ad Sepulcrum Viri Dei ſanitatem recipit. pag. 315.
Cap.LXXX. Lampas ante Dei Viri Sepulcrum cadens non frangitur. pag. 316.
Cap.LXXXI. Canonico Cuſẽtino per merita Beati Ioachim bis ſanitas redditur. pag. 316.
Cap.LXXXII. Item alteri Canonico Cuſentino per merita ſãcti Viri ſanitas reſtituitur. pag.317.
Cap.LXXXIII. Religioſus demens per merita ſancti Patris reſipiſcitur. pag.318.
Cap.LXXXIV. Dæmoniacus Puer per Beati Viri merita liberatur. pag.319.
Cap.LXXXV. Infirmario Florenſi ad Viri Dei Ioannis Ioachim inuocationem mirabile accidit. pag. 319.
Cap.LXXXVI. Blaſphemus ad ſui, cœterorumq; inſtructionẽ corripitur. pag.320.
Cap.LXXXVII. Infantulus penè mortuus per Sancti Patris merita ad vitam reuocatur. pag.320.
Cap.LXXXVIII. Incendium Villæ ad inuocationem Viri Dei extinguitur. pag. 321.
Cap.LXXXIX. Homo quidam in vitæ periculo oberrans per Sancti Patris merita ſecurus ad iter perducitur, pag.322.
Cap.XC. Monachus ad Sancti Patris inuocationem de flumine eripitur. pag.322.
Cap.XCI. Securitas à Latronibus per merita B. Viri Viatori donatur. pag.323.
Cap. XCII. Mulier per merita Sancti Viri Ioachim ab Optalmia liberatur. pag. 324.
Cap. XCIII. Thomas Monachus ad Dei Viri ſepulcrum ſanitati reſtituitur. pag. 324.
Cap.XCIV. Monachus mandata Beati Viri ſpernẽs atrociter corripitur. pag 325.
Cap. XCV. Latrones Viri Dei tutamine coercentur. pag.326.
Cap.XCVI. Religioſus Sacerdos à brachij morbo Dei Viri ſepulchri raſura liberatur. pag. 326.
Cap.XCVII. Cuidam Iudici apparens viſio mirabilis. pag.327.
Cap.XCVIII. Cuidam Monacho apparẽs viſio myſtica. pag.328.
Cap.XCIX. De mira in Beatum Ioannem Ioachim Populorum deuotione. pag. 329.
Cap. C. Quid de Dei viro ſenſerit Sedes Apoſtolica ſacroſancta. pag.331.
Cap. CI. Sacri Ciſtercienſis Ordinis fuiſſe probatur. pag.334.
Cap.CII. Florenſis Ordo à Dei Viro Inſti-

tutus

rutus à Ciſtercienſium Ordine quomodo differat. pag. 335.
Cap. CIII. Florenſis Monaſterij pariphraſis. pag. 338.
Cap. CIV. Floris Monaſterij priſcorum Benefactorum nomina recenſentur, pag. 346.
Cap. CV. Florenſe Archicœnobium Ciſtercienſibus quare incorporatum. pag. 347.
Cap. CVI. Floris Monaſterium quando Ciſtercienſibus incorporatum, pag. 349.
Cap. CVII. Quare in Vita Beati Viri Dei Abbatis Ioachim plura alia non ſint adducta. pag. 351.

IN-

INDEX

VATICINIORVM.

VAticinium I.B. Ioachim Abbas Florenſis Nicolaum tertium Romanum Pontificem præſagit. pag. 1. †
Vat.II. Martinnm ſecundum præoſtendit. pag.4. †
Vatic. III. Honorium quartum prædicit. pag.7. †
Vat. IV. Nicolaum quartum prænunciat. pag.9. †
Vat. V. Celeſtinum quintum prædiuinat. pag.13. †
Vatic.VI. Bonifacium octauum præmonſtrat. pag.18. †
Vat. VII. Benedictum X. aliàs XI. indicat. pag.22. †
Vat. VIII. Clementem quintum deſcribit. pag.24. †
Vat. IX. Ioannem XXI. aliàs XXII. vaticinatur. pag.27. †
Vat. X. Benedictum XI. aliàs XII. præcognoſcit. pag.32. †
Vatic.XI. Clementem ſextum præſcribit. pag.38. †
Vat. XII. Innocentium ſextum hariolatur. pag.42. †
Vatic. XIII. Vrbanum quintum diuinat. pag.46. †
Vatic.XIV. Gregorium vndecimum reuelat. pag.50. †
Vat.XV. Vrbanum ſextum prophetizat. pag.54. †
Vatic. XVI. Bonifacium nonum præſagit. pag.64. †
Vat.XVII. Innocentium ſeptimum vaticinatur. pag.86. †
Vat.XVIII. Gregorium duodecimum præſcribit. pag.89. †
Vat. XIX. Alexander quintus depingitur. pag.92. †
Vat.XX. Ioannem XXII. aliàs XXIII. prænotat. pag.94. †
Vatic. XXI. Martinus quintus delineatur. pag.99. †
Vat. XXII. Eugenium quartum depingit. pag.104. †
Vat.XXIII. Baſilienſe Concilium præſcribit. pag.100. †
Vat. XXIV. Nicolaum quintum prædicit. pag.112. †
Vatic.XXV. Conſtantinopolitani Imperij excidium præoſtendit. pag.115. †
Vatic.XXVI. Caliſtum tertium præſignat. pag.119. †
Vatic. XXVII. Pium ſecundum depingit. pag.122. †
Vatic.XXVIII. Paulum ſecundum vaticinatur. pag.128. †
Vatic. XXIX. Sixtus quartus præſcribitur. pag.132. †
Vat.XXX.& vltim. Innocentium octauum prædicit. pag.145. †

IN-

INDEX
VATICINIORVM.
Quæ in Vita Beati Ioannis à Caramola continentur.

CApuc Primum. De Patria, Parentibus, Natiuitateque, ac Nomine Beati Ioannis à Caramola, pag. 1.

Cap. II. De Aduentu Beati Ioannis in Lucaniæ Prouinciam, & Claromontis Comitatū. Vbi & de eius exercitio, pag. 2.

Cap. III. Eremita efficitur in Sancti Sabæ Eremo. Vbi & de eius aſperrima vita. pag. 4.

Cap. IV. De his, quæ in hac ſolitudine paſſus eſt Beatus Ioannes. pag. 7.

Cap. V. De Sagittarij Eremo, quam Beatus Ioannes inhabitauit, ac de vitæ eius aſperitate. Vbi & de Sagittarij Monaſterio. pag. 8.

Cap. VI. Deuotorum concurrentia exagitatur. pag. 22.

Cap. VII. Interiora deſerti petit, & Caramolæ montem inhabitat. pag. 23.

Cap. VIII. Quare Sagittarientium Monachorum magnæ egeſtati ſubuenerit. pag. 23.

Cap. IX. De eius erga Pauperes Charitate. pag. 24.

Cap. X. De Beati Ioannis à Caramola in ſacrum Ciſtercienſem Ordinem ingreſſu. pag. 26.

Cap. XI. Rogerio Abbati Angeli Domini Rubij, Monaſterio debitoris, obitum prænunciat. pag. 27.

Cap. XII. Comitiſſæ Margaritæ de Claromonte ſterili futuram prolem prædicit. pag. 28.

Cap. XIII. Qualis fuerit Beatus Ioannes à Caramola in vtroque homine. pag. 46.

Cap. XIV. De obitu Beati Ioannis à Caramola Toloſani. pag. 49.

Cap. XV. De ſui ſacri corporis translatione. pag. 51.

Cap. XVI. Homo ad baculi, & ſportarum Beati Ioannis oſtentionem, à maligno brachij vlcere liberatur. pag. 53.

Cap. XVII. Mulier Beati Ioannis tunica, à brachij fiſtula conualeſcit. pag. 54.

Cap. XVIII. Sacerdos ad Viri Dei ſepulcrum priſtinæ voci reſtituitur. pag. 54.

Cap. XIX. Puer per Beati Ioannis merita à brachij tremore liberatur. pag. 55.

Cap. XX. Mulier clauda ad Dei famuli ſepulcrum priſtinæ ſanitati reſtituitur. pag. 55.

Cap. XXI. Baro quidam ad tactum herbarum lectuli Dei Viri à tibiæ vlcere cōualeſcit. pag. 55.

Cap. XXII. Religioſus de graui morbo, & mortis periculo abſoluitur. pag. 56.

Cap. XXIII. Conuerſus Beati Ioānis ſacrarum Reliquiarum lotione à ſanguinis fluxu, & febri liberatur. pag. 56.

Cap. XXIV. Oblatus item à conſimilibus infirmitatibus mirabiliter conualeſcit. pag. 57.

Cap. XXV. Saponaræ Comitiſſa ad intuitum Veli, quo ſacrum Dei famuli corpus tectum fuerat, ab infirmitate, & mortis periculo liberatur. pag. 57.

Caput vltimum. Quare plura admirabilia non adducuntur. pag. 58.

FINIS.

MAGNI,
DIVINIQVE PROPHETAE
BEATI IOANNIS
IOACHIM ABBATIS,

SACRI CISTERCIENSIS ORDINIS,

Floris Monaſterij, & Florenſis Ordinis Inſtitutoris,

HERGASIARVM
ALETHIAE APOLOGETICAE,

SIVE

MIRABILIVM
VERITATIS DEFENSAE.

AVCTORE

REVERENDISSIMO P. D. GREGORIO

De Laude, aliàs Lauro ſacræ Theol. Doctore Abbate Saggittarienſi Congregationis B. Mariæ Virginis Calabriæ, & Lucaniæ, ſacri Ciſtercienſis Ordinis,

CAPVT I.

De Patria, Parentibus, necnon de admirabili Beati Ioannis Ioachim Conceptione, eiuſque Natiuitate, & Pueritia.

BEATVS Ioannes Ioachim, ſacri Ciſtercienſis Ordinis profeſſus, & Abbas, Floriſque Monaſterij, ac Florenſis Ordinis Fundator, & Inſtitutor, è Cœlico iuxta Iouinum, aliàs Cannauinum, amnem, vno ex nobilioribus Caſtris, quæ Cuſentia (ita, & non Conſentia, vel Coſentia ab antiquis deprehenditur appellata) Brettiorum Metropolitana Ciuitas, & in ſua citerioris Calabriæ Prouincia poſſidet, ſuam traxit originem Parentibus non mediocribus. Patri ſuo nomen erat Maurus è Ioachinorum Familia (quæ

Arnold. Vuion in Ligno vitæ lib. 5. cap. 86. Sylueſter Marulus in ſuo Mari Oceano Relig. libro 3. Gabr. Barrius Franciscanus de antiquitate, & ſitu Calabriæ lib. 2. Hieron. Ma-

raſiota ibid. Chryſoſtomus Henriq. in Menologio Sanctorum Ordinis Ciſtercieñſis ſub die 14. Kalendas Iunij, & alij.

vſq; adhuc in eodem perdurat Cœlici Caſtro, in Iaccino tamen corrupto A
vocabulo) publicus Notarius, tùm exercitio inſignis, tùm etiam morum, ac fidei integerrimus. Mater verò vocabatur Gemma, cuius animi candorem, & vitæ integritatem ex Geniti Conceptione excogitare poterit vnuſquiſque. Nam cùm Ioannem concepiſſet, in ſomnis Iuuenem quendam forma pulcherrimum, lineiſque valdè nitentibus amictum, mirabiliter ſibi apparuiſſe, teſtata eſt, qui ſic illam eſt allocutus. *Scias puerum fœliciter te concepiſſe, quem ſi ſuper victurum exoptas, ſeptennio niſi expleto, Baptiſmatis lauacro ſuperinfundi non permittas.* Orto iam, & in lucem edito Infantulo circa annum Domini milleſimum centeſimum vndecimum, Diui Petri, Apoſtolorum Principis Nauiculam Paſchali huius nominis ſecun- B
do regente, & Henrico Quinto Romanis imperante, vt infra demonſtrabitur, altera Patri viſio facta eſt. Videbatur enim Mauro Genitori Puerũ reſpicere ſuum ſuper Aram Sancti Michaelis Arcangeli (cuius ſacellum parum ab eius diſtabat domicilio) cuiuſq; tectum attingere vertice, nec nõ & Angelos, candidis indutos veſtibus, aſtantes, feſtiuè, leniter, & dulciter canentes. *Puer natus eſt nobis Alleluia, & Filius datus eſt nobis Alleluia.* Ioannes ergo Ioachim non niſi magnis Parentum prodigijs in luce prodijt. Baptiſmum tamen eius ad decennium vſque delatum eſt: expleto ſiquidem ſeptennio, Gemma Mater infirmari contigit, diuturnoq; morbo grauata, ad ſuperos euolauit circa annum Domini 1121. circa quem & C
Ioannes baptizatus magno, ac mirabili non carens myſterio, quod cæteris peroptimis ſcriptoribus relinquimus enucleandum. Grammaticæ vſq; ad decimum quartum ſuæ ætatis annum operam dedit, quam, ſicuti ipſe erat intellectu acutiſſimus, memoria tenaciſſimus, vultu elegantiſſimus, aſpectu gratioſiſſimus, eloquio nectareus, conuerſatione rariſſimus, morum honeſtate integerrimus, vbique, & ſemper verecundus, taciturnitatis amator, Iuuenis omnibus, Parentibus, maioribuſque obediens, in omnibus gratiſſimus omnibus, amabilis, & admirabilis, nullique prorſus odibilis, ac ſpiritu feruentiſſimus, quæ omnia futuræ ſanctitatis, excellentiæque ſpecimen præmonſtrabant, ita etiam ſupra omnes coætaneos ſuos mirabili- D
ter fuit aſſecutus.

Infra cap. 30.

Auctores citati locis citatis.

At verò, quia huius in capitis initio antiquiſſimæ, & nobiliſſimæ Cuſentinæ Vrbis mentio facta eſt, fore Lectoribus gratum, & opus videtur requirere, vt aliqua de eius inſtitutione ſcribamus, cognita enim Cuſentinæ Vrbis origine, confeſtim Cœlici eius Caſtri, Patriæ B. Ioachim, depẽdentia innoteſcit. Cuſentia itaque Ciuitas in Regno poſita Neapolitano, quæ cunctis alijs Calabriæ Ciuitatibus præſtat, non ab Auxonijs, poſteris Aſcenez, primogenitus Gomer, maior natu filiorum Iapheth, tertius genitus Noæ, qui Aſcenez Rhegium Vrbem inſtituit, vt infra dicetur: neque ab Oenotrijs, ab Oenotro Sabinorum, ſiue Arcadum Rege ita dicti, E
qui occiduam Calabriæ oram occupans, ante Troiæ ruinas iuxta Dionyſij Halicarnaſci teſtimonium, à Francicano explicatum, annis quingentis ſexaginta ſeptem, quatuor menſibus minus, ante Vrbem conditam annis mille, & ante Chriſti Ieſu Domini noſtri Incarnationem annis mille ſeptingentis quinquaginta, & vno, multas conſtruxit Vrbes, inter quas iſtæ apud Stephanum memorantur. Videlicet *Arintha*, *Ariantha*, *Aretmiſium*, *Bryſtatia*, *Coſſa*, *Cytherium*, *Ixias*, *Lametia*, *Menecina*, *Melanium*, *Ninea*, *Patycos*, *Pandoſia*, *Syberina*, *Seſtium*, *Sypheum*, & *Tyella*; quibus iuxta eundem Gabrielem per ordinem vulgari idiomate correſpondent, *Rende*,

Geneſis cap. 5. & 10.

Infra cap. 7.

Dionyſius Halicarnaſeus lib. 1. Gabriel Barrius Frãcicanus de antiq. & ſitu Calab. lib. 2.

Gabr. Barrius Francicanus in opere cit.

A *Matta-*

A *Mattafollane Sant' Agata, Briatico, Caſsano, Ceriſano, Carolei, Sant' Euſemia,*
Mendicino, Maida, Santo Donato, Paula, Caſtellofranco, Santa Seuerina, *Sara-*
cina, *Saſſone*, e S. *Genito*: Sed à Lucanis condita, & inſtituta comperitur,
Cuius inſtitutionis exordium, & Strabo narrat, & magis apertè, atq; diffu-
sè Iuſtinus, cuius verba ſunt. *Agathocli Siciliæ Regi in Italiam tranſeunti*
Brettij primi hoſtes fuere, qui fortiſsimi, & opulentiſsimi videbantur ſimul, &
ad iniurias vicinorum prompti. Nam multas Ciuitates Græci nominis Italia ex-
pulerunt. Auctores quoque ſuos Lucanos bello vicerunt, & pacem cum eis æquis
legibus fecerunt. Namque Lucani yſdem legibus liberos ſuos, quibus & Sparta-
ni, inſtituere ſoliti erant. Ab initio pubertatis in ſyluis inter Paſtores habeban-
B *tur ſine miniſterio ſeruili, ſine veſte, qua induerentur, vel cui incumbarent, vt*
à primis annis duritia, parſimoniæque ſine vllo vſu Vrbis aſſueſcerent; cibus his
præda venatica, potus aut mellis, aut lactis, aut fōtium liquor erat. Sic *ad labores*
bellicos indurebantur. Horum igitur ex numero quinquaginta primò ex agris fi-
nitimorum prædari ſoliti, conſtuente deinde multitudine, & plures facti eſsent,
infeſtas Regiones reddebant. Itaque fatigatus querelis Sociorum *Dionyſius* Sici-
liæ Tyrannus ſexcentos Aphros ad capeſcendos eos miſit, quorum Caſtellum pro-
ditum ſibi per Brettiã mulierẽ expugnarunt: ibique Ciuitatem concurrentibus
ad opinionem nouæ Vrbis Paſtoribus ſtatuerunt, Brettijque ſe ex nomine mulie-
ris vocauerunt. Primum illis cum Lucanis originis ſuæ Auctoribus bellũ fuit;
C *qua victoria erecti, cum pacem æquo iure feciſſent, etiam cæteros finitimos armis*
ſubegerunt. Tantaſque opes breui aſſecuti, vt pernicioſi etiam Regibus haberen-
tur. Denique Alexander Rex Epiri cum in auxilium Tarentinorum cum magno
exercitu in Italiam veniſset, cum omnibus copijs ab his deletus eſt. Quare fe-
rocia eorum ſucceſsu fælicitatis incenſa diù terribilis finitimis fuit &c. Horum
etiam virtutes, victoriæque, ac robur à Theopompo enarrantur. Hæc ea-
dem Ioannes Tarcagnota, & alij. Cum ergo res ita ſe geſſerit, vt à Brettia
muliere, quam ſecundam habuerant, primaria denominatione relicta, no-
uam deſumpſerint denominationem, & finitimos, quos ſubegerant armis
etiam Brettios appellarint, Brettijq; populi in eorum Metropolitanã aliam
D non agnouerint Ciuitatem, quam Cuſentiam Vrbem, vt Hiſtoriographi,
& Geographi communiter, & nemine penitus diſcrepante tradunt, dubio
procul antiquiſſimam hanc, & nobiliſſimam Ciuitatem à Lucanis antedi-
ctis originem traxiſſe ſuam fatendum eſt. Quod & apertiſſimè etiam ex
eodem Iuſtino in Trogo, & ex Diodoro Siculo in hiſtoria, quam Biblio-
thecam inſcripſit, Ioannes Dominicus Surrentus Cuſentinus, in hiſtorijs
peritiſſimus, in ſuo opere M.S. de rebus Calabris, nobis per Paulum Bom-
binum magnarum gentium Patritium Cuſentinum porrecto, capite de
duodecim Brettiorum populis hiſce fatetur verbis. *Cũ Brettij Lucanorum filij*
ab inſtituto patrio, Spartanorum more in libertatem vindicauerint, & è varijs
E *Lucaniæ locis in vnum confluxerint, paſsimque primò latrocinantes, dein &*
excubias agentes, & crebris incurſionibus, alijſque exercitationibus, cœperint
aſsuefacere ſe ad militares ordines ſeruandos; ita iuſta acie cum eorum cultori-
bus congreſsi, ſemper victores euaſerint, auctiſque viribus ad Vrbium oppu-
gnationem conuerſi, Terinam, Hipponium, Thurios, & alias aliquot Vrbes ſube-
gerint, & multas Græci nominis Ciuitates Italia expulerint, & auctores ſuos
bello vicerint, & pacem cum eis æquis legibus fecerint, ſibi ſuam Rempublicam,
& Conſentiam Metropolim inſtituerint &c. Et capite de quibuſdam Cala-
briæ Ciuitatibus idem Surrentus ait, *Conſentia, vnde mihi origo eſt, ab omni-*
bus Authoribus dicitur; ſed à me, aſperi ſoni gratia, & dicta, & ſcripta fuit,

tato de antiquitate, & ſitu Calabriæ.

Strabo lib.6. S. Iuſtinus in Trogo lib.23.

Theopompus apud Plinium lib.3.cap.1. Ioan. Tarcagnota de Hiſtorijs Mũdi parte 1. volum.2.lib.23. pag.96. Ioann. Laurentius de Anania Vniuerſalis fabrica Mundi tract.1. pag. 97.

Iuſtinus in Trogo lib.23. Diodorus Siculus in Bibliotheca lib.16. Ioannes Dominicus Surrentus Cuſẽtinus in ſuo opere de rebus Calabris cap. de duodecim Brettiorum Populis.

Coſentia . Nam & Stephanus Græcus Author hæc habet. Cuſentia Ciuitas Metropolis,& olim fuit,& nunc eſt,quam oram primi Oenotrij,deinde Brettij à Lucanis aufugientes furtim incoluere, oppidoque denominationem mox ab eis extructo dedere, à conſentiendo ſcilicet, quod omnium aufugientium vno conſenſu ibi cōſedere,& ſedes locare elegerint . Hæc Stephanus . Quod ex illo liquet Trogi hiſtorici, ibique Ciuitatem concurrentibus ad opinionem nouæ Vrbis Paſtoribus ſtatuerunt , Brettioſque ſe ex nomine Mulieris vocauerunt, de Conſenſia intelligens , vno concurſu,& Paſtorum conſenſu extructa ; nam prius Caſtellum erat; cum mortem Alexandri Epirotæ à Brettijs iuxta Acheronta trucidati,proſequatur ſeries hiſtoriæ . Quod innuens Antoninus Teleſius in Poemate , quod inſcribitur,Tempe Conſentina , quæ à nobis Turris vetus dicitur,ſic iocatur . B

Vnanimiſque meos teneat concordia Ciues,
Nomen,vt ex vero conſtet,conſentiat omnis ,
Quod ſimul , hinc dici ſeſe Conſenſia iactet .

Vſque adhuc Surrentus locis citatis. Omnes ergo tùm exteri,tùm eiuſdem Vrbis ſcriptores, Cuſentiam à Lucanis inſtitutam fuiſſe aſtipulantur: tantùmque diſcrepant, an à Brettia muliere,quæ Lucanis iuuenibus Arcē, ab Oenotrijs conditam in loco, qui nunc Turris vetus appellatur,in refugium prodijt ; an à Brento filio Herculis Brettij fuerint dicti . Quod & Lucius Vitalis item Cuſentinus in carminibus *ad Ioannem Dominicū Surrentum* innuit dicens ; C

Lucius Vitalis Cuſentinus .

Sat Patriæ magnum , quo quiſque tenetur amorem
Expleſti: Martiſque decus Lucana iuuentus
Brettij Amycleum tolluntur ad ætheris axem,
Inuicti, in frenes,qui ſeſe Virginis olim
Nomine dixerunt,poſtquam victricibus armis
Prima Syracuſio mouerunt bella Tyranno .
Brentus, aut fuit Alcide fortiſsima proles ,
A quo Brettij habent nomen: ſi vera fatentur
Illius Oenotris inuenta numiſmata in agris ,
Quæcunque à priſcis tradatur origo : fuere D
Finitimis adeò tum formidabile nomen ,
Indomitoſque prius Reges, Populoſque potentes,
Lucanoſque Patres, bello domuere ſuperbo :
Impoſitis claras præſſerunt legibus Vrbes, &c.

Gabr.Barrius Francicanus de antiq. & ſit. Calab. lib. 1.

Et Gabriel Francicanus, à Francica eius Patria ita dictus, ſcribēs de varijs Calabriæ nominibus, ait , *Dicta quoque fuit pars eius quota occidentalis, Brettia, à Brettia muliere, ſiue vt alij, à Brento filio Herculis .* Mulierem autem hanc Brettiam Reginam extitiſſe dixit Iernandez antiquiſſimus Auctor his verbis . *Brettiorum Regio nomen quondam à Brettia ſortitur Reginæ .* Et Alexis Sybcrita Poeta Comicus , Menandri vetuſtiſſimi Poetæ E Comici Patruus , vnam ex ducentis quinquaginta quinque, quas ſcripſit, fabulis, Brettiam intitulauit . Atque hæc pauca de Cuſentinæ Vrbis inſtitutione dicta ſufficiant . A quibus, & quando Cœlicum Caſtrum conditum fuerit, dicemus infra .

Iernandez in lib. de rebus Gœticis.

Infra cap. 34.

CAP.

A

CAP. II.

De eiuſdem B. Ioannis Ioachim Regiæ Curiæ applicatiône, deque eius longa peregrinatione, capillorumq;. ac habitus mutatione.

GAudens Maurus Genitor de admirabili ſui geniti humanis in litteris profectu, Cuſentinæ eum Regiæ Curiæ addicandum mandauit,
B magis ſibi, ſuiſque filium genuiſſe putans, quàm Creatori Domino Saluatori ſuo; arbitrabatur namque filium ſuum in ſæculo valdè profecturum, quoniam de eo omnes aiebant. *Quis putas Puer iſte erit?* Magnæ etenim expectationis videbatur. Genitori ſuo Ioannes obtemperauit extemplò, non tamen in carnali expectatione: nam ſtatim ac vidit, venenata ſibi à Mundo præparari pocula, malens pro Deo laboribus fatigari, quàm Principum, aut Regum fauoribus extolli, ſerpentis iniqui dentes etiam vitare peroptans, Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum rogitabat indeſinenter, vt à Mundi illecebris, inuaſionibuſque eum defendere dignaretur. Hæc dũ continuè ſuo voluebat in animo, quoad poterat, in pauperum ſinu æle-
C moſinas abſcondebat; ac propterea magis, ac màgis in Domini deſideriũ transformabatur. Comperiens denique inter Regis, affiniumque penetralia ritè illud aſſequi non poſſe, de illorum abire conſortio, ac peregrinationi ſe committere ratus eſt. Terram ſanctam verſus itaque iter arripiens, pauperes, & egenos ſecum itinerantes ſuis ſumptibus à fame liberabat, & ſiti. Cumque Bizantium peruenïſſet, aduenïente Paſchatis feſto, incautus in verbum incidit otioſum, dicens. *Nouo Paſchate, noua mihi præparo veſtimenta.* Quo vix prolato, ipſa iniquitate mox ſuggerente, ad mundanas, quibus abrenunciauerat, vanitates, animum, deſideriumque ſuum conuertere cœpit, adeò quod ad illas rediſſe videbatur. Mira vti-
D que ſummi, ac omnipotentis Dei clementia, quæ ſemper in electis ſuis ad ſe reuocandis, mirum in modum viſa eſt operari. Dum talia Ioannes Ioachim cogitaret, ille qui non deeſt timentibus eum, ſtatim manus ſuas porrexit adiutrices, & Ioannes de auerſione à Deo, & conuerſione ad creaturas admodum pœnitens, & nimio dolore compunctus, eo fortiùs de Mundi fuga votum firmauit. Atque hinc ſæcularibus depoſitis indumentis, tunica alba, ſed aſpera, indutus, decalceatus in futurum incedere decreuit. Nec id tantùm, ſed Cæſariem, quam de nigra in flauam germanus ſuus ſingulari quodam artificis Ioanne in teniori ætate exiſtente, conuerterat, propter quem fugandum colorem, pluries caput abluerat, nec acci-
E dens illud ſine ſubiecti corruptione abire poterat, (abhorrebat enim illas in ſuo corpore vanitatis, leuitatiſque reliquias) obtruncari maluit, quam capillos, naturæ integritate corrupta, geſtare. Nonnullis etiam tentationibus alijs ſuperatis, propoſitum, incœptumque iter continuauit, Deo, ac hominibus non parum dilectum ſe exhibens.

Iacobus Grecus Syllaneus in Chronologia Ioachim ſect. 1. Syluest. Marulus in Mari Oceano Religionũ lib. 3. Gabriel Barrius de antiq. & ſitu. Calab. lib. 2. & alij.

Auctores citati locis citatis.

CAP.

A

CAP. III.

De mirabilibus in itinere viſis, & in corpore perpeſſis.

CVm B. Ioannes Ioachim, ità mùtatus ab illo peregrè pergens, in quadam Thebaidis parte Ægypti regionis, Æthiopiæ contermine, Eremitas laudabiliter viuere, audiuiſſet, eos viſitandi cupiditate accenſus, adiunctus cuidam Religioſo viro, Andreas nomine, ſtatim verſus eos iter facere ſtatuit. Cumque ſimul pergerent, & de Anachoritica vita ſermocinarentur, & tùm ob itineris laborem, tùm ob Solis ardorem ſitim paterentur extremam, & ad aquam aduertere, & ad illam faciliùs inueniendā, ab inuicem ſeparari oportuit. Sciens autem Ioachim, quod inter medium montium aquæ pertranſire ſolent, valle quadam proſpecta, ad illam deſcendit, & quod optabat, inuenit, & bibit. Ad eundem etiam fontem Aſini agreſtes acceſſere poſt eum: via enim frequentibus tuta veſtigijs illuc ad bibendum ab Eremi paſcuis ſæpiſſime conuenire docebat; ſed viro Dei Onagri in ſiti ſua proſpecto, abſiſtētes, viſi ſunt, ceſſiſſe maiori. Vaſculum aqua plenum Ioannes aſportans pro ſedenda commeantis ſiti, Andream comitem ampliùs non inuenit. Proſequitur nihilominus Ioannes iter, tùm Solis, in meridie exiſtentis, ardorem; tùm ſuſpectos illa in hora Sarracenorum incurſus euitare percupiens, cernens ſpecum, in illam ad modicum tempus ingreſſus eſt. Nam ſtatim, ac vidit duos hiatus, ſinguli ventos diſſimillimos emittentes, vnus ſcilicet intolerabiliter frigidum, alter inſolenter calidum, retraxit ſe vſque ad os ſpeluncæ, vbi flatos oportebat contrarios patentiore in aere è ſua pernicie lenteſcere; requieuit tandem aliquantulum; ſed protinùs tanta rerum diuerſitate penſata, cōpulſus, è loco ſeceſſit. Iterumque propoſitum continuans, vltraq; procedens, ad aliam maritimam regionem deuenit, vbi mira quidem ſe vidiſſe teſtatus eſt, Oleas ſcilicet fructus diuerſimodè producentes miræ quantitatis. In tantis itaq; magnis itineribus mirabilia plurima vidit. Tandem adfuit regioni nuncupatæ Pentapolis, in Libya, inter Arabiam, & Paleſtinam, à quinque Vrbibus, nempe *Berenice, Arſinoe, Ptolemaide, Apollonia, & Cyrene*, ità dictæ: quæ quondam ſicuti Domini Paradiſus rigabatur; at demum ſulphuris, & ignis commixtione in chaos cœlitùs effecta eſt, atq; redacta, vt ibidem videtur. Iterumque valde laſſus ex itinere, ampliùs ſolis ardorem ſuſtinere haud valens, continuò illis in vndis ſe lauit. Sed intolerabile protinus, & grauiſſimum incidit incēndium; aquis vndique per totum adurentibus corpus, veluti duri, & tenacis operimenti conuerſis, & velut glutine, valdè cruciandus ſiſteret. Dominus autem, qui adiutor eius erat in tribulatione, ſpiritu auræ tenuis illum recreauit, & à mortis periculo liberauit. Dei famulus, à mortis abſolutus periculo, inde ſeceſſit: & ad aſperum peruentus deſertum, maiorem in tribulationem incidit. Nam in deſerto pererrando, nocentium fruticum aſperitate incurrens, qui licèt miræ non eſſent magnitudinis, vberrimum tamen illic producunt maledictionis fructus, magis, ac magis, quàm hæc noſtra regio ſolet; vndique enim feriunt, proferentes aculeos in erectis, & aſperis racemis, propterea omnem nocendi modum enormiter excellunt: rigidis ergo, atque aſperis Ioachim puncturis afflixerunt, & maximè à femore infra, pannis vndique perſo-

Iacobus Græcus in Chronolog. Ioachim ſect. 3. Angelus Mārique in Annalibus Eccleſiaſticis tom. 2. ad ann. 1165. cap. 3. num. 3.

Authores citati, & Sylueſter Marulus, & alij.

B C D E

A perforatis: & ex eo quod alia adeundi facultas oberranti non aderat, totum corpus dumis, & ſpiculis committere compulſus eſt, adeò vt ſe morti facilè proximum intra ſe iudicaret, & in hoc martyrij genere ſe ſpiritum Domino redditurum non ambigeret: ſed in omnibus his ſuperabat propter eum, qui dilexit illum.

CAP. IV.

Quomodo B. Ioannes Ioachim diuinam ſit poſitus intel- B ligentiam, & Anachoritas viſitauerit.

HIs, & alijs tanto in itinere patienter ſublatis, cuidam iterum aſſociatus, deſertum intrauit; vbi cum nimia itineris, & Eremi fatigatione iturent, & vrgente neceſſitate, è vita diſceſſum magnopere pertimiſcerent; Ioannes Ioachim ne morte ſubſequente inſepultus remaneret, (Comes enim ad inueniendam aquam diſceſſerat) proprijs manibus ſibi foueam fodit, (locus enim arenoſus erat) & in ſabulo humauit, ſummo Deo neceſſitatem orationibus commendans vtriuſque. At Dei famulus (& ſi afflictus) cogitans ibi de ſcripturarum intelligentia, quam non dum habe-C re potuerat, & deinde paululum requieſcens, ecce quod flumen vidit defluentis olei, ac hominem circumſtantem, atque dicentem. *Ioachim bibe de flumine.* Viſumque eſt ei vſque ad ſatietatem bibiſſe. Viſioneque completa, euigilanti ſacra ſcriptura patuit, ac ſi largitor munerum illum, tanquam alterum Ezechielem cap. 3. ſacræ Scripturæ volumine cibaſſet. Quantam ſit poſitus intelligentiam, patet ſua ſcripta legentibus. Poſtmodum venit ad eum ſocius, qui amotus aquam inuenerat: ſed comites diuerſo ſunt ſaturati liquore; vnus enim corpus ſuum elementari potione compleuit, alter verò diuinæ miſericordiæ figura mentem implendo po-D runxit; ideoque vnus ventris, alter mentis ſaturitatem poſitus eſt. Quæ omnia ſunt diuina ordinatione completa; quoniam in vno vltra corporis vires, aſflixiones non admiſit, vt oſtenderet ſe dantem iumentis eſcam ipſorum; ſed mirabiliùs in altero ſe gratiarum, ac bonorum largitorem, tanquam Patrem luminum demonſtrauit. Cumque ad non paucos peruenerit Anachoritas, & Cœnobitas in Thebaide laudabiliter viuentes, eoſdem iuſta propoſitum humili deuotione recoluit, & ſicuti non modica fuerat charitate ſuſceptus, ità non tenui receſſit inſtructione formatus.

Arnoldus Vuion in Ligno Vitæ lib. 5. cap. 86. Syluester Marulus in Mari Oceano Religion. lib. 3. Franciſcanus de antiq. & ſit. Calab. lib. 2. Hieronymus Maraſiota, & alij.

CAP. V.

E De Latronum periculo, hoſpitio, infirmitate, aduentuq; eius ad viros, & Hieroſolymam.

EGreſſus inde, ab Apoſtolo Paulo numerata pericula experiens, in tres latrones, & iniquiſſimos Sarracenos, obſcœna cum eiuſdem generis muliere pergentes, incidit: qui Dei virum Ioannem Ioachim occidere, & de eius morte tractare illicò cœperunt. Domino tandem crudelia eorum viſcera molliente, ad mulieris præces flexi, eum liberum, & illæſum dimiſere; nec id tantùm, ſed in viam proximi Vici conduxerunt, & ho-

minem

Syluest. Marulus loc. cit. Iacob. Græc. in Chronologia ſect. 4. & alij.

minem etiam bonum nuncupauerunt. Dimiſſus ergo, Deo pro tanti periculi liberatione gratias referens, qua fuerat parte doctus ad Vicum peruenit: vbi domum cuiuſdam ingreſſus, magna cum humanitate hoſpitatus eſt. Qui autem fecerat miſericordiã cum illo, octo paruulorum gregem non ſolùm lacerata veſte protectum, ſed ferè veluti à natura productum, habebat. Ioachim vir Dei duas tunc habens tunicas, ſacroſancti Euangelij memor, vnam non habentibus dedit. Demum, ſciens quemlibet in neceſſitate poſitum, qualecunque dedecens non eſſe veſtimentum; aliter indutus, alteram tradidit. Ibidem autem aliquantulum ægrotans, miſericordes eſt expertus hoſpites, & ſignanter paruulos, qui ſicut erant ſemitecti, glorianter, & hilariter diſcurrentes, eorum remuneratori mala punica, ac miræ fructus magnitudinis, ſaporiſque, demonſtrantes humanitatis affectum, ingerebant. Poſt dies octo ibidem in ægritudine peractos, cautè hoſpes Dei famulum eduxit à Vico, & vſque ad vicinia illius partis, cuius cauſa aduerſæ tanta fatigationis contraria ſubierat, incolumem eduxit. Iterque rectum intromiſſus, inceſſit, & ad locum, ab eo exoptatũ, deuentum eſt. Ibidemq; vidit homines, tanta ſub petitione petitos, à quibus etiam benignè receptus fuit: ſed illic itineris gratia breuiter morans, inde venit Hieruſalem, per viam aſſociatus magna comitante caterua peregrinantium, & armatorum hominum.

CAP. VI.

De habita in monte Thabor viſione, deque operum concordiæ noui, ac veteris Teſtamenti, atq; Apocalypſis expoſitionis exordio.

Syluester Marulus, Gabr. Barrius, Hieronym. Marafiota locis cit. Iacob. Græcus ſect. 5. Angelus Manrique in Annalib. Eccleſiaſticis tom. 2. ad ann. 1165. cap. 3. n. 4. & alij.

TErram quondam lac, & mel fluentem ingreſſus, tãta deuotione Hieroſolymam intrauit, tanquam vnus ex pueris Hebræorum, cũ palmarum ramis Dominum in eandem introducentibus. Illius plurimis deuotè locis, magnaq; cum humilitate, & cordis contritione pererratis, viſitatiſque, Thabor Dominicæ Transfigurationis montem aſcendit; & ibi diuino æſtuans ardore ad veterrimæ Ciſternæ ſe profunda coniecit: vbi vltra modernorum hominum morem, continua vigiliarum, & inediæ maceratione in Pſalmis, Hymnis, Laudibus, Orationibuſque, totius Quadrageſimæ tempus contemplationi dicauit. Adueniente verò illa beata nocte, quæ ſpoliauit Ægyptios, ditauit Hebræos, & in qua terrenis cœleſtia, & humanis diuina iuncta fuere, & de qua etiam ſcriptum erat, *Et nox ſicut dies illuminabitur, & tenebræ eius, vt lumen eius,* nec inedia, aut longa maceratione victo, & aliqua meditanti, Lucifer, qui neſcit occaſum, & regreſſus ab inferis humano generi ſerenus illuxit, circa medium noctis ſilentium, factus eſt illuminatio eius in delitijs eius. Nam eadem hora, qua Leo noſter de Tribu Iuda reſurrexiſſe exiſtimatur à mortuis, ſeruo Dei Joanni Ioachim æternæ charitatis ingens ſplendor apparuit, tantaque cor eius diuina gratia intelligentia, ac luce perfudit; vt expanſa, atq; aperta inter ſe duo Teſtamenta, Apocalypſimque proſpiceret, omnes velut cordas fidis, vel citharæ impulſu traheret: nam difficultates omnes, ſimulque quæſtionum inuolucra perſpicaciter vidit, memoriter tenuit, & ſpiritualiter intellexit. Et ex tunc iterum alterum mutatus in hominem, totum ſe

diuino

A diuino operi dicauit, quærens, & tenens in omni eius expectatione ſolius, & opera ſpiritus, atque myſticos in diuina lectione intellectus. Huius autem reuelationis horam, idem Dei famulus Ioachim in concordiarum libro ante Præfationem totidem verbis explicatam reliquit. *Ego Ioachim circa medium, vt opinor, noctis ſilentium, & hora, qua Leo noſter de tribu Iuda reſurrexiſſe exiſtimatur à mortuis, ſubitò mihi meditanti aliqua, quadã mentis oculis intellligentia claritate percepta, de plenitudine libri huius, & de tota percepta veteris, ac noui teſtamenti concordia facta eſt.* Et in cap. 1. Apocalypſis illa explicans verba. *Fui in ſpiritu Dominica die*, ait. *Cum ergo in ſupraſcripta nocte ſimile aliquid contigiſſet, circa medium, vt opinor, noctis ſilen-*
B *tium, & horam, qua Leo noſter de tribu Iuda reſurrexiſſe exiſtimatur à mortuis, ſubitò mihi meditanti aliquid, quadam mentis oculis claritate percepta de plenitudine libri huius, & tota veteris, ac noui teſtamenti concordia reuelatio facta eſt.* Timens autem, atque paueſcens, ne quando diceretur ſibi ab ipſo, qui dicturus eſt ſeruo malo, & pigro, qui abſcondit pecuniam, quam acceperat. *Serue male, & piger, ſciebas, quia meto, vbi non ſeminaui, & congrego, vbi non ſparſi, oportuit ergo te committere pecuniam meam nummularijs, vt & ego veniens, recepiſſem vtique, quod meum eſt, cum vſuris.* Concordiæ librum, & Apocalypſis expoſitionem incœpit.

B. Ioachim ante Præfationem concordiæ noui, ac veteris teſtamenti, & in Apocalypſis expoſit. cap. 1. text. 13.

Lucas in Euangelio cap. 19.

C
CAP. VII.

Qualiter vir Dei Ioannes Ioachim transfretauit, & ſuper Siciliæ Inſulam fleuit amarè.

BEatus Ioachim velut noſter nouus Moyſes, geminæ reuelatione legis accepta, Hieroſolymam, Iudæorum quondam Regiam, & Prouinciæ caput, de Thabor monte deſcendit, & ad ſuos redire, à Domino ſiquidem cœlitùs inſpiratur. Sed ante receſſum totam Vrbem, ac Regio-
D nem, in qua Deus videri, conuerſari, reſurgere, cæteraq; ſalutis opera explere dignatus erat, perambulare, & circumire voluit. Homines qui ſanctitate notabantur, tanquam apis argumentoſa, ab illis virtutes delumẽs, ſumma, qua decebat, veneratione recoluit. Peragrans ergo, & ad ſingula quæque loca illorum diuertens, nullos (quod maximè gemendum eſt) habuit hoſpites, in quibus aliquid mali, vel in fide; vel in moribus non deprehenderet, & talium curam non inſudaret, humili incumbens admonitioni. Viſa autem ab eo reticenda potius, quàm proferenda ſunt. At intelligens vir, Dei gratia præuentus, quod Terram Dominus illam in ira, & indignatione repulerat à conſpectu ſuo, & quod tempus doloroſiſſimæ
E eius inſtaret correptionis, abire eò magis fuit arbitratus. Dominus ſiquidem longanimis, & multum miſericors, diù cordis duritiam illorum, mentiſque cœcitatem patiens, nec emendationem videns, ſub Pontificatu Lucij Papæ Tertij, vt infra dicemus, tradidit pulchritudinem illorum in manus inimici, & dominati ſunt eorum, qui oderunt eos, eò quod in vijs eius noluerunt ambulare, & mandata eius noluerunt cuſtodire. Factoq; ibi aliquo tempore, transfretauit, & primùm in Trinacriam, ſiuè Siciliæ Inſulam appulit. Pro temporum diuerſitate varium hæc Inſula nacta eſt nomen. *Trinacriam* primò à tribus promontorijs, *Pelori*, ſcilicet, vulgò *Capo del Faro*, *Pachyni*, vulgò *Capo del Paſſero*, & *Lilybei*, vulgò *Capo Boco*, appella-

Marulus, Barrius, Græcus, Maraſiota loc. cit. & alij.

Infra cap. 15. & cap. 50.

pellatam prodet Thucydides, Acros enim græcè Promontorium eſt latinè. *Triquetam* etiam nuncupatam à tribus lateribus, ſiuè triangulari forma aſtipulantur, tum Latini, tùm Græci, teſte Plinio. *Sicaniam* poſtmodum dictam à Sicanis, ſiue ex Hiſpania aduectis, vt referunt Philiſtus, & alij, ſiue indigenis, vt aſſerunt Timæus, & Diodorus. *Sicilia* denique ad noſtram vſque ætatem dicitur. Hanc ei dederunt denominationem Siculi, Ligurum genus, qui cum à Caſtris intra Tyberim, & Circæum poſitis, quæ incolabant, ab Aboriginibus fuiſſent expulſi, datis vento nauium velis, Sicaniam Inſulam appulere, ſuperatis Sicanis, indeque expulſis, eam totam occupauere, vt tradunt Thucidydes, & Dionyſius Halicarnaſeus. Alia quoque nomina, ſeu epitheta apud Poetas, & Hiſtoriographos obtinuit, B quæ vide apud Maginum, Siciliam Italiæ fuiſſe partem, quam *Cherſoneſum*, Græci, Latini *Peninſulam*, dicunt, aſtipulantur vetuſtiores ſcriptores Eſchylus, Antiochus, Diodorus, & alij citati à Fazello. Ad id comprobãdum non deſinunt coniecturæ. Prima eſt illa, quam Mathematici plumbeo triginta librarum perpendiculo, illius freti profunditatem octoginta paſſus non excedere, ac eius fundi ima area lapidoſa tota comperti ſunt. Meſſanenſes inſuper, Bretrijque, nauticam exercentes artem, ſcopolos nõ paucos in hoc freti profundo ſubaquaneos, ſedati Maris, pluries ſe vidiſſe prædicant. Præterea loci huius ea eſt natura procul inſpicientibus, vt ſinus Maris, non tranſitus appareat, quo cum nauigatur, diſcedere, ac ſeiungi C Siciliæ, ac Italiæ Promontoria videntur: quæ coniuncta apparebant. & olim fuerant, atque extiterant. Tandem Rhegium, omnium Italiæ Vrbium vetuſtiſſimá, vtpote in vltimis Italiæ partibus fundata, poſt vniuerſalem aquarum inundationem ab Aſcenaz, pronepote Noæ. Quippè cum Gomer, maior natu filiorum Iapheth, filij Noæ, Galathas inſtituiſſet, Aſcenaz primogenitum in Italiam tranſmiſit ad habitandum. Qui eò, vbi nunc Rhegium eſt, cùm perueniſſet, vel loci amœnitate, & beatitudine captus, vel quia primò eſt oblatus ei, ibi conſedit, Vrbemque inſtituit, & à ſuo nomine denominationem imponens Vrbi, Aſcenazeos eiuſdem Accolas nominauit. Teſte Ioſeph Hebræo, qui Tito imperante floruit, ita ſcribente: D *Gomer autem habente tres filios, Aſcenaz quidem inſtituit Aſcenazeos, qui nunc Rhegini vocantur à Græcis*. Et Sanctus Hieronymus ait. *Aſcenas Græci Rheginos vocant*. Fit pariter eiuſdem Vrbis mentio in Actibus Apoſtolorum. Hanc ideo Vrbem Græci dixere *Rhegium*, quod nomen latinè *Fiſſuram* ſignificat, quia in ea parte Sicilia àb Italia ſeiuncta fuit, vt tradunt Maraſiota, & Barrius. Ex ipſius etiam Siciliæ parte primò terræ humilitas, & poſtmodum per loca Peloro vicina arenæ paſſim iacentes viſuntur: Contra quoque ex ipſius continentis parte ſublime eſt ſaxum, Marique incumbit, ſupra Scylleum promontorium, vbi eiuſdem nominis oppidum eſt, loci natura, & manu munitum, de quo Strabo ait. *Scylleum excipit* E *ſaxum ſublime, quod humilem à tergo tellurem abluentibus vndis habeat in Cherſoneſi faciem, Rheginorum Tyrannus Anaxilaus ædificato muniuit muro, vt Tuſcis nauale ſtrueretur, & Prædonibus nauigandi per Euripum facultatem interciperet*. Hinc Scyllei canes latrare finguntur, vt ait Beda, dum procul nauigantes vndarum fremore terrentur, quas ſorbente voragine collidit æſtus. Scylleum celeberrimum eſt apud Poetas, aſſerentes dici Scylleum à Scylla monſtro pubetenus virgineam habens faciem, reliquam verò corporis partẽ piſcium, vel canum, atque luporum: argumento deſumpto

ex

Plinius lib. 3. cap. 8.
Philiſtus, Antiochus, & Thucidydes.
Timeus, et Diodorus Siculus.

Ioãnes Anton. Maginus in ſua Geographia.
Eſchylus, Antiochus, Diodorus, & alij citati à Thoma Fazello de rebus Siculis prioris decadis c. 3.

Geneſis cap. 10.

Ioſeph Hebræus de Antiquitate Iudaica lib. 1. cap. 7.
S. Hieronym. in queſtionibus Hebraicis.
Actus Apoſt. c. 28.
Hieronymus Maraſiota, & Gabr. Barrius de antiquitate, & ſitu Calabriæ lib. 1. & 3.

Strabo lib. 6.

A ex eodem Scylleo promontorio, in ſuperiori parte humanā effigiem, in inferiori autem plures reſectos ſcopulos ſub radicibus cauernoſos, habente; intra quos dum æſtuoſum Mare ingreditur, ab ijs refracto, tumultuando canum latratum, luporumque vlulatum repræſentat, atque ſonat. De huiuſmodi promōtorio in ſuis fictionibus meminere Homerus, Virgilius, atque Ouidius. Altiſſimæ vltimò, ac præcipites Scylleo; Marique proximo imminentes rupes, ſignificare videntur, Siciliam fuiſſe poſt vniuerſalem aquarum inundationem (dum quo tempore id acciderit nulla mihi vſque adhuc auctoritate conſtat) ab Italia, ſiue vi currentis, recurrentiſq; Maris, ſiue aliquo magno terremotus impetu diſremptam, atque diuulB ſam, vt communiter Græci referunt hiſtorici, atque Latini. Poetæ quoque, & Claudianus in primis ait lib. 1.

Homerus Odyſſeos lib. 12. Virg. Æneid. lib. 3. Ouidius Metamorphoſeos lib. 13. & 14.

Diodorus Siculus libro 5. Pompon. Mela lib. 2. Iſodorus Peluſiotes lib. 13. cap. 18. Seruius lib. 14. c. 6. Philon. Hebræus lib. Quod Mūdus ſit incorporeus. Æſchilus apud Strabonē lib. 6. Pli. lib. 2. c. 90. & alij.

. . . . . . Trinacria quondam
Italiæ pars vna fuit, ſed pontus, & æſtus
Mutauere ſitum, rapuit confinia Nereus
Victor, & abſciſſos interluit æquore montes
Paruaque cognatas prohibent diſcrimina Terras. &c.

Et Silius Italicus. *Auſoniæ pars magna iacet Trinacria Tellus,*
Vt ſemel expugnante noto, & vaſtantibus vndis
Accepit freta cæruleo propulſa tridente,
C *Namque per occultum cæca vi turbinis olim.*
Impactum pelagus lacerata viſcera terræ
Diſijcit, & medio perrumpens arua profundo,
Cum populis pariter conuulſis tranſtulit Vrbes,
Ex illo ſeruans rapidus diuortia Nereus
Sæuo diuiduos coniugi. pernegat æſtu,
Sed ſpatium, quod diſſociat conſortia terræ
Latratus (fama eſt) ſic arcta interuenit vnda,
Et matutinos volucrum tranſmittere cantus. &c.

Silius Italicus lib. 14.

Itemque Virgilius hiſce carminibus eſt conteſtatus.
D *Hæc loca vi quondam, & vaſta conuulſa ruina,*
Tantum æui longinqua valet mutare vetuſtas,
Diſſoluiſſe ferunt, cum protinus vtraque tellus
Vna foret, venit medio vi pontus, & vndis
Heſperium ſiculo latus abſcidit, aruaque, & Vrbes
Littore deductas anguſto interluit æſtus, &c.

Virgilius Æneides lib. 3.

Sed nec Siciliam tantum à continenti Italia diuulſam legimus, ſed etiam Capreas ab Athenæo, Cāpaniæ Promontorio, Prochytam, Pithecuſamq; non procul à Neapoli diſſitas, à Miſeno eiuſdem Campaniæ Promontorio, Cyprum à Syria, Oſſam ab Olympo, & Eubœam à Boetia perangu-E ſto freto diremptas, ſiue terremotu diſiectas, ac Inſulas factas, cum priùs partes eſſent continentis, vt produnt Ariſtotheles, & cæteri qui de natura ſcripſerunt. At ad noſtrum reuertamur inſtitutum. Appulſus itaque Dei famulus Ioannes Ioachim Siciliæ Inſulam, inter Italiam, & Africam poſitam, à ſeptentrione mari Tyrrheno, ſiue Infero, ab ortu Adriatico, & Ionio, ſiue ſupero, à meridie Africo, quod eſt contra oram ſyrtis minoris, & ab occaſu à Sardoo, circumdatam; ab Italia vbi minimum, ideſt in freto, paſſibus mille, & quingentis, & ab Africa vbi minus, hoc eſt à Lilybeo ad Mercurium Africæ promontorium, centum, & octoginta milliaribus iuxta

Ariſtotheles lib. 1. de mirabilibus. Strabo lib. 5. Dion. lib. 1. Virgil. lib. 9. Plin. lib. 2. c. 88. Seneca, & alij.

Strabo lib. 6. & 17. Ptolomeus lib. 3. c. 4. & alij. Ioannes Ant. Maginus in Geogr. Fazell, de reb. Siculis prioris decadis lib. 1. cap. 1.

Euſebius Cæſarienſis in Chronicon ad hūc annum Mundi.

Iuſtinus lib. 2. Suet. lib. 2. c. 106. Tucydides lib. 3. Oroſius lib. 4. & 5. Ariſt. 2. Metheoror. Trogus lib. 4. Maginus in Geogr. & alij. Syluest. Marulus in Oceano Religionum lib. 3. Gabr. Barrius, Hieronym. Maraſiota de antiq. & ſit. Calab. lib. 2. & alij.

Angelus Manrique in Annal. Eccleſiaſticis ad ann. 1165. cap. 3. n. 5.

Strabonem, & alios, at iuxta Maginum, & alios centum milliaribus, & ab A
eodem Lilybeo ad Calaritanum, Sardiniæ promontorium, milliaribus cētum nonaginta, diſtantem. Videnſque vir Dei Siciliæ Inſulam, dolentis affectu, velut ſuper Hieroſolymam, fleuit ſuper illam, & vt Populorum crimina plangeret, ad tempus in eadem Inſula remanſit. Et intrans in Antrū ad radices Montis Æthnæ, perpetuo incendio, quod incœpit, vt Euſebius prodet, anno Mundi 4770. quod idem eſt, ante Chriſti noſtri ſeruatoris Natiuitatem ann. 429. apud Poetas, Hiſtoricos, & Philoſophos celeberrimi, de quo Iuſtinus, Suetonius, & alij, poſitum non ſatis longe à Cœnobio Græco, per Annum ſtetit quarta, & ſextra ferijs, ac Sabato nihil guſtans, ſed continuis diſciplinis, orationibuſq; intendens, vt tradunt Syluester, & B
alij. Et hoc non mirum, nam erat ſic fortis ex accepta Spiritus virtute, vt nullum ſibi in ieiunando, vigilando, laborando, vel contemplando æqualem inueniret; & hoc demum ipſe ad Dei laudem, & gloriam, proximique ædificationem referebat piè, atq; modeſtè. Demum magno ſpiritus feruore concepto, Beatum Martinum, pro ſuorum conuerſione Alpes tranſeuntem, in caſto, & pio deſiderio imitari voluit: prout Deus, præuidens famulum ſuum Ioachim pro talento in Patria multiplicando valde profuturum, eidem de Thabor monte deſcendenti poſt acceptam geminæ legis reuelationem, ad Patriam redire inſpirauerat. At antequam ad vlteriora procedamus, recedendum eſt tantiſper, donec vnum in aliorum exēplum, quod pro caſtitate ſeruanda, non in Sicilia, vt ſomniauit Angelus C
Manrique, oblitus Regionis, quam legerat in Chronologia Ioachim à Iacobo Græco compoſita, ſed in quadam Aſiæ parte pertulit, enarremus.

CAP. VIII.

De conſtanti B. Ioannis Ioachim Caſtitate, & qualiter Mulierem viduam, eum ad copulam inſeſtantem ſuperauerit. D

QVanta Ioannem Dominus caſtitatis, conſtantiæque virtute roborauerit, vix à quoquam vtique vnquam explicari poterit. Nam dedit ei certamen, vt vinceret, & ſciret, quoniam fortiſſima eſt ſapientia, quæ ità illum ſibi deſponſauerat, vt nulli cederet corruptioni. At vt exemplariter caſtitatis palmam ei tribuamus, illud quod in Hieroſolymitano regreſſu Dei famulo accidit, narrandum nobis eſt. Cum ergo eſſet Dei homo Ioannes Ioachim in ea Aſiæ parte, quæ peninſula eſt, protenditurq; inter Mare Euxinum, Cilicium, aç Pamphylum verſus Mare Ægeum, terminaturque ab ortu Euphrate amni celeberrimo, & nobiliſſimo, à meridie E
Mari mediterraneo, quod ab accolis nunc *Lycium*, nunc *Pamphylium*, & alicubi etiam *Cilicia fretum* dicitur, à Septentrione Euxino, ſeu Mare maiori, & ab occaſu mare Ægæum, ſeu Arcipelagum Græciæ reſpicit, vt deſcripſere Ptolomeus, & Maginus. Diciturque vulgò *Natolia*, aliàs *Aſia minor*: apud quandam mulierem viduam pulchritudine, forma, ac pietate inſignem contigit hoſpitari. Mulier videns Ioachim, tunc iuuenē forma elegantem (etſi longo laceſſitum itinere, & continua maceratum compunctione) inſtigatione, & ſugeſtione Sathanæ oculos in eum alligauit

Ptolomeus in Geograph. lib. 5. tabula 1. c. 1. Io: Ant. Maginus deſcript. 26.

impu-

A impudicè;& tentatione exardeſcens,geſtis,atque nutibus caſtimonia præditi animum pulſauit, ac laceſſendi induſtriam non omiſit. At ille, animi roboratus virtute, fortiter dimicans tentatricem cum rubore à ſe diſcedere coegit. Nec deſijt tētatrix mulier, quippe conceptæ iniquitatis voluptatem potiri credens, nocte cubiculum pro ſeruo,& Chriſti milite paratum introiuit, eum expectans ad illud intraturum, vt ſi fortè mollitus eam agnoſceret. At caſtitatis,& caſtimoniæ norma,vir Dei, fugam ſine ſcandalo arripere nequiens,conſtantiſſimus, tanto facinore ſpreto, totam noctem, vigilans, duxit in oratione; & ſuper lignorum faſciculis cubans, carnis tentationem ſuperauit, Dei gratia, nulli animum inclinans iniqui-

Syluest. Mat. in Mari Oceano Re.sg. lib. 3. Iacobus Græcus in Chronolog. Ioachim ſect. 6.

B tati, victor euaſit. Valde mane tandem inter matutina apparentia crepuſcula, abſque viduæ tentatricis licentia, aperto ſine ſtrepitu domus oſtio, ex Acherontina incolatione receſſit, ſequuturus Agnum, quocunq; ierit. Et quis audiens mirabitur, ſi ei in caſtimonia vix alter comparari poſſit. Hinc factum eſt, vt continentiæ gratiam, à Domino receptam, & verbo, & ſcripto in ſuis operibus ab omnibus amplexandam, lumbos præcinctus, lucernaſque in manibus tenens,& in amore Dei ardens,ſuauiter incitaret. Et ſicut in eam peccantes acri puniebat correctione,ſic ad emendationem irritabat. Seruus itaque,& Diſcipulus Magiſtro ſimilis,conſimiles præparare conſeruos,& condiſcipulos non deſinebat. Atque adeò verbo vitæ

C laureato,caſtitate dealbato,nec flores, nec lilia deſunt. Ad locum nunc, quem reliquimus, redeamus.

C A P. IX.

De Patris, & Patriæ reuiſione.

VAllato ergo,vt iam diximus,in Patriam tranſeundi propoſito,intelligens per ſpiritum,quem acceperat, ibi fructus vberiores,quàm alibi producturum, cernenſque tempus miſerationis inſtare, vt terra diù ſte-

D rilis verbo fœcundaretur,& rigaretur exemplo, & frugum iuſtitiæ incrementa produceret; mediam circa æſtatem ex montis Æthnæ antro in Calabriam transfretauit, regionem bona ſcaturientem, non abſque propriæ vitæ diſcrimine. Quippe cum anguſti freti fluxus intercapedo, quam *Euripon* Græci vocant, inter Pelorum, aliàs *Capo del Faro*, Siciliæ Promōtorium, & Cœnidem, Calabriæ Promontorium, maris aquas tùm Ionij, tum Tyrrheni conſtringat, & arctet, maximum præternauigantibus adducit periculum abſorbitionis ad noſtram vſque ætatem, prout nauticam exercentes artem referunt. Addentes, Euripi illius talem eſſe naturam,vt

E quolibet die, & nocte dictæ intercapedinis fretum bis fluxum alternet, quod ex altiore Tyrrheni maris inundatio deſcendat ſuperficie. Modòq; in Tyrrhenum, modòque in Ionium mare, fluctibus inuicem verſis, adeò furioſè fluat, vt ventos etiam, ac nauigia vel ſiſtat, vel ſecum portet. Inſuper tàm pernicioſo feruet æſtu,vt quaſi ab imis Mare ſubuerti videatur; & ita vaſtis inuoluitur vorticibus,vt non modò nauigantibus; ſed etiam videntibus ſæuum ſit,atq; horrendum,diciturque bis in die,& bis in nocte hoc euenire. At Homerus Odyſſeos ait. *Hom. Odyſſeos 12.*

Terque die reuomit, ter ſorbet deinde reflexus
Terrificum eſt, ibi nec fueris ſorbenti Caribdi
Te neque ab hac peſte ſeruauerit Enogiſeus.

Et

 A

Virg. lib. 3. Æneid.

Et Virgilius in Æneidos:

Dextrum Sylla latus, leuum implicata Caribdis
Obſidet, atque ima baratri ter gurgite vaſtos
Sorbet in abruptum fluctus; rurſuſque ſub auras
Erigit alternos, & ſydera verberat vnda.

Policretus apud Ariſtotilem lib. 1. de mirabilibus relatus à Franciſcano lib. 2.

Policretus Sicularum rerum deſcriptor egregius, ab Ariſtothile relatus, ſic inquit. *Tyrrheni enim maris æſtum ſtrepitu ingenti vtrinque cùm Siciliæ, tùm Italiæ oram, quam Rhegium vocant, ferire, delatumque ex mari vaſto in anguſtias poſtremo concludi, atque ibi ſublimem tolli ſonitu magno, ſpatioque altiſſimo, vt procul diſtantibus conſpicua ſit hæc aquarum ebullitio, vt puta alba, & ſpumoſa, nec ſimiles maris incremento. Hæc vt credibiliter enarrentur, ita* B *contueri oculis nemo ſuſtinet. Interdum enim diffuſi rurſus ex colliſione mutua æſtus adeo profundum, atque horribilem aſpectum neceſſario intuentibus præbēt, vt nonnulli præ timore animi impotentes, velut offuſa oculis tenebra concidant. Poſtquam verò ad alterutram partem fluctus alliſi, ſublatique ad littus ſupremum, denuo in ſubiectum mare diſſoluuntur, tum magno rugitu cum vorticibus, & immenſis, & crebris ex imo fundo ebullit, inque girum eleuatur, & omnigenos etiam colores reddit. Interdum enim ater, nonnunquā cæruleus, frequenter purpureus apparet. Cæterum curſum, atque immenſitatem fluxus, refluxuſq; ne reptilia quidem vel audire, vel videre ſuſtinent. Quocirca ad radices montium iuxta confugiunt. Tempeſtate autem deſinente in ſublime efferuntur vo-* C *ragines ſpecie relucente varia, turbinibuſq; ac motibus ventorum, aut ingentiū ſerpentium ſpiris non abſimiles.* Tali itaque, tantoque exantlato vitæ diſcrimine, & ad Calabriæ orā incolumis aduectus Ioachim, terreſtri ſe commiſit itineri; & in Auguſtinenſe in Vallem Crathis fluminis, ab Alpibus Sylæ Cuſentinæ ad Adriaticum mare defluentis, iuxta Sybarim, frugum abundātia celeberrimi, productus: quia illo Dei ſpiritu angebatur, qui nequaquam in commotione ſentitur, & Ieſum in deſertum expulit, & in Montana ſubire docuit, & ſemper in montibus deſertiſque locis, alta olim myſtica Patribus, & profunda priſcis reuelauit, ab Vrbe Metropolitana, Cuſentia dicta, quæ ſemper propter Proregis præſentiam, & Regiam D Curiam in Populorum dijudicandis cauſis verſatur, vnde non immeritò Cauſentia, hoc eſt cauſæ entia decernens, nuncupari poteſt, ne ab aliquo concijuium agnoſceretur, declinauit. Et primò auertit ab amni, iuxta dictam Vrbem decurrente, Baſentum nuncupatum, & apud Hiſtoricos omnes celeberrimum. Quippe referunt, Alaricum, Gothorum Regem;

Proſperus Aquitanicus in Chronicon Euſebij. Iernandez de rebus Goeticis, Carolus Sigonius de Occidentali Imperio. Ioannes Tarcagnota in Mundi Hiſtorijs par. 2. lib. 6. Gabriel Barrius de antiquit. & ſt. Calabriæ lib. 2. Paduiphus Collenucius hiſt. Neap. lib. 2. Hieronym. Maraf. lib. 2. Oratius Torſellinus lib. 5. & alij.

poſtquam Romam Almam Vrbem, vniuerſi olim Orbis victricem, occupaſſet Pontificatus Innocentij Primi anno nono, & noſtræ ſalutis ccccxij. expugnaſſetque, diuitias quoque excepiſſet, Campaniam, Apuliam, Lucaniamque, atque Calabriam depredaſſet; Cuſentiam productum, inexpectato correptum morbo, ac vita functum, declinatis, aliòque directis hu- E ius Baſenti fluminis aquis, collectoq; captiuorum agmine, ac ab eodem in priori alueo ſepulturæ locum effoſſo, eius in gremio cum immenſis ſuis opibus, Gœti, eum nimia dilectione lugentes, ſepeliere, ac obruere; reductiſq; in priſtinum alueum aquis, ne ab aliquo foſſorum ſepulturæ locus reuelaretur aliquando, & in aliorum notitiam deueniret, omnes interimere captiuos. Ibidem defuncto Alarico, Ataulpham, præmortui Regis conſanguineum, à Gœtis ſuffectum fuiſſe, ſcribunt, conditione adiecta, vt Gallam Placidiam, Honorij Imperatoris ſororem, ſibi matrimonio copulandam annueret, vt prudentia, bonitate, & Religione illius, ſui barbaries

animi

A animi iuſtitiæ, ac Religionis limites non excederet. A dicta itaq; Vrbe Dei famulus declinans, per partes orientales ſuperiores in præfatum Crathis flumen per locum, qui dicitur *Guaraſſanum* deſcendit, à ſuis valde cupiens occultari. Euenit autem, vt dum quidam ſecum commeans ad locum quendam quaſdam ficus (contradicente Ioanne) colligendi inuerecundus intraret, à Pometij Domino comprehenderetur; auditiſque hinc inde clamoribus, Dei homo pro re tam exigua comitem retinenti fuit ſupplicare compulſus. Et interea à Cœlicenſe, iter per illam partem agente, viſus dignoſcitur. Interrogatuſque, an Mauri Ioachim Notarij, & Gemmæ Cœlicentium filius eſſet: nec mentiri voluit, & nec cœlari valuit. A-
B periens ergo veritatem, vt taceret, & nemini de ſe verbum faceret, hominem depræcatus eſt. *At ille ſatis*, inquit, *inhumanè, & crudeliter agerem, ſi de te Patrem, Fratreſque tuos, tanquam de amiſſo, & mortuo ingemiſcentes, cœlarem. Si ergo aliter pertranſire non valeo*, ait, *Amabò quæſo venias in venturus locum, ad quem, nullo alio ſciente, perducas*. Et euntes pariter, Cœlico Caſtro appropinquarunt: à quo latitans, ad ipſum direxit Genitorem Maurum. Hic veniens, filiumque intuens, lætus quidem de Geniti vita, de præpoſita tamen paupertate triſtatus, in miſta animi, & cordis lætitia cum mœrore, iſtis aut ſimilibus filium verbis mirans aggreditur. *Hæc ne eſt de te expectatio noſtra fili mi? Propter hoc feci te litteris inſtrui? Ideo locũ*
C *tam magnificum tibi in Regia Curia procuraui? Ego, & omnes pariter tui per te exaltari debere domum noſtram, diuitijs augeri, honoribus extolli, & genus magnopere nobilitari putabamus. Quid eſt hoc, quod facis? Quare factus es, vt vir vagus? O Ioannes fili mi, fili mi Ioannes, quare girouagus factus es? O terque, quaterque me miſerum. Cur nos ab omni expectatione noſtra ſic penitus confudiſti?* His, & multis alijs ſimilibus verbis vſus eſt Maurus afflictus Genitor ſuper Nati deiectione. At Genitus, ſicut fuerat à Domino edoctus, humilibus verbis Mauri dolentis mitigauit affectum, inquiens. *Tu duxiſti me ad Regis Curiam, & ecce Regi modò ſeruio Cœleſti. Tales, & tales*, Curialium quorundã exprimendo nomina, *Regia in Curia ſeruientes*
D *magni effecti fuere, nunc autem vbi ſunt, & quæ dicuntur de ipſis? An neſcis, qualiter contemnentes aulas regias meruerunt habere coronas perpetuas? Vnde magis de me, & paupertate mea lætari debes, quàm triſtari*. Illud autem Lucæ, *Si quis venit ad me, & non odit Patrem ſuum, & Matrem, & vxorem, & filios, & ſorores, adhuc autem & animam ſuam, non poteſt meus eſſe Diſcipulus*, intra ſe ruminans, è conſolato Genitore, præſtito priùs ei vltimo vale, diſceſſit, & interrogatus ab illo, quò pergeret; *ſcies*, inquit, & abijt. Cæterum ſatis admirandum eſt Dei viri de ſuorum, & mundi fuga propoſitũ, cum nullibi legatur, eum iterum Cœlicum remeaſſe, niſi in morte cuiuſdam ſororis ſuæ, vt eius animæ ſaluti ſuccurreret, & quidèm ab eadem
E expetitus, vt alibi dicemus: cum tamen Maurum, eius Genitorem, vſque ad annum 1169. inter viuos degentem reperiamus in quodam priuilegio, ſibi, & ſuis hæredibus conceſſo, à quodam Sanctio Archipræſule Cuſentino, cuius verba à ſuo originali, nobis à viro nobiliſſimo V.I.D. Angelo de Matera, eiuſdem Vrbis magnarum Gentium Patritio, egregio antiquitatum indagatore, & conſeruatore fideli, ad legendum commodato, ad eius perennitatem placeat hìc apponere.

Ego Riccardus Notarius de mandato Domini Obizonis venerabilis Cuſentini Archiepiſcopi quoddam Inſtrumentum, à Iudice Iacobo de Cœlico exhibitum, tranſcripſi. cuius tenor talis eſt. Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo centeſimo

Syllueſt. Marulus loc. cit. Iacob. Græcus in Chronol. ſect. 6.

Lucas in Euangelio cap. 14.

Infra cap. 23.

teſimo ſexageſimo nono, menſe Septembris, ſecunda Indictionis, anno vero Do- A
mini noſtri Guillelmi Dei gratia magnifici, & glorioſiſſimi Regis Siciliæ, Duca-
tus Apuliæ, & Principatus Capuæ, filij quondam glorioſi Regis Guillelmi, tertio
feliciter. Amen. Quoniam de Inſtitutione redditus, quem Notarius Maurus
de Cælico Matri Eccleſiæ Cuſentinæ Sedis annuatim ex eius perſoluebat homi-
nio, litigium apud eandem Eccleſiam verſabatur, ne ob hoc amodo conſurgeret
maius inde litigium, & cauſa effugiendi litem, & contentionem, & vt idẽ No-
tarius Maurus impetrando veniam ab eadem Eccleſia, cui ſemper ineſt miſeri-
cordia, redditum cum patientia redderet, & quia diù prædicta Eccleſiæ vtile
ſeruitium exercuerat. Ideo ego Sanctius Dei gratia Cuſentinæ ſedis Archiepi-
ſcopus, conſilio, & aſſenſu Capituli noſtri, conſtituimus, & concedimus tibi præ- B
nominato Notario Mauro de Cælico homini noſtro, vt tu, & tui hæredes ſingulis
annis nobis, vel noſtris ſucceſſoribus, ſolidum vnum tantùm reddatis, & tibi, vel
tuis hæredibus nullum ſeruitium, nec alium redditum nos, ſeù noſtri ſucceſſores
quæramus. Si autem aliquis aliquando adueniente tempore tibi, vel tuis hæ-
redibus hanc noſtram conceſſionem, & inſtitutionem temerario auſu infringere
voluerit, & eam non obſeruauerit, vinculo anathematis innodetur, & æternæ
mortis caſibus mancipetur. Pro tua vero, tuorumque hæredum ſecuritate Ale-
xandro Notario ſacri Epiſcopij, totiuſque Cuſentiæ, taliter hanc cartulam no-
ſtræ conceſſionis ſcribere iuſſimus, per menſem, & Indictionem ſuper not. Ego
Santius Dei gratia Coſentinus Archiepiſcopus me ſubſcripſi. Ego Guido Deca- C
nus teſtis ſum. Ego Ioannes Cantor teſtis ſum. Ego Maniachus Theſaurarius.
Ego Philippus Canonicus. Ego Riccardus Canonicus. Ego Philippus Canoni-
cus me ſubſcripſi.

✠ *Ego Obizo Archiepiſcopus Cuſentin. prædictum Inſtrumentum tranſcribi feci, & huic tranſcripto per omnia ſimili ſubſcripſi.*

✠ *Ego Ioannes Archidiaconus Cuſentinus, viſo, & perlecto authentico, huic tranſcripto ſubſcripſi.*

✠ *Ego Guillelmus Cantor Cuſentin. viſo, & lecto authentico, huic tranſcripto ſubſcripſi.*

✠ *Ego Guillelmus de Fillino Cuſentinus Canonicus, viſo, & perlecto authenti-* D
co, huic tranſcripto ſubſcripſi.

✠ *Ego Ioannes de Albito Cuſentinus Canonicus, viſo, & perlecto authentico, huic tranſcripto ſubſcripſi.*

✠ *Ego Thomas de Matera Canonicus Cuſentinus, viſo, & perlecto authentico, huic tranſcripto ſubſcripſi.*

Cæterum non eſt ſilentio prætereundum, Ioachinorum Familiam, no-
ſtri Ioannis fuga, eximiè fuiſſe nobilitatã, tum ab ipſo, tùm à Mundo. Ab
ipſo quidem; dum Abbatiali in dignitate conſtitutus, proprio ſuo nomi-
ne *Ioannis* ſuppreſſo, Familiæ cognomento propriam perſonam expreſſe-
rit, & *Frater Ioachim Abbas* dici voluerit. Vnde communis error irrepſit; E
dum communiter in Calabria dicitur, & apud omnes ferè authores (qui
eius geſta regiſtrarunt) legitur *Beatus Ioachim Abbas Florenſis*, cum ta-
men *Beatus Ioannes Ioachim Abbas Florenſis* ſcribi, & dici debeat. A Mun-
do item, dũ cum Patritijs Cuſentinis in eorum ſedili vota, atq; ſuffragia de-
diſſe deprehenditur ex his, quæ ſub numero 19. in ſuis M.S. regiſtrata re-
liquit Vrbis eiuſdem eruditiſſimus ille magnarum gentium Patritius, Op-
pidi Magliacanis Baro, Mutius ſcilicet de Matera, prælibati Angeli Pater,
ſcribens de Familijs nobilibus Cuſentinis extinctis ab Anno Dñi 1558.
vſque ad annum 1604. in quo Italica lingua ſcribebat. Eius formalia sũt:

Gioacchi-

A *Gioacchini, venne da Celico, Caſale di Cuſenza, Giouanne Gioachino Medico 1490. e ſi casò in Coſenza con famiglie nobili, come fece Vincẽzo ſuo figlio, quale fu aggregato alla nobiltà, e morì Sindico di Nobili nel 1560. Queſta famiglia hebbe l'Abbate Gioachino famoſiſſimo Santone, che fiorì nel 1100. &c.* Ioachinorum familiæ gentilitia ſunt, raſtrum, tria lilia, & tres montes, omnia aurea, anſer argenteus in campo ceruleo. En exemplar deſumptum ex Ara Eccleſiæ RR. PP. Carmelitarum ad dextram maioris Altaris exiſtente apud Vrbem Cuſentinam.

B

C

CAP. X.

De B. Ioannis Ioachim ad Sambucinæ Monaſterium acceſſu, deque eius Ianitoris officio, ac de altera eius viſione.

D

ITa conſolatum Genitorem ſuum Maurum relinquens, è Cœlico apud Oppidum Luciorum ad Sambucinæ S. Ciſtercienſis Ordinis, Biſinianenſis Diœceſis, ſe contulit Monaſterium, tunc nouiter ab Illuſtriſſimis Dominis Goffredo Comite, Comitiſſa Berta eius Matre, Guillelmo de Lucio Comitis eiuſdem filio, atque à Goffredo de Carbonara eius Nepote fundatum, immenſis diuitijs ditatum, dotatumque, vt in ſuis prodet manuſcriptis Reu. admodum Pater Don Iuſtus Buſſolatus in Hetruriæ Congregatione Profeſſus, Prouinciarum Romanæ, Lucaniæ, Calabriæque vtriuſque, atque Siciliæ Ciſtercienſium Monaſteriorũ ab Eminentiſsimo,
E & Reuerẽdiſſimo Domino Don Hieronymo Socherio, Cardinali de Claraualle nuncupato, & vniuerſi ſacri Ciſtercienſis Ordinis Generali vigilantiſſimo, illa viſitandi, & reformandi gratia Viſitator electus, qui cùm ob vitæ meritum, atque doctrinæ, tùm ob labores in recuperandis Monaſterijs in vtraque Calabria præſertim poſitis, à Mendicantibus Ordinibus præoccupatis, & obtinendis pro Ciſtercienſibus Patribus Menſarum ſeparationibus; inque reædificandis aliquibus in Calabria eiuſdem Ordinis Cœnobijs ex tot Commendatariorum tyrannide incultis, non eſt commendatione dignus exili. Quod totum videtur confirmare rubrica appoſita in Regula SS. P. N. Benedicti, ſcripta in pergameno, quæ manu R. P.

D. Mauri Nigri Ciſterc. in Monaſterio Caſemarij inde extracta, & mihi A tranſmiſſa, formalia continet. *Tertio Idus Ianuarij poſt ſolitam Defunctorum Ordinis noſtri abſolutionem, dicatur. Item commemoratio piæ memoriæ Domini Eugenij Papæ Tertij, & Domini Alberici Primi Ciſtercienſis Abbatis, & Domini Stephani Secundi, & Domini Raynaldi Tertij, & Domini Sigiſmundi Primi Abbatis Sambucinæ & Domini Antonij, & Domini Dominici, & Domini Symeonis, & Domini Guillelmi, & Domini Ranulphi; nec non, & omnium Epiſcoporum, atque Abbatum Ordinis noſtri, & Domini Regis Rogerij, & Domini Regis Guillelmi, & Illuſtris Imperatricis Conſtantiæ, Ludouici pij Regis Francorum, & Henrici iunioris Regis Anglorum; & Comitis Theobaldi, & Henrici Comitis Trecenſis; & Comitis Goffredi fundatoris Sambucinæ, & Comitiſſæ* B *Bertæ matris ipſius, & Guillelmi de Lucio filij eiuſdem Comitis, & Goffredi de Carbonara nepotis eius; & Domini Gualterij Panormitani Archiepiſcopi, & Comitis Riccardi de Say, & Comitis Tancredi de Grauina, & Comitis Riccardi filiorum eius.* In anno 1160. Sambucinenſe Cœnobium inſtitutum aſſerit doctiſſimus noſter Pater Don Angelus Manrique ad hunc annũ, quod non probo, eius verba ſunt. *Quod attinet ad fundationes Monaſteriorum duæ tantùm notantur in Chronologia: Sambucina, & Scouendal: vtraque ſine certa præfixa die. Sambucina Clareuallis lineam auxit, filia Caſemarij: vnde Abbatem, & Monachos ſuſcepit; domus ſita in Calabria, quam Ioachim Abbas in ſæculo adhuc manens, cum fugeret Parentes, Patriamque inhabitationem;* C *Illuſtres viri Petrus Lombardus, & Franciſcus Accurſius in ſepulturam ſibi, aut elegerunt, aut ſaltem ſortiti ſunt. Certè de Ioachimo ſuo loco. De Lombardo, & Accurſio id mihi conſtat, quod à Iacobo Græco ſcriptum lego in vita Ioachim ſect. 42. In Sambucina* (inquit) *Cœnobio duos viros virtutum, Petrum Lombardum, & Franciſcum Accurtium fuiſſe conſepultos, lapis veterrimus, ab ipſo Sarcophago ob templi diruptionem deſumptus, in Altari maiori fabricatus, teſtatur huiuſmodi verbis. Hic iacent duo Viri virtutum, Petrus Lombardus, & Franciſcus Accurſius. Cæterum cum Petrus Lombardus obijſſe dicatur Anno 1164. quarto à Sambucinæ domus fundatione, argumento eſt, vix dum natũ Cœnobium ſatis celebre, in quo relicta propria Eccleſia Pariſienſi, tantus vir* D *voluerit ſepeliri. Memoratur Sambucina in litteris Honorij Papæ Tertij datis Laterani tertio Idus Nouembris Pontificatus ipſius anno primo. Ex quibus Diœceſis poteſt deſignari, quam video prætermiſſam in Geneſibus, quippe Biſinianenſis ſub Coſentino. Protulit, & Sambucina breui, filias quinque in Sicilia, in Calabria, Apuliaque, de quibus ſuis locis dicendum erit.* Hæc Manrique loco citato. Ex Dei autem famuli præſagio, Rogerio primo Siciliæ Regi de Conſtantia eius infantula facto, vt infra dicemus, Sambucinenſe Cœnobium, multò ante annum 1160. inſtitutum fuiſſe, euidenter infertur. Rogerius enim primus Siciliæ Rex poſt auditum Ioannis Ioachim, tunc Curatij Abbatis præſagium, iuxta eundem Manrique, Carolum Sigonium, & alios ex hac vita deceſſit. 3. Kal. Martij anno Domini 1153. E Neceſſariò igitur dicendum eſt, Sambucinæ Monaſterium in aſſerto anno 1160. non fuiſſe conditum, ſed multò ante; quippe poſt annos duos in Sambucina, & Arintha oppido incolatus, Nouitiatus annum, Prioratus officium in Curacenſi Monaſterio, cum eſſet Dei famulus Columbano ſuffectus Abbas, in Siciliam transfretauit, & primò Siciliæ Regi natæ eius futura prædixit. Cæterum eo tempore erat Sambucinenſe Cœnobium mira obſeruantia lucidum, deuotione celeberrimum, ac ſanctitate illuſtre. Ideoque Religioſi eius eſſe conſueuerant candidiores niue propter caſtitatem,

Angelus Manrique in Annal. Eccleſiaſt. tom. 2. ann. 1160. c. 6. num. 7.

Lucas Archiepiſcopus Coſentin. in vita B. Ioachim etiã prodit Sambucinam filiam fuiſſe Caſemarij.

Infra cap. 30.

A tatem, nitidiores lacte propter lacrymarum effuſionem, rubicundiores ebore antiquo propter longam carnis macerationem, pulchriores Saphiro propter ſerenam animi contemplationem, cœleſtiumque meditationẽ, & demum tanquam candidi Nazarei ſub arctæ obſeruantiæ diſtrictione viuebant, ex quo meritò ad Cuſentinæ Eccleſiæ Lucas, & Geruntinenſis Eccleſiæ Bernardus fuere aſſumpti dignitatem. Nunc autem adeò miſerrimum, pauperrimum, & exiguum, vt ferè reliqua Calabriæ ſub Commendarum gemẽtia onere (quod ò vtinam auertat, qui ſolus poteſt) vt pro ſuppreſſo fuerit declaratum, vt alibi dicendum erit. Cumque tam maturus, & ſapiens Ioannes Ioachim à Venerabili Sambucinæ Abbate, cui Simeon erat nomen, agnoſceretur, eum in ſui Monaſterij Ianitorem delegit.

Gabr. Barr. Francic. de antiq. & ſitu Calab. lib. 5. Maraſiota, & alij.

Infra cap. 54.

B Quanta huiuſmodi cum omnium Sæcularium, Regulariumque ædificatione exercuerit officium, non eſt explicatu facile. Tandem, vt ex Laonico refert Maluenda, quadam vice in hortum egreſſo, & Diuina contemplanti myſteria, apparuit vir forma pulcherrimus, qui aſſiſtens ad B. Ioachim, manuque amphoram tenens, Dei famulo inquit. *Ioachim, cape, bibe vinũ hoc, eſt enim optimum*. Quo dicto audiens, bibit ad ſatietatem vſque, amphoramque reddidit, inquiens, ſe ſatis bibiſſe. Cui vir reſpondit. *O Ioachim ſi totum exhauſiſſes vinum, nulla te ſcientia fugiſſet*. Deinde in colloquium, & diſputationem veniens cum viris ea tempeſtate doctiſſimis, planè ſiquidem diuinus apparuit.

Laonicus Chalcocondila Rerum Turcicarum lib. 6. relatus à Thoma Maluenda in Annalib. Prædicatorum Centuria prima.

C In Sambucinenſi Abbatia per annum non dum Monachus laudabiliter manſit, adeò vt Sambucinæ filius à non paucis nominetur hiſtoriographis.

Gratus ſect. 7.

CAP. XI.

De eiuſdem Dei famuli prædicatione, de ſacrorum Ordinum ſuſceptionis deliberatione, deque eius in Curacenſi S. Ciſtercienſis Ordinis Monaſterio profeſſione.

D

AEſtuans Ieſu Chriſti famulus ſpiritus feruore concepto, aliòque vocatus, ſeceſſit in aliam partẽ vallis Crathis ad ortum Solis altantem prope vadum Gaudelli; tunc dictum, in Montibus vbi Bucchita eſt nomen iuxta Arinthæ Oppidũ, ab Oenotrijs cõditum inter Emulum, & ſurdum amnes, validum propugnaculum, nunc *Rende* nuncupatum, non multũ Cuſentia diſtans, in qua per annum ſtetit, & vt de talento accepto plura lucraretur, Populo Rendenſi deuotione inſigni, nec ſurdis audienti

E auribus, verbum ſeminabat Domini, ac orientes in eis ſimultates, & quæſtiones ſua prædicatione ſedabat. Et cum in verbis gratiæ, de ſpiritus vnctione manantibus, nimium fructificare cognoſceret, prædicandiq; officium Sacerdotis proprium eſſe iudicaret; metuens abſque præuia Epiſcopi ordinatione munus exercere prædicationis (expaueſcebat enim ne in ſe experiretur Apoſtolicam comminationem illam. *Quomodo prædicabunt, niſi mittantur*.) Catanzarium in vlteriori Calabria adire duxit. Vrbem inter Coracium, & Allium amnes ædito, ſalubriq; ſitu locatam, loci natura, & inde manu munitam, à Fagitio, Nicephori Imperatoris Procuratore in Italia, conditam prope Mare Adriaticum, Epiſcopali ſede, regia

Leo Papa ad Theodoricũ Epiſc. Cypri epiſt. 61. aliàs 63. 16. q. 1. Adrcimus. Concilium Neocæſarienſe 78. diſt. Presbyter.

libertate, Proregis præſentia, virorum nobilitate, & oloſerici textura A
præſtantem, vt non immeritò inter præclaras totius Calabriæ Vrbes ipſa
annumeretur. Et maxima non imparatus deuotione vadens, tranſiuit
per Monaſterium, Curatium nuncupatum, ſacri Ciſtercienſis Ordinis,
apud amnem Coracis piſculentum in agro Ciuitatis Syllani, Martura-
nenſis Diœceſis, inſtitutum. Quando autem conditum adhuc incertum.
Iacobus Græcus Syllaneus diplomatis Indulgentiarum Apoſtolici autho-
ritati innixus, ſub datum apud Sanctam Mariam de Curatio per manus
Almerici S. Romanæ Eccleſiæ Diaconi Cardinalis, & Cancellarij, Idibus
Septembris, Indictionis 3. Incarnationis Dominicæ milleſimo centeſimo
trigeſimo, Pontificatus Honorij Papæ Secundi anno ſeptimo, quod ipſe B
in præcedenti retulerat ſectione, ait, *Monaſterium Curatij exordium Ciſter-
cienſis Ordinis præceſſiſſe annos ad minus triginta ſeptem*. Vnde dixerunt
alij, ante Ciſtercienſes alterius Inſtituti Monachos illud incoluiſſe. Ange-
lus Manrique in vulgatis à Græco litteris mendoſitatem aſtruens, dicit,
Honorium Secundum obijſſe ante Septembrem anni 1130. & neque ad
ſeptimum Pontificatus annum perueniſſe; quod cum Pandulpho Piſano,
qui vitas Rom. Pontificum ab ſe ſcriptas in eo finiuit, Abbate Vrſper-
genſi, Petro Diacono, Baptiſta Platina, Matthæo Palmerio, Alphonſo
Ciacconio, & alijs, Chroniſtæ omnes aſtipulantur vna voce referentes,
Honorium Secundum (antea Lambertus Oſtienſis Eccleſiæ Epiſcopus C
dicebatur) in infraſcripto die, & anno ſuffectum fuiſſe Caliſto Secundo.
Caliſtus iſte multa, & magna fecit pro ſacro noſtro Ciſtercienſi Ordine,
quippe cum Archiepiſcopus eſſet Eccleſiæ Viennenſis, & Guidus dicere-
tur ad ſuum Viennenſe Territorium Ciſtercienſium deduxit coloniam
Monachorum in Monaſterio Boneuallis, ibidemq; ſacrum Ciſtercij Ordinē
plantauit: & poſtquā Cluniaci Kalen. Februarij ann. Dom. 1119. ad ſum-
mum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ fuiſſet aſſumptus, Sanctiſſimo Patri Ber-
nardo Clareuallenſium Abbati, ob eximiam ſanctitatis opinionem, Ar-
chiepiſcopalem Mediolanenſis Eccleſiæ dignitatem contulit, quam ipſe
ſtrenuè refutauit. Sub ſuo item SS. Pontificatu Illuſtriſſimus Calatrauē- D
ſium Militum Ordo ſub correctione, & Conſtitutionibus Ciſterc. Ordinis
ſuam agnouit originem, vt Ciacconius, & alij referunt. Sacroſanctamque
Dei Eccleſiam cum per annos quinque, menſes decem, & dies tredecim
ſanctiſſimæ rexiſſet; ab humanis deceſſit in Lateranenſi Palatio Idibus
Decembris anno Domini milleſimo centeſimo vigeſimo quarto, & in Ba-
ſilica S. Saluatoris, quæ dicitur Conſtantiniana ſepultus. In cuius locum
Honorius Secūdus, de quo eſt ſermo, fuit ſubrogatus, & ad Sanctæ Apo-
ſtolicæ Sedis apicem euectus in die Sancti Thomæ Apoſtoli, nempe vige-
ſimo primò die menſis Decembris anno Domini milleſimo centeſimo vi-
geſimo quarto, & de Deo, & hominibus optimè meritus in Monaſterio E
SS. Andreæ, & Gregorij ex hac vita migrauit ad Chriſtum in die Sanctæ
Iulianæ Virginis, & Martyris, quæ cadit in die decima ſexta Februarij an-
no Domini milleſimo centeſimo trigeſimo, vt cum Pandulpho Piſano, &
alijs ſupra citatis vnanimi conſenſu referunt Chroniſtæ. Et poſt corpus
illius in Lateranenſi Baſilica ſepulturæ traditum, ſciſſis diabolico æſtu in-
ter Electores ſtudijs, vna Cardinalium pars Innocentium Secundum, al-
tera Anacletum elegit in Baſilica Lateranenſi die decima octaua Februa-
rij eiuſdem anni 1130. vnde magna orta fuit in Dei Eccleſia, & Romana
Vrbe ſeditio; & Sanctiſſimi noſtri Patris Bernardi Abbatis ſpiritui ad ex-

Syluest. Marulus in mari Oceano Relig. lib. 3. Græcus in Chronol. ſect. 8.
Iacob. Græc. in Chronolog. Ioachim ſect. 13.

Angel. Manriq. Annal. to. 2. Ann. 1162. c. 7. n. 5.
Pandulph. Piſanus, Abbas Vrſpergenſis, Petrus Diacon. lib. 4. hiſtoriarū Caſſinent. Platina, Matthæus Palm. in Chronicon, Alphonſus Ciaccon. in eius vita, Chronicō Foſſæ nouæ ad ann. 1124. & aliſ.

Alphonſus Ciaccon. in vita Caliſti Secūdi, Guido Monachus Ciſterc. Petrus Burgian. in hiſt. Monaſtica. Heliandus Fōtis frigidi in Chron. Chronicon paruum Boneuallenſe, Guilelmus Tirius de Bello ſacro, Suggerius Abbas S. Dionyſ. Pariſienſis in Ludouicum, Rodericus Ximenius Archiep. Toletan. de reb. Hiſpaniæ lib. 7. Vincentius Bellouacenſ. in Spec. hiſt. lib. 25. c. 94. Zamalloa Garimai cōpēd. hiſt. lib. 12. c. 11. S. Anton. 2. p. tit. 15.

A tinguendam à Domino præparata. Honorius itaque ſecundus, nec ad
ſeptimum Pontificatus annum, nec ad Septembris menſem anni prædicti
1130. peruenit. Ex quibus palam fit, datam Indulgentiarum Diploma-
tis a Græço ſect. 12. vulgati eſſe mendoſam, vt Manrique aduertit. Ta-
bulæ Eccleſiarum Clareuallentium Curatij Abbatiam, quartam Foſſæno-
uæ filiam eſſe produnt, quæ cum iſta juxta Claudium Robertum anno
milleſimo centeſimo trigeſimo quinto fundata ſit, menſe Octobri, illam
poſt hunc annum fuiſſe conditam, aſſerendum eſſet. Chronologia Eccle-
ſiarum Ciſtercienſium, Curatij Cœnobium anno milleſimo centeſimo
ſeptuageſimo tertio inſtitutum refert. Quid Buſſolatus dicat, hiſtoriam
B quandam perneceſſariam ſimul texens, quam nos quoque ſi inſeramus,
vtilem fore legentibus credimus, audiamus, ait enim in ſuis manuſcriptis
viſitationibus. *Et etiam perueni ego ſupradictus Frater Iuſtus ad Monaſte-
rium Sanctæ Mariæ de Curazzo, quod eſt in Commendam conceſſum Reueren-
diſſimo Domino Epiſcopo Feltrenſi, quod Monaſterium eſt iuxta Villam Scillia-
ni, in quo ſunt multæ ſanctorum Reliquiæ, ac etiam tres lapides chriſtallini ro-
tundi chriſtalli montis, qui aſcendunt vnuſquiſq; ad libras duas, & Domnus
Ioannes de Loria in præfato Monaſterio factor Reuerendiſſimi Commendatarij
concordauit cum me ſupradicto Fratre Iuſto de, & ſuper Menſæ ſeparationem,
qui ad hanc concordiam ſub pœnis, & cenſuris Eccleſiaſticis à me Fratre Iuſto la-*
C *tis virtute litterarum apoſtolicarū dicto ordini* (ſupple Ciſtercienſi) *& mihi
tanquam Viſitatori conceſſarum deuenit; & conſilio, & monitione Reuerendiſ-
ſimi Epiſcopi Marturanenſis, dedit poſſeſſionem præfatæ ſeparationis menſæ mi-
hi, & infraſcriptis Patribus, Domino Leonardo Gagliano, & Domno Siluio Ga-
gliano, qui nunc defuncti ſunt, à quibus ego ſupradictus intellexi, qualiter prædi-
ctum Monaſterium fuit ædificatum à Friderico Barbaroſſa olim Imperatore, qui
propter ſuam ipſius, & Beatiſſimæ Virginis Mariæ, & Ciſtercienſis Ordinis de-
uotionem, & ſanctitatem ad huiuſmodi tam nobilis ædificij ædificationem fuit
motus, à quo etiam fuit dotatum non ſolum multis diuitijs, iuribus, redditibus,
prouentibus, obuentionibus, & emolumentis, verum etiam multis alijs fauorabi-*
D *libus, & magnis priuilegijs. Et Beatus Ioachinus multis tribulationibus, & la-
boribus à ſuis inimicis fatigatus, & perſecutus in hoc eodem Monaſterio multa
futura multarum Gentium, Pontificum, Imperatorum, Regum, & Ordinū præ-
dixit. Et etiā prædixit, quod dictū Monaſteriū debebat remanere orbatum abſq;
Monacis, & habitatoribus; quod poſtea permiſſione Diuina propter peccata homi-
num ſic factum fuit multis iam elapſis temporibus, & annis, & maxime ann.
Dom. milleſimo quingētesſimo quadrageſimo omnes Monachi ſe expoliauerūt ha-
bitu Regulari, & in habitu Sacerdotum ſæcularium deſeruierunt diuerſis Eccle-
ſijs eiuſdem Regni Neapolitani, quouſque Paulus Quartus quondam bonæ me-
moriæ Pontifex Maximus in Eccleſiæ ſede ſucceſſit, qui per ſuas litteras manda-*
E *uit ſub pœnis, & cenſuris in eiſdē litteris contentis, vt omnes Monachi cuiuſcū-
que Ordinis redire tenerentur vnuſquiſque ad ſuum proprium Ordinem, & ſic
præfati Monachi relicto habitu Sacerdotum ſæcularium, & Regulari ſuo primo
reaſſumpto, ſic volente Deo, vt ad ſuam ipſorum priſtinam obedientiam, & Pœ-
nitentiam redirent, & redierunt. Sed vt clarè patet, hoc totum ſcandalum in
Eccleſia Dei factum fuit ex eo quod Commendatarij, quorum dicti Monachi non
erant oues propriæ, & tanquam falſi Paſtores minime curantes de infirmitati-
bus ouium, ſed tantum ab eis lanam ſumentes, & lac ſugentes, & minime eas
paſcentes, non dabant eis victum, nec veſtitum, aut melius dicam victui ſui
neceſſaria. Et hoc Monaſterium conditum fuit anno Domini milleſimo centeſi-
mo*

c. 18. *Aubertus Miræus in Chron. Ciſtercij, Baron. ann. 1130. Mariana de rebus Hiſpaniæ, Guilielmus Malmesburienſis de rebus geſtis Regis Angliæ lib. 5. Philippus Seguin. lib. 2. Virorum Illuſtrium Ord. Ciſt. litt. C. Carolus Tapia de Religioſis domib. Papyrius Maſſa in Caliſtum, & alij nonnulli apud ipſos, & Angelum Manrique Annal. tom. 1. ad Annos 1117. 1118. & 1119. & Henriquez in Menol.*

mo ſeptuageſimo tertio. In Eccleſia præfati Monaſterij non eſt Chorus, & maior Eccleſia, non eſt completa, & Clauſtrum ex quatuor partibus ab vna diſcoopertum manet, Capitulum ſeruit pro Magazeno grani præfati Commendatarij, & Dormitorium totum tabulis completum eſt, ſed pro medietate ſeruit pro Magazenis dicti Commendatarij, & non habent Monachi Refectorium, & omnia alia ædificia habitata à Monacis, & Economo dicti Commendatarij minent ruinam, & in dicto Monaſterio degunt infraſcripti Monachi, videlicet, Don Riccardus Græcus de Claromonte Prouinciæ Baſilicatæ Prior, D. Iacobus de Scigliano, D. Franciſcus de Scigliano, & Frater Benedictus delle Cuppanie Conuerſus. Hæc Buffolatus. At contra talium auctoritatem faciunt ea, quæ pro Sanbucinæ inſtitutione præcedenti capite tradidimus, quibus ſuperaddimus rationem alteram, nempe Dei famulum Ioannem Ioachim Malo Guillelmo Siciliæ Regi perneceſſarium fuiſſe, ac ab eodem, vt infra dicetur, pro Curacenſi Cœnobio priuilegium impetraſſe. Dum igitur præfatus Malus Guillelmus Rex, vt tradunt Fazellus, & alij, ex hac vita deceſſerit quinto Kalendas Maij anno ſalutis 1166. neceſſariò dicendum eſt, multos ante annos Curacenſe Cœnobium fuiſſe conditum. Nos enim verò non parum pulueris è manibus noſtris excuſſimus in indagando ad Curatium ingreſſus Ciſtercienſium anno; & ex tot, quæ perluſtrauimus diplomata, vnum tantùm inuenimus ſatis apertè oſtendens, Curatij Cœnobium ab ipſa ſui fundatione Ciſtercienſis Inſtituti ſemper habuiſſe Colonos. Eſtque ſententia ab Innocentio Tertio in contradictorio lata iudicio ad fauorem Abbatis, & Monaſterij Floris contra Monachos Curacenſes, qui ius habere contendebãt in Monaſterium Calabro Mariæ, aliàs de *Altilia*, ab Illuſtriſſimo, & Reuerendiſſimo Domino Policronio Geruntinenſi Epiſcopo, conſilio, & mandato Illuſtriſſimi, & Reuerendiſſimi Domini Conſtantini Sãctæ Seuerinæ Eccleſiæ Epiſcopi, reædificatum, prout Rogerius Calabriæ, & Siciliæ Comes, donationes, & conceſſiones à dicto Epiſcopo præfato Monaſterio factas ad eiuſdem Policronij Epiſcopi perſonalem inſtantiam confirmans, refert in tribus ſuis græco idiomate datis priuilegijs *Tropeæ menſe Maij ſeptima Indictionis, Sanctæ Seuerinæ primo Iunij, & Meſſanæ 18. Octobris octaua Indictionis*; quæ ex græco in Latinum Idioma tranſtulere Nicolaus, & Michael à Iudicibus Cutronienſes ad Nicolai inſtantiam Sanctæ Mariæ de Altilia Cœnobij Abbatis, *anno Dominicæ Incarnationis* 1253. *menſe Decembri* 11 *Indictionis*. Et licèt de huiuſmodi ſententia alibi eſſet à nobis mentio facienda, deque lite huiuſmodi, pro deuotiſſimi tamen noſtri Lectoris commodo, eam totam damus hoc in loco. Sic enim ſe habet.

Innocentius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs . . . Abbati, & Conuentui de Flore ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Inter vos, & Monachos Curacenſes ſuper Eccleſia Calabro Mariæ, quam ipſi cum ſuis pertinentijs ad ſuum Monaſterium de iure ſpectare dicebant, & à vobis minus licitè detineri, diù eſt quæſtio agitata; ſed tandem Venerabilibus Fratribus noſtris Squillacenſi, & Marturanenſi Epiſcopis, & dilecto filio Abbati Sambucinæ de conſenſu partium à nobis ſub hac forma commiſſa, vt partibus conuocatis audirent hinc inde propoſita, & vſque ad calculum diffinitiuæ ſententiæ appellatione poſtpoſita procedentes, ſi de partium exiſteret voluntate, cauſam ipſam ſine debito terminarent. Alioquin eandem ſufficienter inſtructam ſub ſigillis ſuis nobis tranſmittere procurarent, præfigentes partibus terminum competentem, quo ſe noſtro conſpectui præſentarent ſentẽtiam receptura. Partibus igitur in ipſo-

Margin notes: *Infra cap. 13.* — *Fazel. de reb. ſiculis poſterioris decad. libro 7. cap. 4. Carolus Sigon. de Regno Italiæ lib. 14. Alphonſus Ciaccon. in vita Eug. Tertij, & alij.* — *Archiuium S. Mariæ de Altilia.* — *Archiuiũ Florenſe.*

rum

A *rum præſentiæ conſtitutis, propoſuerunt Curacenſes Monachi coram ipſis, quod
*eum ipſi pro notitia mutua, & charitate fraterna, quam cum Abbate, & Mo-
*nachis Calabro Mariæ habuerant, eiſdem Abbate, & Monachis pecunia laborã-
*tibus opportuna frequenter ſubſidia miniſtraſſent: Demum eodem Abbate de-
*functo, Yconomus eiuſdem, & Monachi, tùm quia eorum Monaſterium collapſũ
*erat in rebus temporalibus, tum quia ob paucitatem eorum illud per ipſos regi
*non poterat opportunè, dictum Monaſterium, quantum eiſdem licuit obtulerũt
*Cellerario Curacenſi, recipientes ab ipſis poſtmodum per eorum Yconomum tàm
*indumenta, calceamenta, corrigias, quàm etiam alia neceſſaria præter victum,
qui ſuppetebat eiſdem Monachis competenter. Sed quia id ſibi abſque Regis con-
B *ſenſu, quem aſſerebant Patronum ipſius Eccleſiæ principalem, ad vendicandam
*prorſus ipſam Eccleſiam ſufficere non credebant, cariſsimi in Chriſto filij noſtri
*Friderici Siciliæ Regis illuſtris priuilegium per manus Venerabilis Fratris no-
*ſtri G. de Palearia Regni Siciliæ Cancellarij ſuper eadem Eccleſia impetrarunt,
*confirmatione Capituli ſanctæ Seuerinæ, in cuius Diœceſi dictum Monaſterium
*eſt conſtitutum, ſuper eodem per litteras poſt obtenta. Inſuper etiam adiecerunt
*ipſi Monachi Curacenſes, quod Metropolitanus eorum, videlicet Archiepiſcopus
*Sanctæ Seuerinæ ſecundo die poſt conſecrationem ſuam, & factum præfati Capi-
*tuli, & dictum eiuſdem, Eccleſiam confirmauit, ipſis exinde priuilegio aſsigna-
to, & cum hæc omnia per teſtes ab eis ſint ſufficienter probata, ſuper proprietate
C *Eccleſiæ memoratæ proponebant ſuam hys plenius intentionem eſſe fundatam.
*Præter hæc autem Curacenſes ipſi aduerſus vos etiam intentarunt, quod cũ vo-
*bis in hys omnibus ſuum cõſilium propalauerint, & vos ſuper narratis fraternis
*eiſdem auxilium, & conſilium promiſeritis impenſuros, veſtræ poſtmodum pro-
*miſsionis obliti, ad nobilem virum Petrum Guiſcardi, qui erat illius Terræ Do-
*minus, accedentes, Monaſterium illud ab eo concedi vobis cum inſtantia poſtula-
*ſtis. Sed cum idem id vobis primitùs denegaſſet, interuentu Coniùgis ſuæ tan-
*dem annuit beneuolè votis veſtris. Eo itaque ſic obtento, iam dictæ Sanctæ Se-
*uerinæ Canonicos pro ipſa vobis Eccleſia conferenda precibus poſtulaſtis, ſuper
quo, licèt emiſſæ preces, pro eo quod electus eorum erat apud Sedem Apoſto-
D *licam conſtitutus, à principio fruſtrarentur, comminationibus tamen eiuſdẽ no-
*bilis de proprijs eis auferendis vxoribus, cum ſint Græci, ſibi acriter intentaſtis,
*ipſam vobis Eccleſiam ijdem confirmauerunt inuiti. Poſt hæc verò prænomina-
*to electo à Sede Apoſtolica redeunti extra ſedem propriam occurriſtis prædictam
*ab eo Eccleſiã petituri; ſed cũ repulſam pateretur veſtra petitio in hac parte pro
*eo quod idem electus non dum ſedem propriam viſitauerat, per impreſsionẽ tan-
*dem, & violentiam nobilis memorati prædictam vobis Eccleſiam compulſus eſt
*confirmare. Ad hæc autem vos in noſtra præſentia reſpondiſtis è contra. Quod
*licèt Eccleſia ipſa per Yconomum, & Monachos ſupradictos conceſſa fuiſſet Mo-
naſterio Curacenſi, prout ipſius Monachi aſtruebant, conceſsionem talem hijs ra-
E *tionibus dicebatis penitus non tenere. Tum quia per illos eadem facta fuerat,
*qui perſonæ non extiterant principales, Eccleſia tunc vacante. Tum etiam quo-
*niam longe ante per Carolum quondam dicti loci Calabro Mariæ Abbatem de
*conſenſu, & voluntate ſuorum Fratrum tempore bonæ memoriæ Ioachim primi
*Abbatis veſtri dicta Eccleſia vobis conceſſa fuerat, & poſt ipſius Caroli obitum
*per eiuſdem Monachos ipſius conceſsio extiterat pluries innouata, proceſſu tem-
*poris primò quidem Capituli, & ſecundò electi confirmationibus accedentibus nõ
*per impreſsionem, vel violentiam nobilis antedicti, ſed potius mera eorum, &
libera voluntate: aſsignando nihilominus rationes, quod priuilegium antedictũ

Cura-

Curacenſium non ſuffragaretur in aliquo, quia prædicta conceſſio, quæ facta fue- A
rat minus iuſtè, per illud non intelligitur rationabiliter confirmata, maximè cũ
notã expreſſam contineat falſitatis, cum legatur in ipſo, quod Panormi per ma-
nus iam dicti Cancellarij eo tempore datum fuerit, quod idem vtiq; nõ Panormi,
ſed alibi longè à Panormo manebat, & Rex cuius authoritate fieri videbatur,
tunc temporis non cuſtodiretur ab ipſo, ſed à Guillelmo Capparone temerè tene-
retur, qui etiam verum ſigillum detinebat ipſius. Ad excuſandum nempè pri-
uilegium ſupradictum præmiſsis pars Monachorum Curacenſium replicando
reſpondit; quod cum dictus Cancellarius à claræ memoriæ Conſtantia Impera-
trice ordinarius totius Regni, & Regis adminiſtrator extiterit conſtitutus, id po-
tuit facere ipſius Regis authoritate licenter, vtpotè qui vices gerebat Regis in B
hac parte. Inſuper Curacenſes etiam Monachi addiderunt, quod & ſi dictũ pri-
uilegium per manus Cancellarij ob præmiſſa obtinere non poſſet robur debitæ fir-
mitatis, cenſeri debet validum pro eo, quod dictus Rex illud ex certa ſcientia
poſtmodum confirmauit, cum ratihabitio retro trahatur, & mandato compare-
tur iuxta legitimas ſanctiones, nihilominus proponentes quod & ſi neutrũ pri-
uilegiorum deberet legitimum iudicari, vltimum eis debebat ſufficere, quod idẽ
Rex, poſtquam vxorem traduxit, ſuper eadem Eccleſia conceſsit Monaſterio
Curacenſi. Cæterum pars veſtra ex aduerſo reſpondit, quod ſi confirmationem
aliquam obtinuerunt de priuilegio ſupradicto Curacenſes, ipſa nullius erat ro-
boris, vel vigoris, quia cum ipſum priuilegium à principio irritum extitiſſet, ra- C
ta eſſe non poterat obtenta taliter confirmatio ſuper eo; aſsignantes talem de pri-
uilegio vltimo rationem, quod de ipſo non emolumentum, ſed pœnam deberent
ipſi Monachi potius reportare; quia cum iam quæſtio ipſius Eccleſiæ ad noſtrum
fuerit examen deducta, petierunt ſibi rem litigioſam per poteſtatem ſæcularem
concedi, ſeù etiam confirmari. Contra confirmationem autem, ſeù conceſſionem
Archiepiſcopi allegaſtis, quod rem à vobis poſſeſſam, & ab eodem etiam confir-
matam ipſe illis concedere, vel confirmare non debuit, maximè poſtquam in li-
tem deducta extitit, & ad cenſuram examinis noſtri perlata; vnde conceſsio, vel
confirmatio huiuſcemodi nullius debebat cenſeri valoris, propter quæ ſuper Ec-
cleſia ſupradicta ſilentium imponi Curacenſibus Monàchis, & ab ipſorum impe- D
titione abſolui penitus petebatis. Cum verò dicti Iudices ſuper cauſæ meritis
ad inuicẽ diſcordarent, & partes cauſam ipſam noſtro potius, quàm eorum opta-
rent iudicio terminari, tàm ipſam cauſam, quàm partes cum rationibus, quæ per-
tinebant ad eam iuxta mandati noſtri tenorem ad noſtram præſentiam remiſe-
runt. Demum itaq; dilectis filijs Nicolao Curacenſi, & Hugone Priore Sancti
Georgij, & Ioſeph veſtris Monachis noſtro conſpectui præſentatis, & quæ acta
fuerant coram Iudicibus ſupradictis, & alias rationes nobis exponere procuran-
tibus. Nos illis diligenter auditis, & perſpicaciter intellectis, vos ab impetitio-
ne Curacentium ſuper eadem Eccleſia per diffinitiuam ſententiam prorſus ab-
ſoluimus, eiſdem ſuper ipſa perpetuum ſilentium imponentes, præſertim cum illis E
Regulam, & Inſtitutionem Ciſtercienſis Ordinis ab ipſa Monaſterij fundatione
profeſsis abſque ſuperioris diſpenſatione licitum non extiterit ad obtinendum ſic
Eccleſiam laborare. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ
diffinitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc at-
tentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, &
Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum apud Criptam ferratam
ſecundo Kalendas Septembris Pontificatus noſtri anno quartodecimo. Adeſt
ſigillum ex cordula ſericea pendens, in quo cernuntur ex parte vna San-

ctorum

A ctorum Petri, & Pauli effigies, & Innocentij Papæ Tertij nomen ex al-
tera. Cuius quidem executionem ſententiæ idem Innocentius Papa Ar-
chiepiſcopo, Decano, & Cantori Cuſentinis, ſuis litteris tali ſub forma
verborum commiſit:

*Innocentius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Venerabili Fratri.... Archie-
piſcopo, & dilectis Filijs.... Decano, &.... Cantori Cuſentiæ ſalutem,
& Apoſtolicam benedictionem. Inter dilectos filios.... Abbatem, & Con-
uentum de Flore, & Monachos Curacenſes ſuper Eccleſia Calabro Mariæ, quam
ipſi Curacenſes cum ſuis pertinentijs ad ſuum Monaſterium de iure ſpectare
dicebant &c.* mutatis mutandis in relata ſententia deſcripta vſque ad
B *Nulli* excluſiuè, & ſequitur. *Quocirca diſcretioni veſtræ per Apoſtolica
ſcripta mandamus, quatenus quod à nobis eſt ſententialiter definitum vos per
cenſuras Eccleſiaſticas ſublato cuiuslibet contradictionis, & appellationis obſta-
culo, faciatis inuiolabiliter obſeruari. Quod ſi non omnes hijs exequendis potue-
ritis intereſſe, tu ea Frater Archiepiſcope cum eorum altero nihilominus exe-
quaris. Datum apud Criptam Ferratam ſecundo Kalendas Septembris Ponti-
ficatus noſtri anno quartodecimo.*

Quæ quidem Innocentij Tertij litteræ, in contradictorio emanatæ iudi-
cio, ante Ciſtercienſe Inſtitutum Curatij Cœnobium non fuiſſe conditũ
ſatis euidenter indicant, cum dicant. *Præſertim cum illis* (ſcilicet Curacen-
C ſibus) *Regulam, & Inſtitutionem Ciſtercienſis Ordinis ab ipſa Monaſterij* (ſcili-
cet Curatij) *fundatione profeſſis abſque Superioris diſpenſatione licitum non
extiterit ad obtinendum ſic Eccleſiam laborare.* Cæterum de fundatoris no-
mine id mihi conſtat, quod in quodam ſuo priuilegio ſub datum apud
Brunduſium anno Dominicæ Incarnationis 1221. menſe Martio, Indictio-
ne nona ſcriptum reliquit Fridericus Romanorum Imperator, & Rex Si-
ciliæ; nempe Curatij Monaſterium ſpecialem non habuiſſe fundatorem,
ſed præ cæteris fundatorum titulo honoratos extitiſſe Rogerium de Mar-
turano, & Riccardum eius fratrem, Mattheum filium præfati Rogerij, at-
que Ioannem filium antedicti Riccardi de Marturano, fratris Rogerij.
D Rogerius autem iſte de Marturano, magnæ authoritatis in Calabria vir, à
Malo Guillelmo Siciliæ Rege ad ſeſe in Siciliam euocatus, ne quid clan-
deſtinæ proditionis timeret, in carcerem truſus, ſine vllo iuris ordine ocu-
lorum effoſſione fuit excæcatus, vt prodet Thomas in vita Mali Guillelmi.
An autem Rogerius iſte de Marturano ſuo tempore fuerit Marturanæ Vr-
bis Dominus, hoc mihi adhuc incertum, quippe vt idem Fazellus aſtipu-
latur in vita Rogerij Primi Siciliæ Regis, & dicti Mali Guillelmi Patris, cũ
primò Rogerius ſe in Siciliæ Regem ſalutari, vngi, & coronari fecit Pa-
normi Idibus Maij Anno Dom. 1129. inter cæteros Neapolitani Regni
E Proceres, qui ſuæ interfuerunt coronationi, Marturani Dominus fuit an-
numeratus, & hic appellabatur Petrus de Sancto Seuerino. Verùm Fer-
dinandus præfatum Rogerium filium fuiſſe autumat dicti Petri de Sanſe-
uerino, Marturanæ Vrbis Domini, & prodet tres ex Sanſeuerina proger-
minaſſe familias ſuo tempore potentiſſimas, nẽpe de Marturano, de Lau-
ro, & de Tricarico, de quibus ipſum conſule. Sed ſatis nimis euagatus ad
Dei famulum reuertor. In hoc (inquam) Curatij Monaſterio tunc Cœno-
bitarum ſanctitate, doctrina, nobilitateq; ac exemplo celeberrimo, beni-
gnè, ac piè B. Ioannes Ioachim fuit hoſpitatus. At quia Ciuitas in monte
poſita, & lucerna ardens in candelabro nequaquam occultari valet; ex lo-
quela ſua à quodam Venerabili Monacho, cognomine Græco, ſapientia
eru-

Archiuium Curac.

Thomas Fazell. de reb. Siculis poſterioris decadis cap. 4. libri 7. Idem ibid. c. 3. verſus medium.

Ferdinandus della Marra in ſuo opere de familijs extinctis, &c. cum de familia de Tricarico. §. da Siluano pag. 415.

Iacob. Græc. in Chronol. ſect. 8. Syluest. Mar. vbi ſup. Mattheus Guerra in epi. ad Card. de Claraualle apud Græcum ſect. 47. Franciſcanus Maraſiota, & alij.

erudito, in verbo conuictus eſt: eidemq; dicta fuere verba ea, quæ à Domino contra ſeruum pigrum in talenti fuere occultatione prolata. Cuius Ioannes recordatus ſententiæ, extimeſcens, de conuerſione, & habitus ſuſceptione ſtatuit, ac de in Ciſtercienſem Ordinem ingreſſu decreuit. Sacris itaq; ſuſceptis Ordinibus, è Catanzario in Curatium regreſſus, ſub Columbano, primo, vt autumo, Curatij Abbate, Columbinæ habitū Religionis toto terrarum orbe celeberrimæ, cæteros ad diuinæ Maieſtatis obſequium per exemplum, vitam ducendo pijſſimam, retrahentis, in codē Monaſterio maxima non imparatus deuotione ſuſcepit. Intrans ergo in Cellulam, regularis ſpatium probationis expectans, & ad Monaſticæ vitæ profeſſionis Chriſti mirabiliter complementum aſpirans, magna tandem in ſui expectatione Sanctiſſimi Patriarchæ noſtri Benedicti Regulam, prout Sancti noſtri Ciſtercienſis Ordinis mos eſt, in venerabili Curacenſi Cœnobio amore, dilectione, ac charitate perfuſus ſuam profeſſionem emiſit.

Auctores citati.

CAP. XII.

De mirabili viri Dei Ioachim integritate, Prioris officio; ac in recuſanda Abbatiali dignitate eiuſdem humilitate, & fuga.

QValis, & quanta fuerit ſumma Dei famuli Ioachim poſt emiſſam ab ipſo profeſſionem integritas, etſi verbis aſſequi nequeat, ex effectu tamen perſpicuè argui poteſt. Quippe vix ex ipſis Nouitiatus, & probationis incunabilis egreſſus, mox magiſtrorum, & antiquiorum venerabilium Curacentium Patrum penetrauit volumina antiquitatis, adeo vt tanquam præ cæteris digniori, vt Prioratus in ſuo Curacēſi Cœnobio exerceret officium, Columbanus Abbas conſilio Fratrum timentium Deum illi ſua authoritate mandauit. Deficiente tandem Abbate Columbano, Monachi nouam Abbatis tractantes ordinationem in Ioannem Ioachim eorum Priorē vnanimiter conuenere. At hoc percipiens Ioachim, exemplo Domini, qui in Regem eligi refutauit, de Curatij Monaſterio ſeceſſit. Et cupiens in contemplatione viuere, Monaſterium adijt Sanctiſſimæ Trinitatis etiam Sacri Ciſtercienſis Ordinis in finibus Terræ Acræ, Biſinianenſis Diœceſis, prope quam aliud etiam fuiſſe legimus eiuſdem Ordinis Monialium conditum Ann. Dom. 1185. ſub titulo S. Mariæ de Macchia, tunc ſublimia, & celeberrima, nunc coturnices tantùm matutinas in eis concinunt cantiones, ſunt etenim penitus deſtituta, & in omnibus inculta, & prophanata. Ibi ad tempus immorans, indeque ſecedens, denuò ad iam dictum Sambucinæ Monaſterium ſub ſpe diuturnioris moræ repedauit. Sambucinenſes autem Monachi zelantes, quod Monaſterium Curatij reliquiſſet, eum quaſi non receperunt. Demum eius conſiderantes humilitatem, Monachum magis, quàm Abbatem viuere cupientis, ad tēpus in Sambucinenſi Monaſterio admiſerunt illum.

Iacob. Grec. in Chronolog. ſect. 8.

P. D. Iuſtus Buſſolanus in ſuis manuſcriptis viſitationibus.

CAP.

A

CAP. XIII.

Vbi primò ſit factus Abbas, deque eius ſolicitudine.

CVm valde durum Curacenſibus Monachis, in eadem electione perſeuerantibus, Acephalos exiſtere,& ſine magiſtro,& Duce contra tres iniquiſſimos hoſtes, Mundum, Diabolum, & Carnem, militare diſſicillimum videretur, circumuicinos omnes tum Eccleſiaſticos, tum ſæcu-
B lares Principes ſuis repetitis præcibus, vt eorum conſilio,& opere Dei famulus de ſe factæ electioni annueret,& ad Curatium rediret,impellebant inſtanter, ſemper Ioachim ſibi præeſſe expetiſcentes. Tandem venerabilium Archiepiſcopi Cuſentini, quem Iacobus aſſerit fuiſſe Ruffum, quod non affirmo, quippe Ruffus,vt prodet matricula Cuſentinæ Eccleſiæ anno Dominicæ Incarnationis 1184. 2. Indictionis confecit plateam omniũ Eccleſiarũ Parœciæ Cuſentinæ(Sanctio Archiepiſcopo,cuius priuilegium anno 1169. Mauro conceſſum,eſt ſupra datum,iam præmortuo)Sanctioq; ſucceſſit, anno Domini 1170. Ioachim verò ne dum Mali Guillelmi Siciliæ Regis tempore,vt cap. 11. Sed & Rogerio, Mali Guillelmi Patre, in
C vtraq; Sicilia regnante,vt cap. 10. diximus, Venerabilis erat Curatij Abbas appellatus. Sãctius circa ann. 1168. ſucceſſit Ricchardo. Riccarduſq; Cuſentinam ſedem conſcendit in anno 1166. & Arnulpho fuit ſuffectus. Iſteque Arnulphus in Cuſentina Metropolitana ſede ſediſſe legitur ab anno 1093. vſque ad Riccardum ſupradictum. Huius itaque, vt autumo, Arnulphi Archiepiſcopi Cuſentini,Simeonis Abbatis,& Hilarij Sambucinæ Prioris, Inclitique Mellis de Rende Iuſtitiarij, ac nonnullorum exhortatu Nobilium præcibus,atque imperio victus,& alligatus Ioachim aſſentit. Et Abbas primò in Curatium redijt magno cum Curacentiũ gaudio. Factus ergo Abbas, ſicut fidelis ſeruus,& prudens, quem Dominus con-
D ſtituerat ſuper familiam ſuam, vt conſeruis ſuis menſuram tritici erogaret, ſuſcepti muneris cura peruigili ſolicitus erat, & temporalem egenis ſubſtantiã prudenter erogabat, magis tamen, ac magis ſpiritualibus operam nauabat exercitijs. Et quamuis Curacenſe Cœnobium ante Dei famuli Præſulatum eſſet in extimatione non modica, Viro Dei tamen Præſule,& in ſpiritualibus, & in temporalibus mirabiliter auctum fuiſſe, habetur pro comperto. Nam ſicuti Reges,& Principes admirabantur eum, ita ipſius contemplatione eius Monaſterium gratijs, fauoribus, libertatibus, exemptionibuſque,ac priuilegijs decorabant. Tales inter cæteros extitere vtriuſq; Siciliæ Reges, & Guillelmus cognomine Malus, & Guil-
E lelmus cognomine Bonus, quorum priuilegia confirmauit Romanorum Imperator,& Rex Siciliæ Fridericus Secundus ad inſtantiam Abbatis, & Cõuentus Monaſterij Curacenſis ſuis ſupra citatis litteris,datis *apud Brunduſium anno Dominicæ Incarnationis* 1221. *menſe Martij Indictione* 9. Quæ quidem originales litteræ manu Petri de Salerno præfati Imperatoris Notarij ſcriptæ, ac imperiali ſigillo communitæ,vt refert in authenticam formam reaſſumpta earum copia in Curacenſi Archiuio aſſeruata:& tẽpore reaſſumptionis earum,hoc eſt anno Domini 1578. die 27. Septemb. 7. Indictionis, extabant penès Marium Caputum Patritium Cuſentinum dicti Monaſterij Curatij bonorum omnium Affittatorem. Præfatas vtriuſque

Iacob. Græc. vbi ſupra ſect. 9.

Matricula Eccleſiæ Cuſentinæ, aſſeruata in arca trium clauiũ, quas detinent Decanus, Archidiaconus, & Theſaurar. eiuſdẽ Eccleſiæ.

Sup. c. 9. pag. 15. E.

Tabulæ Archiepiſcoporum Eccleſiæ Cuſentinæ.

Græc. loc. cit.

Frãcican. lib. 2. Maraſiota de antiq. & ſitu Calab. li. 4. c. 14. Syl. Marul. & alij.

Græcus ſect.10.

Guillelmi Siciliæ Regum conceſſiones, licèt longè, latèque noſtra ſe extendiſſet induſtria, videre nequiuimus. Verum Iacobus Græcus in ſua Chronologia vnum refert priuilegium, & à Malo Guillelmo fuiſſe conceſſum aſſerit, ſuiſque præmiſſis ſequentia ſubnectens. *Caterũ Ioachim valde perneceſſarius fuit huic Guillelmo huius nominis quarto, in ordine verò Regum ſecundo: qui regnauit ab anno 1149. & obyt anno ſexageſimo ſupra centeſimum, & milleſimum, fuit autem Malus Guillelmus propter populorum odiũ nuncupatus. De hac quidem neceſſitudine meminit Ioannes Boccaccius de Mulieribus Illuſtribus, cui aſſentiri videtur Ioannes Villani: licèt de Guillelmis ſint opiniones diſpares. Siquidem Boccaccius inquit. Cum Abbas Ioachim Conſtantia natalibus adeſſet Guillelmo Siciliæ Regi Regnorum ſubuerſionem natam eſſe protulit: quo Rex concitatus oraculo an poſſet obuiare periculo recenſebat: conſulenti tandem Tancredo naturali infantulam Monialium Monaſterio includi mandauit: ibidem Deo velari, & benedici procurans, nec inde vſque ad ſenectam exijt, ſolum ex Romani Pontificis diſpenſatione. Quicquid ſit de Boccaccij aſſertione, non eſt vertendum in dubium Ioachim pariter Guillelmo talis nominis quinto, & in ordine Regum tertio fuiſſe non pauca familiaritate coniunctum. Hic profectò Rex propter nimiam in Religionem obſeruantiam bonus Guglielmo ab amatis, & amantibus populis appellari promeruit. Regnauit ab obitu Guglielmi Patris annos viginti ſex, ideſt ad octageſimum ſextum ſupra milleſimum, & centeſimum annum.* Vſque adhuc Græcus. Ex quibus verbis videtur Græcus aſſerere, Conſtantiam non ex Malo Guillelmo, vt Boccaccius refert, ſed ex Bono Guillelmo progenitam; at ambo à recto veritatis tramite aberrarunt, quippe quæ filia fuit Rogerij primi Siciliæ Regis, vt inconcuſſis, & irrefragabilibus auctoritatibus, vt eiuſdem Conſtantiæ euentum recto curſu tendat hiſtoria, beneuoli Lectoris item per epicheiam à nobis accepta licentia, non hoc in loco, ſed infra probabitur. Et interim ad priuilegia, & ad alia deſcribenda calamum dirigamus. Dum talia priuilegia ad Ioachim Abbatis intuitum à Siciliæ Regibus Curacenſi Cœnobio concedebantur: Rolandus natione Tuſcus, patria Senenſis, familia Bandinella, quæ & Paparona poſtea dicta eſt, Monachus Ciſterciẽſis, vt inquit Alphonſus, & plurium probant auctoritate ſcriptorum Barnabas, & Henriquez, ab Eugenio tertio Sancti Bernardi Abbatis Diſcipulo, Diaconus primùm SS. Coſmæ, & Damiani, deinde Presbyter Cardinalis Tituli Sancti Marci, & Apoſtolicæ Sedis Cancellarius creatus, & demum à tribus, & viginti Cardinalibus nonis Septembris in Pontificem electus anno ſalutis 1159. & Alexander tertius nuncupatus, ac duodecimo Kalendas Octobris anni eiuſdem 1159. conſecratus, Illuſtriſſimi S. Ciſtercienſis Ordinis ſanctitatem, admiratione dignam attendens, tàm Alexandro Nono Ciſtercij Abbati, de quo diſtichon.

Infra cap.30.

Alphonſus Ciaccon. in Vita Alexandri Tertij, Barnabas de Montalbo tom. 1. libro 2. Chryſoſt. Henriquez in Menolog. 27. Auguſti, Adrianus Butz in Supplemento Chron. Abbatum Dunentium c.4.

Venit Alexander, populo benedictus in omni,
Decurrens alacer meritis ad gaudia Cæli.

Quàm cæteris eiuſdem Ordinis Coabbatibus ſuis priuilegium totidem verbis explicatum conceſſit.

Ex libro priuilegiorum Ord. Ciſterc.

Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Dilectis filijs Alexandro Ciſtercienſi Abbati, & vniuerſis eiuſdem Ordinis Coabbatibus tàm præſentibus, quàm futuris canonicè inſtituendis in perpetuum. Attendentes, quomodo vos à ſæcularis vitæ latitudine conuerſos omnipotens, & clemens Dominus ad anguſtæ portæ deduxit introitum, & vos tanquam à carne adipem ſeparauit; gaudio gaudemus, & interna mentis lætitia, & exultatione iucunditatis replemur, monẽ-

tes

A *tes pariter, & exhortantes, vt ſolicita intentione nitamini in vaſis veſtris oleũ*
deferre: quatenus cum medis nocte clamor factus fuerit, accenſis lampadibus
veſtris, ſponſi mereamini thalamum introire, & iuſtitiæ beatitudinem recipere,
quæ vobis eſt reſeruata in Cælis. Quapropter quia vos elegit Dominus in hæ-
reditatem ſibi, & a longe de alto reſpexit, paci, & tranquillitati veſtræ, quantũ
nobis gratia diuina concedit, proſpicere cupientes, Apoſtolica vobis authoritate
concedimus, & indulgemus, vt Abbates veſtri Ordinis, qui aliquo crimine fama
publica reſperſi, aut publicè conuicti à Patribus Abbatibus ſecundum formam
Ordinis commoniti, ſuæ Prælationi ſpontè cedere noluerint; ad ſedem Apoſto-
licam appellandi facultatem non habeant, aut ſuum reatum per perſonas aliquas
B *defendendi. Sancimus præterea, vt ſi Epiſcopi tertiò cum humilitate, & deuo-*
tione, ſicut conuenit, requiſiti, ſubſtitutos Abbates benedicere forìè renuerint,
eiſdem Abbatibus liceat Nouitios proprios benedicere, & alia, quæ ad illud offi-
cium pertinent, exercere; donec Epiſcopi ipſi duritiam ſuam recogitent, & Ab-
bates benedicendos benedicere non recuſent. Sanè ſi Epiſcopi aliquid ab Abba-
tibus præter obedientiam debitam, contra libertatem Ordinis à prædeceſſoribus
noſtris, & vobis indulta expetierint, liberum ſit eiſdem Abbatibus authoritate
Apoſtolica denegare, quod petitur; ne occaſione iſta Ordo ipſe, qui hactenus liber
extitit, perpetuæ ſeruitutis laqueo vinciatur. Quod ſi Epiſcopi aliquam propter
hoc in perſonas, vel Eccleſias veſtras ſententiam promulgauerint, eamdem ſen-
C *tentiam, tanquam contra Apoſtolicæ Sedis indulta prolatam, irritam fore ſan-*
cimus. Decernimus ergo, vt nulli omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ
conſtitutionis infringere, vel ei aliquatenus contraire. Si qua igitur in futu-
rum Eccleſiaſticà, ſæcularíſue perſona hanc noſtræ conſtitutionis paginam ſciens
contra eam temerè venire tentauerit, ſecundò, tertiòue commonita, niſi præſum-
ptionem ſuam digna ſatisfactione correxerit, poteſtatis, honoriſque ſui dignita-
te careat, reamq; ſe diuino iudicio exiſtere de perpetrata iniquitate cognoſcat, &
à ſacratiſſimo corpore, & ſanguine Dei, & Domini Redemptoris noſtri Ieſu
Chriſti aliena fiat; atque in extremo examine diſtrictæ vltioni ſubiaceat. Cun-
ctis autem hanc noſtram conſtitutionem ſeruantibus ſit pax Domini noſtri Ieſu
D *Chriſti, quatenus, & hinc fructum bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum*
Iudicem præmia æternæ pacis inueniant. Amen, Amen, Amen.

Ego Alexander Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus ſignaui.

Ego Benardus Portuenſis Epiſcopus, & Sanctæ Ruſinæ Epiſcopus.

Sunt alij decem Cardinales ſignantes.

Datum Beneuento per manum Gerardi Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Notarij, quarto Nonas Iulij, Indictione ſecunda, Anno Dominicæ Incarnationis milleſimo centeſimo ſexageſimo nono, Pontificatus verò Domini Alexandri Papæ III. Anno decimo.

Cumque huiuſmodi pro omnibus Ciſtercienſis Ordinis Monaſterijs
E ab Alexandro Tertio priuilegium conceſſum intellexiſſet Dei famulus
Ioachim, vt & eadem libertate ſuum Curacenſe Monaſterium, eiuſdem
vt dictum eſt Ordinis, clariori titulo perfrueretur, à Michaele Martura-
nenſis Eccleſiæ Epiſcopo confirmationem obtinuit illius, quod compro-
batum, confirmatumque, ac innouatum legimus à Franciſco cognomine
Monacho Patritio Cuſentino eiuſdem Marturanenſis Eccleſiæ Epiſcopo
in ſuo proprio originali ſub hac inuariata verborum forma.

Franciſcus Monachus de Ciuitate Cuſentiæ iure conſultus miſeratione diuina Epiſcopus Marturanenſis. Etſi adiectione non egeat plenitudo, nec firmitatem exigat, quod eſt firmum, confirmatur tamen interdum, quod robur obtinet, non id *Ex Tabulario Curacenſi.*

expo-

expoſcente neceſsitate, ſed vt confirmantis ſincera benignitas clareat, & vt rei A
geſtæ abundantioris cautelæ robur accedat. Sanè pro parte Venerabilis Mi-
chaelis Angeli de Simone ex Oppido Laini ſacri Ordinis Ciſtercienſis, & in Pro-
uincijs Calabriæ, & Lucaniæ Vicarij dicti ſacri Ordinis, & Prioris Monaſterij
Sanctæ Mariæ de Coratio Marturanenſis Diœceſis fuit nobis præſentatū pri-
uilegium Michaelis bonæ memoriæ Epiſcopi Marturanenſis, & fuit nobis ſuppli-
catum, documentum ipſius priuilegij innouari, & tenorem ipſius fideliter tranſ-
cribi, ne nimia forte vetuſtate conſumari contingat, atque ne iniuria temporis
rerum edacis obſoleſcat. Vnde iuſsimus diligenter inſpici, & inquiri ſeriem
ipſius, & citatis, & vocatis per publicum edictum quibuſcumque ſua putaſſent
intereſſe, tandem ſeruatis ſeruandis fuit per nos Franciſcum Monachum Ponti- B
ficij, & Cæſarei iuris conſultum de Vrbe Conſentia miſeratione diuina Epiſcopū
Marturanenſem ad hunc actum pro tribunali ſedentes, aſsidentibus vnà nobiſ-
cum Venerabilibus Fratribus noſtris Sanctæ Marturanenſis Eccleſiæ Canonicis
decretum, quod dictum priuilegium reaſſumatur, & in publicam formam exem-
pletur tanquam omni exceptione maius. Non vitiatum, non cancellatum, nec
in aliqua ſui parte ſuſpectum, ſed ex omni parte omni prorſus ſuſpicione carens,
& dictum exemplum eandem authoritatem habeat, ſitque authenticum, ac ſicut
ipſum originale, cuius priuilegij tenor eſt qui ſequitur.

Michael Dei gratia Marturanenſis Eccleſiæ humilis Epiſcopus. Ioachim ve-
nerabili Abbati Sanctæ Mariæ de Curatio, eiuſq; Fratribus regularem vitam C
profeſsis, tàm præſentibus, quàm futuris in perpetuum. Spatioſam Mundi vi-
tam fugientibus pia conuenit adeſſe prouidentia, ne ſi eorum ſalutifera requies
alicuius temeritate perturbetur incurſu, ab arctiori (quod abſit.) quam eligere
ingredi viā violentia fatigati ſuccumbant. Ea propter dilecti in Domino Fra-
tres, quamuis priuilegium Apoſtolicum, quod habetis, Ciſtercienſis Ordinis liber-
tatem vos à Domino, & Beatiſsimo Papa Alexandro Tertio obtinuiſſe, teſtatur;
vt tamen Deo digni beneficij cooperatores, & nos eſſe mereamur: tàm laudabi-
lem libertatem præſenti priuilegio confirmamus. Quatenus quidquid liberta-
tis quoque Ciſtercienſis Ordinis Monaſteria habere noſcuntur, veſtrum Mona-
ſterium ex integro habere lætetur. Prouidentes igitur paci, & tranquillitati D
veſtræ ſtatuimus, concedimus, & confirmamus, vt nullus omninò Marturanen-
ſis Epiſcopus, vel alio eorum quolibet, quilibet curam regiminis habere noſcatur,
veſtrum Monaſterium temerè audeat perturbare, aut de eius rebus aliquid au-
ferre, vel ad donationem, aut mutuationem ſibi, vel alicui faciendam Abbatem
veſtrum, vel ſucceſſores eius, aut vos quacumque occaſione compellere. Verum
ſi Marturanenſis Epiſcopus amoris intuitu, vel qualicumque pro cauſa Monaſte-
rium veſtrum aduenire voluerit, ſimpliciter, & parum admodum ſocijs conten-
tus Monaſterium veſtrum ingredi ſtudebit, illaque ad vſum proprium, & ſocio-
rum eius ad veſcendum charitatiuè tantum ſuſcipiat, quæ ei ab Abbate, & Fra-
tribus pro eorum Fratrum, & Abbatis volūtate vel arbitrio cum charitate obla- E
ta fuerint: ſaluo in omnibus ordine veſtro, omnique grauamine, & violentia
remota. Vt autem diuinis familiaritatibus liberius vacare poſsitis, ſtatuimus.
Vt nullus vnquam Marturanenſis Epiſcopus, vel eius Clerus, curam, & ſollicitu-
dinem Abbatis veſtri, & ſucceſſorum eius, quam ſuper oues ſibi commiſſas, aut
committendas habere tenetur, aliquibus inquietationibus impedire præſumant:
nec ad Synodum, vel ad Concilium, aut aliud quid agendum Abbatem Monaſte-
rij veſtri, vel qui pro tempore conſtitutus fuerit, venire cōpellant, niſi pro certa,
& euidenti negotiorum Eccleſiaſticorum neceſsitate: ſed omni violentia remo-
ta Monaſterij ſui neceſsitatibus, & Fratrum commodis liberè intendere, & pro-

uidere

A *uidere permittentur. Nulli igitur Marturanenſis Eccleſiæ Epiſcopo liceat Abbati veſtro, vel ſucceſſoribus eius alicuius adinuentionis onus imponere, aut aliquid ab eis, vel à vobis contra voluntatem eorum, & veſtram exigere; niſi id tantummodo, quod in veſtro priuilegio, quod Beatiſsimus Alexander Papa Tertius vobis fecit de iure Epiſcopali continetur. Ideoque quamuis certum ſit, quod Abbas veſter, qui pro tempore conſtituetur, Epiſcopum Marturanenſem venerari debeat, & eiuſdem ſanctis, & ſpiritualibus mandatis obedire. Ne tamen occaſione inobedientiæ vos exactioni ſubijcere (quod abſit) præſumant, nec ad iurandum, & promittendum obedientiam Abbas veſter, & ſucceſſores eius vllatenus compellantur: ſed vt poſtulatus fuerit ſimpliciter, & ſine quæſtione aliqua*
B *eis Marturanenſis Epiſcopus munus benedictionis impendat. Alioqui ſi contrario cum humilitate requiſitus, munus benedictionis Abbati veſtro cuilibet dare noluerit, ſicut in priuilegio, quod à Domino Papa accepiſtis, continetur, licebit eidem Abbati proprios Nouitios benedicere, & ea, quæ ad illud officium pertinẽt, exercere. Ad huius autem conſtitutionis memoriam, & inuiolabilem firmitatem præſens priuilegium per manus Tancredi Eccleſiæ noſtræ Canonici, & Theſaurarij ſcribi, & noſtro ſigillo fecimus roborari: nihilominus Fratribus noſtris conſentientibus, & propterea eorum manuum ſingulis confirmantibus, quorum nomina inferius ſubſcripta declarantur. Si qua igitur in futurum Marturanenſis Eccleſiæ perſonæ, vel quilibet eius Prælatus hanc noſtræ conſtitutionis paginã ſciens*
C *contra eam temerè deuenire tentauerit, ſecundò, tertiòue commonita, ſi non ſatisfactione congrua emendauerit, reum ſe diuino iudicio de perpetrata iniquitate cognoſcat, & ſanctiſsimo Corpore, & ſanguine Dei, & Redemptoris noſtri Ieſu Chriſti aliena fiat, atque in extremo examine diuinæ vltioni ſubiaceat. Cunctis autem eidem loco ſua iura ſeruantibus, ſit pax Domini noſtri Ieſu Chriſti, quatenus hic, & fructus bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum Iudicem præmia æternæ pacis inueniant. Amen. Anno Dominicæ Incarnationis milleſimo centeſimo ſeptuageſimo octauo, menſe Auguſto, decima Indictione.*

Ego Michael Epiſcopus Marturanenſis confirmo præſens priuilegium in perpetuum.

D *Ego Mauritius Archidiaconus Marturanenſis confirmo.*
Ego Tanchedi Canonicus, & Theſaurarius confirmo.
Ego Vincentius Canonicus teſtis ſum, & confirmo.
Ego Ioannes Canonicus teſtis ſum, & confirmo.
Ego Guillelmus Canonicus teſtis ſum, & confirmo.
Ego Bartholomeus Canonicus teſtis ſum, & confirmo.
Ego Rogerius Canonicus.
Ego Moyſes Canonicus.

Et quoniam ſi ea deſtrueremus, quæ anteceſſores noſtri ſtatuerunt, non conſtitutores, ſed euerſores eſſe iuſtitiæ comprobaremur. Vnde ſicut noſtra defendimus,
E *ità ſingulis quibuſque Eccleſijs ſua iura ſeruamus. Ideo confirmamus, innouamus, & quatenus opus eſt, de nouo concedimus omnia, & ſingula in præinſerto priuilegio contenta de Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Marturanenſis Eccleſiæ Canonicorum conſilio, & aſſenſu; ſingulari enim Dei munere interceſſione, vt credimus, Beatæ ſemperque Virginis Dei Genitricis, ſub cuius Purificationis vocabulo Eccleſia ipſius Monaſterij eſt: agitur autem ipſius Eccleſiæ conſecrationis dies feſtus ſingulis annis quarto Idus Septembris, factum eſt; vt quid forte ſplendoris Ciſtercienſis (vergentis in ſenium ſæculi corruptela) decoloratum, & deformatum in eo Monaſterio erat, tandem anno à Chriſto nato milleſimo ſexcenteſimo ſecundo, benignitate ſanctiſsimi Domini noſtri Papæ Clemen-*

tis

tis Octaui habita à nobis relatione, fuit reformatum, & priſtino ſplendori reſtitutum. Et monemus, & in Domino obſecramus ipſius Monaſterij Religioſos in eorum orationibus, & Miſſæ ſacrificijs memoriam facere Rogerij de Marturano ipſius Monaſterij fundatoris, & Riccardi eius fratris. Et in fidem præſentes litteras fieri fecimus hodierna die feſtiuitatis Sancti Franciſci, quæ conſecrationis noſtræ anniuerſaria eſt; fuit enim conſecratio noſtra in Epiſcopum Marturanenſem celebrata in Cathedrali Eccleſia Ciuitatis Conſentiæ Brutiorum Metropolis Patriæ noſtræ virtute litterarum Sanctiſsimi Domini noſtri Papæ Clementis Octaui, dicta autem conſecratio noſtra celebrata fuit quarto nonas Octobris die Dominico, Anno à Natiuitate Domini noſtri Ieſu Chriſti 1592. Indictionis verò ſexta, ſub Pontificatu Clementis Papæ Octaui Pontificatus ſui annò primo. Vnde ad futuram rei memoriam præſens Chirographum fieri fecimus per manus infraſcripti noſtri Archicancellarij, & noſtra propria manus ſubſcriptione, & noſtri proprij ſigilli appentione, trium videlicet liliorum aureorum ſuper palum azurreum in campo argenteo munimine roboratam. Datum in Ciuitate Marturani in noſtro Epiſcopali Palatio prope noſtram Cathedralem Eccleſiam quarto nonas menſis Octob. anno à Natiuitate Domini noſtri Ieſu Chriſti 1603. Indictionis ſecundæ, ſedente Sanctiſsimo, & Beatiſsimo in Chriſto Patre, & Domino noſtro Domino Papa Clemente Octauo Summi Pontificatus ſui anno duodecimo, Pontificatus autem noſtri ſimiliter duodecimo.

† *Ego Franciſcus Monachus S. Marturanenſis Eccleſiæ* Epiſcopus *manu propria.*

Ego Ioannes Thomas de Strangis V. I. D. de Terra Scegliani Sanctæ Marturanenſis Eccleſiæ Decanus.

Ego Martius Senator Archidiaconus S. Marturanenſis Eccleſiæ.

Ego Paulus Gigliottus de Marturano Theſaurarius.

Ego Aloyſius Scaglionus Cantor.

Ego Ioannes Leonardus Sauoya *Canonicus.*

Ego Lactantius Frater Iacobus Canonicus.

Ego Franciſcus Maruca Canonicus.

*Ego Saluator de Barberijs de Sciglianо S. Marturanen*ſis *Eccleſiæ Canon.*

Ego Ioannes Hieronymus Saſsus de Marturano Sanctæ Marturanenſis Eccleſiæ Canonicus.

Ego Ioannes Baptiſta de Calabria de Marturano Canonicus.

Ego Antonius Gigliottus Canonicus.

Ego Thomas Scaglionus Canonicus.

In C*hriſto Pater, & Dominus, Dominus Franciſcus cognomento Monachus Epiſcopus Marturanenſis mandauit mihi Iacobo de Rende* C*ancellario.* Pendet ſigillum, vt ſupra deſcriptum ex cordula linea.

Ex his paucis allatis non exigua de Beati Viri Ioachim eloqui poſſent ſolicitudine, quæ Lectoris cõſiderationi, & deuotioni pariter relinquũtur.

CAP. XIV.

Ventura bella præuidit.

ALexandro Tertio à partu Virginis anno 1181. 6. Kal. Septembris, ſui Pontificatus anno vigeſimo primo, menſe vndecimo, die tertio decimo, Romæ in Lateranenſi Palatio vita functo, & in Baſilica Sancti Saluatoris ſepulto; cum omnia ſub Lucio Tertio Pontifice Summo in defuncti

A ſancti Pontificis Alexandri locum ſubrogato quarto kal. Septemb. 1181. & tertio kal. eiuſdem Menſis, & anni Pontificia corona inſignito, ac ſub Guillelmo cognomine Bono Siciliæ Rege, in perfectiſſima pace conſiſterent: Dei famulus Curatij Abbas futura tanquam præſentia cernens, tertio die poſt feſtum Dominicæ Reſurrectionis vocauit ſeorſum Venerabilem Virum Peregrinum, & Bonacium germanum illius verè Sãctum, Cuſentinos, vt tradit Marafiota, & Iacobum, omnes ſanctitate admirandos, & in hæc prædicendo verba prorupit. *In proximo eſt tribulatio, nec vltra differtur, quod iuxta Prophetarum oracula ſuper filios hominum dira furoris ſui adducturus eſt Dominus: qui mihi licèt talia noſcendi gratiam contulerit,* B *fugiendi tamen à facie arcus, & illorum delibatione remedium non præmõſtrauit. Rogate ergo quæ ad pacem ſunt, ſi fortè conuertatur Dominus, & eruat nos à malis, quæ iam parantur in nobis.* Haud falſus extitit Vates, nam Guillelmo Bono abſque ſobole mortuo Siculi nothum, ex Rogerij primi Siciliæ Regis pellice prognatũ, in Siciliæ Regem coronarunt; à cuius inualida coronatione diſſentiens Clemens Papa Tertius, cuncta cæde, & vaſtatione hoſtili permixta, & confuſa fuere, vt latiùs dicemus infra. Dum, quæ interim Vir Dei geſſerit, deſcribenda ſunt nobis.

Iacob. Grec. in Chronolog. Ioachim ſect. 29. & antiqua monimenta.

Marafiota lib. 4. cap. 14.

Infra cap. 27. 30. & 31.

C

CAP. XV.

De B. Abbatis Ioachim ad Pontificem Lucium Tertium acceſſu. Vbi & de alijs ab eodem datis vaticinijs.

Licèt temporalium adminiſtratione bonorum Ioachim Curatij Abbas præmeretur, omnis tamen affectio eius in ſpiritualis profectus exercitio verſabatur, loquebaturque, ac in data deſuper intelligentia occupabatur. Verum quia deciſum erat in libro Diffinitionum ſacri ſui Ciſtercienſis Ordinis D *libri iuris ciuilis, vel canonici in armario communi minime reſiderent, ne præſumeret aliquis nouas librorum expoſitiones facere, niſi generalis Capituli conſenſu, ſcholia non niſi in occulto detinere, à Capitulo, vel ab ipſo Pontifice Maximo licentiam potiri*: Quas quidem Diffinitiones in vnum collegit S. Raynaldus quartus Ciſtercij Abbas, de quo Antonius Iepius, & alij; ſubeſtque illi Ciſtercij tale diſtichon.

Inde Raynardus, virtutum Pondus honeſtum
Semper habens ſecum, curam cæpit gregis huius.

Formidans ideò zelum Ordinis in quo manebat, intentus priuato ſtudio, confortabatur, attendens illud, quod in Eccleſiaſtico regiſtratum erat E *cap. 24. num. 30. Qui operantur in me non peccabunt*, vt omnem admirationem adimeret, quæ ex eius priuato ſtudio Curatenſibus afferri poterat, & vt ſecuriùs ſuper habitam ad exponendum gratiam proficeret, ad Summum Pontificem pro licentia adire duxit. Et primo de ſuorum conſilio Patrum Curatij Monaſterium Abbati, Monachiſq; Sambucinæ commendari voluit. Qui aſſerentes Monachorum inopiam pati, renuerunt. Sicuti reſpondere etiam Abbas, & Monachi Sanctiſſimæ Trinitatis. Cumque emiſſas ad dictos Abbates, & Monachos ſupplicationes omnino inanes comperijſſet; in animo propoſuit ad interiora Auxoniæ eiuſdem ſacri Ciſtercienſis Ordinis Monaſteria progredi. Etſi ſcriptum non inuenerim,

Liber Diffinitionum S. Ciſt. Ord. diſt. 1. cap. 11.

Anton. Iepius centuria 7. ad Ann. 1115. Rubertus Miræus in Chron. Præmonſtratenſe Ann. 1142. Petrus Abbas Cluniacenſis lib. 5. epiſt. 25. in antiqua editione, Gaufridus in vita S. Bern. lib. 4. cap. 3. Exordium magnum Ciſt. lib. 2. cap. 40. & alij.

nerim, antequam Caſemarium accederet, prius aduenisse in *hodiernum* A
Sagittarienſe celeberrimum Cœnobium Calamarij filiationis, in Anno mille-
ſimo centeſimo quinquageſimo ſecundo, vt monumentum deſcriptum in
baſi columnæ ad cornu Euangelij maioris Altaris, Beatiſſimæ Virginis
Deiparæ Aſſumptioni dicati, exiſtentis, oſtendit, à nobiliſſima de Claro-
monte familia fundatum, in Prouincia Lucaniæ, in Comitatu, & Territo-
rio Oppidi Clarimontis, Anglonenſis Diœceſis, nunc de Eccellentiſſima,
immo Regia Sanſeuerinorum Familia antiquiſſima, ex qua plures præſtā-
tiſſimi Viri floruerunt, & tyrannidem veris Principibus prorſus exoſam
abhorruerunt, & nunc in tanta ſunt expectatione, vt nulli maiorum ſuorū
virtutibus ſint ceſſuri. Clarimontis Comitatum autem familiæ extitiſſe B
de Claromonte aſtipulantur fama per manus ducta, Ciueſque ipſi, quin
& priuilegia Sagittarienſi conceſſa Cœnobio, quo præ cæteris in eorum
Comitatu conſtitutis non exiguo tractabant, ac diligebant affectu, triplici
ad hoc concurrente cauſa. Prima miraculorum glorioſiſſimæ, & inteme-
ratæ Mariæ Virginis de Sagittario, de cuius ſacratiſſimæ Statuæ inuentio-
ne, Deo dante, in vita B. Ioannis à Caramola pauca verba faciemus. Se-
cunda eiuſdem loci colonum Ciſtercienſium eximia, & conſpicua ſancti-
tas, ac mira obſeruantia, quam in ſacro Sagittarij Phano, Cœnobioque
vigere dignoſcebant. Vltima Nicolai familiæ eiuſdem de Claromonte,
qui Monachus ſacri noſtri Ciſtercienſis Ordinis effectus in eodem Mo- C
naſterio Sagittarij, talem de ſe præbuit expectationem, vt eum ad maiora
pro Dei Eccleſia peragenda, Honorius Tertius fuit ad ſeſe vocare com-
pulſus; quem poſtea in ſecunda à ſe facta Cardinalium creatione anno
Dominicæ Natiuitatis 1219. & ſui Pontificatus anno tertio in Cardina-
lium numerum cooptatum, & Tuſculanæ Eccleſiæ Epiſcopum creatum,
mox in Germaniam, & Neapolitanum Regnum Sanctæ Sedis Apoſtolicæ
Legatum miſit, vt Fridericum ſecundum, Henrici ſexti filium, præſertim
poſt Damiatam amiſſam, ad ſacrum bellum adhortaretur. Qui vnà cum
Friderico ſecundo Romanorum, & vtriuſque Siciliæ Rege, Landone Rhe-
gino, Nicolao Tarentino Archiepiſcopis, Rogerio Militenſi, Guillelmo D
Biſinianenſi, Andrea Sancti Marci, Bartholomeo Syracuſano, Bernardo
Genicocaſtrenſi, Thadæo Neocaſtrenſi, & Philippo Marturanenſi, Epiſco-
pis, Calabriam pertranſiens, & Cuſentiam Vrbem productus, à Venera-
bili Luca item Ciſtercienſi, Dei famuli Ioachim, vt infra dicetur, olim ſcri-
ba, & Sambucinæ Abbate, Cuſentinæ Diœceſis Archipræſule rogatus,
præfatis præſentibus, nec non Abbatum, & Monachorum, Cleri, atq; Po-
puli copioſa aſtante multitudine Cuſentinam Metropolim dedicauit, &
conſecrauit Eccleſiam ad honorem Dei, & Beatiſſimæ Virginis Mariæ ſub
titulo Aſſumptionis *anno Domini* 1222. *tertio kal. Februarij, Indictionis de-
cima, Pontificatus Honorij Papæ Tertij anno ſexto*, vt ex diplomate inde ſe- E
cuto, quod vulgauit Græcus in Chronologia Ioachim. Nicolaus de Cla-
romōte hominem exuit anno Domini 1227. poſt ab ipſo, & omnibus Car-
dinalibus die Sabati, 14. Kal. Aprilis anno ſalutis 1227. Gregorium No-
num, Innocentij Tertij Nepotem, ad Pontificiam ſedem euectum. Fuit
Nicolaus Clarimontenſis vir prudens, religione conſpicuus, & Honorio
Tertio ſpecialiter carus, vt ex eiuſdē Honorij regiſtro refert Ciacconius.
Porrò hæc Clarimontenſis familia omnium Neapolitani Regni nobiliſſi-
ma, & antiquiſſima fuit, quippe quæ ſuā à Carolo Magno Gallorū Rege
traxit originem, ſuper hoc monumentum, forte fortuna in Florentinæ

Cano-

Vide Scipionē Ammiratum, Ioannem Pontanū in hiſtoria, Volaterranū in Geographia lib. 6. c. 7. citat. à Scipione Mazzella in ſua deſcript. Regni Neapolit. & Famil.

In vita B. Ioannis à Caramola cap. 5.

Græcus in ſect. 42. Chronolog. Ioachim, Vghellus de Epiſcopis Italiæ verbo Tuſculani Epiſc. nu. 16. Alphonſus Ciaccon. & alij.

Infra c. 36. & c. 37. 41. & 42.

Iacob. Græc. Syllan. in Chronol. Ioachim loco nuper citato.

Alphonſus Ciaccon. in vita Honorij III.

A Canonicæ archiuio à noſtro Abbate Vghello repertum, typiſq; mandatum, in medium adducere placeat, ne Nicolai de Claromonte noſtri ſacri Ciſtercienſis Ordinis Monachi, eiuſque Familiæ, ac noſtrorum benefactorum omninò videamur immemores.

Miſeratione diuina, Petrus Sabinenſis Epiſcopus, Nicolaus Tuſculanorum Epiſcopus, de Claromonte vulgariter nuncupatus, & Stephanus tituli Baſilicæ duodecim Apoſtolorum Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales. Vniuerſis Chriſti fidelibus, tam præſentibus, quam futuris, præſentes litteras inſpecturis, ſalutem in Domino ſempiternam. Notum facimus, & teſtamur, quod potentiſſimus, & magnificus Princeps, & Dominus, D. Fridericus de Claromonte conſan-
B *guineus noſter, Miles creatus nuper à Sanctiſſimo in Chriſto Patre, & Domino noſtro Domino Honorio diuina prouidentia Papa Tertio, & ab eo poteſtas tradita eſt, qua poſsit pugnare pro iuſtitia ad honorem Dei, & etiam propter ſanctã Romanam Eccleſiam, & maximè contra Sarracenos, ſeù Infideles, & Schiſmaticos, velut elapſis temporibus ſemper fecerunt potentiſſimi, & magnificentiſſimi Principes de domo Chriſtianiſſimi Magni Caroli Regis Franciæ, de qua ille glorioſiſſimus, magnificentiſſimuſque Verelandus de Claromonte deſcendit, & vos etiam deſcendiſtis. Vnde nos conſiderantes tantam ſublimem, atq; magnam progeniem, & maximè deuotionem, quam habetis circa ſanctiſſimas Reliquias Sanctorum, quas humiliter, & gratioſè efflagitaſtis, vt cum maiori de-*
C *uotione, atque feruore poſsitis pugnare, exhibemus vobis aliquas deuotas, atq; ſanctiſſimas Reliquias, & maximè de illo glorioſiſſimo Chriſti Martyre Georgio, & partẽ de Lorica ipſius, qui ſubiugauit totas nationes Barbaras, de Reliquijs Sanctorum Patriarcharum Abraham, Iſaac, & Iacob.* Cætera ſequentia, & alia plura de dicta familia videbis apud Vghellum loco in margine citato. Concludit monumentum. *In cuius rei teſtimonium præſentes noſtras litteras exinde fieri fecimus per manus Thadæi de Vrbe, & ſigilli noſtri, nec non Reuerẽdiſsimi Patris, & Domini noſtri Domini Stephani, tituli duodecim Apoſtolorum, appentione muniri. Datum Vrbeueteri Anno Domini milleſimo ducenteſimo vigeſimo, Indictione octaua, die ſexto menſis Septembris, Pontificatus*
D *præfati Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri, Domini Honorij Papæ Tertij anno quinto. Et ego Thadæus de Vrbe, filius quondam Pelegrini, publicus Apoſtolica, & Imperiali authoritatibus Notarius, & Iudex ordinarius de mandato prædictorum Dominorum Cardinalium, quibus omnibus, & ſingulis interfui, & rogatus ſcribere, ſcripſi, & publicaui, ſignumque meum appoſui, &c.* Clarimontis verò Comitatum, vt Patritij Accolæ referunt, dictæ Eccellentiſſimæ Sanſeuerinorum familiæ Dominio ſubegit Matrimonium initum inter Iacobum Sanſeuerinum Tricarici Comitem, & Margaritam (de quibus in Vita B. Ioannis à Caramola) filiam Iacobi de Claromonte. Siquidem Vgone de Claromonte fratre abſque liberis è viuis exceſſo Anno
E Domini 1319. Margarita Soror maior natu, & Iacobi Sanſeuerini vxor, Comitatũ Clarimontis hæreditauit, atque Oppida Siniſij, S. Quirici, Noæ, Caſtrinoui, & Turris Maris; Odolina verò minor natu Soror, Caſertæ Comitiſſa, & Didaci della Ratta Hiſpani Caſertæ Comitis, & magni totius Regni Theſaurarij Vxor, Mignani Oppidi Baroniam in Terra Laboris, vt Ferdinandus tradit. Iacobus autem de Claromonte Vgonis, Margaritæ, & Odolinæ Pater, priuilegium noſtro Sagittario conceſſit anno Dom. 1248. totidem verbis expreſſum.

P. D. Ferdinand. Vghellus Abbas Ciſt. in ſua Italia ſacra tom. 1. Verbo Tuſculani Epiſcopi ſub nu. 16.

Infra in Vita B. Ioãnis à Caramola cap. 11.

Ferdinandus della Marra in ſuo opere, cui eſt titulus. Diſcorſi delle Famiglie eſtinte, foraſtiere, ò nõ compreſe nelli Seggi di Napoli. Cum de familia della Ratta pag. 308.

✠ *Signum propriæ manus meæ Iacobi de Claromonte.*

Anno Domini milleſimo ducenteſimo quadrageſimo octauo, Menſis Aprilis,

Ex Archiuio Sagittarij Monaſterij.

ſexta Indictionis. Imperante Frederico Dei gratia inuictiſsimo Imperatore ſemper Auguſto, Hieruſalem, & Siciliæ glorioſiſsimo Rege anno Imperij eius vigeſimo octauo, Rege Hieruſalem vigeſimo ſexto, & Siciliæ quinquageſimo primo fœliciter. Amen. Nos qui ſupra Iacobus de Claromonte ad exhibendam quamlibet gratitudinem beneficiorum à noſtro Redemptore perceptorum, Monaſterio de Sagittario, ad Dei laudem, & honorem Sanctæ Dei Genitricis à noſtris olim Progenitoribus fundatum, & dotatum, damus, & confirmamus in perpetuum Tenimentum, dictum Sagittarij veteris, quod eſt prope Terras de Arimentano, incipiens à muro veteri, & limitibus ipſius loci vſque ad frontem vadens, & tendens ad Vallem de Layno, & Concam de Ventrili, & per Riſmam, Riſmam vſque ad Petram de Faraco (in ſententia Regiæ reintegrationis bonorum Monaſterij Sagittarij legitur, *& per criſtam criſtam vſq; ad Petram de Faraco* ad magis explicandum limites dati, confirmati, & poſſeſſi tenimenti, quod deſcribitur) *& ad flumen Fridi, & deſcendit per ipſum flumen vſque ad medietatem plani, vbi coniungitur primo fini à parte Orientis, prout ipſum conſpeximus olim fuiſſe conceſſum per noſtros Progenitores dicto Monaſterio, & Abbati Palumbo primo Abbati ipſius Monaſterij, & eius ſucceſſoribus canonicè inſtituendis ibidem. Inſuper damus, & concedimus in perpetuum dicto Monaſterio de Sagittario duas Colturas terrarum in Tenimento Clarimōtis, vna quæ ſita eſt in contrata vbi dicitur* Corrari *ſubſcriptis finibus limitata, videlicet. Vt incipit à Petra de Faraco, quæ eſt iuxta flumen* Fridi, *& aſcendit per ipſum flumen vſque ad Vallonem, qui dicitur de Epiſcopo, & aſcendit per ipſum Vallonem vſque ad Tartaream, & deinde deſcendit ad prædictam Petrā Faraco, & ità concluditur. Alia verò cultura eſt in loco, vbi dicitur de Manteneo, & incipit à flumine Signi, & aſcēdit per quendam Vallonem, qui dicitur de Cuſcino, & aſcendit per ipſum Vallonem vſque ad frōtem vbi eſt via, qua itur ad Vallem de Layno, & vadit per eandem viam ad frontem, quæ eſt ſuper ipſam viam, & deſcendit per ipſum frontem vſque ad flumen* Fridi, *deſcenditq; per ipſum flumen vſque ad prædictum flumen ſigni, & ſic concluditur. Præterea paci, & tranquillitati dicti Monaſterij in futurum prouidere volentes, Terras prope, & circa Molendinum dicti Monaſterij, ſiti prope Molendinum noſtrum* Clarimontis *ad iddem Monaſterium . . . . . . Molendinum rationabiliter pertinentes, præſenti noſtra conceſsione ipſi Monaſterio perpetuò duximus concedendas infra ſubſcriptos fines. Videlicet. Sicut aſcendit aquarium à præfato Molendino Curiæ noſtræ ſurſum vſque ad flumen* Signi, *& demum deſcendit per ipſum flumen Signi vſque ad viam, quæ venit de Gabalata ad dictum Aquariū Molendini noſtri, & ſic concluduntur Terræ prædictæ. Et vt hæc noſtra confirmatio, & donatio inuiolabiliter perſeueret, Nos, noſtroſque hæredes ſupponimus Regiæ Curiæ pœnæ centum regalium aureorum, & totidem parti ipſius Monaſterij, ſi nos, noſtrique hæredes prædicta omnia in toto, vel in parte minuere, aut euacuare præſumpſerimus, conceſsione iſta firma, & ſtabili permanente. Ad huius itaque rei memoriam, & ſecuritatem, ac perpetuum firmamentum, præſens ſcriptum publicum exinde fieri, & ſcribi fecimus in Terra noſtra Siniſij per manus Ioannis fidelis noſtri publici ipſius Terræ* Notarij, *& ſubſcriptione manuū, & teſtimonio ſubſcriptorum teſtium fidelium noſtrorum pleniùs roboratum anno, Menſe, & Indictione præmiſsis.*

✠ *Ego Raynaldus Iudex* Siniſij *teſtis ſum.*
✠ *Ego Griadas de Tegana teſtis ſum.*
✠ *Ego Guillelmus de Principatu teſtor.*
✠ *Ego Robertus de Salomone Miles teſtis ſum.*

Ego

A ✠ *Ego Vgo de Domina Iacoba Miles teſtis ſum.*

✠ *Ego Rogerius Cotunnus Baro Siniſij teſtis ſum.*

✠ *Ego Notarius Perrottius de Magiſtro Berado familiaris, & domeſticus magnifici viri Domini Iacobi Clarmontis teſtis ſum.*

✠ *Ego Simon de Senis Miles teſtis ſum.*

Aduertenter dixi ſupra (*hodiernum Sagittarienſe Cœnobium à nobiliſſima familia de Claromonte fundatum*) ad aliorum eidem intemeratæ Virgini de Sagittario dicatorum Cœnobiorum differentiam. Siquidem licet Oppidani, eorumque præ cæteris Dominus, Deiparæ comperto miraculo, extemplò celebre ei Templum in ipſiſſimo erexerint loco, vbi primò, B ſecundòque repererant illam, vt in Vita B. Ioannis è Caramola, Deo dãte dicemus cap. 5. diuitijſque nonnullis locupletauerint: tamen quia ingruente hyeme honor Virgini ſacratiſſimæ debitus ſubtrahebatur, & cultus; (non enim propter ingentem aliquando niuium copiam ad Sagittarij Eremum tutus dabatur acceſſus) nobilis quidam Vir Tancredus nomine, cognomine verò Murrinus, Dominæ noſtræ egregius cultor, dictum haud ferre valens incommodum, & ſublime Sacellum, & Monaſterium ſub denominatione Sanctæ Mariæ de Sagittario illi adiunctum ingẽti ſumptu conſtruxit prope Eremi radices, iuxta Terras de Arimentano, inter Signi, & Fridi tumidos amnes, & propriè eo in loco, vbi nunc Grangia ſub in- C uocatione Viſitationis Mariæ Virginis, vulgariter *Ventrile* nuncupata, à Ciſtercienſibus erecta comperitur; & ſumma veneratione ibi translata Virginis ſtatua, eam à Benedictinis excolendam prouida liberalitate prouidit. Verum ſucceſſu temporis, ſiue Deo permittente, ſiue Benedictinorum culpa Patrum, cultoribus deſtituto Cœnobio, & Virginis ſtatua iterũ in prima ſede reſtituta, Clarimontis Oppidi Comes è nobiliſſima iam dicta de Claromonte familia, audita Sacri Ciſtercienſis Ordinis ſanctitate, communi omnium ore commendata, Sanctiq; Melliflui Doctoris allectus præconijs, Ciſtercij Ordinis Patres in ſuo Comitatu expetiſcens, adeò apud Ioannem Anglonenſis Eccleſiæ tunc Epiſcopum, & apud Caſema- D rienſes recenter ad Ciſtercienſe Inſtitutum conuerſos ſuis præcibus, & authoritate præualuit, vt ſicut ab Epiſcopo, Sagittarij conceſſionem pro Caſemarienſibus obtinuit, ſic ab ijs Coloniam extorſerit Monachorum. Nec tamen ſtatim vbi nunc extat apud ſacroſanctum Virginis Phanum ædificatum Cœnobium. Quippe Ciſtercienſes nouiter adducti tunc nimis horridam, rigidam, & incultam videntes Eremum, non apud Mariæ Baſilicam, quæ ſpectabat Septentrionem, ſed in alia parte Eremi eiuſdem, quæ Auſtrum ſpectaret, fundare Cœnobium peroptabant. Iacere itaq; fundamenta Cœnobij eo in loco, qui nunc Monaſterium vetus ab Accolis appellatur, Frido amni imminente, quingentis paſſibus ſupra mille à E ſacroſancta Æde diſtante, & totidem à Sagittario deſtituto, ſiuè Grancia Ventrilis; extructoque aliquali Sacello, illò Deiparæ tranſtulere ſtatuam. At fruſtra, nam mane ſequenti in nouo Sacello non inuenta, ac ſi nunquã fuiſſet amota reperiere illã in priſtina ſede ſedentem. Ciſtercienſes tali conterriti ſigno, ilicèt paratis à ſe ex tabulis, trabibuſque habitaculis, apud Sacroſanctam Virginis Baſilicam pedes fixere ſuos à partu Virginis anno milleſimo centeſimo quinquageſimo ſecundo (vt prodet ſupra citatum monumentum, & confirmare videtur Memoriale inuictiſſimo Romanorum Auguſto, & vtriuſque Siciliæ Regi Carolo quinto à Priore, & Monachis Sagittarienſibus præſentatum pro confirmatione priuilegiorũ, gra-

Hoc in capite verſus principium.

Archiuium Sagittarienſe.

gratiarum, & libertatum eiuſdem Eccleſiæ) Pontificatus Eugenij Papæ Tertij, Ciſtercienſis Ordinis, anno ſeptimo, Imperij Friderici primi, aliàs Ænobarbi anno primo, Regni Rogerij vtriuſque Siciliæ Regis primi anno vigeſimo tertio, Exordij Illuſtriſſimi ſacri Ciſtercienſis Ordinis anno quinquageſimo quarto, Generalatus Sancti Gozeuini Abbatis Ciſtercienſis anno ſecundo, à fundatione Clareuallis, è cuius filiatione eſt Sagittarium, anno trigeſimo ſeptimo, & anno ætatis Sanctiſſimi Melliflui Doctoris Bernardi primi Clareuallis Abbatis anno ſexageſimo ſecundo, & penultimo. Ibidemque proculdubio duraturi, quandiù Sacratiſſimam Deiparam Virginem indignabundam mortaliũ inde ſcelera non arcebunt. Adeò verò ſedes, quam pro ſe elegit Maria, ingredientibus Religioni eſt, vt pleno lætitiæ, admirationiſque repentè corripiantur horrore, qui illuc pedem intulerint. Conſtantiſſima eſt ſacræ huius hiſtoriæ antiquiorũ Patrum per manus ducta traditio; quinimmò & veſtigia, quæ adhuc viſuntur, eandem indicant hiſtoriæ veritatem. In hoc enim vltimo exiſtentique Cœnobio præter Baſilicam ſacroſanctam perpauca cernuntur ſigna antiquitatis, licèt indubitanter fama teneat, illud fuiſſe combuſtum, & deinde ſolo æquatum, quod & comprobant adhuc extantia in illo monumenta, nempe fiſſum Baſilicæ pauimentum, & exorta ex combuſtione nigredine maculatum; atque illa inſuper potentiſſima ſigna, quæ in Vita B.Ioannis à Caramola referemus cap. vltimo. Penultimi adhuc apparentia, ſed ſolo æquata fundamenta cernimus in via ſupra pontem, qui dicitur *dello Turno* cum è Sagittarij Monaſterio in Granciam Ventrilis deſcẽdimus, eo certè in loco qui *Monaſterium vetus* communiter appellatur, & vbi Cruces erectæ extant. Sagittarij veteris paſſim ſubterranea monumenta fendunt prædictæ Granciæ Ventrilis cultores, dum nouas arbores plantant, ſiue vt in germina exereſcant, vetuſtas vites ſupprimunt; extat inſuper eius mentio in modò à nobis dato Iacobi de Claromonte, Clarimontis Oppidi Comitis, priuilegio, atque in alio Honorij Papæ III. cui nulla noui Sagittarij, eiuſque fundatoris facta mentione, ac ſi Sagittarium vetus conſtitiſſet, ad ſuorum prædeceſſorum Pontificum inſtar, ad Sagittarij Abbatis inſtantiam, tunc certè Palumbus nomine, antiquas ei gratias, & priuilegia confirmauit, ac de nouo ſub hac inuariata verborum forma conceſſit.

De Sancto Gozenino vide Angel.Mãriq. in Annalib. Eccleſ. tom.2.ad ann.1151. cap.1.n.7.inCalend. Salmãt. & in Laurea Euang. libro 3. Sanct. Bernard. in epiſt.ad Eug.Papam epiſt.270. Renatum Choppinũ lib.1.Monaſt.tit.3. n. 25. Robertum Ruſca in Cõpendio tit. Abb.Ciſt. Sancti, & Beati.

Honorius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilecto filio Abbati Monaſterij Sanctæ Mariæ de Sagittario, eiuſque Fratribus tam præſentibus, quam futuris in perpetuum. Iuſtis votis aſſenſum præbere, iuſtiſque petitionibus aures accomodare nos conuenit, qui licèt indigni, iuſtitiæ cuſtodes, atque præcones in excelſa Apoſtolorum Principum Petri, & Pauli ſpecula præſenti Domino diſponente conſpicimur. Ea propter dilecti in Chriſto filij iuſtis petitionibus annuentes. B. Mariæ de Sagittario Monaſterium, quod nobilis vir Tancredus Murrinus iure proprietatis Romanæ Eccleſiæ obtulit, ad exemplar prædeceſſorum noſtrorũ Apoſtolicæ memoriæ Alexandri Secundi, Gregorij Septimi, Vrbani Secundi, Paſchalis Secundi, & Caliſti Secundi, ſpeciali Apoſtolicæ ſedis authoritate protegimus, & libertatis priuilegio communimus. Statuentes, vt quæcunque bona, quæcunque poſſeſſiones largitione Pontificum, vel eiuſdem nobilis, aut hæredum ſuorum, ſiuè aliorum fidelium ad veſtrum piè Monaſterium peruenerunt, vel quæcunque poſſeſſiones adepti eritis, vel in futurum eritis adepturi, firma vobis, & illibata permaneant, in quibus his proprijs duximus nominibus exprimenda. Eccleſias Sancti Baſilij de Cariato, Sanctæ Catherinæ cum pertinentijs ſuis,

Ex Archiuio Sagittarienſi.

San-

A *Sancti Laurentij de Adeſsia, Sancti Nicolai de Spetiano, Sancti Nicolai de Dya-*
cenſi, Sanctæ Mariæ de Odolina, Sancti Nicolai de Parrico, Sancti Petri de Ru-
beo, Sancti Philippi de Siniſio, Sancti Sebaſtiani de Parapauli, Sanctæ Trini-
tatis de Sancto Vgarico, & medietatem Sancti Ioannis de Felicis cum omnibus
iuribus, & pertinentijs earum. Item Sancti Vincentij cum Hoſpitale, & bonis
ſuis in Tarſia. Item tenimentum Barræ, & Maradaſſæ in tenimento Brohal-
læ, Terram de Feliceto in tenimento Malueti. Præterea ſtatuimus vos, & idem
Cænobium veſtrum cum omnibus Eccleſijs veſtris, Villis, Poſſeſsionibus, Caſa-
libus, & hominibus, Clericis, & Laicis in diuerſis partibus conſtitutis habitis, &
habendis nulli Epiſcopo, niſi ſoli Romano Pontifici ſubiaceant, eiſque in ſpiritua-
B *libus curam, & cenſuram impendant paſtoralem, & in temporalibus proprietatis*
iure libero regimine dominari. Chriſma, oleum ſanctum, conſecrationes Alta-
rium, ſiue Baſilicarum, ordinationes Monachorum, ſeu Clericorum veſtrorum,
qui ad ſacros erunt ordines promouendi, eſt etiam opportuna vobis ſpecialis offi-
cij Sacramenta à quocunque malueritis Catholico recipietis Epiſcopo. Excom-
municationem vero, ſiue interdictum in vos, vel in iuri veſtro ſubiectos, quos vos
vtique canonicè corrigetis, nullus cuiuslibet poteſtatis, ſeù dignitatis, legatio-
nis, vel officij ſit, pro reatu aliquo, vobis inuitis, præſumat inferre, niſi ſolus co-
gnita veritate Romanus Pontifex propter culpam nolendi corrigi contumaces.
Libertatum autem, quas præfatus nobilis inde loco ſcripti ſui authoritate con-
C *ceſsit iuxta prædeceſſorum noſtrorum exemplar has vobis ſpecialiter confirma-*
mus, videlicet. Vt ex omnibus partibus iuris ſui quoſcunque potueritis homi-
nes attrahere ad faciendum, vel augendum in locis veſtris Caſale habeatis li-
beram facultatem. Et nulla perſona vos, vel iuri veſtro ſubiectos præſumat mo-
leſtandi, vel in ius trahendi vobis inuitis, niſi ſolus Romanus Pontifex, audeat
attentare. Item ſiquidem ſuis, quæ ſcilicet iure prædicti nobilis, aut poſteriorum
eius habuerint cauſam vitæ, vel mortis quicunque Cænobio veſtro dare, ſiue
quolibet modo transferre voluerint, habeant licentiam efficacem. Et homines
ſeruitute angaria, vel aliqua perſonali iuriſdictione veſtro Monaſterio pertinen-
tes nullus contra veſtrum beneplacitum angariare, vel aliquod ſeruitium eis im-
D *ponere, ſeu herbaticum, aut glandaticum, vel plateaticum à vobis exigat, ſiue*
aliquam vobis iuriſdictionem, aut exactionem inferre præſumat in terra præ-
dicti nobilis, & hæredum, ſeù ſucceſſorum ſuorum; & animalia veſtra liberè
paſcantur in ea ſicut diſpoſueritis, & ligna incidantur, & accipiantur ad vſum
veſtrum ſine aliquo contradicto. Item ſi quis pro aliqua culpa ad prænomina-
tum Monaſterium fugerit, nullaterius inde per violentiam abſtrahatur, ſed à vo-
bis teneatur ad iuſtitiam faciendam. De poſſeſsionibus autem veſtris, ſi qua
forte fueritis deſtituti, quia ſpecialiter cum Monaſterio veſtro ad proprietatem
Romanæ Eccleſiæ pertinetis priuilegium omninò decernimus obſeruandum: ideo
præſenti inſtitutione ſancimus, vt quicunque de tenimentis veſtris vobis irra-
E *tionabiliter vſurpatum minus quam centum annis, vel aliter quam quietè pro-*
babitur poſſediſſe, vel vos contra decreta damnificans Apoſtolica, malitioſis in
aliquo, & apertis perturbationibus agrauabit ſecundò, tertiòue commonitus, &
minime reſipiſcens, à vobis, & Eccleſiaſticis Prælatis ipſe tandiù publica excom-
municatione ſtringatur, donec reſtituenda Monaſterio veſtro reſtituat ſine frau-
de, vobiſque ſatisfaciat congruenter: Sepulturam etiam eiuſdem loci liberam
eſſe decernimus, vt eorum, qui ſe illic ſepeliri deliberauerint, niſi excommunicati
ſint, deuotioni, & executioni, voluntati nullus obſiſtat. Obeunte vero Abbate
veſtro nullus ibi quilibet ſurreptionis aſtutia, vel violentia præponatur, niſi quē
Fratres communi conſenſu, vel Fratrum pars ſaniori conſilio ſecundum Deum, &

B. Benedicti Regulam prouiderunt eligendum. Electus autem ſi ad Romanum Pontificem fuerit poſsibilis, & liber acceſſus, ad eum conſecrandum accedat, ſin autem cum eius licentia à quo petierit Catholico Epiſcopo conſecretur iuxta morem in fide, atq; obedientia Romanæ Eccleſiæ. Statuendum & vſum Mitræ, & Anuli, cæterorumque Epiſcopalium inſignium habebit. Ad inditum vero huius percepta à Sede Apoſtolica libertatis Bizanzios aureos duos ſingulis annis Lateranenſi Palatio perſoluatis, vel ſubſequenti reſtituetis anno fideliter, quidē ſi in priori contigerit defuiſſe. Decernimus ergo, vt nulli omnino hominum liceat præfatum ſanctæ reuerentiæ Cœnobium temerè perturbare, vel eius poſſeſſiones auferre, vel ablata retinere, minuere, ſeù quomodolibet vexationibus fatigare, ſed omnia bona eius integra conſeruentur eorum, pro quorum gubernatione, aut ſubſtentatione conceſſa ſunt omnimode profutura. Et tu dilecte fili Abbas, & ſucceſſores tui, Fratres veſtros, ipſum Monaſterium ſecundum Regulam Sancti Benedicti firma ſemper Religione regatis. Si qua igitur in futurum Eccleſiaſtica, ſæcularisuè perſona hanc noſtræ conſtitutionis paginam ſciens contra eam venire tentauerit temerè, ſecundò, tertiòue commonita, ſi non ſatisfecerit congrua emendatione, poteſtatis, honoriſque ſui dignitate careat, reamque ſe diuino iuſti Iudicis conſpectu exiſtere, de perpetrata iniquitate cognoſcat, & à ſacratiſsimo Corpore, & ſanguine Dei, & Domini noſtri Ieſu Chriſti aliena fiat, atque in extremo examine diſtrictæ vltioni ſubiaceat. Cunctis autem eidem Venerabili loco hæc Apoſtolica noſtra Conſtitutionis decreta ſeruantibus ſit pax Domini noſtri Ieſu Chriſti, quatenus & hìc fructum bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum Iudicem præmia æternæ pacis inueniant.

✠ *Honorius Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.*

✠ *Ego Nicolaus Tuſculanus Epiſcopus.*

(Ne hunc Nicolaum cum ſupra dicto noſtro de Claromonte quis confundat, ſciendum, quod iſte dicebatur Nicolaus de Romani, & erat Romanus, fuitque creatus Epiſcopus Cardinalis Tuſculanus ab Innocentio Tertio anno Domini 1205. menſe Decembri, ſui Pontificatus anno 7. & hominem exuit anno Domini 1219. vt tradunt Ciacconius, & alij, illique Ciſtercienſis noſter Nicolaus de Claromonte, ſicut in Cardinalitia, ſic & in Tuſculanæ Eccleſiæ dignitate ſucceſſit immediatè.)

Alphonſus Ciaccon. in Vitis Pontificum, Abb. Vghellus Italiæ Sacra tom. 1. verbo Tuſculani Epiſcopi n. 25. Gerard. de Sancto Gemin. in Chronicon.

✠ *Ego Guido Præneſtinus Epiſcopus.*

✠ *Ego Gregorius tituli Sanctæ Anaſtaſiæ Diaconus Cardinalis.*

✠ *Ego Guido Sancti Nicolai in Carcere tituli Diaconus Cardinalis.*

✠ *Ego Octauianus Sanctorum Sergij, & Bacchi Diaconus Cardinalis.*

✠ *Ego Ioannes Iacobus Coſmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis.*

✠ *Ego Romanus Sancti Angeli Diaconus Cardinalis.*

✠ *Ego Stephanus Sancti Adriani Diaconus Cardinalis.*

Datum Laterani per manus Guillelmi Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Notarij quartodecimo kalendas Octobris, Indictione quarta, Incarnationis Dominicæ Anno milleſimo ducenteſimo decimo ſexto, Pontificatus vero Domini Honorij Papæ III. anno primo.

Ex his Honorij Papæ Tertij ſanctiſſimæ memoriæ litteris deuotus Lector facilè videat, ſacroſanctum Virginis de Sagittario Phanum, vt minimum à temporibus Alexandri Papæ Secundi, qui Nicolao Secundo fuit ſuffectus anno Domini 1061. Kalendis Octobris, fuiſſe conſtructum. Videat inſuper Virginis Eccleſiam non contemnendam; quam tot Pontificum continuata ſerie indulta nobilitarunt: nec dubium poſt à Ciſtercienſibus excultam maiores gratias, conceſſioneſque, atque maiora indulta ab

A ab Honorij Tertij ſucceſſoribus, quæ ab anteceſſoribus impetraſſe, Ab-
batiamque celebertimam, & Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiectam, ac
multis Eccleſijs alijs, atque fortunis auctam. Licèt diſſidia non euaſerit
Anglonenſis Epiſcopi, cum quo poſt obtentas Honorij Tertij litteras
quibuſdam ſuper antedictis, & alijs Eccleſijs, nempe Sanctæ Mariæ de
Lauro, Sancti Nicolai de Fraſſis, & Sancti Conſtantini apud Terram Co-
lubrarij, diù controuerſum, litigatumque, & tandem Petro Anglonen-
ſium Antiſtite ex eiuſdem tertij Honorij sẽtentia, tanquã ſuæ Eccleſiæ di-
lapidatore depoſito, & Roberto Ciſtercienſis Ordinis Monacho, quem
egregijs moribus, & ingenio clarum extitiſſe prodit noſter Vghellus, ex
B eodem Sagittarienſi Cœnobio ad eandem Anglonenſis Eccleſiæ digni-
tatem aſſumpto, ſub extremum Pontificatus Gregorij Papæ Noni, con-
uentum, & concordatum, cuius monumentum, in Sagittarij Tabulario
aſſeruatum, legitur ſub tenore huiuſmodi.

Honorij Papæ III. epiſt. ad Archiepiſcopum Cuſentin. Epiſcopum Biſinian. & Abbatem Sambucinæ, vt inquirant contra Petrum Epiſcop. Anglonenſem, ſuæ Eccleſiæ dilapidatorem, ſubdat. 3. id. Nouembris anno 1216. vt tradit Abbas Vghellus in ſua Italia Sacra tom. 7. verbo Anglonẽſes Epiſcopi num. 8.

In nomine fælicis Trinitatis Amen. Anno ſalutiferæ Incarnationis Domi-
ni noſtri Ieſu Chriſti milleſimo ducenteſimo quadrageſimo primo, menſe Februa-
rij, quarta decima Indictionis, Domini verò Gregorij Papæ Noni anno quarto-
decimo, Domini verò Friderici, Dei gratia inuictiſsimi Romanorum Imperato-
ris ſemper Auguſti Hieruſalem, & Siciliæ Regis anno Romani Imperij vige-
ſimo primo, Regni Hieruſalem ſexto decimo, Regni verò Siciliæ quadrageſimo
C quarto fæliciter. Amen. Conſuetudinis ordo requirit, nec diſcrepat à trami-
te rationis, vt quæ per iudicium, vel concordiam terminantur, ſcripturæ teſti-
monio mandentur notitiæ poſterorum, ne ſemel inciſi ſentes iterum debeant
pullulare per rediuiuæ ſcrupulum quæſtionis. Hac igitur ratione inducti, Nos
Robertus Dei gratia Anglonenſis Epiſcopus ſtuduimus præſenti pagina declara-
re, quod cum quæſtio, & cõtentio verteretur inter nos ex vna parte, & Domnum
Guillelmum Venerabilem Abbatem, & Conuentum Monaſterij Sagittarij ex
altera, videlicet de Eccleſia Sanctæ Mariæ de Lauro ſita in tenimento Rotun-
dæ Maris, & tenimentis, poſſeſsionibus, & iuribus ad ipſam ſpectantibus. Tan-
dem ad memoriam reducentes præfatam Eccleſiam cum pertinentijs omnibus
D ſuis conceſsiſſe ſimul cum Monaſterio Sanctæ Mariæ de Sagittario Venerabili
Abbati, & Conuentui Monaſterij Caſæ Mariæ Ciſtercienſis Ordinis, contenti
annui cenſus tantùm vnius Bizantij, quem nobis pro Monaſterio ipſo Sagitta-
rij, & ipſa Eccleſia Sanctæ Mariæ de Lauro, atque omnibus obedientijs eiuſdem
Monaſterij reſeruauimus de ipſa Eccleſia Sanctæ Mariæ, & omnibus tenimen-
tis, & pertinentijs ſuis de conſilio, & aſſenſu Canonicorum noſtrorum nobis, &
ſucceſſoribus noſtris ſilentium perpetuum poſuimus, vt nullo deinceps tempore
contra prædictum Venerabilem Abbatem Sagittarij, & ſucceſſores ſuos exinde
tribulationem, moleſtiam, litem, vel quæſtionem aliquam moueamus, renuncian-
tes omni iuri, & actioni, quam de prædicta Eccleſia Sanctæ Mariæ de Lauro, &
E pertinentijs ſuis nos, ſucceſſoreſque noſtri contra prædictum Abbatem, & ſucceſ-
ſores ſuos habere, vel mouere aliquatenus valeremus; cum ſatis illicitum, ac te-
merarium videretur, ſi contra factum noſtrum, & maximè contra tàm laudabi-
lem inſtitutionem, & ordinationem præſumeremus venire, tanquam qui ex offi-
cij tenemur debito Religionum loca fauere, & bonis, quibus poſſumus ampliare.
Attendens etiam honeſtam conuerſationem, Religionem laudabilem, & etiam
deuotionem pariter, quam prædictus Abbas, & Conuentus eiuſdem Monaſte-
rij Sagittarij erga nos, & Eccleſiam Anglonenſem dignoſcitur habere; de conſi-
lio, & aſsenſu fratrum noſtrorum conceſsimus eis licitè recipere corpora mortuo-
rum noſtræ Diœceſis, qui Monaſterio prædicto, vel obedientijs ſuis elegerint ſe-

F pultu-

pulturas,& etiam legata Parochianorum noſtrorum quocunque fuerint iure ali- A
quo pro quartis, vel qualibet alia ratione,vel portione vobis authoritate Diœce-
ſana de cætero non ſeruato,cum quartæ Eccleſijs, quæ dictis legantur fratribus
ad meliorem vſum conuerti nequeant, quàm ad vſum, & ſubſtentationem ipſo-
rum,qui ſub Religione tam laudabili,& vita aſpera quotidie Domino famulan-
tur,& vt nulla penitus amodò quæſtionis materia inter nos,& Abbates,& Cō-
uentum prædicti Monaſterij Sagittarij Ciſtercienſis Ordinis valeat ſuboriri,ſed
ſecurè, quietè, liberè, & pacificè dicta Eccleſia Sanctæ Mariæ de Lauro cũ per-
tinentijs ſuis à dicto Monaſterio Sagittarij poſsideri omni futuro tempore va-
leat,& haberi.& vt nunquam de legatis mortuorum ab aliquo ordinatorũ An-
glonenſis Eccleſiæ à prædicto Monaſtero Sagittarij quarta, vel portio exigatur. B
Renunciauimus omni Iuri, tàm canonico,quàm ciuili, conſuetudini, conſtitutioni
hactenus factæ, vel amodò promulgandæ, omni quoque fauori, omnique excep-
tioni, litteris etiam Apoſtolicis, vel Imperialibus impetratis hactenus, vel amo-
dò impetrandis,& ſpecialiter beneficio reſtitutionis in integrum,omnem quoque
viam nobis præcludimus,& omnem materiam quæſtionis expellimus repetendi,
vel diſponendi quartam, vel portionem aliquam de omnibus,quæ prædicto Mo-
naſterio Sagittarij à defunctis Parochianis noſtris, legarentur, & etiam mole-
ſtiam, vel quæſtionem aliquam faciendi de præfata Eccleſia Sanctæ Mariæ de
Lauro,& pertinentijs ſuis. Saluo prænominato vno Bizantio, qui pro toto Mo-
naſterio Sagittarij Eccleſiæ Anglonenſi annuatim debetur, in cuius ſolutione ſi C
aliqua mora, vel delatio ſuperueneritforte ex negligentia perſonarum nullum
dicto Monaſterio præiudicium generetur, cum delictum perſonæ non debeat ad
damnum Eccleſiæ redundare. Ad cautelam autem, & perpetuam ſecuritatem
ſupradicti Monaſterij, Abbatis, & Conuentus ipſius Monaſterij tam præſentiũ,
quàm futurorum præſens priuilegium inde fieri fecimus, quod priuilegium de
mandato noſtro ſcripſit Bartholomæus publicus Anglonæ, & Matris Eccleſiæ
Anglonenſis Notarius,& nos ipſum ſubſcriptione noſtra, & ſigno noſtro, necnon
& Canonicorum noſtrorum ſubſcriptionibus fecimus roborari. Anno, Menſe,&
Indictione prætitulatis.

✠ *Ego Robertus Anglonenſis Epiſcopus ſcribi feci.* D
✠ *Ego Ægidius Anglonenſis Archidiaconus hæc affirmo.*
✠ *Ego Guillelmus Anglonenſis Canonicus interfui.*
✠ *Ego Bonus Canonicus etiam concedo, & affirmo.*
✠ *Ego Bartholomæus publicus Anglonæ,& Matris Eccleſiæ Anglonenſis No-*
tarius præſens priuilegium de mandato Epiſcopi, & Capituli, qui ſupra,
ſcripſi.
✠ *Ego Presbyter Alamandus Anglonenſis Canonicus hoc concedo.*
✠ *Ego Ioannes Anglonenſis Canonicus,& Archipresbyter Roccæ Imperialis.*

Abb. Vghellus Italiæ Sacra tom. 7. n. 11.

Quam conuentionem, atque concordiam Leonardus, nobilium diſci-
plinarum refectus ſcientia, & vitæ meritis præſtantiſſimus, item Ciſter- E
cienſis,& Sagittarij cucullatus Cœnobita, poſt Ioannẽ de Monteſuſculo
ad Anglonenſem Sedem promotus, anno Domini 1269. per obitum
quarti Clementis Romana Sede vacante,menſe Nouembris, ad Abbatis
Roberti, & Sagittarientium Monachorum inſtantiam confirmauit per
ſua ſcripta totidem continentia.

Ex Archiuio Sagittarienſi.

In nomine Domini æterni,& Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti. Amen, Anno ab
Incarnatione eiuſdem milleſimo ducenteſimo ſexageſimo nono. Menſe Nouem-
bris tertiæ decimæ Indictionis. Nos Frater Leonardus miſeratione diuina Epi-
ſcopus Anglonenſis præſentis ſcripti ſerie declaramus, quod Venerabilis Abbas

Rober-

A *Robertus, & Conuentus Monaſterij Sagittarij Ciſtercienſis Ordinis noſtræ*
Diœceſis nobis humiliter ſupplicarunt; vt quadam pacta, & quandam concor-
diam, quæ facta fuerunt, inter eos, & prædeceſſorem noſtrum fœlicis memoriæ
Robertum, tunc Anglonenſem Epiſcopum cõfirmare, & de nouo concedere digna-
remur. Nos igitur attendentes; quod in eodem ordine induti fuimus, & de ipſo
aſſumpti, licet indigni, ad huius apicem dignitatis. Conſiderantes etiam Reli-
gionem eorum, & deuota obſequia, quæ continuè exhibent Creatori. Cupientes
quoque fieri participes orationum ipſorum, vt Deus nos, & Eccleſiam noſtram
in proſpero ſtatu conſeruet, pro remedio quoque animæ noſtræ ad honorem Vir-
ginis Glorioſæ, in cuius nomine dictum Monaſterium eſt fundatum, eadem
B *pacta, & eandem concordiam confirmamus, & de nouo concedimus, & decerni-*
mus inuiolabiliter obſeruari. Pacta vero, & concordia iſta ſunt, ſicut apparet
per publicum inſtrumentum inde confectum, videlicet. Vt pro omnibus Eccle-
ſijs, & poſſeſſionibus, quas detinet ad annuum cenſum ab Anglonenſi Eccleſia,
& pro quarta mortuorum, & viuorum Bizantium vnum annis ſingulis in fe-
ſto Natiuitatis Beatæ Mariæ perſoluant. Vnde ad futuram memoriam, & præ-
dicti Monaſterij cautelam præſens ſcriptum exinde fieri fecimus per manus
Domini Nicolai Canonici noſtri, & publici Notarij, ſubſcriptione noſtra, & ſub-
ſcriptionibus fratrum, & Canonicorum noſtrorum, & ſigilli noſtri munimine
roboratum. Scriptum apud Caſtrum Nucariæ Anno, Menſe, & Indictione
C *præmiſſis. Quod ſcripſi ego Dominus Nicolaus Anglonenſis Canonicus, & meo*
ſigno ſignaui. *Locus ✠ ſigni.*

✠ *Nos Frater Leonardus Anglonenſis Epiſcopus cõcedimus, & confirmamus.*
✠ *Ego Abbas Raynalis Anglonenſis Canonicus, & ſubdiaconus interfui, & conſenſi.*
✠ *Ego Laurentius Anglonenſis Canonicus teſtis ſum, interfui, & ſubſcripſi.*
✠ *Ego Raynaldus Archipresbyter Roſeti, & Canonicus Anglonenſis interfui, & ſubſcripſi.*
✠ *Ego Dominus Nicolaus Anglonenſis Canonicus interfui, & ſcripſi.*
✠ *Ego Dominus Ioannes Archipresbyter Bollitæ, & Canonicus Anglonenſis*
D *interfui, & ſubſcripſi.*
✠ *Ego Dominus Arencus Canonicus Anglonenſis interfui, & ſubſcripſi.*
✠ *Ego Riccardus Canonicus Anglonenſis interfui, & ſubſcripſi.*
✠ *Ego Dominus Rogerius Anglonenſis Canonicus interfui, & ſubſcripſi.*
✠ *Ego Robertus Archipresbyter Roccæ Imperialis Canonicus Anglonenſis interfui, & ſubſcripſi.*
✠ *Ego Dominus Philaretus Archipresbyter.... & Can. Anglon. interfui, & ſubſcripſi.* *Locus ✠ ſigilli pendentis.*

Et ſi ſcriptum, inquam, non inuenerim, antequam Caſamarium accede-
ret, Virum Dei Ioachim pro ſui Curatij Moaaſterij commendatione Sa-
E gittariũ acceſſiſſe, multiplex tamen coniectura id mihi manifeſtat. Prima
eſt quod præfatum Sagittarienſe Cœnobium poſt Sambucinæ, & Sanctiſ-
ſimæ Trinitatis Monaſteria præ cæteris eiuſdem Ciſtercienſis Ordinis erat
Curatio propinquius, nec vltra quatuor dietas diſſitum; proindeque ra-
tionis ordo ſuadet, quod ſicuti ex ſuorum Curacenſium conſilio prius
Sambucinenſibus, quam Sanctiſſimæ Trinitatis Monachis Curatium com-
mendare ſtuduit, tanquam Sambucinæ Cœnobium Curacenſi proximius:
ita pariter fari poteſt, Dei famulum prius Saggittarium acceſſiſſe, eique
Curatium voluiſſe commendare, quàm Caſemarium, vel Foſſam nonam,
cum Monaſteria hæc à Curatio maximè diſtent; & quod Sagittarienſes ob

Monachorum inopiam Curatium renuiſſent in commendam retinere. Se- A
cunda eſt, quod Sagittarium filiationis eſt Caſamarij, à quo exiuit Palum-
bus, Primus Sagittarij Antiſtes, verè columbinam præſeferens ſimplicita-
tem. Palumbi huius Abbatis apud Deum, & homines immortalis eſt me-
moria. Apud homines quidem, nam vltra quàm fari, & credi poteſt, fa-
cies Principum admirabantur eum, à quibus pro Sagittarienſi Cœnobio
libertates, & gratias, exemptiones quoque, ac iura nonnulla obtinuit, &
priuilegia, quorum duo tantum in medium ponenda duxi. Suntq; teno-

Ex Archiuio eiuſdẽ Monaſterij.

ris ſequentis videlicet. *Gregorius miſeratione diuina Sancti Theodori Dia-
conus Cardinalis, & Apoſtolicæ Sedis Legatus. Dilectis in Christo filijs Palum-
bo Abbati Sanctæ Mariæ de Sagittario, eiuſque fratribus tam præſentibus, quã* B
*futuris in perpetuum. Religioſam vitam eligentibus Sedis Apoſtolicæ pium
conuenit adeſſe præſidium, nè forte cuiuslibet temeritatis incurſus, aut eos à
propoſito reuocèt, aut robur (quod abſit) ſacræ Religionis infringat. Ea propter
Dilecti in Domino filij veſtris iuſtis poſtulationibus clementer annuimus, & lo-
cum Sanctæ Agathæ inter Maluitum, & Sangenitum poſitum, quem nobilis Vir
Rainaldus de Guaſto Comes S. Marci conceſſione Diœceſani Epiſcopi vobis lar-
gitus eſt, ſicut inſtrumento publico, quod inde vobis fecit, plenius continetur, vo-
bis, veſtriſque ſucceſſoribus auctoritate legationis, qua fungimur, in perpetuum
confirmamus. Statuentes, vt poſſeſſiones, & bona, quæ idem locus in præſen-
tiarum iuſtè, & canonicè poſſidet, aut in futurum conceſſione Pontificum, largi-* C
*tione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, ſeu alijs iuſtis modis, præſtan-
te Domino poterit adipiſci, firma vobis, veſtriſque ſucceſſoribus, & illibata per-
maneant. Mandamus etiam eadem auctoritate legationis, qua fungimur, vt
contra ea, quæ à Sede Apoſtolica Ciſtercienſi Ordini generaliter ſunt indulta,
nullus Fratres eiuſdem loci, vel bona eorum, vbicunque fuerint, audeat moleſta-
re. Si qua ergo in poſterum Eccleſiaſtica, ſæculariſue perſona huic noſtræ con-
ceſſioni, in qua diuini cultus honorem attendimus, contraire præſumpſerit, &
hanc conſtitutionis, & confirmationis noſtræ paginam in parte, vel in toto infrin-
gere attentauerit, indignationem Omnipotentis Dei; & Beatorum Petri, &
Pauli ſe nouerit incurſurum. Cunctis autem ſupradicto loco Sanctæ Agathæ* D
*ſua iura ſeruantibus ſit pax Domini noſtri Ieſu Christi, quatenus & hic fructũ
bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum Iudicem præmia æternæ pacis in-
ueniant. Amen. Data Panormi quarto Idus Octobris Indictionis decimæ tertiæ
anno vero Domini Innocentij Papæ Tertij duodecimo.* Alterum vero eſt.

Ex Archiuio eiuſdẽ Monaſterij.

*Fridericus diuina fauente clementia Romanorum Imperator ſemper Augu-
ſtus, & Rex Siciliæ. Decet Imperialem excellentiam, & dignitatem, vt quan-
tò ſolium ſuum pietatis, iuſtitiæ ſtudio adornatur, tantò pijs, & iuſtis poſtula-
tionibus ſupplicantium benignius condeſcendat. Inde eſt igitur, quod diuinæ
pietatis intuitu pro remedio quoque animarum fœlicium quondam progenito-
rum noſtrorum Diuæ recordationis, attendentes etiam vitam laudabilem, & sã-* E
*ctam Ordinis Ciſtercienſis, & conuerſationem, quam viuitis, donamus, concedi-
mus, & in perpetuum confirmamus vobis Venerabilibus Abbati Palumbo fideli
noſtro, & Conuentui Sanctæ Mariæ de Sagittario, & ſucceſſoribus veſtris terras
laboratorias, & foreſtam noſtram Terræ Ordeoli, in loco, qui dicitur de Ventroſo,
qui talibus diuiſis, & terminis ſeparatur. Ab Oriente incipit à Vallone, qui di-
citur de Marino, in quo eſt lacus de la Muta, & deſcendit per Muricem, & aſcen-
dit per grandem ſerram, & vadit per ipſam ſerram vſque ad lacum, qui dicitur
de lo Vintroſo, & ab ipſo lacu vadit per viam vſque ad fontem Vulturæ, & de-
ſcendit ad Muricem caldum, & deinde deſcendit ad fontanam de Iuncis, & dein-*

de

A *de vadit ad Muricem de lo Appio, qui eſt à parte Borea, & à Muriee de lo Appio deſcendit per Muricem de la Petrada, & deinde vadit vſq; ad prædictum Vallonem de Marino, & per ipſum Vallonem deſcendit vbi incipit, claudendo tenimentum, liberam, & quietam ab omni onere ſeruitutis, & qualibet moleſtia. Concedimus etiam vobis, & confirmamus in primis locum ipſum de Sagittario, in quo ipſum Monaſterium ſitum eſt, cum iuribus, honoribus, & pertinētijs ſuis, & largo tenimento circa ipſum Monaſterium à quorumcunque Baronum, Comitum, Principum, & Dominorum noſtra dignitate inferiorum, moleſtia, & à quolibet ſeruitutis iugo liberum, & quietum. Concedimus inſuper vobis, & confirmamus, ac de nouo auctoritate Imperij perpetuò damus, & concedimus merum,*
B *rum, & mixtum imperium ſine aliquorum Dominorum quorumcunque moleſtia, & vexatione cuiuſcunq; auctoritatis, & dignitatis exiſtat, poſſeſsiones, & libertates, quas dono Rainaldi de Guaſto, Comitis Sancti Marci ipſum Monaſterium poſsidet, & tenet, videlicet locum Sanctæ Agatæ inter Maluetum, & Sangenetum, quem locum vobis prædictus Comes largitus eſt, ſicut in Inſtrumento publico, quod inde vobis fecit, & nobis clariſsime conſtitit, plenius continetur. Cōcedimus etiam vobis, & perpetuò confirmamus tenimentum Rotundæ Maris, & Triſagiæ, quæ tenimenta quondam Magnifica Dominā Alibreda pro remedio animarum magnificorum progenitorum ſuorum, nec non & pro ſalute animæ ſuæ eidem Monaſterio conceſsit, & dedit cum omnibus iuribus, & pertinentijs,*
C *& honoribus ſuis, cum introitibus, & exitibus ſuis, cum arboribus cultis, & incultis, aquis, herbis, paſcuis, molendinis, factis, & reficiendis, & omnibus intra ſe habitis, & contentis, quæ omnia prædicto Monaſterio donamus, & de nouo concedimus, & confirmamus liberè, & abſolutè, vt à modò in antea dictas terras, bona, loca, foreſtam, tenimenta, & omnia prædicta prædictum Monaſterium in perpetuum habeat, teneat, & poſsideat abſque cuiuslibet contrarietate, vel exactione ſeruitij, percipiat etiam affidaturas ab hominibus extraneis, qui animalia in tenimentis ipſis ad ſumendum paſcua duxerint. Et animalia dicti Monaſterij, qui fuerint in cuſtodiam eius, nec non animalia hominum, & paſtorum, & ſeruientium ipſius Monaſterij per totum tenimentum Ordeoli, Roſeti, &*
D *per totum Demanium noſtrum, & vbicunque fuerint liberè inde paſcant, commorentur, capiant, & habeant quæcunque neceſſaria, aquas, ſiue glandagia, & herbagia, caulas ibidem etiam facere valeant. Et vt Fratres, & homines dicti Monaſterij per omnia tenimenta prædicta, & loca, necnon & terras noſtras totius noſtri Demanij, ac etiam Baronum, Comitum, Marchionum, Ducum, Principum, & omnium aliorum Dominorum totius Regni Siciliæ liberè vendant, & emant, ducant animalia, & reducant, & quaſcunque res extrahant ad libitum voluntatis eorum abſque exactione datij, gabellæ, paſſagij, & plateagij. Si verò aliquod damnum ab hominibus Monaſterio, & hominibus eius quomodolibet fuerit illatum, vicinaliter emendetur abſque pœna prohibitionis banni. Nolumus*
E *enim, vt de vllo banno teneantur Fratres, Oblati Domeſtici, & homines, & cæteri vaſſalli, & ſubditi, ac ſeruientes prædicto Monaſterio vbicunque commorati fuerint, niſi imperio, & Excellentiæ dignitatis noſtræ. Nec ab aliquo Domino quacunque auctoritate præfulgeat, moleſtentur aliqua ratione, vel cauſa caſtigentur, corrigantur, aſtringantur, aut condemnentur tam ciuiliter, quam criminaliter, niſi à præfato Domino Abbate, & ſucceſſoribus ſuis, canonicè intrantibus, quorumcunq; nihilominus Baronum, Comitum, Marchionum, Ducum, Principum, & aliorum Dominorum temporalium ſtrepitu, potentia, & timore depulſis. Vnde pro excellentia, & libertate dictæ Eccleſiæ nolumus, & conſultè gratiosè concedimus, & expreſsè mandamus dictum Abbatem, & qui pro tempore fuerit*

fuerit nullum alium ſuperiorem habere in omnibus cauſis tàm ciuilibus, quàm A
criminalibus,& aduerſus omnes ſuos ſubiectos,vel ſubditos,& vaßallos vtriuſq;
ſexus cum ſuis mobilibus omnibus, & ſtabilibus ſeipſos ipſi Monaſterio in vita,
vel in teſtamento reddere, vel offerre voluerint ſicut in mortificatis fieri ſolet,
liberam habeant poteſtatem. Addentes etiam,& confirmantes Abbati, & Con-
uentui dicti Monaſterij, vt liceat eis in prædictis tenimentis, locis, terris, ho-
mines aduentitios attrahere, & habere in recommendaticiam, nec non recipere
ad habitandum tàm de Demanio noſtro, quàm de Terris cæterorum Dominorũ,
& quod ipſi homines aquas, ligna, herbagia, & cætera neceſſaria liberè perci-
piant in tenimentis,& terris ſupradictis,nec alicui perſonæ teneantur,niſi prædi-
ctis Abbati, & Monaſterio reſpondere, & de quibuſcunque quæſtionibus nullo B
modo niſi in Curia dicti Monaſterij debeant conueniri,exceptis tantùm homini-
bus extraneis in omnibus cauſis, quos ad Curiam noſtram volumus pertinere,
ibidemq; conueniri. Præterea confirmamus,& perpetuo ſancimus edicto,vt Fra-
tres ipſius Monaſterij in omni libertate Ordinis Ciſtercienſis,& priuilegium eo-
rum cum omnibus conceſsionibus, vel confirmationibus Pontificum, aut Regum
quondam progenitorum noſtrorum fæl. mem. ſeu noſtra Dominatione, vel iuſta
oblatione quorumcunque fidelium, quæ modò habent,vel in antea poterunt adi-
piſci,quietè, pacificè,& abſq; qualibet contrarietate perpetuò conſeruentur. Pro-
hibentes nihilominus,& expreſsè mandantes,vt nullus cuiuſcunque gradus,cõ-
ditionis,auctoritatis, aut dignitatis,vel praeminentiæ infra curtim ipſius Mona- C
ſterij,vel Granciarum eius qualibet occaſione inſultum facere,aut homines deca-
pere,vel ipſum Monaſterium in perſonis,rebus, bonis,nec non in ſubditis intus,
vel extra temerè perturbare,aut in aliquo damnificare præſumat. Confirmamus
quoque,& de nouo concedimus ipſi Monaſterio pro remedio animarum fælicis
memoriæ progenitorũ noſtrorum,vt repetito annorum calculo anniuerſaria Con-
uentus eiuſdem Monaſterij faciant ſimiliter, & pro nobis, & ſucceſſoribus no-
ſtris,cum nos Deus voluerit de hoc ſæculo tranſmigrare per ſingulas hebdomadas
recipiat à ſalina Bragalli ſalmam vnam ſalis. Statuimus quoque auctoritate
noſtra,& imperiali firmiter ſancimus edicto, vt nulla perſona publica, vel pri-
uata, humilis, vel alta, ſæcularis, vel Eccleſiaſtica, & noſtra dignitate inferior D
hanc noſtræ protectionis,donationis,& confirmationis paginã audeat infringere,
vel retractare,aut eam auſu temerario quomodolibet contraire;quodſi quis cõtra
facere præſumpſerit,ſi reatum ſuum infrà quadraginta dies non condigna ſatiſ-
factione correxerit, & eidem Monaſterio integraliter ſatisfecerit, bannũ noſtrũ
ſe nouerit incurſum, & pro pœna temeritatis ſuæ quinquaginta libras auri pu-
riſsimi componat, medietatem Curiæ noſtræ, reliquam vero Eccleſiæ, cui damnũ
intulerit. Ad cuius rei in poſterum euidentiam præſentem inde paginam con-
ſcribi,& maieſtatis noſtræ ſigillo iuſsimus communiri. Actum Tarenti poſt Cu-
riam Capuæ celebratum anno Dominicæ Incarnationis milleſimo ducenteſimo vi-
geſimo primo, vigeſimo quarto Menſis Aprilis decimæ Indictionis, Imperij ve- E
ro Domini noſtri Friderici Dei gratia inuictiſsimi Romanorum Imperatoris
ſemper Auguſti, & Regis Hieruſalem anno ſecundo, & Regni Siciliæ vigeſimo
quarto fæliciter. Amen.

Apud Deum item, nam cum in ſimplici, & puro corde ſapientia quieſcat,talia ſoda, firmaque,atque ſtabilia in ſacro Sagittarij Cœnobio regularis fundamenta Palumbus Abbas iecit diſciplinæ,vt ad miræ ſanctitatis Apicem per multum temporis ſpatium Sagittarienſes Monachi deuenerint,quorum inter cœteros extitit Beatus Ioãnes à Caramola Toloſanus, qui ad Chriſtum ex hac vita migrauit anno Domini milleſimo trecenteſi-

mo

A mo quadrageſimo minus vno, de quo quotidie Sagittarienſis canit Eccleſia ad Veſperas *Patent cunctis miracula per quæ mirificatur obtinet tabernacula Cæli Regno locatur*, & ad Laudes *gaudeat Chorus monaſticus tanto viro lætatus, merito Ciuis Cælicus eſt nullo migratus*. Admodũ lõgæuus fuit præfatus Palumbus Abbas, quippe ab anno 1152. Dominicæ Natiuitatis, vſq; ad tẽpora Friderici II. Imperatoris, vt ex deſuper relato eius Priuilegio, & alijs in Archiuio eiuſdem Cœnobij, me Sagittarienſibus, licet indignè, miniſtrãte, conſtructo, opportune diſpoſitis, reconditiſq; Sagittarienſẽ Eccleſiã legitur adminiſtraſſe. Nec mireris ad tot, immo maximè plures ætatis annos perueniſſe Palumbũ, cum compertum ſit, multos alios longè diu-
B turniorẽ in hoc mundo duxiſſe vitam. Omiſſis his, de quibus ſacra pagina loquitur, Adam nempe, Seth, Enos, Nòè, Mathuſalem, & alijs, dum circa illa prima tempora Mundi ad diuturniorem vitã, quàm nunc certæ concurrebant cauſæ, inter quas ſeptem præcipuas iudicamus. Prima, corporeæ ipſorum habitudinis bonitas. Secunda, perpetua quædam in victu temperantia. Tertia alimentorum præſtantia. Quarta, perfecta quædam rerum naturalium cognitio. Quinta, benignus quidam, ac ſpecialis aſpectus ſyderum, ex quo ſuper regiones, quas incolebant, influxus proueniebant ſalutares. Sexta, vt commodius multiplicari poſſet humana ſpecies, & repleri habitatoribus terra. Vltima, vt per longiorem vitam poſ-
C ſent homines adinuenire artes, & ſcientias vſibus humanis neceſſarias. Relictis itaque Parentibus primis, de quibus ſacra pagina. Nonnulli etiã magnæ auctoritatis ſcriptores de priſcorum longæuitate idem ſentiunt. Ioannes Rauiſius ait. *Vixit Dando Illyricus annos 590. Impetris Pulutniorum Inſulæ Rex 800. eius filius 600.* In Vita Innocentij Papæ Secundi inquit Alphonſus. *Anno 1138. Pontificatus Innocentij Secundi nono obijt Ioãnes à Stampis, quem per ætatem, Ioannes à temporibus multi vocitant ob diuturnam vitam, plus tercentum ſexaginta vixiſſe annis eum faciunt, & ſub Carolo Magno meruiſſe tradunt Paulus Æmilius, Tilius, et alij fermè hiſtoriographi teſtantur.* De quo Baptiſta Mantuanus ait in Alphonſo.

Ioannes Rauiſius ſub titulo. Qui diu vixerunt.

Alphonſus Ciaccon. in Vit. Inn. 2. Paulus Æmilius in Vita Ludouici Iunior. Tilius in Chron. Baptiſta Mantuanus in Alphonſo, & alij.

D *Et quem fama refert hyemes vidiſſe trecentas.*

Iuuenalis, Tibullus, Propertius, Ouidiuſque produnt, Neſtorem ad trecentos annos vitam produxiſſe. Et egomet in Caſtellucij Oppido, in quo in lucem prodij, & ſacro baptiſmatis lauacro ſuperinfundi merui Idibus Iulij anno quarto decimo ſupra milleſimum, & ſexcenteſimum, noui eiuſdem Oppidi hominem, vulgariter dictum Zunnino de Antonaccio, & Mulierem quandam nomine Mariam cognomento di Maſtro Marco, illum quidem ad centeſimum, & trigeſimum quintum, hanc vero ad centeſimum, & vigeſimum ſeptimum vitæ annos traducentes, vt ipſi de ſe cõmemorabant. Item adhuc eſt inter viuos ibidem Doctor Phiſicus, & Poe-
E ta Ioannes Paulus Gaudinus, ob Iuliam eius ſororem, & mei genitricem bonæ memoriæ Auunculus, & Dominus meus, centeſimum, & quintum ſuæ ætatis agens annum; qui etſi paucis ad hinc annis podagræ laboribus ardeat, adeo tamen robuſtus eſt, & ſanus, vt metipſum eius nepotem valetudine ſuperet. Linquo Auctorum de animalium longæuitate ſcribentium auctoritates, præcipuè Plinij de Natura Animalium, & de Cornicibus quidem, Ceruis, Coruis, Phœnicibuſque ſic apud Eraſmum ſcribit Eſiodus, relatus à Rauiſio.

Iuuenalis Satyra 10. Tibullus lib. 4. Propertius lib. 2. Ouid. Met.

Tertia ſecla hominis tranſmittit garrula cornix.
Quatuor at peragit Cornicis ſecula Ceruus.

Ioann. Rauiſius Textor in ſua officina par. 2. ſub titulo. Qui diu vixerunt.

Cer-

Ceruinam ætatem Coruus ter præterit æter. A
Coruinos annos nouies agit indica Phœnix.
Atqui Criſpicomæ ſoboles Iouis alma tonantis,
Egredimur decies Phœnicia ſecula nymphæ.

Non eſt igitur mirum, poſt egreſſum è Caſamario tandiu in Sagittàrij Cœnobio vixiſſe Palumbum. Dum ergo adhuc viueret Palumbus, primus Sagittarij Abbas, & Caſamarij filius, eiuſque per totum diuulgaretur fama, ſatis veriſimile redditur, Virum Dei Ioannem Ioachim, vel à Nerulo, nunc *Rotunda* Oppido Excellentiſſimæ Sanſeuerinorum familiæ, vel à Thebis, nunc *Caſtellucio* Oppido Illuſtriſſimæ familiæ dictæ Piſcara de Diano, per quæ Regij ſtatores, & tabellarij per diſpoſitos equos ſingula B quaque hebdomada iter agunt Neapolim, Romamque, Calabriam, atque Siciliam verſus, ambobus non vltra duodecim milliaribus à Sagittario diſſitis, diuertiſſe, & ad Sagittarium acceſſiſſe, tum Curatium commendandi gratia, tum etiam Palumbum, Sagittarienſeſque ſuos, ſub tanto Duce vitam ferè ducentes Angelicam cauſa viſendi, vt poſtea Caſamarium productus, Palumbi Abbatis, Sagittarienſiumq; Monachorum progreſſus fœliciſſimos Caſamariẽſibus eorum Patribus potuiſſet exponere, ac loci qualitatem explicare. Tertia denique, & mediocris non eſt coniectura; in eodem ſiquidem Venerabili Sagittarij Monaſterio, & propriè ſupra Oſtium, quo nunc Archiuium ingreditur, Beati Viri Dei Abbatis Ioachim effigies diuerſis compacta coloribus adhuc viſitur antiquiſſima cum laureolis, ſiue radijs, ſupra quam antiquo charactere ſcriptum legitur ſequens diſtichon. C

Hic Vates nobis quam plura futura recludens
Diuino plenus ſpiritu vera canit.

Quæ quidem coniectandi fundamentum præbent, ne dum Sagittarienſes Dei famulum viſitaſse, Curacenſeque ſuum illis commendare voluiſſe, ſed & quam plura eiſdem præſagiſſe. Hactenus de coniecturis, & veriſimilitudinibus. Nunc, quæ apud alios legimus, proſequamur. Cumque emiſſas ad dictos Abbates, & Monachos ſupplicationes ad ſe vacuas, & D inanes comperijſſet, in animo propoſuit Ioachim ad interiora Auxoniæ eiuſdem Ordinis Monaſteria progredi, & primò ad Monaſterium Caſamarij ſatis celebre pariter, & illuſtre, in Diœceſi Verulana Prouinciæ Romanæ in Villa de domo, & familia Marij antiquorum Romanorum, exiſtens inter confinia, & limites Vrbis Verulanæ, quinquaginta duobus tantùm milliaribus ab Alma Vrbe diſtantis, Terrarum Bauci, Montis Sãcti Ioannis, Inſulæ, & Soræ. Per eius clauſuram fluentum decurrit, *Maſena* nuncupatum. Præter alia ædificia, Eccleſiam habet miræ magnificentiæ, longitudinis ſupra centum paſſus, latitudinis ſupra quinquaginta, tribus alis fornicatam, ſaxo marmoreo finiſſimo toreumate elegantiſſimè E ſculptam. Monaſterium vero quantum fuerit ipſa ruina docet. Erat olim Patrum Benedictinorum, nunc ab anno 1140. eſt à noſtris Ciſtercienſibus poſſeſſum, vt refert Gaſpar Iongelinus. Celeberrimi huius Cœnobij exordium ex Baronio refert Angelus in hæc verba. *Anno ab Incarnatione Domini noſtri Ieſu Chriſti* 1036. *Indictione quarta, erant in Ciuitate Verulana quidam benemeriti Clerici, qui ſeruantes præcepta dominica, diuinaque iudicia meditantes, ac dicentes. Væ nobis, qui nomine Clericatus habentes officium, vitamque neque Canonicam, neque Monaſticam ducimus. Quid de nobis erit? Quid in extremo dicturi ſumus examine? Ad cuius auxilium*

Gaſpar Iongelinus Notitiæ Abbatiarũ Ord. Ciſterc. lib. 7.
Baronius ad annum 1030.
Ang. Manrique in Annal.

con-

A *confugiemus? Faciamus nobis amicos de mammona iniquitatis, vt cum ab hac*
vita migrauerimus, recipiant nos in æterna tabernacula. Talia animo voluen-
tes, atque dicentes, adiunctis quibuſdam Laicis fidelibus eiuſdem Ciuitatis, ve-
nerunt ad fundum, qui dicitur Caſamarij, in territorio Verulano. Videnteſq; ibi
antiqua ædificia, vbi dicitur Templum fuiſſe Martis, diſtans ab eadem Ciuitate
milliaribus tribus cum dimidio, ibidem commorari cœperunt in eodem loco, &
adiuuante miſericordia Dei, Eccleſiam in honorem Sanctorum Ioannis, & Pauli
condiderunt, & non poſt multum quatuor ex ipſis, ſcilicet Benedictus Presbyter,
Ioannes Presbyter, Vrſus Presbyter, & Azo Presbyter euntes ad Venerabilem
Virum Ioannem Abbatem Sancti Dominici, ſuſceperunt ab eo habitum Sanctæ
B *Religionis. Indeque ad locum iam dictum redeuntes, Abbatem vnum de ſuis ſi-*
bi elegerunt, Benedictum, Virum Religioſum, qui fuit natus in dicta Ciuitate
Verulana, & ſub eo in dicto loco Chriſto Domino ſeruierunt. Hactenus ex Ba- *Angel. Manrique in Annalib. Eccleſiaſt. tom. 1. ad ann. 1140. cap. 10. n. 2.*
ronio Manrique. Chronicon vero antiquum relatū ab Vghello pro Ca-
ſamario præclarū prodet elogium, quod quale, & quodnam Caſamarium
fuerit, facit in noſtrorum deuenire notitiam. Dicit enim Chronicon an-
tiquum. *Anno Domini* 1005. *Indictione quinta, quidam benemeriti Clerici* *Ferdinand. Vghellus Abb. in ſua Italia ſacra tom. 1. Verbo Verulanenſes Epiſcopi num. 6.*
Verulani proprijs ſumptibus Eccleſiam in honorem Sanctorum Ioannis, & Pauli,
& Monaſterium in Territorio Verulano in loco, qui dicitur Caſamarij, vbi an-
tiqua diruta mœnia, à priſcis Marti dicata, viſebantur, ad id Epiſcopo conſentien-
C *te, & hortante, conſtruxerunt. Quos imitati ſunt fideles, & pij quidam boni*
Laici, ſanctaque Religionis habitum, & Regulam à Ioanne Abbate Monaſterij
Sancti Dominici in Territorio Sorano Ordinis Sancti Benedicti ſuſceperunt.
Cumque quatuor ex ipſis eſſent in ſacro Presbyteratus ordine conſtituti, elegerūt
ſibi in Abbatem vnum ex ijs Benedictum Presbyterum, & in eodem loco IESV
CHRISTO Domino ſeruierunt. Sacri huius Monaſterij Caſamarij litteris, &
ſanctitate florentiſſimi præconia recenſere haud poterit noſtri breuitas inſtituti.
Scimus enim quamplurimos miræ ſanctitatis fama Monachos germinaſſe, innu-
meroſque in omni diſciplinarum genere exinde erudiſſimos pullulaſſe. Aſſer-
uantur enim in vetuſtiſſima loci eiuſdem Bibliotheca volumina manuſcripta,
D *præcipuos ſacræ Scripturæ libros tùm noui, tùm veteris teſtamenti, ſtudio Mona-*
chorum expoſitos, continentia. Ad Monachos huius Cœnobij, ſeu diuina oracu-
la, in maximis regiminum difficultatibus, & Principes, & Imperatores, quin
& ipſos Summos Pontifices conueniſſe ſcimus. Sæpius namque ibi conuenit Pa-
ſchalis Papa ſecundus, Eugenius tertius, qui antiquam eiuſdem Monaſterij Ec-
cleſiam conſecrauit; nec non & Alexander tertius impij Imperatoris perſecu-
tionem declinans, & Lucius tertius, Innocentius tertius, illiuſque ſucceſſor Ho-
norius tertius, & Gregorius nonus, qui Geraldo Abbati Caſamarij direxit de-
cretale. Quin & ipſum Sanctum Bernardum Clareuallenſem Abbatem Ordi-
nis Ciſtercienſis illuſtratorem, ſanctaque Eccleſiæ Doctorem refertiſſimum, ſæ-
E *pius eo conueniſſe ſcimus; eiuſdem Monaſterij Abbatem Ioannem idem San-*
ctus Bernardus valde dilexit, cuius auſpicijs hoc nobile Cœnobium Caſamarij
Ordini Ciſtercienſi incorporatus fuit ſub linea Clareuallenſi anno 1140. *Cur*
igitur de hoc ſacro Cœnobio cum Diuo Hieronymo in epiſtola ad Heleodorum non
exclamabimus. O Deſertum Chriſti floribus vernans, ò ſolitudo, in qua ibi
naſcuntur lapides, de quibus in Apocalypſi Ciuitas magni Regis extruitur, ò Ere-
mus familiariùs Deo gaudens. Si quis enim tunc ad Caſamarij Monaſterium
confluxiſſet, Paradiſo prorſus omnem illam Eremum vidiſſet digniorem, & in-
numeros Angelorum Choros in corporibus fulgeretur mortalibus. Erat enim
cernere toto præfato Monaſterio diffuſum exercitum Chriſti, & admirabilem il-

G *lum*

lum regnum gregem, virtutumq; cæleſtium conuerſationem in terris micantem. A
Et vt breuiter dicam. Fuit hoc ſanè Cœnobium Eccleſiæ Verulanæ columen,
Populi decus, omniſque boni fundamentum, cũ cæleſtibus pulchritudinibus, ele-
gantia propemodum certans. Hinc igitur factum fuit, vt non modò Verulani
Epiſcopi, pijque fideles, ſed & ipſi fideles, & Summi Pontifices magna prædia,
& latifudia huic Monaſterio benigne contulerint. Nouam Eccleſiam reuera
pulcherrimam, & opere fornicato, Honorius tertius conſtitui fecit. Hacte-
nus Chronicon antiquum, Sagittario itaque ſecedens, & ad hoc Caſama-
rij Monaſterium productus, eius Abbati, & Monachis Curatium Dei fa-

Iacob. Græc. in Chronol. ſect. 15.

mulus Ioachim commendare tentauit; at illi veluti cæteri eiuſdem Ordi-
nis Monaſteriorum Abbates, ac Monachi reſpondere. Tandem Foſſæ no- B
uæ adijt Monaſterium, Terracinenſis Diœceſis, in ditione, & territorio
Priuernenſi, quinquaginta tantùm milliaribus ab Vrbe Roma diſſitum,
fundatum in eodem propriè loco, qui antiquitus *Forum Appij* nuncupa-
batur, de quo in Actibus Apoſtolorum cap. 28. fit mentio. Hoc Foſſæ no-

Claudius Robertus in Catalogo Abbatiar. Clareuall. Angelus Manrique in annal. Eccleſ. to. 1. ad ann. 1135. cap. 9. num. 7. Chronicon Belgicum ad ann. 1271.

uæ Cœnobium fundatum fuiſſe aſſerit Claudius Robertus anno Domini
1135. Menſe Octobri, & eius fundatores fuiſſe Comites Aquinates, aut
alios aſcendentes S. Thomæ aſtipulatur Angelus, citans pro ſe Chroni-
con Belgicum. Puto tamen præfatum Foſſæ nouæ Cœnobium nõ fuiſſe
conditum anno 1135. vt aſſeritur, ſed in dicto anno 1135. Sacri Ciſter-
cienſis Ordinis iura ſuſcepiſſe; quippe bis centum, & ſeptuaginta annos C
ante Ciſtercij exordium aſſumptum ex eo Pontificem ſcriptum reperio

Alphonſus Ciacc. in vita Greg. IV.

apud Vitas, & Geſta regiſtrantes Pontificum, præcipuè vero apud Ciac-
conium in Vita Gregorij quarti, talia de eo referentem. *Gregorius quar-*
tus, Ioannis filius, Romanus, ex Monacho Monaſterij Foſſæ nouæ, Ordinis San-
cti Benedicti, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis, titulo Sancti Marci, & à
Paſchali Papa factus, Ludouico pio, & Lothario eius filio Imperatoribus Augu-
ſtis, ſedit annos ſexdecim, creatus decimo ſeptimo kalendas Februarij, anno
octingenteſimo octauo. Ex quo patet ne dum antiquiſſima Foſſæ nouæ Mo-
naſterij inſtitutio, ſed quale, & quantum erat anno Domini milleſimo cen-
teſimo trigeſimo quinto cum acceſſit ſacro Ciſtercienſi Ordini, in eius le- D
ges, & iura tranſiturum. Sacri huius Cœnobij elogia nonnulla extant
apud Authores; nam poſt ſuſceptum Ciſtercij Inſtitutum ingentiſſima,
& virtutis, & ſanctitatis fama floruit. Prodiere etenim ex eo ſanctitate, at-
que doctrina Viri præſtantiſſimi, qui in tractandis Sanctæ Romanæ Eccle-
ſiæ negotijs ſumma effulxere admiratione, Iordanus, Stephanus, Theo-
balduſque Cardinales, è nobiliſſima Ceccanorum familia, tria S. Ciſt. Or-
dinis columina, prodiere. Robertus Prior ſub Innocentio tertio Funda-
nus Epiſcopus, Ioannes de Semineto ſub Innocentio quarto Iuuennaten-
ſis Epiſcopus, Stephanus de Ferrentino Turtibulenſis Epiſcopus, alijque
nonnulli omni virtutum genere è Foſſa noua erupere Epiſcopi. Huius E
celeberrimæ Abbatiæ profeſſus extitit B. Gerardus Lombardus S. Ciſt.
Ordinis Prothomartyr, qui translatus in Galliam, & Clareuallis creatus
Abbas Sanctiſſimi Patris Bernardi meruit eſſe ſucceſſor, vt magnum Ordi-

Exordium magnum Ciſtercij.

nis Ciſt. Exordium lib. 2. cap. 22. in hæc formalia prodet. *Aſſumpto ad*
Pontificatus apicem Domino Pontio, qui quintus à Sancto Bernardo Clareuallis
Abbas extiterat, Beatus Gerardus Foſſæ nouæ Abbas, vir puritate conuerſatio-
nis, & morum integritate per cuncta laudabilis, ſenarij numeri perfectionem
tàm in vita, quàm in morte ſua adimpleturus; ſexto loco eiuſdem Eccleſiæ Ab-
bas eſt ſubſtitutus. Hic venerabilis pater, acceptus Deo, & hominibus charus,

tama

A *tanta gratia decoratus erat, vt vniuerſitas fraternitatis ipſum tanquam paradiſi vernantiſsimum florem aſpiciens, miro veneraretur affectu. Quem enim Deus perfuderat gratia, neceſſe erat, vt ab omnibus amaretur.* Hactenus ex magni Exordij Auctore, qui ſtatim ad Sancti Martyrium progreditur, de quo ſcripſere Bellouacenſis, Sanctus Antoninus, & alij. Hoc in loco Melliſluus Doctor Bernardus Abbas inſtantibus venerabilibus PP. Carthuſianis ſibi dilectiſſimis, vt ipſe teſtatur *in ſuis epiſt.* 11. 12. 153. 154. & 259. Canticam canticorum expoſuit, quam ad venerabilium Foſſanouenſium præces compleuit magnus ille totius Eccleſiæ Sol, doctrina pariter, & puritate vitæ Angelus, atq; Angelicus Doctor, & Theologorum Princeps, B Sanctus Thomas Aquinas, poſtquam quaſi diffidens à ſe poſſe adæquari Sancti dulcedinem, perficere recuſaſſet, in hæc formalia Foſſanouenſibus Patribus reſpondendo. *Date mihi ſpiritum Bernardi, & ego perficiam opera Bernardi.* Item ibidem diem clauſit extremum Nonis Martij anno Domini 1274. idem Sanctus Doctor Aquinas ſuæ ætatis inchoato quinquageſimo anno, quo ex itinere diuerterat, quando à Gregorio Papa decimo euocatus ad generale Lugdunenſe Concilium in Galliam properabat, ſed ibidem diuturno morbo grauatus obdormiuit in Domino, hoc eius in tumulo, vbi ſacratiſſimæ eius exuuiæ annis quamplurimis reconditæ fuere, epigrammate appoſito.

Vincent. Bellouac. in Speculo hiſt. lib. 29. cap. 51. S. Antonin. Archiepiſcop. Flor. p. 2. tit. 17. §. 13. Petrus Equilinus in Catalogo Sāctorū lib. 3. c. 200. Ioannes Eremita in Vita S. Bernardi c. 60. Cæſarius Heiſterbacēſis lib. 8. cap. 78. Gonzalus de Silua lib. 7. c. 60. Ioānes Abbas Ciſtercij in Catalogo SS. Ordinis, Riccard. Monachus de Alduert. in Epiſtola hiſtoriali ad Monachū Eberbacenſem, Angelus Manrique in ſerie Abbatum Clarenallentium, & in annalib. Ord. Ciſtercienſis, & alij multi.

C *Occidit hic Thomas, lux vt foret amplior orbi,*
Et candelabrum, ſic Noua Foſſa foret.
Editus ardenti locus eſt, non foſſa lucerna,
Hanc igitur Foſſam, quis negat eſſe Nouam?

Anno 1208. Indictione vndecima nouæ Eccleſiæ ſtructuræ permirabilis Altare maius ab Innocentio tertio conſecratum legitur apud eiuſdem Monaſterij Chronicon. In eiuſdem Cœnobij Refectorio cum omnibus Monachis, quos ſupra centum alebat, idem Innocentius Papa cibaria ſumpſit. Permagnificum itaque, ac celeberrimum Foſſæ nouæ Monaſterium productus, ſuum Dei famulus Curatij Cœnobium Foſſanouenſibus Pa- D tribus commendauit, ac eius Abbati, quem fuiſſe auctumo Iordanum de Ceccano famoſiſſimum illum Cardinalem de Foſſa noua, qui cum eſſet ſacri eiuſdem Cœnobij benemeritus Abbas, & ſanguine nobiliſſimus, à Clemente tertio in prima Cardinalium creatione, nempe quarto Idus Martij anno ſalutis 1188. Diaconus Cardinalis fuit creatus, & menſe ſequenti hoc eſt quarto nonas Aprilis anni eiuſdem ab eodem Pontifice Presbyter Cardinalis Sanctæ Pudentianæ tituli Paſtoris. Quo cum Paſtoris titulo, vnà cum venerabilibus Gualterio Foſſæ nouæ Abbate, & Lufredo eiuſdem Monaſterij Priore ſubſcriptus reperitur in quodam Innocentij tertij priuilegio ad Prioris, & Monachorum Monaſterij Fontis Laurea- E ti, Florentis Ordinis, inſtantiam expedito *ſub datum Anania* 13. *Kal. Februarij ſui Pontificatus anno ſexto,* quo pro fundando Monaſterio eiuſdem Florenſis Ord. apud tunc Caſale, nunc Vrbem Paulæ, Cuſentinæ Diœceſis, duorum tenimentorum, nempe Cammarellæ, & Barracchi, nonnullarumque gratiarum, & exemptionum à Domino Matthæo de Tarſia Raginæ, & Fuſcaldi Domino, Lucæ Archiepiſcopi Cuſentini auctoritate interueniente, donationem Venerabili Patri Don Benedicto Priori, & eius Monaſterio Fontis Laureati factam menſe Decembris, Indictionis ſeptimæ Anno Domini 1204. & Regni Friderici Regis Siciliæ, Principatus Capuæ anno ſexto, pontificia authoritate vallauit. Fuit præfatus Iordanus

Ex Archiuio Monāſterij Fontis Laureti.

nus de Ceccano Cardinalis multis etiam legationibus clarus, & Romam A
rediens, ſub eiuſdem Innocentij Tertij Pontificatu hominem exuit ſepti-
mo Kal. Martij, anno ſalutis 1206. vt aſſerit eiuſdem Monaſterij Chroni-
con, Ciacconius, atque Vghellus. Celeberrimo itaque Foſſæ nouæ Cœ-
nobio Curacenſe ſuum Abbas Ioachim commendauit, non ad finem vt
nouæ leges, ac iura Curatium ingrederentur, introducerenturque, vt ma-
lè intellexit, & contra Iacobum Græcum inſurrexit Angelus Manrique,
vocans illum ſibi ipſi inconſtantem, pro eo quod Abbatiam de Curatio
per Ioachim Abbatem commendatam Foſſæ nouæ memoriæ proderat in
ſua Chronologia ſect. 15. cum tamen antea ſect. 8. tradidiſſet, Ioachim in
Curatio profeſſum Ciſtercienſis Ordinis leges; ſed ad finem, vt eius ab- B
ſentia durante, Iordanus Foſſæ nouæ Abbas de Curatij Abbatia, ne ali-
quod detrimentum pateretur, curam gereret ſpecialiſſimam, maximèq;
ne ibidem numerus decreſceret Monachorum, atque Curatium cura per-
uigili cuſtodiretur. Ad Sancti Gregorij cognomento Magni huius no-
minis primi Pontificis inſtar, qui ad Sanctæ Apoſtolicæ Sedis apicem aſcē-
dens tertio nonas Septembris anno Domini 590. Deique ſacroſanctam
regens Eccleſiam per annos 13. Menſes 6. & dies 8. ne dum Epiſcopum,
nomine Barbarum, in Viſitatorem ad tempus Panormitanæ Eccleſiæ, Vi-
ctore eius Antiſtite defuncto, præfecit; at etiam donec alium in Victoris
locum creaſſet, omnia in Panormitana Parochia conſtituta Cœnobia, Bar- C
bari Epiſcopi curæ, ſtudioque ſummiſit. Quod item ante S. Gregorium,
Pelagium Papam feciſſe legitur, Eucarpo Meſſanenſium Epiſcopo ad tē-
pus Catanenſem Eccleſiam commendando, donec in demortui locum
alium Epiſcopum ſubrogaſſet. Et Gregorius nonus Lucenſem Eccleſiam
Florentino commiſit Epiſcopo, donec illi de Paſtore prouideret, cuius
epiſtolam ex regeſtu Vaticano decerptam vulgauit noſter Abbas D. Fer-
dinandus Vghellus antiquitatum amator, indagatorque indefeſſus. Tēpo-
raneam autem, in Monaſterij, ſiue Eccleſiæ vtilitatem, commendationem,
ne dum à Pontifice ſummo, atque Epiſcopis, ſed à cæteris Prælatis Epi-
ſcopo inferioribus fieri eo tempore, à Dei famulo præſertim Curatij Ab- D
bate, potuiſſe, non eſt qui ambigat, ſicuti & ab Abbate Foſſæ nouæ reti-
neri. Sanctiſſimus enim, inque Sanctorum numero relatus Leo Papa IV.
qui Dei Eccleſiam rexit à ſexto Kal. Iulij, anno Domini 845. vſque ad ka-
lendis Februarij 854. Eccleſiæ Prælatis vnam in titulum, & alteram in
commendam retineri Eccleſiam potuiſſe conceſſerat. 21. *q.* 1. *cap.* 3. *Qui
plures*. Commendare quippe nil aliud ſonat, quàm deponere, & qui
commendauit, reuocare poteſt quando vult, vt probat ibidem Gloſa cō-
muniter recepta. Fierique etiam nunc poſſe ſimilem ab omnibus Eccleſiæ
Prælatis commendationem, ex Hoieda, Cucho, & Garzia probat Tambu-
rinus de Iure Abbatum. Ex hoc itaque commendationis officio admira- E
bilis Abbatis Ioachim erga Curacenſes ſolicitudo dignoſcitur, atque pru-
dentia, cum tanquam Pater prouidus adeò optimè omnia diſpoſuerit pro
filijs ſuis, vt nec quidpiam, vel etiam minimum detrimenti ex ſui abſentia
pati permiſerit, ſuis ſalutaribus remedijs futuris eorum incommodis ob-
uiando, quæ vt præberet, proprio corpori non pepercit ad tot ſupradicta
Cœnobia properando. Quod ò vtinam à Sacri Carthuſiani Ordinis ſu-
perioribus obtinuiſſent Sanctiſſimi Patriarchæ Brunonis Sancti Diſcipuli,
quos ipſe iam ſenex educauerat, & puriſſimo ſui eloquij, & doctrinæ lacte
nutrierat in Monaſterio Sancti Stephani de Boſco, Squillacenſis Diœce-
ſis

Chronicon Foſſæ nouæ ad annum 1188. & 1206. Alphonſus Ciacc. in vit. Clem. 3. Abbas Vghell. Italiæ ſacra tom. 1. Verbo Alatrini Epiſcop. n. 15.

Angel. Manrique in Annal. tom. 2. ad annum 1162. c. 7. n. 8. 2.

Alphonſus Ciacc. in Vita S. Gregorij Magni, Platina, Matthæus Palmerius, & alij.

S. Greg. lib. 2. epiſtol. 16. & cap. Obitum, diſt. 61. cap. Catanēſis diſt. 61.

Abbas Vghellus ſuæ Italiæ ſacræ tom. 1. Verbo Lucenſes Epiſcopi num. 62.

Gloſ. in cap. Qui plures 21. q. 1.

Hoieda de incōpatibilitate beneficiorum p. 2. c. 4. nu. 6. Cuchus inſtit. maior. lib. 3. tit. 6. nu. 3. Garzias de beneficijs p. 4. c. 4. n. 13. relati ab Aſcanio Tamb. de Iure Abbatum tom. 1. diſput. 4. quæſit. 3. & 5.

A ſis in Calabria, à Rogerio Guiſcardo, iunioris Roberti ex fratre Nepote, pro Sanctiſſimo Brunone condito, & ad noſtrum nō veniſſent Inſtitutum, ex eodem Foſſæ nouæ Monaſterio ad Sanctum Stephanum de Boſco anno Domini milleſimo centeſimo quinquageſimo ſeptimo Ciſtercienſium deducendo coloniam Monachorum; nam vtique, & ipſi ampliore amplitudine extendiſſent palmites ſuos, & Ciſtercienſis Ordinis filij, labores per tercentum quinquaginta ſeptem annos pro Monaſterio S. Stephani de Boſco perpeſſos non amiſiſſent de ſummi voluntate Pontificis Leonis X. ad pontificiam ſedem euecti anno Dominicæ Natiuitatis 1513. Idibus Martij, & ſuæ ætatis anno trigeſimo ſeptimo, & ab humanis exceſſit Kal.
B Decembris anno ſalutis 1521. Quod dubio procul vt Carthuſianis ineffabile gaudium, ſic Ciſtercienſibus mœrorem attulit. Extat ſuper hoc Franciſci Putei Magnæ Carthuſiæ Prioris teſtimonium in Vita Sanctiſſimi ſui Patriarchæ Brunonis. *Cum obdormiſſet* (inquit) *in Domino S. Patriarcha Bruno in Carthuſianæ vitæ inſtituto perſeuerauerit illud. Monaſterium* (ſupple S. Sancti Stephani de Boſco) *ſub quinque Prioribus, qui ei ſucceſſerunt, vſque ad tempora Venerabilis Guidonis Prioris Carthuſiæ. Inde in Gallia creſcente Ordine Carthuſienſi, ſolùm illud Calabriæ Monaſterium à B. Patris Brunonis feruore, & ſanctitate tepeſcendo degenerauit. Et petebant quidem eius habitatores, à Carthuſia Viſitatores, & Reformatores, ſed nimia locorum intercapedo non id*
C *facilè obtinebat. Itaque ad Ciſtercienſe Inſtitutum illi ſe tranſtulere; quod tũ recens ortum, & incomparabilis vita Beati Bernardi Abbatis Clareuallenſis inſigni ſanctitate, multoque labore mirificè propagatum in magno feruore durabat. Ad illud autem tempus in Carthuſiana Religionis profeſſione permanſerat illud Monaſterium annos ſexaginta.* Hæc Puteus. Qui ſexaginta anni ſi ſuperaddantur anno Chriſti 1097. circa quem ſacrum, & illuſtre ortum habuit Sancti Stephani de Boſco Cœnobium, hoc eſt biennio poſtquam S. Bruno ſeceſſerat in Calabriam, nempe anno 1095. vt ſatis probat Concilium Placentinum ab Vrbano Secundo præ tanta Epiſcoporum multitudine non in Eccleſia, ſed in Campeſtribus eo anno celebratum, è quo diſceſſit
D Calabriam perfecturus, vt latè, & exactè in eius vita, & apud Baronium, tradit Surius, neceſſitate calculi cogimur deuenire ad annum quinquageſimum ſeptimum ſupra milleſimum, & centeſimum, in quo S. Stephani de Boſco Monachi Carthuſienſes leges in Ciſtercienſica iura commutarunt, quinque poſt annos Brunonis Patriarchæ Sanctiſſimi ex hac lacrymarum valle deceſſum, qui fuit dies Dominica, quæ nouas anteceſſit Menſis Octobris anno Domini 1150. vſque ad Dominicæ Natiuitatis annum milleſimum quingenteſimum decimum quartum, quo tandem S. Stephani de Boſco Cœnobium ſub decimo Leone Papa fuit Carthuſianis reſtitutum. Cuſtodierunt ſacri Ciſtercienſis Ordinis deuotiſſimi Patres S. Brunonis
E corporis exuuias cuſtodia indicibili, & deuotione ineffabili; veriti ne Carthuſiani repeterent eas: vt ex Neapolitanæ Carthuſiæ Prioris relatione, cui ſub Leone X. huiuſmodi negotium fuit commiſſum, iniunctumque, ſcripſit Puteus. O vtinam Brunonis Patriarchæ Sanctiſſimi Reliquias ſacratiſſimas tranſtuliſſent in Galliam Carthuſienſes Patres, & Ciſtercienſes in eodem S. Stephani de Boſco perſtitiſſent Cœnobio. At iudicia Dei abyſſus multa. Quanto acerbius fuiſſet ſi commendarum turbine, vt nonnulla alia in Calabria poſita Monaſteria Ciſtercienſica, fuiſſet penitus habitatoribus deſtitutum. O nnia dicto in Monaſterio exiſtentia, præcipuè Sanctorũ Reliquiæ, inter quas dens exiſtit Beati noſtri Abbatis Ioachim, vt

Gabriel Barr. Franciſc. de Antiq. & ſit. Calab. lib. 2.

Ciaccon. in eius vita.

Frãciſcus Put. apud Laurentium Surium tom. 5. cap. 32. & refert Hieronym. Maraſiota in Chron. & antiquitatibus Calabriæ lib. 2. cap. 21.

Franciſcus Longus Cappuccin. in Breuiario Chronologico ad hunc annum.

Apud Suriũ tom. 5. & Cæſar Baron. annal. tom. 11.

Franciſcus Puteus in eius vita, Petrus Sutor de vit. Carthuſ. lib. 2. c. 7. Ranulphus lib. 7. c. 4. vitæ S. Hugonis Epiſcop. Gratianopol. Surius loc. cit. Angel. Manriq. in Annal. tom. 2. ad ann. 1150. c. 11. n. 7. & ad ann. 1157. c. 4. n. 1. 6. 7. & 8.

Gab. Barr. Francic. de antiq. & ſit. Cal. lib. 2: alias Cardinalis Sirletus.

Marcus Anton. Surgens Patritius Neapol. in opere de Neapoli illuſtrata lib. 2. c. 24. nu. 2. pag. mihi 233. Paulus Æmil. Sanctorius in hiſtor. Carbonenſis Monaſtery pagin. 14.

Iac. Graec. in Elegia m. s. in Antiphonario m. s. peruetuſto Sanctorum, è S. Stephano de Boſco Cœnobio ad S. Mariæ de Altilia Monaſterium tranſlato, eſtq; in eadem pagina ex qua S. Protomartyris Stephani officium incipit.

vt prodet Gabriel Barrius Francicanus de antiquitate, & ſitu Calabriæ, (hoc opus non Gabrielis Barrij Francicani, ſed Guillelmi Sirleti Cardinalis eiuſdem Squillacenſis Diœceſis Epiſcopi, Hæbraicæ, Græcæ, Latinæq; linguæ peritiſſimi, ac eius fratris, eſſe cenſuerunt Marcus Antonius Surgens in ſua Neapoli illuſtrata, ac Paulus Æmilius Sanctorius in hiſtoria Carbonenſis Monaſterij) in Venerabilium manus Carthuſienſium deuenere, pergamenaceo Sanctorum Antiphonario tantùm excepto, vt ex maiorum traditione didicimus. Quod cũ vidiſſet noſter Iacobus Græcus flens ſedit, planxitque ſuper illud, ac amaro valde animo ſuſpirans, & eiulans, lamentationem cecinit dicens. A

Incuſſit heu miſerum gelidos tremor intimus artos, B
Cum fractum video Religionis opus.
Nam manus ipſe pias cœleſtia funditus ora
Clangentes miror ſic ſiluiſſe modo.
O vos terrarum quondam, quæ culmina gentes
Rexiſtis, plantum iam renouate pium.
Sumptibus an veſtris hæc, an non ſumptibus iſta
Condita ſic turpi fine redacta iacent?
Nominer, & aſcendat clamor per culmen olympi,
Stelliferuſque ſonum ſumat vterque polus,
Intret in arcanum, cunctaque luminis arces C
Luſtret in betherea ſede receptus hai.
Abnuat omnipotens Dominus de more beatum
Concedens pactum flentibus ipſe ſuis.
Omine dum ſentit tantum, quæ peſſima ſurgunt
Tempora pandentem porrige ſancte manum.
Crimina noſtra tuus ſi cernit maxima vultus,
Conſiſtit pietas, quæ reuocare poteſt.
Sic vbi dumoſe venit de flamine Boſchi
Codex perueniat ſic renouata manus
Stephanus emiſit lector de iure libellum D
Fractum, confractum, tu quoq; crimen habes. (& alibi ibid.)
Æterno quondam Domino, quæ carmina panxit
In Boſco Monachus vix renouata ſilent,

Peruetuſtum autem huiuſmodi Antiphonarium Ciſtercienſium extitiſſe, & non Carthuſienſium, ad ſatietatem oſtendit vſque ſuperaddita rubrica in feſto Purificationis in hæc verba conſiſtens. *Diffinit, & ordinat Capitulum generale, quod per octauas Purificationis Virginis glorioſa dicatur ad Benedictus Antiphona.* Cum introducerent. *Et ad Magnificat.* Hodie B. Virgo. *Et Sabato infra octauam Purificationis dicatur Officium, & Miſſa.* Suſcepimus Deus, *cum collecta. Statuta ſunt hæc apud Ciſtercium in generali Capitulo anno Domini MCCCXXI.* Ortum habuit Carthuſianus Ordo anno Domini 1084. Pontificatus Gregorij VII. ann. 11. in territorio Ciuitatis Gratianopolis in Eremo quadam Carthuſia dicta de qua verè dici poſſet, E

Hiſtoriogr. S. Antoninus p. 2. hiſt. tit. 15. c. 22. §. 2. Caſtran. in Catal. glor. mundi, p. 4. conſid. 62. Polyd. Virg. de inuentor. rerum lib. 7. c. 3. Gualter. in tabul. Chronograph. ſecul. 11. ann. 1086. pag. 631. Hie-

Vix vbi ridenti veſtitur gramine tellus,
Ales vbi vix cantat, vbi vix luſtra ferarum.

Confirmauit Ordinem Carthuſiæ tertius noſter Alexander Papa ann. Domini 1176. ſpeciali conſtitutione, quæ incipit. *Cum vos per Dei gratiã.* Sunt qui dicunt Victorem tertium Pontificem anno 1085. Ordinem approbaſſe, vt tradit noſter Caramuel. Satis admirandam huius Illuſtriſſimi Ordi-

A Ordinis ſanctitatem, eiuſque primordia iuſto calamo in ſuis ſcriptis regi-
ſtrarunt Hiſtoriographi S.Antonin.Caſſanæus,& alij: Dilexit hunc Ordi-
nem adeo S.Bernardus,vt ad Carthuſianorum inſtantiam Canticam can-
ticorum expoſuerit, & multas ad PP. litteras miſerit. Tanta in vtriuſq;
Ordinis Anteſignanorum SS. PP. concordantia cordium, vt emulatione
ſancta emulati ſint ad inuicem chariſmata meliora, & viciſsim in ordine
reciperentur. O verè pluſquam Benedicti Carthuſiani Patres, vos enim
ne dum à priſcis noſtris Sanctis Patribus in parte ſilẽtium,quod ixta Iſaiã
cultus iuſtitiæ eſt, & ſecuritas vſque in ſempiternum,teſte Bernardo Abbate
ſermone trigeſimo ad ſororem, accepiſtis,vt veſtrarum prodet textus con-
B ſtitutionum; ſed & à Foſſanouenſibus Patribus refugium,virtutem, & ad-
iutorium in tempore opportuno. Commendauit itaq; Dei famulus Ioa-
chim Curatium,Iordano, vt puto,eo tempore Foſſæ nouæ Abbati, eiuſq;
Monachis, non vt nouæ leges,ac iura Curatium ingrederentur, vt contra
Græcum inſurrexit Manrique, ſed ne ſuæ abſentiæ cauſa in aliquo ſuccũ-
beret, neuè in Religioſorum numero, vel in Religionis obſeruantia tepe-
ſceret, aut defectionem pateretur aliqualem. Hoc itaq; à Viro Dei ob-
tento, vt fieret alterius voti compos, nẽpe vt ſecuriùs ſuper talentum ſibi
creditum proficeret, ad Pontificem ſummum Lucium tertium in ſecundo
ſui Pontificatus anno Verulis in Latio habitantem acceſſit. Mortuo nam-
C que 6.Kal. Septembris anno Domini 1181. tertio Alexandro, de quo ſu-
pra, inque Lateranenſi Baſilica ſepulto, Cardinales ex eius lege proximè
lata, Laterani comitia habuere, & poſt biduum hoc eſt 4. Kal. Septembris
Hubaldum Allucingolum Cardinalem, Epiſcoporum Decanũ,ac Oſtien-
ſem,& Veliternum Epiſcopum,virum vt ætate,ſic ineffabili prudentia gra-
uem ſublegerunt, hic ſicut erat patria Lucenſis, ſic ſe Lucium tertium no-
minauit, Qui cum nouo eius Pontificatu Romanos aduerſus Tuſculanos,
qui eos, tertio Alexandro Pontifice, affixerant non iniuſtè, nouum agita-
re bellum animaduertiſſet, & vt ſuæ dignitati, atq; Tuſculanorum ſaluti
conſuleret, eam rem ſibi diſplicere,ac ſe pro viribus vlturum eſſe denun-
D ciaſſet;& Romani è contra, veteri incitati ſuperbia, ac cupiditate accenſi
vindictæ, mandatis eius poſthabitis, neglectiſque, Tuſculanos, admotis
Vrbi copijs, omnibus præmere deliberaſſent incommodis. Tantam na-
ctus in Romanis audaciam,ne in Vrbe manens, Pontificiæ iacturam pate-
retur dignitatis,prædeceſſorum exemplo Pontificum, Roma exijt, ac Ve-
litris, Anagniæ, Caſamarij, Ciſtercienſis Ordinis Cœnobij, Veruliſque,
ac proximis in locis conſedit. Verulis itaque dum eſſet Pontifex, ne dum
quæ tantam decebat dignitatem Pontificis, ſed ſumma, qua imbutus erat,
humilitate, flexis ad terram genibus, ſi non totaliter humi proſtratus,Dei
famulus Ioachim à Lucio tertio Pontifice ſummo ſuper reuelationem
E ſcribendi licentiam humillimè poſtulauit. Quod cum denegaſſet Ponti-
fex, (durũ enim ei hoc illi concedere videbatur) Abbas manſuetus Pon-
tifici ait. *Vt credatis, quæ vobis dixi, hoc ſignum. Ecce in proximo capietur
Hieruſalem à Sarracenis*. Nec vir Dei à Pontifice diſceſſerat, humaniter
illo retardante; & ecce Nuncius poſt triduum à lato vaticinio venit, di-
cens, Hieruſalem à Sarracenis hoſtibus captam, non abſque ineffabili Pa-
pæ, Cardin.& omniũm Prælatorũ diſplicentia,ac admiratione. Et nec iſta
tãtum, ſed multa alia corã Pontifice maximo prophetauit,quæ non carue-
runt euentu. Nam mira prophetandi gratia dotatus erat, quamuis litte-
rarum ignari,& carnis ſenſu pergrauati Prophetam Domini Ioachim Ab-
batem

ronym. Roman. de Republ. Chriſt.lib.6. c.13. Platus de bon. ſtatus Religioſ. lib.2. c.22. Illeſcas in hiſt. Pontif. lib.5. cap.9. Paulus Morigia Ieſuatus de orig.Relig. lib.1.cap.27.Claud. Robertus in Gallia Chriſt.tit. de Genera. lib. Aubert. Miræus de orig. Relig. lib.2. c.45. Syluest. Marulus in Oceano Relig. lib.2.& alij.

Ioannes Caram. in ſua Teologia Regulari diſp.38.nu.341.

Iſaias relatus à S. Bernard.Abb.ad ſororem ſerm.30.

Cõſtitut.Carthuſian. Ordin.cap.55. apud Chryſoſt. Enriquez in Menolog. Ciſt.in notis ad 20. Aug.

Sup.cap.13.

Platina in Vita Lucij tertij, & Onufrius Panuinus in ſuis adnotationibus.

Græcus in Chronol. ſect.15.

Matthæus Guerra Epiſcopus Fundanus in epiſt. ad Card. de Claraualle apud Græc. ſect.57. Ioãnes Ant. Maginus in Geogr. Paleſtinæ,Paul. Morigia de origine Relig.cap.30.

batem non fuiſse contendant; at de hoc alibi. Pontifex denique his omnibus compertis; quippe præcipuè cum per bellicam cladem, & per grauiſſimos hoſtilitatis incurſus, ita quædam dicatis diuiſa fuere coniugia, vt abductis in captiuitatem viris Hieruſalem, feminiſque ob crudelem ſtragem, quam paſſi fuere, qui remanſerant viui, aut liberi de morte, aut captiuitate, coniugis certitudinem habere cum nequiſſent, ad ſecundas tranſiere nuptias, vt patet ex reſcripto eiuſdem Pontificis Lucij tertij; ac in eo verè ſpeciale Dei donum, & prophetandi gratiam exiſtere comperiens noui, ac veteris teſtamenti Concordiæ librum, & ſuper Ioannis Apocalypſim ſcribendi licentiam, benedictionemque ne dum conceſſit, ſed vt omninò componeret perſuaſit, impoſuitque, vt teſtatur Clemens 3. in ſua epiſtola ad Ioachim Abbatem de Curatio, ſub *datum Laterani 6. Idus Iunij ſui Pontificatus anno 1.* quam ſuo loco daturi ſumus. Interim lege amice lector eiuſdem B. Viri in prologo ſuper Apocalypſim verba regiſtrata, quæ iſta ſunt. *Non igitur de meo (quod non habeo) ſed de Chriſti benignitate confidens Apocalypſim, quam B. Ioannes in Pathmos Inſula religatus deſcripſit, non meæ præſumptionis audacia, ſed Romani auctoritate Pontificis exponendam aſſumpſi, &c.*

In cap. Dominus. de ſecundis nuptijs.

Infra cap. 34.

C A P. XVI.

De B. Ioannis Ioachim ad Curatium regreſſu. Et quomodo per ſigni manifeſtationem Syllanenſibus ventura certamina prophetauit.

OBſeruata iam Ciſtercienſica lege, & Apoſtolica, quam peroptabat, ſcribendi facultate potita, Verulana Dei famulus profectus Vrbe, lætus, atque iucundus Curatium remeauit incolumis. Vbi adeo in ſacræ arcanis ſcripturæ enucleandis deinde erat intentus, vt ferè totus in ſcribendo conſumeretur. Hoc eodem tempore ſignum magnum apparuit Syllanenſi populo in ea parte, quæ Dianum dicitur. Eſt namque Syllanum tripartitum, Regia auctoritate, opulentiarum, & ingeniorum acumine, armiſque, ac litteris celeberrimum. Vulgus eius, vt plurimum pectinibus conficiendis, ac lanificio vacant, quippe & aulea, & tapetia, & ſitarchas texunt, & lodices, & alibi vendendas conducunt: in re enim facienda robuſtiſſimi ſunt, atque ſagaces, & libertatis regiæ zelantiſſimi. Et licèt noſtrum apud Vghellum Abbatem in ſua Italia Sacra tom. 1. Verbo Auerſani Epiſcopi, num. 37. legatur, Franciſcum Scaglionum, ex Famigerato ſtipite Roberti Scaglioni Rogerij Nortmanni primi Siciliæ Regis cõſobrini prognatum (filius enim erat Goffredi Comitis Capitanatæ, & Brettiorum, & fratris Rogerij primi Siciliæ Comitis, vt prodet Benedictus de Paſſaflumine) ſub Rege Ludouico Neapolitani Regni Mareſciallum Marturani, Porchiæ, Grimaldi, Altiliæ, Rendæ, Sancti Fili, Pittabellæ, aliorumque locorum in eadem Calabria, Dominum, etiam Syllani Vrbis tenuiſſe imperium; Dominum Don Ferdinandum de Marra Equitem Neapolitanum fortaſſe ſecutus, cuius iſta ſunt verba. *Durò gran tempo parte dello Stato ne' Scaglioni in Calabria, e Franceſco ſotto il Regno di Re Luigi II. Mareſciallo del Regno, Signor del Contado di Martorano, con le Terre di Grimaldo, Altilia, Porchia, (hora detta la Motta di Santa Lucia) e di Scigliano, ſotto il*

Benedictus de Paſſaflumine Cephaleditanus de origine Eccleſiæ Cephaleditanæ pag in. 7. & Marcus Anton. Scipio Placentinus in Elogijs Abbatum Caſſinenſis Monaſterij, ad Gratianum Abbatẽ nonageſimum primũ pag. 214.

A *il qual nome ſette Caſtelli ſi comprendono, come Diano, Cal iiſi, Cupani, la Serra, Petriſi, Lupia, e Pieduiglìano; hebbe ancora ſotto il ſuo Dominio, Rende, e Santoſili, e la Baronia di Pittarella, ò Pittabella, che ancora è da Scaglioni poſſeduta, oltre Filocaſtro, Santo Nicola, Mandarapoli, Caroni, Lumbaldi, Columbrice, Crucoli, Marano, Conflenti, e Cirella, che appreſſo nella medeſima Prouincia acquiſtorno*. De dicta tamen Vrbe Syllano, ne dum eiuſdem Vrbis, ſed nec propinquarum Ciuitatum, quas ipſe ſciſcitatus ſum, traditione comprobatur. Verum quendam Neapolitanum ex nobiliſſima familia de Gennaro Syllani Vrbis ditionem occupaſſe traditur; ſed fama per manus ducta prodit, Syllanenſes Regi ſemper obtemperaturos, non ſolum ad illius

Ferdinand. de Marra in ſuo opere, cui titulus eſt. Diſcorſi delle famiglie eſtinte, foraſtiere, ò non cõpreſe ne' Seggi di Napoli, imparentate colla Caſa della Marra. Neap. impreſſo apud Octau. ũ Beltranũ ann. 1641. cũ de familia Marramalda pagin. 242. §. coſta queſta real'origine de Scaglioni.

B præcepta aures excuſſiſſe ſuas, ſed armis illum propulſaſſe. Pro ſubſidiario milite ad arcendos hoſtes Italiam in Lombardia infeſtantes, ſub Duce Arcalà Neapolitani Regni Prorege, Excellentiſſimo Domino Don Cæſari de Aquino ſecundo Caſtilionis Principi, etſi pro 25000. nummis aureis fuiſſet diuendita die 2. Maij anno Domini 1631. & eius nomine accepta poſſeſſio die Lunæ 19. Maij eiuſdem anni; nihilominus tamen Regi tantummodo parituri, Don Gregorio ex antiqua, & nobili proſapia de Strangis, Mariani de Strangis, qui ad Patriam in libertatem vindicandam præ cæteris nouem mille nummos aureos impendit, Patruo; Prothonotario Apoſtolico probitatis antiquæ, & virtutis clariſſimo, humani, diuinique

Lucius de Vrſo in ſuo Syllano feſtante.

C iuris, ſcientiarumque omnium ſcientiſſimo, atque Ioanne Gregorio è nobili gente Bruna V. I. D. vitæ integerrimo, & omnino labis expertè, eiuſdem Vrbis Patritijs, & libertatis Patriæ defendendæ maximè deflagrãtibus, in Hiſpanias ad Philippum quartum Hiſpaniarum, & vtriuſque Siciliæ Regem Legatis ab Vrbe miſſis, anno in ſeruitutem non dum elapſo, nempe die Lunæ 19. Menſis Aprilis anno 1632. in quo pro redemptione fuit à Catholica Regia Maieſtate decretum emanatum, ex publico, & priuato pro omnibus expenſis, pretio reſtituendo, & ad acta pro litterarũ executione regiarum facienda neceſſarijs 4000. aureorum exacta ſumma, prætioque Principi emptori reſtituto, priſtinam ſibi redemerunt liberta-

Luc. de Vrſo loc. cit.

D tem. In Cœmiterio ergo Parochialis Eccleſiæ, ſitæ in ea parte Syllani Vrbis, quæ Dianum dicitur, magnum Crucis ſignum per aliquot interualla temporum ita clarè apparuit, ac ſi peractum manu fuiſſet artificis. Tunc Dei Virum Ioachim pro re non modica Dianum aduenire cõtigit. Cumque Syllanenſes tali eſſent conterriti ſigno, tanti Viri ſcientes ſanctitatem, omnes ad eum confluxerunt humili deuotione, & incurui tanti explicationem expetierunt ſigni. Incunctanter Propheta Domini dixit illis, *Hoc Crucis ſignum tribulationem, & anguſtiarum afflictionem prænunciat, nec non & Ciuium ſanguinis effuſionem in certamine, & domeſtica ſeditione ſignificat*. O verè pluſquam Propheta quomodo vera prophetaſti? Tanta enim ali-

Syllan. in Chronol. ſect. 14.

E quot poſt annos inter Ciues diſcordia eſt ſecuta, vt diuiſis Vrbis Ciuibus, Tribubuſque, ne dum effuſionem ſanguinis ad inuicem, ſed & domorum ruinas cum igne, & præparatis deſuper arietibus procurarent; immo ita conualuere inter Syllanenſes ſeditiones iſtæ, vt innumeri eorum necarentur, & vix per Regis prouiſionẽ ad concordiam deuenirent. Regiſq; decreto non obſtante, nunc vſque maledictus inter illos vltionis fomes remanet, priſcis reliquias paruulis ſuis relinquentibus. Quid autem pro Syllanenſi Muliercula patrauerit, audiamus.

A

CAP. XVII.

Qualiter Syllanenſis Mulier per Dei famulum ſanitatem receperit.

IN memorato Diano eodem in tempore Mulier quædam erat in nouilunijs caduco valde morbo laborans. Hæc à prætereunte Viro Dei, cũ cæteris aſſociato, pro recuperanda ſanitate deuotione ingenti, & humilitate maxima petijt, vt ei manum imponeret, & benediceret, ac Sanctæ Crucis ſigno à tanto illam morbo liberaret. Cui Beatus Pater reſpondit, vt ad ſuum Curatij Monaſterium deuenire curaret. Hoc autem totum factum eſt, ob gloriam euitandam inanem, ne ſcilicet illius curationis gratiam humili Abbati homines aſcriberent. Regreſſo itaq; ad Curacenſe Cœnobium Abbate Ioachim, ad idem acceſſit in deuotione ſua, & mulier, atque ad Monaſterij oſtium ſe continens, promiſſæ benedictionis gratiam præſtolabatur. Vir autem Dei, qua erat humilitate donatus, ad huiuſmodi infirmitatem tollendam tale remedium adhibuit. Qua decuit, & debuit veneratione, Sanctorum Reliquias, numerosè in Curacenſi Reliquiario aſſeruatas, quas ſigillatim refert Iacobus, aſſumpſit, & Mulierem lunaticam, ante fores præſtolantem, cum amborum deuotione ex earum ablutione potauit. Vnde Dei, ſanctorumque, ac ſerui Domini munere factum fuit, vt ſtatim ſanitate recepta, quæ ægrotans acceſſerat, incolumis ad propria remearet cum aſtantibus magnificans, & laudans Deum. B C

Iacob. Græc. in Chronol. Ioachim ſect. 12.

CAP. XVIII.

De vtriuſque Teſtamenti Concordiæ operis præſentatione, & vlterius ſcribendi facultate. D

COmpleto iam noui, ac veteris Teſtamenti Concordiæ opere, quia labentis, ac perituri ſæculi perurgere ruinam ſcripta in Euangelio ſigna, terroreſque fatebantur; non à fructu operis otioſum exiſtimauit, ea, quæ de temporibus extremis ſuperna ei crediderat diſpenſatio, ad cautelam reſerare fidelium, & torpentia ſomnolentorum corda ſuis laboribus, & compoſito opere excitare. Quod vt iuſto titulo facere poſſet, ſuum opus ſummo cenſuit Pontifici præſentãdum, & Chriſti Ieſu Vicarij auctoritate vallandum. Et ſi ſcriptum non inuenerim Pontificis nomen, cui cõcordiæ opus tradiderit ad emendandum, ſi fortè erat, & ad approbandũ, ſi dignum; argumenta tamen non deſinunt ad aſſerendum, ipſum fuiſſe Vrbanum tertium. Primum argumentum deſumitur ex citata epiſtola Clementis tertij ſui Pontificatus anno primo, quam inferius ad verbum daturi ſumus. Cuius inter cætera verba ſunt. *Cum ergo iubente, & exhortante bona memoria Lucio Papa prædeceſſore noſtro expoſitionem Apocalypſis, & opus Concordiæ inchoaſſe, & poſtmodum de Papæ Vrbani authoritate ſucceſſoris ipſius compoſuiſſe dicaris; charitatem tuam monemus, & hortamur in Domino per Apoſtolica ſcripta mandantes: quatenus laboribus tuis in hac parte optatum, & debitum finem imponens gratia Dei proſequente ad vtilitatem pro-* E

Matth. c. 24. Luc. c. 21.

infra cap. 24.

ximo-

A *ximorum opus illud complere, & diligenter ſtudeas emendare: veniens ad nos.*
Cum ergo ly *Opus illud* referatur ad expoſitionem Apocalypſis, cum an-
te Concordiæ opus fuerit nominatum, ſignum euidens eſt, Concordiæ
opus ante expoſitionem Apocalypſis fuiſſe completum, & ante Clemen-
tis tertij Pontificatum ab Apoſtolico culmine approbatum; nec non &
ipſum Clementem idem opus Concordiæ pluries legiſſe, & tanquam eius
lectione allectum, promiſſam Apocalypſis expoſitionem legendi deſide-
rio præſſum, vt quamcitius illam compleret, eidemq; vt præſentaret, im-
poſuiſſe in primo ſui Pōtificatus anno. Secundum deſumitur argumentum
ex libro penultimo eiuſdem Concordiæ, in quo paſſas ab Eccleſia perſe-
B cutiones vſque ad *cap.* 23. & ſub quibus Pontificibus ſoccinnè in memo-
riam omnium prodit. Præſertim verò in citato capite poſtquam de Ale-
xandro, Lucio, & Vrbano verba feciſſet, nullam de Clemente facit men-
tionem; immo ſequens capitulum nempe 24. in hæc verba exorditur.
*Vſque ad præſentem diem, & locum per experta (vt ita dicam) littora nauigan-
tes, ſecuro remigio iter fecimus. Amodo cautius eſt agendum.* Cum ergo de
Clemente nihil dicat, & ſub ipſo non minus grauia Dei Eccleſiæ accide-
rint, dicatque ſe vſque ad ſuum tunc præſentem diem ab Eccleſia perpeſ-
ſas narraſſe afflictiones, dubio procul fari poteſt, ante Clementis tertij
Pontificatum, dictum concordiæ opus fuiſſe compoſitum, completumq;
C & ab Eccleſia Romana approbatum. Vltimum deſumitur argumentum
ex Vincentij Bellouacenſis auctoritate grauiſſima, dum iuuenis Abbatem
ſenem videre poterat: ait enim Bellouacenſis. *Eo tempore Abbas Ioachim
de Calabria partibus venit ad Vrbanum Papam morantem apud Veronam.* Er-
go cum de Clemēte in dicto opere nil dixerit Dei famulus, & vt vidimus,
non Concordiæ opus, ſed Apocalypſis expoſitionem tantùm, vt ad finem
perduceret, idem Clemens Virum Dei fuerit cohortatus, & Bellouacen-
ſis Epiſcopus magnæ auctoritatis Vir dicat Ioachim ad Vrbanum Vero-
næ habitantem iuiſſe, vtique hoc tempore ab Vrbano tertio concordiæ
opus fuiſſe approbatum, dicendum eſt ſine dubio. Nec in hac parte id eſt
D attendendum, quod Græcus minus aduertenter dixit; nempe Concordiæ
opus à Lucio tertio fuiſſe approbatum, commendatumque: nam cum in
eiuſdem Concordiæ citato capite ne dum de Alexandro, & Lucio, nullis
alijs Pontificibus interpoſitis, immediatè, vt ordo requirebat, etiam de
Vrbano verba protulerit, vt infra probabitur, vtique à Lucio opus infectū
non poterat commendari, ne dum approbari. His allatis, Dei famuli ge-
ſta proſequamur. Veronæ ſeptimo Kal. Decembris anno ſalutis 1185.
Lucio tertio pietatis optimo, & pacis cultore obſeruandiſſimo, orientali-
bus curis oppreſſo, & vita functo. Communi purpuratorū voto ad vigin-
ti quatuor aſcendentium numerum, Veronæ exiſtentium, Lambertus Cri-
E bellus, Mediolanenſis, ab Alexandro tertio Anagniæ Menſæ Septembri,
anno ſalutis 1173. Cardinalis Presbyter iàm creatus, in eadem Verona
Vrbe anno, & die, quo Lucius tertius obierat in demortui Pontificis lo-
cum ſub nomine Vrbani tertij ſubrogatus eſt. Hunc Romanum Pontifi-
cem (vt ex adductis auctumo) Veronæ commorātem, Dei famulus adijt,
illique tanquam vniuerſali Eccleſiæ Præſuli noui, & veteris Teſtamenti
Concordiæ opus cum humilitate obtulit. Pontifex opus, & conditorem
expertus cum Cardinalibus omnibus probans, & approbans, tale opus ve-
rè videns donum Domini ab Abbate receptum, & à Pontifice Optimo
Maximo, & à Cardinalium Conciſtorio admodum fuit commendatum.

Ioachim Abbas in noui, & veteris teſtamenti Concordia libro 4. cap. 23. & cap. 34.

Vincentius Bellouacenſis in Spec. Hiſt. lib. 29. cap. 40.

Iacob. Græc. in Chronol. ſect. 16.

Ioachim Abbas in Concordia noui, ac vet. teſt. lib. 4. c. 23.

Infra cap. 42.

Sigonius de Regno Italiæ lib. 15. & alij.

Theodoricus in eius vita, Bernardin. Corius hiſtoriar. Mediolanent. p. 1. & alij.

Græc. in Chronol. Ioachim ſect. 16.

Et poſtquam nonnulla etiam oretenus prophetica à Dei viro accepiſſet A
Vrbanus Papa tertius in omni diuinarum cathalogo ſcripturarum paten-
tiſſimam,ampliſſimamque ei donauit ſcribendi facultatem. Immo demum
per litteras præcepit, vt ſcriberet tali ſibi data forma conſilij; vt ſuper re-
gimine Abbatiæ totam temporalium adminiſtrationem alteri committe-
ret,& ipſe ſeorſim meditationi,contemplationique, ac ſacris ſcripturis at-
tenderet: memorans Domini theſaurum ad aliorum profectum aperien-
dum, & lucernam in candelabro, & non ſub modio ponendam, vt diten-
tur,& videant in domo ſtantes,& ſi ſecus feciſſet, à Domino de talenti nō
multiplicatione grauiter arguendus remaneret. Extabat etiam hoc tem-
pore apud Veronam in Villa Sancti Zenonis Fridericus Romanorum Im- B
perator Ænobarbus, à Lucio tertio ibi accerſitus, vt Religionis Chri-
ſtianæ gratia contra Salatinum Turcarum Regem expeditionem, & cla-
dem ſuſcipiendo adornaret, ad quod item ſuſcipiendum,& ne ſuis viribus
parceret in tam communi negotio etiam ab Vrbano tertio fuerat excita-
tus. Fridericus audiens tanti famam Viri,præcipuè vaticinij eximia laude
florentis,illum de Hieroſolymitanæ conſuluit expeditionis euentu. Humi-
lis Abbas Romanorum Auguſto reſpondit, ***non veniſſe tempus, quo Hiero-
ſolyma à Chriſtianis recuperaretur***. Quod comprobauit euentus. Tandem
à Pontifice ſummo obtenta redeundi licentia ab Vrbe Verona in Marchia
Taruiſina, ſeu Venetia Regione exiſtente, diſcedens,hoc tempore Vene- C
tias ſe contuliſſe puto, Vrbem equidem amplam, inclytam, ac inter reli-
quas totius Italiæ Vrbes pulchritudine,& potentia admirandam, præſtan-
tiaque,ac dignitate venerandam. In cuius primario Templo,ad inſtar Tē-
pli Salomonis, Dei Viro dictante conſtructo, ac Diuo Euangeliſtæ
Marco dicato, in toto terrarum orbe celeberrimo, anguſta, remotaque
obtenta Cellula, ibi ad tempus inhabitauit, ſatis aſperam vitam ducens.
Inexpectatum Sanctorum Patriarcharum Dominici, & Franciſci prænun-
ciauit aduentum: ità vt etiam opere muſſiuo in eodem Diui Marci Tē-
plo,quod poſt eius combuſtionem adhuc tunc Veneti reſtaurabant, ipſo
Dei famulo propria manu prius deſignante, eo habitu, & veſtitu exprimi D
curauit, quem poſtea aſſumpturi, ſuiſque poſteris diſcipulis,& ſectatori-
bus præſcripturi erant; cum nec ipſe quempiam illorum viderat, & nec
illi exceſſerant ex ephebis. Aliqui Auctores dictæ prophetiæ incertum
tempus aſcribunt; at Sanctus Antoninus ait,dictum vaticinium fuiſſe vi-
ſum in dicta S. Marci Eccleſia antequam Sanctus Dominicus naſceretur.
Et cum Sāctus Dominicus vita functus dicatur octauo Idus Auguſti anno
Domini 1221.& ſuæ ætatis anno quinquageſimo primo; Sanctiſſimi Viri
Dominici ætatis annorum deducto numero ex dictis Domini annis, facili
calculo, ſed prorſus neceſſario cadit Natiuitas eius in anno Dom. 1170.
ante quem dictum vaticinium à Dei famulo fuiſſe prolatum Sancti Anto- E
nini Archiepiſcopi auctoritas manifeſtè conuincit; quam Sancti Antoni-
ni ſententiā aliorum auctorum communiorem eſſe aſſerit Lucas Vuadin-
go, idque etiam indicant carmina ex Petro Rodulpho tranſcripta.

Atque prius fuerit, quam Mundo exortus in æde,
Quæ Marci titulo nulli toto orbe ſecunda eſt,
Extat apud Venetos longis expreſſus ab annis.

Nec tantùm hæc, ſed nonnulla etiam alia futura protendentia in eodē
Sancti Euangeliſtæ Marci Templo expreſſit, ſiue vt melius dicam,exprimi
opere muſſiuo curauit, quorum veritatem in dies comprobat euentus; vt
lucu-

Sigonius de Regno Italiæ lib. 15. Petrus Bizzarus in Annalib. Senatus, Populiq; Genuenſis de quarta Chriſtianorum in Syriam expeditione.

Syluest. Marulus in Oceano Relig. lib. 3. Stephan. Salanacus de reb. Prædic. Barr. de antiq. & ſitu Calab. li. 2. Thom. Maluenda in Annalibus prædic. Cētur. 1. Arnold. Vuion p. 2. ligni Vitæ lib. 5. c. 86. ram. 9. Rodulfius Tuſſianenſis lib. 1. hiſt. Seraphicæ Rel. & Hieronym. Marafiota de antiqui. Calab. lib. 4. cap. 14.

S. Anton. Archiep. Florent. 3. p. hiſt. tit. 23. cap. 1. §. 1. Cæſar. Baron. Card. in notis ad Martyrolog. Rom. ſub die 4. Auguſti.

Lucas Vuadingo in Annal. Min. tom. 1. in præfat. §. 2. Petrus Rodulph. Tuſſianenſis, Epiſcop. Senogallienſis Hiſt. Seraph. Relig. lib. 1.

A luculenter, & egregiè ſimul Philippus Phaſianus Bononienſis cecinit.
dicens.

Philippus Phaſianus Bononienſis relatus ab Arnoldo Viſion in Ligno Vitæ lib. 5. Ramo 9. cap. 86.

Multimodis quæcunque vides impreſſa figuris
Hæc ſigna, ambiguis, ſcriptaque plena notis.
Cum prima faciunt certare ætate minores,
Et fidei oſtendunt credere vane pie.
Defecere etenim reſponſa, oracula ſortes
Ægyptus ſacras liquit, & ipſe notas.
Nil vltra folijs audeat mandare Sybilla,
Pythia, cum Delphis conticuere diu.
B *Namque Ioachimi reſponſa in luminis auras*
Panduntur, quibus eſt ſola adhibenda fides.
Inde videre palàm, quicunque archana futura
Quæ ſunt, quæue olim facta fuere poteſt,
Nam phœbi tripode hic melius, vatiſque furentis
Reſponſo plenus numine vera canit.
Nulla hic ambages ſunt: certa oracula lector,
Dum tibi non modo ſit craſſa minerua tibi.

Cæterum ſiue hæc ſub Vrbani tertij Pontificatu, vt nos putamus breui
intercapedine ſtante inter Vrbes Venetias, ac Veronam, ad quam Abbas
C Sanctus acceſſerat, vt diximus, ſiue ſub aliorum regimine Pontificum fa-
cta ſint, vtique Scriptores omnes quotquot extant Ioachim Abbatẽ præ-
fatarum imaginum, figurarumque futura protendentium conſtituunt in
Auctorem. Denique Dei famulus Vrbani tertij Papæ affatum intra ſe ru-
minans, & conſulentis votum, & præcipientis imperium retinens, Curatiũ
regreſſus ad tantæ contemplationis ſtudium, & ad Apocalypſis expoſitio-
nem animum, & operam appellabat. Extat in Prologo eiuſdem operis
mentio præſtitæ auctoritatis, cuius germana verba ſunt. *Non igitur de meo,*
quod non habeo, ſed de Chriſti benignitate confidens, Apocalypſim, quam Ioan-
nes in Pathmos Inſula religatus deſcripſit, non mea præſumptionis audacia: ſed
D *Romani authoritate Pontificis exponendam aſſumpſi.* Dum autem Apocaly-
pſim ſummo ſtudio exponebat, non pauca ei euenere diuertimenta, quæ
ſuæ ſanctitatis ſigna demonſtrarunt, vt ex ſequentibus patebit.

Anton. Poſſeuinus in Apparatu ſacro in litteram IO.

Ioachim Abbas in Prologo expoſit. ſuper Apocal. fol. 2 col. 2.

CAP. XIX.

Qualiter Tabernenſis Mulier guttæ morbo laborans obtinuerit ſanitatem.

E IOannem Ioachim Abbatem in ſacræ Apocalyſis ſtudio occupatũ gra-
ue pietatis, & religionis opus extra Curatium vocauit. Dumque per
territorium Ciuitatis Tabernæ, litterarum eruditione florentiſſimæ, *Triſ-*
chenes olim Vrbis reliquiarum (fuit enim Triſchenes Ciuitas nobilis, ma-
gna, ac populoſa, muris, & turribus cincta inter Crotalum, & Semirim am-
nes) iter ageret, obuiam habuit quendam, Leonem nomine, in Sacerdo-
tali ordine conſtitutum, qui charitatis intuitu Dei famulum ad hoſpitan-
dum in domum ſuã excepit. Hic enim Leo Sacerdos moribus, & natione
Argiuus, in eius decreuerat animo, etiamque ore protulerat, ſe mundo
valefacturum, & (donante vxore) perpetuo Dei ſeruitio mancipari. Et

Barr. de antiq. & ſit. Calab. lib. 4. & Maraſiota lib. 3. cap. 23.

Syllaneus admirabili 8.

iſte Argiuorum aliàs Græcorum more, vxorē habebat de natione eadem A guttæ morbo laborantem. Hæc infirma mulier, neſcio qua præuenta gratia,& ſpiritu edocta, ad introeuntis Abbatis pedes deuoluta, tales prorupit in voces. *Domine ſi vis potes me ſanare.* Cui vir pietate incaleſcens,ait. *Credis, quod ex Dei munere poſſum te ſanare?* At illa. *Vtique Domine credo.* Admiratus ergo Ieſu Chriſti ſeruus erectis ad Deum ſurſum manibus, ac demum ſuper mulieris infirmæ, & deprecantis caput impoſitis, in eodem Sanctæ Crucis peracto ſignaculo, dixit. *Vade mulier, fides tua, & deuotio tua te ſaluam fecit.* Et ſanata eſt mulier ex illa hora. Qui autem viderunt, gloriam Deo protulerunt, experientes in poſterum mulierem illam nunquam, & nuſquam conſueto morbo vexatam, ſed perfecta ſanitate potita in deuotione, & gratiarum actione dies continuaſſe ſuos vſque ad extremum ſuæ vitæ terminum. Vir Dei ex hoſpitio ad vocationis locum profectus, & inde re compoſita, pro qua acceſſerat, ad Curatium reuerſus, iterum ad ſacræ ſtudium ſcripturæ animum applicauit. B

CAP. XX.

Dæmoniacus Terræ Maidæ per Sancti Patris merita liberatur. C

Meraſ. lib.1.c.23.

Iacobus Gratus Sylban.admirab. 4.

VIx Curatium Abbas remeauerat, & ecce ad eum Illuſtris cuiuſdam Viri Terræ Maidæ (*Melanium* antiquitùs nuncupabatur) Pagorum nempe Cortalis, Corigæ, Petreique, atque Iacorſi, Virorum, & Cleri multitudine memorandæ, Domini, cui nomen erat Robertus de Benetta, Nuncius venit, nimium rogitans,vt ad eum ire dignaretur. Abbas autem Ioachim miſericordia rariſſimus illicò perrexit, & aduenienti Abbati Robertus ille humiliter,& deuotè ſuas præces expoſuit, vt filium nempe ſuum malè à Dæmonio vexatum miſericorditer liberaret. Audita ab eo ſuæ vocationis cauſa, ne talis Dæmonis eiectio viribus, ſanctitatique ſuæ aſcriberetur, ſciens etiam illud genus Dæmoniorum non detrudi niſi in oratione, & ieiunio, in ſpe relictis vocantibus eum, ad Monaſterium redijt. Remque ſuis Monachis adaperiens, triduanam eis orationem impoſuit, ſuum ſuperaddens ieiunium. Et demum Maidam in omnium gaudio repedanti, confeſtim Domini Roberti puer eſt præſentatus, oblatuſque, & ecce ſtatim coram omnibus diriſſimè à Dæmone correptus eſt. Vir autem Dei parum ſe orationi dicans, in nomine Domini Ieſu Chriſti immundo ſpiritui, vt diſcederet, imperauit. Quo mox deiecto, & abſiſtente, Puerum ſanum, liberumque reddidit Patri ſuo. Quibus, cunctiſque admirantibus, nec pro tanti gratia miraculi ſe capientibus in lætitia Deo, ſeruoque ſuo gratias reddentibus,dimiſſis,inde recto tramite ad contemplationis ſtudium redire propoſuit. D E

CAP.

A

CAP. XXI.

Dæmoniacus alter eiuſdem Oppidi ad ſancti Viri deprecationem liberatur.

DVm per medium gentis Maidæ, Curatium rediens, Dei famulus Ioachim pertranſibat, Oppidani, eius ſanctitatem experti, obuiam illi euntes, & alterum à Dæmone vexatum offerentes, humiliter, atq; deuotè *Syllan.admirab.11.*
B rogauerunt, vt ſuper eum manus imponeret, & benedicendo liberaret. *Confidimus enim* (aiebant) *ſcimus, & credimus, quod Dominus per tuam interceſſionem, & praces, poteſt filium noſtrum de poteſtate Dæmonis liberare, nec tibi pro tali cauſa Monaſterium redeundum eſt, vt nuper feciſti pro filio Illuſtris Domini noſtri: certi enim ſumus, quod operante Domino per te filius noſter liberabitur.* Famulus ergo Dei Ioachim illorum pietate, & afflictione perfoſſus, viſa etiam illorum fide, modica oratione præmiſſa, Dæmoniaco manum impoſuit in nomine Domini, ſanum extemplò, ac liberatum reddidit Matri ſuæ, & Curatium redijt. Vndiq; igitur diuulgabantur omnia facta hæc, & omnes poſuerunt in cordibus ſuis Ioachim Curatij Abbatem ma-
C gnum eſſe coram Domino: poſuerat ſiquidem ſigna ſua in eo, & prodigia eius in terra eorum, videntes qualem poteſtatem haberet ſuper ſpiritus immundos, laudabant Dominum Ieſum Chriſtum in animo, & corde eorum, cernentes per ſeruum ſuum Ioannem Ioachim quomodo, qui ab eis vexari contigerat, curabantur.

CAP. XXII.

Equus tanti Dei viri ſanctitate curatur.

D

NOn tantùm hominibus Dominus, ſed etiam Belluis per ſeruum ſuum beneficia concedere dignatus eſt. Accidit ſiquidem vice quadam ſeruum Chriſti Ieſu Ioannem Ioachim Cuſentinam pertranſire Sylam, vbi nocte ſuperueniente diuertendum ei fuit, & hoſpitari in Villa *Syllan.admirab.6.* cuiuſdam Iordani de Mandara conditionis non mediocris, à quo nimia fuit amabilitate, & charitate ſuſceptus. Colligatis itaque hoſpitantis, & hoſpitis Equis; dum non ſe compaterentur ad inuicem, Iordani Equus aliò ſe conuertere nitens, in vallum incidit, ita vt de corpore exirent interiora. Quam ob rem Venerabilis Abbas nimium triſtis effectus, aliquo
E ſi remedio Iordani Equo ſubueniri poſſet, anxius procurabat. Quo Iordanus agnito, hilari vultu ne de huiuſmodi caſu triſtaretur, verbis Abbatem dulcibus depræcabatur. Tandem ingenti eius anxitudine viſa, Dei famulo fidenter ait. *Si Equo compateris, ſigna illum, & ſanabitur.* At quid mirum? attenta fide, & deuotione hominis in Domino confiſus Abbas, Crucis ſigno Equum ſignauit, & illicò ex vulnere conualuit. Ideo accepit omnes timor, qui viderunt, & audierunt, & gloriam Deo dederunt, qui nō tantum hominibus, ſed etiam tam inſolitè, & ſtupendè mutis animalibus ſanitatem reddiderat.

A

CAP. XXIII.

Sanitatem claudo reſtituit.

ALia etiam vice cum B. Ioannes Abbas; Curatio egreſſus, ſororem ſuam morientem viſere properaret, magis illius animæ, quam corporis ſalutem aſpirans, (Fratrem enim ſuum in extremis conſtituta ſoror inconſolabili mœrore optabat amplecti, proindeque illum acceſſiri deprecata erat aſtantes) inter alios honoris, & venerationis intuitu aduentum eius præuenire curantes, præmemoratum Iordanum de Mandara feſtinanter obuium habuit. Cæterum priuſquam ad inuicem oretenus ſalutarentur (Deo permittente) Iordanus ab Equo cadens, pedem ſibi extorquendo confregit; ita vt vix cæterorum auxilio ſe aliquo conuertere poſſet. Interea occurrenti famulo Dei, cuius ſanctitatem iam fuerat expertus, inſtanter humilis ab eo ſignari popoſcit. Seruus autem Chriſti vehementi eius dolori compatiens, in Dei pietate confidens, ſupplicantem ſacroſancto muniuit Crucis ſignaculo, & mox in priſtinam ſanitatem reſtituit. Sanus ergo effectus, de terra profiliens ſanatorem ſuum comitabatur, cæteris coniubilans in gratiarum actione, & Dei laude effundebatur, qui non tantum in Brutis, verum in corpore ſuo mira per ſeruum eius operari, dignatus fuerat.

Syllan. admirab. 3. (B) (C)

CAP. XXIV.

Quare B. Io: Ioachim Curacenſibus relictis, Petram latam inhabitauerit.

DVm hæc in Calabria, maioraque alia à Dei famulo Ioachim in conſolationem patrabantur fidelium ad ipſum confluentium veluti ad Patriæ, & totius Regionis Patrem indeſinenter. In Flaminia Sedes Apoſtolica parabatur Paulo ſcholario, Romano, è familia Regionis Pineæ antiquitùs dicta, creato Epiſcopo Cardinali Prænestino ab Alexandro tertio ſui Pontificatus ann. 22. & Dominicæ Natiuitates ann. 1180. Quippè vita functo Vrbano tertio Ferrariæ ad Padum amnem 14. Kal. Nouembr. ann. Dom. 1187. & ſui Pontif. ann. 1. menſe 10. & die 25. Nec non Gregorio 8. Vrbano tertio ſubrogato, ex hac vita deceſſo Piſis die 15. Menſis Decembris eiuſdem anni 1187. viginti dierum ſpatio Apoſtolica Sede vacata ob ſacri Collegij Purpuratorum diſſenſum, vt auctores referunt: tãdem in eiuſdem Vrbis Eccleſia Cathredali die Epiphaniæ Domini, nempe 8. Idus Ianuarij 1188. Sancti Spiritus gratia priùs inuocata, inito Comitiorum ſcrutinio, propalatiſque eligentium votis, ſacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ Principes ad 22. numerum aſcendentes, Paulum Scholariũ præfatum in ſummum Põtificem ſublegere, quem Clementem 3. vocauerunt. Clemens ergo tertius, vt erat vitæ integritate integerrimus, doctiſſimuſq; ac prudentiſſimus, ſic expoſitionem Apocalypſis legendi, ac Dei famulum ſanctimonia præditum videndi, tali erat deſiderio captus, vt vix Romam productus, ipſum admonitum voluerit ſexto idus Iunij; data ad eum epi-

Platina, Ciaccon. & aly. (D) (E)

ſtola

ſtola tenoris ſequentis. *Clemens Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilecto filio Ioachim Abbati de Curatio, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Rationis ordo ſuadet, & debitum exigit charitatis, vt in cunctis actibus noſtris ad id plurimum intendamus, qualiter ſecundum veritatis Euangelicæ teſtimonium, operà noſtrà luceant coram hominibus, vt ex eis proficiendi materiam capiant, & exemplum. Cum ergò iubente, & exhortante bonæ memoriæ Lucio prædeceſſore noſtro expoſitionem Apocalypſis, & opus Concordiæ inchoaſſe, & poſtmodum de Vrbani auctoritate ſucceſſoris ipſius compoſuiſſe dicaris: charitatem tuã monemus, & exhortamur in Domino per Apoſtolica ſcripta mandantes, quatenus laboribus tuis in hac parte optatum, & debitum finem imponens, gratia Dei*
B *proſequente, ad vtilitatem proximorum opus illud complere, & diligenter ſtudeas emendare: veniens ad nos quamcitiùs opportunitas dederit, diſcuſsioni Apoſtolicæ ſedis, & iudicio, te præſentes: ſi enim velis in abſcondito retinere, diligenti cura proſpicias, quæ poſsis ſummi Patrisfamilias offenſam de talento ſcientiæ tibi commiſſo ſatisfactione placare. Data Laterani ſexto Idus Iunij Pontificatus noſtri anno primo*, Circumfertur epiſtola cum operibus Abbatis Ioachim. Hoc de quamcitius Apocalypſis expoſitione perficienda, ſeſeque ſummo Pontifici præſentando accepto, lecto, relectoque admonitorio, ſeù præceptorio Breui; ne in futurum à ſancto contemplationis ſtudio alia, atque alja pateretur diuertimenta, & vt liberiùs Romano-
C rum obſeruaret præcepta Pontificum, Curatium relinquere, & aliò abire ſecernit. Paucis itaque ſecum aſſumptis fratribus, ſeceſſit in locum, *Petra Lata*, nuncupatum, cuiuſdam nobiliſſimi Viri, nomine Dominici Olivcti, Conſtantinopolitani Imperatoris amiciſſimi, cui non deerat cingulus militaris, nec eius fratri Epiſcopalis mitra. In tali ergo loco contemplationi congruo, videntes eum Curacenſes immorari; vel quia tanti patris non poterant carere præſentia; vel tanquam ignari ſpiritui reſiſtebant; eum repetere, ac in Curatium reuocare medijs, & remedijs interpoſitis poſſibilibus quæſiere. At Dei famulus animum ſuum tenens exploratum, repudiatis præcibus, abnutis intermedijs, tali funditùs recuſata conditio-
D ne, conſulentium votum, ac præcipientium imperium retinens, Curacẽſes omnes excluſit omnino. Qui tandem de ſeniorum conſilio Monachorum ad Curiam Apoſtolicam acceſſere: ad quam, vt ſuas partes tueretur, etiam B. Ioannes Ioachim acceſſit. Propoſita ergo hinc inde quæſtione, ad id tandem deuentum eſt; vt Dei ſeruus ab omni Curatij munere abſolueretur, & alibi conſedendi facultas concederetur: quod totum põtificia cautum extitit auctoritate: & Curacenſes Monachi vltrò iterum Foſſanouenſi Antiſtiti ſe commendauere. Reuerſus denique Vir Dei ad iam dictum locum *Petram Latam*, in mantionis prioris ſignum *Petram Olei* eum nominauit. Vbi totam Quadragenam, Dominicis tantùm exceptis
E diebus, in pane, & aqua guſtando potius, quam edendo, ducens, factus voti compos, ex tunc Rachelis amplexus initians, ſororemque ad Dominicos ſedentem pedes amplexans, in ſcribendo continuabat: flumina quoniam aquæ viuæ de ventre eius fluere cœperant, & effectus vnus ſpiritus cum Deo ad ſpiritualia tantùmmodo aſpirabat.

Ante præfat. Cõcord. vtriuſque teſtam. & expoſit. Apocalypſ.

Antiqua M.S.

Græc. ſect. 16. & alij. Barr. Francic. lib. 2. & Maraſiot. lib. 14. cap. 14.

A

CAP. XXV.

Quomodo Viri Dei fama diuulgabatur, & de alibi habitandi inſpiratione.

SCripturarum ſaporem mellcum diuinarum dum ſeruus Chriſti optata in ſolitudine pergustaret, & ſanctitatis eius fama per totum diuulgaretur, acceſſit ad eum Frater Raynerius Capoccius, Monachus Ciſtercienſis, Monaſterij Trium fontium filius, modo (vt confidimus) vir ſanctus, B zelo veritatis ſuccenſus, in liberalibus eruditus, & ſermone diſertus, qui à ſuo Monaſterio venerat Inſulæ Pontianæ, tunc Trium fontium Monaſterij ditionis, in Tyrrheno mari ſinus Formiani Neapolitani Regni exiſtentis, noui noſtri audire ſapientiam Salomonis. Et factum fuit demum, vt per Hiſpaniam, & per omnia ſuæ Legationis loca (factus enim deinde fuit Diaconus Cardinalis tituli S. Mariæ in Coſmedin ab Innocentio tertio, & vſque ad Pontificatum Innocentij quarti diuerſa Legationis munera obiuit: fuitque Sancto Dominico eximia familiaritate coniunctus, & eius Ordinis ſtrenuus fautor, atq; defenſor, de quo præter Sebaſtianũ de Olmedo, & S. Antoninum à Ciaconio citatos, ſcripſit Cæſarius Heiſterbacẽſis, qui C noſtrum Raynerium virum vtique ſanctum facit, ac Innocentij tertij Confeſſarium; ſcripſit quoque B. Theoloſphorus Cuſentinus in lib. de magnis tribulationib. & eum vocat *Virum ſanctum, & habentem ſpiritum veræ prophetiæ*, & vtitur teſtimonio noſtri S. Abbatis ſuper Merlinũ, & Heritheam; mirum quomodo tantum virum non poſuerit in ſuo Menologio noſter Chryſoſtomus Henriquez) diceret, ſe de Magiſtro diſcipulum euaſiſſe; nam per Dei virum Ioachim fuerat in ſanctarum ſaporem ſcripturarum introductus, adeò vt ad eius inſtantiam etiam Prophetæ Iſaiæ vaticinia dilucidauerit, vt idem S. Abbas teſtatur in Prologo. Cum ergo iſti duo Viri virtutum in ſancta conuerſarentur contemplatione, Ioannes Ioachim D ſocium ſapientiæ plenitudine præcurrebat, ſicut Sacerdotij dignitate. At dum ita ſaperent, volante vndique fama, locus concurrentium multitudine cœpit perturbari; ideò ſeceſſus remotior quærendus fuit pro contemplatione delecta: nam ideo Dominus eum in ſolitudine duxerat, vt loqueretur ad cor eius, qui etiam ritè meminerat diuinam in ſolitudine expectationem, & dulcedinem capi cum Propheta expectãte illum, qui eum ſaluũ faceret à puſillanimitate ſpiritus, & tempeſtate, ne à tantæ contemplationis faſtigio caderet, pariterque à nimia confluentium viciſſitudine liberaretur.

Plin. lib. 3. c. 7. Ioan. Ant. Magin. in Geographia.

Frater Sebaſtian. de Olmedo in Chronic. Ord. Prædic. S. Ant. hiſt. p. 3. tit. 23. cap. 4. Ciaconius in Vit. Innoc. 3. Cæſar. Heiſt. lib. 11. Dialogor. c. 6. B. Theoloſphorus in lib. de Magnis tribulationib. Eccl. pag. 9. Abb. Ioachim in præfat. ſup. Iſaiam.

Iacob. Græc. in Chronol. ſect. 20.

E

CAP. XXVI.

Viro Dei nunciante futura plurimi de mortis periculo liberantur.

ANtequam à *Petra Olei* diſcedamus, memorabile illud, quod coram præfato Raynerio accidit, narrandum eſt. Dum vice quadam Venerabilis Pater ſanctus cum Raynerio prælibato quendam deambularent

A in locum, deuentum eſt ab eis ad Eccleſiam veterrimam, cuius prope parietem plurimis cum alijs conſederunt. Et ecce Domini ſermo ad virum ſuum factus eſt, vt confeſtim illinc abſiſterent, nam extemplò paries ruiturus erat. Surrexit ergo ſtatim Ioachim, & ait. *Feſtinanter hinc diſcedamus, nunc nunc paries iſte ruet*. Et ecce (mirabile viſu) vix illis receſſis, paries ille corruit, illæſis remanentibus cunctis. Ex quo iam ſe videntes periculo abſolutos, intra ſe præ lætitia non capientes, mirabundi, genuflexi gratias Deo, & ſeruo eius egerunt; & de cætero eum, vt pluſquam Prophetam prædicauerunt.

B

CAP. XXVII.

De prima inquiſitione, & habitatione in loco Floris, & de habita ibidem contrarietate.

CVm autem complacuiſſet ei, qui eum ſegregauerat à ſæculo, & vocauerat, vt ampliore gratia reuelaret in eo gratiam ſuam, & multos filios Dei, qui erant diſperſi, per eum congregaret in vnum, aliter de eiuſdem incolatu conſulere. Facta, vt iam dictum eſt, alibi ſedendi delibera-
C tione, vt liberiùs contemplationi vacarent, Raynerio in Petra Olei relicto, ipſe cum aliquibus ſocijs in Sylæ montem aſcendit, ſelecturus inter frigidiſſimas locum alpes, vbi quomodocunque poſſent inhabitare. Et primum ſe contulerunt ad partes fluminis *Laſa* decurrentis per *Nebetum* amnem ad mare Adriaticum, prope *Cerenthiam*, ſiue *Geruntiam*, Pumentum olim dictum, ab Oenotrijs, ſiue vt Strabo fert, à Philoctete, edito loco ſuper ſaxum conditum, validum propugnaculum, ingentibus ſaxeis rupibus vndique cinctum, ſedes Epiſcopalis, ad quam Beatum Bernardum Abbatem Sambucinæ, & Matthæum Beatiſſimi Abbatis noſtri, pro quo inſudamus, Cœnobitam, & in Florem primum ſucceſſorem, aſſumptos fuiſ-
D ſe atteſtantur auctores; & licèt *Laſe* flumen æſtiuo tempore non multum creſcat, eius tamen rapacitate eſt metuendum. At iſtius aſperitate, & loci inæqualitate dimiſſa, ad locum tandem prædeſtinatum à Domino cum comitibus, fratre ſcilicet conuerſo, & laico deuenere. Dicitur namq; locus ad quem deuentum eſt *Flos*, qui ſituatur inter frigidiſſimas Alpes, duplici circumfuſus amni, *Nebeto* ſcilicet à Septentrione, & *Albo*, nunc *Aruo* vulgo dicto, ex Meridiano, & nemoribus vndique circundatus, atque adeo admodum aſperitate celebris, à Caſtro *Caccurij* edito loco in radicibus ſyluæ *Sylæ* ſito, olim opulento, orientem verſus, quatuor circiter milliaribus diſtans. Hìc igitur placuit præmere veſtigia, erigereque tugurium,
E atq; in loco horroris, & vaſtæ eremi conſedere; facturi (vt ità dicam) de ſpelunca latronum Templum Dei, & Domum orationis. Vbi ſimpliciter aliquanto tempore ſeruierunt in paupertate ſpiritus, in fame, & ſiti, in frigore, & nuditate, ac in vigilijs multis. Fratribus interea in Flore ad præparandum vtcunque habitaculum commanentibus, ipſe ad ſocium, qui non ſine controuerſiæ venturæ ſigno ſolus remanſerat, reuerſus eſt. Socius autem, qui in cordis ſolitudine Ioachim Magiſtrum ſuum expectabat, eum videns redeuntem gauiſus eſt gaudio magno valde, & ab eodem de loci electione intellexit, inque *Petra Olei* tandiù ſunt commorati, donec à Fratribus conuerſo, & laico in Flore fuit erectum tuguriolum. Quo cō-

Barr. Maraf. Marulus, et alij locis ſup. cap. 24.

Gräc. ſect. 23.

pleto, à *Petra Olei* prorſus receſſerunt anno Dominicæ Natiuitatis 1189. A
die 18. menſis Iulij, 6. Indictione, in vtraque Sicilia bono Guillelmo re-
gnante, pace vbique vigente; & ſic Alpes inter frigidiſſimas coarctati, in
Flore remanſerunt; quem Dominus Floribus florentem fore in futurum
præuiderat, & inſtar Nazareth florentis Sancti Spiritus fructus productu-
rum. Qui autem tanti Magiſtri decreuerant ſequi veſtigia, inuentam Ere-
mum, ſublato tuguriolo, in Cœnobium conſtruere cœperunt. Qui iuxta
Didaſcoli normam per ſanctum lectionis, meditationis, orationis, & con-
templationis exercitium, Clauſtralium ſcalam, ad Deum aſcendebant.
Dum autem tanti Viri virtute, ſuprema ſtipati ſolitudine, mundo excluſi,
Supra cap. 14. pag. 33. A. & B. Domino inceſſanter vacarent, calamitas ecce præuiſa, vt nos ſupra, irruit. B
Mortuo enim Guillelmo bono vtriuſque Siciliæ Rege 18. Menſis Decem-
bris ſuæ ætatis anno 36. & Dominicæ Natiuitatis 1189. Siculi Tancre-
dum, Rogerij primi Siciliæ Regis filiũ ex pellice prognatum, eorum de-
Ciacon. Sigon. Faz. & alij. legerunt in Regem. A cuius inualida coronatione diſſentiens Clemens
ter tius Romanus Pontifex, deuoluti Regni vindicaturus dominium, para-
tis copijs vtriuſque Siciliæ regiones inuaſit: adeò vt ad eos etiam, qui
Eremi penetralia ſelegerant, calix mixto plenus propinãdus adiret; & vſq;
ad Dei ſeruos euenit, quaſi ad ſanguinis vſque effuſionem. De hoc præ-
Infra cap. 30. & 31. lio plura dicemus infra. Sed & neque hæc tantùm, verùm etiam aliunde
inſtigatione Sathanæ turbationes non defuere quamplurimæ: adeo vt C
Florenſes, qui piè, & quietè viuere nitebantur, non modicam paterentur
perſecutionem. Miniſtri quippè illius, poſt pacificum Regem ſedentis,
Iacob. Græc. ſect. 25. Baiuli nempe, & Camerarij Vallis Crathis, eos inquietare, affligere, &
valde terrere cœperunt, ipſoſque pauperrimos Dei ſeruulos, tanquam
fiſcalium bonorum vſurpatores acerrimè punire conſpirantes, ferè ad de-
ſperatæ pacis limina compulerunt. Interim ſciens Beatus Abbas Ioannes
Ioachim per tribulationes multas, & malas in Regnum Dei intrandum
eſſe, tum ſuis commilitonibus, tùm Tancredi Regis ſatellitibus prouida
accuratione ſuccurrit. Cumque ſuper hoc vehementius turbaretur, &
contriſtaretur, diuerſæque cogitationes in cor eius aſcenderent, poſt mul- D
tos cogitationum fluxus, cordiſque cruciatus, pro pace, & quiete perpe-
tua ad Regiam Maieſtatem ſuos decreuit dirigere greſſus.

CAP. XXVIII.

De B. Ioannis Ioachim ad Tancredum Regem acceſsu, & de Floris loci impetratione, & ampliatione.

CVm ſuis paruo numero ſocijs vexatus Chriſti Ieſu deuotiſſimus Ioa- E
chim, neceſſitate compulſus, cauſantibus, vt modo diximus, Tan-
credi Regis, veluti Pharaonis, executoribus, ad ipſum ſe contulit Regem,
ac ſuam ſic exorditur poſtulationem. *Iubet*, inquit, *Regis Clementia, tan-*
Iacob. Græc. in Chronol. Ioachim ſect. 26. *taque Maieſtas, vt ego, & Pueri, quos dedit mihi Dominus in vnum Domini*
cõiurata militia, in ea parte Syla, quam elegi, Aprorũ, & Ceruorum inſtar, fati-
gemur? Regis magnificentiam decet, non tantum viſibiles Chriſti hoſtes ſtipa-
to milite, verum etiam Principes, & Rectores tenebrarum harum in cœleſtibus
inuiſibiles militias gratijs munita, ac vndiq; bene proſpecta Religioſorum cater-
ua debellare. Hæc, & alia humiliter retulit in ſapientia, & alter velut Ioſeph
coram

A coram Pharaone ſe habens, gratia diuinitùs infuſus, ſermone ſuo Regis animum, nulla vtens adulatione, alligare apparuit: & ſic verbis cœlitus eius ab ore defluentibus, Regem molliuit, vt Rex ipſe ſuæ petitioni augẽdum magis, quam derogandum firmaret. Noſter etiam Ioſeph omnes nequam Pharaonis conſiliarios, Monachorum ſtatui inſidiantes, ſedula piæ conuerſationis amabilitate deuinxit. Et ab omnibus his liberauit eos ille, in cuius ſpiritu copulati erant. Demum Regi offerenti ei Monaſterium Matinæ à Roberto Nortmando Apuliæ, & Calabriæ Duce, vxoreque ſua Sirlegatta ann. 1066. fundatum, tunc Nigrorum, modo Ciſtercienſium Monachorum Caſamarij filiationis, ſitum in Calabria, duobus diſſitum
B milliarijs ab Argentano olim, ſiue Mendonica, vt Tito Liuio placuit, nunc Sancti Marci Vrbe dicta, Epiſcopali ſede decorata, & multis Sanctorum fruſtris fulcita. Habet enim in Cathredali inter cætera, corpora Sanctorũ Senatoris, Viatoris, & Caſſiodori fratrum, & Sanctæ Dominatæ eorum Matris eiuſdem Vrbis, qui à Sanctis Petro Apoſtolorum Principe, & Marco Euangeliſta eius diſcipulo ad fidem conuerſi, & ſacro baptiſmatis lauacro ſuperinfuſi, iuxta ſententiam ab eiuſdem Vrbis Præſide datam, ad quingentos paſſus extra Vrbem ob cõſtantem Chriſtianæ fidei confeſſionem curſum glorioſi martyrij peregerunt, vt notarunt Vſuardus, & alij. Eſt Vrbs Sancti Marci inter Cuſentiam, & Tempſam, quam & Temeſam
C alij nominarunt olim, nunc Meliuitum, vrbem vtique antiquiſſimam, cuius meminere Strabo, Ouidius, & alij, quam etiam ſuo tempore ſuum habuiſſe Epiſcopum ſatis apertè probat Francicanus ex Hilario, & Abundantio eiuſdem Vrbis Epiſcopis ſub Pontificatu Agathonis Papæ, qui cõſecratus legitur 7. Idus Iunij, die Dominico, anno Domini 679. & ſedit annos duos, & menſes ſex. Tancredo Regi, inquam offerenti præfatum Monaſterium, Dei famulus Ioachim reſpondit. *Abſit* (inquit) *ſed cum Moyſe, ſicut mihi dixit Dominus, ducam ouiculas meas in interiora deſerti; non enim approximandum ſæculo cuius filij turpiſsima operantur, & in quo videntes filij Dei, filias hominum corruptione alliciuntur, & abhominabiles fiunt. Nam*
D *pulchrum erat pomum, & dulce ad veſcendum, ideo tulit Mulier, & dedit viro ſuo*. Hæc & alia à ſeruo Dei prolata Tancredus Rex audiendo, ſuæ deſcendens petitioni abnuit, & quodammodo petentis auctoritate alligatus, ordinauit, vt vltra nec illum, nec Fratres ſuos moleſtarent Satellites, Miniſtrique ſui. Immo & iuſſit, vt tribuerent ei annuatim quingentas frumenti ſalmas de decimis fiſcalibus pro ſuorum pauperum Monachorum alimonia, vt expeditiores contemplationi incumberent. Et ecce quomodo Deus protexit, & viſitauit plebem ſuam, quæ ex malorum perturbatione vberior effecta, in Flore florida ſic benè florere incœpit, illo dante, qui in gaudium ſcit conuertere luctum. E Tancredi Regis facie non confu-
E ſus recedens, in filiorum iubilatione quamplurima in Floris locum peruenit. Vbi iam ante receptam terram in Abbatialia loca diuiſerunt, ita vt vbi ferarum quondam cauernæ, Chriſti Militum dormitoria iacerentur, Hoſpitum, Infirmorum, Fabriliumq; domos parari, ac illuſtre Templum Cœlorum Reginæ, Sancto Ioanni Euãgeliſtæ, ac Spiritui Sancto inter alia ad ſublimia duci viſa fuere. Inſtruens ergo familiam ſuam, vt Domino ſeruirent in timore, & exultarent ei cum tremore, apprehenderent diſciplinam, ne forte iraſcente Domino perirent de via iuſta, animum adiecit ad noua Inſtituta formanda.

Monumentum antiquum apud hæredes quondam Siri Antonij Amodas, Cathredalis Eccl S. Marci Archidiaconi.

Vſuardus in Martyrolog. ſub 18. Kal. Octobris, Gabr. Barr. de ant. & ſit. Calab. lib. 2. Proſper Pariſ. in tabulis Calab. Romæ impreſſis, Dauid Romaeus in Indice maiori Sanctor. Regni Neap. Philippus Ferrarij in Catalogo Sanctorum Italiæ, & alij, relati à Paulo Gualter. in Vitis SS. Martyrum Calabriæ lib. 1. cap. 10.

Stra. l. 6. Ouid. Fauſt. l. 5. & meth. l. 7. Statius Silius lib. 1. Homerus Odyſſ. lib. 1. Iſacius, Plin. lib. 14. & alij.

Iacob. Græc. ſect. 26. & alij.

 A

CAP. XXIX.

Philippo Galliæ, & Riccardo Angliæ Regibus, ad Terram Sanctam recuperandam ituros, ſed non profecturos prædicit. Angelus Domini clarificans à Deo hoc Ioachim Abbati fuiſſe reuelatum, Dei famulum à Terra eleuat. Atq; Hieroſolymitanæ expeditionis euentus refertur. B

INterim dum noua Abbas Io achim conderet Inſtituta; Domino Ieſu
Chriſto ad ſerui ſui Ioachim ſanctitatem comprobandam, propalan-
damque alios teſtes omni exce ptione maiores adhibere complacuit. Ac-
cidit ſiquidem capta ſancta Ciuitate Hieruſalem, ſummorum Pontificum
hortatu, vt per nonnullos Chriſtianos Principes ad illam recuperandam
fieret expeditio, & præparatio ineffabilis, quorum præcipui erant Philip- C
pus Galliarum Rex, Angliæ Rex Riccardus, Odo Burgundiorum Dux,
multi Comites, alijque Illuſtriſſimi Viri, ac potentiſſimi Principes, & Re-
guli, qui vnà cum ſuorum militum copijs, belliciſq; apparatibus ad Meſſa-
næ Vrbem, Trinacriæ Inſulæ primam, nobiliſſimamque, ac potentiſſimam
cum perueniſſent in Autumno anni Domini 1190. & cauſa Ioannæ Siciliæ
Reginæ, Riccardi Regis Angliæ ſororis, & demortui Boni Guillelmi Re-
gis vxoris, adhuc ibidem commorantis, à Tancredo maximo apparatu
excepti cum fuiſſent: Siciliæ Regi Tancredo retulerunt; qualiter ad eorum
non parum pertinere cenſuerant dignitatem ſi labefactatam reſtituerent,
& pro eorum poſſe Rempublicam ſanarent Chriſtianam, in Terræ ſanctæ D
Prouincia vulneratã, & confoſſam. Quo audito, dum adhuc Reges præ-
fati, Regulique, ac Principes Meſſanæ hybernarent, Tancredus Rex no-
ſtro ſancto Vati epiſtolam miſit, dicens; vt ad Meſſanæ Vrbem ſe confer-
ret. Extemplò Dei famulus iuſſis parens, transfretauit, & ad Tancredum
Siciliæ Regem properauit. Et poſt aliqua interrogatus à Rege quid ſibi
videbatur de Hieroſolymitanæ expeditionis euentu. *Non dum adeſſe tem-
pus, quo Hieruſalem recuperari poſſet, adeoque Chriſticolas non valde profectu-
ros,* reſpondit: *cum non dum diram belluam ſua fata apparerent, nec Terræ
ſanctæ recuperandæ dies illuxiſſet*, vt tradunt Nicolaus Arſpeldius Archi-
diaconus Cantuarienſis, Ioannes Nicolaus Buglioni, Vincentius Bellouа- E
cenſis, Ioannes Tarcagnota, Petrus Bizarus, Gigas, Trithemius, Ioannes
de Oppido, Faſciculus temporum, & alij. Sedebant cum Tancredo Rege
Reges præfati, qui audito eo, omnes ſunt turbati. Intererat præterea, vt ait
Pater Bonacius, relatus à Fotino in Chronicis Regni Neap. Reuerendiſsi-
mus D. Petrus Kalà Theologus, & Conſanguineus prædicti Riccardi Re-
gis, *qui D. Petrus* (vt proprijs Bonacij verbis vtar) *nimis turgidus, & ela-
tus ob immenſam ſcientiam, & ob ſanguinem regalem, iraque exardeſcens ait.
Nunquid aliquod boni ex cuculla? Tunc ſanctus Abbas procidens in faciem ſuã
iracundi Prælati pedes deoſculatus eſt. Petrus autem ſtatim Angelum ſe videre*

Carol. Sigon. Regni Italiæ lib. 15. Nicol. Arſpeld. Archidiacon. Cantuar. hiſt. Angli. ſecul. 12. cap. 10. Io: Nicolaus Buglioni 3. p. Hiſtorici Compẽdij, Vinc. Bellouac. in Specul. hiſt. lib. 29. c. 40. Tarcagnota hiſt. Mundi lib. 13. Pet. Bizzarus Sentinat. in hiſtor. & Annalibus Senatus, Populique Genuenſis de quarta Chriſtian. in Syriam expedit. Gigas, Trithemius, & Iõanes de Oppido citati à Theatro Vitæ humanæ volum. 37. lib. 3. Faſciculus tẽp. 1122. edit. Venet. de anno 148. pag. 57. & alij.

P. Bonac. de duplici ſpiritu Ioachim Abbat. Florenſis lib. 2. n. 6. relatus à Giorgio Fotino in Chronicis Regni Neapolit. ex Rapſodijs eiuſdẽ Regni pag. 214.

A *viſus eſt, à terris Abbatem Ioachim eleuantem, & audiuit vocem dicentem, ſibi veritatem reuelat Deus*. Inter humiles humillimus, Vir Dei remeauit ad propria ſemper gaudens à conſpectu Regum, quoniam dignus habitus fuit pro Dei verbo contumeliam pati, & ab Angelo confortari, & auxiliari in tempore tribulationis ſuæ. Reges vero, Reguliqué, ac Principes, quia poſuerant in bracchijs ſuis potentiam, & proprijs confidebant in viribus, pro Terra ſancta recuperanda, Syriam ſunt aggreſſi, ſed confuſi regreſſi ſunt, & quid eis acciderit, Petrum Bizzarum ſingula referentem audiamus.

Petrus Bizzarus loco ſupra cit.

Henrico (inquit) Bizzarus *demortui Friderici filio, in Italiam ex Aſia reuer-*
B *ſo, Philippus Galliæ, & Riccardus Angliæ potentiſsimi Reges, cum ad ſuam dignitatem haud parum pertinere exiſtimarent, ſi labefactatam, atque multis vulneribus confoſſam Rempublicam Chriſtianam reſtituerent, atq; pro viribus ſanarent, communicatis conſilijs, contractiſque ingentibus priuatis ſumptibus, vndique copijs, multiſque Principibus, ac Regulis in belli ſocietatem pellectis, nouam expeditionem in orientem adornarunt: quæ ſanè ita celebris, & illuſtris fuiſſe traditur, vt ſuperiorum temporum expeditiones, vel obſcurauerit, vel ſaltem egregiè adæquauerit. Nam vt de apparatibus bellicis, militumque copijs nihil dicatur, tantus fuit inter maximos, & potentiſsimos Principes concurſus, vt nunquam antea maior extiterat; inter quos, qui huic ſacræ expeditioni nomi-*
C *na dederunt potentia, & nominis ſplendore, facile Odo Burgundiorum Dux excellebat; ſiquidem cum multis Comitibus, alijſque illuſtribus viris eſſet comitatus; haud parum ad huius belli neruum conferebat. Philippus itaque ſub proximi veris initium ex Sicilia in Syriam ſecunda nauigatione delatus, velut Cælo miſſus ab exercitu, omnium fere rerum penuria laborante, & in vltimam, ac extremam anguſtiam redacto, vtpote qui Ptolemaidem per totum ferè biennium aſsidua, & arctiſsima obſidione preſſerat, incredibili cum omnium lætitia, & fauſta acclamatione exceptus eſt; nimirum cum ad eius aduentum obſeſſores ipſi non ſolum commeatu, alijſque vitæ neceſſarijs recreati ſint, verum noua auxiliarum acceſsione facta, omnia in melius mutata. Caſtra etenim fir-*
D *miori munimento circumuallata, obſeſsique arctius premi cœpere; machinæ etiã, tormentaque expugnandis Vrbibus recens aduecta, ſumma cum feſtinatione expoſita, aliaque omnia ad propugnationem Vrbis neceſſaria ſummo ſtudio, ac diligentia præparata. Verum, quia recens auxiliaris miles magna ex parte nauigationis nauſea, & diuturni otij tedio ſummopere torpebat, belli Ducibus admodum expedire viſum fuit illum quotidianis exercitamentis ad alacritatem, ad laborem, ac plane ad omnem virtutem bellicam excitare, & exercere. At Brittannus, paucis interiectis diebus, Gallum cum ſua claſſe ſubſecutus, longe diuerſa fortuna vſus eſt. Quippe Meſſana ſoluens, aduerſa tempeſtate diſiecta claſſe, Cyprum petere per aduerſum ventorum flatum compulſus eſt: verum*
E *cum ab ea à quodam Tyranno, Chriſtiano illo quidem, ſed Salatino amico, prohiberetur, in continentem vi, & armis deſcenſionem fecit, atque ipſum cũ ſuis copijs tanto impetu aggreſſus eſt, vt eum, bello ſuperato, cœperit, Inſulamque ipſam ſui iuris fecerit; impoſitiſque pleriſque locis præſidijs, inde digreſſus, dum Ptolemaidem curſum dirigit, naui eximiæ magnitudinis occurrit, quæ ex Ægypto commeatus, telaque ad obſeſſos comportabat. Erant in ea, præter magnam frumenti copiam, aliaque ad vitam neceſſaria, ducenti quinquaginta ſcorpiones, & quamplurima vaſcula igne græco, vt vocant, referto. Sunt nonnulli, qui adijciant in caueolis fuiſſe reconditos venenatos ſerpentes, qui in noſtros tempore prælij emitterentur. Galli quoque prope Tyrum pari ſucceſſu in nauim quandam*

hoſtilem, huic, quam commemorauimus; nulla ex parte magnitudine, vel appara- A
tu inferiorem, inciderunt, & occuparunt. Cæterum Philippus cum breuiſsimo
tempore, nimirum quindecim dierum ſpatio, multa præclara, ac memoria digna,
incredibili quadam fælicitate in hac ſua expeditione vſus, geſsiſſet, & expugna-
tæ Ptolomaidis author maiori ex parte extitiſſet, ità vt nemini dubium fuerit, ſi
victricia arma per ipſam Syriam, atque adeo totum Orientem circumtuliſſet, qui
facilè, & breuiſsimo temporis tractu, repulſis, atque ſuperatis Barbaris, haud
exiguam Aſiæ partem veteri Chriſtiano imperio adiecißet, neſcio quibus legiti-
mis de cauſis ab inſtituta expeditione feriò auocatus, non ſine magna admira-
tione pariter, & dolore è Syria diſceſsit. Riccardus nihilominus, etſi ſocij, &
vicini Regis repentinam abitionem valde haberet ſuſpectam, cum ſuo exercitu B
aliquandiù in Syria, prout vſus ferebat, moratus eſt. Tandem & ipſe veritus,
ne Philippus cum ſuis in patriam reuerſus, per ſuam abſentiam, aliquid per oc-
caſionem moliretur, ac Normanniam, vel aliquam aliam ſuæ ditionis partem,
prout res poſtularet, inuaderet, ab ipſo petijt, vt fidem ſibi, iureiurando inter-
poſito, religioſè obligaret, ne aliquid huiuſmodi vi, vel fraude, tacitè, vel apertè
contra ſe quandiù Regno abeſſet, moliretur, quod cum ſuo incommodo, vel detri-
mento coniunctum eſſet. Philippus in re tam iuſta committere non potuit, quin
Britanno ſatisfaceret; quinimo omnia præclara, atque magnifica de ſe ad maio-
rem ſecuritatem illi pollicitus, conuenta claſſe cum ſuis Italiam verſus adnaui-
gauit, & mox Romam viſendi Celeſtini ſummi Pontificis gratia appulit, à quo C
reddita inſtitutione ſui ratione, multa humanitatis, atque beneuolentiæ officia,
hoſpilitatiſque iura expertus eſt, paucis diebus ibi commoratus, ac blande ab ipſo
Pontifice dimißus, domum reuerſus eſt. Riccardus ſtatim poſt Galli à Syria di-
ſceſſum nulla intermiſſa cura hoc vnum agebat, vt Ptolemaide munimentis,
alijſq; præſidijs firmata, reliquas maritimas Vrbes partim vi, partim vero tran-
ſactione tentatus, ad deditionem compelleret. Proinde ab inſtituto curſu nequa-
quam diſcedens, proximo menſe Septembri cum ſuo exercitu ad Aſſur non ob-
ſcuram, ac incelebrem Syriæ Vrbem, contendit, eamque obſidione cinxit. Verum
Salatinus cum hanc Vrbem, cum propter loci opportunitatem, tum quod opibus
maximè floreret, ſummopere ſaluam, & incolumen vellet, ac multum eius in- D
tereſſet, vt in ſua poteſtate retineretur, ad eam obſidione liberandam ſeptimo
Idus Septembris cum noſtris congreſſus eſt, eo ſanè ſucceſſu, vt noſtri Superiores
facti, de eo præclaram, atque omni memoria dignam, victoriam retulerint. In
eo namque certamine multi hoſtium viri fortes, ac magnæ inter ſuos extimatio-
nis ceciderunt, ex noſtris vero præter Iacobum Auenium, virum bellica gloria,
& virtute inſignem, ſtrenuiſsime in prima aciei frontiſpitio dimicantem, &
occumbentem, pauci deſiderati ſunt, ità vt Dei optimi maximi beneficio hæc vi-
ctoria incruenta quodammodo noſtris extiterit. Hoc rerum ſucceſſu Riccardus
alacrior, & ad cæteras conficiendas animoſior factus, Ioppen ab hoſtibus deſertā
reſtaurauit, & omnia prouidi, & circumſpecti Ducis munia adimpleuit, adeo E
profecto, vt omnes expeditionem plane fælicem habituram exitum, ſibi pollice-
rentur. Interrupit tamē rerum benè agendarum curſum oborta in Caſtris Chri-
ſtianorum ſeditio, & Conradi Montisferrati Reguli, Tyri per dolum à duobus
ſicarijs occiſi cædes, quod magnam deinceps rerum conuerſionem in Oriente, vti ex
hiſtorijs patet, attulit. Cæterum Riccardus poſt multa egregie edita facinora,
& exantlatos Reipublicæ Chriſtianæ nomine labores, cum iam videret, maiorem
partem exercitus ſibi commendati, partim morbo, & ferro, partim vero inedia,
& laboris intolerantia eſſe conſumptam: ſimulque magnopere vereretur, ne dum
ipſe procul domo pro Republica Chriſtiana bellaret, proprij Regni iacturam fa-
ceret,

A *ceret, præſertim cum Philippus contra datam, & oppignoratam fidem, non ſolum clandeſtinis conſilÿs illis grauis eſſet, ſed iam apertè, & palàm hoſtis factus Normanniæ eius ditionis Prouinciæ maximi momenti, imminere, Ioanneſque eius frater minor natu Britanniæ Prouincias ad defectionem ſolicitare, vt ipſe regium nomen, & poteſtatem nefariè transferret, diceret: tantis in vnũ confluentibus cauſis, neceſsitate ſumma coactus fuit, cum Salatino paciſci, ac cum eo, quibuſcunque potuit modis, in quinquennium, ſiue vt nonnullis placet, in triennium inducias conſtituit. Nam harum induciarum conditiones cum eſſent mera quadam neceſsitate expreſſæ, erant prorſus huiuſmodi, vt non ſolum præteritarum geſtarum rerum gloriam obſcurarent, verum etiam magna ex*
B *parte priſtinam Chriſtiani nominis, ac Imperij dignitatem læderent, ac labefactarent. Siquidem, vt cætera breuitatis cauſa ſileam, Salatinus obtinuit, vt noſtri omnium earum Vrbium, quarum poſt receptam Ptolemaidem Domini erant facti, citra aliquam moram, vel difficultatem ius, atque dominium exuerent, mœniaque, ac munimenta demolirentur, & ſolo æquarent, adeo vt hæc ignominioſa tranſactio haud dubiè effecerit, vt huius ſuſceptæ expeditionis ſucceſſus nobis magis detrimento, ac dedecori, quàm honori, ac vtilitati omnium grauiorum virorum iudicio, fuerit. Incuſetur, & inculpetur tamen potius fatalis illa ratio omnia pro arbitrio diſponens, quàm Principum iſtorum impudentia, vel temeritas, quandoquidem ſi aliquis penitius ſecum reputauerit, conſtitutarum induciarum cum Salatino conditiones, proculdubio inueniret, noſtros hac in parte culpa*
C *vacare, & temporis neceſsitatem noſtris impoſuiſſe, vt duorum præſtantiſsimorum Regum præclari conatus, & validiſsimi exercitus labores incaſſum omnino ſuſcepti videantur, potiſsimum cum aliàs non veriſimile ſit, eos tam dimiſsi animi fuiſſe, vt aliquo modo aliàs paſſuri eſſent, vt omnes illæ Ciuitates, quæ ſibi ſummis cum laboribus, & periculis acceſſerant, in Barbarorum poteſtate remanerent, & eo magis illorum arbitrio ſubÿcerentur, quo ex illorum præſcripto, ac libidine omnia tum in Syria, tum in ipſa Phœnicia, quas ſanè Regiones maiori ex parte ipſi ſibi ſubiecerant, agerentur.* Et poſt nonnulla, ſequitur idem Petrus Bizzarus. *Cæterum priuſquam huius ſacræ expeditionis exitum abſoluã,*
D *id obiter adnotauerim, nempe Philippo, & Riccardo Regibus, antequam è Siciliâ ſoluerent, de illius ſucceſſu Ioachimum Abbatem, tùm in Calabria apud Monaſterium Floris eximia laude florentem, conſulentibus, eum reſpondiſſe, illos quidem ituros, at parum certè profecturos, quod non dum diram Belluam ſua fata appeterent, nec Terra ſanctæ recuperandæ dies illuxiſſet. Nec verò falſus extitit Vates Ioachimus, ſiue illorum contentione motus, ſiue cœleſti lumine afflatus, videri debet, cum eius vaticinium cum rerum ſucceſſu non parum quadret. Sunt qui putant illum hæc eadem Friderico, arma contra Barbaros expedienti prædixiſſe.* Hæc Petrus Bizzarus loco citato.

Cæterum aduerſus ea, quæ contra noſtrum Domini Prophetam ſuis in
E Annalibus regiſtrauit Baronius, aſtruens Dei famulum in Apocalypſis expoſitione aſſeruiſſe, poſt ſeptennium ab Vrbis Hieroſolymitanæ captiuitate, per Chriſtianos deuicto Salatino, qui eam nuper cæperat, eandem fore recuperandam. Ipſa eadem Apocalypſis expoſitio pro eius Auctore reſpondit, cum ne dum tale quid propheticum contineat, at nec aliquid aliud, quod illi poſſit conuenienter aptari: immò à principio vſque in finem, nempe à libro introductorio in dictam expoſitionem Apocalypſis, vſque ad ſextam, & vltimam partem operis eiuſdem plura clangit apertè contraria. Et primò quidem in libro introductorio ait. *Sextum caput Draconis ille eſt, de quo dicitur in Daniele. Alius Rex ſurget poſt eos, & ipſe potentior*

Baron. in Annal. Eccleſ. tom. 12. ad ann. 1190.

Ioachim Abbas in lib. Introductorio in expoſit. Apocalypſis cap. 8. pag. 10. col. 2.

tior erit prioribus, quamuis initium ſexti capitis à Rege iſto Turcorum Salatino A *nomine ſumptum putem, qui nuper calcare cœpit ſanctam Ciuitatem: quippe peccatis noſtris exigentibus in ceruicibus Chriſtianorum ſupra quam putauimus craſſatus eſt*. Et in ipſa Apocalypſis expoſitione *Sarracenorum vero* (inquit Ioachim) *ex tot annis ſemel inchoata perfidia perſeuerat in malo, & vbique Chriſtianorum nomen impugnare pro viribus non deſiſtit. O quot millia Chriſtianorum in eorum manibus data ſunt, & quàm multos, & quàm varijs tormentis cruciant in odium Crucifixi. Caput iſtud mori non potuit vſque ad præſens, viuit vſque adhuc, vt operetur adhuc mortem multorum, vt perficiat dum aduiuit opera Regis ſui. Sed cur ſe illud, Ioannes, quaſi mortuum vidiſſe, perhibuit? Fortè futurum eſt, vt apud illud Chriſtiani præualeant, prædicando magis, quàm prælíando, vſque penè ad defectum, & interitionem perducat, & iterum reſumptis viribus ad priſtinam redeat feritatem. Sed completum non* B *dum eſt, breui ſpatio temporis poterit conſumari. Sed non deerit forſitan, qui completum exiſtimet materialibus armis; nequaquam exiſtimans contemnenda, quæ ante annos aliquot in Eccleſia acciderunt. Anno etenim, vt fertur, 1015. Incarnationis Dominicæ ſignum in Aere ſatis apparuit admirandum: ſtellas ſcilicet innumeras circumquaque diſcurrere, & velut in modum auium aereas ſemitas peruagari. Quo præcedente ſigno ad exhortationem Vrbani Papæ* (Hic fuit Vrbanus Papa ſecundus, qui in generali Concilio centum quinquaginta Epiſcopis, Abbatibus, Clericiſque C innumerabilibus interuenientibus, tertia hebdomada poſt Paſcha anno Domini 1099. Romæ celebrato, Illuſtriſſimum noſtrum ſacrum Ciſterſcienſem Ordinē primò confirmauit, approbauitque. Rexit Dei Eccleſiā Vrbanus ſecundus à quarto Idus Martij 1087. vſque ad quarto Kal. Auguſti 1099.) *Chriſtiani vndique commoti ſtatuere ire vltra Mare ad liberandum Sepulchrum, quod & factum eſt. Tanta vero poſt hoc data eſt audacia Chriſtianis, vt iam penè Paganorum multitudinem credens annullatam, & veluti ad nihilum, Chriſto præualente, redactam. Vt enim multa in vnum reſtringam, Chriſtianis, qui vltramarinas partes aggreſſi ſunt, Sarraceni qui erant in Ægypto præſtiterunt tributa; Conſtantinopolitanis hi qui poſſidebant Aſiam;* D *Affrica, & quæ prope ſunt Ciuitates capta à Rege Siciliæ, Chriſtianos cœperāt habere Colonos: Reges Hiſpaniarum ſæpe de hoſtibus triumphabant. Quis igitur tot victorijs de gente illa indomabili glorificatos cerneret Chriſtianos, & non ſecure caput Beſtiæ extimaret defunctum? At ſi quis ſano capite circumſpicere ſufficeret, videmus in hac die quantulecunque pacis gentes in circuitu noſtro intumeſcere, quaſi Mare, & caput quod erat quaſi mortuum reſtitutum priſtinæ ſoſpitati, vndique ad cædendas victimas, vndique ad occidendum, & deuorandum, paratum facturum, quod per eum Dominus faciendum præſciuit.* Nonnulla item alia allatis conſimilia citata Apocalypſis expoſitio continet, quæ breuitatis cauſa non referuntur. Hoc vtique certum, & à nobis E quàm diligenter exploratum, ne dum in expoſitione Apocalypſis, at etiam in nullo ſuo opere pro ſanctæ Vrbis Hieruſalem recuperatione ſanctum Prophetam Ioachim præſagiſſe, ne dum præfigiſſe annum, ſed tantùm in ſexto tempore, prædicatione potiùs, quàm pugna recuperandam fore prædixiſſe. Hoc autem ſextum tempus extendit, protenditque S. Abbas vſq; ad ſeptimum, & vltimum tempus, de quo S. Auguſt. in libro de Ciuitate Dei, & in quo Chriſtum Dominum aſſerit de Cœlo venturum ad viuos, & mortuos iudicandos. An autem in principio, vel in fine dicti ſeptimi temporis venturus ſit Dominus iudicaturus viuos, & mortuos, legantur, quæ

idem

Ioachim in expoſit. Apocalypſ. p.4. c.13. tex.3. pag.164. col.4.

Bertoldus apud Bar. annal. Eccl. tom.11. ad ann.1099. Manrique Annal. *Eccleſ. tom.1. ann.1099. c.1. nu.3. & ſeq. Henriq. in lib. Priuil.*

A idem Propheta Domini ſcripta reliquit in eadem Apocalypſis expoſitione. Conſtat ergo malè (ſua,& ſuorum pace in omnibus ſemper ſalua) contra Dei ſamulum loco ſupra citato ſcripſiſſe Baronium, quem id præterea ſuſpectiſſimum reddit, ac correctione dignum (niſi velimus interpretari illum impropriè fuiſſe locutum) quod ibidem, poſtquam Dei Virum Ioachim ore maledico Pſeudoprophetam, ac vaniloquum appellaſſet, ipſum ſuaque ſcripta ſub Innocentio tertio condemnationis ſententiam aſtruit ſuſcepiſſe. Quod vtique falſiſſimum eſt, & omnino chimæricum, atque fictitium, cuius contrarium docent, & regiſtrata ſuis in operibus ſancta Dei famuli intentio, eiuſque opera, ac ſummorum decreta

Ioachim Abb. expoſit. Apoc. par. 7. pag. 210.

Infra cap. 57. & cap. 64. 66. 67. 100.

B Pontificum, de quibus alibi. Rogerius item Houedonius contra Dei virum adiecit maledicta, eorumdemque fuit Anteſignanus; at quæ fides præſtari Theotonico poterit de rebus Calabris, immo Siculis ſcribenti? Aut quam rerum loco remotiſſimarũ perfectam potuit habere notitiam? Aut cuius auctoritati innixus talia retulit? Dixit namque Rogerius, Baronio referente, Dei famulum Riccardo Angliæ Regi, apud Meſſanam commoranti, prædixiſſe duo, nempe in ea peregrinatione Deum exaltaturum nomen eius ſuper omnes reges terræ. Et Antichriſtum iam natum eſſe in Ciuitate Romana, eundemque in ſede Apoſtolica prouehendum. At vtcunque ſit. Ad primum ſit duplex reſponſio, & pro prima ſint verba

Rogerius Houedon. apud Baron. ad annum 1190.

C eiuſdem Baronij loco citato appoſita. *Eodem anno* (inquit) Baronius, *Riccardus Rex Angliæ, diuina inſpirante gratia, recordatus fœditatis ſuæ vitæ, poſt contritionem cordis, conuocatis in vnum in Cappella Reginaldi de Moyac vniuerſis Archiepiſcopis, & Epiſcopis ſuis, qui cum eo erant apud Meſſanam, nudus procidens ad pedes eorum vitæ ſuæ fœditatem coram illis non erubuit. Vepres enim libidinum exceſſerant caput illius, & non erat eradicantis manus: ſed Pater miſericordiarum Deus, qui non vult mortem peccatoris, ſed vt conuertatur, & viuat, reſpexit eum oculis miſericordiæ ſuæ, & dedit ei cor pœnitens, & ad pœnitentiam vocauit; ipſe enim à prædictis Epiſcopis pœnitentiam accepit, & ab illa hora deinceps factus eſt vir timens Deum, & recedens à malo, & faciens bo-*

D *num. O fœlicem illum, qui ſic cadit, vt fortior reſurgat, ò fœlicem illum, qui poſt pœnitentiam non eſt relapſus in ruinam, & culpam.* Ergo ſi dator gratiæ Chriſtus Deus Riccardum Angliæ Regem vocauit ad pœnitentiam, poſt quam acceptam, recedens à malo, & faciens bonum ità Deum timuit, vt fœlici meruerit titulo inſigniri; quare fari nequit Dei famuli vaticinium euentu non fuiſſe comprobatum? Non nè Riccardus è Diaboli Regno in charitatis filij Dei Regnum tranſlatus, ac ſuperexaltatus? Hoc vtiq; certum, indubitatumque: nam per pœnitentiæ Sacramentum, cum Riccardus, teſte Baronio, poſt dictam pœnitentiam Meſſanæ receptam, non ſit relapſus in ruinam, & culpam, eius anima Spiritus Sancti templum fuit

E effecta, vtpote illuminata, & à peccatorum tenebris expiata. Ergo Diaboli templum eſſe deſijt. *Nulla enim* (vt ait Paulus Apoſtolus) *conuentio Chriſti ad Belial, nulla participatio lucis ad tenebras; nulla communicatio iuſtitiæ, & iniquitatis, nullus conſenſus templo Dei cum Idolis.* Item vt Chriſtus ait, *Omnis, qui odit malum, in luce agit.* Qui autem in luce agit, ſicut S. Auguſtinus inquit, in Chriſto operatur, & qui in Chriſto operatur, filius eiuſdem eſſe perhibetur. Cum ergo Riccardus poſt Prophetæ Domini vaticinium, & Pœnitentiæ Sacramentum alter homo euaſerit, & Chriſti filius fuerit effectus, dubio procul ſuper omnes Reges terræ fuit exaltatus. Nec minoris ponderis eſt reſponſio altera. Quippe, vt vidimus, Riccardus An-

Paulus Apoſt. 2. ad Cor. 6.

Ioann. in Euang. 3.

S. Aug. in Pſal. n. 70.

gliæ Rex præ cæteris omnibus in Hieroſolymitana expeditione per graues labores pertulit,qnimmo in grauiſſimis fuit adductus vitæ periculis, & tandem, vt videbimus, ſeſquiannum in arctiſſima detentus cuſtodia, à qua nec liberatus, niſi ingenti ſumma perſoluta. Quæ quidem,& maiora alia non ſuſtuliſſet incommoda, ſi tàm ſanctæ peregrinationi ſe non dediſſet, vt ſponſæ Dei à Sarracenis allatas vindicaret iniurias. Tantam inde Riccardus gloriæ laudem ſibi comparauit, vt Regum terræ nemo ad tantum gloriæ, laudiſque apicem aſcendiſſe videatur,prout vna voce aſtipulantur Hiſtoriographi, ac Annaliſtæ omnes quotquot extant. Suppoſito ergo pro vero Houedonij teſtimonio,ex duplici data noſtra reſponſione, veridicum Prophetã Ioachim Abbatem conſtat extitiſſe pro Riccardo.De Antichriſto autem ſermo erit inferius, cum non Angliæ Regi Riccardo, nec Romæ exiſtere, aut in Apoſtolica ſede prouehendum; ſed Adamo Abbati Parſeniæ, illumque eo tempore adoleſcentulum eſſe prædixit, quem in quo ſenſu prophetauerit, dicemus ſuo loco. Nunc ad ea, quæ omiſimus calamum præparemus.

Infra cap.32. — *Infra cap.47.*

CAP. XXX.

Ex Conſtantia,Rogerij primi Siciliæ Regis filia,funeſtam Italiæ facem prædicit exorituram, vbi aliqua de eius euentu recenſentur.

HVius vaticinij relationem multò ante ſeries Ioachim requirebat hiſtoriæ, quippe prolatum quando poſt Prioratus officium in ſacro Curacenſi Cœnobio onus ferebat Abbatialis dignitatis; at quia apud hiſtoricos omnes celeberrimum eſt, multaque alia vaticinia illud fuere ſubſecuta, ideo pro mei Lectoris delectatione,quæ ex vario rerũ ſucceſſu ſolet haberi, per epicheiam huc vſque translatum. Rogerius itaque in Rogeriorum ſerie tertius, Siciliæ Comitum ſecundus, hæres, & filius alterius Rogerij, & Adelaſiæ Marchionis Bonifacij filiæ, primò ab Anacleto Pſeudopontifice,& deinde ab Innocentio ſecundo Romano Pontifice primus Siciliæ Rex, Apuliæ, & Calabriæ Dux, ac Capuæ Princeps appellatus, poſtquam ex legitimo cõcubitu Rogerium Apuliæ Ducem, Amphulſum Capuæ, & Guillelmum Tarenti Principes appellaſſet, vnicam genuit ex Beatrice Vxore filiam, quam Conſtantiam nominauit. Rogerius ergo cum infantulæ futura præſcire anxiè præmeretur, Dei famulum Ioannem Ioachim tunc Curacenſes in ſpiritu, & diſciplina regentem, prophetica fama virum è Curatio ad ſeſe in Siciliam vocauit. Extemplò ſanctus Abbas in Siciliæ Inſulam transfretauit, & ante Regis conſpectum productus, ab eoque de natæ futura interrogatus, Domini iudicia adaperiens, inter pleraq; ex Conſtantia,ſi nupſiſſet, funeſtam Italiæ facem prophetauit exorituram. Quo ſancti Vatis præſagio Rex ſtupefactus, quonam medio hoc à Muliercula poſſet accidere,ſecum philoſophari,& reuoluere cœpit. Tãdem non aliter,quàm à futuro Conſtantiæ puellæ coniuge, vel filio ſecernens: Regno, Italiæque compatiens, quamuis non deeſſent, qui Rogerio Patri infantulam venenoſo proculo necandam conſulerent, Tancredi tamen nothi ſui, aliorumque deuotorum,qui nefarium,innocentem perimi, eſſe

Thomas Fazell. de reb. Siculis poſt. decad.lib.7.cap.1. Platina in Vita Innoc.2. Honufrius Panuir. in Chronol. ad ann. 1130.& 1141. Benedictus de Paſſaflum. de origine Eccl. Cephaleditana pag. 9. in priuileg. Rogerij 1. Siciliæ Regis.

Thomas Fazell. loc. cit. cap. 3. Michael Zappulla in Sũmario hiſtorico,& alij.

A eſſe, perhibebant, ſententiam ſecutus, vt connubij ſimul, & prolis ſpem omnem præcideret, Conſtantiam infantulam in ſacro Saluatoris Monialium Monaſterio Panormi, Illuſtriſſimi Ordinis Sancti Baſilij, claudi enutriri, perpetuamque Deo virginitatem profiteri, & velo ſacro ſtatuit amiciri; prout Deo dicata fuit. At contra ſummè ſapientem Deum nullum valet conſilium, non iniuſtè ſuper mortalia conſilia expiantem; immò quando homo fatidicum decretum humano impedire conatur obſtaculo, eò mirabiliùs incidit in illud idem, vt ex ſequentibus patebit. Defunctis ante Rogerij Patris obitum Rogerio Apuliæ Duce, & Amphulſo Capuæ principe, nec non & eorum genitore Rogerio primo Siciliæ Rege Panor-
B mi tertio kal. Martij ætatis ſuæ anno quinquageſimo nono, Regni ſui vigeſimo quarto, & Natiuitatis Dominicæ, iuxta Pandulphum ann. 1149. at iuxta Alphonſum, Carolum, Angelum, & alios, quibus fauent verba magni Exordij Ciſtercij, anno 1153. multò poſt præſtitam ſanctiſſimo viro Innocentio Papæ ſecundo obedientiam, quam per multum temporis ſpatium præſtare reſpuerat, immo & Dei Eccleſiã perſecutus erat, pro qua quidem perſecutione ſedanda haud parum inſudauit Mellifluus noſter, & Eccleſiæ Doctor Clareuallis primus Abbas, vt auctores referunt. Mortuo item quinto kal. Maij, & Panormi ſepulto ſuæ ætatis quadrageſimo quinto, vel ſexto, ſui Regni anno quintodecimo, & Dominicæ Nati-
C uitatis anno 1166. vt produnt Fazellus, Sigonius, & Ciacconius, Guilielmo tertio eius genito Tarenti Principe, quem Rogerius primus Siciliæ Rex Pater ſuus 16. kal. Maij die Paſchatis triennio ante ſui obitum in Siciliæ Regem inaugurauerat, & Hadrianus quartus in feſto S. Petri anno Domini 1155. & ſui Pontificatus anno primo, poſt ab ipſo ſuſceptum feudi iure Regni titulum, coronauerat, vt refert Foſſæ nouæ Chronicon apud Vghellum. (Rex iſte Guillelmus poſt honorificè ſuſceptum Fratrem Laurentium Clareuallis in Gallia noſtri Ordinis conuerſum, magnam per eundem auri ſummam miſit ad Clareuallenſes Patres, pro anima Rogerij ſui genitoris, & Siciliæ Regis primi in celeberrimo Clareuallis Phano Ba-
D ſilicam ædificandi gratia.) In ſui Regni primordijs apud Italos omnes *Magni* cognomentum obtinuit, deinde ignauiſſimo otij luxu, ac auaritiæ ignominia deprauatus, ſuorum etiam prauorum miniſtrorum concurrente cauſa, *Mali* cognomentum promeruit. Huic Malo Guillelmo, ſecundus genitus eiuſdem etiam Guillelmus nomine, tredecim tunc natus annos, licet vndecim aliqui falsò ſcribant, ſucceſſit. Nam eiuſdem Mali Guillelmi primogenitus, Rogerius nuncupatus, nouennis ferè puer à Coniuratoribus in Siciliæ Regem electus, Trinacriæ populorum tumultu contra Regem Patrem audito, cum incautè ad feneſtram turris in palatio, Piſanæ nomine, accederet, à Dario oſtiario telo caput iuxta oculum transfi-
E xus, non tam vulnere, quam Patris culpa interierat. Quippe cum liberato è vinculis Patri puer feſtinans, & applaudens occurreret, indignatus Malus Guillelmus, quod illum hoſtes rebelles, quaſi ſibi prælatum Regem appellauerint, à ſe maximo pedis impetu repulit, nec diù poſtea puer interijt. Guillelmus itaque, qui Malo Guilielmo fuit ſuffectus, peruigilanter cuncta deuiauit paternæ contagionis veſtigia, abhorruitque. Et ſicut erat pulcher, aſpectu iucundus, eloquens, pius, caſtus, liberalis, & clementiſſimus; ita in deliberando multorum audiebat conſilia, & litteris, ſapientia, ac virtute præditos honoribus afficiebat, atque muneribus. Viriliter noſtri Alexandri Papæ tertij, & Romanæ Eccleſiæ contra impium Fridericum

Pãdulphus Collenucius hiſt. Neap. lib. 3. Alphonſ. Ciaccon. in vit. Eugen. 3. Carolus Sigon. de Reg. Italiæ lib. 12. Angel. Manriq. in Annal. tom. 2. ad ann. 1153. c. 13. num. 7. Exordium magn. Ciſterc. lib. 4. cap. 33.

Auctores Bernardus Abb. Boneuallis in vit. S. Bern. c. 7. Petr. Diacon. Chronicon Caſſin. lib. 4. Chron. Beneuentanum apud Baron. ann. 1137. Ciaccon. in Vit. Innoc. 2. & alij.

Fazell. loc. cit. cap. 4. Sig. lib. 14. Ciaccon. in Vit. Eug. 3.

Michael Zappulla par. 3. cap. 4.

Exordium magnum Ciſt. lib. 4. cap. 33.

cum Ænobarbum Romanorũ Auguſtum tuendas partes ſuſcepit. Vtriuſ- A
que Siciliæ Regnum magna cum tranquillitate, ac iuſtitia cuſtodiuit, &
pace. Omnibus condonato rebellibus errore, exulantes, abſenteſque re-

Chronicon Foſſæ nouæ apud Abb. Vghellum Ital. ſacræ tom. 1. poſt appendicem ad ann. 1177. Pandulph. Collenucius hiſt. Neapol. lib. 3.

duxit in Regno. Tantaque demum patrauit egregia, vt ab amatis, & amã-
tibus populis peroptimè *Bonus Guillelmus* meruerit appellari. Duxit in
vxorem in menſe Decembri anno Domini 1177. præfati Riccardi Angliæ
Regis ſororem iuuenculam formoſiſſimam nomine Ioannam. Ex qua cum
nullos liberos ſuſcepiſſet, & cuperet propterea, vt tradit Pandulphus, ex
domeſtica Normãnorum familia ſibi ſucceſſorem relinquere, diligentiſ-
ſimè perquirere fecit Tãcredũ, Rogerij primi Siciliæ Regis ex pellice pro-
gnatum, quidquid aliter ipſe, & alij ſcripſerint, filium fuiſſe dicentes Roge- B
rij Apuliæ Ducis ante dicti, & primi Siciliæ Regis nepotem; cum tamen &
ipſemet Tancredus Guillelmum hunc nepotem ſuum appellet in ſua epi-

Infra cap. 32.

ſtola ad Ioachim Abbatem noſtrum infra apponenda. Tancredum itaque
repertum, & à Bono Guillelmo ad ſeſe in Siciliam vocatum, ne dum ho-
neſto loco habuit, ſed & creauit Comitem Leucæ Vrbis in Iapigia, aliàs
Meſſapia dicta, quæ pars eſt Apuliæ, diſtatque à Tarento ſtadijs quingen-

Lucan. lib. 5.

tis. De qua Lucanus. *Secretaque littora Leucæ*. Ipſum inſuper exercitus ſui
Ducem effecit, ac miſit vnà cum Comite Alduino, & Cerræ Comite Ric-
cardo contra Conſtantinopolitanum Imperium anno Domini 1185. In-

Chron. Foſſæ nouæ ad hunc annum.

dictione ſecunda, qui in feſto S. Ioannis Baptiſtæ Durazzum, & in feſto C
S. Bartholomei Saloniciam occupauit cum nonnullis Ciuitatibus; & Ca-
ſtris Romaniæ, quæ iuramento præuio Siciliæ Regi præſtiterunt iura fide-
litatis. Bonus denique Guillelmus religione conſpicuus, meritis egregius,
iuſtitiæ, & pacis amator eximius, nulla relicta ſobole, Panormi deceſſit
die 18. Menſis Nouembris anno ſuæ ætatis trigeſimo ſexto, & Natiuitatis
Dominicæ 1189. vt prodet Auctor, qui in Foſſæ nouæ Chronicon hæc iſta

Thom. Fazellus de reb. Sicul. poſt. decad. lib. 7. c. 5. Carol. Sigon. de Regno Italia lib. 15. Alphonſus Ciaccon. in vita Vrb. 3. Platina in vit. Clemen. 3. Michael Zappulla in Summario hiſtorico, & alij.

ita ſcribebat eo anno, nec non Fazellus, Sigonius, Ciacconius, & alij in
indagandis antiquitatibus periti ſſimi. Enim vero, quia Bonus Guillelmus
Rex Siciliæ abſq; liberis deceſſerat, Clementi tertio videbatur, Regni hæ-
reditatem ad Apoſtolicam ſedem pertinere, & iam de eo occupando de- D
liberabat. Cumque deliberationis huiuſmodi, præparationiſque pariter
fama per manus ducta deueniſſet ad Regnum: ſiue ob amorem, quo erga
Bonum Guillelmum, & Normannicam familiam erant affecti, ſiue quod
non ſub Pontificibus eſſe vellent, ſiue vt illicò eorum Regem Sarracenis
obijcerent, qui multi in Sicilia adhuc manentes, ad arma repentè, defun-
cto Rege, ſurrexerant, ſiue vt liberiores exiſterent: extemplò Principes,
alijq; titulorum ſtegmate inſigniti, vniuerſique Aulici Comites, vnà cum
Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibuſque inuicem conuenientes, paucis

Chronic. Foſſæ nouæ ad hunc ann. Fazell. lib. 7. c. 3. & c. 8.

tantummodo diſcrepantibus, Tancredum præfatum Comitem Leucæ, à
Rogerio primo Rege Siciliæ ex concubina ſuſceptum, in vtriuſq; Siciliæ E
Regem elegerunt, coronaueruntque Menſe Decembri anno eodẽ 1189.
Indictione ſexta. Qui cum haberet paruulum Rogerium nomine, eum
vnà ſecum in Regem voluit inaugurari. Hinc factum fuit, vt tumultibus
agitarentur tota Apulia, Lucania, Calabriaq; etiam Syla Cuſentina, in qua
hoc ipſo anno 1189. cum ſuis Contubernalibus locum Floris delegerat

Sup. c. 27. pag. 68. A.

Dei famulus Ioachim, vt ſupra meminimus. Nam Clemens tertius ab in-
ualida coronatione diſſentiens, & Romam productus contra nouum Re-

Plat in vit. Clem. 3. Ciaccon. ibid. & alij.

gem, & ad Regnum occupandum ſuas omnes militum copias expediuit.
Quibus dum Tancredus cum fidelibus ſuis acerrimè obſiſtebat, omnia ra-
pinis,

A pinis, incendijſque replebantur, & cædibus. Immò cum 8. Idus Maij ann. 1190. Indictione ſeptima, Comes Bertoldus Alemanniæ Legatus cum potentiſſimo exercitu Regnum fuiſſet ingreſſus, nec vltra Arianum proficere valuiſſet, cauſa Riccardi Cerræ Comitis, & Ioannis Petri Leonis, Romani, militumque ſuorum pro Tancredo pugnantium, humerum dedit ei. Quare difficiliorem, quam putauerat, nactus prouinciam Clemens 3. omiſſo tantiſper Tancredo, donec Chriſtiani, pro Terra ſancta contra Sarracenos dimicantes, fortunæ meliorem nanciſcerentur euentum: ſuas è Regno copias ad ſeſe pro Aſia reuocauit, & ad res pro Eccleſia componendas animum adiecit. Tandem adhuc iuuenis Clemens Pontifex ho-

Chron. Foſſæ nouæ ad hunc annum.

B minem exuit Romæ in Palatio Lateranenſi 4. Idus Aprilis anno Natiuitatis Dominicæ 1191. ſui Pontificatus anno 3. Menſe 2. & die 20. viginti trium dierum interregno ſecuto. Præſente Henrico ſexto à Clemente 3. contra Tancredum vocato, pro quo Conſtantiam ei deſponſandam deliberauerat, communi Purpuratorum ſuffragio Hyacinthus Bubona, aliàs Vrſinus, vt placet Vghello, Romanus, quem Celeſtinus ſecundus ſui Pōtificatus anno primo, & Dominicæ Natiuitatis anno 1149. Romæ feria 4. Cinerum tituli S. Mariæ in Coſmedin creauerat Cardinalem, 18. kal. Maij anno Domini 1191. Clementi præmortuo fuit ſuffectus, & Celeſtinus 3. voluit nuncupari. Qui Tancredi expellendi libidine, eòque magis quia

Vghell. Italiæ ſacræ tom. 1. Verbo Roman. Pontif. Panuinus in Chronolog. Ciaccon. Platina, & alij.

C contra ius, & in ſanctæ Sedis Apoſtolicæ dedecus Epiſcopales, & Abbatiales dignitates conferebat, cui volebat, & nec annuum cenſum reddebat Eccleſiæ Romanæ; illicò ad ſedem euectus Pontificiam, non Henricorum nomine exterritus, non terribilium armorum ſonitu offuſus, non Alexandri ſecundi, non Gregorij ſeptimi, non Victoris tertij, non Vrbani ſecundi, non Paſchalis ſecundi, aut Gelaſij ſecundi caſibus, infortunijſq; admonitus, Henricum ſextum Cæſarem, Friderico Ænobarbo Patre adhuc viuo (iſte Fridericus 3. Idus Iunij anno Domini 1190. medio Æſtatis feruore, venatione laſſus, cuius erat deditiſſimus, caſtris ad amnem Serram in Armenia minore poſitis, refrigerandi gratia inconſideratè illum ingreſ-

S. Antonin. 3. p. hiſt. tit. 19. cap. 6.

Platina in Vita Celeſt. 3. Paul. Æmil. Sanctorius Archiep. Cuſent. in hiſt. Carbonenſi.

Carol. Sigon. de Regn. Ital. lib. 15. Ciaccon. in Vita Lucij 3. & alij.

D ſus, ſummerſus obijt) ac Patris iuſſu, Aquiſgrani Romanorum Regem electum, & nec à ſuis prædeceſſoribus vſque ad Lucium tertium, qui anno 1184. apertè Imperiale ei denegauit diadema, confirmatum, confirmauit, & actionem à tertio Clemente inchoatam ad perfectum ducere decreuit. Quod vt facilius efficeret, opera Gualterij Panormitani Archiepiſcopi, & Tancredo infenſiſſimi; nam ſatis ægro, iniquoque animo Regnum à Tancredo ferebat occupatum; Conſtantiam præfatam clanculum è ſacro Saluatoris Monialium Cœnobio, cuius erat Abbatiſſa eduxit, eamque iam quinquagenariam, Deoque dicatam, Apoſtolica diſpenſatione Henrico Romanorum Regi prædicto, conditionibus quibuſdam præuijs,

Paul. Æmil. Caſert. in hiſt. Carbon. Plat. in Vit. Celeſt. 3. Michael Zappulla in hiſt. Neapolit. cap. 4. Franciſcus Longus à Curiolano in Breuiario Chronolog. Pontificum, & Conciliorum, cum de Celeſt. 3. ad ann. 1191. & alij innumeri.

E in matrimonium dedit. Alphonſus Ciacconius Gottifredi Viterbienſis, Abbatis Vrſpergenſis, & Guillelmi Neubrigenſis auctoritatibus innixus, vt pax inter Fridericum Imperatorem, & Bonum Guillelmum Siciliæ Regem inita vinculo firmaretur affinitatis, Conſtantiam Henrico ſexto Mediolani, in hortu Sancti Ambroſij, ſolenniſſimo apparatu 6. kal. Februarij, Indictione 4. anno Domini 1186. Henrici ætatis anno 21. & ſui Regni Germaniæ anno 17. matrimonio traditam atteſtatur. Thom. vero Fazell. rerum Sicularum indagator egregius, & nulli ſecundus inquit. *Ædes eſt in eadem veteri Vrbe* (ſcilicet Panormi) *paulò infra maximum templum omnium Seruatori ſacra, & Diui Baſilij Ordinis Monialium Cœnobium illi adiun-*

Alphonſus Ciaccon. in Vita Vrbani 3.

Thom. Fazel. de reb. Siculis prioris decadis lib. 8. cap. vnico.

ctum

ctum ex Sancti Matthæi, Sancti Theodori intra mœnia, & S.Mariæ à Loreto eiuſdem Ordinis extra mœnia,& fluuio Oretho imminentis ſitis olim,& ob id nunc deſertis Monaſterijs, à Nortmannis Principibus conditum. Prædicant in eo antiquiores Virgines ſacræ,ducta per manus fama, Conſtantiam Rogerij Regis filiam, cum Deo hic dicata eſſet, à Gualterio Archiepiſcopo raptam, Henrico 6. Cœleſtini 3.Romani Pontificis indulto nupſiſſe. Oſtendunt & ipſius Breuiarium græco idiomate, quo ab initio ad meam vſque ætatem Moniales vtebantur manu ſcriptum ſimul,& inſignis puellæ ipſius pediſſeque marmoreum ſepulchrum,quidquid ſcriptores minus aduertenter tradiderint. Et alibi in vita Tancredi Regis noſtrum in hæc verba aſtipulatur affatum. *Interea Clementi tertio defuncto,Celeſtinus tertius in Romanam ſedem ſucceſsit, qui & ipſe agerrimè à Tancredo Siciliam teneri ferens, tertio poſt coronationem die, Friderico Ænobarbo Cæſare Patre in Armenia defuncto, iam à Germanis in Regem Romanorum electum, ea lege confirmauit, vt ſuo ſumptu Siciliam repeteret, & Romanæ Eccleſiæ cenſum ſolueret annuum,quod vt iuſta ratione facere poſſet,Conſtãtiam Rogerij Regis filiam, quinquagenariam à Gualterio Archiepiſcopo ſuo iuſſu è ſacro Panormitano clam eductam, vxorem ei tradidit, cui hæreditario iure Regnum id à parentibus relictum debebatur. Hoc fama per manus ducta viuo ore omnes tradunt Siculi, aſſeuerantque eorum annales quotquot extant,& Authores plurimi, quin & diplomata, & decreta Celeſtini Papæ,quibus Conſtantiam votiua virginitate abſolutam ad legitimas cum Henrico nuptias admiſit, quæ hucuſque,& in Archiuio Romano,& in decretis publicis leguntur, in id conſentiunt*. Hæc eadem S.Antoninus Archiepiſopus Florentinus, ſupplementum Chronicorum, & alij. Nec abſque labore magno, vt tradit ſupplementum, obtentum eſt,vt in eam Conſtantia deueniret ſententiam, ſcilicet,vt nuberet, cum in profeſſionis propoſito immobilis ſtaret, & annoſa ætas obſiſtere videretur. Sed à Deo res cum proceſſiſſet;vt completum cerneretur id, quod per Prophetam ſuum Ioachim Abbatem prænunciauerat de Conſtantia, Henrico tandem Imperatori eſt deſponſata, & vnà cum ſuo Coniuge,vt prodet Foſſæ nouæ Chronicon, 18. kal.Maij anno Domini 1191. Indict.8. Romæ in S.Petri Eccleſia à Celeſtino tertio diademate nobilitata eſt Imperiali. Henricus ſtatim ac Imperij coronam accepit,& Conſtantiam ſibi deſponſauit, vt Celeſtino Pontifici faceret gratum, Tuſculum, ſibi paulò ante à Ciuibus deditum, & firmo munitum præſidio Germanorum, ne Romanorum violentia ſuppirmeretur,Germanis clam prius eductis, Pontifici tradidit, quod ſtatim Romani,multorum annorum odio, ac hoſtili contentione à fundamentis euerterunt. Quæ quidem Tuſculanæ Vrbis euerſio, & clades atrociſſima, ac indigniſſima pariter extitit ex omni parte; quippe Romani haud tanto contenti excidio, vt omnino eorum iracundiam exaturarent, etiam extinctæ Vrbis lapides Romam in Capitolio tranſtulerunt, vbi longo tempore ſeruauere, & tandem in æternam tantæ cladis memoriam proprium Capitolium reſtaurarunt. Ob quod Henricum Auguſtum malè vndique audiuiſſe conſtat apud Auctores. Miſeri Tuſculani ciues ex alia parte, qui fuga ſibi inuenere ſalutem, diſperſi, in vicinis locis ſibi parauere ſedes,alijs Caſtrũ Molariæ, alijs Roccam Priorem, alijs Roccam Papæ, alijs Caſtrum S.Cæſarij prope Criptam Ferratam inhabitantibus, ac alijs quædam alia Caſtra,quidam verò pietate inſigniores, qui Patriæ præ cæteris deplorabãt excidium, eiuſdem ſuburbia occuparunt, ac Fraſcatum inſtituerunt, tale nomen ex rei euentu eſt illi ſortitum. Quippe non habentes miſeri Coloni

Idem Fazellus.

S. Antonin.3.p.tit. 19.c.6.ſupplemẽtum Chronic.ad annum 1193. Paul. Æmil. Sanctorius in hiſtor. Carbonen. Monaſt. & alij.

Chronicon Foſſæ nouæ ad hunc annum 1191.

Auctor. Abb. Ioach. in Iſaia c.23.Plat.& Ciaccon. in Vita Celeſtini 3.Pandulphus Collenuc. hiſt.Neap. lib.3.Carol.Sigon.de Regno Italiæ lib. 15. Baron.to.12.& alij.

A loni,quo ſe à calore,& à pluuia defenderent, ad humilium tuguriorum te-
gumenta ramos arborum incidere, ac erectis ſuperpoſuere ſtipitibus. Tu-
ſculana Vrbe tertio Celeſtino tradita, mox tertio kal. Maij Henricus 6.
Regnum Neapolitanum, ſibi competens iure dotis,ad occupandum pro-
perauit,& ad Neapolitanæ ſeſe accinxit obſidionem Vrbis, de cuius fine,
ſui exercitus geſtis,atque perpeſſis mox in ſequenti capite ſermo erit alte-
rius noſtri diuini Vatis præſagij occaſione. Ad Conſtantiam redeamus.
Conſtantia itaque quinquagenaria, vt produnt S.Antoninus,Thomas Fa-
zellus,& Auctores omnes quotquot extant, nuptialem aſcendens thorum
rugoſa concepit, & cum propter grandæuam ætatem concepiſſe vix cre-
B deretur, Henricus Auguſtus,vt certiſſimam haberet rei cognitionem, Dei
virum Abbatem Ioachim conſuluit, qui vt erat ſpiritus prophetici oleo
perunctus, non ſolum affirmauit, ſe Conſtantiæ vterum grauidaſſe, ſed &
pariturãm filium, quem iterum Italiæ facem futurum prænunciauit, cuius
etiam,vt infra dicemus,præſcripſit euentus. Item eidem Romanorum Au- *Infra cap.39.*
guſto non pauca prædixit,& de ſucceſſibus,quos in vita cum Conſtantia
coniuge habiturus erat, ac de eius morte,quam non multò poſt ad Mela-
tium,Meſſanæ Vrbi propinquum,erat ſubiturus, vt teſtatum reliquit Pan- *Pandulph. Collenuc. hiſt. Neapolit. lib.4.*
dulphus. Conſtantia, vt erat Mulier prudentiſſima, cum partus horam vi-
cinam eſſe cognoſceret, ſiue in Eſiorum Vrbis foro, vt placet Pandul-
C pho, ſiue plateæ in medio Panormitanæ,vt tradunt alij præcipuè S. Anto- *S. Antonin. & ſupplemẽtum Chronic. loc.cit.*
ninus,& Supplementum Chronicorum, tentoria expandere iuſſit, ac pu-
blico edicto facultatem fecit omnibus eius partui intereſſendi,ne prõpter
ſuam annoſitatem, ſuppoſititium quiſquiam illum eſſe putaret, aut ſaltem
ſuſpicaretur. Publicato igitur edicto, vt quicunque vellet intereſſe futu-
ro Imperatricis Conſtantiæ partui,properaret, cunctis cernentibus, Con-
ſtantia Auguſta Rogerij Nortmanni primi Siciliæ Regis filia, iam ferè de-
crepita genitum peperit, quem in memoriam Imperatoris Friderici Æno-
barbi Aui,Fridericum ſecundum nominauit;& is ne euacuaret Sancti Dei
famuli Ioachim Abbatis prophetiam, ob eius fatuitates, & facinora peſſi-
D ma in monſtruoſum euaſit hominem, & Italiæ totius, ne dum Regni Sici-
liæ,& Sanctæ Romanæ Eccleſiæ inuaſorem,vt infra demonſtrabitur. Quo- *Infra cap.40.*
niam vero multi ſcriptores ſuis in operibus variam de huius Imperatricis
Conſtantiæ Patre promulgauere ſententiam; nam alij cum Fazello,& Pla- *Fazell. loc.cit. Plat. in Vit.Celeſt.3. Ciaccon. in Vita Celeſt. 3. Pandulphus Collenuc. hiſt.Neap. lib. 3. S. Antonin. hiſt.p.3.tit.19.cap.6. Ioann.Boccaccius de Mulierib.illuſtribus. Supplement.Chron. ad ann.1193.Paulus Morigia Ieſuan. de orig. Religion. lib.1. cap.43.*
tina ex Rogerio primo Siciliæ Rege progenitam referunt; alij cum Ciac-
conio,& Pandulpho ex Rogerio dicti Regis primogenito, & Apuliæ Du-
ce; alij cum Sancto Antonino, & Ioanne Boccaccio ex malo Guillelmo
Siciliæ Rege, & Rogerij Apuliæ Ducis fratre; & alij tandem cum Supple-
mento Chronicorum,& Paulo Morigia Ieſuano ex Bono Guillelmo Sici-
liæ Rege, Mali Guillelmi filio, prognatam produnt; noſtra valde intereſt,
E ſolido noſtrum aſſatum vallare præſidio auctoritatum, quippe ex hoc vni-
co argumento Dei famuli Ioachim Florenſis Abbatis poteſt aliqualiter
coniectari natiuitatis annus, ac Sambucinæ,& Curatij annus fundationis.
Nam ex milleſimo centeſimo nonageſimo primo, numero annorum Na-
tiuitatis Dominicæ, in quo ex diſpenſatione Apoſtolica Conſtantia cum
Henrico ſexto fuit matrimonio iuncta,quinquaginta annorum,vt Aucto-
res citati,& alij produnt, eiuſdem Conſtantiæ ætate deducta, facili calcu-
lo, ſed prorſus neceſſario,dicendum eſt, Conſtantiam ex Beatrice Rogerij
primi Siciliæ Regis Vxore in lucem editam anno Domini milleſimo cen-
teſimo quadrageſimo primo, duodecim annos ante Rogerij Patris obi-

tum,& conſequenter ante hunc annum 1141.Sambucinæ,& Curatij Cœ- A
nobia fuiſſe inſtituta. Inſuper deducta ex eodem numero natiuitatis Do-
minicæ annorum 1141. ætate Abbatis Ioannis Ioachim ad minus trigin-
ta annorum, quippe quando Conſtantia in lucem prodijt, Ioachim iam
factus Abbas, Curatium in ſpiritu, & diſciplina regebat,& in Siciliam ac-
cerſitus,Rogerio primo Siciliæ Regi Conſtantiæ iam natæ, futura prophe-

Iura cap. Nullus Epiſcopus, & cap. nullus in Præpoſitum, & cap. Innouamus, & cap. Nullus in Epiſcopum. diſt. 60. Gloſſ. in cap. in ſingulis gradib. 77. diſt. in cap. Quicunque. eadem diſt. Conciliũ Carthagin. tertium cap. 4. Placuit. Cõcil. Agathenſe cap. 16. & 17. Epiſcop. Concil. Toletan. quartũ cap 19. in veteri. eadem 77. diſt. & cap. Si quis, & cap. Nemo, & cap. Presbyter. 78. diſt.

tauit. Neminem ſanè in Præpoſitum promoueri iura permittebant, niſi
Presbyterum. Presbyter autem eo tempore ordinari, nemo poterat, ſi
triginta non erat annorum,vt explicant gloſſæ, & loquuntur decreta Pō-
tificum, atque Concilia,ſicuti nec Diaconus niſi in vigeſimo quinto ſuæ
ætatis anno erat conſtitutus: niſi aliter & neceſſitas, & Eccleſiæ vtilitas B
diſpenſationem expoſtulaſſent, vt indulſit Zacharias Papa, Bonifacio Epi-
ſcopo, epiſt. 6. cuius initium eſt. *Benedictus Deus*, vt habetur ext. *cap. ſi
triginta diſt.* 78.Poſt quæ Pontificum,& Conciliorum decreta Alexander
tertius in generali Lateranenſi Concilio anno 1179. à tercentum Epiſco-
pis,& quamplurimis Abbatibus Romæ celebrato, primus fuit ex Roma-
nis Pontificibus, qui concederet,dignitates curã habentes animarum, ac
Epiſcopali inferiores, in vigeſimo quinto ætatis anno conſtitutis poſſe
conferri,dummodo Sacerdotes ordinarentur,vt ex capite *Cum in cunctis.*
§. *Inferiora. de Electione,& electi poteſtate*. Dei famuli igitur ad minus tri-
ginta annorum ætate deducta ex numero annorum 1141.Dominicæ Na- C
tiuitatis, in quo fuit Conſtantiæ natiuitas, Abbatis Ioannis Ioachim or-
tus neceſſariò cadit ad minus in anno Domini noſtri Ieſu Chriſti milleſi-
mo centeſimo vndecimo ſub Pontificatu Paſchalis ſecundi, qui Idibus
Auguſti anno Domini 1099. Vrbano ſecundo præmortuo, ferè inuitus,
triplici acclamatione præhabita, Nauiculæ Petri ſuſcepit gubernaculum,
quod & tenuit vſque ad 12. kal. Februarij anno Domini 1118. in quo è
viuis exceſſit, & Conſtantinianæ Baſilicæ ſepulturæ traditus, vt produnt

Plat. Pannin. Ciacc. & alij in Vit. Paſchalis ſecundi.
Supra cap. 11.

Platina,& alij. Dixi ad minus in anno 1111. Ioannem Ioachim ortum,
quia antequam in Curatij Monaſterio Monachum induiſſet, ipſe,vt ſupra
diximus, munus exercuerat prædicationis in Arinthæ Oppido, & deinde D
formidans ne comminantis incurreret in ſententiam, *Quomodo prædica-
bunt niſi mittantur*, ad ſacros promoueri ordines inſtituit, vt ſecuriùs in
prædicationis munere proficeret in futurum. Hoc autem prædicandi
munus ſolius Sacerdotis eſt, vt Leo Papa ad Theodoricum Epiſcopum

Leo Papa ad Theodoricum Epiſcopum Cypri epiſt. 61. alias 63. c. Adijcimus 16. q. 1. Neocæſarienſe Concilium cap. 11. Presbyter diſt. 78.

Cypri,& Neocæſarienſe Concilium ordinarunt. Et dum, vt ſupra proba-
uimus, Sacerdos ordinari tunc quis nequibat, niſi erat in trigeſimo æta-
tis anno conſtitutus: maximè ipſo S. Abbate docente in noui, & veteris
teſtamenti Concordia lib. 2. tract. 1. cap. 16. pag. mihi 12. col. 13. id ipſum,
cuius hæc ſunt formalia, *Nemo abſque magna neceſſitate debet in nouo te-
ſtamento ſuſcipere Sacerdotij dignitatem, vt fiat Pater ſpiritualis niſi ſit trigin- E
ta annorum*: dubio procul ne dum quando Rogerio Nortmanno, Siciliæ
primo Regi, natæ ſuæ Conſtantiæ ventura prædixit, triginta Ioachim erat
annorum; ſed etiam quando Ciſtercienſem habitum induit, vt ex ſupra-
dictis euidenter apparet. Nec audiendus eſt Iacobus Græcus,qui minus
aduertenter dixit in Chronologia Ioachim, ipſum ortum fuiſſe ſub Pon-
tificatu Eugenij tertij, qui ex Abbate Monaſterij Sanctorum Vincentij,&
Anaſtaſij ad vniuerſalis Eccleſiæ regimen fuit aſſumptus tertio kal. Martij

Alphonſus Ciaccon. in Vita Eugenij 3. Sigon. Reg. Ital. lib. 11.

anno Domini 1145. de quo ſcripſere Alphonſus Ciacconius,& alij innu-
meri, quod ante ſectionem primã ipſe Græcus videtur affirmare: ſeditq;

Impe-

A Imperatoribus Conrado tertio, & Friderico Ænobarbo Auguſtis, annos octo, menſes quatuor, & dies duodecim, & ex hac vita migrauit ad Chriſtum 7. Idus Iulij, anno Domini 1153. in quo etiam anno 1153. 3. Kal. Martij Rogerius primus Rex Siciliæ, nec non Eugenij tertij Didaſcolus, primus Clareuallis Abbas Bernardus Doctor mellifluus, & iubar Eccleſiæ Sanctæ Dei 13. kal. Septembris obiere. Meritò dixi, minus aduertenter Græcum dixiſſe, Dei famulum Ioachim ortum fuiſſe ſub Pontificatu Eugenij tertij. Nam ipſemet Græcus ſectione decima refert priuilegium pro Curacenſi Cœnobio ad Ioachim Curatij Abbatis inſtantiam à Malo Guilelmo Siciliæ Rege *datum Panormi duodecimo die Menſis Decembris, Indict.* B *duodecima*: & immediatè ſubiungit. *Cæterum Ioachim valde perneceſſarius fuit huic Guglielmo huius nominis quarto, in ordine vero Regum ſecundo: qui regnauit ab anno milleſimo centeſimo quatrageſimo nono, & obijt anno ſexageſimo ſupra centeſimum, & milleſimum, fuit autem Malus Guiglielmus propter populorum odium nuncupatus.* Iuxta hanc ſuam ſententiam neceſſariò infertur, relatum ab ipſo priuilegium à Malo Guillelmo fuiſſe conceſſum in primo ſui Regni anno, nempe in anno Domini 1149. in quo currebat Indictio duodecima, in dicto priuilegio adnotata. Quomodo ergo credibile redditur, Puerum nec dum quadrinum (à die enim creationis Eugenij tertij vſque ad præfatam priuilegij datam annos quatuor non excurriſſe C per ſe eſt manifeſtum) in Prælatum fuiſſe creatum? Quomodo tam paruæ ætatis puerolo Monachorum curam animarum, ac tam celeberrimi Monaſterij bonorum adminiſtrationem fuiſſe creditam? Quomodo per huius vitæ viarum anfractus ad rectas ſemitas Dei cæteros dirigere poterat puerulus, qui ne caderet, alterius egebat adminiculo? Quis vnquam ſomniauit prius Magiſtrum, quam Diſcipulum eſſe? Præterea Græcus ipſe eodem in loco, & ſectione 10. Ioachim Abbatem Curatij cum dicto Malo Guillelmo amicitiæ neceſſitudinem contraxiſſe dicit: & hoc ſuum dictum ad confouendum, Ioannis Boccaccij, & Ioannis Villani authoritatibus vtitur, dicens. *De hac quidem neceſſitudine meminit Ioannes Boccaccius de Mu*D *lieribus Illuſtribus, cui aſſentiri videtur Ioannes Villani, licèt de Guglielmis ſint opinione diſpares. Siquidem Boccaccius inquit. Cum Abbas Ioachim Conſtantiæ natalibus adeſſet Guglielmo Regi Siciliæ, regnorum ſubuerſionem natam eſſe protulit: quo Rex concitatus oraculo an poſſet obuiare periculo recenſebat: conſulenti tandem Tancredi naturali infantulam monialium Monaſterio includi mandauit: ibidem Deo velari, & benedici procurans, nec inde vſque ad ſenectam exijt, ſolum ex Romani Pontificis diſpenſatione. Quidquid ſit de Boccaccij aſſertione non eſt vertendum in dubium Ioachim pariter Guglielmo talis nominis quinto, & in ordine Regum tertio fuiſſe non pauca familiaritate coniunctum.* Quod & confirmat ſect. 36. Et cum ipſe, vt ſupra vidimus, Malum E Guillelmum vltra annum Domini 1160. ſuæ vitæ fines aſſerat, non protendiſſe; neceſſariò ſequitur, Ioachim cum dicto Malo Guillelmo amicitiæ neceſſitudinem contraxiſſe, non dum expletos quindecim ſuæ ætatis annos ad ſummum, quippe tot non dum elapſi iuxta ſuam ſententiã ab ortu Ioannis Ioachim vſque ad annum 1160. in quo Malus Guillelmus vitam cum morte commutauit. Quod eò euidentius falſum apparet, quo apertiùs ipſe Iacobus Græcus dixit, Dei famulum Ioachim ad annos vſque quatuordecim grammaticæ incubuiſſe, Regiæ Curiæ Patris iuſſu operam dediſſe, poſtmodum longiſſimæ peregrinationi ſe commiſiſſe, magna, & multa in Arabia, & Paleſtina pertuliſſe, Hieroſolymam viſitaſſe, & Thabor

S. Antonin. p. 2. tit. 17. c. 1. §. 7. Baron. in Annal. ad an. 1145. Otho Friſigenſis in Frideric. lib. 2. c. 20. Aimon. de reb. geſt. Francorum, Seuerinus Binius tom. 3. Cõcilior. Petrus Abbas Cluniac. de miracul. li. 7. c. 23. Saxo Grãmaticus Danie lib. 14. Matthæus Paris in hiſtoria magna Angliæ, Ioannes Buzelin. in Gallo Flandria ad an. 1146. Robert. Motis in Chronicon ad ann. 1148. Trithem. in Chron. Spanheemenſi ann. 1148. Chronic. Foſſæ nouæ, Vghell. Abbas in notis ad Ciaccon: & in Italia Sacra tom. 1 Verb. Roman. Põtif. n. 166. Ferreolus Locrius in Chronic. ad ann. 1148. Robertus Abbas in Chron. ad ann. 1199. Conradus Epiſcopus in Chronicon Abaguntino, Hieronym. Prato de bono ſtatus Religioſi, lib. 2. c. 28. Ioann. Saliſburienſis in Policratico lib. 3. c. 15. Ioannes Nauclerus tom. 2. Chronographiæ, Martin. Polonus in ſupputatione Põtif. Volaterranus Antropologia lib. 22. Gonzalus de Illeſcas in eius Vita, & nonnulli alij.

Græc. in Chronol. ante ſectionem primã, ſect. 2. 3. 7. 8.

montem aſcendiſſe, ibidem in Hymnis, & Pſalmis totam quadrageſimam A
duxiſſe, & in Calabriam reuerſus, longo tempore in Sambucinæ Cœnobio, & Arinthæ Oppido permanſiſſe, Rendenſi populo verbum Domini prædicaſſe, & dum metueret abſq; Epiſcopi ordinatione tale munus exercere, ordinationis gratia in Curatium diuertiſſe, ibidem Ciſtercienſis Ordinis habitum induiſſe, Prioratus officium exercuiſſe, Columbano Abbati ſuffectum fuiſſe, & tandem poſt multa alia ab ipſomet enarrata cum Malo Guillelmo, Boni Guillelmi Patre, amicitiæ neceſſitudinem contraxiſſe; quæ quidē omnia cum vera ſint, & ab omnibus Auctoribus vno ore prolata; falſum videri debet, Ioannem Ioachim ex Mauro, & Gemma in lucem editum ſub Pontificatu Eugenij Papæ tertij, vt Græcus contra ſeriem hi- B
ſtoriæ, quam enarrandam ſuſceperat, inaduertenter dixit; ſed ad minus ſub Pontificatu Paſchalis ſecundi, & Imperio Henrici quinti, vt nos diximus. Reſtat igitur, vt cuiusnam Conſtantia Nortmanna, Friderici ſecundi mater, filia fuerit, oſtendamus. Et quidem infirmum eſt in tanta ſententiarum varietate, aliorum Auctorum euoluere libros, & veram ex illis excerpere, & in medium proferre ſententiam, dum hoc idem ad aduerſariorum confouendam ſententiam fieri poſſet, cum ſint vndique auctoritates. Relictis itaque Hiſtoriographorum, Annaliſtarumque, ac Chroniſtarum auctoritatibus tanquam minoris probationis, ad imperialia diplomata recurrere, & ab iſtis veritatem emendicare debemus, quam equidem C
ad ſatietatem vſque explicatam, conteſtatamque reliquit ſuis in diplomatibus eadem Conſtantia poſtmodum Regina Siciliæ, & Romanorum Imperatrix effecta. Cuius inter cætera priuilegia ſanè vnum eſt, quo Abbatiæ Sanctæ Mariæ la Grutta de Panormo Abbatiam Sanctæ Mariæ de Marſala coniungit, *Dato Panormi die* 13. *Aprilis anno ſalutis* 1196. in quo bis Rogerium Regem Patrem appellat, inquiens. *Magnifici Patris noſtri Regis Rogerij bonæ memoriæ ſequentes exemplum, qui multas Abbatias ferè deſertas Monaſterio Saluatoris de Meſſana conceſsit.* & infra. *A tempore Regis Rogerij Patris noſtri vſque ad tempora Guillelmi Regis ſecundi, Nepotis noſtri.* Et in alio priuilegio, quo Templo Panormitano Caſale Lacus Nicotri an- D
no 1196. die 15. Aprilis, 14. Indictionis ab ea conceſſum legitur, in quo poſt multa *vnde* (inquit) *oſtenſis in Curia noſtra Priuilegijs ab Illuſtriſsimo Comite Rogerio bonæ memoriæ Auo noſtro, & clariſsimo Rege Rogerio inclitæ recordationis Patre noſtro Eccleſiæ Panormitanæ de prædicto Caſali dudum indultis.* Item in alio (quo poſt obitum Henrici feſti viri ſui ad Dei famuli inſtantiam, bona Florenſi Cœnobio ab Henrico Sueuo conceſſa, confirmauit, & alia de nouo conceſſit) *dato Meſſanæ anno Dominicæ Incarnationis* 1198. *Menſe Ianuario primæ Indict.* ſequentia leguntur. *Inde eſt, quod ad petitionem tuam venerabilis Abbas Ioachim benignum habētes reſpectum, pro remedio animarum Domini Patris noſtri famoſiſsimi Regis Rogerij, diuæ recor-* E
dationis, & Dominæ Beatricis Illuſtriſsimæ Matris noſtræ: nec non pro ſalute noſtra, & dilectiſsimi filij noſtri Friderici glorioſi Romanorum, & Siciliæ Regis, confirmamus, & in perpetuum tibi, & ſucceſſoribus tuis, atque Monaſterio Sancti Ioannis de Flore omnes poſſeſsiones, & donationes, ſeu etiam libertates, quæ factæ ſunt tibi, & eidem Monaſterio tuo à Domino Henrico glorioſiſsimo Romanorum Imperatore ſemper Auguſto, & Rege Siciliæ chariſsimo quondam viro noſtro. Et ſic in multis alijs tam eiuſdem, quàm Innocentij tertij Literis ad Imperatricem Conſtātiam datis, & relatis à Sigonio, quæ ad prolixitatem euitandam omittuntur. Satis igitur manifeſtum eſt, ac euidentiſſimè probatum

Sup. cap. 1. pag. 2. B.

Apud Thom. Fazel. de reb. Siculis prioris decadis lib. 8. cap. vnico.

Archiuum Florenſe, & nos infra c. 45. ad verbum daturi ſumus.

Carolus Sigon. de Regno Italiæ lib. 13.

A batum Conſtantiam filiam fuiſſe, non Boni Guillelmi ſecundi huius nominis Siciliæ Regis, nec Mali Guillelmi Siciliæ Regis huius nomini primi, & Boni Guillelmi Patris, nec Rogerij Apuliæ Ducis Mali Guillelmi fratris, ſed Rogerij primi Regis Siciliæ, qui & Pater extitit Rogerij Apuliæ Ducis, Amphulſi Capuæ,& Guillelmi Tarenſi Principum,qui tandem, defunctis primis fratribus ante Rogerij Regis Patris obitum, vtriuſq; Siciliæ obtinuit imperium, vt fusè diximus,& conſequenter, vt eiuſdem Conſtantiæ verbis eſt explicatum, Comitis Rogerij, Patris Rogerij primi Siciliæ Regis Neptem fuiſſe per ſe patet. Hoc probato, extricatiſq; nobis à tot Doctorum inuolucris, ad ſeriem redeamus hiſtoriæ. Ideo ſit.

B

CAP. XXXI.

Henrico ſexto Romanorum Auguſto diſceſſum inglorium, & receſſum glorioſum prædicit.

EA vergente tempeſtate, Henricus ſextus Romanorũ Auguſtus primo ſui Imperij anno, & Dominicæ Natiuitatis 1191. tertio kal. Maij pro competenti Conſtantiæ vxoris iure Neapolitanum ingreſſus Regnũ, C poſt occupatas in modico certamine nonnullas Regni Vrbes, Prouinciaſque quaſdam, Neapolim, opulentiſſimam noſtro tempore Vrbem, & diuerſa Principum, & Heroum præſentia celeberrimam, ac inter cunctas Orbis Ciuitates ad Mare Tyrrhenum egregiam, ſitu, & opere munitiſſimam aduenit. Quam cum valido firmatam præſidio deprehendiſſet, circũfuſis militum copijs vallauit, & adeò arctè obſedit, vt omnis additus, exituſque videretur obſtructus,& tandem ſuo exercitu innumerabili, vt prodet Foſſæ nouæ Chronicon antiquus Auctor, qui vſque ad annum 1217. incultiore, ac minus elaborato ſtilo, vt illa ferebat ætas, deſcripſit hiſtorias, eam debellauit machinis multis,atque diuerſis. Cæteris vero ad vo- D tum nõ ſuccedentibus, cæde,& exterminatione confundebantur vniuerſa, & per exercitum ſuum in Villis,& Oppidis circumfuſum diriſſimè paſſim in vulgus exercebantur depopulationes. At quia Henricus brachium ſuum in carne poſuerat; ideò manus Domini potentiſſima ſuper eum, & bellatorum eius multitudinem grauari viſa fuit ſic,vt plures languoribus, quàm vulneribus occumberent. Hæc autem B. Ioannes Ioachim vnctione ſuper eum cœlitùs perfuſa videns,& vniuerſa de præſenti negotio vẽtura cognoſcens, vt cædem ſic diram inceſſanter adimeret, conatuſque Romanorum Auguſto, reuelato ex parte myſterio, refrenaret, relictis cœmentarijs, qui in Flore Cœnobitica loca ſuum iuxta inſtitutum ædifica- E bant, acceſſit audacter ad eum locuturus de Domini Dei ſui teſtimonijs, & nec confundendus. Et primùm (quantum licuit in oratione) cum de tanta in Dominum, viroſque Religioſos, ac omnem Clerum patrata crudelitate redarguit, annuncians illi prædictorum cauſa malorum contra eum, ac eius exercitum à Cœlo tàm diriſſimam proceſſiſſe ſenteatiam, & ni diſcederent, omnes pariter morituros affirmauit. At cum in multis Barbarorum animi non dubitarent,& nec recedere intenderent: Dei Præco ad quendam præuiſum ſenſu, & ſcientia, ſermonumq; intelligere verba, aduertens, inquit. *Futurum eſt, vt Tyrum, & Regnum eius Rex deijciat Babylonis.* Ad Henricum Auguſtum deinde conuerſus, ſe quaſi declarando

Chronicon Foſſæ nouæ ad annum 1191. apud Vghell. Italiæ Sacræ tom. 1. in fine.

Græcus in Chronol. Ioachim ſect. 39.

rando dixit. *Tu poſtquam ſeuera meritò fueris afflictione confuſus, reuerteris, & Siciliæ Regnum capies ſine bello, quia tibi per Ezechielem, & aliorum verba Prophetarum ſatis probatur habendum.* Tandem ad fortiſſimũ quendam Ducem, Imperatoris conſanguineum, cuius præ cæteris conſilio, & eximia fortitudine res bellica regebatur, & tutabatur, Ioannes Kala nominatus, cum Henrico deambulantem, item conuerſus, ait. *Tu fortiſsimè Vir Ioannes ex Sanſone fies Samuel.* Quibus dictis, cum omnium admiratione conticuit. Henricus denique ſextus Dei virum Ioachim vni Madeſcalcho de aſtantibus aſſignauit, vt per medium gentis, nulli parcentis ordini, vel ætati, ſaluum duceret vſque Salernum, Ciuitatem Medicinæ ſtudio florentiſſimam, ad Mare Tyrrhenum egregiam, prope Inſulas Capreas, principali titulo conſtitutam. Nec muſſitantes, ſubſannanteſque Sueuorum milites defuere, qui in Dei famuli illuſionem dicerent, atque deriſum, *Quanta mala latent ſub cuculla illa.* Nam qui cuncta demoliri, ac deuaſtare decreuerant, æquanimiter vix ferè purgatiſſimæ linguæ ſuæ tonitruum, ac verborum correptionis fulgura ſuſtinere poterant. Ioachim tandem ſuos dilectiſſimos confratres, tanquam propria viſcera, in iucunditate reuiſit, & cœmentarios ſua præſentia refouit. Henricus autem ſua in duritia, & ſententiæ obſtinatione perdurans, flagella Dei pertulit grauiſſima. Quippe per Iunium menſem ſæua ſuum exercitum peſtilentia cũ fuiſſet adorta, & maiorem militum copiam aſſumpſiſſet, ille maximam, & grauiſſimam rerum, conſiliorumque fuit in difficultatem adductus. Auxit etiam terrorem Sol, qui nono Kal. Iulij, peſtilentia furẽte, in ſeptimo gradu Cancri per quatuor horas mirificè fuit obſcuratus. Quod ſanè maiorem Romanorum Auguſto, eiuſque exercitui calamitatem portendebat allaturam: immò, & Henricum ipſum grauiſſimo morbo fuiſſe correptum fama non obſcura propalauit. Aduertens tandem ſuper eum, ac bellatorum eius manum Domini non fuiſſe breuiatam, confuſus, atque inglorius in menſe Auguſto eiuſdem anni 1191. in Alemaniam receſſit. Reliquit ad Æmiliæ olim, nunc Lombardiæ Ciſpadanæ, & Flaminiæ, aliàs Romandiolæ, ſeù Romaniæ gubernationem Marquardum quendam Hanenſederium Baronem, quem earumdem Prouinciarum, Rauennæque Ducem, ac Piceni Comitem fecerat: Tuſciæ imperium Duci Sueuiæ Philippo fratri eius tradidit: Campaniæ Fœlicis, aliàs Terræ Laboris adminiſtrationem Diopoldo aſſignauit: ad res maximè opportunas procurandas Cõſtantiam Normannam eius vxorem Caietam miſit: conſanguineis ſuis germanis fratribus Ioanni, & Henrico Kala ſtrenuis Ducibus, quibus Caſtrouillarum Vrbem, & alias Vrbes, & Caſtra conceſſerat, vnà cum alijs Neapolitanis electis, & fidelibus Ducibus, quorum inter cæteros extitere Fridericus Lancea Squillacĩ Comes, & Conradus Spoleti Dux, Calabriæ cuſtodiam commiſit, ac ſuper vniuerſam militum manum præfatis germanis Fratribus imperium delegauit, veritus ne Siculi, & debellati Neapolitani ſimul conuenirent, & Prouincias à ſe occupatas de ei adimendo conſpirarent. Glorioſiſſimi Duces inter ſe ſibi commiſſos milites diuidentes, vnus, qui fuit Henricus, ſuperiorem, inferiorem vero Ioannes commiſſæ regionis partem rexerunt, gubernaruntque. Aſt vix Auxoniæ finibus ab Henrico ſexto relictis, Tancredus Siciliæ Rex, de quo ſupra, occupatas à Sueuis ad recuperandas Prouincias animum adiecit. Populique ante omnes, primi eorum Regis imperio nimis inclinati, ad priſtinã ipſius deuotionem redeuntes, Calabri præſertim homines natura feroces, Neapoli-

Ezechiel. c. 28.

B. Ioannes Bonacius in Vita ſæculari B. Ioannis Kala.

Carol. Sig. de Regn. Italiæ lib. 15. Vincẽt. Bellouac. in Specul. hiſtorial. lib. 29. c. 51. Petrus Meſſia in Vitis Imperatorum cũ de Henrico ſexto.

Pandulph. Collenucius Neap. hiſt. lib. 4.

Martin. Schener in proceſſu Vitæ B. Ioãnis Kala Magiſtri ſui impreſſo Tifer anno 1473. Angelus primus, Monachus Ciſtercienſis B. Ioannis Ioachim Contubernalis in Vit. Beati Ioannis Kala M. S. ad Patrem Fauſtum Eremitam.

Sup. c. 27. 28. & 32.

A B C D E

A politanorum ſuffulti ſuffragio, omnes communi voto imperiales inuadere, ac trucidare milites ſtatuerunt prope Agrum Brunum, nunc *lo piano del Campo* vulgò dictum prope Caſtrouillarum Vrbem. Eſt autem Caſtrouillarũ Vrbs antiquiſſima, *Apruſtũ* olim dicta, & Ducali titulo inſignita, ſita eſt in inferiori Calabria inter Sybarim, & Lacanum piſculentos amnes, nõ ſatis longe à Pollino monte famoſiſſimo, ab Auxonijs, ſiue ab Oenotrijs inſtituta, & ex Syphæi, nunc *Saſſone*, & Grumenti ciuitatũ ruinis aucta, quarum meminit Plinius, & Lucanorum fuiſſe prodit Ptolomeus. Vrbs ſiquidem hæc Cœli temperie gaudet, & ſalubritate, rerum vbertate, ac varietate, corporum robore, armorum exercitio, ingeniorum præſtantia, & ineſ-

Plinius naturalis hiſtoria lib. 3. cap. 11. Ptolomeus in Geogr. lib. 3.

B fabili agrorum beatitudine. Nec rebus tantùm pollet temporalibus, ſed ſpiritualibus etiam adeò locuples eſt, vt nulli alteri eiuſdem regionis ſit poſtponenda. Parochiales ſanè Eccleſias habet numero quatuor, nempe Sancti Iacobi, Sanctæ Mariæ, Sancti Iuliani, & Sancti Petri; Monaſterium vetuſtiſſimum Sanctiſſimi Patriarchæ noſtri Benedicti; Conuentum permagnificum ab vno Sociorum Sanctiſſimi Seraphici Ordinis Inſtitutoris conditum, in quo præfuit Sanctus Daniel ex Oppido Beluederij è nobili familia Faſanella, qui vnà cum Samuele, Angelo, Domno, Leone, Nicolao, & Hugolino anno Domini 1219. à ſanctiſſimo Viro Aſſiſinate Franciſco, eorum Anteſignano, ad Chriſti fidem prædicandam miſſus, apud Sep-

C tam in Mauritania Tingitana Africæ conſtantiſſimè, ac intrepidè verbum Dei prædicans, vnà cum ſuis ſocijs glorioſiſſimo martyrio coronatus extitit anno Domini 1221. ante Beatiſſimi Franciſci è viuis exceſſum annis quinque, vt referunt Gualterius, & alij, & in eiuſdem ſacro Phano ſacrum B. Petri Cœnobitæ corpus ſumma veneratione recolitur; Cœnobia inſuper Patrum Capuccinorum, Patrum Sancti Franciſci de Paula, ac Monialium Sanctæ Claræ, quorum nomina Fundatorum, & inſtitutionis annus me latent; & Cœnobium denique Illuſtriſſimi Sacri Prædicatorum Ordinis à meo Patruo magno (ob germanum fratrem eius, Salernum nomine, virum Vincentiæ è nobili gente Iannitella eiuſdem Vrbis, quæ ex eo con-

Paulus Gualterius de Sanctis Calab. lib. 1. c. 52. Petrus Rodulphius Toſſianenſ. lib. 1. hiſt. Seraphicæ Religionis, S. Antonin. 3. p. tit. 24. cap. 7. §. 1. Laurent. Sur. tom. 5. ſub 13. Octob. Gabr. Barr. de antiq. & ſit. Calab. lib. 5. Maraſ. Martyrolog. Roman. & alij.

D cepit Iulium genitorem meum) Ioanne Simeone de Laude V. I. D. eiuſdẽ Vrbis Patritio ſuis in proprijs domibus conditum, ſuiſque ſumptibus dotatum ſub die decima Auguſti Dominicæ Natiuitatis anno ſeſquimilleſimo octuageſimo ſecundo, & licentia prius obtenta ab Illuſtriſs. & Reuerendiſsimo Domino Don Tiberio Caraffa Antiſtite Caſſanenſi, R. Admodum P. Frater Franciſcus ab Oppido Ordeoli ſacræ Theol. Magiſter ſanctiſs. Prædicatorum eiuſdem Ordinis generalis Vicarius, maxima Cleri, Religioſorumque, ac Populorum aſtante multitudine ſub die 13. Menſis Martij primariam Crucem erexit, Dominicæ Incarnationis anno octuageſimo tertio ſupra milleſimum, & quincenteſimum, vt Acta referunt Aſca-

E nij Brocchetta Moranenſis incolæ Caſtrouillarum Vrbis Regia auctoritate Notarij. In cuius beneficij ſignum, & largiflui benefactoris memoriam, eiuſdem Illuſtriſſimi Ordinis Venerabiles Patres locales in præfatæ Eccleſiæ pariete propria Ioannis Simeonis de Laude noſtræ familiæ gentilitia, faſciæ ſcilicet rubeæ à dextro ad ſiniſtram deſcendentis hac cum inſcriptione LAVS, Leonis rampantis, ſua dextra ſiniſtri brachij hominis manum tangentis in ſuperiori, in inferiori verò parte rubeæ faſciæ Hominis mancipij formæ à capite vſque ad vmbilicum, poni curarunt. En exemplar.

Acta Notarij Aſcanij Brocchetta à Morano ſub 10. Auguſti 1582. & 13. Martij anno 1583.

Ego

A

B

Ego verò tanquam auunculi mei, Fratris Ioannis Baptiſtæ Gaudini, Sagittarienſis Monaſterij Oblati, & benefactoris munificentiſſimi, ſtudioſiſſimus, ſuis gentilitijs vtor, & ſunt Laurus arbor, & Leo rampans. De Ioanne Simeone de Laude ſic cecinit eius coætaneus Cæſar Calà in vtroque iure, & poetica arte inſignis, & nobilitate celebris.

Caſ. Calà de Bello Nauali ſub Ioanne Auſtriaco Canto 33.

Và ſeco al pari Gio: Simon di Laude
A cui d'intorno tutt' il Mond' applaude. C

In vxorem habuit Victoriam è nobili familia Capocia, in Caſtrouillarum Vrbe iam extincta, ex qua nullos filios ſuſcepit. At Salernus ex Vincentia Marcum, Iulium, & Petrum procreauit. Hi antequam ex ephebis excederent hinc inde diſperſi, (timebant enim indignatum Ducem, cui diſplicuerat inſtitutio, & dotatio prælibati Cœnobij, & quod Ioannes Simeon eius generalis Auditor ſibi dilectiſſimus, ab ipſo ad Patres Ordinis Prædicatorum defeciſſet, & quod Salernus (Ioanne Simeone poſt bienniũ ab inſtituto Cœnobio in complexu Religioſorum è viuis ſublato) tuendas fratris, ac Venerabilium Patrum partes ſuſcepiſſet; propterea confiſcatis bonis omnibus, ſenem eorum genitorem in calamitate, & miſeria vitam exedere coegerat) Marcus Caſſanum, Iulius Moranũ primò, deinde Caſtellucium, & Petrus Saracenam apud familiares ſuos ſe recepere. Et Caſſanenſes primi fuere, qui noſtrum cognomentum de Laude in de Lauro commutarent ob vocabuli affinitatem, & ſignificationem, de qua ſcripſerat Boccaccius in Genealogia Deorum. Sunt inſuper intus eandem nobiliſſimam Vrbem Xenodochia duo, vnum pro Sacerdotibus tantùm, alterũ communi peregrinantium omnium, pauperumque opportunitati expoſitum. Cernuntur etiam aliæ nonnullæ Eccleſiæ, atque Cappellæ diſperſim, quarũ ſunt principales Sanctiſſimæ Annunciationis, Pietatis, & Sancti Ioannis, in quibus ſingulo quoque anno, & feſtiuitatis die celebrantur nundinæ, ad quas Lucaniæ, & vtriuſque Calabriæ Mercatores præ cæteris vndique confluunt. Hæc tranſeunter dicta ſint, ne tantæ, & talis Vrbis, à qua originem ducimus, videamur immemores. Ioannes audito populorum tractatu de excutiendo iugo, etſi ſuaue, ſeruitutis nouæ Sueuæ, extemplò manus coniungere, & Henricum fratrem è ſuperiori Calabria in Caſtrouillarum Vrbẽ, quam ſui iuris effecerat, ad ſeſe reuocare ſategit, Vbi ſæuientes, furentes, odia anhelantes, ſanguinem ſitientes, militibus, vt fortiter dimicarent, honores, & præmia promittentes, vt erant in re bel-

D E

lica

A lica verſatiſſimi, ſuos diſpoſuerunt, & ordinauerunt exercitus. Populi ad locum appulſi pugnæ, & in agro Bruno caſtrametati, pro Regio diademate pugnam, & ſanguinem appetentes, ad primum ſtridulæ buccinæ, & tonantis tympani pulſum tali impetu imperiales aggreſſi fuere copias, etſi ſtrenuè decertantes, vt irreparabili cæde cunctos ferè peremerint. Vbi tunc nobilitatis ordo? Vbi certi, & diſtincti militum gradus? Permixta omnia, & timore confuſa, æqualis per cunctos fuit pauor, vnū erat ſeruus, & Dominus, eadem omninò omnibus mortis imago, niſi quia magis timebant illi, quibus erat vita robuſtior, & in re bellica aſſuetior. Tanta itaq; virtute, tantaque fœlicitate Tancredi Regis deuotiſſimi Populi pugna-
B runt, vt perpaucis tantùm exceptis, qui ſibi ſalutem fuga quæſierant, inter quos Comes Fridericus Lancea, Dux Henricus Kala, & Martinus Schener, Ducis Ioannis Kala famulus, omnes pariter trucidauerint; præcipuè vero triplici lethali vulnere ſaucius inter decurrentem ſanguinem, & trucidatorum cateruam Ioannes Kala Dux incredibilis fortitudinis miſerabiliter cecidit, vt ſanus reſurgeret, & ex Sanſone Samuel euaderet, & fœlix eſſet in conſpectu Regis, & Domini exercituum, atque dignus fieret magni Dei famuli Abbatis noſtri Ioannis Ioachim commendatione, de quo, ne eadem repetamus, infra plura. Nec tantùm præfati Duces ſexti Henrici Imperatoris conſanguinei; ſed & ipſa eius vxor Conſtantia Romano-
C rum Auguſta in grauiſſimum fuit adducta vitæ periculum. Quippe cum Caietæ à latronibus fuiſſet aſperrimis affecta contumelijs, & proditorum manus vix euaſiſſet, putans apud Salernitanos tutum habere præſidium, Salernum producta, à Salernitanis, ſpreto in illam decore, fuit comprehenſa, & in Siciliæ Inſulam ad Tancredum Regem hoſtem traducta. Qui de tanto munere lætus, captiuam in Arce quadam Panormitana ſeruauit. Quam tandem Ægidius Petri Leonis Romanus, à tertio Clemente Menſe Septembris anno 1190. tituli S. Nicolai in Carcere Tulliano Diaconus Cardinalis creatus, Celeſtini tertij iuſſu Panormum profectus, à Tancredo Rege obtinuit, ſecumque Romam conduxit anno Domini 1193. indi-
D ctione decima, & Celeſtino tertio præſentauit; qui eandem, eo, quo decebat, decore, ſuis expenſis ad Henricum ſextum coniugem, in Alemannia commorantem, remiſit. Henricus viua Conſtantiæ vxoris voce de ſibi illata à Tancredo Rege perditione inſtructus, vt grauem ei moleſtiam afferret; ſtatim Riccardum Angliæ Regem, Siciliæ Regis affinem, apud ſe captiuum habere volens, (illum enim contra omnia pietatis, & humanitatis exempla, dum è terra ſancta domum repetebat, & inter Aquileiam, & Venetias naufragium paſſus, & mutato habitu, ne agnitus damnum pateretur, Menſe Decembri 1162. terreſtri itineri ſe commiſerat, Leopoldus, alias Humboldus, ſiuè Sapuldus, vt variè eum nominauere Scripto-
E res, Auſtriæ Dux captum tenebat inuinculis) ipſum Auſtriæ Ducem, terrore armorum illato, ad Riccardum Regem Britannum ſibi tradendum, dedendumque induxit. Quo obtento, illum detentum voluit in loco, qui Triuallis dicebatur, è quo nullus exierat, qui vinctus intrauerat. De quo Ariſtotheles ait. ***Bonum eſt mactare Patrem in Triuallis.*** Et rurſus de eodem metricè ſcriptum eſt.

Martinus Schen. & Ioannes Bonacius in Vita ſeculari Ioānis Kala.

Abb. Ioach. in epiſt. ad Imperatricē Conſtantiam, quam referemus cap. 34. & ad Celeſtin. 3. Pontificē, quā referemus c. 44. Carol. Sigon. de Regno Ital. in notatione 1191. & Chron. Foſſæ nouæ ad ann. 1192. & 1193.

Chronic. Foſſæ nouæ ad ann. 1193. Martin. Schener in Vita B. Io: Kala.

Ariſtoteles lib. 5.

Sunt loca, ſunt gentes, quibus eſt mactare Parentes,
Vel mors, vel pietas, cum ſæra ſuperuenit ætas.

Pro Riccardo, pietate equidem, & miſericordia digno, fuere omnes, Alemanniæque præcipuè Proceres venere apud Vuarmaciam, aliàs Vui-

gorniam, vulgo *Vuorceſtherſhiere* in Anglia, vbi de eorum Regis redemptione tractarunt. Interceſſerunt inſuper pro eodẽ Ioannes, & Henricus Kala', qui licèt Romanorum Auguſti Henrici ſexti eſſent conſanguinei, erant attamen è ſanguine Britannorũ Regum deſcendentes, vt ex Rapſodijs noſtri Neapolitani Regni in ſuis Chronicis prodit Fotinus, & Lucius. Henricus tandem Imperator centum millibus argenti libris ad pondus Coloniæ, iuxta Thomam Vualſinga, & alios; at iuxta Bellouacenſem, & alios ducentum millibus monetæ publicæ, & probatæ pro Britanni Regis libertate ab ipſo receptis, Riccardum Regem poſt annum, & dimidium ſuæ carcerationis à Triuallis vinculis abſolutum remiſit in Menſe Ianuario anno Domini 1194. Magna itaque pecunia inſtructus, & claſſe, Imperator Henricus cum Conſtantia coniuge extemplò, Alemanniæ finibus relictis, in Italiam contra Tancredum receſſit. At priuſquam glorioſa eius enarremus geſta, ſiſtamus in hoc, donec Dei famulum Ioannem Ioachim contra Tancredum Siciliæ Regem ſiniſtra prædicentem, vt locus, & materia expoſcunt, audiuerimus.

Giorgius Fotin. in Chron. Lucius à Donato in libro de Spiritu Prophetiæ B. Ioannis Kala.
Thomas Vualſinga in Ypodigma Neuſtriæ, Car. Sigon. de Regn. Italiæ lib 15.
Pandulph. Collenuc. hiſt. Neapol. lib. 4. & alij.
Vincent. Bellou. in Specul. hiſt. lib. 29. c. 54. S. Anton. Dan*dalus, & alij.*

C A P. XXXII.

Tancredo Siciliæ Regi, eiuſque natis ſiniſtra præuunciat intrepidè.

Sup. cap. præcedem.

HEnrico ſexto Romanorum Auguſto, eiuſq; exercitu, vt diximus, percuſſo, & in Alemanniam è Neapoli regreſſo, verbum, quod contra Siciliæ Regem Dei famulus Romanorum Imperatori prædixerat, relatione quorumdam ad Tancredi Siciliæ Regis audientiam deuenit; quamobrem factus non compos animi, contra Dei virum ad talem, & tantam iracundiæ venit ardentiam, vt Ioachinorum familiam, eiuſq; Patriam, ac Monaſteria in deletionem, & exterminium ducere minaretur apertè. Quod ab Amico ſuo innominato Ciuitatis Meſſanæ cum accepiſſet ille, qui ſtipata Chriſti militia in iugi cordis compunctione, & corporis maceratione in Florenſi florebat Cœnobio, ſtatim eidem in ſequentia verba reſpondit.

Ex libro Epiſt. Ioachim Abb. Floreſis.

Accepi litteras tuas, ex quibus Tancredi Regis minas contra me, familiamq; meam furientis intellexi; ſed præſidium Altiſsimi non modò ſeruabit Cœnobia, Patriamque meam, ſed omnia in bonum conuertet. Suſcitabit ab Aquilone potentiam, & rurſus confrigetur cornu ſuperbi. De cætero inceſſanter oro pro te, & Ciuitate tua (ideſt Meſſana) *cuius origo ferè cœleſtis ſplendidiſsimas ſtellas omni tempore parit, quam pacis, belliqueſtudia ſemper illuſtrant, nec omnipotentis protectio vnquam eam deſeret, quando erit ſanè tempus, quæ ſublimioribus Europæ Ciuitatibus comparabitur, & immenſum decus conquiret. Vale Frater dilectiſsime, & me Fratreſque meos, qui te ſalutant, commenda Deo in orationibus tuis. Iterum vale. Nonis Octobris milleſimo centeſimo nonageſimo primo. Frater in Chriſto, & Famulus, Ioachim Abbas Florenſis.*

Et quia dederat ei Omnipotens faciem valentiorem facie Regis, & frõtem duriorem fronte Tancredi, & nec timebat, aut metuebat à facie eius; ideo magis, ac magis, prout Deus ipſe dabat, Duci Henrico Kala Sueuo Imperatoris Romanorum conſanguineo, & Friderico Lancea Squillaci Comiti, quæ contra Tancredum prædixerat, ſæpe ſæpius repetebat. Quapropter Henricus Dux, & Comes Fridericus de illorum veritate confiſi

& ſui

A & ſui prophetici ſpiritus fama concitati, ac audaciores effecti, populorum à Siciliæ Rege defectionem ſummopere procurabant, & emiſſi ſanguinis vltionem renouatis vtcunque copijs, ab hoſtibus excutere. Cumque hæc omnia per ſpiculatores ſuos relata fuiſſent Tancredo Regi, ira accenſus, in Virum Dei os ſuum aperuit, & ſui Ciſtercienſis Ordinis Monaſteriorum ne dum voce, vt prius, annichilationem comminatus eſt, ſed etiã ſcripto, ad ipſum epiſtolam mittens tenoris ſequentis.

Ex dicto epiſtol. lib. Abbatis Ioachim.

Siciliæ Regis, & Comitis alius. Ad Ioachim Abbatẽ Florenſẽ. Quis, & qualis fuerit, & ſit Nortmanniorum erga ſanctam, veramque fidem, pietas, ſtatim, ac illam nouere, omnibus luce clarius eſt manifeſtum. Nonne tot hoſtium exter- B *minia, tot auxilia ſummis Pontificibus proprio ſanguine præſtita, totque Templa, totque Cœnobia adeo magnifica in vtraque Sicilia conſtructa Religionis noſtræ clariſſimum teſtimonium perhibent? Nonne Guillelmus, cognomine Ferabachius, glorioſiſſimæ ſanctæ memoriæ, impios Eccleſiæ hoſtes Sarracenos primus exterruit? Nonne inuictiſſimus noſter Robertus Nicolaum Pontificem maximum, Ædemque ſanctam Catholicam, ob Romanorum perfidiam ita labentem, Deo annuente, firmauit? Præterea quæ tum idem, tum potentiſſimus eius Frater Rogerius mirabiliter effecere; ideo dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltauit eos. Sileo in æternum memorabilis Boemundi noſtri triumphos in Dei Ciuitate, ſanctiſſimoq; Sepulchro liberandis. Linquo maiora alia....*

De Guillelmo Ferabachio vide Platinã in Vita Sergij Papæ quarti, & Thomam Fazell. de reb. Siculis poſterioris decad. lib. 6. cap. 2.

C *.... quæ maiores noſtri pietatis, & Religionis. Ego adijcio dumtaxat in pudorem, confuſionemque veſtræ ingeram Paternitati, quantum inquam inuictiſſimus Nepos noſter* (ſupple Guillélmus Bonus, nam nullum alium Nepotem habuit, vt ex hiſtorijs colligitur, qui pro noſtro Alexandro tertio decertauerit) *inſudauerit, vt Alexandrum Pontificem Maximum, Eccleſiamque Catholicam à Frederico Ænobarbo prorſus oppreſſam, & profligatam eleuaret. Paternitas tamen veſtra eundem, quoad fieri poterat, fouiſti, ac foues, qui diabolicas partes ſectatus, Eccleſiæ nuper deſtructionem totis viribus procurauit: nec prioribus erga me facinoribus commiſſis contentaris, verum etiã nunc obſtinatior reuocas occultis tractationibus in Calabriã Henricum Kala Sueuum,* D *& Fridericum Lanceam Neapolitanum, vt rurſus commoueant Populos. Quapropter igitur teſtor Deum, vt excuſatum me habes, ſi breui in vtraque Sicilia conſtructa Cœnobia Ordinis tui* (ſupple Ciſtercienſis, quippe vix noui Monaſterij Floris fundamenta iecerat, quando Tancredus iſta ſcribebat, neq; Florenſis Ordo tunc erat inſtitutus,) *cuncta iniuſtè irritatus, demoliar.*

Accepit Ioachim, & legit Epiſtolam ſibi à Rege miſſam, & nihil penitus ab illo mutatus, impauidus, conſtans, & intrepidus Tancredo Regi in hæc formaliſſima verba reſcripſit.

Ex eodem lib. epiſt. Abbatis Florenſis.

Ioachim Abbas ad Tancredum Regem, & Comitem alius. Perlegi minacem epiſtolam Maieſtatis tuæ, cui nunquam officere volui, ſed voluntatem Regis E *Regum Dei adimpleui. Hæc dicit Dominus: Egredietur rurſus, vt ignis, indignatio mea, & ſuccendetur Rex impius, cadet, qui ſedet in axe, & ob deſperationem tabeſcet. Nati eius ſterileſcent ferro, & oculi eorum igne perdentur, vt pereat memoria generationis ſuæ. Oro tamen inceſſanter, vt auertat Deus iram ſuam à Maieſtate tua, quam humillimè, vt par eſt, reuereor ex Monaſterio Florenſi nonis Iulij milleſimo centeſimo nonageſimo tertio.*

Nec multo poſt Prophetæ Domini verbum ex parte completum Tancredus compertum habuit in ſeipſum; quippe Rogerius eius primogenitus, quem vnà ſecum ad Regnum euehi voluerat, poſtquam Irenem Iſacij Imperatoris Orientis filiam duxiſſet in vxorem, nulla relicta prole homi-

nem exuit. Ex immaturo cuius obitu talem dolorem hauxit Tancredus,& adeò acerbè tulit,vt non multò poſt in principio anni 1194.vitã cũ morte Panormi commutauerit deſperanter, vt tradunt Sigonius, & alij: ternis filiabus relictis, Alteria nempe, Conſtantia, & Madonia, & ſecundo eius genito Guillelmo nomine; quem Regina Sibilia mater mox Regem Siciliæ coronandum curauit, quod facillimè obtinuit Regni Procerum conſenſu. Quam Siciliæ Regni coronam haud ferre potuit, ſiquidem, vt melius patebit, in Henrici ſexti regreſſu excæcationem,& eunuchizationem paſſus, ac captiuitatem, vltimus fuit generationis ſuæ; & ſic totaliter cõpletum viſum fuit vaticinium contra Tancredum Regem à Dei Præcone Ioachim prolatum, prædictumque. Nunc ad alteram vaticinij partem ſexto Henrico nunciati redeamus, & qualiter cum Dei famulo ſe geſſerit videamus. A B

Carol. Sigon. de Regn. Ital. lib. 15. Alphonſus Ciaccon. in Vit. Celeſt. 3. S. Antonin. Archiep. Florent. 3. p. hiſt. tit. 19. c. 6. Pandulph. Collenuccius hiſt. Neapol. lib. 4. & alij.

CAP. XXXIII.

B. Ioannes Ioachim Henrico ſexto obuiat, & inuenit gratiam coram oculis ſuis.

C

ROgerij, Tancredique Regis funeribus alacrior factus Romanorum Auguſtus, expeditiorem prouinciam putans vnà cum Conſtantia Imperatrice, vt prodet Fazellus, ſuum omni ſollicitudine regreſſum properauit, ſecum adducens Genuentium ornatiſſimam claſſem, Piſanorumque Triremes. Et proſpero venti flatu breuiſſimo temporis ſpatio Caietam appulſus, nulla contentione præhabita, Caietani mox in ſui deditionem dedere. Inde Neapolim profectus, Neapolitani, quia illius erant experti vires, vbi claſſem terræ admoueri, atque ibi Henricum ſextum eſſe perceperunt, ſua ſtatim mandata promiſere executuros. Cæteræ Neapolitani Regni Vrbes, ac circumiectæ Inſulæ Neapolitanam Vrbem totius Regni caput imitatæ, omnes modico temporis interuallo per ſuos Apocriſiarios idem ſpopondere. Quarum vlli officere voluit, Salernitana tantum excepta Vrbe, cuius magnam murorum partem diruere, homines captiuare, eiuſque bona Ciuium, ac fortunas rapere iuſſit pro vindicta ſuæ Vxoris, quam dederant Tancredo Siciliæ Regi, vt diximus. Præteritis poſtmodum cæteris Neapolitani Regni Prouincijs, Romanorum Auguſto, Calabriam ingredienti, B. Ioannes Ioachim obuiauit, & ſtatim Henricum ſextum præcedentes cognouerunt eum à longè, indicauerunt, ſalutauerunt, & venerati ſunt in veneratione plurima. Imperator verò Henricus occurrens, & venerans, Dei famulo ſalutanti ait, *Hic eſt Abbas Ioachim, qui præterita dudum ſic aduerſantia, fore tam proſpera, vt cernimus, prophetauit?* Henricus in futurum in tanta Dei virum veneratione recoluit, ac reuerentia tenuit, vt etiam Natalis eius diem, *Stanzaram* Theuthonicè dictum, ſpecialiter celebraret. Romanorum Auguſtus in Siciliam poſtea transfretatus, Meſſanam Vrbem, *Zancle* olim nuncupatam, antiquiſſimam, inſignem, & celeberrimam abſque vlla reluctantia tenuit, ſicuti & reliquas eiuſdem Trinacriæ Inſulæ Vrbes. Sibilia quondam Tancredi Regis vxor ex alia parte cum ſe ad reſiſtendum debilem, ac viribus imparem cerneret, vnà cum Guillelmo filio, quem Fazellus Rogerium nominauit, D E

Thom. Fazell. de rebus Sicul. poſt. decad. lib. 7. cap. 7.

Chronic. Foſſa noua ad ann. 1194.

Sup. cap. 31.

Graecus in Chronol. Ioachim ſect. 30.

Plin. lib. 2. c. 98. lib. 3. c. 8. lib. 31. c. 4. Io: Anton. Maginus Patauin. in ſua Geograph. & Siciliæ Inſulæ deſcriptione.

A atque Alteria, Conſtantia, Madoniaque filiabus in Caſtrum Catabellocta dictum,ſitu, opereque munitum, diuitijs, ac cibarijs benè prouiſum ſeſe recepit. Nec multò poſt neceſſitate coacta, Apocriſiarijs ad Henricum ſextum miſſis, patefecit, ſe vltrò citròque Siciliæ Regno ceſſuram,ſi Guilielmo, eiuſq; poſteris Leucæ Comitatum in Apulia, ac Tarenti Principatum relinqueret. Quibus acceptis, & ab Henrico iureiurando firmatis, in Auguſti poteſtatem,& fidem ſe dedere. Occupato tandem Panormo, pridie kal.Decembris 1194. maxima aſtante Populi, & Cleri multitudine in Siciliæ Regem ſe fecit coronari. Nec multò poſt iuriſiurandi,& præſtitæ oblitus fidei Sibiliam, Guillelmumque,ac ternas filias 3.kal. Ianuarij B dicti anni 1194. captiuauit. Guillelmum præterea,vt produnt Sigonius, & alij, luminibus orbauit,& vt ei ſpem omnem adimeret ſucceſſionis,deque futuræ hæreditatis iure poſteris agitandi cauſam ſurriperet, genitales illi partes incidens,eunuchizauit,& terreſtri itinere in Alemanniam miſit. Irenem vero Orientis Imperatoris Iſacij filiam,defuncti Rogerij Tancredi Regis primogeniti vxorem,Philippo eius fratri Sueuiæ Duci matrimonio tradidit. Et cōpleta ſunt,omnia verba,quæ Henrico ſexto prædixerat Propheta Domini Ioachim Abbas, nempe in ſuo regreſſu Siciliæ Regnum ſine diſcrimine potiturum. Nec non & Tancredo Regi in axe ſedenti cadendum, eiuſque natos obcæcandos, & eunuchizandos, vt ſuæ deperiC ret memoria generationis, & optimè de impio Rege dici poſſet, *vidi impium ſuperexaltatum, & eleuatum ſicut Cedros Libani,& tranſiui, & ecce non erat,& quæſiui eum, & non eſt inuentus locus eius*. Factus ergo Dei famulus magnificus in conſpectu Regum, ideoque in tempore iracundiæ factus fuit reconciliatio, & Florenſe Cœnobium ne dum ab Henrico ſexto Imperiali magnificentia extructum, ſed & refugium omnibus confugientibus ad illud, & indefeſſa protectio euaſit, ac in bonis temporalibus quinquaginta Bizantinis aureis auctum de redditibus Salinæ Neheti,vt ex cōceſſione eiuſdem, quæ apud Græcum vulgata legitur, data *apud Sanctum Maurum anno Dominicæ Incarnationis milleſimo, centeſimo nonageſimo quinto,* D *pridie nonas Martij, tertiæ decimæ Indictionis*.

Carol. Sigon. de Regn. Ital. li. 15. Thom. Fazell. loco cit. Pandulph. Collen. Neap. hiſt. lib. 3. & libro 4. S. Antonin. 3. p. tit. 19. cap. 6. Alphonſ. Ciacc. in Vit. Celeſt. 3. Chronic. Foſſæ nouæ, & alij cum Tarcagnota lib. 13.

David Pſalmo 36. num. 35. & 36.

Iacobus Græcus loc. ſupra cit.

CAP. XXXIV.

Pro Cuſentiæ Vrbe priuilegiorum confirmationem obtinet.

PRo inuictiſſimo ſexto Henrico Romanorum Auguſto in pace vtrūque Regnum dum conſiſterent,ſanctum Abbatem è Florenſi Cœ- E nobio Cuſentiam Vrbem accidit aduenire. Percallentes verò tùm nobiles,cùm ignobiles Cuſentini apud Cæſaream Maieſtatem, eiuſque vxorem Conſtantiam Imperatricem in quanta Dei famulus deuotione, & reuerentia tenebatur, gratiarum, priuilegiorumque à prædeceſſoribus Regibus, Imperatoribuſque eis conceſſorum,vt ipſe ab Henrico Imperatore,& vtriuſque Siciliæ Rege confirmationem obtinere operaretur, humiles, & accliui eum ſunt depræcati. Ipſe verò protinus eiſdem ſponduit operam, tanquam pro eis,vt par erat, magis ardens charitate. Eos enim vt Conciues reputabat,& meritò quidem. Nam Cœlicum,ex quo B.Ioannes Ioachim ortum habuit,vt ſupra diximus, ſicuti etiam prope Cuſentiam

Sup. cap. 1. pag. 1.

Vici, hiiſdem gratijs, fauoribuſque, ac priuilegijs potitur, & gaudet, qui- A
bus & Cuſentia Ciuitas; cum Ciuitatis nomine in fauorabilibus etiam Vi-
ci, ſuburbiaque, ſiue Caſalia veniant; immò Ciuitas, & Caſale tanquam
vnum corpus exiſtimatur à lege. Et in caſu noſtro potiori etiam titulo,
quippe Cuſentini ad arma ſemper prompti, Imperantibus in Occidente
Ludouico tertio, & in Oriente Leone Philoſopho, ſub Pontificatu Bene-
dicti quarti Romani Pontificis, & anno Domini noſtri Ieſu Chriſti 901.
Abraham Sarracenorum Regi, qui Rhegium, nonnullaſque alias Calabriæ
Ciuitates cum euertiſſet, & ad id idem de Cuſentinis efficiendum, Cuſen-
tiam aduolaſſet, adeo obſtitere, vt interfecto per ipſos illius Primogenito,
omnem ei ad ingrediendum Cuſentiam Vrbem recluſerint aditum. Qua- B
re cum in Sacro Sancti Michaelis Archangeli Phano, (alijs Sancti Pancra-
tij dicunt) Abraham ſe recepiſſet, & ne dum de Cuſentinæ Vrbis, ſed &
de Almæ Vrbis, & Petri Apoſtoli ſedis deletione cogitaret, ſomno gra-
uatus, ab Apoſtolorum Principe Petro lethaliter percuſſus, ibidem inte-
rijt, vt prodet illius temporis ſcriptor Ioannes Diaconus, cuius verba
ſunt.

Ex l. Pupillus §. Territorium. ff. de verb. ſignificatione.

Ioānes Diaconus relatus à Paulo Gualterio de Sanctis Calabriæ lib. 1. c. 32.

*Tandem incredibilis fama volat interijſſe Regem, ſignaq; illa ſtupenda, nẽ-
pe Stellarum volatus, Gigantum pugna, & alia in Cælo apparitiones horrendæ,
necem illius portendiſſe, tunc omnes dubia geſtientes lætitia, intimis expoſtu-
labant ex medullis, id verum vt foret, cæleſtis concederet Author. Eia nunc* C
*bone Ieſu, eia mæſtorum conſolator, & cui multum valere ſuperat, ſemper mæ-
ſtos tuos lætifica famellos, veniat, inquam, veniat; oramus, Nuncius, qui ſuper-
biæ filium, deſertorem Eccleſiarum, Sanctimonialium ſtupratorem, Virginum
violatorem, virorum Sanctorum combuſtorem, & omnium contemptorem, qui
ſe contra Vnigenitum tuum, contraque Templa ſacrata nominis ſancti tui ſic ſu-
perbè erexit, vt penitus deroget te, ac viuificum nomen tuum digna referas cla-
de contritum, deijce, deijce Domine gladio virtutis tuæ, quemadmodum Pha-
raonem, qui in viribus, & equitibus ſuis confidebat, & ſeruos tuos, ſicut promiſe-
ras, liberaſti, & nunc Domine Rex Regum, clemens, pius, & miſericors, ſalua nos
de manu eius, quatenus eruti, & liberati omni tempore ſine timore mereamur* D
*laudare, & benedicere nomen gloriæ tuæ ſanctum, ſemper viuens, & regnans.
Igitur haud multò poſt cum quidam noſtratum, qui multo tempore in ipſis per-
uagauerat hoſtium tentorijs repedaſſet, ſciſcitanti ſe Gregorio Conſuli taliter
obitum inſulentis expoſuit Regis. Domine, inquit, cum proteruiſsimus ille ad ex-
pugnandam Vrbem Conſentinam exercitum omnem ſtudioſis deſtinaßet ſucceſ-
ſibus, & nullo modo ad ſuæ diſpoſitionis cupitum poſſet attingere, ſed inſuper fi-
lium ſuum cum valida pugnantium manu ibidem amittens: conſternatus ani-
mo, haud longiùs locari caſtra præcipiens, multa ſuper eandem, multa ſuper om-
nem terram hanc, maximè Romanam Vrbem, multa latrabat. Qui dum ma-
gno curarum fluctuaret æſtu, in quadam Eccleſia Sancti Michaelis Archangeli* E
*tandem procubuit, ſaramque dedit per membra quietem, cui mox in ipſo ſtatu
ſine mora furenti, quidam viſu grandæua imagine ſenex apparuit, ad quem ille
rapido hæc addidit ore. Cur, inquit, iniuſſus coram me es auſus ingredi moritu-
re? Non ...... & te non proripis foras. Sed Senex in veſanum coniecit ba-
culum, quem manu tenebat, & eum in femore percuſsit, & ex oculis eius euanuit.
Tunc illi per ſomnium euigilanti ingens pauor aduenit, ac per tota caſtra dire-
xit, vt ſi quem læti .... inuehiſſent, mox ad eum quantocyus ferrent. Mox
me inuenientes properanter adduxerunt, & me interrogans ait. Qualis, quan-
tuſque ſit Petrus ſenex, ediſſere mihi, cui ego turbatis vocibus dixi, ò Domine
neſcio*

A *neſcio quem Petrum aſſeris. Aſt ille, Romanum, inquit, nuſquam vidiſti eum pi-
cturatum. Statim animatus confidenter aio. Domine ſenem grandæua imagine,
caput, barbamque attonſus. Protinus ille, ipſe me, ait, percuſsit, nam cũ mem-
bra thoro dediſſem, & cor meum varias raptum in curas, multa ſuper heſperia,
Romanæ præſertim Vrbis demolitione verſaretur, ſubitò virilis ille ſenex ad-
ſtans apparuit, & magna vi, telum contorquens, latera mea transfodit. Sic
fractus ab illo die, nequaquam ſurrexit, ſed quotidie ingraueſcente dolore, cuncta
ſua paucis diebus inteſtina emittens, ſtigialia regna petiuit, eliſiumque illud la-
ctis, & mellis inuenit, quem pro Chriſtiana deſtructione ſecus falſidicus promi-
ſerat ſponſor. Mox Nepos eius, qui ſuffectus in tyrannidem fuerat, cum illo in-*
B *genti, quamquam diſcordi, exercitu ad propria remeans, multos ex eo naufragio
amiſit.* Hactenus Ioannes Diaconus. Tarcagnota vero, & alij referunt
Sarracenorum hunc Regem Abraham in Cuſentina oppugnatione fulmi-
nis ictu diuinitùs interijſſe, ſed antiquorum nulla probant auctoritate
ſcriptorum. Sarraceni itaque ad propria reuerſi necdum commilitonum,
quàm Regis filij, ac ipſius Regis Abraham de effuſi ſanguinis vltione cõ-
tra Cuſentinos diu cogitauere. Sexaginta nouem annorum ſpatio tãdem
incomparabili exercitu comparato, inque Calabriam appulſis, ſuas exo-
nauere naues, & veluti locuſta, & brucus regionem tegentes vniuerſam,
Cuſentiam, Brettiorum Metropolim nobiliſſimam, & antiquiſſimam igne,
C ferroque, ac ſæui excidio omninò miſerabili euertere, imperantibus Ni-
cephoro Foca in Oriente, & Othone magno Saxone in Occidente, in Prin-
cipis Apoſtolorum Cathedra ſedente Ioanne tertio decimo, & à partu
Virginis anno noningenteſimo ſeptuageſimo, & ante ortum noſtri Dei
viri Ioannis Ioachim circa annos 141. Quapropter illi Cuſentini, qui Sar-
racenorum manus euaſerant, ad conuicina ſe recipientes latifugia, Vicos,
ſeu Caſtra circumcirca inſtituerunt, haud multò procul ab Vrbe diſſita, vt
ex Ptolomeo de Lucca, Bernardino Marturano, & Ioanne Paulo de Aqui-
no probat Græcus. Condiderant priſci Cuſentiam Vrbem in Colle ſepti-
uertici, vt etiam nunc Cuſentinorum oſtendunt inſignia, ſeptem Montiũ
D aureorum nempe in campo viridi. Ea tandem, vt diximus, à Sarracenis
euerſa, Collium relicta parte, è latifugijs deſcendentes multi ad ima ſe
traduxerunt, tum ob fontium, & amnium opportunitatem, tum ob adue-
narum traiectionem, & negotiorum cauſa, quibus incumbunt, & in decli-
ui loco Septentrionem ſpectanti, quem Crathis, & Baſentum flumina clau-
dunt in peninſulæ formam, Cuſentiam ſtruxerunt, vt tradit Surrentus, ac
Arcem in iugo montis munitiſſimam vniuerſæ Vrbi, ac circumiacentibus
Vicis, ſiue Caſtris imminentem. Cuſentina itaque Caſtra non ſunt aliud,
quam pars Ciuitatis eiuſdem, proindeque optimè fari licet, Cuſentiam Vr-
bem Dei Viri Ioannis Ioachim fuiſſe Patriam, pro qua gratias, & priuile-
E gia ſe impetraturum pollicitatus eſt: quorum iuxta votum ad Auguſtiſſi-
mam Imperatricis Conſtantiæ Maieſtatem epiſtolam ſcripſit tenoris ſe-
quentis.

*Quemadmodum Rex Regum Deus prælegit, & exaltauit te, tribuitq; om-
ne deſiderium cordis tui; ità par eſt, vt Vaſſallis tuis gratias affluenter impar-
tias. Oro igitur humillimè Maieſtatem tuam, vt intercedas pro Ciuitate mea ad
Cæſarem, cui te coniunxit Altiſsimus: ſpopondi enim Ciuitati ipſi à beni-
gnitate tua gratias omnes, & priuilegia, quæ exoptant, nec inanes adfuturas ſup-
plicationes meas. Interea annuncio Maieſtati tuæ, quod D. Ioannes Kala miles,
& affinis inuictiſsimi Cæſaris Viri tui cælitus inſpiratus pompas Mundi reli-
quit*

Ioann. Tarcagn. in hiſtor. Mundi par. 2. lib. 10. Gabr. Barr. de antiq. & ſitu Calab. lib. 2. Hieronymus Maraſ. & alij.

Blondus lib. 13. & Auctores citati loco citato.

Iacob. Græc. in Chronolog. Ioachim ante ſectionem primam.

Io: Dominicus Surrentus Cuſentin. in ſuo opere M. S. de Reb. Calabris. cap. de quibuſdam Calabriæ Ciuitatibus, ſub titulo de Cuſent. Vrbe, & Calabriæ Metropoli.

Ex lib. Epiſt. Ioach. Abb.

quit hoc animo, vitamque elegit Eremiticam apud eius Arcem cum paucis Fratribus, ibique ſtatim Deus mirabilia operatur in eo, ac ideò ſicut iuuenis Regnum Regis tui ampliauit armis, ità recedente ætate ipſum firmabit orationibus, quod Deus Omnipotens concedat Maieſtati tuæ, quam humillimè reuereor. Datum ex Monaſterio Florenſi quarto nonas Auguſti. Henricum autem Auguſtum ſic præcatur. A

Ex eodem libro.

Inuictiſsime Cæſar commendo apud Maieſtatem tuam Ciuitatem meam, & Conciues meos, qui ante pedes tuos humillimè ſe proſternunt, orantes concedi eis gratias omnes, & priuilegia, quæ ab anteceſſoribus veſtris habuerunt; nec exiſtimo ab immenſa benignitate Maieſtatis tuæ praces meas, & Conciuiũ meorum inanes adfuturas eſſe, ſed voti compotes, ita Deus omnipotens ſeruet incolumen Maieſtatem tuam, quam humillimè reuereor. Ex Monaſterio Florenſi quarto nonas Auguſti. B

Et habito ab Imperatrice Conſtantia conſolatorio reſponſo, illius Robertum de Caſtilione familia, quæ nunc Maurella dicitur, Cuſentinæ Vrbis Patritium, & Conciuem ſuum ſequenti epiſtola participauit.

Ex cit. libro epiſt.

Mitto D.V.R.D. Angelum Contubernalem meum, qui epiſtolam nouiſsimam Auguſtiſsimæ Imperatricis tibi, & Conciuibus noſtris oſtendat, vt aquoſis animo, dum omnia iuxta votum à Cæſarea Maieſtate expediuntur, vt ex ipſius expeditionibus mox elucidabitur. Interea Amice dulciſsime me Deo commenda. Vale ex Monaſterio Florenſi ſexto kalendas Aprilis milleſimo centeſimo nonageſimo.... C

Cumque gratiarum, ac priuilegiorum, Imperatrice Conſtantia, vt dictum eſt, fauente negotio, confirmationem à ſexto Henrico Sueuo Romanorum Imperatore, & vtriuſq; Siciliæ Rege iam eſſet conſecutus, Imperatrici Nortmannæ Conſtantiæ Dei famulus gratias egit innumeras in hæc verba.

Ex lib. cit. epiſt. Abbatis Ioachim.

Ad Auguſtiſsimam Maieſtatem Imperatricis Conſtantiæ. Innumeras Maieſtati tuæ gratias ago ob beneficia, quæ ab immenſa benignitate tua iam Ciuitas mea recepit. Mitto P. D. Cherubinum Contubernalem meum, vt Maieſtas tua tradat ſibi ſcilicet illas Reliquias, quas mihi ſpopondit, præſentaneam ſiquidem meam mihi, & familiæ meæ præſtabit, vt orationibus noſtris, licet indignis, commendemus Altiſsimo incolumitatem Maieſtatis tuæ, quam humillimè reuereor. Ex Monaſterio Florenſi kalendis Iunij. D

Quibus ex litteris ſanè ſatis apertè colligitur, non ſolùm in quanta fuerit vir Dei apud Cæſaream Maieſtatem, eiuſque Vxorem, ac cæteros Principes familiaritate deuictus, & deuotione detentus, ſed & ipſius pro Cuſentinis prompta protectio, ac erga ſanctorum Reliquias extrema, eximiaque deuotio. Quæ autem, quales, ac quantæ fuerint ab Imperatrice Conſtantia per Patrem D. Cherubinum ad Dei famulum tranſmiſſæ ſanctorum exuuiæ, vſque adhuc mihi ineſploratum, illas attamen maximè inſignes, non extitiſſe, non eſt qui ambigat. Et licèt Prælatorum, Religioſorum, Procerum, Magnatumque, ac Principum cauſante deuotione, theſaurus ille ingens ſacrarum Reliquiarum magni Viri Ioachim in Floris Cœnobio collectus induſtria, diminutus dicatur, & alibi in decenti loco repoſitæ, vt ipſemet obſeruaui in celebri præſertim Sanctuario, quod ſumma egregiaque ſtructura in ſuo proprio Palatio inſtituit Illuſtriſſimus, & deuotiſſimus pariter Don Ioannes Baptiſta Peſcara de Diano Dux Saracenæ Oppidi, *Seſtium*, vt Barrio placet, antiquitùs dictum. Illæ tamen, quæ ſuperſunt, noſtra relatione dignæ ſunt, & æquo, gratoque animo referimus, E

Gabr. Barr. Francic. de antiq. & ſit. Calabriæ lib. 2.

vt

A vt Chriſti fideles infra nominandorum Sanctorum excitati memoria, poſſint, eorundem interceſſione fulfulti, propria peccata delere, & candidas facere animas ſuas in ſanguine Agni.

C A P. XXXV.

A Dei famulo tùm ab Imperatrice Conſtantia, cùm ab alijs, Sanctorum impetratæ Reliquiæ, recenſentur.

B MAgnus ſacrarum Reliquiarum theſaurus Chriſti Ieſu famuli Abbatis Ioannis Ioachim ab Imperatrice Conſtantia, alijs tùm Eccleſiaſticis, cùm ſæcularibus induſtria emendicatarum Principibus, in ſuo Floris Cœnobio collectus, recondituſquè, & qua decet, à deuotis Chriſticolis nimia in veneratione, & reuerentia habitus in inuentario regiſtratur ordine ſequenti.

De ſanguine Domini noſtri IESV CHRISTI.
De Panno intincto ex ſanguine eiuſdem Domini.
C De Veſte Dñi noſtri IESV CHRISTI.
De Veſtimento Infantiæ eiuſdem Domini noſtri.
De Velo Intemeratæ Virginis Mariæ Matris eius.
De altero Velo eiuſdem Deiparæ Virginis.
Plura fruſta Sanctiſſimæ Crucis Domini.
D De Lapide Sepulchri eiuſdem Domini Noſtri Ieſu Chriſti.
De Sancto Petro Apoſtolo.
De S. Andrea Apoſtolo.
Item de S. Andrea Apoſtolo.
De S. Iacobo Apoſtolo.
Dens S. Philippi Apoſtoli.
De Capite S. Bartholomei Apoſtoli.
Dens S. Lucæ Euangeliſtæ.
Item de S. Luca Euangeliſta.
E De S. Marco Euangeliſta.
De S. Rodos vno de ſeptuaginta duobus Diſcipulis.
De S. Laurentio Leuita, & Martyre.
Item de pulueribus eiuſdem S. Laurentij.
Item de Laminibus eiuſdem S. Laurentij.
De Sanctis Innocentibus.
De Sanctis Coſma, & Damiano Martyribus.
De Sancto Sebaſtiano Martyre.
De S. Chriſtophano Martyre.
De S. Blaſio Martyre.
De S. Cipriano Martyre.
De S. Coſmo Martyre.
De Capite, Bracchijs, & cæteris Reliquijs Sãctorum Nerei, Archilei, & Pancratij Martyrum.
De S. Nicomede Martyre.
De S. Pantaleone Martyre.
De S. Nicolao Martyre.
De S. Thoma Martyre.
De S. Anaſtaſio Martyre.
De S. Georgio Martyre.
De S. Procopio Martyre.
De Sanctis Quadraginta Martyribus.
De Sanctis Chriſanto, & Daria, Martyribus.
De Sanctis Lucio, & Geminiano Martyribus.
De S. Stephano Papa, & Martyre.
De pluribus Sanctis Martyribus.
De S. Zacharia Patre S. Ioannis Baptiſtæ.
De Sancto Leone Papa.
De S. Zacharia Papa.
De S. Alexandro Papa.
De S. Gregorio Papa.
De S. Sixto Papa.
De Capite S. Baſilij Magni.
Item de S. Baſilio.
Item de S. Baſilio.

De S. Gregorio Theologo.
De S. Dionyſio Areopagita.
De S. Paulino Epiſcopo.
De S. Martino Epiſcopo.
Item de eodẽ S. Martino Epiſcopo.
De S. Ioanne Chriſoſtomo.
De S. Guillelmo Epiſcopo.
De S. Albino Epiſcopo.
De ſanguine S. Thomæ Epiſcopi.
De S. Machario Abbate.
Item de S. Machario Abbate.
Item de eodẽ S. Machario Abbate.
De S. Saba Abbate.
De S. Bernardo Abbate.
Item de eodem S. Bernardo Abb.
De S. Alexio Confeſſore.
Item de eodem S. Alexio.
De S. Euſebio Presbytero.
De S. Leucio.
De Sancto Zacharia.
De S. Cataldo.
De S. Bonifacio.
De S. Machario.
De S. Iuſto.
De S. Anaſtaſio.
De S. Sabino Confeſſore.
De S. Proteſtato.
De Sancto Petro Presbytero Alexandrino.
De S. Damiano.
De Sancta Maria Magdalena.
De Sancta Anna.
De S. Maria matre Sanctorum Iacobi, & Ioannis.
Item de Reliquijs eiuſdem Mariæ ab Epiſcopo Verulano Abbati Florenſi donatis.
Item de Panno guttante ſanguinem recẽtem, quando dictæ Reliquiæ in eodem panno inuolutæ inuentæ fuere. A
De Sancta Margarita Virgine, & Martyre.
Item de Sancta Margarita Virg. & Martyre.
Item de eadem S. Margarita.
Item de eadem S. Margarita.
De Sancta Iuliana Virgine, & Martyre. B
De Vndecim millibus Sanctis Virginibus, & Martyribus.
De Capite, & Velo S. Eugeniæ Virginis, & Martyris.
De S. Petronilla Martyre.
De S. Agnete Virgine, & Martyre.
Item de eadem S. Agnete.
De S. Barbara Virg. & Martyre.
De S. Euphemia Virg. & Martyre.
De Sancta Anaſtaſia Virg. & Martyre. C
De S. Lucina Apoſtol. Diſcipula.
De S. Priſca.
De S. Monacha Sancti Auguſtini Matre.
De S. Eufroſina Virgine.
De Sancta Nimpha Virgine.
De Pallio Sancti Thomæ Cantuarienſis.
De Veſte Sancti Brandoni. D
De Lapide Caluariæ loci.
De Lapide Montis Olíueti.
Item de Lapide eiuſdem Montis Olíueti.
De Lapide Gethſemani.
De Lapidibus, quibus Sanctus Stephanus fuit lapidatus.

Sunt inſuper quamplurimæ aliæ Sanctorum Reliquiæ, quarum etſi nomina temporum deleuerit edacitas, eorum tamen Animæ à dextris Dei aſſiſtunt, ac in æternum viuunt, & ſemper promptæ in noſtrum adiutorium intendere, & in neceſſitatibus nos ad adiuuandum feſtinare. E Eſt tandem inſuper eadem in Floris Eccleſia, vna catena ex his, quibus Petrus omniũ Apoſtolorum Princeps fuit alligatus, de quibus mentio fit in Apoſtolorum Actibus. *Erat Petrus dormiens inter duos milites vinctus catenis duabus.*

Luc. in Actib. Apoſtolorum c. 12. n. 6.

CAP.

A

CAP. XXXVI.

A Celeſtino tertio Florenſis Ordinis Inſtitutionum confirmationem obtinet. Vbi & de Pſalterij decem cordarum origine, ac de Pſalmodiæ virtute.

DEi famuli Ioannis Ioachim ſuauitatis odore vbiq; diffuſo, ad lactis, melliſque ſyluestris captandam dulcedinem, innumeri confluxerunt: qui talis, ac tanti floris iugi fructificatione retenti, Florenſe mirabi-
B liter compleuerunt Aluearium. Quibus cum eſſet in Domino cor vnum, & anima vna, perfectiſſimi tanti Magiſtri ſequaces deſiderabantur penes omnes. Pro eorum Didaſcolo enim vnuſquiſq; Principum condere Monaſteria in ſua ditione gaudebat, & Florenſes Colonos de longinquis adducere partibus procurabat. Ne autem ab arcta viuendi methodo, à ſe poſt Floris loci impetrationem inſtituta, in poſterum declinarent, totum duxit Pontificis auctoritate vallandum. Iter itaque arripiens, Caſamariū deuenit. Quem videns Geraldus Caſamarientium Abbas, (cui nō Gregorius Nonus, vt dixit noſter Vghellus à Chronicon antiquo fortaſſe hallucinatus, ſed Innocentius tertius direxit decretale *de Probationibus.*
C *cap.in præſentia*) eiuſque Confratres Monachi præ nimio dilectionis affectu, Dei famulum apud ipſos per aliquot dies, vt remaneret, fuere ſupplicare compulſi. Dum igitur iuxta iſtorum votum, in Caſamarij Cœnobio moram traheret, Sanctiſſimus Penthecoſten adfuit dies. Et quamuis omnibus in diebus ad Spiritum ſanctum orationes, & præces dirigere conſueſceret, quàm maximè tamen in eo die. Stans itaq; in oratorio, & Deum optimum maximum adorans, accidit ei hæſitatio quædam de ſumma Trinitate, ac ſi difficile eſſet intellectu, vel fide, omnes tres perſonas eſſe vnum Deum, & vnum Deum eſſe tres perſonas. Et conterritus vehementer, Spiritum ſanctum orando cæpit inuocare, vt Sanctiſſimæ
D myſterium Trinitatis adaperire dignaretur. Cœpitque ineffabili pſallere cum deuotione, cumque ad certum Pſalmorum deueniſſet numerum, extemplò Pſalterij forma ſuo occurrit animo, & in eadem tàm clarū, luciduṁque, atque apertum ineffabile Sanctiſſimæ Trinitatis myſterium intellexit, vt ſtatim exclamando diceret. *Quis Deus magnus ſicut Deus noſter, magnus Dominus noſter, & magna virtus eius, & ſapientiæ eius non eſt numerus.* Illicò Pſalterij decem cordarum opus in eodē Caſamarij Cœnobio eſt exorditus, quem cum vidiſſet in ſcribendo laſſum Geraldus Venerabilis Abbas, protinus Lucam Monachum, ſcribam ſuum, virum vita mirabilem, ac morum integritate integerrimum, in ſcriptorem conceſſit.
E Huius adiutus ſuffragio, primum eiuſdem operis librum perfecit ibidem, ſecundum verò librum, atque tertium alibi poſt duos annos expleuit. Primum librum obtulit Patri, ſecundum Filio, tertium Spiritui ſancto. Et in hoc Pſalterij decem cordarum opere adeò de ineffabili ſacræ Trinitatis myſterio diſſerit ſubtiliter; atq; profundè, vt vix ei Sanctorum Patrum alter comparari poſſit. Si quis ergo ſapientia indiget, Didaſcoli noſtri B. Ioannis Ioachim normam obſeruet. Vnde Dauid doctrinæ perfectionē per pſalmodiam obtineri poſſe, volens oſtendere, confitetur, & ait. *Ego autem ſemper ſperabo, & adijciam ſuper omnem laudem tuam, os meum annunciabit iuſtitiam tuam, tota die ſalutare tuum.* Et quaſi quæreretur de fructu,

Vghell. Abb. in ſua Italia Sacra tom. 1. Verbo Verulam Epiſcopi, ante num. 1. Chronic. antiquum apud ipſum ibid. ſub n. 6. & relatum à nobis ſupra cap. 15.

B. Ioach. Abb. Flor. in præfat. ad Pſalt. decem cordarum, & ad verbum infra capite 67.

Grac. ſol. 42.

Dauid in Pſalm. 70. nu. 14. 15. 16. & 17.

N 2 quem

quem ex inde erat conſecutus, adiecit. *Quoniam non cognoui litteraturam, introibo in potentias Domini, Domine memorabor iuſtitiæ tuæ ſolius. Deus docuiſti me à iuuentute mea,& vſque nunc, pronunciabo mirabilia tua.* Habere autem virtutem hanc Pſalmorum iubilationem aſſiduam, Sanctus Gregorius Papa teſtatur, dicens. *Vox Pſalmodiæ cum per intentionem cordis agitur, per hanc omnipotenti Deo iter paratur, vt intentæ menti, vel Prophetiæ myſteria, vel compunctionis gratia infundatur.* Hæc eſt igitur Clauis Dauid, hæc Prophetarum apertio, intenta videlicet, & deuota, aſſiduaq; abſque vanitatis vlcere Pſalmodiæ iubilatio Dei cauſa prolata, per quam iter paratur Domino, vt deſcendat ad cor, illudque gratia incendens ſua, etiam Dei ſecreta intelligere faciat. Vnde S. Iacobus Apoſtolus in ſua canonica ait. *Triſtatur aliquis veſtrum, oret æquo animo,& pſallat.* Adeò enim Pſalmodiæ virtus eſt laudabilis, vt non ſolũ eum, qui ſanus eſt, in gaudio ſeruet, verum etiam conſolidet, & ſanet eum, qui contritus eſt corde, & dato illi cordis ſolamine, à mentis amaritudine medeatur. Manſit itaque Dei homo Ioachim cum Caſamarienſibus quaſi menſibus tribus, & deinde humillimis greſſibus ad Celeſtinum tertium Pontificem ſummum profectus eſt, & poſt multa, per ipſum Chriſti Vicario fuere præſentata ſui noui Florenſis Ordinis Inſtituta. Celeſtinus verò tanquam Pater prouidus, prouidè illa ſancita comperiens, & Ioannis Ioachim prouidentiam admirans, ne dum illa approbauit, ſed & ab omnibus obſeruanda, auctoritate mandauit Apoſtolica, datis deſuper litteris ann. Dom. 1196. ſui Pontificatus anno ſexto, octauo kal. Septembris, ſequentis tenoris.

Iacob. Apoſt. in epiſt. canonica cap. 5.

Celeſtinus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Ioachino Abbati,& Conuentui de Flore ſalutem,& Apoſtolicam benedictionem. Cum in noſtra eſſes fili Abbas præſentia conſtitutus, tuis nobis relatibus expreſſiſti, quaſdam Inſtitutiones de vita Monachorum tuorum,& monaſteriorũ tuo Cœnobio ſubiacentur, & de rebus ab ipſis Fratribus,& Monaſterijs in poſterum poſſidendis, & eorum numero te feciſſe, quas vt in eiſdem Monaſterijs,& ab ipſis Fratribus obſeruentur, confirmari à nobis cum inſtantia poſtulaſti. Nos igitur tuis precibus inclinati, prædictas Conſtitutiones, ſicuti à te prouidè factæ ſunt, autoritate Apoſtolica confirmamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus. Firmiter inhibentes, ne ipſarum Conſtitutionum forma in Monaſterijs ſupradictis temeritate cuiuslibet eneruetur. Nulli ergo omninò hominum licitum ſit hanc noſtræ paginam confirmationis,& inhibitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit; indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ octauo kalendas Septembris Pontificatus noſtri anno ſexto.

Ex Florenſi Tabulario.

Extat tam ſaluberrimi Inſtituti in Iure mentio, & à nobis danda infra, nec non in Bulla Canonizationis Sanctiſſimi Dominici Prædicatorum Ordinis Inſtitutoris, à Laertio relata, ac pluribus alijs in Bullis in Floris Tabulario aſſeruatis. Quæ autem fuerint à Dei Viro conditæ leges, adhuc mihi incompertum. Verũ enim verò dũ pro meæ Congregationis negotijs Oratoris agerem munus, eas ab antiquitatum amatore P. D. Conſtantino Abbate Caietano in Bibliot. Vaticana fuiſſe lectas, eiuſdẽ relatione didici; mihi tamen hoc per tempus non licuit, ſicuti & alia multa pro Dei famulo ſcitu digniſſima in eadem Bibliotheca regiſtrata. Cæterum Celeſtinus tertius erga Ioannem Ioachim Abbatem habitis ſuæ humanitatis, & dilectionis officijs (quippè à temporibus Lucij tertij, Vrbani tertij, Gregorij octaui, atque Clementis tertij, cum adhuc ſacra induebatur purpura eum

Decretalium lib. 1. cap. 2. Damnamus. Infra cap. 66. Laertius Cherubin. in Bullario tom. 1. Gregorij 9. Conſtit. 8.

nimium

A nimium diligebat, tùm ob prophetiæ ſpiritum, quo eum decorauerat Altiſſimus, cùm ob ſanitatem, vt teſtatur Lucius à Donato) Dei Viro ad propria remeandi licentiam, & benedictionem indulſit, atque in Domini vinea à ſe inſtitutam propaginem, vt propagaret, atq; rigaret impoſuit.

Lucius à Donato in tractatu de Spiritu Prophetiæ B. Ioãnis Kala.

CAP. XXXVII.

Commeantis ſitim ſedat, Bruta animalia ei parent, & Imperatricem Conſtantiam ex imperiali Solio deſcendere facit.

B

IOannem Ioachim Florenſem Abbatem, vnà cum Luca Monacho, eius Scriba in Florem reuerſum, mox grauiſſimarum rerum tractatus in Siciliam, & Panormitanam Vrbem vocarunt. In Trinacriam itaq; Inſulam ſimul vnà pergentibus menſe Nouembri, accidit, vt itineris tùm laſſitudine, tùm hoſpitij tarditate mirum in modum Lucas ipſe ſitiens, de nocte ſurgendo biberet. Idque Ioachim pluries compatiens paſſus, tandem obſeruantiæ zelo ſuccenſus, & eum Regulæ contrafacere, illiuſque obſer-
C uantiam demoliri, benignè in lenitatis ſpiritu præmonuit; addens eum paſſione non debere ſuperari; immo de Dei bonitate confidens, penitus abſtinere curaret. Obtemperans ergo illius præceptis, & præcibus adiutus eiuſdem, de cætero Lucas non ſitiuit. Pro quo, & Domino Deo, ac Ioãni Ioachim eius famulo gratias Lucas egit innumeras, atq; in poſterum in abſtinentia manſit. Cumque Panormum, Siciliæ Vrbem, gymnaſio publico, & magnificis ædificijs ornatam, ac propter nauium confluentiam, virorum munificentiam, & Regiæ præſentiam Curiæ nobiliſſimam, perueniſſent, in Sancti Spiritus ſe continere Cœnobio Sambucinæ filiationis, Sacri Ciſtercienſis Ordinis, de quo hæc Angelus. *Ergo prima fundatio præ-*
D *ſentis anni* (ideſt 1173.) *Spiritui Sancto ſacrata eſt, ſi ſub alio inſtituto non præceſsit, quod probabilius cenſeo, prima, quæ ab initio Ciſtercienſiũ Virginẽ non agnouit, quãuis reuera in melius cõmutauit. Conceſſum id fortaſſe fundatoribus, & eorum pietati; nec reputatum Virgini diſplicere, quod Spiritus Sanctus pro ea ſubrogaretur. Abbatia in Regno Siciliæ ſita iuxta Panormum, Authorem habuit Vualterum Archiepiſcopum eiuſdem Vrbis. Promotorem Guillelmum Regem Siculum, Monachos ex Sambucina vocatos, qui nouum Monaſterium permagnificè ſtructum inhabitarent. De ſitu loci, fundatoribuſque ita Thomas Faſcellius de rebus Siculis. Tertia porta* (*ſcilicet Panormi*) *à S. Agatha* (*cuius ædicula ad paſſus circiter CC. ab ea diſsidet*) *nomen accepit. Quam deinde ſequitur tem-*
E *plum Spiritui Sancto ſacrum, & Cœnobium Ciſtercienſis Ordinis illi annexum: præclarum quidem, & à Gualtero Panormitano Archiepiſcopo ad ripam fluminis, quod Sarracenis eo tempore Habes nominabatur, gratia, & fauore Guillelmi Secundi Siculi Regis conditum, vt in ſuo priuilegio dato Panormi, menſe Nouembri anno ſalutis MCLXXIII. Guillelmus ipſe teſtatur. Hæc ibi, quæ eadem confirmat ſequenti decade præfigens tempus, & diſtantiam loci ab Vrbe. Sub idem tempus* (*ſed triennio poſtponit domum*) *Gualterius Panormitanus Archiepiſcopus, Guillelmi Regis auxilio templum maximum Panormi, & Cœnobium Sancti Spiritus Ciſtercienſis Ordinis, quod Panormi ad quingentos paſſus meridiem verſus diſtat, condidit. Ita Fazellus.* Et numero immediatè ſequenti ſubdit

Syllan. admirab. 2.

Angelus Manrique in Annalib. Eccleſiaſticis tom. 2. ad ann. 1173. c. 7. nu. 4. 5. & 7.

Thomas Fazell. de rebus Sic. prior. Decad. 18. lib. cap. 1.

Idem poſterioris Decadis lib. 7. cap. 5.

idem

idem Manrique. *Celebre eſt templum Monaſtery S. Spiritus, non ſolum in Sicilia, ſed in Italia, immò in tota Europa duplici titulo; altero ob fabricæ ingentem magnificentiam, cui conſtruendæ, dum prima fundamenta iacerentur, inuentum, ſiue à Deo oblatum theſaurum, produnt, quem Vualterus inſumpſerit, non aliter tantum opus conſumpturus. Cuius* (*idem qui ſupra Thomas ait*) *Cementarij, dum fundamenta fodiunt ex improuiſo in theſaurum ingentem incidunt: quo poſtea Gualterum templum maximum tota Italia celeberrimum, breui alioquin temporis interſtitio, ſi opus conferas, perfeciſſe, Annales Siculorum referunt. Hac prima cauſa, ſecunda, atque celebrior ob eas, quas vulgò vocant Veſperas Siculas celebratas ibidem poſt centum annos, multo Gallorum ſanguine effuſo, violata Religionis, & pudicitiæ, acri vindicta ſumpta, de qua nos latè in tempore dicemus.* Et numero ſeptimo. *Refert* (inquit Angelus Manrique) *& idem Auctor* (ſupple Thomas Fazellus) *hiſtoria dignum, prima die inchoata Cœnibij fabricæ, Solem eclypſim paſſum, quod Siculi omnes Annales teſtificantur. Porrò, ſi id ad portentum referamus, non abs re erit, vt defectum Solis, futurum in ea domo Ciſtercienſis inſtituti defectum interpretemur. Quippe eandem, poſt plura licet ſecula, ad Montiolinetanos tranſijſſe, hodie magno Panormi Noſochomio in Rocho Pyrrho, alijs recentioribus vnitam lego: quod tamen qua occaſione geſtum ſit, ſuis tempore, & loco dicendum erit.* Hactenus Manrique de Monaſterio Sancti Spiritus Panormi. Cum ergo ſe in dicto continerent Cœnobio, Magnus Dominus, & laudabilis nimis in ſæculũ, & in ſæculum ſæculi ne dum homines famuli ſui Ioachim ſanctitatem admirari, & in admiratione recolere dedit, verum etiam ipſa animalia bruta eidem obtemperare mandauit. Quippè colloquente Ioanne Ioachim in antedicti Sancti Spiritus Monaſterij clauſtro cum Alexandro, Venerabili illius Monaſterij Abbate, de rebus valdè ad rem pertinentibus, Gracilla quædam iuxta colloquentes procaciter canendo, moleſtare non deſiſtebat illos, & nec infeſtare ceſſabat. Homo autem Dei ſic illi eſt comminatus. *Heu tace, tuum ne nobis es venditura fimum? Precipio tibi, vt hinc abſiſtas.* Et ecce (mirabile dictu) ac ſi humanum habuiſſet intellectum, demiſſa cũ capite voce, iubentis obtemperauit imperio. Abbas autem Alexander admiratione plenus laudauit Deum in corde ſuo, conſiderans, qualiter intellectu carentia, quandoque hominibus Dei ſeruis parendo, exhibentur dociliora. Sicut ſcriptum eſt de eis. *Cognouit Bos poſſeſſorem ſuum, & Aſinus Præſepe Domini ſui, Iſrael autem me non cognouit, & Populus meus non intellexit.* Viro Dei inſuper non tantùm animalia puſilla in memorata Panormitana Vrbe, at etiam & Reges eius cum omnium admiratione paruerunt. Quippè cum alia vice B. Abbas in eodem exiſteret Cœnobio Sancti Spiritus, feria 6. in Paraſceuen, ecce Dei famulus vocatus eſt (eius enim fama totum peragrauerat Orbem, vt vſque ad fines terræ reconciliatio fieret) ad Palatium Conſtantiæ Imperatricis, (iſta enim ei confiteri volebat) ad quam, ad Oratorium ſtantem, ſeruus Dei cum perueniſſet, in ſedula prope illam, in Imperiali Solio ſedentem, ſedit paulìſper demiſſiùs. Adaperiens autem Imperatrix ei confitendi propoſitum, Conſtantiam Imperatricem ea qua debuit, authoritate frenauit, dicens. *Ego nunc Chriſti locum: tu Magdalenæ pœnitentis vicem geris, deſcende de Solio, & ſta in terra, & ſic fideliter, & confidenter confiteris, aliter vt debeo te meritò non intelligam.* At illa tanti Viri vultu, & veneratione perterrita deſcendit, & pœnitentiũ more in terra ſtetit, & ſic humiliter confeſſa eſt peccata ſua, cunctis mirãtibus; & ſeruus Chriſti, tanquam Ambroſius alter, Imperatricis perſonam

non

Marginal notes: *Idem Thom. Fazellus prioris decad. libro 10. cap. 1.* — *Lib. 8. cap. 1.* — *Syllan. admir. 23.* — *Iſaias cap. 1. n. 7.* — *Iacob. Græc. in Chronologia ſect. 31.*

Margin letters: A, B, C, D, E

A non formidans, Domini imbutus authoritate, coram Regibus locutus eſt de teſtimonijs eius,& nec confuſus. Conſtantia inſuper, ſicut erat ab ineunte ætate deuota, & in Monialiũ Monaſterio à primis vnguibus vſq; ad ſenectam alita, tanti Viri maieſtate, ſanctitateq; concepta, ſecundum Dei famuli verbum ſe in omnibus gratanter aptauit, & eo audito, multa faciebat.

CAP. XXXVIII.

B
De mirabili Florenſis Ordinis dilatatione, deque eius Monaſterijs.

Pontificia, vt diximus, authoritate vallatum Florenſem Ordinem, ab Abbate Ioanne Ioachim inſtitutum, adeò reſpexit Dominus, & deſcendit in ipſum, vnde ſpirabat hyſopus humilitatis, vernabat lilium caſtitatis,& roſa fragrabat amoris, vt verè beatificatum ſuper omnes Ordines,& beatum dicerent omnes generationes,vbiq; eius prædicaretur sãctitas, vbique eius humilitas exaltaretur, vbique eius excellentia extolleretur. Florenſis itaque ordo, tanquam Domini Sabaoht vinea, breuiſſimo *Sup.cap.36.*
C temporis curſu à mari vſque ad mare palmites ſuos extendit, & ſicut cinnamomum,& balſamum aromatizãs ſanctitatis, & ſuauitatis odorem emiſit. Audientes enim nouellæ plantationis famam Regionum Antiſtites,Virique incliti, ac Negotiatores terræ,& hilari animo, & larga liberalitate vnuſquiſque in ſua ditione ſublimia edificauere Cœnobia, Virorum, & Mulierum deductis Florentium Monachorum colonijs è longinquo. Inopinataque celeritate ſpatioſiſſima, & ſpecioſiſſima completa viſa fuere Cœnobia. Quorum numerus omnium vſque adhuc nobis ignotus,& quæ ad noſtram deuenere notitiam extitere.

Monaſterium Floris, Florenſis Ordinis Caput, à B. Abbate Ioachim in
D Diœceſi Cuſentina fundatum anno Dominicæ Natiuitatis 1189.

Monaſterium Caloſuber, aliàs Boni Ligni Cuſentinæ Diœceſis.

Monaſterium de Medio Domini Ægidij Monialium in Vrbe Cuſentina.

Monaſterium S.Mariæ de Fontanella Monialium apud Oppidum Mendicini Cuſentinæ Diœceſis.

Monaſterium de Bellofonte Monialium apud Vrbem Paulæ Cuſentinæ Diœceſis.

Monaſterium Taſſitanum, Cerenthiæ Diœceſis in Calabria.

Monaſterium Montis Marci,eiuſdem Cerenthiæ Diœceſis.

Monaſterium Cabriæ eiuſdem Cerenthiæ Diœceſis in Calabria.

E Monaſterium S.Mariæ de Aquauiua in tenimento Barbari,in loco olim dicto *Monacharia*, in Calabria.

Monaſterium S. Laurentij de Cropano, in Diœceſi Cathacenſi.

Monaſterium Sanctæ Mariæ de Gloria in Anagnina Diœceſi.

S.Mariæ de Tertia Acheruntinenſis Diœceſis, in Apulia.

S. Mariæ, alias S.Thomæ de Rotigliano, Cuperſanenſis Diœceſis, in Apulia.

S.Mariæ duodecim Apoſtolorum, nuncupatũ la Bagnara, in Calabria.

S.Angeli Militini,Roſſanenſis Diœceſis, apud Campanam, in Calabria.

S.Mariæ de Monte Morteti, ſupra Nimpham, Velletrenſis Diœceſis.

S.Mariæ de Tullis. A

S.Mariæ, & Martyrum.

S.Mariæ de Rubiliano Stabianæ Diœceſis.

S.Caſſiani.

S.Georgij.

S.Petri de Campo Maiori, Lucaniæ Diœceſis.

S.Viti, Polignianenſis Diœceſis.

S.Andreæ, in territorio Cariati, Cariatenſis Diœceſis in Calabria.

S.Martini de Squillace, Squilacenſis Diœceſis in Calabria.

S.Michaelis in territorio S. Martini, in loco, qui dicitur *Ypſiſocrati*, in Calabria. B

S.Mariæ de Miſerto.

S.Mariæ de Fonte Martio, in Calabria.

S.Iacobi.

S.Marinæ de Viſtella, & aliquando de Stellis nuncupatum, ſitum in monte Myrteto Diœceſis Amalphitanæ, quod viguit (vt mihi retulit Amicus, & Dom. meus Abbas D. Ioannes Baptiſta de Afflitto Neapolitanus, Patritius Scalenſis, in enucleandis antiquitatibus verſatiſſimus, & in vtroq; iure maximè clarus) vſque ad Aragonentium tempora, & quampluri-mis inſignibus priuilegijs fuit tàm ab Apoſtolica Sede, quàm ab Imperatore Friderico ſecundo decoratum, in quibus eximiè commendatur ſan- C ctitas Monachorum tàm dicti Monaſterij, quàm totius ſacri Florenſis Ordinis: fuit poſtea ex cauſa Commendatariorum à Monachis derelictum, & ſucceſſiuè vnitum Capitulo Metropolitanæ Eccleſiæ Amalphitanæ.

Monaſterium Monialium S.Helenæ in extremitate territorij Ciuitatis Scalarum, & propè Amalphiæ Vrbem, & viguit vſque ad tempora Iulij Roſſini Archiepiſcopi Amalphitani, à quo fuit vnitum Monaſterio Sancti Nicolai de Campo Ciuitatis Amalphitanæ Monialium nigrarum, eò translatis Monialibus huius Ordinis, & vigebat tempore noſtri B.Ioachim Abbatis, vt nobis teſtatus eſt idem antiquarius Abbas D.Ioannes Baptiſta de Afflicto. D

S.Angeli in Fringillis, apud Miſuracam Sanctæ Seuerinæ Diœceſis in Calabria.

Calabro Mariæ, aliàs nunc S.Mariæ de Altilia eiuſdem Sanctæ Seuerinæ Diœceſis.

S.Mariæ Fontis Laureati, apud Flumen frigidum, Tropæenſis Diœceſis in Calabria. Et hæc, quæ recenſuimus, ex Floris Archicœnobio propagata Cœnobia, ex aliquibus eiuſdem Ordinis diplomatibus, quæ temporum eluſerunt iniuriam, deprompſimus. Plura, & plura alia in alijs Europæ Regionibus paruo temporis interuallo fuiſſe constructa non eſt, qui dubitet. Reges enim, Regulique, ac Principes, ſicuti maiorum hortaban- E tur exemplis, ita pro Dei famulo, & magno Propheta Ioanne Ioachim alia, atque alia Monaſteria inſtituere in propria ditione, gaudebant, ſui Ordinis colonos de longinquo tranſmitti procurantes, & vt propriæ ſaluti conſulerēt, & apud Omnipotentem Dominum tantum Patronum haberent. Cætera verò, quæ poſt ipſum fuere conſtructa, aut Florenſi incorporata Ordini; Sanctæ Mariæ de noua, aliàs Sanctorum trium Puerorum, vulgò *Paganella*, in territorio Caccurij, Geruntinæ Diœceſis in Calabria, tantùm excepto Cœnobio, ad noſtram non deuenire notitiam. Sanè ferè innumera extitiſſe cenſendum eſt. Parum enim fuiſſet tot Eccle-

Diplomata in Archiuijs Floris, & Fōtis Laureati aſſeruata.

ſiaſticis,

A ſiaſticis, ſæcularibuſq; Principibus Florenſem Ordinem in benignitate foucre, niſi etiam ſub eorundem exemplari tutamine multiplicari, & propagari dâretur. Quis enim prudens in relatis tantummodo adeò præclarum, & illuſtrem Ordinem conſtitiſſe dicebit? Quis vnquam mentis compos Ioannẽ Ioachim ſpecialiter à Deo dilectum, & apud omnes Reges terræ in maxima reuerentia, & deuotione detentum, adducta ſolùm Monaſteria condidiſſe affirmabit? Nec dici poteſt, ob Monachorum inopiam alia nequiuiſſe fundare Cœnobia; nam ineffabile eſt incrementum illud, quod ipſi Deus dedit per gratiam ſuam, homines è longinquo trahens, & ſuauiter illos diſponens, vt ſua ſubmitterent colla ſub ſuaui Flo-
B renſis Ordinis iugo. Et vt breue aliquod huius rei proferamus exemplũ. Adoleſcens quidam nobilis à Poliſſena eius matre à primis vnguibus in Dei timore, & Mundi contemptu enutritus, glorioſæ, & memoratiſſimæ Ciuitatis Aqueauguſtæ, vulgò *Baiona*, in Aquitania, cui nomen erat Ioannes, rebus exuberans tẽporalibus, & ſuper omnes conciues ſuos in bonitate, charitateq; ſua Religioſos conſueuerat hoſpitari, à quibus Dei verbũ mirũ in modum audire exardeſcebat. Cæterũ, qui, Dei verbũ audientibus, & facientibus illud, Beatitudinẽ pollicetur, eidem Ioanni ſicut hoſpitalitatis donũ contulit, ita pariter deuotionis ſpiritũ credidit; ſingulo quoq; die proinde ad diuina exhaurienda officia, Cathedralem ingrediebatur Ec-
C cleſiam. Quodam vero die dum Chorus caneret. *Dirige pedes in viam pacis.* Ipſe ſtans retro Altare flexis in Templi pauimento genibus, manibuſq; in oratione ſurſum leuatis, animam ſuam, tanquam aquam effundebat in conſpectu Domini Dei ſui. Dumque hæc ſumma deuotione perageret, ecce miranda apparuerunt illi. Viſa enim ei fuit aperiri conuexitas, ſiue Tribuna Templi, per quam reſpiciens, diuinam vidit Maieſtatem, totum continentem firmamentum: ideòque in tantam verſus dulcedinem, nec cibum, nec potum vltra curabat. Cumque Sanctiſſimæ Trinitatis affectaret inuocationem, audiuit vocem de cœlo dicentem ſibi. *Si vis Ioannes ſaluus fieri, vade ad Abbatem Ioachim, & quodcunque præcipiet facito.* Cui
D ille Abacuch imitatus, reſpondit. *Domine Abbatem Ioachim neſcio, nec vidi, nec noui.* Et his dictis perguſtata viſio diſparuit. Verùm, qui inditium dedit, illicò etiam intellectum præbuit: nam in ſe reuerſus, cupiens diuinis parere præceptis, reſolutis cogitationum inuolucris, tandem relictis ſuis omnibus, Romam Mundi Caput, Vrbium Reginam, Imperij ſedem, ac ſummi Pontificis Cathedram, in toto terrarum Orbe celeberrimam, deuenit. Vbi reperit Cardinalem, Baiona dictum, ſibi & Patriæ, & ſanguinis arcta neceſſitudine iunctum (erat enim auunculus eius) Virum vtiq; omnibus numeris probatiſſimum, adeòque meritò in Purpuratorum Collegium coaptatum. Hic omnia à Ioanne manifeſtata audiens, expetenti dixit;
E quod Abbas Ioachim erat Vir Propheta, magnus in opere, & ſermone in Calabriæ partibus. Et cum nimis pius eſſet, non eſt auſus diuino obſiſtere ſpiritui: ſed veniam, & benedictionem (licèt in amaritudine cordis ſui) ſancto præſtitit adoleſcenti; quare epiſtola nimis feruenti, Nepotem ipſum B. Abbati commendauit, præcatuſque eſt, vt iuuenis deſiderio morẽ gereret. Venit ergo ille cũ Cardinalis ſui litteris ad Florenſe Cœnobium facturus Monachus cũ deuotione, & ſimplicitate veſtimenti, pauco cibo contentus. Famulo autẽ Dei Abbate Ioachim non inuento, ſicut fuerat à Dño edoctus, expectauit illũ. Qui deinde reuerſus, lectis Purpurati litteris, ſui Florenſis Ordinis ingreſſum petenti præbuit, ac cum tribus Nouitijs

Grat. in Chronolog. ſect. 28. & in Admirabilibus. Admirabili 5.

Habacuc Propheta cap. 3.

alijs aſſociauit. At Ioannes præ cæteris diem agebat Domino, vt magis A
imitandus, quam alios imitari videretur. Cum etenim B.Abbas Floris
Romam eſſet iturus, primam(more Ordinis)Nouitiorum facere volens
approbationem, vt demum expleta tertia poſt annum agnoſceretur, Ca-
pitulum ingreſſus, ſuoque ſermone completo,Ioanni inquit. *Quid petis?*
Ille verò ſimplex, non ſicut fuerat edoctus, ſed proprio ſuo idiomate reſ-
pondit dicens. *Si iubetis me Vxorem ducere, & loca conuerſationis domini-
ca peregrinari faciam.*(Talia autem dixit,quia Monachandi cauſa, & non
ob aliud de longinquo venerat.) Nouitij reſponſo, admiratione ſunt affe-
cti omnes, & ipſe dimiſſus vſque in craſtinum; ne fortè aliter ſentiret de
fide,quàm videbatur. Denique Vir ſanctus ſeorſim illius animum,& in- B
tentionem explorauit,ac immobili eiuſdem veritate, & ſimplicitate agni-
ta, Ioanni Nouitio curſum imperauit, & brauium capiendum propoſuit.
Qui tandem indutus Monachum à Domino electus, & inter cæteros ma-
gis dilectus, in ſincera cordis ſimplicitate triginta nouem annis in Floris
Cœnobio vixit in iugi corporis caſtigatione, ſublimi humilitate, inuicta
patientiæ virtute, continua pſalmodiæ iubilatione, in excelſa orationis
eleuatione, atque in ſuprema contemplationis altitudine perſeuerans.

B.Ioannes Bonatius in ſuo opere de Prophetis ſui temporis.

Immenſus charitatis eius ardor (inquit B.Ioannes Bonatius Florenſis) *pro-
fundiſſimus humilitatis eius Oceanus, ſtatim non temporis graduato proceſſu,
ad omnigena mirabilium genera, ad omnia prodigiorum miracula, obſtupente* C
*Mundo euexere. Interdum cum orabat ad altiſſima pinorum faſtigia euectus,
ibidem conuerſabat cum Angelis: ibidem ſæpè ſæpius apparebat ſemper Virgo
Dei Mater, vnigenitum filium ſuum ſub infantis ſpecie geſtans, quem hilari
tradebat vultu Ioanni, alliciebatque eum, vt diuinum oſcularet Pupillum. Hinc
tandem Cælorum exaudiebat concentus, quibus acies ipſius mentis mirabiliter
eleuata ad electiſſimum prophetiæ donum (ſic Deo volente) peruenit.* Bona
tandem ſenecta initiata,& aduerſariorum ſuperata militia,ſanctiſſimo fine,
ſtipandus in cœleſtibus Choris, in Monaſterio Floris, diuerſarum virtu-
tum ornatus, celebri ſanctitatis opinione quieuit in Domino, qui ſuæ ad
obtinendam animæ ſalutem, & ſibi charum eſſe Florenſem Ordinem ad D
oſtendendum, Abbatis Ioachim eum ſubderat præceptis, & Florenſis
Ordinis ſubmiſerat inſti utis. *Obijt tandem* (inquit idem B.Ioannes de Bo-
natio) *Beatus ipſe Ioannes ab Aquitania anno ætatis ſuæ* 57. *Dominicæ verò
Incarnationis anno* 1239.*Pontificatus Dom. noſtri Papæ Gregorij IX. ann.*13.
*meque ipſius Ioannis in Chriſto Patrem in extremo decrepitæ ætatis relinquit
ſemper dolentem,dum tantum,& talem amiſi filium.* Quod autem Florenſis
Ordinis Monaſteriorum aliqua totaliter prophanata, & ab alijs Ordini-
bus occupata modò exiſtant, non eſt in hoc ſanctus Abbas inculpandus,
carpenduſuè,vel quod non fuerit cœleſtis Patris plantatio, vel quod non
curauerit filias ſuas, aut protexit. Nam illud idem, quod de ſanctiſſi- E
mis Patriarchis Baſilio, Benedictoque à videntibus tot Monaſteriorum
eorum ruinas dicitur, etiam de B. Abbate Ioanne Ioachim fari poteſt,
licet ipſe in Matris ſuæ plaga exterminari conſpexerit, vt alibi Deo dante
dicemus.

CAP.

A

C A P. XXXIX.

Henrico ſexto Romanorum Auguſto aduerſantia reuelat.

SCiens Dei homo Ioannes Ioachim Florenſis Abbas, diuini verbi con-
ſilium non eſſe hominibus alligatum, vanaſque eſſe omnes hominum
cogitationes; ideò non animo placendi proſpera, nec diſplicendi aduerſa,
B ſupra quam credi poteſt in ſiniſtris magis, quàm in dexteris reuelandis,
oſtendebatur intrepidus: adeò quod ipſi Henrico ſexto Romanorum
Auguſto, à quo nonnulla obtinuerat priuilegia, libertates, ac bona, & ad
cuius inſtantiam Merlinum, Heritream, ac Hieremiam Prophetam expo-
ſuit anno Domini 1197. non pauca ne dum voce, vt diximus, ſed etiam *Sup. cap. 30.*
ſcripto, ſiniſtra prophetauerit pluribus in locis ſuper Hieremiam præcipuè. *Abb. Ioach. ſup. Hieremiam cap. 4. pag. 14. col. 1. in impreſſione anni 1525.*
Prorſus futurum eſt (inquit Propheta Domini) *vt de Philiſtea, ſcilicet Ita-*
lia, ſcandala ſurgant, quæ non tantùm ſeipſos, ſed etiam Eccleſiam Romanam
exturbent: quia de radice Colubri egredietur Regulus, ideſt Populus Patarenus,
& ſemen eius, ideſt ſequaces, volucrem abſorbebit, ideſt non ſolũ Laicos, & Cleri-
C *cos, ſed etiã Religioſos aſſumet. Secundũ concordiã Principes Romanos tangit. De*
quibus, ac ſi de radice Colubri ſurgat Henricus, ideſt Germanicus, qui & alio no-
mine dicitur Aſſur, qui & fundauit eam in ipſo initiatũ imperiũ. De quo Regu-
lus Fridericus, & ſemen eius Henricus, & cæteri, qui de ſua progenie, vel propa-
gatione ſuccedent; quorum cor erit ad affligẽdam Eccleſiã, & delendum Populum
Chriſtianum, & maximè Clericorũ. Quia ſecundum quod legitur. Cor ferreum
dabitur ei, & cum infidelibus habitatio, ideſt cõuerſatio eius, donec creſcãt vngues
eius, filij, vel propinqui, in ſimilitudinẽ Aquilarum volantiũ altius, ideſt extollẽ-
tium ſupra id, quod dicitur Deus, & ſupra quam credi poteſt vniuerſa deuaſtent.
Nec obſtat, quod translatum eſt Regnum, & Imperium Babylonis à Nabuchdo-
D *noſor, & datum Euilmerodach. Quia re vera tolletur Imperium poſt Henricum,*
cuius eſt liber iſte, & ad quem ſermo dirigitur iuſſu ſuo, volentem ſcire myſteria
Danielis, tam de ſtatua, quam de arbore, & ſecuri, & lapide, & ſucceſſione fu-
tura. Vtrum autem inter Henricum hunc, & hæredem alius ſurgat, illi videbũt,
qui ſupererunt, quia neceſſe eſt, vt inter Balthaſar, & Nabuchdonoſor detur Im-
perium de pauperibus terræ Regibus in modico regnaturis. Ipſe Balthaſar, ideſt
poſteritas Henrici, & ſucceſſores illius Regis in proximo aſſumendi ad Imperiũ
euocandum, propter illud quod dicitur. Quod reſtitutum eſt Regnum Nabuch-
donoſor, abutatur vaſis, Eccleſiæ libertatibus, legatis, & fidelibus alijs iuxta vel-
le. Videatque manum in pariete deſcribentem, ideſt ſententiam contra ipſum de
E *Imperio corruendo, & velut alter Balthaſar abutatur regno contra Samuelis*
Imperium, immò contra Domini voluntatem. In eo enim tempore tanquam in
transgreſſore, & cornu vndecimo, quia tria Regna humiliabit, Imperij, Italiæ, &
Aſſyriorum. Quinimmò Prælatorum cum filijs Laicorum cum cæteris, Religio-
ſorum cum ſuis emulis. Occidentur Sancti vtique Prædicatores veritatis. Li-
cet contra omnia in dolo vaſtaturus inſurgat, non quod in Viribus ſuis id faciat,
ſed in dolo potius proſperetur. Sed adaperiat oculos ſuos Eccleſia timendo Do-
minum, & ingeminet præces Heſter altera, coram Principe Aſſuero Domino
Ieſu Chriſto, vt tantum Aman ſecundus ab eo, qui Mardocheum ſummum Pon-
tificem, & Populum Hebræorum, ſcilicet Latinorum, habet deſpectui, & horrori;

pœnam, quam cogitat alÿs, in ſe referat; quia viſurus eſt, impium exaltandum, A
& eleuandum ſuper Cedros Libani, Cardinales vtiq; Eccleſiæ Prælatos &c. At
clariùs, atque apertiùs contra eundem, eiuſque natum Fridericum ſecun-
dum cap. 20. *Audi* (inquit) *tu Domine Imperator, & attende quod dicitur.*
Quia de radice Colubri egredietur Regulus, & ſemen eius abſorbens volucrem.
Tu enim es Coluber in via, ſucceſſor Ceraſtes in via, ſub quo eius Imperium
mordetur, ideſt ſcindetur, & cadet aſcenſor aliquis ad ipſum perueniens. Tu
enim velut Coluber tortuoſus educeris è Regno. Succeſſor de cauerna ſua proſi-
liet, qui intuitu ſuo omnia diſsipabit. Hic dicitur Ceraſtes, ideſt Cornutus, quia
forſitan ad Regna plura conſurget. Vel timendum eſt ne vngula equi mordeat
lacerando Eccleſiam, ſcilicet circa extrema tempora ſua, & cadere faciat aſcen- B
ſorem, ſummum Pontificem, vel Prælatos, quaſi ceſſare Principem opprobrÿ ſui;
quia forſitan ſibi ſuam malitiam improperabunt, vel forſan cultum Dei immi-
nuet adhibitis ſibi cornibus gentium immundarum, vt ſciat, quod non in viribus
ſuis faciat, ſed in auxilium alienis, aliàs alienum cuncta deueſtet. Nam in be-
ſtia leguntur duo cornua conſcendente de terra. Quia Romanum Imperium hæ-
reticis, & tyrannis, quaſi domeſticis innitetur. De mari quoque beſtia altera
decem cornua habens aggregabitur Imperio, vt Eccleſia quaſi inter onus, & in-
fernum gentes perfidas ſupra hæreticos ſuſtinendo mergatur. Quod autem dici-
tur, quod altior fuerit aqua ſuper montes, ideſt ſupra quam credi poteſt vniuer-
ſa vaſtabit, vt non pateat locus aliquis, qui effugiat fluctus eius. Hæc ſunt tria C
illa in pariete deſcripta. Tethel ad Imperium, mane ad Populum Gentium, Pha-
res ad cœtum hæreticum. Quod autem dicit. Ne læteris omnis Philiſtea tu. Vi-
detur quod Regnum Apuliæ, quod idem eſt quod Siciliæ, iacturam à ſuo Regu-
lo ſentiet, & ſi comminui debeat virga tua. Si autem Pater tuus in Colubro ſit
ſignatus, & tu in radice te exiſtimes, vide quod ſemen ſucceſſoris tui volucrem
abſorbebit, ſcilicet cultum Dei. Et fortè ſub Patre Regulo, quia tempus breue eſt,
ſemen filius faciet rem iniquam. Nec dubito quin ſemen ipſum ad litteram altum
proſperantem æmulum in dolo ſubuertat. Verum quia ſub nomine tui, Tyri, Sici-
liæ Regnum accipitur ſecundum concordiam veritatis, quam tu habes, & legis ex
Annalibus, & ſcripturis; diſcutiamus Eſaiam in terra tribulationis, & angu- D
ſtiæ, ideſt in Regno Siculo tribulando, & anguſtiando. Leena, & Leo, & ex
eis vipera, & Regulus volans. Si Rex Rogerius fuit Leena, filius Leo, eiuſque
hæres ſucceſsiuè profectò in alio ſcilicet Regulo volanti, ad Imperium Regnorũ,
quod, faſtigia Eccleſiæ, velut volucris, abſorbenda deſcribitur. Quod ſi tu es Leo,
Leena Regina Siciliæ, ex vobis vipera filius orietur: de qua & Regulus egreſſu-
rus quaſi ſub ſpecie pietatis cultum Eccleſiaſticum immutabit. Nota quod dici-
tur vipera, quia vi tenebit Imperium, vel quia tempore ſuo perimet quaſi parem,
ſcilicet vt ferus ſingularis exiſtat; vel quia eius filÿ latera ſua rumpent per di-
ſcordiam: & tandem in defectum ſenectutis illius vnus contra alterum inſur-
gendo, vnus pereat, alter prælium Eccleſiæ Chriſti paret. Sed hic Propheta, ſci- E
licet Eccleſia (cuius conſumentur dies in confuſione) quaſi in Babylonica tribula-
tione, & ſeruitute Imperÿ. Vnde ſi in Oriente Tyri, ſecundum intellectum ſe-
cundi ſtatus afflictio Romanæ Eccleſiæ deſignetur, videtur quadripartitam ab
Imperio ſuſtinere iacturam. Et primò quidem ab Henrico primo Alemannorum
Rege, quaſi à Leena, ſecundo à Friderico Patre tuo, quaſi à Leone, tertio quaſi vi-
pera à te ipſo Henrici ſexto, quaſi à Regulo ſucceſſore ſuo, aliàs tuo, qui idcirco
volatilis dicitur, quia maioris fortè dignitatis erit cæteris Regibus filiæ Babylo-
nis. Quod ſi ita eſt, immò quia ſic futurum eſt, videtur quod ſub eo faſtigium
Imperiale deficiat, & protendatur vita eius, quaſi Regis vnius in ſexaginta an-
nis.

Idem S. Abbas ſuper Hieremiam c. 20. pag. 45. col. 4.

A *nis. In quibus neceſſe eſt dolorem, & laborem perpeti Eccleſiam tam ab extra-*
neis, quàm à ſuis. Vide autem tu qui, qui vipera diceris, ne te perente, morteq;
præuento, Imperij latera diſrumpantur, & aliqui quaſi duo vipera, ad apicem
poteſtatis aſcendant, & quaſi alter Euilmerodach, vnus eorum obtineat, qui in
breui tempore à morſu Reguli retrocadat. Sanè ipſe Regulus altius volabit, &
latius, vt per cunctam Imperij latitudinem affligat Eccleſiam, & quaſi abſortu-
rus volucrem in ſeipſo, vel in ſemine in Templo ſedeat, quaſi Deus. Sic enim ſcri-
ptum eſt. Quia dixiſte Deus ego ſum, & in corde maris habito, perdam te de
medio Lapidum ignitorum. Nota ordinem. Ezechiel ait. Deus ego ſum. Da-
niel nec quemquam Deorum curabit. Item, in corde maris habito, ille figet
B *inter maria in loco ſancto. Item perdam te de medio repente. Inde Apoſtolus do-*
nec de medio fiat, ideſt perdatur, quia Spiritus oris Dei interficiet eum, quaſi im-
piũ, de medio lapidum ignitorum, ſcilicet fidelium. Inde ſine manibus conteretur,
ſubauditur humanis. Hic tamen interim blandietur facie in principio ortus ſui,
ſed tempore procedente, velut alter Balthaſar, abutetur in feminarum concupi-
ſcentijs, Eccleſiæ ſcilicet vaſis templi. Nam volatus eius, & ſi culpam inſinuet
tamen doloſe, & inuide ipſum innuit eſſe venturum. Verba, inquit, oris eius ini-
quitas, & dolus, quouſque veniatur ad odium Mardochei, & ſit cor eius contra
teſtamentum Sanctum, quemadmodum Aman cõtra Populum Iudæorum ſi enim
quæris, ſicut & quæris, quis ſit finis eius. Eſaias edocet, qui deſcribit. Cadet in
C *gladio non Viri, & gladius non hominis vorabit eum, pro eo quod volucrem ab-*
ſorbebit. Zelus enim Domini faciet hoc, & meritò perditionis filius dicitur, quia
mortis. Et poſt pauca ſequitur S. Abbas. *Si proſpera tibi annũcio, vel aduerſa,*
non ſatis timeo, nec placere contendo; quia diuini verbi conſilium non eſt homi-
nibus alligatum. Et infra inquit. *Puto ego Domine ſeptiger, vt in ſemine tuo*
tria illa ſimul mala concurrant, vt in gladio ſuo generali duro, & forti, fame
quoque, & peſte affligat Eccleſiam. Et ſequitur. *Et ideo non gladius hominis,*
ſcilicet humanus vorabit eũ, & expugnabit; ſed gladius ſpiritus verbi, vt ſcias:
quod ſine manibus conteratur, & educatur de cauerna Eccleſiæ. Hæc, & alia
nonnulla tum ibidem, quàm alijs ſuis in Opuſculis cõtra Henricum ſextũ,
D eiuſque natum Fridericum ſecundum reliquit vaticinia. Et quidem com-
pleta fuiſſe contra Henricum ſextum affata, omnes quotquot extant aſti-
pulantur Annales, Siciliæ, Apuliæque calamitates, Abbatum Epiſcopo-
porum, Archiepiſcoporum, immò & ipſius S. Romanæ Eccleſiæ perſecu-
tiones ab eodem tyrannicè inflictas, quin & ipſum eodem anno 1197. in
quo hæc ipſa ſcripſerat S. Abbas iuſſu ſuo, & ſuæ ætatis anno trigeſimo ſe-
cundo, tertio kal. Octobris excommunicationis vinculo irretitum infœli-
citer occubuiſſe, atteſtantur Hiſtoriographi omnes. Imperijq; latera, iuxta
Prophetæ Domini verbum, poſt ſui obitum fuiſſe diſrupta, produnt vni-
uerſi. Quippe audito ab Electoribus ſexti Henrici obitu, illiſque in fa-
E ctionibus diuiſis, pars vna Othonem Saxoniæ Ducem, cui Innocentius
tertius, nouiter ad Pontificiam euectus Sedem, fouit ob Henrici præmor-
tui tyrannidem, & pars altera Philippum Sueuiæ Ducem, demortui Au-
guſti fratrem elegere, huncque Maguntiæ manu Epiſcopi Tarantaſiæ, il-
lum verò Aquiſgrani manu Archiepiſcopi Colonienſis coronauere: vnde
diù inter eos protactum bellum; quo tandem Romano cooperante Pon-
tifice, pace inter ipſos inita, vnicaque Philippi filia Othoni in vxorem tra-
dita, conditione adiecta, vt Otho Romanorum Rex, ac in eius Imperio
ſucceſſor nominaretur, & eſſet. Poſt annos nouem in diro bello conſum-
ptos, anno ſequenti, quãdo ſuos Philippus in pace, & tranquillitate opta-
bat

Pag. 46. col. 3.

Cap. 21. pagin. 47. col. 2.

Cæſar Baron. in Annalib. Vincent. Bellouac. in Specul. hiſt. S. Antonin. Alphonſus Ciaccon. Carolus Sigon. Ioann. Tarcagnota, Plat. Chronicon Foſſæ noua, Petrus Meſſia in Vita Henrici ſexti, Philippus Bergomenſis, & omnes alij.

Petrus Meſſia in Vitis Imperator. cum de Philippo 2. pag. 748. Panuin. in Chronolog. Eccleſiaſtica. Innoc. 3. in cap. Venerabilem de elect.

bat agere dies, violentè fuit ex luce ſubtractus, verùm poſt obtentam à A
Pontifice Innocentio à multis cenſurarum ſententijs, quibus innodatus
extabat, abſolutionem. Philippo è viuis exceſſo, Electorum omnium
ſuffragijs quartus Otho antedictus fuit adlectus, iterumque ſolemniter
Aquisgrani, ac Romæ tertij Innocentij Pontificis manu in ſacro Diui Petri
Templo coronatus communi omnium plauſu, & tanquam amicus Romani
Pontificis, qui ipſum contra Philippum fouerat, à Senatu, Populoque
Romano ſuſceptus. Qui deinde aduerſus Eccleſiam Dei iniquè agens,
eius Vicarij monita, præceptaque ſpernens, Imperio priuatus poſt imperiale
ſuſceptum diadema quarto anno, ſubrogatoque ſtatim in eius locum
Friderico ſecundo, non multò poſt, excommunicationis gladio con- B
foſſus triſtis, & afflictus è viuis exceſſit. Et completa viſa ſunt in parte, quæ
magnus Propheta Domini Abbas Ioachim ante, & poſt ſexti Henrici obitum
prædixerat euentura, dicens inter cætera, *Vide autem tu, qui vipera
diceris, ne te periente, morteque præuento, Imperij latera disrumpantur, & aliqui,
quaſi duo viperæ, ad apicem poteſtatis aſcendant, & quaſi alter Euilmerodach,
vnus eorũ obtineat, qui in breui tempore à morſu Reguli retrocadat.* Nunc
quæ de Regulo, nempe Friderico ſecundo prædixit, an ſuum habuerint
euentum, videndum reſtat. Ideo ſit.

CAP. XL. C

Quod, quæ contra Fridericum ſecundum prædixerat Sanctus Abbas, non caruerunt euentu.

QVamuis is, qui per diuerſa ſæculorum tempora multiplicia operatur,
& complet, quomodo vult, & quando vult, ad ſuam magis propalandam
benignitatem, ſuorum myſteria ſecretorum per dilectiſſimum
Præconem ſuum Ioannem Ioachim ſuis permiſerit aperiri fidelibus; vt ſci- D
retur, quanta erant præparata flagella, & ſi quis erat ex Domo Loth, à
Sodomorum finibus elongari feſtinaret, & ſi quis ex familia Noe, reciperetur
inter eos, qui ſaluarentur in Arca: haud defuere attamen Viri falſidici,
aut adulatores mendaces, licèt alioquin doctiſſimi, qui vera tacendo,
& falſa referendo, in magnum, & veridicum Prophetam, vt Pſeudoprophetam
inſectarent. Inter cætera aſſerentes, Fridericum ſecundũ, Henrici
ſexti, & Conſtantiæ Nortmannæ filium, ſemper Romano Pontifici ſubiectum,
& in fidem perſeueraſſe, ac in pace, & Eccleſiæ tranquillitate ad
mortem vſque permanſiſſe; cum ex modò adductis conſtet, oppoſitum de
eo à Dei famulo noſtro fuiſſe præuiſum, prædictumque. Horum inter cæ- E
teros extitere, vt tradit Maluenda, Ioannes Trithemius, natione Germanus,
Abbas Monaſterij Spanehemenſis, Ordinis S.P.N. Benedicti, in ſuo
opere de Scriptoribus Eccleſiaſticis, (hominem exuit Trithemius, vt prodit
Cardinalis Bellarminus anno Domini 1519. & ſuæ ætatis 57.) Item
Gabriel Prateolus in ſuo Elenco Hæreſum, & Alfonſus à Caſtro de Hæreſibus,
qui tanquam ſtolidus, & rerum oblitus omnium, ſiue omnium inſcius,
locum contra Domini Prophetam magna cum impietate in hæc
verba concludit. *Abeat ergo, & ſuas fabulas Vetulis prope ignem narret, &
non Viris doctis, qui ſciunt triticum diſcernere à iolio.* Obiectis etſi poſſemus
paucis.

Ioannes Trithem. de Scriptorib. Eccleſ.
Robert. Cardin. Bellarmin. de Scriptorib. Eccleſiaſt.
Gabriel Prateolus Elenchi hæreſum libro 9. cap. 16.
Alphonſus à Caſtro lib. 2. de Hæreſibus, Verbo Apoſtoli.

A paucis ſatisfacere verbis Lectori tantùm dando *cap. ad Apoſtolicæ Sedis, de ſent. & re iudic.* ad magis attamen Dei Viri vindicandam iniuriam omni breuitate placeat Friderici ſecundi tranſcurrere geſta. Et vt iſtius contra Romanam Eccleſiam ingratitudo appareat euidentior, ab Eccleſia Friderico erogata beneficia etiam enarrare non pigeat. Cum hæc ipſa præuiderit Propheta Domini cap. vltimo ſuper Hieremiam, vbi ſic. *Hæres tuus* (ſupple ò Henrice) *mamillis ſponſæ agni lactabitur, ſcilicet Eccleſiæ auxilijs.* Henrico itaque ſexto, vt diximus, demortuo, haud multò poſt, nempe quinto Kal. Decembris anno Domini 1198. Fridericum puerum ſuum vnigenitum Conſtantia Nortmanna ex teſtamento ſub Eccleſiæ, & Pon-

Abb. Ioach. ſup. Hierem. c. 51. pag. mihi 62. col. 1.
Supra c. 39. verſus finem.
Carol. Sigon. de Regno Italiæ lib. 15.

B tificis tutela relinquens, grauiſſimo depreſſa morbo, quinquageſimo ſeptimo ſuæ ætatis anno, è viuis exceſſit. Celeſtino tertio iam in Lateranenſi Baſilica ſepulto ſexto Idus Ianuarij anni eiuſdem 1198. Innocentius tertius, qui nullo interregno ſecuto, Pontificio admotus erat oneri, Paruuli iurium tutelam, gubernaculaque ſuſcepit. Centium de Cintio Romanum Sancti Laurentij in Lucina Presbyterum Cardinalem à Celeſtino tertio iam creatum, vt rem ageret Friderici in Siciliam fecit transfretare. Marcualdum Rauennæ Ducem, ac Picœni Comitē, qui illum, nō ex Henrico ſexto, & Imperatrice Conſtantia genitum, ſed ſuppoſititiū aſtruens, vtriuſq; Siciliæ Regnum ante, & poſt Conſtantiæ obitum pro ſe occupa-

Platina in Vitis Pōtific. Onufrius Panuin. in Chronolog. Eccleſiaſtic.
S. Antonin. 3. p. hiſt. tit. 19. cap. 6.
Ioannes Tarcagn. in hiſt. Mundi lib. 13.

C re, quinimmo & ipſum Pontificem, vt ad ſuam deſcenderet voluntatem, ingenti auri ſumma ſubornare tentauerat, refutatis donis omnibus, magno cum ſuorum militum excidio, fugam arripere, ac ſolum mutare coegit. Othonem quartum Romanorum Auguſtum, qui poſtquam ab Vgolino ex Comitibus Signiæ Anagnino Oſtienſi Epiſcopo, eiuſdem Innocentij tertij Nepote, ac à Leone Brancaleone, Presbytero Cardinali Sanctæ Crucis in Hieruſalem, Apoſtolicæ Sedis Legatis, ab Alemannia Viterbium vſque fuiſſet conductus, ac ſummo honore ab Innocentio ibidē exceptus, Romamque multa animi amplitudine ſecum adductus, & ſuis manibus in Diui Petri Templo quinto Kal. Octobris anno Domini 1209.

Chronicon Foſſæ nouæ ad ann. 1209.

D ſacris imperialibus inſulis indutus, contra præſtita iuramenta, & Romani præcepta Pontificis, ne dum Eccleſiæ ditionem occupare, ſed & totam ferè Apuliam, Lucaniamque, atque Calabriam, Prouincias ad Fridericum pertinentes, ſuo ſubijcere Imperio auſus erat, & nec ſuper hoc monitis per Piſanum Archiepiſcopum, alioſq; Prælatos ſibi Papæ nomine factis, adheſerat; tàm propria laceſſitus iniuria, quàm tutelæ coactus officio, excommunicauit, ac imperiali orbauit honore. Fridericum ipſum, ipſo Pontifice ſuadente, vt produnt Fazellus, & Tarcagnota, non ſolum ab Electoribus, ſed ab Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, ac à totius Alemanniæ Baronibus, in Romanorum Regem electum in feſto S. Luciæ an-

Chronic. Foſſæ nouæ loc. cit.
Panuin. in Chronol. ad ann. 1210. Platina in Vit. Innocentij tertij, S. Anton. 3. p. hiſt. tit. 19. cap. 6.

E no Domini 1210. & anno ſequenti ab Alemannis per Henricum Niſenū, & Anſelmum Iuſtigenum nobiliſſimos, militareſque Viros in Alemanniā ex Sicilia euocatum, Romam accerſiuit, ac omnia illa documenta tradidit in Menſe Aprilis anno Domini 1212. quæ ad ſuam ſoſpitatem cognouerat opportuna. Quippè Otho quartus, noui audita Imperatoris electione, tactus dolore cordis intrinſecus (vt Foſſæ nouæ Chronicō verbis vtar) ex Italia in Alemanniam reuerſus, anno 1211. inſidijs terra diſpoſitis Friderico præcluſerat itinera, vt ſaltem per ſui deditionem ad ipſius poteſtatem deueniret: & ob quod illum iterum Papa ſolemniter, ac ſolitis ceremonijs excommunicauit, Imperioque priuauit. Nullum denique pro

Michael Zappulla in Summario hiſtorico p. 3. cap. 4.
Fazell. de reb. Sic. poſt. decad. lib. 8. c. 2.
Tarcagnota in hiſt. lib. 13. & alij.
Chronic. Foſſæ nouæ ad ann. 1211.

Fride-

Friderico ſecundo, aut Domini, aut Tutoris, aut Patris Innocentius omiſit officium; niſi quod nomen, cognomenque ſuum exoſum habens ob lõgas, grauiſſimaſq; perſecutiones, quas à Sueuorum familia Romana paſſa erat Eccleſia, potiſſimum tempore Friderici Ænobarbi Aui ſui, qui cæteros omnes, vt idem Chronicon prodit, in malum cõtra Eccleſiam exceſſerat, cuius nomen illi erat; ſuæ electionis confirmationem aliquantulum ſuſpenſam voluit; etſi nimis ad hoc etiam procliuis eſſet, proindeq; illum omnes etiam Itali procul eſſe deſiderabant; ſuis tandem votis aſſentit, ac omnia illa conceſſit, quæ ſibi ſuoque comitatui permagnifico præuiderat neceſſaria, & in Alemanniam adeundi licentiam indulſit. Fridericus itaq; Alma Vrbe ſoluens, Othonis depoſiti ſuperatis inſidijs, Maguntiam deuenit, vbi Alemannici Regni ab eiuſdem Vrbis Archiepiſcopo fuit decoratus honore. Deinde Aquiſgranum productus, de Pontificis voto, Romanorum Cæſaris eſt coronam adeptus. Poſtmodum facta ſibi ab Innocentio beneficia cognoſcens, in illorum retributionem Fundanum Comitatum Romanæ conceſſit Eccleſiæ, & ſe contra Sarracenos in Chriſtianorum ſubſidium in Syriam perfecturum ſolemni iuramento promiſit. Ex alia parte Innocentius huiuſmodi allectus promiſſione, vt Chriſtianis præſto eſſet, illum ad Imperij coronam Romæ ſuſcipiendam ſollicitauit. Deinde inter Genuenſes, & Piſanos, Lombardoſque diſcordias concordaturus, vel ſaltem mitigaturus, Peruſium cum perueniſſet, graui morbo correptus, hominem exuit die 17. Menſis Iulij, anno Domini 1216. & ſui Pontificatus anno 18. Menſe ſexto, die nono. Cui Honorius tertius, Centius Sabellius antea dictus, communi Purpuratorum ſuffragio fuit ſuffectus die 18. Iulij eiuſdem anni. Hic poſtquam Petrum Imperatorem Orientis, Iolemque Vxorem ſuam in Templo Sancti Laurentij extra Muros coronaſſet, Friderico ſecundo, communi tàm Cleri, quàm Populi plauſu, Occidentalis Imperij inſignia tradi iuſſit manu Vgolini ex Comitibus Signiæ, Oſtienſis Epiſcopi, & demortui Innocentij, vt diximus, Nepotis. Auguſtalibus itaq; acceptis Infulis in feſto Sanctæ Ceciliæ anno Domini 1220. in Diui Petri Tẽplo, Honorij tertij Pontificatus anno quinto, etſi in ſui Imperij primordijs aliqua Eccleſiæ beneficia conferre, in fidei fauorem conſtitutiones edere, ſe Eccleſiæ libertatem, ac bona conſeruaturum, ſeque contra Sarracenos in Syriam profecturum promittere viſus ſit. Attamen ſtatim paulò poſt alterum mutatus in virum, vix Romæ finibus derelictis, ſanctæ Romanæ Eccleſiæ loca ſui iuris efficere, Epiſcopos nonnullos in Sicilia, Apuliaque, atque Campania exiſtentes, eos contra ſe conſpiraſſe ſimulans, exauthorare incœpit; ac alijs in eorum ſedem ſuffectis, illos nouum aerem, nouumque ſolum mutare coegit, & tanta inſuper enormia perpatrauit, ac contra Pontificem dixit, paternis Honorij Papæ monitis abrenuncians, vt optimè meruerit eodem ſuæ coronationis anno 1220. excommunicari, & Regnis, & Imperio priuari. Verùm Romam aduenien te ſecundo anno Ioanne Brenna Hieroſolymorum Rege pro Terræ Sanctæ ſubſidio implorando, huiuſmodi inter Papam, & Fridericum diſcordias nactus, aduertenſque, quod ſi iſtæ in longum protendebantur, Chriſtianorum rebus in Syria ita ſollicitè ſubueniri non poterat, vt rerum expoſtulabat vrgentia, inſtituit animos componere vtriuſque, quod ſua dexteritate obtinuit poſt longam Cardinalium diſceptationem. Hac tamen adiecta lege poſt ſeſquiannum Fridericus Honorij gratiam eſt aſſecutus; vt reſtitutis Romanæ Eccleſiæ iuribus, oppidiſque, in Syriam cum ſubſi-

Chronicon Foſſæ nouæ ad ann. 1152.

Idem Chronic. ad ann. 1212.

Vghell. Abb. Ital. ſacra tom. 1. Verb. Romani Pontifices nu. 175. & n. 176. Plat. Panuin. Ciaccon. & alij.

Onofrius Panuin. in Chronol. Eccleſiaſt. S. Antonin. hiſt. 3. p. tit. 19. c. 6. Ioannes Tarcagn. in hiſtoria Mund. lib. 14. Laertius Cherub. in Bullario, Thom. Fazell. in eius Vita, & alij.

Michael Zappulla in hiſtor. Summ. p. 3. c. 4. Plat. in vita Honorij 3. Thomas Fazell. loc. cit. & alij.

A ſubſidiario milite ſe traiecturum iuraret. Vtque prompto, lætoque animo ad ſacram expeditionem ſe pararet, illi, cui Conſtantia, Caſtellæ Regis filia, quam in vxorem duxerat 15. Kal. Ianuarij anno 1209. & ex qua Henricum ſeptimum exceperat, iam è viuis exceſſerat 3. kal. Iunij ann. 1222. Ioannes Brenna filiam ſuam, Iolantam nomine, matrimonio tradidit, & dotis nomine Hieroſolymitani Regni titulum, atq; iura. Hinc ſumpſit exordium denominatio Regis Hieruſalem, quam noſter habet vtriuſque Siciliæ Rex, ſe Hieruſalem etiam Regem in publicis munimentis intitulādi. O vtinam ſicut titulum Regis Hieruſalem, ſic Vrbem ſanctam per titulum ſignificatam Rex noſter poſſideret. Et quia nec Papæ poſtmodum

Tarcagn. & Fazell. loc. cit.

Plat. in Vita Honorij 3. & alij.

Marcus Antonius Surgens de Neapoli illuſtrata lib. 1. c. 22. num. 6.

B monitionibus, factis præcipuè per noſtrum Nicolaum de Claromonte, Tuſculanæ Eccleſiæ Epiſcopum, de quo nos ſupra, vt ad vulneratam, & confoſſam Terræ ſanctæ prouinciam cum ſuis copijs, vt iterum iuramento promiſerat, trāſfretaret, voluit obedire: in animo propoſuit, Honor. illū acerbiùs punire, quod effeciſſet, niſi inuida mors eum è viuis ſubſtuliſſet 15. kal. Aprilis anno Dom. 1227. & ſui Pontific. anno decimo, & menſe 8. Vgolinus, qui ipſum Romæ coronauerat, ſub nomine Gregorij noni ad Pontificiæ Sedis apicem euectus ſub die 20. Menſis Martij 1227. extemplò Fridericum ſecundum ſub diris etiam monuit, vt primo quoque tempore in Syriam traijceret, periclitantibuſque Chriſtianorum rebús ſub-

Supra cap. 15. pag. 34. C.

Vghell. Abb. loc. ſup. cit. nu. 176. & 177. Panuin. & alij.

C ueniret. Ille è contra ſimultatibus quibuſdam expeditionem diſtulit. Et cum interim cruce ſignata ingens hominum multitudo ad traijciendum in Syriam ſub Duce Lantgrauio Turingiæ, & Sigefrido Rechbergenſi Epiſcopo Brunduſium aduenſſet, vt vnà cum Friderico in Terram ſanctam transfretaret; & ex longa iſtius mora, qui ſe infirmum eſſe aiebat, ne contra Sarracenos, vt promiſerat, arma ſumeret, Cœli inclementia, ac intenſiſſimo Æſtatis ardore tùm Lantgrauius, tùm Epiſcopus, cum Germanorū præcipuè militum copia hominem exuiſſent in Apulia: ille audita Principum morte, defunctorum theſauros apud ſe habere ſitiens, ſe in Syriam profecturum fingens, extemplò Brunduſium deuenit, & præmortuorum

Platina in Vit. Gregorij 9. & alij.

D omnium cunctas diuitias abſorbuit, & Claſſem in altum deuehi iuſſit. Datis itaque vento nauibus, Fridericus, vix Brunduſinis terminis derelictis, ſiuè ventorum contrarietate, vt Germani produnt, ſiue vera malitia, vt Eccleſiaſtici probant, Brunduſium Vrbem, Salentinorum olim caput, vnde ſoluerat, reuerſus eſt. Reliqua Claſſis, doli neſcia, Ptolemaidem, & Syriam producta, in magnum, ac ineffabile fuiſſet adducta periculum, niſi eodem tempore Corradinus, Salatini filius, Sarracenorum, & Damaſci, ac Hieruſalem Rex, fato ceſſiſſet, & eius Nati paruuli non extitiſſent, cum quorum tutore vix noſtri ad biennium conſtituerunt inducias. Gregorius Pontifex illius malitiam comperiens, ac infidelitatem, Fridericum diris

Ioann. Tarcagn. in hiſtorijs Mundi p. 2. lib. 14. & alij.

E deuouit hiſce de cauſis. Quod in Syriam, non ad bellum hoſtile, ſed ad Lugdouici Lantgrauij Turingiæ pecuniam, ſupellectilem, omnemq; belli apparatum diripiendum, traieciſſet. Quod iuriſiurandi immemor, ſimulata ægritudine rediſſet. Quod puellæ, Violantæ vxoris ſuæ ſeruulæ, ſtuprū intuliſſet. Quoque zelantem vxorem, ex eo quod apud Ioannem Brennā patrem, conqueſta erat, verberibus effectam, in carcere enecaſſet. Et denique, quod ſua puſillanimitate, & cunctatione meticuloſa, iamdudum Damiata Vrbs in Syria à Chriſtianis amiſſa, & copia in Aſiam miſſæ proditæ fuerint. At ille audita Pontificis ſententia, vtcunque geſtorum rationem reddere, officioſaque excuſatione Gregorij gratiam obtinere cona-

Thomas Fazell. de reb. Sicul. poſter. decad. lib. 8. cap. 2.

nabatur. Cumque arduam comperijſſet prouinciam, Pontifice inſalutato, A
ſuis cum militibus in Syriam transfretauit, & ibi cum Sultano inducias cō-
ſtituit ad decennium conditionibus hiſce. Vt ſibi liceret, ſe in Hieroſoly-
morum Regem inungi, & coronari. Ipſamque Vrbem Hieruſalem, Naza-
reth, Ioppenque cùm oppidis, & fundis in Paleſtina poſitis, & omnia, quæ
fuerant à Salatino Chriſtianis erepta, habere, atque munire. Sultano ex
alia parte liceret, præſidium Crath, quod Arabiam ſpectat, habere. Mon-
tem regalem retinere. Et ſacroſanctum Domini noſtri ſepulchrum, cuius
templum ſublime, atque rotundum, & ex parte ſuperiori, vnde lumen re-
cipit, apertum, totum Caluariæ locum, vbi Vnigenitus Dei filius, vt nos à
captiuitate Sathanæ ſuo pretioſo ſanguine redimeret, Cruci affigi voluit, B
comprehendentem, in ipſiſſima Hieroſolymitana Vrbe poſitum, integrè
poſſidere. Diſplicuere conditiones iſtæ Chriſtianis omnibus, Rober-
to præſertim Hieroſolymitano Patriarchæ, ac eius Clero, nec non Cy-
pri Regis Legato, Oliuerioque Templi Magiſtro, eiuſque Militibus; & cō-
querebantur dicentes, quod ſi Fridericus contra Sarracenos bellum ten-
taſſet, vtique ſanctam Vrbem, totamque Promiſſionis Terram recuperaſ-
ſet; quod & ipſi Barbari fatebantur ingenuè. Dictis conditionibus pace
firmata, Fridericus Hieroſolymam productus, 25. Menſis Martij, in die
Reſurrectionis Dominicæ, & anno Natiuitatis eiuſdem 1229. in Hieroſo-
lymorum Regem inaugurari, coronarique fecit; præſentibus cunctis Pa- C
leſtinæ Vrbium Legatis, Proceribuſque; non tamen prædictis Hieroſoly-
morum Patriarcha, eiuſdemque Vrbis Clero; nec Cypri Regis Legato,
aut ſacri Templi Militibus; ſicuti nec eorundem Magiſtro. Admodum
enim ægreferebant, quod Fridericus ſacroſanctum Domini ſepulchrum,
pro quo recuperando, toties Cruciferorum militum expeditio facta fue-
rat, cum ingenti Chriſtianæ Reipublicæ damno, ſanguiniſque effuſione,
in Sultani præſertim reliquiſſet poteſtate. Friderici copiarum Dux præ-

Supra c. 31. & 32.

ſtantiſſimus erat Henricus Kala, alterius Henrici Kala, cuius ſupra memi-
nimus, filius, & Lucretiæ Ruffæ vir, qui ingenti Imperatoris mœrore, hoc
tempore apud Sanctum Domini noſtri Ieſu Chriſti ſepulchrum, Deo om- D
nium Seruatori ſpiritum reddidit, Martirani relictis duobus filiolis ſuper-
ſtitibus, Henrico ſcilicet, & Ioanne. Scripſit de eo propria manu ipſemet
Fridericus epiſtolam formalia verba continentem. Foris. *Lucretiæ Ruffæ*

Ex Tabulario Ducis Diani.

Affini noſtræ. Intus. *Fridericus Romanorum Imperator, & Rex Siciliæ. Di-
lectæ filiæ, & Affini noſtræ Lucretiæ Ruffæ, ſalutem. Ingenti noſtro mœrore, ab
humanis exemptus eſt, Henricus Vir tuus, in Ciuitate ſancta, prope Domini no-
ſtri ſepulcrum. Ipſe è Cœlis tuetur te, natoſque tuos, quos ego in filios, paterna
charitate, vſque diligam, vſque fouebo. Conſolare igitur, & vale. Ieruſalem Idi-
bus Aprilis* 1229. *Fridericus &c.* Dum præfata in Aſia gerebantur, Impe-
ratoris militum Præfecti in Italiam, contra Romanam Eccleſiā inito bello, E
nonnullas eius Vrbes, & oppida occupabant. Gregorius Papa, ratus hæc
Friderici fraude patrata, duplicem formans exercitum, vnum Ioanni Bren-
næ tradidit, alterum Cardinali Columnæ commiſit. Hi, recuperatis Ec-
cleſiæ bonis, hoſtes intra Neapolitani Regni fines ſeſe recipere compu-
lerunt. Ille verò in Italiam reuerſus, etſi per annum Pontificem ſolici-

Plat. in Vit. Greg. 9. Tarcagn. in hiſtoria Mundi lib. 14. & alij cum Fazello loc. cit.

taſſet, vt ipſum à diris abſolueret, ſpondens ſe ſub Eccleſiæ, & Pontificis
obedientia, fidelitateque victurum; haudquaquam tamen abſolutionis be-
neficium, aut vtriuſq; Siciliæ Regni, aut Romanorum Auguſti titulum ob-
tinuit, niſi prius centum, & viginti vnciarum auri millibus, pro totidem in

bello-

A bellorum expenſis ab Eccleſia erogatis, à Friderico in Pontificium æra-
rium repoſitis anno Domini 1230. Haud admodum ſubſiſtit inita pax.
Nam ne dum Ciuitatem Caſtelli, quam ſub Pontificatu Honorij Eccleſiæ
ademerat, reſtituit, vt conuenerant; ſed cum Romani à Pontifice defeciſ-
ſent;& ipſe,vt primo quoque tempore eorum reprimeret audaciam, ſuas
militum copias Gregorio obtuliſſet;proprijs Militum Ducibus,Enzo præ-
ſertim eius filio, ex pellice Lombarda prognato, quem Sardiniæ Regem
conſtituerat, rigoroſè clàm præcepit vt Romanorum,qui Viterbium ob-
ſederant,quando vrgebat neceſſitas, eſſent in auxilium, ac Pontificis mi-
litibus obſiſterent. At neque hæc tantùm, nam Pontifice ità decepto,
B ipſe poſtquam Germaniam,& Maguntiam profeciſſet,& Elizabet Angliæ
Regis ſororem ſibi Matrimonio copulaſſet in medio Auguſto anno Do-
mini 1235. Henricum ſeptimum ſuum primogenitum, quem habuerat,vt
diximus, ex Conſtantia, Regis Caſtellæ ſorore, Germaniæ Regno abdi-
cauit,quia ſibi videbatur partes tueri Lombardorũ,& Pontificis; & Otho-
ni Principi Palatino cuſtodiendum,& in Arcem Sancti Fœlicis in Apulia
deducendum aſſignauit. Vbi acriorem ſibi à Patre infligendam pœnam
verens, audito Friderici ex Germania in Italiam regreſſu, ab Arce Sancti
Fœlicis aufugiens,ad prædictorũ Henrici,& Ioannis Kala,Lucretiæ Ruffæ
filiorum, refugium confugit; qui ipſum cum ſuis filiolis, quos exceperat
C ex Agnete vxore, Auſtriæ Ducis filia, ab hominum conſortio ſegregatos
volentes, latenter poſuere in quodan eorum palatio nemoroſo, poſito in
territorio, *Caprile* vulgò dicto, Marturanæ Vrbis in Calabria, contra ſta-
tim vulgata Imperatoris edicta, illi, eiuſque natis neceſſaria omnia ſub-
miniſtrantes. At re tandem per ſpiculatores, & ſecundum aliquos, per
Marturanenſem Antiſtitem, apud Tyrannum detecta, arctiſſimo carceri
apud Marturanam Vrbem tenuiſſimo victu ad mortem vſque addicti, lõ-
ga inedia infœliciter occubuerunt. Quorum corpora Cuſentiam tranſla-
ta, ſepulchro ingentibus lapidibus ſupra Metropolitanæ Eccleſiæ paui-
mentum prope Oſtium,quo itur ad Cœmiterium, à Cuſentinis extructo,
D fuere occluſa vſque ad annum Domini 1574. in quo de mandato An-
dreæ Matthæi Acquauiuæ,Andrianenſium Ducis filij, Eccleſiæ eiuſdem
Antiſtitis, aſſerentis, illud per Eccleſiam tranſeuntibus impedimentum
eſſe, fuit penitus demolitum; & fortaſſe in alio commodiori loco eiuſdem
Eccleſiæ repoſuiſſet, niſi fuiſſet morte præuentus; nam paucos poſt men-
ſes Cuſentia diſcedens, Romæ deceſſit anno 1576. & ſui Archiepiſco-
patus anno tertio. Inter Sueuorum exuuias,vt Græcus refert,extare viſa (*Iacob.Græc.in Chronol.Ioachim ſect.52.*)
fuit ſericea quædam veſtis inſignis ferè dilacera,quæ maius corpus indue-
bat,cum emblemate referente duas alas Aquilæ auro intertextas, & cate-
natas inſimul, & clauis confixas, ac ex eodem auro firmatas. Et credo ſi-
E gnificare voluiſſe ſuas cogitationes ſublimes,& generoſas ob carcerem
interruptas. Vel quod homo licèt magnus, & proſapiæ regiæ,mortis la-
queos effugere nequit, illud alludens Horatianum. *Non mortis laqueos ex-
pedies caput*. Vel quod labores domeſtici impedimento ſunt, ne ad Cœlũ
ſublimentur magnanimi intellectus: alludens ad quod Satiricus dixit.
Haud facilè emergunt quorum virtutibus obſtat res anguſta domi. Nec aliud
prudentes ſignificare voluerunt fabula illa conficta de Promethęo in Ca-
ucaſo monte cathenis alligato adamantinis, niſi quod homo magni in-
tellectus, per Promethæum explicatus, qui Cœlum aſcendit, & ex ſolari
ſphera ignem furatus eſt, ſæpè interrumpitur à laboribus,ne ſuæ perficiat

magnanimæ mentis cogitationes. Fridericus poſtquam Henricum ſepti- A
mum eius primogenitum, illiuſq; filios tam crudeli morti damnaſſet, Hen-
rici, & Ioannis Kala, qui contra vulgatas leges filio ſuo Henrico, nepoti-
buſque diù receptaculum, ac alimenta præſtiterant, voluit etiam cauſam
agnoſcere; & niſi animaduertiſſet merita Henrici illorum Aui, qui fuit Af-
finis Friderici Ænobarbi, & conſanguineus Henrici ſexti Patris ſui, in eos
vtique ſeuijſſet, proindeque nulla alia pœna inobedientes illos, ac contu-
maces multare voluit, quam priuatione eiuſdem territorij, in quo damna-
tos latenter tenuerant, nec non illorum bonorum ſtabilium, quæ habe-
bant in Territorio Vrbis Marturanæ, ac Mottæ Sancti Saluatoris, Martu-
ranenſis Eccleſiæ Antiſtiti illa tradens, atque concedens, vt tradit Gior- B
gius Fotinus, natione Calaber, in ſuo opere, cuius eſt inſcriptio. *Chronica
Regni Neapoli deſumpta ex Rapſodijs eiuſdem Regni, nec non ex Chronicis Mõ-
tis Caſini, & alijs Auctoribus fide dignis, vbi adnotantur nimis ex parte, &
peculiari modo omnia adnotatu digna cum Viris Illuſtribus, ſanctitate, litteris,
& armis ab aduentu Nortmannorum, vſque ad eorum extinctionem. Auctore*

Giorgius Fotinus in Chron. Regn. Neap.

Giorgio Fotino Calabro. Venetijs apud Lucam Antonium Iunctam 1533. hæc
ſunt formalia eius. *Tunc temporis conciliatis rebus Friderici cum Pontifice
condemnauit morte Henricum filium, quem genuit ex Conſtantia ſorore Regis
Caſtellæ, & duos filios ipſius Henrici, ex eo quod dum Pater erat occupatus in
guerris Syriæ fouit partes Longobardorum, & Pontificis. Miſer ille cum filiolis* C
*ſtatim quàm intellexit aduentum Friderici contulit ſe in Calabriam, & latuit
diu in quodam palatio nemoroſo poſito in territorio Ciuitatis Mamertinæ, quam
vocant Martiranum, vbi adminiſtrabat ſibi, & filijs ſuis ea, quæ victus ſunt
neceſſaria Henricus Kala Dominus prædicti territorij; ſed tandem re retecta,
Henricus Rex fuit fame peremptus, & deinde ſepultus in Eccleſia maiori Coſen-
tiæ. Prædium illud in pœnam hoſpitalitatis fuit ablatum ab Henrico Kala, &
traditum menſæ Epiſcopali Martiranenſi; nec aliam pœnam accepit Henricus,
ob eximia facinora, & res præclarè geſtas ab Henrico eius Auo, qui fuit affinis
Friderici Ænobarbi. Ex Rapſodijs Regni Neapolitani, ex Petro Ioanne Bocco,
Venetijs apud Aldum MIIID.* Hactenus Fotinus loc. cit. fol. 214. Verum cũ D
poſt annum eundem Henricum, eiuſque germanum fratrem, ex Henrici
Kala ſenioris primogenito Henrico, iam apud Domini noſtri Sepulcrum
è viuis ſublato, & ex Lucretia Ruffa natos, vt diximus, audiuiſſet ſuper da-
tis à ſe bonis Marturanenſem Epiſcopum fatigare; Magiſtris, & Iuſtitiarijs,
Camerarijſque Calabriæ, & Vallis Cratis diſtrictè præcepit, vt eos ſeuerè
arguerent, & exemplariter punirent. Marturanenſis inſuper Eccleſiæ An-
tiſtitem, ipſiuſque bona ſub ſua, & hæredum ſuorum protectione ſuſcepit.
Harum autem originale in pergameno ſcriptum, à tineis aliquatenus cor-
roſum, ex eiuſdem Eccleſiæ Tabulario depromptum, ad legendum nobis
Marturano Curatium per ſuum Adm. Reu. Dominum Canonicũ, Domnũ E
Dominicum Gualterium, Syllaneum, tranſmiſit Illuſtriſſimus, & Reueren-
diſſimus Dominus D. Lucas Cilleſius, eiuſdem Vrbis Antiſtes; Vir ſanè
tantæ doctrinæ, pietatis, iuſtitiæ, humanitatiſque, vt ſi quis in eius Laudes
velit calamum exerere, ſine vllo exitu, ac infœliciter vaſtiſſimum Ocea-
num videatur velle metiri. Formalia à nobis ante reſtitutionem inde
tranſcripta ſunt. *Fridericus Dei gratia Romanorum Imperator, & Rex Siciliæ
Magiſtris Iuſtitiarijs, & Camerarijs Calabriæ, & Vallis Crathis, tam præſen-*

Ex Archiuio Marturanenſis Eccleſiæ.

*tibus, quam futuris fidelibus ſuis gratiam, & bonam voluntatem. Porrecta celſi-
tudini noſtræ Reuerendi Epiſcopi Martirani querimonia patefecit, quod Henri-*

cus,

A *cus, & Ioannes Kala non habentes reuerentiam, & reſpectum ad conceſſionem noſtræ ſerenitatis, quæ eiuſdem Ciuitatis Epiſcopali menſæ bona omnia ſtabilia prædictorũ Henrici, & Ioannis, quæ habebant in territorio, & tenimento Martirani, & Mottæ Sancti Saluatoris ob eorum contumaciam, & inobedientiam. Nolentes ergò ſedem Epiſcopalem defraudari in aliquo contra tenorem noſtræ donationis, fidelitati veſtræ mandamus, & ſub noſtræ gratiæ pœna districte præcipimus, quatenus nullo adhibito reſpectu ſeuere, & exemplariter arguere, & punire debeatis præfatos Henricum, & Ioannem, prout exigit eorum temeritas, & enormis ſuperbia, nec permittatis in poſterum eandẽ Epiſcopalem ſedem, eorumq; bona vbicunque poſita concuti, vel diminui tàm in prædictis, quàm in aliquo; ſed*
B *cenſeatis non modò ſedem ipſam, verùm etiam Reuerendum eius Epiſcopum, ac ſucceſſores ſuos cum omnibus tenimentis, rebus, poſſeſſionibus, & quibuſcunque rationibus ad ſacram ipſam Sedem pertinentibus ſub ſpeciali protectione, & defenſione noſtra, & hæredum noſtrorum eſſe ſuſcepta, quia exinde parentibus noſtris, & nobis, & noſtris poſteris cum temporali laude iuſtitiæ abundantius retributionis æternæ præmium expectamus. Datum Cremonæ anno Dominicæ Incarnationis 1237. die 10. Menſis Iulij anno Imperij noſtri 27. Fridericus. Regiſtrata fol. 1011.* Cæterum nec mirum ſi Henricum, & Ioannem Kala ob præſtitam munificentiam, animique liberalitatem, ab impio Friderico ſecundo præfatorum bonorum ſtabilium dominio orbatos legamus, cum
C alios, atque alios etiam Sacroſanctam Dei Eccleſiam, quæ ipſum tanquã filium educauerat, acerbioribus, atrocioribuſque, quàm vlla vnquam poſt hominum memoriam Ciuitas ſenſerit, calamitatibus oppreſſerit. Nec obinde factum extitit, vt tàm præfati germani fratres, quàm eius poſteri à cæteris benefaciendi actionibus ſe abſtinerent, cũ præſertim in bono tuendo publico & labores, & opera ſemper impenderint, votaque, atq; ſuffragia cæteris cũ nobilibus in ſedili tulerint Capuano. Ioannes Iouianus Põtanus Ferdinandi Regis I. à ſecretis, grauiſſimus Author, familias quaſdã ex Capuana Tribu nobiles, virtutumque titulis ornatos deſcribens, in littera K. de Kala familia præclarum hoc formauit elogium.

D

Kala.
Bonum quidem omen, & fauſtum
Vetuſtiſsimis Angliæ Ducibus
Bonitatis cognomen
Præſtitit.
Re, & nomine ſanè bonitas,
Quæ inclitis omni æuo geſtis
Elucet.
Siuè Kala ob militares eius fuſtes,
Siuè à Caledonia Brittanniæ
Ducatur.

E

Sanguine ſiquidem Brittannorum fulxerunt,
Quem Regale poſtmodum Sueuorum genere
Miſcuerunt.

Hæc Pontanus de quo egerunt Sarrentus, Angelus, Toppius, & alij. At reddat, vnde diſceſſit orationis noſtræ methodus, Friderici impietas haud primogeniti, Nepotumque morte contenta, etiam contra cæteros, quos contra ſe bellum cum Pontifice inſtituiſſe audierat, arma tulit; & cõtra Gregorij monita, Ænobarbique ſui aui leges, quas ſe obſeruaturum erat pollicitus, Treuiſinos, Vicentinos, Brixienſes, Paduanoſque, ac Veronen-

Io: Dominic. Surrentus in ſuo opere de reb. Calab. cum de Auctoribus à ſe citandis, Angel. de Conſtantio in hiſtor. Regni Neap. lib. 19. Nicol. Toppius Archiuarius Regiæ Ca-

mera, vir magnæ eruditionis amicus noſter, de origine Tribunalium p.1. lib.4. cap.2.7.13.& 14.& alij.
Ioann. Tarcagn. in hiſt. Mundi lib.14. Michael Zappulla in Summ. hiſtor. p.3. c.4. Petrus Meſſias in eius Vita.
Thom. Fazellus de reb. Sicul. prior. decad. lib.10. cap.3.
Gloſſa in cap. ad Apoſtolicæ, de ſententia, & re iudic. in 6. Plat. in Vit. Greg.9. Fazell. poſt. decad. lib.8. cap.2. Tarcag. Zappulla locis cit. & alij.

ronenſes præcipuè ſuo ſubegit imperio. Alia oppida, vt cæteris terrorem A
incuteret, igne combuſſit. Nonnullas Vrbes, præcipuè Mediolanum, ex cuius Ciuibus ſupra decem millia trucidauit, Bononiam, Florentiam, Mantuam, atque Venetias, quæ Pontifici ſtudebant, tali bello afflixit, vt eorum accolæ innumeri fuga ſibi quæſiere ſalutem. Lombardorum præſertim non pauci, Duce Oddone Camerana Milite, natali ſolo relicto, cũ vxoribus, & natis è Lombardia in Siciliam transfretarunt, & Corilionem in Valle Mazariæ, vltra flumen Salſum, inhabitarunt, ipſo Friderico indulgente, vt patet ex eius priuilegio ſub datum in Caſtris apud Brixiam anno Domini 1237. Menſe Nouembri, à Fazello relato. Quibus impietatibus irritatus Romanus Pontifex, poſtquam Romanorum animos ad ſeſe B
conciliaſſet, Romam productus, Fridericum citauit ad comparendum coram ſe certa die. Ille verò cum ſe præſentare, atq; geſtorum rationem reddere renuiſſet, tanquam contumax, & rebellis fuit cenſuratus à cunctis, & à Gregorio nono Pontificalibus induto infulis, coram duodecim Epiſcopis, indumentis Epiſcopalibus pariter indutis, ac vnoquoque eorum cereum manutenente, in die Cœnæ Domino, anni 1239. fuit excommunicationis perculſus ſententia, & in ſignum maledictionis æternæ, quilibet Epiſcopus ſuum cereum in terra proiecit, ac pedibus conculcauit, & demum Imperio priuauit. At neque hæc tantùm Gregorius, nam cum illum furijs refertum Romam venientem audiuiſſet, capitibus Sanctorum C
Petri, & Pauli Apoſtolorum deuotione ineffabili proceſſionaliter priùs à ſe per Vrbem deductis, egregia oratione in ſacra Diui Petri Baſilica ad Romanos habita, titubantium animos in ſua, & Eccleſiæ conſtanti deuotione vallauit, & contra diris deuotum, Chriſti Domini Crucem indixit, ſolita cum Indulgentiarum conceſſione. Romani Cruce ſancta inſigniti viriliter, magnoque armorum robore, ne Vrbem ingrederetur, omnem Friderico præcluſere additum. Vnde vtriuſque exercitus magnam cladem perpeſſus. Tyrannus præterea in Crucem geſtantes, quos in manu ſua habere poterat, ita ſæuit, vt nonnullis duplici ictu, Crucis ſignum formante, caput ad guttur vſque in quatuor partes diuiſit, quibuſdam can- D
dentibus ferris Sanctæ Crucis caractherem formauit in fronte. Presbyteris tandem, in quos quam maximè ſæuiebat, coronam vſque ad occipitis ſuperficiem dilaniando inciſit. Subinde ingenti pecuniarum ſumma per vim à ſuis ſubditis exacta, Beneuentum vi captum, ne dum eripuit, ſed eius mœnia ad terram vſque diripuit. Hoc item de Sora Vrbe, quam contra ſe arma tractaſſe perceperat. Montis Caſſini Abbatiam, à Sanctiſſimo Patriarcha noſtro Benedicto fundatam, omni argento, auroque ſpoliauit. Sacras omnes vtriuſque Siciliæ Regni Ædes depilauit. Sacri Templi Militum bona, quotquot in Italia poſſidebant, ſuum in ærarium collocauit. Nonnulla in vtraque Sicilia conſtructa Cœnobia à fundamentis deſtru- E
xit, & Eccleſias lacrymabiliter prophanauit. Tandem iram omem in Prælatos transfudit, Archiepiſcopos, Epiſcopoſque, atque Abbates partim vario mortis genere enecando, partim perpetuò incarcerando, & partim eliminando; adeò quod nec pepercit Catanenſi Epiſcopo, olim Magiſtro ſuo. Tuneti Regis fratri, qui ad Chriſti Domini fidem amplectendam, Panormum deuenerat, Sacramenti Baptiſmatis lauacrum diſſuaſit. Auſculo deinde per obſidionem potito, eiuſdem territorium diripuit, pluraq; eiuſdem Diœceſis oppida occupauit. Montem Caſinum reuerſus, expulſis inde Monachis, omnem ex eo ſubſtantiam abſorbuit. Romanam Campa-

Carol. Sigon. de Regno Italiæ, Alphonſus Giaccon. in Vit. Greg.9. & alij ſupra cit.

Vghell. Abb. Italiæ Sacræ tom.1. Verbo Auſculani Epiſcopi nu.32. Tarcagn. loc. cit. & alij.

A niam ſubuertit. Nonnullas Vrbes, Rauennam præcipuè, atq; Fauentiam,
quæ præ cæteris Pontificis faſces adorabant, ſub tyrannica ſua ſeruitute
redegit. Et demum multis magni nominis Italiæ Vrbibus defectionem à
Pontifice perſuaſit. Gregorius ex alia parte, Dei Eccleſiam, Domini noſtri
Ieſu Chriſti ſponſam impij hoſtis opera in deletionem, & delubrium de-
labi, videns, Romæ de Imperio illi adimendo, Concilium indixit, & Præ-
latos vndiquè ad ſeſe euocauit per Legatos, & Nuncios. Quorum duo
præcipui extitere, vnus Otho Candidus, aliàs Blancus, ab eodem Pon-
tifice Diaconus Cardinalis tituli Sancti Nicolai in Carcere Tulliano crea-
tus anno Domini 1227. quem deinde Innocentius quartus Portuenſis

Mattheus Veſtmonaſterienſis, Ioannes Villanus.

B Eccleſiæ, & Sanctæ Rufinæ Epiſcopum declarauit Lugduni kal. Februarij
anno Domini 1244. & obijt anno Domini 1251. in cuius locum fuit ſuffe-
ctus non Iacobus Herebertus, Gallus, Monachus Ciſtercienſis, vt pro-
diere gratis Alphonſus Ciacconius, & alij, ſed Iacobus ex nobili familla
de Porta, Caſtri Arquati Domina, Italus, patria Placentinus, olim item
Monachus noſtri Ciſtercienſis Ordinis, tunc vero Epiſcopus Mantuanus,
vt perbellè pluribus auctoritatibus, ac deplomatibus probat amicus no-
ſter Vghellus Abbas in ſua Italia Sacra. Iacobus autem iſte de Porta, Pla-
centinus, à Gregorio 9. Mantuanæ Eccleſiæ anno Domini 1238. creatus
Epiſcopus, & ab Innocentio quarto ad purpuream, & dictæ Portuenſis Ec-
C cleſiæ dignitatem euectus anno Domini 1252. ad ſuperos euolauit anno
Domini 1254. cuius corpus in Galliam tranſlatum, in Monaſterio Clare-
uallis, in quo vnà cum Iacobo Pecoraria, de quo mox, Monachum Ciſter-
cienſem induerat, ſepultum fuit. Alter vero extitit Iacobus Pecoraria,
Placentinus, qui ex ordine Ciſtercienſi, & ex Abbatiali dignitate, qua
fungebatur in Monaſterio Sanctorum Vincentij, & Anaſtaſij ad Aquas
Saluias extra Vrbem, ad Cardinalitiam, & Epiſcopalem Præneſtinæ Eccle-
ſiæ dignitatem promotus à Gregorio nono 1231. Menſe Septembri, &
tàm huius, quàm Innocentij quarti, Vicarij functus officio, Romæ ſexto
kal. Iulij, anno Domini 1244. meritis plenus, mortalem cum immortali, &

Ferdinand. Vghell. Abbas Italiæ Sacræ tom. 1. in Appendice, & correctione, Verbo Portuenſes n. 40. pag. 406. Hippolitus Doneſmūdus in hiſt. Mantuana Eccleſia p. 1. Ioann. Petrus Creſcentius Romanus in ſua Italia corona, narratione 21. cap. 6. Vmbertus Locatus plura de familia de Porta.

D terrenam cum cœleſti vitam commutauit. Sepultus iacuit in Vaticano,
donec ex eiuſdem teſtamento non fuerit Claramuallem in Gallia tranſla-
tus prope ſacras Sancti Malachiæ Epiſcopi exuuias, vbi deſumpſerat Illu-
ſtriſſimi, ſanctiſſimique pariter Ciſtercienſis Ordinis, Monaſticæq; laudis
erudimenta. Sanctiſſimi Pontificis iniquus, ac perfidus hoſtis Fridericus
intentione percepta, Enzum eius nothum, Sardiniæ Regem, vt Prælatos
ad Concilium properantes interciperet, inſtituit, ac inſidias terra, mariq;
diſpoſuit. Iam Cardinalis Otho Candidus in maiorem Brittanniam, &
Scotiæ Regnum, & noſter Cardinalis Iacobus Pecoraria, Friderico infen-
ſiſſimus, in Gallias, atque Hiſpanias, à Gregorio miſſi, vt clariſſimos, præ-
E ſtantiſſimoſq; præfatorum Regnorum Prælatos ad indictum generale La-
teranenſe Concilium, contra Eccleſiæ tyrannum celebrandum, conuoca-
rēt, cum innumerabili Antiſtitum, Abbatumque, atque Priorum, nec non
cum indicibili oratorum, præcipuè Lombardiæ Vrbium turma Genuam
appulerant, Romam properantes. Cumque paratis viginti quinq; Ge-
nuenſium triremibus inde ſoluiſſent, Corſicumque mare tenuiſſent, in ty-
ranni parata retia impigerunt. Quippe Enzo nothus Piſanorum, Frideri-
co ſtudentium, claſſe ſuccinctus, in ipſos impetum fecit, & ſuperatis Ge-
nuenſibus Claſſiarijs, qui partes tutabantur Pontificis, tribuſq; triremi-
bus, cum omnibus in ibi exiſtentibus ſubmerſis; omnes quotquot reman-

Petrus Meſſia in Vita Friderici 2.

ſerant

ſerant,cæteris in triremibus numero viginti duorum ad Eccleſiæ Rebel- A
lem deduxit eiuſdem iuſſu, duos hos tantùm verſus continente.

Gloſſ. in c. ad Apoſtolica, de Sententia, & re iudicata in 6. Vincent. Bellouac. in Specul. hiſtor. lib. 30. c. 138. Abb. Vghellus Italia Sacra tom. 1. Verbo Portuenſes, & Verbo Praeneſtini Epiſcopi, Sanctus Antonin. hiſt. p. 3. tit. 13. c. 4. Chronicon Anglicum, Corius p. 2. Petrus Maria Campius in Vit. Greg. 9. Mattheus Veſtmonaſterienſis, Ioannes Villan. Sigon. Ciaccon. Fazell. & alij.

Omnes Prælati Papa mandante vocati,
Et res Legati veniant hucuſque ligati.

Capti fuere inter cæteros Iacobus Pecoraria Cardinalis Prænestinus, qui iam publicis machinationibus contra Fridericum exarſerat, Cardinalis Otho Candidus,& Gregorius Romania, Apoſtolicæ Sedis Legati, Petrus de Collemedio Italus Campanus Archiepiſcopus Rothomagenſis (hic ad Cardinalitiam,& Albanenſis Eccleſiæ dignitatem fuit poſtmodum ab Innocentio quarto promotus Lugduni,anno Domini 1245.)Eluguiaci, Ciſtercij,& Clareuallis Abbates, cum Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Prioribus, & Prælatis alijs innumeris, Nuncijs etiam nonnullorũ Prælatorum, Procuratoribuſque, ac ſupra centum Lombardiæ Vrbium Oratoribus. Capti inſuper fuere Genuentium militum ſupra quatuor mille, præter nobiles eiuſdem Vrbis,qui triremibus præerent, & ad Prælatos Romam ducendos, ac completo Concilio inde reducendos à Genuenſi Senatu Duces fuerant conſtituti. Hos omnes impius Fridericus Amalphim,& per diuerſa Neapolitani Regni loca,diriſſimo, teterrimoq; carcere macerauit, Gallis tantùm exceptis, quos ad Lugdouici Galliæ Regis præces liberauit. Gregorius nonus noua hac iniuria affectus fuit dolore tanto,vt paulò poſt febre correptus,vitam cum morte commutauerit vndecimo Kal. Auguſti anno Domini 1241. & ſui Pontificatus anno 14. menſe quinto, & die tertio. Gaufridus Caſtilioneus Morellus, Mediolanenſis, Vrbani tertij ex Caſſandra Cribella ſorore Nepos, Ioannis Caſtilionei filius,vitæ bonitate, doctrinaque admodum præſtans,quem ex Monacho celeberrimi Cœnobij Altecumbæ ſacri Ciſtercienſis Ordinis, in Diœceſi Gebennenſi, in Subaudia, Gregorius nonus, ipſo reluctante, Cardinalem tituli S. Marci, & Sabinenſis Eccleſiæ Epiſcopum creauerat, cunctis ſacri Senatus ſuffragijs conſpirantibus, totius Chriſtiani Orbis læta gratulatione ad fluctuantis Petri nauiculæ regimen, ſub nomine Celeſtini quarti, fuit adlectus 9. Kal. Octobris anno Domini 1241. Perturbauit,abſtulitque tantæ lætitiæ complementum mors inuida, quæ in decimo ſeptimo ſui Pontificatus die illum è viuis ereptum, in Vaticana Eccleſia in die 8. Octobris 1241. fecit ſepeliri. Poſt huius ſanctiſſimi Pontificis obitum Apoſtolica ſede ſpatio menſium viginti, dierumque quindecim vacante, tyrannus Fridericus Marchiam Anconitanam, Flaminiamque percurrens, cuncta cæde, & vaſtatione hoſtili permiſcuit. Bononiam vi occupauit, incendioque deformauit, ac eius famoſiſſimum ſtudium in Patauium tranſtulit. Marchiam Taruiſinam, ſeù Venetam regionem afflixit, & Eccleſiæ fautores varijs cladibus onerauit. Balduinus interim Conſtantinopolitanorum Imperator, pro milite ſubſidiario contra Barbaras nationes Italiam appulſus, apud illum, Parmam tunc obſidentem, adeò ſupplicationibus præualuit; vt quod Galliæ Rex, alijque Chriſtiani Principes obtinere haud poterant, ipſe ſolus tres prædictos Cardinales,quos adhuc in vinculis detinebat cruciatos, incolumes dimittendos extorſerit. Cardinales libertati priſtinæ reſtituti, vnà cum cæteris apud Anagniam congregatis, Sinibaldum Fieſcum, Genuenſem, S. Romanæ Eccleſiæ tit. Sancti Laurentij in Lucina Presbyterum Cardinalem, Friderici amiciſſimum,ſub nomine Innocentij quarti ad Pontificium euexere faſtigium ſub die 24. Menſis Iunij, anno Domini 1243. Hic Neapoli obijt Idibus Decembris

Ioann. Tarcagn. loc. cit.

Platin. in eius Vita, Panuin. in Chronol. Eccleſiaſt. Michael Zappulla in Summario hiſtor. p. 3. c. 4. & alij.

Auctores ſuper cit. quibus adde Abb. Vghellum tom. 1. Ital. Sacra Verb. Romani Pontifices num. 178. & Verb. Sabinenſes Epiſcopi nu. 27.

Platin. in Vit. Celeſtini 4. Fazell. & Tarcagn. loc. cit.

Auctores citati.

B C D E

A cembris anno Domini 1254. Fridericus, audita Innocentij quarti creatione, ſibi ſuam calamitatem præſagiens, in hæc verba prorupiſſe fertur. *Sinibaldus ex amico, mihi ex Pontificatu inimicus eſt euaſurus*. Fortaſſe ex animi fortitudine, quam per prius expertus erat in illo. Extemplò nouus Pontifex Romam aduectus, ac à Romanis cunctis ſummo exceptus honore, per Balduinum ante dictum, & per Comitem Toloſanum cum Eccleſiæ hoſte rem pacificam agere cœpit. At quia nulli ſatis formulæ, nulliqúe oblatæ pacis conditioni acquieſcebat, quarto tandem menſe concluſum fuit, vt Pontifex Ciuitatem Caſtelli peteret, nam ibi illi ſuam intentionem aperiret, ac Pontificias faſces adoraret. Credidit illius verbis B Innocentius Papa; at dum, Ciuitatem Caſtelli productus, paterno charitatis affectu rebellem, immò perditam ouem ad Eccleſiæ gregem per ſapientes internuncios reportare nitebatur, ille ad eiuſdem Ciuitatis Caſtelli Comitatum exiſtens, ad inſtar aſpidis ſurdæ, ne Pontificis audiret monita, aures ſuas obturans, infenſiſſimò hoſtis furore Eccleſiaſtici gregis Paſtorem capere, & fortaſſe interficere totis viribus clanculum moliebatur. Tandem cum paratas inſidias, vt ſibi ſugeſtum fuerat, certis inditijs comperiſſet Innocentius, deſperato pacis fœdere, Genuentium triremes ingreſſus, aliam indutus veſtem, cum ſeptem Cardinalibus, & quibuſdam Epiſcopis, Genuam primò, & deinde Lugdunum deuenit. Vbi C vniuerſali indicto Concilio, creatiſq; in vigilia Natiuitatis Dominicæ anno eiuſdem 1244. duodecim Cardinalibus vita, doctrinaq; præſtantibus, ac cunctis Cardinalibus galero rubei coloris conceſſo, vt in ipſo, tanquam in ſigno vitam, ne dum ſanguinem pro Eccleſiaſtica libertate ſe debere effundere cernerent: per Petrum de Collemedio Albanenſis Eccleſiæ, & Guillelmum Subalpinatum Sabinenſis Eccleſiæ, Epiſcopos Cardinales, ac per Guillelmum Baſilicæ duodecim Apoſtolorum Presbyterum Cardinalem, qui ſalutem zelabantur ipſius, apud eum pro pace paternis monitis, & præcum lenitate curauit inſiſtere, ſicuti & pro Prælatorum, Clericorum, ac Laicorum, quos captiuos detinebat, libertate. Fridericus è cōtra D Pharaonis imitatus duritiam, & aures ſuas obturans more aſpidis, quæ ne incantantis verba audiat, aurem vnam calcat in terra, alteram cauda obturat, Pontificis præces, monitaque, elata obſtinatione, & obſtinata elatione deſpexit. Quapropter iniquitates eius amplius tolerare non valens ſine propriæ conſcientiæ labe, iuſtè indignatus, ſacro præſente Concilio, Fridericum ſecundum quatuor ex cauſis, quæ nulla poterant tergiuerſatione celari, Prima tanquam ſacrilegum, qui iura, reſque Eccleſiaſticas vbiq; diminuerit, Cardinaleſq; ac alios Romanæ Eccleſiæ Prælatos ad Concilium venientes, capi fecerit, Secunda tanquam de hæreſi ſuſpectum, qui Sarracenorum Regulos, Tuneti Regis præſertim germanū E fratrem ſacro baptiſmatis lauacro ſuperinfundi, & regenerari prohibuerit, & Romanum Pontificem ipſum anathematis vinculo aſtringere non potuiſſe, dixerit, Tertia, vt blaſphemum, quippe qui impoſtores tres fuiſſe, qui præſtigijs ſuis orbem vniuerſum dementauerint, Moyſen videlicet, qui Iudeos, Chriſtum, qui Chriſtianos, & Mahumettum qui Sarracenos, faſcinauerint, ac Deum de Virgine naſci non potuiſſe, horrendè protulerit, Et quarta tandem tanquam perfidum, qui Romanæ Eccleſiæ pacem toties violauerit, & cenſum pro Siciliæ Regno per nouem annos, & amplius ſoluere prætermiſerit, ſub die 21. Iunij anno Domini 1245. Chriſtianæ Religionis telo, & Imperio, Regniſque omnibus abrogauit,

Authores citati.

Platin. Ioann. Tarc. Faſell. Zappulla, & alij loc. cit.

Martin. Polonus in Vita Innocentij 4. Onufrius Panuin. in annotat. ad Platin. & alij.

Gloſſa in cap. ad Apoſtolicæ. de ſentent. & re iudic. in 6.

Exod. à cap. 7. vſq; ad 15.

Innoc. 4. cap. ad Apoſtolicæ. de ſentent. & re iudic. in 6. Decretalium. Et ante

ipſum Gregorius 9. in Epiſtola Aſcēdit de Mari beſtia.

vt ex cap. ad Apoſtolicæ, eius inſuper ſubditis, vaſſalliſque, quos à iuramento abſoluerat fidelitatis, ne de cætero ipſi tanquam Imperatori, vel Regi parerent, expreſsè inhibuit, quinimmo omnes,& ſingulos,qui in futurum eidem veluti Imperatori,vel Regi parere, ſiue conſilium,aut auxilium,vel fauorem præſtare audebant, abſque vlla monitione ſententiæ ſuppoſuit excommunicationis. Et demum vt nouum eligerent Imperatorem Archiepiſcopos monuit Romani Imperij Archicancellarios, Maguntinum ſcilicet per Germaniam, Treuirenſem per Galliam, & Colonienſem per Italiam,nec non Boemiæ Regem Romani Imperij Archipincernum, Comitem Palatinum Rheni Romani Imperij Archidapiferum, Saxoniæ Ducem Romani Imperij Archimarſcaldum, & Marchionem Brandemburgenſem Romani Imperij Archicamerarium, quibus imperatoria competebat electio à temporibus Gregorij Papæ quinti, qui tertio Othone imperante in Dei præfuit Eccleſia per biennium, menſes ſeptem, & dies decem, & octo, & obijt Romæ 12. kal. Martij anno Domini 998. Mox Electores Pontificis contra Fridericum audita ſententia, apud Herbipolim in Franconiam conuocati, Henricum Turingiæ Lantgrauium in Romanorum Cœſarem elegere,& electum Aquisgrani coronauere. Tyrannus ex alia parte cum ſe ab Innocentio exauthoratum intellexiſſet, irarum furore in Pontificem exardeſcens, inuictiuis laceſcere cœpit illũ, prius Cognatorum, Affiniumque eius qui de Innocentij voluntate Parma diſceſſerant,ædibus, ac pagis, in Parmenſi exiſtentibus agro, penitus deſtructis, atque combuſtis. Dum autem de ipſo Pontifice ſupprimendo cogitaret, & incomparabilem aduerſus eum formaret exercitum, ad eius aures nonnullorum Neapolitani Regni Procerum ab ipſo ad Pontificem defectio, conſpiratioque peruenit. Quippè cum ſe viduſent à fidelitatis liberati vinculo, ne dum iuxta Pontificis præceptum impij Friderici non obtemperauere mandatis, ſed ab ipſo ad Papam defecere inter cæteras hiſce potiſſimum de cauſis. Prima, quia Friderico è Syria in Italiam reuerſo,dum Chriſtiani contra Sarracenos loca ſancta tutabantur, & proprium cruorem pro Republica effundebant Chriſtiana, ipſe non ſolum Sarracenorum reliquias adhuc in vtraq; Sicilia diſperſim exiſtentes, ſed & alios viginti milia numerum excedentes ex Aſia in ſui auxilium contra Romanam Eccleſiam euocauerat, quorum ſuffultus ſuffragijs perpatrabat flagitia peſſima. Secunda,quia videbant plus illum Sarracenos, Chriſtianorum hoſtes,quam Chriſtianos ipſos,quorum Rex erat,& Imperator, diligere. Tertia, quia præcipuos, ampliſſimoſque Magiſtratus in vtroq; Regno Sarracenis tantummodò videbant committi. Quarta,quia legem promulgauerat, vt Chriſtianorum vllus ſub pœna capitis de ſibi illatis à Sarracenis iniurijs conqueri poſſet. Quinta, quia cernebant vtriuſq; Siciliæ Regnum Chriſtianorum homicidijs, rapinis, ac luxurioſis actibus, à Sarracenis in dies impunè repleri. Sexta,quia Nuceriam Chriſtianorum Vrbem in Neapolitano Regno ſitam, expulſis inde populariter Chriſticolis, Chriſtianæ fidei inimicis Sarracenis conceſſerat, quæ ad noſtram vſque ætatem Nuceria Sarracenorum nuncupatur. Septima, quia adeò illum Eccleſiæ flagellum compererant, vt denegatis militum copijs, à Chriſtianis per internuncios expetitis, cum magno, ac lacrymabili Templariorum, & Chriſtianorúm omnium militum excidio ſanctam Vrbem Hieruſalem, cuius Rex ipſe erat, capi, Sacroſanctum Domini noſtri Ieſu Chriſti Sepulchrum prophanari, ſacraque loca deformari à Meledino Baby-

Ioann. Anton, Mag. in Geogr. Tarçagn. lib. 11. & alij cum gloſſa in dicto cap. ad Apoſtolicæ.

Plat. in Vita Gregorij quinti, & alij.

Plat. in Vit. Innoc. 4. Tarcagn. & alij.

Angelus de Conſtātio in hiſtor. Regni Neap. lib. 1. Michael Zappulla in Summ. hiſtor. par. 1. cap. 9. & p. 3. cap. 4. Ioann. Tarcagn. in hiſtoria Mundi lib. 14.

A Babyloniæ Sultano permiſerit. Octaua denique, quia ſatis arduum, &
enorme eis videbatur, quod talis, ac tanti Tyranni cauſa, omnes quot-
quot erant in excommunicatione,& interdictu,& ſine animarum ſuarum
Paſtoribus miſerè, & infœliciter reliquum ducere vitæ tractum, & Pue-
ros petere panes,& non eſſe, qui frangeret eis. Præcipui,qui ſanctæ huic
conſpirationi dedere nomen, ſanè fuerunt omnes de Sanſeuerinorum fa-
milia,nec non Faſanellæ,& Murræ. Fridericus igitur tot inuictiſſimorum
audita Procerum conſpiratione, omiſſo tantiſper quarto Innocentio, ex-
templò Neapolitanum Regnum aduolatus, Sanſeuerinorum exercitum
inuaſit, atque deleuit. Verùm quia multi ex illis fuga ſibi ſalutem quæſie-
B rant, ne quis ſuperſtes ex eadem familia remaneret, quos captiuauerat,
ſub libera cuſtodia, & condonationis ſpe Panormum callidè miſit; Regio
Fiſco præcipiens, vt bonorum,vrbium, oppidorumque, quæ poſſidebant
pro eorumdem neceſſitatibus, ſolitoque ſeruitio, ac apparatu,ſemper vti-
litate ſeruata, tantùm dominij poſſeſſionem caperet illorum. Haud inane
extitit impij Tyranni dolum, calliditaſque. Nam omnes de Sanſeuerino-
rum familia,de eorum priſtina libertate tractaturi, vxoreſq; etiam eorun-
dem, ac paruuli, ſi Fridericus Viros ſuos liberare renuiſſet, de illorum
bonis victuri,Siciliæ Inſulam,& Panormum deuenti, vnà cum captiuis im-
manibus adſcripſit iudicijs; plures illorum horribili flamma combuſſit,
C alios crudeliter enecauit. Vxores verò cum infantibus, & qui non dum
exceſſerant ex ephebis longum tulere martyrium; quippe quas in Panor-
mitani Palatij ſubterraneis latebris, celluliſq; inedia macerari,ac exinaniri
mandauit, vt tradunt Angelus de Conſtantio, Ioannes Tarcagnota, Mi-
chael Zappulla,& alij omnes; licèt Fazellus præcedenti anno 1244.men-
ſe Martio hoc eueniſſe proferat, ſed hallucinatur in multis,præponẽdo,&
poſtponendo ad ſui libitum Friderici geſta, vt ex ipſa lectura patet, licèt
in aliquibus, Germanos fortaſſe ſecutus erret omninò. Quare in præfa-
tarum Mulierum Sanſeuerinæ familiæ memoriam vſque adhuc ibidem du-
rat adagium. *Mulieres,quæ malè Panormum venerunt*, vt inquit Fazellus,
D portentum etiam multos poſt annos in ſui præſentia inde ſecutum hiſce
formalibus apertè ſubnectens. *Quarum* (ſupple Sanſeuerinæ familiæ Mu-
lierum) *duo cadauera anno ſalutis* 1514. *à Foſſoribus, qui ea ad carceres in
Arce reficiendos fortè inciderant, reperta, integra cum veſtibus etiam incor-
ruptis maximo cum ſtupore nobiſcum concurrens tota Panormitana Ciuitas ſpe-
ctauit*. Hæc Fazell. In quo maximè conſideranda eſt mirabilis Dei omni-
potentia,quæ ad ſuorum memoriam reuocandam, & impij Eccleſiæ Spon-
ſæ ſuæ hoſtis vitam execrandam,extra naturæ ordinem talia voluerit con-
ſeruare, Angelus inſuper aſtipulatur, ex omnibus Sanſeuerinæ familiæ in-
fantem tantùm, Rogerium nomine,quem Thomæ, & Pernæ Ieſualdæ fi-
E lium facit Ferdinandus, Friderici euaſiſſe ſæuitias, quem poſt ſuorum næ-
cem eiuſdem familiæ deuotiſſimi ad Ieſualdi Dominum eius auunculum
primò, dein ad Celanum in Aprutio, tandem de Poliſenæ eius Amitæ, &
Celani Comitiſſæ voluntate clàm ad Pontificem traduxere. Hic ſub Ro-
mani Pontificis cura Romæ enutritus, in maiori conſtitutus ætate in vxo-
rem duxit eiuſdem Papæ Innocentij Nepotem,Fieſci Comitis filiam, & à
ſuis non degenerans, pro Dei Eccleſia intrepidè militauit, & Progenito-
rum cladis non immemor, nec illam diſſimulans, adeò publicis machina-
tionibus,& ſua ſtrenuitate præualuit, dum de Papæ voluntate pro Carolo
Andegauentium Duce dimicabat, vt ne dum vtriuſque Siciliæ Regnum

Angel. & Michael nuper cit. Ferdinandus della Marra in ſuo opere inſcripto, Diſcorſi delle famiglie eſtinte, foraſtiere, ò non compreſe ne' ſeggi di Napoli, cum de familia Faſanella. §. De tre primi. pag. 152.

Angel. de Cõſt. Michael Zappulla, Ioannes Tarcagn. loc. cit.

Thom. Fazell. de rebus Sicul. poſter. decad. lib. 8. c. 2.

Fazell. loc. cit.

Angel. de Conſtãtio hiſt. Regni Neapol. lib. 1.

Ferdinandus della Marra in opere ſupra citato, cũ de familia de Tricarico. §. Il Conte Tomaſo. pag. 416.

Manfredo Sueuo, impij Eriderici ſecundi ex pellice Lõbarda progenito A
ademerit, & vltra Comitatus Sanſeuerini, Vallis Diani, & Cilenti, & aliorum Oppidorum dominia, Marſici Comitatum præcipuè, à Friderico occupatum, ſibi recuperauerit; ſed totaliter vetuſtiſſimam, nobiliſſimamque Sueuorum ſtirpem, è qua tot Reges, ac Imperatores exierant, extinxerit, ſuperſtite tantùm remanente Conſtantia, Manfredi ſpurij filia, quam in vxorem duxerat Petrus Aragonenſis, Iacobo Patre Aragonentium Rege inuito, qui Gallorum potiſſimum inuerecunda ſcurrilitate cauſante, Siciliæ Inſulæ occupauit imperium. Fridericus ita nonnullis Neapolitani Regni Proceribus enecatis, vt in Galliæ medio Innocentium ſupprimeret, Lugdunum petit. Cumq; fuiſſet Taurinum, Pedemontium Regionis Metropolitanam Vrbem, productus, Parmenſem Vrbem, ſui ſtudioſiſſimam, B
ab Eccleſiæ factioſis, nec non ab Imperij, & eiuſdem Vrbis exulibus, cum non contemnenda ſuorum, qui ipſam tutabantur, ſanguinis effuſione, fuiſſe captam audiuit. Illicò cum ſexaginta millia militibus receſſit ille, ac prope Parmam noua Vrbe, ſub Victoriæ nomine, vt ea capta, ac funditus delata, veteris Vrbis annihilationem in futurum ſignificaret, ex tabulis inſtituta, eam indurato, obſtinatoque animo per biennium obſedit. Quo tandem eruptione facta ex Vrbe à Gregorio Montilongo Cardinali, Pontificis Legato, qui conſtantiſſimè tolerauerat obſidionem, cum ineffabili ſuorum internicione, non valens Cardinalis impetum ſuſtinere, Caſtris omni opulentia repletis, in victorioſorum militum prædam derelictis, humerum dedit ei à quatuordecim tantùm equitibus aſſociatus. Et cum ad rem bellicam exercendam, tum ob perpeſſam cladem, tum ob militum inopiã ſe agnouiſſet inhabilem, apud Cremonam moram trahens, diuerſis ſpeciebus libidinis immerſus inter pueros, & mulierculas vitam duxit. A quibus tandem experrectus, magno ſecum militum collecto numero, vnà cum Enzo Sardiniæ Rege, totam ſuo impetu Italiam terrore repleuit. Cuius metu Ciuitates nonnullæ concuſſæ, à Pontifice ad ipſum defecere. In Ethruria Florentia ſola Innocentio adheſit. Placentini omnes, Vrbinates, Foroluuienſes, ac Vmbria tota, Tuderno, Aſſiſioque tantùm exceptis, ad D
ipſum declinarunt. Subinde Enzus, eius nothus, cui Lombardiam, ac Ethruſcorum curam commiſerat, dum Bononienſes opprimere nititur, ab iſtis ſuperatus, & captus, ac tanquam mus in muſcipula, ſiue auis in cauea ferrea poſitus, eiulans, & lacrymans infœliciter dies ſuos clauſit extremos. Ipſe autem paraturus non dum auditas militum copias, omne malum aduerſus Dei Eccleſiam, Orbemq; totum eructans, furoris igne ſuccenſus, Regnum deuenit. Peruerſam verò Friderici voluntatem ad ſatietatem oſtendunt ſubſcripta carmina ab ipſo in Pontificem edita, & ab Alphonſo relata.

Fazell. poſt. decad. lib. 8. c. 3. Platina in Vit. Mart. 2. alias 4. & alij.

Petrus Meſſia in Vita Friderici 2. Michael Zappulla, Fazell. lib. cit. cap. 2. Plat. in Vit. Innoc. 4. & alij.

Auctores citati cum S. Antonin. in Spec. hiſt. par. 3. tit. 19. c. 6. §. 1.

Alphonſ. Ciaccon. in Vita Innoc. 4.

Roma diu titubans, varijs terroribus acta E
Corruet, & Mundi deſinet eſſe caput.

Reſpondit Anonymus illi nomine Pontificis ſic.

Niteris incaſſum Nauem ſubmergere Petri,
Fluctuat: at nunquam mergitur illa ratis.

Reſcripſit ille ad Innocentium ita.

Fata volunt, ſtellaque docent, auiumque volatus,
Quod Fridericus ego malleus Orbis ero.

Replicauit Anonymus totidem verbis.

Fata volunt, ſcriptura docet, peccata loquuntur,
Quod tibi vita breuis, pœna perennis erit.

At

A At dum iuxta inſtitutum milites, ingentemque auri ſummam in Neapolitano Regno colligeret; Deo vltionum Domino permittente, à Manfredo notho, quem Tarenti Principem conſtituerat, dum infirmus eius in brachijs decumbebat, puluino ore compreſſo, ſiue eiuſdem opera potato veneno, ſubiturus patratorum ſcelerum pœnam, Florentiolæ, non ſatis longè à Tarento, deceſſit Idibus Decembris anno Domini 1250. Tantæ incredulitatis Fridericum ſecundum extitiſſe, prodit Frater Salimbenis Seraphici Ordinis, Patria Parmenſis, illius contemporaneus, quod pro experienda animæ rationalis ſubtilitate, ac immortalitate, hominem viuum poſuerit in dolio vndique optimè clauſo, obturatoque. Putans fortaſſe, B quod anima inde exire haud valens, vel homo ille non moreretur, vel moriens moreretur, & anima. Atque hæc pauca de impij Friderici ſecundi geſtis dixiſſe ſufficiant, ad compeſcendam falſidicorum audaciam, plura alia videri poſſunt apud Auctores. In quonam autem ſuæ ætatis anno vitam finierit, non dum habeo exploratum; quippè quidam referunt eius Natiuitatē in primum Conſtantiæ Nortmannæ cum Henrico Sueuo connubij annum, illumque peperiſſe in Eſiorum Vrbis foro, Henrico ſexto in Alemanniam reuerſo, vtriuſque Siciliæ Regno non dum aſſecuto: nam poſtquam Neapolitanam Vrbem valida obſidione cinxiſſet, fuit vt diximus, peſtilentiæ cauſa ad propria remeare compulſus, Conſtantia coniuge C in Caietæ Vrbe relicta. Et cum hæc eueniſſe probauerimus anno Domini 1191. neceſſitate calculi dicendum eſt, Fridericum in lucem editum non priùs, quàm in Menſe Ianuario 1192. niſi Authorum ſententiam, Cōſtantiam ante Celeſtini tertij Pontificatum Henrico ſexto matrimonio iunctam, aſſerentem, ſequi velimus. Quidam alij produnt, Conſtantiam Fridericum peperiſſe in eadem Vrbe Eſiorum anno Domini 1194. Henrico eius Viro iam præcedenti annc 1193. ex Italia in Alemanniam reuerſo, ibidemque adhuc commorante, vt Pandulphus præcipuè refert. Sed contra eſt auctoritas ſcriptorum eiuſdem temporis, præſertim Chronicon Foſſæ, Martini, & Angeli, qui vna voce referunt, Henricum ſextum, D Neapolitana obſidione ſoluta, in Alemanniam rediſſe præfato ann. 1191. Idemque aſtipulantur Decanus Montis Caſſini, & Ioannes eiuſdem Monaſterij Monachus apud Chronicon Foſſæ ad ann. 1192. vbi & de Conſtantiæ captiuitate, ac de eiuſdem à Salernitanis ad Tancredum Siciliæ Regem tranſmiſſione ſic.

Bartholomæus Piſanus in ſuis Cōformitatib. lib. 1. fructu 9. & Conformitate pro 2. p. Plat. in Vit. Innoc. 4. Sigon. de Reg. Ital. lib. 18. Tarcag. lib. 14. Fazel. in eius Vit. Ciaccon. loc. cit. Panuin. in Chronol. Eccleſiaſt. Zappull. loc. cit. & alij.

Salimbenis in Chronicis m. s. relatus à Michaele Zappulla in ſuo diſcurſu Aſtronomicarum tabular.

S. Antonin. hiſt. 3. p. tit. 19. c. 6. §. 1. et alij.

Sup. c. 31. pag. 86. D.

Pandulph. Collenuc. hiſt. Neapol. lib. 4. Chron. Foſſæ nouæ ad ad ann. 1192. Martin. Schener, & Angelus primus in Vita B. Ioannis Kala.

Inter multa quidem mala, quæ Rex geſſerat iſdem,
Quatuor aduenit Neapolim, Luniſque reſedit.
Vrbs manet inuicta, redijt ſine Coniuge miſſa,
Salerni produnt, capiunt, miſere Panormum
Regi Tancredo de tanto munere læto.
E *Morbo deuicti remeant ad propria dicti.*
Vix ſupereſt tellus morientibus his ſine ferro.
Rex Capuam venit, feretro ſe ponere fecit,
Et Dux multorum lecto defertur equorum.

Quidam alij referunt Friderici ortum in die Sancti Stephani Prothomartyris anno Domini 1191. aſſerentes, Conſtantiam Nortmannam Clemētis tertij tēporibus opera Gualterij Panormitani Archiepiſcopi iam quinquagenariam è Monialium Monaſterio, cuius erat Abbatiſſa, clàm eductam, & eiuſdem Clementis tertij iuſſu Henrico ſexto matrimonio copulatam, & grauidam effectam extra omnium opinionem: qua de re Henricus

ricus

ricus in Neapolitana obſidione exiſtens, cum nimium de eius prægnatione ſuſpicaretur, vt certam rei cognitionem haberet, noſtrum Ioachim prophetici Spiritus fama percelebrem conſuluit, qui è Floris Monaſterio ipsũ Romanorum Auguſtum de patrata crudelitate obiurgaturus apud Neapolim deuenerat, vt ſupra diximus, à quo reſponſum accepit, ſe Conſtantiæ vterum grauidaſſe, multaque alia prædixit, quæ nos ſupra retulimus. Dicunt enim, quod cum Conſtantia grauida Caieta ſoluiſſet, Virum ſuum Henricum in Germaniam ſecutura, & Picenum vſque fuiſſet producta, de Mariti ſui mandato, ibidem accepto, rediens ad Neapolitani Regni fines, ſedandi cauſa tumultus, qui dicebantur concitati, in medio fori Eſiorum Vrbis, cunctis ſpectantibus Fridericum ſecundum emiſiſſe in die 26. Decembris 1191. quo apud Spoleti Duciſſam, vt nutriretur, relicto, iuxta ſibi datam ob Auguſto legem ſe iterum contuliſſe Caietam. Vbi cum nonnullorum proditorum hominum manus vix euaſiſſet, & Salernum deueniſſet: à Salernitanis captam anno 1192. & ad Tancredum Regem traductam, inque Celeſtini tertij gratiam à Tancredi captiuitate liberam, & ab Ægidio tituli S. Nicolai in Carcere Tulliano Cardinali ſociatam, Romam primò ad Celeſtinum anno 1193. & deinde ad Henricum in Alemanniam fuiſſe euectam. Hanc ſententiam veriſimilem reddit eiuſdem temporis Chroniſtæ auctoritas, qui in Chronicon Foſſæ nouæ Henrici 6. & Conſtantiæ vxoris coronationem refert in hæc verba. *MCXCI. Indict. octaua. XVIII. Kal. Maij. Rex Henricus cum Coniuge ſua Conſtantia in Eccleſia Beati Petri à Celeſtino Papa imperialem coronam acceperunt.* Quod & Bellouacenſis affirmat, licèt diem coronationi poſtponat. Et cum Vghellus Abbas, Panuinus, & omnes alij tradant, Celeſtinum tertium eodem die 18. Kal. Maij, in quo Reſurrectionis Dominicæ ſolemnitas cecidit anno Domini 1191. in Romanum Pontificem electum, & conſecratum fuiſſe; dubio procul fatendum eſſet, Conſtantiam Nortmannam è ſacro Sancti Saluatoris Panormi eductam, & Henrico ſexto matrimonio iunctam, non iuſſu Celeſtini tertij, ſed Clementis tertij ſaltem ſui prædeceſſoris; quippe impoſſibile erat Celeſtino, eodem ſuæ electionis, & coronationis die Conſtantiam ne dum ex Italia, ſed ex vltimis Siciliæ Inſulæ partibus, ſub ſpe futuri connubij reuocare, & ad ſeſe acceſſitam vnà cum Henrico ſexto eodem die imperialibus inſulis induere. Aduertenter dixi *Conſtantiam Nortmannam è ſacro Sancti Saluatoris Panormi eductam, & Henrico 6. matrimonio iunctam, non iuſſu Celeſtini tertij, ſed Clementis tertij ſaltem ſui prædeceſſoris.* Nam ſunt qui aſtipulantur, Alexandrum tertium ſuper Conſtantiæ votam virginitatem, vt dicto Henrico tunc Regi Germaniæ, nubere licitè valuiſſet, diſpenſaſſe, vt prodit doctiſſimus Paulus Morigia Ieſuanus, patria Mediolanenſis, in ſuo Opuſculo de origine Religionum, licèt Boni Guillelmi, Siciliæ Regis, filiam fuiſſe dicat, quod falſum eſſe, ſupra oſtendimus. Eiuſq; Sponſalia ſub Pontificatu Lucij Papæ tertij, anno Domini 1185. Reatæ fuiſſe celebrata, antiquum Reatinæ Eccleſiæ monumentum in tabula marmorea inſcriptum, illiuſque parieti infixum, affirmat. Quod & refertur à diſertiſſimo noſtro P. D. Ferdinando Vghello, Florentino, Abbate Monaſterij Sanctorum Vincentij, & Anaſtaſii ad Aquas Saluias S. Ciſt. Ordinis in ſua Italia Sacra tom. 1. Verbo Reatini Epiſcopi, num. 18. vbi de Benedicto Epiſcopo Reatino loquens, de Conſtantia ſic effatur. *Benedicti Epiſcopi quondam Reatini ſatis clara extat memoria*

Supra c. 31. pag. 85.

Sup. c. 30. pag. 81. B.

Vincent. Bellouac. in Specul. hiſtor. lib. 29. cap. 51.

Paulus Morigia Ieſuanus de Orig. Religion. lib. 1. cap. 43. Supra cap. 30.

Vghell. Abb.

in

A *in monumentis eiuſdem Eccleſiæ anno 1182. tum in antiqua tabula marmorea Cathedrali infixa anno 1185. cum Henricus Rex filius Friderici Imperatoris, Conſtantiam filiam Rogerij Siciliæ Regis antea Monialem, Deoque votam virginem, malo omine totius Chriſtianitatis, duxit vxorem. Inſcriptio autem huiuſmodi eſt.*

Anno 1184. Indict. 3. Menſ. Aug. die 28.
Temporibus Lucij III. Papæ, Friderici *Rom.*
Imp. & Benedicti Reatinæ ſedis Epiſcopi,
Et Conradi Ducis Spoleti. Rex Henricus,
Filius eiuſdem Imperatoris recepit Reatæ,
B *Reginam Conſtantiam filiam Rogerij Re-*
gis Siculi in vxorem per Legatos ſuos cum
maxima multitudine Principum, ac Baronum.

Gotfredus Viterbienſis, qui ad ipſum Henricum ſextum ſcripſit, inque ipſo terminauit hiſtoriam, ſic inquit. *De Domino Rege Henrico, filio Domini Friderici Auguſti adhuc adoleſcente geſta non tenemus. Videmus autem eius elegantiſsimam formam, laudabilem militiam, audaciam, & largitatem, beneuolentiam, pietatem, iuſtitiam, atque omnes regias virtutes, quas ex ætate adoleſcentum poſſemus optare: anno ab Incarnatione Domini milleſimo centeſimo octuageſimo ſexto, indict. 4. 6. Kal. Februarij Rex Henricus ſextus cum Regi-* C *na Conſtantia, filia Rogerij Regis Siciliæ, nuptias glorioſas celebrauit apud Sanctum Ambroſium* (ſupple Mediolani) *anno ætatis ſuæ vigeſimo primo, anno autem Regni ſui ſeptimo.* Vincentius Bellouacenſis ait ad annum 1186. *Henricus Friderici filius à Patre præficitur Italiæ, & vxorem duxit Conſtantiam filiam Rogerij Regis Siciliæ.* Aliorum per antiquorum auctoritates videri poſſunt apud Sigonium, qui eiuſdem eſt ſententiæ tàm in hiſtoria de Regno Italiæ lib. 15. ad annum 1186. quàm in hiſtoria Bononiēſi ad eundem annum 1186. Nos enim verò, etſi Foſſæ nouæ Chronicon, prædictorumque auctoritas grauiſſima ſit, aliorum ferè omnium Italicorum nihilominus ſecuti ſententiam, non à Clemente tertio, aut Alexandro tertio, D ſed à Celeſtino tertio eam Henrico ſexto traditam diximus, ne videremur cæteris noſtratibus nouitatem incutere, Thomæ Fazelli præcipuè ſupra adducta auctoritate concitati cum teſtimonium perhibuerit, ſe in Romano Archiuio decreta Celeſtini, atque diplomata vidiſſe, quibus Conſtantiam à votiua virginitate liberam ad legitimas cum ſexto Henrico nuptias admiſit. Non enim credimus in hoc Religioſum doctiſſimum, & Sacerdotem voluiſſe mentiri, & cum mendacibus partem habere. Maximè tamen cum quidàm antiquiorum auctorum ſcripſerint Conſtantiam ætatis ſuæ anno vigeſimo, matrimonio iunctam Henrico ſexto ann. Domini 1186. à quibus ſi detrahantur anni 20. ætatis Conſtantiæ, remanebit numerus an- E norum Dom. 1166. & conſequenter deberemus concedere eam non fuiſſe filiam Rogerij, primi Siciliæ regis iam præmortui in anno 1153. ſed Guillelmi cognomento, Mali, qui hoc eodem anno 1166. vitam exedit, quod eſt falſiſſimum, vt ſupra demonſtrauimus. Probare noſtrum non eſt vtrum Conſtantia Nortmanna, Rogerij primi Siciliæ Regis filia, cum ſexto Henrico Sueuo fuerit matrimonio copulata iuſſu Celeſtini Papæ tertij, nec ne. Sufficit nobis probaſſe, Fridericum ſecundum, illius natum, iuxta Ioachim Prophetæ Domini verbum, Eccleſiæ, ne dum Italiæ, infenſiſſimum hoſtem extitiſſe, ad detrahentium Auctorum, in principio huius capitis relatorum, & aliorum licentiam compeſcendam, atq; temeritatem.

Vincentius Bellouac. in Specul. hiſtor. lib. 29. cap. 40. ad ann. 1186.

Sup. c. 30. pag. 84. B.

Cæte-

Alphenſus à Caſtro lib.2. de Hæreſib. V. Apoſt. Iacob. Gualterius Annonenſ. Societatis Ieſu in ſua Tabula Chronographica Status Eccleſ. Catholicæ, ſæculo 12. cap.20. citās in margine Prateolū V. Ioachimus Abbas, ex Guidone, & Trithemium in cat. ann. 1200.

Cæterum aduerſus id, quod inſuper Alfonſus à Caſtro loco ſupra citato, & Iacobus Gualterius, Sanctum in Abbatem imprudenter inuexere, dicentes Virum ſanctum *inter alias fabulas ſuas* (ſunt formalia Gualterij verba) *triplicem hominum ſtatum aſtruxiſſe; primum carnalem ab Adamo vſque ad Chriſtum: ſecundum intermedium, à Chriſto Domino vſque ad S. Benedictum: tertium ſpiritualem à S. Benedicto vſque ad finem ſæculi. Ad quos tres Status, tres hominum ordines videlicet, coniugatorum, Clericorum, & Monachorum ità adaptaſſe, vt coniugatorum ordinem diceret initium ſumpſiſſe ab Adamo, fructumque tuliſſe vſque ad Abrahamum: ordinem Sacerdotalem inchoatum eſſe ab Ozia, qui thus Deo obtulit; fructum verò terræ cæpiſſe à Ieſu Chriſto Rege, & Sacerdote: ordinis Monaſtici primordia fuiſſe à S. Benedicto; fructuoſum autem eſſe cæpiſſe tempore ipſius Ioachimi Abbatis. Vnde aſſirmaſſe in primo quidem ſtatu datam eſſe legem carnalem, in ſecundo verò legem ſpiritualem, ſcilicet Euangelium; quod tamen dixiſſe ab Apoſtolis prædicatum fuiſſe non ſecundum ſpiritualem ſenſum, ſed tantum ſecundum ſenſum litteralem. in tertio denique prædicatum iri ſecundum ſenſum ſpiritalem, idq; à Monachis S. Benedicti.* Manifeſtè proteſtatur Alfonſus à Caſtro id non reperiiſſe in Abbatis Ioachim operibus, ſed ità apud Guidonem Carmelitam fuiſſe hac de re notatum: miranſque, quod Lateranenſe Concilium non fecerit de errore huiuſmodi mentionem, vt fecerat de alio, nempe Trinitatis Eſſentiæ: ſubdit: *Verum poſsibile fuit errores illos tunc ſic latuiſſe, vt in aures Concilij non deuenerint. Quapropter fidamus in hac re Guidoni.* A B C

Non parum demiror tantorum imprudentiam Virorum Prateoli, Caſtri, Gualterij, & aliorum Guidonem vnum ſequentium. Ergo nè tàm exile, ac leue negotium agebatur, tamque floccipendenda erat Viri Catholici fama, vt in re quam regiſtratam in S. Abbatis operibus non reperuerant, (nullus enim horum locum citat, in quo id aſtruat S. Abbas manifeſtè, ſed omnes Guidoni adhærent) & ſi ea legerint attentè, fidendum potius eſſet vni Guidoni, qui neſciebat vnde id ſciret, quam innocentis honori? Siccinè cum Viro ſanctitate, doctrina, & prophetiæ dono clariſſimo agere licet, vt ad vetulas remittatur, vt propè ignem enarraret fabulas ſuas. D

Abeat (inquit imprudentia Caſtri) *& ſuas fabulas vetulis propè ignem narret, & non viris doctis, qui ſciunt triticum diſcernere à iolio.* Vidiſti Alfonſe, qui viros inter doctiſſimos enumeraris, libros Abbatis Ioachim, & fateris non reperiiſſe in eis huiuſmodi ſententiam, quare pro iolio non refutaſti Guidonis reſcriptum? quare tanti Viri innocentiam non vindicaſti? Certiſſimum quidem eſt Sancti Abbatis alumnos, quibus hoc pro teſtamento reliquerat, ſcriptorum eius ſubmiſiſſe faſces ſacroſancto Lateranenſi Concilio ſub Romano Pontifice Innocentio tertio huius nominis, celebrato; in quo ſingula fuere, vt ità dicam, verbatim examinata, probataque; vno tantùm excepto, eo nempè libello, quem aduerſus Petri Lombardi ſententiam de Summa Trinitate, & Fide Catholica ſcripſiſſe fertur; de quo latè etiam alibi; & ſi aliquis error ſimilis extitiſſet, maximè Aduerſarijs tunc inſtantibus, de eò etiam Lateranenſe Concilium verba feciſſet. At fatendum procul dubio eſt; Guidonem malè intellexiſſe tres illos ſtatus Mundi, quos ſæpè Doctor noſter inculcat. At ſi Guido, Prateolus, Trithemius, Caſtrus, Gualteriuſque conſpicillorum beneficio adiuti, Sācti Abbatis libros legiſſent cum attentione, non incidiſſent vtique in tam manifeſtam ignorātiam, errorémque nec reliquiſſent in propatulo. Siquidem præ doctrina profundiſſimus Ioachim noſter longe aliud intēdit E

Infra cap.67.

A dit, vt ipſe ſe explicat pluribus in locis, præcipuè verò in libro 4.noui, &
veteris teſt. Conc. c.3.pag.45.col.2.vbi ſic. *Scimus enim, quod in primo ſta-*
tu præceſſerunt ſignificantia. In ſecũdo ſignificãtia, & ſignificata. In tertio amo-
tis ſignificantibus, ſequuntur tantummodo ſignificata. Inquit autẽ *præceſsiſſe in*
primo ſtatu ſolũ ſignificantia, quia tunc viuẽtibus omnia cõtingebãt in figura
futurorũ. *In ſecundo ſucceſsiſſe ſignificãtia, & ſignificata*, quia quæ regiſtrata
ſunt in nouo teſtamẽto, fuerũt ſignificata per res veteris teſtamẽti, & ſigni-
ficant etiã futura in tertio ſtatu, nẽpe ſpirituali. *In tertio* tandẽ *ſtatu amotis*
ſignificantibus ſecuta eſſe tantũmodò ſignificata. Quia nihil eorũ, quæ nunc ac-
cidunt, vel accident omni futuro tempore, deſumi poteſt tanquam figura
B alicuius rei futuræ. Vide quæ de ſacræ Scripturæ ſenſuum pluralitate, ac
de tribus Mundi ſtatibus ſcripſere S. Auguſt. Greg. Magnus, Hieronymus,
Diuus Thomas, & alij SS. Patres antiqui. Igitur cum dicitur primum ſta-
tum fuiſſe *carnalem* ab Adamo vſque ad Chriſtum; ſignificatur in primo,
ſeù veteri teſtamento totum eſſe carnem, ideſt figuram, ſeù ſpiritum futu-
rorum in nouo teſtamento. Vnde & ipſe Ioachim ſcripſit in cap.5. Apo-
calypſis textu 8. *Hoc itaque modo redempti ſumus in ſanguine Chriſti, vt non*
ſimus ſerui, ſed liberi. Nec vt carnales Iudæi exiſtimant, qui adhuc ſordeſcunt
in vetuſtate litteræ, & ſeruitute legis, ex ſolo Hebræorum populo, aut ex ſola
tribu regali, & Leuitica, ſed ex omni tribu, & lingua, & populo, & natione,

S. Auguſt. epiſt. 48. ad Vincent. Greg. 20. moral. S. Hieron. ſuper c.16. Ezechiel. et in cap.13. Matthæi, S. Thomas 1.1. q.2. art.10. & alibi.

C *facti ſumus Deo noſtro regnum, & Sacerdotes*. Secundum ſtatum à Chri-
ſto vſque ad Sanctum Patrem noſtrum Benedictum Abbatem Mona-
ſtici occidentalis Ordinis Inſtitutorem fuiſſe *intermedium*, ſcilicet partim
carnalem, partim *ſpiritualem*, propter noui teſtamenti excellentiam, in quo
figurata per vetus teſtamentum reperiuntur, nec non, & figuræ futuro-
rum in tertio, nempe ſpirituali ſtatu, quæ in ſenſu Anagogico explican-
tur, iuxta illud Apoſtoli ad Hebræos. *Vmbram habet lex futurorũ bonorum,*
non ipſam imaginem tantùm. Et iuxta illud Dionyſianum apud D. Thom.
Status noua legis medius eſt inter ſtatum veteris legis, cuius figura implentur
in noua lege; & inter ſtatum gloriæ, in qua omnis nudè, & perfectè manifeſta-
D *bitur veritas*. Tandem tertium ſtatum totum eſſe *ſpiritualem*, quia in ter-
tio ſtatu nihil eſt, quod deſumi poſſit tanquam figura alicuius rei futuræ,
ſeù ad aliquod futurum ſignificandum. Adducamus exemplum ex eodem
S. Abb. lib.2. tract.2. c.5. ingreſſus filiorum Iſrael in Egypto cum Iacob
patre eorum, ſignificare voluit prædicationem Apoſtolorum in Synago-
ga cum Chriſto Magiſtro eorum: & hæc prædicatio Apoſtolorum ſigni-
ficat prædicationem virorum ſpiritualium in Mundo, vt aliquos lucrifa-
ciant: & horum prædicatio non poteſt deſumi ad aliquod futurum ſi-
gnificandum. Rurſus in primo ſtatu egreſſi ſunt de Egypto præeunti-
bus Moyſe, & Aaron, & hoc ſignificare voluit, quod in ſecundo ſtatu, nẽ-
E pe Diſcipuli Chriſti tranſire debebant ad gentes prædicare Regnum Dei:
& hic Diſcipulorum tranſitus ſignificare voluit, quod in tertio ſtatu, nem-
pe viri ſpirituales tranſire debebant ad arctiorem vitam, ne & ipſi peri-
rent cum filijs ſæculi: quod ad aliquid aliud ſignificandum non poteſt de-
ſumi. Iterum filiorum Iſrael ingreſſus in terram promiſſionis cum Ioſue
Duce eorum, & hoc in primo ſtatu, ſignificauit, quod in ſecundo ſtatu
Diſcipuli Domini accepturi erãt hæreditatem gentium cum adhuc ſuper-
erat Ioannes Euangeliſta: & hæc hæreditatis acceptio in ſecundo ſtatu
ſignificauit, quod qui in hoc noſtro tertio ſtatu credunt ſpiritualibus vi-
ris intrabunt in illam æternam requiem de qua locuti ſunt Sancti, & Pro-
phetæ: & hoc non poteſt deſumi ad aliquid aliud ſignificandum. Quare

Paul. ad Hebr. c.10. S. Dionyſius in 5. capit. Eccleſ. Hierarchiæ apud D. Thom. 1.3. q.61. num.4. ad primum.

Ioach. Abb. in Conc. nou. & vet. teſt.

autem tertij ſtatus exordium à Benedicto Patriarcha noſtro ſanctiſſimo A
enumerandum duxerit, rationem reddidit ipſemet S.Abb.lib.2. Concordiæ,tract.1.c.13. pag.11.col.2. vbi ſic legitur. *Et ſecundum quod pertinet ad myſterium Spiritus Sancti incipe ab Aſa,& Helyſeo Propheta,& perge vſq; ad Sanctum Benedictum completis ab eodem Helyſeo generationibus quadraginta duabus, vt in eo facias initium tertij ſtatus. Cuius fructificatio in temporibus iſtis ex eo videlicet tempore,quo ex Ordine Moliſmenſium Ciſtercienſiũ Ordo proceſſit.* Et poſt pauca. *Oportet autem nos ſcribere nomina ipſa patrum, & iudicum, ſecundum quod pro tempore alia poſt alia ſunt ſecuta: vt appareat quid poſterius,& quid priùs; quid habet ſimilitudinem ingeniti, & quid nati; & quid vnius ſpiritus ad vtroque procedentis.* Et à cap. 14. vſque ad B
26. incluſiuè latè docet tres illos Mundi ſtatus non gratis diuidendos;ſed penes eundem numerum generationum: non ſecus, ac in libro generationis Ieſu Chriſti legitur apud Euangeliſtam Matthæum cap.1.Status ille hominum ab Abraham vſque ad Chriſtum, qui etiam quadraginta duas generationes complectitur. Et rationem reddit,quare Lucas in Euangelio cap.3. maiores numero patres appoſuerit, ſcribens de ſpirituali natiuitate, de Sacramento nempe Baptiſmi. Præterea ſpiritualis vita tertij ſtatus multò magis poſt S. Benedictum vigere cœpit, qui (vt eiuſdem S. Abbatis Ioachim verbis vtar) *vocatus fuit à Domino ad ordinem Monachatus, vt in lib. Dialogorum S.Gregorij legitur.* Adeoque ſe extendit, vt C
Monachorum examina, apud quos ſpiritualis vita ſupremum locum tenet, repleuerint, vt ità dicam, aluearia vniuerſæ terræ. Lege quæ de ordinibus ſub S. Benedicto militantibus regiſtrauerunt Annaliſtæ. De triplici tandem ordine, Coniugatorum ſcilicet, Clericorum, & Monachorum; quem alibi ſecundum aliquid ab Elia, & Helyſeo Prophetis inſtitutum tradit, hæc eodem in lib. 2. Concordiæ,tract.2.cap.4. pag.20.col.1. *Et ſcimus* (inquit) *quod primus Ordo* (ſcilicet Coniugatorum) *qui inſtitutus eſt primo vocatus eſt ad laborẽ legalium præceptorũ. Secundus*(ſcilicet Clericorũ) *qui inſtitutus eſt ſecundo, vocatus eſt ad laborẽ paſſionis. Tertius*(ſcilicet Monachorũ)*qui procedit ex vtroq;electus eſt ad libertatẽ contemplationis,* D
ſcriptura atteſtante qui ait, vbi ſpiritus Domini ibi libertas. Et poſt ſcriptam noui, & veteris teſtamenti Concordiam, in qua de his pluribus in locis, etiam cæteris ſuis in Opuſculis diſperſim egit de hijſdem tribus Mundi ſtatibus. Lege lector omnia S. Doctoris opera, quod nunquam reperies noſtrum Abbatem ſcripſiſſe, Apoſtolos,& Ieſu Chriſti Diſcipulos non prædicaſſe Euangelium Domini ſecundum ſpiritualem intelligentiam,de quo Dei Virum diffamant Aduerſarij. Verum inuenies ipſum ſcripſiſſe de triplici hominum ſtatu, ac triplici ordine huiuſmodi in cap.5.& 6.Concordiæ lib.2.tract.1. pag.8.col.2. & 3. & quidem cap. 5. inter cætera hæc ipſa leguntur. *Aliud namque tempus fuit, in quo viuebant homines ſecundũ car-* E
nem, hoc eſt vſque ad Chriſtum,cuius initiatio facta eſt in Adam. Aliud in quo viuebant inter vtrumque, hoc eſt inter carnem, & ſpiritum, vſque ſcilicet ad præſens tempus; cuius initiatio facta eſt in Helyſeo Propheta,ſiue ab Ozia Rege Iuda. Aliud in quo viuitur ſecundum ſpiritum,vſque videlicet ad finem Mundi,cuius initiatio à diebus Beati Benedicti. Et ſequenti capite etiam ſubdit. *Coniugatorum Ordo initiatus ab Adam, fructificare cœpit ab Abraham. Clericorum Ordo initiatus eſt ab Ozia, qui cum eſſet de tribu Iuda obtulit incenſum Domino,& ſi non impunè, fructificauit autem à Chriſto, qui verus eſt Rex, & Sacerdos. Monachorum Ordo ſecundum quandam propriam formam,cum Spiritus Sanctus,qui eſt auctor Beatorum perfectam exhibuit auctoritatem, incæ-*

Ioachim Abb. lib. 2. Concordiæ, tract.1. c.14.pag.11. col.3.

pit

A *pit à B.Benedicto, Viro vtique claro, miraculis, opere, & ſanctitate, cuius fructificatio in temporibus finis. Fuere namque Monachi, & ſatis clari Monachi ante ipſum: ſed quare in quibuſdam Ordo Monaſticus praceſſerit, dicetur poſtea. Illud autem ſcire oportet, quod iſdem Ordo, qui ſecundum propriam formam initiatus eſt à S.Benedicto, ſecundum quandam ſignificationem initiatus eſt ab Helyſeo Propheta, in cuius ſpiritu veniſſe conſtat eundem Venerabilem Benedictum, quod & tempora ſimilia teſtantur, & perfectio vita.* Hæc ſunt Abbatis Ioachim verba ab Aduerſarijs ad malum ſenſum producta, & inter hæreſes regiſtrata. Quæ qualiter ſint intelligenda ex eodem Sancto Abbate iam ſupra expendimus, qui plura ad eadem conferentia appetit, legat in-
B ter cætera Opuſcula, noui, & veteris teſtamenti Concordiam eiuſdem Abbatis Florenſis, qui eò magis ad hæc eadem declaranda inſudauit, quo magis ipſe eadem ab Aduerſarijs non intelligenda præuiderit. En vaticinium datum cap.5. in quo de tribus Mundi ſtatibus. *Hac propoſita ſunt à nobis, & oſtenſa in fide: ſed ſcio, quod pauci ſunt, qui recipiant, niſi manifeſta ratio praſtet experimentum. Vnde neceſſe eſt in hoc ſecundo libro, veluti de quodam agro praparando ad ſemen ſpinas euellere quaſtionum: quatenus in alijs libris, qui ſecuturi ſunt, terra ipſa diuina pagina diligenter exculta in cordibus fidelium feracius fructum ferat.* Quid clarius? En habes Lector vaticinium, poſtquam tibi innotuit eiuſdem vaticinij comprobationem. Hæc
C ideo à nobis adiecta ſunt, vt videas ne dum Ioachim noſtrum Catholica docuiſſe, ſed verum fuiſſe Prophetam Domini, qui non ſinit humiles ſeruos ſuos fideliſſimos errare; & ſi aliquando errent, citò corripit, ne in errore perſiſtant, vt alibi dicemus. Sic itaq; retruſis Aduerſarijs, ad Dei famul. geſta recenſenda progrediamur.

Ioach. Abb. in Concordia nou. & vet. teſtam. tract. 1. lib. 2. c. 5. alias 4. pag. 8. col. 2.

CAP. XLI.

Lucas Monachus ab impeditæ linguæ vinculo liberatur.

D

FVit Vir illuſtris vitæ lucidæ, & nomine Lucas, noſtri Dei famuli Ioannis Ioachim Scriba, & Monaſterij Caſamarij Monachus, cuius ſupra meminimus, qui cum in Sambucinæ Cœnobio per modum tranſeuntis exiſteret, Simeonem Sambucinentium Abbatem viam vniuerſæ carnis ſubire contigit. Et licèt in tam celeberrimo Cœnobio non deeſſent Monachi vitæ ſanctitate, ac doctrina celeberrimi, de quorum numero eligendus erat Abbas; omnibus tamen humilitatis intuitu, ad huiuſcemodi ſubeundum onus, minus dignos, atque idoneos ſe deprehendentibus, de
E conſilio Venerabilis Viri Patris Domni Raynerij de Pontio Lucas ille in Abbatem à cunctis fuit expetitus. Iſte verò, quia tardioris, & impeditioris linguæ vinculo tenebatur, Abbatiale onus ſuſcipiendum penitus recuſabat. Non enim erat immemor Hieremiæ Prophetæ humilitatis, aſſerentis. *A, a, a, Domine Deus, ecce neſcio loqui, quia puer ego ſum.* Et alterius etiam Moſaicæ aſſertionis ad Pharaonem tranſmittendæ, & prò linguæ impedimento recuſantis. Verùm quia ad onus illud à Domino electus erat, factum inde fuit, vt homo Dei Abbas Florenſis ad eundem Lucam epiſtolam mitteret, qua ad curam ſuſcipiendam, ad quam cunctorum Sambucinentium ſuffragijs fuerat delectus, hortabatur, affirmans ne de

Sup. c.36. pag.99. E. & c.37. pag.101. B.

Hierem. Propheta c.1. nu. 6.

Exodus c.4. n.10.

tali linguæ impedimento formidaret, nam de remedio benigniſſimus Do- A
Syllan. Admirab. 1. minus prouideret. Ille verò, quia alibi tanti Beati Patris pollicita multoties in ſanctitate, & veritate erat expertus, eius Epiſtola in ſuo pectore condita, non de ſua, ſed de tanti Patris, ac Dei bonitate confiſus, Sambucinæ Eccleſiæ curam ſuſcepit. Vbi cum balbutiens ad Fratres ſermonem haberet (mirabile dictu) illicò os eius, linguæq; vincula reſerata fuere. Vnde rectè locutus, benedixit Dominum Deũ Iſrael, qui per merita B.P. Ioannis Ioachim viſitauit, & fecit ſanitatem linguæ ſuæ. Ordinatus ergo Abbas in Sambucina remanſit. Religioſi verò nimio terrore correpti, de pectoris imo laudauerunt Dominum Deum, qui talia in talibus Viris fieri, & recipi mirabilia dignatus fuerat. B

CAP. XLII.

Idem Lucas à magnis febribus liberatur, & ad priſtinam ſanitatem reſtituitur.

QVemadmodum humana corpora ex contrarijs compoſita elementis, vno in ſua naturali qualitatum intentione non exiſtente, infirmari, & alterari contingit; ità etiam aliquando eandem infirmitatem, & C
alterationem ſubire aduenit, vt Dei opera manifeſtentur in illis. Nam in-
Marcus c. 16. n. 19. ter cætera dona credentibus à Domino conceſſa, eſt. *Super ægros manus imponent, & benè habebunt.* Ac ſi diceretur. Quamplurimi Dei permiſſione ægrotantes, corporumque alterationem patientes, experiendo Apoſtolorum, Sanctorumque curationem, Deum benedicent, ac ad Dominum conuertentur, magnificantes eum, qui dedit talem poteſtatem hominibus. Lucas igitur iam in Sambucinæ Abbatem ordinatus, vel contrarietate vrgente, vel ipſo Domino ordinante (prout ipſe nouit) magnis tenebatur febribus, ità vt morti penè proximus videretur; debilitate inſuper adeò vexabatur, vt nec carnes, quomodocunque præparatè appoſi- D
tas, comedere poſſet. Homo Dei Ioachim charitate imbutus, proximo cõpatiens, Abbatem Lucam ægrotantem viſitauit, & viſitatum è Sambucina ſecum deduxit in florem. Vbi nouiſſima proſtratus laſſitudine nil penitus guſtare, ne dum comedere poterat. At Dei famulus nimium illi con-
Syllan. Adm. 2. patiens, caules apponi iuſſit, & benedicens ait, *Comede fili in nomine Domini, & eſto ſecurus.* De caulibus ergo comedens, & de multo bibens, & quid dicam? ità ex infirmitate Lucas conualuit, vt infra paucos dies priſtina ſanitate recepta, receſſit incolumis. Qui tandem ab Innocentio tertio anno Domini 1205. at veriùs ann. 1202. Andreæ Archiepiſcopo Cuſentino ſuffectus, & ad Venerabilis Matthæi Floris Archicœnobij ſecundi E
Abbatis inſtantiam omnium Monaſteriorum Florenſis Ordinis Apoſtolicus Viſitator deſtinatus, ab anno 1206. vſq; ad annum 1211. Florentia Monaſteria viſitauit, ac vnà cum eodem Matthæo, & cum Abbate Sancti Spiritus Panormi, aliqua ſtatuta à cunctis obſeruanda, ſanciuit; quæ fuerunt poſtmodum ab eodem Pontifice Innocentio tertio confirmata, vt ex
Archiuum Flor. Bulla inde ſecuta ſub *Datum Laterani 11. kal. Martij, ſui Pontificatus anno decimoſeptimo.* Lucæ Archiepiſcopo ſupplicante, Fridericus ſecundus Siciliæ Rex, & Romanorum Cæſar, anno Domini 1212. Menſe Martij Synagogam Iudæorum (in Virginum Ciſtercienſium domum tandem

tran-

A tranſituram) Cuſentinæ Vrbis, Cuſentini Antiſtitis ditioni ſubegit; quod *Mutius de Matera.* priuilegium ex eiuſdem Eccleſiæ tabularij tenebris poſt quatuor, & ſupra *vt in cap. 54. referemus.* decurſa ſæcula nuper extractum, dignum eſt vt tandem aliquando lucem videat.

In nomine Dei æterni, & Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti. Amen. Fridericus diuina fauente clementia Rex Siciliæ, Ducatus Apuliæ, & Principatus Capuæ, in Romanorum Imperatorem electus, Diuinæ miſericordiæ, cuius magnitudinẽ comprehendere non ſufficimus, licèt incrementa in nobis aſsidua ſentiamus, tunc melius, & dignius gratiarum, & obſequiorum vota rependimus, cum ſacroſanctas Eccleſias, vbi ingiter ipſe laudatur, & colitur, munificentiæ noſtræ beneficijs honoramus. Hac ſiquidem conſideratione ducti laudabili, attendentes etiã B *fidei puritatem, & grata obſequia, quæ tu Lucas Venerabilis Cuſentine Archiepiſcope fidelis noſter infatigabiliter impendiſti hactenus, & exhibere humiliter Maieſtati noſtræ non ceſſas, ſupplicationem tuam de concedenda Eccleſiæ tuæ Synagoga Iudæorum in Ciuitate noſtra Cuſentiæ, benignitate ſolita duximus admittendam, dignum modis omnibus extimantes, vt inimici Crucis Crucifixo deſeruiant, ſi forte ad notitiam Euangelicæ fidei Eccleſiæ ſeruiendo pertingant. De innata igitur nobis clementia æternæ retributionis obtentu, pro ſalute quoq; animarum fælicium Auguſtorum parentum noſtrorum recolendæ memoriæ, damus, & concedimus liberè tibi, tuiſque ſucceſſoribus, & Eccleſiæ Cuſentinæ In-* C *dæos omnes, & tinctoriam in Ciuitate Cuſentiæ, mandantes, vt ipſi Iudæi eidem Eccleſiæ de tinctoria, & omnibus alijs rationibus, ſicut hactenus conſueuerunt Camerarijs noſtris, debeant perpetuò reſpondere. Ad huius autem noſtræ donationis, & conceſsionis memoriam, & robur perpetuò valiturum, præſens priuilegium per manus Bonhominis de Gaieta Notarij, & fidelis noſtri ſcribi, & Maieſtatis noſtræ Sigillo præcepimus communiri anno, menſe, & indictione ſubſcriptis. Data in Ciuitate Meſſanæ. Anno Dominicæ Incarnationis Milleſimo Ducenteſimo duodecimo, menſe Martij, quintadecima Indiction. Regni vero Domini noſtri Friderici Dei gratia glorioſiſsimi Regis Siciliæ, Ducatus Apuliæ, & Principatus Capuæ, in Romanorum Imperatorem electi anno quartodecimo fæ-* D *liciter. Amen.*

In eiuſdem Archiepiſcopi Lucæ gratiam Nicolaus à Claromonte, ex Ciſtercienſi noſtro Ordine, & Sagittarij Monaſterio ad Cardinalitiam dignitatem, & ad Tuſculanæ Eccleſiæ regimen promotus, Sediſq; Apoſtolicæ Legatus, Friderico ſecundo Romanorum Auguſto aſtante, anno Domini 1222. ſuam Cuſentinam ſolemniter conſecrauit Eccleſiam, vt ſupra *Sup. c. 15. pag. 34. D.* diximus. Bonorum Cuſẽtinæ ſuæ Diœceſis Eccleſiarum omnium plateam in pergameno refecit, renouauitque, inque Metropolitano Archiuio aſſer- *Inuẽtarium ſcripturarũ Cuſentinæ Eccleſiæ penes Reuerẽdum Canonic. D. Ioannem Seuerinum. Archiuium Cuſentinæ Eccleſiæ.* uari mandauit, eſtque in membrana conſcripta, & paginis 48. contenta. Incipitque. *Platea de omnibus Eccleſijs Parrocchiæ Conſentinæ, quam Nos Lu-* E *cas Archiepiſcopus Conſentinus ipſam Parrocchiam, etc.* & finit. *Philippus Portarius pro Caſalino operas ſex*, quam plateam de ſui Capituli conſenſu renouauit anno prædicto 1222. menſe Martij 2. Indict. Imperij Friderici 2. anno 2. & ſui Pontificatus ann. 21. & vt in eadem legitur, dicta platea, quã matricolam vocant, fuerat aliàs confecta per Dominum Archiepiſcopum Rufum ann. Dom. 1184. 2. Indiction. cui plenioris firmitatis robur adiecit Ferdinandus de Aragonia Siciliæ Rex, vt ex eius priuilegio ad inſtantiam Pyrrhi Caraccioli Archiepiſcopi Cuſentini expedito, ſub *datum in Caſtello nouo Neapolis die 12. Menſis Nouembris anno Domini* 1483. Conceſſerat Rogerius Dux Apuliæ, Calabriæ, & Siciliæ, Arnulpho Archiepi-

ſcopo

ſcopo Cuſentino anno Dominicæ Incarnationis 1093. Indict. 1. Kalendas Aprilis omnem decimationem victualium,& beſtiarum,& omnes Eccleſias ſui Epiſcopatus cum Presbyteris tàm Græcis,quàm Latinis,& cum omnibus rebus, eis pertinentibus, filijs denique, atque hæreditatibus eorum, & Caſtellum Sancti Lucidi, cum omnibus rebus ſibi pertinentibus, prout prædeceſſoribus ſuis Archiepiſcopis conceſſerat pater eius. Item Caſtellum de Monticino, aliàs Mendicino ſimiliter cum pertinentijs ſuis. Item cunctas leges ſpiritualiter ſibi pertinentes iure Eccleſiaſtico,ac decimas omnium ſolidorum iudiciorum,ac tributorum. Eidem Archiepiſcopo Arnulpho conceſſerat anno Domini 1113. ſui Ducatus anno ſecundo, menſe Februario 6. Indict. Guillelmus Dux præfati Rogerij Ducis hæres,& filius, in redemptionem animarum Rogerij patris ſui, & Roberti Ducis aui ſui, & aliorum parentum ſuorum, & propter ſuam ſalutem, ac eidem confirmauerat quidquid Pater, & Auus eius conceſſerant prædeceſſoribus Archiepiſcopis,ac Eccleſiæ Cuſentinæ, nempe omnes decimationes victualium,& beſtiarum ſuarum,& omnes Eccleſias ipſius Epiſcopatus ſuæ Diœceſis iuri pertinentes cum Presbyteris tàm Græcis, quam Latinis, & cum omnibus rebus eis pertinentibus, & filijs, atq; hæreditatibus eorum, de Monticino quoque, & eius pertinentijs. Nec non cunctas leges ſpiritualiter Archiepiſcopo pertinentibus iure Eccleſiaſtico, & decimas ſolidorum de iudicijs ſcilicet, ac tributis, ſeu de quibuſcunque iuri ſuo pertinentibus, videlicet iamdictæ Ciuitatis etiam & de plateis. Conceſſerat inſuper eidem Eccleſiæ Cuſentinæ,præfatoque Archiepiſcopo, ſuiſque ſucceſſoribus, iure proprio habendos,& poſſidendos hos villanos in Caſali Speciani, Ioannem Curatorem, Andream filium eius, Letum ruſſum, Petronem nepotem eius, Nicolam de Vinene, Michaelem de Caſule, Ioannem Longum, Vrſum de li Veterali, Petrum triginta dæmonum, Andream de Benedicti, Bonum eius filium,& Vrſum Vulcanum. In Caſali autem Lappani Bonum magiſtrum militum, Ioannem Goniſi, Michaelem de Ruſſimanni, Ioſephum de Stephano, Ioannem Biſinianenſem, Talaricum cum filijs,& hæreditatibus,ac pertinentijs eorum, commanentes in ijs duobus Caſalibus. Conſtantia item Romanorum Imperatrix, & Siciliæ Reginæ, Eugenio de Calo,& Conſtantino de Tauromenſe, Magiſtris Doanæ, ad inſtantiam Archiepiſcopi Cuſentini, tunc Bonhominis, ſucceſſoris Obizzi,& prædeceſſoris Andreæ, anno Domini 1196. dederat in mandatis,vt integras decimas tàm de victualibus,quàm de alijs redditibus ſuis à Baiulo ſuo facerent Eccleſiæ Cuſentinæ perſoluere; vt ex ſcripto inde facto ſub datum Panormi vigeſimo tertio die Menſis Iunij quartedecimæ Indictionis. Nec à quoquam vtriuſq; Siciliæ Regum fuerant dicta priuilegia hactenus confirmata. Idem Lucas ad ſua Eccleſiæ iura confouenda impiger, ac diligens, præfatorum Rogerij, & Guillelmi Apuliæ Ducum,& Conſtantiæ Auguſtæ, & Siciliæ Reginæ, priuilegia tranſcripſit,& tranſcripta, proprijs Philippi Marturanenſis Epiſcopi, Petri Abbatis Curatij, Boni Abbatis Matinæ, & Matthæi Abbatis Floris ſubſcriptionibus roborata, Friderici ſecundi Romanorum Imperatoris, & Siciliæ Regis celſitudini præſentauit pro innouatione,& confirmatione, prout innouata, & confirmata extiterunt. Sub *Datum in Vrbe Fœlici Panormi Anno Dominicæ Incarnationis* 1223. *Menſe Iulij vndecimæ Indictionis, Imperij eiuſdem Friderici anno tertio, & Regni eius Siciliæ anno* 26. Scripſit hiſtorias non ſolùm à Natali Domini noſtri Ieſu Chriſti vſque ad annum mille-

A milleſimum ducenteſimum decimum ſextum, vt ſcripſerunt Francicanus, & Marafiota, ſed & Magiſtri ſui Abbatis Ioachim vitam huiuſmodi verbis initiatam connotauit. *Ego Lucas Cuſentinus Archiepiſcopus, anno ſecundo Pontificatus Sanctiſsimi Domini Papæ Lucij, iam primo Monachus in Caſamarij Monaſterio, vidi tunc virum nomine Ioachim, Abbatem Curatij, filiũ Sambucinæ, filiæ Caſamarij, qui tanquam Nepos honore, & amore habebatur in Abbatia Caſamarij, ſed magis obtentu ſapientiæ, & intelligentiæ ſibi à Domino traditæ, tunc coram Papa, & Conciſtorio librum Concordiarum veteris, & noui teſtamenti præſentauit. Cui ſanctiſsimus Dominus noſter ſuper Apocalypſim, & Pſalterium Dauidicum ſcribendi licentiam indulſit.* Vt prodet Matthæus Guerra à Cœlico Cuſentinus, celebris Theologus, qui in Concilio

Gabr. Barr. Franciſc. de antiq. & ſit. Calabriæ, Hieron. Marafiota ibid.

B Tridentino ſententias dixit, Epiſcopo Sancti Marci tanquam Theologus aſtitit, Fundanus Epiſcopus à Pio quinto creatus die 2. Ianuarij anno Domini 1567. & à Gregorio 13. die 30. Ianuarij 1576. ad Epiſcopatum Sancti Marci in Calabria, non ſatis procul à ſua Patria, tranſlatus, hominem exuit, anno Domini 1578. Ne verò ex relatis Archiepiſcopi Lucæ verbis, argumentum quis excipiat, contra nos maledicta adijciendi, ex eo quod ſupradiximus, vtriuſq; Teſtamenti Concordiæ opus Dei famulum non Lucio tertio, ſed Vrbano tertio præſentaſſe, ſicuti etiam alibi ſupra, Pſalterium Dauidicum, ſiue decem cordarum ex reuelatione, non

Matthæus Guerra Epiſcop. Fundan. ad Cardinal. de Claraualle apud Græcum in Chronol. Ioachim ſect. 47.

Abb. Vghel. Ital. Sacra tom. 1. Verbo Fũdani Epiſcopi n. 40. & verb. S. Marci Epiſcopi. num. 27.

Sup. c. 18. pag. 59. E. Cap. 36. pag. 99.

C tempore Lucij, aut Vrbani, aut Gregorij octaui, aut Clementis tertij, ſed ſub Celeſtini tertij Pontificatu cœlitùs habita in Caſamarii Monaſterio poſt Floris Cœnobij inſtitutionem componendum aſſumpſiſſe. Placeat vtrumque eiuſdem Abbatis Ioachim verbis comprobare. Ait enim ipſe in ſuo opere nuncupato, Concordia noui, ac veteris teſtamenti lib. 4. cap. 22. in fine. *In Eccleſia quoque generatione trigeſima nona, factum eſt magnum ſciſma in Eccleſia occaſione Octauiani, & Papæ Alexandri, & alijs tranſlatis ad partem Imperatoris, alijs ſeruantibus libertatem Eccleſiæ.* Et c. 23. *Sanè generatione quadrageſima facta eſt pax inter Imperatorem, & Papam Alexandrum, & annuit ei pacificè tenere Papatum, rogans, vt eadem pax fir-*

D *ma, & inconcuſſa omni tempore permaneret. Perſeuerauit autem pax eadem reliquis diebus ipſius Papæ, quæ cœpit iterum infringi in diebus Papæ Lucij, maximeque Vrbani, ità vt in diebus eius ſupra modum, & ſupra vires anguſtiaretur Eccleſia.* Hanc autem ſub Pontificatu Alexandri tertij, Lucij tertij, & Vrbani tertij Dei Eccleſiæ à Friderico Primo Sueuo, aliàs Ænobarbo, Romanorum Auguſto fuiſſe allatam perſecutionem, aſtipulantur quotquot extant hiſtoriographi. Ne autem quis dicat, ſupraſcripta ante Vrbani tertij Papatum illum prædicendo adnotaſſe. Etſi ex hijſdem verbis euidenter appareat ſub ipſo Vrbani tertij Pontificatu dictum Concordiæ opus fuiſſe compoſitum, poſt fractam ab impio Imperatore Friderico pa-

Bellouacenſis, Plat. Sigonius, Ciaconius, S. Antonin. Angel. Manrique, & alij omnes.

E cem, ac poſt allatas Dei Eccleſiæ anguſtias, Vrbano tertio illam regente; ad euidentiùs attamen probandum, quæ nos ex illo retulimus, ab ipſo non tanquam prophetica, ſed tanquam hiſtorica per generationes ſingulas vſque ad tunc præſentem diem fuiſſe per concordantiam connotata, referre non pigeat, quæ ipſe capite immediatè ſequẽti ſubiunxit, quod hiſce formalibus exorditur. *Vſque ad præſentem diem, & locum per experta, vt ità dicam, littora nauigantes ſecuro remigio iter egimus. Amodo cautiùs eſt agendum, & inde circumſpectè reliquum itineris peragendum, vtpotè qui nõ per cognita nauigare incipimus, etſi velut è vicino conſcripta; quia nimirum aliud eſt audita referre, aliud viſa quamuis aquæ ex Deo ſit vtrumque proferre.*

Ioachim Abb. Concordiæ noui, & veteris teſtamenti lib. 4. c. 24. pag. 53. col. 4.

Illud

Illud autem Lectorem moneo, & maximè in legendis hiſtorijs, & notandis annorum numeris ſtudioſum, vt ſi forte iu diſtinctione Pontificum, & Imperatorum aliquid per generationes ſingulas inuenerit corrigendum, quod ex corruptione multimoda Chronicarum accidiſſe poſſe non nego; liberum ſit ei pie tamen, & veraciter emendare; ne forte ſicut ego in diuerſis diuerſa reperi, ita accidere potuerit, vt ad ſummam veritatis venire nequiuerim, præſertim cum non fuerit mihi cauſa perſonas, & perſonas diſtinguere per metas annorum, ſed ſub ſingularum nominibus perſonarum geſta cuiuſque temporis deſignare. Cum ergo ex eiuſdem Dei viri ſcriptis ſatis liquidò conſtet, à capite tertio libri quarti Concordiæ, vſq; ad cap. 23. per ſingulas generationes à prima vſque ad quadrageſimam ſe ſub diuerſis Imperatoribus hiſtoricè retuliſſe perſecutiones à Dei Eccleſia paſſas, incipiens à Domino noſtro Ieſu Chriſto, & ab eius Vicario Petro Apoſtolorum Principe ſub Caio, Claudio, & Nerone Romanorum Imperatoribus, vſque ad Vrbanum tertium ſub impio Friderico Ænobarbo, qui acerrimè Romanam afflixit Eccleſiam à diebus Alexandri tertij, contra quem vnum poſt alium à ſuis factioſis Cardinalibus tres creatos Pſeudopontifices ſua potentia protexit; quorum primus extitit Octauianus (de quo ſupra B. Ioachim) tituli Sanctæ Ceciliæ Presbyter Cardinalis, qui Victor quartus voluit appellari; & apud Lucam Vrbem in Hetruria obijt Menſe Aprilis 1164. ſecundus Guido Cremenſis Cardinalis ſub nomine Paſchalis tertij, qui fato ceſſit die 20. Septembris 1168. Tertius tandem extitit Ioannes Hungarus, Albanus, Abbas Frumienſis, ſub nomine Calixti tertij, qui præceteris ſapiens, Pontificali exutus infula, Alexandri tertij veri Pontifices faſces adoraturus procubuit, & inito inter Fridericum, & Alexandrum Papam pacis fœdere, Eccleſiæ plaga ceſſauit reliquis diebus eiuſdem Pontificis. Iſto tandem ad ſuperos delato, & in eius locum Lucio tertio ſuffecto. Fridericus, pace concuſſa, contra Dei Eccleſiam ad arma rediens, tàm ſub Lucio tertio Pontifice, quàm eius ſucceſſore Vrbano tertio, ſupra modum, ac ſupra vires illam perſecutus fuit, vt cum eodem viro Dei Ioachim omnes Annaliſtæ, ac Hiſtoriographi aſtipulantur. Et cum inſuper conſtet ex adductis, ipſum deſcripſiſſe perſecutiones omnes vſque ad illum diem, in quo citatum Concordiæ opus componebat, à Dei Eccleſia paſſas, illas præcipuè, quas Alexandro tertio, & Vrbano tertio Romanis Pontificibus pertulerat: dubio procul eſt aſſerendum, præfatum Concordiæ opus, ſicut non ſub Pontificatu Lucij tertij completum, cum de eius ſucceſſore verba fecerit, vt vidimus, ſic nec Lucio Papæ tertio præſentatum, vt Lucas aſtruit, ſed alteri Pontifici, nempe Vrbano tertio, vt nos diximus. Pſalterium verò decem cordarum de Lucij tertij licentia componendum non aſſumpſiſſe, duplex diſcurſus id mihi manifeſtat. Deſumitur primus ex ſupra relata Clementis tertij epiſtola ad Ioachim ſub *Datum Laterani ſexto Idus Iunij ſui Pontificatus anno primo*, qua illum hortatur, vt ad debitum finem perduceret opera, quæ Lucij, & Vrbani ſuaſu, & iuſſu ſuſceperat componenda, nulla prorſus facta mentione de Pſalterio decem cordarū; ſignum ergo eſt nec Lucium tertium, nec Vrbanum tertium eius prædeceſſores ad illud induxiſſe deſcribendum, nec licentiam indulſiſſe, alioquin Clemens tertius illud nominaſſet, prout nominauit opus Concordiæ, & expoſitionem Apocalypſis, vt ex adducta patet epiſtola. Alter diſcurſus deſumitur ex verbis Sancti Patris in præfixa præfatione ad Pſalterium decem cordarum, in qua ait ſe Pſalmodiæ virtute pluries ſacram ſcriptu-

Sup. c. 18. pag. 59. E.

Supra cap. 24. pag. 65. A. & B.

A ſcripturam intellexiſſe, quam antea lectionis, & ſtudij virtute inueſtigare
haud poterat, præſertim verò imperſcrutabile, ac ineffabile Sanctiſſimæ
Trinitatis myſterium in Caſamarij Monaſterio, in die Sancto Pentheco-
ſten, quando Monaſterij curæ iterum erat implicitus, quod & denotant
illa verba, *vt rurſum Eccleſia cura rei familiaris cogeret implicari negotijs*
Monaſterij. Et cum poſt obtentam à Curatij onere abſolutionem, & ali-
bi conſedendi facultatem, non niſi Florentium Monachorum curam geſ-
ſerit, vtiq; præfatam reuelationem ipſe obtinuit poſt annos aliquot à Flo-
renſis Monaſterij inſtitutione, & conſequenter ſub Pontificatu Celeſtini
tertij, & nec ante illam Pſalterium decem cordarum componere poterat,
B cum ex dicta ſpeciali reuelatione iſtud germinauerit. Vt idem Abbas Ioa-
chim apertis verbis regiſtratum reliquit in citata Præfatione, quam ad
verbum dabimus infra. Cæterum non eſt vertendum in dubium, quin
Lucas Archiepiſcopus Cuſentinus tanti Didaſcoli Diſcipulus, & Scriba,
non fuerit doctrinæ eximiæ, & ſanctitatis extremæ, cum Beatus credatur,
& nominetur à Cuſentinis, ac inter Beatos Calabros ſacri Ciſtercienſis
Ordinis referatur ab Auctoribus de viris, & rebus Calabris ſcribentibus.
Quando tandem fuerit Lucas ad ſuperos delatus, adhuc mihi incertum.
Tabulæ Archiepiſcoporum Cuſentinæ Eccleſiæ produnt Lucæ fuiſſe ſuf-
fectum F. Thomam Lentinum, huius nominis primum, anno Dom. 1238.
C ideo opinari licet circa hunc annum, Lucam eius prædeceſſorem vita fū-
ctum celeberrimum Sambucinæ Phanum, vnde exierat, excepiſſe, vt gran-
dæui etiam num pro certo referunt Cuſentini. At Dei famuli mirabilia
proſequamur.

Ioach. Abb. in Pſalt. decē cord. pag. 227. col. 2.

Infra cap. 67.

Card. Sirletus, aliàs Gabr. Barr. Francic. de antiq. & ſitu Calab. lib. 2. F. Hieron. Maraſiota Sylueſt. Marulus in Mari Oceano Religion. & alij.

D. *Auerius, & Don Ioann. Seuerin. eiuſdem Cuſentinæ Eccleſ. Canonici benemeriti, ac in re antiqua eorum Eccleſiæ inſtructiſſimi.*

CAP. XLIII.

Religioſus per merita B. Ioannis Ioachim à maxima tentatione liberatur.

D

QVamuis tentationes varijs ex cauſis hominibus euenire contingat,
illæ præcipuè, quæ à Dœmone, ad auferendam homini beatitudinē
immittuntur, valde pertimendæ ſunt. Sicut enim quondam Patribus in
deſerto, abſtrahente, allectanteque eorum cupiditate, tentari accidit,
adeo vt, nauſeato manna, cucumerorum, peponum, porrorumque, atque
ceparum, & alleorum amiſſionem, & carnium ollas deflerent; vnde in
Terram promiſſionis aditus illis fuit meritò denegatus. Ità pariter aliqui-
bus, ſi quando à Domino ingreſſus conceditur Religionis, vigilandum
nimium eſt, ne Dœmonis tentatione recedentes, ſe indignos ad glorifica-
E tionem conſtituant. Non enim adultis ad glorificationem conceditur de-
uenire, niſi, teſte Apoſtolo, per quoſdam gradus, ſicuti ſcriptum eſt. *Quos*
prædeſtinauit, hos & vocauit. Vocatio ergo ad fidem, & ingreſſus ad Re-
ligionem gradus eſt ad glorificationem, tanquam ad finem, & effectum
prædeſtinationis. Quando autem ab aliquibus à fide, ſeu Religione Dœ-
monis tentatione fit regreſſus, magnum eſt reprobationis ſignum: pro-
pterea contra huiuſmodi tentationes valdè vigilandum, & colluctandum
eſt. Sicut accidit cuidam Monacho in Sambucinæ Monaſterio, qui voca-
batur Maximus, & dum Nouitius Religioſæ militiæ adhuc iter ageret, ar-
maque indueret, magnam habuit recedendi tentationem. At manus Do-

Numeri cap. 11. n. 5. & cap. 20. & 21. & alibi.

Paulus ad Rom. c. 8. num. 3.

mini præſto fuit patienti. Nam Luca ægrotante, Dei famulus Ioachim il- A
Sup. c. 42. pa. 132. D. lum viſitaturus Sambucinam deuenit, vt nuper diximus. Diſcumbente igitur ibidem viro Dei, Frater Maximus tanti Venerabilis ſanctitatem Patris cogitans, inquit intra ſe. *Oh ſi de pulmento paropſidis, in qua manum Beatus Ioachim intingit, haberem, & comederem, vtiq; à tentatione diù perpeſſa liberarer*. Ioannes verò Ioachim diuina præuentus gratia, agnito Fratris Nouitij deſiderio, & vaſculum porrexit, & ferculum obtulit. Quo deguſtato, factum eſt, Domino cooperante, vt penitus à tentatione maxima Frater Maximus liberaretur. Qui deinde in vitæ ſanctitate perſeuerans, dicere conſueuerat. *Sancti Patris Abbatis Floris eſcam deguſtans, ab eſca Dæmonis liberari promerui*. Et talia paſſim cunctis in cunctorum admira- B
tione ad Dei gloriam, & Beati Ioannis Ioachim præconium non deſinebat enunciare.

CAP. XLIV.

Roſſanenſem Antiſtitem ab indignati Romani Pontificis ira epiſtola liberat. Vbi de B. Ioanne Kala nonnulla.

C

TAnti beneficij nequit apparere præſtantia, niſi Celeſtini tertij Pontificis maximi, contra Roſſanenſem Archipræſulem in medium deferatur iuſta excandeſcentiæ cauſa. Vt ergo ab ouo, vt dicitur, rem exordiamur. Calabriæ locum non ſatis procul à Caſtrouillarum Vrbe, nec admodum à Roſſanenſi diſſitum Diœceſi, Eremita quidam inhabitabat nobilitatis eximiæ, & ſanctitatis extremæ, cui nomen erat Ioannes cognomento Kala. Hic ille eſt, quem ex Sanſone Samuelem futurum prædixit,
Supra cap. 31. pag. 86. A. vt diximus, ac eius vitæ ſanctitatem, morumque diſciplinam noſter Dei famulus Ioannes Ioachim ſua in epiſtola ad Imperatricem Conſtantiam, ſu-
Supra cap. 34. pag. 95. E, & pag. 96. A. pra à nobis adducta, commendauit. Diffuſiùs autem vitam eius, & geſta D
alij eiuſdem deſcripſere coætanei, nempe Martinus Schener, primò eiuſdem famulus, deinde diſcipulus, & contubernalis, in ſuo opere, cui titulus eſt. *Proceſſus vitæ Ioãnis Kala Auctore Martino Schener, eius Contubernale, Oualdo Schener Fratri, Brittannica lingua deſcripta. Demum ab Aureliano Kherklen ad Latinũ idioma tranſlata*, & eiuſdẽ Aureliani Theodoſio Vvander cũ præmiſſa epiſtola typis impreſſa fuit Tiſer apud Demetriũ de Kakoner, Anno Domini milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo tertio: Itẽ Angelus Primus Ciſterc. Ordinis, & B. Ioannis Ioachim Contubernalis, in ſuo pergamenaceo peruetuſto manuſcripto, aſſeruato in Bibliotheca Angelica Almæ Vrbis in Scantia ſupra portam, quæ ducit ad cubiculum E
Patris Cuſtodis eiuſdem Bibliothecæ, cui eſt inſcriptio. *Vita, geſtaq; Beati Ioannis Kala. Deſcripta à D. Angelo primo Ciſtercienſi ad Patrẽ Fauſtum Eremitam*. Huius Angeli, ni fallor, meminit Dei homo Abbas Florenſis in data epiſtola ad Robertum de Caſtilione Cuſentinum, eiuſdem autem Sancti Abbatis fuiſſe Contubernalem ipſiuſmet Angeli primi manuſcripta manifeſtant. Item Lucius à Donato etiam Ciſtercienſis, eiuſdemq; Florenſis Abbatis Contubernalis, vt infertur ex eius Opuſculo in pergameno manu ſcripto, & ob antiquitatem in multis ferè inlegibili, de mãdato Leonis, Patritij Cuſentini, & ſacræ Marturanenſis Eccleſiæ Epiſcopi, à ſe cõ-

poſito

A poſito, eidemque dicato, hac ſub denominatione. *Tractatus Lucij à Donato de ſpiritu Prophetiæ, quam tradidit Altiſsimus Beato Patri Ioanni* Kala. Beatus Pater Bonacius inſuper, eiuſdem Ioannis Ioachim Abbatis Contubernalis, vt meminere Auctores, in libro de ſpiritu Prophetiæ Sanctorum illius temporis; nec non Pater Robertus de Donato, Sanctiſſimi Patris noſtri Benedicti Monachus, in ſuis Collationibus, quos ab Angelo primo relatos vidimus, non pauca de eodem Eremita prodiere. Illuſtriſſimus quoque, ac omnibus numeris eruditus, & doctus Don Carolus Calà Dux Diani, & Regiæ Cameræ Summariæ Præſidens, eiuſdem B. Viri vitam conſcribit in ſua Sueuorum hiſtoria, quam ante nos (Deo dante) in
B lucem dabit, vt accepimus. Ioannes itaque Kala ortum habuit in Vrbe Gandauo, quam vulgus *Gant* appellat, eſtque totius Flandriæ Metropolis, in Belgio, ac inter maiores Europæ Vrbes annumerata, cæteraſq; nobilitate, amœnitate, pulchritudineque ſua præcellens; vtpotè ſita ſupra tres amnes, Schaldim, Liſam, & Liuiam, & præter moltos paruos, nonaginta octo mirabilis ſtructuræ pontes, ac viginti paruas inſulas habitatas, à fluuijs, & riuulis effectas, continet intra mœnia. De hac Vrbe loquens Eraſmus Roterodamus inquit. *Non arbitror quaqua patet Chriſtiana ditio, Ciuitatem vllam reperiri, quæ cum hac conferri queat.* De eadem ſic cecinit Vrentius.

Auctores Abb. Syl-ueſter Marulus in Mari Ocean. Relig. lib. 3. Gabr. Barrius Françis. de antiq. & ſitu Calabriæ lib. 2. Hieronym. Maraf. in Chron. Iacob. Græcus in Chronologia Ioach. sect. 24. Nos ſupra cap. 14. & alij. Don Carolus *Calà Dux Diani ex decreto Congreg. habitæ coram Em. & Rev. Dom. Aſcanio Cardinali Philamarino Archiep. Neapol. die 15. Martij 1660. vulgauit ſuam Sueuorum hiſtoriã, unà cum Martini, Angeli, Lucij, atque Bonacij citatis Opuſculis.*

Io: Ant. Magin. in Geographia.

Eraſmus Roterodamus in epiſt. ad Car. Vtenhouium.

Maximilianus Vrẽtius apud Chryſoſtomum Henriquez in Menolog.

C *Roma ſuo Tiberi formoſa, Colonia Rheno,*
Londinum Tameſi nobili ab amne tumet.
Sequana Pariſios, Grudiorum Dilia Athenas,
Leodium lato limite Moſa ſecat:
Pulchræ omnes, ampleq; Vrbes, pulchra omnia, & ampla
Flumina, diſtinctis ſingula quæque locis.
Vnam ſed Gandam iuncto ſimul agmine ditant.
Oceanus, Scaldis, Liuia, Liſa, Cala.
Iuppiter hanc molem, purum dedit aera Phœbus,
Florida prata Dryas, cærula Nais aquas.

D Natura, & arte munitiſſima eſt, atque fortiſſima. Nam Froiſſardus ait. *Gandauum ſanè inter fortiſsima Orbis oppida recenſendum; neq; enim circumſederi vndique poteſt, niſi ducentis hominum millibus ambiatur.* Et Auctor Iudicij Panegyrici quadrimenſis Flandriæ *Meminiſſe* (inquit) *non potero, qua totius patriæ laude, Gandauum Flandriæ caput inter Vrbes totius Orbis fortiſsima à Gallo ipſo hiſtorico quondam numeratum ſit. At mihi profectò ſpecies quædam (audacter dicam) veteris illius Romæ ſemper viſa, dum præſertim, quemadmodum illa pugnante ad vnam portam, & inuadente victorioſiſsimo Hannibale, altera nihilominus fiducia maxima militem, & auxilia in Hiſpaniam emittebat: ita hæc Ganda noſtra anno poſt milleſimum trecenteſimum ſe-*
E *ptuageſimo nono, cum ſexaginta hominum obſeſſa eſſet millibus, duas interim vicinas Vrbes, vno eodemque tempore, emiſſa validiſsima manu, aggrediebatur.* Eiuſdem Vrbis præclarum encomium ſic breuiter Ianus Lernutius complexus eſt.

Froiſſardus in ſuis Annalibus.

Auctor Iudicij Panegyrici quadrimenſis Flandriæ.

Ianus Lernutius.

Fœlix Gandauum, Flandri caput orbis, honoſque
Olim Clarineæ, quam poſuere manus.
Seu libet auctorem potiorem agnoſcere Carum;
Cæſaris auſpicys fama ſibi orta vetus:
Quæ modo macta volat, nomenque tuum omnibus oris
Dedit ouans, quà Sol occidit, aut oritur.

Tu bello, tu pace potens, nulliq; ſecunda,
Iuſtitia antiſtas, & pietate viges.
Te facilis frugum tellus, te liquidus aer,
Mitiſque, & rerum copia larga beant. A

Lucius à Donato in Opuſculo ſuo de Spiritu Prophetiæ B. Io: Kala.

Pater eius fuit Ludouicus Kala à priſcis Angliæ Regibus deſcendens; Mater verò vocabatur Iolanta, quæ filia fuit Andulphi, Comitis Burgundiæ Reginaldi fratris, cuius Comitis Reginaldi filiam, & Iolantæ Conſubrinam, Beatricem nuncupatam, in vxorem duxit Fridericus Sueuus, aliàs Ænobarbus, Germaniæ Rex, & Romanorum huius nominis primus Imperator, ex qua inter cæteros Henricum ſuſcepit, qui ei in Germaniæ Regno, Imperioque ſucceſſit, ac Neapolitanis, & Siculis impetrauit, vt diximus. B

Sup. cap. 33. pag. 92.

Qualis autem Ioannes Kala futurus erat, ante eius ortum ab Omnipotentis Dei Miniſtro fuit Ludouico eius genitori prænunciatus in Monaſterio Sanctiſſimi Patriarchæ noſtri Benedicti, prope Thermas Gandaui Vrbis, vbi cum tota familia ſe continebat, balnea ſuſcepturus. *Orabat, inquam,* (ait Lucius à Donato) *Ludouicus in Cænobio Sancti Benedicti, prope Thermas, ante Solis ortum, cum apparuit ei vir ſenis, nimium Venerabilis, cuius facies ignis inſtar effulgebat, veſteſque eius ſimiles erant antiquorum Eremitarum indumentis, videbantur enim ex palmarum folijs contextæ. Hic, inquam, ſenis Ludouico inhærens oranti, ſic alacri, ridentique vultu profatus eſt. Macte animis Ludouice. Quam primum Iolanta vxor tua pariet tibi filium,* C *cui tradet Dominus ſpiritum ſapientiæ, & intellectus, & ſtolam gloriæ induet eum. Sit nomen eius Ioannes, id eſt Gratia, quoniam gratia Domini diſpoſuit, vt filius hic tuus prophetet Regibus, & Populis ea, de quibus monitas gentes volet Altiſſimus. Gaude, atq; iterum gaude, & Regi Regum da gloriam. Quibus dictis diſparuit.* Hactenus Lucius. Friderico Ænobarbo Romanorum Augusto imperante, Ludouici vxor Iolanta Ioannem Kala enixa eſt Gādaui anno Domini 1167. & Pontificatus Alexandri Papæ tertij, iam Ciſtercienſica iura profeſſi anno octauo. Ioannem natum, vt litteris, atque moribus melius erudiret, ab aulæ ſuæ delitijs remotum voluit Ludouicus Pater, & apud Fridericum Sueuum cognatum ſuum, educari curauit. Adoleuit itaque Ioannes cum Henrico Sueuo, ſibi conſanguinitatis vinculo D coniuncto, dicti Friderici primogenito. Tantumque tandem nomen bellica virtute ſibi comparauit, vt Henricus ſextus Anno Dominicæ Natiuitatis 1191. vnà ſecum, ac Henrico Kala eius fratre, ad vtriuſque Siciliæ Regnum conquirendum conduxerit, & ſupra vniuerſas ſuas militias gubernandi imperium delegauerit, ac Calabriæ regioni præfecerit. Quam & ipſe pro eodem tenuit, donec iuxta Caſtrouillarum Vrbem, ſibi ab Henrico dono traditam, in loco, qui *il piano del Campo*, ad noſtram vſque ætatem vulgò dicitur, ipſo impigrè, & ſtrenuè præliante, magna ſuorum clade perpeſſa militum, à Tancredi exercitu triplici præſertim lethali vulnere E ſaucius ſuccubuerit, prout latè ſupra deſcripſimus.

Supra cap. 31. pag. 88. E.

Semianimis proinde iacens inter ſuorum ſanguinem militum decurrentem, trucidatorumque cateruam, ſeque mox deceſſurum deprehendens, vultu decurrentibus lacrymis irrigato, in Cœlum directis lacrymantibus oculis, corde verè contrito, flebili, languidaque voce Deum, vitæ omnis Auctorem, miſericordiæ, & pietatis fontem ineſiccabilem, pro ſe extemplò deprecatus eſt, vt refert Martinus Schener famulus eius, qui nimium dolens, triſtis, & afflictus, ceſſata vndique ſtrage, defunctum iam credens Dominum ſuum, & deperditi exercitus Ducem, nobiliſſimum eius corpus humaturus, ne ſi-

cuti

A cuti cæterorum innumerabilium ferè militum cadauera, cibus remaneret ferarum,in locum vbi illum cadentem conſpexerat,feſtinè adijt,illumque hæc formalia languidè proferentem audiuit.*Omnipotens,ac mitiſsime Deus, qui quantumuis peccantem nunquam deſeris, ſed in quacunque hora ingemuerit peccator, culparum eius amplius non recordaris, ſecundum immenſam miſericordia tuæ largitatem ſuſcipe praces,ac lachrymas morientis ſerui tui. Recordare Domine antiquarum miſerationum tuarum, & ne deſpicias extremas deprecationes ſerui tui. Deſidero immenſe Rex exercituum, vt quemadmodum ſanguinem amitto pro ſeruitio mundani Regis, ità pro te,benigniſsime Deus,animam meam exhalare poſsim. Et ſi contingat liberari à præſenti periculo ob tuā* *Martin.Schener in cit.opere.*

B *miſericordiam, votum facio ex hac hora,quod reliquum annorum meorū ſemper tibi dicatum ſeruabo.* Quibus vix a moribundo Duce prolatis, ecce quod ille,qui cor mundum creat in homine, & ſpiritum rectum in viſceribus innouat, ne ſpiritus eius deficeret, velociter illum exaudiuit, miſitq; Angelum ſuum, vt pluries ipſemet ſuis poſtea contubernalibus retulit, in forma iuuenis, qui illum ſua dextra apprehenſum, è terra, ſequentia dicens,eleuauit. *Surge, & ambula Ioannes, nam tuas praces benigniſsimus exaudiuit Dominus, tribuitque cordis tui deſiderium,vt veteri homine abiecto, nouum induas hominem, & qui humano Regi ſeruiendo vixiſti, Deo ipſi Regum Regi in poſterum inſeruias, ſecedens in ſolitudinem, vbi ſpiritualia in Dæmo-* *Idem, & Angel.1.*

C *nes arma conuertas, vt ità dimicans, æterna effulgeas corona in Cœlo.* Cumq; ſurrexiſſet, ne dum ſe reperit perfectiſſimè ſanum,ſed & abſq; vulneribus; trium tantummodò luculentorum, lethaliumq; vulnerum in ſe cicatrices inſpexit, quæ non ob aliud remanſerunt impreſſæ, niſi vt in ſui corporis cute, veluti in aperto folio tanti legeretur, aut in ſpeculo cerneretur magnitudo miraculi. Subinde mox ad famulum ſuum,qui ad ſuum corpus ſepeliendum acceſſerat,conuerſus, inquit. *Martine fili, nimis pro mundana, deinceps pro æterna laboremus gloria. Tu vſque modò ſecutus es hominem peccatorem, ſequere pœnitentem,& præmia expectare maiora.* Dumq; iter ageret, fratrem ſuum Ducem Henricum Kala inuenit, qui, collectis militibus

D perpaucis ſuperſtitibus, Ioannem ſibi dilectiſſimum vnà cum cæteris militibus iam è viuis ſublatum putans, ſuper amnis Sybaris aquas flebat amarè. Et cum illum ad ſe viuum, atq; incolumem venientem animaduertiſſet, luctu prorſus in ineffabile gaudium commutato, ad eum properauit, occurrens, & pluſquam fari poſſet, affectu complexus eſt, dicens. *Quis te mibi reſtituit dulciſsima anima mea dimidium,quem vt defunctum flebam? Quis à cæde tam periculoſa te reddidit incolumem?* Cui Ioannes clara voce, ſerenoq; vultu reſpondit. *Omnipotens Altiſsimi dextera non tantùm à morte corporali, ſed & ab æterna eripuit fratrem tuum,vt ipſi viuens, mundo moriar, reſtituitque me tibi,non vt in carne, ſed ſpiritualiter Deo,qui fons eſt ve-* *P.D. Angel.1.*

E *ræ vitæ, iungamur in Cœlis. Nihil enim in Mundo durabile,vtileque inuenitur, niſi in Deo, & per Deum omnia bona. Tempus itaque eſt à ſomno ſurgere, ne morte præuenti inter flammas æternas continuò moriamur. Dominus Frater mi ſit ſemper tecum.* Hæc dum exprimebat,cœleſtis ſplendor adeò vultum eius irradiabat, quod Illuſtriſſimus Dux Henricus, eius non potuerit obſiſtere propoſito. Tandem hora matutina vltimum vale daturus, germanum fratrem Henricum complexus eſt, inquitque illi. *Vale, & inter prælia vnica anima tua ne obliuiſcaris; veniet enim velociter mors, & mundanam gloriam ſtatim in puluerem rediget, peribitque ſtrenuorum memoria, cum ſonitu.* Et obſtupentem Ducem fratrem reliquens, ſocijs quinque ſecum aſ- *Martin. & Angel. citati.*

ſumptis.

ſumptis, nempe Martino Schener, Bonifacio Eſtadio, & Honorato Spinghi ex Theotonica natione, Ioanne de Cæſare, & Antonio Bruno Calabris, qui ſua decreuerant veſtigia præmere, in Collem Sancti Ioannis aſcendit, & ibi pro ſe, ſuiſque diſcipulis peculiarem locum, nunc ab Accolis *Morzidoſo* nuncupatum, amæniſſimum quidem, iuxtà Sybaris vndas, & lapide vno à Caſtrouillarum Vrbe diſſitum, in ſolitudinem delegit. Hic Eccleſiunculam ædificauit, tribus trigonis, & vnico altari contentam, ad trium diuinarum Perſonarum, Patris videlicet, & Filij, & Spiritus Sancti, & indiuiſibilis diuinæ vnitatis Eſſentiæ, illis communis honorem. Et vt vnuſquiſq; ſuum haberet habitaculum, ex lignis, lapidibuſque circum Baſiliculam proprijs manibus vtcunque ſex ſibi parauere ſedes. Deſectoque militari, ſæcularique habitu, Monachalem veſtem ex lanis ruſticis contextam induere omnes. Eccleſiunculæ cultui Martinum præfecit, Bonifacio hortuli culturam commiſit, reliquos nempe Honoratum, Ioannem, & Antonium in quæſtores deputauit. Et præſcripta cæteris viuendi methodo, vt ſcilicet ex quæſtu viuerent, temporibus non prohibitis ter in hebdomada carnes ederent, tres horas, matutinam nempe, meridianam, & ſerotinam, ſingulo quoque die, vltra nocturnas, in honorem Patris, & Filij, & Spiritus Sancti in oratione cõſumerent. Ipſe tanquam verus Chriſti miles antiquorum more Eremitarum decalceatis, nudiſque pedibus inceſſit, ferreo, pungentique cilicio ſe præcinxit, perpetuo ieiunio ſe addixit, ſemel tantùm in die ab herbis, & è Syluæ arboribus cadentibus fructibus ſuam refectionem deſumens, Dominicis, & quibuſdam celebrioribus feſtiuitatibus tantùm exceptis, in quibus vel caſtaneis coctis, aut leguminibus omni ne dum pinguedinis, ſed etiam ſalis, & olei condimento ſublato, ſuum aliquando reſtaurabat corpus extenuatum, ſemper & omninò aquam potauit. Somnum capiebat quàm rarò in fœneo lectulo, quietis non gerente ſpeciem, ſed laboris. Suis contubernalibus, quibus fortaſsè talis ſuus diſplicebat modus quieſcendi, ſic reſpondere aſſolebat. *Chriſtus Dominus, Mundique totius Creator, Gubernator, & Rector in fæno naſci voluit, & ego vilisſima, & indigna creatura in fæno non moriar.* Acutiſſimis cardulis, ferreaque catena adeò corpus ſuum, macie confectum, caſtigabat, vt ſæpè ſæpiùs decurrentem per riuulos ſanguinem ſui inde viderint diſcipuli. Quotidie ſacroſanctum Miſſæ ſacrificium ſumma, ineſplicabilique deuotione audiebat. Ter in hebdomada Euchariſtico pane, omnis ſaporis habente ſuauitatem, ſe cibabat. Quibus præ cæteris in diebus vultus eius coruſcabat. Orationis eius feruor talis, ac tantus erat, vt ferè ſemper lacrymans pro animarum ſalute, animarum omnium Redemptorem depræcari videretur. A media nocte præcipuè vſque ad mane ità animam ſuam coram domino effundebat, vt multoties eius Contubernales, illum prædefunctum exiſtimantes, prout apparebat etiam cæteris, qui turmatim ad huiuſmodi conſpiciendum ſpectaculum properabant, acubus, ſpiculis, ferreiſque ſtimulis illum ad aliqualem motum concitabant: at fruſtra; nam Dei ſeruus, veluti ſenſu carens, in ſua immobilitate perſeuerabat. Multoties exthaſim paſſum iunctis ante pectus manibus, oculis ſurſum directis, aliquando ſtantem, aliquando genuflexum è terris eleuatum, cernebant, & laudes Deo ſeruatori ſuo canentem audiebant ſub ſua ſancta diſciplina militantes. Et ad illud eximium ſanctitatis faſtigium aſcendit, quod eius in Chriſto Pater D. Robertus à Donato Monachus Sanctiſſimi P.N. Benedicti; qui prope, & extra

Martin. Schener in Opuſc. cit.

tra

A tra Caſtrouillarum Vrbis mœnia ſui Ordinis Cœnobium colebat, & in Eremitarum Oratorio ſacrum faciens, nouis Dei Tyronibus Sacramenta adminiſtrabat; ſic de Ioanne Kala poſt eius conuerſionem dicere aſſolebat. *O admirabilem Omnipotentis Dei potentiam, Vir ſanguineus à primis vnguibus inter Martis horrentes ſtrepitus enutritus, prima vocationis die adeò profecit, vt dum eum alloquentem audio Macharium, Hilarionemque in eo rectè ſentio, verèque video*. Profundiſſimam verò eius humilitatem, quis pro dignitate diſſerere ſuppetit? In viliſſimis pro ſuorū diſcipulorum commodo occupabatur exercitijs, frequenter dicens. *Depoſuit potentes de ſede, & exaltauit humiles*. Mirabilium gloriam, quæ per ipſum operabatur Al-

Robertus à Donato in ſuis Collationib. relatus ab Angelo 1. in Vita B. Ioannis Kala.

B tiſſimus Dominus, ipſi ſummo Deo munerum omnium largitori referebat. Se peccatorum omnium peſſimum recenſebat; & lacrymans cū Apoſtolo Paulo dicebat aſſiduè. *Ieſus Chriſtus venit in hunc Mundum peccatores ſaluos facere, quorum maximus ſum ego*. Religioſorum pedibus, qui à ſāctitatis eius fama inuitati ad illum viſitandum cōcurrebant, ſe inuoluebat; illoſque lacrymis madefaciebat, & eiulans, atque ſuſpirans proſtratus dicebat. *Ora ſerue Dei pro me omnium peccatorum maximo. Ora pro me, qui Diabolo peior exiſto*. Nec vnquam lacrymis, ſuſpirijſque, ac ſupplicationibus terminum dabat, aut à terra ſurgebat, niſi poſt promiſſum acceptum Dominum Deum, miſericordiarum Patrem, orandi pro anima ſua, quam

S. Paulus in epiſt. 1. ad Timoth. cap. 1. num. 15.

C ad Leonis ora miſerè properantem aſſerebat. Fari nequit eius erga Sacerdotes, Deique Miniſtros reuerentia. Statim ac illos intuebatur, flexis vſque ad terram genibus illorum venerabatur Sacramentum. Et cum aliquando Venerabilem noſtrum Dei famulum Ioannem Ioachim Floris Abbatem vſque ad Sancti Angeli Collem, non admodum ab eius Oratorio, & Caſtrouillarum Ciuitate diſſitum, ad ſe venientem conſpexiſſet, eum quaſi adorans in plurima, immò ineffabili veneratione recoluit, ac ſibi dilectiſſimum in Chriſto Patrem mira humilitate, & deuotione ſuſcepit; facies inſuper eius purior, clariorque internam, & immenſam animi hilaritatem diſſimulare haud valuit. Verùm non multò poſt conturbauit eum

D dilectio proximi. Quippè dum viciſſim in lætitia, & iucunditate magna, in ſpirituali, mellifluoque verſarentur colloquio, nuncius ad eius Cœnobiolum deuenit, ipſum de proximi miſeria locuturus; ipſoque non inuento, ſuis Contubernalibus ſuam legationem expoſuit, aſſerens, prope Caſtrouillarum Arcem hominem eſſe proculdubio ſine pœnitentiæ Sacramento moribundum. Martinus, qui Eccleſiunculæ cultum in commiſſis habebat, miſello morienti cōpatiens, omni celeritate ad illius enunciandum periculum, ſuum Magiſtrum properauit. Et antequam de eo verbum faceret, ſui Didaſcoli vultum conturbatum, & animi ſui triſtitiam, mœrōremque demonſtrantem vidit. Tàm repentinam faciei mutationem ad-

E mirans Sanctus Abbas, dixit Eremitæ Ioanni. *Quæ ſunt iſta, quæ vultus tui ſerenitatem euertunt? Quæ cura adeò vrget, quæ animi tui tranquillitas ità perturbatur*? Reſpondit ille, diuino tanquam afflatus numine. *Deſcēdamus Pater Abbas in Arcem. Eamus ad eripiendam animam iuuenis morientis à poteſtate tenebrarum, nos enim illuc Deus conuocat*. Cumque maiorem peruenissent in Arcē, recto illum tramite in pauperum Xenodochio introduxit; vbi iàm iàm decedentem inuenere iuuenem infirmum, habentem ſub capite tabellam, in qua varijs expreſſa coloribus ſanctiſſimi Crucifixi cernebatur imago. Protinus humillimus Eremita Kala dixit Abbati. *Oremus pro eo Pater Abbas*. Flexiſque ad terram genibus ſemiquadrantis ferè horæ

ræ ſpatio in oratione cõpleto,ad Dei virum Ioachim conuerſus,humillimè A
nquit. *Benedic eum Venerab. Abbas*. Reſpondit ille. *Abſit,vbi enim maioreſt minor cedat,hoc tuũ eſt Domine,qui vndique me maior exiſtis*. Tunc in faciẽ ſuam procumbens Eremita Ioannes, ac lacrymarum imbre madeſcens, *En* (inquit) *parcat tibi Deus, Pater. Ergo ne Vir ſanguinum ſceleſtiſsimus, immaniſque peccator præferri debet Sancto, puroque Dei Sacerdoti,& Cæleſtiũ Ordinum Inſtitutori, quem elegit, & praelegit Altiſsimus? Tuum eſt Pater auctoritate,qua inſignitus es, Dominicam benedictionẽ præbere miſero morienti*. Et licèt præ nimia ſua humilitate,& Eremitæ ſanctitate humilis Abbas infirmum benedicere potius renuiſſet, præcibus tamen eius tandem alligatus aſſentit, & ſuper infirmum ſanctæ benedictionis ſignum formauit in nomine Domini. Factus ſubinde voti compos Eremita, & lacrymari deſijt, & è terra faciem ſuam eleuauit. Moribundus autem infirmus mox apertis oculis, ſerenato vultu,eleuato capite, alta,claraque voce, Ioannẽ Eremitam intuens, ait. *O quàm Domino Deo viuenti accepta ſunt opera tua Sanctiſsime Pater Ioannes,qui ſimplici oratione eripuiſti animam meam de profundo lacu, & liberaſti ab ore Leonum, inconfeſſus iàm iàm obibam,& tartara me manebant, infernique gehenna me deuorare expectabat*. At ille rubore ſuffuſus, ait ei. *Non ego peccator fili mi, ſed Pater Abbas pro te Deum interceſſit, gratias agas illi. Ipſe veluti Dei Sacerdos habet poteſtatem Dæmones eÿciendi, & Altiſſimo gratias age, qui ſeruis ſuis tantam, talemque concedit auctoritatem*. Continuò ille peccata ſua ſancto Abbati contritus propalauit, & ſacramentalem abſolutionem obtinuit. Et cibarijs illo reſtaurato, humiles Dei famuli receſſere ad propria. Et qui in vltimis erat conſtitutus, confeſtim ad priſtinam repoſitus ſanitatem, moribus in poſterum mutatis,exultans, & laudans Deum, mirabilium operatorem per ſanctos ſeruos ſuos, omnes per regiones, quaſi tuba exaltans vocem ſuam in ſe compertum miraculum prædicauit. Et vt aliqua Eremitæ ſanctitatis ſigna demonſtremus, vt præſens caput etiam expoſtulat, ad aliquot ab eodem patrata mirabilia recenſenda gradum faciamus. Paulina Cannatello, Caſtrouillarum Vrbis, & B. Ioannis Cala vaſſalla, D
quæ natum ediderat anno Domini 1179. Iacobum nomine, cœcum, giboſum, claudum, brachijs retortis, & abſque àno, quapropter per os eructabat excrementa, hunc iàm in duodecimo ſuæ ætatis anno conſtitutum afflicta Mater Eremitæ Ioannis ſuppliciter obtulit curationi. Ille (ò mira diuinæ virtutis operatio) in eodem, inſtanti ſimplici tantùm B. Patris benedictione ne dum viſum,ſtaturæ, crurium, bracchiorumque rectitudinem, ſed etiam pro excrementis expellendis anum obtinuit in primo ſui dictæ Vrbis dominij, & ſuæ conuerſionis anno, & Dominicæ Natiuitatis 1191. Antonius de Luca prope Eremitarum Cœnobiolum criptam effodiebat, vt proprios defenderet à pluuia ſues, & etiam pro E
nocturno receptaculo inſeruiret: at quia tellus ad id concauitatis genus erat inepta, imminens terra miſerè effodientem oppreſſit. Ad filiorum, fratriſque ibidem exiſtentium vlulatum,clamoremque aduolauit Dei homo, & lacrymantibus, & eiulantibus dixit? *Silete quæſo filÿ, Non dum enim mortuus eſt Antonius*. Et eleuatis ad Cœlum oculis, aliquantiſper orauit Deum pro eo. Et deinde mandauit terræ, vt eum flentibus ipſa ſuis reſtitueret. Extemplò abſque vllo huminis auxilio Antonius de ſubterra ſanus, & in offenſus egrediens, laudauit, & benedixit Dominum. Aquis ab ipſo primo ſuæ conuerſionis die continuo ſanè miracu-

lo

A lo ſicco veſtigio præſſit. Et vice quadam cum ad Beatiſſimæ Virginis
Mariæ de Patyrio imaginem viſitandam, cuius feſtum eadem die cele-
brabatur, properaret; intuentibus, & admirantibus finitimis ad eandem
feſtiuitatem confluentibus, & cuiuſdam pueri exitium deplorantibus, ſu-
per Adriatici maris vndas currens, marinam feram reduxit ad littus, &
ſuis incolumem fecit reſtituere puerum, quem adnatantem cœperat, &
illo enecato, aſportabat in gurgite alto. Circumſtantes, viſa ſecus littus
fera, quærebant illam capere, & occidere. At renuit ille dicens. *Si nobis
noſtrum reddidit, ſinamus eam viuere.* Et ſic etiam illa incolumis ad pro-
pria remeauit. Eremita quidam hyberno tempore, Sybarim, magni no-
B minis flumen, ab Alpibus Pollini montis celeberrimi repentino curſu ad
Adriatici maris oram prope Crathim deſcendens, ingentem aquarum
eius multitudinem ingreſſus, & ad illius medium ferè perductus, à fluctan-
tibus vndis, & rapido curſu traducebatur ad mare. Videns illius infor-
tunium Dei ſeruus, qui ad eiuſdem fluminis ripas diuina prouidentia du-
ctus erat, amnem, quaſi ratione præditum, ſic eſt allocutus. *Sybaris frater,* Auct. cit.
*propter obedientiam, quam debes Creatori tuo, iubeo tibi, vt Creaturam, Domi-
ni noſtri Ieſu Chriſti ſanguine redemptam, mihi reſtituas.* Et ò admirabile,
retroflexis vndarum copijs, ſemianimem Eremitam ad arenam, in qua
Dei famulus reperiebatur, reportauit. Moxque euomitis aquis, quas ebi-
C berat miſer, eundem fecit in hæc verba correptum. *Dilectiſſime frater,
Deus, iuſtus Iudex, & vindex, te in copiam aquarum demerſit, quoniam nun-
quam Sanctus illi videris: tu non modo neceſſaria tibi quaris, ſed cæteros pau-
peres tuis fictionibus, & facundia diabolica defraudas. Vade igitur in pace, aui-
ditatem nimiam compeſce, ne forte Deus animam tuam in æternas Cociti flam-
mas demergat.* Aer non minus obtemperauit præceptis à Ioannis ore
prolatis. Henricus ſextus gloriabatur, ſed non in Deo, Regum omnium
Rege, ac omnium exercituum Duce, qui tam celeri, incruentaq; victoria,
ne dum Caietam, Neapolimque, ſed omnes etiam ampliſſimi Neapolita-
ni Regni Prouincias abſque vlla Regnicolarum reluctantia ſuo fecerat
D imperio ſubijcere; vt ſupra diximus; proindeque in ipſo ſuo Calabriæ in- Sup. cap. 33. pag. 91.
greſſu in ſe Deum ipſum aliqualiter agnouit in vindicem. Quippe epide-
mius æſtiuo tempore morbus adeò ſuos milites inuaſit, quod duarum, vel
trium ad ſummum horarum ſpatio decedebant. Romanorum igitur Au-
guſtus, quia de ſui conſanguinei Ioannis fortuna ſiſcitatus erat, & iam alte-
rum hominem effectum audierat, confeſtim ſanctum viſitaturus, ſuppli-
caturuſque pariter in locum, vbi erat deuenit. Quem ſacco indutum, cor-
da præcinctum, capillis, barbaque longa coopertum, decalceatum, ligo-
ne glebas euertentem, & denique adeò humiliatum, & abſtinentia atte-
nuatum comperijt, vt nullo prorſus modo illum cognouiſſet, niſi cæteri
E illum eſſe Ioannem Kala, quem quærebat, ſignificaſſent. Fleuit Henricus
viſo eo, eumque arctè complexus eſt, dicens. *Sic te Ioannes inuenio? Quā
mutato ab illo Hercule militia mea.* Inquit ipſe. *Deus eſt, qui ducit innios in
via.* Mox ille imminens Dei flagellum expoſuit, & vt pro ſuis militibus
apud iratum Dominum intercederet, rogauit eum. Vir autem Dei ſere-
no, lucidiſſimoque vultu, ſplendoremque ab oculis emanans, Henricum
ſextum in hæc verba redarguit. *Propter peccata veniunt peſtes, fames, &
bella truculenta. Vane de te Imperator præſumebas pro tantis, tantiſque victo-
rijs, nec cogitabas, Deum pugnare, non nos pro nobis. Illi ſoli debetur laus
vera. Hoc haud feciſti, Ecce ergo quomodo Deus miſerationum quæris remi-*

 niſcen-

niſcentiam tuam. Exercitus tuo peſtem miſit, vt cognoſcas in inſtanti poſſe to- A
tum ad nihilum reddere. Conuertere igitur ad Dominum Deum tuum, & ſal-
ua erit deinceps militia tua. Deinde directis ad Aerem oculis, cuius cor-
reptionem caligo ſubrubra, qua erat affectus, ſignificabat, ſuppliciter ait.
Auct. cit. *Domine Deus ſabaoth, Domine Deus exercituum benedicere dignare Aerem*
iſtum, vt omni depoſita lue, nullum inferat malum militibus tuis, quos è longin-
quis regionibus aduocaſti in punitionem malorum, ſed ſit illis omnibus ſalutaris;
vicit Leo de tribu Iuda radix Dauid. Quibus vix dictis, extemplò ſpectā-
tibus vniuerſis, ne dum caligo euanuit; ſed & quatuor Angeli in quatuor
mundi angulis, cruentes enſes in vaginam reponentes, apparuere; & ſic
inter milites exorta peſtis ceſſauit omninò. Cecidit in faciem ſuam Impe- B
rator iſta deprehendens, & per horas tres integras lacrymatus, ſurrexit,
& Dei famulo ait. *Rogo te Pater, vt mei recorderis in tuis orationibus.* At ille.
Ego ſemper tecum ero corde præſens. Dominus verò meas indigniſsimas præ-
ces exaudiat. Et quia nudo Chriſto nudus omninò optabat occurrere, hâc
occaſionem nactus, poteſtatem à Romanorum Auguſto petijt, tam Ca-
ſtrouillarum Vrbis, quam aliorum Caſtrorum, quæ imperiali conceſſio-
ne de anno 1191. indiuiſim cum Henrico Kala fratre poſſederat, eundem
fratrem ſuum Henricum inueſtiendi Dominio, pro ſe Sancti Ioannis Col-
le, quem inhabitabat, tantùm reſeruato. Quod mox Imperator Henricus
ſextus per publicas, pateneſque litteras abſque vlla penitus reſeruatio- C
ne, exceptioneque conceſſit; & Henricus Kala Dux eorumdem totale,
ac liberum dominium acquiſiuit. Ignis denique etiam ſuum ſoluit Ere-
mitæ Ioanni obedientiæ debitum. Roſſanum petens B.Eremita Ioannes
æſtiuo tempore 1193. viſitaturus Sancti Nili diſcipulos, qui ciborum ab-
ſtinentia, & aſſiduis orationibus Anachoretas æmulabantur Ægypti, cui-
dam agro cum appropinquaſſet, in eo laxatis ignem habenis vidit taliter
debaccari, quod nihil aliud, quam totalem arborum omnium, præcipuè
oliuarum, quibus abundat Roſſanenſe territorium, combuſtionem ſpe-
rari poterat. Coloni, qui in eo ignem appoſuerant, ſtipulam comburendi
cauſa, omnibus orbati viribus, conſilio, auxilioque deſtituti, inque maxi- D
ma confuſione poſiti, huc, illucque diſcurrentes, præ ineffabili damno
lacrymabantur, eiulabantque. Ioannes propterea miſericordiæ, & pie-
tatis indutus viſcera, pro ignis extinctione rogauit Dominum; & charita-
tis accenſus amore in ignis medium ſe perripuit, eidemque, vt ſiſteret,
imperauit. Qui, tanquam ſenſibus, ac ratione vtens, non ſolùm non eſt
vltra progreſſus, ſed ſtatim eius flamma, in fumum conuerſa, fumò cum
eodem euanuit. Quærebant eum agricolæ, vt eum, quaſi Deum adora-
rent. At ille in vicino nemore ſe recepit (Mundanam enim laudem, velu-
ti mortiferam, ſolebat euitare; proindeque totis viribus ſua conabatur
opera occultare) Spiritum inſuper habuiſſe propheticum, ſicut fama non E
obſcura propalauit, ſic rerum prænunciatarum cõprobauit euentus. Mat-
thæus Bernaudus, Patritius Cuſentinus, tanti viri ſanctitate agnita, pro
ſuorum victu Diſcipulorum quædam munuſcula miſerat, ſe, ſuamq; fami-
liam Ioannis Dei famuli orationibus per epiſtolam commendans. Gratias
egit Matthæo pro datis munuſculis, at circa reliqua in hæc formalia ver-
ba reſcripſit. *Adhuc & triginta dies, &. Anima tua, filijque maioris tui*
ad reddendam rationem Creatori ſummo euolabunt, diſpone domui tuæ, & ma-
gis animæ tuæ. Et trigeſimo à prædictionis die è viuis exceſſere. Impera-
tori iam dicto Henrico ſexto, qui B.Eremitæ orationibus ſe commenda-

uerat

A uerat in hæc verba. *Tu, qui Regnum mihi tradidiſti nuper armis, tutabis orationibus ditionem, vitamque meam.* Taliter ipſe reſpondit. *Si mutabitur cor tuum, in maiores tribulationes eris. Scire enim debes, quod poſt aliorum oppreſsionem opprimemini, & vos: Eccleſiæ Romanæ bona quares, vanum ideo erit tunc pro te Dominum rogare.* Haud falſus extitit Vates. Nam Siciliæ Regnum poſtquam occupaſſet, Henricus contra pacem promiſſam, iuramẽtoque vallatam, nedum Sibiliam, Tancredi Regis vxorem, Guillelmumq; filium, ac filias decepit, vt ſupra diximus; ſed (vt Abbatis Florenſis verbis vtar) *Regni capitis ruina ſecuta, deſæuit in Nobiles; alios ſperſit; mergit alios, peremit plurimos, nonnullos incluſit, vſsit reliquos, ac reſiduos cæcitate ferit;* B immò & contra Catholicã Religionem nonnullos Epiſcopos, Archiepiſcopos, atque Prælatos trucidauit, & Romanam aduerſus Eccleſiam tyrãnidem exercuit. Nec multò poſt ſeueritatis Eccleſiaſticæ diſciplina perculſus tertio Kal. Octobris anno Domino 1197. & ſuæ ætatis 32. in Melatij finibus patratorum ſcelerum pœnas ſubiturus, deceſſit. Cuius tranſitus ſicut ſuis triſtitiam, ſic cæteris omnibus ineffabile attulit gaudium; quod ad ſatietatem aſtipulatur Ioannes Monachus apud Foſſæ nouæ Chronicon, vbi ſic.

Mart. Schener, & Angel. 1.

Supra c.33. pag. 93.

Abb. Ioachim ſuper Iſaiam c. 13. Verb. Sicilia, & cap. 23. latius.

Vincent. Bellouac. in Spec. hiſtor. lib. 29. c.59. Carol. Sigon. de Regno Italiæ lib. 15. & alij.

Ioannes Monachus apud Chronic. Foſſæ nouæ ad ann. 1192.

Omnia cum Papa gaudent de morte tyranni. (hic eſt Henricus 6.)
Mortuus eſt mitis Leo raptor, vel Lupus Agni.
C *Mortuus eſt verè, qui multos perdidit ære.*
Si cui dixit, Aue, fuit hoc, vt ab hoſte cauendum
Mors necat, & cuncti gaudent de morte ſepulti,
Apulus, & Calaber, Siculus, Thuſcuſque, Ligurque
Italicis ictus Henricus nomine dictus,
Theutonicorum natu Rex, & origo malorum,
Imperio Romæ ſexto deceſsit ab anno,
Mille Dei centum bis, demptis tribus ab iſtis,
Tranſierant anni, perijt cum peſsimus anguis.
Ad Siculas partes vitam dimiſit, & Arces.

D Item cernens B. Heremita Kala iuuenem quendam, ſuis dixit Diſcipulis. *Cras ille morietur, & anima ſua æternè cruciabitur, inflexibilis naturæ enim eſt.* Nocte ſequente audierunt Contubernales ſuper Cœnobioli tectum clamores, ſtrepituſque terribiles, nec non horribiles dicentium voces. *Noſter eſt, noſter eſt*, infœliciſſimi Iuuenis nomen exprimendo. Ex quibus ipſi agnouerunt illius Iuuenis vitam exediſſe, & tunc tunc Dœmones ad tartara eius animam, vt eorum prædixerat Didaſcolus; aſportare. Quando, qualiter, & vbi huiuſmodi prophetiæ, & intelligentiæ ſpiritum à diuina largitate ſit conſecutus, etiam referamus. Pſallens Dei famulus Ioannes Kala ſummo mane anno tertio ſuæ conuerſio- E nis, & natiuitatis Dominicæ 1194. die 29. Septembris, in quo Sancti Michaelis Archangeli dedicationis feſtum recolitur, cum ad nonageſimi ſecundi Pſalmi verſiculos illos deueniſſet. *Eleuauerunt flumina Domine, eleuauerunt flumina vocem ſuam. Eleuauerunt flumina fluctus ſuos à vocibus aquarum multarum. Mirabiles elationes maris, mirabilis in altis Dominus.* Eorumdem verſiculorum veram potiri intelligentiam, ſatis valido fuit deſiderio præſſus (Ipſe namque non in ſcripturæ arcanis enucleandis, ſed in ordinandis, diſponendiſque militibus, in reque bellica verſatiſſimus erat) Deum propterea vſque ad Solis occaſum rogauit deuotiſſimè, vt ſuæ dignaretur ſatisfacere voluntati, ſi tamen propriæ ani-

Martin. & Angel.

mæ ſaluti non obeſſe cognoſceret. Occidente ſole exthaſim paſſus, ac A
veluti immobilis effectus, directis ad Cœlum oculis, videbatur ſibi vide-
re in ſublimi, & excelſo Colle in vertice ſplendentiſſimorum montium
poſito, mare magnum, & placidiſſimum, à quo innumerabilia fluebant
flumina, quorum tertia pars vix exiens è Pelago, turgens euadebat, ac
fremens, & retroflexis vndarum copijs ad quendam Collem aſcendere
nitebatur, ex quo mare ſuam trahebat originem. Tunc vnum ex reliquis
fluminibus, quæ non turgebant, creſcens mox in immenſum, omnem illā
tertiam fluminum partem, quæ turgebat, & horribili ſonitu fremebat, præ-
cinxit, & extemplò ſuperbientia fluenta in profundos declinantis terræ
baratros detruxit. Et tunc ſublimius elatum mare adorauerunt omnia B
flumina, quæ in abyſſos non ceciderant. Et diſparuit viſio. Verùm enim
verò continuò apparuit ei Glorioſiſſimus Sanctus Michael Archangelus,
eumque ſic eſt allocutus. *Si rectè intelligis, ex admirabili hac viſione perci-*
Lucius à Donato in *pies verum ſenſum Dauidici Pſalmi, pro cuius intellectu Deum à mane vſque*
Opuſc. xii. *ad Veſperas humiliter exoraſti. Sed vt à te cogitandi laborem, iubente Deo,*
eripiam, omnia luce clarius circa & viſionem, & huiuſce ſcripturæ ſenſum ape-
riam. Collis (inquam) ille, qui omnes excedebat montes, Deus eſt, qui dicitur
mons in montium vertice poſitus. Ipſe ſiquidem infinitè bonus, æternus, im-
menſus, incomprehenſibilis, omnem continet perfectionum altitudinem. Mare,
quod ab ipſo Colle fluebat, ſunt diuinæ mentis Ideæ, quæ poſſibilium Creatura- C
rum omnium exemplaria dicuntur, ad cuius formam, ſiue exemplar, creauit
in tempore creaturas mundi. Et ideò dixit Moyſes, ſpiritus Domini ferebatur
ſuper aquas. Flumina emergentia è Mare, ſunt Angeli tum boni, tum reprobi,
qui ante omnes creaturas fuere creati ad inſtar æternalis exemplaris perfectiſſi-
mi omnium creaturarum, Creatorique proximiores. Inter alios fluuios vidiſti
magnum fluentum, quod ſtatim ac exijt à Mare, turgidum non modò euaſit,
ſed tertiam fluminum partem tumentem pariter reddidit. Hic, inquam, Luci-
fer fuit, qui naturalibus ſuperbiens dotibus, futurum Diuini humanitatem Ver-
bi adorare reſpuit, propoſuitque cæteris Angelis, vt non in Dei viſione, ſed in
ſua, Beatitudinem quærerent, fluuium ità tertiam ſeduxit partem. Sed fluuius D
quidam magnus, ideſt Angelus quidam, cui Deus virtutem magnam erogauit,
Angelos ipſos rebelles in ima detruxit tartara. Cæteri verò ſuperſtites, quoniā
rebellibus non adheſere, reuelatam Diuini Verbi humanitatem reuerenter ado-
rauerunt. Habe nunc Ioannes Dauidicæ ſcripturæ ſublimem ſenſum. Eleuaue-
runt flumina vocem ſuam, ideſt Angeli rebelles, quorum Lucifer Anteſignanus
dixit. Ponam ſedem meam in Aquilone, ſimilis ero Altiſſimo. Eleuauerunt
fluctus, quia factum fuit prælium in Cælo. Mirabiles elationes, ideſt glorifica-
tiones, Maris, ideſt Dei, quem Angeli adorauerunt omnes. Sed quoniam Deus
eſt dator adeò largus, & profuſiſſimus, vt parum putet largiri, ſi ſeruis ea dum-
taxat largitur, quæ expoſcunt, ſed vltra petita tradere ſatis, ſuperq; lætatur. E
Conſueuit enim plus tribuere nobis, quàm nos expoſcere poſſumus, quod luce cla-
riùs in te ipſo verificatum experieris. Tu ſiquidem petijſti modo paucorum ſcri-
pturæ verborum ſenſum. Deus autem munificentiſſimus Dominus conſtituit
tradere tibi non ſolum veram, & genuinam totius veteris, nouiq; Teſtamenti
intelligentiam, ſed implebit te ſpiritu ſapientiæ, & intellectus, tradetq; tibi pro-
phetiæ ſpiritum, quo abſentia, velut præſentia habebis, & futuritionem ob oculos
mirabiliter inſpicies, vt temporibus iſtis, & omni futuro ſæculo glorificetur in te
Altiſſimus, & ſi ob occulta, & imperſcrutabilia Dei iudicia ſilebit interdum no-
men tuum, maiori tandem conſurget gloria. Eia age dilectiſſime ſerue Dei,

abi

A *abi in loca nimis deſerta, quo compellet te ſpiritus tuus, ibi inceſſanter noctu,*
dieque per quadraginta dierum ſpatium ora,& ieiuna:, vt ſpiritus Domini in te
adueniens, inueniat diſpoſitam, paratamque magis, & perfectiùs animam tuam
ad ſuſcipienda Altiſsimi dona. Euge ſerue bone, quoniam in paucis fidelis fuiſti,
in multa conſtituet te pientiſsimus Dominus tuus. Accipe munera, quibus ille
te decorat ad maiorem ſanctæ, indiuiſaque Triadis gloriam,& peccatorum con-
uerſionem. Vade igitur alacris ad ineffabile munus, quod tibi ab æterno para-
uit conſolator, ſanctuſque ſpiritus. Et Archangelus Michael his enunciatis
diſparuit. Eremita verò Ioannes timore magno correptus, cecidit in fa-
ciem ſuam; at plenus ſpe, cœleſtique lætitia ſtatim ſurrexit,& vix ſuis Di-
B ſcipulis ſalutatis, in nimium ſolitarias, & ferè inuias Brettiorum Sylæ ſyl-
uæ latebras omni ſollicitudine properauit. Vbi expleto quadraginta
dierum ieiunio, continua oratione, ac lacrymis aſſiduis ſociato; apparue-
runt ei Elias,& Moyſes vrnam ſtiptico plenam vino geſtantes,& dixerunt
ei. *Hauri, fili, ſtipticum veteris legis vinum, in quo ſunt myſteria, cæremoniæ,* Auctor citatus.
& figuræ, quæ ſanctorum voluntatem minus explebant, dum amaro ſane guſtu
plenitudinem delectamenti expectauimus à pane verè cæleſti omnem gratiam
hominibus afferente, & diuinitatis ſaporem in terris vbique ſpargente. Tu igi-
tur huius virtute, infuſa diuinitus gratia, in mente quidem tua intelliges ve-
teris Ritus myſteria, cæremonias, figuras, genuinumque Prophetarum omnium
C *ſenſum, adeò quod admirabilis eris in omni Terra.* His à Prophetarum ore
prolatis, Ioannes traditum ſibi vinum, etſi nimis amarum, ebibit. Et dum
flexis genibus pro receptis muneribus feruenti oratione ſummo mune-
rum largitori Deo gratias ageret; apparuit illi Sacerdos facie, & indu-
mentis Sacerdotalibus Sole ſplendentioribus in ambabus manibus pla-
gam habentem rutiliantem, ſicut etiam in pedibus, qui ſoleis induti more
antiquorum, ſuperiori parte nudam carnem referebant. Et ſtans ante ge-
nuflexum,& Dei clementiæ gratias agentem, denudato pectore, eidem ſui
lateris plagam manifeſtans, ait illi. *Ego ſum in æternum Sacerdos ſecundum* Idem Auctor.
ordinẽ Melchiſedech. Ego ſum panis viuus à Cælo deſcendens, qui mãducat me,
D *ipſe propter me viuit, & in me transformatur. Ego ſum Verbum Patris, verè*
Deus, verè Homo. Euge ſerue bone, ſuge lac vulnerati lateris mei, meliora enim
ſunt vbera mea ſtiptico legis vino. Appropinquauit deinde latus diuinum,
è quo humilis Dei homo Ioannes Kala trementi ore lac dulciſſimum po-
tauit. Et viſio euanuit. Et ex illo eodem temporis inſtanti vſq; ad vlti-
mum ſuæ vitæ terminum adeò mens eius intelligentiæ, & prophetiæ fuit
repleta, dotataque ſpiritu, vt tanquam præſentia, futura conſpiceret,& diſ-
ficillima omnia ſacræ ſcripturæ arcana enuclearet. Ad ipſum vndiq; do-
ctiſſimi, ſapientiſſimique Viri, vt difficilia ſcripturæ ſacræ loca enodaret,
confluebant aſſiduè. Ipſum Reges, abſolutique Principes, vt futuros
E Dominiorum ſuorum ſtatus prædiceret, deuotiſſimè ſupplicabant. Qui-
nimmò de Innocentij tertij iuſſu librum de Viſionibus, & Vaticinijs com-
poſuit. His pro nunc de B. Ioanne Kala Eremita ex ſupradictis eiuſdem
temporis Auctoribus in modernorum memoriam reuocatis, plura de eo- Infra cap. 58.
dem infra dicturi, ad inſtitutum redeamus.

Erat in Roſſanenſi Territorio Eremita alter, propter honeſtatem à Lu-
cio de Donato innominatus, qui B. Nili iunioris vitam ſe æmulari iactabat,
ſaccum ſiquidem geſtabat fune præcinctum,& ſtudebat corporis maciei,
ac vultus horrori, vt ipſe hipochrita, lupuſque rapax, ſub ouina pelle, ve-
lut agnus coleretur à cunctis, ac ſanctitatis famam ſibi compararet; quam

dubio

dubio procul ne dum in Roſſanenſi Diœceſi; & Crathis Valle, ſed in tota A
etiam Calabria fuit aſſecutus; cum tamen cor ſuum liuore, ſuperbiaq; repletum à Dœmone poſſideretur. Pſeudoeremita igitur iſte, ac ipſo Dœmone peior, cum Eremitam Ioannem Kala tanquam Patrem ſanctum, & Prophetam Domini à cunctis vbique laudatum nimis, commendatumque comperijſſet: hoc præ inuidia audire, ne dum ferre, haud valens, blaſphemantium in compitis, & in triuijs ſedentium imitans linguam, ira, liorecque exardeſcens, ſpiritumque habens in naribus contra Venerabilem, communique omnium ore laudatum Patrem; maledictorum agercs erigens, cuniculos arietare ſategit. Et dolis, verſutijſque, atque mendacijs, diabolicis quoque fictionibus, atque periurijs ſub Chriſtianæ Religionis B
ſpecie Roſſanenſem ſuum ſeduxit Antiſtitem, vt Cœleſtino tertio Pontifici ſummo nunciaret, qualiter non procul ab eius Diœceſi Sueuus quidam miles ſub Eremitico habitu ſeducebat Populos, falſa patrando miracula, ac ventura cunctis aperiendo, necromantica fretus arte; aliaſque inſuper huiuſmodi in verum Chriſti Atletam euomit blaſphemias. Credidit Hipochritæ dictis ſimplex, & incautus Archipræſul, & omne malũ, quod aduerſus Dei famulum Ioannem Eremitam peſſimus, impijſſimuſq; ille ſeductor eructauerat, Chriſti in terris ſummo Vicario exquiſita omni fidelitate ſignificauit. Celeſtinus autem, quia propemodum multorum fide dignorum relatu de vitæ ſanctimonia viri Dei Ioannis, eiuſq; ſuperna- C
turalibus donis cum ingenti, vt par erat, ſui animi iucunditate, & exultatione fuerat inſtructus, Roſſanenſis Antiſtitis litteris fidem, haud præſtitit: verùm vt muneri ſatisfaceret Pontificali, quo fungebatur, tribus vicinioribus Epiſcopis dedit in mandatis, ſtrictiſſimèque præcepit, vt vnuſquiſque illorum ſeorſim, ſeparatimque de Ioannis Kala Sueui vita, moribus, miraculiſque, ac Prophetiæ Spiritu omnino veridicam caperent informationem, in eoſdem ſuas ad id neceſſarias vices, & voces extendendo. Inſuperque illis impoſuit eiuſdem Ioannis principalis examen, quacunque ex cauſa non omittendum, immo cum ad examen arctarent, & pœnam indignationis Dei omnipotentis, eiuſque in terris Vicemge- D
rentis eidem imponerent, vt diceret quomodo, qualiter, & quando virtutem accepit, futura prædicendi. Acceptis Romani Pontificis litteris, acceſſere ſtatim Epiſcopi Caſtrouillarum Vrbem, prope quam incolebat cum ſuis Contubernalibus Dei Homo, & ab vnoquoq; eorum ſeorſim diligenti, & nimium rigoroſa capta informatione iuxtà ſanctæ Apoſtolicæ Sedis præcepta; nihilque penitus contra illum inuento, de mirabilibus eius certiorem fecere Pontificem. Cumque vera eſſe, quæ aliorum relata de Eremita Ioanne intellexerat, & falſa penitus, quæ cõtra eum ſcriptitauerat Roſſanenſis Antiſtes, comperijſſet Pontifex; ira exardeſcens, indignationeque repletus, pro eo quod tot mendacia, & ſibi tanquam Chriſti E
Vicario temerè, & inuerecundè deſcribere auſus erat, illum ſuprema ſua poteſtate ſeuerè, acriterque punire, & fortaſſe exauctorare decreuit. In noſtri Dei famuli Ioannis Ioachim Floris Abbatis notitiam, Romani Pontificis in Archiepiſcopum Roſſanenſem indignatio deuenit, & percallens huius ſimplicitatem, ſicuti & improbitatem Eremitæ, qui procaciter eum ſeduxerat, tanquam charitate vulneratus, extemplò Celeſtino tertio ſupplicem direxit epiſtolam tenoris ſequentis.

Beatiſſime Pater. Mirabilia, quæ operatur Deus omnium dator bonorum in fideli ſeruo eius Ioanne Kalà ſunt adeo magna, & eximia, vt prorſus nefas ſit

cre-

A *credere, quod è ſuorum à Patre luminũ non emanent. Iuſtus etenim iſte, vt palma floruit, ſicut Cedrus Libani multiplicatus eſt, quo plantaretur in Domo Domini in atrijs Domus Dei noſtri. Pura ſanè ſimplicitas, profundaque ſanè humilitas eum (Dei annuente gratia) ad tot donorum euexere faſtigia. Peior igitur, Dæmoneque magis iniquus cenſendus eſt, qui maledictis audet eum carpere, cui credidit, erogauitque Prophetiæ, chariſmatũque ſpiritum omnipotens, & æterna Maieſtas, cuius vices Beatitudo veſtra gerit in Terris. Precor tamen humiliter ſanctitatis veſtræ benignitatem, vt Roſſanenſi Antiſtiti parcas, qui non ex propria malitia, aut ex proprio liuore peccauit, ſed à verſipelle hipocrita, peſſimoque homine ſub ſpecie recti, bonique deceptus fuit, cui ille ob ſimplicitatem fidem*
B *adhibuit. Deus autem breui eum confundet, & confodiet.* Vlterior epiſtolæ ſeries ad abolendam prolixitatem à Lucio de Donato in ſuo tractatu ſupra citato non fuit appoſita, quod ægreferimus nos, qui ad maiorem Dei gloriam, & ſeruorum eius laudem, fideliumque ad excitandam deuotionem, hæc ipſa, & alia componimus, atque coniungimus.

Pontifex, ſtatim lecta ſupplici Abbatis Epiſtola, quam pro tanti Viri merito cariſſimè receperat, (nimium enim illum adamabat, vt ſupradiximus) iras omnes depoſuit, & Roſſanenſis Eccleſiæ Archipræſulem ab omni prorſus pœna exemit, atque in ſuæ priſtinum gratiæ gradum reſtituit. Hipocrita vero impius Diuini noſtri Vatis præſagium, in data ad Celeſti-
C num epiſtola contentum, euacuare haud valuit. Quippe vulgatis in breui fictionibus ſuis, omnem illum ſanctitatis conceptum, quem apud omnes ſua verſipelleitate cõparauerat, atque hipocriſi, cum amiſiſſet, mutato ſuæ ſanctitatis fauonio, ſubſannatum, & deciſum à cunctis etiã cum ſe vidiſſet; Eremiticũ dimittere habitũ fuit à neceſſitate compulſus: quamobrem neſciens ſibi aliter neceſſaria conſequi, ſecum quinque aſſumptis focijs peſſimæ vitæ, conditionis, & famæ ſibi ſimilibus, in viatores ſæuiens, viarum graſſator euaſit, multa diuerſæ ſpeciei grauiſſima perpatrando facinora. Quapropter vnà cum ſocijs à ſæcularis Curiæ militibus compræhenſus, benèque vinctus, ad Biſinianenſem fuit traductus Ciuitatem, vbi laqueo
D ſuſpenſus, atque confoſſus, condignam ſubiuit patratorum ſcelerum pœnam.

Supra cap. 36. verſus finẽ. pag. 100. E.

CAP. XLV.

Pro Florenti Monaſterio ab Imperatrice conſtantia priuilegiorum confirmationem obtinet.

ADmirabilis ſemper extitit ſumma Ioannis Ioachim, ac perſeuerans in omnibus charitas, & oculata prouidẽtia tàm in extraneis, quàm
E in ſuis, adeò quod nũquã niſi otioſus in otio ẽ quoquã viſus ſit, & ſi nobis per antiquorum auctoritatum parſimoniam ſingula eius geſta recenſere non liceat. Ita Roſſanenſi Archiepiſcopo in Celeſtini tertij gratiam per ipſum reſtituto: haud multò poſt præuidens, quæ ſibi, ſuiſque ſucceſſoribus euentura erant incommoda, poſt recentem ſexti Henrici obitum, qui nonnulla bona, ac libertates ſuo Florenſi Cœnobio conceſſerat, deque eius vxoris Conſtantiæ Nortmannæ, Romanorum Imperatricis, & vtriuſque Siciliæ Reginæ, vitæ breuitate formidans, pro priuilegiorum iam ab Henrico conceſſorũ confirmatione in Siciliæ Inſulã, & Meſſanã appulſus, vrbẽ illam, vt ſui Monaſterij cautelis cautelas adnecteret, rogauit inſtanter. Vix

Ioa-

Ioachim ſuam poſtulationem præſſerat ore, quod totum Imperatrix gra- A
tanter indulſit, & imperiali, pendentique bulla cerea roboratum deplo-
ma conceſſit. Verùm quia celebre hoc monumentum, è Florenſi expi-
ſcatum Archiuio, immortali memoria dignum videtur, præſtabit hìc
illud totum excribere, vt inde tum Dei famuli ſollicitudo, tum Conſtan-
tia cuius filia, tum eiuſdem erga Parentum pietas, ac in Florem liberali-
tas, ad poſteritatis exemplum magis eniteat, & quæ narranda erunt, fir-
miori veracitatis greſſu procedant, ne aliquando nimis exactis gratis di-
xiſſe videamur, quæcunque deinceps ad veritatis libellam dicturi ſumus.

In nomine Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis. Amen. Conſtantia diuina fa-
uente clementia Romanorum Imperatrix ſemper Auguſta, & Regina Siciliæ. B
Cum omnia humanitatis opera, quæ pietatis conferuntur intuitu, ſtabile apud
Deum habeant firmamentum, illud præcipuè æternas promeretur diuitias, quod
locis Religioſis, & Chriſti pauperibus impartimur. Inde eſt, quod ad petitionem
tuam Venerabilis Abbas Ioachim benignum habentes reſpectum, pro remedio
animarum Domini Patris noſtri famoſiſſimi Regis Rogerij, diuæ recordationis,
& Dominæ Beatricis Illuſtriſſimæ Reginæ Matris noſtræ, nec non pro ſalute
noſtra, & dilectiſſimi Filij noſtri Friderici glorioſi Romanorum, & Siciliæ Re-
gis confirmamus, & in perpetuum tibi, & ſucceſſoribus tuis, atq; Monaſterio tuo
Sancti Ioannis de Flore omnes poſſeſſiones, & donationes, ſeù etiam libertates,
quæ factæ ſunt tibi, & eidem Monaſterio tuo à Domino Henrico glorioſiſſimo C
Romanorum Imperatore ſemper Auguſto, & Rege Siciliæ cariſſimo quondã viro
noſtro. Concedimus, & donamus tibi, tuiſq; ſucceſſoribus in antedicto Mona-
ſterio tuo de Flore Terras laboratorias, Aquas, & Syluas adiacentes eidem Mo-
naſterio à Vado fluminis Neheti, quod eſt ſubtus Caſtellum de Sclauis, ſicut va-
dit via ipſa verſus meridiem per petram Caroli Magni, & per ſerraricum vſq;
ad Vadum Sabuti, & ab ipſo Vado verſus ortum ipſius fluminis vſq; ad alueum
Ampulini, & deſcendit idem fluuius vſque ad eum locum vbi miſcetur flumi-
ni Neheto, & aſcendit terminus per alueum eiuſdẽ fluminis Neheti, & vadit
vltra flumen per fines Monaſterij Sanctorum trium Puerorum, & Monaſteriũ
Abbatis Marci vſque ad viam, quæ venit à Ciuitate Acherentea, & vadit per D
Portium, quæ videlicet via manet in confinio à parte Aquilonis vſque ad lo-
cum, qui dicitur Fraſſinitum, & ex inde reuertitur terminus ad Alueum flumi-
nis Neheti, & aſcendit idẽ Alueus vſque ad Vadum, quod eſt ſubtus Caſtellum
de Sclauis, & concludit cum priori fine. Concedimus præterea, & confirmamus
tibi, & iam dicto Monaſterio tuo de Flore Tenimentum Fluce ſitum in mariti-
ma Calabria, ac libera paſcua ouium Mandrarum prænominati Monaſterij Flo-
ris, & aliorum quorumlibet animalium, quæ illuc mittere libet; prohibentes, vt
nemo vobis in eodem tenimento aliquam moleſtiam inferat, aut ibi ſua, vel alio-
rum hominum animalia ſuper inducat, ſeù aliquo modo Paſtoribus, vel anima-
libus, quæ ſub cura illorum ibi fuerint, damnum, vel iniuriam facere præſumat. E
Inſuper concedimus tibi, & ſæpè dicto Monaſterio Floris per totam Calabriam
libera paſcua pro animalibus Eccleſiæ tuæ abſque herbatico, & glandatico: per-
mittentes, vt liceat Fratribus, & hominibus Monaſterij ſui libere percipere ſa-
lem per Salinas Calabriæ, emere quoque, & vendere abſque omni exactione, &
tranſire libera Terra, Marique indulta vobis vbique per terram Demanij no-
ſtri plateatico, & paſſagio. Adhuc concedimus, & confirmamus tibi, & Mona-
ſterio tuo quinquaginta bizantios aureos percipiendos annis ſingulis abſque ali-
qua diminutione de Salina Neheti, quæ eſt prope Calauromariam, aut ante fe-
ſtum Sancti Ioannis Baptiſtæ, aut in ipſa feſtiuitate. Ipſumque Monaſterium

ſæpe

A *ſæpe dictum de Flore, & Monaſteria, quæ de nouo fundaſti in loco, qui olim dictus eſt Caloſuber, nunc autem Bonum Lignum, & in loco, qui dicitur Taſsitanum, & Monaſterium Abbatis Marci, quæ & ipſa ad tuam curam conſtitutis ibi à te Prælatis pertinere noſcuntur, & ſi qua te, vel Fratres tuos alia in futurum, largiente Domino, ædificare contigerit, cum omnibus poſſeſsionibus, & bonis ſuis, fratres, homines, & loca veſtra ſub noſtra ſpeciali protectione, & defentione ſuſcipimus. Confirmantes vobis hactenus acquiſita, & in antea iuſto titulo acquirenda, & inſultum in vos, & homines, poſſeſsiones, & res veſtras temerarium penitus prohibentes. Præcipimus firmiter ex omnibus, quæ per priuilegia Domini Sereniſsimi Imperatoris quondam viri noſtri, & hoc quoque noſtro*
B *priuilegio vobis conceſſa ſunt, & quæcunque tam in ſtabilibus rebus, quam mobilibus poſsidetis, nullus præſumat violenter auferre, aut in terris, & poſſeſsionibus Monaſterij veſtri habitationem facere, aut chiſinas abſque voluntate, & conceſsione veſtra, & hoc quandiù vobis placuerit, audeat laborare, aut laborando animalium veſtrorum paſcua impedire; ità tamen vt ſi alicui abſque damni grauamine conceſſum fuerit de iure terrarum, in quibus operatus fuerit, vobis, & Monaſterio Floris reſpondeat abſque dolo, ſecundum quod vobiſcum poterit conuenire. Nec litteræ, aut ſcripta aliqua vigorem habeant contra huius noſtri priuilegij tenorem, veritate tacita impetrata. Si quis autem contra hoc venire tentauerit, aut aliquid de poſſeſsionibus, aut rebus Monaſterij veſtri auferre*
C *præſumpſerit, & id quod ablatum fuerit abſque dilatione, & diminutione aliqua reſtituat, & pro contemptu mandati noſtri pœnam ſubſtineat tranſgreſsionis. Ad huius autem conceſsionis, & confirmationis noſtræ memoriam, & inuiolabile firmamentum præſentem inde conſcribi paginam, & noſtræ ſublimitatis Bulla cerea iuſsimus communiri. Datum in Ciuitate Meſſanæ anno Dominicæ Incarnationis milleſimo centeſimo nonageſimo octauo. Menſe Ianuarij, prima Indict. Regnante Domina noſtra Conſtantia Dei gratia glorioſiſsima Romanorum Imperatrice ſemper Auguſta, & excellentiſsima Regina Siciliæ, & Friderico Romanorum, & Siciliæ Rege cariſsimo filio eius anno . . . . fœliciter. Amen.*

Locus ✠ Sigilli.

D Quas quidem conceſſiones, libertates, exemptiones, ac iura ſucceſſu temporis præfatus Conſtantiæ filius replicatis vicibus confirmauit, & innouauit, præcipuè verò ad Matthæi eiuſdem Floris Monaſterij Abbatis inſtantiam anno Domini milleſimo ducenteſimo ſexto, cuius priuilegij exordium eſt.

In nomine Dei æterni, & Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti amen. Fridericus diuina fauente clementia Rex Siciliæ, Ducatus Apuliæ, & Principatus Capuæ. Cũ regnantis pietas Regis reuerentia Regum omnibus compellatur ſe tribuere fauorabilem, manuſque vniuerſis teneatur benignius porrigere largitatis, illis perſonis, & locis debet potius charitatis perfectæ plenitudinem impartiri, quæ Deo
E *dicata ſunt penitus, & ſubiecta, & tanto ipſis ſincerius reſpondere pro meritis, ipſaque beneficijs ampliare, quanto in illis propitius pro largientibus pariter, & fundatoribus praces Domino ſupplices aſsiduè porriguntur, Deoque puriſsime ab eiuſdem in ſingulis deſeruitur. Inde eſt igitur, quod Venerabile Monaſteriũ Floris tanto ardentius tenemur diligere, & condignis beneficijs ampliare, quanto benignius, & deuotius fœliciſsimi quondam Auguſti Dominus ſereniſsimus Imperator Pater noſter, & Domina glorioſiſsima Imperatrix Mater noſtra diuæ recordationis ipſum Monaſterium diuino intuitu conſtruere, boniſq; quæ poſſidet dotare corde puriſsimo ſtuduerunt: Hac itaque iuſta conſideratione inducti, attendentes etiam honeſtiſsimam vitam, ſanctamque ipſius Ordinis Floris*

conuerſationem, quam tu Matthea Venerabilis Abbas, & vniuerſi Conuentus A
prædicti Monaſterij fideles noſtri in Domino geritis, & obſeruatis, pro remedio quoque animarum prædictorum quondam Parentum noſtrorum de innata nobis liberalitate, concedimus, & confirmamus. Et cætera, quæ ſequuntur. *Data in Vrbe Fœlici Panormi anno Dominicæ Incarnationis milleſimo ducēteſimo ſexto, Menſe Septembris, decimæ Indict. Regni vero Domini noſtri Friderici Dei gratia glorioſiſsimi Regis Siciliæ, Ducatus Apuliæ, & Principatus Capuæ anno nono fœliciter. Amen.* Eſt etiã in magno Archiu. Regiæ Cam. vltra ea quæ cõſeruantur in Tabul. Floris, aliud Friderici Imperatoris priuilegiũ, quo omnia bona, libertates, & gratias per ſuos prædeceſſores loco Floris cõceſſas, & conceſſa confirmat ſub *Datum Brunduſij anno Dominicæ Incarnat.* 1221. B
Menſis Martij Indict. 9. Imperij Domini Friderici Dei gratia inuictiſsimi Romanorum Imperatoris ſemper Auguſti, & Regis Siciliæ anno primo, Regni vero Siciliæ anno vigeſimo tertio fœliciter. Amen.

Archiu. Magnum Reg. Cam. Summ.

CAP. XLVI.

A Monachis Græcis Cœnobij Sanctorum Trium Puerorum vexationibus agitatur.

C

S. Chryſoſt. hom. 28. in Acta.

CORpus, vt inquit Sanctus Chryſoſtomus, quod otioſum, & immobile eſt, magis eſt morbis obnoxium, ac magis fœdum; quod autem mouetur, & laborat, ac ærumnis exercetur, ſanius eſt, atque formoſius. Et ferrum quidem ſi iaceat corrumpitur, ſplendebit autem ſi exerceatur. Similiter Anima, quæ mouetur; curæ ipſæ, & artes pereũt, ſi nõ moueatur anima: mouetur autem quando non omnia promptè adſunt, mouetur à contrarijs, ſi non eſſent contraria nihil eſſet, quod moueretur, vtpotè ſi omnia eſſent benefacta, non inueniret ars, vt moueatur; ita etiam ſi omnia eſſent iuxta mentem noſtram, non inueniret mens, vt moueatur. Eſt inſuper demonſtratio. Quod ea, quæ videntur eſſe contra nos, pro nobis fiunt. D
Iuſſit Pharaon in flumen proijci pueros, niſi proiecti fuiſſent pueri, non fuiſſet ſeruatus Moyſes, non in aula educatus fuiſſet; quando ſeruabatur non erat in honore, quando expoſitus eſt, tunc factus eſt in honore. Item perſecutiones cum inſurgerent contra eum, & Aaron, clariorem eum fecerunt, vt indubitata fieret eius ordinatio. Contradictionibus, vexationibuſque, Anima Dei famuli Ioachim ne putreſceret, commota eſt, & circa hunc abyſſum, vt probaretur, contradictiones, vexationeſque immiſſæ sũt. Probaui te, aiebat Dauid de Moyſe, ad aquas contradictionis. Quantas autem ex huiuſmodi probationibus ipſe pertulerit, deſcribi nequit. Nos in aliarum argumentum adducimus iſtam. Erat in territorio Oppidi Caccurij, Geruntinæ Diœceſis, magnum quidem, ac ſatis celebre Monachorum Græcorum cœnobium, à dicto Oppido vno milliario, & à Florenſi Monaſterio milliarijs quinque diſsitum, cuius Abbas, ac Monachi noſtro Dei famulo, ſiue vt melius dicam, eius Monaſterio ob poſſeſsionũ amplitudinem, ſuæ ſanctitatis intuitu conquiſitam, inuidentes, earundem partem occupare, ac ipſum, ſuoſq; filios, quos in Chriſto ſecundum noui Inſtituti ſui Ordinis formam regenerauerat, à tanto ſanctæ contemplationis faſtigio remouere, eorumdemque ſummam quietitudinem deturbare, ingenio, & opere conabantur. Siquidem cum Henricum ſextum inter cætera E

Idem homil. 14. in Acta.
Exodi cap. 2.

cætera

A cætera bona, magnum,ac ſatis amplum tenimentum,ſibi ipſis propinquũ,
Floris Abbati, eiuſq; Monachis conceſſiſſe anno Domini 1195. audiuiſ-
ſent; Romanorum Auguſto,& Siciliæ Rege in Apuliam,& Alemanniam
reuerſo; Sanctæ Euphemiæ Oppidum in Calabria, Lametia olim dictum
ab antiquis, poſt multas Ioanni Ioachim allatas iniurias, ac ſi bona occu-
paſſet eorum, acceſſere; ab Imperatrice Conſtantia ex Calabria in Siciliã
properante, partem eiuſdem tenimenti, vt ipſorum Monaſterij petituri,
eundem Dei Virum ſe ante Romanorum Auguſtam ad præſentandum
compellentes. Aduolauit ipſe extemplò ſui iura Cœnobij defendenda.
Vbi propoſita coram Romanorum Imperatrice hinc inde quæſtione, nec
B ibidem ſoluta; ambæ partes Auguſtam ſubſequentes apud Roccam Ni-
cephorij productæ, à Conſtantiæ Curia ad id fuit deuentum,vt ambarum
priuilegia partium oſtenderentur, & illius eſſet propoſiti territorij do-
minium, cui allata, atque oſtenſa fauerent priuilegia. Inde illa di-
ſceſſa,& Nicoteram aducta Vrbem, vt huiuſmodi omninò ſilentium im-
poneret diſſentioni, partes ambas admonuit,vt ſcripturas, & priuilegia
producerent. Et tandem quia nullam prorſus rationẽ,ne dum priuilegiũ,
aut ſcripturam pro eorum Monaſterio habebant Abbas,& Monachi San-
ctorum Trium Puerorum, ſicuti pro ſuo Florenſi obtulerat, præſentauè-
ratque manſuetiſſimus Ioachim; non abſque ingenti,& publico eorum
C inhonore, & vituperio ſic ſententialiter ab Imperiali Curia dictum teni-
mentum Abbati,& Floris Cœnobio fuit aſcriptum,vt etiam eodem anno
1195. per Conſtantiam Nortmannam Romanorum Auguſtam, & Siciliæ
Reginam ſpeciali ſuo fuerit confirmatum priuilegio. Verùm quia Dei
Homo ſemper in bono malum vincere aſſolebat, petito à Græcis teni-
mento tantum excepto (in quo alterum Monaſterium pro ſuis in Chri-
ſto filijs ædificandum deſignauerat, & ad hunc finem ab Henrico ſexto
obtinuerat, prout poſt latam ſententiam ſub denominatione Boni Ligni,
condidit, atq; inſtituit)in cæteris omnibus tenimentis,& agris Monaſterij
Floris pro omnibus illorum animalibus libera paſcua,& pro hominibus li-
D beram agriculturam ſub annuo conſtituto cenſu Sanctorum Trium Pue-
rorum Abbati, ac Monaſterio ſponduit, conceſſit, atque indulſit. Nec
proinde procellarum tempeſtas eſſe deſijt, immo maior,& nimium admi-
randa ſimul, ac ſcandaloſa inſurrexit; quippe poſt triennium quinto Kal.
Decembris anno Dominicæ Natiuitatis 1198. Conſtantia Imperatrice è
viuis ſublata, eiuſdem Monaſterij Sanctorum Trium Puerorum Monachi,
ſecum arma geſtantes, Florentium Monachorum ouium Paſtores inuaſe-
re, & quibuſdam ex hijs grauiter percuſſis, cæteros omnes dinudauere.
Et paulò poſt in maiore congregati numero,furiaque referti, armata ma-
nu,peiores Achab Samariæ Regis, Naboth Iezraelitæ ſuo vineam palatio
E proximã cupientis, Boni Ligni Monaſterium prædictum ab eorum Cœ-
nobio ſeptem milliaribus diſtans,primam Florenſis Archicœnobij filiam,
Abbate, & Monachis inde violenter expulſis, ſingulíſque bonis omnibus
direptis, ſatis temerario auſu ſolo æquarunt,& ſacrum Dei Templum ne-
fariè prophanarunt. Noluit B.Abbas pro illata ſuis iniuria maledictum
pro maledicto referre, ſed æqua lege temerarios, nefarioſque auſus com-
primere ſtuduit. Proinde Regiæ Cuſentinæ Curiæ Iuſtitiarios primò,dein-
de Comitem Raynerium Marchiſortem, tunc totius Calabriæ Capita-
neum,& tandem Centium Sancti Laurentij in Lucina Presbyterum Car-
dinalem, Sanctæque Apoſtolicæ Sedis Legatum, adijt,& ab hijſdem con-

Lycophron in Alexandra, Philogenes, Hecateus, Iſacius, Stephanus, & alij antiqui Auctores.

Matthaeus Capuanus Archiep. Friderici 2. familiaris in epiſt. ad Bartholomeum Archiep. Panormit. eiuſdẽ Friderici familiarem, ſub dat. Panor. 3. Kal. Maij, ſecunda Indict.

3. Regum. cap. 21.

tra prædictos Sanctorum Trium Puerorum Monachos, de ſe coram ipſis A
ad iuſtitiam præſentando, & deinde in antea ſub pœna vnciarum auri cẽtum de ſe abſtinendo ab omni inuaſione contra Florenſes, eorundemque bona, ac tenimenta litteras obtinuit. Haud potuit hiſce litteris Græcorum Religioſorum compeſci temeritas; quinimmò illis prorſus, & omninò contemptis, quorumdam Caccurij Oppidi hominum freti conſilio, auxilioque, nonnullos eorumdem ſæculares viros, armis onuſtos, ſecum adducentes, per Caloſubri, ſiue Boni Ligni, ac Faradonij agros, nec non per ſingula quæque alia Floris tenimenta, territoriaque diſcurrentes, omnes homines, quos de Floris familia habere poterant, violentijs, atq; moleſtijs, quinimmò & iniurijs affectos miſerè reliquere. Sciens autem Ioachim fidelis ſeruus, & prudens, quem Dominus ſuper ſuam familiam conſtituerat, ſe debere iuxtà Domini dictum, animam ſuam pro ſuis ouibus ponere; B
Corpus ſuum vllis vnquam delitijs expoſitum, macie, ſenectuteq; confectum, pro ſuorum, ſuæq; Eccleſiæ tutela bonorum, nouis laboribus ſtrenuè expoſuit, ac viriliter onerauit. Et primò Siciliæ Inſulam, & Panormum Vrbem extemplò aduolatus, extremam ſui Floris neceſſitatem, & à Græcis Monachis illatas ſibi moleſtias, violentiaſque, Friderico ſecundo, eiuſq; Curiæ omni cum manſuetudine propoſuit, atq; modeſtia. Nec mora, Regiæ commiſſionales litteræ expeditæ ſtatim viſæ fuere in perſonam Bartholomæi Archiepiſcopi Panormitani, Friderici Regis familiaris, C
tunc pro regia re agenda in Calabriam exiſtentis. Inſuper, quia Matthæus Capuanus Archiepiſcopus, & eiuſdem Regis familiaris, interfuerat in vẽtilitate cauſæ iudicio, & lata ſententia pro Florenſibus ab Imperatrice Cõſtantia contra Sanctorum trium Puerorum Abbatem, & Monachos; optimèque proinde callebat Græcorum Patrum mendacia; ne & ipſius cauſæ notitia, & datæ querimoniæ iuſtitia, mendacijs partis aduerſæ, delegati Archiepiſcopi Panormitani quomodolibet ſubtraherentur diſcretioni, veritatis in hac parte teſtimonium illi perhibuit, & ſpeciales litteras dedit, ſub *Datum Panormi tertio kal. Maij, Indictionis ſecundæ*. Quibus ab ipſo Dei viro receptis, Neocaſtrum Vrbem in Calabria appulſus, Bartholomæum D
Archiepiſcopum delegatum antedictum adijt, & nulla concitus ira, de Sanctorum trium Puerorum Cœnobij Monachis conqueſtus eſt, eidemque & Friderici Siciliæ Regis, & Capuani Archiepiſcopi obſignatas litteras præſentauit. Mox ille iuſtitiam facturus iniuriam paſſis, inde in Sancti Mauri Caſtrum Sanctæ Seuerinæ Diœceſis, ſecedens, ad ſe coram ipſo præſentandum, vel eo impedito ad alium mittendum, Græcorum Religioſorum Abbati præcepto mandauit. At iſte in ſua obſtinatione perdurans, & adire renuit, & mittere recuſauit. Cuius obedientia deluſus Panormitanus Archiepiſcopus Curilionem, Roſſanenſis Diœceſis Oppidum per magnificum productus, cauſam ſubdelegandam ſtatuit, & cõmittendam Bonhomini Archiepiſcopo Cuſentino, & Riccardo Sanctæ E
Euphemiæ Abbati, Simeoni de Mamiſtra Capitaneo, & Magiſtro Comeſtabulo, atq; Iuſtitiario Vallis Crathis, Vallis Signi, & Vallis Layni, Guillelmo de Biſiniano, Rogerio filio Iohelis, & Alexandro filio Guillelmi, Regis Iuſtitiarijs, quatenus lectis litteris Matthæi Archiepiſcopi Capuani, & inquiſita de omnibus veritate, tàm de contemptu regij mandati, & ſui, quàm de violentia, & damnis illatis, vt ſupra, iuſtitiæ plenitudinẽ exhibere curarent, & tali punientis ſententiæ animaduerſione procedere, vt delinquentibus ad pœnam eſſet, & audientibus ad terrorem, & alias prout

Ioannes in Euangel. cap. 10. num. 11.

A in expeditis deinde deſuper litteris ſub *Datum Curiolani vigeſimo quinto Maij, ſecunda Indict.* plenius continetur. Gratiſſimum extitit Dei famulo, ſemper aſſiſtenti, Bartholomæi iudicium. Quippe cum hæc ſibi euentura præſagiſſet, Romam aduectus pro antidoto, ab Innocentio tertio Romano Pontifice (hic in eodem die obitus Celeſtini tertij, & Epiphaniæ Domini 1198. ad Pontificatum aſcendit) commendatitias litteras obtinuerat, Bonhomini, poſt Archiepiſcopum Obizum, Metropolitanæ Cuſentinæ Eccleſiæ Archipræſuli nouiter adlecto, ac Regijs Vallis Crathis Iuſtitiarijs directas, vt Floris Cœnobium à prauorum tuerentur incurſibus, quas ipſe iam illis paulò ante conſignauerat. Acceptis ergo vnà cum Regis
B familiaris Matthæi Archiepiſcopi Capuani teſtimonialibus, ſubdelegatorijs litteris Archiepiſcopi Panormitani, è Curiolano ſecedens, Cuſentiam Vrbem deuenit; & nihil cunctatus, quibus fuerant directæ, tradidit illas ea, qua pollebat humilitate; & nihil de eorum iuſtitia hæſitans, triſtem ſuam aliquâtulum reſtauraturus familiam, Florem adijt. Vbi per aliquos dies cum permanſiſſet, Dominorum Iudicum mandatis obtemperans, paratus audire ſententiam, & ſuam recipere iuſtitiam, ſemel atque iterum Cuſentiam acceſſit. Sanctorum verò trium Puerorum Cœnobij Abbas, in ſua pertinacia ſiſtens, à replicatis Iudicum præceptis ſuas aures excutiens, nec perſonaliter comparere, nec Procuratorem, qui pro ſe reſpon-
C deret, mittere voluit; verùm ſe infirmum fingens, hoc tantùm per Nuncium quendam ſignificauit. Tandem inſtante Dei viro Ioachim, qui determinorum multitudine, multoties ſuo iure fuiſſe fruſtratum, ſeque iam pro hoc ipſo multum de ſui Monaſterij bonis expendiſſe grauiter querebatur, data illi fuit integra reſtitutio rerum, & poſſeſſionum, tenimentorumque, quæ tàm Græci, quàm Caccurienſes contra Floris priuilegiorũ formam inuaſerant, & per Iuris idoneos corporalis poſſeſſio eorumdem: & ſuper inuaſione, & damnis ſuo Monaſterio irrogatis, ac ſuper contumacia Sanctorum trium Puerorum Cœnobij Abbati ad ſe præſentandũ, vel alium ſufficientem mittendum, datus fuit peremptorius terminus, cum
D comminatione in caſu contemptus, aut negligentiæ, de illum in Eccleſiæ ſuæ bonis ſeuerè puniendo, & aliàs prout diffuſiùs continetur in eorum munimento tribus ſigillis ex linea cordula pendentibus, Iudicum eorundem, ac teſtium ſubſcriptionibus roborato anno Dominicæ Incarnationis 1199. Menſe Iunij, ſecundæ Indict. Cuius ad perpetuandam memoriam hìc apponendum, & ad verbum ſtudioſo lectori dandum cenſuimus. Sic enim ſe habet originale in Florenſi Archiuio aſſeruatum.

✠ *In nomine Dei æterni, & Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti. Amen. Nos Bonhomo Dei gratia Cuſentinus Archiepiſcopus, & Riccardus Sanctæ Euphemiæ, Guillelmus de Biſintano, & Alexander filius Guillelmi Regij Vallis Cra-*
E *this Iuſtitiarij per hoc præſens ſcriptum notum facimus, quod veniens ad Nos Venerabilis Abbas Ioachim attulit nobis litteras Domini Bartholomæi Dei gratia Venerabilis Panormitani Archiepiſcopi, & Domini Regis familiaris, ità continentes. Dilectiſſimo in Chriſto fratri, & præcordiali amico noſtro Domino Bonhomini Dei gratia Venerabili Cuſentino Archiepiſcopo, dilecto in Chriſto fratri, & cariſſimo amico noſtro Domino Riccardo Venerabili Abbati Sanctæ Euphemiæ, Domino Simeoni de Mamiſtra Capitaneo, & Magiſtro Comeſtabulo, atq; Iuſtitiario Vallis Crathis, Vallis Signi, & Vallis Layni, Domino Guillelmo de Biſiniano, Domino Rogerio filio Ioelis, Domino Alexandro filio Guillelmi, Regijs Iuſtitiarijs, dilectis in Chriſto filijs, & cariſſimis amicis ſuis,*

Bar-

*Bartholomæus eadem gratia Panormitanus Archiepiſcopus, & Domini Regis fa- A
miliaris ſalutem, & ſincerum dilectionis affectum. Dilectus in Chriſto frater,
& cariſsimus amicus noſter Venerabilis Abbas Ioachim occurrens nobis apud
Neocaſtrum, conqueſtus eſt nobis de Monachis Sanctorum trium Puerorum,
dicens. Quod ipſi Monachi ferentes ſecum arma moluta fecerunt inſultum in
fratres ſuos, qui cuſtodiebant oues Eccleſiæ. Et quoſdam quidem percuſſerunt,
alios verò expoliauerunt. Deinde per dies aliquot congregati in maiori nume-
ro cum multitudine armatorum inuaſerunt ſuffraganeum Monaſterium eius,
quod dicitur de Bono Ligno, trahentes inde Monachos violenter, deſtruentes of-
ficinas ipſius Monaſterij, & diripientes bona, quæ ibi inuenta ſunt. Cumq; præ-
fatus Abbas, & fratres eius querimoniam deponerent, Vos Iuſtitiarij Cuſinti- B
ni ſcripſiſtis eis, vt venirent ad iuſtitiam faciendam, & prohibuiſtis eis ſub pœna
centum vnciarum auri, ne de cætero præſumerent inuadere tenimenta Eccleſiæ
Monaſterij Floris, & nec ad iuſtitiam faciendam venerunt, nec ab inuaſione ceſ-
ſauerunt, ſicut dixit. Præterea miſſæ ſunt eis ſimiles litteræ à Comite Raynerio
Marchiſorte dicti temporis Calabriæ Capitaneo, & ad extremum à Domino Le-
gato, & nihilominus contempſerunt, vt dicitur. Quia potius ducentes ſecum vi-
ros armatos per tenimenta Monaſterij multas violentias fratribus ſuis, & mo-
leſtias irrogauerunt, freti quorundam hominum Caccurij conſilio, & auxilio, qui
& ipſi, ſicut aſſerit, tenimenta Eccleſiæ, & terras contra prohibitionem, & Regis
præceptum inuadere præſumpſerunt. Perſeuerante autem ſupradicto Abbate C
in petendo à nobis iuſtitiam ſuper inuaſionibus, & damnis, quæ paſſa eſt Eccle-
ſia eius, conſignatæ ſunt nobis litteræ ex parte Domini noſtri Sereniſsimi Regis,
præcipientes, ne tot exceſſus relinqueremus impunitos, ſed faceremus iuſtitiam
iniuriam paſsis, ſecundum quod dictaret ius, & ratio poſtularet. Verum quia
accerſitus à nobis Venerabilis Abbas Sanctorum trium Puerorum, & iuſſus ve-
nire, vel mittere ad nos apud Sanctum Maurum, vt in præſentia noſtra, cauſa
diffiniretur, nec mittere voluit, nec venire. Mandamus diſcretioni veſtræ, &
ex Regia parte præcipimus, quatenus lectis litteris Domini Venerabilis Capua-
ni Archiepiſcopi, Regij familiaris, nobis inde tranſmiſsis, qui nouit plenius ra-
dicem controuerſiæ inter Monaſterium Floris, & Monaſterium Sanctorum triū D
Puerorum; quæ deciſa in Curia Dominæ Imperatricis, poſt obitum ipſius hanc
ipſi Monachi Sanctorum trium Puerorum reſumere præſumpſerunt. Et inqui-
ſita de omnibus veritate, tam de contemptu mandati Regij, & noſtri, quam de il-
lata violentia, & damnis præfato Venerabili Abbati plenitudinē iuſtitia exhi-
bere curetis. Data prius Sayſina rerum, & poſſeſsionum, quibus vel ipſi Monachi,
homines Caccurij Monaſterium Floris diſſagire præſumpſerunt. Facientes eis
nihilominus de ipſis hominibus Caccurij iuſtitiam fieri, & de his, qui facientes
inſultum vaſtauerunt Monaſterium eius de Bono Ligno, & de cæteris, qui inua-
ſerunt terras, & tenimēta Eccleſiæ, & de his, qui incidentes armati per teni-
menta Eccleſiæ damna, & contumelias fratribus intulerunt. Si autem (quod ab- E
ſit) adhuc contumaces fuerint, tantum de rebus eorum capiatis, quantum digne
ſufficiat ad reſtaurationem damni, & expenſarum, quas ipſe Abbas Ioachim
quærendo, & expectando iuſtitiam, illiſque differentibus, feciſſe comprobantur.
De cætero ipſum Monaſterium Floris, & Fratres eius ab inuaſione præfatorum
Monachorum Sanctorum trium Puerorum, & hominibus Caccurij manere fa-
ciatis in pace. Quod ſi vos omnes in hijs exequendis ſimul adeſſe nequiueritis,
tres ſaltem veſtrum, quos præfatus Abbas de Flore habere poterit nihilominus
exequantur. Datum Curiolani 25. Maij ſecunda Indict. Receptis autem litte-
ris præfati Panormitani Archiepiſcopi, & eius data ex parte ſententiæ, & à*

nobis

A *nobis in reliquo confirmanda pariturі, maximè quod nobis Bonhomini Archiepiſcopo Coſentino, & nobis Iuſtitiarijs Vallis Crathis commendata eſſet Domus Floris à ſummo Pontifice per ſacras litteras ſuas, vt eam à prauorum incurſibus tueremur. Ad hoc Abbas Ioachim in vtroque termino venit Coſentiæ, paratus audire ſententiam noſtram, & recipere iuſtitiam ſuam ſecundum tenorem litterarum præfati Panormitani Archiepiſcopi. Abbas autem Sanctorum trium Puerorum nec venit, nec miſit, qui reſponderet pro parte Monaſterij ſui, ſed miſit tantùm Nuncium vnum, qui diceret, eum eſſe infirmum. Verum quia Venerabilis Abbas Ioachim, & Fratres eius multos ſe iam terminos accepiſſe querebantur, & ſe multoties fuiſſe ſuo iure fruſtratos, & multas iam pro hoc ipſo fe-*
B *ciſſe expenſas, & præſertim quod hoc ipſum in litteris Domini Panormitani Archiepiſcopi pleniùs continetur, & ibidem iam dictata erat ſententia de contemptu, & dandi Sayſina Monaſterio Floris. Viſum fuit nobis, vt eadem litteræ legerentur in præſentia noſtra, & ſecundum tenorem earundem litterarum procederemus in cauſa. Quia vero vt ſuperius oſtenſum eſt, in eiſdem litteris continebatur, quatenus litteras Capuani Archiepiſcopi, qui nouerat à principio cauſam controuerſiæ inter Monaſterium Floris, & Monaſterium Sanctorum trium Puerorum præfato Domino Archiepiſcopo Panormitano inde tranſmiſſas, legi faceremus, & agnita per eas veritate ſecundum earundem tenorem litterarum procederemus in cauſa, lectæ ſunt eadem litteræ in præſentia noſtra, quarum*
C *inter cætera continentia talis erat. Reuerendo plurimum in Christo fratri cariſsimo ſocio, & præcordialiſsimo amico ſuo Domino Bartholomæo Dei gratia Venerabili Panormitano Archiepiſcopo, digniſsimo Regio familiari. Matthæus eadem gratia Capuanus Archiepiſcopus, & eiuſdem Domini Regis familiaris ſalutem, & intimæ dilectionis affectum. Ex tenore ſacrarum litterarum, quas Regia celſitudo vobis tranſmittit, honeſtati veſtræ ſatis innoteſcere poterit, quod Monachi Græci ſanctorum trium Puerorum, ſimul cum Laicis arma gerentibus, inuaſerunt Monaſterium, quod olim Caloſuber, nunc Bonum Lignum vocatur, à Venerabili Abbate Ioachim conſtructum, præcipitauerunt Oratorium, & alias officinas eiuſdem, & quæcunque inuenerunt diripuerunt in prædam. Ea propter*
D *fraternitatem tuam oramus attentiùs, & exhortamur in Domino, vt iuxta prædictum ſacrum mandatum Regium, quod vobis ex inde tranſmittitur tantum inquirentes exceſſum, ſic animaduerſione punientis ſententiæ velitis procedere, vt ſit delinquentibus ad pœnam, & audientibus ad terrorem. Cæterum ne partis aduerſæ mendacijs cauſæ ipſius notitia diſcretioni veſtræ quomodolibet ſubtrahatur; Nos qui de cauſa ipſius pleniùs agnouimus, & teſtimonium veritatis in hac parte perhibere tenemur. Charitati veſtræ notum facere volumus, quod cum Dominus quondam Imperator à partibus iſtis verſus Apuliam prima vice tenderet, tranſeunte ipſo per partes Calabriæ, ad ſupplicationes prædicti Venerabilis Abbatis, & Confratrum eius, quoddam tenimentum eis conceſſit, facto*
E *exinde priuilegio. Deinde exiſtentibus nobis cum Domina noſtra quondam Imperatrice in Siciliam veniente, Abbas prædicti Monaſterij Sanctorum trium Puerorum cum Confratribus ſuis coram eius præſentia quæſtionem mouit dicens. Partem eiuſdem tenimenti præfato Venerabili Abbati Ioachim à iam dicto Domino Imperatore, vt dictum eſt, conceſſam, eis pertinere. Et cum propter hoc à loco Sanctæ Euphemiæ, vbi prius quæſtio ipſa mota eſt, vſque apud Roccam Nicephorij vtraque pars prædictam Dominam Imperatricem noſtram ſubſequeretur, in eiuſdem Curia ſententiatum eſt, vt priuilegia vtrinque exinde oſtenderentur, & pars illa cui oſtenſa fauerent priuilegia, ius ſuum pleniùs obtineret. Vt itaque ventum eſt apud Nicoteram, prædicta pars ipſius Monaſterij*

San-

Sanctorum trium Puerorum confeſſa eſt, ſe nullum exinde priuilegium obtinere. Et ſic tandem per prædictæ Dominæ Imperatricis Curiam iam dictum tenimentum prænominato Venerabili Abbati Ioachim ſententialiter adiudicatum eſt, & per eiuſdem priuilegium ſibi perpetuò confirmatum. In quo vtique tenimento ipſe idem Venerabilis Abbas prædictum Monaſterium Boni Ligni poſtmodum ædificauit. Verumtamen multorum etiam interuenientibus precibus, & quia pars vtraq; Religioni vacare videbatur, pro bono etiam pacis ſæpè dictus Venerabilis Abbas prædicto Monaſterio Sanctorum trium Puerorum in alijs tenimentis ſuis paſcua pro Animalibus eorum, & hominibus eorum eis laborare liceret ſub cenſu annualiter conſtituto annuit, & conceſsit. Quod totum iam dicti Monachi Sanctorum trium Puerorum poſt præfatum Dominæ Imperatricis obitum, vt prælegitur penitus infregerunt. Datum Panormi tertio kal. Maij, Indict. 2. Lectis itaque vtriuſque Domini Curiæ litteris. Nos quatuor, qui in ſtatuto termino ſimul adeſſe potuimus, cum Dominus Simeon Magiſter Capitaneus, & Magiſter Iuſtitiarius, & Dominus Rogerius filius Iohelis Iuſtitiarius ſeruitijs Regijs innodati, nobiſcum adeſſe nequiuerint, iuxta mandatum D. Panormitani Archiepiſcopi procedentes in cauſam, conuocatis nobiſcum diſcretis viris tàm Eccleſiaſticis, quàm Laicis, & conſiderata diligentius veritate, ac tenore vtrarumque litterarum, ſententiam, quam Dominus Panormitanus Archiepiſcopus dictauerat ſtuduimus executioni mandare, dantes perpetuam Sayſinam iuxtà mandatum ipſum Venerabili Abbati Ioachim, & Monaſterio eius totius tenimenti, & locorum, de quibus quæſtio vertebatur inter Monaſterium Floris, & Monaſterium Sanctorum trium Puerorum, ſecundũ quod conceſſum ei fuerat à Domino Imperatore, & confirmatum à Domina Imperatrice per priuilegia ſua, & ſecundum quod continetur in litteris præſcriptis Domini Capuani Archiepiſcopi, Domini Regis familiaris, tã ſcilicet de loco, qui olim dictus eſt Caloſuber, nunc autem Bonum Lignum, & de alio loco, qui dicitur Faradonius, quam de cæteris tenimentis, & terris, quæ ipſi Monachi, vel alij inuaſerunt contra priuilegiorum ſuorum; & miſsis nihilominus iuris idoneis eos in corporalem induci fecimus poſſeſsionem. Ac præfato Abbati Sanctorum trium Puerorum terminum dedimus peremptorium, quo ſuper inuaſionibus, & damnis Floris Monaſterio irrogatis, ſuper contemptu etiam, quod toties citatus, nec venire, nec reſponſalem deſtinare curauit, paratus ad reſpondendum noſtro ſe conſpectui repræſentet, vel ſufficientem curet mittere reſponſalem, qui vice ſua omnia ſuſcipiat, quæ fuerint à nobis iuſtitia dictante prouiſa. Quod ſi adhuc venire contempſerit, aut reſponſalem neglexerit deſtinare, ſecundũ quod in litteris Domini Panormitani continetur, eum in rebus Eccleſiæ ſuæ decreuimus puniendum. Et ne quod abſit, præfatus Abbas, & Monachi Sanctorum trium Puerorum aliquo ſuperueniente tempore contra hoc, quod diffinitum fuit in Curia Dominæ Imperatricis, ſecundum quod teſtimonium perhibet Dominus Capuanus Archiepiſcopus Domini Regis familiaris, tenimenta, & poſſeſsiones conceſſas per priuilegia Monaſterio Floris vlterius quaſi ſua inuadere, aut intrare præſumant, aut aliquam inde quæſtionem mouendo Abbatem, & Fratres Floris inde vlterius fatigare, eidem Abbati Floris, & Monaſterio eius præſens ſcriptum fieri fecimus in teſtimonium per manum Aymerij Notarij Domini Guillelmi de Biſiniano Iuſtitiarij, noſtris, & ſubſcriptorum virorum, qui interfuerunt, manibus roboratum. Anno Dominicæ Incarnationis milleſimo centeſimo nonageſimo nono. Menſe Iunij, ſecundæ Indict.

✠ *Ego Bonhomo Cuſentinus Archiepiſcopus.*

✠ *Ego Riccardus Sanctæ Euphemiæ Abbas.*

Ego

A ✠ *Ego Humfredus Sancti Marci Epiſcopus interfui.*
✠ *Ego Guillelmus Biſiniano Iuſtitiarius.*
✠ *Ego Iudex Raynaldus interfui.*
✠ *Apulus, & Calaber conſcribor.*
✠ *Ego Goffredus Magiſter Domus Eccleſiæ Cuſentinæ interfui.*
✠ *Ego Petrus Cantor.*
✠ *Ego Virgilius Sanctæ Euſemiæ Archidiaconus, & Cuſen. Cancellarius.*
✠ *Ego Iacobus Cuſentinus Theſaurarius.*
✠ *Ego Manfredus . . . . Archidiaconus.* Sunt inſuper quatuor nomina teſtium græcis ſignata caractheribus.

B ✠ loca ✠ Sigillorum. ✠.

Quid inde contra Sanctórum trium Puerorum Abbatem, & Monachos fuerit decretum adhuc mihi incompertum. Verum Florenſibus fuiſſe incorporatum eorum Cœnobium, eiuſq; Coloni ſub ſuaui Florenſis Inſtituti iugo colla ſummiſiſſe ſua, hoc mihi indubitatum, atque certiſſimum, tum ex his, quæ in Florenſi Archiuio regiſtrata comperi. Tum ex his, quæ tradidit Græcus in Chronologia Ioachim. Tum etiam ex his, quæ in ſuis manuſcriptis adnotata reliquit Pater Buffolatus, cuius ſunt formalia. *Septima filia eſt Sancta Mariæ de Noua, ſeù trium Puerorum, quæ eſt apud Terrã Caccurij, qui ſcilicet Commendatarium ad ſe eximendum à motu proprio per ſã-*
C *ctiſſimum Dominum D. N. Pium Quintum conceſſo, & ad ſe ſubtrahendum ab expenſis, quæ ad alimentationem Monachorum requiruntur, inquit malitioſe, & non dicendo veritatem, ore ſe Chriſtianum fore pronunciando, corde autem ipſum Deum, & ſuum officium diuinum non ſolum non augmentando, ſed etiam diminuendo, & noluit concordare mecum de ſeparatione menſe; oſtendendo quãdam Bullam, quæ per nos bene reuiſa fuit, in qua Bulla manifeſtè apparuit, quod dicta Abbatia non eſt noſtri Ordinis Ciſtercienſis, ſed Sancti Baſilij, tamen nobis copiam dictæ Bullæ dimiſit, quam tenet Reu. Domnus Dionyſius, & in prædicta Abbatia habitat nunc Reu. Domnus Nicolaus noſtri Ordinis Monachus.* Hæc Buffolatus in cap. *Monaſtarium Sancti Ioannis de Flore.* Vbi nonnulla
D alia de Flore, & ſuis filiabus, quas ipſe, cæterarum ignarus, vltra duodecim non extendit. Tum etiam ex immemorabili poſſeſſione in qua Abbas Florenſis Monaſterij reperitur ſuæ filiationis Monaſteria vocandi in vigilia, & die Sancti Ioannis Baptiſtæ ad ſibi præſtandam obedientiam, inter quæ erat Sãctorum trium Puerorum Cœnobium. De qua functione hæc Buffolatus antedictus. *In die vero Sancti Ioannis Baptiſtæ Reu: Pater Prior præfati Monaſterij Sancti Ioannis de Flore* (dicit *Pater Prior*, quia ea tempeſtate, Lucaniæ, & Calabriæ Monaſteria non erant in Congregationem redacta; proindeque carebant Abbate clauſtrali, regebanturq; Monachi per Priorem immediatè: nunc autem poſtquam fuere vnita in capitulo
E in celeberrimo Cœnobio Sanctæ Mariæ de Sagittario celebrato ſub die 10. & ſequentibus Menſis Aprilis anno Domini 1605. quam Græcus refert in ſua Chronologia; maximè verò in Capitulo in Venerabili Monaſterio B. Mariæ de Saccurſu Cuſentinæ Diœceſis, ſub die octaua, & ſequentibus Menſis Decembris celebrato anno Domini 1633. vigore litterarum Apoſtolicarum in forma Breuis ſub anulo Piſcatoris de more expediti, incipientis. *Sacroſancti Apoſtolorum miniſterio.* Sub *Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem ſub die 12. Iulij, anno Domini 1633. Pontificatus fœlic. rec. Vrbani Papæ octaui anno decimo.* Quod ad verbum dedit Aſcanius Tamburinus in ſuo opere *de Iure Abbatum*; non per Priorem

Græc. ſect. 51.

Iuſtus Buffolatus Vicar. general. in ſuis m.S. cap. Monaſterium S. Io: de Flore.

Buffolatus loc. cit.

Iacob. Græc. in Chronol. Ioachim ſect. 10.

Aſcanius Tambur. de Iur. Abb. tom. 2. diſp. 24. q. 5. n. 63.

immediatè, ſed per ſuum Abbatem, Pontificalium vſu decoratum, Monaſterium vnumquodque gubernatur, & regitur) *præparatur ad celebrandam rem diuinam maiorem, coram nobilibus de Caccurio, & Villæ Sancti Ioannis de Flore; & coram toto Populo clamat omnes Abbates prædictarum Abbatiarum ſuarum filiarum, & illi reddunt obedientiam, & loco, & cognitione iuris, quod ergà dictas Abbatias habet dictum Monaſterium Floris reddit quilibet iſtorum Abbas dicto Priori duas libras ceræ, & Abbates* (ſupple Commendatarij) *qui non comparent dictæ ſolemnitati, aut non mandant adſe excuſandū propter ſuas cauſas legitimas, quas ad id faciendum dant, ſunt condemnati arbitrio præfati Abbatis prædicti Monaſterij Sancti Ioannis de Flore, & prædicti Abbates portant ſuis manibus vnū cereum librarum duarum ceræ laboratæ, etc.* B
Cæterum præfatæ Græcorum Patrum, aliorumque omnium, vexationes, contradictioneſq; illuſtriorem Dei virum Ioannem Ioachim effecerunt; quippe maiores ex illis acquiſiuit prærogatiuas; & caput extulit vndis. Etenim rectè dicebat Tertullianus. *Omnis iniuria, ſeu lingua, ſeu manu incuſſa cum patientiam offenderit, eodem exitu diſpungetur, quo telum aliquod in petra conſtantiſſima duriti:a libratum, & obtuſum, concidet enim ibidem irrita opera, & infructuoſa; & non vnquam repercuſſum, in eum, qui emiſit, reciproco impetu ſæuiet; nempe idcirco, quis te lædit, vt doleas; quia fructus lædentis in dolore læſi eſt: ergo cum fructum eius euerteris non dolendo, ipſe doleat neceſſe eſt amiſsione fructus ſui: tunc non modo illæſus ibis, quod etiam ſolum tibi ſufficit, ſed inſuper aduerſarij tui, & fruſtratione oblectatus, & dolore defenſus.* C
Et quod maius eſt, Ioachim ex tot conflictationibus de inimicis gloriæ vexillum erexit, & velut inuictus operarius Vineæ Domini retruſis omnibus contradictionis iaculis, loricà, & clypeo patientiæ, atque modeſtiæ communitus, aduerſarios domuit, & domitos in Florenſem Ordinem, Dei vineam, reportauit.

Tertull. de patientia cap. 8.

CAP. XLVII.

Antichriſtum iam natum prædicit. Vbi & de vaticinij veritate. D

MIra diſpenſatione Deus omnipotens ſic in electis ſuis dona diſpenſat, vt & iſti det, quod illi denegat, & alteri maius, quod alteri minus tribuit; quatenus dum vel iſte habere illum conſpicit, quod ipſe non habet; vel ille hunc maius accepiſſe conſiderat, quod ſibi minus adeſſe penſat; dona Dei alter in altero, idest viciſſim omnes admirentur, atque ex hac ipſa admiratione humilietur alter alteri, & quē videt habere, quod non habet, eum diuino iudicio ſibi prælatum putet. Illud vtique omnipotens Deus agit in hominum cordibus, & in chariſmatum diſpenſatione, quod facit in regionibus orbis terræ; poterat namque cuilibet regioni fructus omnes tribuere; ſed ſi vna quælibet regio alterius regionis fructu non indigeret, communionem cum altera non habuiſſet. Sicut ergo terrarum ſunt regiones, ſic Sanctorum ſunt mentes, quæ dum viciſſim ſibi conferunt quot acceperunt, quaſi fructus ſuos regiones regionibus impendunt, vt in vna omnes charitate etiam cum admiratione iungantur. Talis vtique videtur habendus Beatus noſter Abbas Florenſis, qui cæteros omnes ſui temporis prophetiæ dono excelluit, præcipuè verò San- E

ctum

A ctum Cyrillum Carmelitam, Beatum Ioannem Kala, & Beatum Adam Parſenniæ Abbatem, qui ad eius confugerunt oracula, & cum ipſo indiſſolubili fuere colligati charitatis vinculo. De Cyrillo, & Ioanne erit ſermo alibi. De Adamo hoc in capite. Perſennia Ciſtercienſis Ordinis Abbatia in Diœceſi Cenomanenſi, in Gallia, anno Domini 1145. vndecimo Kal. Auguſti, ſiue à Guillelmo Pontinio, vt tradit Claudius Robertus, ſiue à Guillelmo, Ioanne, & Roberto Comitibus Cenomanenſibus, ac Baronibus de Sinois, vt ex Renato Choppino prodit Aubertus Miræus fundata, nunc à Reformatis Ciſtercienſis eiuſdem Ordinis, Abſtinéribus nũcupatis, poſſeſſa, vt refert Reuerendiſſimus Pater, ſapientia, prudentia,

B atq; doctrina præcipuus, & zelo Religionis famoſiſſimus, D. Hilario Rancato Abbas Ciſtercienſis, Abbatem habebat, cui nomen erat Adam, cuius eximia cum laude meminere, ac inter Doctores recenſere Iacobus de Vitriaco, Thomas Cantipatranus, Ioannes Trithemius, Antonius Poſſeuinus, Conradus Geſnerus, Philippus Seguinus, Angelus Manrique, & alij relati à P. Hippolito Maraccio. Dicuntque virum fuiſſe ſanctiſſimũ, & eloquentiſſimum. Hic inquam Adam Perſeniæ Abbas Romam cum deueniſſet, reperijſſetque ibidem Dei famulum Ioachim prophetiæ ſpiritus præcipuè eximia laude florentem, qui futura veluti præſentia adaperiebat omnibus, ad Dei virum acceſſit communi ore laudatum, & ab eo,

C quonam auſu talia prædicaret, an ſcilicet ex prophetia, an ex coniectura, ſeù reuelatione ſciſcitatus eſt; ad hoc ſciendum inuitatus præſertim ex his, quæ ipſe præſcripſerat in expoſitione ſuper Apocalypſim, vt prodit Anonymus Auctor; cuius opus manu ſcriptum extat in Bibliotheca Sancti Victoris Pariſienſis, qui quædam de ſexti ſigilli apertione in dicta expoſitione non ſcripta, ac ſi ſcripta fuiſſent, aſſerit, vt eam pro veritate legenti patebit. Ille verò ea, qua fuerat humilitate donatus, reſpondit. *Deus* (inquit) *qui dedit olim Prophetis ſpiritum Prophetiæ, mihi dedit ſpiritum intelligentiæ, vt in Dei ſpiritu, omnia myſteria ſacræ Scripturæ clariſsimè intelligã, ſicut ſancti Prophetæ olim intellexerunt, qui eam olim in Dei ſpiritu ediderint.*

D Et quia ſparſus rumor inter fideles de proximo Antichriſti aduentu nonnullorum mentes occupabat, hunc enim B. Abbas nonnullis prædixerat, ex cuius vaticinio rumor inſurrexerat. Adam Perſenniæ Abbas, quid re vera ſentiret de Antichriſto Dei virum requiſiuit. Ille autem Antichriſtum iam natum eſſe reſpondit. Refert Anonymus antedictus, Perſeniæ Abbatem Ioannis Ioachim refutaſſe reſponſum; immò potiùs dicendum, credendumque ob admirationem in humilitate conticuiſſe, eum diuino iudicio ſibi prælatum conſiderando, nam & ſi ſanctiſſimus, & eloquentiſſimus eſſet, donum tamen in ſe non deprehendebat ſecreta penetrandi, reſerandique diuina, vt noſter diuinus vates Ioannes Ioachim. Et conſe-

E quenter ignorabat Fridericum ſecundum iam natum fore, prout deinde fuit ille, qui tanquam magiſter mali, miniſter doli, iræ artifex, inuentor ſceleris, impietatis auctor, pietatis prædo, inimicus innocentiæ, hoſtis naturæ, malus omnibus, ſuis peior, peſſimus ſibi, toto vitæ ſuæ tempore ſicut alter Herodes, vt cum Dei famulo, & Gregorio nono loquar, quoad potuit Chriſtianam Religionem, & Ieſum Chriſtum in fidelium pectore extinxit, fidem catholicam, & Eccleſiaſticam libertatem totis viribus conculcauit, Epiſcopos, Præcones Chriſti, Rectores fidei, Paſtores ouium, Medicos languentium animarum, ſpoliatis bonis Eccleſiaſticis, & mundanis, quod eſt Sancti Petri patrimonium epiſcopale, alijſq; Terris Impe-

Infra c.57. & c.58.

Claud. Robertus in Gallia Chriſtiana. Renatus Choppinus Monaſticorũ lib. 2. tit. 1. §. 3. Aubert. Miræus in Chronic. Ciſtercij.

Hilario Rancato Abb. Ciſt. in notula præfixa ſermonibus Adæ.

Iacob. de Vitriaco Card. in hiſt. Occid. lib. 2. cap. 9.

Thom. Cantipatr. lib. 1. Apum cap. 7. Ioann. Trithem. de ſcriptor. Eccleſiaſt. Ant. Poſſeuin. in Apparatu ſacro tom. 1. Angel. Manrique Ann. 1145. cap. 10. nu. 6. tom. 3. ad ann. 1190. c. 2. & ad ann. 1191. c. 7. Ioann. Piccardus in notis ad epiſt. 96. Bern. relati à P. Hippol. Marraccio Lucenſi Congregat. Regularium Clericorum Matris Dei in Mariali Abbatis Perſenniæ.

Anonym. Auctor relatus à P. Marraccio loc. cit.

Ioach. Abb. in c. 20. Hierem. Greg. 9. in Conſt. 13. edita contra Frid. ſecundum anno 1239. relata à Laertio Cherubino in ſuo bull. pag. 58.

rio Romano ſubiectis proſcriptione damnabili exulare compellit, ſacroſanctas Eccleſias ſacrilega temeritate prophanauit, Religioſos, Pupillos, Orphanos, Pauperes, & Viduas denique tegmine vili nudatus, quaſi ſublatis deſuper carnibus exoſſauit, Sarracenos contra Eccleſiam conduxit, eis ſæua flagitia patranda commiſit, ſacra Hieroſolymitanorum loca Turris danda iuſſit, & illa inſuper enormiſſima perpatrauit, quorũ ſupra mentionem fecimus. Quod autem Dei famulus pro nato Antichriſto, Fridericum ſecundum intellexerit, patet ex his, quæ in caput quartum Hieremiæ Prophetæ ad verbum *Puerpera manus extendens inter morientes* regiſtrata reliquit. Vbi ſic. *Nota quod dicitur (Puerpera manus extendens inter morientes) ſub præſſura futuri Regis illius, qui ſupra quam credi poteſt vniuerſa vaſtabit, quem & in ianuis eſſe puto, natum fore in Mundo, ſed ſcandalo deputatum. Roma, ideſt Eccleſia generalis pariet Ordinem deſignatum in Apoſtolis ad prædicandum Euangelium interim deſtinandum, vt quiſque fidelis in fide firmatus de illius Regis, & Antichriſti perfidia non paueſcat, aut cadat.* (Ordo iſte à Dei Viro prædictus, fuit ordo Minorum a Sancto Franciſco Aſſiſinate inſtitutus, perſecutus verò grauiter à Friderico ſecundo, cuius eſt ſermo, & vnum præcipuè eiuſdem Ordinis Patrem, vt idem Gregorius nonus refert, horribili crudelitate combuſſit) *Futurum quidem eſt, vt idolum perfidiæ ſuæ in Eccleſia ſtatuat, & forſan Pſeudoprophetam, niſi forſitan ſeipſum oſtendendo ſe quaſi Deum. Ab eo enim afflicta Eccleſia, & ſi de præſſura doleat, gaudebit tamen Sarra mater eius de Iſaac, non curans ſi temporalia perdenda lugeat, dum æterna conquirat. Multi enim pœnitendo conuertentur ad Dominum. Multi ſub præſſura, & perfidia illa deficient.* Hæc, & nonnulla alia tàm in citato capite, quàm alibi ſæpè contra Fridericum ſecundum præſcripſit anno Domini 1197. dicta in expoſitione ſuper Hieremiam Prophetam ad Henrici ſexti Patris illius inſtantiam elaborata, vt ipſemet eodem cap. 4. & cap. 24. tradidit. Nolumus nos ad prolixitatem euitandam alia ex eodem referre, cum ex his, quæ aliàs ſupra dedimus, veritas totius appareat ſatis aperta. Cæterum ne quid quod ad rem attinet omittamus, Anonymo Auctori circa ſexti ſigilli apertionem reſpondendo dicimus cum Bartholomæo Piſano. *Sextum Apocalypſis ſigillum, ſi diligenter inſpicitur, apertum fuit tempore Friderici ſecundi, Regis Siculorum, cuius in tempore factus fuit magnus terremotus, quia magna perſecutio in Eccleſia ſancta Dei, nam propter diuiſionem inter ipſum, & Papam, & Cardinales, de partibus infidelium ad partes fidelium multos Sarracenos conduxit Eccleſias deſtruentes, & Clericos perſequentes, & Religioſos. Sol factus eſt niger, ideſt Dominus Papa, qui diù tempore ſuo niger fuit; videlicet, quia non eſt inuentus, immo poſtea, vt ſimplex Sacerdos Venetijs eſt inuentus. Luna tota facta eſt ſãguis, ideſt Eccleſia tota effecta eſt ſanguis, ideſt ſanguinolenta interfectione Clericorum, Cardinalium, & aliorum Prælatorum per ipſum Fridericum, & ſuos fautores interfectorum. Stellæ de Cælo militantis Eccleſiæ ceciderunt, quia multi Prælati, adhærentes eidem, depoſitione, & excommunicationis ſententia innodati ceciderunt.* Cætera, quæ ſequuntur, videri poſſunt apud eundem Piſanum. Ne autem nouum videatur alicui, Eccleſiæ hoſtem, Antichriſti nomine appellari; ſciendum eſt hoc etiam nomine fuiſſe à Sanctis Patribus, Ioanne Ioachim Abbate antiquioribus, nuncupatum. Eundem enim congreſſum, quem cum Abbate Florenſis Ordinis Inſtitutore habuit Adam Abbas Perſenniæ, multo antè habuerat mellifluus Doctor noſter Bernardus Clareuallis Abbas cum Sãcto Nortberto Præmonſtratenſiũ

Cano-

Sup. cap. 40.

Ioach. Abb. in cap. 4. Hierem. Prophetæ.

Conſtit. 13. ſupra citata apud Laertium Cherubin.

Sup. cap. 39. & c. 40.

Bartholom. à Piſis in Conformitatibus Vitæ S. Franciſci ad Vitam Ieſu Chriſti lib. 1. fructu 1. & cõformitate pro 2. p.

A B C D E

A Canonicorum Ordinis Abbate Inſtitutore. Et Magdeburgentiũ Epiſco-
po decimo quinto. Hic inquam cum prædixiſſet Antichriſtum proximè
venturum, Gallia tota in dati vaticinij diſcuſſione verſabatur,& iam mur-
mur ad Sancti Bernardi deuenerat aures. Acceſſit iſte ad illum, & de
Antichriſto quid ſentiret, interrogauit. Reſpondit Nortbertus. *Se certiſ-
ſime ſcire illum in ipſa tunc durante generatione reuelandum.* Et cum quo-
modo hoc ſciret, expetijſſet. Nortbertus adiunxit. *Non viſurum ſe mortẽ,
niſi prius videret generalem in Eccleſia perſecutionem.* Extat in veritatis te-
ſtimonium Sanctiſſimi P. N. Bernardi Abbatis ad Gaufridum Cartonen-
ſium Epiſcopum epiſtola, vbi ſic, *Quod à me de Domino Nortberto ſciſcita-*
B *mini, ſi videlicet iturus ſit Hieroſolymam, ego neſcio. Nam cum ante hos
paucos dies faciem eius videre,& de cœleſti fiſtula, ore videlicet ipſius, plurima
haurire meruerim, hoc tamen ab ipſo non audiui. Verum de Antichriſto cum
inquirerem, quid ſentiret: durante adhuc ea, quæ nunc eſt generatione, reuelan-
dum illum eſſe certiſsimè ſe ſcire proteſtatus eſt. At cum eandem certitudinem
vnde haberet, ſiſcitanti mihi exponere vellet, audito quod reſpondit: non me
aliud pro certo credere debere putaui. Ad ſummam tamen hoc aſſeruit, non
viſurum ſe mortem, niſi prius videat generalem in Eccleſia perſecutionem.*
Haud etiam euentu caruit Sãcti Nortberti vaticinium. Nam ſciſſis diabo-
lico æſtu inter Dominos Cardinales ſtudijs anno Domini 1130. Sede va-
C cante per obitum Honorij ſecundi, vnà illorum votantium pars Grego-
rium Papareſcum olim Monachum Benedictinum, tunc Diaconum Car-
dinalem tituli Sancti Angeli, ſub nomine Innocentij ſecundi; altera Pe-
trum Leonis Presbyterum Cardinalem tituli Sanctæ Mariæ Tranſtibe-
rim ſub nomine Anacleti ſecundi in Pontificẽ delegere. Cuius ſchiſma-
tis cauſa ingẽtem Dei Eccleſia pertulit perſecutionem, quæ incœpit qua-
tuor annos ante Sãcti Patris Nortberti obitum, (obijt enim S. Nortbertus
Magdeburgi die 6. Iunij anno Domini 1134. & ætatis ſuæ 52. Epiſcopa-
tus verò ſui anno 8. minus menſe vno) & per decennium fermè conti-
nuauit; & niſi idem ſanctiſſimus Abbas Bernardus obſtitiſſet, diuturnio-
D ra, & acerbiora ſubiuiſſet incommoda, inſenſiſsimi Anacleti Antipapæ
Rogerio Siciliæ Rege primo,& dicti Friderici ſecundi Auo partes tenen-
te, vt omnes quotquot extant aſtipulantur Auctores. Inſuper Sanctus idẽ
Bernardus in epiſtola ad Hildebertum Archiepiſcopum Turonenſem,
qui nondum receperat in verum Pontificem Innocentium ſecundum, in-
quit. *Ecce namque Chriſtus Domini iſte Innocentius poſitus eſt in ruinam, &
in reſurrectionem multorum. Nam qui Dei ſunt, libenter iunguntur ei: qui
autem ex aduerſo ſtat, aut Antichriſti eſt, aut Antichriſtus.* Præterea Dei
famulus Ioachim non vnum, ſed plures Antichriſtos ſuis in operibus con-
ceſſit,& cum eo nonnulli ſacroſancti Euangelij Præcones. Ipſe namque
E in expoſitione ſuper Apocalypſim p.3. cap.9. text. 13. ait. *Non vnum An-
tichriſtum, aut vnum Pſeudoprophetam prædixit Chriſtus, ſed multos.* Et p.4.
cap.13. text.9. dicit. *Nonnulli tamen Doctorum illum Regem vndecimum no-
minant Antichriſtum, ſicut & illum qui vocatur Gog, quod mihi tamen ideò
verum videtur, quod vnus eſt Drago, ſed multa capita,& malitiam, quam non
complet in vno Antichriſto, complebit in alio,& qui deterior eorum erit, ipſe
dicendus eſt maximus Antichriſtus.* Et alibi, carnalem, effeminatumque
Prælatum etiam Antichriſtum appellat. Coaceruarem hìc Sanctorum
Patrum idem aſſerentium dicta, niſi hoc ipſum ab Apoſtolis,& Euangeli-
ſtis fuiſſet prædicatum fidelibus. Et in primis Apoſtolus, & Euangeliſta
Ioan-

S. Bernard. epiſt. 56.

Sur. tom. 3. Sigebert. in Chron. ad ann. 1134. relati à Baron. in notis ad Martyrolo. Roman. die 6. Iunij, & Io: le Paige in Bibliotheca Præmonſtrat. Ord. lib. 2. c. 40.

Auctores Bern. Abb. Boneuall. in vita S. Bern. lib. 2. cap. 7. Philipp. à S. Io: Baptiſta ibid. lib. 3. c. 17. Plat. Panuin. Ciacc. Sigon. Tarcagn. & alij.

S. Bern. epiſt. 124.

Ioachim Abb. ſuper Apocalypſ. pag. 134. col. 2.

Idem ibid. pag. 168. col. 2.

Idem ſuper Hierem. Proph. cap. 21.

Ioachim Abb. ſuper Apocalypſ. 1. p. c. 1. text. 3. pag. 27. col. 3.
Ioann. Apoſt. epiſt. 2. num. 7.
Ioach. Abb. ibid. p. 3. c. 9. text. 1. pag. 130. col. 4.
Marcus Euang. cap. 13. n. 6.
Matthæus Euangel. c. 24. n. 24.

Ioãnes epiſt. 1. c. 2. ait *Filioli, nouiſsima hora eſt, & ſicut audiſtis, quia Anti-* A
chriſtus venit, & nunc Antichriſti multi facti ſunt, vnde ſcimus, quia nouiſsi-
ma hora eſt. Quod ita etiam Sanctus Abbas explicat. *Hoc idcircò dicit*
Ioannes, vt quò magis appropiat dies vltimus, eò magis Pſeudochriſtos, & Pſeu-
doprophetas erebeſcere ſciamus in Mundo. Item epiſtola 2. idem Apoſtolus
ait. *Hoc eſt enim mandatum, vt quemadmodum audiſtis ab initio, in eo ambu-*
letis: quoniam multi ſeductores exierunt in Mundum, qui non confitentur Ie-
ſum Chriſtum veniſſe in carnem: hic ſeductor eſt, & Antichriſtus. Et referũ-
tur à Dei famulo in ſua expoſitione ſuper Apocalypſim. Marcus in Euã-
gelio. *Videte ne quis vos ſeducat, multi enim in nomine meo venient dicen-*
tes, quia ego ſum, & multos ſeducent. Matthæus in Euangelio. *Surgent* B
Pſeudochriſti, & Pſeudoprophetæ, & dabunt ſigna, & prodigia, ita vt in errorem
inducantur, ſi fieri poteſt, etiam electi. Et ſic in multis alijs ſacræ Scripturæ
locis. Non eſt igitur rationi conſonum, Abbatem Adam Perſenniæ ſan-
ctiſſimum, Dei viri noſtri Ioachim de Antichriſto reſponſum confutaſſe,
vt inquit Anonymus Auctor; ſed potiùs tanquam Bernardus alter erga
ſanctum Norbertum, vt ſupra retulimus, eius affatum, veluti Dei ore pro-
latum, pro certiſſimo credidiſſe, ac plurima cum humilitate, & admiratio-
ne ei ſe ſubmiſiſſe, illumque veluti ſibi à Deo prælatum conſideraſſe, &
conſideratum coluiſſe. Nam ideò omnipotens Dominus chariſmata ſin-
gulis diuidit, vt alteri alterum in cognitione humiliet, vt ex ipſorum San- C
ctorum documentis, atque exemplis liquidò conſtat. Ad diei Iudicij enu-
cleationem, locus requirit, vt deſcendamus. Ideo ſit.

CAP. XLVIII.

Iudicij diem aſſignat, & in quo ſenſu.

Vincent. Bellouac. in Spec. hiſtor. lib. 29. c. 40. & S. Antonin.
Daniel Propheta cap. 12.
Ioachim Abb. ſuper Apocalypſ. p. 3. c. 6. text. 11. pagin. 118. col. 1.
Paul. Apoſt. 1. Corin. c. 10. n. 11.
1. Ioan. c. 2. n. 18.

GRauiſſimi Auctores aliqui, inter quos Vincentius Bellouacenſis, quẽ D
S. Antoninus tranſcripſit aſtruunt, Dei virum Ioannem Ioachim
Abbatem in eadem Apocalypſis expoſitione Mundi definiuiſſe terminũ,
ſiue quod idem eſt, Iudicij diẽ deſtinaſſe intra ſexaginta annos adimplen-
dum. Verbum quidẽ etiam ipſi Danieli ſciſcitanti à Domino denegatum.
Vade Daniel, quia clauſi ſunt, ſignatique ſermones vſque ad præfinitum tem-
pus. At reuera (tantorum virorum, & ſuorum pace ſemper ſalua) ex ea-
dem expoſitione oppoſitum euidenter apparet. Dixit namque in ea, p. 3.
cap. 6. text. 11. *Sanè in verbo illo, quod dixi de die extremi iudicij, pium efflа-*
gito auditorem, tam ſcilicet in hoc loco, quam in alijs, vbicunque me contingit
de eo fore locutum. Volo enim illum ſcire, duobus modis accipi diem vltimum, E
& diem Iudicij. Accipitur enim largo modo pro quodam certo tempore, ſicut
apertè aſſerit Auguſtinus in libro de Ciuitate Dei. Et accipitur ſtricto modo de
concluſione ipſius temporis, quando conſumatis cunctis myſterijs, ibunt impij
in ſupplicium æternum, iuſti autem in vitam æternam. Si ergo largo modo ac-
cipitur, poteſt quidquid dicitur in hunc modum ad diem nouiſsimum incun-
ctanter referri hoc eſt ad extremum, vltimum, & nouiſsimum tempus. De hu-
ius generis loquutionis illud quoque eſt, quod Apoſtolus ait. Nos ſumus in quos
fines ſæculorum deuenerunt. Et Ioannes, cuius eſt liber iſte. Filioli nouiſsima ho-
ra eſt. Et eadem parte 3. cap. 10. text. 3. *Quis enim ſcit*, inquit Ioachim
Abbas

A Abbas, *quantum debeat durare tempus illud, quod dies nouiſsimus in ſcriptura vocatur? At ne quis putet nouum, quod dico, intelligendum eſſe, videlicet tempus quoddam incerti finis, in die, qui appellatur nouiſsimus, audiat Doctorem præcipuum Auguſtinum in libro de Ciuitate Dei, idipſum clara voce dicētem, immo arguentem eos, qui ſimpliciter intelligunt, quod non ſimpliciter dictum eſt. Cum enim loqueretur de die vltimo, in quo Rex magnus de Cælo veniens, iudicaturus eſt orbem, adiecit, & ait. Quod in confeſsione, ac profeſsione tenet omnis Eccleſia Dei veri, credimus Chriſtum de Cælo eſſe venturum ad viuos, & mortuos iudicandos. Hunc diuini iudij vltimum diem, dicimus eſſe vltimum tempus. Nam per quot dies tendatur hoc iudicium, incertum eſt; ſed* *Ioach.ſuper Apocal. p.3.c.10.text.3.pag. 139.col.4.*

B *ſcripturarum more ſanctarum diem poni ſolere pro tempore, nemo qui illas litteras quamlibet negligenter legerit, neſcit. Certè audiſti auctoritatem tanti Patris, cui etiam omnes Sancti concordant in idipſum, vbicunque de die vltimo plenius aliquid loquuti ſunt. Verumtamen, quia dies vltimus largo, & ſtricto modo accipi conſueuit, & nonnunquam pro aliquo incerto tempore, vt aſſerit in hoc loco Auguſtin. nonnunquam pro extremo ipſius temporis articulo accipiendus eſt, diſcerni oportet diligenter, vbicumque agitur in diuina pagina de nouiſsimo die, vtrum de vno tempore dictum ſit, an de vltimo eiuſdem temporis articulo, in quo ſedente Domino in ſede Maieſtatis ſuæ, eidem iudicio dabit finem, euntibus electis in vitam æternam, reprobis verò in ignem æternum. Neque*

C *enim de illo iudicio, aut de illo temporis articulo, intelligendum illud Petri. Tempus eſt, vt incipiat iudicium à Domo Dei. Sed de initio illius temporis, quod dicit Auguſtinus vocari vltimum diem. Quando autem ſic accipimus vltimum diem debemus ipſum vltimum diem, vltimam, hoc eſt ſeptimam extimare ætatem. Vt enim dies ſeptimus hebdomadæ finis eſt, ita vltima ætas, quanticunq; ſit ſpatij, finis Mundi eſt.* Et poſt pauca ſubdit. *Quia verò hæc omnia occultiſsima ſunt, & tamen omnino futura, optimè ſe ab his omnibus expediens Auguſtinus ait, etc.* Et ſequitur. *Quæ omnia quidem ventura eſſe credendum eſt, ſed quibus modis, & quo ordine veniant, magis tunc docebit rerum experientia, quàm nunc ad perfectum hominum intelligentia valet conſequi.* Ex quibus *1.Petri c.4. n.17.*

D manifeſtè non ſolum apparet Dei Virum Mundi finem, ſiue Iudicij diem determinatè non definiuiſſe, vt aduerſarij aſtruunt, ſed etiam apertiſſimè colligitur, multa cum oculatione, & zelotipia, ne à Sanctorum Patrum dictis deuiaret, circa datam materiam præcipuè, in ſacræ Scripturæ ſenſum explicando, ſe geſſiſſe. Nec aliter Iudicij diem, Mundique terminum aſſignaſſe, quàm Sanctus Auguſtinus in libro de Ciuitate Dei, ac cæteri Sancti Patres ipſo antiquiores. Stant nihilominus Bellouacenſis, & Antoninus pro Ioachimo, dum nonnullis fidem adhibent Ioachimi prædictionibus, vt apud ipſos eſt videri.

E

CAP. XLIX.

Sanctorum Patriarcharum Dominici, & Franciſci Ordines antenunciat.

MVltifariam, multiſq; modis noſter Propheta Domini Ioannes Ioachim Floris Abbas glorioſiſſimorum Patriarcharum Sanctorum Dominici, & Franciſci prænūciauit aduentum, eorundemq; Ordines præoſtendit

ſtendit expreſsè. Imagines eorum, ac habitum, quem erant aſſumpturi; & ſuis præſcripturi in Sancti Marci Venetiarum Phano, in toto terrarum orbe celeberrimo, opere muſſiuo expreſſit, vt aliàs diximus. Sacrum Prædicatorum Ordinem, vt Stephanus Salanachus, & alij produnt, eiuſdē habitum etiam in ſuo Floris Monaſterio deſcripſit, & monuit filios ſuos, vt poſt obitum ſuum illius Ordinis Profeſſores exciperent honorificè, dicens. *Cito ſurrecturus eſt in Eccleſia Dei Ordo nouus docentium, cui praerit vnus maior, & cum eo, & ſub eo erunt duodecim praefatum Ordinem regentes, qui ſicut Patriarcha Iacob cum duodecim filijs ingreſſus eſt Ægyptum, ſic ipſe cum illis duodecim illo ordine poſt ipſum maioribus, ingredietur, & illuminabit Mundum. Cum venerint illos cum honore excipite*. Florenſes tanti præſcripta Patris haud neglexere executioni demandare; nam cum primò Sacri Prædicatorum Ordinis Patres ad illorum diuertere Cœnobia, vt fuerant à proprio Didaſcolo, & magno Propheta Domini inſtructi, proceſſionaliter cum Crucibus, Pſalmis, & Cāticis ſpiritualibus, exeuntes eis obuiam, ſupra proprios Confratres exceperunt, ac propriæ internæ charitatis, & intimæ eorum dilectionis præclara præſtiterunt illis argumenta. Per verba illa, *duodecim praefatum Ordinem regentes*; Iacobus de Suſato, relatus a Maluenda, intelligit duodecim Patres Prouinciales, duodecim Prouincijs eiuſdem Prædicatorum Ordinis impoſitos ab eorum Capitulo generaliſſimo Pariſijs celebrato anno Domini 1228. qui diù longo, diuturnoque tempore vniuerſum Prædicatorum Ordinem in ſpiritu, & diſciplina rexerunt ineffabili. Seraphicæ verò Religionis Chroniſtæ vaticinium modò relatum ad ſacram eorum Religionem etiàm extendunt, ac primos eorū Minoritas eadem fermè ſolemnitate, ſcilicèt cum Crucibus, Pſalmis, Cāticis, magnaque cum iubilatione à Florenſibus exceptos produnt. Verùm verba illa, *Cui praerit vnus maior, & cum eo, & ſub eo erunt duodecim praefatum Ordinem regentes*, non explicant, cum tamen benè poſſint intelligi de Sancto Franciſco, & duodecim illis ſibi annumeratis ſocijs, cum quibus ſuo Ordini initium dedit, eodem quaſi tempore, quo S. Dominicus ſuum Ordinem inſtituit, ac cum eodem duodecim ſociorum numero Seraphicū à ſe fundatum ordinē rexit, & qui diutinè poſt ipſum Minoritas ſunt moderati. Sanctiſſimi Franciſci ne dum vultum, ac habitum in ſacro Diui Marci Templo Venetiarum, ad inſtar illius Salomonis elaborato, præfigurauit, vt ſupra diximus, ſed etiam eximium, præclarumque vocabulum, quo futurus eius Ordo exprimi debebat, ipſe prædixit in expoſitione cap. 20. Hieremiæ, ad verbum *Maſculus* dicens. *Maſculus eſt Ordo Seraphicus in Eccleſia oriundus*. Item in Concordia noui, & veteris teſtamenti, vt referunt in eorum Chronicis, & Annalibus vtriuſque Ordinis Antiquarij ſupra citati, & nos item legimus in margine cuiuſdam pergamenacei peruetuſti operis manu ſcripti, quod aſſeruabatur in celeberrimo Monaſterio Curatij anno Domini 1634. nunc proh dolor cum nonnullis alijs monumentis, & priuilegijs, quæ tunc extabant, in manus reperitur Veliternatium. Magnus Propheta Ioachim Abbas, Ordinis vtriuſq; Anteſignanos, ac Ordines tali ſub forma verborum prædixit. *Erunt duo viri, vnus hinc, alius inde, qui duo Ordines interpretantur, vnus Italus, alter Hiſpanus, primus Columbinus, ſecundus Coruinus, & poſt iſtos duos Ordines, veniet alter Ordo Saccis veſtitus, ſub cuius tempore apparebit filius iniquitatis, qui dicitur Antichriſtus. Et ſequitur: Breuiſsimum eſt tempus ipſius, ſcilicet tertij Ordinis: ſicuti breuiſsimi ſunt dies Antichriſti ſucceſſoris ſui. Ordo enim Columbi-*

Sup. c. 18. pag. 60. C. Steph. de Salanacho in hiſt. Pradic. Magiſter Humbertus in Vitis Fratrum lib. 2. c. 1. Theodoricus de Apoldia in Vita S. Dominici, Vincent. Brandellus in Comment. Conſt. diſt. 1. c. 15. litt. E. Ioannes Garzo, Iacob. de Suſato, Flamin. & alij citati à Thom. Maluenda in annalibus Pradic. Centur. 1. & Laurentius Sur. in Vita S. Dominici.

Sup. c. 18. pag. 60. C.

Auctores cit. quibus adde Petrum Rodulfium Senogalliēſem Epiſcop. lib. 1. hiſtor. Seraph. Reli. Robertum de Licio Aquinenſem Epiſcop. de excellentijs S. Franciſci Aſſiſinatis ſermon. 45. Barthol. Piſanum in conformit. vit. S. Fran. ad vit. Ieſu Chriſti 2. par. 1. fruct. & conformit. Luc. Vuad. in Annal. tom. 1. in Prefat. §. 2.

A *lumbinus, vſque ad nouiſſima tempora duraturus, per mare aquilonare tranſi-
bit, aſpera paſcua guſtabit: Regina Auſtri proteget,& fouet eum in amaritudi-
ne ſua: Flumen Eufratem tranſibit, vndam,& impetum eius ſua prædicatione
mitigabit: aſpera reducentur in planum in ſermone eius: terra ſalſuginis, ideſt
Ægypti, ad Dominum conuertetur per eum. In eadem Terra ſecurè Euangeliũ
prædicabit: multæ gentes per ipſum Ordinem ad Dominum conuertentur: gens
Idolatra, cuius lingua ignorabitur, quæ de finibus terræ veniet, miſſa à Deo in
adiutorium Terræ promiſſionis, & vt ipſa cognoſcat Deum Patrem omnipoten-
tem,& Filium eius vnicum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, ad fidem catho-
licam conuertetur. Futurum eſt, vt Ordo Columbinus viriliter ſe opponat con-*
B *tra mortis Angelum,& contra eum prædicando, plures, & maxima multitudo
de filijs ipſius Ordinis, martyrio ad Dominum tranſibit, ſicut dictum eſt per Da-
uid Prophetam. Poſuerunt mortalia ſeruorum tuorum eſcas volatilibus Cæli,
carnes Sanctorum tuorum beſtijs terræ. Gaudebunt in canticis ſuis, ideſt in præ-
dicatione omnes Tribus terræ, & gens immunda Maumethica, quæ remanebit,
& hi qui reſidui erunt, ad Dominum conuertentur. Et ſubdit. Irundo turpiſ-
ſima,& veneno ſiſſima Clericorum iniquitas, opponet ſe contra Ordinem Colum-
binum,& ipſum calcare,& recalcetrare tentabunt, nec poterunt. Dominus enim
viſitat ipſum Ordinem,& conſeruat, & gubernat in neceſſitatibus, & labori-
bus ſuis: manſio ipſius Ordinis,& habitatio ſolidata eſt in angulo ſanctitatis,&*
C *æternæ ſtabilitatis*. Item de hijſdem tunc futuris Ordinibus loquens, ſu-
per cap.4. Hieremiæ Prophetæ inquit. *Poſt Coruum Columba dimittitur.* *Ioach. Abbas ſuper Hierem. cap.4.*
*Notandam, quod Coruus niger cadauera diligit, vocem grandem habet; è con-
tra Columba agilis, varia, canet à cadaueribus, gemitum habet pro cantu, in
cunctis varietas. Prædicatores illi erunt nigri triſtitia cordis, non Mundi, gra-
ues vita, loquaces doctrina, proximi compaſſione benigni. Columba fœcundior
prole, eſt varia pennis virtutum, agilis in obedientia, grano electarum paſcitur,
ſcilicet ſcripturarum, pro cantu prædicationis lamentationem de peccatis, deſide-
rium Patriæ cæleſtis habet. Sic & Ioannes niger in eſca, quæ & locuſta, grauis
in vita, viperarum genimina fugere à ventura ira docebat. Baptiſmum pœni-*
D *tentiæ prædicabat*. *Ecce coruus. E contra Chriſtus filijs ſpiritualibus inhians,
varius in virtute ſignorum, agilis in pactis operum executione, grauis vtens
doctrinis cæleſtibus, pro cantu lætitiæ gemitũ triſtitiæ in anima reportauit. Hic
eſt ramus virentis oliuæ, opus ſcilicet miſericordiæ, & vitæ, in ore ſcilicet do-
ctrina Chriſti, ſuper quem columba ſpiritus requieuit. Hic nota, quod pro eo
quod Coruus eſt vnicolor,& Columba diſcolor, in ſeipſis datur intelligi, quod Or-
dines eorum diuerſi erunt, quoad Habitum, non quoad Animum, quia ad vnum
granum tendunt, & in vno ſtudij propoſito,& voto concurrunt. Sic & Ioannes
antecedit Petrum, Petrus ſequitur. Item Petrus vocatur, Ioannes ſubſequitur.
Rota volubilis vtrique prædicatio indulgetur*. Et poſt pauca ſequitur. *Spiri-*
E *tualiter: Petrus* (ſupple ſignificat) *Prædicatores, Iacobus Conuerſos eorum;
Ioannes alter* (ſupple eſt) *Ordo Minorum, qui ab ipſis Angelis minorabatur
paulo minus, quia nouiſſimus; ſi re vera erunt primi nouiſſimi, & nouiſſimi pri-
mi.* Et poſt pauca ſequitur. *Iſti ſunt duo ordines deſignati in duobus prophe-
tantibus in caſtris Iſrael, vt quaſi duplicato cibo in ſexta feria, ſcilicet genera-
tione futura, cuius initia iam habemus, ſicuti in Sabato, in quo tractus cantaba-
tur,& perſecutio Antichriſti breuis, ſcilicet grauis ad Montem Oreb, tranſeant
ad ſuperbas,& nigras mentes perfidæ gentis adhuc incredulæ conuertendas*. Itẽ
futuras inter vtriuſq; Ordines celeberrimas, & famigeratiſſimas Acadē-
mias quæſtiones præuidens, ſuper cap. 13. eiuſdem Hieremiæ inter cæ- *Idẽ ſuper Hier. c.13.*

Idem ſuper Hierem. cap.13.

tera ait. *Verum caueat ſibi Ordo poſtremus, ne perſequatur ab alio,& occurrãt* A
ſibi cum exercitu Magiſtrorum confidentium in armis diſputationum Ariſtotbe-
lis,& ſubuertat eum in filijs datis ſibi. Angelus ſpiritus Dei eſt, quo lucta-
tur in nocte tribulationis futuræ, quaſi cum Doctoribus ſpiritualibus vſque ma-
ne;donec aurora pacis reddita tranſeat Iacob torrentem tribulationis hæreticæ.

Idem ibid.cap.14.& 15.

& alibi ſuper eundem Hieremiam nonnulla alia,quæ ad prolixitatem elu-
dendam omittuntur. Item ſuper Iſaiam cap.7. verſus finem inquit. *Sane*

Idem ſuper Iſaiam cap. 7.

ſecundum curſum temporis huius ſexti (Vacca bouum) innuit Romanam Eccle-
ſiam Doctoribus inſignitam. (Duæ Oues) duas Religiones futuras, in quibus
tanta fiet vbertas ſermonis, & lactis, vt ad (butyrum) ſpiritualis intelligen-
tiæ vaſa cordium deficiant ad capiendum. Et alibi ſuper eundem Iſaiam. B

Ioachim Abb.ſuper Iſaiam cap.13.

In Ducato iſto (ſupple Spoleti, inquit) *ſimiliter, & in territorio Hiſpano duo*
Ordines, ac ſi ſtellæ lucidæ orientur ad prædicandum Regni Euangelium itera-
to, vt Appone refert, ſaccis cilicinis amicti; contra quos Draco Diabolus indu-
cet beſtiam de terra ſurgentem ſectam procul dubio Patarem. Item ſuper cap.

S. Anton. Archiep. Florentin.hiſt.3.par. titul.23. c.1. de excellentijs, & præcon. S.Dominici §.1.

11. Zachariæ Prophetæ, vt refert S. Antoninus, ad verba *Aſſumpſi mihi*
duas virgas, vnam appellaui decorem, & alteram funiculum, & paui gregem.
Exponit Abbas Ioachim. *Duas virgas eſſe duos Ordines Mendicantium (qui*
tamen fuit ante eorum inſtitutionem) Virgas rectas ſanctitate, exiles,& gra-
ciles auſteritate, percutientes doctrinæ auctoritate. Decor eſt Ordo Prædicato-
rum per habitum decorum, quaſi Prælatorum deſignatus. Funiculus eſt Ordo C
Minorum,quia funiculo manifeſtè cinguntur. Et ſequitur. Et paui gregem,
ideſt populum Chriſtianum doctrina eorum. Item nonnulla alia de præfa-
tis Illuſtriſſimis Ordinibus reliquit vaticinia cæteris ſuis in operibus,præ-
cipuè ſuper expoſitionem prophetici libri, quem de manu Angeli Sãctus
Anachorita Cyrillus Presbyter in Carmelo Monte ſacrum faciens rece-

Bartholom. Piſan.in Conformitatib. vitæ S.Franciſci ad Vit. Ieſu Chriſti.

perat, de quo infra aliqua verba faciemus; & videri poſſunt apud Piſanũ
in ſuis Conformitatibus, & apud eloquentiſſimos vtriuſq; Ordinis ſcri-
ptores; qui vt oſtenderent ſuos Anteſignanos,& Ordines à Sanctis Pro-
phetis fuiſſe præuiſos, magni, diuiniq; Vatis noſtri Ioachim ſuis in Chro-
nicis, Annalibuſq; regiſtrauerunt oracula. Quorum euentus quis pro di- D
gnitate differere ſuppetit? Quis enim vtriuſq; Ordinis laudes vſque ad
perfectum numerum poteſt exprimere? Omnium vtique hominum lit-
teræ, præ eorum clariſſimis meritis, elingues eſſe videntur. Cherubicæ,
Seraphicæ, Angelicæq; linguæ eorum encomia, laudumque præconia
prædicent; nam hos dictorum Sanctiſſimi Ordinum Anteſignani in omni-
bus adæquarunt. Mirabilia eorum narrent Populi,& laudibus,& meritis
eorumdem omnis gaudeat Sanctorum Eccleſia. Catholicorum exultet
ſacroſancta Religio,quæ tantorum Patrum auxilio, ac ſuorum indefeſſo-
rum filiorum laboribus, vitæ ſanctitatis exemplo, prudentiæ, dexteritate,
ſcientiæque, ac ſapientiæ diſciplina,& priſtinum Religionis candorem re- E
cuperauit, & in dies indignati acras Domini ſententias effugit. Patefa-
ciant omnes fines terræ vtriuſq; Ordinis amplitudinem, quæ ſe ab vtriuſ-
que Inſtituti Colonis videt excultam. Teſtentur antiqui Sancti Patres
vtriuſque ineffabilia Ordinis primordia, qui futuram agnoſcentes ex his
Catholicæ propagationem fidei, Eccleſiæ ſanctæ hominum Dominici
Oxomienſis,& Franciſci Aſſiſinatis,coadiutores,& cooperatores eſſe me-

B. Didaci Azebes Vxomien. Epiſcopi vitã, & geſta deſcripſiſſe Chryſoſtomus,

ruerunt. Et de Illuſtriſſimo Prædicatorum Ordine præſertim ex noſtris
Ciſtercienſibus teſtimonium perhibeant viri ſanctiſſimi, Didacus Azebes,
Fulco, Conradus, nec non Arnaldus, Euerhardus, Alachrinuſque, atq;
Iacobus. Beatus quippè Didacus Azebes Vxomienſis Epiſcopus ante-

A quam Monachum Ciſtercienſem induiſſet, S. Dominicum, cuius adiutus opere in Toloſana regione multos execrandis erroribus affectos, ſancto prædicationis verbo ad Catholicorum ouile reduxerat; Canonicum Regularem ſuæ Vxomienſis Eccleſiæ effecit; & poſtquam Epiſcopali exutus inſula, Ciſtercij vilem noſtrum habitum aſſumpſiſſet, manu Beati Arnaldi Abbatis generalis decimi ſeptimi, dum cum quibuſdam Ciſtercienſibus in ſpiritus fortitudine, humilitatis exemplo, & morum decore incredulorum animos procaciter,& importunè prædicando deuincebat, Sancti viri Dominici vires in conuincendis,& ad veram fidem reducendis hæreticis expertus, illumque nouam,ſub Prædicatorum
B nomine,Religionem inſtituturum nactus,futurū inde bonum concipiens, eximium ſui olim Canonici propoſitum gratum habuit,& vt par erat, animi anxietate plenus, ad illud exequendum, perficiendumque concitans, Sanctiſſimi Patris Auguſtini,Doctoris,& Prædicatoris egregij, Regulam cum quibuſdam ſacri noſtri Ciſtercienſis Ordinis conſuetudinibus, à ſe, vt aiunt, ſiue ab eius ſocijs Ciſtercienſibus Monachis dictatis ad inſtar Conſtitutionum, tàm ipſi Dei viro Dominico, quàm ſuis ſocijs circiter ſexdecim obſeruandas propoſuit. Et ipſe tanquam Pater prouidus circa Ordinis ſui componenda primordia Sanctorum præcedentium Patrum non indignatus ſequi veſtigia,omni cum humilitate recepit. Beatus Ful-
C co ex Abbate Grandis ſyluæ Ciſt. Ordinis ad Archiepiſcopalem Toloſanæ Eccleſiæ dignitatem euectus,dum tanquam fortis columna totius Eccleſiæ Chriſti,aduerſus hæreticorum Albigentium ſectam,eiuſq; Principē, Raymundum nomine,Toloſæ Vrbis Comitem,Euangelicæ prædicationis verbo viriliter dimicabat, ne dum Sanctum Dominicum promouit,& fauit apud Innocentium tertium pro noui à ſe inſtituti Prædicatorum Ordinis approbatione, ſed etiam vt ſui Ordinis fundamenta iaceret,primum ei Templum, nonnullaque bona largiflua liberalitate conceſſit. B. Conradus, natione Germanus, filius Eginonis de Vdrach, Comitis de Seyne, & Bertoldi Turingiæ Ducis nepos,ſponte abdicato S.Lamberti Leodien-
D ſis Canonicatu,quo erat decoratus,humilem in Monaſterio Villario Ciſt. Ordinis in Belgio indutus veſtem, & poſt Prioratus officium nonus Villarij effectus Abbas,& inde ad Clareuallenſem familiam gubernandam tranſlatus,& mox in Ciſtercium Generalatus admotus oneri,ac tandem ab Honorio tertio anno Domini 1219. ob eximium, & præclarum eius vitæ meritum in Epiſcopum Cardinalem Portuenſem ordinatus, & contra Albigentium teterrimam ſectam legatus in Gallias, vt doctrinæ, & pietatis ſignis illam, quæ impietatis ſuæ erecto vexillo in dies magis, ac magis euangelicæ veritati aduerſabatur, deleret omninò, atq; ſupprimeret; dum huic ſpirituali bello inſudabat,non ſolum vix exortum Prædica-
E torum Ordinem,ſuis progreſſibus fœliciter vtens, contra detractores ſua authoritate protexit, ac eundem conditis Bononiæ,& Coloniæ irrefragabilibus diplomatibus confirmauit, ſed etiam adeò intenſo cordis dilexit affectu,vt non ſemel, dicti Ordinis Fratribus publicè dixerit, *licèt alterius Profeſſionis ſim habitu, frater tamen veſter ero, quamdiù in vita ſubſiſtam, neque vlla vnquam à vobis diuerſitate diuellar.* Ad id mirè excitatus a Deipara Virgine, quæ ei apparuit, & gratulata eſt, quod ſibi dilectiſſimum Ordinem,& Ieſu filio ſuo cariſſimum promouiſſet. Hic ille Conradus Ciſtercienſis Ordinis eſt, qui ad illud ſanctitatis faſtigium euolauit, quod eius digiti, quibus ſacroſanctum corpus Dominicum contrectabat, non

Henriqu. in Faſcic. SS. Ord. Ciſt. lib. 1. diſt. 24. & in Menologio ſub die 6. Febr. & 20. Aug. Vincent. Bellou. in Spec. hiſt. S. Anton. hiſt. 3. par. tit. 19. cap. 1. Ferdinād. de Caſtillo tom. 1. Annal. Ord. Prædic. Ioann. Marieta de SS. Hiſpaniæ, Theodoricus de Apoldia in Vit. S. Dominici, Abrahā, Bzouius in Annal. Eccleſiaſticis, & alij apud ipſos.

B. Fulconis geſta ſcripſere, Chryſoſt. Henriq. in Menol. ſub die 20. Aug. & 25. Decemb. ſed fuſius in Faſciculo SS. Ord. Ciſt. lib. 1. diſt. 23. Iacob. de Vitriaco Epiſc. Aconen. in Vit. B. Mar. de Ognies, Liber Mirac. Ven. Sacram. Arnol. Vuion ligni Vit. lib. 1. c. 45. Petr. Monach. de Vallib. Sernay in hiſt. Albig. Io: Chenn in hiſt. Chronol. de Archiepiſc. et Epiſc. Galliæ. Ceſar de noſtra Dame in hiſtor. Prouinciæ.

Cæſar. Heiſt. lib. 3. mirac. c. 33. & lib. 5. c. 21. Ioannes Abb. in Catal. SS. Ord. Ciſt. Aubertus Miræus in Chron. Ciſt. Onufr. Panuin. lib. 3. Romanorum Pontif. Abraham Bzou. in Annal. Eccl. Renatus Coppin. lib. 1. Monaſtic. tit. 3. n. 25. Thomas Cantipatr. lib. 1. Apum, Baſil. Sanctoro lib. 5. Prati Spirit. cap. 3. Angel Manrique in Serie Abb. Ciſt. & in Laurea Euāgelica lib. 3.

diſt.7. §.5. Bernard. de Brito, & Barnabas de Montalbo in Chronic. Ciſt. Ord. Herisbertus Roſuueydus in epiſt. ad Henricum Villar. Abbatem, Io: Molanus in Natalib. SS. Belgij 30. Iunij. nu.3. Io: Baptiſt. Gramaye in Genappia, Chronic. Villarienſe, & alij.

ſecus ac fax ad expellendas noctis caligines igne ſuccenſa, ita noctu ſem- A
per collucebant, vt tantùm eiuſdem lucis adiutus beneficio, facillimè, ac
omni cum iucunditate ſacrarum delitioſiſſima prata Scripturarum per-
curreret, & ex minutiſſimis earum virgulis gratiſſimos nazareos flores col-
ligeret. Egerunt de eo Auctores nonnulli, præcipuè Arnoldus Vuion
Ligni Vitæ lib. 1. cap. 44. licet mordicùs confundat hunc Conradum cum
altero Conrado, Henrici Nigri, Bauariæ, & Etruriæ Ducis filio, noſtri
eiuſdem Ciſt. Ord. Monacho profeſſo in Clarauall, dicti B. Conradi coæ-
taneo, & eidem in dignitate non impari, vt latè noſter Ferdinandus Abbas
Vghellus ſuæ Italiæ Sacræ tom. 1. verbo, Portuenſes Epiſcopi, num. 37.
ſed latiùs Chryſoſtom. Henriquez in Menologio ſub die 17. Martij ad- B
uertit, & ſolidiſſimis auctoritatibus probat, quamuis Arnoldum Vuion
ſecutus, Beatiſſimum Conradum, de quo eſt ſermo, natione Bauarum,
Henrici Nigri, Bauariæ, & Etruriæ Ducis filium extitiſſe aſſeruerit in Fa-
ſciculo Sanctorum Ordinis Ciſtercienſis, quod emendauit deinde tàm
loc. cit. 17. Martij, quàm 30. Septembris in Menologio, vt videri eſt apud
ipſum. Beatus Arnaldus primo Monaſterij de Riuo Sicco, ſiuè Populeti
in Hiſpania, deinde Grandis ſyluæ tàdem Ciſtercij decimus ſeptimus Ab-
bas, ac ab Innocentio tertio contra Albigenſes Hæreticos generalis In-
quiſitor deſtinatus, dum aduerſus illos Prædicatoris, & Ducis vir ſanctus
ſuum munus obibat intrepidè, ſanctiſſimum Patrem Dominicum Inqui- C
ſitoris cohoneſtauit officio. Qua ſuffultus auctoritate nonnullas mor-
bidas oues, Ieſu Chriſti ſanguine redemptas, ab ore furentis, & debac-
cantis Sathanæ ſubtraxit, & ſubtractas ſalutari remedio curauit ab omni
morbo, præcipuè verò Pontium Rogerium, cuius ſententia legitur toti-
dem verbis explicata.

De hoc B. viro Arnaldo egerunt Chryſoſt. Henriq. in Faſcic. SS. Ord. Ciſt. & in Menol. ſub die 30. Iulij, & 20. Aug. Petrus Monach. de Vallibus Sernay in hiſt. Hæretic. Albig. Cæſarius Heiſterbacenſis lib. 5. cap. 21. Ferdinandus de Caſtillo in hiſtor. Ord. Prædic. Laurent. Surius in vit. S. Dominici. Abraham Bzouius in Annalib. Eccleſiaſt. ad annum 1215. & alibi, Aub. Miræus lib. 5. origin. Monaſtic. c. 16. Barnabas de Montalbo in Chron. Ciſt. Ord. Ioannes Chenu Bituricus de Archiep. & Epiſc. Galliæ, nam noſter B. Arnaldus circa annum 1213. Archiep. Narbonenſis euaſit, Monumenta Ciſtercij, Ang. Manrique in Serie Abb. Ciſterc. & alij.

*Vniuerſis Chriſti fidelibus ad quos præſentes litteræ deuenerint Frater Do-
minicus Oxonienſis, Canonicus, Prædicator minimus ſalutem in Chriſto. Au-
thoritate Domini Abbatis Ciſtercienſis Apoſtolicæ Sedis Legati, qui hoc nobis
iniunxit officium, reconciliauimus præſentium latorem, Pontium Rogerium, ab
Hæreticorum ſecta, Deo largiente, conuerſum: mandantes in virtute præſtiti* D
*Sacramenti, vt tribus Dominicis feſtiuis diebus ducatur à Sacerdote nudus in
femoralibus ab ingreſſu Villæ vſque ad Eccleſiam verberando. Iniungi etiam
ei, vt à carnibus, ouis, & caſeo ſeu omnibus, quæ ſementinam trahunt carnis
originem, abſtineat omni tempore, excepta die Paſchæ, & die Penthecoſtes, &
die Natalis Domini: in quibus ad abnegationem erroris priſtini, præcipimus,
vt eis veſcatur. Tres Quadrageſimas in anno faciat, à piſcibus abſtinens, tri-
bus diebus in hebdomada ſemper à piſcibus, & ab oleo, & à vino abſtineat, &
ieiunet, niſi corporalis infirmitas, vel labores æſtatis exigerint diſpenſationem.
Religioſis veſtibus induatur, tum in forma, tum etiam in colore, quibus in dire-
cto vtriuſque papillæ ſingulæ Cruces paruulæ ſint aſſutæ. Quotidie ſi opportu-* E
*num fuerit, miſſam audiat, & diebus feſtiuis ad Veſperam in Eccleſiam per-
gat. Alias horas, tàm nocturnas, quàm diurnas, vbicunque fuerit, Deo red-
dat, ſcilicet ſepties in die, decies Pater noſter dicat, media nocte vigeſies. Caſti-
tatem obſeruet, & mane apud Cererim Villam cartam iſtam Cappellano ſuo per
ſingulos menſes oſtendat. Cappellano etiam præcipimus, vt de vita eius curam
diligenter habeat, hæc omnia diligenter obſeruet, donec aliàs ſuper his Domi-
nus Legatus ſuam nobis exprimat voluntatem. Quod ſi ea obſeruare contem-
pſerit, tanquam periurum, & hæreticum, & excommunicatum ipſum habere
præcipimus, & à fidelium conſortio ſequeſtrari.* Hactènus S. Dominicus in

A ſua ſententia. Beatus Euerhardus Abbas Monaſterij Salamitani S. Ciſt. Ordinis in Germania, olim Comes de Dordoff, mirè à Domino Ieſu Chriſto præmonitus, adhuc incognitum in Germania ſacrum Prædicatorum Ordinem adeò excepit, vt eius Fratrum pedibus pia oſcula affixerit, & eximia animi liberalitate cuncta eis opportuna ſubminiſtrauerit. B. Alachrinus ex Priore celeberrimi Monaſterij Caſamarij creatus Epiſcopus in partibus Italiæ ab Innocentio tertio, & contra Hæreticos Prædicator egregius, talem Romæ cum Sancto Dominico contraxit amicitiæ neceſſitudinem, vt ineffabiliter ei ſe exhibuerit in omnibus fauorabilem. Et Beatus tandem Iacobus Monachus Venerabilis Monaſterij S. Galgani B in Tuſcia S. Ciſt. Ordinis, ſimplex, & verè Religioſus tales in conſpectu Domini pro ſacro nouiter orto Prædicatorum Ordine præces effudit, vt pro eius conſeruatione, & propagatione ſpeciales à Domino noſtro Ieſu Chriſto meruerit ſibi tradi orationes, vt produnt Chryſoſtomus, Abraham, Barnabas, & Magiſter Humbertus, cuius teſtimonium ad mẽtes fidelium excitandas, in medium non pigeat adducere. *Fuit quidam Monachus* (inquit Humbertus) *Ciſtercienſis Ordinis in Tuſcia in Monaſterio Sancti Galgani prope Senas, magnæ ſimplicitatis, & gratiæ, & famæ, propter quam ad Curiam Romanam frequenter vocabatur. Cuius Dominus frequenter apparuit, atque multa reuelauit. Contingit autem duos Fratres venire* C *ad locum prædictum, qui eum rogauerunt, vt pro ſe, & toto Ordine Fratrum Prædicatorum Dominum exoraret. Cum igitur nocte poſt matutinas Dominum oraret, & vt ſimplex, & deuotus, quid potiſsimum pro Fratribus oraret, neſciret; apparuit ei Dominus (vt ſibi videbatur) dicens. Frater Iacobe, accipe iſtas orationes, & ſic pro Prædicatoribus ora in Miſſæ ſacrificio.*

De B. Euerhardo tractarunt Henriq. in Menol. 14. April. & 20. Aug. Bzou. in Annal. Theod. de Apoldia in vita S. Dom. lib. 3. Barn. de Mont. tom. 1. Chron. lib. 1. c. 54. & alij. Philipp. Seguinus in tract. de Abbatib. & Monach. Ciſt. ad Epiſcopatus apicẽ euectis cap. 4. Bellouac. Spec. hiſt. lib. 30. cap. 110. Barn. de Mont. in Chron. lib. 2. c. 31. Henriq. in Menol. 5. Ianuarij, & alij.

Chryſoſt. Henriq. in Menol. 30. Maij, & 20. Aug. Abraham Bzouius in Annalib. Eccleſ. ad ann. 1222. Barnab. de Montalbo tom. 1. Chron. lib. 1. c. 54. Magiſt. Hũbertus in vitis Fratrum Prædicat. c. 5. & alij apud ipſos.

Oratio.

Corda famulorum tuorum, Domine, illumina ſancti Spiritus gratia, & ignitum eis eloquium dona: & qui tuum prædicant verbum, largire virtutis augmentum. Per Dominum noſtrum. &c.

Secreta.

D *Famulis tuis, Domine, verbum tribue gratioſum, & munera oblata ſanctificans, corda eorum in ſalutari tuo, quæſumus, viſita. Per Domin. noſtrum Ieſum Chriſt. fil. ſuum. &c.*

Poſt communionem.

Conſerua, Domine, famulos tuos, Vnigeniti tui corpore, & ſanguine ſuſcepto, & tuum nunciantibus verbum, largitatem tribue gratiarum. Per eundem Domin. noſtrum Ieſum Chriſt. &c.

Has orationes Dominus Papa approbauit, & conceſsit, vt in Miſſa dicerentur. Sequutus eſt fructus, vel maximus, cum primum eæ orationes recitarentur: præſertim (quemadmodum iterum idem Frater Iacobus vidit) cum Beatiſsima E *Virgo patrocinio ſuo Prædicatores iuuaret, neque ſemel illis concionantibus adeſſet. Aliquando enim viſa eſt coram quodam Fratre concionante librum apertum tenere; aliàs alteri cuipiam verba ſalutis ad eum dictare. Propter quæ idẽ frater Iacobus frequenter ſequebatur fratres, & ſollicitè pro eis orabat.* Hactenus Humbertus Magiſter Generalis Ordinis Prædicatorum loco citato. Ordinis huius propagationem quis enerrabit? Cum nec in Europa tantùm, ſed in omnem terram ſonus eius exierit. Et vt de cæteris regionibus taceam in ſola orientali India, quæ Abyſſinorum eſt ſubiecta Regi, qui à noſtris Europeis Presbyter Ioannes vocatur, tantum Prædicatorum Ordinis Patres verbo, & opere profecere, vt multos inibi Conuentus inſtitue-

ſtituerint anno Domini 1316. inter quos duo exiſtunt famoſiſſimi. Vnus A eſt, in quo quinque mille numero Fratres inhabitant, & nominatur *Alleluya*. Alter verò vocatur *de Blurimanos*, in quo degunt Fratres numero nouem mille, vt prodit Frater Seraphinus Razzi in vita B. Tacliſmanoth Indi, & decimo Leoni Papæ retulit Frater Thomas Indus, qui cum Ioanne eius ſocio Hieruſalem Romam deuenerat anno Domini 1516. & eidem Chriſti Vicario idem confirmauit Regis Luſitanorum Legatus. Quod etſi fabuloſum primo aſpectu videatur, collatione tamen facta ad ea, quæ de dicto Regno Hiſtorici, & Geographi ſcripſere, mirum videri non debet, præſertim Abyſſinorum Regis pietate, & dignitate proſpecta, cum illum ex antiquiſſimo ſtemate ortum ducere tradant, nempe a Dauide procreatum, ſtirpe vnius gentis in tot ætates propagata, atque ipſemet B ſuis in titulis hoc affirmat, ſic enim ſolet inſcribi. *N. ſupremus meorum Regnorum, à Deo vnicè dilectus, columna fidei, ortus ex ſtirpe Iuda, filius Dauid, filius Salomonis, filius columnæ Sionis, filius ex ſemine Iacob, filius Manus Mariæ, filius Nau ſecundum carnem, filius ſanctorum Petri, & Pauli ſecundũ gratiam, Imperator ſuperioris, & inferioris Æthiopiæ, & ampliſſimorum Regnorũ, Iuriſdictionum, & Terrarum, Rex Goæ, Caffares, Fâtigar, Angolæ Barn, Baliguazæ, Adæ, Vuanguæ, Foiamæ, vbi Nili fontes, Amaræ, Baguamedri, Ambeæ, Vanguci, Tigremahon, Sibaim, patriæ Reginæ Sabæ, Barnagaſsi, & Dominus vſque in Nubiam, quæ in Ægyptum extenditur.* C

Seraphin. Razzi in lib. de vitis Illuſtriũ virorum Ord. Prædicat. in vit. B. Tacliſmanoth Indi.

Ioann. Anton. Mag. Patauin. in ſua Geograph. cap. ſuperior, ſeù inferior Æthiopia, vbi Abyſſinorũ, ſeù Presbyteri Ioannis eſt Imperium.

CAP. L.

Sacrum Carmelitarum Ordinem præoſtendit. Vbi non pauca de eo.

R*Euelandi ſunt in proximo* (inquit magnus Propheta Ioannes Ioachim Abbas ſuper Hieremiam Prophetam) *in Eccleſia Doctores, Prædicatoreſq; fideles, qui & terrena, carnaliaque corda omni plaga percutiant, ac erectis, & tumidis Magiſterijs ſilentium ſtudijs ſuis ponant. Et bene filius Helchiæ Hieremias deſcribitur, quia Ordo ille futurus ad obedientiam Summi Pontificis dirigetur, licet enim nouus Ordo prædicantium Eccleſiæ oriatur, tamen Ordo ipſe initiatus eſt à Prophetis, Apoſtolis, & Doctoribus tertij temporis Eccleſiaſtici, carus, cognitus, & electus, & acceptatus à Deo, ſignatus in Iſaach, & Ioanne Baptiſta.* Relata Dei famuli prophetica, ni fallor, ſacrum Carmelitarum Ordinem reſpiciunt per concordantiam, veluti ab Elia, & Eliſeo prophetis inſtitutus, ab Apoſtolis illuſtratus, à Doctoribus tertij temporis Eccleſiaſtici reſtauratus, carus, cognitus, electus, & acceptatus à Deo, propter ſpecialem eius, antequam Virgo Maria appareret in Mundo, erga Deiparam famulatum. Signatus in Iſaach, & in Ioanne Baptiſta, nam ſicuti iſti miraculosè extra naturæ Ordinem infidelium conſolationem fuere Mundo exorti; haud aliter Sacer Carmelitarum Ordo. Pro quorũ intelligentia, & clariori infra tradenda explicatione, de eius primordijs aliqua in medium vt deducantur, neceſſe eſt. Sciendum eſt itaque quod antiquiſſimus, ſanctiſſimuſque pariter Carmelitarum Ordo ſuum in Monarcham habuit, & Principem, Eliam Prophetam, & ſub fauſtiſſimo omine, & nomine agnouit originem. Sanè Elias in Thesbita Vrbe natus, anno Mundi 1090. filius Sobachæ, ex tribu Leui, de habitatoribus Galaad, vt

D. E.

D. Ioach. Abb. ſuper Hierem. Prophetam cap. 1.

Geneſ. c. 17. cap. 18. nu. 10. 11. 12. 13. 14. & cap. 21. n. 1.

Lucas in Euang. c. 1. nu. 17.

3. Reg. c. 17. nu. 1.

ex

A ex Epiphanio, & Dorotheo Tito prodit Alfonſus, ſub Ioſaphath, & Iorā
Regibus Iuda, Achab,& Ochozia Regibus Iſrael, miraculis,& prophetiæ
dono famoſiſſimus, dum in Carmeli monte orationi inſiſtens, ſeptima vi-
ce nubeculam paruam, quaſi hominis veſtigium,è mari conſcendentem
vidiſſet,vt ex 3. Regum cap. 18. num.24. intellexiſſetque ex ea, ſeptima
Mundi ætate Virginem naſcituram, & Deum hominem Ieſum Chriſtum
æterni Patris æternum Verbum parituram, ex tunc erga Deiparam Vir-
ginem ineffabili affectus deuotione,nonnullis Prophetis, & Prophetarum
filijs, quorum non pauci etiam Prophetæ erant, ad Carmelum montem
inhabitandum congregatis, in perpetua virginitate,& paupertate,ad eiuſ-

Alfōſus de Villegas, Toletan. in lib. de vitis Patriarchar. & Prophet. antiqui teſtamēti in vita Eliæ cap. 1.

B dem Virginis honorem in Carmelo Religionem inſtituit, ac eis extra Mo-
ſaycam legem, quædam alia ſua documenta ſeruanda, obſeruandaque
præcepit, anno à creatione Mundi 3133.& ante fauſtiſſimum Chriſti or-
tum 930. ſiue iuxtà Franciſcum à Sancta Maria, 927. Elias, itaq; primus
extitit, qui Dei Matri Religionem dicaret. Primus item qui ex inſtituto
caſtitatem ſeruaret,vt inquit Sanctus Hieronymus, Et qui paupertatem
profiteretur, vt colligitur ex 3. Regum cap. 18. & teſtatur Sanctus Ioan-
nes Patriarcha Hieroſolymitanus quadrageſimus quartus. Et antequam
glorioſus per turbinem eleuaretur in Cœlum, ante diem iudicij iterum in
Terram deſcenſurus,vt prædicet hominibus verba vitæ, & doctrinæ ſpiri-

Petrus Corneius, & Iacobus Salianus in Annal.

P. Franciſc. à S. Maria in Chronic. Carmelitarum tom. 1. lib. 1. c. 1.

S. Hieronym. lib. 1. contra Iouinianum.

S. Io: Patriarcha Hieroſolym. 44. in lib. de Inſtitut. Monachor. in veteri lege exortor; & in noua perſeuerantium. cap. 36.

C tualis oleo electorum corda hominum inungendo impinguet, & conuer-
tat cor Patrum ad filios, & filiorum ad Patres, ne fortè veniens Dominus
illos anathemate percutiat, vt ait Propheta Malachias; duplicis ſui ſpiri-
tus hæredem,Deo ipſo permittente, indiuiduum ſuum comitem, Eliſeum
nomine, vt ex 4. Regum, inſtituit die 20. Iulij anno à Mundi creatione
circiter 3150.& ante Chriſti ortum 910. in quo tandem mirabiliter, Eli-
ſeo ipſo conſpiciente,& exclamante, fuit delatus in Cœlum. Iuxtà ſui Di-
daſcoli leges Eliſeus item Propheta cæteros Domini Prophetas in Car-
melo exiſtentes gubernauit vſque ad decimo octauo Kal. Iulij, ſui obitus
die Samariæ in Paleſtina,anno poſt orbem conditum circiter 3200.& an-

Malachias Propheta c. 4. n. 5. & 6.

4. Reg. c. 2. n. 10.

Menolog. Græcor. & Martyrol. Romanū ſub die 20. Iulij.

Martyrolog. Romanū, Beda, Vſuardus, Ado, & cæteri Latinorum in ſuis Martyrologijs, nec non Græci in eorum Menologio hac die.

D te Chriſti Natiuitatem anno 860. Et poſt ipſum ſemper Carmeli Montem
colentes Prophetæ Domini, iuxtà Moyſis,& Eliæ leges vixerunt,& Dei-
paræ Virgini ingenti cum deuotione inſeruierunt, vt tradit citatus Ioan-
nes Patriarcha Hieroſolymitanus, cuius verba ſunt. *Curauerunt* (inquit)
ex tunc ſucceſſores Eliæ cum deuotione aſſiduè huic Virgini deſeruire. Et cum
deinde audiuiſſent vocem clamantis in Deſerto Carmeli (Ioannem Bap-
tiſtam inquo) Præcurſorem Domini, filium Zachariæ, de ſtirpe Aaron,
occurrerunt ei, & adeò complexi ſunt humiliter,& deuotè,vt illum etiam
in Magiſtrum multo tempore apud ipſos habere gauiſi ſint; quinimmò &
Auctores Sancti,& grauiſſimi ſunt, qui affirmant, eorum habitum induiſ-

E ſe,& Eliæ leges obſeruaſſe. Quandiù Baptiſta Ioannes Carmeli Montem
incoluit,multos ſua prædicatione,& ſanctitate ad in ibi habitandum con-
citauit. Quinimmò omnes ſuis prædicationibus firmiter cum adhæſiſſent,
poſt Magiſtri eorum capitis obtruncationem ſub Herode Antippa, The-
trarca,Sacroſanctum Domini noſtri Ieſu Chriſti Euangelium,ſibi in Car-
melo ab Apoſtolis prædicatum, ſumma fide; ſummaque conſtantia rece-
ptum, vnà cum Eliæ traditionibus ſanctè, & piè obſeruarunt exactiſſimè.
Immò verò Sanctorum Apoſtolorum coadiutores effecti, nouum Domi-
ni noſtri Ieſu Chriſti Euangelium per Galileam, Samariamque, ac Pale-
ſtinam conſtantiſſimè prædicarunt, vt prodit Ioſeph Antiochenus lib. de
perſe-

S. Hieronym. ad Euſtochium de ſermon. Virgin. S. Bernard. Abb. in ſerm. de primil. S. Io. Baptiſt. S. Chryſoſtom. homil. 1. in Marc. S. Iſidor. lib. 2. de offic. cap. 11. Caſſian. collat. 18. c. 7. & lib. 1. de Inſtit. rer. cap. 2. Sozomen. lib. 1. hiſt. S. Macharius ſerm. ad Monachos, S. Ambroſ. epi. ad Vercell. cap. 14.

S. Ioann. Patriarc. 44. Hieroſolymitan. lib. 2. de Inſtit. Monach. Paleonidorus Baltaus lib. 2. cap. 1. Carthagena lib. 17. Philipp. Abb. Hieropolitanus in expoſit. ſuper illud Ioannis, Miſerunt Iudæi, & alij citati à Sebaſt. de Alexandro in ſuo diſcurſu Apologetico Carmelitica ſua Religion.

Thom. Vualdenſis de Sacram. tit. 9.

perfectione Militum primitiuæ Eccleſiæ cap. 12. cuius ſunt formalia. A
Apoſtolorum coadiutores ſurrexerunt ſtrenuiſsimi viri ſolitarij, contemplationique deditis, ſanctorum Prophetarum Eliæ, & Eliſei imitatores, qui de Monte Carmelo deſcendentes per Galileam, Samariam, & Paleſtinam fidem Chriſti conſtantiſsimè ſparſerunt, & Templum Virgini ſacratiſsimæ dedicarunt immediatè. Adeò cara extitit, ſuauis, & iucunda Dei Matri Mariæ Carmelitarum Religio, vt Carmelitas ante, & poſt ſui Vnigeniti ortum pluries, pluriesque perſonaliter viſitare, & tanquam proprios fratres, aut filios in prætium habere, ſibi non iudicaret indignũ. Aſtipulantur hoc nonnulli, in primis Riccardus Rodulphi Ardmacanus Hiberniæ primas, vt refert Thomas Vualdenſis, cuius hæc ſunt verba. *Erat huius Ordinis ſoror nomine Maria, quæ dum de Nazareth in montana Carmeli conſcendere ſtatueret, pluries dixit filio ſuo: Vadam, & narrabo nomen tuum fratribus meis, patris Eliæ filijs. Et quid putas Ordo Carmeli reſponderit? Vtique illud Sanctiſſimæ Eliſabeth verbum; vnde hoc mihi, vt veniat Mater Domini mei ad me? Atque illud verbum inſtitutoris Eliæ: Mulier, da mihi filium*. Et Martinus Italus in ſuis Chronicis inquit. *Ad eos autem, qui ineunte tempore ſuperioribus ex Prophetis originem traxerunt, Sanctam Dei Genitricem, cum in humanis ageret, ſicut Matrem ad filios ſæpenumero veniſſe legimus*, & Baptiſta Mantuanus Carmelita id etiam ità deſcribit. B

Martin. Italus in Chronic.

Baptiſta Mantuanus.

In vidua deſerta domo rerum indiga Virgo, C
Coniuge defuncto, natoque in regna recepto,
Ducebat triſti vitam mœrore iacentem.
Palladiæ collum dederat cui nomina ſyluæ,
Et loca, quæ curare magis quondam illa ſolebat
Aſsiduè, tanquam prolem viſura, petebat. Et inferius.
Huc igitur, ſi quando quies, vacuumque negoti
Tempus erat, veniens, curas tenebat, & ipſa
Maieſtate loci largè oblectata, redibat.

Et poſt glorioſiſſimam eius Aſſumptionem Eliæ Profeſſores, Altare in eiuſdem Sanctiſſimæ Virginis memoriam erexerunt intra ante dictum Templum, quod ipſi poſt receptum Euangelium inſtituerant in vna parte Carmeli apud Vrbem Nazareth prope fontem Eliæ; vbi Carmelitæ præfati ſeipſos huic Sacratiſſimæ Virgini commendantes, ſingulis diebus in ſeptem horis Canonicis ad effundendum Mariæ Virgini præces, & laudes, etiam tunc ſemper conueniebant. De quo hæc in hiſtoria, quæ Romana dicitur. *A tempore Eliæ, & Eliſæi Prophetarum Religioſi de numero eorum, qui morabantur in monte Carmelo, iuxtà Ciuitatem Dominæ noſtræ Nazareth, ſolebant inhabitare vſque ad tempora Saluatoris: qui tandem, prædicantibus Apoſtolis, in fide confirmati, in vno latere ipſius montis primò Eccleſiam, in honorem Virginis Mariæ conſtruxerunt*. Et notandum iuxtà allata dictæ hiſtoriæ verba, quod non omnes Eliæ profeſſores immediatè poſt ſibi prædicatum, & receptum Euangelium ædificauere Templum Dominæ noſtræ; ſed tantùm illi, qui Carmelum incolebant. Siquidem inter cæteros, quos in diſcipulos habuit Elias, iuxta Sanctum Ioannem Patriarcham Hieroſolymitanum 44. cuius ſumma cum laude meminere Auctores non pauci, ſanè fuerunt Eliſeus, Ionas Propheta, Michæas Propheta, & Abdias Propheta. Elia in Cœlum euecto. Eliſeus Carmelum incoluit, cum ſuis diſcipulis, qui cum multiplicari cœpiſſent, & locus, in quo erant, eos capere non poſſet, prope Iordanem amnem ex virgulis ſibi cõſtruxere D E

Hiſtoria Romana.

Hiſtoria Eccleſiaſt. c. 11. Proſperus Aquitanicus, Genadius de viris illuſtrib. Sigebert. in ſua Chron. Vinc. Bellou. in Spec. hiſt. lib. 20. c. 7. Paul. Morig. de orig. Rel. lib. 1. c. 30. & alij.

A ſtruxere Cœnobium, *vt ex 4.Reg.cap.6.nu.1.& 2.* Ionas Sareptam, Abdias cum multis Samariam, alij Bethel, alij Iericum, alij Galgal, maiorem quorum partem ante diſceſſum viſitauerat Elias de Domini voluntate, vt ex *4.Reg.cap.2.* Itaque tantùm Carmelitæ ante Virginis Aſſumptionem primum ei dedicauere Templum, & immediatè poſt eius tranſitum primum conſecrauere ſacellum, cuius in obſequium Virginis conſtructi ſacelli meminerunt multi, Riccardus Rodulfius Ardmacanus, primas Hiberniæ, in quodam ſermone, quæ incipit *Aue Maria*, quem in Eccleſia Carmelitarum Auinionenſi coram cœtu Cardinalium prædicauit de Conceptione, quem refert Paleonidorus Bactauus, Carmelita, in libro *de antiquitate, & ſanctimonia Carmelitarum*, Hieronymus Plato *de bono ſtatus Religioſi*, Paulus Morigia Ieſuanus *de origine Religionum*, Ioannes Trithemius *de laudibus Carmelitarum*, & Baptiſta Mantuanus ſubdit.
B

Propterea montana viri ſpelæa colentes,
Audito illius fato, ſublime ſacellum
A priſcis poſuere iugis primi, atque quotannis
Sacra inſtaurantes, hymnos, & thura ferebant.

Quo autem anno huiuſmodi Sacellum inſtituerint Carmelitæ, adhuc mihi incompertum. Sanctus Ioannes Patriarcha Hieroſolymitanus apud noſtrum Chryſoſtomum Henriquez tradit *Monachos Carmelitas anno Incarnationis Filij Dei 83. ædificaſſe Virgini Cappellam quandam in monte Carmelo iuxta fontem Eliæ, vbi profeſſores præfati ſeipſos huic Virgini commendantes ſingulis diebus in ſeptem horis canonicis ad effundendum dictæ Virgini, & eius Filio ſedulas preces, & laudes, etiam tunc ſemper conueniebant.* Quare cum Mantuanus cecinerit, Sacellum fundatũ fuiſſe audito Virginis fato; & S.Ioannes Patriarcha anno Domini 83. illud ædificatum tradiderit; dubio procul deberemus aſſerere, circa hunc annum Virginem ſacratiſſimã ad Cœlos aſſumptam fuiſſe, quod nullus Auctor grauis auſus eſt aſtruere: & conſequenter fateri cogeremur, mendacium protuliſſe eos, qui in actis Carmeliticis regiſtrarunt, Sanctum Iacobum minorem, fratrem Domini, Alfei, & Mariæ Cleophæ filium, ac Iudæ Thadæi fratrem, à SS. Apoſtolis anno Domini 33. in Hieroſolymitanum Epiſcopum ordinatum, ſoluta præclara exequiarum Virginis ſolemnitate, ad Carmelitarum inſtantiam, præfatum Altare in Virginis erexiſſe memoriam. Siquidem S.Iacob. Minor Hieroſolymis ann.Domini 63. occiſus habetur ex Chronico Euſebij Cæſarienſis, his in verbis. *Anno Domini 63. Iacobus frater Domini, quem omnes iuſtum appellabant, à Iudæis lapidibus opprimitur.* In hunc eundem annum referunt S.Iacobi martyrium Ioſeph Hebræus, S.Hieronym. Baronius, Panuinus, & omnes alij quotquot extant: & addunt eodem ann.63. Simeonem, Cleophæ filium, illi in Hieroſolymitano Epiſcopatu fuiſſe ſuffectum. Verùm diſcordantia poſſent concordari, ſi credatur, ex amanuenſis inaduertentia, aut typographi incuria, in libro citato Ioãnis Patriarchæ pro anno Incarnationis Filij Dei 58. aut 48. irrepſiſſe 83. Nam ſi annis 58. Incarnationis Dominicæ addantur anni 15. quos habebat Maria, quando concepit de Spiritu Sancto æternum Verbum, habebitur tota ætas Virginis nimirum 73. annorum, iuxta S.Epiphanium, Cedrenum, Caniſium, Baronium, & alios, docentes, Deiparam ſuperuixiſſe filio ſuo annos 25. qui additi, anno 34. paſſionis filij ſui, conſtituent numerum 58. obdormitionis ipſius: in quo ſuperſtes adhuc erat S. Ioannes Frater Domini, & conſequenter poterat præfatam aram ad Carmelitarũ in-

C D E

Riccardus Rodulph. Ardmacanus, Primas Hiberniæ in ſerm. de Conception. Paleonidorus Bactauus, Carmelit. in lib. de antiq. & Sanctimonia Carmelitar. lib.1.cap.1. Hieronym. Plato de Bono ſtatus Religioſi lib.2.c.22. Paul. Morigia de orig. Relig. lib.1. cap.30. Ioann. Trithem. de laudib. Carmelit. c.7. Baptiſta Mantuan. Ioſeph Antiochenus de perfect. milit. Ioannes Cartag. in feſto B. Mariæ de Monte Carmelo tom.4. lib. 17. homil. 3. & alij omnes eius Carmel. Religion. ſcriptores. S. Io: Patriarcha Hieroſolymit. in lib. de Inſtitut. Monach. in vet. lege exortorũ, & in noua perſeuerantium c. 36. apud Chryſoſt. Henriq. in notis ad Menolog. Ciſterc. ſub 5. Aug.

Flauius Lucius Dexter in Chron. ad ann.63.

Ioſeph Hebr. Iudaic. ant. lib. 20. cap.8. S. Hieron. de Script. Eccleſiaſt. Card. Cæſar Baron. annal. Eccleſiaſt. tom. 1. Honufrius Panuin. in Chronol. Eccleſiaſt. & alij.

S.Epiphan. in lib. de vita B. Virg. Cedrenus in Compend. hiſtoriar. Caniſius lib. 3. de Virgine cap. 5. Baron. vbi ſupra.

inſtantiam Virginis nomini erigere, & conſecrare. Et multò magis idem A
poterat efficere, ſi dicatur; Deiparam è viuis ſublatam in Cœlum anno
Dominicæ Incarnationis 48. qui; ſi demus, vt Epiphanius docet, & Baro-
nius credit in ſuis annalibus, probatque Toſtatus quæſt. 91. in Matthæũ,
in quintodecimo ſuæ ætatis anno filium peperiſſe, fuit Virginis ætatis ſe-
xageſimus tertius. Et hanc ſententiam communem declarat fidelium
deuotio; dum in memoriam annorum vitæ Matris Domini recitant co-
ronam Salutationum Angelicarum numero 63. Nec huic ſententiæ con-
tradicit obſcurum S. Dionyſij Areopagitæ teſtimonium lib. 3. de Dominis
nominibus cap. 3. quod Iuuenalem, Ioannem Damaſcenum, Epiphaniũ,
alioſque multos, & quidem Sanctos, ac doctiſſimos viros, ad credendum B
induxit, eum Mariæ funeribus interfuiſſe cum Hierotheo, & multis alijs
Apoſtolis, atque Diſcipulis. Qui cum fuiſſet Athenis ab Apoſtolo Pau-
lo conuerſus ad fidem anno à Natiuitate Domini 52. vt Baronius probat
vbi ſupra; & tùm præ mora in propria Ciuitate; quam triennalem aſtruit
extitiſſe Bernardus Roberti à Crypta Mineruæ Capuccinus *in ſuo itinera-
rio animæ ad palmã Virgineam*, vt ſub Pauli diſciplina ipſe, & Hierotheus
doctiſſimi euaderent, quales conſtat *cap. 3. de diuin. nomin.* illo tempore
fuiſſe; tùm etiam præ itineris diſtantia, ante annum 58. aut 57. vt Baron.
credit, nequiuerint Hieruſalem appulere, veriſimiliter crediderunt, Ma-
riam hoc anno in Cœlos aſſumptã; cui ſi addatur numerus 15. annorum, C
quos habebat, quando peperit Saluatorem; conſtituetur numerus 73.
aut 72. annorum ætatis Virginis. En S. Dionyſij Areopagitæ verba, è
græco in latinum à fideliſſimo, & primario eius interprete, Marſilio Fici-
no tranſcripta. *Conuenimus quandoque apud Pontifices noſtros, Deo plenos,
vt noſti, nos ſimul, & ipſe* (Hierotheus nempe, de quo agebat) *multique
ſancti Fratres noſtri, viſuri corpus illud, quod vitæ Principem, Deumq; ſuſce-
pit. Vbi aderant, & Iacobus frater Domini, & Petrus, excelſum, & antiquiſ-
ſimum Theologorum culmen. Illic ergo poſt contuitum placuit, vt Pontifices
omnes, pro viribus quiſque ſuis infinitè potentem virtutis diuinæ bonitatem lau-
darent. Hierotheus autem alios omnes ibi Doctores ſacros, vt noſti, poſt ipſos D
Theologos ſuperauit; totus extra ſe poſitus, & eorum, quæ laudabat, communio-
nem patiens*. Non inquam alteri ſententiæ officit hoc Areopagitæ teſti-
monium; nam vt expoſuit doctiſſimus ille vir Hilduinus in Areopagitã,
qui iubente Carolo Magno Dionyſij digeſſit hiſtoriam, quàm habemus
apud Surium, S. Dionyſius citato, & adducto teſtimonio *de diuinis nomi-
nibus lib. 3. cap. 3.* minimè agit de tranſitu Virginis, nec aſſerit, ſe, & Hie-
rotheum Mariæ funeribus interfuiſſe: ſed tantùm quod aliquando con-
uenerint ipſi duo cum Petro, & Iacobo Alphæi, & alijs Diſcipulis, viſuri
ſepulchrum Domini reuerentiæ, gratitudinis, ac deuotionis gratia. Quæ
Hilduini explicatio nonnullis placuit, & placuiſſet etiam Baronio, ſi ſibi E
ſatisfeciſſet, credens, quod Iacobus, frater Domini, & Petrus, multiq; Di-
ſcipuli Domini, Hieroſolymæ commorantes, Dioniſij, & Hierothei famam
eximiam audientes, & videntes, quod Hieroſolymam, & ad eos tunc pri-
mò acceſſerant, gaudentes de eorũ in fide profectu, ad magis ergo Chri-
ſtum eos inflammandos, & in fide ſtabiliendos, ad ſingula quæque ſacro-
ſancta Hieroſolymorum loca, in quibus Saluator omnium Chriſtus Do-
minus ſalutis opera explere dignatus erat, viſitanda, maximè verò ad lo-
cum ſepolturæ, quæ vitæ Principem, Ieſum Chriſtum ſuſceperat, tradu-
xerint. In adducto enim S. Dionyſij teſtimonio, nihil eſt, vt patet, quod
ad

Toſtatus quæſt. 91. in Matthæum c. 2.

Iuuenalis Hieroſolymor. Epiſc. cuius orationem refert Niceſ. lib. 15. c. 14. Io: Damaſcen. ſer. de Dormitione S. Deiparæ, Andreas Cret. ſerm. de eadẽ, Metaphraſtes die 15. Auguſti, Euthim. in hiſt. cit. à Damaſc. Glicas in Annalib. & alij.

Bernard. Roberti à Crypta Mineruæ Capuccinus in ſuo Itin. anim. ad palm. Virgineam, tit. de num. annor. B. V. §. Addã.

Marſilius Ficinus.

Hilduin. apud Laurentium Sur. tom. 5.

A ad tranſitum Virginis referri poſſit: & omnia ad Sanctum Domini ſepulcrum facillimè referuntur. Siquidem ſi de tranſitu ageret Virginis, non diceret, quod ipſi conueniſſent Hieroſolymis, *viſuri corpus illud, quod vitæ Principem, Deumque ſuſcepit*, ſed interfuturi migrationi eius, quæ vitæ Principem, Deumq; ſuſcepit: immò nec ad videndum corpus dumtaxat, ſed ad videndum eam viuam, priuſquam tranſiret ad ſuum Vnigenitum. Quod ſi quis velit, vt Dionyſius Virginem, vita præditam, nuncupet *corpus*, dubio procul inuſitatum inducet loquendi modum, non enim vſque nunc repertus eſt aliquis, vel mediocriter doctus, qui tali loquendi modo ſit vſus. At verò monumentum, ſiuè ſepulcrum Domini, quod, Matthæo, *Matth. c.27; Marcus, c.15.*
B & Marco teſtibus, *exciſum erat de petra*, opportuniſſimè appellatur *corpus, quod Deum, vita Principem ſuſcepit*. Et rectè Chriſtus hìc nuncupatur *Princeps vitæ*, vt de eo ſpecialiter diceretur, quod erat *inter mortuos liber*; & is, quem illud ſuſcepit mortuum, erat nihilominus Princeps vitæ. Rurſus hoc ipſum denotat Dionyſius, cum ſubdit, *Illic ergo poſt contuitum, placuit, vt Pontifices omnes, &c.* Nihil ergo aliud facere Apoſtoli, & Diſcipuli Domini, niſi videre, & contueri: quod ſepulcro Domini apprimè congruit, Virginis verò corpori minimè; quod nimirum non ſolùm viderũt, ſed etiam ſepulturæ mandarunt. Adde, ibi cum Dionyſio nõ omnes Apoſtolos aſtitiſſe, ſed duos tantùm, Iacobum nempe fratrem Domini, & Pe-
C trum, (in hoc ſanè non pauci hallucinantur) duos enim præfatos tantũmodò Dionyſius exprimit. Si enim Paulus aſtitiſſet, vtique de Magiſtro ſuo mentionem feciſſet. Idem dicendum de Ioanne, qui in tranſitu, & rebus Virginis, dum inter mortales extitit, ſemper egit partes primas; præſertim verò, quia Dionyſius ibi numerat ſummos illos Theologos, qui aſtiterant, quam nomenclaturam inter omnes alios Apoſtolos ſibi optimo iure Ioannes comparauerat, quando ſupra pectus Domini recumbẽs, fuerant ſibi ſecreta cœleſtia reuelata. Inſuper ſi Iacobus, & Petrus præ cæteris nominandi eſſent, ideò fieri poterat, quia peculiare aliquid illic egiſſent, aut dixiſſent, quod non patet ex Dionyſij verbis, ſed ſimpliciter
D dicitur, *vbi aderant Iacobus, & Petrus*. Et nec nomine *Pontificum*, illis verbis, *Conuenimus quandoque apud Pontifices noſtros Deo plenos*, ſolos Apoſtolos Dionyſius ſubnotauit; ſed Epiſcopos omnes, qui illic erant; *vbi aderant Iacobus, & Petrus*, ſcilicet cum ipſis, ſeù inter ipſos: quandoquidem poſtea Hierotheum numerat inter Pontifices, qui tamen non erat Apoſtolus, ſed Athenarum Epiſcopus, vt tradit Menologium Græcorũ. *Illic ergo poſt contuitum placuit, vt Pontifices omnes, pro viribus quiſq; ſuis, infinitè potentem virtutis diuinæ bonitatem laudarent. Hierotheus autem omnes alios ſibi Doctores ſacros, poſt ipſos Theologos, ſuperauit, totus excedens, totus extra ſe poſitus*. Quare ſi placuit, vt omnes Pontifices hymnos
E dicerent, & Hierotheus etiam dixit, procul dubio inter Pontifices numeratur: proindeque nomine Pontificum, iuxta Dionyſij mentem, non veniunt tantùm Apoſtoli, quos peculiari nomine Theologos appellauit, ſed etiam Epiſcopi, inter quos erat Hierotheus Athenarum Epiſcopus, vt cum Græcorum Menologio diximus. Falſum eſt, quoque id, quod Cæſar Cardinalis Baronius loco ſupra citato notauit, ſcilicet illic etiam Timothæum adfuiſſe, cui ſuum opus S. Dionyſius dedicauit, vt ex inſcriptione libri de Diuinis nominibus. Siquidem phraſis illa, *conuenimus quandoque*, non complectitur vtrumque Dionyſium ſcilicet, & Timothæum; ſed eſt familiaris Dionyſio loquendi modus, quo toto illo libro vtitur, ſuam

Beda Presbyter in homil. ſuper Ioann.

Menolog. Græcor. & ex eo Vſuardus apud Molanum ſub die 4. Octobris.

propriam perſonam exprimens, vt verba præcedentia manifeſtant. *Præ-* A
terea & ipſe ad idem ſæpè nos exhortatus es: librumque ipſum, vt ſupra mo-
dum excellens quicquam, remiſiſti (ad Timothæum ſcribit) *Quamobrem nos*
quoq; ipſum velut perfectorum, ſeniliumq; animorum magiſtrum, ijs dumtaxat
aſsignamus, qui intelligentia cæteros antecellunt, &c. & poſt pauca. *Nos autem*
ijs, qui nobis propinquiores ſunt, pro ingenij noſtri proportione, diuina trademus,
&c. Et poſt pauca ſequitur, *Enim verò diligentiſsimè id obſeruauimus, vt quæ*
diuinus ille præceptor planè nobis expreſsit; nunquã attingeremus; ne fortè re-
peteremus eadem, ad id exponendũ, &c. Et alia nonnulla in hunc eundẽ mo-
dũ: Neq; verum eſt, Apoſt. Paulum cum ſuis diſcipulis Dionyſio, & Hie-
rotheo anno à Chriſti Natiuit. quinquag. octauo Hieruſalem aduenisse, B
vt inquit Bernardus Roberti Capuccinus. Nam anno Domini 57. qui
fuit Neronis 2. teſte S. Hieronymo, Paulus peruenit vinctus Romam;
vbi *manſit biennio toto in ſuo conducto; vt ex Act. cap. vlt. num. 30.* Vnde
anno 58. non potuit Hieroſolymis adeſſe. Immò poſtquam ſemel Romã
venit; nunquam reuerſus eſt in orientem, vt ipſe de ſe prophetauerat
Act. 20. num. 25. Et nunc ecce ego ſcio, quia amplius non videbitis faciem meã
vos omnes, per quos tranſiui prædicans Regnum Dei. Petrus verò ad minimũ
rediijt bis: ſemel anno Dom. 48. in quo Concilium fuit celebratum, & ite-
rum anno, quo Dionyſius Areopagita, & Hierothæus Hieroſolymam ap-
pulerunt. Atque hæc ſint ſatis de tranſitu Virginis, & Dionyſiani teſti- C
monij explicatione. Cæterum certum, & indubitatum eſt, Carmelitas
poſt Virginis in Cœlos aſſumptionem per manus S. Iacobi Apoſtoli, fra-
tris Domini, primum ei Sacellum erexiſſe, vt cum Riccardo Rodulphio,
Paleonidoro Bactauo; Hieronymo Plato; Paulo Morigia; Ioanne Tri-
themio; Baptiſta Mantuano, & alijs, ſupra diximus. Notanter dixi, *Car-*
melitas poſt Virginis aſſumptionem primum ei Sacellum erexiſſe; nam vt no-
tauit noſter Chryſoſtomus Henriquez in notis ad Menologium Ciſter-
cienſe ſub die 5. Auguſti, S. Iacobus Apoſtolus, Zebedei filius, dum Hi-
ſpaniam peragraret; vt tradit Flauius Lucius Dexter, anno Domini 36.
iuſſu, & præſentia B. Virginis, primum ei Templum, ſiue Oratorium ſuper D
columnam in Vrbe Cæſarauguſtana erexit. Aſtipulantur huius hiſtoriæ
veritatem noſter Gualbertus, Maxinæus, Vaſæus, & alij multi. Cæterum,
vt ad hiſtoriæ noſtræ ſeriem redeamus, & cũ hæreſiarcha Neſtorius Con-
ſtantinopolitanus Epiſcopus, ſuas in Beatiſſimam Mariam Deiparam ſa-
crilegas denunciaſſet detractiones. Dicebat enim Mariam Virginem non
Matrem Dei, ſed Hominis tantummodò, vt ſic aliam perſonam faceret
carnis, aliam etiam perſonam faceret Deitatis, & ità auferebat omninò
Dei Maternitatem à Virgine ſacratiſſima. Solus Cyrillus Alexandrinus
Epiſcopus, qui fuerat Carmelitanæ Religionis alumnus, & in Mariana de-
uotione, & Religione educatus, à Neſtorianis blaſphemijs Mariam vindi- E
cauit, ac varijs rationibus è ſacræ ſcripturæ deſumptis abyſſu, Dei Mater-
nitatem propugnauit in ducentorum medio Patrum, contra Neſtorium
in Epheſina congregatorum Synodo, temporibus Theodoſij iunioris, &
Sancti Celeſtini Romani Pontificis, huius nominis primi, eſtq; eius men-
tio in iure Canonico. Quo quidem in tempore Eliæ Profeſſores à qui-
buſdam Eremitæ nuncupabantur, à multis Religioſi, à non paucis Mona-
chi, à nonnullis Carmelitæ, ſed frequentiſſimè, & ferè communiter Fra-
tres B. Mariæ Virginis vocitabantur. Iſti itaque, Sacratiſſimæ, intemera-
tæque Virginis Fratres, Moſayca omiſſa lege, Sanctum Ieſu Chriſti Euan-
ge-

Bern. Rob. Capuccinus in ſuo Itinerario an. mæ ad palm. Virgin. tit. de num. annorum B. Virg. §. Hic annus.

S. Hieronym. lib. de ſcript. Eccl. in Paulo.

Gualbert. Fabricius Ciſt. in Chron. Marinæus lib. 5. de Sacris ædibus, Vaſæus ann. 36. et 44. Beuterus p. 1. Chron. Hiſp. cap. 25. Damianus *à Goes in Genealogia Regum Hiſp. tom. 2. Hiſp. illuſtratæ, Stephan. Garibay in Compend. hiſt. Hiſp. lib. 7. c. 3. & 4. Morales lib. 9. c. 7. Rom. lib. 1. c. 3. Ludouic. de Eſtrada Abb. Hortẽſis 2. p. Roſarij fol. 112. Caniſius lib. 5. de Deipara c. 21. & 23. Andræas Betendorpius de Apparitionib. Spirituũ c. 11. & alij.*

Canon. Prima antẽ. diſt. 16.

A gelium, itemque Eliæ documenta obſeruauerunt exactè vſque ad Dominicæ Natiuitatis annum quadringenteſimum duodecimum. In quo Capraſius Prior Carmelitarum, vir omnibus numeris eruditus,& pius,regulam, quàm in ipſius gratiam compoſuerat, excerpſeratque è vita Eliæ, eiuſdemque documentis, Græcarum litterarum inſtitutionibus,& magni Baſilij Cæſarienſis Epiſcopi Regula, Sanctus Ioannes Patriarcha Hieroſolymitanus quadrageſimus quartus,& tàm ipſius Capraſij,quàm Carmelitarum omnium olim Prior, ſuis tradidit ſubditis obſeruandam. Prior iſte Capraſius aduerſus Eutychianos hæreticos, qui Chriſtum poſt humanam aſſumptionem in duabus naturis negabant exiſtere, & tantùm diui-
B nam in eo eſſe naturam aſſerebant, fratres, diſcipuloſque ſuos, ſanctum Dei Euangelium miſit ad prædicandum,& catholicæ noſtræ fidei verbum ad defendendum etiam in ſacra Chalcedonenſi Synodo, à ſexcentis triginta Patribus celebrata ſub Pontificatu Sancti Leonis primi, cognomento Magni, Romani Pontificis, & Imperio Martiani. Quo quidem in conflictu adeò præualuere Carmelitæ, vt prorſus exinanita; atq; penitus damnata Eutychiana hæreſi, noſtræ articulus fidei viginti ſeptem fuerit corroboratus canonibus. Poſt hæc Coſdroa Perſarum Rex, & Chriſtianorũ Tyrãnus, poſtquam Meſopotamiam, & Syriam occupaſſet,ſacra Hieroſolymitana loca prophanaſſet, viuificæ Crucis Lignum abripuiſſet, Zacha-
C riamque eiuſdem Vrbis Epiſcopum captiuaſſet, antedicto Carmeli Templo tantum intacto, illibatoque permanente, omnia Sanctiſſima Illuſtriſſimi huius Inſtituti Cœnobia, Colonum rum ineffabili ſanguinis effuſione, ſolo æquauit, circa Dominicæ Natiuitatis annum ſexcenteſimum quartodecimum. Et licèt ab Heraclio Coſdroa,Perſarum Rege,deuicto,recuperatoque ſanctæ Crucis Ligno, eoque cum Zacharia Hieroſolymitanis reſtituto, aliqua eorundem Cœnobia fuerint ex parte reſtaurata circa annum trigeſimum ſupra ſexcenteſimum, vt prodit Dei famulus noſter Ioachim Abbas ſuper Apocalypſim, ipſique rehabitauerint illa: ab Humar tamen, Arabum Rege, Chriſtiani nominis hoſte infenſiſſimo, & peſ-
D ſimi ſeductoris, impijque legiſlatoris Mahumeti, nuper defuncti, diſcipulo, Ægypto, Phœnicia, Idumea, Iudæa, Samaria, Galilea, Paleſtinæ regionibus,ac tota Syria eius imperio ſubiugatis circa annum Domini ſexcenteſimum trigeſimum ſextum, poſtquam fuiſſent trucidati centum quadraginta millia Carmelitæ, vt tradunt Nicolaus Lyrenſis, Sanctus Cyrillus Propheta, Prior, & Presbyter Montis Carmeli, & alij, præfato etiam ſacroſancto Phano tantùm excepto, iterum fuere diruta, & totaliter prophanata. Item paucis ſuperſtitibus Carmelitis, quia ad inſtar eius Sarraparum, aliàs Præfectorum, albo panno tegebantur, vt habitum panno coloris albi,& cinamomij conſitum deferrent in futurum, ſub graui pœna
E legem dedit ille Tyrannus. Qui cædem ſic diram euaſerant,ſic induti incedentes, diſperſim, ſeorſimque diuerſa infidelium loca inhabitarunt. Capta deinde per pijſſimum Gothifredum Bulionem, vnà cum tota Syria, ſancta Vrbe Hieruſalem anno Domini 1099. quintodecimo die Menſis Iunij, die Veneris, hora nona, ſub Pontificatu Vrbani ſecundi, Henrico quarto,& Alexio Comneno Imperantibus,perſeuerante in ea Chriſtianorum Principum imperio, (nam deinde anno Domini 1184. vt tradit diligentiſſimus,& æque doctiſſimus Pater Paulus Morigia Ieſuanus, ſiue anno 1185. vt refert Maginus, Rutilius, & alij, per Saladinnm Perſarum Regem Sarracenis iterum ſubacta fuit, Lucio tertio Pontifice Dei Eccle-

ſiam

Paul. Morig. Ieſuan. de orig. Relig. lib. 1. cap. 30.

Carolus Tapia de Religioſis reb. Verb. Monaſteria. cap. 17. nu. 10.

Abbas Ioach. ſuper Apocalypſim par. 1. c. 2. textu 31.

Nicolaus Lyrenſis in c. 8. Apocal.
S. Cyrill. Prior, & Presbyter lib. de peculiaribus Carmelitar. Ordinis geſtis, Cartagena lib. 17. obiect. 9. Iuſtinianus Prædicator. Ord. in Chron. Toloſ. & alij.

Paulus Morigia Ieſuan. de orig. Relig. lib. 3. cap. 3. Ioannes Anton. Magin. in

Geograph. Verb. Paleſt. na, Rutilius Benincaſa in fine Almanachi, & alij.

Supra c. 15. pagina

ſiam regente, vt aliàs diximus) Almericus Patriarcha Antiochenus Carmelitas diſperſim degentes, & in peculiaribus cellulis viuentes, ad eorum Cœnobia, per deuotiſſimos Chriſticolas in parte reſtaurata, ſub Pontificatu Alexandri Papæ tertij anno Domini 1160. reuocauit, vt tanquam Monachi in communi viuerent. Et Capraſij regulam à S. Ioanne Patriarcha Hieroſolymitano compoſitam, vt diximus, idem Almericus è Græco ad latinum idioma conuertit. Hoc quoque tempore Carmelitarum Cœnobia per Priorem latinum gubernari cœperunt. Sanctus Albertus ſubinde Patriarcha Hieroſolymitanus, Doctor egregius dũ agebat Bethleemitam Epiſcopum, aliam à ſe ex Eliæ Prophetæ vita, Sancti Baſilij Magni regula, ex dicto S. Ioannis Patriarchæ Hieroſolymitani libro, excerptam regulam Carmelitis, eorumque Priori, Brocardo nominato, viro ſanctiſſimo præſtitit obſeruandam anno Domini 1171. die 13. Ianuarij ſub tertij Alexandri noſtri Papæ Pontificatu. Hanc tandem Alberti regulam Honorius tertius, à ſacratiſſima Deipara Virgine nocte quadam præmonitus, vt quidquid eius dilectiſſimi Fratres Carmelitæ ab ipſo peterent, concedere non renueret, peculiaribus ſuis litteris confirmauit ann. Domini 1227. & ſui Pontificatus anno 10. Honorius ſubinde quartus, vt Author Menol. Carm. tradit reformato eorum habitu, qui erat pallium albi, & cinamomij coloris, iuxta legem, vt diximus, Regis Perſarum; ſiuè vt quidam alij produnt, iuxtà traditiones priſcorum, aſſerentium, etiam Eliam, eorum Inſtitutorem ſimili pallio fuiſſe tectum, eoſque proprium Fundatorem, & Monarcham ſemper fuiſſe in pallio æmulatos; cum pallio albo eiuſdem coloris caputium coniunxit, & interius indumentum cum caputio, & ſcapulari cinamomij coloris a Deipara Virg. B. Simoni Stoch poſt Broccardum Carmelitarum Priori mirabiliter tradito etiam conceſſit. En Honorij tertij Bullæ verba. *Honorius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori, & Fratribus Eremitis de Monte Carmelo ſalutẽ, & Apoſtolicam benedictionem. Vt viuendi normam regulariter à bona memoria Alberto Hieroſolymitano Patriarcha editam, quam ante generale Concilium Lateranenſe probaſtis humiliter ſuſcepiſſe, in poſterum vos, & ſucceſſores veſtri, quantum cum Dei adiutorio poteritis obſeruetis in remiſſionem vobis iniungimus peccatorum. Nulli ergo &c. Datum Reate 3. Kal. Februarij Pontificatus noſtri anno* 10. Cur pro Ordinis confirmatione Carmelitæ Põtificem ſupplicarint, rationem reddit Menologium eorum, Petro Thoma Sarraceno Carmelita de Bononia Auctore. *Sub idem tempus* (vitæ ſcilicet B. Simonis Stochij, quam deſcribit num. 8. pag. 288.) *Romæ conuocatum eſt Oecumenicum Lateranenſe Concil. omnium Europæ celeberrimum, cui Innoc. 3. P. M. præfuit, interfueruntque duo Orientales Patriarchæ, Ridulphus, qui ſucceſſerat B. Alberto Leuntio, & Conſtantinopolitanus, reliqui præpediti. Archiepiſcopi 71. Epiſcopi 412. Abbates 12. Priores Conuentuales 800. ſumma 1284. non enumeratis Imperatorum Legatis, Regum Franciæ, Hiſpaniæ, Angliæ, Vngariæ, Poloniæ, Siciliæ, Hieruſalem, & Cypri: in quo quidem edita ſunt 70. capita ad mores Eccleſiaſticæ diſciplinæ emenandos. Inter quæ illud ſane inſigne, in cap. 13. ne nouæ Religiones permitterentur, vt in cap. ne nimis, de Religioſis domib. Quare poſt Concil. Later. Romæ, & alibi decreta illa Carmelit. diffuſioni, ac dilationi in Europa impedimento eſſe cœperunt, vt ex Ioanne Paleon. lib. 3. cap. 5. Primò quia latebat eos Carmelitarum Inſtitutum, Regulam ab Alberto Patriarcha, ordinaria ſua poteſtate, ante Concilium prædictum Later. ann. 1215. celebratum, accepiſſet, anno videlicet 1161. ſecundo, quoniam verba*

Menol. Carmelitar. in vit. S. Alb. Hieroſolymor. Patriarchæ.

A B C D E

A *ba Lateranenſis Concilij præceptiua, firmiter prohibemus ne quis de cætero nouam Religionem inueniat, vt in cap. Religionum, non eodem modo ab ordinarijs locorum interpretabantur. Dubio verterunt num ante Concil. Lateranenſe, Carmelitarum extaret Ordo, regulamque haberet certam. Quare cum vehementi quorundam peruicacia, vehementi item perſecutione præmerentur Carmelitæ, Dominum Rodulphum Hieroſolymorum Patriarcham B. Alberti ſucceſſorem, qui Lateranenſi Concilio interfuit, conſulunt; quibus ſuadet, Honorium 3. Innoc. 3. locum poſſidentem, pro Alberti Regula declaratione, atq; confirmatione fidenter adire. Reathe ad Vrbem veniunt, Pontificemq; humili orans ſupplicatione; vt antiquiſſimo Prophetarum inſtituto pro immenſa, qua pol-*
B *let in Eccleſia religione, ac pietate, auxilio eſſe non dedignaretur; Regulamque ab Alberto Patriarcha ex D. Baſilij ſcriptis excerptam; Carmelitiſque longè ante Concilium Lateranenſe conſignatam ſua confirmatione validari ad praſcriptum Concilij, nuper Romæ celebrati, ad abolenda litigia, & religioſam conſequendam quietem dignaretur. Annuit benignè Pontifex ſummus, &c.*

Et ex tunc mirum in modum ſanctiſſima plantatio iſta extra Carmeli deſertum ramos ſuos extendens, Galliam, Angliam, Hiſpanias, necnon Italiam, Græciamque, atque Siciliam breuiſſimo temporis curſu repleuit, illuſtrauitque, & fragrantia fructuum ſpiritualium Deiparæ fratrum Vrbes, & oppida incolantium, ab omnibus dignoſci cœpit. Hinc eſt videri
C quomodo allatum vaticinium ſacro Carmelitarum Ordini quadret ad vnguem, ac ex omni parte conueniat. Comperti ſiquidem ſunt Carmelitæ in Eccleſia Dei Doctores, Prædicatoreſque fideles, iuxta Magni noſtri Ioachim Prophetæ Domini verbum, qui terrena, carnaliaque corda, vt ad Deum conuertantur, verbo ſanctæ prædicationis omni plaga percutiunt; & cum venerit plenitudo temporis, non ſecus ac eiuſdem Ordinis prænominati Sancti Patres impoſuerunt Neſtorianis, Eutychianis hæreticis, ipſi tumidis Magiſterijs ſilentium ſtudijs ſuis ponent, ſemper ſummi Romani Pontificis faſces, prout adorant, adoraturi, eiuſdemq; mandatis parituri, tanquam veri profeſſores Eliæ, qui contra Achab, & Ochoziam *3. Reg. cap. 21. n. 17. 4. Reg. c. 1. n. 16.*
D Reges Iſrael Domini verbum enunciauit, quod & ſignificant verba illa. *Ordo futurus ad obedientiam ſummi Pontificis dirigetur*. Nam prius non ſummo Pontifici, qui eſt Romanus Pontifex, ſed Hieroſolymitano Patriarchæ ſubdebantur, vt patet ex dictis. Dicitur nouus, ſiue nouiter horum prædicantium Eccleſiæ ortus, quia ſub Honorij tertij Pontificatu ab Europeis cognitus, & nec priùs quam ab ipſo Pontifice Honorio, ac à ſancta Apoſtolica ſede approbatus; non quod antea non extiterit, cum fuerit inſtitutus à Prophetis, illuſtratus ab Apoſtolis, & reſtitutus à Doctoribus tertij temporis Eccleſiaſtici. Dicitur *initiatus à Prophetis, Apoſtolis, & Doctoribus tertij temporis* ſecundum diuerſa in diuerſo tẽpore ab iſtis Car-
E melitarum Ordini tradita inſtituta. Siue dicitur, *initiatus à Prophetis, Apoſtolis, & Doctoribus tertij temporis Eccleſiaſtici*, quia erat incompletus, nam non erat approbatus à ſummo Romano Pontifice, Ieſu Chriſti in terris Vicario, vniuerſalis Eccleſiæ capite, & Religionum omnium, ac Ordinum Patre ſupremo, & ſine cuius auctoritate nulla Religio, à quo tandem omne complementum, & perfectum habuit per patentes litteras Apoſtolicas poſt datum à ſanctiſſimo Vate noſtro præſagium anno trigeſimo, & à primaria ſua inſtitutione circa annos 2157. *Carus, cognitus, & electus, & acceptatus à Deo*, dicitur, propter ſpecialiſſimum, atque eximium erga Virginem Mariam eius Matrem perpetuum famulatum, etiam antequã Vir- *Lælius Zechius de Republica Eccleſiaſt. tit. de ſtat. Rom. Pontif. n. 1.*

go appareret in Mundo, vt ex dictis. *Signatus in Iſaach* Carmelitarum Ordo dicitur, quia ſicut Iſaach præcepta Patris ſui Abraham obſeruaturus, in Monte Domino immolari non ambiguit; quinimmò & ligna in Monte ad Altare baiulauit; haud aliter fuit, eſt, & futurus erit in poſterum vſque in Mundi finem Ordo Carmelitarum pro Romano Pontifice omnium Patre, & fide Catholica, pro qua tanquam alter Baptiſta Ioannes Præcurſor Domini publicè Chriſtianæ Religionis hoſtes propter eorum peccata redarguet, nec quidquam ferre omittet, quin omni ſollicitudine Pontifici ſummo ſatisfaciat, prout ſuo tempore dabit rerum experientia, & in pulpitis firmiùs lingua cõcionabitur poſterorum. *Signatus* etiam *dicitur in Iſaach*; nam ſicut Iſaach datum eſt, vt multiplicaretur ſemẽ eius ſicut ſtellæ Cœli, & ſicut arena Maris, & vt poſſideret ſemen ſuum portas inimicorum ſuorum, ex eo quod immolandus Domino holocauſti ligna

A

B

Geneſ. c. 22. n. 17.

tulit in Monte. Haud aliter ſacro Carmelitarum Ordini facta eſt à Deo repromiſſio, quia Beatiſſimæ Virgini immolandus in Monte Carmeli ligna tulit, & ſarcinulas, quibus propria voluntate combuſta, ſe totũ Deo, Mariæque Virgini immolauit, atque dedit, & ei ſublime, celeberrimumq; Templum conſtruxit, vt tandem tot ſæculorum ſpatio anguſtijs omnibus exantlatis, inimicorum eius portas poſſideret, & in huius Mundi ſtadio currentibus rectum iter inſinuaret, quo faciliùs peruenitur ad ſalutis

Geneſ. c. 26. n. 3. 4. 28. nu. 14.

brauium. Siue ſicut Abrahæ Patri Iſaach, ex eo quod obedierat voci Dei ſui, & mandata, præceptaque Domini cuſtodierat, atque ſeruauerat, conceſſum fuit, vt ſemen ſuum dilataretur ad Orientem, Occidentem, Septentrionemque, atque Meridiem, & in ipſo benedicerentur omnes tribus terræ. Sic etiam Eliæ, Carmelitarum Ordinis Patri, ex eo quod obtemperauit voci Domini, & eius mandata cuſtodiuit, atque ſeruauit, datum eſt, vt eius ſemen, Carmelitarum nempe Ordo à ſe inſtitutus, per omnes Mundi regiones multiplicando dilataretur, & omnes gentes terræ

C

Geneſ. c. 17. cap. 18. & cap. 21. Lucas in Euang. c. 1. n. 13.

benedicerentur in ipſo. Siue *ſignatus in Iſaac, & in Ioanne Baptiſta*; nam ſicuti iſti ambo miraculosè, & extra naturæ ordinem in conſolationem fidelium fuerunt Mundo dati; ità Sacer Carmelitarum Ordo pro animarum ſalute, vt ex dictis. *Signatus* etiam denique *dicitur in Ioanne Baptiſta*; nam ſicuti Baptiſta Ioannes conuerſurus corda Patrum in filios, & incredulos ad prudentiam iuſtorum, parare Domino plebem perfectam, venit

D

Luc. in Euangel. c. 1. num. 17.

in ſpiritu, & virtute Eliæ; ita etiam Carmelitarum Ordo pari titulo, & virtutis, & ſpiritus Eliæ Inſtitutoris ſui, & cuius vitam, & documenta ſemper ſeruauit, Dei legem toto Orbi prædicaturus venit, & peccatores obiurgaturus, vt diximus. Eſt igitur luce clarius, Dei famulum Ioachim de ſacro Carmelitarum Ordine loco citato fuiſſe vaticinatum, prout vaticiniũ nos per ſingulas partes expendimus, ac ad libellam tàm Illuſtriſſimo, & antiquiſſimo Ordini videtur aptatum. Cæterum non me latet, quid eiuſdem Ordinis viri doctiſſimi è Sancti noſtri Vatis expoſitione *ſuper cap. 14.*

E

Caputus tom. 3. Paneg. de S. Elia, Pater Simeõ à Spiritu ſãcto in ſua Tabula Chronologica.

Apocalypſis deſumpſerint, ad oſtendendum, eorum ordinem à noſtro Dei famulo fuiſſe prædictum; præcipuè vero Caputus *tom. 3. Paneg. de Sancto Elia*, & Simeon à Spiritu ſancto in opere Chronologico *de ſanctitate, ſapientia, & propagatione Carmelitanæ Religionis*, qui ſic. *B. Ioachim Abbas Florenſis Apoc. cap. 14. Surget Ordo, qui videtur nouus, & non eſt, hic deferet fidem vſque ad Mundi finem in ſpiritu, & virtute Eliæ. Hic erit Ordo Eremitarum, imitantium vitam Angelorum*. Sed quia (eorum pace ſemper ſalua) deartuatam prodiere prophetiam, & nos, vt iacent, Auctorũ verba

referre

A referre profitemur; ideò aliam ex eodem magno Propheta Domini Ioa-
chim Abbate, Illuſtriſſimæ Carmelitarum Religioni quadrantem, retuli-
mus: & ab illis vulgatam, mox in ſequenti capite, vt textus ipſe in ſe con-
tinet, pro Auguſtiniana Religione referemus. Certè maximæ conſidera-
tionis, & admirabilitatis eſt, Carmelitarum Ordinem per tot ſæculorum
curricula tyrannica Sarracenorum ſeruitute depreſſum, non perijſſe. At
quomodo perire poterat, ſi Deiparam Virginem coluit perſeueranter?
Sacerdos Abiathar morte dignus erat, prout ei dixerat Salomon, ſed quia
portauerat Arcam Domini, vita fuit ei condonata. Si ergo ferens Arcam
Domini nō perijt, quomodo perire poterat Carmelitarū Ordo toto cor-
B de colens Mariam? Magnus eſt, & ſemper fuit vtiq; Sacri Ciſterc. Ordinis
erga Virginem ſacratiſſimā famulatus, cū de eo inter cæteros Gregor. X.
Roman. Pont. dixerit. *In veſtitu deaurato Eccleſiæ ſponſæ Chriſti quæ varie-
tate circundata ſponſo ſuo ſpecioſo forma præ filijs hominū inuariabilis integri-
tate fidei, & ſoliditate ſpei à dextris aſſiſtit Ciſtercienſis Ordo diuinis mancipa-
tus obſequijs, & inter Religiones cæteras glorioſæ Virgini ſingularitate deuo-
tionis adſcriptus, ex inſtitutione primaria, & profeſſorum ipſius, quanto ex alto
conceditur, proſecutionis inſtantia rutilat charitate, candet caſtimonia, & pul-
chritudine conuerſationis elucet.* At maximus procul dubio extitit, & eſt
ſanctiſſimæ huius, ac antiquiſſimæ Carmelitanæ Religionis. Gloriatur
C Ciſtercienſis Ordo à nata Virgine, ex omnium Religionum, & Ordinum
primum extitiſſe, qui Deiparæ ſe dicauerit. At magis Carmelitarum Or-
do, quippe antequam Virgo appareret in Mundo, & ab Eliæ temporibus
ipſe iam ei dicatus erat. Non eſt dubium Ciſtercienſibus magna non cō-
ceſſiſſe Mariam. Robertum Ciſtercienſis Ordinis Inſtitutorem annulo ſi-
bi deſponſauit. Laudes, & Matutinas horas Alberico, Roberti ſucceſſo-
re, eiuſque Monachis in Choro canentibus, cœleſtium ſpirituum ſtipata
phalange candidam, nitidiſſimamque præferens manibus cucullam ſtupē-
tis Alberici Abbatis capiti impoſuit, & multiplicato miraculo de nigro in
album pſallentium Monachorum habitum tranſmutauit. Stephano eiuſ-
D dem loci tertio Abbati cingulum laneum, quo ſcapulare ſtringeret, viſi-
biliter apparens obtulit. Bernardum Clareuallenſem virgineo ſuo lacte
ablactauit, reſalutauitque. Clareuallenſes Monachos in valle metentes
viſitauit, ſingulis ſudorem exterſit, & flabellis admotis, aerem circa eos
ventilauit. In Capitulo Monachorum Prælati locum tenuit, & Abbatis
etiam geſſit officium. Pacis oſculum dedit, & benedictum ventris ſui fru-
ctum ad intuendum, & amplectendum obtulit. Sæpiſſimè comitatu Cœli
Ciuium ſtipata fulgidiſſimo etiam viſibiliter Ciſtercienſem familiam viſi-
tauit, conſolata eſt, docuit, adiuuauit, direxitque. Innocentio tertio Ci-
ſtercienſem ordinem, ex eo quod prædeceſſorum Pontificum priuilegia-
E ta fretus exemptione, quadrageſimam omnium rerum ſuarum mobilium
partem in Terræ ſanctæ ſubſidium tranſmittere non acquieuerat, ſuppri-
mere cogitanti, per Raynerium eius Confeſſorem dixit, *Tu Ordinem Ci-
ſtercienſem, cuius Aduocata ego ſum, deſtruere conaris, ſed non præualebis; &
niſi citius de tuo malo propoſito reſipiſcas, ego, te, & omnem poteſtatem tuam
conteram.* Alteri Ciſtercienſibus detrahenti inquit, *Male Puer, optimis
amicis meis, quos habeo in toto Mundo maledicis, & detrahis.* Vnigenitum
filium ſuum, Mundum propter peccata hominum ſubuertere minitantē,
flexis genibus ſic interpellauit. *Parce dilecte fili, & ſi non propter illos, ſal-*

3. Reg. c. 2. n. 26.

Greg. X. apud Chryſoſtom. Henriq. priuil. 44. ſub datū Lugduni nonis April. Indict. 3. anno Dom. 1275. ſui Pontificat. anno 4.

Ioann. Abb. Ciſt. in exhortatoria cōcluſione libri priuileg. Angelus Manrique Annal. Eccleſiaſtic. tom. 1. ad ann. 1103. c. 2. n. 7. & alij. Henriq. in Menol. 5. Aug. in not. Otho Moliſmenſis apud Surium 29. April. cap. 3. Bernardus de Quiros Republ. Monaſtica lib. 5. & alij. Henriq. loc. cit. Angel. Manriq. annal. tom. 1. ad ann. 1134. c. 5. n. 4. & alij. Ant. Iepius ad ann. 1153. Franciſcus Biuarius lib. 1. Bernardi Vindicati §. 5. & lib. vlt. §. 10. Mariq. ad ann. 1153. c. 12. n. 6. 7. 8. & 9. Edmūdus à Cruce Abb. Ciſt. apud eund. Iacobus Bidermannus Epigrammatū lib. 2. fol. 84. Bern. de Brito Chronic. lib. 1. cap. 26. et alij apud Henriq. in Menolog. 13. April. Ioann. Naucleru in vit. Sanct. Bern. lib. 4. c. 4. Arnoldum de Rayſe in Actuario SS. Belgij die 20.

tem propter amicos meos, perſonas Ordinis Ciſtercienſis. Et plura alia ſimilia, A
adhuc & maiora Deiparam Ciſtercienſibus conceſſiſſe non eſt, qui ambigat, viderique poſſunt apud Auctores in margine citatos. Sed multò plura Carmelitis elargiendo tribuiſſe dubio procul cenſendum eſt. Fuit ſiquidem illis Maria Virgo in fluctuatione anchora, in naufragio portus, in tribulatione ſubſidium, & conſolatio in dolore. Ipſa in oppreſſione ſubuentio, in opportunitate auxilium, in proſperitate moderantia, in expectatione lætitia, & recreatio in labore. Et vnico verbo. Deſcendit ſuper Carmelitas Sacratiſſima Virgo Maria ſicut pluuia in vellus, & ſicut ſtillicidia ſuper terram, deſcenderunt gratiarum flumina in Carmelitarum Ordinem. Qui plura de eo ſcire deſiderat, Ioannem Carthagenam conſulat, & alios adductos in margine. B

Aug. Auctorem Magni Exordij, Cæſar. Eiſterbac. lib. 1. mirac. c. 17. Bellouac. in Spec. hiſtor. lib. 27. c. 107. magn. Exord. lib. 3. c. 29. Coluener. in Calend. Mariano 5. Aug. §. 2. Benedictũ Gonon in Chron. Deiparæ ad annum 1109. Cæſar. Heiſt. hom. 1. Dom. ſeptuageſimæ I. ann. Abb. Henriq. & alij innumeri.

Io: Carthag. lib. 17. per totum, Ferdin. de Caſtillo in hiſt. Dominic. p. 1. lib. 2. cap. 61. Baptiſtam Glanum Auguſt. in hiſt. Pont. in vit. Deodati primi, Vincent. Rolewinck Carthuſianũ in Faſcic. tempor. Sigibertũ Gemblacen. Benedict. n. in hiſtor. Hieroſolym. Syluest. Marul. Ciſtercien. in Mari Oceano Rel. lib. 4. Guillelm. Conſengreinen. in tract. de Cœlibat. & Monachis centur. 1. Anton. Abb. Vercellenſem. Poſtellum lib. de Vniuerſit. tit. de Syria. Ioann. Boniſac. in hiſt. Virgin. lib. 2. c. 1. Franciſc. Suar. de Relig. Petrũ Thomam Ioann. de Beccone tract. de Inſtitut. Carmelit. partic. 3. & alios hoc in cap. præcitatos.

CAP. LI.

Sacrum Eremitarum Sancti Auguſtini prænunciat Ordinem.

MAgnus Propheta Domini B. Abbas Florenſis ſacram exponens C
Apocalypſim par. 4. diſt. 7. cap. 14. text. 11. pag. 176. col. 1. & 2. *Surget enim* (inquit) *Ordo, qui videtur nouus, & non eſt. Induti nigris veſtibus, & accincti deſuper zona. Hi creſcent, & fama eorum diuulgabitur. Et prædicabunt fidem, quam & defendent vſque ad Mundi conſumptionem in ſpiritu Heliæ. Qui erit Ordo Eremitarum emulantium vitam Angelorum. Quorum vita erit quaſi ignis ardens in amore, & zelo Dei: ad comburendum tribulos, & ſpinas, (hoc eſt) ad conſumandum, & extinguendum pernitioſam vitam prauorum; ne mali amplius abutantur patientia Dei. Puto enim quod in tempore illo: vita Monachorum erit quaſi imber ad irrigandam ſuperficiem terræ in omni perfectione, & iuſtitia fraternæ charitatis. Vita autem Eremitarum* D
erit quaſi ignis ardens in amore, & zelo Dei ad comburendos tribulos, & ſpinas, vt nec bonis deſit gratia ad ſalutem: nec impij abutantur amplius patientia Dei. Erit ergo ille Ordo tanquam mitior, & ſuauior ad colligendas ſegetes electorum Dei velut in ſpiritu Moyſi. Iſte verò ferocior, & ardentior ad colligendam vindemiam reproborum, ac ſi in ſpiritu Heliæ. Nimirum, quia & prædicatio illius imponet finem operibus electorum, & comminatio iſtius perfidiæ reproborum: ita vt nec illi egeant exercitari amplius in ſeruitute laboris: nec iſtis liceat amplius viuere in operibus malis: ſed neceſſe ſit peruenire vtroſque, & aſtare ante tribunal Chriſti: & recipere vnumquemque prout geſſit ſiue bonum, ſiue malum. Syluefter Meucius Auguſtinianus in epiſtola eidem expoſi- E
tioni Apocalypſis præfixa, hæc ipſa referens, vt clariorem pro ſuo Ordine efficeret prophetiam, ſic illã exorditur. *Surget Ordo, qui videtur nouus, & non eſt. Induti nigris veſtibus, & deſuper accincti zona pellicea*. Quod adiectiuum ſanè, *pellicea*, ſicuti nonnulla alia à ſe ex Dei viro in dicta epiſtola pro ſuo ordine relata non reperiuntur in textu, à ſe citato, ſed alibi. Sunt ex Carmelitis diſcalceatis viri doctiſſimi, qui affirment, Prophetam noſtrum Ioachim adductis verbis eorum Ordinem præſagiſſe. Quos longè ſuperauit ſpiritualiſſimus, & eruditiſſimus Pater Frater

Syluest. Meucius Auguſtinianus in epiſt. ad Ægidium tit. S. Matthæi Presbyterum Cardin. eidem expoſitioni Apocal. præfixa.

Arſenius à Præſentatione in Epiſtola apolog.

A ter Arſenius à Præſentatione, patritio Oppidi Laureæ, à Thebarum Vrbe olim,nunc Caſtellucij Oppido, quod eſt patria mea,ad octauum lapidem diſſiti, Lucaniæ prouinciæ,verbi diuini lepidiſſimus concionator, amicus & dominus meus in ſua epiſtola apologetica, in qua datum à nobis pro Auguſtinianis Eremitis vaticinium per ſingulas ſubſtantiales partes expendens, ſuo Ordini applicat, videturque intentum concludere. Nam dicit, quod Diſcalceatorum Ordo Carmelitarum *videtur nouus*, quia inſtitutus nouiter, nempe vt tradit Yepes in ann. 1568. die 28.Nouembris, quæ fuit Dominica prima Aduentus Domini, in qua quidam Superiores Carmelitarum,nempe Ioannes à Cruce, & Antonius de Heredia propo-

Didacus Yepes in Vit. S. Thæreſiæ lib. 2.cap.19.

B ſitam à S.Matre Thæreſia Ordinis reformationem ſunt amplexati. *Et non eſt nouus*, propter antiquiſſimam eius inſtitutionem, de qua nos latè cap. præced. *Induuntur nigris veſtibus*, ideſt natiuo colore lanæ nigræ, nulla alia tinctura, vel colore ſuperaddito : vnde ait,quod ſicuti ad regionum diuerſitatem,colore diuerſificantur oues, ità & veſtes, quas ex earum lanis contexunt, magis, & minus de nigredine participant, vnde & griſeæ, & fuluæ, & pullatæ dicuntur ; nec tamen dici poteſt, quod hi colores cum nigro non coincidant etiam in rigore grammaticali,nam hoc idem in verbo *Pullatus* docet Calepinus. *Accinguntur etiam zona pellicea* tanquam veri ſequaces Eliæ, qui *erat vir piloſus, & zona pellicea accinctus renibus*,

Ambroſius Calep. verb. Pullatus.

C vt ex lib.Regum. *Prædicarunt, prædicant, & prædicabunt fidem, quam & defendent (Deo dante) vſque ad mundi conſumptionem in ſpiritu Eliæ* eorum Anteſignano, dum ne dum ex ſui Inſtituti Patribus per tot decurſa ſæcula nullo vnquam tempore illata eſt Romanæ Eccleſiæ hæreſis aliqua, ſed & catholicam fidem prædicant, & prædicando defendunt, immò & defendere vouunt, & votum renouant, de Ordinis Superiorum licentia in qualibet Mundi parte ſe fidem Catholicam defenſuros,& dilataturos:vnde nulla eſt tàm abſtruſa Prouincia, nulla tàm ardua Regio hæreſi aliqua infecta, quàm ipſi non penetrauerint,& in ſpiritu Eliæ tuendas Catholicæ fidei partes non ſuſceperint,& Chriſtianam Religionem non dilataue-

4.Reg.cap.18.

D rint. Diſcalceatorum denique Carmelitarum *eſt Ordo Eremitarum emulantium vitam Angelorum*, quia ipſi aliorum conſortio ſegregati, parco victu,& aſpero, duroque lectulo contenti, in continua oratione,& deuota contemplatione vitam inſumunt, tantùm illis permiſſum ad ſpirituales Collationes conuenire : & adeò eſt illis inſuper prohibita cum ſæcularibus allocutio, vt etiam ægroti extra Cœnobium ad valetudinarium deducantur, ne Medici cæteros beneualentes ab otio contemplationis, & orationis auertant. Hæc mei amici diſertiſſimi apologeticæ epiſtolæ ſumma. Sed parcat arcta neceſſitudine iuncto,& ſeruo ſuo Abbati Lauro Reuerendus admodum Pater Arſenius à Præſentatione, vt præcor. Non

E enim ſufficienter probat intentum. Siquidem primò Abbas Sanctus, & Propheta Domini adductis verbis prædeſcripſit Ordinem futurum omninò in veſtibus nigris cum zona deſuper. Hic eſt Eremitarum Ordo S. Auguſt. cui multò poſt datum vaticinium fuit ab Apòſtolica Sede aſſignatum huiuſmodi indumenti genus,vt infra demonſtrabitur. Decalceati autem Carmelitæ talem ſibi habitum nigrum non aſſumpſerunt de nouo, cum priſtinum retinuerint PP.Ioannes à Cruce,& Antonius de Heredia, licèt in reformatione in viliorem, & rudiorem commutauerint. Et quod antiquiorum Carmelitarum veſtes fuerint coloris huiuſmodi, præterquamquod ipſe doctiſſimus Pater id non negat,dum ex S.Hieronymo

A a 2 epiſt.

Lezana tom.2. Annal. Carm. ad ann. Chriſti 385. n.9. Petrus Thom.Saracenus Bononien.Carmelita Doct. Theol. Colleg.& S.Inquiſit. Conſultor in ſuo Menol.Carmel.par.1.in S. Dion. Papa, & Mart. vindic. quæſtiunc.8.§.de veſtitu. pag. 104.

epiſt.26.ad Pammachium hoc ipſum probaſſe dicit Patrem Lezanam A
tom.2.Annal.Carmelit. ad ann. Chriſti 385. n.9. probari etiam poteſt ex
eiuſdem Ordinis Menologio in S. Dionyſio Papa, & Martyre vindicato
quæſtiuncula 8. *Vetuſtæ P. noſtrorum veſtes* (inquit Sarracenus Auctor
Menologij) *mundæ quidem, ſed cum modo pauperrimæ, atque rudes. Saccum
cilicinum ſubuculæ loco deferebant. Tunica griſea ad talos vſque cum decore
deſcendebat. Zona pellicea, cuculla, ſeù ſcapulare (nos patientiam appellamus)
vnà cum pallio albo, & baculo religioſa quadam grauitate, induti incedebant
noſtri Inſtituti Patres. Ita Gaium, & Demophilum, & alios contemporaneos,
hoc veſtium genere S. Dionyſius Areopagita Monachos initiauit. Idem obſer-
uatum in D. Hilarionis vita; & apud Caſsianum, & alios Auctores reperies.* B
Qualitas verò natiui coloris veſtium apud noſtros & pulata, & candidata ſatis

Idem ibid.in Vita S. Spiridionis num. 6. pag. 117.

plana res eſt hodie. Et idem Auctor in vit. Sācti Spiridionis Epiſcopi Car-
melitæ inquit. *Paulò poſt Eremitarum noſtrorum habitum griſeum ſcilicet ſa-
gum, zonam, Melotem, Palliolum album cum baculo (hic veſtimentorum vſus
primæuus illis Eccleſiæ ſæculis apud noſtros) in honorem Beatiſsimæ Virginis
Mariæ ingenti omnium lætitia obtinet.* Secundò, quia ſui Inſtituti Patres
ſuperinduuntur palliolo, & caputio albo, vt omnes vident, quod ſuperin-
dumenti genus repugnat Ordini, quem per Ioachim Prophetam prædi-
xerat Dominus ſurrecturum in veſtibus nigris. Et tertiò denique quia
neque calceati, neque diſcalceati Carmelitæ accinguntur deſuper zona C
pellicea, cū nedum ſubtus palliolum, ſed etiam ſubtus ſcapulare griſeum,
ſiue cinamomij coloris eam deferant. Illud autem quod Abbas Sanctus
prædixit de prædicatione Orthodoxæ fidei vſque ad Mundi conſumptio-
nem in ſpiritu Eliæ, quo videtur apertè ſpecificare Carmelitarum Ordi-
nem, tanquam ab Elia inſtitutum; non eſt accipiendum ſecundum litte-
ram, ſed ſecundum ſpiritum, ſiuè typicum intellectum, teſte eodem S.Ab-
bate in eadem expoſitione Apocalypſis cap.11. text.2. dum de Enoch, &
Elia ediſſerit, atq; Moysè; vbi Eliam Monachorum Ordinem ſignificare
inquit, demus eius verba. *Sint ergo* (ait Ioachim) *viri iſti iuxta litteram,
quos Deus melius ipſe nouit. Secundum verò typicum intellectum, quid ſigni-* D
*ficent conſiderandum eſt. Scimus quod Moyſes fuit vir leuita, & paſtor populi
Iſrael: Helyas vir ſolitarius non habens filios, aut vxorem, Ille ergo ſignificat
Ordinem Clericorum, iſte Ordinem Monachorum.* Monachi autem illi ſunt,

S. Dionyſ. Eccleſiaſt. Hierarchia cap. 6. Menolog. Carmelit. in S.Dionyſio vindicato quæſt,uncula 1. §. Quot modis.

(Diuo Dionyſio teſte) qui rebus diuiſibilibus relictis *Monadi*, ideſt Diui-
nitati ſoli placere contendunt. Vndè *nomen Monachi laxè ſumptum* (etiam
Carmelitarum Menologij ex teſtimonio) *iuxtà ſacrorum Canonum, Oecu-
menicorum Conciliorum, ac S.Rom.Eccleſiæ Patrum loquendi modum, omnibus
Religioſis intra Clauſtra degentibus, ſiuè votorum vinculo adſtrictis perpetuò,
ſiue non, optimè accomodatur. Quare hac denominatione, & Prophetæ, & Ere-
mitæ, & Cœnobitæ, & Anachoretæ, & moderniores omnes, ſiuè Baſiliani, ſiue Be-* E
*nedictini, ſiue Dominicani, Franciſcani, Eremitani, & Carmelitæ omnes plenè
fruuntur.* Et cum Elias ſecundum typicum intellectum Monachorum
Ordinem ſignificet, vt ex eodem S. Abbate vidimus, Monachorumque
nomine & Baſiliani, & Benedictini, & Dominicani, & Franciſcani, & Ere-
mitani, & Carmelitani veniant, vt inter cæteros concedit Auctor Me-
nologij Carmelitarum, vtique per ly *in ſpiritu Helyæ*, ſoli Carmelitani non
ſignificantur. Maximè cum idem Propheta Domini agens de duodecim
viris ſimilibus Patriarcharum, & Apoſtolorum ad prædicandum Iudæis
circa finem laborioſæ vitæ in anno, vel in tempore, quo venturi ſunt

Enoch,

A Enoch, & Elias, quinque prædixit aſſumendos eſſe ex meo Ordine Ciſtercienſi, cuius verba referemus infra. Quod autem aliquæ hæreſes datæ ſint Romanæ Eccleſiæ à Religioſis, hoc non Religionibus, ſed hæreſis Authori eſt aſcribendum, cum non totius Religionis, ſiuè Ordinis auctoritate, ſed Dœmonis inſtigatione à propria Regula, & Ordine, immò & à Romana Eccleſia omnium Regula infallibili, & Magiſtra, deficiens, ſua falſa, atque hæretica doctrina, Hæreſiarchæ ſibi nomen comparauit. Habemus in ſacra Scriptura exemplum præclarum cum agitur de proditione Iudæ, negatione Petri, & Diſcipulorum fuga: quæ cum non factæ fuerint communi omnium voto non præiudicarunt in aliquo Apoſtolorum *Infra cap.55.*
B ordini, vel eius Authori Domino noſtro Ieſu Chriſto, omnia hæc illis prædicenti, ac prædicanti, vt vigilarent, & orarent, ne intrarent in tentationem. Et tamen tentati, Iudas Chriſtum tradidit Iudæis, Petrus ſe Diſcipulum eius eſſe negauit, Diſcipuli omnes, eo relicto, fugerunt. Ità etiã in caſu noſtro. Licèt quidam Religioſi à Dœmone tentati, & ſuperati, à propria Religione, & fide orthodoxa apoſtatauerint, & doctrinam, quæ ducit ad tartara, diſſeminauerint in præcipuis Prouincijs Chriſtiani nominis: in illorum tamen errore inculpandus non eſt Ordo, vel Religio, cuius quondam fuerant alumni, dum ipſi ab Ordinis Superioribus falsã, & hæreticam doctrinam ſcribendi, prædicandiuè commiſſionem, vel li- *Mattheus cap.26. et reliqui Euangeliſtæ.*
C centiam non acceperint, aut extorſerint, & nec à Religione ſua ſimilem doctrinam hæreticam hauſerint, vel didicerint. Depinxit ergo noſter Propheta allato vaticinio Illuſtriſſimum Diui Auguſtini Eremitarum Ordinem, *in quo* (vt verbis vtar Fratris Laurentij Empoli S. Romanæ Inquiſitionis Qualificatoris, & in Romana Curia pro ſecunda vice Procuratoris generalis eiuſdem Ordinis) *mirum diuinæ prouidentiæ opus reſplenduit, quæ Aphricanas oras Barbarico populante furore, Ordinem prius tàm mirè, quàm breui propagatum, propria ſede proſcriptum, exulare coactum, membratim reſciſſum, & acephalum conſeruauit, eiuſque membra illæſa, integraque cuſtodiuit, iterum præfixa die integritati reddenda, opus Deo placitum, eius* *Laurentius Empoli in præfat. ad Bullarium Ordinis Eremit. S. Auguſt. Romæ impreſsũ ann. 1628.*
D *Eccleſiæ proficuum à Gregorio nono deſideratum, ab Innocentio 4. inceptum, & ab Alexandro 4. diuinitus admonito ad perfectionem redactum.* Pro hoc ſanctiſſimo Ordine loco citato diuinum Vatem fuiſſe locutum, ante nos etiam intellexerunt optimi interpretes. Quinimmò S. Antoninus, Patria, & Archiepiſcopus Florentinus ſuæ ſummæ hiſtorialis par. 3. tit. vlt. poſt relatam pro dictis Eremitis eandem prophetiam, ſubiunxit, dicens. *Ex his dictis Religioſus Auguſtinianus elegit duas concluſiones. Prima eſt, quod Ordo Eremitarum S. Auguſtini eſt cæteris Ordinibus antiquior inſtitutione, quia dicit. Surget Ordo, qui videtur nouus, & non eſt. Et quod ſit antiquior Mendicantibus Ordinibus, patet ex Chronico, ſeù Regiſtro Pontificum, vbi dicitur,* *S. Antonin. in ſumma hiſtorial. part. 3. tit. vlt.*
E *quod ann. Incarnat. Dom. 251. ſumpſit initium Ordo Eremitarũ S. Auguſtini à Paulo primo Eremita. Et hoc etiam patet, quia Auguſtinus, à quo fratres Eremitani regulam ſumpſerunt, normamque viuendi, floruit circa annos Domini 400. B. verò Benedictus, à quo Monachi ſumpſerunt initium, floruit circa annos Domini 500. Quod ſit antiquior Ordinibus Mendicantium, ſcilicet Prædicatorum, & Minorum, patet, nam in decreto cap. Religionum. de Religioſis Domibus lib. 6. dicitur, quod inſtitutio fratrum Eremitarum S. Auguſtini præceſſit Concilium Lateranenſe, quod celebratum fuit ſub Innocentio 3. quo tempore non dum erant Ordines Mendicantium inſtituti, ſed à ſucceſſore Innocentij immediato, ſcilicet Honorio 3. fuerunt Ordines Mendicantes approbati. Et ſic Or-*

do

do Eremitarum ſcilicet S. Auguſtini, videtur nouus propter nouam in Ciuitatibus inhabitationem, ſed non eſt nouus propter eius antiquam inſtitutionem. Sed declaratio iſta non ſufficienter probat propoſitum. Nam etſi Ordo Eremitarum in Eremo viuentium cœperit à Paulo Eremita, non ſequitur, quod talis modus viuendi eſſet Ordo B. Auguſtini, vel viuerent ſecundum regulam B. Auguſtini, qui adhuc non erat in mundo, ſed poſtea pluſquam centum annos. Nec legitur alicubi, quod aliquam communem Regulam illi Eremitæ haberent, nec tunc aliquis Ordo, vel Religio erat ab Eccleſia approbata, vt poſtea fuit. Quod B. Benedictus, & eius Religio ſecundum Regulam eius fuerit poſt Auguſtinũ, certum eſt; vnde & Canonici Regulares, qui profitentur Regulam Auguſtini vtique fuerunt ante Monachos Benedictinos, & etiam aliqui Eremitæ viuentes religioſè in locis ſolitarijs potuerunt eſſe, qui viuerent ſecundum Regulam Auguſtini, & fortè illi, ad quos ſermones editi dicuntur ad Eremitas, ſed non erãt illi propriè loquendo illius Ordinis, & modi vitæ, cuius nunc ſunt, qui dicuntur Eremitani, *& habitant in Ciuitatibus, Villis, & Caſtris. Similiter etſi fuerunt aliqui Ordines Mendicantium, qui viuerent in Eremis ſecundum Regulam S. Auguſtini, non tamen erant talis Ordinis, nec habebant vnum caput, nec illas ordinationes, quas habent* Eremitani *nunc. Vnde poteſt dici, quod qui dicuntur* Eremitani *nunc non fuerunt ante Mendicantes, ſed poſtea, vt patebit infra.* Hactenus S. Antoninus loc. cit. At pro vaticinij comprobatione ſciendum eſt Eremitarum S. Auguſtini Ordinem fundatum, vt inquit Baronius circa ann. Dom, 391. multas tuliſſe perſecutiones, quæ eum Africa, ſede propria, expulerunt, & hinc inde diſperſim, ſine certo habitu, atque acephalum viuere compulerunt vſque ad Pontificatum Gregorij Papæ 9. Innocentij quarti, & Alexandri etiam quarti, qui Eremitas omnes Congregatione diuerſos in Lombardiæ, & Tuſciæ partibus conſtitutos, Sanctiſſimi Auguſtini Regula, habitu nigro, & zona pellicea donarunt, ac in vnum Congregationis corpus ſub vno capite vniuerunt. Et primò quidem Gregorius nonus habitum reformauit Fratrum Eremitarum Beatiſſimi Ioannis Boni. Hic ſiquidem (vt de eo aliqua dicamus) nobilis Mantuanus, Mundo ortus ann. Dom. 1168. Patre orbatus, mundi illecebris deditus, omni Dei timore poſtpoſito, per ſemitas incedens, quæ ducunt ad tartara, omnia attrectauerat mundi inquinamenta. Tandem matris eius re, & nomine Bona (à qua poſt conuerſionem ipſe cognomen deſumpſit, cuius ſana conſilia floccifecerat) lacrymis, & orationibus infirmatus, inque extremis ferè conſtitutus, à Domino vocatus, tactus dolore cordis intrinſecus, & priſtinæ ſanitati reſtitutus, diuitijs, & bonis omnibus pauperibus erogatis, magna cum ſanctitatis fama apud Ceſenam in Romandiola in receſſo *Butriolo* vulgariter dicto, ann. Dom. 1208. ſuæ ætatis anno 40. habitu indutus Eremitico, quamplurimos ſub ſuo magiſterio euocauit. Inter cæteros quos in auditores habuit, Frãciſcum Aſiſinatem, antequam ſuæ Seraphicæ Religioni fundamenta iaceret, extitiſſe tradunt Morigia, Igleſca, Tapia, & alij. Sed hallucinantur, nam S. Franciſcus eſt prior conuerſione S. Ioanne Bono, etenim ann. 1206. reliquit ſæculi vanitates, & anno 1208. Seraphicæ Religioni fundamenta dedit, vt tradiderunt Thomas Celanus, S. Bonauentura, Marianus, Florentinus, S. Antoninus, & alij. Adeoque Ioannes profecit, vt nonnulla Eremitarum Cœnobia fundauerit, & à ſuo nomine Congregatio denominari meruerit. Verùm cum hæc omnia ſine peculiari regula, & certo, & deſtinato habitu, ſed merè particulari Dei auxilio præſtarentur, & res in dies eua-

Cæſar Cardin. Baron. tom. 4. Annal. ad ann. 391.

Scipio Clarimontius in hiſt. Ceſena, lib. 8. pag. 285. Cõſtantius Laudenſis è S. Geruaſio Brixianus Eremita Auguſtinianus in eius vita Mantuæ impreſſa ann. 1591. apud Franc. Oſannã Typographum Ducale, lib. 1. c. 1. Hippolytus Doneſmundus in hiſt. Mantua*na lib. 4. pagin. 207. Proceſſ. Vit. B. Ioann. Boni factus per Albertum Epiſc. Mutinenſem, Priorem S. Marci, & Prapoſitum Eccleſiæ Mãtuanæ de mandato Innoc. 4. quod refert Bzou.*

P*aul. Morig. de orig. Relig. lib. 1. c. 22. Cõſaluus Igleſca in hiſt. Pontif. lib. 5. Carolus Tapia de Relig. Reb. in Authent. Ingreſſi. Verbo Monaſt. c. 18.*

A euaderet difficilior, proceſſuque temporis huiuſmodi nimis communem, licèt pium, & ſanctum, viuendi modum, Ioannes Bonus, eiuſque Fratres probata experientia deprehenderent defecturum, ad propoſitum continuandum Sancti Auguſtini Regulam ſibi propoſuerunt obſeruandam circa ann. Dom. 1233. vt tradit Vuadingus. Ad ſuperos delatus eſt S. Ioannes Bonus die 23. Octobris ann. Dom. 1249. & ſuæ ætatis anno octogeſimo, quibuſdam menſibus additis, vt ex eius actis probat Bzouius in Annalibus. At quia habitus, quem ferebant Eremitæ Congregationis S. Ioannis Boni erat omninò ſimilis habitui Seraphicæ Religionis, ne idẽtitas veſtimentorum inter Ordines ipſos confuſionem pareret, & inde

B ſcandala grauiora conſurgerent, ad vtrorumque quietem, Gregorius nonus ſtatuit, *vt Prior, & vniuerſi, ac ſinguli Fratres prædicti Ordinis Sancti Auguſtini in exterioribus veſtimentis, quæ nigri, vel albi debebant eſſe coloris, quorum altero videlicèt nigro, iam electo ab eis, ipſos volumus manere contentos, largas, & protenſas manicas, quaſi ad inſtar cucullarum, & deſuper ipſa ferant per amplas corrigias, & patenter omnibus apparentes, ità quod omnes cincti deforis eas veſtibus nequaquam contegant, & portantes in manibus baculos quinque palmorum grandium, ac expreſsè in eleemoſynarum petitione, cuius ſint Ordinis, declarantes, adeò ſuarum veſtium longitudinem temperent, quod à quibuſque ipſorum calceamenta liberè videantur, vt ſic habi-*

C *tus confuſione ſemota, & ſublata materia ſcandali à prædictorum Ordinũ Fratribus poſsit virtutum Domino liberiùs, & gratiùs deſeruiri.* Et quia quidam Eremitæ præfati Ordinis S. Auguſtini, ac alij Religioſi à ſupradictis Eremitis, conformes habitu in Marchia Anconitana conſtituti, formam prædictæ identitatis prohibitam geſtabant, in eorumdem fratrum Minorum infamiam, & ſcandalum plurimorum. Ideò idem Gregorius nonus omnibus Epiſcopis per eandem Anconitanam Marchiam conſtitutis vtrumque ſcribens *Fraternitatibus veſtris* (inquit) *mandamus, vt vniuerſis, & ſingulis Eremitarum, ac Religioſorum prædictorum diſtrictius iniungatis, vt circa præmiſſa memoratæ prouiſionis ſtatutum inuiolabiliter obſeruantes,*

D *eum qui monitus non reſipuerit, donec redeat ad mandatum, à ſuo conſortio excludere non poſtponatis. Cæterum, quia pietas perſuadet, vt ipſi ex obedientiæ ſtudio præmium honoris, & gratiæ conſequantur, eos prædictã prouiſionem laudabiliter obſeruare ſtudentes, curetis benigno fauore proſequi, & tanquam Catholicæ Eccleſiæ filios, faciatis ab alijs conforeri. Si verò ſuæ voluntatis arbitrium præferendo iudicio veſtro contrauenire præſumpſerint, in eos excommunicationis ſententiam promulgetis, quam per veſtras Ciuitates, & Diœceſes publicari ſolemniter, & eoſdem tanquam excommunicatos vſque ad ſatisfactionem condignam, appellatione remota, arctiùs euitari ab omnibus faciatis. Datum Laterani nono kal. Aprilis Pontificatus noſtri anno decimo quarto.* Refe-

E runt Bullam Laurentius Empoli in Bullario Ordinis Eremitarum S. Au-
guſtini pag. mihi 116. Ioannes Marquez de origine fratrum Eremitarum,
pag. 13. col. 3. Ioannes le Paige in Bibliotheca ſui Præmonſtratenſis Or-
dinis lib. 1. ſect. 7. pag. 83. & Lucas Vuadingo in libro Apologetico de
prætenſo Monachatu S. Frãciſci §. 4. vbi à pag. 41. in impreſſione Lugdu-
nenſi de ann. 1641. ferè per totam pag. 63. latè probat habitum, & zonam
Auguſtinianos Eremitas à sãcta Sede Apoſtolica ſuſcepiſſe, adductis Bul-
lis Gregorij Papæ noni directis *Venerabilibus fratribus Epiſcopis per Anconitanam Marchiam conſtitutis* ſub *Datum Laterani 9. kal. Aprilis ſui Pontificat.* 14. quas dicit haberi in Regeſtu Vaticano ſub num. 1. illius anni, &

Tom. Celan. in legen. M.S. S. Bonau. c. 15. & 16. Marian. Florent. lib. 1. §. 29. S. Anton. tit. 24. c. 7. §. 6. Alexand. Aquilanus in Chron. m.S. lib. 1. cap. 3. Martin. Polonus ſub Friderico 2. Vincent. Bellou. in Spec. hiſt. lib. 29. c. 98. Henric. Sedul. in Comment. ad c. 2. Vit. S. Franc. Petr. Salazar in Chron. Prou. Caſtellæ lib. 1. c. 11. Ludou. Prutenus in Trilogio animæ par. 3. c. 6. litt. G. Nauclerus volum. 2. gener. 41. Ioann. Pined. lib. 22. Monarc. Eccl. c. 23. §. 2. Marcus Vlyſippon par. 1. Chron. lib. 1. cap. 7. & alij.

Luc. Vuading. in Apologetic. defentione ſect. 5. §. 4. in fine.

Laurentius Empoli, Ioannes Marquez, Ioannes le Paige, & Lucas Vuadingo.

15. kal.

do Eremitarum ſcilicet S. Auguſtini, videtur nouus propter nouam in Ciuita- A
tibus inhabitationem, ſed non eſt nouus propter eius antiquam inſtitutionem.
Sed declaratio iſta non ſufficienter probat propoſitum. Nam etſi Ordo Eremi-
tarum in Eremo viuentium cœperit à Paulo Eremita, non ſequitur, quod talis
modus viuendi eſſet Ordo B. Auguſtini, vel viuerent ſecundum regulam B. Au-
guſtini, qui adhuc non erat in mundo, ſed poſtea pluſquam centum annos. Nec
legitur alicubi, quod aliquam communem Regulam illi Eremitæ haberent, nec
tunc aliquis Ordo, vel Religio erat ab Eccleſia approbata, vt poſtea fuit. Quod
B. Benedictus, & eius Religio ſecundum Regulam eius fuerit poſt Auguſtinũ,
certum eſt; vnde & Canonici Regulares, qui profitentur Regulam Auguſtini
vtique fuerunt ante Monachos Benedictinos, & etiam aliqui Eremitæ viuentes B
religioſè in locis ſolitarijs potuerunt eſſe, qui viuerent ſecundum Regulam Au-
guſtini, & fortè illi, ad quos ſermones editi dicuntur ad Eremitas, ſed non erãt
illi propriè loquendo illius Ordinis, & modi vitæ, cuius nunc ſunt, qui dicuntur
Eremitani, & habitant in Ciuitatibus, Villis, & Caſtris. Similiter etſi fuerunt
aliqui Ordines Mendicantium, qui viuerent in Eremis ſecundum Regulam
S. Auguſtini, non tamen erant talis Ordinis, nec habebant vnum caput, nec
illas ordinationes, quas habent Eremitani nunc. Vnde poteſt dici, quod qui
dicuntur Eremitani nunc non fuerunt ante Mendicantes, ſed poſtea, vt patebit
infra. Hactenus S. Antoninus loc. cit. At pro vaticinij comprobatione
ſciendum eſt Eremitarum S. Auguſtini Ordinem fundatum, vt inquit Ba- C
ronius circa ann. Dom. 391. multas tuliſſe perſecutiones, quæ eum Afri-
ca, ſede propria, expulerunt, & hinc inde diſperſim, ſine certo habitu,
atque acephalum viuere compulerunt vſque ad Pontificatum Gregorij
Papæ 9. Innocentij quarti, & Alexandri etiam quarti, qui Eremitas omnes
Congregatione diuerſos in Lombardiæ, & Tuſciæ partibus conſtitutos,
Sanctiſſimi Auguſtini Regula, habitu nigro, & zona pellicea donarunt, ac
in vnum Congregationis corpus ſub vno capite vniuerunt. Et primò
quidem Gregorius nonus habitum reformauit Fratrum Eremitarum Bea-
tiſſimi Ioannis Boni. Hic ſiquidem (vt de eo aliqua dicamus) nobilis
Mantuanus, Mundo ortus ann. Dom. 1168. Patre orbatus, mundi illece- D
bris deditus, omni Dei timore poſtpoſito, per ſemitas incedens, quæ du-
cunt ad tartara, omnia attrectauerat mundi inquinamenta. Tandem ma-
tris eius re, & nomine Bona (à qua poſt conuerſionem ipſe cognomen
deſumpſit, cuius ſana conſilia flocciſecerat) lacrymis, & orationibus in-
firmatus, inque extremis ferè conſtitutus, à Domino vocatus, tactus do-
lore cordis intrinſecus, & priſtinæ ſanitati reſtitutus, diuitijs, & bonis om-
nibus pauperibus erogatis, magna cum ſanctitatis fama apud Ceſenam
in Romandiola in receſſo *Butriolo* vulgariter dicto, ann. Dom. 1208. ſuæ
ætatis anno 40. habitu indutus Eremitico, quamplurimos ſub ſuo magi-
ſterio euocauit. Inter cæteros quos in auditores habuit, Frãciſcum Aſſi- E
ſinatem, antequam ſuæ Seraphicæ Religioni fundamenta iaceret, extitiſſe
tradunt Morigia, Igleſca, Tapia, & alij. Sed hallucinantur, nam S. Fran-
ciſcus eſt prior conuerſione S. Ioanne Bono, etenim ann. 1206. reliquit
ſæculi vanitates, & anno 1208. Seraphicæ Religioni fundamenta dedit,
vt tradiderunt Thomas Celanus, S. Bonauentura, Marianus, Florenti-
nus, S. Antoninus, & alij. Adeoque Ioannes profecit, vt nonnulla Ere-
mitarum Cœnobia fundauerit, & à ſuo nomine Congregatio denomina-
ri meruerit. Verùm cum hæc omnia ſine peculiari regula, & certo, & de-
ſtinato habitu, ſed merè particulari Dei auxilio præſtarentur, & res in dies
eua-

Cæſar Cardin. Baron. tom. 4. Annal. ad ann. 391.

Scipio Clarimontius in hiſt. Cæſenæ, lib. 8. pag. 285. Cõſtantius Laudenſis è S. Geruaſio Brixianus Eremita Auguſtinianus in eius vita Mantuæ impreſſa ann. 1591. apud Franc. Oſannã Typographum Ducalẽ, lib. 1. c. 1. Hippolytus Doneſmundus in hiſt. Mantuana lib. 4. pagin. 207. Proceſſ. Vit. B. Ioann. Boni factus per Albertum Epiſc. Mutinenſem, Priorem S. Marci, & Prapoſitum Eccleſiæ Mãtuanæ de mandato Innoc. 4. quod refert Bzou.

Paul. Morig. de orig. Relig. lib. 1. c. 22. Cõſaluus Igleſca in hiſt. Pontif. lib. 5. Carolus Tapia de Relig. Reb. in Authent. Ingreſſi. Verbo Monaſt. c. 18.

A euaderet difficilior, proceſſuque temporis huiuſmodi nimis communem,
licèt pium, & ſanctum, viuendi modum, Ioannes Bonus, eiuſque Fratres
probata experientia deprehenderent defecturum, ad propoſitum conti-
nuandum Sancti Auguſtini Regulam ſibi propoſuerunt obſeruandam
circa ann. Dom. 1233. vt tradit Vuadingus. Ad ſuperos delatus eſt S.Io-
annes Bonus die 23. Octobris ann.Dom. 1249. & ſuæ ætatis anno octo-
geſimo, quibuſdam menſibus additis, vt ex eius actis probat Bzouius in
Annalibus. At quia habitus, quem ferebant Eremitæ Congregationis
S.Ioannis Boni erat omninò ſimilis habitui Seraphicæ Religionis, ne idē-
titas veſtimentorum inter Ordines ipſos confuſionem pareret, & inde
B ſcandala grauiora conſurgerent, ad vtrorumque quietem, Gregò
rius nonus ſtatuit, *vt Prior, & vniuerſi, ac ſinguli Fratres prædicti Or-
dinis Sancti Auguſtini in exterioribus veſtimentis, quæ nigri, vel albi debe-
bant eſſe coloris, quorum altero videlicèt nigro, iam electo ab eis, ipſos volumus
manere contentos, largas, & protenſas manicas, quaſi ad inſtar cucullarum, &
deſuper ipſa ferant per amplas corrigias, & patenter omnibus apparentes, ità
quod omnes cincti deforis eas veſtibus nequaquam contegant, & portantes in
manibus baculos quinque palmorum grandium, ac expreſsè in eleemoſynarum
petitione, cuius ſint Ordinis, declarantes, adeò ſuarum veſtium longitudinem
temperent, quod à quibuſque ipſorum calceamenta liberè videantur, vt ſic habi-
C tus confuſione ſemota, & ſublata materia ſcandali à prædictorum Ordinū Fra-
tribus poſsit virtutum Domino liberiùs, & gratiùs deſeruiri.* Et quia quidam
Eremitæ præfati Ordinis S. Auguſtini, ac alij Religioſi à ſupradictis Ere-
mitis, conformes habitu in Marchia Anconitana conſtituti, formam
prædictæ ideintitatis prohibitam geſtabant, in eorumdem fratrum Mino-
rum infamiam, & ſcandalum plurimorum. Ideò idem Gregorius nonus
omnibus Epiſcopis per eandem Anconitanam Marchiam conſtitutis
vtrumque ſcribens *Fraternitatibus veſtris* (inquit) *mandamus, vt vniuer-
ſis, & ſingulis Eremitarum, ac Religioſorum prædictorum diſtrictius iniunga-
tis, vt circa præmiſſa memoratæ prouiſionis ſtatutum inuiolabiliter obſeruantes,
D eum qui monitus non reſipuerit, donec redeat ad mandatum, à ſuo conſortio ex-
cludere non poſtponatis. Cæterum, quia pietas perſuadet, vt ipſi ex obedientiæ
ſtudio præmium honoris, & gratiæ conſequantur, eos prædictā prouiſionem lau-
dabiliter obſeruare ſtudentes, curetis benigno fauore proſequi, & tanquam Ca-
tholicæ Eccleſiæ filios, faciatis ab alijs confoueri. Si verò ſuæ voluntatis arbi-
trium præferendo iudicio veſtro contrauenire præſumpſerint, in eos excommu-
nicationis ſententiam promulgetis, quam per veſtras Ciuitates, & Diæceſes pu-
blicari ſolemniter, & eoſdem tanquam excommunicatos vſque ad ſatisfactio-
nem condignam, appellatione remota, arctiùs euitari ab omnibus faciatis. Da-
tum Laterani nono kal. Aprilis Pontificatus noſtri anno decimo quarto.* Refe-
E runt Bullam Laurentius Empoli in Bullario Ordinis Eremitarum S. Au-
guſtini pag. mihi 116. Ioannes Marquez de origine fratrum Eremitarum,
pag. 13. col. 3. Ioannes le Paige in Bibliotheca ſui Præmonſtratenſis Or-
dinis lib. 1. ſect. 7. pag. 83. & Lucas Vuadingo in libro Apologetico de
prætenſo Monachatu S.Frācisci §.4. vbi à pag. 41. in impreſſione Lugdu-
nenſi de ann. 1641. ferè per totam pag. 63. latè probat habitum, & zonam
Auguſtinianos Eremitas à sācta Sede Apoſtolica ſuſcepiſſe, adductis Bul-
lis Gregorij Papæ noni directis *Venerabilibus fratribus Epiſcopis per Anco-
nitanam Marchiam conſtitutis* ſub *Datum Laterani 9. kal. Aprilis ſui Ponti-
ficat.* 14. quas dicit haberi in Regeſtu Vaticano ſub num. 1. illius anni, &

Tom. Celan. in legen. M.S. S.Bonau. c.15. & 16. Marian. Florent. lib. 1. §.29. S.Anton. tit.24. c.7. §.6. Alexand. Aquilanus in Chron. m.S. lib.1. cap.3. Martin. Polonus ſub Friderico 2. Vincent. Bellou. in Spec. hiſt. lib.29. c.98. Henric. Sedul. in Comment. ad c.2. Vit. S. Franc. Petr. Salazar in Chron. Prou. Caſtellæ lib.1. c.11. Ludou. Prutenus in Trilogio animæ par.3. c.6. lit.G. Nauclerus volum.2. gener.41. Ioann. Pined. lib.22. Monarc. Eccl. c.23. §.2. Marcus Vlyſippon par.1. Chron. lib. 1. cap.7. & alij.

Luc. Vuading. in Apologetic. defentione ſect.5. §.4. in fine.

Laurentius Empoli, Ioannes Marquez, Ioannes le Paige, & Lucas Vuadingo.

15. kal.

15. *kal. Auguſti ſui Pontific.* 14. & extare aſſerit in eodem Regeſtu ſub nu. A
126. & 15. *kal. Septembris, ſui Pontif. eodem anno* 14. & affirmat aſſeruari in eodem Regeſtu ſub num. 140. 141. & 142. eiſdem Epiſcopis per Anconitanam Marchiam conſtitutis, & duabus alijs epiſtolis directis *Venerabili fratri N. Epiſcopo Firmano, & dilecto filio Abbati Clareualli de Cliento Ciſtercienſis Ordinis Camerinenſis Diœceſis &c.* datis apud Cryptam Ferratam 12. Kal. Septembris, & 10. Kal. Septembris eiuſdem ſui Pontific. ann. 14. & vltimo. Gregorio nono Celeſtinus quartus Ciſtercienſis noſter ſucceſſit nono Kal. Octobris 1241. qui nihil pro Auguſtinianis Eremitis efficere valuit, nam 17. Pontificatus ſui die moriens, in Baſilica Principis Apoſtolorum ſepultus fuit, magno ſui deſiderio relicto. Celeſtino 4. In- B
nocentius 4. ſucceſſit die 24. Iunij 1243. qui ad omnia prouidus audiẽs, quod omnes Eremitæ in Tuſcia conſtituti, exceptis Fratribus Eremitis Ordinis Sancti Guillelmi, ſine paſtore ſicut oues errantes poſt gregum veſtigia euagari, in ipſo primo ſui Pontificatus anno Conſtitutionẽ edidit tenoris ſequentis. *Innocentius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs vniuerſis Eremitis, exceptis fratribus Sancti Guillelmi, per Tuſciam inſtitutis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Incumbit Nobis ex officij debito paſtoralis, & plantare ſacram Religionem, & fouere plantatam, & quantũ in nobis eſt, vniuerſos, & ſingulos in pio propoſito confirmare, ne ſi fauore fuerint Apoſtolico deſtituti, non proficiant in incœpto, ſed deficiant potius, vel te-* C
peſcant. Cum enim per dilectos filios Fratres Stephanum H.G. & P. Eremitas propoſitum veſtrum fuiſſet nobis expoſitum diligenter, Nos nolentes, vos ſine Paſtore ſicut oues errantes poſt gregum veſtigia euagari: Vniuerſitati veſtræ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus in vnum vos regulare propoſitum conformantes, Regulam B. Auguſtini, & Ordinem aſſumatis, vt ſecundum eum profiteamini de cætero vos victuros ſaluis obſeruantijs, ſeù conſtitutionibus faciendis à vobis, dummodò eiuſdem Ordinis non obuient inſtitutis. Prouiſuri vobis nihilominus de Priore idoneo per electionem canonicam, cui præſtetis obedientiam, & reuerentiam debitam impendatis. Si verò ſuper præmiſſis aliquid difficultatis emerſerit, ad dilectum filium noſtrum R. Sancti Angeli Dia- D
conum Cardinalem, quem vobis correctorem, ac prouiſorem deputauimus, recurratis. Datum Laterani decimoſeptimo kal. Ianuarij, Pontificatus noſtri anno primo. Ex datæ, & ex ipſo Laurentio Empolo relatæ Bullæ titulo patet eiuſdem Empoli error notabilis ab ipſo commiſſus in Summario relatæ Conſtitutionis Innocentij 4. dicens *Fratres Eremitæ S. Guillelmi in Tuſcia aſſumere iubentur Regulam, & Ordinem S. Auguſtini, & ſecundum illum profeſsionem emittere ſaluis ſuis obſeruantijs, quæ tamen Ordini eidem non ſint contraria.* Nam Innocentius direxit equidem hanc Conſtitutionem ſuam vniuerſis Eremitis per Tuſciam conſtitutis, at expreſsè exceptos haberi voluit, atque exemptos fratres Guillelmitas, vt Conſtitutionis titulus in- E
dicat, atque oſtendit. Nec Guillelmitæ S. Auguſtini Regula indigebant, cum ipſi Sancti Benedicti Regulam ſecundum inſtitutionem Sancti Guillelmi profiterentur, vt ex eiuſdem Pontificis Innocentij 4. duplici Bulla ad Priorem Generalem, cæteroſque Priores, & Fratres Eremitas Ordinis Sancti Guillelmi directa, vtraque incipiente *Religioſam vitam eligentibus,* vtraque data *Lugduni 3. Nonas Septembris, Indictione ſeptima, Incarnationis Dominicæ anno* 1248. *Pontif. ſui anno* 7. In illis verbis. *In primis ſiquidem ſtatuentes, vt Ordo Monaſticus, qui ſecundum Deum, & Beati Benedicti Regulam, atque Inſtitutionem Fratrum Ordinis Sancti Guillelmi in Domibus ipſis*

inſti-

Ex Ioãne Marquez lib. de orig. fratrum Eremit. c. 3. §. 3. pag. 13. Laurent. Empolis in Bull. Eremit. S. Aug. pag. 164. Aſcanius Tamb. de Iure Abb. diſp. 24. q. 4. n. 38. Iann. le Paige in Bibliot. Præmõſtr. lib. 1. ſect. 7. pag. 83. & 84. & alij.

Chryſoſt. Henriq. in Collectan. priuileg. tit. Priuileg. Eremitarum S. Guillelmi.

A *inſtitutus eſſe dignoſcitur, perpetuis ibidem temporibus inuiolabiliter obſeruetur* Nec in re tam manifeſta decipi poterat Pontifex, cum intra 90. annos à Guillelmitarum exordio præcitata priuilegia conceſſiſſet. Confirmat hoc quoque Pontifex, Innocentio 4. Neapoli ſubrogatus 8. Kal. Ianuarij ann. Dom. 1254. nempe Alexander Papa 4. Anagninus, ex Philippo fratre Gregorij 9. Nepos, in Bulla ad Guillelmitarum inſtantiam expedita, quæ quia breuis eſt, ex Chryſoſtomo Henriquez placeat hic trāſcribere. *Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Generali, & alijs Prioribus, & Fratribus Ordinis Sancti Guillelmi, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Licèt olim pro vnione facienda inter vos, & alios*
B *Eremitas tunc Ordinum diuerſorum, fueritis ad præſentiam noſtram citati, quieti tamen, & ſaluti veſtræ paterno prouidentes affectu, præſentium vobis tenore concedimus, vt ſub Regula Sancti Benedicti ſecundum Inſtitutionem Sācti Guillelmi remanere in ſolito habitu libere valeatis, nullis obſtantibus litteris, gratijs, priuilegijs à Sede Apoſtolica in contrarium impetratis, vel impetrandis. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ voluntatis, & conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Anagniæ 11. Kal. Septembris, Pontificatus noſtri anno ſecundo.* Verbum enim illud *ſub*
C *Regula Sancti Benedicti ſecundum Inſtitutionem Sancti Guillelmi remanere,* denotat aliàs extitiſſe ſub Regula S. Benedicti, ac diuerſum habitum, ab illo Eremitarum S. Auguſtini à Riccardo S. Angeli Diacono Cardinali, Innocentio 4. & Alexandro 4. Romanis Pontificibus, conſtituto, induiſſe, induebantur enim tunica alba cum mātello albo, vt tradit etiam Gabriel Pennottus in ſua hiſtoria tripartita. Innocentio quarto item ſubſcribit Vrbanus 4. Alexandro 4. 4. Kal. Septembris ann. 1261. ſuffectus, in ſua Bulla ſub *Datum apud Vrbem veterem 10. kal. Februarij, Pontif. ſui anno 2.* incipiēte *Præclara Ordinis veſtri merita.* qua Guillelmitis, vtpotè Ordinis S. Benedicti regulari obſeruantia aſtrictis, inhibet tranſitum ad Ordinem
D Fratrum Eremitarum S. Auguſtini ſine ſanctæ Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali. Clemens denique quartus pridie Nonas Februarij 1265. Vrbano 4. ſublectus in ſua Bulla incipiente. *Ea quæ iudicio.* Sub *Datum Viterbij 4. kal. Septembris ſui Pontificatus anno 2.* qua confirmat ſententiam in contradictorio iudicio latam à Stephano Vngaro Epiſcopo Cardinali Præneſtino in præſenti negotio ab eodem Clemente delegato, incipientem. *In nomine Domini. Amen. Præſidente rationis imperio* ſub *Datum Viterbij in hoſpitio ſuo, in præſentia Fratris Guidonis Prioris Generalis Ordinis S. Auguſtini, & Fratris Guillelmi Prioris Generalis Ordinis S. Guillelmi, & alijs, in anno Natiuitatis Dominicæ 1266. Indict. 8. die vltima menſis Iulij, Pontifi-*
E *cat. Clementis 4. anno 2.* omnem omninò de medio dubietatem abſtulit dicens. *Statuimus, &c. quod prædictæ Domus de Porta Sancta Mariæ de Iſerlone, & de Corona Sanctæ Mariæ, nec non & ſi quæ aliæ ſunt in regionibus diuerſis, exceptis prædictis Regnis Alemanniæ, & Hungariæ, cum ipſorum Fratribus, eorumque poſſeſſionibus, & iuribus ad dictum Ordinem S. Guillelmi totaliter redeant, & ſub Regula Sancti Benedicti, ſecundum Inſtitutionem Sancti Guillelmi remaneant in habitu ſolito, antequam tranſirent ad S. Auguſtini Ordinem ſupradictum.* Ex his patet hallucinatio Magiſtri Ioannis Marquez, qui ad probandum quod Ordo Eremitarum S. Guillelmi fuerit fundatus ſub Regula Sancti Auguſtini adducit titulum Bullæ Innocentij

Gabrel Penn. in hiſt. trip. lib. 1. c. 46. n. 5.

Apud Chryſoſt. Henriquez. lib. cit. priuileg. 6.

Ioann. Marquez de vera origin. Eremit. S. Aug. cap. 13. §. 2.

Papæ 4. directæ *Dilectis filijs Priori,& Fratribus Eremitarum Vallis Sancti* A
Guillelmi Ordinis Sancti Auguſtini, Lingonenſis Diœceſis. Et datur ad verbum ab eodem Marquez. Dicitque quod non nominaſſet Innocentius Papa 4. Priorem,& Fratres Eremitarum Vallis Sancti Guillelmi de Ordine S.Auguſtini, niſi re vera fuiſſent de Ordine Eremitarum S.Auguſtini. Nam etiam conceſſo,quod ly *Vallis S.Guillelmi* non ſit titulus illius Eccleſiæ, aut Patroni,& ibidem fuerint Eremitæ S.Auguſtini; non ideò ſequitur neceſſariò illius Eccleſiæ colonos fuiſſe Guillelmitas,vt probè etiam intellexerunt Tamburin.& Manrique. Præter quam quod ipſiſſimi Guillelmitæ Galliæ,& Belgicæ Congregationis Bruxellis congregati die 5. Ianuarij 1628. ſub noſtri Ciſtercienſis Ord.Regula,(quæ ea eſt, quam B
SS.Patriarcha Benedictus ſuis ſectatoribus indixit) S. Guillelmum Ordinem ſuum inſtituiſſe fatentur. *Petiueramus etiam* (inquiunt PP. Diffinitores Guillelmitæ præfati in epiſt. directa ad Generalem Reformatorem Ordinis S. Bernardi in Regnis Hiſpaniæ) *vt Paternitates veſtræ Officium noſtri patroni S. Guillelmi admitterent, quod Diſcipulus S. P. Bernardi fuiſſet, & Ordinem noſtrum ſub veſtra Regula inſtituiſſet,& vt Patrem S.Bernardum veneremur.* (S. Bernardus noſter enim fuit, qui Guillelmum Aquitaniæ, & Pictauiæ Principem, ſpirantem minarum, & cædis, tanquam alterum Saulum in diſcipulos Domini, Catholica vnitate coniunctos, & ſæuo ſchiſmate perturbantem Eccleſiam potentiſſimè conuertit) & ſequuntur. C
Addideramus etiam prædictis, vt R. V. D. procuraret Romæ Indulgentias plenarias impetrari omnibus viſitantibus SS.Bernardi, & Guillelmi diebus feſtis Eccleſias Monaſteriorum Congregationis veſtræ, & Eremitarum S.Guillelmi,qui ambo militant ſub eodem Inſtituto. Hæc adducta ſint ad refellendum errorem Empoli,& Marquez.Qui plura cupit de Guillelmit.Ord. ac eius Inſtitutore Diuo Guillelmo legat auctores adnotatos in margine. Per aliam ergo Bullam Innocentius 4. eodem primò ſui Pontificatus anno Guillelmitis in Tuſcia conſtitutis, S.Auguſtini Regulam obſeruandam indixit; & ſubinde eoſdem à Sancti P. Benedicti Regulæ profeſſa obſeruatione abſoluit etiam primo ſui Pontificatus anno per ſuam Bullam de- D
ſuper expeditam, & formalia continentem. *Innocentius etc. Priori,& Fratribus Eremitis in Tuſcia, Ord. S. Auguſtini ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Cum à nobis petitur quod iuſtum eſt, & honeſtum, tàm vigor æquitatis,quàm Ordo exigit rationis, vt id per ſolicitudinem officij ad debitum perducatur effectum. Exhibita ſiquidem nobis veſtra petitio continebat,quod cum regulam B. Auguſtini vobis concedendam duxerimus, vt à vobis,& ſucceſſoribus veſtris perpetuis futuris temporibus obſeruetur, ac per dilectum filium noſtrum R. S. Angeli Diaconum Cardinalem à promiſſione, quam de obſeruando Ordine S.Benedicti,vel quocunque alio fueratis; de ſpeciali mandato noſtro ſitis penitus abſoluti. Nos abſolutionem ipſam ratam,& gratam habentes, aucto-* E
ritate Apoſtolica confirmamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus. Nulli ergo &c. Datum Laterani 5. Kal. Aprilis ann. 1. Epiſtolam quoque miſit Innocentius 4. Priori,& Fratribus S.Mariæ de Murceto Ord. S.Auguſtini Piſani Diœceſis tenoris ſequentis: *Cum vos, & alij Eremitæ per Tuſciam conſtituti de mandato noſtro nuper Ordinem, & Regulam B. Auguſtini duxeritis aſſumenda, ea perpetuis temporibus ſeruaturi, ab obſeruatione Regulæ S.Benedicti, quam in Eremo veſtra fuiſſe vos profeſſos aſſeritis, denunciamus vos auctoritate præſentium non teneri. Datum Laterani 7. Kal. Aprilis ann. 1.* Habentur Bullæ in regeſto eiuſdem Pontificis ſub nu. 76.& 587.

Aſcanius Tamb. de Iur. Abb. tom. 2. diſp. 24. quæſit. 5. num. 35. Angel. Manriq. Annal. tom. 1. ad ann. 1136. c. 2. n. 5. & alij apud ipſos.

Legitur hoc apud Angel. Manriq. loc. cit. n. 7.

Guillelm. Malmeſburienſis Bibliothec. de Guillelmo 2. lib. 4. S. Theobald. Epiſc. Cenomar apud Surium 10. Ianuar. c. 1. Bern. Boneuallis in vit. S. Bern. Abb. lib. 2. c. 6. Baron. in Annalib. to. 12. ad ann. 1136. & in notis ad Menolog. Rom. die 10. Febr. Sylueſt. Mar. in Mari Oceano Relig. lib. 4. Rob. Montis ad ann. 1137. Almoinus de reb. Franciæ lib. 5. c. 25. Sugerius in Ludouicum, Saſonus Haius Guillelmita in ſuo Opuſc. de veritate Vitæ, & Ord. S. Guillelmi, Chryſoſt. Henriq in Menol. die 15. Apr. & 20. Aug. Nicol. Curſenius de Ordin. ſub Regula S. Aug. milit. Naucler. vol. 2. generat. 40. & 41. Robert. Holkot in c. 7. Sapient. lect. 95. Gabr. Pennottus hiſt. tripart. lib. 1. c. 46.

& re-

A & referuntur à Luca Vuadingo in Apologetico de prætenſo Monachatū S.Franciſci §.5. nu.4. & 5. & affirmat vſque ad hoc tempus Guillelmitas de Tuſcia Regulam obſeruaſſe S. Benedicti. In vnum itaq; congregatis de Innoc. Papæ 4. mandato omnibus Tuſciæ Eremitis, iuxta Pontificis voluntatem S.Auguſtini Regulam promiſere obſeruandam,ac conſulentibus Riccardo tit. S.Ang. Diac. Card.eiuſdem Ord.correctore,& prouiſore ab eodem Pontifice deputato, Abbatibuſq; de Fallera,& Foſſanouæ S.Ciſtercien. Ord. pro eorum vita regulariter ſtabilienda in perpetuum condiderunt Conſtitutiones quaſdam, quas idem Innocentius Apoſtolico munimine roborauit Laterani 15. Kal.Martij ſui Pontific.anno 11.refert Bullam Alexander 4. in ſua conſtit. incipiente *Litteras quaſdam*, &

B ad verbum dedit Laurent. Empoli in Bullario Eremit. S.Auguſt. eſtque nona in Ordine Cōſtitutionum Alex.Papæ 4. pag.12.confirmauit quoq; Innocentius quartus Kal. Iulij ſui Pontific. anno 11. Statutū Riccardi tit. S. Ang. Diac. Card. quo vniuerſis Eremitis Ord.S. Auguſt. tùm Profeſſis, tùm Conuerſis,atq;Nouitijs nigrum habitum, atq; zonam præſcripſit, & aſſignauit 9. Kal. Iulij ann.10. Pontific.Innocentij Papæ 4.en Bulla cōfirmationis *Innocentius &c. Dilectis filijs N.Viſitatori Generali,& Prioribus, ac Fratribus Eremitis vniuerſis Ord. S. Auguſtini. Pia deſideria deuotorum eo debemus benigno fauore proſequi,quo in ipſis Dei gloria, ac animarum ſalus*

C *noſcitur contineri. Sanè dilectus filius noſter R.S.Angeli Diaconus,cui Ordo veſter à Sede Apoſtolica eſt commiſſus, ad differentiam aliorum Ordinum certū habitum deferendum, tàm à profeſſis fratribus, quàm à conuerſis, ac etiam nouitijs dicti veſtri Ordinis de conſilio quorundam diſcretorum Fratrum veſtrorum vobis prouida deliberatione conceſſit, prout in patentibus litteris eiuſdem Cardinalis confectis exinde, ac ſuo ſigillo ſignatis, pleniùs continetur. Nos itaque veſtris ſupplicationibus inclinati,quod ab codē Cardinale ſuper hoc factum eſt, ratum,& firmum habentes,id auctoritate Apoſtolica confirmamus,& præſentis ſcripti patrocinio communimus. Tenorem autem litterarum ipſarum de verbo ad verbum præſentibus fecimus annotari, qui talis eſt. Richardus miſe-*

D *ratione diuina S.Angeli Diaconus Cardinalis,viris religioſis, ſuo in Chriſto dilectis, Viſitatori generali, Prioribus, & vniuerſis Fratribus Eremitis Ordinis S.Auguſtini tàm præſentibus, quàm futuris, ſalutem in auctore ſalutis. Si ad Cœnam Domini conuocati, nullius excuſationis patrocinium prætendentes vos abnegaſtis, & veſtra, eligendo per religionis auctoritatem diuinum pabulum promereri; decet vos taliter gubernari conſtitutionum habenis,quod certos vobis terminos conſtitutos, tentationibus aliquando inſtigati tranſgredi non poſſetis impunes, certis ſignis in veſtro habitu inſigniti. Sanè cum Ordo veſter nobis ſit à Domino Papa commiſſus; illa ſtatuere, ac cogitare cogimur, per quæ vobis ſalus proueniat, & honeſtas. Vnde habito conſilio quorundam Fratrum veſtro-*

E *rum diſcretorum, tenore præſentium duximus ſtatuendum,quod Fratres veſtri Ordinis profeſſi deferant cucullas nigras,prout haberi poterūt in cuiuslibet prouincia, tamen non tinctas,vel accidentaliter coloratas,deſuper corrigijs cinctas, & in manu crocias, in quarum ſuperiori parte non ſit curuum lignulum, ſed directum. Conuerſorum verò habitus ſit portare ſuperiorem tunicam nigram,& capucium nigrum, non tinctum, & crocias ſupradictas. Nouitij autem ferant cappam nigram uſque ad talos, tunicam,ſcapulare,corrigiam,& crociam memoratam,quæ curetis ſtudio uigili dante Domino obſeruare. In huius uerò rei teſtimonium præſentes litteras fecimus noſtri ſigilli munimine roborari. Dat. Aſſiſij 9. kal. Iulij Pontific. Domini Innocentij Papæ 4. ann.10. Nulli ergo etc.no-*

Luc. Vuading. in Apol. de præten. Monachatu S. Franciſci §.4. num.12.
Laurent. Empoli in Bullario Eremit. S. Aug. pag.15.

*ſtræ confirmationis etc. Dat. Aſſiſij kal. Iulij ann.*19. Vulgauit Bullam Vua- A
dingus, & aſſeruari ait in Regeſto eiuſdem Innoc. ſub num.5. Iterum fuit
confirmatum hoc Riccardi Card. ſtatutum ab Alexandro 4. *Sub datum*
Anagniæ 11.*kal. Auguſti ſui Pontific. anno* 1. & ad verbum dedit Empoli
in ſuo Bullario. Et cum humanæ debitum ſalutis ſoluiſſet 7. Idus Decem-
bris ann. Dom. 1254. quartus Innocentius, Alexander item quartus eius
immediatus ſucceſſor aduertens, quod in Eccleſia Dei conſona erat Ere-
mitarum appellatio in Ordinibus S.Guillelmi, S.Auguſtini, Fratris Ioan-
nis Boni, de Fabali, & de Brictinis, & parum diuerſa profeſſio, diſparibus
titulis, & in aliquibus diſſimili habituum ſchemate diſcreparet, Riccardo
Diacono Card. S. Angeli viuæ vocis oraculo dedit in mandatis, vt vni- B
uerſas Domos, & Congregationes eorum in vnam Ordinis Eremitarum
S.Auguſtini profeſſionem, & regularem obſeruantiam perpetuò counirét
ſub vna generalis cura Prioris, canonicè inſtituendi pro tempore, præ
aliis Prouincialibus, nec non cōuentualibus ſingularum domorum Prio-
ribus regulariter gubernandas, ac eos omnes, & ſingulos à baculi ge-
ſtationis neceſſitate illis impoſita per prædeceſſores ſuos Pōtifices, prout
illi ſedem Apoſtolicam ſupplicauerant etiam ſub Pontif. Innoc. 4. à qua
item exemerat, abſolueret, & liberaret. Riccardus proinde Cardinalis
in generali Capitulo Romæ celeriter congregato, vniuerſas domos, &
Congregationes eorundem Ordinum, in vnam Ordinis Eremitarum Di- C
ui Auguſtini profeſſionem, & regularem obſeruantiam perpetuò couni-
uit; & dictorum nominum diuerſitate ſuppreſſa, Ordinis Eremitarum
S.Auguſtini eſſe, & nominari præcepit, atq; eos de Priore generali, Lam-
phranco nominato prouidit, & denique à neceſſitate ferendi ferulam
abſoluit; vt patet ex Bulla confirmationis, protectionis, diſpenſationis,
& conſtitutionis eiuſdem Alexandri Papæ 4. ſub datum Laterani 5. Idus
Aprilis ſui Pontif. ann. 2. Incipit Bulla *Licet Eccleſia Catholica*: Dedere
Bullam Laertius Cherubinus, Ioannes Marquez, Empoli, & Vuadingo.

Innocent. 4. Regeſt. ſub n.560. epiſt. directa Priori Generali, & Vniuerſis Fratrib. Ord. Eremit. &c.
In cap. Quàto ſtudioſius. Sub dat. Perusij 2. Id. Martij ann.10. & refertur ab Vuad. loc. cit. n.19.

Indulſit præterea Pontifex Alex. Eremitis ſic vnitis, vt cucullas deferrent
omninò nigras, tinctas, vel non tinctas, vt ex eiuſdem litteris incipien- D
tibus *Litteras noſtras* ſub *Datum Anagniæ Idibus Octobris Pontificatus noſtri*
*ann.*2. Suntque cum inſerta forma litterarum eiuſdem Pontificis Alexan-
dri directarum. *Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis per Lom-*
bardiam, Tuſciam, & Romandiolam, ac Teruiſinam, & Ancomitanam Mar-
chias, Ducatum Spoletanum, Patrimonium B. Petri in Tuſcia, Campaniam, &
Maritimam, ac Regnum Siciliæ conſtitutis. Et incipiunt *Recordamur liquidò*.
Sub *Datum Anagniæ 8. kal. Iulij Pontificatus noſtri anno* 2. & refert Frater
Ioannes le Paige in Bibliotheca ſui Præmonſtratenſis Ordinis. Et licèt
deinde cum Auguſtinianis non conuenientes Eremitæ Ordinis S.Guillel-
mi, de eiuſdem 4. Alexandri indultu incipiente *Licèt olim*. dato Anagniæ E
11. Kal. Sept. ſui Pontific. anno 2. à nobis ſupra relato, remanſerint in
priſtino habitu, (non enim erat cuculla nigra, ſed tunica alba, cum man-
tello albo, & vocabantur, vt inquit Pennottus, mantelli albi) Sancti Be-
nedicti Regula, & S.Guillelmi conſtitutionibus, & qui in Gallia, & in Bel-
gio per omnia in habitu, legibus, cantu, & Breuiario aſſimilauerint ſe
noſtris Ciſtercienſibus: tantus tamen S.Guillelmi Ordinis Cœnobiorum
in diuerſis Mundi partibus, in Alemannia, & Hungaria præcipuè, conſti-
tutorum numerus fuit, ac tanta Guillelmicolarum multitudo, quæ in habi-
tu nigro, & S. Auguſtini regula perſeuerauit, vt & ipſi Auguſtiniani ad
præ-

Laert. Cherub. to.1. Bullarij ſub Alex. 4. Bulla 6. Io: Marq. de orig. Eremit. S. Auguſt. c.4. §.1. Laurent. Emp. in Bullario Ordin. Eremit. S. Auguſt. ſub Alex. 4. Conſt. 18. Luc. Vuad. in Apolog. de præt. Monachatu. S. Frāc. §.4. n.21.
Ioann. le Paige in Biblioth. Præmonſtr. Ord. lib.1. ſect.7. pagin. 84.
Gabriel Pennott. hiſtor. trip. lib.1. c.46.

A præſentem vſque diem S.Guillelmum Aquitauiæ Ducem,& Pictauiæ Co-
mitem in Ordinis Eremitarum S. Auguſtini Reſtauratorem, & Reforma-
torem laudent, venerentur, & colant,& ſolemniſſimum de eo feſtum ce-
lebrent. Atque ita iuxta Prophetæ Ioachim verbum *ſurrexit Ordo,qui vi-
debatur nouus*. Nam ſecundum Sabellium temporum iniuria penè ad in-
teritum perductus erat. *Et non erat nouus*,quia erat antiquus in Eccleſia
Dei. Antiquitas hæc patet ex ipſiſſima vnionis generalis Bulla,vt Hiſtorio-
graphiorum ſententias omittam, ſub dat. Anagniæ 8. kal. Iulij Pontifica-
tus Alexandri Papæ 4.ann.2. dum eum Ordinem, ſiue Congregationem
vt à cæteris vniendis Congregationibus diſtinctam exprimit,& in expreſ-
B ſione primum ei locum tribuit, inquiens. *Cum autem dilectus Frater noſter
Riccardus S. Angeli Diaconus Cardinalis vniuerſas domos, & Congregationes
Eremitarum prædictorum, quarum quadam S. Auguſtini, quadam S.Guillelmi,
nonnullæ autem fratris Ioannis Boni,aliqua de Fabali,aliqua verò de Brictinis
cenſebantur, in vnam Ordinis Eremitarum S. Auguſtini profeſsionem, & regu-
larem obſeruantiam perpetuò de mandato noſtro duxerit vniendas*, & declara-
re videtur Martinus huius nominis quintus in Bulla tranſlationis corpo-
ris S.Monicæ Matris S. Doctoris Auguſtini Hipponenſis Epiſcopi, quod
ex Oſtia Tyberina, vbi iacuerat per annos 1020. ad Eccleſiam Fratrum
Eremitarum S.Auguſtini de Vrbe transferri iuſſit ann.Domini 1429. ſui
C Pontificatus anno 12. illudque eis *tanquam veris Matris hæredibus* con-
ceſſit. Bulla incipit *Pia charitas,atque deuotio*. Et quod ad rem pertinet ha-
betur in Breuiario Romano in Appendice Officiorum SS. Ordinis Eremi-
tarum S. Auguſtini cum *de feſto tranſlationis S. Matris Monicæ*, lect. 6. vt
mihi oſtendit deuotus,humilis, ſimplex,& pius Pater frater Ioſeph ex no-
bili familia de Elia oppidi Bullitæ Auguſtinianus Eremita Congregatio-
nis Colloritanæ. Ad hanc item oſtendendam antiquitatem conferunt
etiam, quæ S. Mater Monica filio ſuo Auguſtino prædixit antequam ob-
dormiret in Domino *Vade igitur* (Monica inquit Auguſtino) *cum amicis
tuis, noſtro auxilio,noſtraque tutela ſecurus, & fœlix: tempus erit cum ſimul
D ambo filij tui, filijque mei, & me, & te, iterum in Italiam reuocatos, religioſa
pietate ſeruabunt*. Quod eſt euentu cõprobatum,vt vidimus ex Bullis Gre-
gorij noni, Innocentij 4. & Alexandri item 4. Quibus item mandantibus
Pontificibus, fratres Ordinis Eremitarum S. Auguſtini modò induuntur
nigris veſtibus, nam ante vtebantur habitu Minoritarum habitui omni-
nò ſimili,vnde magna lis inter Franciſcanos,& Auguſtinianos,& vix tan-
dem per Alexandrum 4. extincta, vt in Apologetico de prætenſo Mona-
chatu Auguſtiniano S. Franciſci, & in Apologetici Defentione contra
Ioannem Marquez, & Thomam de Herrera eiuſdem Eremitici Ordinis,
luculenter probat Lucas Vuadingo Minorita Chronologus candidiſſi-
E mus. Reliquas à nobis dati vaticinij partes aperiunt Regula, quam ob-
ſeruant eiuſdem Ordinis Alumni, decreta, & Conſtitutiones capitulares,
nec non & ſtudia ad Catholicam fidem dilatandam,defendendamque,ad
quæ nos lectorem remittimus. Adauxit Neapolitano in Regno ſacrum
Eremitarum S. Auguſtini Ordinem ſanctæ, & immortalis memoriæ Leo-
nardus Militia à Roblano Cuſentinus, qui à progenitoribus non medio-
cribus ortus ann.Dom. 1519. & liberalibus diſciplinis enutritus expenſis
ſui aui Bernardini Pariſij, fratris Petri Pauli Pariſij Cuſentini Cardinalis
ampliſſimi, cuius corpus humo tegitur, fama per orbem volat, ſpiritus
aſtra tenet. (E viuis enim exceſſerant Proteſtus Militia,& Palma Dode-
ra

Marcus Anton. Sabellicus Ennead.lib. 5.& 6. in princip.

Breuiar. Eremit. S. Aug. in offic. Tranſlat. S. Matris Monicæ lect. 1.

Lucas Vuadingo in Apolog. de prætenſo Monach. Auguſt. S. Franc. §.4.& in Defent. Apolog. de prætenſo Monachatu S. Franciſci ſect.7. §.2. Lugduni impreſſa ann.1641.

ra genitores eius dum adhuc ipſe pueritiam agebat) Caſtrouillarũ Vrbẽ A
deuenit cum Baptiſta cognomento Romano eiuſdem Vrbis. Vbi dum
moram traheret expertus eſt viros, qui eum de Mundi fuga conſule-
rent nempe Dominum Don Leonardum de Atris Sacerdotem,& Domi-
num Bernardinum Calà eiuſdem Vrbis,viros vtique Chriſtianos, & pios.
(Bernardinus iſte laudem tulit inculpatæ virtutis,& quia nitebat nõ mo-
dò nobilitate,& litteris, verùm etiam ſingulari humanitate, & in rebus
agendis prudentia,Pij Papæ 4. quondam Caſſanenſis Epiſcopi adeò gra-
tiam eſt conſecutus, vt eiuſdem Pontificis familiaris, & continuus com-
menſalis effectus,ac intimus Camerarius,& in paucis charus, Prothono-
taria dignitate,ac S.Palatij Comitatus officio,multiſq; alijs titulis, & mu- B
neribus ab eodem Pontifice fuerit cohoneſtatus) Eremitam ergo in-
duit Sancto dictante Spiritu in Eccleſia Sancti Angeli(ſita eſt Eccleſia in
vertice Collis eiuſdem nominis, qui terminus eſt agrorum Vrbis Caſtro-
uillarum, & oppidi Morani Prouinciæ Calabriæ citerioris) & Leonardi
nomen in Bernardum commutauit. Vbi & cellulam, & ciſternam ad col-

Scripſere de Ioanne Angelo Medices Ioſeph Caſtall.o in vit. Silui, Famianus Strada in Proluſionibus Academicis, Andreas Victorellus in not. ad Ciaconum, Ferdinandus Vghell. ibid.

ligendam in arido monte aquam proprijs manibus ſibi conſtruxit de li-
centia tamen ordinarij Ioannis Angeli de Medicis, tunc Caſſanenſis Epi-
ſcopi, qui in Presbyterum Cardinalem tit. S. Priſcæ creatus, ad ſupre-
mum S.R.E.faſtigium fuit euectus die 25. Decembris ann. 1559. ſub no-
mine Pij 4. à quo & Sacerdos fuerat ordinatus. Inde peregrinationi ſe C
commiſit,vt locum daret ambientibus Eccleſiam S.Angeli, & habitatio-
nem eius adiunctus cuidam viro nobili Caſtrouillarum Vrbis, Domino
Marco Calà nominato prælibati Bernardini germano, loca ſancta Almæ
Vrbis,& ſacroſanctam Domum Lauretanam, deuotiſſimè viſitauit. Mo-

Ioann. Leonardus Tuſarellus in vit. Fratris Bernardi, Curiolanus, & alij.

ranum in regreſſu pertranſiens, à Moranenſibus diſcupitus, pugnatu-
rus cum Diabolo,Mundo,& Carne,Colloriti oblatam Eremum accepta-
uit, vbi de Ordinarij licentia ſedem ſuam delegit in die Aſcenſionis Do-
minicæ, quæ cecidit ſub die 14. Maij ann. Dom. 1545. ac tuguriolum ex
arborum ramis ſibi præparauit. Hoc in loco nuda in terra cubans, nudũ
Chriſtum ſequebatur in oratione,& ieiunio, corporis vires ſolis herbis D
omni condimento ſublato reſtaurabat, & frequentiſſimè aſperas diſcipli-
nas corpori adiungebat. Mox anno ſequenti 1546. ne nocte intempeſta
cibus eſſet ferarum, quibus tunc magis abundabat, quàm nunc eremus
illa,& Cœli iniurijs abarcendis, Cellulam ſibi fabricauit:& vt ſine magno
incommodo, maximè in hyeme niue ingruente, & ſæpe ſæpius feſtiuis
in diebus ei acceſſum ad oppidanas Eccleſias prohibente, Deo valuiſſet
offerre ſacrificium laudis, nouæ Eccleſiæ fundamenta dedit,quam ad per-
fectum duxit, ſanctiſſimæ,&glorioſiſſimæ Mariæ ſub vocabulo de Collo-
rito dicauit, pretioſiſſima ſacra ſuppellectili ditauit, ac ſui iuris effecit,
Petri de Affatatis Epiſcopi Accienſis, Eccleſiæ Caſſanenſis Decani, ſuf- E
fraganei, ac in ſpiritualibus,& temporalibus Bernardi Medices Caſſanẽ-
ſis Epiſcopi Vicarij generalis deſuper anno 1552. expeditis litteris inci-
pientibus *Dilecto nobis in Chriſto filio fratri Bernardo Caſalis Rugliani Cu-
ſentinæ Diœceſis Ordinis Eremitarum ſalutem in Domino ſempiternam. Splen-
dor paternæ gloriæ etc. Datum in Caſtrouillari die 11. Octobris Indict. 11. Põ-
tificatus ſanctiſsimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri Domini Iulij Diuina
prouidentia Papæ tertij anno tertio &c.* atq; Erinæ Principiſſæ Biſinianenſis
ſub datum Da Morano lo primo di Nouembre 1552.& confirmatis à Pio
Papa 4. per ſpecialem eius Bullam incipientem *Cum à nobis*. Sub *Dat. Ro-*

mæ

A *mæ apud S. Petrum ann. Incarnat. Dominicæ* 1560. 10. *kal. Aprilis Pontiſ. ſui ann.* 2. In ſocios primos aſciuit Michaelem Hiſpanum è Regno Caſtellæ, Bernardellum Ferraro à Pappaſidero, & Bernardinum de Roſito à Morano, laicos quidem, ſed admodum deuotos, & pios; dein Antonium Donadio, Ioannem à Ierace, & Petrum de Philippo Moranenſes, ſicut Sacerdotij dignitate inſignitos, ſic vitæ exemplaritate celebres. Inſtitutiones quaſdam compoſuit, quas prouidus Pater obſeruari præcepit, ac ſe, & ſuos in Chriſto filios Epiſcopali correctioni ſummiſit. Verùm mandante ſucceſſu temporis SS. Pontifice Pio huius nominis 5. Religioſis omnibus, ſub approbata Regula non viuentibus, vt vnam ex approbatis ſibi deli-
B gerent: mox Romam aduolatus pro ſe, & ſuis auguſtiſſimam Auguſtini Regulam in habitu ruſtico nigro non accidentaliter colorato, vt præſcripſerat Gregorius nonus, caputio rotundo & zona pellicea deſuper, obſeruandam aſſumpſit Idibus Aprilis ann. Dom. 1592. vt ex Bulla Fratris Auguſtini Fiuizani Romani SS. Domini Papæ ſacriſtæ, & totius Ord. Eremitarum S. Auguſtini auctoritate Apoſtolica generalis Vicarij incipiente *Cum ſicut accepimus*. Gliſcentibus deinde Eremitis, quos Colloriti Cœnobium capere non poterat, in Vingianelli, & Vrſomarſi oppidis, ab oppidanis ſummopere etiam expetitus, illiſq; largiflua liberalitate ſuffragantibus, Conuentus inſtituit. Ploroſque alios inſtituiſſet, niſi inuocatione præ-
C ueniſſet eum Dominus in Cœnobio à ſe condito apud Eccleſiam memoratam B. Mariæ de Collorito die 12. Ianuarij hora 8. noctis ſequentis ann. Domini 1602. & ſuæ ætatis ann. 83. Vitam, geſtaque eius, & in morte, & poſt mortem ſecuta mirabilia in vnum collegit Doctor Phiſicus Io: Leonardus Tuſarellus Moranenſis, & præuia approbatione Bonifatij Cardinalis Caietani Epiſcopi Caſſanenſis, cui dicatum opuſculum, imprimendiq; licentia Vicarij generalis Cuſentini, typis dedit Cuſētiæ apud D. Andream Riccium ann. 1610. Inter cæteros ſuos alumnos, qui ſanctiſſimæ huic ſodalitati nomen dedere præcipui fuere Frater Petrus à Morano, qui Epiſcopiæ, vt dicitur, & Saracenæ Conuentus fundauit, & Frater Fulgen-
D tius à Vingianello è familia Paſtina, qui Nucariæ, Clarimontis, Moliterni, Caſſani, Colubrarij, & Neapoli Monaſteria à primario lapide erexit, ſi ſecundum excipias, nempe Claromōtis, quod pro Minoritis fuerat primò ædificatum. Fuit ſanè Fulgentius in labore indefeſſus, in regulari obſeruantia inſuperabilis, in vitæ exemplaritate conſpicuus, meritis rutilās, ac morum nobilitate fulgens, iacet verè venerabilis ſenex in Eccleſia Conuentus S. Mariæ Fidei apud Neapolim ſuæ Congreg. à ſe condita; quam nunc in ſpiritu, & diſciplina regit eius in Chriſto filius P. Seraphinus à Carluccio eiuſdem oppidi Vingianelli olim Rector generalis, qui non ſinit Didaſcoli ſui veſtigia præmere, & ad omnia ſolicitus, inque vita
E vtraque indefeſſus, ſummæ exiſtimationis Pater oſtenditur. Ex hoc vnico Cœnobio breuiſſimo temporis curſu prodiere Religioſi virtutibus, eruditione, & Teologica facultate præſtantiſſimi, & inter cæteros facundiſſimus Pater Chryſantus Ceruinus à Morano, qui nunc Generalis Vicarij in Cōgregatione munere fūgitur peruigilanter, Patres Ioſeph de Cęſare, Andreas de Granato, & Bernardinus Perronus ex Patritijs, item à Morano, & Pater Daniel è nobili gente de Alexandro à Moliterno, nunc Diſfinitor.

CAP.

A

C A P. LII.

Sacrum Clericorum Regularium Theatinorum Ordinem prædicit.

Abb. Ioach. in expoſit. ſup. Apocalypſim par. 4. diſt. 7. cap. 14. text. 11. pagin. 175. col. 3.

EOdem in opere, capite, & textu inquit magnus Propheta Abbas Florenſis. *Arbitramur in eo, qui viſus eſt ſedere ſupra nubem candidã, & eſſe ſimilem filio hominis, ſignificari quendam Ordinem iuſtorum, cui datum* B *ſit perfectè imitari vitam filij hominis, & S. Ioannis Euangeliſtæ. Habere nihilominus linguam eruditam ad euangelizandum Euangelium regni, & ad colligendum in aream Domini vltimam meſsionem. In Angelo verò, qui egreſsus eſt de templo, & clamauit voce magna ad ſedentem ſupra nubem, ipſum filium hominis, de quo dicit Pſalmiſta. Deus in templo ſancto ſuo. Vel certè vnum aliquem magnorum nuntiorum ſuorum. Egredietur enim, quia iam tunc manifeſtus erit in conſcientijs hominum: clamauit autem voce magna: quia vt hoc faciat Ordo ille, ei per manifeſtum donum ſpiritus, & non iam per enigmata intimabit. Qui videlicet Ordo rectè coronam auream habere deſcribitur, quia in veritate certabit contra omnia vitia, & ſuperabit ea: & idcirco coronatus pro* C *præcedenti victoria, dignus exiſtimabitur, qui euangelizat electis, & congreget triticum in Regnum Cælorum. Qui bene etiam ſupra nubem candidam ſedere deſcribitur; quia nubes quidem corporea res eſt, nec tamen grauis, & põderoſa, ſicut terra; ſed leuis: & conuerſatio illius non erit ponderoſa, & obſcura; ſed lucida, & ſpiritualis; non enim erit ſubditus actioni, ſicut ipſi eſſe cogimur, etſi inuiti, ſed præ gratiæ vbertate magis contẽplationi intentus. Sicut enim illi homines dicuntur ſedere ſuper faciẽ terræ, qui terrenis inhiant, & terrenis incũbunt; ita fælices homines illius ſtatus; quia de rebus mundanis nihil cupient, velut in aere poſiti ſuper nubem candidam requieſcent.* Et cætera, quæ ſequuntur. Hoc vaticinium ſi rectè conſideretur, tunc futurum, nunc præ- D ſentem Illuſtriſſimum ſacrum Clericorum Regularium Theatinorum Ordinem diametraliter, directèque proſpexit ſupra trecentos antè annos. Hic ſiquidem Ordo ab Illuſtriſſimo, & Reuerendiſſimo Domino Don Ioanne Petro Carafa, verè Illuſtriſſima Neapolitanæ Vrbis familia, Epiſcopo Theatino, atq; à Caietano Thienæo Vicentino, Prothohotario Apoſtolico ex numero participantiũ, aſcitis ſocijs Bonifacio Colli Alexãdrino, & Paulo de Conſilijs Romano, viris pernobilibus, pietateque, ac Religione conſpicuis, videntibus ſæcularem Clerum ea vergente tempeſtate potius ſcandala, quam ſanctas ædificationes Chriſtiano propinare populo, peculiari ſumma Dei prouidentia inſpiratis, in feſto Exaltationis E ſanctæ Crucis die 14. Septembris anno Domini noſtri Ieſu Chriſti 1524. Pontificatus Clementis ſeptimi anno primo, & Imperij quinti Caroli anno quarto, Romæ in Sancti Petri, Apoſtolorum Principis Templo, & propriè iuxtà Aram, vbi Sanctorum Apoſtolorum Petri, & Pauli aſſeruantur Reliquiæ ſacroſanctæ, toto interueniente Clero, maximaque populorum aſtante multitudine inſtitutus, linguam habet erudiriſſimam ad Dei Euangelium prædicandum, & in Domini aream ad colligendum vltimam meſſionem, pœnitentium conſcientias hominum diligentiſſimè examinando, & examinatas eorum ſordes, contrarijs virtutibus depurando. Vndè

Acta Notarij Steph. de Amãdis aſſeruata in Capitolij tabulario, cũ inſerta Bulla Clemẽtis Papæ 7. & ad verbum dedit eloquentiſſimus, & eruditiſſimus Pater Don Ioſeph Silos in ſua Congreg. Cleric. Regulariũ Annalib. lib. 2. ad ann. Dom. 1524. §. Quo autem.

vide-

A videmus eius Alumnos, tanquam perfectiſſimos, & lepidiſſimos medicos languentium animarum, veluti ex Epiſcoporum Seminario eductos, ad ſæcularium ſublimes Eccleſiarum ſedes, à ſummis Romanis Pontificibus in dies collocari, & collocatos, ne dum informes Cleros bonis, & sãctis moribus informare, ſed & oues ſibi creditas ad ſublimia paſcua ducere, & à luporum inſultibus vigilantiſſimè cuſtodire. Inſuper ſanctiſſimus iſte Theatinorum Ordo ſubditus non eſt actioni, vt ſunt cæteri omnes; quia nec bona temporalia poſſidet, nec ſibi victum quæritat, ſed domi eleemoſynam expectat ab eo, qui dat eſcam omni carni. Magnum equidem immenſæ diuinæ prouidentiæ, præclarumque, ac euidens ſignum, cõ-
B tinuum ſanè in miraculum, atque eiuſdem Ordinis Profeſſorum extremæ ſanctitatis eximium, & egregium argumentum. Item hic Iuſtorum Ordo, tanquam Leuitica Tribus, eſt in cultu diuino aſſiduus, & contemplationi magis intentus. Non terrenam, & tranſitoriam; ſed cœleſtem, & æternam quærit hæreditatem. Lucida, & ſpiritualis eius conuerſatio, omnem à ſe maculam proprietaris excludens, altiſſimum curandarum animarum finem intendit. Et vt verbis præ dignitate rem paucis attingam, huius Inſtituti Religioſi ſanguine, & omnium ſcientiarum, & virtutum genere veraciter illuſtriſſimi, Apoſtolica viuendi forma contenti, ad vnguem vitam æmulantur Ieſu Chriſti, ac eius perfecti ſunt imitatores, ſecundum
C quod inſpiratus diuinitùs prædixerat Propheta Ioachim. Cæterùm Theatinorum cognomentum deſumpſit congregatio iſta à Ioanne Petro Caraſa præfato, Epiſcopo Theatino, eam excitante, qui poſt Cardinalatum tituli Sanctæ Mariæ Tranſtyberim factus Epiſcopus Cardinalis Albanenſis, die 17. Octobris 1543. deinde Sabinenſis 1546. exin Tuſculanus 28. Februarij anno 1550. dein Portuenſis 24. Nouemb. 1553. exinde Oſtienſem, & Veliternenſem Eccleſiam adeptus 2. Decembris 1553. ac ſacri Collegij Decanatu cohoneſtatus, tandem Marcello Papæ ſecundo ſuffectus decimo Kal. Iunij ann. Dom. 1555. ſub nomine quarti Pauli, vt prædixerat noſter Propheta Ioachim, relatus ab eruditiſſimo viro Patre Don
D Ioſeph Sylos, veri Paſtoris ſpiritu donatus, vniuerſum Domini gregem acerrima propugnatione defendit. E viuis exceſſit Romæ 15 Kal. Septẽbris anno Domini 1559. ſui Pontificatus anno quarto, menſe ſecundo, & die vigeſimo ſeptimo, ſepultus in Vaticano, deinde apud Sanctam Mariã ſuper Mineruam, mandante Pio Papa 5. tranſlatus, hoc eius in tumulo appoſito Epitaphio.

Ioſeph Sylos Theatinus hiſt. Cler. Regularũ lib. 8. ad ann. Domini 1555. §. celeberrimus.

PAVLO QVARTO CARAFFÆ

Pontifici maximo, eloquentia, doctrina, ſapientia, liberalitate, animi magnitudine præſtanti, ſcelerum vindici integerrimo, Catholicæ fidei acerrimo propugnatori.
E *Pius V. Pontifex Maximus grati, & pij animi monumentum poſuit.*

Vixit anno LXXXIII. menſ. vno, die xx. obijt MDLIX. xv. Kal. Septembris Pontific. ſui anno 5.

De tanto Pontifice ſcripſerẽ Scardeonius, Marius Matteſilanus, Cynus Campanus, Ianus Vitalis, & alij citati ab Andrea Victorello in notis ad Alfonſum Ciaconũ in vita eiuſdẽ SS. Pont. Pauli Papæ 4. Caietanus Thienæus illuſtri genere ortus, sãctitate præclariſſimè enituit, penè innumerabilia monumenta ſanctimoniam, & miracula tanti viri teſtãtia Apoſtolica auctoritate confecta, Romanæ Rotæ Auditores viderunt, proba-

 ueruntq;

uerunt; ac de Theologicis, moralibuſq; eius virtutibus, de Sanctimoniæ A
fama, ante, & poſt mortem de tumuli cultu, ac de miraculis conſtare ſunt
teſtati, ac tutò poſſe, quandocumq; ſanctiſsimo placuerit ad ſolemnem
eius canonizationem deueniri cenſuerunt vnanimi conſenſu Illuſtriſſimi
PP. S. Rituum Congregationis die 22. Septembris anno Domini 1629.
proindeque ſolemniter in Beatorum albo fuit adnotatus, vt ex ſequenti
decreto de dicto die 22. Septembris ædito videre licet.

Facta per S. Rotæ Auditores relatione Sanctiſsimo de proceſsibus auctoritate Apoſtolica fabricatis ſuper ſanctitate ſerui Dei Caietani Thienæi nobilis Patritij Vicentini Patrum Theatinorum fundatoris, ijſque in S. Rituum Congregatione de mandato ſanctitatis ſuæ per plures ſeſsiones, citato etiam ad hoc B *& audito Promotore Fidei, ad relationem Illuſtriſsimi Cardinalis Antonij Barberini acerrimè diſcuſsis, cognito primùm ſuper validitate dictorum proceſſuum, deinde ſuper virtutibus heroicis, & demùm ſuper miraculis in vita, & poſt mortem interceſsione dicti ſerui Dei ab Altiſsimo patratis, eadem S. Rituũ Congregatio vnanimi Illuſtriſsimorum Patrum conſenſu cenſuit tutò poſſe, quandocumque ſanctiſsimo placuerit, deueniri ad ſolemnem canonizationem dicti ſerui Dei Caietani Thienæi, & interim poſſe concedi, vt ipſe Dei ſeruus in poſterum Beatus nuncupetur, & ab omnibus Clericis Regularibus vbique exiſtentibus Officium de communi Confeſſoris non Pontificis in die eius obitus recitari, & miſſa celebrari, iuxtà Breuiarij, ac Miſsalis Romani rubricas etiam* C *per Sacerdotes Regulares, & ſæculares ad eorum Eccleſias confluentes; in Ciuitate verò Vicentiæ vbi natus, ac in Ciuitate Neapolis vbi ſacrum eius corpus requieſcit in omnibus Eccleſijs tàm Regularium, quàm ſæcularium Miſſa, & Officium, vt ſupra reſpectiuè celebrari, & recitari valeat: Ac pro præſenti anno dumtaxat prædicti Patres Theatini ſolemnem Beatificationem, cum Officio, & Miſſa in die eius benè viſa, hic Romæ in Eccleſia S. Andreæ de Valle, nec nõ alij ad illam confluentes celebrare poſſunt, & valeant. Quam ſacra Rituum Congregationis ſententiam S.D.N. ad ſe relatam approbauit. Ioannes Baptiſta Cardinalis Detus. locus ✠ ſigilli. F. Fuluius Benignus Secr.* Refert decretum Aſcanius Tamb. tom. 2. de Iur. Abb. diſp. 24. q. 4. nu. 83. Agunt de D
hac eximia Congregatione Andreas Victorellus in notis ad vitam Pauli 4. Antonius Caracciolus in Vita B. Gaietani, eruditiſſimus P. Don Ioſeph Sylós citatus, Gualterius in tabul. chronograph. ſæculo 16. pag. 557. Paulus Morigia in origin. Relig. cap. 66. Hieronym. Roman. in Republ. Chriſtiana lib. 6. cap. 32. Ioannes Petrus Iuſſanus in Vit. S. Caroli lib. 2. cap. 19. Frater Emanuel Roder. qq. reg. tom. 1. q. 3. art. 14. Azorius Inſtit. moral. p. 1. lib. 13. c. 11. q. 8. Hieronymus Roder. in Compend. qq. regul. reſol. 123. num. 21. Aubertus Miræus in libello de orig. Cleric. Regul. cap. 2. pag. 9. Auguſtinus Barboſa de Iure Eccleſiaſtico lib. 1. cap. 41. num. 158. Sylueſter Marulus in Oceano Relig. lib. 5. Pennottus lib. 2. E
hiſt. tripart. cap. 74. Baptiſta de Tuffo in Chron. huius Relig. Baptiſta Caſtaldus in Vita B. Gaietani, & alij innumeri.

CAP. LIII.

Sacram Ieſu Societatem præuidit.

Thom. Stapleton. in Prompt. moral. ſuper Euangel. totius Anni, in Euangel.

MVlti multa pro ſacra Ieſu Societate diuerſimodè ex Sancto noſtro Vate Oracula vulgauere deprompta. Thomas Stapletonius, diuini verbi proclamator egregius, in ſuo Promptuario morali ſuper Euangelia

A lia totius anni in Dominica intra octauam Dominicæ Natiuitatis, inquit. *Verùm de illa ſocietate ſit, quod ante quadringentos annos de ipſa ſcripſiſſe videtur Ioachimus Abbas his verbis. Inſurget vna noua Religio ſanctiſsima, quæ erit libera, & ſpiritualis, in qua Romani Pontifices, potius pace Eccleſiæ, ſe continebunt, quam Religionem, & Ordinem Deus ſuper omnes alias diliget, quia perfectio illius vincet omnes alias aliorum Ordinum.* Hæc Stapletonius. Ioannes Frãciſcus Spina Philoſophus, & Medicus peritiſſimus ex Ripatranſona in ſuo opere de maximis coniunctionibus Saturni, & Iouis, etſi relatum à Stapletonio vaticinium non ad Ieſuitas, ſed ad Clericos Congregationis Oratorij extendat, ſuum nihilominus adducit in hæc verba. *In*

Domin. infra oct. Natalis Dom. tex. 1. Ex lib. 5. Concordiæ cap. 65.

Ioãnn. Franc. Spina ex Ripatranſ. de maxim. coniunct. Saturni, & Iouis annorum 1603. & 1702. lib. 2. cap. 12. pag. 114. & 115. in impreſſione Macerata de anno 1621.

B *hanc tamen ſententiam venire forſan poßumus non ſolum ex inſpectione ſyderum, per quæ rerum omnium opifex, tanquam per ſigna in vniuerſali libro ſignata oſtendere ſolet; ſed etiam per alias coniecturas, & dicta clariſsimorum virorum, qui diuino numine afflati, multa prænaticinati fuere; inter quos fuit Beatus Ioachimus, qui ita dicebat. Exiet quidam Ordo, quem deſignat Ieſus, qui clarebit ſexto tempore Eccleſiæ, ſcilicet in fine Mundi, & erit cæteris ſpiritualibus præclarior, & Deo amabilis. Alludens Ieſuitarum Ordini, qui quidem Venerandi Patres Chriſti fidem, tanquam tubicines paruo temporis ſpatio per regiones incognitas, immò per totum terrarum orbem patefecerunt.* Hactenus Ioannes Franciſcus Spina. Et ſic alij alia, an autem cum textu concor-

C dent, ipſi ſciunt. Nos autem ſumma cum laude pluribus in locis ſacram hanc Ieſu ſocietatem à magno noſtro Vate Florenſi reperimus prædeſcriptam. In primo ſuo opere, nempe in noui, & veteris Teſtamenti Cõcordia, de dicta Societate ſic eſt prælocutus. *Futurum eſt enim, vt Ordo vnus conualeſcat in terra ſimilis Ioſeph, & Salomonis, & ipſius quoque Abbæ hominis, cuius etiam Filius dictus eſt à Propheta, quia in ipſo, & per ipſum, & ſecundum ipſum formatus erit gloria, & dignitate, & ipſe ſubijciet beſtias, & omnem terram; vt compleatur in eo promiſsio illa Pſalmi dicentis. Et dominabitur à Mari vſque ad Mare, & à flumine vſque ad terminos Orbis terrarum. Ipſe eſt ille populus Sanctorum, de quo dixit Angelus Danieli. Regnum autem,*

B. Ioach. Abb. Flor. noui, & veter. Teſt. Cõcordiæ lib. 5. c. 18. pag. 69. col. 4.

D *& poteſtas, & magnitudo regni, quæ eſt ſubter omne Cœlum dabitur populo Sanctorum Altiſsimi. Hic eſt populus ille ſanctus Ordo, ſcilicet Iuſtorum circa finem futurus, de quo in typo Salomonis dictum eſt à Domino per Nathan Prophetam. Ergo ero illi in Patrem, & ipſe erit mihi in filium. Neque enim ſecundum quod apertè docet Angelus in præſcripta viſione Danielis de ſolo filio Dei intelligenda ſunt verba iſta: ſed tàm de ipſo, quam de his, qui ſunt eius, de illis videlicet ſanctis hominibus circa finem futuris, qui ſecuti ſunt ad integrum veſtigia eius, & in quibus occurſurus eſt ad integrum Chriſtianus populus in virum perfectum in menſuram ætatis plenitudinis Chriſti. Quod ſi quæritur de ſanctitate illius populi, vel Ordinis qualis erit; quàm apertè in Zacharia*

E *demonſtratur, cum dicitur. Extendam manum meam ad paruulos, & erunt in omni terra dicit Dominus. Partes duæ in ea diſperdentur, & deficient, & tertia pars relinquetur in ea, & educam tertiam partem per ignem, & vram eos, ſicut vritur argentum, & probabo eos, ſicut probatur aurum. Ipſe inuocabit nomen meum, & ego exaudiam eum. Verum, quia idem Ordo non erit abſq; Prælatis, quæ gerant in eo vicem Chriſti; & ſi generalis intellectus totum ipſum Ordinem tangit, ſpecialiter tamen ipſos Prælatos, in quibus regnauit Chriſtus Ieſus, quem oportet dominari, & regnare donec ponat omnes inimicos ſuos ſub pedibus ſuis.* In expoſitione item ſuper Apocalypſis ſacram hanc Ieſu Societatem prænunciatam reperimus cap. 3. text. 9. vbi poſt multa ad rem

B. Ioach. Abb. ſuper Apocalypſ. p. 1. c. 3. text. 9. pag. 83. col. 2. & 3.

noſtram impertinentia, hæc. *Deſignatur etiam*, inquit S. Abbas, *in ſexto* A
menſe ſextum tempus Eccleſiæ, in quo oportebat concipere ſpiritualem Eccleſiam
haud dubium, quod nouum quendam ſpiritualem intellectum, ſiue etiam promiſ-
ſionis filios, & prolem præ cæteris ſpiritualem, hoc eſt ipſum Ordinem, quem de-
ſignat Ieſus. Qui videlicet Ordo præ multis alijs, qui præceſſerunt eum, ama-
bilis, & præclarus infra limitem quidem ſecundi ſtatus initiandus eſt, hoc eſt in
tempore ſexto, ſi tamen vſque adhuc non eſt in aliquibus initiatus, quod tamen
mihi adhuc non conſtat, quia initia ſemper obſcura, & contemptibilia ſunt; mul-
tiplicandus verò, & dilatandus in tertio illo ſtatu ſæculi, qui in tempore nouiſ-
ſimo futurus eſt. Et poſt pauca vtrumque vaticinium explicans, inquit. *Sa-*
nè idem Ioannes quinque menſibus naſcendo præceſſit natalia Chriſti, cum vti- B
que ſexto menſe à natiuitate Ioannis natus ſit ipſe Chriſtus: nimirum quia
ſexto Eccleſiæ tempore naſciturus eſt ille Ordo, qui ſignificatur in ipſo, & ſicut
alibi ſcripſimus in Ioſeph, in Samuele, in Salomone, in Ioanne, cuius eſt liber
iſte, & alijs viris ſanctis, quorum nomina ſunt in libro vitæ. Qui quidē à ſexto,
vt iam dixi, tempore ſecundi ſtatus accepturus eſt initium ſuum, ſed in tempo-

Idem ſuper Hierem. Prophetam capit. 4. pag. mihi 15. col. 2.

re magis tertij conſecuturus eſt augmentum. Item in expoſitione ſuper Hie-
remiam Prophetam cap. 4. ad verbum, *Filia Syon*, eundē vaticinatur toti-
dem verbis. *Filia Syon. Eccleſia Romana eſt, quam, neceſſe eſt tempore partus*
eius, qui nimis accelerat, in dolore, & anguſtia filium parere ſpiritualem, parit
& vocalem, ſpiritualem ducendo vitam, vocalem quoad doctrinam; vt quaſi C
alter Chriſtus primogenitus de vtero matris Eccleſiæ prodeat, & æternæ vitæ
pabulum, hauſumque ſalutis adducat. Sacram hanc, atque ampliſſimam, vni-
uerſoque Orbi conſpicuam, Ieſu Societatem, è Sanctæ Matris Eccleſiæ
vtero egreſſam, noſtris temporibus neceſſariam, vtiliſſimamque fuiſſe, to-
tus Mundus claro concinit eloquio, & res ipſa demonſtrat, cum non ſo-
lum fidelibus, vt perſiſtant, & ad ſtatum perfectiorem tendant, ſui Reli-
gioſi operam conferant, ſed etiam quando à ſubitis Hæreticorum inſul-
tibus, procelliſque, fluctuantem Petri nauiculam defendi, eiuſque San-
ctiſſimæ fidei virtutem remotiſſimis Prouincijs, non dum fermè cognitis,
notificari opus eſſet; quod magna cum aſſiduitate, ac diligentia, ſumniſq; D
laboribus, atque periculis alacri Religioſorum horum opera factum eſſe,
nemo eſt qui ignoret, adeò quod rectè Ieſu Chriſti ſectatores, & diſcipu-
li, æternæ vitæ pabulum, hauſumque ſalutis adducentes, poſſent appella-
ri. Illuſtriſſimæ tam ſanctæ huius Societatis finis extitit, Prædicationibus,
Confeſſionibus, ſpiritualibuſque alijs exercitijs, ac omnium eruditione
ſcientiarum Chriſtianos, eo quo fieri poſſet adiuuare: adeò vt priſca illa
aurea primitiuæ Eccleſiæ tempora, Athenienſium, Romanorumque diſci-
plinarum ætatem, eximio cum noſtro gaudio rediſſe dicere poſſimus.
Laudat in Parentem Societas Ieſu ſacroſancta, ſanctiſſimum Virum Igna-
tium Loyola Cantabrum Hiſpanum. Non tamen ab ipſo, aut à loco in E
quo fundata Sodalitas, ſed à Chriſto Ieſu, quem ſibi ducem in hominum
quærenda ſalute, ſuarumque omnium ſtatuerat exemplar actionum, co-

Nicol. Orlandinus hiſt. Societatis Ieſu p. 1. lib. 2.

gnomē mutuauit. *Et ſanè præuidebat haud dubie B. Pater* (inquit Nicolaus
Orlandinus) *quantam illa appellatio apud huius diſcipinæ aſſeclas habitura*
vim eſſet in omni rerum ſtatu, ac tempore. Quippe intelligunt inde, qui in eam
ſe dicant non in cœtum Ignatij, neque ad ſuæ dumtaxat ſtudium ſalutis, ſed in
filij Dei peculiarem quandam Societatem, ac militiam ſe vocari, ad geſtandam
poſt eum Crucem, ad bellum, ad aciem, contra vitia, & Satanam: atque ad illud
vrgendum diuiniſſimum opus, propter quod Ieſus ipſe lapſus è Cælo vitam, &
ſan-

A *ſanguinem fudit. Sub illis militandum auguſtiſsimis ſignis, illa omnibus in-*
ferenda terrarum gentibus. Auſpice, ac præſide Ieſu audendum, confidendumq;
ardua aggredienda, dura toleranda, obſtantia perrumpenda: illi pugnandum,
vincendum, moriendum: neque aliter vitam inſtituendam, ineundamque pu-
gnam, niſi ea ratione, quam Dominus, & Dux ille cæleſtis cùm præceptis, tùm
exemplis oſtendit. In Societate fundanda multos, & varios infenſiſſimos
hoſtes eſt expertus Ignatius; at quia manus, & protectio Domini erat cũ
illo, ſemper, & in omni loco victoriam lætus reportauit. Aſſeclæ eius in
Collegiorum primordijs nec minores paſſi ſunt à Sathanæ miniſtris, tan-
tum bonum impedire ſatagentibus calumnias, & maledicentias, ne oppri-
B merentur, ſupprimerenturue. Non defuere tamen viri docti, & pij, qui
eos, ac vniuerſam ſodalitatem tuendam ſuſciperent, ac ineffabilibus ma-
ledicentijs vltrò ſe opponerent; maximè verò Compluti, vbi iecerat an-
no Domini 1543. Franciſcus Villanoua Placentinus pro illo Collegio
fundamenta. Vbi inter cæteros hanc illuſtriſſimam humanarum, diuina-
rumque litterarum Mineruam tunc recens ortam admodum ſuis ſcriptis,
& actoritate promouit B. Ludouicus de Eſtrada noſtri ſacri Ciſtercienſis
Ordinis Monachus, & præclariſſimi Hortenſis Monaſterij Abbas, de quo
multi ab Henriquez citati *Id*, (inquit P. D. Chryſoſtomus Henriquez
S. T. Magiſter Hortenſis Monaſterij Monachus, & Ciſtercienſis Ordinis
C Hiſtoriographus generalis, in notis ad Menologium Ciſtercienſe die ſe-
cunda Iunij) *in Collegij Complutenſis primordijs experti ſunt ipſi Patres So-*
cietatis, liquetque ex feruida eiuſdem Sancti Patris defentione, qua eos ab inui-
dorum inſidijs, & oppreſsione, in celeberrima Complutenſi Academia, ſudore
non exiguo liberauit. Quàm ſincero denique pietatis affectu beatiſsimum Pa-
trem Ignatium, eiuſque ſectatores proſecutus fuerit, epiſtola, quam ad eoſdem
poſt Sancti Patris obitum dedit, egregiè ſanè demonſtrat, quæ longo poſt tempo-
re Italico ſermone in lucem edita, Romæ ſeruatur. Exorſus ab animi ſui tumul-
tu, quo ſe ad communem gentis humanæ Ignatij morte acceptam cladem diu cõ-
ſtitiſſe mutum, atque attonitum, iſtar Iobi amicorum, ait, & confeſsè ſtuporem
D *hominum deploraſſe; qui quia non intelligunt quanti referat in terris ſupereſſe*
eximia præditos ſanctitate viros, in eorum occaſu minimè commouentur. Ex
illa Iſaiæ voce. Niſi Dominus Sabaoth reliquiſſet nobis ſemen, quaſi Sodoma fa-
cti eſſemus, homines Deo charos aptè ſeminibus comparans, grano ſinapis dili-
genter Ignatium confert. In primis, quod hoc ſemen, cum ſit minimum, fiat
maius omnibus oleribus, Dei admiratur ingenium, qui gaudens rebus minutis,
ac vilibus ad maxima opera, & præclariſsima uti, cum tam multi eodem ſæculo
eiuſdem atq; Ignatius conſilij eſſent, ac præter cæteros Paulus IV. etiam Ponti-
ficatus Maximi ad quiduis perficiendum præſidio inſtructus, & magnus ille
Doctor tota Hiſpania ſanctitate, atque doctrina celeberrimus Auila, perfecti ta-
E *men operis titulum, maiore quadam gloria, Ignatio dederit: adeò vt ad hunc,*
veluti Ioannes ad Chriſtum, diſcipulos Auila ſuos vltro tranſmitteret. Tum de
colonijs, quaſi ramis toto orbe diffuſis, ac Sociorum multitudine diſſerens, in his
ætate, conditione, linguis, nationibus inter ſe diſcrepantibus, conſpectam à ſe
narrat maiorem, quàm ſi ab vna eſſent omnes ſtirpe, ac parente editi conſentio-
nem, atque cor ita vnum, vnamque animam, vt carmine quodam diuino, cæle-
ſtique philtro tanta conſpiratio fieri videatur. Deinde ad conuolantes in hanc
ſacram arborem digreſſus volucres, inter cætera refert, viſos à ſe in quadam
Vniuerſitate iuuenes antea ſolutos ſequi omnia, diebus quibuſque Feſtis ſummo
mane ad crimina ſua deflenda, & ad ſacroſancta vſurpanda myſteria, ſurgere

Nicol. Orland. p. 1. lib. 4. n. 54.

Petrus Calzolarius in hiſt. Monaſtica, Angel. Manrique Sanctorali Ciſterc. lib. 2. in vit. S. Martini cap. 17. Rubertus Miræus orig. Monaſticar. lib. 5. Nicol. Orlandin. hiſt. Soc. Ieſu lib. 16. nu. 125. Chryſoſt. Henriq. in Faſciculo SS. lib. 1. diſtinct. 7. c. 9. & lib. 2. diſt. 27. & in Menol. die 2. Iun. & alij apud ipſos.

numero

numero amplius trecentos: neque hæc alijs in templis propter inſolentiam fieri (ita erant tum tempora) cum id miri habeant commodi Societatis templa, quod in ijs inducto more diuinam mentem frequentandi, neminem deterreat inanis metus, ne ſingularis, ac nobilis fiat. Adijcit his exercitationum ſpiritualiũ laudes, quas appellat Nouitiatum quendam toto humano generi inſtitutum. Quod ſicut Religioſi Ordines habent gymnaſia, in quibus ſuos quique tyrones ad ſuam vitæ formam exercent, ac fingunt; ita ex vniuerſo mortaliũ cætu, exercitationibus à Beato Ignatio inuentis, ſuo quique in vita genere ad perfectam Chriſtianæ legis diſciplinam erudiantur. Poſtremo obtrectatorum contra Societatem confutatis calumnijs, eiuſque inſtituto non leuiter explicato, Socios adhortatur, vt Beati Ignatij veſtigia prementes, contra aduerſarios, ſpe in Deo collocata, modeſtiaque, ac ſilentio dimicent. In ſilentio, & ſpe, inquit, erit fortitudo veſtra: quoniã voluntas Dei eſt, vt benefacientes obmuteſcere faciatis hominũ ignorantiam. Addit ſcriptam à ſe ipſo pro Societate Apologiam, & cur id ipſe diuerſi Ordinis faciendum ſibi putauit exponens, epiſtolam claudit. Hactenus Henriquez in Menologio de Societatis Ieſu promotione, & defenſione. Circa Dominicæ Natiuitatis annum trigeſimum quartum ſupra ſeſquimilleſimum, Sanctiſſimus Pater Ignatius Loyola Cantaber Hiſpanus, Illuſtriſſimæ huic Ieſu Societati fundamenta dedit, & oppoſitionibus ſuperatis, quæ tàm ineffabile bonum impediebant, vt in ſimilibus frequenter, à Paulo Tertio Pontifice Maximo & Societatis, & à ſe inſtitutæ Regulæ, confirmationem obtinuit, Conſtitutione ſua 25. inde ſecuta, quæ incipit, *Regimini*, 5. kal. Martij anno Domini 1540. ſui Pontificatus anno ſexto. Eandem confirmauit Iulius Papa Tertius ſua Conſtitutione 9. incipiente *Expoſcit debitum* anno Domini 1550. 12. Kal. Auguſti, ſui Pontificatus anno primo. Iterum approbata fuit à Sacro Concilio Tridentino ſeſſ. 25. cap. 16. *Nulla quoque*. De Regularibus, à Gregorio decimo Tertio Conſtitutione 89. *Aſcendentem*. 8. kal. Iunij 1584. & à Gregorio decimo quarto Conſtitutione 10. incipiente *Eccleſiæ* 4. Kal. Iulij 1591. Agunt ex profeſſo de hac Societatis Ieſu Clericorum Regularium Illuſtriſſima Congregatione Morigia, Marulus, Miræus, Nicolaus, Orlandinus, Franciſcus Sacchinus, Petrus Ribadeneyra, Valentia, Ioannes Petrus Maffæus, Horatius Turſellinus, Andreas Scotus, Iacobus Gretſerus, Franciſcus Turrianus, Franciſcus Bonauentura, Carolus Scribanus, Aegidius Schondonchus, Auguſtinus Barboſa, Aſcanius Tamburinus, & alij apud ipſos.

Paul. Morigia de orig. Rel. lib. 1. c. 69. Syluest. Marul. in Ocean. Relig. lib. 5. Aub. Miræus de cõgreg. in comm. viuẽt. c. 7. Orlãdinus, Sacchinus, & Ribadeneyra in libell. de Inſtituto Societatis Ieſu, & in vot. trium General. & in libello inſcripto Illuſtrium viror. Societatis Ieſu catalagus, Valentia, in Apologia pro Societate aduerſus admonitionem Smidelini Lutherani, Ioan. Petr. Maffæus in vit. S. Ignatij, Horat. Turſellin. in vit. S. Franciſci Xauerij, Andr. Scotus in vit. S. Franciſci Borgia, Iacob. Gretſer. in lib. quinque Apolog. pro Vita S. Ignatij,

CAP. LIV.

Sacro Ciſtercienſi Ordini aduerſantia prænunciat.

SI de omnibus Dei Propheta Ioannes Ioachim Abbas eſt vaticinatus ordinibus (prout eorum Alumni certatim ex eius operibus expiſcata referunt præſagia, ad quos nos remittimus, vt longo, moleſtiſſimoque parcamus labori noſtro, cum, Deo annuente, in Eccleſia militante quaſi ſint infiniti Regularium ordines, & quilibet in noſtri Magni Vatis operibus habet, quod ſibi poſſit conuenienter aptari) de Sacro Ciſtercienſi ordine, è quo exiuit, quàm maximè, cum in omnibus ſuis operibus

A bus iſtius meminerit nominis, eidem tùm ſiniſtra, tùm proſperà prænun-
ciando. In præſenti de aduerſis; in ſequenti verò capite de ſecundis,
dante Deo, verba faciemus aliqua. Ait enim libro 4. ſui operis vtriuſque
Teſtamenti Concordiæ cap. 39. *De Abbatijs autem, quæ creatæ ſunt primæ,
illud eſt inſerendum, quod ſicut quinque maiores Tribus, tanquam priores cæ-
teris, & multarum matres familiarum, primæ acceperunt hæreditatem: ita
quinque primæ Domus Ciſtercienſis ordinis* (hæ ſunt, Ciſtercium, in die San-
ctiſſimi Patris Benedicti anno Domini 1098. à S. Abbate Roberto fun-
datum, Firmitas, à S. Abbate Stephano erecta anno Domini 1113. Pon-
tiniacum, à Sancto Abbate Hugone conditum anno Domini 1114. Cla-
B rauallis Galliæ, ſeptimo Kal. Iulij anno Domini 1115. à Mellifluo Docto-
re Bernardo Abbate conſtructa, & Morimundum eodem anno Domini
1115. ab Arnaldo, Friderici Colonienſis Archiepiſcopi fratre, inſtitutũ)
*in omnibus alijs primatum tenent, & quaſi quidem Patriarchatus aliarũ om-
nium facta ſunt. Sed & ſicut Patriarchæ illius populi gaudebant in propagatio-
ne familiarum; ità & iſtæ, nec minus in poſſeſſione ouium, & armentorum.
Quæ tamen omnia, quia non tam pertinet ad ſublimitatem liberæ, quam ad ab-
iectionem ancillæ, in eodem diu ſtatu, ſicut ſunt, manere non poſſunt. Neceſſe
quippe eſt, vt ſuccedat ſimilitudo vera Apoſtolicæ vitæ, in qua non acquire-
batur poſſeſſio terrenæ hæreditatis, ſed vendebat potius, ſicut ſcriptũ eſt. Quot-
C quot enim poſſeſſiones Domorum, & Agrorum erant vendentes, afferebãt præ-
tia eorum, quæ vendebant ante pedes Apoſtolorum: diuidebatur autem ſingu-
lis prout cuique opus erat: & in qua non gaudebat aliquis in filijs, ſed in fratri-
bus*. Et cætera, quæ ſequuntur. Quibus tum in terrena ſubſtantia, tum
in Monachis futuram cladem patet Ciſtercienſibus præoſtendiſſe. Quod
ò vtinam non comprobaſſet euentus. Siquidem multò poſt Sancti Pro-
phetæ tranſitum, hoc eſt, ambitione exilij protrahendi Sedis Apoſtoli-
cæ in Gallia, orto ſchiſmate omnium peſſimo, quod durauit in Eccleſia
Dei à kal. Nouembris anno Domini 1378. vſque ad quinto Idus Maij,
ann. Dom. 1449. ſiue à Pontificatu Vrbani Sexti, vſque ad Pontificatũ
D Nicolai Papæ Quinti, dum vna Chriſtianorum Principum pars Ortho-
pontifici, altera Pſeudopontifici fauebat, Eccleſiæ, Abbatiæ, & Mona-
ſteria, petuerunt ambientium prædæ, Papa, & Pſeudopapa, exercendæ
potentiæ cauſa, cuncta largientibus. Hoc itaque tempore, Monachorũ
Ciſtercienſium culpis exigentibus, iuſto Dei iudicio, de ſummi volun-
tate Pontificis datis in perpetuam commendam eorum Cœnobijs, cum
onere alendorum fratrum, iſta non per eiuſdem Ordinis Superiores, ſed
per Abbates Commendatarios gubernari cœperunt, & per eoſdem Ci-
ſtercienſibus, veraciter effectis Apoſtolis, in dies ſimpliciter neceſſaria
diſpenſari, vtenſilia miniſtrari, & in omnibus prouideri. Succeſſu verò
E temporis Commendatariorum nonnulli, recedentes ab oriente præcep-
torum Apoſtolicæ Sedis, turrim ſibi ſuperbiæ Babel de auaratiæ lateri-
bus ædificarunt, pro cemento charitatis, bitumine cognationis, & pro
lapidibus virtutis, lateribus, opibus nempè, coctis, & conflatis vtentes.
Quapropter omnem Monaſteriorum ſubſtantiam in proprium ærarium
reponentes, & ædificia prolabi, & Monachorũ numerum diminui, quia-
immò (proh dolor) & multa quidem celeberrima neceſſe fuit deſolari
Cœnobia, à primæua eorum fundatione honorificentiſſimè conſtructa,
fructibus, redditibuſque, atque prouenientibus, pro Ciſtercienſium
inibi diuinis inſiſtentium laudibus ſuſtentatione, munificẽtiſſimè dotata,
libris,

contra calũnias Hæretic. Franciſc. Bonauent. in Extrauagãti Greg. 13. Aſcendente Domino. Carolus Scribanus in Amphiteatro honoris contra Calumniſtarum criminationes, Ægidius Schõdõclus in Scena tragica ſoluta numeris oratione ex Apolog. Patris Franciſci Coſteri, Auguſt. Barboſa de Iure Eccleſiaſtico lib. 1. cap. 41. nu. 189. & ſequentibus Aſcanius Tamburinus de Iure Abb. tõ. 2. diſp. 24. quæſit. 8. n. 1. & alij.

libris, calicibus, ac Eccleſiaſticis ornamentis profuſiſſima liberalitate munita; Et vt de cæteris taceam aliarum Prouinciarum, & de noſtræ huius citerioris Calabriæ Abbatijs tantùm loquar. Vbi ſunt antiqua earum ædificia? Vbi aduenientium receptacula hoſpitum? Vbi infirmantium dormitoria? Vbi culparum capitula? Vbi Eccleſiæ earundem? Certus vtique, ac determinatus nequit locus aſſignari. Perijt etenim eorum memoria; ſpicula enim, & ſpinæ, tribuli quoque, ac dumæ obruerunt ea; & tantùm coruices in eis matutinas concinunt cantiones. Vellem ſingula earundem nomina, ac bona etiam ſtabilia vtilitatis immenſæ à ſæcularibus Principibus de non reluctantium Commendatariorum culpa, & fortaſsè etiam ipſis conſentientibus ad illorum gratiam aucupandam, occupata recenſere; at præ dolore nimio, occipere haud valeo, lacrymæ nãque factæ ſunt mihi panes die, ac nocte, & cum Hieremia equidem fari poteſt. Quomodo ſedes ſolà ò Ciſterciẽnſium Regina? Facta es, quaſi vidua Domina Monachorum ſub tributo poſita, plorans diu, noctuque ploraſti, & lacrimæ tuæ in maxillis tuis, & non eſt, qui conſoletur te ex omnibus caris tuis. Hæreditas tua ad alienos verſa eſt, & non eſt, qui tanto malo reſiſtere poteſt, niſi ſolus Deus, per quem Principes regnãt, & legum conditores iuſtè decernunt. Nouere hæc omnia Pius Secundus, Sixtus quartus, Innocentius Octauus, Pius Quartus, Pius Quintus, Gregorius Tertius decimus, Sixtus Quintus, alijque Romani Pontifices, & Apoſtolicis litteris nixi ſunt huiuſmodi incommodis prouidere. At parũ profecere; ſiquidem reſtauratis per eos aliqualiter non omnibus, ſed per paucis quibuſdam tantùm Cœnobijs, millenarijs cenſuum, fructuumque pro ſe retentis, adeò tenuem pro Monachorum ſubſtentatione, ædificiorum conſtructione; & vtenſilium reparatione deſtinauerunt prouiſionem hinc inde diſperſam, vt tùm ob ædificiorum caritatem, tùm ob numeri paruitatem Monachorum, quibus aſſignata prouiſio vix ad alimenta ſat erat, per Bullam fœl. record. Innocentij Papæ decimi, quæ incipit, *Inſtauranda*. quinque olim magni nominis, ex aliqualiter reſtauratis, Monaſteria venere ſuppreſſa, & fuerunt Monaſterium Sanctæ Mariæ de Matina in Diœceſi Sancti Marci, è quo ad eiuſdem Sancti Marci Epiſcopalẽ Sedem fuit aſſumptus anno Domini 1321. Abbas Thomas, qui diuinitùs noctu quadã præmonitus eiuſdẽ Monaſterij clauſtra, anno Dom. 1300. indictione vndecima, columnis decorauit permagnificis, vt docet lapideum monumentum in quod nuper forte fortuna offenderunt loci eiuſdem operarij, & inde effoſſum, à terra, & luto expolitum manu admodũ R. P. D. Thadęi Terrazzo S. T. Doctoris ex Oppido Layni, olim in Sagittarienſi Collegio noſtri Diſcipuli, iuuenis quidem magnæ expectationis formalia compertum eſt continere ſequentia.

Innocẽtius X. in Bulla, Inſtauranda, ſub dat. Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem anno Incarnationis Domin. 1652. Idib. Octobris, ſui Põtificatus anno nono, & publicata die 22. menſis eiuſdem.

Abbas vir lenis Thomas homo largus egenis,
Admonitus ſomnis decorauit Clauſtra columnis,
Agni cæleſtis ſic annos ſcire poteſtis,
Tres C. M. nec it vltra calculus ille,
Ter numero trina ſemel eſt indictio bina.

conflauit etiam ex argento Crucem magnam anno Domini 1308. in qua continnè repoſuit Sanctorum venerandas Reliquias, nempè de Capillis Beatæ Virginis, Sancti Stephani Prothomartyris, Sanctorum Apoſtolorum Principum Petri, & Pauli, de coſta Sancti Bernardini, de Pane Cœnæ Domini, de ſepulchro Chriſti, & de Ligno viuificæ Crucis, quæ

tan-

A tandem, ſolo æquato Matinæ Cœnobio, ad Sancti Marci Vrbem tranſlata, in eius Cathedrali in magna deuotione recolitur, & non niſi in extremis neceſſitatibus ingenti veneratione ad diuinæ clementiæ ſuffragium implorandum in proceſſione à Sacerdote defertur. Traduxit Thomas iſte noſter Ciſtercienſis, & Vrbis Sancti Marci Pontifex, ſuam ætatem vſque ad annum 1348. De eo ſcripſit amicus noſter Vghellus Abbas, ipſum conſule, ſi alia de eo ſcire deſideras. Cætera Monaſteria ſuppreſſa, fuerunt Sanctæ Mariæ de Sambucina in Diœceſi Biſinianenſi, Sanctæ Mariæ de Sancto Angelo in Fringillis in Diœceſi Sanctæ Seuerinæ, Sanctæ Mariæ Sanctorum Trium Puerorum in Diœceſi Gerun-
B tina, & Sanctæ Mariæ de Ligno Crucis in Diœceſi Roſſanenſi. Quorum prima tria ſolicitudine, & diligentia zelantiſſimi Viri, ac omnibus numeris eruditi Reuerendiſſimi Patris Don Ioannis Malgoires, Galli, vniuerſi Ciſtercienſis Ordinis Procuratoris generalis in Alma Vrbe vigilantiſſimi, ad noſtræ Congregationis beneficium fuere redintegrata; hac tamen adiecta lege, vt in Sambucina, & Sancto Angelo Sacerdotes Monachi noctu non exiſterent in perpetuum. Nam in Romana Curia, & ſuper Regularium ſtatum Eminentiſſimorum Purpuratorum Congregatione ventilata, & diſcuſſa cauſa, publicis fuit inſtrumentis comprobatum, Sambucinæ, & Sancti Angeli Monaſteria
C Beatæ Mariæ de Matina Grancias extitiſſe. Quod quidem verum eſt; non quod re vera ab eorum fundationis initio ab illo Matinæ dependerint, aut ſemper illius membra extiterint, cum de Sambucina quidem contrarium conſtet ex his, quæ ſupra diximus, & de Sancto Angelo item ex antiquiſſima, & immemorabili poſſeſſione, in qua reperitur Florenſis Abbas obedientiam exigendi ad Veſperas, & maiorem Miſſam in die Sancti Ioannis Baptiſtæ ab Abbatibus Monaſteriorum lineæ Floris, inter quos præconſi more vocatur Cœnobij Sancti Angeli Abbas, & fundatum fuiſſe refert Buffolatus anno Domini 1222. quorum quidem veritas, tanquam notoria, vlla vnquam poteſt tergiuerſatione celari; ſed ex eo quod prædi-
D ctorum trium Monaſteriorum Commendatarius quidam, Don Carolus Caracciolus nomine, fingens ſe non habere de Commendis vndè ſolueret pro trium omnium præfatorum Monaſteriorum reſtauratione, Monachorumque in ſufficienti numero alimentatione, ac ſuppellectilium reparatione (cum tamen ad præſentem vſque diem ex ſola Sancti Angeli in Fringillis Abbatia modernus Commendatarius annuam mille ducatorum ſummam percipiat, vt aſtipulantur adhuc viuentes Patres olim eiuſdem loci locales) Monaſterium vtrumque Sambucinæ, ſcilicet, & Sancti Angeli, Monaſterio Sanctæ Mariæ de Matina vniuit, huiuſq; tanquam membra euaſere, & Granciæ nomine fuere nuncupata in inſtrumẽ-
E to Menſæ Monachorum dicti Monaſterij inito inter ipſum, & Eminentiſſimum, & Reuerendiſſimum Dominum Don Hieronymum Socherium patria de Monte Petroſo, Theologum Pariſienſem Cardinalem de Claraualle nuncupatum, Ciſtercienſis Ordinis Generalem, animi magnitudine, ingenio, ſapientia, prudentia, & Religionis zelo ſingularem, vt aiunt Arnoldus Vuion, & alij, ſub die 10. menſis Nouembris, hora mediæ noctis, tribus candelis accenſis anno Domini 1570. & manu quondam Notarij Ioannis Marci Venetij Neapolitani in Monaſterio Montis Oliueti Neapolitanæ Vrbis ſtipulato. Verùm enim verò gliſcentibus Ciſtercienſibus, prædeceſſores eiuſdem Congregationis Superiores ad magis eam dila-

Abbas Vghell. Italiæ Sacræ tom. 1. verbo S. Marci Epiſc. n. 8. Romæ impreſſo apud Bernardin. Tanum anno 1644.

Dum opus ſub prælo ſudabat, auditum eſt, Monachos S. Mariæ de Matina cum eorum Abbate D. Victorio Friderico Auctoris amico, ex Oppido Luciorum, ſub Præſidentatu Reuerendiſſ. P. Abbatis D. Franc. Longi, Cuſtini è Caſtro Scalceatorũ, eo relicto, ad Sambucinæ Monaſterium cum tota ſupellectili repedaſſe.

Supra cap. 30.

Supra cap. 46.

D. Iuſtus Buffolatus Vicarius generalis in ſuis Viſitationib. manuſcriptis apud me.

Arnold. Vuiõ Ligni Vitæ p. 1. c. 44. Alfonſus Ciaccon. in Vita Pij 5. Ioann. Anton. Petramelara Bononienſis eques SS. Mauritij, & Laza-

vi. Vita Pij 5. Iacob. Grac. in Chronolog. Ioachim ſect. 49. Angelus Manrique in Serie Abb. Ciſt.

dilatandam, Sambucinæ, & Sancti Angeli loca in Monaſteria erexere, A
Monachalis menſæ Matinæ prouiſionem ſingulis diſtribuẽtes reſpectiuè. At quia ob redditũ, prouentuumq; deparcitatẽ, nec Sacerdotes Monachi in competenti numero nutriri, nec ædificia inſtaurari, ne dum ampliari nequibant; meritò hinc euenit trium omnium Monaſteriorum iactura; & deinde magno non ſine labore, citati inſtrumenti virtute, lege adiecta, vt diximus, recuperatio eorundem. Veh illis, quorum culpa dictis in quatuor Monaſterijs diuinus ſubtractus eſt cultus antiquus, regularis ſanctimonia, & veræ charitatis, ac hoſpidalitatis opera inde relegata. Non eſt ſubticendum, quod protulit de Commendatarijs, iudicium, in ſua B
Carbonenſis Monaſterij Ordinis Sancti Baſilij hiſtoria, Archiepiſcopus Cuſentinus Paulus Æmilius Sanctorius Caſertanus. *Sed quia appoſuimus,* (inquit Paulus Æmilius), *in ore libri ſeriem Abbatum, & Commendatariorum (vox re noua, & ideò Monaſterijs non fælix) ſuo loco eminentiores memorabimus, nullius nomine abolito, licet multi ingeſtis vulneribus exhauxere Cœnobium, iuribus trucidatis, aut nephariè conſepultis metu, aut adulatione vicinorum Principum, ac Baronum* (& infra) *En fulmina ab Vrbe contorta viſceribus noſtris, ac fibris lethaliter hærent, & reuelli aliè affixa non poſſint, fruſtra de ſæcularibus poteſtatibus quærimur, cum telo ipſi noſtro occidimur, vnde remedium, & pharmacum rei ſpirituali ægrotanti; ac ſæculari indi-* C
cio ſauciæ expectatur, virus propinatur, & mors. Audiant ſacroſancti Principes noſtri, & verè intelligant, quantum Eccleſiaſticis rebus detrimentum infertur. Sacrorum largitate ſcriptorum ad placita, nutumque potentium Baronum, quorum omne ſtudium in opprimenda Eccleſiaſtica libertate, ſplendeſcit anhelantium ornamenta Templorum, & Sacerdotum redditus, ardor ille benemerendi, de numine iam pridem alſit, irritis veterum pietate, ac liberalitate erga Chriſti famulos; & Monaſteria, ſimplices illos compellando, & obeſi ingenij, ac bardos, cum ſoli ſibi ſapere, & rectè ſentire videantur, turba canum ſuorum, ideſt Miniſtrorum deterori Dominis ingenio obtruſa Cœnobiorum indigantium, atque in propatulo ad ludibrium ſacratorum vitia exponentium, quaſi homines, D
non Deum in famulis ſuis eludant. Diſpliceant tibi mores, ſed manus à bonis Monaſteriorum cohibe, quibus impotentiſſime inhias, bis tu ſtimulis damnatorum ſpecie vitiorum in ſacratis confoderis. Et iuxtà praxim Commendatariorum geſta percurrens inquit. *Ab obitu Ludouici, Cæſar ex germano Nepos Commendæ dignitate circundatur, adhuc tenellus, alieno arbitrio rectus, & licentius inter fœminas educatus, humanus, liberaliſque, nec ſubditis grauis, deſtitutuſque litterarum auxilio, atque ornamentis, voluptatibus delinitus, inter aucupia falconum, & venationes intra decẽ fere, & ſeptem annos nihil præclari geſſit, nullo ferme, aut exiguo in Cœnobium, Templumque collato beneficio, ſed domo ſua bene ditata, cum tamen Nepotes eius inopia intabuerint, vete-* E
res fortunas, & cumulata ex Cœnobij redditibus ſpolia feſtinanter helluati, quod ſemper male vtentibus re Eccleſiaſtica accidere animaduerti præſentiſſimo numine iuſtam vltionem repoſcentes ex auaritia Sacerdotum, cum Templa ornamentis nudata, & ſitu obſita, ac ſqualentia, cum perturbatione hominum, ad omne ludibrium abiecerint, aut ex malè adminiſtratis redditibus, quibus plerumque inhoneſtæ perſonæ pingueſcunt, filijs, & ſubditis fame vexatis, aut miſerè contemptis. Poſſem afferre exempla quamplurima inſignium etiam Poteſtatum, quarum quanto ſtrictior peccandi licentia, tanto inexcuſabilior error; ſed rẽ attigiſſe ſat eſt; iraſcitur, profectò nobis, qui tali ſe piaculo obſtrictos ſentiunt, quaſi ad ictum commoſtrati ex alienis vitijs, &c. Nec grauiùs in Monachis,

Paul. Æmil. Sanct. Caſertanus Archiepiſcopus Cuſentin. in hiſt. Carbonenſi.

A nachis, quàm in Monialibus Ciſtercienſis Ordo perpeſſus eſt. Percuſſis etenim Paſtoribus, nempè Monachis Ciſtercienſibus, & oues, nempe Moniales Ciſtercienſes, quæ regebantur ab illis, deperire, neceſſe fuit. Longum nimis eſſet, & nobis iniucundum, ſolo æquata Monialium Ciſtercienſium Monaſteria ſingulatim in memoriam reuocare. Prodiamùs tantùmmodo aliqua, quæ citeriori habebat in Calabria Congregatio noſtra. Vbi Monaſterium Sanctæ Mariæ de Sancto Antonio apud Vrbem Marturanam? Vbi Monaſterium Sanctæ Mariæ de Macchia apud Oppidum Acræ, Biſinianenſis Diœceſis? Vbi Monaſterium Sanctæ Mariæ de Bellofonte apud Vrbem Paulæ, Cuſentinæ Diœceſis, primò Florenſis Or-

B dinis Mulierum, deinde Ciſtercienſium Virginum? Nec lapis quidem lapidi ſuperpoſitus cernitur. Linquo tria alia ſuo tempore certè famoſiſſima, nempe Monaſterium Sanctæ Mariæ de Martyribus apud Oppidum Mendicini, Cuſentinæ Diœceſis, Monaſterium Sanctæ Mariæ de Motta, & Monaſterium Sanctæ Mariæ de medio Domini Ægidij, ambo in Vrbe Cuſentina, & ſi non vtrumque ſaltem vnum Florenſis Ordinis erat, dum huius Ordinis Abbas Generalis Monaſterium Virginum ex his conſtructum, de quo mox, viſitandi ius habebat, vt teſtatur Matthæus Guerra, cuius verba infra dabimus. Nam horum Moniales Matris afflictionum nō expertes, cum ſe imminui, & decolorari animaduertiſſent, relictis hijs,

C quorum modò nulla ibi antiquitas in ſe trahit oculos contuentium, dictæ Vrbis Patritijs ſuffragantibus, in Cuſentiæ medio, nouum ſub vocabulo Sanctæ Mariæ de Virginibus ſibi inſtituere Cœnobium, Iulio ſecundo Pontifice, qui à Kalendis Nouembris anno Domini 1503. vſque ad nono kalendas Martij 1513. vniuerſalem adminiſtrauit Eccleſiam, Maximiliano imperante, & compleuere ſub Pontificatu Leonis decimi. In quo ſanè tanta obſeruantia Ciſtercienſica viget, vt admirationem pariat. Hìc enim caro mortua eſt, ſuperbia interfecta, victa iacet gula, deſerta videtur inuidia, ignauia in exilium miſſa, & relegata inertia ſimul. Hìc fides floret, augetur humilitas, ſpes dilatatur, grandeſcit charitas, fortitudo

D conualeſcit, ſeruatur caſtitas, & timor Domini theſaurus eius. Gaudeant Patres noſtri tales habere filias. Hæ ſunt flores campi Domini noſtri fragrantes, lilia conuallium, roſæ cruore rutilantes, & violæ ſponſo dilectiſſimæ. Hæ carnem ſuam cilicio macerant, vitæ auſteritas, & diſciplinæ ſunt earum ſolatia, & concentus Pſalmi ſunt, & Hymni. Hìc videtur quotidiana deſudatio ieiuniorum, in vigilijs multis exercitatio, & ſalutaris continentiæ fructus. Hìc eſt ſumma fœlicitas, quia ſeruiunt ſponſo ſuo Ieſu Chriſto, habentes lumbos præcinctos, vt abſtineant à malo, & lucernas ardentes portantes in manibus ſuis, vt faciant bonum, expectantes Dominum, vt cum eo intrent ad Cœleſtes nuptias. Hæ occurrentes Do-

E mino, canticum nouum Sponſo, & Agno cantant citharis ſuis; at non cantantes canticum vniuerſæ terræ; ſed virgineum ſuum cantantes, & dicentes, quia beneplacitum eſt Domino in Virginibus ſuis. Florete, ò Virgines, Floris Cœnobij Flores, frondete in gratiam, & ſanctitatis odorem emittite in æternum, & pro me peccatore fratre veſtro Spōſum apud veſtrum veniam intercedite. Non ingrediuntur hoc Monaſterium niſi ex Patritijs natæ. De his Matthæus Guerra Cuſentinus è Cœlico, Epiſcopus, de quo ſupra, in epiſtola ad Cardinalem de Claraualle, teſtimonium protulit totidem explicatum. *Inſuper ab annis triginta quinque noui Conſentiæ Monialem vetulam, cui nomen erat Soror Tarſia ex familia Barba-* *magiore*

Supra cap. 42. pag. 153. B.

Matthæus Guerra Fundanus Epiſc. in epiſt. ad Cardin. de Claraualle, ſub dat.

Fundis 13. Nouemb. ann. 1570. relata à Syllan. in ſua Chronolog. Ioach. ſect. 47.

magiore, ex oppido Sanſeuerino Terræ Laboris, quæ Monaſterium Monialium A
Sanctæ Mariæ de Virginibus in Ciuitate Conſentiæ ingreſſa fuit tempore Iulij Papæ ſecundi, tunc etenim id Monaſterium, vbi modò extat ædificari cœpit, & quia pluſquam ottagenaria erat, ritè nouerat, & tenaci memoria retinebat, quod Abbas Sancti Ioannis de Flore præfatum Virginum Monaſterium viſitauerat, eo quod eſſet Ciſtercienſis Ordinis in ipſa Ciuitate Conſentia, in qua duo profectò Monaſteria Ciſtercienſia extiterant; quorum alterum prope Caſtrum Conſentinum verſus Aquilonem, & Occidentem, quod erat ſub vocabulo Sanctæ Mariæ de Motta, poſſident hodie Fratres Minores Cappuccini; alterum vero dicebatur Monaſterium de Medio Domini Ægidij, quia erat paulò ſupra Mo- B
naſterium Fratrum Minorum de obſeruantia verſus Caſtrum, ex quibus duobus Monaſterijs, & ex alio etiam Monaſterio Monialium, quod erat in Oppido Mendicino prope, & extra mœnia Mendicini, ſub vocabulo Sanctæ Mariæ de Fontanella Ordinis Sancti Benedicti [hoc non Ordinis Sancti Benedicti, ſed Ciſterc. Ordinis extitiſſe tradit Syllaneus in ſua Chronol. cũ tamen vterq; Florenſis Ordinis Monialibus debuerint illud adſcribere; nam Monaſteriũ Monialiũ Ciſterc. apud Oppidum Mendicini, vt ex priuilegijs, & antiquis monumentis, quæ ipſe luſtraui in Metrop. Cuſentinæ Eccleſiæ tabulario, non de *Fontanella*, ſed de *Martyribus*, vt nos diximus, dicebatur, & eius Abbatiſſam eligendi, ad Curatij Abbatem ius pertinebat, vt ex ſenten- C
tia Apoſtolica contra Pyrrhum Carracciolum Archiepiſcopum Cuſentinum, in eodem præfato tabulario aſſeruata. Et cum 28. Menſis Maij currentis anni 1658. die Martis, Benignus, & Petrus Ioannes della Ratta, Vrbis Tabernæ, germani fratres, fabri murarij, ſacellum demolirentur B. Mariæ Pietatis, exiſtens ad ſiniſtram ingredientis Eccleſiam RR. PP. Prædicatorum Ordinis, Vrbis Cuſentinæ, offenderunt in marmoreum tumulum in pariete fabricatum retro Altare, intus quod inuenere corpus ſororis Martiæ Fauaræ Abbatiſſæ Monaſterij præfati de Martyribus, non in omnes ſui partes corruptum, veſtibus albis amictum, & velo itidẽ candido tectum, & annulo ex auricalcho in police dextro ornatum, in quo D
ſculpta cernebantur gentilitia, quibus ad hodiernum vſque diem vtitur nobilis familia Fauara. Ex quo Sarcophago à nobis exaratam inſcriptionem, ſequentia continentem, lectori dandam duximus.

S. DI SORO MARTIA FAVARA ABBADESSA DI SANTA MARIA DELLI MARTIRI.]

Fuit derelictis antiquis ædificatum à primario lapide ingẽti ſumptu nobiliſſimæ Vrbis Conſentinæ Monaſterium Monialiũ in eadem Vrbe ſub vocabulo Sanctæ Mariæ de Virginibus, vbi Sanctiſſimæ viuunt cum maximo Religionis ſplendore, vigente ibidem obſeruantia Regulari Ciſtercienſis Ordinis triginta circiter Monachæ. Et cætera, quæ ſequuntur. In monumentis perilluſtris, & E
nobiliſſimi Viri Domini Mutij de Matera, patritij Cuſentini, & Baronis Oppidi Magliacanis, Italica lingua deſcriptis, ſequentia leguntur. *Nell'anno 1515. ſi buttorno li banni delli* Capitoli *fatti per la conſtruttione del nuouo Monaſterio delle Vergini nelle caſe, che furno di Franciſco Fauaro, e nepoti, e la Schola, che fù delli Giudei, che s'habbia d'incominciare dall'vltimo muro verſo la Iudeica, e dalla ſpica dello muro delle caſe del Signor Guido, e tirare per fino alle caſe di Ferrante Peluſo, come in detti capituli; quale partito ſe lo pigliò Domenico della Caua, e Pietro Celeſte, come nel protocollo di Notar' Pietro Vincenzo di Donato fol. 117.* Hactenus de nouo Monialium noſtrarũ Monaſterio Mutius de Matera. Et notandum obiter, vt aliàs indicauimus,

quod

A quod Synagogam hanc Iudæorum B. Lucas Archiepiſcopus Cuſentinus filius Caſamarij Cœnobij Ciſtercienſis Ordinis, & B. Ioachim Abbatis Scriba obtinuerat pro ſua Eccleſia à Friderico 2. ann. Domini 1212. vt inimici Crucis Crucifixo inſeruirent. Audiuimus aduerſantia, audiamus quæſo modò ſecunda. *Pag.132. E.*

CAP. LV.

Sacro eidem Ordini ſecunda prædicit.

B SIcuti multos ante annos, quàm Commendæ excogitarentur, ſeruo ſuo Ioãni Ioachim ille, cui vētura ſunt præſentia, Ciſtercienſi aduerſantia Ordini, ità etiam ſecunda eidem futura, mirabiliter reuelauit. Et quidem eſſe multiplicandum, & vſque ad finem ſæculi duraturum, nec non perfidis fidem Iudæis prædicaturum manifeſtauit expreſsè pluribus in locis. In expoſitione ſuper Hieremiam Prophetam cap.4 inquit. *In tertio vero* (ſupple ſtatu) *retorquendum eſt totum ad Ciſtercienſes, & alios futuros Religioſos, qui poſt Antichriſti ruinam multiplicãdi ſunt, & Spiritus Sanctus operetur in Religioſis, quemadmodum Chriſtus in Clericis.* Et cap.35. ait. *Quod* C *autem dicitur, non deeſſe de ſemine Ionadab, ſed ſtare ſemper in conſpectu Domini, videtur, quod Ciſtercienſis Religio ſit vſque in finem ſæculi proceſſura.* Et in noui, & veteris teſtamenti Concordia lib.4.cap. 36. *Igitur prout ego arbitror in anno, vel in tempore, quo venturi ſunt, ſicut tenet Eccleſia Enoch, & Elias, eligendi ſunt duodecim viri ſimiles Patriarcharum, & Apoſtolorum ad prædicandum Iudæis, & erunt præclariſsimæ Monaſteria ſimilia duodecim Tribuum, & duodecim Eccleſiarum. Quamuis pro eo quod quinque Tribus primæ acceperunt hæreditatem, & quinque principales Eccleſiæ pertinentes ad Petrũ præceſſerunt alias ſeptem, quas ædificauit Ioannes; neſcio ſi quinque principales Abbatiæ Ordinis Ciſtercienſis, quæ ſunt Matres aliarum, & tam in his tempo-* D *ribus noſtris claræ habitæ ſunt in Eccleſia Dei, vt ad hoc magnum myſterium pertinere queat, licèt ea, quæ præcedere oportet, nec dum præcedere videmus.* Et capite ſequenti dicit. *Quæ ex re non eſt abſurdum idipſum intelligere de quinque Monaſterijs ſupraſcriptis* (ſupple Ciſtercienſibus) *& de viris ad prædicandum Iudæis circa finem laborioſæ vitæ, & initium ſeptimæ feſtinandæ hijs, in quorum diebus ſequi oportet id, quod deſignatum eſt in ſeptem Tribubus, & ſeptem Eccleſijs in Aſia.* Hæc eadem paucis mutatis in Apocalypſis expoſitione parte 2.cap.4. text.7. pag.103. & in Pſalterio decem cordarum lib.2. cap. *De quindecim, & quindecim viris ſegregatis in myſterium ſæpè ſcriptum, & de duodecim intellectibus, qui procedunt de trino fonte litte-* E *ra.pag.267.col.2.* & alibi ſæpè. Quod ad noſtri Ciſtercienſis Ordinis multiplicationem attinet, omnibus innoteſcit, vſque modò germinatas ex eo ſacras Vallis Caulium, Fulientium, & Abſtinentium Congregationes, & vltra ſeptem primos, ſeptem alios Militum Equitum Ordines Illuſtriſſimos Mundo exortos. Nempe Sancti Gregorij de Alfama Ordo, à Petro ſecundo Aragoniæ Rege apud Alfamam Arcem, in ora maris Balnearici, in principatu *Calatrauæ*, Diœceſis Berthunenſis, inſtitutus anno Domini 1201. Alcantara à Sancto Iuliano de Pereyro Ciſtercienſis Ordinis in Oppido, *Alcantara* nuncupato, ad Ripam fluminis Tagi, in Regno Caſtellæ, excitatus anno Domini 1218. Montisfranci, ſiue de Mon-

B. Ioach. Abbas Florenſis ſuper Hieremiam cap.4.

Idem ibid. cap.35.

Idem in Concordia vtriuſq; Teſtam. lib. 4. c.36.

Idem ibid. c.37.

Chryſoſtom. Henriq. in notis ad Menol. ſub die 20. Auguſt. & alibi ſæpè, Aſcan. Tamb. de Iure Abbat. tom. 2. diſp. 24. quæſit.5. n.70.72. & ſeq. Sylueſt. Marul. in Mari Oceano Re-

Monfranc, ità dictus à Caſtro *Monfranc*, in eodem Regno Caſtellæ, in A
quo fuit inſtitutus anno Domini 1221. Truxillenſis, in Hiſpania, ab Vr-
be *Truxillo* ità dictus, in qua ortus anno Domini 1227. Monteſiæ, in Ca-
ſtro *Monteſia* à Iacobo ſecundo Aragoniæ Rege fundatus anno Domini
1316. Ieſu Chriſti, in Caſtro Marino à Dionyſio Perioca Portugalliæ Re-
ge exorſus circa annum Domini 1317. & Sancti Bernardi in Hiſpania, de
quo loquitur Ioannes Mariana in ſua hiſtoria de rebus Hiſpaniæ, de Ordi-
ne Sancti Bernardi, illumque teſtatur vſque ad tempora Petri Regis Ca-
ſtellæ perſeueraſſe, qui eundem Ordinem contra omne ius diuinum, & hu-
manum impiè extinxit. Et agunt de his Ordinibus, omnes Auctores illi, B
qui agunt de cæteris Equitum Ordinibus ſub Regula Sancti Benedicti, &
Sacri Ciſtercienſis Ordinis Conſtitutionibus militantibus ante noſtri di-
uini Prophetæ Ioannis Ioachim allatum vaticinium. Videlicet de Ordine
Templariorum à Gallis Principibus, Hugone de Paganis, & Gaufrido à
Sancto Audomaro primò modo Regularium Canonicorum inſtituto an-
no Domini 1118. deinde anno 1128. in Trecenſi Concilio iuſſu Hono-
rij Papæ ſecundi, Balduino Hieroſolymorum Rege inſtante, ſub regula à
S.P. Bernardo Abbate Clareuallenſi illis data. De Ordine Auiſienſi, ſiue
de Auis à Ferdinando Monteyro in Regno Luſitaniæ, & Vrbe Eboracẽſi
primò anno Domini 1147. ſub S. Benedicti Regula, & Conſtitutionibus C
ſibi à Beato Ioanne Cirita Monacho Ciſtercienſi, & à S. Ioanne de Taron-
ca Abbate traditis, deinde ad Caſtrum Auiſium anno Domini 1181.
tranſlato. De Ordine Equitum Calatrauæ à Sancto Raymundo ad Piſco-
riam S. Ordinis Ciſtercienſis Abbate ſub auſpicijs Sanctij tertij Caſtellæ,
& Ferdinandi Legionis, & Galiciæ Regum, in oppido Calatrauæ, iuxta
flumen Anam, anno Domini 1158. fundato. De Ordine Gladiferorum
Equitum militiæ in Regnis Liuoniæ in arce apud flumen Dunæ, & loco
dicto Kenkholm à Beato Maynardo Sibergenſi Monacho Ciſtercienſi
anno Domini 1164. condito. De Ordine Sancti Michaelis, ſiue de Ala, ab
Alphonſo Henriquez primo Luſitanorum Rege apud Cœnobium Alco- D
batiæ Ciſtercienſe, & Ciſtercienſis Ordinis ſub legibus anno Dom. 1166.
erecto. De Ordine Sancti Iuliani de Pereyro, à Gomezio Ferdinando ſub
auſpicijs Ferdinandi Caſtellæ, Galliciæ, & Legionis Regis in oppido San-
cti Iuliani de Pereyro, ſiue de Piro, vel Pirario, Diœceſis Ciuitatenſis in
Regno Legionis ſub hiſdem Ciſtercienſis Ordinis legibus anno Domini
1170. inſtituto. Et de Ordine Equitum Mõtis Gaudij in Regno Hieroſo-
lymitano dum Chriſtiani Duces in Syria decertabant anno Dom. 1180.
fundato. De quibus omnibus lege Auctores in margine citatos. Et inſu-
per vltra ſacrum Monialium Virginum Ordinem, à Sanctiſſima Humbe-
lina Matre noſtra, & Melliflui Doctoris Clareuallenſis ſorore anno Do- E
mini 1122. inſtitutum, alium Virginum Monialium Ordinem, immacu-
latæ Conceptionis nuncupatum, diramaſſe conſtat in Vrbe Toletana, in
qua à Beata Beatrice de Silua, ſorore Beati Amadæi, & Iacobi à Silua pri-
mi Comitis Portalegrenſis, anno Domini 1489. erectum, propagatum-
que, vt ex Bulla ad Innocentio Papa octauo deſuper expedita eodem
anno Dom. 1489. ſub datum Romæ apud S. Petrum pridie Kal. Maij, ſui
Pontif. anno 5. incipiente. *Inter innumera*. Scripſere de eo Franciſcus Bi-
uarius Nucalenſis, Ioannes Marieta, Zamalloa Gariuay, Angelus Man-
rique, Antonius Vaſconzelius, & alij citati ab Henriquez in Menologio,
apud quem diploma Innocentij octaui citatum, & multa alia; tacet tamen
Mo-

lig. lib. 3. Franciſc. Menenius de orig. Ordin. Militar. Rades. de Andrada in Chronic. Calatraua, Paul. Morig. Ieſuan. de orig. Relig. lib. 4. Petrus Matthæus in Summ. Conſtit. Pont. ſub Pio 4. Martin. de Viriana in Chronic. Valent. 3. p. Sanſorinus de orig. equit. lib. 2. Barnabas de Montalbo in Chron. Ciſt. tom. 1. lib. 12. Bernardus de Brito ibidem tom. 1. lib. 5. Hieronym. Roman. de Republ. Chriſt. lib. 2. Ioann. Pet. Guttierez de origin. milit. Auguſt. Barboſa de Iure Eccleſiaſt. lib. 1. cap. 41. Rodericus à Cunha in Comment. in 1. par. decreti diſt. 54. Polydorus Virg. de inuentor. rer. lib. 7. Garibai lib. 32. Caſſaneus in Cathalogo gloriæ Mundi par. 9. conſid. 9. Carol. Tap. in Authent. ingreſſi, Verbo Monaſteria, Aubert. Miræus de orig. Relig. Ciſt. lib. 2. Lobera in Vit. Sãcti Froilani, Gualter. in tabulis Chronograp. Martin. Carillo in Annalib. Chronolog. Gaſpar Eſcolan. in hiſt. Valẽtiæ, Argote de Molina, lib. 1. ſuæ hiſtor. Gullelm. Tyrius de bello Sacro lib. 12. c. 7. & alij innumeri apud ipſos.

Franciſc. Biuar. Nucalen. lib. de Mulieribus Illuſtrib. Ord. Ciſt. Io: Marieta in hiſtor. SS. Hiſp. Zamalloa Garinai lib. 20. Compẽdij Hiſtorici cap. 13. Anton. Vaſconzelius in deſcript. Regñ Luſitaniæ, Angel. Manrique Laurea Euangelica, Chryſoſt. Henriq. in Menolog. ſub die 8. Octob. in notis.

A Monaſteriorum numerum ad quem deuenit Monialium præfatus Ordo
ſub titulo Conceptionis B. Mariæ à Beatrice fundatus; certè Matris Hum-
belinæ Ordini nequit comparari. Nulla enim tàm remota eſt, aut ab- *Arnold. Vuion p. 1. Ligni Vitæ lib. 1. cap. 97. apud Iacob. Græcum in Chronol. Ioachim ſect. 51.*
ſtruſa Prouincia, in qua Chriſtiana fides floret, quæ Monaſterijs eius nō
abundet, adeòq; ſe propagauerit, vt ad ſex millia Monaſteria creuerit. Sed
latiùs de Sanctiſſimæ Matris Humbelinæ Ordinis propagatione, incremē-
to, perfectione, & ſanctitate Iacobus de Vitriaco Canonicus Regularis
Archiepiſcopus Aconenſis, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis, cu-
ius animam Sanctiſſima Luthgarda Ciſtercienſis Ordinis Monialis in Bra-
bantia, vitæ ſanctitate præclariſſima, dum fatigaret precibus Cœlum pri-
B die Kal. Maij anno Domini 1244. Romæ carnis nexibus abſolutam, vidit
Brabantiæ ad ſuperos euolare, vt produnt Thomas Cantipatranus, & An- *Thom. Cantipatranus in lib. Apū. Antonius Sanderus in Elogijs Card. Vghell. Abb. Ital. Sac. tom. 1. Verb. Tuſculani Epiſcopi n. 17.*
tonius Sanderus, citati ab Vghello. *A principio autem Ordinis, fœminarum
ſexus fragilior* (inquit Iacobus de Vitriaco hiſtoriæ Occidentalis cap. 15.)
*ad tantæ diſtrictionis ſeueritatem, & perfectionis cacumen aſpirare non aude-
bat. Nam & viris fortioribus, niſi eos Dominus confortaret, tantum pondus
valdè graue, & penè intolerabile videbatur. Poſtea verò Deo deuotæ Virgines,
& ſanctæ mulieres feruore ſpiritus, & deſiderio, fœmineum animum exeuntes,
euadentes mundi naufragium, ad tranquillum Ciſtercienſis Ordinis Portum,
aſſumpto regulariter habitu, tranſierunt. Alijs enim Monialium Congrega-*
C *tionibus, propter nimiam vitæ diſſolutionem, ſecure ſeſe committere non aude-
bant. Ad tantam enim corruptionem, & defectum Clauſtrales Mulieres vbi-
que fere deuenerant, quod ad eas tutum refugium non habebant. Quam enim
periculoſum ſit, & difficile inter impudicas caſtitatem ſeruare, nemo dubitat, qui
talium mulierum mille artes, & maleficia non ignorat. Sed & paſsim, & pu-
blicè, pro miſerabili Monaſteriorum ingreſſu pecuniam exigebant, allegantes
ſuam paupertatem, & de Simoniæ crimine peſſimo non curantes, domum Ora-
tionis, in forum negotiationis conuertebant. Sed & proprium omnes ferè reti-
nere non timebant cum Anania, & Saphyra à Domino reprobatæ. Poſtquam
verò Præmonſtratenſis Ordinis viri timorati, & religioſi ſapienter attendentes,*
D *& familiari exemplo experti, quam graue ſit, & periculoſum ipſos cuſtodes cu-
ſtodire, in domibus Ordinis ſui, fœmineas iam de cætero non recipere decreue-
runt: multiplicata eſt ſicut ſtella Cœli, & excreuit in immenſum Ciſtercienſis
Ordinis Religio Sanctimonialium, benedicente Domino, & dicente eis. Creſci-
te, & multiplicamini, & implete domum. Fundabantur Cœnobia, ædificantur
Monaſteria, replebantur Clauſtra, confluebant Virgines, currebant Viduæ, &
Mulieres coniugatæ de conſenſu Maritorum ſuorum, carnale Matrimonium in
in ſpirituale commutabant. Ex alijs Monaſterijs Moniales mutato habitu ad
fructum melioris vitæ, & arctioris viæ adorabant. Matronæ nobiles, & poten-
tes in ſæculo, relictis hæredibus terrenis, & immenſis poſſeſsionibus, prælige-*
E *bant abiectæ eſſe in Domo Domini, magis quàm habitare in tabernaculis pecca-
torum. Illuſtris proſapiæ Virgines oblata Matrimonia contemnentes, relictis in-
genuis Parentibus, & blandientis ſæculi delitijs, proiectis ornamentis, & veſti-
bus pretioſis Chriſto Sponſo Virginum iungebantur, in paupertate, & humili-
tate, & vitæ durioris aſperitate Domino deuotiſsimè ſeruientes, temporales di-
uitias, & fallaces delitias pro ſpiritualibus ſapienter permutantes. Vt enim
de alijs huius Ordinis Monaſterijs, quæ in locis alijs paſsim ædificabantur, ta-
ceamus, in vna Diœceſis Leodienſis regione, ſeptem, & profeſsionis Abbatias
Monialium in tempore modico fundari, & conſtrui vidimus, & ſanctis Mo-
nialibus, tanquam lilijs, & violis exornari. Adeò autem ſanctis, & deuotis Vir-*

ginibus

ginibus abundat prædicta Deo amabilis Prouincia, tanquam hortus liliorum, A *& Paradiſus deliciarum, quod pro certo credimus, & in veritate comperimus, ſi triplò plures eſſent in partibus illis, huiuſmodi non deeſſent lilia, ſed prompto animo, & ardenti deſiderio, in holocauſtum pinguedinis, & odorem ſuauitatis ſeſe offerrent piæ, & deuotæ Virgines Domino, Regnum Mundi, & omnẽ ornatum eius contemnentes, propter amorem Domini noſtri Ieſu Chriſti, vt trãquilla deuotione Domino ſeruientes, ſæculi pereuntis euadentes incendia, ad tabernaculum fœderis confugerent, vt eſſet eis ſecundum Iſaiæ verbum, in vmbraculum diei ab æſtu, & in ſecuritatem, & abſcontionem à turbine, & à pluuia. Non ſolum autem in partibus Occidentis, ſed & in Orientalibus Prouin-* B *cijs, in Conſtantinopoli, & Cypro, & Antiochia, & Tripoli, & Accon, nouis eiuſdem ordinis conſtructis fœminarum Monaſterijs, prædicta Domini vinea propagines benedictionis extendit.* Hactenus Iacobus Vitriacus de Sacri Ciſtercienſis Ordinis Monialibus à Sancta Humelina inſtitutis. Cæterũ Vallis Caulium Congregatio ſupradicta à Virardo, ſiue Viardo, erecta fuit Monacho Benedictino, ſub Conſtitutionibus, & habitu Ciſtercienſis Ordinis anno Domini 1240. apud Diuionem Galliæ Vrbem in Ducatu Burgundiæ, & à Gregorio Papa Nono confirmata, dicitur. Scripſere de ea Chryſoſtomus Henriquez, Caſſaneus, Athanaſius de Louera, Iacobus de Vitriaco, Barnabas de Montalbo, Albertus Miræus, Claudius C Robertus, Aſcanius Tamburinus, & alij. Fulientium autem Congregatio in Inſtitutorem habuit Ioannem Barrerium, quem ex Bartholomæo Barrerio Viro conceptum, in Oppido Sancti Syri, Prouinciæ Carducenſis, Leonarda de Amadon eſt enixa 3. Kal. Maij, & die Ciſtercienſis Ordinis Fundatori Sanctiſſimo Patri Roberto Abbati dicato, anno Domini 1544. Sumpſit exordium ſub Pontificatu tertij decimi Gregorij, & Dominicæ Natiuitatis anno 1577. De dicta Congregatione, ac eius Inſtitutione meminere Carolus Tapia, Henriquez, Auguſtinus Barboſa, Aſcanius Tamburinus, & Pater Ludouicus à Sancto Malachia eiuſdem Congregationis alumnus luculentiùs, qui ſic in hiſtoria ſui Ordinis. D *Congregatio B. Mariæ Fulienſis ex ordine Ciſtercienſi eſt, omnibuſque priuilegijs eius Ordinis Summorum Pontificum conceſſis fruitur. Inſtitui cœpta eſt anno Domini 1577. in Aquitania, nimirum in Diœceſi Riuenſi prope Garumnam flumen, ſeptem ferè ab Vrbe Toloſa paſſuum millibus. Fundator eius fuit D. Ioannes Barrerius: qui cum adoleſcens aliquot annos eius Abbatiæ Cõmendatarius Abbas fuiſſet, & annuos cenſus ex ea perciperet ſine reſidentia, tandem diuini Numinis afflatu vehementiſſimo concitatus anno 1583. ad eam ſe contulit, habitum Religioſum Ordinis Ciſtercienſis ſuſcepit, Monachos Regulæ Sancti Benedicti, quam is Ordo profitetur, & diſciplinæ regularis prauo more iam diu inolito contemptores, ad officium cohortatus eſt, poſt diuturni* E *temporis patientiam in ſuſcepta diſſolutione pertinaces, cum pro poteſtate vellet in ordinem cogere, & ipſi mallent Monaſterium, quam vitioſam conſuetudinem deſerere, à ſe, quamquam inuitus, dimiſit, & alios per multos religioſioris vitæ cupidos à ſæculo aſciuit. Aſperitatem vitæ maximam, in qua præibat ipſe, alijs exemplo, perpetua cruce corpus ſuum configens, induxit. In victu quidem perpetuam à carnibus, ouis, piſcibus, vino, oleo, ſale, abſtinentiam, cum ieiunijs ſecundum Sancti Benedicti Regulam, ita ſine intermiſſione, ſeuerèque continuatis, vt in eorum decurſu neque dies Dominici, nec ipſe Domini Natalis exciperentur, ac nihil prorſus veſperi, ne aquæ quidem ſtilla, ſumeretur (quæ duo poſtrema patrocinium habebant à Regula) quin etiam ſubla-*

Iſaias 25.

Henriq. in Menol. in notis ad 20. Auguſti. Caſſaneus in Cathal. glor. Mund. p.4. conſid.58. Atanaſ. de Louera in vita Sancti Froylani, c. 19. Iacob. de Vitr. in Occid. hiſt. c. 17. Barnabas de Mont. in Chron Ciſterc. lib.2.c.23. Aubert. Miræus de ſtat. Eccleſ. Cathol. lib.2. var.24. Claudius Robert. in Gallia Chriſtiana tit. de Abbat. litt.V. Aſcanius Tãburinus de Iur. Abb. tom.2. diſp.24. quæſitu 5.n.41.

Carolus Tapia de Religioſis Reb. in Authent. Ingreſſi. Verbo Monaſteria c.42. Hẽriquez in Menolog. ſub die 28. April. in notis, Auguſt. Barboſa de Iure Eccleſiaſt. lib.1.c.41.nu.55. Aſcan. Tamb. de Iur. Abbat. tom. 2. diſp. 24 quæſit.5.n.60. Ludouic. à S. Malachia in hiſtoria ſuæ Congregationis Fulienſis.

to

A *to menſurarum vſu, Fratribus humi ſedentibus, quaſi in perpetuam pœniten-*
tiam, pro menſa ſolum eſſet. In veſtitu lanam, nulla interiecta ſubucula, cuti
proximam, & perpetuam crurum, pedum, & capitis in Monaſterio nudita-
tem. In cubitu nudam ſine vllo ſtramento tabulam, aut ipſum ſolum, ſiue cæ-
mento incruſtatum, ſiue coctis lateribus conſtratum. Ab ipſo Ciſtercienſis Or-
dinis Generali, naſcenti Reformationi totis viribus aduerſante, acerrimè op-
pugnatus, ad fœlicis recordationis Sixtum Quintum, *tunc Pontificem Maxi-*
mum confugit, ab eoque ad perſeuerandum in ſuſceptæ Reformationis propo-
ſito per litteras confirmatus eſt. Opera pretium me facturum exiſtimaui, ſi de
primorum huius Congregationis *Monachorum mirifico ad carnem cum concupi-*
B *ſcentijs crucifigendam animi ardore, atque impetu aliquid commemorem. In*
huius Congregationis *exordio per aliquot annos tanto vitæ aſperioris ſtudio*
flagrarunt eius Monachi, vt ad pœnitentiæ laboribus exercendum corpus, in-
credibilia penè fecerent. Nam præter ſupradictas abſtinentias, ſanctè, perpe-
tuoque obſeruabant, vt ieiunantes non circa meridiem, vt fieri ſolet, ſed ho-
ra nona, hoc eſt tertia poſt meridiem, & æſtate, quarta cibum caperent. Ab-
bas autem tota die ieiunus poſt Solis occaſum corpus reficiebat, videlicet expe-
ctans hoſpites penè quotidie ſub veſperum in Monaſterium aduenientes, vt cũ
eis, quemadmodum iubet Regula Sancti Benedicti, *communi menſa, at diſ-*
ſimillimis cibis, corpus curaret. Nam cum ille hoſpitibus, quos tanquam ho-
C *noratiores, quamuis interdum cerdones, operarios, aut agricolas, in ſumma*
menſa, quæ longiſſima erat, iubebat accumbere, lautos, non carnium quidem,
ſed cæterarum rerum cibos liberaliter præberet, ipſe poſt eos accumbens cum
aliquot fratribus, legumine, aut etiam pomis, vel baccis arborum cum frigi-
da aquæ potu veſcebatur. Extra autem hoſpitium perpetuum erat tum Abbati,
tum Monachis, vt in reficiendo corpore humi ſedentes ſolum pro menſa habe-
rent, quod poſtea, vitæ ratione temperari cœpta, primum omnium dimiſſum
eſt. Sed quod genus panis illis apponebatur? Planè cibarius, & autopyrus pa-
nis, & ſic ater, vt paſtores in agris non facilè reperiantur, qui moloſſis ad pe-
coris cuſtodiam adhiberi ſolitis magis atrum obijciant. Quodque *magis mirum*
D *eſt, cum is panis perparcè ad 18. vnciarum pondus Fratribus viritim per ſin-*
gulos dies daretur, ea parcitas, & durities multis eorum copia, mollitieſque
videbatur: itaque ſæpe ab Abbate magnis precibus impetrabant, aut extorque-
bant potius, vt ſibi per eum liceret, vel vnum diem, vel plures à pane prorſus
abſtinere, & ſolis oleribus, & arborum fructibus veſci. Erant qui triduum,
aut quatriduum in hebdomada, diebus partim continuatis, partim interpola-
tis, nihil omninò cibi, nec potus deguſtarent, cum tamen labori minimè parce-
rent. Aliqui eorum etiam per idipſum tempus diebus Feſtis ad oppida quædam,
aut caſtella, quinis, aut ſenis paſſuum millibus à Monaſterio diſiuncta, ſacras
conciones, vnam in vno oppido, alteram in altero habituri, excurrerent, nec
E *tamen quidquam cibi, aut potus, vel in via, vel in illis oppidis attingebant,*
ſed integram famem, ad panis, & olerum cœnam aridam veſpere, aut etiam
nocte reuerſis in Monaſterium apponendam, reſeruabant. Iam vero quod dici-
tur à Græcis ξηροφαγία, *hoc eſt ſiccus victus, in quo ad panem nihil cocti ad-*
hibetur, fuit illis, præſertim Aduentus, & Quadrageſimæ temporibus, vſita-
tiſſima. Per quæ tempora ab omni culinæ miniſterio, præterquam ſi qui eſſent
ægroti, feriebatur Monaſterium. Quin etiam *per* Quadrageſimas *aliquot, præ-*
ter panem illum atrum, & aquam, maiori parti Fratrum nihil appoſitum eſt
in menſa, &c. Fuit autem ſanctiſſima hæc Fulientium Congregatio Apo-
ſtolica authoritate confirmata à Sixto Papa Quinto ſua conſtitutione in-

cipiente, *Religioſos viros*, ſub datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub A annulo Piſcatoris die 5. Maij anno Domini 1586. ſui Pontificatus anno ſecundo. At melius per aliam Bullam ad tertij Henrici Gallorum Regis, & Henrici de Retz Ducis inſtantiam expeditam, quæ incipit *Super ſpecula militantis Eccleſiæ*, ſub datum Romæ apud Sanctum Marcum anno Incarnationis Dominicæ 1587. Idibus Nouembris, ſui Pontificatus anno tertio, & dedit ad verbum noſter Henriquez Hortenſis in ſua Collectanea Priuilegiorum; qui etiam in ſuo Menologio Sanctorũ Ciſtercienſis Ordinis nonnullos prodit eiuſdem Sanctiſſimæ Congregationis Fulienſis inſignes ſanctitate Patres. Non clauditur tãtùm Galliæ finibus Congregatio Fulienſis, ſed longè, latèque ſe extendit. Verùm cum Itali Patres B cum Gallis non conuenirent, & è contra, Vrbanus Papa Octauus duas ex vna congregationes inſtituit, vnam pro Gallis, ſub vocabulo Sanctæ Mariæ Fulienſis, alteram pro Italis Monachorum Sancti Bernardi Reformatorum, vtramque à ſuo proprio Generali regendam; prout ex ſua Conſtitutione incipiente, *Ad vberes, & ſuaues fructus*. ſub datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem ſub annulo Piſcatoris die 22. Maij, anno Domini 1630. ſui Pontificatus anno ſeptimo. Cæterùm Ioannes de la Barriera Fulienſis Ordinis Inſtitutor, Romæ anno Iubilæi 1600. die 28. Aprilis ex hac vita migrauit ad Chriſtum, ætatis ſuæ anno quinquageſimo ſexto, & menſe vndecimo, Anno autem 1626. ſub admodum C Reuerendo Patre D. Ioanne à Sancto Franciſco Superiore Generali corpus totum ſub odeo retro poſt Altare Maius Monaſterij Sancti Bernardi de Vrbe ad Thermas Diocletiani; vbi in depoſitum collocatum erat, vt prodit etiam Octauius Panciroli, in Eccleſiam tranſlatum pro totius etiã populi ſatisfactione honorificentiùs in monumento marmoreo eleganti ſſimè cõſtructo repoſitũ eſt. Quo in tẽpore caput eiuſdẽ ſãctæ memoriç Viri in Abbatiam Fulienſẽ, vbi cor theca argentea ab ipſo obitu diligenter cuſtodiebatur, pedes verò Pariſijs, tranſlatum eſt in Monaſteriũ Sancti Bernardi. Ad eius Sarcophagum duo leguntur Epitaphia tenoris ſequentis. D

Octauius Panciroli in ſuo opere, cui titulus. Teſori naſcoſti dell'Alma Città di Roma. tit. de Monti Rione 2. cap. 63.

D. O. M.

Reuerendiſſimo in Chriſto P. D. Ioanni Barrerio, Abbati Fulienſi, nobili apud Cadurcenſes genere in Gallijs oriundo, ac nobiliori Monaſticæ diſciplinæ Ord. Ciſt. diù collapſæ in ſuo Monaſterio Reſtitutori, & inde Congregationis B. Mariæ Fulienſis, in aliquot Italiæ, Galliæque Prouincias Apoſtolicæ Sedis Auctoritate ab ipſo propugnatæ, Fundatori meritiſſimo, mortalium quàm plurimorum ſaluti tum vita planè cœleſtis exemplo, tum publicis concionibus, ac cohortationibus priuatis vigilantiſſimo conſultori: ab omni ſancto corporis, & animi labore ſemper inuicto, aſperrimæque viuendi rationi ſemel ſuſceptæ vſque ad extremum vitæ ſpiritum obſeruatori tenaciſſimo; tandem ſparſo miræ ſanctitatis, ac omnium virtutum per Vrbem, & Orbem odore, Romæ anno E *Iubilei 1600. in Domino fæliciter obdormienti, Parenti optimo, & Inſtitutori præclariſſimo, deuotiſſimi in Chriſto filij poſuere. Vixit annos 56. menſ. 11. Obijt 4. Kal. Maij.*

Aliud Epitaphium.

Cui virtus, ſtudium, Pietas, amor, omnia Chriſtus,
Pauperies gazæ, probra fuere decus:
Quem natura parens ſtupuit ſua nocte dieque
Longa mactantem languida membra nece:
Albi Fuliadum cœtus Patremque Ducemque

Ioan-

A *Ioannem, hic magnum parua ſepulchra tegunt.*

Abſtinentium tandem, ſiue ſtrictioris obſeruantiæ Congregatio, ortum nuper habuit in Monaſterio Clareuallenſi, Lingonenſis Diœceſis in Gallia circa annum Domini 1616. eam excitante Reuerendiſſimo P. D. Dionyſio l'Argentier, ſanctæ memoriæ viro, eiuſdem Monaſterij Abbate, qui videns ordinem Ciſtercienſem in Gallia excidiſſe à primæuo ſuo ſplendore, & obſeruantia Regulari in qua fundatus fuerat. Ipſe iam ſenior, & annis onuſtus, primæuum, & priſtinum Ordinis rigorem reſumere cœpit, in ſuo Monaſterio eum reſuſcitans, multis nouitijs ad hanc rediuiuam obſeruantiam admiſſis. Neque verò ſolam à carnibus B abſtinentiam perpetuam ita reuocauit, ſed dictam ſuam reformationem ad omnimodam vitæ auſteritatem, in Sancti Benedicti regulam comprehenſam extendit, quam primi Ciſtercienſes cum tanto zelo fuerant profeſſi, ſcilicet ieiunium continuum à feſto Sanctæ Crucis in Menſe Septembris vſque ad Paſcha, dormitionem cum veſtibus ſuper ſolam paleam, veſtium ſimplicitatem abſque vllis lineis, manuum laborem, exactum ſilentium, vigilias, aliaque mortificationis exercitia ad præſcriptum Regulæ. Mirum porrò eſt, huius tanti viri exemplum plus potuiſſe ad Ordinis reformationem, quam Summorum Pontificum, & Regum authoritatem, qui hactenus incaſſum pro ea tantopere ſolliciti fuerant: nā C intra duorum, vel trium annorum ſpatium eadem obſeruantia à plurimis Monaſterijs filiationis Claræuallis cum magna fidelium ædificatione, laudante, & eam approbante Reuerendiſſimo Patre Domino Nicolao Boucherat tunc Abbate Ciſtercij, fuit aſſumpta, ſcilicet ab Abbatijs Beatæ Mariæ de Longo ponte, de Cuminione, de Caſtellione ſub Reuerendiſs. Abbate Octauio Arnolphino viro ſapiētiæ, eruditione, & nobilitate clariſſimo, de Valle clara, de Charmeia, de Præcibus, de Blancha, de Vallibus Cernay, de Stella, de Columba, de Cadoino, de Argentea ſella Monialium in Rhemensi, de Monte Briſonio, item Monialium in Pariſiēſi, de Perſenia, de Begario, de Sancto Mauritio, de Fulcardo Monte, D & de Regali Monte. Scripſere de Abbate Dionyſio P.D. Chryſoſtomus Henriquez in Menologio 25. Octobris, Angel. Manrique in Appendice ad tom. 1. Annal. Ciſtercienſium cum de ſerie Abbatum Clareuallētium, & alij ab ijſdem citati. Ob recentem eius inſtitutionem, non ità ſe extendit, vt cæteræ. Sunt in ea Monachi nonnulli ſanguinis nobilitate, vitæ probitate, & ſcientiæ doctrina clariſſimi, & præſtantiſſimi, & ſi eorum aliqui, in vno (quorundam inſtigatione) turbauerint ordinem vniuerſum. Si quidem cum ab anno 1635. tàm Ciſtercium, quàm eius Ordo, vero Paſtore, & Patre careret, (inde iam Reuerendiſſimo Petro Niuellio eius Abbate ad Epiſcopalem Lucionenſis Eccleſiæ ſedem aſſumpE to) & Ciſtercij Filij (ad quos de iure, & antiquata conſuetudine Abbatis Generalis ſpectat electio) Claudium Vuauſſin in Corſain Patris eius Oppido natum apud Montbar in Burgundia, nunc eiuſdem Claudij Vterini fratris ditionis, olim autem Bernardi ex antiquorū Burgundiæ Ducum generoſitate oriundi, immò Burgundiæ Ducis ſecundi geniti, Patris Sanctiſſimæ Matris Aleth, Doctoris Melliflui Genetricis, Monachū Clareuallenſem, S. T. Magiſtrum in facultate Pariſienſi, ne dum ſanguinis ſplendore, ſed animi candore, morum ſuauitate, vitæ integritate, Religionis zelo, diuinarum, humanarumque rerum ſcientia admirabilem, dignumque proinde tanto munere reputatum, & ſi abſentem, Archicœnobij

Ioannes Eremita apud Chryſoſtomum, Henriquez Lilior. Ciſtercij tom. 1. lib. 2. diſt. 1. c. 1. Philippus à Sancto Ioāne Baptiſta in vita Sancti Bernardi lib. 1. cap. 1. & lib. 3. c. 29. Breuiarium Eccleſiæ Fōtanēſis lect. 1. & alij.

Decretalium lib. 3. tit. 35. cap. 7. in ſingulis. De ſtatu Monachorum, & Canonichorum Regulariũ.

nobij Ciſtercij delegiſſent in Abbatem: ipſorum aliqui veluti degeneres A ab illo Ciſtercienſi Monachorum Ordine, qui in aliorum omnium Capitulis Ordinum Monachorum Canonicorumque Regularium, Electorum decreta correxit, aliorum extra ordinem fauore, auxilio, conſilioque ſuffulti, pluribus arreſtis, laicalique iudicio, tam ſanctam electionem mixi ſunt annullare; ſed cum à Deo res proceſſiſſet, & ad Vrbem per antiquiores Ciſtercij filios cauſa fuiſset traducta, & ab Eminentiſſimis, & Reuerendiſſimis Dominis Cardinalibus Spada, & Cecchino, atque Illuſtriſſimis Dominis Maraldo, & Paluccio tunc S. Congregationis Cōcilij Secretario, nunc in Purpuratorum Collegio cooptato ventilata, me B quoq; cũ P. D. Frãciſco Gallo de Chemin Procuratore, totius Ordinis partes ſuſcipiente, cum Oratoris Romæ agerẽ munus, & tandem Apoſtolici culminis allata iudicio, ab hoc confirmationis debitum, ac firmitatis robur exegit anno Domini 1645. & Pontificatus Innocentij Papæ Decimi fœlicis recordationis anno ſecundo, die vigeſſimo nono Menſis Nouembris, vt ex eiuſdem Decimi Innocentij litteris Reuerendiſſimo Patri Don Claudio Vuauſſin Abbati Ciſtercij, omni memoria digno, directis, plenius deprehenditur, ſuntque tenoris ſequentis.

Innocentius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilecto filio Claudio Vuauſſin Abbati Monaſterij Ciſtercij, Cabilonenſis Diœceſis, in Sacra Theologia Ma- C *giſtro ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Sollicitæ conſiderationis indagine, prout paſtoralis officij cura requirit, circa ſtatum Eccleſiarum, & Monaſteriorum quorumlibet ſalubriter dirigendum, operoſæ diligentiæ ſtudium libẽter impendimus, vt Eccleſijs, & Monaſterijs ipſis, ne longæ vacationis exponantur incommodis, de celeris prouiſionis remedio ſalubriter ſuccurratur. Dudum, ſicut accepimus, Monaſterio Ciſtercij Cabilonenſis Diœceſis, quod totius Ordinis Ciſtercienſis Caput exiſtit, ex eo quod Eccleſiæ Lucionenſi certo tunc expreſſo modo vacanti, de perſona Venerabilis Fratris noſtri Petri Niuellij, moderni Epiſcopi Lucionenſis, tunc dicti Monaſterij Abbatis, Apoſtolica auctoritate prouiſum fuerat, ipſeque Petrus Epiſcopus munus conſecrationis ſuſce-* D *perat, aut aliàs vacante, dilecti filij Conuentus dicti Monaſterij, ad quos Abbatis ipſius Monaſterij, dum pro tempore vacat, electio pertinet, pro futuri dicti Monaſterij Abbatis electione celebranda, vocatis omnibus, qui voluerant, potuerant, & debuerant electioni huiuſmodi intereſſe, die ad eligendum præfixa, vt moris eſt, conuenientes in vnum, te iuxta regularia inſtituta dicti Ordinis, ac Priuilegia, & Indulta Apoſtolica, eis deſuper conceſſa, in eorum, & dicti Monaſterij Abbatem elegerunt, licet ſuper electione huiuſmodi per oppoſitionem contra eam vti nullam pro parte dilectorum filiorum Monachorum ſtrictioris obſeruantiæ nuncupatorum eiuſdem Ordinis in Romana Curia factam lis, ſeu controuerſia coram nonnullis dilectis filijs noſtris Sãctæ Ro-* E *manæ Eccleſiæ Cardinalibus, & dictæ Curiæ Prælatis ad hoc negotium terminãdum ſpecialiter à nobis deputatis, & forſan alibi extra dictam Curiam pendeat indeciſa. Nos ſperantes, quod tu, qui, vt etiam accepimus, Ordinem ipſum in Monaſterio Beatæ Mariæ Clareuallis Lingonenſis Diœceſis, cuius Monachus eſſe dignoſceris, & expreſsè profeſſus exiſtis, primodicto Monaſterio eſſe poteris plurimum vtilis, ac etiam fructuoſus, ac quieti totius Ordinis præfati prouidere, & vlteriora litis, & controuerſiæ huiuſmodi inuolucra præſcindere volentes, teque Presbyterũ à quibuſuis excõmunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; cẽſuris Eccleſiaſticis, ſi quibus forsã innodatus exiſtis, ad effectũ præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutum fore*

cen-

A *cenſentes, ad relationem dictorum Deputatorum nobis deſuper factam, & attentato proceſſu per dilectum filium Nuncium noſtrum, & Sedis Apoſtolicæ in Gallia commorantem ſuper vita, moribus, & idoneitate, ac alijs qualitatibus tuis formato, & ad nos tranſmiſſo: motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te nobis deſuper oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera noſtra liberalitate electionem prædictam Apoſtolica auctoritate tenore præſentium approbamus, & confirmamus, omneſque, & ſingulos tam iuris, quam facti defectus etiam plures tam formales, quam ſubſtantiales, ſi qui deſuper quomodocumque, & qualitercunque, & quocumque capite interuenerint, quos omnes, & ſingulos, etiam ſi ſpeciali, ſpecificaque mentione indigerent, pro expreſſis hic haberi volumus, per*
B *eaſdem præſentes ſupplemus, ac ſuper oppoſitione ſic, vt præfertur, facta perpetuum ſilentium imponimus, nec non ita per quoſcunque Iudices, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, decernimus, & inſuper Monaſterio primodicto, cuius fructus, redditus, & prouentus ad ſexcentos florenos auri, in libris Cameræ Apoſtolicæ taxati reperiuntur quomodo, & ex cuiuſcunque perſona, ſeù per liberam cuiuſuis ceſſionem de illius regimine, & adminiſtratione in Romana Curia, vel extra eam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam, aut aſſecutionem alterius beneficij Eccleſiaſtici, quauis auctoritate collati vacet, etiã ſi à tanto tempore vacauerit, quod eius prouiſio iuxtà Lateranenſis ſtatuta Con-*
C *cilij, aut alias Canonicas ſanctiones ad Sedem Apoſtolicam legitimè deuoluta exiſtat, & illa ex quauis cauſa ad Sedem eandem ſpecialiter, vel generaliter pertineat, ac de illo conciſtorialiter diſponi conſueuerit, ſeù debeat, eique cura iuriſdictionalis immineat, ac ſuper eiſdem regimine, & adminiſtratione inter aliquos lis, ſeù illorum poſſeſſorio, vel quauis moleſtia cuius ſtatum præſentibus etiã haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, dummodo tempore datæ præſentium primodicto Monaſterio de Abbate prouiſum canonicè non exiſtat, cum illi forſan annexis, & omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis de perſona tua ſimili auctoritate prouidemus, teque illi in Abbatem præficimus curã primodicti Monaſterij, ac huiuſmodi regimen, & adminiſtrationem tibi in ſpiritualibus, &*
D *temporalibus committendo. Quocircà dilectis filijs Pariſienſibus, & Cabilonenſibus, ac Lingonenſibus Officialibus per Apoſtolica ſcripta motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeù alios tibi in adipiſcendi poſſeſſione, ſeù quaſi regiminis, & adminiſtrationis prædictorum, ac bonorum primodicti Monaſterij auctoritate noſtra aſſiſtentes faciant tibi à Conuentu prædicto obedientiam, & reuerentiam congruentes, ac à dilectis filijs vaſſallis, & ſubditis prædictis primodicti Monaſterij conſueta ſeruitia, ac iura tibi ab eis debita, integrè exhiberi. Contradictores auctoritate noſtra prædicta, appellatione poſtpoſita compeſcendo, non obſtantibus præmiſſis, ac fœlicis recordationis Bonifacij Papæ octaui prædeceſſoris noſtri, & alijs Apoſtolicis Conſti-*
E *tutionibus, ac primodicti Monaſterij, & Ordinis huiuſmodi etiam iuramento, cõfirmatione apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus contrarijs quibuſcunque, aut ſi Conuentui, vaſſallis, & ſubditis prædictis, vel quibuſuis alijs communiter, aut diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Nos enim tibi, vt à quocunque malueris Catholico Antiſtite gratiam, & communicationem dictæ ſedis habente, munus benedictionis recipere liberè valeas, ac eidem Antiſtiti, vt munus ipſum tibi impendere licitè poſſit, facultatem concedimus per præſentes. Volumus, quod idem Antiſtes, qui tibi*

munus

munus ipſum impendet, antequam illud tibi impendat, à te noſtrô, & Romanæ Eccleſiæ nomine, fidelitatis debitæ ſolitum recipiat iuramentum iuxtà formam, quam ſub Bulla noſtra mittimus introcluſam, ac formam iuramenti huiuſmodi, quod praſtabis nobis de verbo ad verbum per tuas patentes litteras tuo ſigillo munitas per proprium Nuncium quantocius deſtinare procures. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1645. 3. Kal. Decembris Pontificatus noſtri anno ſecundo. A

Et ità nemine penitus reclamante, ſed approbantibus, & applaudentibus cunctis, cum magna Deo gratiarum actione, Dominicæ Incarnationis anno 1646. Ianuarij die 15. Diuis Paulo primo Eremitæ, & Mauro B Abbati, S. Benedicti Diſcipulo ſacra, hora ante Meridiem circiter nona, die Lunæ, per Reuerendum admodum Dominum Theobaldum Biccaudet Presbyterum Canonicum, & Theſaurarium ſæcularis, & Collegiatæ Eccleſiæ Sancti Stephani Diuionenſis, Lingonenſis Diœceſis, ac publicum Apoſtolica auctoritate Notarium Reuerendiſſimus Pater Don Claudius Vuauſſin ſacræ Theologiæ in facultate Pariſiẽſi Magiſter, & Doctor, Archicœnobij Ciſtercij, & eius Ordinis Abbas Generalis, omnium, & ſingulorum, ſibi tanquam tali competentium, realem, & actualem fuit in poſſeſſionem immiſſus, præſentibus, & aſſiſtentibus Patre Don Ioanne Droueth Abbate de Petris in ſacra Theologia facultatis Pariſienſis Doctore, tanquam Priore Archicœnobij Ciſtercienſis, eiuſque tum antiquis, C tum modernis filijs Presbyteris, Fratribus, & Conuerſis Ciſtercij repertis. Venerabilibus ſcilicet P.P.D.D. Iacobo Menagot, Nicolao Duchine, Florentio Bruno, Benigno Beruchot, Dionyſio Vuaucheroth, Iacobo Sanô, Ioanne Borgerot Baccalaureo Theologo, Ioãne Bonoguet Sacræ Theologiæ Baccalaureo, (hic functione completa nomine antiquiorum filiorum Ciſtercij, elegantiſſimam, & facundiſſimam recitauit orationem, vt etiam eorundem nomine recitauit lepidiſſimus cõcionator præfatus Abbas de Petris) Ludouico Guarre, Franciſco Gabillon, Antonio Arbaleſte, Florello Brunet, Iacobo Buſſuet, Germano Leprinte, Iacobo Scyrot, D Petro Rudot Baccalaureo Theologo, Carolo Patan, Ludouico Laipino, Procuratore Ciſtercij, Claudio de Reguelegne Baccalaureo Theologo, Edmundo Souciliæ Baccalaureo Theologo, Ioanne Lucotte, Michaele Bichot, Laurentio Giornet, Guillelmo Falquet, & Ioanne Guicharder, Presbyteris antiquis Religioſis; nec non Venerabilibus P.P.D.D. Ludouico Pepin, Simone Legros, Ioſeph da Molin, Thoma Mauſſille, Franciſco Eſtard, Ioanne Rouſſel, Bernardo Martin, Viuantio Soucelier, Petro Gauthier, Ludouico Vairon etiam Presbyteris, Fratribus Claudio Guillame, Petro Mari, Petro Regnaut, Ioanne Libert, Alberico Boguet, & Ægidio . . . . . ſtrictioris obſeruantiæ Religioſis, cum horum Conuerſo Fratre Natali Geoffroilt, ac etiã cum Fratribus Nicolao Bauoillot, E Martino Riſſerandot, Ioanne Sayet, Claudio Rolet, Guillelmo Tillic, Nicolao Meline, & Antonio Liebault Conuerſis antiquorum Religioſorum, cum Venerabilibus Dominis Benigno Pertriſet Sereniſſimi DD. Principis Henrici de Bonobon Conſiliario, Elemoſinario, Canonico, & Theſaurario Cappellæ Regiæ Diuionenſis, Laurentio Dauiquon Rectore Parochialis Eccleſiæ Sancti Filiberti Diuionis Vrbis, Simone Alexandro Presbytero, & Baccalaureo in vtroque iure, nobilibus Nicolao de Titan iurium Doctore, Claudio du Bois, & Carolo Blauot iurium Licentiatis, & in ſuprema Curia Burgundiæ Patronis, Diuionę commorantibus, nec nõ

Vene-

A Venerabilibus Religioſis P.P. D.D. Stephano Moutaubin Priore Abbatiæ de Buxeria, & Claudio Gauthier Religioſo Clareuallenſis Monaſterij, & in dicta Diuione Domus paruæ Clareuallis Gubernatore, & quamplurimis alijs teſtibus aſtantibus vocatis, rogatis, & requiſitis, vt inde cōfectū patet ex inſtrumento adeptæ poſſeſſionis. Viuit enim adhuc maſſa hæc omnibus condita virtutibus, ac elimata, Claudius Vuaſſin, & paterna cunctatione, & oculata cōniuentia ad pœnitentiam deuios compellit; graui trutina, & nunquam errante emeritos ad dignitates, ad officia vocat, æqua lance iuſtitiæ leges perſcribit, pœnas imponit, publicæ paci litat, & commiſſum ſibi gregem ad diuina paſcua ducit, fouet, cuſtoditque Copia eſt apud me.
B vt pupillam oculi ſui; eoque Paſtore, Ciſtercius Ordo in dies reformari, & multiplicari ſperatur. Serus proinde in Cœlum redeat, diùque lætus interſit Ciſtercienſico Gregi, vt ex illuſtrium operarum feraci annorum mora, quo diuturnius, eo perfectius, abſolutiuſque virtutum omnium relinquatur exemplum, à cunctis ſemper imitandum, & celebrandum. Exageratas eius animi dotes, & res præclarè geſtas pleniori calamo proculdubio referet nō inuidioſa poſteritas, dū nos tanti Patris modeſtia viuentis deterrere videtur, quominus in eius laudibus longius progrediamur.

C

QVAE DE REGNIS PROVINCIISQVE, AC CIVITATIBVS expreſsè ſit vaticinatus

D B. IOANNES IOACHIM ABBAS FLORENSIS.

CAP. LVI.

MAgnus, diuinuſq; Domini Propheta noſter Beatus Ioannes Ioachim, quaſi in munitam poſitus Ciuitatem, & in columnam ferream, aut in murum æneum, quæ audierat à Domino Regibus, Principibus, Prælatiſque, ac Sacerdotibus, nec non & Populo terræ adeò proca-
E citer adaperuit, & intrepidè, vt Ezechielis illud: *Ecce dedi faciem tuam valentiorem faciebus eorum, & frontem tuam duriorem frontibus eorum. Vt adamantem, & vt ſilicem dedi faciem tuam, ne timeas eos, neque metuas à facie eorum. Fili hominis ſpeculatorem dedi te Domui Iſrael, & audies de ore meo verbum, & annūciabis eis ex me:* videretur eſſe completum in ipſo. Et pertimeſcens Domini ſententiam dicentis: *ſi me dicente ad impium: Impie morte morieris, non fueris locutus, vt ſe cuſtodiat impius à via ſua, ipſe impius in iniquitate ſua morietur, ſanguinem autem eius de manu tua requiram:* non ſolum eo viuentibus tempore, quæ ei prædixerat Dominus, prædicauit; ſed vt ſcirent etiam poſteri quanta erant, niſi ad Dominum conuerterētur,

Ezechiel. cap. 3. n. 8. 17. & 18.
Ezechiel. c. 3. n. 18.

tur, præparata flagella, Opus de Oneribus ſexti Temporis inſcriptum, nobis pro monumento reliquit. In quo antequàm ad particulares prædictiones deueniret, generalia quædam præmiſit. In primis de ſtatibus ſæculi, incipiens ab Adam, & procedens vſque in finem ſæculi, & quaſdam concordias, & ſignificantia, & ſignificata temporum diuerſorum. Præmittit, & myſterium Eccleſiæ, quod annuatim reuoluitur, in Dracone inſertum, ruinas, & tribulationes, & anguſtias, & prælia præterita, & futura ſignificans; quia hæ Draconis inſidijs in Dei populos ſunt inflicta. Adiutoria item, & liberationes ex Dei miſericordia in ipſa Draconis figura ponuntur, ac Reſurrectionis, & Penthecoſtes, vt innoteſcat Deus adiutor, & liberator noſter. Præmittit tempus ante legem, tempus ſub lege, & tempus gratiæ, eorumque Sacramenta, Tubam, & eius figuram, & ipſius ſignificatum; ſigilla, & apertiones ipſorum. Præmittit Draconem alterius figuræ à primo, capitum ſeptem, deſignantem ſeptem tribulationes, ſeù inſidias, & præſſuras, vniuerſa ſcilicet mala contra Eccleſiam, ac eius membra, & in præteritum, & præſens, & futurum vſque in finem, & ſæpè dicto in opere facit de huiuſmodi Dracone mentionem. Septem quoque ſignat tempora, de quibus tractatum ſpecialem in eodem opere facit. Pſalterium quoque decem cordarum, in quo inſtruimur fugare, vincere, & ſuperare Draconis inſidias, atque præſſuras, vt figuratū fuit in Dauid, qui pſallens ſpiritū malū fugabat Saulē agitantē. Myſterium Rotarum Ezechielis etiam præmittit, ac multa quædam alia: quæ quia generaliter ab ipſo dicta, & præſcripta ſunt, & non ſingulariter, vt homines naturaliter ſcire diſcupiunt: ideò omiſſis ijs, tanquam minus ab hominibus cupita, ſingularia tantùm quæ ipſe determinatè præſcripſit, huc tranſcribam, vt magis declarata. Certum enim eſt, homines quàm maximè contingentium futurorum cognitionem affectare: cum tamen ſolius Dei ſit talia ſcire, teſte Iſaia Propheta. *Annunciate quæ ventura ſunt in futurum, & ſciemus quia Dij eſtis vos*, & illius etiam ſit, cui Dominus ea reuelauerit. *Soli* (inquit Ptolemeus) *numine afflati prædicunt particularia*. Item de ſe inquit Iſaias. *Spiritus Domini ſuper me, eo quod vnxerit Dominus me: ad annunciandum manſuetis miſit me*. Multa quidem diuino numine afflatus noſter Ioachim annunciauit, tunc futura, nunc præterita, ac euentu comprobata, vt hactenus vidimus, nec dubium (vt Sancti Gregorij verbis vtar) quin ſequantur etiam quæ reſtant, quia ſequentium rerum certitudo eſt præſentium exhibitio. Et Sanctus Auguſtinus ait, vera ſe narraſſe præterita ex his, quæ futura prænunciauit, cum tanta veritate implentur, oſtendit. Vt ergo Lectori meo gratum præſtem, quæ de Regnis, Prouincijſque, ac Ciuitatibus noſter Propheta Ioachim præuidendo præſcripſit, & Lazarus de Soardis Venetijs anno Domini 1517. typis impreſſit, inde huc exſcribam, licèt ſub Friderico ſecundo, & aliorum tyrannide Principum, nonnulla cernantur completa apud Auctores, qui temporum deſcripſerunt hiſtorias accuratè. Aduerte curioſiſſime, & perſpicaciſſime Lector, quod quamuis Dei Propheta de omnibus Vrbibus, Oppidis, Caſtris, Pagiſque, ac locis nominatim non loquatur, generaliter tamen omnes exprimit, de bono enim, vel malo magis principali euenturo, minus principale neceſſe eſt participare, ipſo diuino Vate affirmante cum de Oſtienſi, Portuenſi, Albanenſi, Præneſtinenſi, &c. ſic. *Non curemus Villas, & Oppida ſcribere, ſed tantummodò Ciuitates, ſub quibus Caſtra ſunt, et quaſi cauernæ ſerpentū præ-*

Reg. lib. 1. c. 18.

Iſaias cap. 41. nu. 23.

Ptolemeus in Centiloquio.

Iſaias cap. 61. nu. 1.

S. Gregorius in homilia de Aduentu.

S. Auguſtinus 12. de Ciuitate Dei cap. 10.

A *præſidia peſſimorum*. Verbi gratia ſiniſtra prædicit Calabriæ Prouinciæ, omnes eiuſdem Prouinciæ Vrbes, Oppida quoque, & Caſtra, eadem mala ſubierunt, vel ſubibunt. Loquitur de Diœceſi Cuſentina expreſſè: tacitè etiam de cęteris eadem in Diœceſi exiſtentibus Oppidis, Caſtris, Pagis, & Locis etiam verba facit, & ſic de alijs. Vrbium nomina quorundam ex Laxari de Soardis incuria deprauata, Lectoris, qui germana Vrbium nomine callet, correctioni remitto. Sit ergo.

Regio Romana.

Legitur, quod Roma non habet à gentibus deſtrui, ſed in ſe ipſa disſidijs, li-
B *tibuſque marceri. Principium gentium Amalech ad exterminium ipſi proden tur. Amalechitæ Romanos Idolatras præfigurant, Num. 24. idcircò Roma primò ponitur, quia ſicut illa caput eſt Orbis; itàet in ea fundamentum habuit Petri ſedes. Notandum excidio Romanorum omnes ſedes Vrbium deprimendas, ac ſi nouæ filias Babylonis, de qua multiplicabo, inquit, erumnas, et conceptus tuos partitura filios in dolore, Geneſ. 3. Licet ſub antiquis Principibus loca, quæ licet ſint contrita, tamen ſub Germanis Auguſtis diebus ſequentibus fortius atterentur. Erit, inquit, talis tribulatio, qualis non fuit ab initio temporum, neque fiet, Marc. 13.*

Propheta Beatus Ioannes Ioachim de Oneribus ſexti Tẽporis part. 1. cap. 13. à pag. 11. vſque ad 28.

Oſtienſis, Portuenſis, Albanenſis, Præneſtinenſis, Sabinenſis,
C Tuſchulanenſis, & Tyburtinenſis.

Hos ſeptem filios Summi Pontificis, ac ſi conniuantes Iob liberos, Iob 1. parens Eccleſia frequentibus gemet impulſibus quatiendos. Non curemus Villas, & Oppida ſcribere, ſed tantummodo Ciuitates, ſub quibus Caſtra ſunt, & quaſi cauernæ ſerpentum præſidia peſſimorum.

Campania.

Anagninenſis, Signinus, Ferentinus, Alatrinus, Verulanus, Terracinenſis, Sonninus, Fundanus, Gaetanus.

Quid nouetenus populus in Campania pati ſub Regni Præſidibus iterum habeant, Ezechiel. 28. in figura totidem pretioſorum lapidum ſpecietenus repre-
D *ſentat. Lapis, inquit, pretioſum operimentum tuum. Et Iſaias cap. 14. in caſu Luciferi operimentum tuum, erunt vermes ſolicitudinum, & dolorum.*

Marſia.

Furconenſis, Marſitanus, Valuenſis, Theatinus, Pennenſis, Abuſinenſis.

Non leuis labor deprimet ſenarium Marſicanum, vbi in eos vngues aquilæ proceſſu temporis acuentur. Quid Henricus Sextus Pater, & proauus Alemani in diſtrictu Romano, Ligurum, & Regno Apuliæ fecerunt, adhuc Mater Eccleſia notam improperij geſtat in fronte.

Thuſcia, vel Thuſcana.

E *Nec immeritò ſi Thuſcorum virolenta pernicies ſeruatur ad gladium, vbi quos furor communis implicat, vnius rabies cupiditatis enodat. Quo Romani Thuſcos triuerunt bello ſuperbos templum bellicatione dedicant. Thuſcia cum Gaza Paleſtinorum, Exod. 23. terra concordant reſpectibus mutuis, ſi Antichriſti temporibus deſeretur opprobrijs ſempiternis. Generatio, inquit, peruerſa eſt, & infideles filij, Deuteron. 32. Romani veteres, vt tradit hiſtoria, Thuſcos pro rebellionis audacia contriuerunt: ſed adhuc quanta de vicinis auguribus peſtifera pocula expectentur, ſpiritus vertiginis indicabunt.*

Nepeſinus, Sutrinus, Ciuitatenſis, Ortanus, Balneoregis, Vrbeuetanus, Viterbienſis, Thuſcanenſis, Caſtrenſis, Sanenſis, Cluſinus, Peruſinus, Caſtellanus, Arethinus, Groſſetanus, Vulteranus, Senenſis, Lucenſis, Piſtorienſis.

Omnes iſti tanquam filij Babylonis timorem Domini relinquentes, Matrem Eccleſiam vilipendent in ſuis pertinacijs, & ſimultatibus otioſis. A

Florentinus, Feſulanus, Lunenſis.

Quid Merlinus ſcripſit de Aquila ſicula, quod florem Æmiliæ diſſipabit, videat militia Florentina, ne dum ad horam florem ſuæ fælicitatis emiſerit, à vicinis, & alijs ſub aquilæ, pulliſque temporibus effloreat totaliter, & areſcat. Vnde, & dicitur. Veh coronæ ebrijs Effraym, & flori decidenti gloriæ exultationis eius. Iſaia 28.

Sedes Piſana.

Maſſanenſis, Alatenſis, Alarienſis. B

Quam preſſura valida Piſanis immineat, contentio publicat confinium Ciuitatum; quia neceſſe eſt, vt qui peſtilentes alios excitant, & ipſi per crebra diſſidia ruinis, & prælijs infeſtentur.

Ducatus Spoleti.

Aſſiſinus, Fulignianus, Nucerinus, Eugumbinus, Spoletanus, Reatinus, Tudertinus, Amelinus, Narmenenſis, Intranenſis.

Spoletanus ambitus in ſpolionibus reſeruatus, quo feruentior erit ad ſpolia pauperum, eo in ſe prædonis vicini gladius acutior exeretur. In Ducatu iſto ſimiliter, & in territorio Hiſpano duo Ordines, ac ſi Stellæ lucidæ orientur ad prædicandum regni Euangelium iterato (vt Appone refert) ſaccis cilicinis amicti, contra quos Draco Diabolus inducet beſtiam de terra ſurgentem ſectā procuidubio patarent. C

Marchia.

Eſculanus, Firmanus, Camerinenſis, Auximanus, Humanus, Anconitanus, Eſcinas, Senegallienſis, Phanenſis, Penſaurenſis, Foroſimpronenſis, Callenſis, Vrbinas.

De filijs impijs & ſi gemat Eccleſia, non tamen ad opprobrium ſibi cederet, ſi eos arguere non foueret; quia futurum eſt, vt ipſa cum ſobole lectum doloris ſubeat, & laboris tempore viſitationis extremæ. Ex Romani Senatus ignauia eueniſſe comperitur, vt inſanus populus Marchianus duplicitatis vitio deſeruiret, ac per hoc perfectorum nullus appoſitus potuit eos ſic tenere, quin velut ydra reſurgerent, & ex hoc in hoc amaritudinis calicem inclinarunt. Pſal. 74. D

Rauennati, Ariminenſes, Feretranus.

Rauennates geminæ Ciuitates vicinis prementur incurſibus, ſed quo de vulnere minus curauerint, eo flagellum in ſe fundatius aggregabunt.

Flaminea.

Rauennas, Adrienſis, Comaclenſis, Ceruienſis, Forolouienſis, Foropoplienſis, Ceſennatenſis, Sartinenſis, Fauentinus, Imolenſis, Mutinenſis. E

Non expers erit incendij mundani Flaminea regio, cum Aquila Sicula ab Aquilonis olla progrediens vexilla leuauerit bellica contra illam; ſed quia extrema gaudij gemitus occupant, Pou. 14. vnde vngues Aquilæ læſerit, in diuerſis euentibus obtundentur.

Bononienſis, Rheginenſis, Parmenſis.

Bononia cauſarum frequens legalium, & nutritia ſæcularium ſtudiorum, vallem filiorum Ennon, quam Hierem. cap. 7. nominat, reſpicit, ſed quam pro ſuis adinuentionibus, & exceſſibus expectat iniuriam, paſſura raptrix aquila propalabit.

Ligu-

Liguria.

A Ianuenſis, Bobienſis, Aprimacenſis, Maranenſis, Albiganenſis.

Porta Ligurum Ianna multis amodo patebit incommodis: eſt enim ſuperni conſilij ad terram detrahere omnes maris remiges in ſuis nauibus gloriantes. Facta eſt, inquit, tertia pars maris ſanguis, & mortua eſt, & tertia pars nauium interijt. Apoc. 8. *Iſta ſunt naues euntes in Ophyr, ſed fractæ in Aſyumgaber ob peccatum Regis Ioſaphat præbentis auxilium inimico* 3. *Reg.* 22. *Quia Ligurum regio per conſonantiam veterum in nouo reſpicit Philiſtea, Exod.* 13. *& ſi abundante malitia peruerſorum de caſis collidentium Principũ* B *quandoque tripudiet, de concurſu tamen intimo vberius ingemiſcet: quia neceſſe eſt, vt de regione nepharia locuſtis bellicis. Apoc.*9. *adequata Belial vniuerſus intereat, & ſi pecus occiſionis adhuc in ſuis ſordibus computreſcat, Ligurum tenui bello quaſſabit. Legitur de Aquila quod medium caput Ligurum tenui bello quaſſabit. Hæreſis paterna in Liguriæ terminis inualeſcens, adeò ſuos circumquaque ſurculos prauitatis oſtendit, vt non minus ſit infeſta Catholicis, quam olim Prophetis Domini fuerit Athalia filia Iezabelis* 4. *Reg.*11. *Ipſa quoq; eſt in ſpiritu Herodiadis filia. Marc.*6. *Ipſa vxor Ægiptij Sacerdotis, quæ tàm Ioannem, quàm Ioſeph carceri tradiderunt. Gen.* 39. *Marc.* 6. *Pro aduentu diei diſſoluentur manus fortium, & adenſabitur regio Paleſtina.*

C Lombardia.

Mediolanenſis, Bergomenſis, Brixiẽſis, Cremonenſis, Laudonenſis, Nouarienſis, Vercellenſis, Hiportenſis, Thaurinenſis, Aſtenſis, Aquenſis; Albenſis, Terodonenſis, Sannenſis, Albigenſis, Vigintinilia, Placentinus, Papienſis.

*Lombardorum gens impia, ſibi contraria, Deo deteſtabilis, & proximis odioſa, crebris atteretur incurſibus, quia quæ de fumo putei. Apoc.*9. *doctrina ſcilicet ſæculari hæreticos imbuit, & aerẽ Eccleſiaſticæ puritatis infecit, æternæ rũpheam vltionis neceſſe eſt, vt non euadat. Apprehenſa eſt, inquit, beſtia, & cũ ea Pſeudopropheta, & miſſa eſt in lacum ſulphuris exurentis Apoc. cap.* 19

D Ferrarienſis.

Et ſi in plauſtris ferreis proximos, Ferraria conteret, ipſa vice verſatili fabrorum, aliàs facinorum malleis conteretur.

Dalmatia ſupra Mare:

Aquilegienſis, Mantuanenſis, Cumanenſis, Tridentinus.

Olim Aquilegienſis Prouincia colliſa legitur à Romanis, & Francis procacibus, ſed multò fortius alliſdenda cognoſcitur pro vincendis hæreticis, & ſceleſtibus alijs conuicinis. Conteret (inquit Vates Iſai. 1.) *ſceleſtos peccatores Iſrael, & qui dereliquerunt Dominum, confundentur.*

Veronenſis.

E *Verona nutrix hereſis defenſorum dirum deſlebit excidium filiorum.*

Paduanenſis, Vicentinus.

Padua velut cætus in paluſtribus recumbans in hamo piſcantium ad interitum capietur.

Taruiſinenſis, Concordienſis, Cenetenſis, Feltrenſis, Belmienſis, Polanenſis, Parentinus, Trieſtinus, Clamadenſis, Caputhyſtrienſis, Emonenſis, Maranenſis.

Iterata contritione terretur populus Taruiſinus, tum propter ineptæ vanitatis inſaniam, tum ob fœditatis hæreticæ corruptelam, & ſi de vicinorum viſceribus volans regulus prodeat, qui ſemen rapacis volucris flatu peſtiferæ perſuaſionis extinguet.

Hiſtria ſupra Mare. A

Grandenſis, Venetiæ Caſtellanenſis, Torcellanenſis, Eſulanus, Capralenſis, Elugienſis, Ciuitasnoua.

Duo filij Thamar, Zaram, & Phares. Gen. 38. ex Iuda prætendunt duos Patriarchatus ortos Romana Eccleſia in Hiſtria, & Dalmatia, Grandenſem pariter, & Aquilegienſem, ſed quia in partu parentis eſt diuiſa maceria, inualeſcente vno, & altero tepeſcente, timendum eſt, ne tam in Græco, quam Latino populo ſcripturarum myſteria compleantur, & ſi pro boni deſiſtentia operis terreſtris, & appetentia dignitatis, neuter eorum columba gladium iraſcentis euadat, In teſtamento veteri quoque primogenitum Domino debebatur. Exod. 13. Sed quia primogeniti populorum, diuites ſcilicet, & illuſtres, proniores ad malum ſcilicet, potiùs quàm ad bonum: diuino iudicio agitur, vt tàm violata viduæ filius quàm, primogenitus Pharaonis. Exod. 11. flagellis interitus exponantur. B

Sedes, Spalenſis, Iadrenſis, Signenſis, Apſarenſis, Voglenſis, Arbonenſis, Nouenſis, Equalenſis.

Spalenſis, & Iadrenſis populus cum multitudine Vrbium cæterarum dandi ſunt faucibus fortiorum, pro eo quod fidem prauis operibus polluunt, & ſub Romana lege dati quodammodo in exterius atrium minimè cohercentur. Apoc. 11.

Spalatenſis, Tragurienſis, Scardonenſis, Eroatenſis, Berbenenſis, Tinienſis. C

Spalatenſis item Sedes danda eſt incurſibus. Pyratarum, vt quæ à Seleuca Ciuitate non diſſonat. 1. Machab. 4. iram pro meritis tyrannicæ prædationis incurrat.

Sclauonia.

Stagienſis, Boſſonenſis, Tribunenſis, Boſſenſis, Buduenſis, Caparmenſis, Antiſtarenſis, Dulchinenſis, Suarinenſis, Driuaſtenſis, Polatenſis, Scodrienſis, Arbanenſis, Scuratenſis.

Hæc terra ſpectat ad Barum Apuliæ, ſed pro contubernio peruerſorum crebris inuaſionibus conteretur. Omnis Sclauorum cogitatio portæ filiæ multitudinis. Cant. 7. per concordiam adæquatur; quæ quia non ad plenum dominatorū eius furoribus patuit, reſtat ad comprimēdum prorſus ſui ſuperbiā, vt per Aquilæ poſteros diebus nouiſſimis affligatur. D

Raguſinus.

Raguſinorum Eccleſia in medio poſita perfidæ nationis, ſicut quieta ſorte non patitur, ſic & ſimiliter neceſſe eſt in diluuio remotarum gentium conuoluatur.

Sardenſis.

De hac in Apocalypſi legitur, & Angelo Sardis Eccleſiæ ſcribe. Apoc. 3. Notandum Eccleſiam Sardenſem deſignare Monachos Caſſinenſes, vtique ſuā carnalibus deſiderijs inquinantes. Habent enim concordiam cum Eccleſia Tyathiræ. Apoc. 2. quæ veſtimenta filiorum polluit nonnullorum, ex eis enim habuit collegium nigrorum originem: & idcircò extinctis carbonibus adæquati non ſunt cogniti in plateis; à ſæcularium enim habitudine nullatenus diſcernuntur. Duæ, inquit, filiæ matris vnius fornicatæ ſunt in Ægypto, id eſt Francorum Imperio, & in Regno. Ezech. 22. E

Sardinia, Corſica.

Calaranus, Sulciranus, Sollenus, Doliſenſis, Turritanus, Forrenſis, Plauadenſis, Ampurienſis, Giſardenſis, Clanſtrenſis, Othanenſis, Roſanus, Artorenſis, Vſellenenſis, Sancta Iuſta, Terra Alba, Ciuitatenſis, Callurenſis.

Habi-

A *Habitatio Inſula Sardinenſis à Sada filio Regum poſt diluuium produxit*
originem, quæ licet, vt vetus tradit hiſtoria, Romanis, & Africanis inſul-
tibus pro mutua concertatione patuerit nautarum tamen futuris incurſibus dã-
da erit, vt quam exterius fluctus equoris vapulat, interius tortiones viſcerum
comprehendat. Non immunis erit, & Corſica à flagello Sardiniæ, vt quæ trãſ-
greſſionis communis eſt particeps, non diſpar habeatur, & pœnæ: Quid inter
nautarum disſidia ſuperborum Inſulis finibus pati habeat Inſula Sardinorum
futura colliſio edocebit; quia vt ſe cæleſtis prætor de ſuis hoſtibus vendicet,
ignominioſum finem ſimiliter eos poſt, & ante caluitium, ſiue canum aquilæ
ſeneſcentis adducet. Quia vt excreſcentem nequitiam hominum barbarorum
B *ſuperni gladius arceat, pro eo quod tàm Cleri, quàm Populi nulla disſimilitu-*
do diſtinguitur Epiſcopalium Sedium communis inſtat afflictio. Vt per Ligu-
rum remiges, & Thuſcorum ſcoria conſumpta, rubiginis inſularis, vel in
ſtatum humilem redeant, vel voraginem irreparabilis excommunicationis
incurrant.

Sicilia.

Agrigentinus, Mezarienſis, Milenitanus, Mons Regalis, Syracuſanus.

Omnis ædes, & Sedes Siciliæ diris erit afflicta doloribus, cum caput earum
regium ſuis erit crinibus decaluandum, ac ſi tugurium in cucumerario relinque-
C *tur. Iſai. 1. Siciliam Scylleis Phari fluctibus interruptam dolemus in ſuos, &*
alios reſumpſiſſe tyrannidem: & idcircò pro ſuis auerſionibus indiſtanter eam
aggreditur ſpiritus iudicij, & ardoris. Vt enim ſileamus ſciſſuras veteres, &
ruinas, in quibus ipſa calicem furoris Domini exhauſerit, ad mentem reduci-
mus modernorum, quod per Henricum Sextum ſuſtinuit, ac ſi rurſum quod ſic
deſæuit in nobiles, & rebelles per totam aream regni eius, vt alios ſpargeret,
alios mergeret, perimeret plurimos, nonnullos includeret, vreret reliquos, &
reſiduos cæcitate feriret. Verum quia inſularis miſeria nullis ceſſabit iudicijs,
rurſus aquila plena plumis, quid actura ſit in futurum inſtantia durisſimæ ve-
xationis exponet. Denique pullus Syrus, vel Italicus fratres deuorans, & ex
D *oſſans priuſquam oriri habeat Antichriſtus, ſequentibus ſignis oſtendet. Quia*
neceſſe eſt, vt quidquid de capite ſeptimo colubri crudelitatis euaſerit, vrſus
viridis colore (ni fallor) rectitudinis reparabit. Non leuia damna rerum, &
corporum poſt Regis occubitum eſt Inſula Sicula paſſura per diluuium Germa-
norum, donec vel nutrix Eccleſia miſeris opem adijciat, vel pupilli vnguis inua-
leat in ſimilitudinem aquilarum.

Panormitanus.

Panormitana terra iacturam dolorabit enomitiuam in ſuis viſceribus, quàm ſæui ob ſæuitiam temporis per aquilam transferendi.

Cathanienſis.

E *Huius Vrbis vbera, quibus lactabitur aquila, nouus Quintianus abſcindet.*

Meſſanenſis, Ceſalunenſis, Pactenſis, Sanctus Marcus, Militenſis.

Singularem ſub aquila, eiuſque progenie Phariſica Sinagoga trigonam eſt ſubitura preſſuram præter illam communem inſaniam, quam ferret vndique ſitus trinacrius, contra patris reliquias reſupinus. Nec obſtat ſi nidus tertius proſtremos fratres, & prauios, vt volans regulus abſorbebit, quia etſi terra regni eius erit funiculus, canere tamen vix poterit à morſu viperæ carpinalis, vtique Curiæ ſibilantis. Pudere poſſet pariter, & pauere fati populus vertigoſus, non minus ex Scyllæ latratibus, quàm Carybdis abſortionibus cauernoſis, &

qui-

quidem ad eos non fruſtra conijcitur hoc manare prodigium, dum & flammis Ethnalibus pateant, & procellarum ſpiritibus ſe exponant; quid enim furens aquila, & eius ſuperſtes poſteritas eis importabilis ponderis imponere habeant experimenta in miſericordiam operum declarabunt. Vniuerſalis humus Siciliæ regionis, vt alumna tyrrannidis, & erroris continuis plagis adijcitur; & idcircò tumidè gloriari non appetat, quia præſto erit vindex futuri ſceleris, qui & proteruos humeros atterat, & verſipelles, ac duplices rumphea furoris inuoluat. A

Calabria.

Rheginus, Caſſanenſis, Neocaſtrenſis, Ieracenſis. B

Calabria regulorum cauerna volantium, & foramen ſibilantium colubrorũ, quantum ſit paſſura diſcriminis, virga proferret inſuperabiliter exactoris, dum abſque intermiſſionis remedio, nunc vni, nunc alij rureſtris, & vilis ſubiecta conditio, iugum ab humeris decutere non poterit ſeruitutis.

Cutronienſis, Tropienſis; Oppitanus, Bouienſis, Geruntinus, Squillacenſis, Militenſis.

Regio Cutronienſis, quam preſſura Regni circundabit, Thuſcorum exponetur incurſibus, ſed proceſſu temporis ſub aquilæ ſibilo tàm de ſui, quàm de vmbellico Siciliæ vniuerſus miluus, & vlula proſcribetur.

Cuſentinus, Marturanus, Biſinianus, Roſſanus, Selus. C

Non Cuſentinam, ſed conſcientiam habet vetus hiſtoria, pro eo quod Græcis non Romanis conſilijs Guandalorum temporibus adhæſerunt: & idcircò neceſſe erit, vt tàm ipſa, quàm cætera de circuitu filiæ pœnis, & prædis pateant ſubſequentium inuaſorum. Licet enim opprimi habeat in futurum Eccleſia Cuſentina, quæ cum Iezrael Carmelo. 3. Reg. 18. vicina concordat in ſpiritu, poſt Henricum Germanicum à reliquijs Aquilonis, quæ ſitum Regni tàm in Sicilia, quàm in Leporea, Calabria, & Apulia concutient, & confundent: ad eam tamen, ac ſi alteram Bethleem *Angelus ſani Conſilij dirigetur, qui & filios eius ad interiora ſolitudinis transferat, & ſæculares Ægyptios tyrannorum furijs derelinquat. Futurum enim eſt, vt ſecundum genus non ſpeciem in cunctis Regni finibus Herodes alter. Matth. 2. non ſolum abiectos exactionibus opprimat,* D *ſed & conterat malleationibus glorioſos, quemadmodum vetus Pharao, qui ſecum equitatibus dedit diſcrimen, & filios Iſrael ſuppoſuit lateritiæ ſeruituti. Exod. 1. ac per hoc quia interitus eſt numerus dierum tyrannidis Friderici propter poſteros ſucceſſores, qui miſerorum conciuibus iugum fortius ſuperaddent, æquanimiter fuerit onus Babylonicum tolerandum. Eſaia 13, donec tempus adueniat. Apoc. 10. Angeli ſeptimi, ſub quo labor ſexti temporis totaliter adiuuetur.*

Sanctus Marcus.

Ab Inſula Rodo *legitur colonos tranſiſſe priſtinos Ros inſanum: ſed ne de carnis athina ſuperbia inaniter finotenus glorietur, ſub Francorum iugo noſcitur atterendum.* E

Sancta Seuerina, Strõgelenſis, Antiblacenſis, Sãctus Leo, Gemertratenſis, Nicoterenſis, Germaentinus, Geſulenſis.

Omnis hæc Græcorum collectio tranſibit in Coloniam Sedium Latinorum, etſi nonnullæ reliquiæ ſupereſſe habeant ad ſarcinas ſeruitutis.

Conſanus, Muranius, Satrianus, Mons Virlenſis, Laquedonenſis.

Conſana Eccleſia quadricornis, ac ſi cauda Calabriæ in cunctis ſuis ſedibus conijcitur præcidenda præ meritis, ſed poſtmodum reparanda, vt eo flagellum grauius ſubeat, quo patientius interim ad fidei præmium expectatur. Et ſi ſub aquila

aquila terra hac inſana conſilijs malis æſtuantibus vndique concuti habeat; ma-
A *iora tamen diſpendia perferet, cum poſt illius occubitum leuari non poterit à ruina.*

Apulia.

Acheruntinus, Potentinus, Tricaricenſis, Venuſinus, Grauinenſis, Anglonenſis.

Apulia regio qua fluctibus ſubijcitur Adrianis pro errorum ſceleribus, tàm in montanis ſedibus, quàm marinis, varijs eſt curanda doloribus. Et vtinam ſub eius præſidibus à priſca peruerſitate meritoria nō periret: ſed ex quo populus
B *ceruicoſus iugum conabitur abijcere ſeruitutis, non video quod eripi poſſit à verbere, ſed potius colligari, ſcriptura monente, ſeruo maliuolo compedes in tortura, Eccl. 33. Popularis hic cuneus ruinis proximus, & iacturis, calcaneum eriget in terra præſidem tempore ſuperbiæ Clericalis: & idcircò virga Ducis ſuperſtitis illius non tolletur ab humeris, quouſque Sabatiſmus, Heb. 4. quietis adueniat, in quo prorſus clipeus fortium per manum Angeli ſeptimi repelletur. Apoc. 10.*

Tarentinus, Mutilenſis, Caſtellanus.

Tarentum accipiens non à venenoſo reptili, ſed à fluuio Tara nomen, particeps erit cædis, & ponderis aliorum: eſt enim conſilij Domini, vt quieſcat
C *populus pulueris ab homine, cuius ſpiritus in eius naribus, Iſaia 2. perſeuerat ad conflandum de argento rudi rubiginem, & maculam ex oculo repellendam.*

Brunduſinus, Aſtanenſis.

Olim Ciuitas Brunduſina Romanis inſultibus preſſa fuit: ſed quia eius eſt innouanda proteruia, vt à recurnis vnguibus aquilæ non euadat; non veſana mente recogitet, quid inter ſuperbum, & humilem differat, cum vaſa figuli probabuntur, Eccl. 27. inclinabo vexationis pariter, & furoris.

Idrontinus, Caſtrenſis, Leucatenſis, Gallipolanus, Vgentinus, Licienſis.

Idrontinus ſinus græis cultoribus deputatus, ſicut nenijs ſuperſtitioſis attol-
D *litur, ſic & futuris mœroribus reſeruatur; & idcircò de pœna superuentura ſalubriter paueat, priuſquam in ſordibus amplius putreſcat. Quia Idrontum traxit nomen ab ydria ideſt aqua videat ipſa fluentis irrigua, nedum Brunduſina vicinia ſub Præſide Italo ad Regni ſolium aſcenſuro in terrenis quæſtibus areſcat.*

Barenſis.

Bitontinus, Melſitanus, Iuuenatienſis, Rubenſis, Salpenſis, Cannenſis, Bitetinus, Conuerſanenſis, Minerbienſis, Polimanenſis, Catherinenſis, Lauellinus.

Bariſanæ ſedis plebs multiplex, quam durus dolor tenuit, & deiecit, futuris
E *afflictionibus ſignum dedit: vt eo celerius ab arcus facie fugiat, Pſalm. 59. quanto ipſa veluti humus à gladio rediens in ſuis iniquitatibus relabetur. Et ſi olim Bariſana nobilitas vſque montem Garganum ſaltum fecit, cautè tamen amodo torrentis effoſſi riuulos tranſeat exundantes, quia præſto erit beſtia de Mari, Apoc. 13. Siciliæ ſaliens, quæ & beluinum in ſubditos acuet, & viros ſtatura ſublimes ad viſum aquilæ plumeſcentis euertet. Licet enim ſucceſſio ad Regni eſcam tempore contradictionis aſpiret; tamen quia legitur Archelaum regnaſſe pro Herode Proſelito, Matth. 1. & Ioathan pro lepreſo Rege ſolium tenuiſſe, 2. Paral. 26. & continuari debet tempus vtrumque, vt compleatur ſcriptura prophetica in populo latinorum ceruicibus minabamur, & laſſis non dabatur requies, Treno. 5.*

Tra-

Tranenſis, Vigilenſis, Sipontinus, Andrenſis, Troianus, Veſtanus, Monopolitanus. A

Troia, Tranum, & Andria virga vigilis non effugient diſciplinam, Hierem. 1. cunctus enim ſitus Baſilicus non leuibus patebit iniurijs, cum repugnare non poterit alterius imperijs Holofernis, Iudith. 2.

Melphienſis, Rampollenſis.

Melphienſis Eccleſia velut ouis inter lupos poſita veſpertinos, ſicut proſperis adfuit, ſic afficietur aduerſis; & idcircò ſibi colonus quiſque præcaueat, ne vetus error inuidus innouetur ad gladium, vbi terra mellifluа ſubitis aſſumetur obliuionibus ſuperborum. Ex tantis ſi quidem lapidibus fortium terra debiliũ B *patebit iniurijs imbrium, & violentijs ſpirituum procellarum. Rampollenſis collectio ſpelunca reptilium pro ſceleris merito velut puluis montium rapitur à facie peruaſoris.*

Beneuentanus;

Teleſinus, Sancta Agatha, Alifienſis, Monſinoranus, Mons Coruinus.

Romani Duces exercitus Samnitarum rebellium aggreſſores ſtragem exercuiſſe legimus triumphalẽ, ſed proceſſu tẽporis ſub Henrico Rege Totila reſidua diſcrimina veſano populo fuit adiecta: denique & Zona Italica errorum ſordibus expiata Vrbs ipſa cedens in propriam Romano Pontifici in refugium pro- C *ſcriptorum, quanto ſe vicinior damnis immiſcuit, tanto in ſe ipſa impatientiam prouocauit. Adhuc quoque peiora prioribus inculcabuntur tempora præliorum, in quibus pro rixis, & fraudibus ſub aquila furia erit, & tàm à ſtatu ſuperbiæ corruat, quàm à diſperſionis ſtatibus ingemiſcat.*

Auellinus, Vietanus, Arianus, Buianenſis, Eſculanus.

Ecce vt in triturà æſtiuæ areæ ſeruandus pranoſcitur Arianus, ſicut, & Auellinus, propter quod amborum obſtinatio teneat, ne pullorum aquila ferreus aries tam diſſoluta facta ſuffodiat, quam colligata mala diſſoluat.

Lucerinus, Terribilenſis, Dragonarius, Vulteranus, Alarinus, Ciuitanus, Terinolenſis, Frequentinus, Tericentinus, Vimnenſis, Guardienſis, Muſannenſis. D

Lucerinam Eccleſiam valida tempeſtate conuulſam ab effera beſtia maris nõ ambigimus occupandam; & idcircò mentis compos quiſque pertimeat, ne ad effuſionem corporis fidelium ferocius ſolito ſub rabie prætoris inſurgat; quamuis enim reliquiæ beluales ſub poſtremo aquilæ poſterorum reduci habeant ad caulas Eccleſiaſticæ vnitatis, quaſi in earum partibus tempore Coſdroæ abſtraxit perditus Mahometus: cauendum tamen erit cunctis, & ſingulis, ne iſtius modi vaſa mortis armentur in opprobrium Romani Pontificis, & ſcandalum Italicæ regionis. Ac per hoc datur intelligi, non poſſe aquilam, vel prolem præpoſteram verã eum Petri *vicario, ſicut Eſter. 3. nec Aman cũ primario Mardocheo* E *habere concordiam, niſi vel beſtiam de Regni viſceribus euomant, vel in ſui diſpendium terram redimant, vel affligant.*

Principatus.

Salernitanus, Acerrinus, Marſicenſis, Policaſtrenſis, Miſquitanus, Sarnenſis,

Poſt Beneuentanæ ſedis excidium, & caluitium improperabile ſubiectorum ſtilum ad populum ſileris vertamus. Et quia ipſi neceſſe eſt vt calicem fæcem nouæ Babylonis exhauriant, Apoc. 16. quos Hipocratis, & Galeni indifferenter reddunt dogmata temulentos, dum ſub colore medicinalis remedij, ſicut ſanos attenuant, ſic & languidos exacerbant. Quia verò ſcientia phiſicalis nimis

A *mis eſt defectibilis in ſeipſa, dum tàm improuidos, quàm peritos à ſuis paſſionibus non expurgat, ad nugantes, & imprudentes huiuſmodi fruſtra recurritur, vbi quid eis dies craſtina pariat, ignoratur, Prou. 17. Ecce coram ipſis terram ipſorum Henricus 6. ac ſi vorax vrſus, abſorbuit, dum ſic eos in omnem vẽtum impulit, & diſperſit, vt & modernis daret inditium, & experimentum poſteris in exemplum. Adhuc quoque creſcente malitia temporis reuertentur filij aquilonis, vt reliquias ſilaris feriant, & ſic orbem ſanium omni verſutia deceptionis inuoluant. Sed Regius vltrò Deus, qui nihil deſeret incorreptum, ad gentem fallacem mittet Aſſyrium, orbis totius malleum, & baculum impiorum, Eſaia 10. Principatus iſte veterni doloris initium, ſignum habitatoribus* B *ſuis dedit, vt ad petrarum ſixuras ſe transferabit, donec furor afflictionis futura pertranſeat, & terra laboribus dedita otijs ſuperuenientibus requieſcat.*

Caputaquenſis.

Et ſi Caputaqueum tigrium receptaculum, & pardorum, ante extento collo proceſſerit, arceri tamen ſimiliter, & atteri flebili ſtilo præcinimus: quia furenſis illius colubri ſuis extenterandi viſceribus virus non effugere poterit, quã in multorum excidium ineuaſibilem laqueum præparabit.

Scalenſis, Rauellenſis, Amalfitanus, Capritanus, Minorenſis, Litteranus.

Scalenſis, & Rauellenſis effeminati viribus, ſed fraudibus infruniti operam C *dabunt ſpolijs aliorum, ſed accurret nimis dies illa velociter, in qua ſceleſtos, & cupidos, ac ſi ſtipulam aridam ſlammei clibanus furoris inuoluet. Atteranum ſitus nouorum patebit incurſibus Caldeorum.*

Surrentinus, Equenſis, Labronenſis, Caſtelli Maris, vel Scalenſis.

Surrentinus Clerus, & populus poſſeſſores ſalſuginis, & horroris indiſtantibus hoſtibus dabuntur in prædam: propterea dum tempus habuerunt à facie tempeſtatis aufugiant, quæ vndique terram regni pro malis inſurgentibus occupabit.

Neapolitanus.

D Auerſanus, Nolanus, Puteolanus, Curianus, Iſclanus, Rubilianus Inſula.

Neapolitanus, Virgilianam Neapolim, quam Parthenopem Græcorum veteres vocarunt, præter intrinſecam rabiem frequens conſtauit anguſtia, & adhuc in eius verſari medio non cernitur, vbi tàm à roſtris aquilæ, quàm hæredum ſtipendia recipiet meritorum fædus in eis ſiquidem error concretus eſt ex adipe rorem gratiæ cæleſtis excedet. Non ignoro quid meruit illa Pentapolis, Gen. 19. & iſta quid pati debeat, euerſionis ſuæ indicium prædicabit.

Capuanus, Thianienſis, Caluenſis.

Capuanum collegium domeſticorum æmulum, ac nutricium exterorum la- E *miarum mammas nudantium typum gerit, Tren. 4. propter quod ipſum pluraliter inuolet anguſtia, cui non ſufficit malitia ſingularis.*

Calinenſis, Caſertanus.

De Caleni agro, vt in Horoſio legitur, vaſtiſſimum erupit incendium, indicij præſentis inditium, & futuri, ac per hoc circumiacens regio ab aquilonis olla ſe contegat, ne iterata conſlationi pateat carnalis impietas modernorum.

Sueſſanus, Venefranus, Aquinatenſis, Caracenſis.

Sueſſa non à ſue, ſed à Romana obſidione vocata, crebris cum ſuis ſodalibus exciſionibus danda erit.

Hiſpania.

Turraconenſis, Bancinonenſis, Gerandenſis, Auſonenſis, Vrgellenſis, Hi- A
lerdenſis, Oxonenſis, Tiraſconus, Calargutanenſis, Cæſarauga-
ſtanenſis, Borgonenſis, Pampilanenſis.

Hiſpaniam, partem Italiæ occupatam olim à Mahometis legimus, ſed à Carolo Monarca imperij potenter ereptam; Vnde Ioann. Apoc. 13. Vidi, inquit, vnum de capitibus Beſtiæ occiſum quaſi ad mortem, & plaga gladij eius curata eſt, quia tantò fortiùs reſurget ad gladium, quantò ignominioſius producet Catholicos ab inde de prælijs altrinſecis vulnus feret. Verùm quia ſecta ipſa peſtifera, quæ ab ortu Solis vſque ad columnas Herculis ſe diffudit, à decē cornibus venientibus de longinquo quaſſanda diebus aquilæ creditur, ac poſteritatis extremæ: & ſi tria de cornibus euelli habeant in ſeipſis, fieri poterit, B *vt poſt trituram regionis, & parmæ, & ægyptiæ feritatis, tàm Hiſpaniæ proceres, quàm cornua reliqua vnientur ad conterendam proximi nomine vbique ſuperbiam ſæuientium Soldanorum. Auſonam prouinciam non leuis iactura cōficiet, ex eo quod filios error inficiet Mahometicæ prauitatis.*

Marſilienſis.

Marſilia maſſæ malitiæ multis addicetur miſerijs, cum in ea Gallus vocalis irruerit in curribus alterius Pharaonis.

Mons Peſſulanus.

Mons Peſſulanus mures ex ſe pariet fruges, & vberes, ob ſtudia naturalia fidem impugnantia corroſuros; licèt enim mortalibus ipſa ſcientia conferat vtcunque remedia; C *tamen quia imperitia Medicorum, qui inter theoricam, & practicam non diſtingunt, multitudo præmoritur infirmorum, tacendum potius video, quàm loquendum; quia præter commune iudicium ſingulare præmium reportabunt de ſcelere. Intrabunt, inquit Moyſes Exod. 8. ranæ omnes ædes Ægypti, farros, & reliquias ciborum, ac cubiculum Pharaonis, quibus Nilus ebulliat, terramque putreſcat: ac per hoc pateant huiuſmodi medicinæ virga paſtoris leuitici populum iterato percutiat: & ſic de riuis paluſtribus ſtrepens omne reptile reſipiſcat. Apocalypſis etiam aſſerit tres ſpiritus in mundo in modum ranarum exituros de ore Draconis Beſtiæ, pſeudoque prophetæ ad orbem terrarum eludendam, Apoc. 16. Ecce de terra Regum Hiſpaniæ dira protulimus,* D *& adhuc grauiora pericula ſcriberemus, niſi quia diuina conſilia quotidianis impulſibus eis ſignorum, & operum euidentium proferunt argumenta.*

Toletanus.

Seguntinus, Exonienſis, Segobrienſis, Concenenſis, Secobienus,
Palantinenſis, Burgenſis.

Ciuitas Concenenſis hæc ab vſuris infecta, & luxurijs vſque ad prominentes ex tales in ſecretis natium ferietur.

Compoſtellanus.

Abulenſis, Placentinus, Salamantinenſis, Elborenenſis, Lamarenſis, E
Ægypramenſis, Cathaloniç.

Prouincia Cathaloniæ, & Compoſtellana militia propter errores, & ſeditiones altrinſecas confuſione duplici confundatur.

Nauarræ, Caſtellæ, Aragoniæ, Mauritaniæ, vel Portugalliæ.

Bracharenſis, Portugallenſis, Columbricenſis, Viſerienſis, Lamacenſis, Lutenſis, Aurienſis, Aſtoricenſis, Tuderienſis,
Mirdumenſis.

Nauarriæ, Caſtellæ, & Aragoniæ regiones, & ſi nutrices Mauritaniæ fuerunt, mutuis tamen diſſidijs lubricabunt. Non Ægyptus ipſa localem tangit

A *vrbis regionem, quàm olim virga percuſſit Moſaica, & inuoluit in fluctibus*
Rubri maris exercitum Pharaonis, Exod. 14. ſed ſecundum concordiam tunc
Synagogam Iudaicam reſpicis, nunc Graciam, nunc Franciam, nunc Romanā
Idololatriam, nunc ſectam Mahumeticam, nunc orbis totius, nunc peccatorū
maculas animam tenebroſam, de quibus in libro de generationibus ſaculi edito
latius eſt diſertum: ad preſens enim promere de Francia latitudine ſufficit. quæ
ob imperij ſui ſuperbiam partes omnes finitimas propriæ ſuperpoſuit ditioni.
Vnde & legitur. Sub vmbraculo Pharaonis habitat cœtus gentium plurimarum,
Exod. 31. Et quidem plures legimus Pharaones. Primus namque exaltauit ge-
nus Ioſeph, Geneſ. 41. Secundus depreſſit, Exod. 1. Tertius eſt coniunctus
B *affinitate Salomoni, 3. Reg. 3. Quartus fuit Nacao, 4. Reg. 23. ob cuius amici-*
tiam Ioſias ruit ſauciatus in bello, de quo in Eccleſiaſtico ſcribitur, cap. 48. me-
moria Ioſiæ quaſi pulueris pigmentarij opus in compoſitione odoris. Primus, in-
quam, illos Principes priuauit, quibus honorauerunt Eccleſiam. Secundus pa-
ganos in martyribus. Tertius ſignificat Gracos adherentes fide Latinis. Quar-
tus Francos Reges, Romanos Præſules diligentes. Hinc colligitur, quod propter
regnum Franciæ, cui innititur Eccleſia, velut arundineo baculo confracto paſſa
eſt preſſuras, Eſaia 36.

Burgundia.

Treuerenſis, Metenſis, Villenſis, Virdimenſis, Gadimenſis, Tyrataſienſis,
C Auguſtenſis, Biſuntinenſis, Baſilienſis, Lauſanenſis, Belicenſis,
Ebredunenſis, Dignenſis, Nicienſis, Antibolitanus,
Glandecenſis, Senececenſis, Vennenſis.

Burgundienſes in genere à veritatis tramite claudicantes taliter, quod la-
bijs proferunt, operibus non attendunt; & idcircò nouus ad eos dirigetur ex-
terminator Aſſyrius, qui & eorum malitias arceat, & fallacias comprehendat.
Dies, inquit Ezechiel 30. nubis tempus gentium, vt veniet gladius in Ægyp-
tum, & ceſſabit multitudo eius. Vnde Iſaia c. 19. Aſcendet Dominus nubem
leuem, & ingredietur Ægyptum, & commouebit omnia ſimulacra eius, tàm
ſaculares nobiles, quàm Prælatos. Nubes leuis Religio, Bernardus eſt mons
D *moris, qui tàm in ſpiritu, quàm in littera ſubuertit Burgundiorum populum,*
& Francorum, Vnde legitur Iſaia 19. Erunt quinque Ciuitates in terra Ægyp-
ti, loquentes lingua Canaam, filij itaque Iſmaelis. Eſt enim prima Vrbs Ci-
ſtercium, ſecunda Moris mons, tertia Pontiniacus, quarta Firmitas, quinta
Claraualllis, ac ſi altera domus Solis, habentes concordiam cum Vrbe Gad,
Manaſſe, Effraim, & Iudam, Iſai. 9. quæ reſpiciunt Hieroſolymitanam, Ale-
xandrinam, Conſtantinopolitanam, & Romanan, Eccleſias generales.

Aquenſis, Aptenſis, Regenſis, Forouilienſis.

Aquenſis Eccleſia cum caterua ſedium ſubiectarum, quam diripuerunt flumi-
na tempeſtatum, non leue denuò eſt paſſura naufragium, cum pro filiorum ſcele-
E *ribus dabitur faucibus crudelium Dominorum.*

Vapienſis, Siſtericenſis.

Non ſilendum de Vapicenſibus video, quia Dominum reſpuentes poſt Idolum
auaritiæ abierunt, & idcircò tempus aduenia, in quo Dominus ſpernet eos.

Arelatenſis, Marſilienſis, Auinionenſis, Auraſſicinenſis, Vagionenſis,
Cauellicenſis, Triſanenſis, Carpentoracenſis, Tolonenſis.

Arelati regio fœdis corrupta moribus, & exemplis, duris patebit incurſibus
ſignandorum; ſed vinea Auinionis totius erronei dogmatis catholicis porrigēs,
non diſparis pœnæ ſubibit iudicium, quem quid Gomorra ſoror Sodomæ, Liguriæ
videlicet, reportauit.

Viennenſis, Valentinenſis, Viuarienſis, Diennenſis, Gramapolitanenſis, A
Marrianenſis, Geberienſis.

Si plagam reſpicimus, quam à Gallis, & Theotonicis olim perpeſſa eſt Ciuitas Viennenſis, longe comparietur inferior ſubſequente, quam Dominus ſuper eam profundius innouabit.

Lugdunenſis, Educnenſis, Maſticonenſis, Cabilonenſis, Lingonenſis.

In Lugdunenſi ſede plangimus enorme collodium, cum Romanus Pontifex illis adductus fuerit per Viſcardum. Is enim Dux libertatem fregit Eccleſiæ generalis, dum de Regno Siculo, & Imperio tributum extorſerit nefandiſſimæ ſeruitutis. Vnde & legitur, Princeps Prouinciarum facta eſt ſub tributo, Tren. 1.

Francia. B

Senonenſis, Pariſienſis, Carnotenenſis, Aurelianenſis, Niuernenſis,
Antiſiodorenſis, Trecenenſis, Meldenenſis.

Franci, & Anglici de ſanguine frigio deſcendentes a Romanis, & alijs, libertatis lauream meruerunt, quam quia ſeruare cæteris reſpuerunt, diſpergendi ſunt in compitis omnium platearum. Tren. 2.

Remenſis, Suaſionenſis, Catalimnenſis, Cameracenſis, Tornacenſis, Morinenſis, Arelatenſis, Ambranenſis, Nouimenſis, Siluanetenſis, Beluacenſis, Laudunenſis.

Remenſes cum ſuis complicibus imperij Dominici tranſgreſſores, fœdus cum Inferno feciſſe conijcimus, Iſai. 28. ac per hoc ſi eis vexatio temporis non præ- C
ſtiterit intellectum, flagellum vndecunque pertranſiens non euadent. Remenſe Gymnaſium latibulum inſanentium ſophiſtarum, quantum de fallacijs, & elenchi cõfuſionis exhauriat, pudor Eccleſiaſticus rerefrigat, & inculcat. Ac per hoc quia ſcire contendit, quod minus intelligit, præmium de ſuis adinuentionibus reportabit. Futura enim eſt, vt liberalium artium lucus omnis tam de templo fideliũ, quàm de Francorum medio in ſe currit, & à ſciẽtia ſuccidatur, hoc eſt, in ſecuri, & aſcia ſuccidatur. Non inquit Moyſes, erit vobis nemus, & delubrum, Iſai. 27. Studium ſcilicet ſcientiæ ſæcularis. Vnde & legitur Oſeæ 2. Tulerunt aurum meum, & fecerunt inde Baal, quia diuina eloquia noſtri Doctores temporis abuſu abhominabilis cupiditatis intorquent. Quid dicam de ſummo Pon- D
tifice Aaron, qui modernos Præſules repræſentat ad inſtantiam populi, qui egreſſurus fuerat de Ægypto, vitulum conflauit, & ſculptile, Exod. 32. quod totum ad librum Decretalium, ſiue legum referendum eſt, in quo omnis dolus, & calumnia perſeuerat: ac per hoc Curia Sedis Petri nullum pontificat, qui huius ſimulacra non adorat.

Rothomagenſis, Baiocenſis, Ambionacenſis, Ebroicenſis, Sagienſis, Auxonienſis, Conſtantienſis, Thuronenſis, Cenomanenſis, Bedonenſis, Andegauenſis, Nanectenenſis, Coriſopitenſis, Madamenus, Venetinus, Briecenſis, Trecerenſis, Leonenſis, Dolenſis.

Non negligimus Alemanos percuſsiſſe dudum aquilonicæ virga verberibus E
Ambianos; ſed ſi ſibi mala non præcauerint affatura, communiter cum matre Rothomaga teneant ſe, ſine diffugio temporis à ſuis Regibus crudelius ſolito feriendos.

Aluernia, Bituricenſis, Claromontenus, Rucenenſis, Cauircenſis, Lemouicinenſis, Miniatenenus, Albigenus, Aniticnus, Podienus.

Vernalis mundi temperies ad cælum fidei debens cogere Aluernates; ſed quia in eis vox turturis non auditur, timeo ne ſuper eos repentina putatio veniat, & ſic flagella ſterilia mare pertranſeant, & pro odorum virtutibus, fœtores ſordida carnalitatis incurrant.

Burde-

A Burdegalenſis, Pictauienſis, Xantonenſis, Engoliſinenſis, Peogoricenſis, Agerienſis.

Burdegalenſis Metropolis quinque plebanis ſedibus præminens, eas totidem virginibus fatuis, Matth. 25. adæquabit; ac per hoc attendat prudentius, ne quas filiæ Sapha ad ſortem, Num. 33. hæreditariam poſtulantes effugiant, deficientibus maſculis in poſſeſsione ſuccedant; quia præſto eſt domeſticus Pharao caſta conſilia diſsipans, qui Hebræorum Pueros in flumine tẽporalium queſtuum obruet, & facta carnalia ſpiritualibus anteponet.

Guaſconienſis, Auxitanus, Aquenſis, Lectorenſis, Conuentiatenſis, Conſuranenſis, Vigorrenſis, Baionenſis, Tarinenſis, Olorenſis,

B Vaſacenſis, Laſcurrenſis, Adurenſis.

Guaſconia ſolum, & ſolum denſorum non leuem à proximis perferet diſciplinam; quia quæ iam in tribus flagellis deſipuit, in quarto, nec dubium, vt vas contumeliæ contabeſcet.

Narbonenſis, Cartaſonenſis, Biterrenſis, Neruinaſenſis, Agatenſis, Lethanenſis, Toloſanus, Melgaletenſis, Vicicenſis, Eluenſis.

Narbonenſem, & Toloſanam prouinciam flatibus circealibus agitatas meminerim; ſed quia erroribus nouis ſe inſerunt, timeo ne ad eorum inſaniam diſſoluendam vexillum crucis euidens eleuetur.

C Anglia.

Cartutrienſis, Londonienſis, Roſenenſis, Cireſtrenenſis, Conuetrenenſis, Exomenſis.

Anglicanus ſitus etſi pelago cingitur, violentus tamen prædo irruet ſuper eum. olim enim in fluminis albi riperia Dux eius exercitus cecidit, & adhuc inſtat plaga profundior, quæ Normannia vndique non curetur. Transmarina Brittannia ſicut à foris quieſcit à prælijs, ſic & inquietabitur ab ira de Cœlis introrſus. Quia vero finis malorum accelerat, neceſſe erit, vt præcurrat ſpiritus vertiginis inter eos, vt eo grauius Britannus quiſque præcipitium ſubeat, quò licentiùs ad elationis ardua ſe diſtendet.

D Brittannia.

Viconenſis, Bathornenſis, Baligorenſis, Lingolinenſis, Landanenſis, Saresberienſis, Vigornienſis, Herifordenenſis, Helienſis, Noruicenenſis, Meneuenenſis, S. Aſaph.

Britannia vaſtior cedens in terminum effugientium Frigiorum, ſecundum nos Scotos, & alios finitimos inſulares includit, quæ quia terram Og Regis Baſan, Num. 21. concorditer reſpicit, ſicut & Francia Amon, videtur in ſpeculo vmbratilis viſionis, quòd tàm in carne, quàm in ſpiritu concuti habeant tempore viſitationis eorum; ac per hoc quia repletæ ſunt ſanguine aquæ Bibon, Iſai. 15. quas nec Ægyptus bibere potuit, ſceleribus iure dato, vt veniant, & corruant

E *Babylonici calicis potatores, Num. 51. ad torrentem ſalicum, Iſai. 15. deducẽtur. Non tamen idcirco factum perſpicimus, ſed reſtat poſt aquilam Anglicis vniendam, nec dubium faciendum, ac per hoc videat opulenta Britannia, vt cũ Theotonicis Francorum æmulis fornicans, non tam camellorum diuitias effundat in vacuum, quam & gemat in poſterum miſerias rudientium filiorum, Iſai. 30. Inter hos populos duodenos multa verſatur contentio diuinorum, & ſic obſcuratum inſipiens cor eorum, Rom. 1. fiat habitaculum Dæmonum, & paſcua ſtructionum. Iſai. 34.*

Eboracenſis, Dimelnenſis, Cardecenſis, Laphidenenſis.

Quia Præſulatus Eborens hipocritarum fictionibus adæquatus cœpit in lectis

ctis eburneis laſciuire Amos 6. membra cætera pertimeſcãt, ne de caluitio capitis A
ſerpigo reſtuat generalis.

Datia.

Lundenenſis, Reſchildenſis, Othenienſis, Seleuicenſis, Ripenenſis, Vibergenſis, Arciſinenſis, Burganenſis.

Non eſt abſconditum ab oculis Domini, quod in occulto faciunt filij tenebrarum; & idcircò Lundenſis Eccleſia timeat, ne minus debito officium virgæ vigilantis, Hierem. 1. exerceat, & ſic vniuerſa Datia, ac ſilo, 1. Reg. 1. alteratũ Clero, & Populo ſimul ruat.

Noruatia,

Nidroſinenſis, Bergenenſis, Stanangrenus, Amarenſis, Haſionenſis, Hortedonenſis, Subtragenenſis, Hametropenſis. B

Noruatia veſanis euentibus dedita, prophanum præſtolatur articulum; ac per hoc, quia quidquid de ipſo fabularis opinio recitat, totum fuit fallacia Dæmonum, & inſipientia perditorum; licet enim inhærentes animos ſollicitet ad conflictus: tamen quia inde perfidia pullulat, vnde fides in diffidentia filijs refrigeſcit, non video quod viri carnis, & ſanguinis gladium effugiant vltionis. Amarenſis dudum euerſio doloris abſinthium ſodalibus propinauit, dum inter torneamenta dementia populus corruit, & adhuc de ſuperſtitionis erroribus non quieuit, ſed quia de huius caſibus animam ſuam dilatauit Infernus, Iſa. 4. doleat vniuerſus, & ſingulus, ne abſorto fluuio Iordanis, quos influat in os eius, Iob 40. C

Suetia.

Salomon groſſitudo luteris, vel Maris trium venciarum erat, & labium eius quaſi calicis, & folij reparandi lilij, 3. Reg. 7. In regionibus his munda metalla ſcaturiunt, ac per hoc dum velut ex opibus adipes malitiæ prodeunt, terræ diuites in regia prædatione dolebunt.

Vbſalenſis, Aginenſis, Scarenſis, Lingatorenſis, Stragumenſis.

Vbſalenſis collectio, & Scarenſis, furoris luteres, & fœtoris, tàm interiùs, quàm exteriùs ardoribus conſeruantur, vt qui viuere piè refugiunt, iuſtè ſub Prætoro duriſſimo punientur. D

Scotia.

Sãctus Andreas, Guſcuenenſis, Candida caſa, Catenenſis, Dulcedenenſis, Duraınblemenſis, Brechinenſis, Abertonenſis, Mutenenſis, Moramenſis, Boſinarchinenſis, Dearegallenſis.

Scotorum regio minor Britannia ſcribitur, in qua ſicut accolæ ſomniant, illuſoria monſtra Dæmonum demonſtrantur, quamobrem eos non video vitare poſſe futura pericula, vbi illuſos, & illuſores pariter vnus auernus includet. Scoti ſicut fœditate ſunt ſpurcidi, ſic ſunt à feritate ſuperbi, & idcircò in vtraque mærebuntur opprobria, ſi vel in feritate cordis deficiant, vel impietate carnis ampliùs recrudeſcant. E

Hibernia.

Tonnerinenſis, Deardagadensis.

Noua Vrbium peregrina, & à noſtro labio aliena riſum incutiunt, & confundunt myſticum intellectum, ideòque quis hæſitare non debeat, quin latinũ, & barbarum, notum, & incognitum ſcrutans omnia comprehendat. Ex rigoribus horribilis hyemis, & glacialis flatibus aquilonis parit Hibernia incolas furibundos: ſed ſi ſequentium temporum terrores prænoſcerentur, & internos

impe-

A *impetus cogitarent, à facie Spiritûs Domini ferreum pectus auerterent, & ſe à ſempiternis opprobrijs liberarentur; ſed ex quo in inuicem vertitur furor aſpideus, & inuoluit tàm Clerum, quàm Populum par inſultus, non video quod ſuperna clementia vlterius differat, quin in eos exactiſſimum iudicium acuat, & in ſtuporem perpetuæ deſolationis impellat.*

Armachenenſis, Deduldaneglas, Luduguneñſis, Midenſis, Deconanenſis, Deramboth, Deraliririg, Dedamiliag, Declarith, Drodrumorenſis, Reuelenenſis, Corenenſis, Oluanardanenſis, Concrenenſis, Deuganiẽſis, Rathborthnenſis Archacadonenſis, Dublinenſis, Glendelanenſis, Caminenſis, Rildarenſis, Ozinenſis, Liceliensis, Sernensis, Glenenſis,
B Darensis.

Omnes iſtos Populos cathreda Dublinenſis aſtringit; ſed Darentium enormis iniquitas totum deſœdat ordinem charitatis: & ideò à planta, inquit, pedis vſque ad verticem non eſt in eis ſanitas, Iſaia 1: temporalibus moleſtijs repercuſſis.

Caſtellenſis, Liuonenſis, Linitiech, Deinſula, Cartax, Derelliunabrach, Deimlech, Doroſcenenſis, Veractéſodenenſis, Liſmorenus, Decluanaman, Cortagonenſis, Roſenenſis, Dcareſertenſis, Fimbarenſis, Laudenſis, Lubricenſis, Anſodonenſis, Tuamenſis, Demagronenſis, Detellelardenſis, Detuluamfred, Deathaddenſis, Deconatri, Decelmum-
C duach, Duacenſis, Helſinenſis, Eacdunnenſis, Cluanſenenſis, Blandenſis.

Reliquiæ regionis Hiberniæ plures ad litteram eleſantinos nutrientem, in ſpiritu delapſos prænotant, & laſciuos: & vtinam peſtis ipſa ſit intra ſua viſcera, ſperet, vt non ſedes alias implicaret; puto quod non ſeruaretur ad malleum, qui non reponetur amplius, ſed appetientur, vt myſterium explicat reliquijs excuſſorum: licèt enim Occidentalis Eccleſia ob diſsidiam Præſulum, qui luporum applaudunt inſultibus, non occurrunt, ac ſi lapis tribulis, & verticis patarenis, gazaris, & alijs ſciſmaticis, in Toloſa, Liuonia, Auxonia, & Liguria, diuerſiſq; partibus per Italiam occupetur; tamen quia de fumo erroris eorum partes etiam
D *remotiſſimæ denigrantur; modici ſatis erunt, qui non velint potius in fece quieſcere, quàm in fidei gratia reuiuere. Vnde & dicitur. Multi leproſi erunt in Iſrael diebus Heliæ, & nullus eorũ mundatus eſt, niſi Naman Syrus. 4. Reg. 5.*

Alemania.

Colocenſis, Vlturſianus, Zagribrijannenſis, Bolaradienſis, Genadienenſis, Lagribuannenſis, Reneſenenſis, Bonicitiſlauienenſis, Libicenſis, Cuiauienſis, Procenenſis, Cracouienſis, Pocuanienſis, Mazciuonenſis, Pomeranienſis.

Alemano flumine Alemania dicta conijcitur, ſed Iſaias in ſpiritu alarum cimbalum ipſam nominat regionem, Iſai. 18. Veh, inquit terræ cimbalo alarum, quæ
E *eſt transflumen Ethiopiæ; ſed notandum primum fuiſſe imperium Romanorum, ſecundum Græcorum, tertium Francorum, quartum Alemannorum, ac ſi alarum cimbalum, ſiue ſonum. Secundum hoc primum fuit Regnum Aſſyriorum, ſecundum Caldeorum, tertium Perſarum, quartum Macedonum; at qualitercunque ſe habeat iſta varietas, non videtur amplius transferendum præſens Imperium, ſed potius internis furoribus tabeſcendum. Nam ſicut inuenit peccati radix Antiocus, 1. Machab. 1. finem Iudaicis dedit hiſtorijs: ſic & in nouo perditionis filius prælijs Germanorum. Vnde & legitur Iſaias 18. Deferetur munus Domino à populo dilacerato, & terribili, poſt quem non eſt alius, cuius diripuerunt terram Iudæ. Nullus enim populorum legitur ad tantam amaritudinem*

nem perduxiſſe Romanam Eccleſiam, ſicut domeſticus Alemanus: & idcirco inter diſſentionum turbines irruentes, durum quiſque prauideat, ne poſt occubitum aquilæ, ſiue caſum Theotonicum ſolium ad vota diuertens varia conquaſſetur, Vnde Iſaias 47. Deſcende ab elato faſtigio, ſede in terra diuino proſtranda iudicio, quia non vocaberis vltra Domina Regnorum, vt non minus ſit imperij lubricum, quam fuerit altitudo. Quantum inquit Apocalypſis glorificauit ſe, tantum datæ ſibi tormentum, & luctum, Apoc.18. A

Maguntinus.

Maguntina regio quid in diebus Caroli paſſa fuit, nequam ſpiritus indicat, qui pontem eius vaſtiſsimum ſub hora permodica, ignea facie conſumpſit illud, futurum prodigium indicans, quo fremitus Theotonicus frangi, vel reprimi debeat ſub aquilæ temporibus poſterorum. B

Pragenſis, Marauienſis, Eieſtenenſis, Erbipolenſis, Tonitantienſis, Crinensis, Argentinensis, Epirensis, Varraciensis, Vordenensis, Ildeſeniensis, Alberſtatetenensis, Paldebranensis, Pampebragensis, Auguſtenus.

In partibus iſtis non leuis tribulatio renaſcēda præſcribitur inter Saxones, & Sueuos: ſed & Romana Eccleſia cara in petram ſcandali, Iſai.8. videat, ſi de acceptandis, & improbandis electionibus Principum confuſionis maculam non incurrit. Qui tangit, inquit, picem, inquinatur ab ea, Eccl.22. Qui docet fatuum, quaſi qui conglutinat teſta. Qui communicat ſuperbo induet ſuperbiam. Eccl.13. C

Colonienſis, Tracenenſis, Monaſterienus, Miridenſis, Leodionenſis, Oſcriburgenſis.

Quanta bella per aquilam, Ezech.13. plumeſcentem, & Leonem Saxonium inter Colonienſes, & Guarmatienſes diuiſa maceria, & inter Duces ſurgere habeant, finalis euentus poſteris indicabit. Quia neceſſe eſt, vt Leonis abſorta fiducia lentus volatus aquilæ recaleſcat. Quo in aquilonari ſolio fortior agonia noſcitur, eo grauioribus periculis ſubiacebit. Apud Leodium ſummo deducto Pontifice Paſchaſio à Viſcardo libertas Eccleſiæ ancillatur, vnde furor ollæ aquilonaris, Hierem.1. infremuit, vt Regnum Siculum, quaſi vas perditum, Pſalm. 30. in os rueret Germanorum. D

Bremenſis, Bardiucenus, Soleſuicenſis, Raſchebug, Zermenſis, Libicheuenſis, Liuonenſis.

Et ſi à Petri nauicula toleratur pro tempore ſpiritus tempeſtatis, illud magis torquet Eccleſiam, quo inter viros Prælaticos, & potentes Liuonica puritas hæretica fœditate ſordeſcet. Totum tempus poſteritatis aquilæ decedentis vſque ad filij perditionis originem: qui erit vniuerſalis iniquitas nomen præfinitionis includit. Super habitatores Eccleſiaſticos verſos in arcum prauum, Pſalm. 77. ab aquilone Germaniæ illa pandetur afflictio, qua non ſolum inuoluet reprobos, ſed electos etiam afficiet temporibus præfinitis. E

Magdeburgenſis, Albebergenſis, Bragheburgenſis, Miſnenenſis, Merſeburgenſis, Citenſis, Vzeldienſis.

Omnes hi nouæ filij Babylonis, Apoc.18. Leuantes contra Dominum ſpiritum peſtilentem, nec apponentes tempus repoſitæ redimere vltionis, ad demoliendum eos è proximo ventilator rigidus inferetur, neque enim ſibi quis reſiſtere poterit, vbi viri prælij fuerint pauidi, & ab afflictionis communis facie terga dabunt.

Salzeburgenſis, Pactauienſis, Bansponensis, Friſigensis, Curtenensis, Brixinensis.

Et ſi ad ſubuertendum humilium pietatem furor iſtiuſmodi Caldeorum ferocium

A *cium in odium Petri Sedis exeritur, tamen diebus aquilæ diſcurrentibus vndequaque fulminibus reprimetur, vt tàm in Citenſibus, quam Salzeburgenſibus ex Iudæ omnis armatura depereat, vel perſequendi materia reticeſcat. Quis putas terror inuadet tunc humiles, cum in die certaminis ruerint belli Duces: & ſi Friderici primi gladius noſcitur apud eos intercedente morte repoſitus, tamen in Henrico, & poſteris vſque ad Babylonis lubricum remanebit acutus.*

His Regionibus præſident Principes Germanorum.

Saxonia, Bohemia, Polonia, Zaringia, Auſtria, Tyringia, Brabantia, Morauia.

Dux Saxoniæ concordat cum Naburzadan, Hierem.29. Dux Bohemiæ cum
B *Nabuchdonoſor, 4. Reg.24. Dux Poloniæ cum Seſach, Hier.25. Dux Zaringiæ cum Rapſaces, Iſai. 36. Dux Auſtriæ cum Beſeleel, Exodi 31. Dux Tyringiæ cum Iezrael, Oſeæ 1. Dux Brabantiæ cum Iſmael, Gen.16. Dux Morauiæ cū Godolia, 4. Reg.25. Hierem. 40.*

Reges Chriſtiani.

Imperator Romanorum, Imperator Conſtantinopolitanus, Rex Francorum, Rex Anglorum.

Numeroſus Regum cathalogus antiqui hoſtis inuidia diſſoluendus, fidei naufragium præfigunt; ſed in fine tàm violentus prædo, quàm inops inualidus, tàm ſchiſmaticus, quàm tepidus exponetur opprobrio, ac ſi ſtructio terribilis in deſer-
C *to. Vnde Iob 38. cum tempus fuerit, in altum alas erigit, deridet equum, & aſcenſorem eius.*

Hieroſolymitanus, Compoſtellanus, Caſtellæ, Aragoniæ, Portugalliæ, Nauarriæ, Rex Siciliæ, Vngariæ, Ruſſiæ, Armeniæ, Normanæ, Bohemiæ, Rex Danorum, Theſaloniæ, Hiberniæ, Catholicus Comicus, Reges Nuinannenſes, Rex Vltoniæ, Rex Anneclatum, Rex Blancorum.

Omnis hæc Regum collectio, & ſi adornat Eccleſiam, fidem roborat, perfidiamque perſequitur, & infirmat; tamen cum vertetur, & miſcebitur ſpiritus vertiginis inter eos, nudam eam facient, & quaſi Petri nauiculam in ſtagno
D *Geneſarico, Marc.6. fluctibus, & flatibus variæ periclitationis exponet.*

Reginæ.

Sabbeorum, Amazonum, Æthyopum, Albanorum, Meronitarum.

Sub Regina Sabba, 3. Reg. 10. vt hiſtoria referunt, multæ propheteſſæ fuerunt, quorum præſagia mecum detuli de accolis Eremi Eueorum.

Vngaria, Strigonia, Veſprima, Agria, Nutria, Vagia, Iantia, Quinque Eccleſiæ.

Vngaria regio ab ortu Solis venientibus Regibus ferienda præſcribitur, & ſi Dominum prouocare de fœditate vitæ præſumpſerint torturam gentium infernalium rumpheam non euadet.

E Bulgaria, Thomonienſis, Valesbudienſis, Proſtibulenſis, Scopienſis, Pizrinerinenſis, Budienſis, Lopudienſis.

Gens Bulgarica Eccleſiæ fuit mandatis expoſita, ſed proceſſu temporis gentibus hæreticis, & moribus peruerſis incumbens de ſedibus proprijs pulſa fuit; & adhuc non leuis reſtat afflictio, in qua tam claudus opere, quam fide aridus ſeretur. Inter regiones iſtas, & terras Aſſyrias longa concertatio fuiſſe deſcribitur vſq; ad tempora Iulij, & Pompeij, ſed quia ſecura ſunt parthita prælia prænijs, quid faciendum ſit deinceps à gentibus Tartaricis contra eos, finalis exitus edocebit. Gentes autem ipſas, Apoc.17. inuoluit ſub cornibus beſtiæ tripartitis in ſectam Mahumeticam irruendis. Interfecta eſt, inquit, beſtia, & perijt cor-

pus eius, & traditum eſt igni. Hinc tenendum, quod beſtia ipſa cruorem ſitiens Chriſtianum, tàm corporali prælio, quàm ignito gladio conſumetur. Unde & legitur Deut. 32. Ignis ſuccenſus, & ardebit vſque ad inferni nouiſsima, & gladius meus deuorabit carnes, Iob quoque prænunciat in tabernaculo hypocritæ Mahumeti nec dubium ſulfur aſpergi. Et ſequitur. Hæc eſt habitatio iniqui, & locus eius qui ignorat Deum, Iob. 18. A

Brinziberenſis.

Imperium Romaniæ.

Romaniæ Imperium nunc a Graijs, nunc ab Hæreticis, nunc à Perſis, nunc à Latinis populis tritum fuit; quia nec dum ab erroris fæcibus requieuit, dum velut Onager ſui deſiderij ventum trahit, Hier. 2. dandum eſt in manu Dominorũ crudelium, qui & hircos fœtidos immolent, & vtres diſcindere putridos non retardent, Matth. 9. Græci enim cum Gabaonitis habent concordiam, 2. Reg. 21. & idcirco de ſuis ferent eludijs immanem pro tempore diſciplinam. Regnum Samariæ, 3. Reg. 16. Imperium reſpicit Romaniæ, ac per hoc, quia in vtroque eſt reperta peruerſitas, non diſsimilis euerſio præſtolanda eſt in Achiuis, & ibi quidem fabricati ſunt, 3. Reg. 12. duo vituli aurei, & hic in Chriſtum alij in ſpiritu Domini blaſphemauerunt. B

Conſtantinopolitanus.

Solubrienenſis, Naturenſis, Spicarienſis, Panadenenſis, Berrenenſis, Calcedonenſis, Eradienſis, Bedeſtonenſis, Periſtaſienenſis, Gallipolenſis, Dauenenſis, Cioclitenenſis, Arthadopolitanenſis, Miſinenenſis. C

Moabitarum cornu, Num. 33. Conſtantinopolitanum ſceptrum inſinuat, cuius interitus, & afflictio velociter nimis occurret.

Verſienenſis, Ruſsienenſis, Aprenenſis, Riptalenſis.

Non ſit in oculis Græcorum mirabile ſi Smirnearum regio danda prænoſcatur ſortibus Latinorum; quia &, Iudic. 1. Simeoni ſortibus olim, ſic reali Iudæ verſus hoſtiles impetus animo vno, & humero decertarunt: ſed quia Smirneo Angelo, Apoc. 2. dicitur, quod miſſurus erat ſpiritus peſtilens aliquos ex ſuis in carcerem, Apoc. 3. Latini noſtri præuideant in futuris, ne reſumptis ab hirco iugali Duce in Bizantium viribus, dux Chriſtiani nominis decidat per ignauiam in os eius. D

Manditenenſis, Traianopolitanus, Andronopolitanus, Amenſis, Mallenenſis, Meſſinopolitanus.

Andrenopolis regionis non vidimus diſsimulare præſagium, quia & auxiliarijs remotis innititur; in poſterum tamen Latinorum furijs humerum incuruabit; ſed quia ceruicoſus hircus ad modicum legitur ad ſolium, ſubactis Gallicis, in aſtutia reparandus, videat inutilis Andronopolis, ne dum ex hirci potentia ſubita aſſequi putauerit otium, verſis euentibus temporum, deducatur ad inquietitudinis incentiuum. E

Epheſienſis, Philippenſis, Maromenſis, Sanctienenſis, Chryſtopolitanus, Draginenſis, Criſopolitanus, Serrenſis.

Epheſienſes, & Philippenſes Macedones nominati, Philipp. 1. & ſi ſecundũ Apoſtolum in zelo fidei perſtiterunt; tamen ob inſaniam hæreſis Arrianæ Græciæ latitudinem corrumpentis non ſic columbæ gladium effugere valuerunt, quin lapſum cum cæteris ſub Perſarum clade ſubirent; ſed quia inueterata perfidiã peruerſorum reliquiæ adhuc pululant prauitatis Romanæ fidei reluctantes, in ablutionem enormis ſceleris dandæ ſunt faucibus terram occupantium æmulorum.

Theſſa-

A Theſſalonicenſis, Citrenſis, Verinenſis.

Theſſaliæ ſitus littoreus tàm in Macedonia, quàm in Achaia quanta laudis fuerat à primæuo, Doctor gentium explicat, 1. Theſſal. 1. ſed quia in eius cultoribus fides refriguit charitatis, dum plus litteræ, quàm ſpiritui famulentur, immunes eſſe non poterunt à preſſuris, quæ ſuperuenient vndique tàm Italicis, quàm Achiuis. Alludet, inquit Hierem. 48. Moab manum in vomitu ſuo, & erit in deriſum etiam ipſe.

Lariſſanus, Dimitrienſis, Amitenſis, Cardicenſis, Gidenienenſis, Nazarocenſis, Dimicenenſis.

Lariſſana ſedes hinc à Gallis, inde à Danais occupanda prænoſcitur; ſed quia B *dies accelerat, vt tàm Latinus, quàm Danaus ſub ſexti temporis fine deficiat; non video quod vtrorumque perſuaſio moram pertrahere habeat longiorem. Erunt, inquit, cupientes eos, qui ſe receperant, & ſubÿcient exactores ſuos, Iſai. 14.*

Neupatrenſis, Lauacenſis, Carotonienſis, Thebanus, Caſtorienenſis.

Quàm viros virtutis ſtrenua Neupatra regio creuit, & Thebea Eccleſia prædicat Thyatira, Apoc. 1. quæ illarum opera plura prioribus ferè probant; ſed quia in ipſis partibus ſub habitu ſanctitatis, mulieres aliqua erudicelionis officium exercebant, data eſt ex incuria Præſulum in manus Arabum, & Perſarum, vt quæ in fides contumeliam fornicata clam fuerant, publica cum nouis Aſſyrÿs macharentur.

C Athenienſis, Termopolenſis, Daualienenſis, Salonenſis, Nigropontenenſis, Abelonenſis, Neonenſis, Megarenienſis, Eguinenſis.

Educto per Moyſen populo ex Ægypto, Exod. 14. Cecrops Rex fūdauit Athenas in honorem Palladis, vel Mineruæ, vt Ouidius, & Hiſtoriæ fabulantur, idē n. Rex adinuenit Aras, & Imagines in Græcia fieri, quod Apoſtolus in Dionyſio reprehendit, Act. 17. & hac inferimus, quia ſuperſtitio ipſa adeo in Academia, & Athenis inualuit, vt quæ Philoſophorū doctrinis viguerant, in errore idolatriæ exararent, Vnde Iſai. 19. calamus, & iuncus marceſcent, Doctor ſcilicet, & Auditor ſcientiæ ſæcularis. Religioſa conuerſatio Græciæ carni ſimul, & ſanguini ſeruiens non immunis erit à Iezabelis doloribus per Iheu, 4. Reg. 9. Latinos vti- D *que populus inferendis. Nimis erit amara potio languidis Nigroponti, cum vel pyraticus Venetus, vel Gallus ſtipendiarius ſternet eos.*

Chorinthienſis.

Chorinthiorum opera mundanis doloribus reſeruata, & ſi terrorem cunctis incutient, tamen poſt fletus veſperos matutinis iubilis reſpirabunt.

Argiuenſis, idem qui & Argolici, Patracenſis, Mochonienſis, Coronenſis, Anrielenenſis.

Adhuc de præda confinium fumant altaria Arginorum; & quia in eiſdem ſuperſtitionibus olenſes, & patrici perſeuerant, omnes ſimul ruinoſo lapſui ſubiacebunt.

E Coloſenſes.

Coloſenſes in Aſia partibus conſtituti, ſicut erroribus ſeruierunt, ſic & Tyrannorum terroribus deprimentur.

Cepphalonienſis, Iacinthienſis.

Cephas, vel caput nequitiæ addicetur in proximo iacturæ pariter, & ruinæ.

Duracenſis.

Duratium ſemper attritum legitur brachio Tyrannorum, & vt eius miſeria non abſiſtat, adhuc ſuperuenientes alÿ gladium acuent ſuper eam.

Cretenſis.

Canticenenſis, Areanenſis, Mipotannenſis, Rirotoniſienſis.

Cretarum Inſula,& Samia ſemper ignauos habuit colonos, & guloſos;& idcircò de ſua celeri afflictione pertimeſcant; ne repente, dum de tali laberintho euaſerint, incurſibus pateant excreſcentium pyratarum. A

Corphienenſis. Hic & Candida, aliàs Candia, Colocenenſis.

Inſula Corphinenſis indifferenter patuit incurſibus alienis, & quia nec dum habuit eius malitia terminum, velut ſpelunca Dæmonum dextruetur.

In Syria vltra Mare. In hac fuerunt Gigantes.

Hieroſolymitanus, Lindenſis, Ebronenſis, Bethl eem, Aſcalonenſis.

Hieroſolymitana prouincia colonos habuiſſe priſtinos legitur Cananeos, deinde Hebræos, rurſumque Babylonicos, quarto verò loco Romanos, quinto Mahometicos, ſexto Francos. Vnde & Iſaia 3 ruit Hieruſalē, & Iudas concidit, Et alibi Iob 5. & in ſex tribulationibus liberabit te, & in ſeptima non tanget te malum. Quia ſi ærumna ſexti temporis, in qua ſumus, geminari habeat afflictio Chriſtiana, denuò danda prænoſcitur infernalibus gentibus de abyſſi fontibus erumpendis, quæ non ſolum Chriſtianos afficiant, ſed & opprimant Sarracenos. Vnde & Apoc. 17. decem cornua, quæ vidiſti in Beſtia, odient fornicariam, & deſolatā illā ſectā faciēt, vtique deteſtandam, in partibus Orientis: ſed nec Ægyptus effugiet, vbi tàm Maurus Hiſpanus, quàm Africanus Barbarus deſtruetur. B

Fenicia, Tirdenus, vel Tyrus. C

Poſt Iudæos, quos terra promiſſionis euomuit tàm Feniciam, & Philiſteam, quam Galileam, & Samariam afflictas nouimus ab Ægyptijs, & euerſas, & licèt reſumere ſpiritum habeant inſignandis, tamen in Soldanorum conflictibus pro complendo numero martyrum innocentum ruinæ corporum ſubiacebunt.

Hæc eſt Ptolemaida Acconenſis, Synodienſis. — Hæc eſt Cæſarea Philippi Matth. 16. (iuxta montem Libani.) Beridenenſis, Belinenſis.

Cæſarea Paleſtina. Hæc eſt Gerarei iuxta montem Carmeli, Sebaſtenenſis.

In terra Galileæ. Luc. 1. NAZARETH, Tiberiadenſis, Terra Neptalim. D

Petracenſis. Hæc eſt in Arabia. Mons vbi lex data eſt Moyſi. Exod. 19. Synai.

Hæc in Oreb, vbi ad radicem eius eſt Abbatia Græcorum, quæ habet Epiſcopum.

Quia omnis Paleſtinorum terminus à ſuperuenientibus impijs affligendus, videant Accomitæ, Tyrij, & Sidones, pariter cum Hoſpitalarijs, Templarijs, & negotiatoribus nautis Maris, ne de conſentione mutua, vel ſciſſura lubricum ſubuerſionis incurrant.

Antiochia, quæ & Reblata, Laodicenſis, Gabolenenſis, Anteradenenſis, Tripolitanus, Biblienenſis. Hæc eſt Licia. E

Temporibus Iulij Cæſaris, & Pompeij bella campeſtria in partibus Antiochiæ ſanierunt, ſed longe grauiora pericula à Turcomannis, & Turcibus Tartaris expectantur in ea temporibus affuturis. In terra Emath Rex Babylonis Sadechiæ oculos eruit Regis Iudæ filijs interfectis. 4. Reg. 25. & in Alemania ſub Viſcardo Duce capto Paſchale Summo Pontifice Cardinales, & alios Præſules interemit primus Henricus germanicus.

Tarſonenſis, Edeſſanus. Hæc eſt Valamia.

Tar-

A *Tarſus ſita in Cilicia Act. 22. partibus, longo tam tempore ſuppoſuit ſoldanus Alapia, nec excusſit; ſed futurum eſt, vt collum de ſub iugo Mahometici horroris exeutiat, cum gens immunda de terra procul adueniens, caput, Eſaia 19. & caudam vorauerit beſtia multiformis. Apoc. 17.*

Apaeminenſis. Hæc eſt regio Mediorum. Tulupenenſis. Hæc eſt Helyopolis. Coricenius, Mamiſteenenſis.

Medorum regio Thob. 5. multis olim fuit vexata moleſtijs, cum inter ſui Ducatus arietem, & hyrcum Graciæ ceruicoſum contritionis ſuæ damnanda excidium fleuit: ſed re vera ſecundum vnam ſpeciem intellectus aquilam, & leonem tangit illa concurſio in partibus Theotonicis renaſcenda.

B Sedes prima Cæſarea Paleſtina, quæ habet Epiſcopatus decem, & nouem. Hanc reædificauit Herodes. Doras, Antipatrida, Iannía, Dacopolis, Oriens, Sorricis, Raphias, Regium Apatos, Regium Hierico, Regium Linas, Regium Labarem, Azotus, quæ & Aſſur, Parabas, Aſor, Eſtomaſon, Eſtilion, Tricomias, Toxus, Conſtantinaquis.

Regio Paleſtina tangit Italiam, ſed quia in quinque diuiditur Regulos, nunc Ligures, & Tuſcos, nunc Romanos, & Apulos, & deinde Siculos ſub vnius limite regionis inuoluit. Strathanica ſpecula, quæ & Cæſarea fuit a populis Paleſtinis, ſicut Samaritis conterminis iniuriam intulit, ſic & à ſoldanis Ægyptijs meritoriam cernitur incurriſſe iacturam, vt non eſſet diſpar conditio eius, qui

C *repetit, & peſſimi debitoris. Regio quoque Tyria Syros concludit ad litteram, ſed in ſpiritu Siculos repræſentat ſub aquila, & poſteris pari proteruia conterendos.*

Sedes ſecunda, ſub qua ſunt Epiſcopatus nouem, quæ eſt Scithopolis, vel Bethſary.

NAZARETH.

Capitoliados, Mirium, Iadanin, Petonuillus, Ypoples, Tertſomias, Elimagaulanis, Comanas, Tyberias.

Nazareth non in marinam, ſed in montanis poſita Galilea cum Calabria montuoſa concordat, vt ſicut ibi ad Virginem dirigitur Angelus, Luc. 1. ſic

D *& hic ad Religionem Ciſterciam doctor cælitus dirigitur. Vidi inquit Angelum fortem deſcendentem de cælo amictum nube. Apocal. 10.*

Sedes 3. in Arabia. In petra deſerti. Hic & Alicreth Montis Regalis. Arabia Moabitis ſub hoc ſunt Epiſcopatus 12.

Auguſtopolis, Atradis, Ararach, vel Bethinanon, Iarapolis, vel Boſra, Mēfidos, vel Riabo, Clucisſzora, vel Cibon, Vireſſera, vel Cariathiarim, Pentacornia, vel Carieth, Mamapſon, vel Oronay, Mitroconias, vel Rabath, Salain, vel Bethgemul, Iaraticon, vel Hai, Heſebon.

Arabia primo fuit ſubdita Regibus Amorreis, ſecundo Iſraelitis, tertiò Moabitis, quarto Sarracenis, quinto loco danda eſt gentibus exinde poſt perdi-

E *tionis filium cultoribus Chriſtianis.*

Sedes quarta Arabiæ, ſub qua ſunt Epiſcopatus triginti quinque. In Syria Sobal Oxoddera.

Adraſon, Dias, Medaueron, Iaraſſon, Neui, Philadelphia, Iarapolis, Eſuis, Neapolis, Filippolis, Fenaſtus, Dionyſias, Conſtantionis, Pentonias, Triconias, Canoſados, Seltim, Votaneos, Enoconias, Comogamas, Comegéres, Comoſtanis, Comiſmahdeies, Comocoreades, Comiſcrapron, Comiſniuanos, Comiſpigroon, Arethon, Comiſpateris, Comiſaricon, Comiſnemiſacis, Comiſuſdacios, Comiſariothos, Comiſtrathonos, Climanatolis.

Syria

Syria Sobal Iudith.3. eadem eſt, qua & Arabia in qua ſunt vrbes triginti ſex, quæ datæ ſunt in poſſeſsionem Ruben Gad. Iud.13. & dimidiæ tribui Manaſſe, quarum coloni fuerunt Amorrei. Vnde & legitur Eſai. 21. in ſaltu dormiens ad veſperas in ſemitis Dodanim, qui fuit filius Ianan filij Iapheth, Gen. 10. Verum quia Iſraelitis famelicis cum aquis, & panibus, ac ſi victoribus occurrerunt, à Sarracenorum facie fugere ſunt coacti in iudicium futurorum, in quibus neceſſe eſt, ſub prædicatoribus veritatis erroneos multos imminui, & gloria Sagittariorum fortium infirmari. Si campeſtria terræ Moab, Num.22. vbi ſederunt filij Iſrael trans Iordanem diligenter inſpicimus reſpectu ſolitudinis, & Ægypti, tempus deſignant Eccleſiæ in quo ſumus marcentes ignauia, & errantes, Pſal. 106. in inuio, & non in via. Quadraginta, inquit Pſalm. 94. annis proximus fui generationi huic, &c. Verum quia nullus eorum, qui egreſſi ſunt de Ægypto, terram promiſsionis intrarunt, duobus exceptis, Num. 14. quod in Chriſtiano populo deploramus, vt in labore deficiat, & quietis otium non attingat. Videant noſtri poſteri, qui fluuium pertranſibunt, quia maiora ſubibunt certamina à populis Cananeis, Exod. 3. in terra lactis, & mellis, quam ſuſtinuerint in ſolitudine mortis imaginis, & horroris: & hæc dicimus, quia omnis Syria Sobal Iudith. 3. ſicut corrumpenda erat erroribus, ſic & Sarracenorum, ac ſi Ammorreorum vexationibus opprimenda. Num.13. A B

Suffraganeorum prima quæ dicitur Lidda, Sanctus Georgius.

Ioppen, Aſcalon, Gaza, Meymas, (eſt Sarona Piadinopolis Iezrael 3. Reg. 18.) Piadinopolis (hæc eſt Berſabeæ fons, vel puteus Iſaac, Gen. 16.) Ebron, Bergeberin, Neapolis, vel Sichen, Sebaſten, Hierico, Tyberias, Diocœſarea, Legum, Capitolium, Mauronepſis, Medera, Nazareth, Thabor (hic transfiguratus eſt Dominus, Matth. 17.) Carata (hæc eſt Petra) Affra, Elenopolis, Mons Oreb, in quo lex data fuit Moyſi, Exod. 19. C

Omnes Philiſtijm, Exod. 13. & cæteri aduerſarij nomen Domini blaſphemantes, quorum hic catalogus ponitur, futuro diſcrimini reſeruantur: quemadmodum in Hierico factum legitur; quæ ad tubarum ſtrepitum cum ſuis filijs ſimul ruit, Ioſue 6.

Hæc eſt ordinatio Antiochenæ Eccleſiæ.

Vlai terra Medorum, Any, quæ eſt Perſida, Catholicus Orientis, Baldach, quæ eſt Erinopolis, Zarphath, quæ eſt Albania.

Sub Antiochena Eccleſia, Act. 11. vrbes, & Eccleſiæ plures in Syria permanſerunt, & permanent iuſque ammodo in præiudiciũ Hieroſolymitani Capituli, & Paſtoris: ac per hoc occaſione Hieruſalem, quæ danda eſt in ſcandalũ, & ruinam omnes ſedes: & oppida ſeruabuntur Sarracenorum faucibus, & aliorum ſubſequentium gentium immundarum percutientium myſticam Babylonẽ, 1. Petr. 5. Regio Medorum, Daniel. 5. percuſſa fuit ab Aſſyrijs, & Caldeis, ſed renouanda eſt plaga eius à Sarracenis, & Tartaris affuturis; ipſi ſunt gentes illæ in decem cornibus Beſtiæ, Apoc. 13. deſignatæ: quæ percutient Sedem Baldachiæ, Coriſminiæ, & Methiæ Mahomet Pſeudoprophetæ præcedentis faciem Antichriſti, & vt tenet ſcripturarum aſſertio, per eos totus Oriens ferietur. E

Sedes prima Antiochiæ, ſub qua ſunt Epiſcopatus tredecim.

Cayphas, Arcis, Ptolemaidis, Sydon, Sarepta, Gibelet, Brotos, vel Brebrion, Sarchayus, Ante Rados, ideſt Tortura, Paneas, quæ & Pelina,

A Belina, Tripolis, Betutus, Orboſia.

Tripolitana regio, velut Paradiſus Domini fluentibus temporalibus irrigata timorem incutit, & errorem, ne forſan ex adipe contra Deum ſuperbiens incurrat à Turcomannis, & alijs reprobis rerum diſpendium, & lubricum perſonarum.

Sedes ſecunda, Tarſus, ſub qua ſunt Epiſcopatus quinque.

Sabaſtis, Mellos, Thius, Caricos, Poderados.

Tarſus Cilicia, de qua Paulus traxit originem, Act. 22. longo tempore ſub propoſito fidei perdurauit: ſed primo dum à charitate Dei refriguit, & Arabum perfidiæ paſſim hæſit, tradenda eſt crudelibus Dominis, qui non ſolum corpora B *filiorum dilacerent, ſed auxiliatorum oſſa conſtringantur.*

Sedes tertia, Edeſſa, & Rages, ſub qua ſunt Epiſcopatus vndecim.

Bazam, Ophir, Daſcon, Embzim, Roob, Yrſan, Garen, Phezol, Iasã, Caslon, Aulon.

Reges Medorum, Tob. 1. tigris inſtuit, immanes belluas generat in præſagium futurorum, quo & per utiatur à gentibus, & tandem ſub Gog perſecutore nouiſſimo, Apoc. 20. ſubuertatur: vniuerſa enim agmina peruerſorum adducet in prælium contra terram inermem in pacis abundantia Eccleſiaſtici Sabatiſmi, Hebræor. 4.

C Sedes quarta Apamia, ſub qua ſunt Epiſcopatus ſeptem.

Azarib, Nezecep, Bethanam, Ethaym, Remau, Ierſon, Almozon.

Apamiam regionem ad quam venit Aſſirius Oloſernes, Iudith. 3. vt ſibi ſubijceret omnem terram datam Sarracenorum manibus deploramus, ſed adhuc tartareus gladius imminet, quo non ſolum ipſa, ſed & terra Moab, & Meſopotamia ferietur.

Sedes quinta, in terra Amorreorum Boſra, habens ſedes Epiſcopales decem, & nouem.

Aroer, Medabba, Eſebon, Dimon, Vemoth, Behelnicon, Masfa, Baſan, D Amanaym, Bethay, Aſcrith, Faſga, Cethmoth, Bethoron, Galaad, Aſtaroth, Etdray, Ceemon, Eleale.

De Boſra, Eſaia 63. poſita in Moabitida regione proceſſit Iob Zareth, (Prologus Iob) filius, paſſionem Domini præfigurans ex vaticinio Eſai. 19. quàm licèt Hierem. 25. prænunciat ab Aſſirijs, & Babylonis affligendam; tamen ſecundum concordiam diebus ſequentibus aſperſis, & beſtia cornibus deprimetur, Apoc. 20. Spiritualiter tamen tangit Eccleſiaſticum ordinem à ſæcularibus Ducibus in temporalibus minuendum, & ſpecialiter ſub aquila nuper orta, eiuſque progenie in regno Siculo illi ſuppoſita faucibus officialium, & præfectis E *vrbium aſſumendum. Diebus noſtris, & ſequentibus vſque ad hominem perditum Antichriſtum, cuius excidium aquilæ genus includet, Baſan, & Galaad, Michea 7. multipliciter affligentur; ſed re vera ſpiritus tangit Antiochenos, Act. 11. & Burgundiones vbilibet Apoſtolorum hinc inde diluuio conuoluendos.*

Sedes ſexta, in Armenia Nauarzan, habens Epiſcopatus nouem inter quas eſt Alexandros, ideſt parua Alexandria.

Aditan, Labaoth, Thael, Azerſal, Bedabzon, Effraz, Zermal, Pharym, Talfraz.

In Armenia plures Vrbes abſque Colonis deſerta videntur incurſibus tyrannorum,

norum, ſed adhuc ipſa ſubijcenda non ſolum gentibus multis prænoſcitur, ſed à Sarracenis Iconij, 1. Petr. 1. qui tàm Frigiam, Pontum, & Pamphiliam. Act. 2. continuata rabie occuparunt illam ſecundum concordiam dicimus atterendam. Vltima pars oppidorum Armeniæ poſt Sarracenos Turcomannos, & Tartaros, quos Ezech. 27. nominat Tagormitas, eſt danda fidelibus diebus Angeli ſeptimi, Apoc. 10. cantituri buccina, Apoc. 12. contra Draconis aſtutiã per eundem Prophetam, ſcilicet docentem mendacium diffundendas, Eſai. 9. A

Sedes ſeptima, Seleucia, ſub qua ſunt Epiſcopatus viginti quatuor.

Hi Alapretia.

Solet, Effeym, Lachan, Adithan, Tolen, Beozan, Araban, Napſan, Bethony, Affaraz, Tharela, Eleph, Semmaa, Beton, Salmaath, Ietphaem, Maſſil, Euadda, Caſſot, Aalon, Gethom, Baalath, Maſor, Iayron. B

Seleuciam, & Alapiam iterato gladio gentium in cunctis ſuis terris, & ſedibus decem cornua gentium occupabunt, Apoc. 20.

Sedes octaua, Damaſcus in Syria, habens decem Epiſcopatus.

Telmon, Achub, Gazem, Auan, Beretym, Bogald, Aſmaneth, Gay, Neben, Raſizen.

Metropolis Syriæ Ciuitas Damaſcena, vt Eſai. 17. exprimit, à ſtatu ſuæ fortitudinis corruit, poſita velut aceruus lapidum in ruina: ſed concordiarum liber nunc Iudæam, nunc Liguriam; immo totam Italiam hæreſibus inquinatam tangit in ſpiritu, ſiue à veritatis Doctoribus, ſiue ab aquila, & eius ſectatoribus feriendam. Nomina vrbium Syriæ ferè mutata ſunt à Sarracenis, & Arabibus, & idcirco ſpiritum ſequimur non litteram, quæ occidit, 1. Corinth. 3. cum omnem ipſam regionem frequenter datam legimus propter errores mentium gentibus alienis. C

Cyprus Inſula Nicoſiens.

Paphenſis, Nimocienſis, Famaguſtanus, Conſtantienſis. [Hæc & Salamina, quæ ſicut Tyrus, & Sydon terremotibus eſt ſubuerſa.]

Cyprus Inſula crebris concuſſionibus quatitur, in futurum certè præſagium, quo ab alienis inſultibus opprimetur. D

Reges Perſarum.

Cirus, Cambiſes, Fratres Magi, Damus Iaſpis, Xerſes Demetrij, Artabanus, Arranſenſes, Xerſes ſecundus, Sodiacus, Danus Noth, Artaxerſes tertius, Ochus, Dacius Sarſami.

De Perſarum Regibus ſcribit Daniel dicens, ecce tres Reges ſtabunt in perſido, & quartus ditabitur operibus nimijs ſuper omnes precedentes, Dan. 11. videlicet, & ſequentes, & iterum perſeuerauit Daniel vſque ad Regnum Darij Medi, Regnumque Cyri Regis Perſarum, qui percuſſerunt imperium Caldeorũ. Quod Michael Arcangelus pugnauerit contra Regem Perſarum, Dan. 10. reſiſtentes 21. diebus, ſecundum allegoriam prætendit Diabolum hoſtem aduerſus Chriſtum, & eius Martyres dimicantem, ſicut in Apoc. 12 legitur. Factum eſt inquit prælium magnum in Cælo Michael, & Angeli eius præliabantur cũ Dracone, & Angelis eius, & vnus dies ſignat totidẽ generationes à Chriſto vſq; ad Sylueſtrum Papam duobus libri ſignati ſignaculis, Apoc. 9. iam decurſis, ſub quibus Apoſtoli, & Martyres contra Iudæos, & Paganos Idolatras certauerũt. E

Reges Ægypti.

Ptolomæus Lagi, Phyladelphus, Euergetes, Philopater, Epiphanes, Philometor, Euergetes ſecundus, Phiſcon, Alexander, Dionyſius, Cleopatra.

De

A *De Regibus Ægypti quid dicam, primus fuit bonus, Gen. 41. ſecundus malus, Exod. 1. tertius dedit filiam Salomoni, 3. Reg. 3. quartus fuit victus à Caldæis, ſub quo Ioſias Rex Iudæ vulneratus interijt, 4. Reg. 23. cæteri autem poſt Machabæos, & in eorum temporibus regnauerunt.*

Reges Syriæ.

Seleucus, Antiochus Sator, Antiochus Theos, Seleucus Gallericus, Seleucus Cerannos, Antiochus Magnus, Seleucus Philopattor, Antiochus Epiphanes, Antiochus Cupator, Demetrius Soter, Alexander Demetrius, Philippus.

Reges Syriæ Iudæos, & Imperium contrahentes Græcorum Præſides, & Præ- B *ſules prænotant Latinos Pontifices ad amaritudinem pro fide Chriſti, & Arrij perfidiam pertrahentes: ſed ſecundum tertij ſtatus exordiũ in quo ſumus, Gallos, & Anglicos, Italos, & Germanos in aliquibus partibus infectos hæreſi præfigurant. Inter Reges iſtos numeratur Antiochus peccati radix Græcorum ſtirpe deſcendens, 1. Machab. 1. quemadmodum, & Aman in Hæbreorum populum ſæuientes, Heſter. 2. hic quidem reſpicit in concordia Fridericum ſecundum cum ſobole victura tempore longo; alter verò hominem perditum Antichriſtum: quorum intentio perfida contra Templum Eccleſiæ matris, & Mardochæum ſummum Pontificem, Heſter. 2. vt biceps gladius exercetur.*

Affrica.

C Cartago, Thoniza, Gareb, Septa, Marrochium, Sybilia.

Affricana certamina, ſiue punica cum Romanis Lucanus, hiſtoriæque veteres recitant, ſed ſecundum concordiam Guillelmi ſecundi Regis Siciliæ ſtolium, aliàs ſolium, ac Reges Hiſpanos, vrgent ad gladium contra Mauros.

Ægyptus.

Thaphnis, Memphis, Helyopolis, Rameſſes, Phytorum, Phyayron, Magdalus, Peluſium, Alexandriæ, Babylon etiam, & Cayros.

Ægyptiorum potentia, Romanorum, & Francorum, ac aliorum dominorum crudelium ſæuitiam præfigurant, qui non ſolum Martyres, ſed & pauperes ſpiri- D *tu ſubijciunt oneribus ſeruitutis. Omnes hi contra Iſraelitas aſcendentes de mari rubro inſurrexerunt in Eremo pugnaturi: ſed ſecundum ſpiritum tangit Romanos idolatras, & gentes alias contra obedientes fidei per quatraginta generationes exceptis ſerpentibus, & regulis hæreſum in Græcia, & Italia exarſuras. Decem vrbes Ægyptiæ ſignificant Eccleſias ſæculares corruptas moribus, & exemplis, nec ab eis ordo regularis excipitur, cum de ingratis ſuper carbones vultibus non ſit iam cognitus in plateis actionibus vtique laicorum.*

Mare Rubrum.

Amalech, Madian, Edom, Moab, Edray, Baſan, Aſtaroth, Aran, Hus, Theman, Cartan, Babylon vetus, Ethiopia, Caldea, Sobal, Nubia, E Georgia, Coroſmia, Parthia, Sabbea, Maſſagetia, Albania, Orozia, India, Choriza, Magogia, Thegormia, Amazonia, Tauria, Meotia, Liſtria, Yconya, Meſopotamia.

Vltra mare Rubrum ſunt duodecim gentes per deſerta diſperſæ, quæ de totidẽ Ducibus Iſmahelis filij Agar originem deduxerunt, Geneſ. 25. De Babylone illa iam abolita, veterique Regni principium venatoris robuſtiſſimi Nembroth fuit, Geneſ. 10. peregrinum labium coercentes in non diſparem eius filiam verſam in non dominam, & Ægyptum ſtilum afflictionis ferreum acuamus, vt quæ diuini furoris calice temulentos reddidit Reges orbis, verſa vice poſt eorum diſcrimina faceam ſimul ebibat, & amariſſimã potionem. Orientalem prouin-

ciam, erroribus multis implicitam, ſecundum genus, & ſpeciem inſpicimus affligendam,& idcirco de medio profugus lateat, ne eum diuini gladius furoris inuoluat. Futurum enim eſt, vt deteſtabilis natio de lateribus veniens aquilonis in totam Aſſyriam irruat,& tàm Græcum, quàm Barbarum, tàm erroneũ, quàm fidelem fornax ferrea conflationis expurget. Non ambigimus omnes ſæculi per circuitum regiones propter malitiam ſexti temporis,& ætatis, à gentibus infidelibus feriendas;& idcirco quia cõmunis exceſſus eſt omnium vniuerſalis erit & tranſitus flagellorum, Vidi, Apoc. 19 inquit, beſtiam, & reges terræ congregatos ad faciendum prælium cum illo qui ſedebat in equo. Zacharias quoque ait. Egredietur Dominus,& præliabitur contra gentes illas, ſicut præliatus eſt in die certaminis, Zach. 14. Poſt exterminium harum omnium regionum ſuccedet electis reliquijs pacis, & otij Sabbatiſmus, Hebræor. 4. vt eò liberius ſub Angelo ſeptimo, Apoc. 16. in opulentia gratiæ ſedeant, Eſai. 32. quo laborioſius in temporis huius ærumnoſi malitia fluctuarunt.

In Ethyopia ſunt prouinciæ 11.	In Orozia quatuor.
In Nubia nouem.	In Magogia viginti quatuor.
In Parthia ſeptem.	In Tauria tres.
In Albania octo.	In Yconia ſeptem.
In Coriza quindecim.	In Coriſmia, vel Coroſmia duæ.
In Amazonia ſexdecim.	In Maſſagetia viginti duæ.
In Liſtria quinque.	In India viginti ſeptem.
In Georgia quatuordecim.	In Togormia tredecim.
In Sabea quinque.	In Meozia ſex.

Ecce in prouincijs iſtis totus Auſter, & Oriens deſcribuntur, quæ quia datæ
Apocal. 11. ſunt in atrium exterius, non quia in templum eas deſerimus, ſufficere poterit cuiquam, quid ſub Aquilone, & Occaſu continetur, agnoſcere; in quibus Sanctorum Eccleſia militat contra generales filios Babylonis: ex quibus alij, ac ſi fluctus præcipites in arcam exterius irruunt, nonnulli introrſus affligunt, reliqui vndequaque ſimul,& ſine intermiſſione diſcerpunt. Et primi ſunt ex lege Saraceni humanum ſanguinem ſitientes. Secundi Apoſtatantes hæretici Chriſtianæ fidei detrahentes. Tertij familiares cupidi terrenis quæſtibus inhiantes.
Iudicum 6. Contra primos ferreum gladium Eccleſia militans obijcit, vt Gedeon contra Medos,
Apoc. 2. Apoc. 8. eloquium ſpiritus exerit, vt Gog contra nouiſſimos graue iudicium, vt fecit
Galat. 4. Mago Symoni Symon Petrus: vnde quia ſponſa Chriſti Eccleſia, ac ſi Hieruſa-
Geneſ. 11. lem, quæ ſurſum eſt mater noſtra, non vt Babel olim de coctis lateribus, ſed lapidibus viuis extruitur, neceſſe eſt, vt donec in mundi verſatur exilio inter procellas flatuum ſic excreſcat, vt & deorſum in fidei conſtantia maneat, & per inconfuſibilis ſpei fiduciam fructum lucis, & operis ſurſum ferat. Sed & Cardinales,& Præſules, Sacerdotes,& diuerſi habitus regulares, (quam hodie perrari ſint Chriſti pauperis ſectatores) illi teſtimonium perferant, qui pro ſuis libentius Eccleſiarum ſubſtantias in malum diripiunt, quam prænialiter corrigent functionibus egenorum: & inde eſt quod mundani Principes ignominiam San-
Ioann. 16. ctuarij contemplantes ad prædam Eccleſiaſticam manum mittunt, Deo ſe præ-
2. Paralip. 6. ſtare putantes obſequium, ſi quod poſt erucam locuſta deſerit, brucus ſæcularis,
Iohelis 2. vel rubigo tempore diſſentionis aſſumat. Certè ſi iuſtiorem ſe (vt vates loqui-
Abacuch. 1. tur) impius deuoraret, ſicut de comedente Dominus cibum extraheret, ſic nec
Pſal. 124. ſuper iuſti ſortem virgam induci ſineret peccatoris: ſed ex quo impius agens
Exodi. 5. impie præconem deſpicit,& irritat, iuſto iudicio agitur, vt paleas temporalium
Exod. 32. Pharao ſubtrahat, & aurum quodammodo vertat in idolum, quod ſponte dudũ obtulerat mente reuertentibus in Ægyptum. Hoc ſi ſpeculator faſtigij clericalis

A *tis (cui datum eſt iacentis abyſſi vultum inſpicere, & ſuſpicere altitudines firmamenti) æquo iudicio trutinares, non tam leuiter ad labiorum ſtrepitus, & querellas apicum moneretur, vbi Græcos denuo, nec flagella corripiunt, nec exactorum onera ſubincurrunt.*

CAP. LVII.

Alia flagella Eccleſiæ præparata ad Sancti Cyrilli Presbyteri Carmelitæ inſtantiam explicat. B Vbi & Quod fuerit verus Propheta Domini.

MAgnus Dominus noſter, & laudabilis ſemper in ſæculum, & in ſæculum ſæculi in omnibus, in hoc præcipuè, quod inueniens nos in terra deſerta, in loco horroris, & vaſtæ ſolitudinis, circumducit, docet, & cuſtodit veluti pupillam oculi ſui, nuncians nobis per ſeruos ſuos Pro- C phetas, quæ facturus eſt in nobis, niſi imperijs ſuis obediuerimus, & toto corde noſtro coram ſe non ambulauerimus: nam ſicut lutum in manu figuli: ſic & nos in manu Dei ſumus, repentèque loquitur aduerſus gentem, & regnum, vt ſua eradicet potentia, deſtruatque, atque diſperdat. Sanè Dei ſummam hāc benignitatem Mundus expertus eſt eius ab exordio, nec minus & iudicia ſibi per ſuos Præcones fideliſſimos intimata, quorum inter innumeros extitere potiſſimi Beatus noſter Ioannes Ioachim Abbas Floris, & Sanctus Cyrillus Presbyter, Carmelitarum Prior, eximiæ ſanctitatis, & celeberrimi nominis vir, ex hoc præſertim quod nunc ſcripturi ſumus. Sanctus ſiquidem Cyrillus iſte cum in Carmelo D Monte in Sancti Hilarionis honorem ſacroſanctum Deo offerret Miſſæ ſacrificium, Angelum miſit ei Dominus vultu virgineo, in vna manu lilium, & in altera duas tabulas argenteas habentem, græcis cœlitus ſcriptas caractheribus, qui reuerenter eas illi obtulit, & præſentauit, dicens. *Has tabulas argenteas Deus magnus tibi dirigit, tanquam familiari ſuo, & præconi fideliſſimo, vt ſtatim miſſam compleueris, tranſcribas, et demum conflato tabellarum argento, calicem, et thuribulum ad ſacrificandum Domino Deo efficies, vt ſuæ Diuinæ Maieſtati ſacrificare valeas.* Quibus dictis diſparuit. Cyrillus verò tabulas eximia cum humilitate, & gratiarum actione receptas, iuxta Angeli affatum, miſſæ completo ſacrificio, tranſcripſit, & E tandem in calicem, & thurribulum redegit. Scriptum verò illud, capitibus vndecim diſtinctum, quod futurum erat poſt Cyrilli obitum in Eccleſia ab omnibus affirmatur continere. Eius exordium erat. *Tempore annorum Chriſti milleſimo ducēteſimo quinquageſimo quarto.* Huius ſcripturæ ſenſum, quamuis Sanctus Cyrillus apprimè calleret, (non enim erat omninò prophetici ſpiritus expers) ac ſuis fratribus enodando prædicaret; vndique tamen humilitate redundans, vt in ſimili veritate ſecuriùs ſolidari poſſet, eam è Carmelo Monte ad Silæ Cuſentinam Syluam, & Floris Monaſterium tranſmiſit pro commentario, ad noſtrum Abbatem Ioachim ſcribens epiſtolam huiuſmodi ſub tenore.

Bartholomæus Piſanus in Conformitatib. Vitæ S. Franciſci ad Vitam Ieſu Chriſti, Petrus Thomas Saracenus Carmelita in Menol. Carmelitarum cum de Vita S. Cyrilli, & alij.

Cum Deus tibi velut ſecundo Euangeliſtæ Ioanni miram futura noſcendi gratiam contulerit, humiliter quæſo, Reuerende Pater, vt breuius prophetiã hanc enucleare digneris, quò dilucidius diuini abyſſum huius muneris penetrare valeamus, frange nubem, denſa reuela; vt ſplendeat cunctis charitas clariſſimi Solis. Extat epiſtola cum operibus S. Abbatis Florenſis in Bibliotheca Vaticana, eamque referunt Iacob. de Voragine in vita S. Cyrilli, Iacob. Græcus in Chronol. ſect. 19. Syluester Marul. in Mari Oceano Religionum in vita B. Ioannis Ioachim Abbatis Florenſis, & alij. Cyrillo Abbas Ioachim humilitate non impari ſub hac forma reſcripſit. A

Ioachim Abbas Florenſis, Cyrillo Carmelitæ ſpeculo paupertatis, & normæ ſanctitatis, qui ex Carmelo Mundum virtutibus exornat in vero ſalutari ſalutem. Perlectis litteris tuis exultauit valdè ſpiritus meus: quis enim ſentiens tanta diuini muneris largitate percepta non tibi coniubilaret? A me expetita, à te, qui à Domino exhibita expetenda erant. Verùm, ſicut Dominus dederit, expoſtulatis parebo. Hæc ex vita Sancti Cyrilli, & Actibus B. Ioachim Abbatis Florenſis deſcriptis à Sylueſtro Marulo, Iacobo Græco, & alijs. B

Quanta autem cum ſermonis profunditate ſuper huiuſmodi prophetiã ſua Ioachim ediderit commentaria, patet eius ſcripta legenti. Magna etenim immò ineffabili ne dum intelligentiæ, ſed & prophetiæ gratia dotatus erat; quamuis diuinarum ſcripturarum ignari negent illum fuiſſe Prophetam propter illa verba Domini apud Matthæum. *Omnes Prophetæ, & lex vſque ad Ioannem prophetauerunt.* Quæ de veteris teſtamenti Prophetis ſunt intelligẽda, vt egregiè probant Hieronymus ſuper Matthæũ, & Amos, & Athanaſius, & Chryſoſtomus in ſecundam epiſtolam Pauli ad Corinthios; & contra Fauſtum Auguſtinus. Nec eſt ambigendum legis nouæ non paucos extitiſſe Prophetas; cum hoc ipſum apertiſſimè oſtendat Lucas in Apoſtolorum Actibus, dicens. *In his autem diebus ſuperuenerant ab Ieroſolymis Prophetæ Antiochiam: & ſurgens vnus ex eis nomine Agabus, ſignificabat per ſpiritum famem futuram in vniuerſo orbe terrarum,* & alibi. *Alia autem die profecti, venimus Cæſaream. Et intrantes domum Philippi Euangeliſtæ, qui erat vnus de ſeptem, manſimus apud eum Huic autem erant quatuor filiæ virgines prophetantes. Et cum moraremur per dies aliquot, ſuperuenit quidam à Iudæa Propheta, nomine Agabus. Is cum veniſſet ad nos, tulit zonam Pauli, & alligans ſibi pedes, & manus, dixit: Hæc dicit Spiritus ſanctus: Virum, cuius eſt zona hæc, ſic alligabunt in Ieruſalem Iudæi, & tradent in manus Gentium.* Corinthij inſuper, ac Apoſtoli ipſi prophetauerunt, vt in Epiſtolis Pauli eſt videre. Et Sanctus Iuſtinus Philoſophus, & Martyr apud Euſebium Cæſarienſem Eccleſiaſticæ hiſtoriæ lib. 4. cap. 18. ad tempora vſque ſua prophetiæ gratiam in Eccleſia floruiſſe demonſtrat; quinimmò & Sanctus Iuſtinus ipſe per Creſcẽtij inſidias ſibi martyrium prædixit, vt eodem in loco Euſebius. At ad quid plura ex Sanctis Patribus in medium afferre, cum Propheta Ioel Apoſtolos, alioſque in Dei Eccleſia prophetaturos prædixerit, vt inquit Petrus in Apoſtolorum Actibus: Chriſtus item, vt in Euangelio Matthæi, ſe ad Iudæos, etiam Prophetas miſſurum, ac ab eis in Synagogis ſuis occidendos, dixerit: & Amos tandẽ ipſe veteris teſtamenti Propheta hoc inter cætera ſua vaticinium regiſtrauerit. *Non faciet Dominus verbum niſi reuelauerit ſecretum ſuum ad ſeruos ſuos Prophetas.* Quare autem Dominus Deus ſui cordis arcana famulis ſuis aperit, & quare nõ eſt neceſſe C D E

Matthæus in Euang. cap. 11. num. 14.

Luc. in Actib. Apoſt. cap. 11. n. 27. & 28.

Luc. in Actib. Apoſtol. cap. 21. nu. 8. 9. 10. 11.

Ioel. c. 2. n. 28. & 29. Act. Apoſt. cap. 2. n. 16. 17. & 18. Matth. in Euangel. cap. 23. num. 34. Amos Propheta cap. 3. num. 7.

A ceſſe omnia fieri, quæ dicit, legat iſta ſciendi cupidus opera S. Hieronymi in Ionam, & in Ezechielem. Alij cum Sancto Thoma 4. ſent. diſt. 43. q. 1. art. 3. quæſtiunc. 2. ad 3. dicunt noſtrum Ioachim Floris Abbatẽ non prophetiæ gratia, ſed humanæ mentis coniectura, quæ aliquando ad verum attingit, aliquando fallitur, futura nonnulla præſagiſſe. Sed in cõtrarium extat grauiſſimorum auctoritas Scriptorum, Vincentij Bellouacenſis in ſpeculo hiſtoriali lib. 29. cap. 40. Matthæi Palmerij Florentini in Chronicon Euſebij Cæſarienſis ad ann. 1158. Sixti Senenſis in Bibliotheca ſacra lib. 4. Guillelmi Pariſienſis in lib. de virtutibus §. ſcire debes, Ptolomei Luccenſis in vita Lucij tertij verſus finem, Thomæ Fazelli de B Rebus Siculis poſterioris decadis lib. 7. c. 3. Antonij Poſſeuini in Apparatu ſacro littera IO. & in verbo Cyrillus, Pandolphi Collenucij Neapolitanæ hiſtoriæ lib. 4. Sancti Antonini Archiepiſcopi Florentini 2. p. hiſt. tit. 17. c. 1. §. 12. & 3. p. tit. vlt. Seraphini Firmani Canonici Regularis in cap. 9. Apocalypſ. Magiſtri Humberti Ord. Prædicatorum in vitis Fratrum cap. 1. Caroli Sigonij de Regno Italiæ lib. 5. Nicolai Arſpeldij Archidiaconi Cantuarienſis in hiſtoria Anglicana Eccleſiaſtica ſæculo 12. cap. 10. Ioannis Nicolai Duglioni 3. p. ſui compendij hiſtorici vniuerſalis, Petri Rodulphij Tuſſianenſis Epiſcopi lib. 1. hiſtoriarum Seraphicæ Religionis, Martini Poloni in Chronicon ſub Eugenio tertio, C Ioannis Garzonij Bononienſis de viris Illuſtribus Ord Prædicator. lib. 1. in vit. Sancti Dominici, Laonici Chalcocondilæ lib. 6. rerum Turcicarum, Arnoldi de Vuion in Ligno vitæ 2. p. lib. 3. Ramo 9. cap. 86. Laurentij Surij in vita S. Dominici, Dantis Poetæ in 3. p. de Paradiſo, cant. 12. Lucæ Vuadingo Hiberni in Annalib. Min. tom. 1. in præfat. §. 2. Thomæ Maluendæ Sabitani in Annalib. Prædicator. centuria 1. Supplementi Chronicorum, Chryſoſtomi Henriquez in Menologio Sanctorũ Ord. Ciſtercien. ſub. 14. kal. Iunij, Auguſtini Barboſæ in cap. Damnamus. Aſcanij Tamburini de Iure Abbatum tom. 2. diſp. 24. quæſito 5. num. 36. Angeli Manriquez in Annal. Ciſt. Ord. tom. 2. ad annum 1165. c. 3. n. 1. D & alibi, Bartholomæi Piſani in conformitatibus vitæ Sancti Franciſci ad vitam Ieſu Chriſti, Stephani de Salanacho in hiſt. Prædicatorum, Theodorici de Apoldia in vita S. Dominici, Vincentij Brandelli in commentario Conſtitutionum, Roberti de Licio Aquinenſis Epiſcopi de excellentijs Sancti Franciſci Aſſiſinatis ſerm. 45. Simeonis à Spiritu ſancto in opere Chronologico Carmelitanæ Religionis, Syluestri Meucij in Epiſtola ad Ægidium tit. Sancti Matthæi Præsbyterum Cardinalem, & in alia epiſt. ad Magiſtrum Anſelmum de Vicentia, & ad Bernardinum Parentinum, Auguſtinianos, Anſelmi Boehturnij Vicentini in epiſt. reſponſiua ad Syluestrum Meucium, ſub dat. Paduæ 10. Kal. April. 1516. Ioan-E nis Abbatis Trithemij lib. 2. de viris illuſtrib. S. Benedicti c. 117. Pauli Æmilij Sanctorij in hiſt. Carbonenſis Monaſterij, Henrichi de Vrimaria in tractatu de origine Ordinis Eremitarum S. Auguſtini, Ioſeph Silos in ſua hiſtoria Clericorum Regularium lib. 8. ad ann. 1555. §. celeberrimus, Thomæ Stapletonij in promptuario morali ſuper Euangelium Dominicæ infra octauam Natalis Domini text. 1. Ioannis Franciſci Spinæ de maximis coniunctionibus Saturni, & Iouis annorum 1603. & 1702. lib. 2. cap. 12. Leandri Bononienſis, Barnabæ de Montalbo, Paſchalini Regiſelmi, Ioannis Piccardi, & Franciſci Biuarij. Sed omiſſis auctoritatibus tàm dictorum, quàm ab ipſis citatorum, ac innumerabilium aliorum

teſtium

teſtium; vt ità dicam oculatorum, nam quæ Ioachim in ſuis ſcriptis pro- A
pheticè regiſtrauerat, ipſi legerunt, & euentu fuiſſe comprobata ſunt teſtati. Eſt auctoritas Sanctorum Patrum Ioannis Bonacij de ſpiritu prophetiæ Sanctorum ſui temporis, Lucij à Donato in opuſculo de ſpiritu prophetiæ Beati Ioannis Kalà, & Sancti Cyrilli Presbyteri, vt modo vidimus, ex quibus noſtrum Dei virum Ioachim intelligentiæ, & prophetiæ rore perfuſum fuiſſe ad ſatietatem vſque apertum extat, quorum aſſertionibus, tanquam coætaneorum, & qui cum ipſo ſunt conuerſati, omni alia inquiſitione ſemota, eſt indubitata fides adhibenda. At ad omnem omninò ambiguitatem de medio tollendam, & vt oſtendamus illum non ex humanæ mentis coniectura, quæ aliquando fallitur: ſed ex B
infuſa diuinitùs gratia, quæ ſemper infallibilis eſt, futura prædixiſſe, eundemmet Dei virum Ioachim audiamus; ſic in fine operis noui, ac veteris teſtamenti Concordiæ de ſe ſcribentem. *Conſumato verò hoc opuſculo, comitante nos gratia Chriſti, hijs qui me præſumptorem, & non magis neceſſarium iudicant, per modicum reſpondere compellor, ſupernæ vtique charitatis intuitu, non humanæ gratiæ appetitu, ſciens ſcriptum eſſe in Pſalmorum volumine. Dominus diſſipat oſſa eorum, qui hominibus placent, quoniam Deus ſpreuit eos. Sciant ergo, & hoc oro, vt ſciant, non ex præſumptione ſuperba, ſed nec alicuius pietatis ſecuritate, hæc me attentare voluiſſe, aut meo hoc ingenio, vt iſta mundo loquerer, inueniſſe, ſed quia tempus præfinitum adeſt. Is* C
qui per diuerſa ſæculorum tempora multiplicia operatur, & complet quo modo vult, & quando vult, myſteria ſecretorum ſuorum voluit in hoc opere neceſſariè magis, quàm curioſè, ſermones diù ſignificatos ſuis fidelibus aperire, non quod digniores ſimus, quia iſta ſcimus: ſed vt ſciamus quanta ſint nobis pro meritis præparata flagella: & ſi quis eſt ex domo Loth feſtinet elongari à finibus Sodomorum, ſi quis ex familia Noe recipiatur inter eos, qui ſaluantur in arca. Et cætera notatu digniſſima, quæ ſequuntur. Hanc ipſiſſimam veritatem multò poſt Dei famuli obitum reuelauit Nuncius Domini Beato Theoloſphoro Præsbytero Cuſentino, vitam ducenti eremiticam apud Thebarum Vrbem in Prouincia Lucaniæ, ab Aonijs, ab Aone Rege, D
Neptuni filio, ita dictis, inſtitutam, de qua Plinius lib. 3. cap. 11. Cato in originibus, Carolus Sigonius de antiquo iure Italiæ lib. 1. cap. 11. & alij apud ipſos. Siquidem factione pulſo Aone Rege ab Vrbe Thebarū Bœotiæ, à Cadmo Agenoris filio condita in Apulia, Bacchi, & Herculis clariſſima patria, & ab Alexandro magno tandem euerſa annis 33. & menſibus 4. ante Troiæ excidium: Aon Rex hanc ad illius æmulationem extruxit, ac Thebarum Vrbi nomen ab illa deſumptum indixit. Procul erat milliarijs tribus cum dimidio ab Vrbe Lao, nunc *Layno* ab Oenotrijs, ſiue ab Auxonijs fundata, quam præterfluit eiuſdem nominis amnis, qui Calabriam, à Lucania dirimit, de quibus commeminit Plinius E
lib. 3. cap. 5. Ptolomæus lib. 3. cap. 1. & Strabo etiam lib. 6. & milliarijs quatuor diſtabat ab Vrbe olim Nerulum, nunc *Rotunda* nuncupata, de qua Titus Liuius lib. 9. Carolus Sigonius de antiquo iure Italiæ lib. 1. cap. 11. Ioannes Dominicus Scurrentus de rebus Calabris cap. *Littoralis, & Mediterranea Brettiorum vetus, & noua in modum itineris deſcriptio. §. Intrantibus nobis*, & alij. Thebarum hanc Ciuitatem ſuo fuiſſe tempore formidabilem, ac celeberrimam teſtantur nummiſmata paſſim in agris inuenta. Speciofitatem eius, ac magnitudinem, certiſſimi humanæ inſtabilitatis teſtes, ac inuidæ vetuſtatis, produnt monumenta, & veſtigia,

Ioachim Abbas in noui, ac veteris teſtamenti Concordiæ lib. vlt. cap. vltimo.

Plin. lib. 17. cap. 44. & lib. 34. cap. 8.

A gia, in quæ in dies agricolæ offendunt; nunc Thebarum nomine ferè pænitùs abolito, Caſtellucium appellatur, à parua, ſed loci ſitu munitiſſima deſolatæ eiuſdem Vrbis Arcæ, vt autumo, nomine deſumpto; Arcis huius adhuc conſiſtentia veſtigia, Arcis Sancti Eimi Neapolitanæ Vrbis procul inſpicientibus imaginem repræſentant: Marchionalis titulo dignitatis decoratur & ditionis eſt Illuſtriſſimæ, nobiliſſimæque pariter familiæ Piſcara de Diano dictæ, de qua familia eruditè pariter, ac honorificè ſcripſit D. Ferdinandus della Marra Guardiæ Dux & ab iſta ſumma iuſtititia, ac pietate regitur, & gubernatur: faxit Deus, vt ſit vſque ad Mundi terminum duratura. Hac occaſione pauca hæc breuiter B de Thebarum Vrbe diximus, ne noſtri natiui ſoli omninò videremur immemores. Beati Theoloſphori præfati, verba Angeli Domini referentis, atteſtatio eſt tenoris ſequentis.

Vniuerſis, & ſingulis fidelibus perſonis Eccleſiaſticis, & ſæcularibus. Humilis Frater Theoloſphorus de Cuſentia pauper Præsbyter, & Eremita propè Thebas humiliauit ſe ſub diuinæ potentia Maieſtatis, & ipſius gratia, & gloria. Cum triſtis, & dolens de malis inſtantis futuri ſciſmatis Eccleſiæ occurrentibus, & veriſimiliter occurſuris, manſuetiſſimum Dominum cum magna ieiuniorum, & lacrymarum copia ſæpiùs humiliter exoraſſem, quatenus inſtãtis ſciſmatis cauſã, & quis ipſo ſciſmate durante, aſſerentium ſe ſummos Pon- C *tifices, verus Pontifex ſit, & quis Pſeudopontifex exiſteret, ipſiuſque ſciſmatis qualem finem habebit, & quomodo finito ſciſmate Dei Eccleſia regeretur, ipſe Dominus mihi ſeruo ſuo oſtendere dignaretur. Anno à natiuitate Domini 1386. circa auroram diei Reſurrectionis præfati Domini noſtri mihi dormienti leuiſſimè, & quaſi ex hoc ſtupenti, vnum videre extitit Angelum Domini virginei vultus, & altitudinis cubitorum duorum, ornatum duabus alis valdè nitentibus, alba, lata, & talari veſte amictum, mihique dulciter alloquentem hæc verba. Dominus exaudiuit praces tuas, dicens. Qui ſeruis ſuis dilectis Cyrillo Prasbytero, & Eremita in Monte Carmelo, Ioachim Abbati, & multis alijs ſeruis ſuis inſtans ſciſma futurum, & eius cauſas, & quis* D *eſſet eorum Pontifex, & quis Pſeudopontifex, finemque ipſius, & poſt ipſum ſciſma futurum Eccleſiæ regimen, per Spiritum ſanctum, & Angelum iam diù indicauit, & aperuit. Quæras igitur prædictorum libros, & ſcripturas, & tunc tua erit ſatisfactum voluntati. Et quid in ipſis libris reperies ſcriptum, & alijs pro tua, & ipſorum ſalute indica, & reuela. Quibus dictis, & auditis illicò Angelus diſparuit. Ego autem timidus à ſomno ſurgens, vocaui ſocium meum cariſſimum Euſebium Vercellenſem, cui omnia ſupradicta patefeci. Cuius conſilio ipſe, & ego cum maxima diligentia in Ciuitate Thebarum, & Cuſentiæ, vbi ortus eſt præfatus Ioachim Sanctus Propheta, & in alijs locis vicinis ipſis Ciuitatibus prædictorum virorum libros quæſiuimus, & tandẽ* E *inuenimus Cyrilli librum, qui incipit. Domini totius, &c. Cuius libri verba Angelus Domini in duabus tabulis argenteis continentia futura magna negotia, incipiendo ab anno Natiuitatis Domini 1264. ipſi Cyrillo nunciauit, & dedit. Item reperuimus libros omnes præfati magni Prophetæ Ioachim, & maximè ipſius ſingulares libros miſſos Henrico de Sueuia Imperatori ſexto, & alium ſingularem librum ipſius, intitulatum, liber de Flore de ſummis Pontificibus, ab Innocentio quarto vſque ad Antichriſtum, qui incipit Tẽpore Colubri Leenæ filij*, & poſt pauca. *Quibus omnibus, & ſingulis per me fratrem Theoloſphorum vigilantiſſimo ſtudio perlectis, ac orationibus, & lacrymis Domino ſæpè effuſis, vt veritatem prædictorum mihi oſtendere dignaretur. Valdè gauiſus*

fui,

Ferdinandus della Marra in ſuo opere Neapoli impreſſo apud Ottauium Beltranum anno 1641. eſt eius titulus. Diſcorſi delle famiglie eſtinte, foraſtiere, ò non compreſe ne ſeggi di Napoli, imparentate colla Caſa della Marra. In peculiari diſcurſu familiæ de Diano. pag. 142. 143. & 144

Schiſma hoc incœpit ſub Pontificatu Vrbani ſexti, qui ad Pontificatus apicẽ aſcendit ann. Dom. 1378. & durauit vſque ad ann. 1415. Vrbano ſexto tribus interim veris Põtificibus ſuffectis, Bonifatio ſcilicet nono, Innocentio ſeptimo, & Gregorio duodecimo, & duobus Pſeudopontificibus ſeptimo nempè Clemente, & Benedicto decimo tertio, vt notarunt Platina, Onufrius, Ciacconius, & alij.

fui, tanquã clarificatus de eis, quæ ſcire deſideraueram diu. Per quos libros clarè cognoui inſtans ſciſma, eiuſq; cauſas, prædictis viris ſanctis fuiſſe monſtrata, & reuelata. Hactenus B. Theoloſphorus in ſuo opere de magnis tribulationibus, & ſtatu Eccleſiæ, quod mandato Angelico cõpoſuit, & Venetijs Bernardinus Benalius typis dedit. Cõſtat igitur ex dictis euidentiſſimè nõ humanæ mẽtis coniectura, vt S.Thomas loco ſupra citato ſcripſit, ſed veri prophetici ſpiritus impulſu noſtrum Beatiſſimum Abbatem Ioachim ſemper futura prædixiſſe prout futura erant. Siquidem Sancti Prophetæ Domini, quæ à Deo audiunt, proferunt, & ſi aliquando aliter dixerint, aut in errorem aliquem lapſi fuerint, à Deo ſtatim corriguntur, vt egregiè more ſuo probat doctiſſimus Magiſter Dominicus Grauina Prædicatorum Ordinis in ſuo Cherubin Paradiſi lib.4. cap. 4. decima veritas. n.2. ex eodem S.Thoma 2.2. q.171.art.5. & ex Sancto Gregorio homel.1.in Ezechiele, iſtius verba ſunt. *Aliquando Prophetæ Sancti dum conſuluntur, ex magno vſu prophetandi quædam ex ſuo ſpiritu proferunt, ſed ſe ex ſpiritu prophetiæ dicere ſuſpicantur; ſed quia Sancti ſunt, per Spiritum ſanctum citius correcti, ab eo, quæ vera ſunt, audiunt, & ſemetipſos quod falſa dixerint, reprehendunt.* Hæc Sanctus Gregorius apud Grauinam loco citato. Tãdem verum Prophetam Domini Ioachim Abbatem extitiſſe patet ex euẽtu nonnullorum, quæ prædixit, quorum partem nos ſupra retulimus, infinita alia euentu comprobanda ſuperſunt, quorum veritatem in pulpitis noſtrorum lingua prædicabit poſterorum. Qui autem vſque adhuc eum vt Pſeudoprophetam ſunt inſectati, nullius ſunt probationis, cum ea Ioachimo impinxerint, aſcripſerintque, quæ nunquam ſcripſit, & nos ſuis locis fusè refellimus.

Dominicus Grauina in Cherubim Paradiſi.

A B C

CAP. LVIII.

Beatum Ioannem Kalà aliam Eremum colere ambientem, in prima ſolitudine firmat.

Vbi &

De mirabilibus inde ſecutis.

D

SAnctarum mentium ſemper extitit mortalium euitare colloquia, & vt quietiùs diuinæ contemplationi inceſſanter inſiſterent, horridas, & tetras inhabitare ſolitudines. Beatus vtique Ioannes Kalà, cuius ſupra fecimus mentionem, & ſi ſimilem ob cauſam Eremum incoleret ſupra deſcriptam; quia tamen iuxta inſtitutum propter nimiam confluentium frequentiam populorum, qui tàm ſanctitatis, quàm prophetici ſui ſpiritus fama vocati, ad ipſum vndique conuolabant, ſanctæ ſtudio contemplationis operam nauare nequibat: ideò eſtuans ſpiritus feruore concepto (ad inſtar noſtri Dei famuli Ioachim; qui Curatij Monaſterium derelinquens, Petram olei ſecundò, & tandem Floris Eremum actu inhabitabat) inde ſecedere, & ad illam ſe conferre ſolitudinem peroptabat, in qua deguſtauerat diuina primò colloquia, & dulciſſimum vulnerati lateris lac ebibẽs, ſapientiæ, intellectuſque, ac prophetiæ ſpiritum conceperat. Verum enim verò quia ineffabilem cum noſtro Sancto Abbate Ioachim contraxerat

Sup. c.44. pag. 138. pag. 142. A.

E

A xerat amicitiæ neceſſitudinem, formidans Domini voluntatem, antequam
inde recederet, cum Dei viro Ioachim rem volutare ſategit, & tandem
humiliter ab eodem in re tanti momenti per ſuas litteras, (quæ deſide-
rantur,) conſultationem expetijt. Cui denique Ioachim, qui ſicut Ioan-
nem Kalà Sacerdotij dignitate, ità humilitatis, ſapientiæ, intellectuſque,
ac prophetiæ plenitudine præcurrebat, in hæc formalia verba reſcripſit.

Deuote, ſancteque vir, quem vocauit Dominus, & ſegregauit ſpeciali, gra- *Lucius à Donato in tractatu de Spiritu prophetia B. Ioannis Kalà.*
tuitaque deſuper tradita gratia à malignantium conuentu. Accepi ex litteris
tuis, quod nimium exoptas Caſtrum, quod primò elegiſti in die conuerſionis tuæ
derelinquere, vt ab hominum aſsiduo ſeparatus conſortio, ſola dulciſsimi ani-
B *ma tua ſponſi Ieſu mellita guſtares colloquia. In hoc clare reſpondeo tibi Pater*
cariſsime, quod idem Dominus, & Redemptor mihi oranti pro te reſpondit. Io-
annes degat vſque ad mortalis conſumptionem curſus in monte, quem primò ſi-
bi elegit, quemque prædeſtinauimus ad humani generis ſalutem, & refrigerium.
Hac mihi peccatorum omnium peſsimo dixit omnipotens, vt voluntas eius ma-
nifeſtetur tibi. Nec faceſsit, quod mihi ſæpè obiecisti. Tu, inquis, ò Ioachim eum
Dei donum accepiſti, Domum Curatij ſanctam liquiſti, & ad ſolitudinem abire
gauiſus es. Poſſem equidem reſpondere vias Domini multiplices eſſe, quodque
vni expedit, alteri non expedire. Sed hoc feci iuſſu Romani Pontificis, qui eli-
gens me peccatorum omnium indigniſsimum ad onus interpretandi ſcripturam
C *ſacram, expediens ſanè putauit me ſoluere ex tot Monachorũ gubernio, & ex tot*
facultatum adminiſtratione moleſta. Tu contra in ſolitudine degens, quid ma-
iorem affectas ſolitudinem ò Ioannes? Non tibi, non tibi tradidit Deus ſpiri-
tum ſapientiæ, intellectus, & prophetiæ, vt ſyluas, & bruta conuertas, ſed homi-
nes. Mane igitur in loco, in quo vocauit te Deus ad laudem, & gloriam nomi-
nis ſui. Vale vir ſancte, & me peccatorem commenda Domino. Hactenus
Epiſtola Ioachim Abbatis Florenſis apud Lucium de Donato in tractatu
de ſpiritu prophetiæ Beati Ioannis Kalà, ex quo hic tranſcripta.

Viſo, perlectoque magni, diuinique noſtri Vatis reſcripto, Eremita
Ioannes talem eſſe Domini voluntatem agnoſcens, in eadem Eremo
D Collis Sancti Ioannis ad extremum vſque permanſit. Ad deſcribendum
autem quanta deinde ibidem Beatus Kalà in dies pro humani generis ſa-
lute patrauerit, alterius eſſet opportuna facundia, & alterius claritas in-
tellectus; ſed prout Deus dederit, pro vaticinij veritate, ex Martino
Schener, & Angelo Primo ſupra citatis, aliqua in medium producemus. *Supra ibid. cap. 44. pag. 138. D. E.*
Antonius Brunus, vnus ex prædictis B. Ioannis Eremitæ Contubernali- *Martin. Schener in*
bus, conſanguineum habebat, Fortunatum de Bruno dictum, vitã agen- *proceſſu vit. eius.*
tem infœliciſſimam: quippe qui aliquando equitans, dum nil de equi of-
fenſione timeret, equo collapſo, brachium, tibiamque ſibi confregerat,
& ità ex Medicorum incuria remanſerant membra illa contracta, retorta-
E que, vt miſer omninò illorum vſu careret. Hunc cum ad ſe ductum vidiſ-
ſet ſeruus Dei Kalà, hoc ſanum ei tradidit pro priſtina obtinenda ſanita-
te conſilium. *Aperi fili,* inquit, *peccata tua verè contritus Sacerdoti, & dabit*
tibi Deus ſanitatem, quam perdidiſti; propter enim peccata veniunt aduerſa.
Tanti Patris conſilio acquieſcens Fortunatus, ex infœlici verè fortuna-
tus euaſit: nam poſt patratorum ſcelerum confeſſionem, corporis, & ani-
mæ ſanitate percepta, recepti beneficij non immemor, Mundo vale di-
xit, ſanctiſſimi Patriarchæ noſtri Benedicti habitũ induit, & anno ſequen-
ti plenus meritis ad ſuperos euolauit. Riccardus Manfredus vir doctiſ- *Idem loc. cit.*
ſimus, & cunctis propter eximiam corporis formam admirabilis, contra

Dei legem, laſciuo captus amore, extra modum mulierculam adamauit: A
at non impunè. Nam cum tandem aliquando infidelem illam comperiſſet, talem inde dolorem aſſumpſit, vt phreneſi,& amentia correptus, ferè brutus euaſerat. Brutorum ſiquidem more incedebat, in luto ſe volutabat, hominum conſortia abhorrebat, ſuis clamoribus omnes inquietabat, ſyluas incolebat, feras dilaniabat, dilaniatarum crudas carnes comedebat, & vt vnico verbo omnia complectar, cordibus intuentium cum non niſi pietatem maximam ingerebat. Quapropter pietatis ardore ſuccenſi conciues, ac eius conſanguinei, qui præ cæteris priſtinam Riccardo ſalutem diſcupiebant, vi eum cœperunt,& captum coram Eremita ſancto traduxerunt. Fleuit homo Dei, viſo Riccardo, & in conſpectu om- B
nium in hæc verba prorupit. *Diſcat humana conditio: ecce quomodo hominum erras intellectus. Caduciſsimis pulchritudinis floribus oblectatus Riccardus noſter, totam, quàm laboribus acquiſierat, ſapientiam deperdens, cum brutis commemorari poteſt. Accedat nunc humana virtus, eum priſtino reddat homini: Domini ſolum nomen poteſt à tenebris, quibus obſcuratur, eripere creaturam ſuam. Ieſus Chriſtus eum benedicat, ſicut ego indigniſsima, ac viliſsima creatura, eius nomine benedico.* Quibus ore præſſis frontem ſignauit phrenetici viuificæ Crucis ſigno. At ò mirabile dictu. Extemplò fugata fuit inſania, & qui dirè,& brutaliter bacchabatur, factus mentis compos, mã-
ſuetus euaſit. Riccardus deinde perpeſſæ inſaniæ cauſam agnoſcens, al- C
terum mutatus in virum, in poſterum cautiùs, & deuotiùs Domino Deo deſeruiens, nuſquam à corde, nunquam ab ore receptum beneficium recedebat, in ſanctum ſuum diù laudauit Dominum, qui non tantùm ab ipſo amentiam depulerat, ſed & ſaniorem,& deuotiorem ei mentem conceſſerat. Flauius de Petronis Cuſentinus Henrici ſexti miles, cernens virginem quandam iuxta viam, non ſatis procul ab Eremitæ Ioannis Oratorio, ſpicas colligentem, à laſciuiente ſpiritu inflammatus, equo, quem premebat, relicto, ſtrupi cum illa peccatum committere totis viribus nitebatur. In reluctantis Virginis adiutorium ruſticorum, agricolarumque turma cucurrit, & eam de manu laſciuientis eripuerunt intemeratam. D
Rediſt deluſus miles ad equum, & dum ad illum inſedendum ſe adaptabat, equus, quaſi rationalitate præditus,& patrati ſceleris vindex, ac æquæ Dei iuſtitiæ merus executor, poſteriora contra herum vertens, tali impetu dedit in Flauij pectore calces, quod eum in terra iacentem, per latè patentem agrum fugiens, ſemimortuum dereliquit. Ioannes orans,& hæc in ſpiritu videns, ſtatim ab oratione ceſſans, morienti militi præſto fuit, & dixit illi. *Fili, vindex Dominus ecce quomodo peccatum tuum punire incipit. Puellæ caſtitatem violare tentaſti, ius manſuetudinis,& obedientiæ equus violauit tibi. Dominus verò non vult mortem peccatoris. Surge, & vade in pace,& recognoſce à diuina clementia ſalutem corporis, quam tibi reſtituit, vt* E
animæ vitam cures. Et formato in pectore ſemimortui ſigno Redemptionis noſtræ, ſurrexit illicò Flauius. Qui pro recepto beneficio Deo gratias egit, & coram B. Patre Kalà, ſuiſque Contubernalibus ſe ſemper in caſtitate victurum,& Virginum honeſtatem defenſurum vouit,& tandem ab vno Sacerdotum antedicti Monaſterij Sancti Benedicti à peccatis omnibus abſolutus, deinde in antea ſicut vouerat, vixit. In nocte Natiuitatis Domini noſtri Ieſu Chriſti, anno eiuſdem milleſimo ducenteſimo, extaſim paſſus, & quaſi ſuæ Baſiliculæ tectum tangens, indignatum Dominum pro humani generis ſalute ſic eſt deprecatus. *Media nocte, Domine*

Idem.

Idem Martin.

Idem.

Idem.

A *ne, naſci dignatus es, lumen, pacemque humano generi ferens; & ingratus ho-
mo ſpinas, & clauos peccatorum tibi præbet in lectum. Ideò Domine iacula
præparas? Dracones ad eum laniandum, ignem ad comburendum mittis? Iam
ſuper homines, iam cadit ira ſæuiſsima, heù, heù infœlix homo. At ò mitiſsi-
me Ieſu recordare miſerationum tuarum. Parce Domine, parce populo tuo, quem
ſanguine redemiſti; non ſit vana pro illo paſsio, & flagella tua. Illumina ocu-
los peccatorum, ne amplius obdormiant in morte. Clementia Domine, Clemen-
tia. Iam miſertus eſt Dominus.* Quibus ex verbis idem Martinus Schener,
qui hæc ipſiſſima refert, & qui ſic eum depræcantem audiuit, inferebat,
quod dum ipſe raptus, & ſic exthaticus exiſtebat, iratum Dominum, &
B grauia flagella peccatoribus vibraturum intuebatur, & ſuis humillimis
præcibus irati Domini Ieſu Chriſti manus alligabat. Innumerabiles, ſuas
mentis, & corporis afflictiones cum ipſo conferentes, depurgatos, conſo-
latoſque dimiſit ad propria. Tot cœcis, claudis, ac corpore læſis, ex vtra-
que Sicilia ad ipſum turmatim concurrentibus, ſolo ſanctæ Crucis ſigno
ſanitatem reſtituit, vt ex illorum furcillis ingentem congeriem prope ſuæ
Baſiliculæ oſtium erectam fuiſſe, teſtatur Angelus Primus. Infirmis non-
nullis priſtinam reſtituit ſanitatem. Omninò demortuos etiam reduxit ad
vitam. Flauius de Cicala natione Siculus, filium habebat nomine Sylue- *Martin. Schener in*
ſtrum, qui cum Patre Calabriam inhabitabat. Hic ſubitanea, & improui- *proœm. Vit. Ioannis*
C ſa morte inuaſus, exanimis prope Dei famuli Collem repentè in terram *Kalà.*
cecidit. Quæſiere eius ſocij nonnullis naturalibus remedijs illum ad vi-
tam reuocare, ſed fruſtra; nam re vera è viuis exceſſerat. Duo tandem
ex eius ſocijs petiere Sanctiſſimæ Trinitatis Oratorij Colonos pro illo ſe-
peliendo. Hos cum vidiſſet Sanctus Anachoreta Kalà, ait illis. *Eamus ad* *Idem loc. cit.*
*mortuum veſtrum filij, & ſuſcitabit eum Dominus propter Patris ſui erga
pauperes pietatem.* Acceſſit itaque cum ſuis Contubernalibus ad demor-
tui locum: vbi genuflexus, lacrymans orauit Deum pro eo, & deinde
apprehenſis illius manibus, inquit. *In nomine Domini, Syluester fili, ſurge,
& ambula in pace.* Et ſurrexit, ſicut dixerat, & ambulauit per rectas iuſti-
D tiæ vias. Quædam mulier, Liuia nuncupata, ſuum natum, ſecum in lecto *Martinus Schener*
cubantem, noctu oppreſſerat incautè. Non tantùm ſuam ignauiam, quam *ſupra cit.*
filij perditionem ingemiſcens inconſolabiliter, exanimem Liuia puerum
obtulit B. Patri Kalà, qui ſolo ſanctæ Crucis ſigno in extincti fronte facto,
eum reduxit ad vitam. Franciſcum de Aſcanio, qui fructus fortaſſe colle- *Idem ibidem.*
cturus per altam arborem aſcenſus, inde in terram præceps decidens, è
viuis exceſſerat. Anachoreta Sanctus, proximi dilectione compunctus,
viuum reſtituit vxori ſuæ. Vincentium de Bono, qui flumen dum trana-
tare, ac eius rapiditatem ſuperare totis viribus conabatur, raptus, & ſuf-
focatus interierat: oratione Dominica ſuper eius cadauer, ad fluminis ri-
E pam repertum, recitata, reuocauit ad vitam. Martinus Schener, vnus *Angelus Primus in*
ex Contubernalibus ſuis, vt diximus, meritis eius, ac præcibus vitã, quam *Vit. B. Ioan. Kalà.*
amiſerat, acquiſiuit. Baculo tangens equum cuiuſdam pauperis demor- *Mart. Schener loc. cit.*
tuum, viuum, & ſanum miſello lacrymanti Domino reſtituit. Cumque
multa alia ſigna perpatraſſet, ſui tranſitus diem ſuis diſcipulis prænuncia-
uit. Et in extremis in die à ſe prædicto poſitus, antequam obdormiret
in Domino, Martino Schener vitæ ſuæ hiſtoriam contexendi in mandatis *Idem verſus princi-*
dedit, dicens. *Scribe quod fecimus Martine, nam erit tempus, in quo mirabilis* *pium opuſculi.*
*Deus pro noſtra memoria laudabitur. Eritque ſanguinis noſtri germen in ſene-
ctute parentum, interceſsione Beati Florum candidorum ortum habens, qui la-*

Idem verſus finem.

bores ſcriptura tua elucidabit omnino. Præcipuè eidem à ſe ſcribenda, & A
cuſtodiēda præcepit hæc verba. *In tempore, quo me videbit rurſus Apollo, ſplendeſcet cæleſte ſydus ſtans in mōtibus ſanctis, quorū planta infidelia quaſſabunt fulmina, euincet tamen Armiger Iouis, tutabitq; Ionias, & Eccleſia exterminiū in maius robur firmabitur.* Et ſubiunxit. *Poſtquā, Martine, Stellæ declinabit à montibus, Sol apparebit totum illuminans orbem, noſtraque terrea aliquantulum luceſcere faciet, donec Solis ſolium tenens Leo rugitu nominibus noſtris implebit orbem*. His dictis, manibus in modum Crucis ſupra pectus compoſitis, oculis in Cœlum directis, magnam illis lacrymarum copiā emittentibus, Pſalmum *Miſerere mei Deus,* quinquageſimum recitare incœpit. Et dicens ineffabili cum deuotione verſiculum; *Ne proijcias me à* B
facie tua: & Spiritum ſanctum tuum ne auferas à me: oculos claudens animam reddidit Creatori ſuo Dominicæ Natiuitatis anno milleſimo ducenteſimo quinquageſimo quinto, ſuæ ætatis octogeſimo octauo, ſuæ vitæ eremiticæ anno ſexageſimo quarto, Pōtificatus Alexandri Papæ quarti anno primo, Guillelmo Romanis imperante.

Idem ibid.

Ex eius ſacro corpore ſtatim tanta, & talis ſuauiſſimi odoris fragrantia manauit, vt per ſexaginta circiter paſſus ſe extendens, ſenſibiliter ab omnibus ſentiretur. Sepultus fuit à ſuis Diſcipulis in eodem ſuo Oratorio, milliario vno à Caſtrouillarum Vrbe diſſito, prope Altare ſanctiſſimæ Trinitatis, Idibus Aprilis eiuſdem anni Domini 1255, Poſt mortem etiam prodigijs, & miraculis C
multis effulſit.

Idem ibid.

Martino tandem, nocte quadam prope eius ſepulturam oranti, tanquam viuus apparuit, & dixit ei. *Nunc ceſſabunt opera mea, donec ſapiens talis occurret, curans clara haberi veritas ſepulta, lucebitque vmbrarum nocturnarum argentum*. Cæterum non me latet, quid alij dicant de numero annorum ætatis huius Beatiſſimi Viri, argumento deſumpto ex quadam epitome ab eodem Martino ſcripta, & ſui Didaſcoli capiti ſuppoſita, quod ſcilicet anno Domini 1184. ſub Pontificatu Lucj Papæ tertij ortum habuerit, ad annum vſque ſeptuageſimum primum vitam traxerit, & in prædicto Dominicæ Natiuitatis anno 1255. vitam finierit. Sed ſciendum eſt, Martinum Schener, dictæ epitomes Auctorem, & præſenta- D
neam tunc ſui Didaſcoli perditionem lacrymantem, eo in compendiolo ſcribendo, præ nimio mœrore, atque triſtitia, breuique temporis interuallo, non aduertiſſe, ſiue vt melius dicam, aduertere non potuiſſe ad verum, & rectum Magiſtri ſui natiuitatis annum, ac ætatis eius annorum numerum, & conſequenter erraſſe. Huncque errorem recognouiſſe, & retractaſſe in præcitato opere ſuo, Tiſer tandem impreſſo anno Domini 1473. in quo omnia geſta Domini, & Magiſtri ſui ab anno Dom. 1191. in quo Eremitam induit, vſque ad annum 1255. in quo ad ſuperos euolauit, ab omni mœſtitia, mœroreque, atque triſtitia abſolutus, accuratè, & diligentiſſimè adnotauit, ac verſus finem, eiuſdem epitomes mentionem E
fecit in hæc formalia. *Foueam prope Altare noſtri Oratorij fecimus, corpuſq; ibi cōpoſuimus. Nomen, epitomeq; ſuæ vitæ in carta, quam mirabiliter inuiſibilis manus mihi porrexit, ſcripſi, atque ſubſcripſi, illamq; ſub capite ſuo in plumbea pallula incluſam ob futuram memoriam depoſitaui, &c.* Et ne in aliquo, quod ad rem faciat, mancus videar, hæc ipſiſſima ſunt dictæ epitomes verba.

In nomine Domini.

Anno Reparatæ ſalutis CIↃCLXXXIV.

Sub Pontificatu Sanctiſsimi Patris Lucij Tertij, & Imperatoris inuictiſsimi Cæſaris Federici primi, ortus eſt Gandaui Beatus Ioannes Kalà, ex ſtirpe Britanno.

A *tannorum Regum, & Imperatori prædicto affinitate coniunctus, qui prouectâ ætate vnâ cum Fratribus ſuis ad Siculum Regnum conquirendum fortiter dimicauit, & Arcem Caſtronillaris obtinuit; vbi maturis deinde in annis, Mundum contempſit, erecto ibidem, cum paucis contubernalibus humiliter Heremitico Cœnobio, miraculis, raptibus, ac cœleſtibus viſionibus claruit; ſpiritum habuit propheticum. Quamobrem non modo fœliciſſimi Imperatoris Henrici VI. ditionem ampliauit in iuuentutis flore; ſed Imperium orationibus firmauit, recedente ætate; vt teſtatur Abbas Florenſis in eius epiſtolis, ad Imperatricem. Obijt tandem ſignis, & prodigijs clarus, ætatis eius anno LXXI. & Dominicæ Incarnationis CIↃCCLV. ſepultus eſt in hoc ſuo Oratorio Idibus Aprilis.*

B *Frater Martinus Schener Contubernalis*
Patri dulciſſimo mæſtiſſimus poſuit.

Ad noſtrum. Nos non alium auctorem, quam eundem Martinum Schener, ſed ab omni mœſtitia, animiquè perturbatione, & offuſcatione liberum, ſecuti, diximus, Beatum Ioannem Kalà in lucem editum anno Domini milleſimo centeſimo ſexageſimo ſeptimo. Siquidem Martinus, poſtquam deſcripſiſſet vitam, quam duxerat, & geſta, quæ fecerat Magiſter eius ab anno 1191. in quo vitam elegit eremiticam, vſque ad annum 1255. in quo è viuis exceſſit, in eodem ſupra citato opere, Tiſer impreſſo, ſubiunxit, & ait. *Talem vitam poſt eius vocationem duxit noſter Ioannes,*
C *omnium Anachoretarum aſperum viuendi modum, vt ità dicam, ſuperans. Taliaque fuerunt ab Anno MCXCI. vſque ad annum MCCLV. ſucceſſiuè facta. Poſtquam verò LXXXVIII. annum ſuæ ætatis expleuit, finem mortali vitæ dedit, vt æternam inciperet vitam.* Deducantur igitur modò à numero annorum Dominicæ Natiuitatis 1255. in quo Beatus Kalà obijt, vt Angelus Primus etiam aſtipulatur, anni octoginta octo ætatis eiuſdem Beati Viri, quos vixiſſe tradit idem Martinus Schener citato in opere, accuratiſſimè compoſito, remanebit numerus annorum Chriſti 1167. in quo neceſſitate calculi coacti, aſſerere cogimur, Ioannem ex Iolantæ vtero in lucem editum, ſub Pontificatu Alexandri Papæ tertij, noſtri Ciſtercien-
D ſis Ordinis, & Imperio Friderici primi, aliàs Ænobarbi; cuius primogenitus Henricus ſextus, cum quo adoleuit, vt Lucius à Donato prodit, Ioannem Kalà biennio tantummodò ſuperabat. Iterum ſi ex eodem numero annorum Domini 1255. in quo ad ſuperos deuolauit, ſubtrahantur anni Domini 1191. in quo tandem prouecta ætate, vt eiuſdem Martini in data epitome verbis vtar, ad Siculum Regnum conquirendum Calabriam deuentus, ex terreni Regis milite, Regum omnium Regis miles effectus, eremiticam vitam delegit, reſtabant anni ſexaginta quatuor, quos in Eremo aſperrimè vixit, & in quibus tanta mirabilia fecit, quanta citato in opere Martinus ipſe deſcribit, & Angelus Primus in ſua vita confirmat.
E Tandem ſi ex numero annorum Chriſti 1191. in quo Beatus Dei famulus Kalà Eremitam induit, detrahatur numerus annorum Domini 1167. in quo Gandaui ortus eſt, habebitur matura ætas, nempe annorum viginti quatuor, quos duxerat in ſæculo, Henrico ſexto aſſiſtens, & in quo ſtrenuiſſimus Militum Dux exiſtens, alia facinora fecerat, quæ idem Martinus Schener ſuo Oualdo fratri ſe deſcripturum pollicetur etiam in opere præcitato in hæc verba. *Oualde Frater hæc omnia, quæ ſcripſi, me vidiſſe, ac audiuiſſe ſerua, vt te rogaui. Scribam poſtea, quæ dum militia mundana Heros erat, facinora fecit.* Inſuper ex eadem epitome patet bonis hiſtoriographis error Martini: ſiquidem omnes, quotquot extant, hiſtoriographi

graphi, ac annaliſtæ vno ore aſtipulantur, & Schener ipſe affirmat ad Siculum Regnum conquirendum deueniſſe Henricum ſextum cum Vxore ſua Conſtantia anno Domini 1191. vt nos latè ſupra diximus, ab anno autem 1184. in quo ortum Ioannem inquit Martinus in epitope, vſque ad annum prædictum 1191. prædicti aduentus ſexti Henrici, non aliud intermediat annorum ſpatium, quam ſeptem annorum; & conſequenter eo anno 1191. Ioannes Kalà, vtpotè ſeptennis, nedũ non erat prouectæ ætatis, vt aſſerit in epitome Martinus, ſed nec venire poterat cum ſuis Fratribus ad Siculum Regnum conquirendum, & multò minus pro Henrico ſexto fortiter dimicare, & eius ditionem ampliare, vt notauit in data epitome Auctor. Patet igitur Martinum Schener in deſcribendo anno ortus, & ætatis ſui Magiſtri in dicta epitome incautè erraſſe; ex vno enim falſo poſito principio, inquit Philoſophus, multa ſequuntur abſurda. In alio verò ſuo opere, inſcripto. *Proceſſus vitæ Ioannis Kalà, &c.* rectè, & diligentiſſimè omnia regiſtraſſe, & nos cum ipſo.

CAP. LIX.

Ioannes Curatij Abbas, illius monita contemnens, grauiter punitur.

Deus vltionũ Dominus pro famulo ſuo Joanne Ioachim Floris Abbate iuſtè, & condignè in Ioannem Curatij Abbatem vindicatus eſt. Hic Ioannes adhuc Monachus ſub Magiſterio Sancti Patris fuerat ſecundum Regulam Sanctiſſimi Patriarchæ noſtri Benedicti, & Conſtitutionum ſacri Ciſtercienſis Ordinis; & ſicut Pater vnicum amat filium, ſic Ioachim hunc Ioannem diligebat. Curatij deinde idem effectus Abbas, quodam tempore accidit, vt à ſui Didaſcoli inſtructione abſiſteret; vnde rebus pro condignis Ioachim ad ſuum dilectiſſimum Ioannem epiſtolas mittere neceſſe fuit. Quas admonitus ab admonente ægreferens, illis ſua poſteriora deterſit, & poſtea epiſtolas in Monaſterij neceſſaria communia deiecit. Dominus autem vindictarum, impatientis temerarium auſum digna vltione redarguit. Percuſſit equidem eundem Ioannem in poſteriora, cuius opprobrij morbo, vt ipſemet fatebatur, vſque ad mortem laborauit; idque dignè perpeti fatebatur: malens cum rubore ſuum propalare peccatum; quàm tanti Patris merita ocultari; & quem vt pium Patrem attendere recuſauit, vt verberantem Magiſtrum fuit venerari coactus. Digniſſimũ monumentũ nullo auro cõparabile reliquit ſubditis ſuis Abbas ſanctus in expoſitione Apocal. ad id maximè conferens, quod eximium Religionum omnium iudicatur fundamentum, quod tale eſt. *Neque vera eſſe poteſt charitas ſubditi ſi careat radice humilitatis, nec eſſe aliud iudicatur huiuſcemodi amor, quàm ſuperba libertas. Non enim par eſt cauſa in ſubdito, & Prælato, in amico; & non amico: & ideò ſufficit Prælato diligere ſubditum, non autem ſufficit ſubdito amare Prælatum, non quaſi maiorem, ſed quaſi comparem, & æqualem; quia talis amor non de virtute, ſed quaſi de natura procedit. Vnde & plerumque à maiore ſpernitur, & iuſto iudicio reprobatur. Virtus itaque amoris in ſubditis illa eſt, quæ flagellati præ amore, non murmurant, iniuriati iniurias non rependunt. Et hoc quare? Profectò quia cognoſcunt*

Syllan. amirab. 15.

Ioachim Abb. in expoſit. Apoc. part. 1. c. 3. text. 3. pag. 80. col. 2.

A *gnoſcunt iudicium, & diligunt aquitatem. Eſt autem verum iudicium, eſſe ſeruum ſubditum Domino, & filium Patri ſuo, amare diſciplinam, & agnoſcere culpam.* Non curauit hæc ipſa ſeruare Ioannes Curatij Abbas, & ideò percuſſus in poſteriora, agnouit Deum iratum, & dicentem, quæ Ioachim loco citato ſubiunxit. *Non tu ſeruus meus, & ego nec Deus tuus, pro eo quod non cognouiſti tempus viſitationis tuæ.*

CAP. LX.

B Permagna aquarum inundatio Viri Dei Ioachim concione ſedatur.

HOc præ cæteris admirandum de Viro Dei Ioachim vltra non eſt reticendum. Cum die quadam ſeruum Dei Ioachim, Petro, & Bonacio Monachis comitantibus, Longobuccum, Oppidum argenti vena, & hominum acumine memorandum, verſus Mare Adriaticum in Calabria, conficiendorum gratia calicum (effodiebatur enim tunc in illa Terra argenti fodina) pro Aqueuiuæ ſui Florenſis Ordinis Monaſterio, deuenire contigeret, die qua peruentum eſt illuc, ità Cœli cataractæ C apertæ ſunt, ingenti aquarum inundatione ſubſequente, vt nulli de Oppidanis è Terra illa egredi concederetur. Neq; in hoc tantùm firmatum eſt. Per ſeptem namque dies inundatio aquarum ità præualuit, vt in ipſa Terra tres domus diruerentur, in quarum vna, veluti filij Iob, ſeptem homines demerſi, & in flumine perſonæ decem, & octo necatæ ſint. Hinc omnes proximam, ac euidentem necem expectantes, pariter ad humilem Dei famulum confugiebant, & ex pectoris imo confitentes peccata ſua, dolentes, miſericordiam expoſtulabant. Seruus autem Dei Ioachim, vt eorum contritio fructuoſiùs, ac magis augeretur, eos quodammodo recipere diſſimulabat. Septimo tandē die de inextinguibili Dei pietate confi-D dens, conſequente eum omni populo ad Eccleſiam fuit deuentum, in qua Sanctus Abbas ad eundem populum concionem habens, acriter, & durè illorū non commemorāda crimina incuſans, timorem pariter, & dolorem in oſſibus incutiebat eorum. Promittentibus verò eis de cætero emendationem etiam iuramento vallandam, vt non tantùm de criminibus non patrandis; ſed neque ad loca facinoroſa accederent, immo vitia pullulantia inter illos præ viribus extirparent. Factum eſt adhuc concione durante; vt quidam ab Eccleſia egrediens, diem clareſcentem aſpiceret, & tenebras pluuiarum ſerenitate adueniente deſiſtere; vnde præ gaudio exclamare auditus eſt. *Ecce Dies clareſcit, Ecce dies clareſcit.* Et ità intran-E do clamans, fecit Eccleſiam perſonare. Abbas denique, prædicatione completa, hymnum intonuit. *Veni Creator Spiritus*, Quo Clericis ſubſequentibus perſoluto, ſeptem Collectas pro gratiarum actione decantauit Altiſſimo. Exeuntes ergo diem ſerenum ſole irradiente potiri meruerunt. Cæterum decurrentibus adhuc aquarum inundationibus, die illa Sanctus Abbas, & Comites eius illinc abire non valuerunt; eoq; magis, quia viæ iam omnes aquarum impetu diſſipatæ erant, atque abruptæ. Puſilli etiam ex altera parte, cum magnis, ſenes, cum iunioribus, timentes ne inundatio rediret, vt cum eis Dei amore, aliquot dies manere dignaretur, non deſiſtebant ſupplicare. At Ioachim Dei miſericordia certus, tutos

Gabriel Barrius de antiq. & ſit. Calab. lib. 5.

Syllan. admirab. 3.

ſutos permanſuros illos affirmauit. Et ſic die octauo ab inundationis initio innumeris prætereuntibus, & viam præparantibus, deuentum eſt ad Monaſterium Floris cum actione gratiarum. A

CAP. LXI.

Intellectus illuminationem cuidam Religioſo mirabiliter impetrat.

NOn tantùm Dominus Deus, à quo bona cuncta procedunt, in elementis, & hominum corporibus per humilem ſeruum ſuum Ioannem Ioachim mira operari dignatus eſt; verum etiam in animarum potentijs: quemadmodum factum eſt in Religioſo ætate grandæuo, moribus, & vita venerando Beatiſſimum virum pro Floris Monaſterij rebus ab illo egreſſum comitante. Hic in itinere & animo, & vultu mœſtus cernebatur, ac triſtis. Cui B.Ioachim inquit. *Frater quare ſic triſtis incedis?* At ille. *Pſalteriolum oblitus ſum, & pſalmos memoriter neſcio.* (Tum nouitate conuerſionis, tum etiam ætate longinqua, multoties memoria hebetante, de omnium conſenſu Pſalteriolum penes ſe detinebat, cum cæteri Pſalteriolum totum memoriæ mandabant, more Ordinis, ante profeſſionem.) Et adiunxit. *Te in officio perſoluendo, & in matutinis vigilijs adiuuare nequibo.* Et Pater Sanctus ait. *Eſto hilari fronte, corde, & animo, nam Dominus prouidebit.* Sed quid dicam? Per merita, & interceſſionem Beati Ioachim ita frater ille cum Dei viro Pſalmos, atque officium memoriter recitauit, vt nunquam in ipſo codice aliàs ſe perſoluiſſe recoleret. Ita deuotus, & gaudens cogitabat, qualiter manus Domini erat cum illo; & demum aſtando, tremens, tanto Viro, & Deo gratias retulit. Qui Dominus cum ſit lumen indeficiens, illuminans omnem hominem venientem in hunc Mundum, lumen eidem intellectus præſtitit, & memoriam eius ad ſui laudem, & gloriam roborauit. Vnde de cætero intellectu illuſtratus, memoria roboratus, voluntate inflammatus, propenſius opus Dei explẽs, in diuinis laudibus perſeuerauit vſque in finem. B C D

Idem citatus Auctor admirab. 10.

CAP. LXII.

Opera à ſeruo Dei Ioanne Ioachim Abbate compoſita enumerantur.

HIs enarratis, & ad finẽ inſtituti operis inclinãtibus nobis, opera ſub tanto meditationis æſtu à Dei Viro Ioachim compoſita, maioris cauſæ ſcientiæ enumeranda, nominandaq; fore putamus, vt quiſque poſſit in dubijs ad illa habere recurſum, quinimmo & Auctoris ſupernaturalem intelligentiæ, & prophetiæ ſpiritum admirari, & quanta enim Dominus gratia in ſuis benedictionibus præuenerit, aduertere, ac diuinam eius in componendo elegantiam perſcrutari. Verum vnum valdè notabile viros probos, ac integros nullatenus latere diſcupio. Et eſt, quod noſtro hoc etiam ſæculo, adeò quorundam temeritas præualuit, vt ſicut ſunt litteris leniter tincti, ſic Mundo quædam curioſa diſpenſent. Quidam E

enim

A enim aliqua à ſe conficta; ſub nomine noſtri magni Prophetæ Ioachim
Abbatis imprimenda ſtudent. Et alij quædam in Dei famuli operibus cō-
tenta, ſub ſignorum, figurarum, characterumque inuolucris excuſa ho-
minibus exhibent: & ſic propriam dementiam iſti nugiuenduli ſub Ab-
batis Florenſis nomine opponunt aliorum obtutibus. Quod peroptimè,
more ſuo, aduertit, inſinuauitque Antonius Poſſeuinus in ſuo Apparatu
ſacro ſcribens de noſtro Beatiſſimo Viro. *Cæterum*, inquit Poſſeuinus,
*Quidquid huius rei ſit, illud conſtat, & plures mendaciter eius dicta fuiſſe in-
terpretatos, quin & Lutheranos ad propugnandos errores ſuos ea detorſiſſe: alios
autem ad carpendum Pontificum Maximorum vitam auertiſſe, ac licet ſpecie
B quadam de his honorificè locutos fuiſſe; iconeſque cum Ioachim verbis edidiſſe,
fallaciter tamen, atque doloſè virus, quod latebat in eorum cordibus euomuiſſe.*
Et hinc eſt, vt quidam veræ huius aſſertionis ignari, Magnum, Diuinum-
que Prophetam Ioachim, tanquam Pſeudoprophetam, & vaticinandi arte
callidum, inſectantur: immo quod peius eſt, omnia eius opera: iam in
Lateranenſi examinata Concilio ſub Innocentio tertio, & per Eccleſiam
approbata, eo libello tantùm excepto, vt tradunt Piſanus, & alij, qui ab
ipſo editus dicitur contra Magiſtrum ſententiarum Petrum Lombardum,
de quo infra, damnata, vel expurganda impiè, & temerè dicunt. At veh
Domini noſtri ſentient, dicentis. *Veh vobis dicentibus bonum malum, &
C malum bonum; ponentibus tenebras lucem, & lucem tenebras, amarum in dul-
ce, & dulce in amarum.* Opera itaque Magni, diuinique Prophetæ B. Ioan-
nis Ioachim Abbatis Florenſis per Eccleſiam approbata, ac proinde Ve-
netijs apud Lazarum de Soardis, Bernardinum Benalium, Franciſcum
Bindonum, Maffeum Paſinum, Simeonem de Luere, nec non Coloniæ
apud Ludouicum Alectorium, & Ferrariæ apud Victorinum Baldinium
pluries, & pluries impreſſa, de quibus lege Poſſeuinum loco citato, iſta
ſunt.

Ant. Poſſeuin. in ſuo Apparat. ſac. littera IO.

Bartholom. Piſan. in Conformit. Vita S. Franciſci ad vit. Ieſ. Chriſti par. 2. 1. fructus, & conformitatis. Trithem. de viris Illuſtrib. Ordin. Sācti Benedicti lib. 1. c. 1117. Frater Frāciſcus Longus Cappuccinus à Curiolano in Compendio de Concilijs generalib. vbi de Concilio Laterānēſi 4. pag. 259. Ægidius Roman. in capite Damnamus. de Summa Trinit. & fid. Cat. p. 2. in fin. Dominicus Thuſcus Card. tom. 1. litt. A. concl. 3. n. 24. Auguſtinus Triumphus, aliàs de Ancona de Poteſtate Eccleſiaſt. qu. 10. art. 5. Blaſius Viegas in Apocalypſis c. 3. ſect. 3. Auguſtinus Barboſa in Collectanea Doctorū in lib. 1. Decretaliū de Summa Trinit. & Fide Catholica tit. 1. cap. 2. Damnamus. & alij, qui Dei Viri Ioach. Abbatis ſcripta ſequūtur, aut citant, & hi ſunt in magno numero quos longū nimis, ac moleſtum eſſet recēſere.

Opus Concordiæ noui, & veteris teſtamenti. In quinque libros diuiſum.

Expoſitio Apocalypſis. Exhortantibus Lucio tertio, Vrbano tertio, &
D Clemente tertio Romanis Pontificibus.

Pſalterium decem cordarum. Tribus libris diſtinctum, in quibus agit.

De contemplatione Sanctiſſimæ Trinitatis.

De numero Pſalmorum, & de perfectione, vel ſignificatione ipſius numeri.

De tribus generalibus Ordinibus electorum, & quod ad eos pertineant quindecim gradus, & numerus centum quinquaginta Pſalmorum.

Quare non ſingulis trium Ordinum adſcribitur ſingulus denarius; ſed potius primo denarius, ſecundo vicenarius, tertio tricenarius.

Quod ordo Laicorum aſſimilandus ſit Pueris, Clericorum Iuuenibus, & Monachorum Senibus.

E *De ſimilitudine trium Ordinum, & de perfectione numeri ſupraſcripti, ſeù etiam de quinario, & ſeptenario numero.*

Quod ſecundum perfectionem numeri ſupradicti ædificata ſit cæleſtis Hieruſalem.

Quare quinquies repetatur myſterium Trinitatis.

De proprietatibus donorum, quæ collata ſunt ad aliquid ſingulis ordinibus.

De illis Laicis, ſeù Clericis, qui non habent voluntatem relinquendi omnia, & ſequi Chriſtum.

De differentia meritorum.

Quod ea, quæ dicta ſunt de tribus Ordinibus in Leuitico myſticè deſignantur.

Quid differat inter eos, qui conuertuntur à pueritia ad ſeruitium Dei, & eos qui differunt vſque ad ſenectutem. A

De Canticis graduum qualiter pertineant ad Ordines Electorum.

Quod Ordo ipſe Monachorum, qui & corde, & opere reliquit ſæculum, vt ſequatur Chriſtum in tribus ſpeciebus conſiſtat.

Item de tribus Ordinibus ſæpè ſcriptis.

De tribus exercitijs, quorum ſingulum pertinet ad ſingulum trium Ordinum.

Quod tantæ perfectionis ſit quindenarius numerus, vt ſub ipſo contineatur omnis perfectio myſteriorum Dei. Et quod idem numerus in ternarium, quinarium, & ſeptenarium diſtinguatur, & quod ipſe ſit cauſa tantæ perfectionis.

De Myſterio Trinitatis. B

De quinque relationibus Perſonarum.

De differentia quinque temporum.

Quibus modis dicantur ad ſe Perſonæ Deitatis, ſiue ſingulæ, ſiue duæ pariter, ſiue tres ſimul.

De plenitudine intelligentiarum, quæ in numero ternario, quinario, & ſeptenario continentur.

De decem intelligentijs, quæ pertinent ad decem corda Pſalterij.

De Tropologica intelligentia.

De Contemplatiua.

De Anagogica. C

De ſeptem ſpeciebus intelligentiæ typicæ.

De quindecim, & quindecim Viris ſegregatis in myſterium ſæpe ſcriptum, & de duodecim intellectibus, qui procedunt de trino fonte litteræ.

De ſignificatione Sarræ, Rebeccæ, & Rachelis.

De centum quinquaginta proportionibus ſpiritualium intelligentiarum.

De ſeptem intellectibus ſpiritualibus.

Quod ſecundum myſterium Pſalterij dinumerandæ, & aſsignandæ ſint generationes ſæculorum.

Et *de Inſtitutione Pſallentium.*

Interpretatio in Ieremiam Prophetam. Ad præces Henrici ſexti Imperatoris, nec non D

In Erytream, & Merlinum. Eodem Henrico inſtante.

De oneribus ſexti temporis.

Super Iſaiam, Naum, Abacuch, Zachariam, & Malachiam Prophetas.

I*n Danielem Prophetam.* Liber vnus.

Ad Henricum ſextum. Liber alter.

In reuelationem Sancti Cyrilli Presbyteri, & Eremitæ in Carmelo monte. Ipſo requirente.

Contra Iudæos, & alios ſanctæ Fidei aduerſarios.

Liber de Flore, ſiue de ſummis Pontificibus. E

Volumen egregium ſententiarum.

In Euangelium Ioannis. Liber vnus.

Liber de Conſolatione.

Liber Epiſtolarum ad Conſtantiam Imperatricem, & ad diuerſos alios.

Hymnus de Patria Cæleſti. Et incipit. *O fœlix Regnum Patriæ ſupernæ.* Eſtque impreſſus in fine Pſalterij decem cordarum.

Carmina de gloria Paradiſi. Et incipiunt. *Viſionem admirandæ ordior hiſtoriæ.* Suntque impreſſa in fine eiuſdem Pſalterij decem cordarum.

Liber Apologeticus ad Innocentium Papam

A *De quindecim Pontificibus.*

In Bibliotheca Vaticana ad primum ingreſſum Aulæ. VZ. 125. eidem Abbati Ioachim hæc pariter adſcribuntur.

Ioachim de Vita ſolitaria.

Item eiuſdem de vita ſolitaria.

De virtutibus.

Super Regula Sancti Benedicti.

De vltimis tribulationibus.

De Articulis fidei.

Multa alia opera, & opuſcula deſcripſit, quæ aut interijſſe ſuſpican-B tur, aut eorum partem iudicamus extare in prænominatis libris. Puta de ſeptem ſigillis in Expoſitione ſuper Apocalypſim Ioannis, & alijs. Cæterum libellus contra Petrum Lombardum hic non memoratur, licèt ſortaſſe in aſſertis in eo Dei famulus Ioachim culpa caruerit, vt infra dicetur. *Infra cap. 67.*

CAP. LXIII.

Sua ſcripta deprauanda fore deſcripſit.

C HVmillimus Dei ſeruus Ioannes Florenſis Abbas; quia in ſuo præuiderat prophetico ſpiritu, quæ poſt eius mortem contra ea, quæ ipſe catholicè ſenſerat, & ſcripſerat, erant euentura; ad magis, ac magis catholicum, & diuini verbi præconem fuiſſe fideliſſimum ſe declarandum, & ne veri defenſores aliquem in errorem delaberentur, ſingula prædicendo, ſicut iſtis pro veræ doctrinæ ſuæ diſcretione heraclium lapidem, ſic contra futuros veritatis ſuæ ſubuerſores, ac deprauatores propriam impietatem obiecit in hæc verba. *Cæterum* (inquit Ioachim in fine Apocalypſis) *ſi in aliquibus locis aliqua minus habent, ac per hoc tra-* D *hi poſſunt ab æmulis ad illicitum intellectum, quærat diligenter defenſor veri in alijs locis opuſculorum noſtrorum, & inueniet ſufficienter in alio loco lucidum, quod in alio forte loco fecis breuitas tenebroſum. Si enim non defuerunt viri iniqui, qui deprauarent, teſte Petro, epiſtolas Pauli, & ſi Iamnes, & Mambres, homines impij, reſtiterunt Moyſi; quanto magis neceſſe eſt, vt compleatur id, quod futurum eſſe teſtatur Apoſtolus de ſubuerſoribus veritatis, maximè cum videamus inſtare tempora illa periculoſa, in quibus hæc ipſa, & multa alia futura eſſe præſcripſit? Verum in omnibus his fiduciam bonam habemus ad Deum, ſcientes, quod ſicut verum eſt, quod prædixit de impugnatione veritatis, ità verum eſſe neceſſe eſt id, quod ſubiunxit: Sed vltra non* E *proficient: inſipientia enim eorum nota erit omnibus, ſicut & illorum fuit.* Hactenus Ioachim loco citato. Admodum notanda ſunt verba illa: *Quærat diligenter defenſor veri in alijs locis opuſculorum noſtrorum.* Nam & ſi Beatus Abbas Ioachim poſt Concordiæ opus, à ſe, vt diximus, Apoſtolico culmini præſentatum, dictam Apocalypſis expoſitionem perfecerit, nihilominus tamen antequam hanc abſoluiſſet, alia etiam opuſcula ipſe perfecerat, Pſalterium decem cordarum præſertim: & proindè verba illa, *Opuſculorum noſtrorum*, ad alia ſua opuſcula ſe extendunt, præcipuè verò ad Pſalterium decem cordarum, tanquam illud, quod poſt Concordiæ, & Apocalypſis expoſitionem, ab ipſo immediatè fuit incœptum

S. Paul. epiſt. 2. ad Timoth. cap. 3. n. 8. Exod. c. 7. nu. 11. & 22. & cap. 8. num. 7.

tum, vt ex eiuſdem ad Pſalterium Præfatione, quam ad verbum dabimus infra. Alioqui ly, *opuſculorum noſtrorum*, ad ſolum Concordiæ opus, ante prædictam Apocalypſis Expoſitionem compoſitum, referri non poſſet, cum verba prædicta, *opuſculorum noſtrorum*, operum, ſiue opuſculorum à ſe iam compoſitorum pluralitatem importeat, connotétque, quod in vno tantùm opere ſaluari nequit, vt eſt notum lumine naturæ. Itaque dicendum, poſt aliorum opuſculorum compoſitionem in fine dictæ Expoſitionis fuiſſe adiecta à Dei viro verba prædicta. Quodque etiã patet alijs ex verbis eodem loco citato Apocalypſis à Sancto Abbate poſitis, & à nobis capite ſequenti adducendis. Nec video cur ad omnia alia ſua opuſcula extendi nequeant: cum eiuſdem ſancti viri mos fuerit, quædam eſſentialia, & ſcitu digniſſima perſæpe repetere, & ſub iiſdem, aut ſimilibus verbis in cæteris ſuis operibus apponere, de quo aliquantò latius infra; & prout etiam, vt modo retulimus, ipſemet ſuorum operum lectorem, & veri defenſorem aduertit, dicens in fine ſuæ Apocalypſis. *Cæterum ſi in aliquibus locis aliqua minus habent, ac per hoc trahi poſſunt ab æmulis ad illicitum intellectum, quærat diligenter defenſor veri in alijs locis opuſculorum noſtrorum; & inueniet ſufficienter in alio loco lucidum, quod in alio forte loco fecit breuitas tenebroſum*, &c. Arrige aures quæſo Lector deuotiſſime ad prædicta Dei famuli verba; & illa, ac ſi pro teſtamento in tuo pectore ſerua. In dubijs claritatem inter eius folia percõtari memento, & iuxtà ſuam promiſſionem inuenies clarum, & apertum, quod primò tibi videbatur obſcurum, & clauſum. Multi namque animaduerſionis huius ignari in Sanctum Dei aperuerunt os ſuum. Et non pauci non valentes penetrare aliquorum dictorum eius profunditatem, ad illicitum intellectum traxerunt illa, & deprauauerunt, falſificauerûtque catholicum, verum, & fidelem ſcripturæ ſuæ ſenſum, vt talium ignauorum, ac impiorum pariter libri teſtantur, & Hæreticorum præcipuè, quorum perfidia, & mos eſt, ſanctis tribuere, quæ nec ſomniauerunt, & ſi quæ ſenſerunt in Auctorem eleuare, vt ſic per deluſiones, fallacias, atque præſtigia, vt rectè ſentire videantur, inſipientes fallant; & tandem per rimas duriorum verborum, vel non rectarum ſententiarum aliquarum, totum opus infament cum Auctore, vt totum diruant, atque proſternent. De his elegantiſſimè Sanctus Vincentius Lerinenſis. *Capiant* (inquit) *Hæretici plerumque veteris cuiuſpiam Viri ſcripta paulò inuolutius edita, quæ pro ipſa ſui obſcuritate dogmati ſuo quaſi congruant, vt illud neſcio quid, quodcunque proferunt, neque primi, neque ſoli ſentire videantur. Quorum ego nequitiam duplici odio dignam iudico, vel eo quod hæreſum venena propinare alijs non pertimeſcunt; vel eo etiam, quod ſancti cuiuſque viri memoriam, tanquam ſopitos iam cineres, prophana manu ventilant; & quæ ſilentio ſepelire oportebat, rediuiua opinione diffamant; ſequentes omninò veſtigia auctoris ſui Cham, qui nuditatem venerandi Noe non modò cooperire neglexit; verum quoque irridendam cæteris enunciauit. Vnde tantam læſæ pietatis meruit offenſam, vt etiam poſteri ipſi peccati ſui maledictis obligarentur; beatis illis fratribus longe diſſimilibus, qui nuditatem ipſam Reuerendi Patris, neque ſuis temerare oculis, neque alienis patere valuerunt, ſed auerſi, vt ſcribitur, texerunt eum; atque idcircò beata in poſteros benedictione donati ſunt.* Ad idem propoſitum collimauit Anacletus Papa, dicens. *Sententia quæque Cham filij Noe damnantur, qui ſuorum Paſtorum, vel Doctorum nævos produnt, ſeu Cham quia Patris pudenda non operuit, ſed magis deridenda monſtrauit.*

Infra cap. 67.

Infra eodẽ nuper cit. cap.

Antonius Poſſeuinus in Apparatu ſacro littera IO.

S. Vincent. Lerin. in libro contra prophanas vocum nouitates cap. 10.

Anacletus Papa epiſtola 7.

A *ſtrauit*. Et Clemens item Papa. *Si Cham*, inquit, *Filius Noe vidiſſet nudum Patrem ſuum, quoniam non operuit Patris corporalis nuditatẽ, ſed egreſſus nunciauit eam fratribus, & illi veſtimento eum cooperuerunt; ipſe quidem Cham, & hij, qui ex eo nati ſunt, ſub maledicto facti ſunt: qui autem cooperuerunt, benedictionem meruerunt, multò magis maiore, & ampliore condemnatione digni ſunt, qui Patribus obuiare, aut contra eos inſurgere nituntur, aut iniuriam, aut contumeliam eis inferre moliuntur, quoniam qui eis reſiſtit, Deo reſiſtit, &c.* *Clemens Papa epiſtola.1.*

B

CAP. LXIV.

Suæ Conſcientię conſulit.

ET ſi Beatus Ioannes Ioachim noſter ſuis in ſcriptis nihil habere in conſcientia cognoſceret, vt ipſe teſtatur in verbis mox adducendis, formidans tamen ſe aliter ſcripſiſſe, quàm Deus illi inſpirauerat; in nullo enim errare facultatem hominis excedit, vt demonſtrat Sanctus Auguſtinus, quinimmo diuina etiam prouidentia aliquos neuos, & lapſus permittit ad humiliationem, cum errantes admoniti ſententiam cor- *S. Auguſtinus epiſt. 7. & epiſt. 48.*
C rigunt, exemplo Petri Apoſtolorum Principis, qui Pauli correctionem humiliter admiſit. Certè Sanctus fuit, qui Anabaptiſmum Hæreticorum aſſeruit. Sanctus etiam, qui gloriam Animæ Beatis diſtulit vſque in diem iudicij, & multa alia exempla, & paradigmata in aliquorum Sanctorum opuſculis legimus. Quod etiam fit diuina diſponente prouidentia, vt ſola Eccleſia infallibilis regula dignoſcatur. Ideò antequam ex hac vita migraret, tanquam fideliſſimus Sanctæ Catholicæ Eccleſiæ deditius, propriæ conſcientiæ cõſulendo, ſe, & ſua opuſcula omnia ſacroſanctæ Apoſtolicæ Sedis correctioni ſubmiſit, & fidei confeſſionem deſcripſit. Et quidem in fine Expoſitionis ſuper Apocalypſim ſic.

D *Sed & nos referamus ei gratias, qui nos, decurſis tantis pelagis, perduxit ad portum: orantes, vt ſi in aliquibus locis aliter locuti ſumus, quàm ipſe voluit, præſtet indulgentiam delinquenti, qui ſcit, quod timor eius, & amor coëgit me præſumere, quod præſumpſi: ne quando diceretur mihi ab ipſo, qui dicturus eſt ſeruo malo, & pigro, qui abſcondit pecuniam, quam accepit. Serue male, & piger, ſciebas, quia meto vbi non ſemino, & congrego vbi non ſparſi; oportuit ergo te committere pecuniam meam nummularijs, vt & ego veniens, recepiſſem vtique quod meum eſt cum vſuris. Super quo obſecro vos ò Fideles, vt ſicut ego pro veſtra ſalute laborem tanti operis aſſumpſi, cupiens dare vobis ſignificationem, vt fugiatis à facie arcus; ità & vos mihi manũ por-*
E *rigatis, quatenus ſi in hoc ipſo, aut in alijs opuſculis meis, in aliquibus erraui ſicut homo, quod licèt non habeam in conſcientia, tamen nec abnuo, nec excuſo, ipſe, qui bonus eſt, indulgeat clementia ſua, ſciens ipſe humilitatem meam; quod ſi eſt, qui piè corrigat, dum aduiuo, paratus ſum ſuſcipere correptionem, imitans humiliter eum, qui dixit. Corripiet me iuſtus in miſericordia, oleum autem peccatoris non impinguet caput meum. Quod ſi me celer vocatio Domini ſubtraxerit ex hac luce, Romana Eccleſia, cui datum eſt vniuerſale magiſterium, & cuius mandato, & licentia ſcripſi hac, in præſentia culminis ſui iubeat præſentari, & ſi eis, quæ digna ſunt, authoritatem iubeat, & ſi qua tamen indigna eſſe perſpexerit, dignetur obſecro emendare. Si enim ille ſummus Apoſtolus*

ſtolus attulit ſcripta ſua ad anteceſſores ſuos Apoſtolos, ne fortè in vanum curreret, aut cucurriſſet, quanto magis ego, qui nihil ſum, nolo eſſe Iudex mei ipſius, ſed magis Summus Pontifex, qui iudicat omnes, & ipſe à nemine iudicatur? Ceterum ſi in aliquibus locis. Et cætera in capite præcedenti relata. Fidei verò eius confeſſio eſt tenoris ſequentis. A

Præfixa legitur in B. Abb. Floren. operib. & refertur à Nicolao Eymerico in Directorio Inquiſit. & ab alijs.

Vniuerſis, quibus litteræ iſtæ oſtenſæ fuerint, Frater Ioachim dictus Abbas de Flore æternam in Domino ſalutem. Sicut ex litteris Domini Papæ quondam Clementis, quæ apud nos ſunt, percipi poteſt, ex mandato Domini Papæ Lucij, & Domini Papæ Vrbani, viſus ſum aliqua ſcriptitaſſe, & hucuſque, & quod occurret ad gloriam Dei, & vtilitatem legentium ſcriptitare non deſino: denique librum Concordiæ quinque voluminibus inciſum, expoſitionem Apocalypſis octo partium titulis inſignitam, Pſalterium decem cordarum tribus voluminibus cõprehenſum, prout Deus inſpirauit, & facultas adfuit ingenij ad conſumationem perduxi, præter alia, quæ in paruis libellis, ſeù contra Iudæos, ſeù contra Catholicæ fidei Aduerſarios comprehendi, & ſi aliud, dum ſum in hoc corpore poſſe datur ad ædificationem fidelium Chriſti; & maximè Monachorum dare operam non poſtpono. Quia verò præ anguſtia temporum non potui hucuſque opuſcula ipſa, præter librum Concordiæ Apoſtolico arbitrio præſentare, vt ab eo corrigerentur, ſi qua ibi, quod non abnuo, & ſi mihi conſcius non ſum; occurrerit corrigenda; & incertus eſt homini numerus dierum ſuorum. Si me contigerit prius egredi ex hac luce, quàm ea poſſim, ſecundum quod accepi in mandatis, ſiquidem ea conditione ſuſcepi dictanda, vt omnes quidem libros ei, cui datum eſt omnimodè magiſterium præſentarem. Rogo ex parte Dei Omnipotentis Coabbates meos, & Priores, & cæteros Fratres metuentes Deum, & ea, qua poſſe videtur, authoritate præcipio, quatenus præſens ſcriptum, aut exemplar habentes ſecum, ac ſi pro teſtamento, opuſcula, quæ hactenus confeciſſe videntur, & ſi quid de nouo vſque ad diem obitus mei contigerit ſcriptitare, quàm citius potuerint, collecta omnia, relictis in ſalua cuſtodia exemplaribus; Apoſtolico examini repræſentent, recipientes ab eadem ſede vice mea correctionem, & exponentes ei meam circa ipsã deuotionem, & fidem, & quod ea ſemper paratus ſim, quæ ipſa ſtatuit, vel ſtatuerit, obſeruare. Nullamque meam opinionem contra eius defendere ſanctam fidem. Credens ad integrum, quæ ipſa credit, & tàm in moribus, quàm in doctrina eius ſuſcipiens correctionem, abijciens quos ipſa abijcit, & ſuſcipiens quos ſuſcipit ipſa; credenſque firmiter non poſſe portas inferi præualere aduerſus eam, & ſi ad horam turbari, & procellis agitari contingat, nõ deficere fidem eius vſq; ad conſummationem ſæculi. Hoc ſcriptum feci ego Ioachim Abbas, & propria manu roboraui anno Dominicæ Incarnationis milleſimo, ducenteſimo, & ſic me tenere confiteor, ſicut in eo continetur.

B C D

Ego Frater Ioachim Abbas Floris.

CAP. LXV. E

Quid de ineffabili Sanctiſſimæ Trinitatis Myſterio ſenſerit.

HOc in puncto cautiùs eſt agendum, tùm præ rei dignitate, tum pro veræ Auctoris ſententiæ ambiguitate. Duas ſiquidem opiniones inter ſe oppoſitas ſcripſiſſe reperio, quarum vna fideliſſima, & Catholica; altera verò hæretica, & damnata. Hæc continetur in cap. *Damnamus.* de

Summa

A Summa Trinitate, & Fide Catholica, deſumpta ex libello, quem edidiſſe
dicitur contra Magiſtrum Petrum Lombardum. Illa autem regiſtrata
reperitur in omnibus ferè ſuis opuſculis, præſertim in expoſitione Apo-
calypſis par. 1. cap. 1. text. 11. explicans verba illa. *Ego ſum Alpha, &
Omega*. Sed latiùs, clariùs, diffuſiùſque in Pſalterio decem cordarum,
quod opus ipſe Abbas Sanctiſſimæ Trinitati dicauit. Hoc in capite Ca-
tholicam, & fidelem; in ſequenti verò hæreticam referemus; & inferius
ſub ſanctæ Matris Eccleſiæ correctione, pro Sancti Viri noſtri defentione,
aliqua fundamenta proponemus, vt inde cuiuſnam ſententiæ fuerit re-
ctè dijudicari vàleat. Ait itaque Sanctus Abbas in Pſalterio decem cor-
B darum diſt. 1. inter cætera notatu digniſſima verba hæc.

*Quis eſt enim Catholicorum omnium, niſi fruſtra ſibi nomen Orthodoxum
aſcribat? Qui hoc die, noctuque non clamet? Qui* Deum *omnipracem non
vnam confiteatur, & trinum? Omnes hoc vna voce, vna confeſſione fatentur.
Eſt enim Deus vnus ſine confuſione perſonarum, trinus in perſonis, ſine diuiſione
ſubſtantiæ. Semper eſt id, quod eſt: nec vnquam poteſt eſſe niſi trinus, & vnus.
Non poteſt immutari: non poteſt diuidi: non pati: non minui: non augeri: ſed
ſicut ſcriptum eſt. Apud quem non eſt tranſmutatio, nec viciſſitudinis obum-
bratio. Non maior eſt in tribus perſonis, quàm in ſingulis: quia nec maior po-
tentia: ſapientia: charitas eſſe poteſt: qua poteſt: ſapit: & amat Filius: nec
C maior qua poteſt: ſapit, & amat Spiritus Sanctus. Hæc ſubſtantia, quæ Deus
eſt: vna eſt: & ſummè vna, & ſupra quam dici poſſit ſimplex eſt: & vna na-
tura. Nec negamus Trinitatem in vnius confeſſione ſubſtantiæ: ſed partium
ſciſſiones: quas carnalis ſibi fingit intellectus horremus. Veraciſſime enim tres
perſonas hoc vnũ, & hoc vnũ tres perſonas pie, ac fideliter confitemur: Patrem à
nullo: Filium à Patre: ab vtroq; Paraclitũ. Naſci ſolũ Filium à ſolo Patre: Spi-
ritum vero Sanctũ ab vtroq; procedere. Tres itaq; vnum ſunt: & vnũ tres: non
diuiſi natura: vt terra, aqua, & ignis: nõ perſonarũ diſiunctione: vt tres homines
eiuſdẽ naturæ: non ſitu locorũ, vt ſtagnum, & fluuius deriuatus ab ipſo: ſed nec
omninò, vt omnia, quæ creata ſunt: quia non poteſt opus opifici: aut factura coæ-
D quari factori ſuo: nec poteſt figmentum in eum, qui ſe finxit, operatione ſubſtol-
li. Quia tamen inuiſibilia eius, quæ exuperant omnem ſenſum: non poteſt in-
firmitas captiuitatis noſtræ, niſi per res viſibiles contemplari, ſtudeat ſaltem
ſeipſum homo: cum de illa maieſtate loqui cupit: ad creaturas nobiliores con-
templandas extendere, vt eſt in rebus viſibilibus lux: & in inuiſibilibus pro-
pria, quæ hoc cogitat, anima, & ſi ſeipſum homo cõprehendere poteſt: inueniet
in ſeipſo ſimilitudinem Dei. Si etiam ſemetipſum comprehendere nequit: ſtu-
deat incunctanter credere ſpiritualibus viris, quibus datus eſt ſpiritus ſcrutans
omnia, & etiam profunda Dei, & ſuam imprudentiam ab hac temeritate com-
peſcat. Iniquum eſt enim incircumſcriptum lumen corruptibilibus coæquare
E corporibus: quibus ſtultum eſt vel animam, aut Angelum comparare: & ſatis
eſt infidelis, & improbus, qui ſeipſum diſcutere neſciens, Deum, qui ſupra ſe eſt:
(ſicut verè eſt) comprehendere ſe poſſe ratione confidit. Non igitur diuinam
ſubſtantiam, aut vnum Deum: quem trinum eſſe audis: ſic in tres perſonas di-
uiſam putes: vt tria diuiſa arbitreris, ſicut oliua, mirtum, & palmam: quæ di-
uerſæ ſunt natura, & genere: ſed nec vt tres oliuas, quæ vnius ſunt natura: ſed
tamen corporum proprietate diſiunctæ: neque vt tres ramos vni radici infixos:
vt ſubſtantiam radicem, & tres ramos hipoſtaſes arbitreris, iuxta aliquorum
perfidiam: quod eſt inducere quaternitatem: ſed ſi coactis aliqua neceſſitate: fi-
gura viſibilis accipienda eſt, ſaltem quod nobilius eſt in rebus ratione carentibus.*

Lucem

Lucem iſtam accipiamus, quam conſtat illius veræ lucis habere qualemcunque A
imaginem: quæ non tam oculos exteriores reproborum hominum, quam corda il-
luminat electorum, & ex qua manat ſemper illa lux, quæ illuminat omnem ho-
minem venientem in hunc mundum: & procedit ille calor, qui viuificat omnia.
Siquidem ex luce iſta, quæ vocatur Sol, & radius indeſinenter naſcitur, & calor
indeſeſſè procedit: qui etiam ſic ad terram perueniunt: vt ex fonte, quo pro-
deunt, non recedant: haud dubium, quod in typo Filij, qui nos illuminare deſcen-
dit, non recedens ab eo, qui ſe miſerat Pater: & in typo Spiritus Sancti, qui cũ
eo nobis pariter donatus eſt, vt nemo gelu pellens deſidit, ſua nos igne charitatis
accendere ad amandum: quatenus & in luce, quæ Chriſtus eſt, videamus quid
ſit agendum: & in calore Spiritus Sancti operari valeamus; quod noſcimus. B
Habes ergo in vno Sole myſterium Trinitatis, habes multo melius, quàm in cor-
poribus tribus: & tamen à puritate illa, quam Creator ſolus oſtendit, cum dicit.
Pater in me eſt, & ego in Patre, & qui diligit me: ſermonem meum ſeruat: &
Pater meus diliget eum: & ad eum veniemus: & mantionem apud eum facie-
mus: amplius longe es, quàm ortus diſtet ab Occidente: quia Sol cum ſuo radio
venire nequit: venit autem Pater cum Filio: haud dubium quod in Spiritu Sã-
cto. Non enim poteſt vbilibet eſſe ſine Filio Pater, aut quoquam ſine Patre nec
Filius, aut Spiritus Sanctus: quia vbique Pater eſt: vbique Spiritus Sanctus:
& totus in Patre Filius eſt, & in Filio Pater: totus in vtroque Spiritus Sanctus:
& in eo Pater, & Filius, quia vnum ſunt. Vnde & ſimpliciter eſſe dicitur C
vnus: qui eſt veraciter trinus Deus: quia ſic ſunt veraciter tres perſonæ, vt alia
ſit in alijs: & nulla vnquam ab alijs queat eſſe diuiſa. Quæ ſi radius, & ca-
lor Solis ſic veraciter duo ſunt: vt tamen nulla poſſint ratione partiri; quantæ
cæcitatis eſt, non poſſe credere trinum Deum, niſi vnitatis veritas elongetur in
fide? Inter calorem, & ſplendorem ſciſſionem facere nequis: & tamen eos non
dubitas eſſe duos, & diuinam vis ſubſtantiam ſcindere, vt trinum Deum cre-
dere poſſis? Item quod his nequius eſt: neſcio quæ tria præter ſubſtantiam no-
ua adinuentio aſſignare præſumpſit: vt in altero vnitas: in altero Trinitas
demonſtretur: quaſi cum ſubſtantiam illam igneam, quæ in Cælo eſt: & radium,
qui ex ea naſcitur: & calorem vnum Solem eſſe dicimus: quartum aliquod So- D
lis nomine aſſignamus: & non potius hoc dicentes ſciſſionem fugimus illorum:
tamen, & vnitatem in qua manent indiuiſè monſtramus. Quid enim vidiſti in
Sole niſi illa tria? Aut quid ibi aliud oſtendere poſſumus dicentes ea eſſe vnum
Solem: aut vnam ſubſtantiam: niſi hoc tantum quod eſſet, illa tria oſtendimus
indiuiſa? O humana temeritas, quam cæca ſemper. O inimica ſemper humanæ
pietati præſumptio. Si ſic extimaſti ſimplicem diuinam ſubſtantiam, vt ſeorſum
à perſonis cogitaueris illam. Sabellium ſub Arrio palliaſti. Si ſeorſum à ſubſtã-
tia tres perſonas. Arrium ſub Sabellij palliatione excuſas. Non hoc ſancta ani-
malia clamant: non hoc cantat Dauid in decacordo Pſalterio: non vtique Se-
raphim, quem vidit Eſaias: ſed ſenſus animalis ſibi iſta compoſuit. Sancta ve- E
ro animalia quid cantent audiuimus: ſed iterum, atque iterum audire non pi-
geat, quod ſemper electos Dei dicere, & audire delectat. Sanctus: Sanctus:
Sanctus: Dominus Deus omnipotens, qui erat, & qui eſt; & qui venturus eſt.
Hoc fidei teſtimonium plus eſt contemplari animo, quàm ore proferre. Si diſcuti
quæritur, hebetatur ſenſus, & non ſufficit egena capacitas puritatem verbi hu-
ius in diſcuſſione ſeruare. Sabellius enarrare voluit: alliſa eſt nauis eius in
ſiccum. Arrius vitare quærens: deiectus eſt in limum profundi. Sabellius enim
dixit vnam Deum eſſe perſonam: pro ſuo velle: eſſe Patrem: eſſe Filium: & eſſe
Spiritum Sanctum. Arrius hoc deteſtans tres perſonas fatetur eſſe: quod neſas

eſt

A *eſt dicere: diſtinctas eſſentia, & maieſtate: in laudare ergo Deum nixi ſunt: ſed exciderunt: quia cum ſanctis Animalibus nihil erat illis commune: de proprijs loquebantur: & ideò exciderunt à fide; ſicut per ſeipſam veritas dicit. Cum loquitur mendacium: de proprijs loquitur, quia mendax eſt, & pater eius: quia contra ſancta animalia clamant Deum trinum, & vnum: laudant eum in Pſalterio, & cythara: ſicut audierunt in Pſalmis. Confitemini Domino in cythara: in Pſalterio decem cordarum pſallite illi. Cantate ei canticum nouum, bene pſallite ei in vociferatione, quia rectum &c.* & poſt pauca ſequitur. *Nec mirum ſi tanta prærogatiua myſterij in Pſalterio manet: quia per ipſum paratur iter Paraclito veniendi ad nos, & ipſe Spiritus: vt teſtatur Apoſtolus: ſcrutatur omnia:*
B *etiam profunda Dei. Diximus autem ſuperius, quod & ſæpe dicendum eſt: quod ſimplici illi naturæ, quæ Deus eſt: cuius; vt ait Pſalmiſta: ſapientiæ non eſt numerus: cuius magnitudinis non eſt finis: non poteſt humanis verbis certa ſimilitudo aptari: quia neceſſe eſt, vt cedat quantitas illi magnitudini: quæ quantitatem non habet: & viſibilis forma inuiſibili naturæ: & comprehenſibile corpus incomprehenſibili Deitati. Si enim tantus eſt, vt eius immenſitas capi nequeat: ſi tam ſubtilis, & inuiſibilis: vt eius ſpecies videri non poſſit: quanam poteſt eſſe figura, quæ illi congruè poſſit aptari? Quid igitur? Cenſemus his omninò ſuperſedendum, ne aliter ſermo accipiatur? ſi ſic expedit: fruſtra iam fateamur eſſe ſcripta: fruſtra in diuinis libris tam veteris teſtamenti, quam noui: ad ſi-*
C *gnificandum repoſita. At ſi cibus diligenter excoctus: ne noceat ſtomacho pertimeſcitur: multo magis timendum eſt, ne crudus appoſitus magis obſit. Nequaquam, vt opinor, Trinitatem abnegaret Sabellius, ſi ſanè intelligeret verbum veritatis dicentis. Ego, & Pater vnum ſumus. Et audi Iſrael. Deus tuus vnus eſt. Nequaquam vnitatis fidem laceraret Arrius, ſi ſubſtantiam Trinitatis vnius eſſe naturæ: ſentiret. Sic ſic qui malè intelligit quod ait Dominus. Ego & Pater vnum ſumus: de facili poteſt labi in errorem Sabellij. Et qui malè intelligit, quod ait Ioannes: Tres ſunt, qui teſtimonium dant in terra: ſpiritus: ſanguis, & aqua: & tres ſunt, qui teſtimonium dant in Cælo: Pater: verbum: & Spiritus Sanctus: de facili coniungitur tertio: quorum alius Trinitatem:*
D *alius vt diximus, vnitatem negauit. Nos autem opitulante Deo: & per Sanctorum Orthodoxorum Patrum gradientes itinera: in quorum explicatione: plures ſuſtinuerunt labores. Confiteamur Deum vnum: & ſumme vnum. Confiteamur trinum, & veraciter trinum: Patrem à nullo: Filium à Patre: non factum: non creatum: ſed genitum: Spiritum Sanctum ab vtroque non factum: non creatum: non genitum: ſed procedentem. Confiteamur eum ſic procedere à Filio, vt tamen hoc ipſum Filius à Patre habeat à quo eſt: non donatione gratiæ: ſed ſimplicis vnitate naturæ. Oſtendit hoc Filius vbi dicit. Cum venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis à Patre. A Patre inquit: quia ſicut ipſe eſt à Patre: ita & Spiritum Sanctum habet à Patre: quia ſicut Pater nunquam eſſe*
E *potuit: niſi quod eſt: ità nec Filius: nec Spiritus Sanctus. Neque enim quia Filium à Patre eſſe dicimus, & à Patre, & Filio Spiritum Sanctum: idcirco aliquid prius: vel poſterius: vt in Trinitate eſſe fatemur: ſed confitemur totas tres perſonas cæternas ſibi eſſe: & coæquales: Pſallemus ſuper hoc in decacordo Pſalterio fide potius, & intellectu: quam voce. Poſſumus enim aliquid intelligere: non vt iam poſſimus ſcire quomodo eſt: ſed vt credere poſſimus, quod eſt. Diximus ſuperius nullam eſſe ſimilitudinem: quæ tantæ maieſtati poſſit ſufficienter aptari: & tamen plura eſſe myſteria: quæ ad ſe inueſtigandum conſtituit ſecundum illud ſupra memoratum, quod per Ioannem dicitur. Tres ſunt: qui teſtimonium dant in terra: Spiritus: aqua: & ſanguis. Et faciamus hominem*

nem ad imaginem,& ſimilitudinem noſtram. Et multa alia quorum ad præſens mentionem facere non eſt locus. Inter cætera ergò opera Domini: quæ myſteriũ exhibent Trinitatis, magnum tenet locum decacordorum Pſalterium. Eſt enim, vt diximus: vas vnum muſicum: quod & ſi diuidi per partes poteſt,quia corpus eſt,non tamen vt eſſe poſsit decacordorum Pſalterium: quandiù ergò Pſalterium eſt, indiuiſum eſt. Si diuiditur in partes: mox eſſe deſinit id,quod erat. Igitur vas ipſum vnum eſt: ſed tamen triangulatum: ſed tamen in tribus cornibus miro modo conſiſtens. Adeò enim tria cornua ipſa vnitas poſsidet indiuiſa: vt & tria videantur eſſe vnum: & vnum tria: quod melius in ipſa figurâ cerni poteſt: quam verbis competentibus explanari. Non enim aliquod trium (ſi totaliter horum quodlibet contemplari volueris: (hoc eſt) pro quantitate duarum linearum,quæ conueniunt in angulo vno diſtinctè ſibi occupat partem ſuam,& aliquid ſeorſum: à duabus attingit: ſed ipſa indiuiſa ſimilitudo ſubſtantia mirabiliter ſufficit ad ipſa tria; ità vt in vno quolibet duo neceſſariè accipiantur. Si ergo ad contemplandam illius ſummæ eſſentiæ vnitatem, quæ non eſt corpus, ſed ſpiritus: aliquid veſtigium ſimilitudinis res attrectabilis habere poteſt: quam ſit hoc multis alijs præferendum facilè intelliget vir peritus: quamuis non corpus ipſum: tanto huic deſeruiat Sacramento: ſed forma. Neque enim in hoc cœleſti organo de tribus diſsimilibus rebus agitur: vt ſunt panis: vinum: & oleum: vt ſunt aqua: ſanguis, & ſpiritus: & his ſimilia: in quibus ſecundum quid inuenitur myſterium Trinitatis: ſed de forma ipſa,quæ trina eſt: ſed tamen ſimplex, & indiuiſa: de figura ipſa,vel arce,quæ vocatur Pſalterium. Qui hoc minus intelligit: neſcio vtrum ſane valeat intelligere, quæ ſequuntur. Nauis vnum eſt vas: nec tamen ex vno ligno: ſed ex multa lignorum materia: manu artificis diligenter exructum. Significari autem in naui orthodoxam Eccleſiã nulli ſane ſapienti dubium eſſe poteſt. Quaro vbi ſit hac figura. Reſpondebis: in naui. Formam mihi credo, non lignorum ſyluam oſtendes. Non enim ligna ipſa, de quibus compoſita eſt nauis: naturaliter nauis ſunt: ſicut naturaliter ligna ſunt: ſed illud vas dicitur eſſe nauis: quod ex eis conſtat eſſe compoſitum. Sicut nec lapides, aut cœmentum ſimpliciter murus ſunt,quomodo id quod ſunt, ſed quod ex eis eſt compoſitum murus eſt. Poſſumus mille talia exhibere exempla: ſed tamen fideli pauca, infideli nec multa ſufficiunt. Sic ſic cœleſte organum diſcretè conſidera: & mirum illud quod quærimus, ſpeculari valebis. Accipienda ſunt ergo tria cornua in trium ſimilitudine perſonarum: nec confusè, vt quod vel referas ad Patrem: quod velis ad Filium: vel ad Spiritum Sanctum: ſed diſtinctè prout res expoſtulat: vnumquodque in myſterio proprietatis ſuæ: vniuerſum vero vas ipſum in ſimilitudine diuinæ ſubſtantiæ, quæ vna eſt trium, non in partes diuiſa: ſed tota ſimul nimirum,quia in Patre eſt Filius, & Spiritus Sanctus: in Filio Pater,& Spiritus Sanctus: in Spiritu Sancto Pater,& Filius: quia vnum ſunt. Neque enim audemus dicere vnus ſunt: ſed vnum: niſi quando additur Deus. Cum enim dicimus vnum ſunt: ſubſtantiam vnam trium accipimus in hoc vno: ſicut & veritas ipſa dicit. Ego & Pater vnum ſumus. Sic igitur tria cornua Trinitatem deſignari, integritas Pſalterij vnitatem. Et hoc quàm mirabiliter diligenter attende: aliud ſonat vnus: aliud ſonat vnitas. Vnus enim abſolutè dici nequit: niſi de vna perſona. Vnitas verò propriè dici non poteſt, niſi de duobus ad minus. Neque enim cum iubemur conſiſtere in vnitatè ad ſingularem perſonam referri poſſe credendum eſt; licèt ad populum ad conuentum: ad plebem. Cum enim dicitur abſolutè, vnus eſt hic, aut illic: non eſt in loco illo niſi vnus: perſonam incunctanter intelligo: cum verò dicitur: vnitas eſt in loco illo: profectò nihil aliud intelligimus: quam multorum

cor

A *cor vnum, & animam vnam: hoc eſt vnam voluntatem, & vnum conſenſum. Si vero ſic dicitur: vnus eſt in loco illo: vt protinus addatur quaſi: poteſt vnus accipi de collectione multorum: & vnus populus: vna plebs. Sic igitur cum dicimus: Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus: non audemus dicere vnus ſunt: niſi conſequenter addatur Deus. Si ergo dicimus, tres perſonæ vnum ſunt: catholica confeſsio eſt. Qui autem dicit, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus vnus ſũt: Sabellianæ hæreſeos aſſeuerator efficitur. Conſtat igitur, quod neque Trinitas, neque vnitas de vna perſona ſimpliciter dici poteſt. Sed Trinitas dicitur de tribus perſonis, vnitas de ſubſtantia vna: non vnius perſonæ: ſed ipſarum triũ perſonarum. Qua in re notandum eſt, quod neque in hoc verbo, quod eſt, Tri-*
B *nitas, perſonas ipſas: neque in hoc nomine, quod eſt vnitas, ſubſtantiam ſimpliciter intelligimus: quaſi eo ipſo intelligamus eſſe perſonas, quo intelligimus eſſe tres, aut eo ipſo intelligimus eſſe ſubſtantiam, quo intelligimus eſſe vnam: quia poſſumus aliqua tria intelligere, quæ non ſunt perſonæ: & aliquod vnum, quod non ſit ſubſtantia: vt tres horas noctis: & vnam noctem: cum vero adduntur illa, ad quæ dicta ſunt tria, vel vnum: tunc intelligimus, quæ ſint illa tria, & quid ſit illud vnum: tres ſcilicet perſonæ, & vna eſſentia: quamuis à diuinis eloquijs vtriuſque teſtamenti nomen perſonæ, vel ſubſtantiæ peregrinum ſit: nec queat inueniri aliquod nomen in Prophetis, & Apoſtolis, quo vna Trinitatis eſſentia demonſtretur, niſi Deus, & Dominus, & aliquid ſimile: & illud quod di-*
C *ctum eſt à Domino Moyſi, qui eſt miſit me ad vos: nec aliquod nomen, quo intelligantur tres perſonæ, niſi in hoc, quod Deus, Deus, Deus: Sanctus, Sanctus, Sanctus, & ſi quod ſimile. Neque enim propterea dicuntur perſonæ: quia tres: nec ideò dicitur ſubſtantia: quia vna trium. Dicerentur enim perſonæ etiam ſi tres non eſſent: & diceretur ſubſtantia etiam ſi vna non eſſet. Cum ergo quæritur. Quot ſunt ipſæ perſonæ? Reſpondemus tres: ne vna tantum perſona Pater cum Filio, & Spiritu Sancto eſſe putetur, & ſingularitas perſonarum: quod falſum eſt, & non magis pluralitas prædicetur. Et cum quæritur de ſubſtantia diuina: dicimus eam eſſe vnam: ne quis ipſas tres perſonas inæquales extimet, aut diuiſas, ignorans verbum Domini dicentis. Ego & Pater vnum ſumus. Ad ali-*
D *quid ergo dicta eſt Trinitas: ad aliquid vnitas. Trinitas ad vitandam ſingularitatem perſonæ. Vnitas ad cauendam vnius diuiſionem ſubſtantiæ. Aliud enim portat vnitas: aliud ſingularitas: aliud pluralitas. Trinitas, vt iam dixi, de communione plurium dicta eſt: non de vna tantum perſona: quia niſi ſingularitas eſt: vnitas eſſe non poteſt. Singularitas autem dicitur de vna aliqua perſona: quæ ſola eſt: pluralitas de duabus, & ſupra, & vti iam dixi: non vbi ſingularitas: ſed vbi pluralitas ibi vnitas eſt. Quia igitur tres perſonæ ibi ſũt: non vna tantum: & ipſæ inſeceſsibiles à ſeipſis: rectè ibi ineſſe vnitas, & in ipſa vnitate pluralitas: non ſingularitas prædicatur. Credimus ergo hanc ſubſtantiam, quæ vna eſt, eſſe tres perſonas, non vna tantum: ne ſingularitas, ſicut acci-*
E *dit Sabellio, occurrat pro vnitate: & tres perſonas vnam ſubſtantiam: ne ipſis tribus perſonis diuiſio ineſſe putetur. Credimus vnam perſonam vocari Patrẽ: quia habet Filium: aliam vocari Filium: quia habet Patrem: aliam vocari Spiritum Sanctum: quia ab vtroque ſpiratur: hoc eſt: quia ab vtroq; procedit, & ab vtroque donatur: aut ſi quid dignius poſſe creditur huic ſancto nomini conueniuntur aptari. Nomen ergo Trinitatis à Sanctis, & Catholicis Patribus nobis traditum eſt: vt per hoc nomen vnum Deum eſſe tres perſonas veraciter intelligamus. Nomen vnitatis: vt vnius eſſe ſubſtantiæ illas tres perſonas veraciter intelligamus. Nomen vnitatis: vt vnius eſſe ſubſtantiæ illas tres perſonas confiteamur: hoc eſt: vt credamus illas indiuiſas, & inſeceſsibiles à ſeipſis:*

 ita

ita ut ſint ſumme unum, & ueraciter tres. Cum autem dicimus Deum eſſe ſa- A
*pientiam: vitam; charitatem: iuſtitiam; veritatem: & his ſimilia; ſecundum
ſubſtantiam accipiendum eſt, ſimiliter & nomen perſonæ ſecundum ſubſtantiam
accipiendum eſt; ita tamen, vt quomodo dicimus* Deum *Patrem: Deum Filium:
Deum Spiritum Sanctum: nec tamen tres Deos: ſed vnum Deum: ita dicamus
perſonam Patris eſſe ſubſtantiam: perſonam Filij eſſe ſubſtantiam: perſonã Spi-
ritus Sancti eſſe ſubſtantiam: nec tamen tres ſubſtantias, ſed vnam ſubſtan-
tiam:* Et poſt nonnulla ſubtiliſſima, & ſcitu digniſſima, ad quæ legen-
da curioſum, & deuotum remittimus Lectorem, terminat Sanctus
Abbas diſtinctionem primam, & in diſtinctione ſecunda, in qua
diſputat, & inueſtigat, quomodo totus Pater intelligatur eſſe in B
Filio, inter cætera hæc habet. *Quo circa: quia ipſe in vnitate trinus
eſt; quæſiuit ſemper, & quæret, quomodo plures homines, & diuerſi
populi conuenirent in vnum; ſciens quod nulla poſsit eſſe fælicitas vbi ſciſ-
ſio, & diuerſitas eſt. Omne enim regnum in ſeipſum diviſum deſolabitur. Inde
eſt quod Filius orat pro electis ſuis, vt ſint vnum ad ſuæ, & Patris ſui ſimilitu-
dinem vnitatis: dicens ſic. Pater ſancte ſerua eos in nomine tuo, quos dediſti
mihi: vt ſint vnum ſicut & nos. Et hoc quidem de Apoſtolis. Deinde poſt pau-
ca quæ retulit; adiecit, & ait. Non pro his rogo tantum: ſed & pro eis, qui cre-
dituri ſunt per verbum eorum in me: vt omnes vnum ſint: ſicut tu Pater in me:
& ego in te: vt & ipſi in nobis vnum ſint. Et paulo poſt. Ego claritatem, quam* C
*dediſti mihi dedi eis, vt ſint vnum, ſicut & nos vnum ſumus. Certè audiuimus
ex verbo veritatis quomodo nos velit Filius eſſe vnum ad imaginem, & simili-
tudinem illius vnitatis: qua ipſe & Pater vnum ſunt. Eſt autem vnitas iſta in
ſpiritu: ſecundum illud, quod ſcriptum eſt in Actibus Apoſtolorum. Multi-
tudinis autem credentium erat cor vnum, & anima vna. Secundum hunc mo-
dum vnitatis accipiendum eſt illud, quod Apoſtolus ait. Qui adheret Domino
vnus ſpiritus eſt. Hac ſimilitudine vſus eſt Auguſtinus in aſsignatione vnita-
tis inter Patrem, & Filium: dicens. Sic dicatur Deus de Deo: vt ſingulis hoc
nomen: Deus: conueniat. Sed quare dicens illud Auguſtinus addidit iſtud: niſi
quia ſicut multum differt inter diuortium, & coniunctionem: ita multum intereſt* D
*inter coniunctionem diuerſarum naturarum: & naturalem vnitatem illarum
rerum: quæ nec naturam habent diuerſam: nec ſubſtantiam: vel eſſentiam par-
tium ſciſsione diuerſam. Quocirca ſi de diuiſione ipſa agitur in primo loco, de
coniunctione in ſecundo: de ſimplici vnitate in tertio: liquet quod ſciſsio diui-
ſionem facit; coniunctio vnitatem quidem: nec tamen ita ſimplicem in vna re,
quomodo in alia: nec ita in corporalibus rebus, quomodo in ſpiritualibus. Quis
enim poſſet ita coniungere corpus alicuius hominis corpori alterius: quomodo
coniungitur ignis igni: vt quandiù ita manet cõiunctus: nulla ibi diuiſio ineſſe
videatur? Quanto magis autem ſic adheret ſpiritus ſpiritui: vt vnus ſpiritus
ſit?* Quanto *ineffabilius vna ſubſtantia ſunt, & unus ſpiritus: ſiquidem Deus* E
*ſpiritus eſt: tres perſonæ Deitatis: quæ non ex tempore ſunt coniunctæ: ſed sẽ-
per in ea vnitate in qua ſunt: manent ſimul totæ, & indiuiſæ. Ergo quia inef-
fabilis vnitas in Trinitate eſt: ita ut in Patre ſit Filius, & in Filio Pater: & in
eis illorum compar ſpiritus ab utroque procedens: ad ipſius beatitudinem perti-
net unitatis: ut quidquid ibi dicitur ſecundum ſubſtantiam: ideſt quidquid ibi
dicitur, quod ſubſtantiam alicuius perſonæ demonſtret: totum dicatur eſſe: uel
in Patre, uel in Filio: uel in Spiritu Sancto: dicente Auguſtino. In Dei ſubſtã-
tia quidquid excogitari poteſt ſubſtantia eſt: & nihil eſt in Deo, quod non ſit
Deus. Eſt enim ſubſtantia genita: in ingenita, & è conuerſo: & nihilominus*

proce-

A *procedens ſubſtantia ingenita: & in ingenita: & è conuerſo: ita tamen, vt propter ſummam vnitatem: ſic alia perſona dicatur, & ſit ſubſtantia ingenita: alia ſubgenita: alia procedens: vt tamen ſimul tres perſonæ non ſint tres ſubſtantiæ, ſed vna ſubſtantia. Pſallamus ſuper hoc in vaſe cœleſti: & quid in eo ſit repoſitum: de tanto myſterio videamus. Pſalterium (vt ſæpè diximus) vnum eſt inſtrumentum: & tamen in ipſo tria cornua ſunt, non vnum. Non autem ita ſunt tria cornua inſerta, ſiue ſculpta in ipſo, vt aliud ſit Pſalterium: & aliud tria cornua eius: ſed illud idem: quomodo illud idem? quia totum Pſalterium: tota tria cornua: & tota tria cornua totum Pſalterium: & tantum continet vnum cornu: quantum ſimul tria. Verum & ſi ſic vna eſt in tribus ſub-*
B *ſtantia ipſa: quæ uocatur Pſalterium: vt tamen ſingulum cornuum habeat ſecundum aliquid proprietatem ſuam: nec vnitas tamen ſingularitatem infert: nec ſingularitas cuiuſcunque trium unitatem excludit. Quare? quia meta, & diſtinctio uniuſcuiuſque cornu non poteſt inueniri niſi in plenitudine aliorum. Quocirca danda eſt unitas uniuerſitate Pſalterij: cuiuslibet autem perſonæ: ſingularitas alicuius trium. Singularitas autem dico, non (quod abſit) ut aliqua perſona intelligatur ibi eſſe ſingularis: cum hoc ſit ibi omnium: quod unius (dicente Domino) & tua Pater mea ſunt: & mea tua ſunt: ſed ad differentiam unitatis (hoc eſt) unius ſubſtantiæ trium perſonarum, ne quis (quod abſit) ſic accipiat unum trium perſonarum eßentiam, quomodo eßentiam cuiuſcunque per-*
C *ſonæ: cum ibi nomine eſſentiæ intelligamus ſimul ingenitum: & genitum: & procedentem: hic aut ſolum Patrem: aut ſolum Filium: aut ſolum Spiritū Sanctum: cum enim dico unam ſubſtantiam: tota ſimul tria cornua complector in uno uaſe: ac ſi unum Pſalterium, unam ſubſtantiam nominarem. Cum autem dico tres perſonas: non quia tres perſonas nomino, ſciſsionem facio unitatis: ſed diſtinguo quod pertineat ad ſingulam perſonam.* Et cætera quæ ſequuntur. Ex his ſatis liquido conſtat, quam profundè, quam catholicè, & fideliter ſenſerit de ſacroſancto, & ineffabili Sanctiſſimæ Trinitatis myſterio his in locis Beatiſſimus Ioachim Abbas Floris. Pro alia ſententia ſit.

D

CAP. LXVI.

De altera eius ſententia à Generaliſſimo Lateranenſi Concilio damnata.

TRedecim à Viri Dei obitu poſt annos, & menſes octo, ſub Innocentio tertio ſāctiſſimæ memoriæ ann. Dominicæ Natiuitatis 1215. Menſe Nouembri, ſacroſanctum fuit celebratum Lateranenſe Concilium, in quo conuenere plus mille ducenti, & octoginta Patres, quorum inter
E cæteros ſeptuaginta erant Archiepiſcopi, duodecim Abbates, octingenti Priores conuentuales, & præter Legatos Summi Romani Pontificis, interfuere Rodulphus Patriarcha Hieroſolymitanus, & N. Patriarcha Conſtantinopolitanus, pro Patriarcha vero Alexandrino, qui ne adeſſet opprimebatur à Turchis, aduenit Germanus Alexandrinæ Eccleſiæ Decanus, & pro Patriarcha Antiocheno, qui detinebatur à morbo, Epiſcopus Antiſiodorenſis. Adfuere etiam Legati Imperatorum Orientis, & Occidentis. Oratores item Regum Hiſpaniæ, Galliæ, Angliæ, Hieruſalem, & Cypri. Præſto itidem fuit Beatus Arnaldus huius nominis ſecundus Ciſtercij Abbas, & cum eo Beatus Alanus eiuſdē Monaſterij Ciſtercij Con-

uerſus, qui in eodem generaliſſimo Concilio ſuperauit,& confutauit impium Almaricum, ſiue primum diſcipulum Almarici, qui circa annũ Domini 1204. multos diſſeminare cœperat errores, de quo ſusè Matthias Bonhome, & alij. Superuixit Alanus poſt Concilium annis ſeptuaginta nouem,& cum decimum ſextum poſt centeſimum annum attingeret obdormiuit in Domino. Sepultus iacet in Clauſtro Ciſtercij iuxta Oſtium Eccleſiæ, in cuius tumulo ad præſentem vſque diem carmina leguntur infraſcripta. A

Matthias Bonhome, Joannes Abbas in Cathalogo Sanctorũ Ciſtercij, Angelus Manriq. Laurea Euangelica, Barnabas de Mõtalbo in Chronicis Ord. Ciſt. Aubertus Mireus, Trithemius in Cathalogo Illuſtrium Virorũ Germaniæ, Calẽdarium Ciſterc. die 30. Ianuarij, Miſſale uetus Ciſtercienſe impreſſũ Pariſijs apud Hieronym. de Marnef, Chryſoſtom. Hẽriquez in Menolog. ſub die 30. Ianuarij, & omnes recētiores.

Alanum breuis hora breui tumulo ſepeliuit;
Qui duo, qui ſeptem, qui totum ſcibile ſciuit.
Labentis ſæcli contemptis rebus egens fit: B
Mille ducenteno nonageno quoque quarto
Chriſto deuotus mortales exuit artus.

Florenſes Patres hanc nacti occaſionem. Oecumenicum Lateranenſe Concilium appulſi, ſecundum quod à Dei Viro Ioachim eorum Didaſcolo in mandatis acceperant, omnia, & ſingula eius opuſcula,etiam epiſtolam, quam propria manu ſubſcripſerat, Apoſtolico culmini præſentarunt: rogantes, vt corrigenda corrigere, & approbanda approbare dignaretur. Nulla enim vnquam etiam ab ipſius Eccleſiæ incunabulis doctrina aliqua pro orthodoxa haberi potuit, niſi à Ieſu Chriſti Vicario fuiſſet approbata. Sanctus Paulus in primis à Domino noſtro factus Apoſtolus, & diuina ſapientia inſtructus ſcribens ad Galatas inquit. *Veni Hieroſolymam videre Petrum, & manſi apud eum diebus quindecim*. Et infra. *Deinde poſt annos quatuordecim, iterum aſcendi Hieroſolymam cum Barnaba aſſumpto,& Tito. Aſcendi autem ſecundum reuelationem,& contuli cum illis Euangelium, quod prædico in Gentibus, ſeorſum autem ijs qui videbantur aliquid eſſe: ne forte in vanum currerem, aut cucurriſſem*. Vbi Sanctus Hieronymus inquit: *Aſcendit iterum Hieroſolymam, & contulit Euangelium cũ Petro,& qui cum eo erant,& videbantur columnæ eſſe: aſcendi, ait, ſecundum reuelationem, & expoſui eis Euangelium, quod prædico in Gentibus, oſtendens non habuiſſe ſecuritatem Euangelij prædicandi, niſi Petri,& qui cum eo erant, ſententia roboratus fuiſſet, ſtatimque ſequitur: ſeorſum autem his, qui erant aliquid eſſe, ne forte in vanum currerem, aut cucurriſſem.* Sed ante Hieronymum Tertullianus ſic ponderauit. *Siquidem propterea Hieroſolymam aſcendit ad cognoſcendos Apoſtolos, & conſultandos, ne forte in vacuum cucurriſſet, ideſt, ne ſecundum illos credidiſſet, & non ſecundum illos euangelizaret. Deniq; vt cum Auctoribus contulit, & conuenit de fidei regula, dexteras miſcuere, & exinde officia prædicandi diſtinxerunt.* Et S.Theodoretus ait. *Si Paulus prædicator ueritatis Spiritus Sancti buccina ad Petrum accurrit, vt qui Antiochiæ de uiuendo ſecundum legem Moyſi diſceptabant, quæſtionem expeditam,& ſolutam ab eo ferrent; multò magis nos, qui puſilli ſumus, ad ſolium Apoſtolicum accurrimus, ut à nobis medicinam vulneribus noſtris feramus*. Et de approbatione Euangelij Sancti Marci loquens Sanctus Hieronymus inquit. *Marcus Diſcipulus,& Interpres Petri, iuxta quod Petrum audierat referentem, rogatur Romæ à Fratribus, breue ſcripſit Euangelium, quod cum Petrus legiſſet, approbauit, & Eccleſijs legendum ſua auctoritate tradidit*. Hoc etiam obſeruatum eſſe à Sancto Baſilio, & alijs Sanctis Patribus eorumdem libri fatentur,& vt de cæteris ſileam, Mellifluus Doctor noſter Bernardus Abbas in quæſtione de Conceptione Beatiſſimæ Virginis epiſtola ad Canonicos Lugdunenſes ait, *Quæ autem dixi, abſque præiudicio ſanè dicta ſint,* C D E

S.Paulus Apoſt. in epiſt. ad Gal. cap. 1. n.12. & n.18.

Idem ad Galat. c.2. n.1.2.& 3.

S.Hieron. in epiſt. ad Aug. quæ incipit. Similiter epiſtolas.

Tertull. 4. contra Marcionem cap.2.

S. Theodoretus in epiſtola ad Leonem Papam.

S. Hieronym. lib. de Viris Illuſtrib. c.8.

S. Baſilius in epiſt. ad Sabinum Diaconum de Papa. Auguſtinus lib. 2. contra duas epiſtolas Pelagianorum, Hieron.

Ianius

A *ſanius ſapientis, Romana præſertim Eccleſiæ authoritati, atque examini totum*
hoc, ſicut & cætera, quæ eiuſmodi ſunt, vniuerſa reſeruo, ipſius ſi quid aliter ſa-
pio, paratus iudicio emendare. Et Sanctus Bonifacius Martyr ad Stepha-
num Papam. *Vt familiaritatem, & vnitatem ſanctæ Sedis Apoſtolicæ à ve-*
ſtra clementia habere merear, & in diſcipulatu pietatis veſtræ, Sedi Apoſtolicæ
aſſentiendo, ſeruus veſter fidelis, & deuotus permanere poſſim; ſi minus peritè
aliquid, aut iniuſtum à me factum, vel dictum reperitur, iudicio Romanæ Ec-
cleſiæ prompta voluntate, & humilitate emendaturum me ſpondeo. Et hoc qui-
dem etiam ſi in doctrina Theologica ſit doctior ille, cuius opera proban-
tur, quàm ſit doctrina probatoris; cum in probatione opera non mentiā-
B tur ex ingenio, ſed auctoritate, & poteſtate. Duplex enim alicuius do-
ctrinæ diſcuſſio fieri poteſt ex Turrecremata, vno modo inquiſitiuè, ſiue
per modum diſputationis, perquirendo ſcilicet, quis ſit intellectus alicu-
ius doctrinæ, vel ſcripturæ; altero modo auctoritatiuè, ſiue per modum
determinationis, vt talis doctrina recipiatur conſona fidei, vel vt habea-
tur in regula fidei, vel probetur in genere tanquam ſana doctrina, & vt
conducens ad fidei defentionem. Primo modo poteſt eſſe exceſſus in
Doctore, qui probatur, & in Eccleſia recipitur; at ſecundo modo nequa-
quam: omnis enim Doctor, qui probationem accipit, & recognoſcit in
doctrina firmitatem, & robur, ſcriptorum, ſiue operum ſuorum faſces pro-
C batori ſubmittit. Sic Sancti Athanaſij Symbolum, & Sancti Leonis Papæ
epiſtola ad Flauianum Conſtantinopolitanum Epiſcopum, & Doctores
illi recepti à Gelaſio Papa in *cap. 3. Sancta Romana Eccleſia diſt.* 15. vbi etiā
multi alij reprobati leguntur. Innocentio igitur tertio Summo Romano
Pontifici, Oecumenici Lateranenſis Concilij Cathedram conſcenſo, in-
ter Dei famuli noſtri Ioachim pro auctoritate, vel correctione opera præ-
ſentata, vnum compertum fuit opuſculum omninò hæreticam continens
doctrinam, & illi, quam capite præcedenti retulimus, penitùs contrariam.
Aſſerebat enim in eo contra Magiſtrum ſententiarum Petrum Lombar-
dum, qui ſepultus dicitur in Monaſterio Sambucinæ noſtri Ordinis, & la-
D pis eius veterrimus ad præſentem vſque diem hoc item edocet, vt retu-
limus ſupra: quod nulla res eſt, quæ ſit Pater, & Filius, & Spiritus Sāctus,
nec eſſentia, nec ſubſtantia, nec natura; dicebat tamen quod Pater, & Fi-
lius, & Spiritus Sanctus ſunt vna eſſentia, vna ſubſtantia, & vna natura;
iſtam verò vnitatem non dicebat eſſe veram, & propriam; ſed quaſi ſimi-
litudinariam, & collectiuam, prout multi homines ſunt vnus populus, &
multi fideles vna Eccleſia. Quapropter meritò huiuſmodi libelli folia,
tanquam Inferni quiſquiliæ, in medio Concilij fuerunt igni ad deuoran-
dum tradita, & tanquam hæretica opinio condemnata, & qui illam defen-
derint, aut approbare præſumpſerint, veluti hæretici haberentur, prout
E in cap. *Damnamus.* de ſumma Trinitate, & Fide Catholica, in eodē Con-
cilio ſuper hoc à tertio Innocentio promulgato. Quod pro rei notitia
clariori damus ad verbum, et eſt tenoris ſequentis.

[Damnamus ergo, & reprobamus libellum, ſeù tractatum, quem Ab-
bas Ioachim edidit contra Magiſtrum Petrum Lombardum de vnitate,
ſeù eſſentia Trinitatis, appellans ipſum hæreticum, & inſanū, pro eo quod
in ſuis dixit ſententijs, quoniam quædam ſumma res eſt Pater, & Filius,
& Spiritus Sanctus, & illa non eſt generans, neque genita, neq; procedens:
vnde aſſerit quod ille non tam Trinitatem, quam Quaternitatem adſtrue-
bat in Deo, videlicet tres Perſonas, & illam communem eſſentiam quaſi

quar-

ad Damaſum Papā in expoſit. Symboli, & refertur 24. qu. 1. Hæc eſt fides. Anſ. lmus Cātuarienſis in epiſt. ad Vrbanum 2. Thomas Aquinas in epiſtola cathena aurea ad Vrbanum 4. Bonifacius Martyr ad Stephanum Papā apud Nauclerium generat. 26. & aly.

Turrecremata lib. 2. de Eccleſ. c. 107. Dominicus Grauina catholicarū præſcript. aduerſus noſtri temporis hæreticos tom. 3. par. 1. qu. 2. art. 2. ad 4.

Supra cap. 10. pag. 18. C.

quartam, manifeſtè proteſtans, quod nulla res eſt, quæ ſit Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus, nec eſt eſſentia, nec ſubſtantia, nec natura, quãuis concedat, quod Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus ſunt vna eſſentia, vna ſubſtantia, & vna natura: verum vnitatem huiuſmodi non veram, & propriam, ſed quaſi collectiuam, & ſimilitudinariam eſſe fatetur, quemadmodum dicuntur multi homines vnus populus, & multi fideles vna Eccleſia: iuxta illud, Multitudinis credentium erat cor vnum, & anima vna. Et, Qui adhæret Deo, vnus ſpiritus eſt cum illo. Item, Qui plantat, & qui rigat, vnum ſunt, & omnes vnum corpus ſumus in Chriſto. Rurſus in libro Regum: Populus meus, & populus tuus vnum ſunt. Ad hanc autem ſuam ſententiam adſtruendam illud potiſſimum verbum inducit, quod Chriſtus de fidelibus inquit in Euangelio: Volo Pater vt ſint vnum in nobis, ſicut & nos vnum ſumus: vt ſint conſumati in vnum. Non enim (vt ait) fideles Chriſti ſunt vnum, ideſt quædam vna res, quæ communis ſit omnibus: ſed hoc modo ſunt vnum, ideſt vna Eccleſia, propter Catholicæ fidei vnitatem, & tandem vnum Regnum propter vnionem indiſſolubilis charitatis, quemadmodum in Canonica Ioannis Apoſtoli epiſtola legitur: Quia tres ſunt, qui teſtimoniũ dant in Cœlo: Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus: & hi tres vnum ſunt. Statimque ſubiungitur. Et tres ſunt, qui teſtimonium dant in terra, Spiritus, Aqua, & Sanguis, & hi tres vnum ſunt: ſicut in quibuſdam codicibus inuenitur. A B C

Nos autem ſacro approbante Concilio credimus, & confitemur cum Petro, quod vna quædam ſumma res eſt incomprehenſibilis quidem, & ineffabilis, quæ veraciter eſt Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus: tres ſimul perſonæ, ac ſigillatim quælibet earundem. Et ideò in Deo ſolummodo Trinitas eſt, non Quaternitas, quia quælibet trium perſonarum eſt illa res videlicet ſubſtantia, eſſentia, ſeù natura diuina, quæ ſola eſt vniuerſorum principium, præter quod aliud inueniri non poteſt: & illa res non eſt generans, neque genita, nec procedens, ſed eſt Pater, qui generat, & Filius, qui gignitur, & Spiritus Sanctus qui procedit; vt diſtinctiones ſint in perſonis, & vnitas in natura. Licèt igitur alius ſit Pater, alius Filius, alius Spiritus Sanctus: non tamen aliud, ſed id quod eſt Pater, eſt Filius, & Spiritus Sanctus, idem omninò: vt ſecundum Orthodoxam, & Catholicam fidem conſubſtantiales eſſe credantur. Pater enim ab æterno Filiũ generando, ſuam ſubſtantiam ei dedit; iuxta quod ipſe teſtatur: Pater quod dedit mihi maius omnibus eſt. At dici non poteſt, quod partem ſubſtantiæ ſuæ illi dederit, & partim ipſe ſibi retinuerit: cum ſubſtantia Patris indiuiſibilis ſit, vtpote ſimplex omnino. Sed nec dici poteſt, quod Pater in Filium tranſtulerit ſuam ſubſtantiam generando, quaſi ſic dederit eam Filio, quod non retinuerit ipſam ſibi; alioquin deſijſſet eſſe ſubſtantia. Patet ergo quod ſine vlla diminutione Filius naſcendo ſubſtantiam Patris accepit: & ita Pater, & Filius habent eandem ſubſtantiam: & ſic eadem res eſt Pater, & Filius, nec non & Spiritus Sanctus ab vtroque procedens. Cum ergo veritas pro fidelibus ſuis orat ad Patrem: Volo (inquiens) vt ipſi ſint vnum in nobis, ſicut & nos vnum ſumus: hoc nomen vnum pro fidelibus quidem accipitur, vt intelligatur vnio charitatis in gratia: pro perſonis vero diuinis, vt attendatur identitatis vnitas in natura, quemadmodum alibi veritas ait: Exote perfecti, ſicut et Pater veſter cœleſtis perfectus eſt. Ac ſi diceret manifeſtius: Eſtote perfecti perfectione gratiæ; ſicut Pater veſter cœleſtis perfectus eſt perfectione D E

natu-

A naturæ: vtraq; videlicet ſuo modo: quia inter Creatorem, et creaturam non poteſt tanta ſimilitudo notari, quin inter eos maior ſit diſſimilitudo notanda. Si quis igitur ſententiam, vel doctrinam præfati Ioachim in hac parte defendere, vel approbare præſumpſerit, tanquam hæreticus ab omnibus euitetur. In nullo tamen propter hoc Florenſi Monaſterio (cuius ipſe Ioachim extitit Inſtitutor) volumus derogari: quoniam ibi & regularis eſt inſtitutio, & obſeruantia ſalutaris: maximè cum ipſe Ioachim omnia ſcripta ſua nobis aſſignari mandauit Apoſtolicæ Sedis iudicio approbanda, ſeù etiam corrigenda, dictans epiſtolam, quam propria manu ſubſcripſit, in qua firmiter confitetur, ſe illam fidem tenere, quam Roma-
B na tenet Eccleſia, quæ (diſponente Domino) cunctorum fidelium mater eſt, & magiſtra.] Hactenus Innocentij decretale lib. 1. tit. 1. cap. 2. Magiſtri Petri Lombardi ſententiam ſunt ſecuti Scholaſtici omnes, nemine contradicente, Albertus, Alexander, & alij.

Albert. 1. par. q. 30. memb. 3. art. 1. Alexand. 1. p. q. 42. mẽb. 3. art. 1. & quæſt. 49. mẽb. 1. ar. 4. & q. 68. mẽb. 5. a. 5. S. Thom. 1. p. & lib. 1. ſent. diſt. 5. q. 1. art. 1. & 2. & opuſc. 1. c. 4. S. Bona. 1. ſent. diſt. 5. a. 1. q. 1. & 3. & art. 2. q. 1. vbi Riccardus art. vnico qu. 1. & 2. Scot. qu. 1. Durãd. q. 1. Carthuſ. q. 1. Greg. q. 1. Argẽtina qu. 1. ſimiliter Ocham, & Gabriel q. 1. Marſilius lib. 1. ſent. q. 9. Henric. in sũma p. 2. a. 54. q. 3. ad 3. fuſius autem ad 7. ſiue ad 9. vbi diſſerit an ex nihilo genuerit etc. Capreolus 1. ſent. diſt. 5. q. 1. art. 1. concl. 3. et dum reſpondet ad argum. contra illam, Caiet. Canarienſ. Molina, Vaſquez, & alij expoſitores S. Thom. ad art. 5. Valent. 1. p. q. 13. de Trinit. pũct. 3. à princip. Suarez lib. 6. de Trinit. c. 7. nu. 10. & ſequentib. Bellarm. tom. 1. lib. 2. de Chriſto c. 7. Genebrard. lib. 1. de Trin. paulo poſt med. ad 1. argum. Autotheanorum, & alij omnes.

CAP. LXVII.

Relatæ modo ſententiæ Dei Virum Ioachim non fuiſſe triplici fundamento defe ditur.

C VT ſine offentione curramus, ſciendum eſt, aliud eſſe, defendere sẽtentiam proſcriptam, & noſtræ Orthodoxæ, catholicæq; fidei contrariam, quæ Ioachim Abbatis Florenſis fuiſſe dicitur; & aliud eſſe, defendere Ioachim Floris Abbatem nõ fuiſſe huiuſmodi proſcriptæ ſententiæ. Primum enim & mihi, & Eccleſiæ præiudicium inferret: ſecundum verò nequaquam. Dicente egregiè more ſuo Dominico Grauina viro doctiſſimo, quod aliud eſt, poſſe errare Concilia generalia in iure, damnando ſcilicet ſentẽtiam, quæ nullam meretur damnationem: & quod aliud eſt poſſe errare in facto, an ſcilicet hæc vel illa ſententia, ſiue propoſitio ſit
D aſſerta, vel non aſſerta ab hac, vel illa perſona. Si deciperentur Concilia generalia in facto, talis error nullum præiudicium afferret Eccleſiæ. At ſi erraret in iure, & damnaret ſententiam aliquam, ſiue propoſitionem, quæ nullã meretur damnationem, non leue, ſed grauiſſimum Dei Eccleſiæ inferret præiudicium. Nos enim non intendimus defendere ſententiam de Summa Trinitate, & Fide Catholica Ioachim Floris Abbati tributam, & in præcedenti capite relatam. Nec aſſerere præſumimus Oecumenicũ Lateranenſe Concilium erraſſe in iure, cum illud ipſum à nobis credatur firmiter, & defendatur, quod ſacroſancta Romana docet Eccleſia, & præcipuè quod in eodem cap. *Damnamus.* continetur. Benè tamen intendi-
E mus Ioachimi innocentiam defendere, & cum à tali labe, & ignominia vindicare; dum omnes, relati cap. *Damnamus.* auctoritati innixi, vno ore aſſerant, prædicentque Abbatem noſtrum modò relatam edidiſſe ſententiam. Licèt etiam ſi edidiſſet, tanti Dei famuli ſanctitati non derogaret. Sicuti non derogauit ſanctitati Papiæ Hieropolitani Epiſcopi, & Sancti Ioannis Apoſtoli, & Euangeliſtæ Diſcipuli, ſententia de Millenario, quam refert Euſebius Cæſarienſis Epiſcopus, Eccleſiaſticæ hiſtoriæ lib. 3. Nec Sancto Irenæo Lugdunentium Epiſcopo, & Martyri, Sancto Victorino Pictauientium Epiſcopo, & Martyri, & Sancto Iuſtino Philoſopho, & Martyri, qui cum nonnullis alijs viris ſanctis, ac eruditis eandem Sancti Pa-

Magiſter Dominicus Grauina Ordinis Prædic. in ſuo Cherubin Paradiſi lib. 1. cap. 5. num. 6.

Sup. cap. 66.

Euſebius Cæſariẽſis Epiſcop. Eccleſiaſt. hiſtor. lib. 3. c. 39.

S. Hieronymus de Scriptorib. Eccleſiaſticis in Papia, & ſuper Ezechiel. lib. 11. c. 36. & in proemio lib. 18. in Iſaiam, & in Hierem. cap. 19. lib. 4.
Dominicus Grauina Catholic. præſcript. aduerſus noſtri temporis hæreticos tom. 3. 1. 2. q. 2. artic. 8. §. Illuſtriorum Patrum tituli, & Encomia, pag. 127.

piæ ſententiam ſunt ſecuti, prout teſtatur Sanctus Hieronymus de ſcrip- A
toribus Eccleſiaſticis, & alij. Nec crimini data eſt Sancto Ruffino con-
tra arbitrij libertatem ſententia, vt legitur in diſt. 15. *Sancta Romana*, aut
Sancto Cypriano Martyri, & octoginta alijs Epiſcopis, qui Hæreticorum
Baptiſma, Diaboli lauacrum appellarunt, vt diſt. 32. §. *Verum.* Et de Cō-
ſecratione diſt. 4. cap. 41. *Quomodo exaudit*, quominus inter Sanctos, & Ec-
cleſiaſticos Viros ſcriberentur, & ab alijs Sanctis Patribus multis exorna-
rentur encomijs, quæ collegit, refertque Grauina ſupra citatus. Immò,
& ipſe ſententiarū Magiſter Petrus Lombardus, Simonis Petri diſciplinā
non euaſit; nam accuſatus in Lateranenſi Concilio ſub noſtro tertio
Alexandro celebrato ann. Domini 1179. teſte Baronio ad hunc annum B
quod malè ſenſiſſet de Chriſti humanitate, & in alijs articulis fidei ab Ec-
cleſia Catholica declinaſſet, in cenſorem expertus eſt Guillelmum
Archiepiſcopum Senonenſem ab eodem Alexandro delegatum. En ver-
ba delegationis. *Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Vuillelmo Se-
nonenſi Archiepiſcopo ſalutem. Cum in noſtra olim eſſes præſentia conſtitutus:
tibi viua voce iniunximus, vt ſuffraganeis tuis Pariſijs tibi adſcitis, ad abroga-
tionem prauæ doctrinæ Petri quondam Pariſienſis Epiſcopi, qua dicitur: Quod
Chriſtus, ſecundum quod eſt homo non eſt aliquid: omninò intenderes, & effi-
cacem operam adhiberes. Inde ſiquidem eſt, quod fraternitati tuæ per Apoſto-
lica ſcripta mandamus, quàtenus quod tibi cum præſens eſſes, præcepimus. Suf-* C
*fraganeos tuos Pariſios conuoces, & vnà cum illis, & alijs Viris Religioſis, &
prudentibus præſcriptam doctrinam ſtudeas penitus abrogare, & à Magiſtris
ſcholaribus ibidem in Theologia ſtudentibus Chriſtum ſicut perfectum Deum,
ſic perfectum hominem, & verum hominem ex anima, & corpore conſiſtentem
præcipias edoceri, vniuerſis firmiter, & diſtrictè iniungens, quod doctrinam il-
lam de cætero nequaquam docere præſumant, ſed ipſam penitus deteſtentur.*
Dedere epiſtolam Baronius loco citato, Matthæus Paris in hiſtoria An-
glicana ad eundem ann. 1179. & ex eo Seuerinus Binius in notis ad Con-
cilium Lateranenſe, & alij. Licèt (inquam) Ioachim noſter huiuſmodi
ſententiam diuulgaſſet, eius ſanctitati tamen non detraheret. Cum ad D
Sanctæ Matris Eccleſiæ magiſterium ſpectet, Auctorum omnium, etiam
Sanctorum, ſententias expolire, & collimare; quinimmò et eliminare, at-
que proſcribere, vt nuper ex Sanctis Patribus præcedenti capite demon-
ſtrauimus. Dicimus ergo damnatam de Trinitate ſententiam fuiſſe ſup-
poſititiam, & noſtro Florenſi Abbati aſcriptam. Non quod re vera ità de
Trinitate ipſe ſenſerit, quomodo de eodem vulgariter, & communiter
prædicatur. Tribus ad hoc probandum concurrentibus fundamentis, de-
ſumptis quidem non ex damnato libello, qui fuit, ſed non eſt in rerum
natura, dum in Concilij Lateranenſis medio fuerit combuſtus, vt diximus:
ſed ex alijs eiuſdem Dei famuli operibus ab Eccleſia permiſſis, & appro- E
batis; argumento præſertim eiuſdem capitis. *Damnamus*. ex dicti enim li-
belli errorem continentis reprobatione, cæterorum librorum, tanquam
errores non continentium inſurrexit approbatio, & vt approbati ab om-
nibus ſunt recepti, vt optimè aduertit Auguſtinus Barboſa I.V.D. Luſita-
nus Prothonotarius Apoſtolicus, & S. Congregationis Indicis Conſultor
in ſua Collectanea Doctorū tom. 1. cum de eodem cap. *Damnamus*. pag. 8.
col. 2. poſtremæ editionis Lugdunen. de ann. 1647. ad verbum. *Quem
Abbas Ioachim edidit, &c.* cuius verba ſunt. *Aduerte, quod libellus ſolus Ioa-
chimi de vnitate, ſeù eſſentia Trinitatis, quem edidit contra Magiſtrum ſen-*

ten-

A *tentiarum damnatus fuit à Concilio Lateranenſi ſub Innocentio ann.* 1215. *non ipſe Auctor, nec alia eius opera, maximè cum idem Abbas Ioachim omnia ſcripta ſua Papæ aſsignari mandauerit, Apoſtolicæ Sedis iudicio approbanda, ſeù etiã corrigenda; ità Fr. Franc. Longus à Curiolano Capuccinus in Compendio de Cõcilijs generalibus, vbi de Concilio Lateranenſi 4. pag. 259. Ægid. Roman. ſuper hunc text. par. 2. in fine, Card. Tuſch. tom. 1. lit. A. concl. 3. num. 24. Auguſt. Triumph. de poteſt. Eccleſiaſt. quæſt. 10. art. 5. Anton. Poſſeuin. in Apparatu ſacro, tom. 2. verbo Ioachimus, Blaſius Vregas in Apocalyp. cap. 3. ſect. 3.* Quibus addi poſſunt Bartholomæus Piſanus in conformitatibus vitæ Sancti Franciſci ad Vit. Ieſu Chriſti par. 2. 1. *fructus, & conformitatis*, Trithemius de
B Viris Illuſtribus Ord. Sancti Benedicti lib. 1. cap. 1117. Sixtus Senenſis in Bibliotheca ſacra lib. 4. Magiſter Mauritius de Gregorio Ord. Prædicator. in Apparatu, ſeù Proemialibus ſuæ expoſitionis Laconicæ paraphraſticæ omnium Bullarũ ad ſenſum Proemij, capite *de ſcriptoribus non Apochryphis* Reuerendiſſimus P. D. Ioannes Bona è Monte Regale Congregationis Reformatæ S. Bernardi Ord. Ciſtercienſis Abbas in ſua Pſallentis Eccleſiæ Harmonia, Romæ impreſſa ann. 1653. in notitia Auctorum, & librorum, verbo *Ioachimus Abbas*, ac omnes alij Catholici Scriptores, qui tàm ſanctum, & Catholicum Doctorem ſuis in operibus citant, quos longum nimis eſſet recenſere.

C Sit igitur primum fundamentum deſumptum ex Præfatione ſua in Pſalterium decem cordarum, vbi oſtendit ſe de incomprehenſibili, & ineffabili Sanctiſſimæ Trinitatis myſterio perfectiſſimam, & ſpecialiſſimam à diuina largitate obtinuiſſe reuelationem in die ſanctiſſimo Penthecoſten, orans in Eccleſia Venerabilis Monaſterij Caſemarij poſt à ſe inſtitutum Florenſe Cœnobium. Hoc ſanè ſignificant verba illa mox referenda: *Vt rurſum Eccleſiæ cura rei familiaris cogeret implicari negotijs Monaſterij*. Nam Pontificia auctoritate ab onere Curatij Monaſterij abſolutus, Floris Abbatiam, à ſe à fundamentis extructam, gubernandam aſſumpſerat, vt ſuos in Chriſto filios optimè regeret in ſpiritu, & diſciplina. Hæc ſunt ger-
D mana verba noſtri Beatiſſimi Abbatis Ioachim, atq; Præfatio eiuſdem in Pſalterium decem cordarum.

Antiqua Patrum traditione perlatum eſt vſque ad modernos, magni eſſe præmij pſalmodiam: & ad ipſam pertinere illud Pſalmi quadrageſimi noni. Sacrificium laudis honorificabit me: & illic iter, quo oſtendam illi ſalutare Dei. Et multi quidem deſiderantes ſapientiam: dederunt ſtudium lectioni: inſtiterunt doctrinæ: nec tamen ad ipſius medullam peruenire permiſsi ſunt: quia nõ ſunt arbitrati intrandum eſſe per gratiam: ſed magis per arbitrium liberum: quod non profuit ab initio innitentibus ſuper eo. Non enim inuenerunt clauem Dauid: nec eum, qui aperit diligentibus eam: & idcirco palpantes in circuitu: in-
E *uenire additum nequiuerunt: iuxta illud Apoſtoli. Tota die addiſcentes, & nunquam ad ſcientiam veritatis peruenientes. Hoc ſicut audiuimus: ſic & vidimus: probauimus vtrumque: & ni fallor: experimento didicimus. Eram aliquando ego ipſe anxius ad verba Dei, & quærebam per exercitium lectionis ad veritatis notitiam peruenire. Cumque ad eam per legendi ſtudium properare flagrarem: aſſumens ſibi pennas velut Aquilæ: longius quam erant, recedebat à me. Cum autem poſitus in feruore nouiſsimo: cœpi Dei cauſa diligere pſalmodiam: multa mihi in ſcriptura diuina pſallenti ſub ſilentio reſerari cœperũt: quæ antea legendo veſtigare nequiueram. Non ſolum ante: ſed & iam tunc ſentire incipiebam: quid illud ſit: quod in alio pſalmo ſcriptum eſt. Beati, qui ha-*

bitant in domo tua Domine : in ſæcula ſæculorum laudabunt te. Sed cum mihi A
qui (vt iam videbatur) cogitatione, & auiditate illius ſupernæ Ciuitatis habitator effectus fruebar ſecundum interiorem hominem non modica viſione pacis: accidere illud, quod ſibi multi (& ſi fruſtra) accidiſſe queruntur, vt rurſum Eccleſiæ cura rei familiaris cogeret implicari negotijs Monaſterij: quæ ſecundum cuiuſdam coloris ſui ſpeciem, aut verè ſæcularia ſunt: aut pene ſæcularia iudicanda: compulſus ſum iterum cum cordis gemitu non ſine formidine exclamare: Heu mihi quia incolatus meus prolongatus eſt: habitaui cum habitantibus cedar: multum incola fuit anima mea. Et illud. Præciſa eſt velut à texente vita mea: dum adhuc ordirer ſuccidit me. Cum ergo huiuſcemodi gemitus verſaretur in mente mea: accidit poſt annos aliquot; cum eſſem apud Cœnobium Caſæ B
maris (ſupple anno 1196. Romam iturus pro Apoſtolica ſui noui Florenſis Ordinis confirmatione, de quo ſupra) *detinentibus me ibi: viro venerabili Geraldo Abbate ipſius domus, & Fratribus eius: & colligantibus me ſibi inſolubili vinculo charitatis: diem adeſſe ſolemnem: in quo dona Sancti Spiritus ſuper ſanctos Apoſtolos effuſa ſunt, & oleo illo ſpirituali infuſa, quo vnctus eſt vnigenitus Dei præ conſortibus ſuis. Quia vero non omnino eram expers ab intellectu olei ſancti: ſed & ſciebam, quod ad hoc ipſum pertineret ſacrificium laudis: dolens quod tam diuturno tempore tanti beneficij gratia expers eram: ſtatui apud me die illo dicere mihi aliquot Pſalmos ad honorem Sancti Spiritus ob tantæ reuerentiam, & ſolemnitatem diei: ſperans donari mihi aliquid in* C
die ipſo ab eo, qui dat omnibus affluenter, & non improperat. Interea cum ingrederer Oratorium, & adorarem Omnipotentem Deum coram ſancto Altari: accidit in me velut hæſitatio (Nota lector pijſſime ly, *velut hæſitatio*, nam non denotat quod ante hæſitauerit de myſterio Trinitatis, ſed quod tunc tūc incœperit hæſitare) *quadam de fide Trinitatis; ac ſi difficile eſſet intellectu, vel fide: etiam omnes perſonas vnum Deum: & vnum Deum omnes perſonas. Quod cum accideret oraui valde: & conterritus vehementer compulſus ſum inuocare Spiritum Sanctum: cuius ſacra ſolemnitas præſens erat: vt ipſe mihi dignaretur oſtendere ſacrum myſterium Trinitatis: in quo nobis promiſſa eſt à Domino omnis notitia veritatis. Hæc dicens cœpi pſallere: vt ad propoſitum* D
numerum peruenirem. Nec mora occurrit animo modo forma Pſalterij decachordi: & in ipſa tam lucidum, & apertum ſacræ myſterium Trinitatis: vt protinus compellerer clamare. Quis Deus magnus ſicut Deus noſter? Tu es Deus, qui facis mirabilia. Et illud. Magnus Dominus Deus noſter: & magna virtus eius; & ſapientiæ eius non eſt numerus. Igitur (donante ipſo) mox ſubſcripti operis librum primum in ipſo Monaſterio poſitus incoaui, & experte perfeci. Secundum vero & tertium: non ibi tunc; nec eodem tempore: ſed quaſi poſt duos annos (Supple, hoc eſt, anno Dominicæ Natiuitatis milleſimo centeſimo nonageſimo octauo, & Pontificatus Innocentij tertij anno primo. Nam anno prædicto Dominicæ Natiuitatis 1196. primo dicti Pſalte- E
rij libro à ſe in Caſamarij Cœnobio compoſito, inde diſcedens, Romam adiuit pro confirmatione, vt diximus, ſui Florenſis Ordinis; & die 25. Auguſti eiuſdem anni 1196. & Pontificatus Celeſtini tertij anno ſexto, inſtitutis, ſiue Conſtitutionibus, à ſe pro ſuo Florenſi cōditis Ordine, Apoſtolica auctoritate vallatis; poſt nonnullos grauiſſimarum rerum tractatus, qui illum etiam in Siciliæ Inſulam vocauerant, ad Henrici ſexti Romanorum Auguſti præces ſcribēs ſuper Ieremiam Prophetam, Erytream, & Merlinum multum temporis ſpatium conſumpſerat: & quidem Ieremiam expoſuerat anno Domini 1197. vt patet ex cap. 24. eiuſdem operis;

Sup. cap. pag. 99.

A ris; ideoque Auguſti præcibus, rerumque vrgentia alligatus, non ſtatim, vt opus Pſalterij expoſtulabat, ſed quaſi poſt duos annos compleuit) *Siquidem in tribus libris diſtinctum eſt opus iſtud: ſecundum quod tres ſunt perſonæ Deitatis: in quibus fidei noſtræ pulchritudo conſiſtit. Et quamuis poſt opus Concordiæ, quod incæpimus primo. Et expoſitionem Apolypſis quæ (ignorante me) omnimodis exitum rei; neſcio qua Dei prouidentia ex eodem primo opere naſcendo: proceſsit Spiritui Sancto: qui & donat, quod exhibemus hoc tertium opuſculum: dedicare decreuerim: quia tamen nihil eſt in rebus creatis: quod ſic attribuatur vni perſonæ: vt alienum ſit à regno, & operatione duarum: non inconuenienter in hoc ipſo: myſterium rutilat Trinitatis: dum primus liber, in*
B *quo agitur de vaſe muſico: proprietate alti myſterij attribuitur Patri, à quo omnia. Secundus in quo agitur de numero Pſalmorum: ſapientiæ diuinæ: per quam omnia. Tertius in quo agitur de modo Pſalmodiæ, & Inſtitutione Pſallentium eidem ſanctæ vnctioni: in qua omnia: quæ cum ſit gaudium, & exultatio ſummi* Dei: *eos quos ſacris replet muneribus: lætos efficit, & iucundos.* Hactenus Florenſis Abbatis Præfatio in Pſalterium decem cordarum.

Modo ſic. Vel relatum errorem de Summa Trinitate, & Fide Catholica ſcripſerat Abbas Ioachim ante prædictam de Sanctiſſimæ Trinitatis myſterio reuelationem: vel poſt obtentam reuelationem. Si dicatur primum. Contra eſt, nam mendam ſic enormem ſtatim poſt habitam reue-
C lationem emendaſſet, & Petrum Lombardum non hæreticum, & inſanum; ſed Catholicum, & ſapientiſſimum nuncupaſſet, ſummèque commendaſſet; nec ſuum errorem in propatulo reliquiſſet, at ſtatim illum retractaſſet, tanquam is, cuius animum nulla torpedo obrepebat, & ad verba Dei ſolicitus, illa extemplò apprimè regiſtrabat, vt eius ſcripta fatentur. Nec ſecundum fari poteſt, ſiquidem quomodo credibile, ne dum veriſimile reddi poteſt, quod tam ſanctus, humilis, deuotus, & fidelis, inque cunctis illuminatus, contra reuelationem habitam ſcribere voluiſſet? Immò, & quomodo Deus ipſe, qui ne aliqualem fideliſſimus eius famulus circa Sanctiſſimæ Trinitatis myſterium perpetiretur hæſitationem, ſtatim in for-
D ma Pſalterij totum aperuerat illi myſterium Trinitatis, ac patefecerat: ita eundem poſt datam reuelationem permiſiſſet errare? Vel ſaltem nec feciſſet ei poteſtatem tanta etiam poſt mortem operandi mirabilia ſi infidelem illum præſenſiſſet. Patet ergo illum in cunctis fuiſſe fidelem, nec in ſimilem errorem fuiſſe delapſum, Deique verba ſemper fuiſſe locutum, & in tractatu incomprehenſibilis ſanctiſſimæ Trinitatis myſterij præſertim, omnes Eccleſiæ Doctores excelluiſſe ob ſpecialem diuinitus deſuper illi traditam gratiam, vt ex data eius Præfatione conſtat.

Dices. Poterat B. Ioachim errare, & non corrigere. Ergo errauit, & non correxit. Reſpondeo iiſdem verbis, quibus ab hac infamia te ab-
E ſolueres. Poteras tu heſterna die furtum facere, & non reſtituere. Ergo tu heſterna die furtum feciſti, & non reſtituiſti. Concedo itaque quod *David pſalmo 50.* homo poſſit ſemper peccare, nam etiam in peccatis concepit eum mater ſua. Nego tamen quod ſemper peccet, cum de potentia ad actum (vt inquit Philoſophus) non valeat argumentatio. Et eadem ratione concedo, quod Abbas Ioachim potuerit errare, nego tamen, quod errauerit de facto circa myſterium ineffabile Sanctiſſimæ Trinitatis. Inſtabis. Sunt Sancti Patres, atque Doctores grauiſſimi, qui dicunt eum erraſſe de facto, reprehendendo ſcilicet Magiſtrum ſententiarum. Ergo de facto errauit, & non correxit. Reſpondeo Sanctos Patres, atque Doctores omnes

nes quotquot extant, qui de Abbate Florenſi in tractatu de Trinitate tã- A
quam errante mentionem fecere, ſecutos eſſe rubricam Lateranenſis Cõcilij, quod ſuppoſuit pro vero id quod ab Aduerſarijs fuerat contra eum inſinuatum, oppoſitumque; nempè Ioachim Abbatem Florenſem fuiſſe illius hæreſis auctorem iam defunctum; de cuius obitu Romanus ipſe Põtifex Innocentius tertius plenè erat informatus, vt patet ex ſententia eiuſdem Pontificis contra Curacenſes ad fauorem Abbatis, & Conuentus Florenſis data apud Criptam ferratam 2. Kal. Septembris Pontificatus ſui anno quartodecimo, quàm nos ſupra retulimus; ex quo poteſt de-

Supra cap. 11. pag. 22.

ſignari annus Domini, nempè 1212. & in anno 1215. Menſe Nouembris fuit Lateranenſe Concilium celebratum. O vtinam fuiſſet ad hunc vſque B
annum, & menſem ſuperſtes: nam vtique ſuam conſcientiam depuraſſet, & anſam non habuiſſent quidã ſcioli eum villicandi diuerſimodè. Sicut ergo Concilium Lateranenſe declarauit hæreticam ſententiam illam non reduplicatiuè, prout erat Abbatis Ioachim, ſed prout reuera continebat prorſus hæretica, & Orthodoxæ fidei contraria: & de Ioachim Abbate non curauit niſi materialiter, quia viuens anno Domini 1200. Sanctæ Romanæ Eccleſiæ omnia ſcripta ſua cenſuræ ſubmiſerat. Ità etiam Sancti Patres illius ſæculi, atque Doctores eandem Concilij ſententiam ſũt imitati. Et vt cõiectari fas eſt, & ſi reliqua Ioachim opera fueriat à Cõcilio approbata, quod Florenſes Patres ea diuturno tẽpore poſt Conciliũ de- C
tinuerunt in abſcondito, timentes Aduerſariorum induſtriam, & omninò deperirent. Coniecturæ huius fundamentum eſt infamia eodem ſæculo SS. Thomæ, & Bonauenturæ Monachis totius Ordinis Florenſis data, &

Infra cap. 100.

vix per Sedem Apoſtolicam extincta, vt infra patebit ex Honorij Papæ 3. litteris: atque adeò non valuerunt SS. PP. præfati, famuli Dei Ioachim propriam ſententiam deuulgare, ne dum pro eo Apologiam componere, cum ipſius opera catholicis propoſitionibus ſint plena. Et addimus quod neque tempus aſſignari poteſt in quo ità Ioachim de Trinitate ſẽſerit. Vrgebis. Bernardus Lutzengurbus Ord. Prædicatorum in Cathalogo hæreticorum lib. 2. litt. L. teſtatur, *Abbatis Ioachim hæreſim fuiſſe ann.* D
1172. ſub Friderico primo, & Alexandro Papa tertio. Et Matthæus Paris, ſiuè potiùs Pariſienſis, Monachus S. Albani in Anglia, qui ſub tertio Henrico Rege Anglorum ſcripſit hiſtoriam Anglicanam ab anno 1067. vſque ad annum 1250. in quo obijt, ad annum 1179. agens de libello ſcripto in Petrum Lombardum ab Abbate Florenſi Ioachim, dicit eam controuerſiam fuiſſe excitatam ſub Pontificatu Alexandri Papæ 3. & nec terminatam niſi vſque ad Innocentium 3. Demus Auctoris verba. *Scripſit etiam* (inquit Paris) *eiuſdem* (Alexandri nempè) *Papæ diebus contra eũdem Petrum Lombardum Abbas Ioachim Florenſis Cœnobij libellum, vocans eum hæreticum, & inſanum, eo quod in libello ſententiarum, quem compoſue-* E
rat idem Petrus de Vnitate, ſiuè de Eſſentia Trinitatis, dixit: quoniam quadã ſumma res eſt Pater, & Filius, & Spiritus ſanctus, & illa non eſt generans, neque genita, neque procedens. Contra hanc aſſertionem oppoſuit Abbas præfatus, quod non tàm Trinitatem aſtruebat in Deo, quàm Quaternitatem, tres videlicet Perſonas, & illam communem eſſentiam, &c. Et paulò infra ſubiungens ait. *Stetit autem hæc indeterminata altercatio à diebus Alexandri Papæ vſque in tempora Innocentij Papæ per annos multos, ſedentibus inter eos in Cathedra Romana Lucio, Gregorio, Clemente, & Celeſtino Pontificibus Romanis. Quibus ſuccedens Innocentius tertius anno Domini 1215. Romæ gene-*

Bern. Lutzenburgus in Cathalogo hæret.

Matthæus Paris in Annal. Anglicis ad ann. 1179.

rale

A *rale Concilium celebrans libellum Abbatis Ioachim, quem contra Petrum, & Articulum ediderat prædictum his verbis damnauit. Nos ſacro, &c.* prout habetur ſupra. Et hanc eandem Matthæi Paris hiſtoriam ſecuti ſunt Seuerinus Binius, & Odericus Raynaldus. Ergo errauit de facto ſub Alexandri 3. Pontificatu, & non correxit ſub Pontificatu Celeſtini poſt habitam reuelationem ineffabilis myſterij Sanctiſſimæ Trinitatis. Reſpondeo. Non eſſe verum id quod Bernardus Lutzenburgus Ioachim Abbati impingit; ſicut non eſt verum, quod Abbas in eodem Concilio, vt videtur ipſe ſupponere, *poſtea fuit paratus ſe corrigi*. nam ipſe iàm è viuis exceſſerat ann. 5. Pontificatus Innocentij 3. & Dominicæ Incarnat. ann.

Seuerinus Binius in notis ad Concil. Later. Coloniæ Agrippina impreſſis ann. 1618. tom. 8. part. 2. pag. 698. Odericus Raynald. continuator Annal. Baronij ad ann. 1215. nu. 8.

B 1202. vt infra probabitur. Ad id quod ex Matthæo Paris aſtruunt Seuerinus, & Odericus reſpondeo, quod Matthęi Paris hiſtoria fuit adulterata ab Hæreticis Zigeuinis tàm in corpore, quàm in notis marginalibus, vt optimè obſeruauit Bellarminus Cardinalis in opuſculo de Scriptoribus Eccleſiaſticis, cum de Matthæo Pariſienſi. Et ſi hoc tempore Ioachim erraſſet, libellum non ſibi tanquam Florenſi, ſed tanquam Curacenſi Abbati aſcripſiſſet (hoc enim tempore erat ipſe Abbas Curacenſis Monaſterij, vt patet ex ſibi conceſſo priuilegio ann. Dom. 1178. à nobis ſupra relato, & vulgauit etiam Iacobus Græcus in ſua Chronologia ſect. 11. licèt amanuenſis, aut typographi inaduertentia annum 1170.

Super cap. 13. pag. 30. C.

C poſuerit pro anno 1178.) vt veritatis ordo requirebat. Præterea interdictum erat primi ſæculi Ciſtercienſibus Patribus ſine Generalis Capituli, aut Romani Pontificis licentia nouas librorum expoſitiones facere: & cum ipſe non niſi à Lucio 3. Romano Pontifice nouos libros componendi licentiam impetrauerit, nullo modo poterat ſub Pōtificatu 3. Alexandri Abbas Curatij Ioachim contra Petrum Lombardum calamum ſuum exerere, & à ſe compoſita diuulgare. Suppono nihilominus pro vero id quod fama per manus ducta prodit in Calabria, Petrum ſcilicet Lombardum Dei Viri Ioachim allectum præconijs, dum Curacenſis Monaſterij clauum tenebat, Alexandro 3. Pontifice, circa ann. Domini

D 1163. Curatium acceſſiſſe, & ſecum diſputaſſe de articulis fidei, in quibus Lombardus ab Eccleſia declinabat. Vnde in receſſu apud Monaſterium Sambucinæ eiuſdem Ciſtercienſis Ordinis in Calabria, & agro oppidi Lutiorum, vt tradit Barrius, perculſus morbo, vitam excedit; vbi & ſepultus iacet, vt docet lapis veterrimus, muro Eccleſiæ ad ſiniſtram maioris Altaris Deiparæ Aſſumptioni dicati, fabricatus, quem ipſe vidi, eiuſque inſcriptionem ex Iacobo Græco vulgauit Maurique, cuius verba nos ſupra dedimus. Diſputare enim de articulis fidei cum ſuſpectis de fide non erat interdictum Ciſtercienſibus, vt erat libros componere, & nouas expoſitiones facere; dum hoc laboris genus veros Monachos ab

Gabriel. Barr. Frãciſcanus de antiq. & ſit. Calab. lib. 5. pag. 398.

Supra cap. 10. pag. 18. C.

E otio contemplationis auertebat, & auertit. Vnde legimus, Ciſtercienſes primos hoſtes fuiſſe, qui viriliter Albigenſibus reſiſterent, & primos, qui Inquiſitoris officium exercerent, indeque ad Prædicatorum Ordinis Patres dimanaſſe. Bernardum Parentem Clareuallis inſudaſſe apud nolentes parere Chriſti in terris Vicario Innocentio 2. Gilibertum Porretanum Pictauientium Epiſcopum errantem biduana prędicatione ad Eccleſiæ ſinum reportaſſe; de quo etiam meminit, vt tradit Turrianus, ſerm. 80. *in Cantica*, & lib. 5: *de conſideratione ad Eugenium*. Et Ioachim ipſe contra Iudæos de myſterio Trinitatis diſputaſſe teſtatur in Expoſitione Apocalypſis cap. 1. text. 11. pag. 36. col. 4. vbi agens de nomine, *Adonay*,

Luiſius Turrianus tō. vnic. diuerſor. opuſculor. opuſculo 7. diſput. 1. dub. 2. §. Ex his.

Ioachim. Abb. in Expoſ. Apoc.

nay, inquit. *A quodam peritiſſimo Hebræo de virtute huius nominis ſciſcitati ſumus, & quoniam aliquotiens de fide noſtra, & ſua ad diſputationem venimus, ex aſſidua collocutione nobis familiaris effectus, & maximè quia detectum deprehendit in nobis, quod confeſſores indiuiduæ Trinitatis ignorare putabat, ità ſe rem habere, &c.* At conceſſo etiam pro vero (quod expreſsè negatur) quod Ioachim ſcripſerit ſub Pontificatu Alexandri tertij anno Domini 1172. vt aſtruit Lutzenburgus: vtique de Ioachini errore tanquam de re ſeria ipſemet Alex. 3. verba feciſſet in generali Lateranenſi Concilio anno Domini 1179. celebrato à 300. numero Epiſcopis, vt de Petri Lombardi erroribus fecerat, aut ſaltem cæteri ſucceſſores eius in alijs Concilijs ſubſecutis, nempè Pariſienſi ſub Vrbano 3. Anglicano, & Pariſienſi ſub Clemente 3. & Diuionenſi ſub Cæleſtino 3. Ex his etiam habetur reſponſio ad id quod ſcripſere in Directorio Inquiſitorum Franciſcus Pegna, & Nicolaus Eymericus, dum aiunt Florenſem Abbatem erraſse circa ann. 1195. cum Celeſtinus 3. poſt hunc annum per Legatum ſuum Concilium celebrauerit anno Domini 1197. Vrgebis iterum. Abbas ipſe fatetur in data præfatione ad Pſalterium decem cordarum ſe de myſterio Trinitatis hæſitationem habuiſſe. Ergo de facto errauit, & eius hæreſis fuit excitata in eo tempore, quod atteſtarunt Lutzenburgus, & Paris, aut in eo alio anno quem aſſignarũt Pegna, & Eymericus, & tandem deciſa ſub Pontificatu Innoc. 3. Reſpódeo. Tranſeat antecedens, & nego conſequentiam. Aliud enim eſt hæſitare, aliud errare, & errata regiſtrare. Hæſitare enim nihil aliud importat, quàm non habere intelligentiam terminorum promptam, & expeditam à perplexitatum inuolucris, vnde non poteſt formare intellectus ſyllogiſmum. Errare verò hoc non importat, ſed plenum, & perfectum diſcurſum: & qui errat, quibuſdam nititur fundamentis, quæ putabat vera: at deindè cognita falſitate, vel ſui ipſius, aut ſapientiorum iudicio futilia, vana, immò & falſa iudicantur. Dixi, tranſeat antecedens, quia hæſitatio, quàm Ioachim ſibi accidiſſe inquit, non fuit vera, & propria hæſitatio, ſed *velut hæſitatio*, ſeù principium hæſitationis, & durauit breuiſſimo temporis ſpatio, pro eo nempè tempore, quo genuflexus Vir Sanctus præces effundabat Altiſſimo. Repetamus eius verba, vt magis omnibus veritas elucéſcat. En verba Florenſis Abbatis. *Interea cum ingrederer Oratorium, & adorarem Omnipotentem Deum coram ſancto Altari, accidit in me velut hæſitatio quadam de fide Trinitatis, ac ſi difficile eſſet intellectu, vel fide eſſe* (*etiam* legitur ex typographi, aut amanuenſis errore) *omnes perſonas vnum Deum, & vnum Deum omnes perſonas, quod cum accideret oraui valdè, & conterritus vehementer compulſus ſum inuocare Spiritum ſanctum, cuius ſacra ſolemnitas præſens erat, vt ipſe mihi dignaretur oſtendere ſacrum myſterium Trinitatis, in quo nobis promiſſa eſt à Domino omnis notitia veritatis. Hæc dicens cæpi pſallere, vt ad propoſitum numerũ peruenirem. Nec mora occurrit animo modo forma Pſalterij decachordi, & in ipſa tàm lucidum, & apertum ſacræ myſterium Trinitatis, vt ſtatim compellerer clamare. Quis Deus magnus ſicut Deus noſter? Tu es Deus qui facis mirabilia. Magnus Dominus noſter, & magna virtus eius, & ſapientiæ eius nõ eſt numerus, &c.* Vrgebis. Non eſt credibile quod tantæ auctoritatis ſcriptores impingere voluerint Abbati Ioachim talem errorem, ſi non erraſſet ipſe de facto, & conſequenter me gratis negare id quod communiter conceditur. Reſpondeo, Scriptores non proprio ingenio, & induſtria alcrip-

Franciſcus Longus à Curiolano Capucin. in Breu. Chronologico Pontif. & Concilior. ad hunc ann.

Franciſc. Pegna in Directorio Inquiſit. commẽt. 1. pri. part. cap. 2. quẽ citat Caietanus 1. 1. Summæ S. Thom. q. 39. ar. 5. Nicol. Eymeric. in direct. Inquiſit. part. 1. cap. 2.

A aſcripſerunt Abbati Sancto, quod ipſe non ſcripſerat: ſed ſunt imitati rubricam Lateranenſis Concilij, in quo, poſt eius mortem, ſui nominis aduerſarijs ſugerentibus, fuit de huiuſmodi errore inficiatus, vt diximus. Ad conſequentiam dico, me non gratis negare Ioachim talia ſcripſiſſe; ſed nixus viribus appoſiti argumenti, ſcilicet, quod ſi Abbas Sanctus errafſet, errorem ſuum emendaſſet poſt habitam reuelationem. Et addo, quod ſi B. Ioachim fuiſſet aliquo modo de fide ſuſpectus, ne dum per ipſum tot Deus non operatus fuiſſet mirabilia; ſed nec Romani Pontifices adeò eum magnifeciſſent, vt eum etiam impellerent ad noui, & veteris teſtamenti Concordiam, & Apocalypſis Expoſi-
B tionem perficiendam, vt teſtatur epiſtola Clementis tertij ad ipſum data Laterani 6. Idus Iunij Pontif. ſui ann. 1. quam ſupra dedimus. Sed vt omninò reprobentur à lectoribus meis dicta à Bernardo Lutzenburgo, Matthæo Pariſienſi, Franciſco Pegna, Nicolao Eymerico, & alijs aſſerentibus, Dei virum noſtrum malè ſenſiſſe de ineffabili myſterio Trinitatis antequam illud ei patefaceret Dominus in Eccleſia Caſemarij in forma Pſalterij decacordi, referenda ſunt nobis aliqua, quæ idemmet S. Abbas regiſtrauit in Concordia noui, & vet. teſtam. ac Apocalypſis Expoſitione, quas ipſe non dum Monachus, ſed Peregrinus incœperat in Thabor monte, licèt antequam ad perfectum duceret expoſitionem
C Apocalypſis ſub Pontif. Clementis 3. quædam alia opuſcula compoſuerit, vt alibi obſeruauimus. Ait itaque in Concordia nou. & vet. teſtam. quam diximus præſentatam Vrbano 3. licèt alij prædeceſſori eius, ſcilicet Lucio 3. præſentatā ſcripſerint. Et quidē lib. 2. tract. 1. cap. 2. inquit *Sunt enim ſi ſanè ſapimus duo ſignificantia vnum ſignificatum oſtendentia nobis, qui credimus in Deum viuum, vnum eſſe Patrem ad quem ſpecialiter pertinet vetus teſtamentum; vnum Dei filium, ad quem ſpecialiter pertinet nouum; vnum Spiritum ſanctum, qui ab vtroque procedit, ad quem ſpecialiter pertinet myſticus intellectus, qui ſicut dictum eſt à duobus procedit*. Et caput ſextum ſic exorditur. *Quod autem tres generationes pro vno principio*
D *accipiendas eſſe dicimus, non diſcordat à ſacro myſterio ſanctæ, & indiuiduæ Trinitatis. Si enim Pater, & Filius, & Spiritus ſanctus non ſunt tria principia, ſed vnum principium, non eſt abſque cauſa myſterij, vt tres viri iuſti qui typum retinent Trinitatis pro vno principio accipiantur, ità vt quilibet eorum accipiatur pro principio; & ipſi tres pro vno principio, &c.* & cap. 8. verſus finem poſt alia de Trinitate ſequitur. *Quia verò vnus eſt Pater, à quo procedunt Filius, & Spiritus ſanctus, vnus ſcilicet qui à Patre procedit, & Filio, duo qui procedunt ab vno Patre: rectè primus ſtatus aſcribitur Patri, ſecundus ſoli Filio, tertius communis Filio, & Spiritui ſancto. Nec iſtud tamen dico, vt (quod à cordibus abſit fidelium) diuiſum eſſe credatur regnum, aut*
E *operatio vnius perſonæ à regno; aut operatione duarum: ſed hoc planè accipiendum eſt proprietate myſterij. Sicut enim tres perſonæ ſunt, & vnus Deus, ità plerumque in his quæ communia ſunt tribus inueniuntur diſtinctæ ſignificationes ad ſimilitudinem perſonarum ſecundum quid*. Plura poſsemus alia ex eadem Concordia deſumere; at aperiamus Apocalypſim, quia hæc clariora nobis tribuet argumenta. Et in primis videamus quid ipſe ſcriptum reliquerit in libro Introductorio ad Expoſitionem Apocalypſis, agens de alio intellectu, ait enim. *Quod ſi horum quoque intellectuum requiritur ſcientiæ fructus, ille eſt, quem à Sanctis Patribus obſeruare firmiter docti ſumus, credere ſcilicet, & inconcuſsè tenere eſſe in Patre Filium, & Spiritum ſan-*

Sup. cap. 24. pag. 65. A.

Supra cap. 63. pag. 267.

Ioachim Abb. in Conc. noui, & veter. teſtam. lib. 2 tract. 1. cap. 2. pag. 7. col. 3.

Idem ibidem cap. 6. pag. 8. col. 4.

Idem ibid. c. 8. pag. 9. col. 4.

Ioachim Abb. in lib. Introd. in Expoſit. Apoc. cap. 11. pag. 12. col. 3.

ſanctum, eſſe in Filio Patrem, & Spiritum ſanctum, eſſe in Spiritu ſancto Pa- A
Idē ib. pag. 12. col. 4. *trem, & Filium, & quod hi tres ſimul vnus Deus ſunt*: & dum capite ſe-
quenti nempè 12. agit, *de duplici intelligentia diſtinctionis*, inquit. *Liquet
omnibus Chriſtianis, qui fidem Catholicam firmiter tenent, quod duæ perſonæ
ſunt in Trinitate, quæ Deus eſt, quarum vna ingenita eſt altera genita, atque
vna earum à nullo eſt, altera verò à ſolo Patre. Eſt verò & alia perſona, quæ à
Patre, Filioque procedit; quæ ſicut Filius cooperatur Patri, ità ipſa quoque pa-
tri cooperatur, & Filio. Tanta quippe eſt identitas inter Patrem, & Filium,
vt eum ſe dicat mittere Filius, quem dicit ipſe mittere Patrem, & eum dicat
à Patre procedere, qui procedit à ſe. &c.* & cap. 13. tali titulo inſignito: *No-*
Idē ib. pag. 13. col. 2. *ta pulchrum myſterium*. dicit. *Arguunt nos iſta dicere, qui Sabellianum virus* B
*occultant in pectoribus ſuis metuentes in ſcriptura diuina aliquid proferre, quod
diſtinctè referatur ad perſonas ſingulas, ne videantur ſciſſionem facere Deitatis:
non attendentes, quod ſicut verè in perſonis proprietas eſt, & in eſſentia vni-
tas; ità quædā ſint, quæ propter proprietatē perſonarū propriè aſcribantur Patri,
quædā quæ propriè aſcribātur Filio, quædā quæ propriè Spiritui sācto, & quæ prop-
ter vnitatē eſſētiæ, ipſa met cōmuniter referātur ad oēs. Quoniā quidem ſic verè
sūt tres perſonæ Pater, & Filius, & Spiritus ſanctus, vt tñ in Patre ſit Filius, &
Spiritus ſanctus, in Filio Pater, & Spiritus ſanctus, & in Spiritu ſancto Pater
& Filius. Sicut ergo vox illa quæ dictum eſt: Tu es Filius meus dilectus, per-
tinuit ad ſolum Patrem, & caro ipſius Filij ad ſolum Filium, & Columba ad* C
*ſolum Spiritum ſanctum: & tamen hæc tria tota ſimul Trinitas operata eſt.
Ità primum ſtatum proprietate myſterij dicimus aſcribendum Patri, ſecundum
Filio, tertium ſpiritui ſancto: & tamen tres ſimul tribus perſonis communes
ſunt. Quia nihil habet Pater, quod non ſit Filij, & Spiritus ſancti, nihil Fi-
lius, quod non ſit Patris, & Spiritus ſancti, & nihil Spiritus ſanctus, quod non
ſit Patris, & Filij. Ea propter ſi verbum illud penſamus, quo ait Dominus:
Pater meus vſque modo operatur, & ego operor. Quod videtur propriè diſtin-
ctionem facere inter perſonam Patris, & perſonam Filij, ac ſi ſolus tunc ope-
ratus ſit Pater; & ſolus tunc operatus ſit Filius. Et illud quod generaliter ſcrip-
tum eſt de verbo Patris. Omnia per ipſum facta ſunt. Et illud quod idem Fi-* D
*lius teſtatur de Patre dicens. Pater in me manens, ipſe facit opera. Ità miro
modo Sabellij, Arrijque venenum, donante ipſo, de quo & loquimur deuitare ſuf-
ficimus, vt per hoc quod inuenimus aliqua propriè aſcripta Patri, propriè Fi-
lio, propriè Spiritui ſancto, dicamus intelligere proprietatem perſonarum. Et
per hoc quod inuenimus omnia pertinere ad omnes, diſcamus piè ſentire vnita-
tem eſſentiæ. &c.* Audiuimus quæ dixerit in ipſo limine Apocalypſis, au-
Ioachim Abb. in Expoſit. Apoc. part. 1. cap. 1. text. 11. pag. 34. col. 1. 2. & 3. diamus modò eundem S. Abbatem, primum Apocalypſis caput expo-
nentem. Ait itaque text. 11. *Non enim ſufficit Mundo ſcire Patrem ſolùm,
niſi ſciat filium, & Spiritum ſanctum. Nec ſufficit ei ſcire omnes tres perſo-
nas, niſi etiam credat aliam earum eſſe ingenitam, aliam genitam, aliam pro-* E
*cedentem. Niſi credat ſingulam eſſe verum Deum. Niſi credat tres perſonas
eſſe ſibi ipſis coæternas, & coæquales. Niſi credat Filium eſſe genitum à ſolo
Patre, Spiritum verò ſanctum à Patre, & Filio procedere. Igitur præcedenti-
bus occultis, quæ pertinent ad notitiam perſonarum Patris, ſcilicet, Filij, &
Spiritus ſancti, ſequitur vnum in quo finis eſt fidei, in quo conſummatio verita-
tis, notitia videlicet vnius eſſentiæ, hoc eſt, vt tres perſonas vnum Deum eſ-
ſe intelligamus. Vbi enim eſt finis, ibi & conſumatio, quæ videlicet conſuma-
tio idcircò in aduentu Spiritus ſancti poſita eſt, quia eſt communio Patris, &
Filij, ipſe eſt vinculum vnitatis: & ideò qui noſcit illum à Patre, Filioque pro-
cedere,*

A *cedere, intelligi perſonarum trium ſummam, & ineffabilem vnitatem. Nullo enim modo poſſet vnus ipſe ab vtroque procedere, niſi vnum eſſet Pater, & Filius: nec poſſet vnus ipſe ab eiſdem ſine fine procedere ſi non eſſet vnus cum eis, à quibus indeſinenter procedit. Si ergo credimus principium Patrem, principium Filium, principium Spiritum ſanctum, perfectum Deum Patrem, perfectum Filium, perfectum Spiritum ſanctum, quod littera illa triangulata,* (ſcilicet A) *deſignare moſtratur, quid reſtat, niſi vt tres ipſos vnum Deum eſſe intelligamus, quod ſcilicet* Sacramentum *fidei deſignatur in O rotundo, quoniam quidem, vt elemento triangulato Trinitas, ità elemento rotundo, quod eſt O vnitas deſignatur, hæc eſt enim finis fidei ad ſalutem omni credenti. Si*
B *enim non prius intelligimus eſſe tres, quomodo tres ipſos ſimul poſſemus intelligere eſſe vnum? Alioquin qui ſic accipiunt vnum, quod trium eſſentiam perſonarum, vt aliquod vnum diſtinctum, & proprium eſſe dicant, ſic inquam aliquod vnum ſingulare, quomodo cum credimus, Deus Pater vnus eſt, Deus filius vnus eſt, Deus Spiritus ſanctus vnus eſt, quaſi quartũ aliquod ſit diuina ſubſtantia, Idolum adorant, non Deum, quoniam quidem quartum aliquod nõ recipit fides noſtra, ſed tantùm tres perſonas, quæ ſignificantur in A. Quod ſi ità eſt, quid pertinuit ad myſterium fidei, vt dicto. Ego ſum A. Adderetur & O. niſi quia non ſufficit nobis credere eſſe veraciter Deum trinum, niſi eum quẽ credimus eſſe trinum, credamus nihilominus eſſe vnum, & ſummè vnũ? Non*
C *enim aliud eſt qui dicit. Ego ſum A. & aliud qui dicit. Ego ſum O. Sed ipſe qui eſt vnus Deus dixit. Ego ſum A. ipſe qui eſt trinus dicit. Ego ſum O. ipſe inquam trinus, & vnus Deus dicit ſimul vtrumque. Ipſe qui dicit. Ego ſum Deus Abraham, Deus Iſaac, & Deus Iacob, ipſe dicit. Ego ſum, qui ſum. Et hæc dices filijs Iſrael.* Qui *eſt miſit me ad vos. Nec aliud eſt dicere. Ego ſum A. quàm ego ſum Deus Abraham, & Deus Iſaac, & Deus Iacob. Nec aliud eſt dicere. Ego ſum O. quàm. Ego ſum qui ſum. Et hæc dices filijs Iſrael. Qui eſt miſit me ad vos. Verumtamen multi dicunt quod dicimus, confitentur, quod confitemur, & tamen tenentes verba ſolùm in quibus eſt veritas verborum, intellectum ignorant, nec mirum tamen, dicit ſe namque Deus ipſe, de quo &*
D *loquimur, apparuiſſe Abraam, Iſaac, & Iacob in Deo omnipotente, ſed nomen meum Adonay non reuelaui eis. Quare hoc? quia magnum eſt, & archanum myſterium Trinitatis, & Vnitatis non poſſe vllo modo animalibus hominibus aperiri. &c.* Hæc & alia multa ſcripſit Ioachim in expoſitione Apoc. cõcernentia ad Sanctiſſimæ myſterium Trinitatis, & Vnitatis ſimpliciſſimæ diuinæ eſsentiæ; quæ cum omninò catholica ſint, atque catholicæ fidei prorſus conſona, ab eoque ſcripta tàm antequam Monachum indueret in Monaſterio Curatij, quàm ante, & poſt à ſe inſtitutum Ordinem Florenſem ſub Pontificatu Clementis 3. ann. Dom. 1189. & confirmatum deindè, vt ſupra probauimus ann. 6. Pontificatus Celeſtini etiam tertij; *Sup. c. 36. pag. 100. D.*
E procul dubio fictitia cenſeri debent, quæ Lutzenburgus, Paris, Pegna, & alij ſcripſerunt in ſuis operibus. Facit quoque ad confirmandum noſtrum argumentum, quod ſcilicet neque ante, neque poſt habitam reuelationem Ioachim errauerit in eo, in quo pulchritudo noſtræ fidei conſiſtit, in myſterio nempè Trinitatis, id quod Florenſibus ſuis fratribus obſeruandum indixit per ſuas Conſtitutiones à Celeſtino 3. confirmatas. *A Kalendis ergo* (mandat B. Abbas Ioachim Florenſis Ordinis Inſtitutor) *Octobris vſque ad Paſcha primam ſynaxim perſoluant à prima hora vigiliarum vſque ad tertiam: ſecundam à tertia vſque ad nonam: tertiam à nona vſque ad Completorium: nam quia & principium operis refertur ad Patrem, & per-*

ſeuerantia paſſionum ad Filium, & otium ſiuè requies ad Spiritum ſanctum: à A
Paſcha vſque ad Kalendas Octobris primam Veſpere, ſecundam mane, tertiã
meridie, & hoc quidem ad reuerentiam Trinitatis, vt ſingulis perſonis
offeratur ex æquo ſacrificium laudum. Cæterum ſi primam, & ſecundam vo-
luerint dicere ſimul, licebit: quia Pater, & Filius vnus Deus ſunt, à quibus
procedit Spiritus ſanctus: ſi ſecundam, & tertiam ſimul, licebit, quia Filius, &
Spiritus ſanctus vnus Deus ſunt, & ambo ab vno Patre: ſi ſimul tres, licebit,
quia ipſæ tres perſonæ vnus Deus ſunt. Hæc ex libello pro Eccleſiaſtico of-
ficio, perſoluendo in Florenſi Archicœnobio, exarauit Iacobus Græcus
Florentium Prior, & vulgauit in Chronologia Ioachim ſectione 46. pag.
mihi 177. & 178. Et cum ipſe Ioachim ſe fecerit vnum de Florenſibus, vt B
patet ex Bulla ſupra citata Celeſtini 3. eoſque ſanctiſſimis moribus, ac
mira in omnibus obſeruantia informauerit vſque dum fuit in humanis;
dubio procul non poterat non firmiter credere, & firmiter credendo ali-
ter ſcribere, vel prædicare quã quod in ſuis Inſtitutionibus regiſtrauerat, &
regiſtratũ Apoſtolica auctoritate vallari procurauerat. Et cõſequẽter,
ſtantibus his adductis, redditur incredibile, quod ante, vel poſt habitã
reuelationem voluerit errare circa myſterium Sanctiſſimæ Trinitatis
ineffabile. Tranſeamus ad ſecundum fundamentum.

Iacobus Græcus in Chronol. Ioachim.

Secundum fundamentum deſumitur ex monumento à Dei Viro veri
defenſoribus relicto, à nobis ſupra relato, quod quia in omnes partes mul- C
tum refert, illud iterum ſi hic tranſcribamus non erit inutile. *Cæterum,*
(inquit Ioachim) *ſi in aliquibus locis aliqua minus habent, ac per hoc trahi poſ-*
ſunt ab æmulis ad illicitum intellectum, quærat diligenter defenſor veri in alijs
locis opuſculorum noſtrorum, & inueniet ſufficienter in alio loco lucidum, quod
in alio forte loco fecit breuitas tenebroſum. Si enim non defuerunt viri iniqui,
qui deprauarent, teſte Petro, epiſtolas Pauli, & ſi Iamnes, & Mambres homi-
nes impij reſtiterunt Moyſi, quanto magis neceſſe eſt, vt compleatur id, quod
futurum eſſe teſtatur Apoſtolus de ſubuerſoribus veritatis, maximè cum videa-
mus inſtare tempora illa periculoſa, in quibus hæc ipſa, & multa alia futura
eſſe præſcripſit? Verum in omnibus his fiduciam bonam habemus ad Deum, ſciẽ- D
tes, quod ſicut verum eſt, quod prædixit de impugnatione veritatis, ita verum
eſſe neceſſe eſt id, quod ſubiunxit: ſed vltra non proficient: inſipientia enim eo-
rum nota erit omnibus, ſicut & illorum fuit. Vt hæc, quibus noſter Ioa-
chim ſuam Apocalypſis expoſitionem abſoluit, pleniùs intelligantur,
ſciendum, Dei virum ob ſupremum, & ſupernaturalem intelligentiæ, &
prophetiæ ſpiritum ſibi concreditum, profundiſſimos, ſed perobſcuros
ſuos edidiſſe tractatus. Quamobrem alij non eodem ſpiritu illuminati, ve-
luti cœcutientes, eius foliorum prata diſcurrentes, vix aliquos inde flo-
res carpere quiuerunt. Alij, velut talpæ, eximiam ſcriptorum eius pro-
funditatem peragrantes, non valentes nec quidem arcanorum penetra- E
re ſuperficiem, tanquam impij, & inſipientes corde, fideliſſima, & catho-
lica eius affata euertentes, tanquam glebas, in hæretica, ac impia depra-
uarunt; ſubuerteruntque, ſemper fideliſſimo Præconi detrahendo diuer-
ſimodè. Et alij tandem nodoſa quædam, & obſcura eius dicta enodare,
& dilucidare exoptantes, ad illicitum illa traxerunt intellectum; nec alia
attentè legendo percurrerunt eius opuſcula: nam iuxta eius promiſſum
in alio loco vtique lucidum inueniſſent, quod in alio tenebroſum inue-
nerant. Siquidem diuinæ voluntatis interpres Abbas Ioachim quaſi pro
lege habuit, vt eſſentialia quædam, & ſcitu digniſſima non ſæpiuſcule, ſed
ſæpè

Supra cap. 63. pag. 267. D.
Ioachim Abbas in fine Expoſitionis ſuper Apocalypſis.

A ſæpè ſæpius ſuis in opuſculis apponeret,atq; repeteret. Et ideo ſuper hoc veri Defenſorem voluit admonitum, dicens. *Si in aliquibus locis aliqua minus habent,ac per hoc trahi poſſunt ab æmulis ad illicitum intellectum,quæras diligenter defenſor veri in alijs locis opuſculorum noſtrorum,& inueniet ſufficienter in alio loco lucidum, quod in alio forte loco fecit breuitas tenebroſum.* Huiuſmodi generis ſunt ea, quæ dixit de multiplici intelligentia, hiſtorica ſcilicet, morali, tropologica, contemplatiua,& anagogica,quibus omnis fere ſermo, & compoſitio eius innititur, adeò quod libellus poteſt reperiri nullus,in quo de his nō fecerit mentionem; licèt hæc ob breuitatē videatur obſcura: de his autem ad ſatietatem vſq; in ſecundo libro Pſal-
B terij decem cordarum locutus eſt. De Mendicantium Ordinibus ſatis apertè vaticinatus eſt Ieremiam,& Iſaiam exponens; perobſcurè autem in noui,& veteris teſtamenti Concordia, in Apocalypſis expoſitione,& in Pſalterio. De Henrico ſexto, & Friderico ſecundo in Ieremiam ſatis clare, & in Iſaiam ſatis tenebroſè. De incomprehenſibili Sanctiſſimæ Trinitatis myſterio in Concordia vtriuſque Teſtamenti, in libro Introductorio ad expoſitionem ſuper Apocalypſim, ac in cæteris omnibus ſuis opuſculis,quàm breuiſſimè,& proinde admodum obſcurè; in ipſa tamen expoſitione Apocalypſis, ac in Pſalterio decem cordarum adeò apertè ſubtiliter,& profundè diſſeruit, vt aliorum vidi neminem,qui ei poſſit cō-
C parari. Sic etiam de nonnullis alijs, quæ breuitatis gratia omitto. His præmiſſis, ſic argumentor. Si Ioachim noſter illius fuiſſet ſententiæ, quæ continetur in nuper relato capite *Damnamus*. ſuo more de ea, tanquam de re ſeria, & ad catholicam fidem maximè pertinente, non in damnato tantùm libello, ſed in alijs etiam ſuis opuſculis ſaltem breuiter,& obſcurè tractaſſet: ſed de ea non tractauit; non enim ſuis in operibus,& opuſculis reperiri poteſt locus aliquis etiam obſcuriſſimus,ac vndequaque tenebris coopertus, qui hæreticam huiuſmodi ſententiam aſtruat; alioquin omnia alia eius ſcripta eandem ſententiam continentia, damnata fuiſſēt ab Innocentio tertio: immò apertiſſimè conſtat oppoſitum,nempe illum
D tenuiſſe,& ſcripſiſſe eam ſententiam inuariatam, quam de fide tenendam deinde indixit Innocentius in Lateranenſi Concilio, vt videri poteſt ex verbis,quæ ex eius Pſalterio ſupra tranſcripſimus. Ergo Ioachim non fuit illius hæreticæ ſententiæ,quæ in citato cap. *Damnamus*. continetur. Ergo à ſubuerſoribus veritatis illa ſententia, Dei Viro, & Præconi fideliſſimo non aſcribenda,fuit aſcripta; ſiue ab æmulis catholica eius ſcripta,vt prædixerat, fuerunt deprauata. At ad quid alia verba facere, ſi in ſpecie hoc tibi euenturum prædixit? Audiatur fundamentum tertium.

Tertium fundamentum,& vltimum deſumitur ex ſua expoſitione ſuper Ieremiam Prophetam ad inſtantiam Henrici ſexti Romanorum Auguſti
E & Siciliæ Regis ann.Domini 1197. vt aliàs diximus, elaborata ſub Pontificatu Celeſtini Papæ tertij, in qua hanc ſibi afflictionem futuram præoſtendit pluribus in locis. Primò ad verba illa cap. 11. *Venite mittamus lignum in panem eius, & eradamus eum de terra viuentium, & nomen eius non memoretur amplius*. Inquit. *In ſanam doctrinam,& fidelem lignum ſcādali ponent, vt eam extinguant, & nomen Doctoris cui reuelabitur ſententia Danielis euertant*. (Sciunt omnes Ioachim Prophetam noſtrum, ſuper Danielem Prophetam ſcripſiſſe librum vnum, præter nonnulla alia Danielis, quæ exponens Apocalypſim enucleauit.) Et ſubdit. *Futurum eſt enim, vt. . . Summus Pontifex veritatem inſinuet,vt vnus damnetur,ideſt, moria-*

Ioachim Abb. ſuper cap. 11. Hieremiæ pag.mihi 23.col.1.

moriatur Doctor pro populo, vt non tota gens pereat in errore. Sic Sedechias A
contra Ieremiam inſurgit: damnat librum (ſupple ab alijs deprauatum, vitiatumque) *ſcindit Trinitatem, ab Vnitate* (expreſſit Vates titulum deprauati libelli) *Scalpello ſententiam ſcribæ Doctoris. Neſcio autem, Deus ſcit, vtrum in nobis* (ideſt ipſo viuente) *complenda ſint vel in ſecuturo ordine* (ideſt eo mortuo, & aduerſarijs ſuis magis præualentibus) *conſumanda.* Et poſt pauca ſequitur. *Deſignat . . . . Summum Pontificem poſt Celeſtinum futurum, quicunque ſit ille:* (hic fuit Innocentius tertius, qui Celeſtino 3. 6. Idus Ianuarij ann. 1198. in Lateranenſi Baſilica ſepulto, nullo interregno ſecuto ſucceſſit, vt aliàs diximus) *à quo quia Stella diſparuit* (ideſt quia Auctore libri anno Domini vt infra probabitur, 1202. è viuis ſublato, claritas, ſenſus, & veritas ſcripturæ ſuæ diſparuit) *Spiritualis intelligentia extinguetur in dolo, & per inuidiam tredetur, & pertimere cogitabit. Quod autem congregauerunt Pontifices Eccleſiarum, & Phariſæi, ſcilicet Abbates, Priores, Religioſi Ciſtercienſes Concilium forſitan generale inuidentes Chriſto* (ideſt Sacerdoti Abbati Ioachim, ex eo quod nouam reformationem induxerat in Ciſtercienſem Ordinem tunc mira obſeruantia celeberrimum, Florenſem nuncupatam.) *totum ad illum Doctorem referēdum eſt, quem ſextus deſcribit Angelus, immò ſub quo in manu alterius Angeli liber demonſtratur veritatis apertus.* Sed multò clariora certiſſimè redduntur hæc ipſa ex his quæ immediatè ſubiungit, dum exponit verba illa. *Propterea hæc dicit Dominus ad viros Anathoth, qui quærunt animam tuam, & dicunt: Non prophetabis in nomine Domini, & morieris in manibus noſtris: Propterea hæc dicit Dominus exercituum: Ecce ego viſitabo ſuper eos: iuuenes morientur gladio, filij eorum, & filiæ in fame, & reliquiæ non erunt ex eis: inducam enim malum ſuper viros Anathoth, annum viſitationis eorum.* Exponens inquam hæc verba, hæc formalia verba regiſtrauit: *ſequitur. [Ad viros Anathoth qui quærunt animam tuam.] A quibuſdam Ciſtercientium egredietur iniquitas hæc* (nempè deprauatio catholicæ ſentētiæ) *vt Doctor ille non propheset in nomine Domini, & in eorum [manibus] ideſt operibus, & Concilijs [moriatur] ſcilicet reprobatur.* (Ipſis ſiquidem agentibus, vt teſtatur doctiſſimus Franciſcus Biuarius Mantuæ Carpetanus eiuſdem noſtri Ordinis, in Concilio generali damnatus fuit liber.) *Sed quid inde ſequitur. Iuuenes eorum morientur gladio, filij eorum, & filiæ in fame, & reliquiæ non erunt ex eis [Iuuenes] ſunt priores: [Filij] Monachi: [Filiæ] Monaſteria* (quæ per filiationes erant diſtributa) *vel obedientiæ* (ideſt Grangiæ) *eorum. Primi* (ſupple, cadent) *in gladio Reipublicæ;* (vt verum verò conſonet, prædicit lamentabilem caſum Ciſtercientium in manus Commendatariorum, de quo nos latè ſupra) *ſecundi in fame doctrinæ Catholicæ deficient* (quia dum non erant Commendatariorum oues propriæ, minimè curabantur de infirmitatibus, & multò minus prouidebantur de neceſſarijs ad cognitionem Theologicæ doctrinæ quam diſcupiebant, atque adeò deficiebant) *in fame doctrinæ Catholicæ* (ideſt decedebant in deſiderio addiſcendi Theologicam facultatem) *[Reliquiæ] poteſtates ſcilicet Ordinis in defectum regularis obſeruantiæ. [Inducam enim malum ſuper viros Anathoth] ſcilicet ſuper Prælatos maiores Ciſtercientium [annum viſitationis eorum] ſcilicet tribulationis immiſſæ.* Prælati autem maiores Ciſtercientium ſunt Abbas Archicœnobij Ciſtercij, & Abbates Firmitatis, Pōtiniaci, Clareuallis, & Morimundi, qui vt eiuſdē Dei famuli verbis vtar ſupra adductis, in omnibus alijs primatum tenent, & quaſi quidem Patriar-

B (margin, beside "quia Auctore libri…"); C (margin, beside "duntur hæc ipſa…"); D (margin, beside "bus, & Concilijs…"); E (margin, beside "nimè curabantur…")

Idem ibidem col. 2.

Supra cap. 40. pag. 111. B.

Infra cap. 71.

Franciſcus Biuarius in Apologetico pro Lucio Dextro. §. 6. & habetur in Calca Commentar. eiuſdē Biuarij ſuper Chronicon omnimodæ hiſtoriæ Fl. Lucij Dextri Barchinonenſis, pag. 467.

Supra cap. 54. pag. 207. C.

Sup. cap. 54. pag. 207. B.

triar-

A triarchæ aliarum Abbatiarum omnium facti ſunt vnuſquiſque in lineā ſuæ filiationis. Quam autem tribulationem ipſi pertulerint ſub infauſto Commendæ vocabulo, ſcit mundus vniuerſus, atque adeò peſſundatis multis, & multis celeberrimis Abbatijs Commendatariorum culpa, poteſtas Prælatorum maiorum Ciſtercienſis Ordinis hodie (proh dolor) nō adeò latè patet, vt ante quàm Commendæ excogitarentur; & maximè in Regno Neapolitano, vbi ortus Ioachim, & in Sicilia, quibus in Regnis nōnullorum tunc celeberrimorum Monaſteriorum neque veſtigia cernuntur, & non pauca ab alijs Ordinibus ſunt occupata; quinimmò, & Monaſterium ipſum famoſiſſimum de Curatio à Monacis Ciſtercienſibus
B omninò deſtitutum legitur apud Buffolatum ſupra adductum. Quare autem Ciſtercienſes Ioachim tàm grauiter inſimulauerint apud Romanum Pontificem, & Lateranenſe Concilium hiſtoriam narrat Biuarius ſuprā citatus inquiens. *Profeſſus Ordinem Ciſtercienſem Ioachimus in Monaſterio Curatij, quod eſt in Calabria Diœceſis Marturana: nihilominus Florenſē Cœnobium extruens, reformationem nouam in Ordinem Ciſtercienſem induxit, quæ Florenſis à capite dicta eſt: Hinc effectum fuit, vt quorundam Ciſtercienſium odium incurrerit, qui eius vaticinia deridebant, & ſcripta curioſè admodum ſcrutabantur, occaſionem accuſandi illum ſalictè perquirentes. Crediderim eos, aut plures eorum bono animo ipſum zelaſſe, nec aliter inter vtroſ-* Supra cap. 11. pag. 21.D.
C *que contentionem proceſſiſſe, quàm olim inter Chryſoſtomum, & Epiphanium. Vt vt ſit, in libro Ioachimi De ſubſtantia, ſeu vnitate Trinitatis, inuenerunt, quo illum duro iudicio Eccleſiæ ſupponerent: quod nimirum vnitatem Trinitatis ad eum modum exponeret, quo dilectores ſuos vnum cum Deo fieri, Chriſtus per Ioannem aſſeruit: ſeù ad eum quo Tribus Iuda, & Tribus Beniamin, & Tribus Leui vnus ſimul populus dicta ſunt: & quod adderet non poſſe cogitari ſimplicem diuinam ſubſtantiam ſeorſum à perſonis (vti Petrus Lombardus viſus eſt feciſſe in 1. ſententiarum diſt. 3.) niſi tum Sabellio, & Arrio ſentiendo. Detulerunt igitur cauſam einſmodi ad Concilium, à quo in eo ſenſu, quem verba eius prætendere videbantur, liber præfatus ann. Dom. 1215. ſententiā*
D *damnationis accepit*. Hactenus Biuarius, qui ſuppoſuit, vt apertis verbis ſe explicat inferius §. *Vt ergo*, quòd ex ſcriptis à Ioachimo in Pſalterio decem cordarum argumentum deſumpſerint ſui nominis Aduerſarij Abbates Ciſtercienſes, vt Florenſis Ordinis Auctorem inſimularent de nota hæreticæ prauitatis apud Oecumenicum Concilium, & Pontificem. At tanti doctiſſimi viri pace ſemper ſalua: non eſt credibile quod in conſeſſu ferè innumerabilium Orthodoxorum Patrum Lateranenſis Concilij non fuerint, qui ſenſum verborum Ioachimi callerent, & quod ſtare tātùm voluerint dictis Abbatum Ciſtercienſium, maximè tunc Libelli Auctoris fama florente, & de catholica doctrina optimè ſentiente in cœte-
E ris omnibus ſuis opuſculis. Crediderim potiùs, Ioachim poſt inſtitutum Florenſem Ordinem ſcripſiſſe quidem libellum contra Magiſtrum ſententiarum, ſed circa ea tantùm in quibus ab Eccleſia declinabat, & de quibus cum eo diſputauerat dum Curacenſes ipſe regebat, & de quibus idem Magiſter ſententiarum Petrus Lombardus fuerat accuſatus in Lateranenſi Concilio ſub Alexandro tertio celebrato, vt aliàs diximus: & Curacenſes, qui ad 28. lapidem diſtabant à Florenſi Archicœnobio, tùm cauſæ nouæ reformationis inductæ à Ioachino in Ciſtercienſem Ordinem, tùm cauſa habitæ contentionis, & litis cum Florenſibus ſuper Monaſterio Græcorum Calabro Mariæ per Innocentium tertium tandē

termi-

terminatæ anno Domini 1212. omnem induſtriam poſuiſſe, vt libellus A
ille taliter deprauatus eſset, antequã Concilio generali præſentaretur, ad hoc vt Floreſis Ordinis Inſtitutor apud omnes nationes malè de fide ſẽtiret, & coram Lateranenſis Concilij Patribus Sanctæ Sedis Apoſtolicæ ſuſciperet diſciplinam. Ante me hoc item ſuſpicatus eſt Auctor Chronologiæ Ioachim, dicens. *An verò aliquid fuiſset appoſitum in opere illo, antequam Concilio præſentaretur Dei iudicio examinandum relinquatur. Nam hoc ipſum apertiſsimè eundem Ioachim prædixiſſe videtur in cap. 11. Super Ierem. in verba illa. Ad viros Anathoth, qui quærunt animam tuam.* Cæterum dati vaticinij ſenſus clarus eſt; ſcilicet fore vt filij Anathoth, nempè
Ciſtercienſes, doctrinam Ioachim Doctoris deprauarent, & taliter de- B
prauatam prædicarent eam fuiſſe Abbatis Ioachim, & hoc ſcandalum poſitum in ſanam doctrinam, & fidelem, referrent coram cœtu Patrum Oecumenici Concilij, quod ſcandalum vt ſedaret, Pontificem pronunciaturum oportere, vt libellus ille vnus damnaretur, cuius cauſa ortum nuper erat ſcandalum in conſeſſu Patrum; cum verò Pontificem non aliũ futurum eſſe, quàm eum qui Celeſtino ſuccederet. Et hic fuit Innocentius 3. qui Concilium generale indixit, & Laterani celebrauit in quo conuenere inter cæteros duodecim Abbates, & octingenti Priores Cõuentuales magna ex parte Ciſtercienſis Ordinis, & in quo Libellum
Ioachimi quem ediderat contra Magiſtrum ſententiarum ab alijs depra- C
uatum, quibuſdam Abbatibus Ciſtercienſibus etiam ſuggerentibus cõdemnauit. Secundò hoc itidem innuiſſe videtur exponens cap. 36. eiuſdem Ieremiæ, dum dicit; *Principes populi, Pontifices, atque Scribæ*, ideſt Patroni Ciſtercientium, Abbates, atque Secretarij eorum, *velut vtres veteres non valentes capere eloquia noua vitæ*, ideſt conſtitutiones nouæ reformationis Florenſis nuncupatæ, *ad deſtruendum volumen* (ſupple contra Petri Lombardi errores à ſe compoſitum ad illud deprauandum) *totis fraudibus conuertuntur, & quaſi non plenè de Trinitate diſſerant; ſed potiùs quantitate confundant: & ſcalpello Scribæ ſententiam alicuius Doctoris in oculis ſuis Scioli vilipendendo reſcindant*. & ſequitur immediatè verba Iere- D
miæ dicentis ibidem. *Rex autem ſedebat in domo hyemali in menſe nono, & poſita erat arulâ coram eo plena prunis. Cumque legiſſet Iudi tres pagellas, vel quatuor, ſcindit illud ſcalpello Scribæ, & proiecit in ignem, qui erat ſuper arulam, donec conſumeretur omne volumen igni, qui erat in arula*. & dicit. *Locus hic cum completus fuerit, tunc melius exponetur; Quia futurum eſt, vt Petrus, Summus Pontifex ad prunas ſedeat propter frigus hyemis imminentis, &c.* Hæc etiã alibi, quæ breuitatis gratia omitto. Pauca enim fideli, & pio: infideli verò, ac impio nec multa ſunt ſatis. Patet ergo Dei virum præuidiſse; quod hij, qui altiſſima eius eloquia capere non poterant, eius volumen totis fraudibus erant deſtructuri; & qui quantitate Trini- E
tatem confundebant, ſcalpello ſcribæ fidelem, & catholicam ſuam ſententiam erant reſciſſuri; & tandem à Pontifice ſedente ad prunas propter frigus hyemis imminentis in menſe nono libellus ſententiam Auctoris continens deprauatam erat reprobandus. Quod totum fuit euentu comprobatum. In menſe enim Nouembrio anno Domini 1215. & à dato vaticinio Anno decimo; & menſibus ad minus quinque, Innocentius tertius, qui ad Petri Sedem immediatè poſt Celeſtinum, ſub cuius Pontificatu modò relata ſcripſit Ioachim, fuerat euectus, vt ſupra diximus, in medio Lateranenſis Concilij, libellum à Dei famulo catholicè

Iacobus Græcus in Chronol. Ioachim. ſect. 22. pag. 98.

Ioachim Abb. in c. 36. Ierem. pag. mihi 59, col. 1.

com-

A compoſitum, & ab alijs hæreticè deprauatum damnauit, reprobauitque, ac igne comburendum indixit, vt notauit Poſſeuinus, & ſecundum libelli inſcriptionem damnatæ, hæreticæque ſententiæ Floris Abbatem declarauit in Auctorem. At ſi Abbas Ioachim eo tempore inter viuos repe- *Anton. Poſſeuin. litt.* ruiſſet, vtiq;cũ cæteris eiuſdẽ Ord. Abbatibus ad idẽ Lateranenſe Concil. *IO. in Apparat. ſa*- aduolaſſet; intrepidè,ſed humiliter Aduerſarios, & ſacra doctrina leuiter *cro tom. 2.* tinctos,redarguiſſet,obſcura,ſi quæ fortaſſe erãt in eo libello cõtenta,ediſſeriſſet,explanaſſetq;& ſuam tandem in medio Concilij ſententiam in profunda ſpiritus humilitate,ſed alta, ac intelligibili vòce tanquã tubicen, & fideliſſimus præco Dei edixiſſet; & quæ cæteris præſẽtanda præſcripſerat,
B ſummo Romano Pontifici perſonaliter, propriaque manu præſentaſſet. Cæterum ipſe, cuius germana verba ſupra retulimus, non docuit, diuinã eſſentiam eſſe generantem, & genitam, ac procedentem; ſed optimè, & catholicè docuit, Patrem generare Filium, Filium gigni à Patre, ſed nec fieri, & nec creari à Patre, & Spiritum Sanctum à Patre, & Filio procedere, ſed nec fieri, nec creari, nec gigni à Patre, & Filio. Omnes tres perſonas diuinas, & harum quamlibet eſſe Deum, & vnum Deum ſummè vnum, & ſupra quàm dici poteſt vnum: ad illam excludendam vnitatem, quæ ex plurium habetur collectione,vel ſimilitudine; quæ deinde fuit illi aſcripta, vt ex relato capite *Damnamus*. Addens in Patre eſſe Filium, &
C Spiritum Sanctum: in Filio Patrem, & Spiritum Sanctum, & in Spiritu Sancto Patrem, & Filium eſſe; & hoc ea ratione, quia ſunt vna Deitas, vna ſubſtantia, vna Diuinitas,& vna Natura. Quod ſanè de vnitate,quæ habetur ex collectione plurium, vel ex ſimilitudine pluriũ nefas eſt prædicari; cum omnium collectorum, vel ſimilium natura, non ſit vna; ſed tot ſunt naturæ,quot ſunt homines collecti, vel ſimiles. Ideoq;adiunxit. *Sunt autem vnum vnitate Spiritus,vel Charitatis, vel alterius ſimilis*. Et explicans illud Euãgelicum Ioannis. *Fac vt iſti ſint vnum in nobis,ſicut & nos vnum ſumus.* Inquit. *Noluit veritas ſignificare, illos eſſe vnum vnitate natu*- *Ioann. cap. 17.* *ra in tribus perſonis diuinis; ſed eſſe vnum vnitate Spiritus in tribus perſonis*
D *diuinis*. A quibus natura diuina vllo pacto intrinſecam diuiſionem recipere poteſt. Nam tot eſſent Dij,quot perſonæ diuinæ naturam diuinam intrinſecè diuidentes: ſicuti tot ſunt homines, quot hæcceitates naturam humanam diuidentes intrinſecè. Quod eſſet contra Orthodoxam, & Catholicam fidem, quæ docet eſſe vnum Deum. Nam ipſa diuina Natura, Deitas, ſubſtantia, ſiuè Eſſentia diuina identificata eſt, ac inbibita in tribus perſonis diuinis: adeò vt ipſæ tres perſonæ diuinæ ſunt eadem diuina Eſſentia, Subſtantia, Deitas, ac Natura diuina: & ipſa Natura diuina, Eſſentia, Subſtantia, ſiue Deitas,eſt Pater,Filius,& Spiritus Sanctus,& harum quælibet; & tam de ſingulis, quam de omnibus tribus perſonis diui-
E nis ſimul ſumptis poteſt diuina prædicari Natura. Et adeò Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum eſſe vnum Deum, vt nullibi poſſit eſſe Pater ſine Filio, & Spiritu Sancto; nullibi Filius ſine Patre, & Spiritu Sancto;& nullibi Spiritus Sanctus ſine Patre,& Filio. Quia vbique eſt Pater, vbiq; Filius, vbique Spiritus Sanctus. Et hoc etiam eadem ratione, quia ſunt vnus Deus,vna Natura, vna Eſſentia,vna Subſtantia,& vna Deitas. Et ità hoc nomen, *Deus*, prædicatur de Patre, de Filio, & Spiritu Sancto,vt illos tres Deos eſſe non ſignificet; ſed vnus Deus. Tres enim perſonæ diuinæ vnum ſunt,& non vnus; niſi ità dicendo nomen, *Deus*, apponatur. Maſculinum enim genus perſonam, neutrum verò genus ſubſtantiam,ſiue trium

diuinarum perſonarum Naturam ſignificat, vt cum Sancto Auguſtino Sãctus Doctor Ioachim docuit, & nos cum ipſis anno Domini 1646. in hoc Sagittarienſi Collegio in Logicis ſatis fusè tractauimus cum alijs Scholaſticis. Indicibili cum attentione omnia Sancti Abbatis opera, quæ ad noſtras deuenerunt manus perluſtrauimus, perlegimus, explorauimus, ac ſpeculati ſumus pluries, pluriesque, & in locis etiam obſcuriſſimis, vnquã ne dum in ſermonem, ſed nec in verbum aliquod offendimus, ex quo inferri potuiſſet, ipſum Dei virum illius fuiſſe ſententiæ, quæ in cap. *Damnamus*, continetur. Verùm poſtquam exeruiſſet calamum, Catholicæ tanquam fidei propugnator acerrimus, contra Iudæos, & alios Eccleſiæ Aduerſarios, præcipuè aduerſus Sabellium hæreticũ, alterius hæretici, Noeti nomine, diſcipulum, & ab impio præceptore ſuo diſſidentem in hoc, quod Noetus docuerat, Chriſtum eundem eſſe & Patrem, & Spiritum Sanctum, & ipſam Sanctiſſimam Trinitatem in officiorum nominibus, non in perſonis acceperat, & prædicauerat Patrem paſſum: vnde Patripaſſiana eius ſecta dicta fuit. Sabellius verò diſcipulus eius, perſonarum diuinarum Trinitatem etiam denegans, affirmauit vnam perſonam eſſe Patris & Filij, & Spiritus Sancti. Et contra Arium Alexandrinum Presbyterum, qui affirmauerat quidem in diuinis tres eſſe perſonas; eas tamen aſtruxerat Natura, & Subſtantia diuerſas; & nec agnouerat Filium eſſe Patri coæternum; immo Patrem maiorem, Filium minorem, & Spiritum Sanctum creaturam eſſe diſſeminauerat. Nonnulloſque aduerſus alios Hæreſiarchas, Seduceos etiã, ac Phariſæos, & veterum illorum omnium hæreſum filum abrupiſſet; extemplò à ſe innominatum quendam ſui temporis Theologum viriliter adortum fuiſſe comperimus, quem fuiſſe auctumo Gilibertum Porretanũ iàm à Bernardo noſtro correptũ in publico Rhemenſi Concilio ſub item noſtro Eugenio tertio anno 1148. celebrato, vt notarunt, Prateolus, & Coriolanus, & ante eos Otho Friſigenſis. Hic ſiquidem, vt ſaluaret perſonarum diuinarum Trinitatem, & Naturæ, ſiue Subſtantiæ, ſiue Eſſentiæ vnitatem; Subſtantiam diuinam, ſiue Eſſentiam, realiter à perſonis diſtinctam eſſe dicebat; vt ipſe diuini verbi declamator egregius pluribus in locis innuit, ſed latiuſculè in ſupra adductis, in hiſce formalibus. *Item, quod his nequius eſt, neſcio quæ tria præter Subſtantiam noua adinuentio aſsignare præſumpſit, vt in altero vnitas, & in altero Trinitas demonſtretur.* Et cætera, quæ ſequuntur. Tria autem, quæ Gilibertus Porretanus Pictauienſium Epiſcopus ponebat præter ſubſtantiam diuinam, erant proprietates perſonarum, nempe paternitas, filiatio, & ſpiratio, quas ipſe in diuinis ponebat affixas extrinſecus, vt teſtantur S. Thomas 1. par. quæſt. 39. art. 6. Alexand. 1. p. quæſt. 68. memb. 5. art. 6. §. 3. Albertus 1. p. quæſt. 39 memb. 2. artic. 1. propè finem, dum ſoluit argumentum 1. in contrarium, S. Bonauentura 1. ſent. diſt. 33. art. 1. quæſt. 1. corpor. & quæſt. 2. corp. Henricus quodlib. 5. quæſt. 7. ſub initio, & cõmuniter Scholaſtici 1. ſentent. diſt. 33. qui Gilibertum impugnant, quod totum tacito Giliberti nomine, atque ſectatorum eius, innuit Magiſter ſententiarum Giliberti coætaneus 1. ſent. diſt. 33. cap. *Hoc autem.* dum ait, quoſdam negaſſe identitatem proprietatis cum perſona, & cum natura diuina *dicentes* (verba ſunt Magiſtri ſententiarum) *quidem proprietates in perſonis eſſe, ſed non eſſe perſonas ipſas: quia ità dicunt eſſe in perſonis, vel in eſſentia diuina, vt non ſint intertus: ſicut ea ſunt, quæ ſecundum ſubſtantiam dicuntur de Deo, vt bonitas, iuſtitia: ſed extrinſecus aſſixæ ſunt, atque ità eſſe rationibus pro-*

A B C D E

S. Thom. 1. p. qu. 31. art. 2. ad 4. & in 1. diſt. 9. quæſt. 1. art. 1. corp. & ad 2. Albertus 1. p. q. 40. memb. 1. corp. & ad argum. S. Bonauent. 1. ſent. diſt. 4. art. 1. q. 2. præſertim in fine, Riccardus diſt. 9. art. 1. q. 2. corp. Carthuſianus eadẽ diſt. 9. q. 1. col. 2. & 3. & ex profeſſo Molina qu. 31. art. 2. poſt medium. Sanctus Iſidorus Ethimologiorum lib. 8. cap. 5.

Gabriel Prateol. lib. 7. Elenchi Hereſum, Franciſcus Longus à Coriolano Capuccinus in Breuiar. Chronol. ad ann. 1147. & 1148. Otho Friſigen. de geſtis Friderici lib. 1. c. 56. & 57. & habetur tom. 3. Concilior. p. 2. pag. 1333. in editione Coloniæ.

Supra cap. 65.

A *probare contendunt.* Innuit quoque apertis verbis Doctor noſter Ioachim Abbas, ſed ſuppreſſo Giliberti nomine, in verbis ſupra relatis Pſalterij, cũ dicit. *Non igitur diuinam ſubſtantiam, aut vnum Deum, quem trinum eſſe audis, ſic in tres perſonas diuiſam putes, vt tres ramos vni radici infixos, vt ſubſtantiam radicem, & tres ramos hipoſtaſes arbitreris, iuxta aliquorum perfidiam, quod eſt inducere Quaternitatem.* Et videtur accepiſſe ex Mellifluo Doctore Bernardo Abbate Clareuallenſi Gilibertum redarguente lib. 5. de conſideratione ab Eugenium prope medium hiſce verbis. *Niſi omnia vnum in Deo, & cum Deo conſideres, habebis multiplicem Deum.* Et iterum. *Quaternitas orbem diſterminat, non ſignat Deitatem. Deus Trinitas eſt, Deus*
B *trium ſingula perſonarum, ſi quartam adijcere placet, qua Deus non eſt, perſuaſi mihi minimè adorandam.* Ratio Giliberti, vt tradit Lucius Turrianus tom. vnico diuerſorum opuſculorum, opuſc. 7. diſp. 1. dub. 1. hæc erat. *Si eadẽ res eſt eſſentia, & perſona. Ergo ſicut perſona filij eſt incarnata, & mortua, ità diuinitas: & ſicut perſona filij eſt genita, & perſona patris generans: eadem res, ſcilicet eſſentia, diceretur generans, & genita.* Quare Bernardus Abbas poſt medium eiuſdem libri ſubiungit. *Si diuidere quis conetur vel perſonas à ſubſtantia, vel proprietates à perſonis; neſcio quomodo Trinitatis ſe profiteri cultorem poſsit, qui in tantam rerum numeroſitatem exceſſerit.* Et poſt Bernardum etiam ſerm. 80. in Cantic. & ſententiarum Magiſtrum, qui per
C totam diſt. 33. lib. 1. hunc errorem refellit, hæc inter alia intrepidus, & impauidus Catholicæ fidei præco noſter Abbas Ioachim in ſupra adductis verbis. *O humana temeritas, quàm cæca ſemper. O inimica ſemper humanæ pietati præſumptio. Si ſic exiſtimaſti ſimplicem diuinam ſubſtantiam, vt ſeorſum à perſonis cogitaueris illam, Sabellium ſub Ario palliaſti; ſi ſeorſum à ſubſtantia tres perſonas, Arium ſub Sabellij palliatione excuſas &c.* Aiebat enim ipſe tres perſonas non eſſe præter Subſtantiam diuinam, ſiue extra Subſtantiam diuinam, ſiue quod idem eſt, diſtinctas à Subſtantia, ſiue Eſſentia, & Natura diuina, vt illi aſtruebant, quos ipſe Quaternarios vocabat: ſed dicebat, illas eſſe identificatas cum Eſſentia, ſiue Subſtantia, ſi-
D ue Natura diuina. Quod totum magna vtriuſq; Teſtamenti, Sanctorumq; Orthodoxorum. Patrum munimentorum congerie ſtipauit. Adeò quod ſi maledici contuliſſent ea, quæ tradidit Innocentius tertius in adducto cap. *Damnamus* cum ijs, quæ decem, & octo annis, & quinque ad minus menſibus ante Lateranenſe Concilium ſcripſerat Ioachim in citato Pſalterij decem cordarum libro, non poſuiſſent vtique os eorum in Cœlo, verbi Dei præconi optimo, ac fideliſſimo detrahendo, & calumnias inferendo; ſed dijudicaſſent ſanè Innocentium tertium verba illa in dicto capite pro fide Catholica poſita, ex dicto eius Pſalterio præſertim ſecernendo excerpſiſſe. Ipſe namque in eo, vt ſupra retulimus, inquit. *Vera-*
E *ciſsimè enim tres perſonas hoc vnum, & hoc vnum tres perſonas pie, & fideliter confitemur: Patrem à nullo: Filium à Patre: ab vtroque Paraclitum: naſci ſolum Filium à ſolo Patre: Spiritum vero Sanctum ab vtroq; procedere. Confitemur Spiritum Sanctum ſic procedere à Filio, vt tamen hoc ipſum Filius à Patre habeat, à quo eſt, non donatione gratiæ, ſed ſimplicis vnitate naturæ. Tres itaque vnum ſunt, & vnum tres, non diuiſi natura, vt Terra, Aqua, & Ignis: non perſonarum diſiunctione, vt tres homines eiuſdem naturæ: non ſitu locorum, vt ſtagnum, & fluuius deriuatus ab ipſo.* Et ſequitur poſt pauca. *Non igitur diuinam ſubſtantiam, aut vnum Deum, quem trinum eſſe audis, ſic in tres perſonas diuiſam putes, vt tria diuiſa arbitreris, ſicut oliuam, myrtum, &*

palmam, quæ diuerſæ ſunt naturæ, & genere: ſed nec vt tres oliuas, quæ vnius ſunt naturæ, ſed tamen corporum proprietate diſiunctæ: neque vt tres ramos vni radici infixos, vt ſubſtantiam radicem, & tres ramos hipoſtaſes arbitreris iuxta aliquorum perfidiam, quod eſt inducere Quaternitatem: ſed nec omninò, vt omnia, quæ creata ſunt, quia non poteſt opus opifici, aut factura coæquari factori ſuo, nec poteſt figmentum in eum, qui ſe finxit, operatione ſuſtolli. Et multa alia catholica ſanctiſſimorum antiquorum Orthodoxorum præmendo veſtigia Patrum, ad rem tanti ponderis conferentia, in qua fidei catholicæ pulchritudo conſiſtit, eo in opere regiſtrata leguntur. Quare cum omnia, quæ à nobis in hoc capite pro noſtri ſancti Viri defentione ſcripta ſunt, vera ſint, ac vltrò conuincentia; non eſt opus vlterius laborare, vt Dei homo Abbas Ioachim à vellicantibus vindicetur. Cõſtat enim ex dictis, ac ad ſatietatem vſque oſtenſum eſt, Ioachim, tanquam à Deo ſpecialiter dilectum, incomprehenſibile, ac ineffabile Sanctiſſimæ Trinitatis myſterium ſpecialiſſimo priuilegio, & gratia ſupernaturaliter illi data; iuxta Dei mentem ei patefactam in forma Pſalterij, enodaſſe, catholica proinde de Summa Trinitate deſcripſiſſe, eademque conſtanter, ac firmiter credidiſſe, & præfatum libellum ab impijs, & inſipientibns Aduerſarijs fuiſſe deprauatum, vt prædixerat, ſententiamque tandem ab Innocentio damnatam, fuiſſe ſuppoſititiam, ac à deprauatoribus noſtri Beati Viri Aduerſarijs illi aſcriptam. Nec mirum ſi innocens Ioachim Abbas Florenſis ſuos paſſus ſit Aduerſarios, cum etiam Moyſes, & Prophetæ Domini quondam ſuos proprios habuerint. Hoc ipſum Apoſtolorum Princeps in ſua epiſtola admonet, dicens. *Fuerunt Pſeudoprophetæ in populo, ſicut & in nobis erunt Magiſtri mendaces.* Contradictores enim, ac mẽdaces Magiſtri non tantùm reſiſtunt perſonæ veritatem prædicanti, quam veritati illi, quam ea perſona prædicat; & proinde contra Deum, quo reuelante, & ſuggerente prædicatur. Vnde & Moyſes murmoranti populo dicebat. *Non contra nos eſt murmur veſtrum, ſed contra Dominum.*

Exodi. cap. 16. n. 8.

A B C D

CAP. LXVIII.

Qualis fuit Beatus Ioannes Ioachim in vtroque homine.

DEcentiſſimum exiſtimamus, antequam vlterius progrediamur, de Beati Viri noſtri Ioannis Ioachim qualitate ad Dei laudem, & Lectorum inſtructionem pauca quædam in medium afferre. Erat itaq; primus Florenſis Abbas ſtatura moderatæ proceritatis, pulcher, & deuotiſſimus facie, vt teſtatur eius effigies in eleganti, ſed veterrimo eius inſculpta Cœnotaphio, erecto ſecus antiquiſſimum, ac ſumptuoſum Altare Beatiſſimæ Deiparæ Florenſis Eccleſiæ, quæ paſtoralẽ baculum dextra, & libellum ſiniſtra manu retinere conſpicitur. Oculorum aſpectu effigies adhùc ſentitur & alia varijs expreſſa coloribus, vetuſtatem plurimã præ ſe ferens cum radijs, ſiue laureolis; & ſui nominis expreſſione ſic *BEATVS IOACHIM ABBAS FLORIS*. Quæ ſub Cuculla alba Dei famulum magnæ abſtractionis virum fuiſſe commemorat. Extat effigies modò dicta eiuſdem Florenſis Eccleſiæ parieti depicta, ad dexteram ingredientis Eccleſiam, ſubtus aquam luſtralem, non ſatis procul à cornu Euangelij ſu- E

A ſublimis Sacelli ſpectabili ſtructura à Venerabili, & in vtraque vita probatiſſimo viro Patre Don Paulo Pozella, Sacerdote Ciſtercienſi, Patria Oppidi Sancti Ioannis in Flore nuper conſtructi, & glorioſiſſimæ Virgini Montis Carmeli dicati; vbi ſucceſſiuè Sanctorum etiã Benedicti,& Bernardi Abbatum, S. Ioannis Euangeliſtæ, Deiparæ Virginis cum eius nato, atque Sanctiſſimi Crucifixi ſpecies pariter antiquiſſimæ picturatæ cernuntur, viſitanturque. In habitu albo ità incedebat, vt in nullo leuitatis intuentes offenderentur; immò ipſe in exteriorum eius approbatione ſuam humilitatem eximiam inſpicientes ædificaret. Interius verò quãuis ſolus Deus aſpiciat; ipſo tamen docente didicimus. *Nequit arbor bona* *Matthæus c.7.n.18.*
B *malos fructus facere, nec arbor mala bonos fructus facere*. Ex fructibus ergo arbores, & ex moribus homines in agro dominico diſcernuntur. Fructus ergo noſtri Dei famuli in eius operationibus inſpicientes, dicimus. Quod iſte Sanctus dignè in memoriam vertitur hominum; quia in hac peregrinatione ſolo corpore conſtitutus, cogitatione, & auiditate in illa ſuperna Patria conuerſatus eſt. Nam quotidiè inceſſanter aut ſcribebat, aut legebat, aut orabat, aut meditans Dei contemplabatur arcana. *Grecus in Chronol. ſect.32. & alij.* Et quia ardens erat cor eius, in Miſſæ præparatione ſæpiſſimè lacrymabatur, & Miſſam celebrans, vultum habens alacrem, inque verbis Angelum ſonans, præ cæteris Sacerdotibus hoſtiam benedicebat eminen-
C tiùs. Quando verò Paſſio Domini noſtri Ieſu Chriſti legebatur in Miſſa, ruminando diuinæ effectum charitatis, & noſtræ remedium ſalutis, non ſe capiebat prŏpter dulcedinem. Et dominico ergaſtulo compatiens de talium dierum breuitate querebatur; nam tunc quaſi de hoc Mundo exibat, & transformabatur in agonem Domini. Id etiam admirandum non parum in eo, tempore ſuo non habens æqualem in opere, & ſermone potentẽ. Tàm in ſuo, quã in alijs Monaſterijs ſermocinans in Capitulo, verbum Dei ex corde eructabat, & ſic intuebantur vultum eius, quaſi in vultum Angeli præſidentis. Quoniam ſermone incipiens humiliore, ſpiritus flamma accenſus, velut tuba de Cælo deſcendens, audientium
D corda accendebat charitate, & tremore ſtringebat, verbum Domini maieſtate quadam, & poteſtate eorum mentibus imprimens. Adeoque in loquendo erat dulciſonus, vt nunquam in loquendo moleſtè auditus ſit: immò de nouitate delitiarum oris eius vix poterat nunquam vnuſquiſque ſatiari. Seruus Dei frequenter in oratione pernoctabat, ſicut & in ſcribendo; & nihilominus ad Monaſterij vigilias feſtinans accingebatur, viriliter cum Fratribus in Choro horas decantabat, nec vnquam in Choro dormire, aut ſomnolenter pſallere viſus fuit. In plurima ſobrietate qualitatem, ſiuè quantitatem cibi, & potus non curabat; ità, vt alter Bernardus, aquam ſibi erroris cauſa pro vino appoſitam non diſcer-
E neret; & ità contentus nec cibum, nec potum curabat. Inſuper alieniſſimus erat ab omni ſimulationis labe. In oratione ſic erat intentus, vt manibus, oculiſque ad Cœlum directis, flexis genibus Chriſtum Ieſum facie ad faciem alloqui videretur. In ieiunijs tantam gratiam acceperat à Domino, vt quantum vellet, tantum abſtineret; & eo fortior euadebat, quo magis abſtinebat. Extra Monaſterium neceſſitate aliqua coactus exiens, Apoſtolorum ſequax decenter comedebat appoſita, nõ ſuæ Regulæ, vel ſtomachi qualitatem aggrauando. Ferè ſemper Miſſæ ſacrificium Domino celebrabat, cum Monachis erat vigilans, & compatiens, cum Hoſpitibus benignus, & manſuetus, cum pueris temperatus, cum

ſeni-

ſenibus mitis, ſuis ſemper cariſſimus erat, & exteris deſideratiſſimus: ita A
vt in ea poteſtate, & gratia, quam à Domino acceperat, & maxima deuotione, & reuerentia ab ignotis, & cognitis extimatus erat, atque detentus.

CAP. LXIX.

De eiuſdem in Deum Optimum Maximum deuotione, deque animi, & Corporis fortitudine.

B

QVantus Beatus Ioannes Ioachim mitis,& humilis corde fuerit,quis vnquam deſcribere poterit? Prout Deus dederit,dicamus aliqua.

Manens Curatij Abbas, quem Dominus ob eximiam præcipuè cordis eius humilitatem, ſapientiæ, intelligentiæ, & prophetiæ gratia repleuerat, manibus proprijs totum Infirmitorium expurgabat. Adeò compatiebatur Infirmis, vt illorum calamitates, agoneſque quaſi in proprio corde perpeti videretur: Cum equitabat, adeò pedeſtri famulo cómiſerebatur, vt ab equo deſcendens, renuentem illum æquitare etiam præcepto mandaret; & donec famulum commodè ſe reſtauraſſe conſpiceret, cum pedeſter ſequebatur. Quid de eius in pauperes miſericordia C
dicam? Vnum in aliorum exemplum adducam. Anno quodam in vtraque Sicilia validiſſima fame dominante, itá vt plurimi tali calamitate perirent; itinerans ipſe adeò egenis ſubuenit, vt omnibus datis indumentis, etiam cuculla, & pallio, cum tunica tantùm, & ſcapulari habitu Cuſentia pertranſire ab omnibus ſit compertus; vbi vt ſibi facerent de mammona iniquitatis amicos, locupletes omnes inflammauit concione ſolẽni. Pauperes in Floris Monaſterio ad ipſum concurrentes in eius menſa conuiuebant, & ſummæ veritatis percallens affatum. *Quod vni ex minimis meis feciſtis mihi feciſtis.* eos tanquã Dñm Ieſũ Chriſtũ venerabatur. Deuotio eius ineffabilis erat, & ſignanter in Miſſa, quam ferè quotidie D
pro cunctorum ſalute celebrabat. Per octauas Paſchæ, & Penthecoſtẽ de Monaſterio fortaſſe exiturus, calicem ſecum,& cætera omnia,ad Miſſæ ſacrificium neceſſaria, afferebat, ratione hac conuictus, & deuotione accenſus, quod ſicut veritas à figura, ſic Chriſtiani à Iudæis, ſeptem diebus azima comedentibus, nullatenus ſuperari deberent. Officij diuini tanta erat ſolicitudo, vt etiam extra Monaſterium in Montibus Silæ inuentus, Sanctæ Crucis erecto vexillo, & hinc inde flammeſcentibus candelis appoſitis, ac ſi feſtiuitas eſſet, cum ſuis ſocijs diuina decantabat. Altaris munditiam, atque ornatum vbicunque erat, diligentiſſimè curabat; aiebatque damnabilis opinionis eſſe, nec penitus ſuſtinendos, E
qui immundis vaſis, cæteriſque opportunis mundo corde Domino ſacrificia munda offerre ſe iactant; dicebat inſuper, Chriſti miniſtros mundiores etiam in extrinſecis, & officioſiores in ſacrificio eſſe debere, quàm Salomonicæ olim menſæ inſeruientes, quos beatos proindè vocauit Regina Saba. Conſanguineos ſuos vix videre poterat, illos velut ignotos reſpiciebat, nec vnquam etiam rogatus à Monachis, de Monaſterij rebus aliquid vel minimum tribuebat, nè fortè in ſanguine ædificare videretur. In labore manuum fortis erat, & ſæpius conuentualiter delectabatur in eo, magis verò in ſcribendo detinebatur proprijs manibus, vt

Græcus ſect. 33.

Matth. cap. 25. n. 40.

3. Regum c. 10. nu. 8.

A vix alter feciſse viſus ſit: opera quæ ſcripſit ſupra retulimus. Parum de calore, & frigore, ſicut de fame, & ſiti curabat, quoniam ſpiritualis virtus erat in eo. Apud homines Mundi huius tantum valebat, vt præſente eo, nullus quidquam loqui auderet etiam in publicis actionibus: nam erat & in conſulendo prouidus, & in deliberando maturus, & præ cæteris pietate, & auctoritate pollebat. Mundana omnia calcabat, & tanquam bellator inclitus de Mundo, Carne, & Dœmone glorioſiſſimè triumphabat. In iugi huiuſmodi Dei, et Proximi obſequio dilectus à Deo, et hominibus, iugiter curſum vitæ perducens, ſenio confectus, multaque perpeſsus, ad brauium aduentauerat. *Supra cap.62. pag. 264.*

B

CAP. LXX.

De Tranſitu Viri Dei Ioannis Ioachim Florenſis Abbatis,

Piè, pariter, & deuotè credendum eſt, plurima, ac innumerabilia alia per ſuum humillimum ſeruum in vita Dominum ſigna demon-
C ſtraſse, quæ non ſunt ſcripta, & ſi adnotata ad noſtram non deuenere notitiam; quæ ergo tempus edax rerum, ac inuidioſa vetuſtas auferre non potuit, ex priſcorum fragmentis, quæ non perierunt, Domino dãte, ad eius laudem, & gloriam ordine ſupra poſito regiſtrauimus. Volẽs tandem Dominus noſter Ieſus Chriſtus eius famulum in modico fidelem ſuper omnia bona ſua conſtituere Principem omnis poſseſſionis ſuæ, inuocatione præuenit eum in loco Sancti Martini de Ioue, aliàs de Canale, millia paſsum quatuor ab Vrbe Cuſentina diſſito, & à Caſtro Petráfittæ, virorum ſolertia memorando, milliario vnico, quem partim ab Andræa Archiepiſcopo Cuſentino, Bonhomini ſuffecto, obtinuerat *Florenſe in Archiuum.*
D anno Domini 1201. & partim proprijs expenſis conſtruxerat. Locum hunc non Granciam vt modò communiter appellatur, ſed Monaſterium nuncupat Matthæus Guerra, Fundanus, & deindè Sancti Marci Epiſcopus in notulis à ſe factis in fine Pſalterij decem cordarum libri Ioachim, exiſtentis in Bibliotheca RR. PP. Sancti Franciſci Capuccinorum Conuentus Cuſentini, vbi hæc manuſcripta leguntur. *Ego Matthæus Guerra ſcripſi. Abbas Ioachim compatriota meus Cælici natus, locus diſtat à Ciuitate Conſentina quatuor milliaribus, Monachus Ciſtercienſis, Inſtitutor Ordinis Florenſis, in vita, & morte, & poſt mortem miraculis coruſcans, obijt in Monaſterio Sancti Martini de Canale ſupra Petrafictam Conſentina Diœceſis, poſt* *Ex Bibliotheca RR. PP. Capuccinorum Vrbis Cuſentiæ.*
E *ab Abbatibus ſui Ordinis eius corpus translatum in principalem Abbatiam Sancti Ioãnis de Flore, in Sylua Conſentina poſita eſt.* & cætera, quæ ſequũtur eodē etiã Monaſterij nomine vtitur Marafiota, cũ de Viri Dei obitu agit. *Hieronym. Maraf. de antiq. Calab. lib. 4. cap. 14.* At ſiue Grancia Monaſterij Floris, ſiue Florenſis Ordinis Monaſterium extiterit, licèt hodiè immundorum animalium receptaculum conſpiciatur à cunctis, qui illuc pedem ponunt, ſuo tamen tempore ſemper fuit in maxima deuotione, & reuerentia detentus, & ab Apoſtolica Sede ſpecialibus priuilegijs præmunitus vſque ad Pontificatum Pauli tertij, qui indulgentiarum elargitione eius locupletauit Eccleſiam ſequenti Diplomate dato per Guidonem Aſcanium Sforțiam, ex Conſtantia Pauli

li Papa tertij filia, & Boſio S. Floræ comite, Romanum, Diaconum Car- A
Ciacc. in vit. Paul. 3. dinalem tit. S. Euſtachij, Parmenſis Eccleſiæ adminiſtratorem, Bononiæ, Flaminięque Legatum, ac S. R. E. Camerarium.

Guido Aſcanius Sfortia Sancti Euſtachij Diaconus Cardinalis de Sancta Flora Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Camerarius. Vniuerſis, & ſingulis præſentes noſtras litteras inſpecturis, lecturis, & audituris ſalutem in Domino, & præſentibus fidem indubiam adhibere. Vniuerſitati veſtræ, & cuilibet veſtrum tenore præſentium atteſtamur, & fidem indubiam facimus, quod nuper Sanctiſſimus in Chriſto Pater, & Dominus noſter D. Paulus diuina prouidentia Papa tertius de Omnipotentis Dei miſericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſus, omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus B *Chriſti fidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis, ſeù ſtatutis temporibus confitendi propoſitum habentibus, qui Eccleſiam Sancti Martini de Canale Ordinis Sancti Benedicti Cuſentinenſis Diœceſis à primis Veſperis feſtiuitatis eiuſdem Sancti Martini, vſque ad occaſum Solis diei dictæ feſtiuitatis immediatè ſequentis humiliter, & deuotè viſitauerint, ac in ea orauerint, plenariam omnium peccatorum remisſionem in forma Eccleſiæ conſueta miſericorditer in Domino conceſſit, & elargitus eſt. Contrarijs, &c. In quorum fidem præſentes litteras manu noſtra ſubſcriptas, ſigillique noſtri appenſione munitas fecimus, & per ſecretarium noſtrum infraſcriptum expediri. Datū Romæ in Ædibus noſtris die 30. Auguſti 1544. Pontificatus Sanctiſſimi Domini noſtri D.* C *Pauli diuina prouidentia Papæ tertij anno decimo.*

Guido Aſcanius Cardinalis Camerarius.

Figl. Figliuccius.

Locus Sigilli pendentis.

Inibi ergo Sanctiſſimus Ioannes Abbas Florenſis infirmari contingit, diem Domini ſolemnitatis, & lætitiæ expectans, ornauit ſponſam, à Cœleſti viro capeſſendam, præparatam, ac candido coopertam. Sancta itaque eius anima, tota flagrans, expectabat ſponſum de Libano ornatum corona, vt eam adornaret monilibus ſuis. Certiſſimus ergo Pater Sanctus de eius tranſitu, expectabat Dominum ſuum à nuptijs redeuntem, confeſtim pulſanti aperiturus; ideoque magis, ac magis in ſpiritus D feruore eleuabatur, & intuens in Cœlum præſtolabatur Dominum, & Saluatorem ſuum Chriſtum Ieſum tunc animam, ſed olim corpus humilitatis ſuæ reformaturum, & conformaturum corpori claritatis ſuæ: proindè ante mortem pugnaturus videbatur de ipſa omnino triumphare; ſicut enim ei viuere Chriſtus erat, ſic mori lucrum expectabat. Mors ſanè eius proxima præcioſa in conſpectu Domini illum non angebat; immò per eum aſtantibus deuotionem præſtabat, & potius ei ſpiritus ardorem, quàm corporis afflictionem adducebat; quoniam ità erat vultu alacris, vt veriſſimum de illa capeſſenda cœlorum corona ſignum omnibus adaperiret. Conuocatis ergo Fratribus, exemplo dominico edoctus, ſuper E omnia illis humilitatem, & ad inuicem charitatem prædicabat dicens. *Hoc vobis memorandum relinquo, vt diligatis inuicem, ſicut Dominus dilexit nos.* Concurrentibus autem ad illum Curatij, Sambucinæ, & Sancti Spiritus Abbatibus, & Monachis pariter in magna multitudine aſtantibus, deque imminente tanti dilectiſſimi Patris diſſolutione inconſolabiliter
Græcus in Chronologia ſect. 36. mœrentibus, ac triſtè languentibus, Florenſis ſui Ordinis exinanitionem prædixit; & ideò magis, ac magis ad inuicem eis dilectionem commendabat, prædicabatque. Curacenſibus primò tanquam primis Filijs, & de-

A & deindè Florenſibus benedictis, ad cœleſtem cœnam inuitatus, cœleſtes epulas aſpirans, de ſui tranſitu conquerentes Fratres eloquio mulcebat quaſi diuino. Ad ſummum ſanctorum Sacramentorum munimine refectus, & refectione munitus, lætiſſimus inter Filiorum vndique aſtãtium brachia vultum gerens Angelicum leui, & ſuaui agone, habita hoſtium palma, inter circumſiſtentium præces, & dulces Angelorum concentus, Ioannes Ioachim Abbas Floris ſpiritum Deo reddidit, & ad Dominum qui fecit illum fœliciſſimè remeauit ſub die trigeſimo mẽſis Martij, ſuæ ætatis ad minus nonageſimo primo, Natiuitatis Domini noſtri Ieſu Chriſti milleſimo ducenteſimo ſecundo, Pontificatus Sanctiſſimi in
B Chriſto Patris Innocentij Papæ tertij anno quinto, Imperij Philippi ſecundi anno quinto, & Regni Siciliæ Friderici ſecundi etiã anno quinto.

CAP. LXXI.

Aliquorum Hiſtoriographorum, de Sancti Viri obitus anno variè ſentientium, corriguntur affata.

C QVoniam Hiſtoriographorum vidi neminem, quin eorum in operibus errauerit in anno obitus noſtri Dei Viri Abbatis Ioachim. Siquidem alij cum Mutio de Matera de familijs extinctis Cuſẽtinis in anno 1100. Alij cum Ludouico Contarino in ſuo Viridario de Viris Illuſtribus fol. mihi 457. inclitum fuiſſe ſcripſerũt in anno Domini. 1156. Alij cum ſupplemento Chronicorum in anno 1158. Alij cum Trithemio Abbate de Viris Illuſtribus Ordinis Sancti Benedicti lib. 2. cap. 117. in anno 1170. Alij cum Franciſco Pegna in Directorio Inquiſitorum Comment. 1. primæ partis, temporibus Lucij Papæ tertij, qui obijt Veronæ anno 1185. Alij cum Matthæo Palmerio Florentino in Chronicon Euſebij Cæſarienſis in anno 1186. Alij cum Sixto Senenſi in Bibliotheca ſa-
D cra lib. 4. Antonio Poſſeuino in Apparatu Sacro littera IO. anno 1200. Alij cum Hieronymo Henriquez in Menologio ſub 14. Kal. Iunij anno 1201. Alij cum Iacobo Græco Syllaneo in ſua Chronologia, ſectione 36. anno 1214. Et alij tandem aliter, prout eorum opera produnt. Ideò ne in traditorum aliquo videamur claudicare, noſtrum affatum neceſſarium duximus fulcimento valido comprobare; vt indè malè à cæteris tradita, tinniente poſſint rationabiliter exputare. Et primò quidem Dei virum non migraſſe ad Chriſtum die 19. Maij anno Domini 1201. vt in ſuo Menologio tradidit noſter Pater Don Hieronymus Henriquez, Aubertum Miræum in Actuario ad annum 1201. fortaſſe ſecutus, patet ex ir-
E refragabili donationis, & oblationis teſtimonio, de conſilio, & voluntate Riccardi Tropæenſis Eccleſiæ Epiſcopi facto ab Illuſtriſſimis Dominis Simeone de Mamiſtra Domino Oppidi Fluminis Frigidi propè Mare Mediterraneum, & à Caytegrima eius vxore, pro fundando Florenſis Ordinis Monaſterio in eorum ditione, & propriè in loco, vbi nunc Fontis Laureati Monaſterium ſitum, & poſitum eſt: quod ſanè inſtrumentum adhuc Ioannem Ioachim Floris Monaſterij Abbatem menſe Septembris anno Domini 1201. ne dum viuentem: ſed in dicto Oppido Fluminis Frigidi ad dicti Domini Simeonis præces commorantem declarat, & conſequenter in optima valitudine. Quod ſi referatur, gratum fore noſtris

Qq poſte-

poſteris arbitramur, & nec ab inſtituto noſtro prorſus videbitur alienũ. A
Sic enim ſe habet.

Ex Archiuio Monaſterij Fõtis Laureati.

In nomine Sanctæ, & Indiuiduæ Trinitatis. Amen. Anno Dominicæ Incarnationis milleſimo ducenteſimo primo, menſe Septembris, quintæ Indictionis, Regni verò Domini noſtri Friderici Regis Siciliæ, Ducatus Apuleæ, & Principatus Capuæ anno quarto, fœliciter. Amen. Nos Simeon de Mamiſtra Dominus Fluminis Frigidi conſiderantes, quod vniuerſa, quæ fiunt intuitu præſentis vitæ tranſitoria ſunt: quæ autem fiunt reſpectu ſupremæ patriæ æternam habent in Cœlis remunerationem: Propoſuimus annuente Deo, à quo bona cuncta procedunt, ædificare domum Religionis intra fines Terræ noſtræ Fluminis Frigidi ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei, & ſalutem animarum noſtrarum: quia verò multa loca eadem intentione inchoata, pro eo quod non habuerunt Rectores, & Ordinatores vidimus ad deſolationem venire: cupientes ipſum Deo dicatum opus perpetua ſtabilitate firmarẽ, cum conſilio, & voluntate Domini Riccardi Tropaenſis Epiſcopi, vocauimus vos Domine Ioachim venerabilis Abbas Floris rogantes, vos omni deuotione, quatenus tàm ordinationem ipſius Monaſterij, quàm ipſum Monaſterium acciperetis in manus veſtras, & ſucceſſorum veſtrorũ, ordinare de Prælatis, & Monachis, qui pro tempore fuerint ſtatuendi, aut deponendi ſecundum Ordinem veſtrum omni noſtra, & ſucceſſorum noſtrorum intromisſione, aut impeditione remota. Vos autem quos per gratiam Dei non tàm quæ veſtra ſunt, quàm quæ Ieſu Chriſti quærere cognoſcimus, noſtris precibus inclinati venientes ad nos, & noſtrum in hac parte propoſitum commendantes quæſiſtis nobiſcum, & nos vobiſcum locum aptum, in quo poſſet opus perficere ſpirituale. Inuenimus fundum, & locum aptum, & congruum ad ipſum opus vltra alueum fluminis, qui egreditur de loco, qui dicitur Abyſſus, & iungitur alteri fluuio, qui dicitur Flumen Frigidum, ſubtus fontem aquæ, quæ egreditur à latere dextro in Sanctam Dominicam, in qua ſcilicet Eccleſia tempore prædeceſſorum noſtrorum Monachi iam fuerunt, & tenimentum deputatum, infra quod locus ipſe ſitus eſt. Sanè nos ipſi loco, & Monaſterio, quod ibi Deo conſtruendum eſt, deſignauimus certum terminum, quod contiguum ſit tenimento ipſius Eccleſiæ, & totum pariter redigatur in vnum, cuius iſti ſunt fines: A fronte fluminis, qui egreditur de loco, qui dicitur Abyſſus, & aſcendit terminus per ipſam canam vſque ad locum, qui dicitur Picca pane, & vadit rectè vſque ad viam, & per ipſam viam vſque ad vallonem, qui dicitur de Pittachella, & deſcendit vſque ad flumen, & deſcendit fluuius vſque ad vineam de Caputo, vbi eſt via publica, deindè aſcendit terminus per viam veterem, & per caput vallonis iuxta ſerram de acumeris, & per limitem culturæ, quæ dicitur de Barbaro, & includens ipſam culturam vadit terminus per aquam de Nichiforo, & tranſiens inde per eundem limitem ipſius culturæ vſque ad viam publicam, & aſcendit ipſa via vſque ad vallonem ſiccum, & vadit indè per fines Mendicinentium, & deſcendit vſque ad alueum Fluminis frigidi, & tranſiens per ipſum flumẽ vſque ad fontẽ Abyſſi concludit in priori fine. Infra iſtos fines, & confines totum contulimus ipſi Monaſterio, quod conſtruendum eſt in præfato loco, qui eſt ſubtus fontem aquæ, quæ egreditur à latere dextro fluminis, offerentes illud vobis, & ſancto ordini veſtro de Flore in perpetuum, vt ſit tam Monaſterium ipſum, quam tenimẽtum ipſi deputauimus Prælatis, & Monachis ipſius Monaſterij in veſtra, & ſucceſſorum veſtrorum ordinatione ſecundum ſtatuta Ordinis veſtri, nihil nobis, aut ſucceſſoribus noſtris reſeruantes, niſi tantum vt ſimus, vbi indiguerit, coadiutores, & defenſores contra omnes homines, qui voluerint ipſum Monaſterium

rium

A *rium temere perturbare, aut eius poſſeſsionem auferre, aut aliquibus vexationibus fatigare, & ab ipſo Monaſterio, aut Prælato, & Fratribus nihil exigentes, niſi tantum Fraternitatem, & Orationes pro viuis. & mortuis, & retributionem vitam æternam. Præterea ſi qui de francis hominibus Terræ noſtræ Fluminis Frigidi voluerint res ſuas eidem Monaſterio offerre, exceptis illis rebus, quæ de feudo ſunt, quorum nulli liceat ea offerre, licitum ſit eis nulla noſtra, vel ſucceſſorum noſtrorum contrarietate, vel moleſtia obſtare, ſed ratum omni tempore habere, & firmum. Statuentes, vt ipſum Monaſterium ſit liberum ab omni exactione, ab omni tributo, & cenſu, & vt omnia animalia Monaſterij habeat libera paſcua per totam Terram Fluminis Frigidi, & infra* B *tenimentum ipſi Monaſterio deputatum liceat Fratribus liberè ædificare molēdina, & fullas, & liberè omnia, quæ ibi ædificauerint, & habuerint poſsidere, Inſuper etiam concedimus ipſis Fratribus, & hominibus, & mercenarijs eorum liberam poteſtatem cædendi, & accipiendi ligna liberè de ſyluis ad omnes vſus neceſſarios, & habere liberè vaſa in Mari adiacente Terræ noſtræ tā ad piſcandum, quàm ad onera ferenda, nec non & palumbaria, quæ ſunt infra tenimentum ipſi Monaſterio deputatum. Domos quoque illas, quæ de Domina Flandina fuerunt, quas in Caſtro noſtro Fluminis Frigidi habemus vobis damus, & concedimus. Præterea concedimus ipſis Fratribus, & hominibus Monaſterij, vt liceat eis libere vendere, & emere tàm in terrà, quā in Mari om-* C *ni noſtra, noſtrorumque ſucceſſorum, atque Baiulorum Terræ noſtræ exactione remota. Ad huius autem noſtræ oblationis, atque conceſsionis memoriam, atque inuiolabile firmamentum præſens ſcriptum per manus Petri Notarij noſtri fieri fecimus, per manus noſtras, & Vxoris noſtræ Dominæ Caytegrimæ ſignatum, & ſigillo noſtro pendenti corroboratum, & iuſſu noſtro ſubſcriptis teſtibus confirmatum.*

✠ *Nos Simeon de Mamiſtra ſupradicta confirmamus.*

✠ *Ego Caytegrima Vxor ipſius Domini Simeonis ſupradicta confirmo.*

✠ *Ego Carodon Tropææ Canonicus.*

✠ *Signum manus Camilli Militis filij Rogerij Militis de Amantea.* Sunt & D alij octo teſtes ſubſcripti.

Patet igitur apertè adducto ex monumento, Virum Dei Ioachim in Menſe Septembrio anno Domini 1201, vnà cum Domino Simeone de Mamiſtra, inquiſiuiſſe, & inueniſſe in territorio Oppidi Fluminis Frigidi ſolitudinem, pro nouo Monaſterio ſui Florenſis Ordinis fundando, expetitam: non ergo fato ceſſerat die 19. Maij eiuſdem anni 1201, vt prodit Henriquez in Menologio, & multò minus ante eundem annum, vt cæteri mendaciter ſcripſere. Et quod non fuerit vita functus anno Domini 1214. vt Græcus in ſua Chronologia tradidit, conſtat ex omnibus priuilegijs, quæ ab anno 1202. vſque ad annū 1214. Florenſi Monaſterio E à Siciliæ Rege, & Regina, alijſque Principibus Eccleſiaſticis, ſæcularibuſque conceſſa leguntur, in quibus vel nulla mentio nominis dicti Monaſterij Abbatis, vel ſi extat, Matthæi eiuſdem Monaſterij Abbatis nomen exprimitur: quorum præter adductum ſupra cap. 45. non pauca poſſent in medium adduci, quæ non adducuntur, dum, in eodem ſiſtendo propoſito, ex alio Fontis Laureati Monaſterij priuilegio totum clariùs eluceſcit. Siquidem Sanctiſſimi Abbatis Ioachim anima ad ſuperos delata, Florenſes Fratres ne Acephali exiſterent, Matthæum Virū Sanctiſſimum, qui ob vitæ meritum Geruntinæ Eccleſiæ poſtmodum euaſit Epiſcopus, Dei Viro Ioanni Ioachim ſufficere. Hic itaque Matthæus

Sup. cap. 45. pag. 153. D.

Mon aſterij Floris effectus Abbas, non minus quam Ioachim ad Florentia ſolicitus, deſignatum à ſuo Didaſculo Fontis Laureati Monaſterium inſtituere zelans, Mari Tyrrheno incumbentem Vrbem antiquiſſimam, Tropæam nomine, quam *Poſtropæam* Stephanus Bizantius appellauit, aduolatus, Riccardo Tropæentium Epiſcopo animi ſui deſiderium expoſuit, & præces ſuas humillimè præſentauit, & ab eodem pro futuro Monaſterio tres Eccleſias, nempè Sanctæ Dominicæ, S. Petri, & Sanctæ Barbaræ, cum eorum poſſeſſionibus, & tenimentis impetrauit in menſe Iunij anno Domini milleſimo ducenteſimo ſecundo, vt ex conceſſione, & priuilegio inde ſecuto, & ab Innocentio tertio confirmato ſub datum Anagniæ duodecimo Kalendas Februarij ſui Pontificatus anno ſexto, totidem continente. A B

Innocentius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori, & Fratribus Sanctæ Dominicæ ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Licèt neque qui plantat, neque qui rigat ſit aliquid, ſed qui dat Dominus incrementum, ſacræ tamen Religionis palmites plantare debemus, & eius propagines propagare, ac rigare ſolicitè, quod propagatum fuerit, vel plantatum, ne non proficiat, ſed deficiat noua planta & non creſcat, ſed areſcat potius nouus palmes, si priuſquam in terra trunctus eorum fuerit radicatus, Sol, aut vllus æſtus caleat ſuper eos. Cum igitur in Monaſterio veſtro de Sancta Dominica de nouo ſacræ Religionis obſeruantia ſit plantata Monaſterio Floris ad eam ſuos palmites extendente, vt planta huiuſmodi Apoſtolica etiam manu rigetur, & per nos poſt Deum recipiat incrementum, Monaſterium de Sancta Dominica, in quo diuino eſtis obſequio mancipati, ſub Beati Petri, & noſtra protectione ſuſcipimus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus. Statuentes, vt Ordo Monaſticus, qui ſecundum Deum, & Beati Benedicti Regulam, atque Inſtitutionem Florentium Fratrum in eodem loco inſtitutus eſſe dignoſcitur, perpetuis ibidem temporibus inuiolabiliter obſeruetur. Præterea quaſcunque poſſeſſiones, quæcunque bona idem Monaſterium in præſentiarum rationabiliter poſſidet, aut in futurum conceſſione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, ſeu alijs iuſtis modis, præſtante Domino poterit adipiſci, firma vobis, veſtriſque ſucceſſoribus, & illibata permaneant. Specialiter *autem Eccleſiam ipſam Sanctæ Dominicæ, & Eccleſiam Sancti Petri, & Sanctæ Barbaræ cum vniuerſis poſſeſſionibus, & pertinentijs ſuis, quas Venerabilis Frater noſter Riccardus Tropaenſis Epiſcopus cum conſenſu Capituli ſui, retento ſibi ſolummodo cenſu trium librarum ceræ Tropenſi Eccleſiæ pro illarum poſſeſſionibus annis ſingulis exhibendis, pia vobis intentione conceſſit, ſicut eas iuſtè, & pacificè poſſidetis, vobis, & per vos ſucceſſoribus veſtris Monaſticum Ordinem ſeruaturis, auctoritate Apoſtolica confirmamus. Diſtrictius inhibentes, ne dictus Epiſcopus, vel ſucceſſores ipſius, aut Tropæenſes Canonici aliud, vel amplius à vobis, & à Monaſterio veſtro exigere, vel extorquere præſumant, quàm in conceſſione ſua idem Epiſcopus Tropaenſi Eccleſiæ reſeruauit, cuius conceſſionis tenorem nobis ſub venerabilis Fratris noſtri . . . . Archiepiſcopi, & dilectorum Filiorum . . . Decani, & . . . . Cantoris Cuſentinentium ſigillis dilecti Filij Matthæi Florenſis Abbatis manibus præſentatum, & roboratum tàm ſubſcriptionibus prædictorum, quàm dilecti Filij . . . . Theſaurarij Cuſentini ad maiorem cautelam de verbo ad verbum præſenti pagina duximus inſerendum. Hic eſt autem tenor ipſius.* C D E

In nomine ſanctæ, & indiuiduæ Trinitatis. Nos Riccardus Tropaenſis Epiſcopus Venerabili Fratri Matthæo de Flore Abbati, & Fratribus eius, eorumq; ſucceſ-

A *ſucceſſoribus in perpetuum. Quoniã ad hoc ſumus, donante Deo, in Pontificatus
culmine conſtituti, vt non tantũ coram Deo, verũ etiam corã omnibus homini-
bus bona faciẽtes exemplũ piorum operũ noſtris ſubditis præbeamus, & iniuncto
nobis officio cogimur tam Clero noſtro, quam populo, vbicumque res exigit, gene-
raliter adeſſe, ſed ſpecialiter Religioſorum Ordini, quo tota, Deo auctore, Eccle-
ſia & exemplis inſtruitur, & oratione munitur. Cum enim dicat Apoſtolus.
Dum tempus habemus operemur bonum ad omnes, maximè autem ad domeſti-
cos fidei. Illis potius Chriſti pauperibus tenemur charitatiue prouidere, qui in-
tuitu diuinæ ſpeculationis ſæculum relinquentes, diuinis die, noctuque famula-
tibus inſiſtunt. Inde eſt, quod nos attendentes præces tuas Domine Matthæa Ve-
B nerabilis Abbas Florenſis Eccleſiæ de communi voluntate, & aſſenſu noſtro,
Fratrumque noſtrorum Venerabilis Tropaenſis Capituli concedimus vobis, &
ſucceſſoribus, & prædictæ Eccleſiæ veſtræ Floris tres Eccleſias noſtras, quæ ſunt
infra fines Terræ Fluminis frigidi, videlicet Eccleſiam Sanctæ Dominicæ, San-
cti Petri, & Sanctæ Barbaræ cum iuſtis poſſeſſionibus, tenimentiſque earum in
perpetuum omni exactione, aut redditu liberas, & abſolutas, ſaluo tamen cenſu
trium librarum ceræ, quas pro earum poſſeſſionibus Eccleſiæ noſtræ annis ſingu-
lis perſoluetis. Monaſterium verò, quod (annuente Deo) fundaturi eſtis in te-
nimento prædictæ Eccleſiæ Sanctæ Dominicæ ſecundum Beati Benedicti Regu-
lam, & veſtri Ordinis Inſtituta, volumus ab omni noſtra, & ſucceſſorum noſtro-
C rum exactione fore ſemper immune. Abbates tamen ipſius Monaſterij per nos,
vel ſucceſſores noſtros canonicè conſtitutos ſine omni exactione, aut grauamine
prædicti Monaſterij ad præces veſtras, & ſucceſſorum veſtrorum debeat bene-
dici. De Prælatis, & Monachis in ipſo Monaſterio ſtatuendis, aut amouendis
ſecundum voluntatem, & ordinationem veſtram, veſtrique Ordinis Inſtituta
procedatis omni noſtra, noſtrorumque ſucceſſorum intromiſſione, aut impeditio-
ne remota. Volumus etiam vt tenimentum, quod Dominus Simeon de Mamiſtra
Dominus Terræ Fluminis frigidi dilectus in Chriſto filius Venerabili quondã
Abbati Ioachim, & Eccleſiæ veſtræ Floris, vna cum Vxore ſua pro remedio
animæ ſuæ conceſſit, liberè, & ſine exactione aliqua pacificè in perpetuum te-
D neatis. Oblationes quoque tàm mobilium, quàm ſtabilium, quas homines eiuſdẽ
Terræ Fluminis frigidi eidem Monaſterio veſtro fecerint, vos integrè perci-
pere volumus, & ſine noſtra, noſtrorumque ſucceſſorum moleſtia liberè poſſide-
re. Si qui vero de Canonicis, vel Clericis prædictæ Eccleſiæ noſtræ Tropaenſis
ad Regulam, & Ordinem veſtrum ſe conferre voluerit, liceat eis cum omnibus
rebus mobilibus ſe cõferre. Si verò prædictæ Eccleſiæ noſtræ Canonici, vel Cle-
rici in vltimo vitæ eorum elogio res ſuas prædicto Monaſterio offerre voluerit,
vſque ad tertiam partem rerum ſuarum eis ſit licitum elargiri. Vt autem hæc
noſtra donatio, & conceſſio vobis, & ſucceſſoribus veſtris firmæ ſemper, & illi-
bata permaneat, præſens ſcriptum inde fieri fecimus, ſigilli noſtri, & Eccleſiæ
E noſtræ munitum impreſſione, nec non & Venerabilium Fratrum Canonicorum
noſtrorum ſubſcriptionibus roboratum. Anno Dominicæ Incarnationis milleſi-
mo ducenteſimo ſecundo; Menſe Iunij, quintæ Indictionis, Pontificatus vero
noſtri anno quarto fæliciter: Amen.*

*Decernimus ergo, vt nulli omninò hominum liceat hanc paginã noſtræ con-
firmationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc at-
tentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis* Dei, *& Beatorum Petri, &
Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Anagniæ duodecimo Kal.
Februarij Pontificatus noſtri anno ſexto.*

Alijs ergo non indigemus monimentis ad oſtendendum Virum Dei

Ioa-

Ioachim vſque ad annum 1214. vitam non protendiſſe ſuam, vt Græcus A
regiſtrauit loco citato. Ex adductis enim non ſolum apertiſſimè conſtat
Dei famulum Ioachim Floris Abbatem hominem exuiſſe ante menſem
Iunij anno Domini 1202. ſed etiam Matthæum eius in Floris Abbatiali
dignitate ſucceſſorem in anno, & menſe notatis à Riccardo Tropæentiũ
Epiſcopo relatum priuilegium impetraſſe, & anno ſequenti 1203. die
vigeſimo primo menſis Ianuarij eiuſdem priuilegij confirmationem à
Romano Pontifice Innocentio tertio, huius Pontificatus anno ſexto, in
perſonam prioris, & Monachorum Monaſterij Sanctæ Dominicæ obtinuiſſe in dicti Fontis Laureati Monaſterij inſtitutionis initio. Quod poſtquam breuiſſimo temporis interuallo munificentiſſimè, ac larga fidelium B
liberalitate, in loco à Beato Ioachim priùs deſignato, fuiſſet à primo lapide extructum, & à tranſmiſſa à Matthæo Floris Antiſtite maiori Monachorum Colonia exultum, Monaſterium Sanctæ Dominicæ appellari
deſijt, & Monaſterium Beatæ Mariæ Fontis Laureati cœpit denominari,
vt produnt monimenta antiquiſſima, in eiuſdem Monaſterij tabulario
aſſeruata, de quibus hic nulla mentio, cum ad inſtitutam prouinciam nõ
attineant. Hoc vnum autem ad ſuppreſſæ denominationis excitandam
memoriam ſuggerendum putamus, nempe dictam Sanctæ Dominicæ Eccleſiam fuiſſe antiquiſſimam, & vt ex à Gualterio traditis opinari fas eſt,
imperante Diocletiano extructam. Siquidem Sancta Dominica circa an- C
no Domini 260. ex Torotheo, & Arſenia in quodã Pago Tropæenſis ſata, & in fide catholica optimè enutrita, proinde cum Sanctis Genitoribus
in Campaniam ad Diocletianum traducta, à quo, poſtquam illa ſimplici
ſputo perfregiſſet Idola, ad meretrices, ad ignem, ad beſtias, & ad rotam
damnata, & vnquam in aliquo læſa, & tandem capite obtruncata; cuius
corpus ad natale ſolum ab Angelis tranſlatum ſumma veneratione recolitur; tale ſuæ ſanctitatis præbuerat experimentum, & fidelium pectoribus deuotionem ingeſſerat, vt etiam Chriſticolæ illi, qui vt eiuſdem Diocletiani tyrannidem euaderent, ad latiſugia ſe receperant, Eccleſias erexerint, ac eius nomini dicauerint circa annos Domini 302. eodem Ty- D
ranno imperante; vt illius memoria excitati, ſecuri peruenirent conſumato agone ad ſupernæ Ciuitatis gaudia. Quarum ſecundam puto fuiſſe
iſtam, de qua eſt ſermo, vtpote in eadem Tropæenſi Diœceſi, & prædicta ſolitudine extructam. Apud quam deinde à confugientibus fidelibus
prædictum Monaſterium fuit erectum. Vbi ijdem, & alij ſine certo inſtituto (nulla enim tunc erat, nec Sancti Baſilij, nec Sancti Benedicti Regula) ſed prout Spiritus Sanctus quemlibet edocebat, arctiſſimè tamen, &
proprijs manibus victum ſibi quæritantes, diù Deo ſeruierunt; poſt autem Benedicti Patriarchæ ſanctiſſimi aduentum, eius ſibi Regulam præpoſuerunt obſeruandam, & poſſeſſiones obtinuerunt. Horum demum E
Monachorum charitate refrigiſcente, Diabolique verſutia, ac Mundi lenocinio præualente, paulatim ab ea ſubtractus fuit cultus antiquus, & omnino tandem deſtitutus, vt teſtatur fama per manus ducta, quin & allatum
Simeonis de Maniſtra priuilegium, tempore ſuorum prædeceſſorum, in
Eccleſia Sanctæ Dominicæ Monachos innuit iam fuiſſe. Benedictinam
verò obſeruantiam ad annũ vſque 1035. continuatã in ea eſſe, legimus in
tabula picturata maioris Altaris Eccleſiæ dicti Fontis Laureati Monaſterij, in qua ſpectrum viſitur Beatiſſimæ Deiparæ Virginis, ad huius dextrã
ſimulacrum Sancti Ioannis Baptiſtæ Præcurſoris Domini; & ad ſiniſtram

Paulus Gualterius de Sãctis Calabriæ lib. 1. c. 17. Proſper Pariſius in tabulis Calab. Romæ impreſſis, Dauid Romeus in Indice maiori Sanctorum Regni Neapolitani, Philippus Ferrarius in Cathalog. Sanctorum Italiæ, Martyrologium Vſuardi, Martyrolog. Romanum, Baronius, Gabriel Barrius, Hieronym. Maraſiota lib. 2. cap. 18. & alij.

A Sanctiſſimi Ducis, & Monachorum Patris Benedicti, quorum ſubter pedes antiquo charactere infra ſcripta carmina ſunt appoſita.

Quinque bis in ſæclis, & quinis, atque duobus
Luſtris, Tropaa littoribus Calabris
Filius è Rhodi venientis prole Ioannis
Abbas Agatius pingere fecit opus.

Cæterum menſis Martij trigeſimum diem Dei famuli Ioachim præfigimus obitui, non ex eò tantùm motus, quia Græcus ſcripſerat, ſed quia in peruetuſtis quibuſdam manuſcriptis, nulla anni facta mentione, regiſtratum reperimus, Hæreticorum malleum, vitiorum hoſtem, Monaſtici Spiritus B reſtitutorem, Floriſque Mnnaſterij primum Abbatem ex hac lacrymarum valle ad æternam fœlicitatem transmigraſſe die trigeſimo Martij.

CAP. LXXII.

De Beati Viri Abbatis Ioachim Corporis translatione.

C PLacuit tandem aliquando Florenſibus Monachis Corpus illius, quē in Magiſtrum habuerant, & Patrem in vita, è loco Sancti Martini de Ioue, aliàs de Canale, ad Floris Archicœnobium transferre, tùm maioris cauſa reuerentiæ, tùm etiam dignitatis. Expanſaque tanti negotij voce, & fama, nec titulorum ſtemmata, nec nobilitatis fulgor, nec paupertatis rubor, nec ætatis, vel ſexus imbecillitas; debilitaſue, & nec expediēdorum operum neceſſitas quemquam retardauit, quin rebus quibuſcunq; poſthabitis omnes illò confluerent, Sancti Patris Ioachim deoſculaturi Corpus, & gratias impetraturi. Peruenti igitur Florenſes, Ciſtercienſeſq; Patres, quorum numerus ferè innumerus erat, ſuis induti Cucullis, in ſuas D redacti Claſſes, duplicique coordinati ordine, in longiſſimam producti ſeriem, Sanctæ Crucis præcedente vexillo, vnuſquiſque funale manu geſtans accenſum, ſacriſque indumentis præparatis, maxima cum reuerentia ad ſancti Viri Corpus detegendum, tangendumque deuentum fuit. Vt demonſtraret autem Dominus, quod placita erat ei anima illius, & qualiter Corpus illud, templum extiterat Spiritus Sancti, miro ſpectaculo translationem illam decorare complacuit. Nam cum inter Monachorum turbam, tres etiam ſanctæ opinionis Abbates cucurriſſent, & inter hos *Græc. admirab. 19.* vnus Guillelmus nomine quartanario, & ſtomachi morbo laborās, quamuis corporis viribus nimium eſſet deſtitutus, contra corporis vires, & E diſpoſitionem, propter tanti Patris deuotionem illuc adduci curaſſet; ſtatim ac ſacrum Dei famuli Ioachim corpus cum cæteris maxima, & indicibili cum deuotione, & reuerentia tetigit, non tantùm à quartanæ morbo, verùm & ab ægritudine ſtomachi confeſtim conualuit. Ad cuius ergo rei aduentum non ſolum ſanitati reſtituti, ſed etiam cunctorum tum Monachorum, tùm ſæcularium, qui illuc conuenerant, quis admirationem, & lætitiam explicare ſufficeret? Cognouerunt ſiquidem Dominum, humilem famulum eius in vita, in morte, & poſt mortem ſignis, & virtutibus decoraſſe. Peracta deniq; cum diuinis laudibus, & deuotione ſancti Corporis translatione, in Cœnotaphio Sanctæ Florenſis Eccleſiæ, iam ante

Sacri-

Sacriſtiæ Oſtium in Cappella Beatiſſimæ Virginis Mariæ, cuius ſpecialiter A
extiterat deuotus, parato, depoſuerunt illud in nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui vſque ad præſentem diem mirabilia magna per eum inceſſanter operari haud deſinit. Nos ex Græco referemus tantum antiquiſſima, ab ipſo ex peruetuſtis codicibus Florenſis tabularij excerpta.

C A P. LXXIII.

Nouitius ad Sepulchrum Sancti Patris conualuit. B

DIe quadam cum Conuentus in agro (more Ordinis) laboraret, Nouitijs ibidem etiam ad eorum manſuetudinem comprobandam commanentibus vnus Nouitius ad naturæ neceſſaria exire aſtringebatur:
Idem admirab. 21. verum cum ſimplex, ac verecundus eſſet, pro neceſſitate huiuſmodi ab aſtante Nouitiorum Magiſtro, nec veniam petere, nec ab alijs ſegregari auſus eſt; neceſſitate tandem illa mirum in modum aſtrictus, interius rūpi neceſſarium fuit. Inteſtino propterea, & lethali cruciatus dolore, in Monaſterium deportatus, imminentem, ac proximam mortem præſtolabatur. C
Deo autem inſpirante, cæteriſque ſuadentibus factum eſt, vt ad Beati Viri ſepulchrum conduceretur; vbi præcibus, lacrymiſque perfuſis, corpore proſtrato ab eo, alijſq; ſupplicabatur; illius verò Deus, nec dolore, nec pudore deſpectis, illicò ſemotis omni periculo, & dolore Nouitium Fratrem conualeſcere dedit. Nec ignauiæ homo ille carpendus eſt, qui tanta gratia dignus fieri promeruit: nam priſcis in Patribus tanta patientia, timor, & humilitas redundabat, vt non tantùm in ſuperuacaneis, verùm nec in neceſſarijs quidquam audere præſumerent. Ideò Dominus quaſi holocauſti hoſtiam accipiebat eos: vnde meritò dicere poterant: tranſiuimus per ignem tribulationis, & aquam tentationis, & eduxiſti nos D
in refrigerium conſolationis, vt patet in hoc mirabili, & patientiam Fratris, & auxilium Patris, & Dei munus enunciante.

C A P. LXXIV.

Baſianus Caccurenſis eodem in Sepulchro ſanitatem recipit.

HOmo quidam de Caccurij Caſtro, cui nomen erat Baſianus, dum E
optima, & conſueta gauderet valetudine, repente infirmitate corripitus; ita vt doloribus, & periculo conſtringentibus, de ſanitate habenda amplius quodam modo deſperaret. Interea (Deo dante) Beati Ioachim memoriæ reminiſcitur, & qualiter præſto erat omnibus inuocātibus eum, beneficia, & iuuamina inferendo. Sperans ergo per merita ſancti Viri ſe conualeſcere poſſe, multorum auxilio ductus in Monaſterium Floris, & in eo ad ſancti Patris ſepulchrum aduenit. Cum ecce, mirabile dictu, accliui ſupplicatióne peracta, de tanta iniqua infirmitate cōualuit, & qui tantorum deportatione, & conſtipatione deuenerat, in laboribus, & erumnis aſſociatus per ſe, & gaudens in ſanitate rediret. Accepit

A pit autem omnes timor, & magnificabant Deum, qui fecerat miſericordiam ſuam cum illo, & congratulabantur ei, cæteriſque dicentibus, quomodo vir Dei factus fuerat adiutor omnibus in tempore tribulationis: vnde Domus Floris confluentes vndique ad tantam deuotionem excipiebat. Videbant ſiquidem tam ſuaues, & ſaluberrimos fructus ex fructifera, & ſaluifica radice illa pullulare, vt nō immerito properarent ad eam, videntes ſigna quæ fiebant ſuper his, qui infirmabantur. *Græc. Admir. 22.*

CAP. LXXV.

B
Inſanus per merita Beati Ioannis Ioachim reſipiſcit.

VT ille, qui eſt Deus benedictus in ſæcula, qualiter anima, & corpus ſerui ſui Ioannis Ioachim pergrata ei fuerant, mundo, & fidelibus ſuis aperuit, per merita eiuſdem, & animæ, & corporibus eiſdem eſt dignatus ſanitatem reſtituere. Inter alios autem, qui huiuſmodi fauoribus digni effici meruerunt, fuit quidam Rogerius nomine, qui inſaniens, omneſque in fugam conuertens, furioſus omnibus timorem non modicum C incutiebat. Dum verò Religioſus quidam inſanientis quoque nomine nuncupatus, & ſancti viri alumnus in Cuſentino agro oliuas colligeret, ecce inſano ſuperueniente à cunctis acclamatur, vt Rogerius Monachus à Rogerio inſano cauens ſe cuſtodiret. Religioſus tamen, quia pius, & religioſus erat, nec timore corripitur, nec in fugam conuertitur; quinimmo inſanienti benignus occurrit, illumque ad hoſpitium ſuum blande adducens, per biduum retento neceſſaria miniſtrauit. Demum Frater Chriſti Ieſu Domini noſtri miſericordiam attendens, & Beati Ioannis Ioachim merita prænoſcens, veterrimæ tanti Patris tunicæ particulam inſanientis Rogerij pileo conſuit, & capiti eius fidenter impoſuit. Sed quid D referam? Ad contactum veſtimenti Beati Ioachim Rogerius inſanus reſipuit, & ſanus euaſit. Cognoſcens ergo tanti beneficij munera, ne gratiæ conſecutæ immemor videretur, Rogerius olim furens apud Rogerium Monachum eidem multo tempore miniſtrando remanere curauit, & diebus, ac noctibus Deum benedicere non deſiſtebat, qui per merita Beati Ioachim, & diſcurſum illi reſtituit, & ab omni inſania, & inſanientis improperio liberauit. *Idem admirab. 23.*

CAP: LXXVI.

E
Amatus Monachus Beati Patris meritis ab Apoſtaſia liberatur.

IN Florenſi Monaſterio quidam nomine Amatus in deuotione plurima, & cordis compunctione maxima, iuxta Florenſis Ordinis Inſtituta habitum Religionis induens, ſe Domino militaturum demonſtrauerat. Illius autem, qui ſaluti hominum inuidet, & quieti, ſuaſione deceptus, diebus quibuſdam tranſactis habitum Religionis aſſumptū exuit, ac dimiſit. Quod audiens Domnus Rogerius de Apriliano, Monachus *Idem admir. 24.*

Rr miræ

miræ deuotionis, & perfectionis magnæ: qui etiam ſæpiſſimè Beati Ioachim ſanctitatem expertus fuerat; non patiens ouiculam Domini angendam à Lupo, & iam oberrantem deperire, eidem Amato vinū exhauriendum, & guſtandum in iuſtitia, & ſanctitate Beati Ioachim attendendo miſit. Quo hauſto, à Domino veritatis, & ſanctitatis Auctore pœnitendi gratiam accepit. Dolens ergo, & pœnitentia ductus, ea regularia, quæ depoſuerat, veſtimenta, in perpetua ſtabilitate reſumpſit. Iſte tandem toto vitæ ſuæ tempore in Monaſtica ſtabilitate, & obſeruantia perſeuerans, Deo gratias agebat infinitas: Profitens ſe non tantum per Beati Ioachim merita reſipiſcens, in Religionem reineaſſe, ſed in adiutorio eius fideliter cucurriſſe: immò in eadem, & braujum, & palmam acceptaturum ſperans, de præteritis oblitus, ad ea quæ ante erant, manum extendens, & bono fine quieuit, & in Domino obdormiuit. A B

CAP. LXXVII.

Phreneticus per Sancti Patris merita conualeſcit.

IN eodem etiam Florenſi Archicœnobio quidam Monachus, Rutilius nomine, ſed non mente, phreneſi peſſima angebatur, ita vt propter eius infirmitatem non ſolum præſentes, ſed etiam omnes ad quos rugitus peruenire poterat, nimium infeſtabat. Cumque Infirmarius, cui præ cæteris intolerabilis erat, tantam moleſtiam vltra ferre non poſſet, anxius quærere, & inueſtigare cœpit, quidnam hoc circa agendum eſſet, & ſi quo ei poſſet iuuamine, ſeù remedio ſuccurrere, non tantum pro ſuo, quantum pro totius communitatis tollendo labore. Et inſpirante Domino, poſt paucos dies optimum remediū adinuenit, & de cōſenſu dicti Domni Rogerij, verè memorandi, dare ei potum in vaſculo, in quo Beatus Ioānes Ioachim potare ſolitus erat, ſtatutum eſt, & de reliquijs indumentorum Sancti Patris illius capiti imponere. His autem peractis; in ſero phreneticus ille obdormiuit, & mane facto ſanus, & incolumis experrectus, non tantùm in ſuo, ſed & in cunctorum gaudio ſurrexit mentis, & corporis potitus ſoſpitatem, quam ad Dei laudem, & Beati Ioachim honorem vſque in vitæ ſuæ finem retinuit. C D

Iacob. Grec. Admirab. 25.

CAP. LXXVIII.

Lampas, ante Sancti Patris Sepulchrum extincta, diuinitus accenditur. E

DEus ipſe mirabilis in Sanctis ſuis, & glorioſus, ac terribilis in maieſtate ſua, non ſolum dedit ſeruum ſuum Ioannem Ioachim ab hominibus venerari, à Dœmonibus timeri, à Beluis cognoſci, & ab infirmātibus inuocari, ſed etiam ab inſenſatis demonſtrari, ſicut enunciante Domno Rogerio, de quo ſupra, veraciter auditum eſt. Hic ergo Rogerius dum in Archicœnobio Florenſi, Cappellam, in qua Corpus Beati Patris quieſcebat, in particularem cuſtodiam haberet, lampademq; perpetuò

A petuò in ibi coruſcantem curaret, conſurgentibus nocte quadam Fratribus ad Vigilias, Frater Rogerius antequam in illis cum eiſdem coniungeretur, lampadem ante Sepulcrum Beati Viri ſplendeſcere conſuetam iam extinctam inuenit. Quod vtique ægreferens, ob illam accendendam ad nutum Fratrem Amatum accerſiuit, illud vero defectu olei in ea penitus extincti explere nequiuit; ad oleum ergo capeſſendum properauit. Verum coagulato oleo ob aeris, & temporis rigiditatem, & non niſi igne reſoluendo lampadem accendere nequibat. Ne autem officium diuinum in Choro perſoluendum pro re tam modica omninò dimitteret, lampade in extinctione ſua derelicta, Chorum intrauit, & officium perſoluit.
B Quo expleto, ad lampadem accendendam anxius cucurrit. Accedens verò ad Cappellæ oſtium, in ea luminaria ſplendere agnouit; intrans denique lampadem, quam accendere nequiuerat, flammeſcentem inuenit: nec ſciens vnde eſſet, admiratione correptus, qui triſtis fuerat, valde lætitia perfuſus, quaſi æſtaſim patiens in eo, quod contigerat illi, laudiferum hymnum protulit in corde ſuo, & eo magis, dum in eadem Cappella extra ſolitum, quaſi cœleſtis odoris ſuauitatem miro fragramine præſentiret, & iugi conſolatione guſtaret. Tandem lampadem illam, ſic diuinitus accenſam, vſque poſt Nonam ita ſplendeſcere permiſit; at demum conſultò proprijs manibus Domnus Rogerius extinſit. Quod ſiquidem optima conſideratione peregit. In ijs enim neceſſarijs tantummodo quærenda ſunt mirabilia, humana vbi operatione nec operari, nec prouideri ſufficit. Ex his ergo, quæ à Domino de die in diem demonſtrabantur; mirabilibus, & ſerui ſui ſanctitas creſcens in mentibus hominum eluceſcebat, & omnium deuotio in eum ſemper in Chriſti Domini laude exuperabat. *Græc. admirab. 26.*
C

CAP. LXXIX.

D

Cœcus ad Sepulchrum Viri Dei ſanitatem recipit.

Miſericors, & miſerator Dominus, cum ſit lumen indeficiens, creator omnium luminum, illuminans omnem hominem venientem in hunc Mundum, nihil odens eorum, quæ fecit, per merita, & inuocationem famuli ſui Ioachim cœcutientem illuſtrare dignatus eſt ordine videlicet tali. In prælibato Floris Monaſterio erat Monachus quidam ſanctæ, & bonæ opinionis, & habebat nomen Ioannem: hic dum optimà ſoſpitate gauderet, in Veſpere cum dolore magno repentè oculorum lumen amiſit. Permanens ergo in cubili ſuo flens, & ciulans in dies ſicut
E in dolore, ità in cœcitate cruciabatur; adeò vt die quarto dolor intolerabiliter excreſceret: viſitur propterea à Fratribus, & à Priore, qui pro rebus Monaſterij neceſſarijs de Clauſtro exiturus, ad patienter ferendum exemplo Tobiæ, & Iob infirmum Fratrem hortabatur. Abſiſtentibus tandem eis, infirmans talem prorupit in vocem. *Sanctus, ac Venerabilis Pater noſter Ioachim, vt in translatione ſua à nobis ſolemniter celebrata, vt viſus eſt in loco, vbi piè, & deuotè recolitur, menti nunc meæ eſt præſentatus.* Quibus vix prolatis, quia non dum viribus corporis deſtitutus erat, locorum bene conſcius pedetentim in deuotione plurima ad Cappellam, & Sepul- *Græt. admirab. 27.*

chrum ſanctiſſimi Patris ſe contulit, quo quaſi cœlitus aduenerat, ibidemque in terram proſtratus, Sepulcrum propter tangendum manibus palpabat, in quod vtique inuentum intraſſet, ſi potuiſſet. Hærens denique ei, contritione, & deuotione magna præuentus, in cordis compunctione liqueſcens, plantu, & magno lacrymarum imbre corripitur, non ſecus ac ſi glacies Soli, & cera igni approximaretur. Interea Sarcophagum intra munitiſſimum, velut ſi quis in latus de latere moueretur commotionem percepit. Talibus ergo attentis, illicò ſomno correptus eſt, & tenuē vocem, veluti ſi amicus amicum alloqueretur, audire viſum eſt illi. Experrectus deniq; præ nimio dolore, caput ſuper Sepulchrum declinauit. Nec mora interceſſit, & ecce ex oculis eius ambobus aqua calida in multa quantitate defluere percepit, quod ipſemet lacrymans referre ſolebat. Vbi autem amor defluens ab oculis ceſſauit, & cæcitas, & dolor penitus ceſſauerunt. Priſtinæ ergo ſanctitati reſtitutus vſquè ad mortem talia prædicare non deſinebat: curioſis verò, & qui horum repetitionem replicari curabant, in hunc modum reſpondere ſolebat. *Neſcio. Deus ſcit. Vnum tantùm ſcio, quia cum dolens, & cæcus eſſem, in effuſione lacrymarum, & aqua ad Sepulchrum Ioachim famuli Dei, modo video.* A B

C A P. LXXX. C

Lampas ante Viri Dei Sepulchrum cadens non frangitur.

NOn eſt tacendum pro fidelium mentibus informandis, & deuotione acccendendis. Bonarum enim mentſum eſt, eo ad altiora volare, quo vident, vel audiunt vera fide Sanctorum geſta virtutibus poſteris iuuaturis pollere; quorum mirabile accidiſſe nunc ita ſcribimus. In Cappella Baſilicæ Floris ante Sepulchrū Beati Ioachim Sacerdote diuina celebrante myſteria, vnus de duobus Miniſtris ad lampadem melius accendendam acceſſit; mox autem lampas vitrea ſuper pauimentum cecidit, vbi ac infrangibilis ſtetit, nec ad dexteram, nec ad ſiniſtram declinando, nec vllam etiam patien s læſionem, ac ſi vitrum adamantinum fuiſſet. Cum omnium aſtantium admiratione lampas in locum ſuum reſtituta in cernentium, atque audientium mentes maiorem deuotionem ingeſſit. Exijt ergo ſermo iſte inter Fratres, quod lampas in terra cadens non ſit fracta; & ideò magis, ac magis ad magnificandum Deum, & ſeruum eius Ioachim venerandum inflammabantur. D

Idem admir. 28.

E

C A P. LXXXI.

Canonico Cuſentino per merita Beati Ioachim bis ſanitas redditur.

QVoniam Beati Viri merita magna, & innumera erant apud Deum, his fieri participes non tantum eius magiſterij alumnos, ſed in ſæculo degentes, non ſolùm ſimplices, verùm etiam Sacerdotes

A dotes in populis præpollentes dignatus eſt. Quemadmodum cuiquidam Eccleſiæ Cuſentinæ Canonico eueniſſe percipitur. Hic re, & nomine Placidus beneficium per merita Beati Ioachim receptum proprijs adnotauit manibus, & poſteris religendum reliquit in hoc modò. *Ego Placidus Canonicus Cuſentiæ humero dum in dextero per ſex annos continuos ad minus in labore, & dolore continuo fatigatus ità, vt brachium mouere, vel erigere, quaſi mancus ſine graui, & ingenti dolore non poſſem, multorum ſæpius quæſiui remedia Medicorum, quæ nonnunquam curiosè adminiſtrata nullum iuuamen intulerunt: quia id temporali non tribuendum, at Medico Cæleſti ſeruabatur. Cumque nullum diutiùs iuuamen per tot medelas eueniret: immò detrimentum, mihi de ſalute deſperanti perſuaſum eſt, brachium cauterizari, ſi fortè ignem ſuſtinere poſſem: & quia animus, & corpus ignem abhorrebat, diſtuli, & tali minimè conſilio acquieui: tum quia non erat tempus cauterizandi: tùm quia ignem ſuſtinere nequiſſem. Et cum pharmaceo iuuamine deſtituerer, Sanctorum ſuffragia inuocare conuerſus ſum, vt eorum meritis, & auxilijs Dominus à tanto me aculeo paſſionis, eius potentia, & pietate liberare dignaretur. Et cum indignus exaudiri non poſſem, quia non dū illi preces meas firmaueram, cui medela mea ſeruabatur, ſicut exitus mihi adaperuit. Serò enim quodam cubaturus (ſicut Domino placuit) inuocare cœpi in deuotione, & fiducia nomen Sanctiſſimi Patris Ioachim Abbatis, dicens lacrymando: Libera me Domine per merita Sanctiſſimi Patris Ioachim, libera me Domine à brachij tanta paſſione: & ego tenear in ſigno afferre brachium cereum ad ſacroſanctū ſepulcrum eius. His dictis, in ſpe cubui, mente fixus ad merita Sancti Patris; & ecce ex tunc Benedictus Deus non deſerans ſperantem in ſe, dolorē ampliùs non ſenſi, & ſanus euadens, ſicut nunquam fueram, voti ſolutionem in gratiarum actionem procuraui, factoque cera brachio in area aula Lucæ Archiepiſcopi mei poſui, commodum expectans. Quodam verò ſerò deficientibus candelis in Camera Archipræſulis, nec tàm citò aliundè procurandis, propter noctis profunditatem, & neceſſariè habendis, & ſic tremens putaui brachium accipere, & indè candelas perficere, opportunam eius putans reparationem. Adaperiens ergo pauidus arcam, tentans brachium capere, illicò fui ſolito dolore correptus, & quod timueram inuitus ſenſi: brachio igitur demiſſo, & verè ad Florem mittendo, receſſi. Iterum in precibus, & lacrymis pro recuperanda valetudine Sanctum Ioachim ſupplicans, quæ mihi iterum per gratiam tanti Patris data eſt. Et hæc deſcripſi, Dei gratiam in Sancti Ioachim inuocatione expertus, vt vnuſquiſque mecum Domino, & ſeruo eius ſine intermiſſione gratias referat: quia de tanta ægritudine bis eius meritis conualui*. Hæc Placidus Canonicus. Non enim aliquod dilucidius ad cognoſcenda merita, ac talis, & tanti Patris ſanctitate.

Idem Admirabil. 29.

E

CAP. LXXXII.

Item alteri Canonico Cuſentino per merita Sancti Viri ſanitas reſtituitur.

DOminus Ieſus teſtem duplicem ad propalandam Ioachim ſerui ſui ſanctitatem in Cuſentina Eccleſia, in qua, & eius Diœceſi Ordo, & tanti Patris Religio ortum habuerat, adhibere dignatus eſt. Alius ſiquidem Cuſentinæ Eccleſiæ Canonicus, cui nomen erat Petrus. Iſte

ma-

magiſter in artibus, moribus, & ſcientia prǽditus erat: ideò aliquando in eadem Eccleſia fuit in Paſtorem electus; aduerſante autem ſibi alio electo, vtriuſque corruit electionis effectus. Petrus ergo iſte ad votum dum valetudine potiretur, membrorum ariditatem ſentiens, ſubito fuit dolore correptus, & primo (Domino inſpirante) in mentem eius Ioachim inuocandus aduenit. Humiliter ergo, & deuotè inuocare incipiẽs, *Adiuua me vir Beate, & Sancte Pater Ioachim meritis, & precibus tuis apud Dominum, vt mihi ablatam dignetur reddere ſanitatem, & ego promitto munuſculum, & manum cum brachio cereo pro his, quos doleo amiſiſſe, in Monaſterium Floris mittere ad tuum ſanctum mauſoleum praecioſiſſimam tui corporis margaritam includens.* Quibus prolatis, res mira, & memoranda: nam facto voto, & verbo prolato, voti, verbique fuit conſecutus effectum. Habita ergo ſanitate, votum reddere non ceſſauit. Cum hæc igitur non tantùm per Cuſentiæ Vrbem, cæteras verùm per regiones diuulgarentur, omnes, qui audierunt, gloriam Deo cantauerunt; qui mirificauit Sanctum ſuum, donans ei poteſtatem, vt qui credentes inuocarẽt auxilium eius, curarentur ab infirmitatibus ſuis. A B

Idem Admir. 30.

CAP. LXXXIII.

Religioſus demens per merita Sancti Patris reſipiſcitur. C

IN Grancia de Terrata propè Roccam de Neheto cum duo Fratres cõuerſi, pro rebus ad Monaſterium Floris pertinentibus actitandis, demorarentur, dum ſibi, pro recuperanda ſanitate, panem ex radicibus herbarum confectum, apponentes manducarent: ex illius ſumptione non ſolum non conualuerunt, ſed noua, ac maligna ægritudine pergrauati, in eam, quam foderunt, foueam inciderunt: ſic vt vnus illorum ex hac vita diſcedens, ſepulturæ traditus fuit: alter verò in dementiam conuerſus, ad Floris Cœnobium reductus eſt; vbi tàm dire baccabatur, vt in omnes irruens, à nemine detineri poſſet. Meritò ergo ab omnibus quàm citiùs occidendus, ſicut ſocius eius à tali ægritudine expectabatur. Deus verumtamen, qui mortem non fecit, nec delectatur in perditione morientium, patientem Fratrem ab illius morſibus huiuſmodi remedio liberauit. Acceptum eſt à Monachis aliquantulum de veſtibus Beati Ioachim famuli Dei, & in fide, & ſpe recuperandæ ſanitatis capiti patientis impoſuerunt. Et ecce (mirabile) illicò fugatur inſania, & Frater Conuerſus in ſanitatem conuerſus conualeſcit. Cognoſcens tandem qualiter inſanierat, omnium pedibus Confratrum deuolutus, humiliter ſupplicabat, vt ſi quid in verbis, vel actibus dementium more in eos deliquiſſet, dimittere dignarentur. Et ſic de cætero cautiùs, & deuotiùs Domino ſeruiens, nunquam ab ore, nunquàm à corde beneficium meritis, & interceſſione Sancti Patris Ioachim à Domino receptum obliuiſcens, recedebat, ſemper ergo Deo gratias agebat, qui non tantum ab eo dementiam depulerat, verum ei ſaniorem, & deuotiorem mentem ad eum laudandum, & ſeruum eius benedicendum tribuerat. In omnibus ergo his, & conſimilibus ille ſemper eſt agnoſcendus, & glorificandus, qui nunquam malum permitteret, niſi adeò eſſet potens, vt ex malo bonum elicere poſſet. D E

Idem Admir. 31.

CAP.

A

CAP. LXXXIV.

Dœmoniacus Puer per Beati Viri merità liberatur.

IN Monaſterio de Aquauiua filiationis Monaſterij Florenſis ad Terram Cropani, in illo tempore magnæ obſeruantiæ, nunc Religioſorum abſentia penitùs deſtituto, erat Puer quidam ad mores Religioſos
B induendos ſub tutela Monachi Auunculi ſui. Hic ità dirè fuit à Dœmone correptus, vt non tantùm ab omnibus delirans iudicaretur, verùm ſe clamitans innumeros cernere Dœmones vociferaret, & eorum imagines propter vitandas manibus faciem operiret; nec cuique parcens aſtãtium facinora reuelabat, inquiens. *Hoc egit iſte, hoc ille,* Exceſsus quoſdam pronunciando. Cunctis ergo compatientibus, ac pro eodem depræcantibus, Dei miſericordia non defuit. Auunculus namque ſuus præ cæteris triſtis ſpiritus Domini inſpiratione edoctus, deſumens aliquantulum indumenti Beati Ioannis Ioachim à Religioſo Florenſi præhabitũ, reuerendiſſime lauit, & ablutionem Puero propinandam tribuit. Guſta-
C ta igitur ablutione, aufugiente Dœmonio, obſeſſus fuit priſtina libertate donatus. Vnde lætanter omnes benedicebant Dominum, qui fecerat miſericordiam ſuam cum illo, ſuſcipiens puerum ſuum de manu inimicorum ſuorum liberatum; ità cum eodem Auunculo eius in gratiarum actione deuenit in Florem. Sed quid mirum ſi indumenta Ioachim Dœmones abhorrebant, quibus olim ſe induens, à quo bona cuncta procedunt templum fuerat Spiritus ſancti? Ipſi ergo vni Deo honor, & gloria, cum Patre,& Filio viuenti in ſæcula ſæculorum. Amen.

Idem Adm. 32.

D

CAP. LXXXV.

Infirmario Florenſi ad Viri Dei Ioannis Ioachim inuocationem mirabile accidit.

IN tempore illo tanta in Virum Dei priſcorum deuotio exuperabat,vt non ſolùm à ſeculo, verùm etiam Eccleſiæ Principes ad eius confluerent deuotionem. Inter alios, Illuſtriſſimus Cuſentiæ Archiepiſcopus deuotionis gratia properauit. Qui vbi Monaſterium fuit ingreſſus expleta ibi oratione, cum mirum in modum infirmis compateretur, In-
E firmitorium adire popoſcit. Infirmarius autem dum ad infirmantium ſuſtentationem butirum calefaceret, & tanti, ac talis Viri aduentum perciperet, in feruentem lagenam butirum refudit. Vix ergo expleta infuſione, vas in girum diſrumpi, & aperiri viſum eſt, feruorem ſiquidem liquoris ſuſtinere non valuit. Videns propterea Infirmarius abſque remedij ſpe tantam fieri iacturam,& Infirmantium incommoditatem euenire quodammodo ſuſurrans talem prorupit in vocem. *Sancte Pater Ioachim ſuccurre mihi, & ne patiaris precor tantam in tantorum languentium prouenire iacturam.* Nec mora, ecce butirum, ſuæ quaſi immemor naturæ, ſtetit. Expauit propterea homo ille huiuſmodi defluentem liquorem

Gracus Admir. 33.

ad

ad ſimplicem Viri Dei inuocationem conſtitiſſe. In deuotione igitur perfectiori roboratus, rem tam miram ſæpiſſimè ad Dei laudem, honorem, & gloriam, & ſerui ſui Ioachim memorabile præconium in veritate referebat. Qui autem perceperunt in veritate aiebant. *Verè ſeruus Dei erat ille*. Nam ad inuocationem eius ex Dei munere rerum qualitates immutabantur, nec deerat inuocantibus eum. A

CAP. LXXXVI.

Blaſphemus ad ſui, cæterorumque inſtructionem corripitur. B

IN Monaſterio de Sambucina erat quidam homo non re, ſed nomine Bonus, hic exiſtens ſæcularis mirum in modum erat in verbo aſper; quia ſcribendi artem callebat, pro transſcribenda Apocalypſis Gloſſatione in dicto Monaſterio tempore Domini Bernardi Abbatis, deinde Geruntinenſis Epiſcopi, ſe continebat. Cum igitur ab eodem Scriba deuentum eſſet ad locum illum. *Qui habet aures audiendi audiat, quid ſpiritus dicat Eccleſijs*. Neſcio qua inconſideratione abſtractus, vſque tertio eandem ſententiam exarauit. Qua oberratione indignatus, & indignatione commotus, in Auctorem, & Auctoris gloſſationem blaſphemiam, meritò reticendam, protulit. Sed Deo ità diſponente vltio non nimium dilata properauit. Sequenti etenim nocte delinquenti apparuit Vir canitie venerabilis, & aſpectu admirabilis, qui prius interrogauit eum, cur deliquiſſet; nec videns delinquentem pœnitentia, aut humiliatione aliqua commoueri, tradidit eum tortoribus, à quibus non parum correptus fuit; accepta itaque in nocte de iniquitate mercede, languens de mane repertus nullam aliam condignam emendationem exhibuit; niſi quia in eadem cella remanere noluit. C

Idem Admir. 34.

D

CAP. LXXXVII.

Infantulus penè mortuus per Sancti Patris merita ad vitam reuocatur.

IN Ciuitate Cuſentiæ fuit quidam nomine Petrus, qui cum eſſet deuotus homo, & ſpectabilis valdè, ex eius vxore filiũ Dei munere habuit. Hic ergo cũ adhuc tenellus, & in cunabilis eſſe magnopere ex Dei diſpenſatione infirmari contingit, ità vt per biduum materno ex vbere nec lac libare potuiſſet. Parentes vnde de eius morte ſecuri doloribus, & ſingultis iugiter præmebantur. Deus tamen omnium viuentium auctor, pacis, & totius conſolationis largitor, luctum, & mœrorem illorum in gaudium commutare dignatus eſt modo ſequenti. Dum Petrus nocte quadam iaceret in cubiculo ſuo, talem eſt paſſus viſionem. Videbatur equidem ei cernere Sanctum Ioannem Euangeliſtam, Sanctum Nicolaum Confeſſorem, & Beatum Ioannem Ioachim inter vtrumque medium, quibus Petrus ait. *Beneueniatis Domine Abbas Ioachim, & vnde?* Cui Ioachim. *Cognoſcis ergo me*. At Petrus. *Cognoſco, quia tu es Dominus meus* E

Idem Admir. 35.

A *meus Sanctus Abbas Ioachim*. Sed Ioachim addidit. *Cognoſcis quoque hos mecum viros aſtantes*. Petrus verò ait. *Non Domine*. Ioachim ſiquidem inquit. *Hic eſt Sanctus Euangeliſta Ioannes, & hic Sanctus Nicolaus Confeſſor, roga ergo eos, & impetrabunt vnico filio ſuo ſanitatem*. Petrus reuerenter reſpondit. *Et eos Domine, & te humiliter obſecro, vt dignemini vnico genito meo impetrare ſanitatem*. Cui Ioachim. *Factum eſt petitum tuum, iam conualeſcit*. Cæterum credidit homo, & continuò diſparentibus eis, ſurgens de cubili ſuo Vxorem adijt, eam ità alloquens. *Accipe Infantem, & admoue vbera, vt poſſit ſurgere, quia ſanus eſt*. Cui Vxor. *Scio, & verè ſcio, quia non ſuget vbera mea in æternum*. Tandem imperio Viri pa-
B ruit. Et ecce factum eſt, Infantem tanta auiditate vbera materna ſuxiſſe, vt nunquam aliquod ægritudinis ſignum habuiſſe dignoſceretur. Tanto ergo Parentes eius ſtupentes miraculo profuſis præcibus laudauerunt Dominum. Genitor tandem de mane conſurgens narraturus omnia, Archiepiſcopum Cuſentinum cucurrit. Narranti igitur per ordinem vniuerſa Archiepiſcopus reſpondit. *Qualis erat fili mi imago Sancti Ioannis Euangeliſtæ*. Et ille. *Deuotus facie*. Et ſubdit. *Et Sancti Ioannis Ioachim? Elegantiſſimus facie, ætate, & canitia venerandus. Et de Sancto Nicolao quid dicis*, inquit Antiſtes. Petrus verò. *Formoſus erat, & vir magnæ ſtaturæ*. Ea verò, quæ in tenebris, & in occulto facta fuerant, prædicata ſunt ſuper
C tecta: ex quo omnes Deum glorificantes, Ioachim verè ſeruum eius prædicauerunt, qui Sanctorum conſortio admixtus, deuotorum miſerias reſpiciens, auxilium præſtare non deſtitit.

C A P. LXXXVIII.

Incendium Villæ ad inuocationem Viri Dei extinguitur.

D Religioſus quidam Nicolaus nomine in Monaſterio Florenſi propter eius ſimplicitatem, & meritum paupertatis in cæterorum mẽtibus magnis meritis habebatur. Iſte ergo pro rebus Monaſterij agendis egreſſus, ad Villam quandam appropinquarat. Proſpiciens autem in ea ruptis habenis ignem debaccari taliter, quod nihil aliud, quàm ipſius conſumptio ſperari potuiſſet. Accolæ ſiquidem eius, viribus omnibus deſtituti, conſilio, atque auxilio penitus orbati, in confuſione permixti, huc, atque illuc diſcurrebant. Accurrenti ergo eidem Fratri Nicolao inſperatè magna cum deuotione ſe commendabant, vt oraret pro eis, & Dominus parceret peccatis eorum, nec non de loco ſancto ſuo pro-
E ſpiciens, populum ſuum miſericorditer liberare dignaretur. Quod vtiq; Deus omnipotens præſtare dignatus eſt. Nam Religioſus ille miſericordiæ, & pietatis viſcera indutus, charitate accenſus, in ſpiritu collectus, ſilenter quodammodo talem prorupit in vocem. *Sancte Pater Ioachim ora pro iſtis Deum*. Cum ecce vix expleta oratione, extincto igne, flamma in fumum conuertitur, & cum eodem fumo euaneſcit. Monachus ergo, viſo miraculo, ſtupore correptus expauit, & ad illud mirandum perpetratum contremuit: & ægreferens laudes, eorumque gratiarum actiones, modeſtam fugam arripuit. Cæterum cum mirabile huiuſmodi, & beneficium acceptum patentiſſimum eſſet, occultari non valuit: villicolæ nam- *Idem Admir. 36.*

que talia paſſim, & vbique prædicabant, licèt penitus non callerent ad A
cuius gratiam, & interceſſionem iam fuerant ab incendio liberati. Frater autem, qui inuocationem fecerat, omnia ſciens, nequaquàm ſibi, ſed Sancto, & Venerabili Patri Ioanni Ioachim gratiam admirabilem aſcribebat.

CAP. LXXXIX.

Homo quidam in vitæ periculo oberrans per S. P. merita ſecurus ad iter perducitur.

B

QVoniam expoſitio in Apocalypſim, quã Beatus Dei famulus Ioannes Ioachim ediderat, myſteria, & Sacramenta in ea occluſa veraciter, & ad viuum enodabat, omnes quotquot poterant, propter illam
Gracus Admir. 37. habendam ad deſcribendum de Ciuitatibus properabant. Tali igitur cauſa quidam, cui nomen erat Ioannes, Scriba de Ciuitate Neocaſtri ad Floris Monaſterium ſe conferebat. Conſcendens igitur Alpes, quas propriè Sylam appellant, ignarus recti itineris, locorumque aſperitate oberrans, deuiare cœpit. Cum autem propter temporis inæqualitatem, & montium, & ſyluarum aſperitatem periclitare cœpiſſet, (non enim in tanto diſcrimine, nocte inſequente, euadendi modus patebat) melius recor- C
datus, ſe ad Dominum conuertens, inquit. *Succurre, & dirige me Domine Deus per pietatem tuam, & per merita Beatiſsimi Patris Ioachim, cuius diuinum, & præclariſsimum opus ad deſcribendum feſtino.* Diffuſis ergo præcibus, vocibuſque prolatis cæpit abire, & quemadmodum ille neſciuit; ita pariter neſcitur, velut alter Habacuc, ſuperatis montibus Sylæ, & in recto itinere intromiſſus, ſecurus gaudens citò deuenit in Florem. Vbi in deuotione maiori, maioriq; exultatione, ad quod acceſſerat, opus expleuit. Nec in aliquo tempore gratiarum tantarum immemor, laudare nomẽ Domini non deſiſtebat, qui per merita Beati Ioachim ſerui ſui parcens, direxerat pedes eius in viam proſperitatis, & pacis. D

CAP. XC.

Monachus ad Sancti Patris inuocationem de flumine eripitur.

BOnorum omnium largitor Deus non ſolum Dœmones expellendo, infirmitates curando, brutorum, & inanimatorum obtẽmperatione in terra, verum etiam in aquis ſanctitatem ſerui ſui Ioachim oſtendere dignatus eſt, vt ſicut aereæ poteſtates illum expauerunt, infirmitates aufu- E
Idem Adm. 38. gierunt, animalia paruerunt, ità elementa muta prædicarent. Quemadmodum didicimus etiam flumina, immo homines in fluminibus auxilium Dei per ſeruum eius Ioachim percipiendo, Dominum benedixiſſe: hoc ſiquidem in Monaſterio Calabro Mariæ, aliàs de Altilia, apertiſſimum accidens mirabile demonſtrauit. In tali ergo Cœnobio Religioſus quidam, Nicolaus nomine, qui Cellerarius erat, & curam de omnibus ſub imperio Abbatis ſui gerebat, pro neceſſarijs agendis de Conuentu egrediens ad Nehetum flumen tranaturus acceſſit. Cæterum cum flumen illud

A illud ab Alpibus repentino curſu deſcendens, & multitudinem aquarum includens, ſe impertranſibile exhibebat. Religioſus tamen ille, neſcio qua fiducia captus, dementia inductus, & audacia deceptus, licèt quodammodo periculum cerneret, tamen euadere nō curauit. Ingreſſus itaque flumen, pauciſſimis in eo paſſibus intromiſſis, illicò vndarum, & rapidi curſus rapina deuenit. Quaſi ergo ſuffocatus, & mente magis, quam voce clamare incipiens, inquit: *Sancte Pater Ioachim ſuccurre mihi, miſerere mei, adiuua me.* Cui fiducialiter inuocanti manus Domini ſubuenire non tardauit, & de tanto diſcrimine liberare non defuit. Extemplò namque de aquarum gurgite, & de fluminis rapina ad littus ſe incolumem re- Idem Admir. 38.
B ſtitutum inuenit; vbi propter rem tam ſubitam, & repentinæ mortis timorem conceptum, an in ripa conſiſteret, dubitabat. Agnoſcens tandem tantum admirabile Dei beneficium, genua flectens, de pectoris imo Omnipotenti Deo gratias egit, qui ad ſerui ſui Ioānis Ioachim inuocationem de tam diræ, & proximæ mortis periculo eum liberauerat. In gratiarū ergo actione in Monaſterium regreſſus in lacrymarum effuſione, & cordis compunctione fratribus huiuſmodi beneficia retulit. Omnes propterea Dominum collaudauerunt, qui Petrum mergentem, Paulum naufragantem, & Fratrem Nicolaum de flumine miſericorditer liberauit.

C

CAP. XCI.

Securitas à Latronibus per merita Beati Viri Viatori donatur.

EX Cuſentinis Oppidis homo quidam æſtatis tempore Sylam tranſiturus deuenit in Florem; quia Proſcriptorum hominum inimicitia implicabatur, aſcenſurus iuga, & loca illa conſiſtit ibidem, cogitans ſi quo modo obuiare periculo potuiſſet, (non enim ei propter imminentem ne-
D ceſſitatem aliò diuertendum erat) quinimmo ſicut hyemis tempore propter niuium exuberantiam, ità æſtatis tempore propter Proſcriptorum multitudinem, olim magis, quam nunc, Cuſentina Syla mirum in modum erat ad tranſeundum periculo. *Cum Sylam* (inquit Io: Dom. Surrentus Cuſentinus cap. de Calab. montibus, & nemoribus) *veluti tutiſsimam arcem ad excurrendum ad loca finitima, & rurſus ad redeundum cum prædis ſelegiſſent latrones, ſiuè enim ad Ionium, ſiue ad Tyrrhenum littus excurrerent, Syla veluti vmbilicus, & fortiſsimum munimentum ſe prodit. Accedit agricolarum, & paſtorum copia, à quibus ne dum ali poſſunt, ſed & ea, quæ furati ſunt vendere, & commutare. Nec deſiderantur abditi receſſus, in quibus cum*
E *neceſsitas poſtulat, & furto ſubacta, & ſeipſos occulere queant.* Venit ergo ad illius hominis mentem, vt pro ſecuritate ab inimicis habenda, lapidem ſepulchri Beati Ioachim abraderet, ſecumque deferret; deſumpto igitur lapide in magna deuotionis ſecuritate abijt. Veniens tandem ad interiora ſyluarum, quos pertimeſcebat, hoſtiles incidit in latrones: ex quibus, Deo adiuuante, nihil damni, aut læſionis paſſus, de illorum manibus euaſit. Aucta eſt ergo in eodem in Virum Dei Ioannis Ioachim in confiducia deuotio, vt ipſemet cum raſura eadem in potione exhibita, multorum curaret infirmitates. Vulgata igitur fama facti, quam plurimi concurrentes ex illa eadem raſura vtilitatem potirentur, ſic vt vſque ad ho- Idem admir. 39.

diernum diem Sepulchrum totum corroſum concernatur. Vbi non eſt ſe- A
gniter attendendum, qualiter Diuinæ diſpenſationis exuberantia non ſo-
lum ex Reliquijs famuli ſui, verum ex raſura lapidis ſepulturæ eius infir-
mos curari, ac periclitantibus ſubueniri conceſſit.

CAP. XCII.

Mulier per merita Sancti Viri Ioachim ab optalmia liberatur. B

Sup.c.22.pag.63.A, & c.23.pag.64.B.

ERat Mulier quædam neptis Iordanis de Madara, cuius ſupra me-
minimus, hæc dum graui oculorum morbo, ab aliquibus optalmia
nuncupato, dirè cruciaretur, iam de ſalute deſperans: adhibuerat ſiqui-
dem ſibi innumera tùm Medicorum, tùm Mulierculatum (vt eorum mo-
ris eſt) remedia, ex quibus nullo iuuamine habito, in ærumnis, & dolori-
bus moritura iacebat. Patruus tandem, qui Beati Ioannis Ioachim vi-
uentis in ſe, & alijs merita, & ſanctitatem expertus erat, ægrotam ſic ad- Grecus admir.17,
monere curauit. *Procura filia in Saluatoris gloriam, & Beati Ioachim laudē*
ſacrificium deuotè offerri, & confidens iuuaberis. Et quid plura? Iuxta mo- C
nita, ab ea in mira deuotione ſacrificio expleto oculorum lumen, & inte-
gram ſanitatem recepit. Quod Dei munere acceptum beneficium, nec
ſilere potuit, nec celare valuit; nam ſicut externa fuerat illuſtratione po-
tita; ità interna deuotione accenſa, paſſim prædicabat, ſe per merita Beati
Ioannis Ioachim, & lumen oculorum accepiſſe, & de graui infirmitate
conualuiſſe.

CAP. XCIII.

Thomas Monachus ad Dei Viri Sepulchrum ſanitati reſtituitur. D

FLorenſis quidam Monachus, Thomas nomine, artem callens ligna-
riam, adeò acerbè lumborum dolore vexabatur, vt ſuper pedes cō-
ſiſtere haud valens, penitus cubare aſtringeretur, & lamentationibus,
eiulatibuſque, atque gemitibus ſuis cæteros eiuſdem Cœnobij Mona-
chos infeſtare. At Deus, qui non obliuiſcitur clamoris pauperum pa- Idem admir.20,
tientium, remedium patienti Thomæ miniſtrauit opportunum. Inſpirauit
ſiquidem menti illius, vt ſe ad ſui famuli Ioachim Sepulchrum deferri pro- E
curaret. Quo perfuſis præcibus confeſtim expleto, mox inſpiratam, opta-
tamque ſoſpitatem potitus, in deuotione maxima, & Dei laude prædicare
ſolebat, Abbatem Ioannem Ioachim ſibi commiſſos nullo tempore dere-
liquiſſe; immo ſicut in ſanitate, ità & in infirmitate à Domino opportuna,
& vera auxilia ſuppeditaſſe.

CAP.

A

CAP. XCIV.

Monachus mandata Beati Viri ſpernens atrocitur corripitur.

SVbticendum non eſt admirabile illud, quod eſt proculdubio omni memoria dignum. Quam enim ſuauiter, ac fœliciter Venerabilis noſter Ioachim Abbas die trigeſima mẽſis Martij anno Domini 1202. in lo-
B co Sancti Martini de Ioue, aliàs de Canale ſpiritum Deo reddiderit, latiùs ſupra commemorauimus. Ipſe etenim ſicut fuerat Domini Ieſu Chriſti ſeruus feruentiſſimus, ſic in eius tranſitu, velut inuitatus ad nuptias ſuaui agone ſuſceptus, ab eo de laboribus coronari promeruit. Concurrentibus ergo in Sancti Patris tranſitu quamplurimis cum ſuis Abbatibus Monachis, eos ad charitatis, & pacis exequendã munera vehementi allocutione inſtruxit, ac illis etiam in Domino benedixit, vni tamen benedicere recuſauit. Nec id propter amoris, aut charitatis defectum; ſed vt Monachus ille ſuper impietate, ſceltreque ſuo humiliter compungeretur. Scriptum enim eſt. *Benedictio Domini ſuper caput iuſti.* Et item. *Et non* Sup. c.70. pag.303.
C *dixerunt, qui præteribant, benedictio Domini ſuper vos, benediximus vobis in nomine Domini*. Et item. *Non eſt pax impijs.* Et licèt tradenti Iudæ non negauerit oſculum Dominus; ei tamen à Sathana inhabitato non benedixit: verum ſcandens in Cœlum cœtum, & viginti Diſcipulis, eius amore flagrantibus benedictionem eſt elargitus. Ioannes Ioachim tandem Curatij, Sambucinæ, ſanctique Spiritus venerabilium Dominorum Abbatum precibus, ac lacrymarum imbre pulſatus, non benedicto ſub conditione benedixit, & depræcantibus cauſam eius reliquit examinandam; vt ſic in timore remanens, ſuæ animæ ſaluti forſitan prouideret. Hic frater nulla contritione mollitus, poſt tranſitum Viri Sancti in Curatij Cœ-
D nobium repedauit. Et factum eſt, vt nocturno tempore eidem in Cella ſe continenti, in terribili aſpectu increpans, & ad emendationem prouocans, facinus eius exprobando Ioachim Abbas appareret. Nec quicquam egit Monachus, niſi quod de mane conſurgens, quod ſibi noctu euenerat ſenioribus retulit. Subſequente autem nocte frater ille cæteros ſuis clamoribus expergitos, omnes pariter conſurgere fecit. In Dormitorio inuentus denique demens, & freneticus, in Infirmitorium adductus fuit; vbi nil aliud proferebat, niſi quod ingemiſcens aiebat. *Heu me, quia peccaui in ſeruum, & Filium Virginis.* Idque fratres intellexerunt, eundem ſuis facinoribus, poſt Dominum, ſeruum eius Ioannem Ioachim, Grat. admir. 16.
E Virginis glorioſæ deuotiſſimum famulum, offendiſſe; præcipuè quia ad eius admonitionem ſe corrigere recuſauerat. Nec mirum nam Sancto Gregorio teſte. *Dominus quos diu, vt conuertantur tolerat, non conuerſos durius damnat*. Et ſic miſer ille, qui placitam correptionem reſpuerat, duriori ſub vindicta in correptione remanſit. S. Greg. in Homil.

CAP.

 A

CAP. XCV.

Latrones Viri Dei tutamine coercentur.

IN præfatum Sancti Martini de Ioue locum furandi cauſa prædones aduenerant, vt cuncta vaſtando depopularentur. Intrantibus ergo, & inibidem omnibus deuolutis, ad locum vbi Sancti Viri corpus quieſcetat, & vbi propter reuerentiam eius adhuc lampades coruſcabant, deuentum eſt. Fratres itaque illo in loco ſe continentes, humili cordis cõ- (Grat. admirab. 19.) B punctione Beato ſe viro commendare cœperunt. Vnde ex Domini, & ſerui ſui Ioachim gratia factum fuit, vt quamuis illuc aditus, & ianua pateret, intrare nitentes minimè valuerunt. Nec ad talis impedimenti bonum emolliti, illorum imitatores deuenerunt, qui Dominum ad alligandum accedentes, quamuis verbo ſolùm in ſolum proſternerentur, nunquam conuerſi fuerunt. Nec mirum, quia tale genus hominum nec miraculis flectitur, & nec minis emollitur: in ſua ergo peruerſitate maligna remanentes, illinc inanes abſiſtendo abierunt. Quo viſo Fratres magnificauerunt Deum, ab incurſu, & inuaſione malorum eos liberantem: & tàm ipſi, quàm cæteri, qui audierunt, aiebant. Terribilis eſt locus iſte, C qui inuius malis, & peruius bonis ad inuocationem Sancti Patris extiterat. Meritò in eum non niſi de cætero magna cum deuotione appropinquare audebant, ex quo magis, ac magis diuinus honor, & ſerui eius deuotio augebatur.

CAP. XCVI.

Religioſus Sacerdos à brachij morbo Dei Viri ſepulchri raſura liberatur. D

NEc omittendum mirum illud, quod idem Græcus regiſtrauit hiſce formalibus. *Cum annis, inquit, non longe præteritis Ego Frater Iacobus Græcus Syllaneus (ſufficientia, & meritis licet imparibus) in Monaſterio Sancti Ioannis de Flore officium Prioratus adminiſtrarem: quidam Religioſus Ordinis Dominicanorum, adhuc viuens, Sacerdos, nuncupatus Frater Andræas Mancuſius, Incola Terræ dicti Monaſterij Sancti Ioannis, à Petrafitta Oppido oriundus: iſte ætatis annorum ſexaginta circiter, ità probatæ vitæ meritis apud ſuos, vt iàm in Ciuitate Montalti Nouitiorum curam in ſua Religione fungeretur. Iſte Sacerdos non tantum mihi ſemel, verum pluries, & aliјs in ſeipſo, & perſona ſua tale recepiſſe miraculum in veritate fatebatur. Cum adhuc Iuuenculus eſſet, & Tertiarius in Conuentu Ciuitatis Belicaſtri ad Caſalem tunc Floris ſuos gratia videndi deuenit. Cæterum cum ipſe Frater Andræas graui morbo in brachio per annos multos laboraret, itaut vſum eius ferè penitus amiſiſſet, & ad ordines promoueri manus deſperaret, & vltra in Religione ſua ad gradum altiorem aſcendere vlla ſpes remaneret. Ex Pago igitur ad Monaſterium Sancti Ioannis ingreſſus ad ſalutandos Religioſos acceſſit. Monachi verò amabiliter eum exceperunt. Interrogatus denique de valetudine eius, reſpondit. Mei Patres Reuerendi malè me habeo propter brachium, iàm* (Græc. admirab. 40.) E

ferè

A *ferè deperditum, nec pro illius iuuamine aliquid inuenire ſuffeci. At Prior eiuſ-*
dem Monaſterij Sancti Ioannis ætate grandæuus, & canicie venerandus, in-
quit. Cur non te commendas Beato Ioachim? Cui reſpondens Frater Andræas,
ait. Ego me illi commendo, ſed quid facere debeo? At Prior, veni poſt me.
Subſequens ergo Frater Andræas Priorem, cæteriſque comitantibus, ad ſepul-
chrum Beati Ioachim deuentum eſt. Vbi Prior deſumpta, & impoſita ſibi ſtola,
genuflexo, & confidenti eidem Fratri Andreæ de Raſura dicti ſepulchri in hau-
ſtu propinanda cum Collecta Beati Ioachim cum deuotione obtulit. Deſumpta
ergo, & guſtata Raſura illa, Deo opitulante, de eius infirmitate conualuit. Et
exinde ad ſacros Ordines promotus perpetua fuit ſanitate poſitus. Egit propte-
B *rea innumeras Deo gratias, velut nunc agere non deſiſtit. Quod vtique ma-*
gnum, & admirabile beneficium noſtro tempore perpetratum ego per Notarium
Petrum Ioannem de Oliuerio Accolam dictæ Terræ Sancti Ioannis in carta pro-
bante, ad Dei, & Domini noſtri Ieſu Chriſti gloriam, & Beati Ioachim memo-
rabile præconium adnotari publicè feci, eodem Fratre Andrea ore proprio talia
de ſe referente, me quoque, omnibuſque Monacis Monaſterij Sancti Ioannis
aſtantibus, & cum eodem Fratre Andræa tale admirabile ſubſcribentibus ad
futuram rei memoriam: & huiuſmodi adnotationem in armario Monaſterij,
quo reliquæ Conuentus ſcripturæ aſſeruantur, includi manibus proprijs procu-
raui: vt filij qui naſcentur, & exurgent, enarrent filijs ſuis. Nam quis erit
C *tàm impius, & pertinax, qui tantis, ac talibus aſſertionibus conuictus, non*
dicat. Benedictus Deus in donis ſuis, & Sanctus in omnibus operibus ſuis, con-
fitebimur ei, facienti nobiſcum miſericordiam ſuam, & reſpiciens de excelſo
Cælorum habitaculo mirificauit ſeruum, & ſanctum ſuum? Regi ergo ſæculorũ
immortali, inuiſibili, ſoli Deo honor, & gloria in ſæcula ſæculorum. Amen.
Hactenus Græcus. Cæterum pro capitis complemento, Collectam inſi-
nuatam, & à Græco non appoſitam, vnà cum Antiphonis, & Verſiculo,
vſitatis, prout depræhendimus, damus ad verbum.

Ad Veſperas Antiphona.

Beatus Ioachim ſpiritu dotatus Prophetico, decoratus Intelligentia, errore
D *procul hæretico dixit futura præſentia.*

℣. *Impleuit eum Dominus ſpiritu ſapientiæ, & intellectus.*

℟. *Stolam gloriæ induit eum.*

Ad Laudes Antiphona.

Beatus Ioachim primus Abbas Florenſis, humilis, & amabilis, claruit miris,
per quæ fuit admirabilis.

℣. *Impleuit eum, &c.* ℟. *Stolam gloriæ, &c.*

Oratio.

Deus, qui gloriam tuam tribus Apoſtolis in Monte Thabor manifeſtaſti, &
in eodem loco Beato Ioachim veritatem ſcripturarum reuelaſti, tribue quæſu-
E *mus, vt eius meritis, & interceſſione ad eum, qui via, veritas, & vita eſt,*
aſcendamus. Per Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

CAP. XCVII.

Cuidam Iudici apparens mirabilis viſio.

IDem Iacobus Græcus Syllaneus, Beati Abbatis Ioachim admirabili-
bus enarratis, quorum nos ipſum ſecuti mentionem fecimus, ſuum
opu-

opuſculum claudit totidem verbis. *Nullo pacto (inquit) putandum eſt, Deum* A
omnipotentem plura beneficia fidelibus ſuis non conceſsiſſe, famuli ſui Ioachim
patrocinio interueniente, & ad eius inuocationem alia, niſi commemorata, non
confeciſſe miracula. Commemorata verò ità collegimus, vt ex paucorum rela-
tione multitudo cæterorum per pios, deuotoſque auditores attendatur. Recitata
etiam non inuentione, aut fictione noſtra retulimus. Nam teſtor Deum verum,
vnum, & trinum; authorem veritatis, & mirabilium operatorem, omnia, quæ
deſcripſimus (nouisſimo excepto, quod de ore Fratris Andreæ accepimus) de
libello manuſcripto in Monaſterio Sancti Ioannis de Flore à tempore Monacha-
tus mei, quod fuit in eodem Monaſterio ſub anno Domini milleſimo quingente-
ſimo octageſimo ſexto, tranſcripſimus, & adnotauimus. Nec de eorum ſubſtā- B
tia aliquid addidiſſe, diminuiſſe, aut immutaſſe, tantùm alijs verbis retuliſſe
ſub eodem Domini iuramento confitemur. Qui ſiquidem libellus tum vetuſta-
te, tùm etiam vſu, cum quadam quaſi difficultate legebatur: nec cuius fuerat
compoſitione conditus inſigniebatur. Ne verò mirabilia veterum induſtria col-
lecta deperirent, quodammodo recenti recitatione deſcripta ſunt. Cæterum vi-
ſiones, & appiritiones, quæ inibidem, & alibi videbantur, his adiungere mi-
nimè curaui. Ea ſiquidem renouare ſtudui, quæ Prælati, Sacerdotes, Religio-
ſi, Sæculares, Homines, & Mulieres, magni, & parui in ſeipſis experti
ſunt. Reliqua verò & breuitatis, & claritatis cauſa omittere ſtudui. Et ne
gratis hoc aſſerere videar, apparitionem cuidam Iudici euenientem in Ciuitate C
Materæ addens, finem imponam. Cum Iudex quidam nomine Petrus eſſet
valdè diſertus, nocte quadam talem vidit viſionem. Apparuerunt enim ei duo
Viri valdè mirabiles, quorum vnus ait illi. Noſcis me, & qui mecum eſt? Cui
Petrus. Domine neminem veſtrum cognoſco. Apparens autem ſubiunxit. Ego
ſum Apoſtolus, & Euangeliſta Ioannes egregiè depictus, & hic eſt Ioachim
primus Abbas Florenſis, intuere diligenter in eum, & prout melius noueris
omni conatu depinge. At Iudex. Ego Domine non ſum pictor, nec talem callui
artem. Apoſtolus tandem, vade, & prout ſcis depinge. His dictis diſparuerūt.
Iudex ergo tanta de viſione trepidans, nec tanti, ac talis Viri audens iuſſa
ſpernere, cum prudentibus, & ſanctis hominibus hac de re conſilium habuit, D
ex quibus vno ore percepit, vt hymnum in Eccleſia decantandum in laudem
Beatisſimi Abbatis Ioachim condere non ceſſaret. Cum deuotione ergo, & non
modica reuerentia hymnum compoſuit, qui opportunè, & luculenter ità exor-
diebatur.

Hic Abbas Floris cæleſtis gratia roris. Hæc ille.

C A P. XCVIII.

E

Cuidam Monacho apparens viſio myſtica.

Ex tabulario eiuſdē Monaſterij Calabro-maria.

HAud ſola ex Græco à nobis modo data viſione contenti, alteram
aliundè expiſcatam ſubnectendam, tradendamque duximus. Mo-
nachus quidam Monaſterij Calabromariæ, aliàs Sanctæ Mariæ de Alti-
lia filius, ſanctæ opinionis, & famæ, dum die quadam obdormiret hora
meridiana hæc ſatis admiranda conſpexit. Sole ad occaſum vergente,
Belua quædam terribilis inſurgebat ab Oriente contra Solem alacriter

dimi-

A dimicatura: & properans in eum procaciter laceſſiebatur; tandem prælia tibus ad inuicem per Solem occidentem Belua ſuperata eſt, & ipſa dilaniata corruit in abyſſum, & Sol continuauit iter ſuum. Religioſus, quia talia ei quaſi vigilanti apparuerant, ad fragorem, & Beluæ ruinam valdè territus, corruit à ſtrato, & ſurrexit, putans id fieri illuſione Dœmonis; ideoque hoc paruipendere cœpit: quamuis tremens etiam in animo remaneret. Cumque meridiana hora completa iam eſſet in Eccleſia, Cellam repetens, nolens, iterum obdormiuit. Et ecce illi admiranda apparuere iterum. Siquidem ab ingenti quodam terræ hiatu exire vidit immenſum, horrendumque Dragonem, & ſtridentibus ſquamis in B furore magno incipiens à terra eleuari, & contra Solem in igne, ſulfure, puluere, & fœtore ſcintillas ardentes emittere; & ad certamen venientibus, ità contra Solem præualuit, vt in fumo, & ſanguine effuſo, in horribili terremotu, & in cruda gentium mortalitate, nullus remaneret effugiendi locus. Tandem poſt multa prælia alter ab occidente Drago eſt eleuatus, & hic nomine tantùm Drago, nam in toto corpore altiſſimus Leo erat: qui impetu magno irruit contra Dragonem cum Sole pugnantem, & illum in terra deiecit, primùm crudeliſſimo inter ſe bello peracto: & Drago tandem à Dragone, at meliùs à Leone victus, in puteum truſus eſt, & Leo victor ad propria remeauit. Et inter hæc etiam C dormienti Monacho apparuit pulcherrimus Senex, ei dicens. *Intelligis hæc?* At ille videns illum eſſe Ioachim Floris Abbatem humiliter, & confidenter reſpondit. *Minimè, Domine*. Cui Pater Sanctus. *Horum, quæ vidiſti, modò neſcis: ſed veniet tempus, quando dabitur intelligentia iſtorũ.* Et his dictis diſparuit. Tunc Monachus ſatis admirans, non putauit vltra id fieri Dœmonis illuſione, vt primò fuit ratus; ſed exiens, reſpexit Solem, & vidit illum quaſi per ſpatium trium horarum ferè lumine priuari, vt cunctis mortalibus tali in tempore innotuit: vt etiam viſio confirmaretur exteriùs, quamuis talia myſtica indigebant explanatione, & aliter compleri veritate.

D

CAP. XCIX.

De mira in Beatum Ioannem Ioachim Populorum deuotione.

QVoniam Beatus Ioannes Ioachim fuit ſal Terræ, condiens ſæculi inſipientiam, & candela ardens poſita in candelabro Mundi huius, tenebras fugans; ſaporem, & lucem eius nonnulli ſedentes E in tenebris, & vmbra mortis exquiſierunt, vt illius, eiuſque propaginis meritis, & præcibus in æterna recipi tabernacula mererentur. Idcircò quamplurimi, immò & innumerabiles fuere illi, qui de Florenſis Ordinis Inſtitutore exquirentes, cognita tanti virtute Viri, Monaſteria ædificauere non pauca: & Filiorum eiuſdem ſanctitate comperta, eos fragrantes æmulari, ſub Florenſis iugo Ordinis colla ſubmiſere ſua. Tantaque inſuper fuit, vt nunc etiam eſt, in eum Populorum deuotio, vt omnes cuperent de eius floribus coronari; nam inceſſanter aduenientes innumeri in Monaſterium Floris, deque Beato Viro inquirentes, in Sarcographo eius admirantur effigiem, & cupientes ſcire an ſarcina Sancti

Corporis ibidem conſiſtat, ne quotidiè Florenſes Patres in hac eſſent diſputatione, eodem in ſepulcro imparia carmina præcedenti ſæculo impoſuere ſequentia. A

D. O. M.

Si licet aſtra viros ſuper almos carmine vates
Ferre: Ioachim iam conſidet Empyrio.
Cælicolus naſcens paruulus magnalia geſſit,
Mundi dum vixit ſæcula factus homo.
Hic decus, & virtus Calabrum, quem corde cupita
Expulit ad Dominum maxima religio,
Parturiens orbi mirum Ciſtercia proles, B
Ordinis in fontem protulit alma virum.
Florenſis genitor (quondam Curatia dona)
Floribus inſignis florida templa dedit.
Quæ tamen haud repulit verax, at cuncta fouendo,
Aſſumpſit mater tempore læta ſuo.
Filius, & genitor, vitis veneranda, propago
Alta Ioachim ſic maximus orbe fuit.
Quæ cernis donis hominum, tum PRINCIPIS egit,
SANCTORVM Dominum iam reparanda manent.
Nàm tàm dicta patrum nouit, qui nube fuerunt C
Protecti, at ſciuit, quæ peragenda forent.
Veridicus vates prædixit: multa fuerunt
Completa, vt monſtrat lumine facta dies.
Quæ ſcripſit matris cunctorum (iure) coegit
Eccleſia pedibus filius ipſe pijs.
Omnia probantur, quæ verò pauca repellit,
Dictauit zelans ſimplicitatis amor.
Vita, quam tenuit præclara luce coruſcam
In terris, ſedes iubilat Empyria.
Cerberes fraudes praxit, mundique cateruas: D
Et carnem domuit bella cruenta gerens.
Plurima dum vixit (dicunt) miracula fecit
Mortuus, & gratus gentibus, & domino.
Carceris exutus vinclo, cæleſtia ſeruat
Munera, qui Chriſti tempus in omne fuit.
Abbas Florenſis diuinis floribus Abbas
Vixit, & viuet laude perenne ſua.

Quanta præ cæteris conciues eius Cœlicenſes ergo ipſum Sanctum Patrem affecti ſint deuotione, haud eſt explicatu facile. Domus longitudinis palmorum triginta octo, latitudinis viginti quinque, & altitudinis triginta octo, in qua mater Gemma Ioannem Ioachim eſt enixa, in Eccleſiam conuerſa comperitur à tempore in quo nulla extat in contrarium memoria. Præfatæ Eccleſiæ titulus eſt, Sancta Maria de Foſſo, eſtque ſitu locata in ea parte Cœlici, quæ Cœlicum ſupraniſe ab Accolis nuncupatur. Eſt eiuſdem Eccleſiæ Beneficiarius Reu. admodum Dominus, & amicus meus, Dominus Antonius cognomento Ripoli, Cœlicēſis, Philoſophiæ, & Sacræ Theologiæ Doctor præclarus, Nobilium Monialium Sanctæ Claræ Cuſentinæ Vrbis Cappellanus, eiuſdem Vrbis Seminarij Rector, & Synodalis Examinator, nec non poſt hæc ſcripta Metropo- E

tropo-

A tropolitanæ eiuſdem Vrbis Eccleſiæ creatus Canonicus, & ob præclaras animi dotes eſt certè apud omnes, commendatione dignus omni. Extremis hiſce temporibus dicti Beneficij fructus ad aureorum Neapolitani Regni quadraginta ſummam aſcendunt, cum prius multò maiorem redderet calculum. Extat eadem in Eccleſia Confratrum, & Conſororum antiquiſſima Congregatio ſub Sanctæ Mariæ Aſſumptæ titulo, ſolitis cum Indulgentijs: & prærogatiua potitur, vt cæteras omnes eodem exiſtentes in Caſtro Confraternitates in proceſſionibus publicis ſola ipſa præcedat; & hoc quidem tanquam antiquitate nobilitata immemorabili. Multis venuſtatur Sanctorum fruſtris, inter quæ Mentum eſt Sanctiſ-
B ſimi Viri Abbatis Ioachim, quod ſua dexteritate, ac præcibus à Florenſibus noſtris Patribus extorſit Cœlicenſis quidam, ergo Virum Dei deuotiſſimus, & Concionator lepidiſſimus, Frater Iacobus nomine, e familia Ripoli, præfati Beneficiarij Patruus, Minimorum Illuſtriſſimi Ordinis, qui poſtquam ſumma cum laude in primis, celeberrimiſque ſui Ordinis Conuentibus, nempè Paulæ, Paterni, Speciani magni, Cuſentiæ, ac aliorum locorum Correctoris exercuiſſet officium, nec non ter Diffinitoris, totidem Prouincialis Collegæ, & anno Domini 1638. ad Prouincialatum Prouinciæ Sancti Franciſci de Paula fuiſſet aſſumptus, in Conuentu Speciani magni ſui Ordinis, quem pro quiete ſibi delegerat,
C podagræ doloribus cæſus, inter circumſtantium Religioſorum præces, & brachia, commendata illis ad inuicem patientia, & charitate, Domini noſtri Ieſu Chriſti Crucifixi proprijs manibus tenens imaginem, de Domini Paſſione verbum faciens, patientiſſime è viuis exceſſit die 25. menſis Septēbris, die Veneris hora nona, anno Dominicæ Natiuitatis 1648. & ſuæ ætatis ſexageſimo tertio. Conſpicitur in laqueto eiuſdem Eccleſiæ tecto ad dexteram ſpectri Beatiſſimæ Virginis Mariæ imago Beati Ioachim Abbatis Florenſis, & ad ſiniſtram Sancti Franciſci de Paula figura. Similiter in Choro, & oſtio organi Matricis Eccleſiæ, Diuo Michaeli Archangelo dicatæ, eiuſdem Viri Dei Abbatis Ioachim ſimulacrum in nimia
D veneratione, & deuotione recolitur, & ſpeciales quotidie à Cœlicenſibus præces diriguntur ad ipſum.

CAP. C.

Quid de Dei Viro ſenſerit Sedes Apoſtolica ſacroſancta.

E QVoniam ſcioli quidam, inſipienteſque, ac virulenti, vt aliquid dixiſſe videantur, & rudibus aliquid ſciuiſſe demonſtrent, audent in Cœlum os eorum ponere, & linguam eorum tranſmittere in terram, calumniantes, & dicentes id, quod nec Pontifex Summi, & nec Deus ipſe optimus maximus per tot miracula, dicendum approbant. Ad quid Deus, & Dominus noſter Ieſus Chriſtus, qui eſt via, veritas, & vita, per humilem ſeruum ſuum etiam poſt mortem tot dignatus eſt indicare miracula; niſi vt vnuſquiſque agnoſceret, Ioachim Floris Abbatem veraciſſimè fuiſſe ſanctum, & Deo acceptum, & illud, quod tales aſcribere ei audent, alieniſſimum ab eo eſſe? Sed deponamus ſigna, quæ ad veritatis aſſertæ comprobationem operatus eſt Dominus. Quomodo *Pſalm. 72.*

tales, canina rabie mordaces, hæreticum illum eſſe dicant, qui ſcripta ſua omnia à Sacroſancta Romana Eccleſia corrigenda, emendandaque reliquit, & non tantùm ea quæ non correxerat, at etiam ea quæ ipſe emendauerat? Quomodo tali ignominia accuſabitur ille, qui ſe illam fidem tenere profitetur, aſſeritque, quàm Romana tenet Eccleſia? Quo iure, qua ratione, qua opinione hæreticus erit ille, qui in omnibus ſe filium Matris vniuerſalis Eccleſiæ & ſubiectum, & corrigendum & verbo, & ſcripto declarat, fateturque? Dicet aliquis, cuius lingua ſolet concinnare dolos, opus eius fuit damnatum. Quidquod ſit de eiuſdem operis deprauatione à ſe præuiſa, vt ſupra demonſtrauimus. Conceditur, & maximè cum ex illius operis damnatione pateat Auctoris innocentia, humilitas, & obedientia, catholicaque voluntas, dum illud approbandum, ſiue corrigendum inſcripſit. Reſpondebit ille talis, ſi non Beluarum more tacebit, plura. Iungantur. Sunt omnia reprobata? Neceſſariò dicet. Non. Quot ergo? Reſpondebit. Vnum. Et alia? Si talis non fuerit purus Aſinus, adiunget. Ab Eccleſia coluntur. Ergo talis correctio operis Ioachim Abbatem ſanctiorem fuiſſe approbat; ſi enim corrigendum non reliquiſſet, tunc verè damnandus eſſet; nam quod emendare nequiuit, Eccleſiæ caſtigandum remanſit. Præterquam quod catholica eius de ſumma Trinitate, & catholica fide ſententia, Orthodoxis Eccleſiæ Patribus conſona, ſupra eſt videri. Sed eſto non fuiſſet ex ſuo Pſalterio decem cordarum tranſcriptæ, ſupraque à nobis relatæ ſententiæ, & fuiſſet prout in deprauato, damnatoque libello continebatur; an Sacroſancta Eccleſia Romana Mater noſtra filios ſuos non corrigit? Sanctos, Doctoreſque magnos non compilauit? At quid vltra iſti, qui ſunt penitus rudes, talia ignorant; & quia vir linguoſus non dirigetur in terra, non curatur virus eius loquens iniquitatem magis, quàm æquitatem. Ne autem à nobis loqui videamur, quaſi ex nobis, quid Sancta Sedes Apoſtolica ſenſerit, & ipſa vniuerſalis Eccleſia ad ſui filij defentionem ſtatuerit, audiamus. Et primò quidem epiſtola audiatur Honorij Papæ tertij ad Lucanentium Epiſcopum directa, à Bibliotheca Vaticana, & ex eiuſdem Honorij regeſtu deprompta, & ab Auctoribus vulgata totidem verbis.

Supra cap. 67. pag. 292. C. 393. E. 294. A. B. C. D. E. 296. C. D. E.

Supra cap. 65. pag. 270. & cap. 67. pag. 281.

A B C D

Ad audientiam noſtram noueritis perueniſſe; quod cum Abbatem, & Monachos Ordinis Florenſis de crimine hæreticæ prauitatis infamas, & à tuis permittis ſubditis infamari; ſumens occaſionem ex eo, quod fœlicis memoriæ Innocentius Papa prædeceſſor noſter libellum, ſiue tractatum, quem Abbas Ioachim eiuſdem Ordinis Inſtitutor, edidit contra Magiſtrum Petrum Lombardum de Vnitate, ſeù Eſſentia Trinitatis, generali approbante Concilio damnauit. Cum igitur prædeceſſor noſter in ſententia prædictæ damnationis expreſſerit, quod per hoc Florenſi Monaſterio nolebat aliquatenus derogari, quoniam, & in eo regularis eſt inſtitutio, & obſeruantia ſingularis. Idemq; Ioachimus omnia ſcripta ſua ipſi prædeceſſori noſtro aſſignari mandauerit Apoſtolicæ Sedis approbanda iudicio, vel etiam corrigenda, dictans epiſtolam, cui propria manu ſubſcripſit, in qua firmiter confitetur ſe illam fidem tenere, quam Romana tenet Eccleſia, quæ diſponente Deo Mater eſt cunctorum fidelium, & Magiſtra. Fraternitati tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus, atque præcipimus; quatenus Fratres Ordinis ſupradicti ſuper hæreſeos crimine nec ipſe infamare præſumas, nec à ſubditis tuis permittas, ſeù aliquatenus diſſimules infamari. Datum Romæ apud Sanctum Petrum quarto Nonas Decembris: Pontificatus noſtri anno primo.

Gabriel Barrius Franciſcanus de antiq. & ſit. Calab. lib. 2. Sylueſter Marulus in ſuo Mari Oceano lib. 3. Iacob. Græcus in Chronol. Ioachim ſect. 22. & alij in eius vita. Nec non Matthæus Paris in Annalibus Angliæ ad annum 1179. Hieronymus Maraf.

E

Audi-

A Audiuimus quæ iuſſit Honorius tertius die ſecunda Decembris anno Domini 1216. Lucanentium Epiſcopo, tunc certè Roberto nuncupato, de quo ſcripſit Amicus noſter Vghellus Abbas, etſi de tam graui Florenſis Abbatis infamia ſilentium egerit. Audire item placeat, quæ idem Pōtifex Honorius die 27. Menſis Decembris anno Domini 1220. ſui Pontificatus anno quinto, pro Dei Viro decreuerit, & quæ impoſuerit Lucæ Archiepiſcopo Cuſentino, & Guillelmo Biſinianentium Epiſcopo per aliam ſuam epiſtolam in ſigillo plumbeo, in Florenſi aſſeruatam tabulario, integritatem, & ſanctitatem Beati Ioachim Abbatis affirmantem, cuius inde deſcripta verba ſunt, quæ ſequuntur.

Ferdinandus Vghellus Abbas Ital. Sacra tom. 1. Verbo Lucenſes Epiſcopi n. 60.

B *Honorius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Venerabilibus Fratribus Cuſentino Archiepiſcopo, & Epiſcopo Biſinianenſi ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Ex parte Filiorum dilectorum Abbatum, Conuentuum de Ordine Floris, tam capitis, quam membrorum fuit propoſitum coram nobis: quod is, qui ſaluti hōminum inuidet, & quieti, ex eo quod libellus, quem bonæ recordationis Abbas Ioachinus contra bonæ memoriæ Magiſtrum Petrum Lombardum edidit, in generali fuit Concilio damnatus, contra eos nonnullos tàm Clericos, quàm Laicos, Prælatos, & ſubditos concitauit: qui vt ipſos ab otio contemplationis auertant, & funes extendentes in laqueum pedibus eorundem ponunt ſcandalum iuxta iter ipſis obijciant exprobando: quod idem Abbas, qui Pater, & Inſtitutor fuit Ordinis eorundem hæreticus ab Eccleſia Dei habetur. Propter quod non ſolum* C *ſimplices lactis participes à conſortio eiuſdem Ordinis auertunt, ſed etiam fortes, qui in cibo ſolido didicerunt, & ad diſcretionem boni, & mali exercitatos pro conſuetudine habent, ſenſus circa inſtituta Ordinis eiuſdem incipiunt fluctuare. Licèt igitur libellus, ſiue tractatus damnatus fuerit in Concilio memorato: quia tamen dictus Abbas omnia ſcripta ſua Romano mandauit Pontifici aſſignari Apoſtolicæ Sedis iudicio approbanda, ſeù etiam corrigenda, dictans epiſtolam, cui propria manu ſubſcripſit: in qua firmiter eſt confeſſus ſe illam fidem tenere, quam Romana tenet Eccleſia, quæ diſponente Domino cunctorum fideliū Mater eſt, & Magiſtra. Fraternitati veſtræ per Apoſtolica ſcripta mandamus: quatenus per totam Calabriam faciatis publicè enunciari. Quia eum fuiſſe vi-* D *rum Catholicum reputamus ſanctæ Fidei Orthodoxæ ſectatorem, & regularem obſeruantiam, quam inſtituit, ſalutarem; eoſque qui Ordini memorato ex hoc detrahere velint, & inſultare præſumpſerint, monitione præmiſſa, ſublato appellationis obſtaculo aduerſione digna, veritate cognita, caſtigate. Datum Laterani ſexto Kalendas Ianuarij. Pontificatus noſtri anno quinto.*

Ex Archiu. Florenſi, & refertur à Græco loco proximè citato, nec non à Franciſco Pegna p. 1. Directorij Inquiſitorum in cap. Damnamus. & à Franciſco Biuario Ciſterc. in lib. Apologetico pro Flauio Lucio Dextro, qui habetur in Calce Cōmentariorū in Chronicon eius Dextri, §. 6. & extant in Regeſtu Honorij tom. 3. in Bibliotheca Vaticana.

Quicunque ergo fuerit ſuſurrator ille pertinax, qui contra ſanctiones pro Dei Viro noſtro Ioachim ad Apoſtolica Sede emanatas ſenſerit, vel tenuerit, verè hæreticus cenſendus eſt. Nec talia noſtra verba pijs hominibus apparebunt acerba: cum conſiderant eum præcipuum Sanctum in Vitis Patrum, & manſuetudinis cauſa omnes pertuliſſe calumnias; at E hæreticum nominari permiſiſſe nequaquam. Atque hæc ad inſipientium, maledicorumque blaſphemias confutandas dixiſſe ſufficiant. Nam eorum radix euelletur de terra viuentium: mali ſiquidem de cordis abundantia mala proferunt. Deus autem pacis, & dilectionis (ſi tales adhuc reſtarēt) eorum intima irradiare dignetur: vt propriam agnoſcentes iniquitatem miſericordiam ab ipſo petant; & vltra tanquam vulgares, & ignari in Sanctum Domini murmurare non audebunt, eorundem propriam animā miſerè condemnantes. Cæterum quoad eiuſdem Beati Viri Ioannis Ioachim Beatificationem in ſpecie attinet, extat mandatum procuratorium,

Græcus in Chronol. Ioachim in ſect. 38. quod refert Iacobus Græcus in ſua Chronologia, quem conſule. Et in A Vaticana Bibliotheca pro Beato Ioachim noſtro plura ſe vidiſſe mihi retulit antiquitatum amator Abbas D. Conſtantinus Caietanus Caſſinenſis, quam mihi pluribus implicito negotijs adire non licuit.

CAP. CI.

Sacri Ciſtercienſis Ordinis fuiſſe probatur.

B

QVidam aliorum Ordinum Hiſtoriographi, tanti magni Viri ſanctitate allecti, inter cæteros ſuos magni nominis Patres, Abbatem noſtrum Ioannem Ioachim, & Florenſis Ordinis Inſtitutorem, conſignauere. Multos ſanè, ad oſtendendum eum fuiſſe Ciſtercienſis Ordinis, grauiſſimorum, & quidem antiquorum ſcriptorũ coaceruaremus auctoritates, quando ex adductis hoc ipſum ad ſenſum non inclareſceret. Patet enim aſſumptum primò ex ſententia Innocentij tertij, à nobis ſupra relata, qua Curacenſe Cœnobium (vbi Vir Dei Monachum induit, & cuius fuit primò Abbas) ab ipſa ſui Inſtitutione ſemper Ciſtercienſis Ordinis habuiſſe Colonos apertè declaratur. Patet ſecundò ex Alexandri Papæ tertij priuilegio, Ciſtercij, & vniuerſis eiuſdem Ordinis Abbatibus conceſſo, & ipſi Dei Viro tanquam Monaſterij Curatij eiuſdem Ordinis Abbati à Michaele Marturanentium Epiſcopo, in cuius Diœceſi Curatiũ ſitum eſt, confirmato menſe Auguſto anno Domini 1178. quod ad verbum etiam ſupra dedimus. Patet tertiò ex reſpectu, quem habuit circa Ciſterciẽſicas ſanctiones, quas obſeruaſſe, oſtendimus ſupra. Patet quartò ex zelotipia, quam habuit, ne eius abſentia durante, Curacenſes in Ciſtercienſica obſeruantia tepeſcerent; proindeque nulli alterius Ordinis Abbati, & Monachis Curacenſe ſuum commendaſſe legitur Cœnobiũ, quam eiuſdem Ordinis Alumnis, vt diximus. His etiam accedit, ſui pectoris arcana nulli alteri credidiſſe regiſtranda, quam eiuſdem Ordinis Monacho, Lucæ ſcilicet Caſamarienſi, de quo etiam pluribus in locis ſcripſimus. Quinimmo ipſemet Sanctus Abbas in ſua noui, & veteris teſtamenti Concordia lib. 5. cap. 64. hoc ipſum videtur innuere, dum dicit. *Miſſi ſunt ad paſtores Eccleſiæ Viri Religioſi, qui ſecuri de charitate, & ſimplicitate ſua in libertate ſpiritus loquerentur ad eos, in quos, & Bernardus noſter Abbas Clareuallis, &c.* Ac diſcipulus eius B. Pater Ioannes Bonacius in opuſculo de prophetis ſui temporis idipſum agens de Magiſtro ſuo apertiſſimis verbis declarauit, quæ iſta ſunt. *Reuerſus deinde in Kalabriam regionem, Patris conſpectum aufugit, & viliſſimo indutus habitu aſſiduo prædicationis muneri incumbebat, quod vt ſecurius exerceret, Ordine Ciſtercienſi in Monaſterio Curatij fuit inſignitus. Nec multum poſt tempus ob eximiam ſanctitatem, & doctrinam, electus eſt Abbas eiuſdem Cœnobij. Fama igitur B. Patris Ioachim id effecit, vt Monaſterium ipſum accepit immenſas diuitias, & priuilegia, maximè à Regibus, & à Pontificibus, &c.* Hactenus B. Bonacius Florenſis. Cæterum ſi ſub ratione diuerſa Florenſis noſter Abbas conſideretur, vtique ſub Caſſinenſi, Baſiliano, Ciſtercienſi, Floreſique Ordinibus fas eſt enunciari. Sub Caſſinenſi primò, nam cum ipſe in Curatio

Supra cap. 11. pag. 22. D. C

Supra cap. 13. pag. 30. C.

Supra cap. 15. pag. 33. D.

Supra eodem c. 15. pag. 52. A. D

Supra cap. 36. 37. 41. 42.

B. Io. Bonac. in opuſc. de Prophetis ſui temporis apud D. Carolum Calà in hiſt. Sueua lib. 2. par. 4. E

iuxta

A iuxta Ciſtercienſicas leges, Monachum induerit per manus Ciſtercientiũ & Ciſtercienſes Monachi non ex diſpenſatione Apoſtolica ſunt Benedictini; ſed eſſentialiter, & intrinſecè: tantùmque differunt accidentaliter, nempè per Conſtitutiones, & decreta, quæ pro temporis, & caſuum opportunitate poſſunt eſſe, & abeſſe, Regulæ S. P. N. Benedicti ſubſtantia non mutata, vt perbellè in Commentario in Regulam S.P.N. Benedicti, diſput. 35. per totam, docet, & probat doctiſſimus, & ſubtiliſſimus Doctor noſter P. Don Ioannes Caramuel LobKouuiez, Abbas de Melros (Monaſterium eſt in finibus Scotiæ, à Dauide Scotorum Rege pridie kal. Aprilis, ann. 1136. munificentiſſimè erectum, dotatumque, ac S. Ciſtercij B Ordini donatum, & cuius meminit Alexander 3. in cap. *Cum dilecti filij. de donationibus*. Licèt *Melios*, prò *Melros* amanuentium errore legatur,) & eſt communis hiſtoriographorum, & Doctorum ſententia, ſi vnum tantùm excipias Gabrielem nempe Pennottum Nouarienſem, Lateranenſis Congregationis Regularem Canonicum in ſua hiſtoria Tripartita lib. 1. cap. 50. n. 5. contra quèm acriter, modeſtè tamen, calamum exertauit peretiſſimus ille Pater Franciſcus Biuarius Mantuæ Carpetanus Ciſt. Ordinis, & in Romana Curia pro Hiſpanis Generalis Procurator in ſuo libro Apologetico pro Flauio Lucio Dextro Barchinonenſi §. 4. pag. mihi 478. Sanctuſque Patriarcha Benedictus Caſſinenſis Archicœnobij extiterit C Inſtitutor, rectè inter ſuos Caſſinates illum reponere poſſunt. Sub Baſiliano item Ordine, nam ſicut erat virtutis, & perfectionis immenſæ, iuxta Sanctiſſimi Patriarchæ Benedicti monitum, nonnulla Sancti Baſilij documenta ſeruando, Baſiliani nomen ſibi poterat comparare, & optimè proinde inter Baſilianos referri. Sub Ciſtercienſi Ordine, quia illius verè filius fuit. Et ſub Florenſi tandem, quia eiuſdem extitit Inſtitutor. Qualiter autem Florenſis Ordo ab Ordine differat Ciſtercienſi, mox patebit.

Regula Sancti Patris Benedicti cap. vltimo.

C A P. CII.

D

Florenſis Ordo à Dei Viro Inſtitutus à Ciſtercienſi quomodo differat.

NOnnulli, qui Religionum, & Ordinum ignorant intrinſeca, Beatum Ioannem Ioachim Regulam, & Ordinem Florenſem nuncupatum, inſtituiſſe, arbitrantur, & tenent. Et deberent attendere quæ, & qualis ſit diſtinctio in Ordine Ciſtercienſi, cuius filium eum fuiſſe nuper oſtendimus; quibus etiam accedit teſtimonium illud irrefragabile, quod E antiquiſſima eius effigies cum laureolis, ſiue radijs diuerſis expreſſa coloribus Florenſi in Eccleſia prope Aram Sanctæ Mariæ de Carmelo, eum Ciſtercientium habitum Monachorum indutum fuiſſe prodit, vt alibi diximus. Et nec ipſum tantùm, ſed etiam ſui Ordinis Profeſſores ſimili habitum, coloreque vſos fuiſſe tradit nonus Gregorius in Bulla canonizationis S. Dominici Oxomienſis. Dei homo igitur è Curatio egreſſus Cœnobio, aliud in loco Floris ædificauit, à quo deinde denominationem deſumpſit. Mos ſiquidem priſcorum fuit, quod ille probus Monachus, qui ex vno Monaſterio egreſſus, aliud ædificauerat, ſi nouiter conſtructum tam magnum fiebat, vt ex eo alia condituri Monaſteria egrederentur,

Sup. c. 68. pag. 300. E

tur, non de primo, ſed de ſecundo aſſolebat cognominari Monaſterio: A
nec per hoc tàm ille, quàm ſui Monachi excludebantur vocari, & eſſe
de primo Cœnobio, quamuis de ſecundo eſſent, & vocarentur. Adducamus exemplum. Mellifluus Doctor noſter Bernardus Abbas Monachum Ciſtercij induit anno Domini 1113. inde egreſſus Clareuallis Monaſterium condidit anno Domini 1115. quod magnum, & admirabile effectū, Monachos genuit equidem Sanctos, qui de Claraualle alia cōdituri Monaſteria exeuntes, Clareuallenſes potius, quàm Ciſtercienſes dicebantur; at non ideò Ciſtercienſes eſſe deſinebant, dum de Claraualle cognoméntum ſortiebantur. Immo Sanctus Bernardus ipſe, qui de Ciſtercio exijt, non de Ciſtercio, ſed de Clarauallè ſe dicit habere cognomen, vt ex eius B
epitaphio per modum dialogi elegantiſſimo carmine condito, tenoris ſequentis,

Mira loquar: ſed digna fide. Bernarde quid hoc eſt?
Viuis adhuc? Viuo. Non es mortuus? Immo.
Et quid agis? Requieſco. Taces, an faris? Vtrumque.
Cur reticez? Quia dormio. Cur loqueris? Quia viuo.
Quid loqueris? Sacra myſtica. Cui? Mea ſcripta legenti.
Num cunctis? Non. Ergo quibus? Qui dulcia quærunt.
Nomen habes? Ita. Quod? Bernardus. Num ſine cauſa?
Non. Dic ergo quid hoc eſt? Bernardus, bona nardus. C
Cur Nardus? Quia fragro. Quo fragamine? Dulci.
Cui fragras, & vbi? Lectori, codice ſacro.
Quod cognomen habes? De Claraualle. Manes hic.
Manſi, ſed modo non. Vbi nunc? In vertice Montis.
Qualis eras in valle manens? Humilis. Modo quantus?
Maior nunc ſurſum, quanto minor ante deorſum.
Nonne tui quicquam vallis tenet? Oſſa. Quouſque?
Donec cæleſte fiat terreſtre cadauer.
Hoc quando fiet? Omnis caro quando reſurget.

Patet ergo qualiter Sanctus Bernardus, qui de Ciſtercio exijt, ſe cognomen dicit habere de Claraualle, quia illius extitit Auctor, ac primus Abbas; nec per hoc Ciſtercienſis vocari, & eſſe ſinebat. Idem dicendum de Monachis exeuntibus de Morimundo, Pontiniaco, & Firmitate. Similiter in caſu noſtro, Beatus Ioannes Ioachim è Curatio ſacri Ciſtercienſis Ordinis egreſſus, Floris magnæ ſanctitatis, & claritatis Monaſterium inſtituit: qui ergo exibant de Flore, alia ædificaturi Cœnobia, ipſi ſe Florenſes nuncupando, Florentia illa dicebantur, non autem Ciſtercienſis Ordinis eſſe detinebant. Atque hæc de Florenſi Ordine communiter ſumpto. Cœterum ſi Florenſis Ordo particulariter ſumatur, nempe ſi conſideretur ſecundum particulares illas Conſtitutiones, quas ſupra Ciſtercienſicas leges Beatiſſimus Abbas Ioachim ſibi, ac ſuis propoſuit obſeruandas, vt diximus ſupra, vtique à Ciſtercienſi Ordine differt, vt perbelle Græcus probat in ſua Chronologia, dicens. *Quamplurimos manuſcriptos in membranis veterrimos Codices pro Florenſis Ordinis Statutis indagandis non parum perluſtrare reſpui; extant porrò permulti ex tantorum numero pro cooperiendis femineis colis, puerorumque libellis diſsipatorum in Cœnobio Floris: qui vndique deturpati, & deficientes in parte ſuperfuerunt, quorum inſpectione in aliquibus ſupra deplomatum allegatione prapoſita Ordinem Florenſem ſua peculiaria habuiſſe dignoſcitur. Quilibet ſiquidem Ordo ab alio eſſentiali*

Supra c.36.pag.99. E

Græcus ſect.46.

A *tiali aliquã differentia eſt neceſſe vt diſtinguatur, ſicut animal ab animali dif-
ferentia ſpecifica ſuperueniente diſtinguitur. Accidit autem ſicut Philoſophus
inquit, vltimas differentias nobis ignotas: ità differentias Florenſis Ordinis,
quibus diſtinguitur à cæteris non ſatis nobis innotuiſſe, dies tamen, cui malitia
ſua ſufficere debuerat, eas penitus exterminare nequiuit. Nam in libello, qui
adhuc viſitur pro Eccleſiaſtico Officio perſoluendo eſt digeſtus Ordo per ſectiones
aliquas in pſalmis canendis, & rubricæ in diſtinctione horarum reperiuntur.
Abſolutam ideò enunciationem de illis nequiui, ſed aliqualem vtpotè quæ in-
tentionem differentiæ demonſtrandæ breui annotatione permiſcui, inter cæteras
enim iſtæ leguntur. A kalendis ergo Octobris, vſque ad Paſcha primam ſyna-
B xim perſoluant à prima hora Vigilarum ſuarum vſque ad tertiam: ſecundam
à tertia vſque ad nonam: tertiam à nona vſque ad completorium: nam quia
& principium operis refertur ad Patrem, & perſeuerantia paſſionum ad Fi-
lium, & otium ſiue requies ad Spiritum ſanctum: à Paſcha vſque ad* Kalendas
*Octobris primam veſpere, ſecundam mane, tertiam meridie, & hoc quidem ad
reuerentiam Trinitatis, vt ſingulis perſonis offeratur ex æquo ſacrificium lau-
dum. Cæterum ſi primam, & ſecundam volueris dicere ſimul, licebit, quia
Pater, & Filius vnus Deus ſunt, à quibus procedit Spiritus ſanctus: ſi ſecun-
dam, & tertiam ſimul, licebit, quia Filius, & Spiritus ſanctus vnus Deus
ſunt, & ambo ab vno Patre; ſi ſimul tres, licebit, quia ipſæ tres perſonæ vnus
C Deus ſunt. &c. Præterea nominatim in Litanijs codice ipſo deſcriptis, Abra-
ham, Iſaac, & Iacob Patriarchæ inuocabantur, & ijſdem à ſpiritu ſuper-
biæ, & à duritia cordis libera nos Domine, ac etiam vt obſequium noſtrum ra-
tionabile facias, te rogamus audi nos; nec non vt oculos miſericordiæ tuæ ſu-
per nos reducere digneris, te rogamus audi nos, conſcribitur: ex his atque ſi-
milibus præcipua inter ordinem, & ordinem differentia diſtinguendi innote-
ſcit. Cantus enim modulatione, alia habitus diuerſitate, & ceremonialium di-
ſparitate, quæ in actu diuini cultus perſoluendi, atque peculiarem ordinem in-
dicandi in vnum concurrunt: Ordinum certam diſtinctionem faciunt: & ſicut
diuerſus orandi modus ex illo libello colligitur: ita & cantus cum ceremonijs
D alijs, atque habitus diuerſitas aduertenda eſt in vnius differentiæ concurſu: hoc
verò militare aſſeritur, cum Ordo propriè, & non communiter ſumimus. Nam
ſicut Ordo Minorum communiter ſumptus in* Capuccinos, *Calapodiferos, &*
Conuentuales *extenditur: ità propriè quilibet illorum dubio procul dicitur
Ordo, cum in cantu, habitu, & differant ceremonijs. Ad rem ſi Ciſtercien-
ſis Ordo communiter ſumitur, extenditur ad Gallicum,* Calabrum, *& Angli-
cum, ſicut fertur Ordo Ciſtercienſis triplex: Robertus in Galia, Gilbertus in
Anglia, Ioachim in* Calabria. *Concluditur ergo Ordinem Florenſem propriè
ſumptum, Ordinem particularem, quibus ab alijs diſtinguitur, vt ad ſenſum
patuit particularia ſua habentem extitiſſe, ſin autem communiter idem ſit cũ
E ipſo* Ciſtercienſi *Ordine, à quo profectò velut à lapide exciſus, vel nouella plã-
tatio à materna radice pullulauit.* Hactenus Iacobus Græcus loco citato.
At vt magis inter Ciſtercienſem, & Florenſem Ordinem differentia at-
tendatur, Gregorij noni in medium placeat adducere Bullam, plumbo
ex cordula pendente roboratam, qua cauebatur, ne Ciſtercienſes Flo-
renſis Ordinis reciperent Fratres, quibus veluti arctiori obſeruantiæ
aſtrictis ad eos tranſmigrandi facultas erat penitus interdicta. Sic enim
ſe habet Bulla ex Floris Archiuio deprompta.

Gregorius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis Filijs Abbatibus, & Cõ-
uentibus Ciſtercienſis Ordinis per Regnum Siciliæ conſtitutis ſalutem, & Apo-

ſtolicam benedictionem, Cum veſtri ſtatuta Ordinis obſeruari firmiter cupiatis A *, facere vos non decet, vnde aliorum ſtatutis regularibus detrahatur, quia ex hoc forſitan via contra vos alijs pateretur. Ex inſinuatione ſanè dilectorum filiorum Abbatum, & Conuentuum Monaſterij, & Ordinis Florenſis accepimus, quod cum ſit eorum Religio ſatis arcta, & ex inſtitutione habeatur ipſius, quæ per Sedem eſt Apoſtolicam approbata, vt nulli Fratrum ipſius Ordinis liceat ad alium Ordinem ſe transferre; Vos eorum Monachos, & Conuerſos abſque communium litterarum ſuarum recipitis cautione, excommunicatis ab eis communicare nihilominus contra inhibitionem Sedis Apoſtolicæ præſumentes. Quia verò quod vobis non vultis, alijs facere non debetis, diſcretioni veſtræ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus recipere prædictorum Monaſterij,* B *& Ordinis Monachos, & Conuerſos ſine litterarum cautione communium, & excommunicatis ab eis communicare de cætero deſiſtatis, ad ipſos ſi quos habetis, ſic receptos, eorum Conuerſos, & Monachos remittentes. Datum Anagniæ Idibus Iunij, Pontificatus noſtri anno primo.*

Adeò inſuper Florenſis Ordinis Monachorum florida ſanctitas, ab Inſtitutorum amborum Ordinum diuerſitate proueniens, ab Illuſtriſſima Ciſtercienſica differebat, vt ab eodem Pontifice Gregorio nono in feſto Canonizationis Sancti Dominici Oxonienſis, Prædicatorum Ordinis Anteſignani, promeruerit mentio fieri. *Poſt quos* (inquit Gregorius nonus in Bulla Canonizationis Sancti Dominici) *quaſi laſſum renouaturus exercitum,* C *& redditurus iubilum poſt lamentum, applicitis ad quadrigam tertiam equis albis, Fratribus Ciſtercienſis Ordinis, & Florenſis, veluti tonſarum greges geminæ charitatis fœtibus vberes de pœnitentiæ lauacro fecit aſcendere, Sancto Bernardo ariete ouium in virtute ſpiritus, qua ex alto indutus extitit.* & cætera quæ ſequuntur.

CAP. CIII.

Florenſis Monaſterij pariphraſis. D

QVia perſæpè Floris Archicœnobij hoc in opere facta eſt à nobis commemoratio, ne Lector, illud, ſicut erat, nunc eſſe, dijudicet, & ſic ſe decipiat, cum taliter duximus admonendum. Qualiter illo in tempore, & vſque ad Commendatariorum aduentum propter nimiã Populorum deuotionem videntium opera Monachorum; qui quaſi quædam Iacob virgæ poſiti erant in canalibus, vt viderentur ab ouibus euntibus ad potum, & concipientes à ſpiritualibus viris, qui erant in aliorum exemplum, filios parturiebant ſpirituales; Floris Archicœnobium magnum, munificentiſſimum, admirandumque fuit effectum, in obſeruantia E regulari famoſiſſimum, & Monachorum ſanctitate celeberrimum, in murorum altitudine præſtantiſſimum, regularium officinarum expletiſſimum, in diuitijs locupletiſſimum, inque priuilegijs Regum, & Imperatorum deuotione munitiſſimum, ac denique in Summorum Pontificum tutela memorabile. Succedentibus deinde Commendis, diuina percutiente manu, vel quia ſimul exortæ filiæ, ideſt diuitiæ, ſuffocauerunt matrem; vel quia patres comederunt vuam acerbam, ex quo dentes filiorum ſtupent: vel quia Florenſis Ordo propter mala capita depreſſus eſt; aut quia propter peccata aduerſa deuenerunt; aut aliã propter cau-

Geneſis cap. 30. nu. 37. 38. & 39.

A cauſam, quæ diuino examinandi iudicio reſeruata ſupponitur, Florenſe Monaſterium, olim florentiſſimum, ſtans in Commenda, in magnam, & prorſus lacrymabilem deuenit calamitatẽ, in omnibus eſt ferè dirutum. Proh dolor, pudet ſcribere, nollem enim vt ſciretur, Monaſterium in tanta ſanctitate, & deuotione habitum, ad talem, & tantam incidiſſe miſeriam. At veritatis promiſſione compellor dicere, qualiter maior porta Monaſterij prophanata à ſæcularibus poſſidetur, fabricatis ibi eorum domibus, qui cum mulieribus, familia,& beluis ipſius Eccleſiæ portam ad quatuor vſque circiter paſſus ſe ingerunt. Clauſura Monaſterij nunc in hortos, ſeu viridaria redacta eſt ſæcularium, qui nulla allecti B deuotione, ſed ære alieno grauati,decocti, facinoribuſque à ſæculo expulſi, ac neceſſitate coacti, illuc tranſmigrarunt, ac Pagum ſub nomine Sancti Ioannis in Flore, Saluatore Rota Commendatario, inſtituerunt. *Græcus ſect. 43.* In Sanctorum Patrum Cœmiterio nunc Oppidi proijciuntur immunditiæ. Clauſtra ſolo æquata manent. Culparum Capitulum, ſingulæ Archicœnobij officinæ dirutæ iacent: & iam ſeges eſt,vbi illæ fuerunt. Vbi Aduenæ, & Peregrini in charitate nimia hoſpitabantur, deſuper in Curiæ tumultuoſæ domum redactum eſt,ac in receptaculum immundorum animalium, quæ ſolent in pœnam aliquam incidere: vbi & tranſeuntes ſatellites hoſpitantur: nec non & publicæ obnoxiorum hominum carceres C ſunt, & vincula. De ſacroſancto verò eius Templo reticere, quàm fari mallem: at quia de teſtimonijs,& Templo Domini loqui compellor, etiam in conſpectu Regum ſine confuſione, ne veritas confundatur, dico quod Eccleſia in tanta admiratione conſtructa ad honorem ſancti Spiritus, Diuæ Mariæ,& Sancti Ioannis Euangeliſtæ conſecrata per Caliſtum tertium, qui Nicolao quinto ſucceſſit, & in Dei præfuit Eccleſia à 6.Idus Aprilis anno 1455. vſque ad 8. Idus Auguſti anno Domini 1458. innumeris Indulgentijs, Sanctorumque Reliquijs ditata, ad tantam miſeriã, & calamitatem deuenit: vt in pauimento aquæ, & niues per feneſtras,& tectum intrantes per multos dies immorarentur: & aliquando adeò niues D coaceruatæ, & conſtipatæ extitere in ea, vt labore non exiguo à paupertinis Monachis ferreis inciſæ inſtrumentis inde propellerentur. Hyemali inſuper tempore ob eãdem calamitatem talis inclementia eiuſdem erat Eccleſiæ, vt non ſine propriæ iactura ſalutis propter ventos,& pluuias vndique per fiſſuras, & aperturas intrantes, à Sacerdotibus, & Monachis poterant diuina perſolui. Monachi diuinis inſiſtentes, diuinaque cantantes officia, veluti marmorei euadebant. Chorus non erat in ea. De vtenſilibus, & tàm prophana, quàm Eccleſiaſtica ſuppellectili quid dicam? Vnum. Omninò carebant Chriſti milites. Non valentes tandem Admodum Reu. Pater Don Franciſcus de Notaroianne Cuſentinus E è Caſtro Caſularum præfati Archicœnobij Prior, & maior pars Monachorum, eius ſub Saluatore Rota eorum Commendatario, eos inſuper perſequente, tantam ampliùs ferre calamitatem, indè ſecedere, & ad alium locum Caſtri Excalceatorum, à Domino ſibi prædeſtinatum, & à Sanctiſſimo Patre Franciſco de Paula ExcalceatorumAccolis olim prophetatum, conuolare ſunt arbitrati, Clemente ſeptimo Dei Eccleſiam regente, Carolo quinto Romanis imperante, Ioanne Ruffo,huius nominis ſecundo, ex Foroluuienſi Theodolorum familia, Cuſentinam Eccleſiam moderante anno Dominicæ Natiuitatis vigeſimo quinto ſupra ſeſquimilleſimum, vt Buffolatus prodit: Iacobus Græcus verò anno vigeſimo

Matthæus Guerra Episc. Fundanus in Epiſtola ad Cardinalem de Claraualle ſub dat. Fũdis 13. Decemb. anno Dom. 1570. apud Græcum ſect. 47.

Iuſtus Buffolatus in ſuis manuſcriptis Viſitationibus capit. de ſuccurſu.

ſimo ſecundo ſupra milleſimum, & quingenteſimum, futuram totius noſtræ Congregationis Sedem, domum iam incœptam tradit ſuis in carminibus heroicis manuſcriptis, quæ fortè fortuna penès Patrem Don Ioannem Baptiſtam Saladinum noſtri Ordinis Monachum, Abbatemque aſſeruata reperimus, quæ eo libentiùs hic exſcribere placuit, vt inde etiã Patris Don Franciſci de Notaroianne Venerabilis Sanctæ Mariæ de Succurſu noſtri Ordinis Monaſterij Fundatoris, ſanctitatis claritas pleniùs proderetur, & typis mandata deinceps minus timerent temporis iniurias. A

Virginis intactæ Succurſus condidit Ædes.
Quiſquis noſſe cupit, bene carmine carmina luſtrat B
Hac; nam diuino Domini de munere ſurgunt:
Et Cælo primum, quod mentis finxerat Auctor
Cunctorum, noſtris tandem deuenit in oris:
Maxima; quæ in Mundo Dominus de cardine prompſit,
Signis oſtendit miris, vt mira loquantur
Cuncti; qui viderint quæ ſummus fecerat Auctor:
Inde colant ſemper præmiſſis talia fatis,
Et noſcant illi ſupremo pectore condi
Quæ faciant homines intacta vota ferentes.
Propterea Sanctus, qui ſpiritus ore repleuit C
Priſcorum Patrum nouiter cum mente recluſus
Cuiuſdam ſancti Cælorum miſſus ab arce
Toto qui fuerat iam minus cognitus orbe,
Et Calabrum noua ſtella micans: hic ab æde Paterni
Præteriens Excalceatorum propè Caſalem
Conſtitit, & quod nomen habet locus iſte quibuſdam
Dixit. Reſpondens illi, locus iſte Roſarum
Dicitur. Et locus iſte Roſam producet odorem,
Sanctus ait, citiùs quam creditis hora profectò eſt.
Huius odore bono gaudet Cuſentia ſecum D
Oppida cuncta ſimul. Monachus Franciſcus ad illum
Ecce locum venit, quærens vbi condere vellet.
Noluit hoſpitium pius hic habitare parentem
Cum reliquis Monachis ſoliti, quia Clauſtra patebant
Hoſpitium ſed erat pro prætereuntibus aptum.
Hìc habitare parant, & emunt loca dicta Roſarum
Illius, atque loci Saladina familia donat
Partem aliquam pietate Patri, & ſibi ſanguine iuncto,
Et fundat Templum titulo ſub Virginis Almæ.
Condere concurrunt homines pia vota ferentes E
Vndique, nam morbi pelluntur, mortuus ille
Dum fuerat: totum volat ſua fama per orbem
Hoſte ſequente pium; pius effugit. Ecce Iacobus
Vt fratrem Moyſes Regem, ac Elias fugit atque Tyrannum
Alter ius repetens, ſequitur quos hoſtis ab Vrbe
Vſque manere pium doceat, quo ſpiritus Almus
Hic igitur præſiſſe gradum prius ille docetur.
Saluatore Rota ſic ſurripiente profectos
Sedis Apoſtolicæ manus excommunicat illos.

Non

A Non neglexit iter, ſed adire paratior Vrbem
Mox acceſsit, vbi fuit abſque ligamine dictus,
Pontificis reddit huc, qui libertate potitus
Incæptum protendit opus currentibus annis
Mille, & quingentius bis denis, atque duobus.
Hic lapides fert, iſte trabes, ſua quiſque ferebant
Dona viro, panis venit, inde pecunia, veſtes,
Tempore poſt pauco capit in noua Clauſtra Nepotem,
Ordinis hic habitum, cui nomen Sanctus, is inquam
Vita fuit ſapiens, & mente indutus: adauxit
B Dote Monaſterium. Quia ſed Ciſtercius Ordo
Partibus in Calabris tunc Marte furente, vel ipſa
Commenda nouitate, ruens erat: accipit intus
Vir nigros Monachos de Monte Reali Profeſſos.
Aſt hi cernentes, quod inutilis eſſet ſenecta
Cæpit in Æde viri, tunc Abbatique Cauenſi
Ædem commendat, quam ſumere noluit ille
Tempus erat, quo corpus humum, quo Spiritus Almus
Iam Franciſce Deum tuus acceſsiſſet ad illum,
Quem dilexiſti, quem toto corde petiſti.
C Exanimum tamen Monachi poſuere feretro.
Gentibus hunc viſum venientibus vndique ſanctum
Cuius vt incorruptum ſic, & Corpus odore
Abſque malo, Chriſti bonus hic odor Erclè vocandus
Eſt, Sancti Fratris Roſa Franciſci ore vocatus
Nec prius, atque octaua dies, vt thura quieſcant
Affluit exequijs ſeruatum corpus honorant
Interea cuncti decorant, & ſexus, & omnis
Conditio venerantur. Adeſt Muliercula quadam
Fratri Ioannello pannis, & corde ningenti
D (Defuerat tunc noſter enim hic Ciſtercius Ordo)
Qua magis famam poſſet reparare puella
Cuiuſdam, ſtudioſa petit caput illius Almi
Corporis: atra cui fuerat corruptio nulla,
Nullus odor malus irrepſerat: accipit illa
Sacrilegaque manu caput (ecce fluebat ab illo
(Mirum) ſanguis adhuc tulit hæc in fonte recondens,
Vnde Caſalis aquam miſera obliuiſcier omnes
Qua biberent, lingua factumque ſilere putabant.
At ſecus euenit, Domino meliora volente
E Vertere de prauis qui ſcit; nulla mora Magiſter
Illius Aſmodeus, ſtimuliſque recalcitrat. Illa
Spem fruſtra ſilet, ſilet omnis ſexus, & ætas.
En cateracta poli penitus reſerantur: Orion
Enſifer hic; Iadeſque, Arturus, Aquarius annum.
Contriſtant pluuijs ingentibus, atque procellis
Eolus incluſis aperis Iouis oſtia iuſſu
Turbine fulgoribus quatientibus aera ventis.
Lumina nulla dabant abſcondita ſydera denſa
Nube Notbus conſtans Adria vaſti Arbitrer efflat

Et magis, atque magis gentes, vt ſacula Pirræ A
Et quaſi perpetuam timuiſſent vndique noctem
Quæ ſit cauſa grauis, quæ tempeſtatis origo
Dum latet interdum mortalibus: ecce cuidam
Viſus Eremita Franciſcus, cæpitque fateri
Acephalus iaceo limpha in hac ritè ſepultus.
Ergo ſi tanti ſceleris, tantaque ruina
Te piget iſtorum pietas, & cura remordet,
Vnde mane caput auferri de fonte reduci
Sacroſagoque ſuo ſubito adimplere peregit.
Iuſta dedit Sol lumen, aqua, ventique quierunt, B
Nubes traijcio Borea pulſauit ab antro.
Multatur Mulier nummis, & carcere prauus
Perpetuo Monachus niger.
Cæpit ab Æde mala vita, creſcenteque atrorum
Hic quidam Monachus Benedictus nomine tantùm,
Improbus omninò ſed erat, quem carcere truſit
Archipræſul Aqueuiua cognomine dictus,
Atque Monaſterium conſignat Fratribus idem
Sancti Dominici, donec Ciſtercius Ordo
Abſens accedat, venit ecce Vicarius ipſe C
Iuſtus Biſſolatus Florentinus eodem
Tempore quo Cephalottus erat Generalis in ipſa
Conſentina dictus in Vrbe Vicarius. Vnde
Sancti Dominici Fratres pelluntur, & Ordo
Noſter in antiquas remeat Ciſtercius Ædes
Quas nigri Monachi repetebant inde iubente
Protectore tamen, Iuſtoque operante quierunt
Ordoque noſter adhuc illæſus pergit odore
Abſque malo, gratuſque Viris eſt ipſius ore
Concedente Deo cunctorum fonte bonorum, D
Qui cæptum producet opus, dum corda volutat
Addere maiora in magnis ſua dona refudit
Gallia cum Patres iungit de more vocatos
Ordine firmatum eſt, vt cunctis ædibus actis
Et quæ conſurgent iunctis Ciſtercius Ordo
Partibus in Calabris, vt Sancta Congregationi
Tempore ſeruandis pro iuribus, atque tuendis
Rectius hoc ne tardat opus: ſed Patre vocante
Alti Lucani nunc luſtrant culmina montis
Herbarum vires, quo magnus fundit Apollo E
Et Ceruus quondam ſua vertit terga Sagitta
Fit noua progenies, noua ſurgit candida proles
Ordine cum caput hinc dant, ſed Curatia templa.
Omnes congaudent Monachi ſua vota reſumunt,
Et gentes laudant Dominum. qui Sanctus Olympo
Reſpexit ſeruus nimia nunc mente reclusos.
Aſt cernunt Monachi Curatia tecta remotè
Pro nimium diſtare Viris, quandoque vocandis
Hinc de ſuccurſu domui ſua reddere curant.

Quæ

A *Quæ Dominus tam corde pius prædixerat Almus*
Per Sanctum dicens, venient de ſlantis odore
Et loca ſlorebunt Sanctarum dicta Roſarum.
Planta etenim nobis, cunctiſque nouiſſima ſurgens
Fit caput in omnes, qui ſunt ex Ordine Patres
Sic Deus obſeruans, æternaque dona refundat.

Cæteri cæterum, qui in Flore remanſerat, hoc in corde ſentientes, præ mœrore, & anguſtia loquebantur in corde ſuo, & velut Anna, Elcanæ Ieroham filij vxor, animam effundebant in conſpectu Domini, eum deprecantes, vt à tàm enormi Domum ſuã eripere dignaretur calamitate.
B At Deus qui omnium ſibi obtemperantium Pater eſt, & præter ipſum non eſt alius, qui noſcat, videat, & audiat ſicut ipſe, ſeruorum ſuorum præces humilium exaudiuit. Siquidem cor nouum creauit in Saluatore Rota, & qui acriter Florenſes Patres erat perſecutus, cultor eorum euaſit ſingularis, Sacroſanctam Eccleſiam ferè collapſam reſtaurauit. Et reſtauratam ſimulacris, ac ſacra ſuppellectili exornauit. Abbatiæ cenſus adauctauit. Et priuilegio priùs obtento à Carolo quinto Romanorum Auguſto, ac vtriuſque Siciliæ Rege anno Dominicæ Natiuitatis ſeſquimilleſimo trigeſimo, & ſui Imperij anno decimo, tùm ex ijs, qui alieno ære grauati, facinoribus ſæculo expulſi, neceſſitate coacti, & Mona-
C chorum rebus infeſti, ipſo Rota Saluatore antea annuente, Maiorem Eccleſiæ portam, Monaſterijque officinas, ac circumcirca Monaſterium occupauerant, quàm ex alijs vtcunque ab inibi inhabitandum inuitatis, Pagum, nunc Oppidum Sancti Ioannis in Flore, inſtituit, vt ex marmoreo monumento eiuſdem Eccleſiæ parieti affixo ſupra arcum ad ingreſſum Cappellæ Dei famuli Ioachim Abbatis, & refertur etiam à Græco in ſua Chronologia Ioachim ſectione 43. Epitaphij verba ſunt.

Platea bonorum omnium Florenſis Abbatiæ cõfecta ſub die ſexta Septẽbris anno Domini 1576. folio 4. apud eiuſdem Abbatiæ Tabulariũ.

SALVATOR ROTA PATRITIVS
Neapolitanus Florenſis Abbas Baſilicam collapſam reſtituit, ſimulacris, ſacraque ſuppellectili exornauit, ac
D *cenſus duplum auxit, Pagum, ditionemque addidit anno Domini milleſimo quingenteſimo trigeſimo ſexto.*

Rota è viuis ſublato, Flore aſẽ Cõmendã pijſſimus Dominus conferri permiſit ſpiritualiſſimo, Eccleſiaſticoq; Principi, immò (vt cum Baronio loquar) Sanctæ Romanæ Eccleſiæ ornamento, Iulio Antonio Sanctorio, Cardinali Sanctæ Seuerinæ, qui è viuis exceſſit ſeptimo die Iunij, anno Domini 1602. ſepultuſque iacet in Sacroſancta Lateranenſi Baſilica in Sacello à ſe cõdito, cuius marmoreus pernobilis tumulus ſequenti exornatur elogio emeritas eius laudes proloquente.

Cæſar Baronius in notis ad Martyrologium Romanum ſub die 5. Auguſti lit. K.

DEO SALVATORI.
E *Iulio Sanctorio Caſertano S. R. E. Card. S. Seuerinæ nuncupato, Epiſcopo Prænestino, Summo Inquiſitori, & maiori Pœnitentiario, morum caſtimonia, Chriſtiana liberalitate, diſciplinarum eruditione, & eloquentia clariſſimo, iuris Sedis Apoſtolicæ propugnatori acerrimo, plurium Religionum, & exterarum nationum Protectori peruigili, pari animi magnitudine inter proſpera, & aduerſa: à Pio V. Sanctiſſ. Pontif. in Sac. Cardinalium Collegium cooptato, in magna extimatione habito, & ab omnibus etiam ſubſequentibus Pontificibus*

prop-

propter eius fidem, religionem, & pietatem. Paulus Emilius Archiepiſcopus Vrbinas, & Iulius Antonius Archiepiſcopus Coſentinus Germani FF. Patruo meritiſſimo monumentum excitandum, & Sacellum perficiendum curarunt. Vixit annos LXX. In Cardinalatu verò XXXII. Obijt VII. Idus Iunij. MDCII. A

Hic inquam Sanctæ Seuerinæ Cardinalis Sanctorius ſibi commendatis neceſſitatem patientibus præſto fuit, ſacra ſuppellectili Florenſem Eccleſiam prouida liberalitate prouidit, & ad ſimplicem de Claraualle noſtri Cardinalis inſtantiam ſummam ducatorum ducentorum quinquaginta pro menſa aſſignauit Monachorum, videlicet in vno tenimento B nuncupato il verdò ducati centum triginta, ſuper Gabellam Salinæ Neheti ducati ſexaginta, & in Syluis Granciæ, ſiue loci Sancti Martini de Ioue, aliàs de Canale ducati alij ſexaginta. A quibus vltimis ſpoliati fuere Florenſes Patres circa annos Domini 1624. aut 1625. à Don Proſpero de Leone, Cutroniate, Sanctæ Seuerinæ Eccleſiæ Archidiacono, Agente Eminentiſſimi Domini Cardinalis Roberti Vbaldini, Florentini, vndecimi Leonis Papæ Pronepotis, Florenſis Monaſterij Abbatis Commendatarij, qui poſtquam Congregationem de Propaganda Fide inſtituiſſet hæredem, & tàm Montis Politiani Eccleſiæ, quàm ab anno 1607. vſque ad 1622. adminiſtrauerat, quàm alijs pijs locis, etiamque C Florenſi Eccleſiæ non pauca legaſſet, hominem exuit Romæ menſe Aprili annò 1632. ſepultuſque fuit in Eccleſia Sanctæ Mariæ ſuper Mineruã Sacri Prædicatorum Ordinis. Poſt Cardinalem Sanctorium, Alfonſus Piſanus eiuſdem ex ſorore Nepos ſicut in Archiepiſcopatu Sanctæ Seuerinæ Eccleſiæ, ſic in Floris Commenda ſucceſſit, qui Auunculi ſui virtutum veſtigia premens, pietate, liberalitateque non impari, munificentiſſimum ſe oſtendit Floris Eccleſiæ Commendatarium. In primis ad Monaſterij iura tuenda litteras Apoſtolicas Florenſi pro tempore Commendatario, Priorique directas ab Octauo Clemẽte Papa obtinuit, quas refert Græcus in ſua Chronologia. Duplicem ſanè fontẽ pro luſtrali aqua D in ipſo Eccleſiæ ingreſſu ex porphyretico lapide sũma elegantia elaboratos erexit. Altare maius, & Beati Ioachim Abbatis Cappellam Cruce, candelabris ſufficiẽtiſſimè decorauit ex oricalcho. Thuribulum ex argẽto ſuis cũ nauicula, & cochleario magni ponderis, lampidemq; item argenteã magnæ æxtimationis Florenſibus dono tradidit. Sacricolas talibus paramẽtis, & quidẽ in magno numero ditauit, qualia purpuratũ Principẽ decere viderentur. Eccleſiæ contectũ ab ingẽti niuiũ cõgerie quaſſatũ prouida ſolicitudine refecit. Dormitorium alterum pro Monachis à fundamentis inſtituit. Ex perceptis Commendæ fructibus bonis quibuſdam ſtabilibus comparatis, Monachorum menſam adauxit. Et maiora certè E in Florenſem domum beneficia contuliſſet, niſi vltimo die Octobris, hora 13. die Martis, anno Domini 1623. vita functus eſſet in complexu ſuæ Sanctæ Seuerinæ Eccleſiæ, cuius oues, niſi grauiſſimis diſtrahentibus cauſis, vnquam vel tantiſper deſeruit; ratus nulla re magis, quam Paſtorum præſentia ſubditorum vrgeri ſalutem. Tumulatus iacet in mutula ſepoltura ad dexteram celeberrimi Sacelli, Deiparæ Virgini ſub titulo Reginæ Angelorum à ſe iam dicati ab anno 1611. vt ex epitaphio in eiuſdem Sacelli arcu exiſtente, cuius formalia ſunt.

Græcus ſect. 44.

Sacellum hoc Deiparæ Virgini dicatum Alfonſus Piſanus

Archie-

A *Archiepiſcopus Sanct e Seuerinæ, & Iulius Cæſar Fratres pro ſe, ſuiſque hæredibus conſtructione, & dotatione in ius patronatus erexerunt anno Domini 1611.*

Nec ab omni memoria digno Cardinali Sanctæ Seuerinæ eorum Patruo circa Florenſe Cœnobium ſe exhibuere degeneres præfati Paulus Æmilius, & Iulius Antonius Sanctorius, germani Fratres, dum ambo ſucceſſiuè ad Cuſentinam promoti Sedem; ille quidem ab anno 1617. vſq; ad annum 1624. (ſub cuius Pontificatu, & optimo omine anno 1624. ſacrum noſtrum, & Venerabile Monaſterium Sanctæ Mariæ Pietatis Ciſt. Ordinis apud Vrbem Cuſentinam noſcitur inſtitutum) hic verò ab anno B 1624. vſque ad annum 1639. lapſis Diœceſis moribus remedia adhibebant opportuna. At omnes iſtos eximia ſua dexteritate, ingenio, eloquentia, ſolertia, prudentia, probitateque, atq; doctrina, ſuperexcelluiſſe videtur Reuerendiſſimus Pater Don Emanuel Peluſius I. V, P. conciuis, & Dominus meus, eiuſdem Floris Archicœnobij Abbas Clauſtralis. Siquidem magnum, ac ingens Eccleſiæ conte&ctum, ab illo terremotu quaſſatum, quod anno Domini 1638. die 27. Menſis Martij, Sabato Palmarum hora 22. totam ferè Calabriam deſolauit, & in aperto campo homines, & mulieres cum ſuis, qui inter ſemimortuos remanſerant, ſeſe recipi, diuque commorari perpulit, ad ſaniorem formam reſtituit. Laqueatum eiuſdem ſolarium, ex trabibus, pineiſque tabulis elaboratum, C condidit. Contignationem ad templum pannis præparandum perſpicuam circumcirca conſtruxit. Magnum à ſe ſtructum Sanctuarium, in quo Diuorum relatæ Reliquiæ aſſeruantur, in tuto, eminentique loco repoſuit. Altare maius cum omni, quod ibidem cernitur, exceptis Sanctorum ſimulacris, elegãtiſſima ſtructura perfecit. Quamplurima Sacella perornauit. Melliſluo, Sanctiſſimoque Viro Clareuallentium Abbati præſertim Aram inſtituit. Inque ea pro Animabus ſanctiſſimi Purgatorij Confratrum, & Conſororum Congregationẽ erexit: & erectam multis, magniſq; diplomatibus, ac Indulgentijs à Romanis ſummis Pontificibus roborari D ſtuduit. Sacrarium excoluit, & excultum ſacris vtenſilibus prouidit. Clauſtrum vndique ædificauit, & ædificata lepidiſſimis, & vetuſtiſſimis picturis decorauit. Duo alia Dormitoria, Clauſtrum proſpicientia, decentiſſimis ſuis cum cubiculis à fundamentis inſtituit, & ad totale complementum duxit. Ne dum Monachorum, ſed omnes quaſi Monaſterij Cellas conſimilibus picturis, Sanctorumque Patrum ſententijs venuſtauit. Officinas accreuit, benè, optimèque diſpoſuit. Domeſticam ſuppellectilem in duplum audauxit. Serrã aqueam ad domorum tigna deſecanda fundauit. Monachorum Menſam quamplurimis redditibus prædítauit. Vltra Nouitios, maiorem in eo Monachorum numerum conſtituit. E Tantaque inſuper Floris Archicœnobio, vltra Monaſterij vires, beneficia contulit, vt in eius brachio potentiam ſuam Deus poſuiſſe videatur, vt ſuam ipſe reædificaret Eccleſiam. Exageratas, accumulataſque Peluſij Emanuelis animi dotes, ne eius modeſtiam oneremus, alijs relinquimus deſcribendas. Viuit enim adhuc. Longumque viuat, impleatq; curſum diuturnioris ætatis.

Iul. Anton. Sanctor. Archiepiſc. Cuſent. in decreto confirmationis, & ratificationis ſigillo, & ſubſcriptione ſua roborato ſub Datum Cuſentiæ 22. Menſis Iunij anno Domini 1624. pro confirmatione fundationis Monaſterij B. Mariæ Pietatis, in eius tabul. aſſeruato.

Supra c. 35. pag. 97.

A

CAP. CIV.

Floris Monaſterij priſcorum Benefactorum nomina recenſentur.

VT quiſque credat tale extitiſſe Florenſe Cœnobium, quale modo prædiximus; tanquam ſigna, non omnium,ſed quorundam priſcorum referimus nomina Benefactorum, qui non ſui Ordinis Monaſterijs, ſed ei tantummodò, diuina diſponente prouidentia, larga, ac prouida liberalitate, bona tribuerunt, ac iura non exilia. Horum autem nomina, ex monumentis, quæ temporis edacitatem euaſerunt, deprompta ſunt. B

Romani Pontifices.

Celeſtinus tertius.
Innocentius tertius.
Honorius tertius.
Gregorius nonus.
Innocentius quartus.
Alexander quartus.
Nicolaus tertius.
Clemens ſextus.
Gregorius vndecimus.
Vrbanus ſextus.
Caliſtus tertius.
Paulus ſecundus.
Alexander ſextus.
Iulius ſecundus, &
Clemens ſeptimus.

Cardinales.

Centius Sancti Laurentij in Lucina Presbyter Cardinalis,& Legatus à latere.

Archiepiſcopi.

Bonhomo Archiepiſcopus Cuſentinus.
Andreas Archiepiſcopus Cuſentinus.
Dionyſius Archiepiſcopus Sanctæ Seuerinæ.
Nicolaus Archiepiſcopus Sanctæ Seuerinæ.
Lucifer Archiepiſcopus Sanctæ Seuerinæ.
Bubalus Archiepiſcopus Melphienſis.
Matthæus Archiepiſcopus Capuanus.
Bartholomæus Archiepiſcopus Panormitanus.

Epiſcopi.

Gilibertus Gerentinus Epiſcopus.
Bernardus Gerentinus Epiſcopus.
Nicolaus Gerentinus Epiſcopus.
Andreas Acheruntinus Epiſcopus.
Mainus Barenſis Epiſcopus.
Matulanus Verulanus Epiſcopus. C

Imperatores.

Henricus Sextus.
Fridericus ſecundus.

Imperatrices.

Conſtantia Rogerij primi Siciliæ Regis filia, & Henrici ſexti vxor.
Conſtantia Caſtellæ Regis Soror,& Friderici ſecundi Vxor.

Reges.

Tancredus Rex. D
Ladiſlaus Rex.
Carolus ſecundus Rex.
Robertus primogenitus Siciliæ Regis.
Carolus primogenitus Roberti.
Rogerius Siciliæ Rex.
Ludouicus Rex.
Alfonſus de Aragona Rex.

Reginæ.

Ioanna Regina. E

Comites.

Robertus de Voſciuilla Comes Cuperſani.
Thomas Iocle Comes Rutiliani.
Stephanus Marchiſortus Comes Cotronis.
Anſelmus Iuſtigenus Comes Catanzarij.
Petrus Ruffus Comes Catanzarij.

Fride-

A Fridericus Lancea Comes Squillacenſis.

Marchiones.

Boniſatius Marchio Pulignani.

Manfredus Marchio Pulignani.

Domini.

Simeon de Mamiſtra Dominus Fluminis frigidi.

Petrus Guiſcardus Dominus Sanctæ Seuerinæ.

B Nobiles, & Ignobiles.

Gimundus filius Raonis Battahl nobilis Cuſentinus.

Maynerius Gerentinus.

Petrus de Iannatio

Laurentius de Turzano.

Rocca de Tiano. Goffridus Scalionæus nobilis Cuſentinus.

Mauritius Miletus.

Petrus Spina à Spetiano paruo.

C Guillelmus de Biſidiano.

Maurus de Tiano

Biuianus de Apriliano.

Guido de Turzano.

Guerreridius Speradio, & Victoria eius Vxor à Cropano.

Michael de Donato.

Ioannes de Picula de Caccurio.

Septimbruna de Tiniano.

Ioannes Stephanizzi à S. Seuerina.

Robertus de Bago de Apriliano.

Philippus de Taranto.

Iacobus de Bago, &

Bartholomæa Vxor de Cuſentia.

Tancredus de Taranto.

Michael de Amanthæa.

Thomas de Salerno, &

Maria Vxor eius.

Tacredus de Tiano.

Matilda de Caccurio.

Dulciſſima Vidua.

Vnfredus Culinus.

Fridericus de Cuſentia.

Bartuccius de Nicoceni.

Thomas Longus de Taberna.

Euangeliſta Gattus.

Ioannes de Ieſu de Caccurio.

Petrus Niger de Petrafitta.

Clemens Presbyter, & fratres eius

Martinus Manzerella.

Chriſtophanus de Petrafitta.

Ioannes de Daniſio.

Michael Caracciolus.

Petrus Antonius de Franco, &

Iacobus de Cœlico.

Goffridus memoratur à Ferdinando de Marra Duce Guardiæ cum de familia Marramalda pag. 242. ſ. ceſta queſta. & ſi error irrepſerit in data citati ab ipſo inſtrumenti.

CAP. CV.

D

Florenſe Archicœnobium Ciſtercienſibus quare incorporatum.

CVm omnia, quæ ſub Sole manent, alterationi, tranſmutationique ſubiaceant, prout quædam in meliorem, quædam in deteriorem ſtatum, & quædam in nihilum in dies reduci, compertum eſt. Hinc euenit, vt Prælatorum, Principum, Statuum, Bellorum, temporumque malorum contrarietate ſuccedente, nonnullos tàm Eccleſiaſticos, quàm ſæ-
E culares à fulgore priſco non modicè immutatos conſpiciantur, ac multorum omni memoria dignorum perijſſe memoriam. Horum inter cæteros Florenſes extitere, de cuius Illuſtriſſimi Ordinis extinctione, quem in Matris ſuæ plaga exinaniri eius præuiderat Inſtitutor, vt alibi diximus, multas multi poſſent aſſignare cauſas. Nos autem (certioris veritatis aſſertione ſemper ſalua) quia horrenda nonnulla à Commendatarijs perpatrata contra Religioſos ſibi commendatos, atque Cœnobia, in antiquis Patris D. Iuſti Buffolati manuſcriptis Prouincialibus viſitationibus regiſtrata non ſine cordis amaritudine perlegimus, Commendarum præcipuè cauſæ aſcribimus. Siquidem deficientibus eiuſdem Ordinis Abba-

Supra cap. 38. pag. 206. E. & cap. 70. pag. 304. E.

tibus in Monaſterijs, ſimplices ſæculares in Abbates electi, tùm in morum vniformitate, tùm in Religionis obſeruantia, tùm etiam in diuinorum cultu, cum Religioſis, veram Ordinis vitam obſeruantibus, parum conuenientes, & in omnibus diſceptantes, eos non vt filios, vt par erat, ſed vt ſimplices Mercenarios reputabant, neceſſarijs non prouidebant, & nec Cœnobia reſtaurabant. Quare Monachi coacti fuerūt ſemidiructa Cœnobia derelinquere, & in Ciſtercienſis Ordinis Monaſterijs, quæ non tàm enormiter afficiebantur, ſe recipere. Vndè cernentes Commendatarij, Monaſteria proprijs deſtitui Religioſis, ſæculares Presbyteros, ſeù alterius Ordinis Religioſos pro cultu diuino in Eccleſijs perſoluendo, eorum vice ſubrogabant. Hac enim de cauſa (vt demus exemplum à Reuerendis Patribus ſacri Prædicatorum Ordinis ad hodiernum vſque diem excultum noſcitur celebre Monaſterium Sanctorum Duodecim Apoſtolorum Florenſis Ordinis, vulgò *la Bagnara* nuncupatum, quod quale, & quantum erat, ex ſibi vnitarum, ſubiectarumque Eccleſiarum numero facilè valet inferri. Habebat ſiquidem in Calabria Eccleſiam Sancti Lucæ de Solano, Sanctæ Trinitatis in Seminaria, Sancti Nicolai de Marcaneto, vel Murcaneto, Sanctæ Mariæ de Calantu, Sancti Michaelis de Vitica, vel Bitica, Sancti Georgij de Palmis, Sanctæ Mariæ Magdalenæ de Hozzano, Sancti Cirrachiæ in Territorio Sancti Martini, Sancti Fœlicis, Sancti Angeli de Neto, vel Reito, Sancti Petri in tenimento Tarioli, vel Querioli, Sanctæ Mariæ de Tarrimano, & Sancti Pancratij. Totidem inſuper Eccleſias habebat in Sicilia ſcilicet, Sancti Matthæi in Meſſana, Sancti Honufrij Calatabiano, Sancti Georgij in Territorio Lentini, vel Leontini, Sanctæ Luciæ de Montanis, Sanctæ Luciæ de Rehallicè, vel Reallito, Sancti Georgij de Laros, Sancti Petri de Salpat, vel Scalafant, Sanctæ Mariæ de Caſtronouo, Sancti Stephani, Sancti Iacobi in Pertoniaco, Sancti Petri de Panormo, Sancti Petri de Melatio, & Sancti Cathaldi. At quia ſemper natura docuit, vt quotidiano comprobatur experimento, partem in ſui diſcrimine toti arctiſſimè adhærere, ab eoque conſeruationem expeteſſere: Florenſes Patres ne Commendarum cauſa omninò deperirent, ſacro Ciſtercienſi Ordini, à quo dependerant, firmiter, ac immobiliter adhæſerunt; vtrique deinde re, & nomine Ciſtercienſes effecti, Floris Archicœnobium, iam Ciſtercienſibus per eos incorporatum, inhabitarunt. Cæteri cæterum Florenſis Ordinis Monachi, Floris Archicœnobij Patres imitati, idem de eorum Cœnobijs, quæ adhuc excolebant, effecere. Et ſicut in tota ferè Italia, gliſcente Commmendatariorum tyrannide, Ciſtercienſica Monaſteria, perpaucis quibuſdam tantùm exceptis, vel penitus ſunt deſtituta, vel ab alterius inſtituti Religioſis exculta; ſic etiam Sanctæ Mariæ Fontis Laureati, & Calabro Mariæ eiuſdem Florenſis Ordinis Cœnobia à Ciſtercienſibus, cum quibus conuenerant, ad hodiernum vſque diem inhabitantur. Nec huiuſmodi incorporationis robur Romani aliqua auctoritate Pontificis oportuit cõfirmare, cum & Mendicantium Ordinum Fratres, quondam cauſa præmiſſa Monachorum cellas inhabitare ſint viſi.

Anonymus in manuſcripta relatione, capit. S. Maria delli Dudeci Apoſtoli. apud me.

CAP.

A

CAP. CVI.

Floris Monaſterium quando Ciſtercienſibus incorporatum.

ET ſi curioſum, perarduum tamen eſt, ac difficillimum tanta, & tali Florenſis Ordinis exinanitione exiſtente, enunciare decretum de
B certo anno Ciſtercientium ingreſſus in Monaſterium Floris. Verùm hoc vnum exploratũ habeo, in anno Domini 1470. præfatum Florenſe Cœnobium ſui Ordinis Abbatem habuiſſe, nomine Euangeliſtam: an autem alij eiuſdem Ordinis Abbates, an Abbates ſæculares, Commendatarij nuncupati, ſtatim Euangeliſtæ ſucceſſerint, nec ne, adhuc mihi inexploratum. Memorabilium verò quorumdam Floris Abbatum nomina, quæ hactenus expiſcari potuerunt iſta ſunt.

B. Ioannes Ioachim Abbas, eius Auctor ab anno Domini 1189. & ſuæ fundationis primo vſque ad
C annum Domini 1202.
Matthæus Abbas ab anno Domini 1202. vſque ad annum 1234. poſtea ad Gerentinam ſedem Epiſcopalem promotus.
Sannes Abbas.
Orlandus Abbas in anno Domini 1259.
Bernardus Abbas.
Gerardus Abbas.
D Guillelmus Abbas in anno Domini 1290.
Nicolaus Abbas in anno Domini 1315.
Guillelmus Abbas depoſitus.
Marinus Abbas in anno 1331.
Ioannes Abbas in anno Domini 1338.
Petrus Abbas in anno Dom. 1356.
Ioannes Abbas in anno Dom. 1371.
Nicolaus Abbas ab anno Domini 1392. vſque ad annum 1406.
Hieronymus Abbas 1451. vt ex lib. Regiæ Cameræ Summariæ executurialium 8. pag.7. verſa facie.
Carolus Abbas.
Hippolitus Abbas.
Ioannes Abbas. &
Euangeliſta Abbas in anno 1470.

Perſeuerauit autem Florenſis Congregatio, veluti ſui iuris filia, à Ciſtercienſi Matre ſeiuncta, à primaria ſua inſtitutione annis ſupra trecentis, ideſt ab anno Domini 1189. die 18. menſis Iulij, 6. Indictione vſque ad Abbatis Euãgeliſtæ obitum, & aduentum Ludouici de S. Angelo primi Abbatis Commendatarij Archicœnobij Florenſis, ſub quo gemere cœperunt, & in omnibus angi, atque torqueri. Cæterum Florenſem Ordinem iam extinctum videntes, maligni quidam, ac ſpiritu peruerſi
E dicunt, cum non dediſſe radices altas, nec plantationem fuiſſe Patris, ſed nos tantum dirum, ac execrabile nefas in pectore verſantibus reſpõdendo dicimus. Nonne Maumethica ſecta furente, Antiochiæ, Hieroſolymæ, Alexandriæ, Bizantij, Niceæ, Hipponij, Calcedoniæ, & conſimilium Cathredalium Baſilicas, Apoſtolorum, Martyrum, atque Doctorum exemplo, doctrina, & ſanguine ad æthercam vſque claritatem euectas, catholica fide illis in regionibus deficiente, non ſine intimo cordis gemitu, noſtro tempore cognouimus deſtitutas, & in prophanos Barbarorum vſus conuerſas? Nonne Nitriæ, Lauræ, Carmeli, Thebaidos, Ægypti agmina Sanctorum, conſtipata Monachorum caterua, cæteraq;

Sup. c.27. pag.67.E. & pag.68.A.

Cœno-

Cœnobitarum, Anachoritarumque multitudo Sarracenorum incurſione,& peſſimorum inuaſione defecit? Nonne quoſdam Ordines, vel penitus deſtitutos, vel mutatione denigratos conſpicimus? Vbi enim ſunt Sanctiſſimi Pachomij, Angelo Domini dictante, in gubernandis Monachis ſtatuta? Vbi ſunt Sancti Simpliciani, Sanctiſſimi Auguſtini Magiſtri, leges emanatæ? Vbi Sanctorum Carithonis,& Malachiæ, Pauli,& Martini, Antonij, aliorumque priſcorum pro Monaſteriorum regimine Conſtitutiones? omnia vtique, aut penitus ſunt deleta, aut in perpauca ſuperſunt ab illo antiquo nitore immutata. Et vt de cæteris ſileam. Ipſiſſimas Chriſtianæ Religionis columnas, Baſilium nempe, ac Benedictum, Æthnicorum inſecutione, & hæreſum prauitate, non ſine noſtrorum malitia criminum, diuinæ prouidentiæ permiſſu,& Sathanæ inualeſcente perſecutione, cum Monaſteriorum iactura, partibus in orientalibus, occidentalibuſque non ne totaliter concuſſas intuemur? Et tamen quis vnquam dicet, aut ſomniabitur, præfatos antiquiſſimos Ordines non dediſſe radices altas, aut plantationes non fuiſſe Patris; qui illos ſub Thyatiræ Eccleſiæ nomine venturos fore denunciauit in Apocalypſi? Sic ſic de Florenſi dicendum eſt Ordine, ſuo tempore percuſſo flagello duplici. Bello ſiquidem primo in Regno Neapolitano libidine dominandi, ſiue antiquorum ſuorum iura ſubeundi concitatos, inter Andegauenſes, & Aragonenſes agitato, quo omnes Neapolitani Regni Prouincias, Calabriæ præcipuè Regiones, cæde,& ſanguine repleuere, & in ſolitudine eo magis quàm plurima conſiſtentia vaſtatione hoſtili prophanauere Cœnobia. Sed potiſſimum flagello altero, Commendatariorum nempe tyrannide; namque falſi veluti Paſtores non iure,& legibus æquis, ſed quadam animi libidine dominabantur in Monaſterijs, & in proprium commodum vniuerſam conuertentes Monaſteriorum ſubſtantiam, ne dum Monaſteria, prouida liberalitate dotata, non reſtaurabant,& ſuppellectilibus non prouidebant, ſed & Monachis non adminiſtrabant neceſſaria. Non tot Cœnobia ſub infauſto Commendæ titulo ſæcularis ambitio deformaſſet, ſi priſtina à Monachis paupertate retenta, ſolæ virtutes in Commendam dari poſſent, queis, quotus quiſque adminiſtrandis ſe ingereret? Florenſes tandem Patres tot plagis concuſſi, ad propheticum illud aduertentes. *Attendite ad petram vnde excisi eſtis, & ad cauernam laci de qua præciſi eſtis. Attendite ad Abraham patrem veſtrum, & ad Saram, quæ peperit vos; quia vnum vocaui eum, & benedixi ei,& multiplicaui eum.* Ciſtercienſi Ordini velut rami plantæ, aut membra capiti immobiliter adhæſerunt, & ſub vna Congregatione Ciſtercienſis Ordinis B. Mariæ Virginis vtriuſq; Calabriæ,& Lucaniæ nuncupatæ, hactenus tranquillè perſeuerant; atque ità omninò ſanam ſuis ærumnis præbuerunt cautionem. Demum ſicuti Sanctis Apoſtolis, quamuis in innumeris Mundi partibus, in quibus Dei verbum diſſeminauerant, gentes ab Apoſtolica doctrina receſſerint, non niſi ſemper benedicere, & vt veros cœlicolas venerari, & colere debemus, tenemurque; haud aliter Religionum, & Ordinum Auctores glorificare debemus, licet eorum ſtatuta, vel deſtituta, vel immutata conſpiciantur. Laudetur præcipuè Deus in Sancto ſuo Ioanne Ioachim, cuius ſtatuta in Florenſi Monaſterio ſacroſancta ipſa Catholica Eccleſia ſalutaria determinat, vt eſt videri in cap. *Damnamus.* §. *In nullo autem. De Summ. Trinit. & Fide Cathol.* Vigeat igitur Florenſis Ordo, tanto, ac tali originante principio, ac tantæ, & tali incorporatus columnæ magnæ,

Apocalypſ. cap. 2. num. 18. & Abbas Ioachim ibidē text. 27. pag. 73. col. 3.

Buffolatus relatus à nobis ſupra cap. 11.

Iſaias c. 11. n. 1. & 2.

Cap. Damnamus. de Summ. Trinitat. & Fide Cathol.

A magnæ,& forti,quæ eſt vſque ad conſumationem ſæculi duratura, iuxtà Sanctiſſimi Patris Bernardi Abbatis promiſſionem, & diuini noſtri Vatis Abbatis Ioachim ſupra adducta vaticinia. *Gofridus in Vit. Sācti Bern. lib. 3. cap. 2. Sup. c. 55. pag. 213.*

C A P. CVII. & vltimum.

Quare in Vita Beati Viri Dei Abbatis Ioachim plura alia non ſint adducta.

B ANimi noſtri non eſt, Sancti Viri Ioannis Ioachim reticere geſta, quæ præſertim ad maiorem Dei poſſent gloriam redundare. Promiſimus namque in noſtra Præfatione ea tantùm de Dei Viro hìc apponere,quæ de eo apud magnæ auctoritatis Auctores regiſtrata reperiebātur,& quæ in manuſcriptis immemorabilis antiquitatis extabant. Et quāuis de eo alia nonnulla, & quidem egregia, ac admiranda, vulgus prædicet in Calabria, aſſerentes traditione maiorum talia ad ipſos vſque perueniſſe notitiam: quia tamen humanæ fragilitatis conditio eſt, in rerum traditione aliquando veritatis alterandi ſubſtantiam; idcirco meritò talia duximus reticenda, & appoſita tantummodo apponenda; vt ità abſque C falſitatis, aut mendacij ſuſpicione fidelius in ſanctis ſuis Deus glorificetur,& omnes fines terræ omnipotentiam ſuam confiteantur. Verùm non eſt ſilentio concedendum, quod ex Cœlicentium, omni exceptione maiorum, atteſtatione nuper accepimus. Produnt enim, ac in verbo veritatis teſtimonium perhibent,quod cum Ioannes Ioachim, tunc impuber, (Mundi huius fortaſſe expertus diuertimenta, quæ à ſpiritualibus hominem abſtrahere aſſolent exercitijs) latitaſſet in loco quodam, arboribus vndique ſepto, cuiuſdam vineæ Mauri Ioachim Genitoris ſuis, in agro Cœlicenſi poſita, capacitatis in ſemine tumulórum trium cum dimidio, Orientem, & Auſtrum reſpicientis, Iouino, aliàs Cannauino amni conterminæ. D Et incubans ſupra magnum, & durum lapidem, ibidem à natura in decliui loco poſitum, præces ad Deum non exiguas ex corde eructare conſueuiſſet: lapidem illum ex eodem loco, in quo impuber Ioannes Ioachim incubauerat, florem produxiſſe iugiter tantæ virtutis, vt applicatus cum deuotione, & fide ad infirmitates quaſlibet,ac vulnera, extemplò optatam reddebat omnibus ſanitatem. At cum Cœlicenſis quædam Mulier, Pacificā Ferrara appellata, circa Dominicæ Natiuitatis annum milleſimum quingenteſimum, Aſinum haberet malè vulcere laborantem, pro cuius ſoſpitate naturalia omnia fruſtra erat experta remedia, (magis illius fortaſſe,quàm ſuæ animæ ſalutem experiſcens,vt in ſimilibus E humanæ conditionis probat experimentum) mirum florem applicuit vlceroſo. Conualuit quidem ab vlcere Aſinus; ſed quia res ſancta animantibus fuit applicata brutis,ne dum flos virtutem amiſit, (vt quid ſimile de aqua Sancti Barnabæ Apoſtoli, aliàs Sancti Euſtorgij apud Mediolanum refert Morigia) ſed etiam omninò deperijt. Verùm eodem ex loco, vnde flos oriebatur, humor quidam, ad gummæ, ſiuè incenſi inſtar naſcitur,qui ad hodiernum vſque diem,& à frequenti fidelium cœtu inuiſitur, & in magna etiam veneratione habetur. Vinea præfata à Venerabili Sacerdote quodam hodie poſſidetur, Domno Laurentio Rhodi nuncupato. Cæterum verum eſt, atque certiſſimum, noſtra ex hac narratione

Ex Reu. Rectorum, Sacerdotum ſæcularium que Cœlicentiū authentica fide iuramento vallata.

Paulus Morigia Ieſuanus, de Origine Religion. lib. 1. c. 51.

ne Beatiſſimi Abbatis noſtri Ioachim obtenebrari potius geſta, quàm elu- A
cidari: nihilominus in omnibus ijs illud attendimus, quod gladiatores
facere conſueuerunt in attingendo ſigno, quippe qui cum alios cernant
gladio ferientes, ſed valdè à ſigno deuiantes, iuſtæ ſtomachationis zelo
concitati, ab illorum manibus gladium arripiunt, vnicoque ictu ſignum
attingendo brauium accipiunt. Si ergo non tam exactè Beati Viri Dei
Ioachim geſta narrauimus, & proinde à debitæ laudis ſigno deuiauimus;
non contumeliam, ſed gaudium non mediocre peroptimi, diſſertiſſimiq;
ſcriptores nobis inferent, ſi è noſtris calamum arripientes manibus, per-
excellenti ſtylo tanti Viri geſta ad perfectæ laudis apicem deſcribant. Ad
illa autem, qui hiſtoriarum ſitibundi nobis poſſent obijcere, reſponde- B
mus. Ab attentata non defeciſſe prouincia, ſi pro vaticiniorum compro-
batione aliorum enarrantes hiſtorias, per extenſum non deſcripſimus
eas; nam ea tantùm appoſuimus, quæ locus exigebat. Qui verò totalem
dictarum hiſtoriarum cupiunt habere notitiam, Auctores claſſicos con-
ſulant, qui Regnorum prælia, Vrbium excidia, Principatuum exordia,
earumq; caſus, Rerunpublicarum inſtitutiones, ac earum euerſiones, ſta-
tuum alterationes, Illuſtriſſimorum Virorum natalia, & illorum interitus,
Imperatorumque, atque Regum tum fœlicitatem, tùm infœlicitatem
luculenter, & annuatim regiſtrarunt. *Cæterum quæ diximus, & quæ ſcrip-
turi ſumus dum audiuimus, abſque ſanius ſapientis præiudicio dicta ſint, ſan-* C
*ctæ præſertim Romanæ Eccleſiæ examini, auctoritatique reſeruamus. Et ſi in
aliquo errauerimus, ad Sancti Petri Magiſterium libenter accedimus, & retra-
ctationis non veremur opprobrium. Romana enim Eccleſia ea eſt officina fa-
brilis, in qua is, qui fabri dicebatur filius, præſidet, ad infallibilem cuius re-
gulam omnis meritò moneta reducitur, & quidquid vſpiam deprauatum fuerit,
ad eiuſdem rectitudinis lineam reformatur.*

D.Gregorius Laurus S.T.D.Abbas Sagittarienſis S.Ciſt.Ord. manu propria.

FINIS. D

E